

HOMERI
ODYSSEA

GRÆCE ET LATINE,

ITEM

BATRACHOMYOMACHIA, HYMNI,
et EPIGRAMMATA, Homero vulgò
ascripta.

EDIDIT,

Annotationesque, ex Notis nonnullis MS^{tis} a SAMUELE CLARKE
S. T. P. defuncto relictis partim collectas, adjecit

SAMUEL CLARKE, S. R. S.

VOL. I.

Τὴν Ὀδυσσεϊαν, καλὸν ἀνθρώπινε βίε κατόπλων.

Alcidas, apud Aristot. Rhetoric. lib. III, cap. 3.

LONDINI;

Impensis JOHANNIS et PAULI KNAPTON,

MDCCXL.

LECTORI.

Quemadmodum posterior *Iliados* Tomus, quem ad Opus Patris honorati suppleendum nuper edidi, receptionem haud ingratam apud Eruditos invenerit; consilium cepi, *Odyssææ* quoque, (quod etiam Ipsum in animo habuisse, ex Notis ejus MS^{tis} per hoc Poëma passim interspersis collegi,) aliorumque Poëmatum *Homero* ascriptorum Editionem adjicere: ut adeo integrum et absolutum omnium hujus Poëtæ Carminum simili formâ prodiret Exemplar. Ad quod demum perficiendum, eadem ferè Methodus, quæ in Præfatione ad *Iliadem* exhibetur, in sequentibus observata est.

S. C.

ERRATA.

Pag.	Lin.	pro	lege
18	41	ὀλοῖον	ὀλοῖον
29	13	ἡδὺ	ἡδὺν
43	11	ciens	sciens
89	34	πολυφιλίας,	φιλοπλετίας,
90	43	ἀληθείς	ἀληθεῖς
91	20	ἰσοδυναμῶν	ἰσοδυναμῶν
92	37	εὐτυκτον	εὐτυκτον
94	18	fermonem	sermonem
95	1	μιν	μιν
96	27	οἰζυροῖσι	οἰζυροῖσι
Ib.	43	XII, 150	XII, 850
163	11	tinctum	tincta
177	14	μάστιγι	μάστιγι
179	25	προδύμω	προδύμοισι
289	17	αὖ	αὖ
304	41	V, cap. 9	IX, cap. 14
311	26	τοιαύτης, ὥρας	τοιαύτης ὥρας,
324	22	Orbe, Lunæ	Orbe Lunæ,
340	44	καθ' ἧς	καθ' ἧς
350	33	quam	quem
Ib.	20	hæc ferebar,	hæc, ferebar
497	4, 16	Πλείονες	Πλείονες
549	32	suprà	suprà
663	24	agnosco	agnoscimus
711	55	rectius	rectius
753	21	Φεῦγε	Φεῦγε
782	17	fibi	fibi

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Α΄.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Α.

Θεῶν ἀγορά γίνεται περὶ τῷ Ὀδυσσεύϊ εἰς Ἰθάκῃ πεμφθῆναι ἀπὸ τῆς Καλυψίδος ἡσυχίας· μετ' ἣν ἡ Ἀθηναία εἰς Ἰθάκῃ παραγίνεται πρὸς Τηλέμαχον, ὁμοιωθεῖσα Μέντη βασιλεῖ Ταφίων. Γενομένης δὲ ὁμιλίας, παρακινεῖσά αὐτὴν ἡ Ἀθηναία Τηλέμαχον παραγενέσθαι, ἀφ' ἧς τὴν τῷ πατρὶος ζήτησιν, εἰς Πύλον μὲν, πρὸς Νέστορα, εἰς Σπάρτην δὲ, πρὸς Μενέλαον, ἀπαίρει, ἐμφανῶς δ' ὤσα, ὡς θεὸς εἴη. Καὶ τῇ μνηστῆραν γίνεται εὐωχία.

Ἐπιγραφαί.

Θεῶν ἀγορά· Ἀθηναίης παρακινεῖσιν πρὸς Τηλέμαχον· Μνηστῆραν εὐωχία.

Ἄλλως.

Ἄλφα, Θεῶν ἀγορή, Ὀδυσσῆϊ Παλλὰδι θάρσῳ.

LIB. I.

Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πῖολιέθρον ἔπερσε·

V Irum dic mihi, Musa, versutum, qui valde multum Erravit, postquam Trojæ sacram urbem evertit;

Ver. 1. Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μῦσα.]

Arma, virumque cano—Æn. I, 1.
Dic mihi, Musa, virum, captæ post mœnia Trojæ

Qui mores hominum multorum vidit, et urbes.

Horat. Ars Poët. 141.

Ulixen,

Qui domitor Trojæ, multorum providus urbes
Et mores hominum inspexit, latumque per æquor
Dum sibi, dum fociis reditum parat, aspera multa

Pertulit, adversis rerum immerfabilis undis.

Id. Epist. Lib. I; ii, 18.

Ἐν δὲ τοῖς λόγοις καὶ ἔπειτα διγμῶς ἐστὶ τὸ λόγος, ἵνα προῖδωσι περὶ ἧς ὁ λόγος, καὶ μὴ κρέμνηται ἡ ἀλγίστοια τὸ ὅδ' ἀόριστον πλανᾷ. Ὁ δὲς ἔν ὥσπερ εἰς τὴν χεῖρα τὴν ἀρχὴν, ποιεῖ ἐχόμενον ἀκολουθεῖν τῷ λόγῳ. Διὰ τῆτο, —“ Ἄνδρα μοι ἔννεπε, μῦσα.” Aristot. Rhetoric. Lib. III, cap. 14. Ὁ δὲ Ὀμηρὸς, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα ἀφ' ἑρμῆ, ἐ τῷτοί τοι καλῶς ἰδίῳ, ἥτοι ἀφ' ἑρμῆ, ἢ ἀφ' ἑρμῆ. Ὀδυσσεὺς ὅδ' ποιεῖ, ὅσα ἐποίησεν ἅπαντα ὅσα αὐτῷ συνέβη, οἷον πληγῆναι μὲν ἐν τῷ Παρισηῶ, μαρτυρεῖται δὲ προσποιεσθᾶν ἐν τῷ ἀγερμῷ· ἂν ὅδ' ἐν, θάτερον γενομένην, ἀναγκαῖον ἦν, ἢ εἰκὸς θάτερον γενέσθαι· ἀλλὰ περὶ

μῖαν πράξιν, οἷον λέγομεν τὴν Ὀδυσσεὺς, συνέστησεν. Id. Poët. cap. 8. Σημειώσαι δὲ ὅτι σιωπᾷ τὸ ὅδ' Ὀδυσσεὺς ἐξ ἀρχῆς ὄνομα ὁ Ποιητής, ἐξαίρων αὐτὸν σεμνοῖ· ἐπιδέτοις καὶ ἐγκωμίοις, ἐ ἀναρτῶν τὴν ἀκροατὴν. Eustath. De toto porro Odysseæ poemate ita Longius; Δείκνυσσι δὲ ὅμως, inquit, [Ὀμηρὸς] ἀφ' ἑρμῆ τῇ Ὀδυσσεὺς — ὅτι μεγάλης φύσεως ὑποφερτομένης ἡδὲ ἰδίῳ ἐν ὧν τὸ φιλόμνητον. Δὲλ' ὅδ' ἐν πολλῶν τε ἄλλων συντεθεικῶς ταύτῃ δαυτέρῃ τὴν ὑπόθεσιν. ἀτὰρ δὴ καὶ τῷ λείψανῳ τῇ Ἰλιακῇ παθημάτων ἀφ' ἑρμῆ Ὀδυσσεὺς, ὡς ἐπιστόδιά τινα τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ, προσ- ἐπισφύρειν, καὶ ἢ Δί' ἐν τῷ τὰς ὀλοφύσεις, ἐ τὰς οἰκ- τὰς, ὡς πάλαι περὶ προεγνωσμένους τοῖς ἥρωσι, ἐνταῦθα προσπαροδοῦναι. Οὐ γὰρ ἄλλο, ἢ τῇ Ἰλιάδος ἐπιλογὸς ἐστὶν ἡ Ὀδυσσεὺς. — Ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας οἶμαι, τῇ μὲν Ἰλιάδος γραφομένης ἐν ἀκμῇ πνεύματι, ὅλον τὸ σωματικὸν δραματικὸν ὑπεστήσατο καὶ ἐναγώνιον· τῇ δὲ Ὀδυσσεὺς τὸ πλέον διηγηματικόν, ὅπερ ἰδίῳ γήρῳ. Ὅθεν ἐν τῇ Ὀδυσσεὺς παρεκτάσαι τις αὐτὴν καταδομένην τῷ Ὀμηρῷ ἡλίῳ, ἢ δὲ καὶ τῷ σφοδρότητι παραμένει τὸ μέ- γιστον. Οὐ γὰρ ἔτι τοῖς Ἰλιακοῖς ἐκείνοις ποιήμασι ἴσων ἐνταῦθα σάξει τὸ τῶν, ὅδ' ἐξωμαλισμένῃ τῇ ὕψι, καὶ ἰζημάτα μνηστῆ λαμβάνοντα, ὅδ' ἐν τῇ πρόχυσιν ὁμοίαν τῇ ἐπαλλήλων παθῶν, καὶ τὸ ἀγχίστερον, καὶ πολιτικόν, ἐ τῇ

B

ταῖς

Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγνω·
Πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν καὶ θυμόν,
5 Ἀρνύμεν' ἣν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων·

Multorumque hominum vidit urbes,
et mores cognovit:
Plurimos autem ille in mari passus est
dolores suo in animo,
Magnā-curā-servans suamque ani-
mam et reditum sociorum:

ταῖς ἐν τῇ ἀλγείᾳ φαντασίᾳ καταπεπικνωμένον· ἀλλ' αἰὲν ὑποχωρεῖν· εἰς αὐτὸν ὠκεανὸν, καὶ περὶ τὰ ἴδια τέρμασι ἐρημύμενον, τὸ λοιπὸν φαίνεται τῷ μεγεθὲς ἀμπα-
τιδὲς, καὶ τοῖς μυθώδεσι καὶ ἀπίστοις πλάνοις. Λέγουσι δὲ ταῦτ' οὐκ ἐπιλελησμέναι τῷ ἐν τῇ Ὀδυσσεύῃ χειμῶνι, καὶ τῷ περὶ τὴν Κύκλωπα καὶ τινῶν ἄλλων, ἀλλὰ γῆρας διηγέ-
μαι, γῆρας δ' ὅμως Ὀμήρου. Πλὴν ἐν ἀπασι τούτοις ἐστὶν τῷ πρακτικῷ κρατὶ τὸ μυθικόν. De Sublimitate, § 9. E contrario contendit D^{na} Dacier, in præfatione ad *Odysseam*, hoc non Poëtæ ingenio deficiente, sed rei utique ipsius diversitati tribuendum; *Homerumque*, etiam si *Odysseam* priorem, *Iliadem* posteriorem composuisset; utramque tamen eandem, ac nunc habemus, compositurum fuisse. Similiter et *Durportus*; "Par" inquit "in utroque Opere vis et vigor et splendor ingenii." *Præfat. in Gnomologiam Homericam*. Ac quamvis fatendum quidem in *Iliade*, cujus materia grandior, stylum multo magis sublimem esse quam in *Odysseâ*, ubi materia plerumque tenuior; notandum tamen et in *Odysseâ* omnia ubique tam aptè et vividè depicta esse, ut dubitari possit annon arti potius quam ingenii defectui ascribenda sit ista diversitas. *Homerum* enim "nemo (ut rectè observavit *Quintilianus* lib. X, cap. 1,) in *Magnis* sublimitate, "in *Parvis* proprietate superaverit."

Ibid. — πολύτροπον.] Ἐπὶ πολλὰ τρέποντα τὴν ἀλγείαν, σωτὴν, καὶ πολλὰν ἐμπειρίαν τρώων. *Schol.* "Ut ille vir heroïci spiritus et *polytropus* ab *Homero* dictus, i. multifariâ ingenii dote, multiplici morum cognitione, versatiliq; solertiâ præditus." *Budæus de Affe*, lib. V. Αὐτὸν γὰρ μὲν τὸ Ὀδυσσεὺς ἔχ' ὅρας, ὡς παντοίας συμφοραῖς ἀντιπληρώμενος ἀρετῇ, σώζει καὶ τὸ δὲ καὶ ἐνὶ πόντῳ; Τὸ αὐτὸ τὸ ἐν Κίρκης Μῶλυ, τὸ ἐν δὲ θαλάττῃ κρύδιμον, τὸ τὸ Πολυφύμου χειρὸς τὸ ἄνδρα ἐξάγει, τὸ ἐξ ἄδου ἀνάγει, τὸ πηγνύει χεῖρας, τὸ πειθεῖ Ἀλκίον, τὸ ἀγέχει βαλόντων μνηστῶν, Ἴρου παλαίωσι, Μελανθίου ὑπερζῶσι, τὸ ἐλευθεροῖ τὴν ἐσίαν, τὸ τιμωρεῖται γάμον, τὸ ἄνδρα ποιεῖ διαγενῆ καὶ θεοῖς ἰσὺς, οἷον ἀξιοὶ Πλάτων εἶναι τὸ εὐδαίμονα. *Maximus Tyrius, Dissertat. XVI, ipso fine*. Ceterum *Scholias* in *Aristophanem* ad *Nubes*, ver. 259, nonnullos hîc pro πολύτροπον, πολύμοτον scripsisse annotat.

Ibid. — ὅς μάλ' ἀπολλὰ Πλάγχθη.] Οὐ γὰρ ἄλλως ἐπιπορευόμενος, ὡς θαλάττῃ χαλεπὴν πειράμενος, ὡς ἀνθρώποις ἀγρίοις συμφορῶν ἀλλὰ ταῦτα μὲν αὐτῷ οἱ μῦθοι ἔχουσιν, αὐτὸς δὲ τῇ ψυχῇ, καὶ φησὶν ὅτι καὶ πολυπλανηθεὶς τὸ σωματικόν, πανταχῇ

ἐκπεφύκειτο, πάντα ἐσκόπει, ὅσα ἔσαν κινήματα, ὅσα γῆς παθήματα, θεῶν βουλὰς, ἀνθρώπων φύσεις, ἡλίου φῶς, ἄστρον χορὸν, γένεσις ζῶων, ἀναχύσεις θαλάττης, ποταμῶν ἐκβολὰς, αἶρον μεταβολὰς τὰ πολιτικά, τὰ οἰκονομικά, τὰ πολεμικά, τὰ εἰρηνικά, τὰ γαμήλια, τὰ γυναικεία, τὰ ἱππικά, τὰ ναυτικά, τέχνας παντοίας, φωνὰς ποικίλας, εἰδὴ παντοδαπάς, ὀλοφυρομένους, ὑδοιμένους, πενθύντας, γελῶντας, πολεμῶντας, ὀργιζομένους, εὐωχομένους, πλείοντας. *Max. Tyrius, Dissertat. XVI, sub initia*.

Ibid. — πολλα.] *Al.* πάντων.

Ver. 2. — ἐπὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερα.] Σημειώσαι ὅτι τὸ, "Τροίης πτολίεθρον ἔπερα," ἀρχὴ ἐστὶ τῆς πτολίεθρου Ὀδυσσεὺς συνθέσεως. Δὲ καὶ ταῦτ' οὐκ ἐπὶ πτολίεθρον ἐπανόμαται. *Eustath.* Vide infra ad γ', 230; item ad *Iliad.* β', 278.

Ibid. — ἱερὸν πτολίεθρον.] Διὰ τὸ τιτλιχῶς ὑπὸ θεῶν καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὴν Δία εὐσεβείαν. *Schol.*

Ver. 3. Πολλὰ δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγνω.] Ὀμήρου καὶ τῆς Ὀδυσσεὺς σαφὲς ἀπὸ πολλῶν πλάνων. "Πολλὰ δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγνω." *Maximus Tyrius, Dissertat. VI.* Οἱ γὰρ ποικίλαι φρονιματάς τ' ἡρώων ἀπαφαινοῦσι τὴν ἀπιδιμήσαντας πολλαχῇ καὶ πλανηθείας ἐν μεγάλῳ ᾧ τίθενται τὸ "πολλὰ ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω." — Πάντα γὰρ ταῦτα παρασκευαί τινες εἰς φρόνησιν μεγάλα, τὰ μαθεῖν τῆς χώρας τὴν φύσιν, καὶ ζῶων ἐ φυτῶν ἰδίαν, προσεῖναι καὶ τὰ τὰ θαλάττης. *Strabo, Geograph. lib. I, pag. 16, Al. 8.* "Nec immeritò pricæ poëticae divinus auctor apud Graios, summæ prudentiæ virum monstrare cupiens, multarum civitatum obitu, et variorum populorum cognitu, summam adeptum virtutes cecinit." *Apuleius Metamorphos. lib. 9.* Vide et supra *ver. 1.*

Ver. 4. Πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν.]

multum ille et terris jactatus et alto.

En. I, 3.

Ibid. — πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν, Ἀρνύμεν'.] *Al.* πάθεν ἄλγεα, ὃν κατὰ θυμόν Ἀρνύμεν'.

Ver. 5. Ἀρνύμεν' ἣν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων.] Δεῖ καὶ τὸ μέλλοντα εἰρηγεῖν, ἐν γένεσιν ἀξιοχρεῶν τυγχάνειν, — ἀνδρεία τῇ πολεμικῇ φρόνησιν ὡς πλείστην προσεῖναι σπουδᾷ, καὶ μεγαλοψυχίαν ἐ σύνεσιν, τὰς τε ἄλλας τὰς τῇ ἡγεμονίᾳ προπύσας ἀρετάς καὶ τὴν ἰαυτῇ ψυχῇ ἰδὲ ὅτι μὲν φείσει, ἄλλοτε καὶ ἀφιδώσει ὅταν διπλάδι ὁ τε καιρὸς καὶ ἡ χρεία ἀπαιτῇ· καὶ ἐκείνῳ γὰρ στρατηλασίαν καὶ μάχην ἐ συμβόλῃ, αἰεὶ ἐνσῶν τῷ διωκῇ, μεμνήσει τὸν τῷ ἔπος, "Ἀρνύμεν' ἣν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων." *Kyriac. Stroz de Republ. lib. 9.* Porro sententiam hîc ita exponit *Scholias* 2.

- Ἄλλ' ὅδ' ὥς ἐτάρευς ἐρρύσατο, ἰέμενός περ
 Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο
 Νήπιοι, οἳ χεῖ βῆς ὑπερίον^Θ Ἡελίοιο
 Ἡσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἡμᾶς.
 10 Τῶν ἀμόθεν γε, θεὰ, θύγατερ Διός, εἰπέ καὶ ἡμῖν.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον,
 Οἴκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφηνόγες ἠδὲ θάλασσαν·
 Τὸν δ' οἶον, νόστιμ' κεχρημένον ἠδὲ γυναικός,
 Νύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψώ, δῖα θεάων,
 15 Ἐν ῥέεσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἔτ^Θ ἦλθε, ᾤετο λυγρὸν ἐνιαυτῶν,
 Τῷ οἳ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι

Sed neque sic servavit socios, tametsi
 cupiens;
 Suâ enim ipsorum insipientiâ perie-
 runt;
 Stulti, qui boves sublimis Solis
 Comederunt; ille verò iis abstulit re-
 ditûs diem.
 Hæc aliquâ-ex-parte, dea, filia Jovis,
 dic et nobis.
 Jam alii quidem omnes, quotquot ef-
 fugerant sæviam mortem,
 Domi erant, bellôque elapsi atque
 mari;
 Hunc autem solum, reditûs indigen-
 tem atque uxoris,
 Nympha veneranda detinebat Calypso,
 nobilis dea,
 In specubus cavis, cupiens sibi mari-
 tum esse.
 Sed quando jam tempus venit, circum-
 volventibus annis,
 Quo ei destinârunt dii domum redi-
 re

Elafies; Τὸ ἐφ' ἑαυτῷ ἀεποιῶν καὶ σώζων ἑαυτὸν ἔτι τῶν
 ἐταίρων· ἢ ἀντὶ τῆ καταλασσομένης τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν,
 καὶ τὴν εἰς τὸ οἶκον τιμωρίαν, ὑπερὶ τῆ ἐταίραν· οἷον αὐτὸς
 ἀπολέσθαι θέλων, ἵνα σώσῃ τῶν ἐταίρων. Διαλαπείον ἐπὶ
 τῷ, καὶ νόστον. Posteriorem harum explicationum am-
 plectitur *Eustathius*; "Ὅτι τὸ, " Ἀρνούμε^Θ ἢ τε
 " ψυχὴν ἔσθ." (inquit) ὁ ἔστιν ἀντικαταλασσομένης,
 ἀπὸ μέρους ἐλπίσαι τὴν παλαιὰ ποτε μεσιτῶσάντων ζώων
 τοῖς συναλλάγμασι, τοῦτέστιν ἀπὸ τῆ ἀρῶν εἰς εἰδους τῆ
 τετραπόδων. Verior tamen, ut opinor, prior *Scholias-
 tis* interpretatio; videtur enim vox ἀρνούμε^Θ apud
Poëtam propriè significare expetens, sive exquirens
 ut laboris præmium:

Τιμὴν ἀρνούμενοι Μενελάω σοί τε — *Iliad.* α', 159.
 Ἀρνούμε^Θ παῖρός τε μέγα κλέος, ἢδ' ἱμὸν αὐτῷ.

ζ', 446.

ἔχ' ἱερήιον, ἔδδ' βοεῖλω

Ἀρνούμε^Θ

Secundùm hanc interpretationem *Horatius*, loco
 suprâ ad *ver.* 1. citato; "Dum sibi, dum sociis
 "reditum parat:" itémque *Budæus de Affe, lib.* 5;
 "Salutem suam tandem anxie sociorumque perquire-
 "bat." Sed et confirmatur hæc accipiendi ratio
 ex ψ', 253 infrâ, ubi similis sententia occurrit;

Νόστον ἐταίροις διζήμε^Θ, ἢδ' ἱμὸν αὐτῷ.

Ibid. Ἀρνούμε^Θ ἢν.] Quâ ratione Ἀρνούμε^Θ hîc
 ultimam producat; item παρ^Θ, *ver.* 21; et ἐν^Θ,
ver. 27; et Ὀρίεσθαι, *ver.* 40; vide ad *Il.* α', 51.
 Cæterum de profodiâ vocis Ἀρνούμε^Θ, vide ad
Il. γ', 260.

Ver. 7. Αὐτῶν ᾧ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.]
 Citat hunc versum *Eusebius*, ut et *ver.* 32, 33
 infrâ, ad demonstrandum, *Homerum* sententiæ istî,

fato scilicet et necessitate omnia regi, non suffraga-
 ri. Ταῦτα γὰρ, (inquit,) καὶ τὰ τοιαῦτα, τῷ πάντα
 γίνεσθαι καθ' ἐμαρμύρην, ἐναντίω. *Præparat. Evan-
 gel. lib.* VI, *cap.* 8. Citat porro hunc versum
Maximus Tyrius, Dissertat. XL. Vide infrâ ad
ver. 32, 33.

Ibid. Αὐτῶν.] *Al.* Αὐτῶν.

Ver. 8. — οἳ κατὰ βῆς ὑπερίον^Θ Ἡελίοιο Ἡσ-
 θιον.] Vide infrâ ad μ', 353, ἔσθ. Ἐμνήσθη τέτων,
 ἐπὶ ἐν προαιρέσει ἀδικήσαντες ἀπώλοντο. *Schol.*

Ibid. — ὑπερίον^Θ.] Ἐπιθετικῶς, τῷ ἡλίῳ· ἀπὸ
 τῆ ὑπερῆς ἡμᾶς εἶναι. Ἡσίοδος ἢ ὑπερίον^Θ αὐτὸν ἐγε-
 ναιολόγησεν. *Schol.* ὑπερίονα δὲ νομίζειν αὐτὸν, τὸ
 ὑπερίεμνον αἰετὸς γῆς. *Heraclid. Pontic.*

Ver. 10. — ἀμόθεν.] Ποθεν· ἐξ ἑξέως τῆ Ἀτ-
 τικῶν· ἢ ἀπὸ τινος μέρους, ὅπουθεν θέλει. *Schol.* et
Hesychius.

Ver. 11. Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες.] Ὅτι ἐδὲ ἐνταῦθα
 τὴν ἀρχὴν τῆ Ὀδυσσεύς πλάνης, ἀρχὴν τῆ ἑαυτοῦ ποιή-
 σεως Ὀμηρ^Θ τίθεται· ἀλλ', ὥσπερ ἐν τῇ *Ιλιάδι*, ἔτω
 καὶ νῦν ἀπὸ τῆ ἐγγύς τῆ τέλους ἀρχῆς. *Eustath.* Vide
 ad *Il.* α', 1.

Ibid. — αἰπὺν ὄλεθρον.] Αἰπὺς, ὑψηλός, σκληρός,
 χαλεπός. *Eustath. et Etymolog. Magn. à Barneseio
 citati.* "Item ἀφνέ^Θ, (inquit *Barnesius*,) ut
 " *Iliad.* γ', 773; — νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος." Minus rectè;
 ibi enim non αἰπὺς, sed σῶς intelli-
 gendum est ἀφνέ^Θ.

Ver. 12. — πεφηνόγες.] Vide ad *Il.* β', 314.

Ver. 16. — ᾤετο λυγρὸν ἐνιαυτῶν.]

volventibus annis.

Æn. I, 238.

- Eis Ithacum, ex quo evaserat e laboribus,
 Kai meta ois philois. Theoi de eleaiaron apantes,
 20 Nosophi Poseidawon. o de asperches mumeaineu
 'Anidew Odusse, paron hn galian ikeas.
 'All' o mu Aithiopas melekiathe tgelob' eontas,
 (Aithiopas, toi dixtha dedaia), exatou andron,
 OI mu dusoмене υπεριον, oi de aniont.)
 25 'Antion tauron te kai arneion ekatomeis.
 'Euth' oge terpeto daiti parhmon. oi h de alloi
 Ziwos eni megaroisin Olympeis adrooi hsan.
 Toisi de muthon hrche pathe andron te theon te.
 Mhnsato gar xti thumon amumon Aigidoio,
 30 Ton r' Agamemnonides tleklutos ektan' Orestes.
 Ty' oge epimnethis, epe' athanatoi metheida.

In Ithacam; neque tum evaserat e laboribus,
 Etiam inter suos amicos; dii vero miserabatur omnes,
 Præter Neptunum: ille autem indefinenter irascebatur
 Divino Ulyssi; antequam is suam in terram venisset.
 Sed ille quidem Æthiopus adierat longe semotos,
 (Æthiopus, qui bifariam divisi sunt, ultimi hominum,
 Alii quidem ad occidentem solem, alii vero ad orientem,)
 Adfuturus taurorumque et agnorum, hecatombæ.
 Ibi ille delectabatur convivio assidens: at dii alii jam
 Jovis in ædibus Olympi congregati erant.
 His autem sermones cepit pater hominumque deorumque;
 Recordabatur enim in animo eximii Ægisti,
 Quem Agamemnonides inclytus occiderat Orestes:
 Hujus ille recordatus, verba inter immortales fecit;

Ver. 18. — πεφυγμένος.] Barnesius edidit πεφυγμένος. rationibus haud satis idoneis. Vide ad Il. ζ. 488.

Ver. 22. — μετεκίαθε.] Al. μετεκίαθε.

Ver. 23. Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ διδαΐαι, ἔξατοι ἀνδρῶν.]

Oceani finem juxta, Solemque cadentem

Ultimus Æthiopum locus est — Æn. IV, 480.

Πάντες ὅσοι παραπλευσάσιν τῇ Ὀκεανῷ τὴν Λεῖαν, οἱ τε ἀπὸ τῆς ἐρυθρᾶς, καὶ οἱ ἀπὸ τῆς ἡλῶν, μέχρι ποσὶ προελθούσιν, εἴτα ἀνέστειψαν, ὑπὸ πολλῶν ἀτοπίων κωλυόμενοι ὥστε καὶ πρὶν κατέλπειν τοὺς ποταμούς, ὡς τὸ μεταξὺ διαγυῖο ἰσχυρῶς. Καὶ μὲν σύρξας ἡ πᾶσα Ἀτλαντικὴ θαλάσσια, καὶ μάστιγα καὶ καλὰ μισημένα. Ἀπᾶντες δὲ ὕτοι τὰ τελευταῖα χωρία, ἐφ' ἃ πλείους ἦλθον, Αἰθιοπικὰ προσηγρόσαν, καὶ ἀπηγγύλας ἔτασαν. Τί ἔν αὐτοῖς εἰ καὶ Ὀμηρὸς ὑπὸ τοιαύτης ἀκρίβειας διχθὰ διδαίει, τὰς μὲν πρὸς ἀνατολὴν λέγων, τὰς δὲ πρὸς δύσιν; τὸ μεταξὺ δὲ γνωστοποιῶν εἴτε εἰσὶν εἴτε μὴ εἰσὶν. Strabo, Geograph. lib. I, pag. 57. Al. 32. Ὀμηρὸς δὲ ἀπὸ τῆτο διαμῖ τὰς Αἰθιοπίας, ἡ ὅτι τὰς Ἰνδοὺς ἤδη τινὰς τοιούτους τοῖς σάμασιν εἴδε ὅτι ἀρχὴν εἶδεναι τὰς Ἰνδοὺς εἰκὸς Ὀμηρον. Ὅπου εἰδὲ ὅτι Εὐρύγεται καὶ τὴν Εὐδὸξον μῦθον ἤδη τὰ καλὰ τὴν Ἰνδικὴν, ὡς τὸ πλεον τὴν αὐτῇ· ἀλλὰ μᾶλλον καὶ τὴν λεχθεῖσαν ὑφ' ἡμῶν πρότερον ἀξίωσιν. Id. lib. II, pag. 162. Al. 103. Τινὲς δὲ πρὸς τὸ Νεῖλον χιζῶσιν αὐτὰς λέγουσιν. Schol. Vide ad Il. α. 423.

Ibid. — διδαΐαι.] Vide ad Il. α. 37; et β. 736.

Ver. 24. Οἱ μὲν δusoμένης — οἱ δὲ ἀνιόντες.] Al. Ἡμῶν δusoμένης — ἡ δὲ ἀνιόντες.

Ver. 27. — Ὀλυμπίαις.] Al. Ὀλύμπια.

Ver. 29. — ἀμύμονος Ἀγιδίου.] "Homere" (inquit D^{na} Dacier) "accompagne ici le nom d'Égisthe d'une épithète que je n'ai pu ni dû conserver; le Pere des Dieux et des hommes, dit il, s'étant souvenu du sage Egisthe: ἀμύμονος, c'est à dire, irreprehensible, à qui on ne peut rien reprocher. Comment ce Poëte peut-il dire cela d'un scelerat qui a assassiné son Roi pour en épouser la femme, et se rendre maître de ses Etats?" Atqui vox ἀμύμονος non eum denotat qui sit omnibus virtutibus ornatus, omnibus vitiis immunis; sed eum qui una pluribusque animi aut corporis dotibus sit eximius. Atque ita accipit Scholiastes, qui exponit; Ἦτοι καλὸν πρὸς τὸ μοιχεύσαι· ἡ δὲ καὶ γὰρ ἀγαθὴ. Similiterque Eustathius; Ἀμύμονος γὰρ (inquit) ὀνομάζει τὸν τὴν ἀτάσθαλον Αἰγιδίον ὁ Ὀμηρικὸς Ζῆς, ὅτι οὐ τὸ ἐκείνου κακῶν λατὼν τὸ ἐπίδειον, ἀλλ' ἀπὸ ὅτι ὡς εἰκὸς εἶχε καλῶν. Εἶχε δὲ, τὸ εὐγενὲς, τὸ εὐσεβὲς, τὸ σωφρονικόν. Vide ad Iliad. β. 623; δ. 88; et ζ. 155.

Ver. 30. Τόν ῥ'.] Quem utique — Quem scilicet —

Ver. 31. — ἐπὶ ἀθανάτοισι μετήδα.] Al. ἐπὶ πειρώσιν ἀγόμεναι et ἐπὶ πειρώσιν ἀγόμεναι.

Ibid. et ver. 67. — ἀθανάτοισι.] Similiterque ver. 79, Ἀθανάτων. Vide ad Il. α. 398.

- ὦ πόποι, οἷόν δ' ἔνυ θεὸς βροτοὶ αἰτιόωντο·
 Ἐξ ἡμέων γὰρ φασὶ κακ' ἐμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
 Σφῆσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν.
 35 Ὡς καὶ νῦν Αἴγιοθ' ὑπὲρ μόρον Ἀτρεΐδαο
 Γῆμ' ἄλοχον μνηστῆν, τ' δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
 Εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον, ἐπεὶ πρὸς οἱ εἴπομεν ἡμεῖς
 Ἑρμείαν πέμψαντες εὐσκόπον Ἀργειφόντην,
 Μῆτ' αὐτὸν κτείνειν, μήτε μνάσασθαι ἀκοῖν.
 40 Ἐκ γὰρ Ὀρέσαιο τίσις ἔσται Ἀτρεΐδαο,

Ver. 32. — οἷόν δ' ἔνυ θεὸς βροτοὶ αἰτιόωνται; Ἐξ ἡμέων γὰρ φασὶ κακ' ἐμμεναι.] Ὅταν γ' ἀμαρτή καὶ ἀπαρτηθῇ [Al. ἀπαρτηθῇ] ὁ νῦν ἀρετῆς, αἰτιώται τα θεῖα, τῇ ἰδίᾳ τροπῇ προσάπλων θεῶ. Philo, *Sacrae Legis Allegoriarum*, lib. 3.

Ita Lyconides apud Plautum;

Deus mihi impulsor fuit —

Deos credo voluisse —

Plaut. *Aulular. Act. IV, Scen. x, ver. 7, 12.*

Similiter et apud Euripidem;

Τὸς δ' ἐνθάδ' αὐτὸς ὄντας ἀνθρωποκτόνους

Εἰς τ' εἶον τὸ φαῦλον ἀναφέρειν δοκῶ.

Iphigen. in Taur. ver. 387.

Et apud Aeschylum;

Μηδὲ πρὸς ἄτης θηραδίῃσιν

Μέμψοις τύχῃ, μηδὲ πόλ' ἐπὶ νῆδ',

• Ὡς Ζεὺς ὑμᾶς εἰς ἀπρόσπλον

Πῆμ' εἰσέβαλε. Μη δὴτ', αὐταὶ δ'

Ἰμᾶς αὐτάς. — Prometh. vinct. ver. 1071.

Et Solon apud Diogenem Laertium, lib. I;

Εἰ γ' ἐπεὶ δὴ δὴν δι' ὑμετέρῳ κακότητι,

Μῆτι θεοῖς τέττον μοῖραν ἐπαμφοίρετε.

“Negat [Chrysippus] oportere ferri audiri que homines aut nequam aut ignavos et nocentes et audaces; qui quum in culpâ et in maleficio re-victi sunt, perfugiunt ad fati necessitatem, tan-quam in aliquod Fani asylum; et, quæ pessimè fecerunt, ea non suæ temeritati, sed fato esse attribuenda dicunt. Primus autem Homerus sapientissimus et antiquissimus poetarum dixit in hisce versibus; ὦ πόποι, οἷόν δ' ἔνυ θεὸς βροτοὶ αἰτιόωντο; Ἐξ ἡμέων γ' ἔσται.” Gellius, lib. VI, cap. 2. Vide ad versum sequentem.

Ver. 33. — οἱ γ' εἰ αὐτοὶ Σφῆσιν ἀτασθαλίῃσιν.]

Γνώσῃ δ' ἀνδράπυς αὐδαίριστα πῆματ' ἔχουσι.

Pythag. *Aurea Carm.* ver. 54.

Ἐγὼ μὲν ἔν λαιῶν μὴ ὡς ἀληθῶς μάλιστα θεὸς ἀνθρώποι αἰτιόωντο, ἐξ ἐμῶν φάρμοι κακὰ σφίσιν εἶναι, “οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ Σφῆσιν” εἴτε ἀτασθαλίῃσιν, εἴτε ἀφροσύναις καὶ ἑπὶ, “ὥς μὲν μόρον ἄλγε' ἔχουσιν.” Plato, in

Alcibiade secundo. Similiter Hierocles: Πολὺ δὲ μοι δοκεῖ συμβάλλειν τὰ καλῶς χρηστὰ θεῶν, καὶ τὸ διελλ-φῆναι, ὡς ἐδνός ποτε κακὸς γίγνεται. θεὸς αἰτιόων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐκ τῆς κακίας ἀπαίτια μόνῃς, οἱ δὲ θεοὶ τὰ ἐφ' ἑαυτοῖς ἀγαθῶν τε εἶσιν αἰτίοι, καὶ τ' εὐχρήσων. ἡμεῖς δὲ ἐσμὲν οἱ τὰς εὐεργεσίας αὐτῶν εὐπροσέμεροι, ἀεὶ-βάλλοντες δὲ ἐαυτοὺς κακαῖς αὐδαίριτοις. Hierocl. *Frag-mentum*, quod inscribitur, Πῶς θεοὶ χρηστοί; ubi et hunc Homeri locum adducit. Similiter et Maxi-mus Tyrius; Οὐδὲ καὶ εἰμαρμένην ἀνθρώπων συμφο-ραὶ, εἴ γ' εἴμυι ἀνάπτεται θεῶν αἰτίαν κακῶν. — ψευ-δεται μὲν ὁ Ἑλληνιστὴς λέγων, [Infra λ', 61;] “Ἄσέ-μι δαίμονος αἰσα κακή.” ψευδὲς γ' ὁ Ἀγαμέμνων λέγων [Iliad. τ', 86, 87;] — “ἐγὼ δ' ὅσα αἰτίος εἰμι, Ἀλλὰ Ζεὺς, καὶ μοῖρα, καὶ ἡεροφῶιτις. “Ἐρινός.” Εἰκοι γ' καὶ ταυτὶ τα ὀνόματα εἶναι μοχθη-ρίας ἀνθρωπίνης εὐφημοὶ ἀποστροφῇ ἀναδύναν αὐτῆς τῶν αἰτίαν τῇ δαιμονίᾳ, καὶ ταῖς μοῖραις, καὶ ταῖς ἐρινύσιν. Dissertat. III. Et Dissertat. XXII; Ὁ μὲν γ' ἐπὶ τὰ αἰγρὰ ἔλιδος αὐτοφύως ἀδενείας ἔργον. ἡ καὶ τὰς ἐπι-εικῆς ψυχὰς κολακεύουσα Διὸς ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμημάτων, εἰς τὰς αὐτὰς ὁδὸς ταῖς μοχθηρίαις συγκαθέλκει. Ἀκ-συχ γ' ὅτι Διὸς αὐτῇ λέγοντο, “ὦ πόποι, οἷόν δ' ἔνυ θεὸς βροτοὶ αἰτιόωνται ἔσται.”

Ibid. — ἡμέων.] Pronuntiabatur ἡμῶν.

Ver. 34 & 35. — ὥς μὲν μόρον.] Hic intelli-gimus, dicere Poëtam ea præter fatum homini-bus contingere, quæ violenta sunt et præter na-turæ ordinem. Spondan. Vide ad II. β'. 155; et v', 336. Scholiastes autem ὥς μὲν μόρον hic expo-nit ὥς τὸ πεπραμμένον et ad ver. 42. infra, Κακὰ τέτυ (inquit) δηλονότι δύο περὶ ἑκάστου εἶναι εἰμαρμέν-ναι αἰρεῖται δὲ ἑκάστου ἢ βέλῃαι.

Ver. 34. — ἄλγε' ἔχουσιν.] Al. ἄλγε' ἔχοντες.

Ver. 37. — αἰπὺν ὄλεθρον.] Vide supra ad ver. 11.

Ver. 39. — κτείνειν.] Al. κτείνει.

Ver. 40. Ἐκ γ' Ὀρέσαιο τίσις ἔσται Ἀτρεΐδαο.] Φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ, μὴ δεῖν ἐνταῦθα λέγειν, ἐκ γὰρ Ὀρέσαιο Ἀτρεΐδαο, ἥτοι εἰ γόνος ἔσται Ἀτρείδης. ἀλλὰ μάλ-λω

- ‘Οππότ’ ἀν’ ἡβήσῃ τε καὶ ἥς ἡμεῖρε’ αἶης.
 Ως ἔφαθ’ Ἑρμείας· ἀλλ’ ὃ φρένας Αἰγίοιο
 Πειθ’ ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ’ ἀθρόα πάντ’ ἀπέτισε.
 Τὸν δ’ ἡμείβετ’ ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 45 ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρείοντων,
 Καὶ λίλυ κείνός γε εἰκότι κεῖται ὀλέθρῳ·
 Ὡς δ’ ἐπύλοιο καὶ ἄλλῃ, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
 Ἀλλὰ μοι ἀμφ’ Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι δαίε’ ἦτορ,
 Δυσμώρῳ, ὅς δ’ ἡ δὴ φίλων ἀπο πῆμαλα πάσχει,
 50 Νῆσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ’ ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης,
 Νῆσῳ δὲνδρήεσσαν· θεὰ δ’ ἐν δώμασι ναίει
 Ἀτλανίῳ θυγάτηρ Ὀλοόφρον, ὅτε θαλάσσης
 Πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς

λὼν ὅτι ἐξ Ὀρέων τίσιν, τῷ τῷ ἐκδοκῆσις ἔσαι Ἐ’ Ατρεί-
 δε’ Ἀγαμέμνονος· λέγουσι γὰρ τὸ Ὀμῆρον μὴ ἀληθεύ-
 ζειν ἀπὸ πάπτης παρρησιαίας, εἰ μὴ ὁ πάπτης εὐθὺς εἴη
 Διὸς υἱός. *Eustath.*

Ibid. — Ὀρέων — Ἀτρείδων.] Vide infra ad
 ζ’, 199.

Ver. 40, 43. — τίσιν — ἀπέτισε.] De harum
 vocum prosodia. Vide ad *Il.* χ’, 19; et ν’, 414.

Ver. 41. Ὀππότ’ αὖ.] *Al.* Ὀππότ’ ἀρ’.

Ibid. — ἡμεῖρεται.] *Al.* ἐπιτίσεται.

Ver. 44, et 80. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide
 ad *Il.* α’, 206.

Ver. 45. ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρείοντων.]
 O pater, o hominum Divūmque aeterna potestas.

Æn. X, 18.

Ver. 47. Ὡς δ’ ἐπύλοιο.] Ita edidit *Barneſius*, *Al.*
 Ὡς δ’ ἐπύλοιο. Quod et præfert *Henricus Stephanus*;
 “Malo” (inquit) “ὥς, ut sit optantis:” verūm,
 ut opinor, minùs rectè.

Ibid. Ὡς δ’ ἐπύλοιο καὶ ἄλλῃ, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.]
 Σαυτίων ὁ Ἀφρικανός, — πρῶτον μὲν ἐν Νομαντία
 τῷ τελευτῶν Ἐ’ Τιβερίῳ πυθόμενος, ἀνιφάνησιν ἐν τῷ
 Ὀμηρικῶν, “Ὡς δ’ ἐπύλοιο καὶ ἄλλῃ, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέ-
 ζοι.” *Plutarch.* in *Tiberio et Caio Graccho*.

Ver. 48. — δαίετ’ αἶ.] *Al.* καίετ’ αἶ.

Ver. 51. Νῆσῳ δὲνδρήεσσαν.] Vide infra ad ζ’,
 162.

Ibid. — ἐν δώμασι ναίει.] *Al.* ἐν δώματα ναίει.
 Atque ita in commentario legit *Eustathius*.

Ver. 52. Ἀτλανίῳ θυγάτηρ Ὀλοόφρον.] Ὀλε-
 θρῶν, ἐπὶ πολέμοις τοῖς θεοῖς. Οἱ δ’ ἐδίδαντο,
 ἡ δ’ ἐπὶ τῷ ὅλῳ φρονεῖν αὐτὸς γὰρ ὁ Ἀτλας τὸ
 κόσμον βαρύνει παραδίδω. *Schol.* Secundum pos-
 teriorem explicationem *Eustathius*; Ὀλοόφροντα (in-

“Postquam pubuerit et suam deside-
 rabit ditionem.

“Sic dixit Mercurius; sed non men-
 ti Ægisti

“Persuasit bona consulens: nunc
 autem cumulatè omnia luit.

Huic autem respondit deinde dea cæ-
 sia Minerva;

“O pater noster Saturnie, summe
 regum,

“Et valde ille quidem meritâ jacet
 morte:

“Sic pereat et alius, quicunque talia
 fecerit!

“Verūm mihi pro Ulyſſe prudenti
 cruciatur cor,

“Infelice; qui jamdiū, procul ab
 amicis, calamitates patitur

“Insulâ in circumflua, ubi et umbi-
 licus est maris,

“Insula sylvoſa: dea verò intra do-
 mum habitat

“Atlantis filia multifici, qui et ma-
 ris

“Omnis profunditates novit, susti-
 nētque columnas ipse

quit) τὸ τοῦτον Ἀτλανίῳ νοῦσιν, ὡς τὰ ὑπὲρ ὅλων
 φρονεῖντα, ἢ γὰρ τὸ ὅλων φρονεῖν. Atque hoc ferè
 sensu alibi hanc vocem usurpare videtur Poëta;

Ἀτοκασιγνήτη Ὀλοόφρον, Αἰήταο. Infra κ’, 137.

Κέρλυ Μίνως Ὀλοόφρον — λ’, 321.

Aliam porro hīc conjecturam profert *Scholias*;
 legendum videlicet Ἀτλανίῳ θυγάτηρ Ὀλοόφρον.
 Quod et viro erudito *Merico Casaubono* maximè
 probatur; *Dissertat.* I, de nupera *Homeri* editione,
 baud longè à fine: ubi plura de hoc loco. Cæterum
 apud *Hesiodum*, notante *Barneſio*, *Oceani* et *Tethyos*
 filia memoratur *Calypso*: *Theogon.* *ver.* 359.

Ibid. — ὅτε θαλάσσης Πάσης βένθεα οἶδεν.] Πο-
 λοσόν τι ὀνομαζόμενον χωρίον, ἐνταῦθα Ἀτλανίῳ καὶ
 ἄλλῳ πολυπραγμονεῖν τὰ τε ὑπὸ γῆν φασὶ καὶ τὰ ὑπάνια.
 Περικλῆς δ’ καὶ Ὀμήρου περὶ τῷ Ἀτλανίῳ. “Ἀτλανίῳ
 “θυγάτηρ Ὀλοόφρον, ὅτε θαλάσσης Πάσης βένθεα
 “οἶδεν ἔσ.” *Pausanias*, *Lib.* IX, *cap.* 20.

Ver. 53. — ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς Μακρῶν, αἱ
 γαῖαν τε καὶ ἕραν.]

Ἀτλας δ’ ἕραν ἐὺρυν ἔχει κρατερῆς ὑπὸ ἀναγκῆς,
 Πείρασιν ἐν γαίῃς πρόπαρ’ Ἐσπερίδων λιγυφάνων,
 Ἐσθλῆς κεφαλῇ τε καὶ ἀκαμάτοις χερσίν.

Hesiod. *Theogon.* *ver.* 517.

Τέρμωνα κυρὸν ἕραν, τὸ Ἀτλας ἔχει.

Euripid. *Hippolyt.* *Coron.* *ver.* 746.

Ἀτλας ὁ χαλκίοισι νώτοις ἕραν,
 Θέων παλαιὸν οἶκον, ἐκτρέφων.

Id. *Ion*, *ver.* 1.

— Ἀτλανίῳ, ὃς πρὸς ἑσπέρους [ἑσπερίους] τόπους
 Ἐσθλῆς κίον ἕραν τε καὶ χθονός

Ὀμοῖς ἐπιδὼν — *Æschyl.* *Prometh.* 349.

Atlantis duri, cælum qui vertice fulcit.

Æn. IV, 247.

Ver.

- Μακράς, αἱ γαῖάν τε καὶ ἔρανόν ἀμφὶς ἔχουσι·
 55 Τῇ θυγάτηρ δὲ Τηνόν ὀδυρόμενον κατερύκει.
 Αἰεὶ ᾧ μαλακοῖσι καὶ αἰμυλίοισι λόγοισι
 Θέλγῃ, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσει· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
 Ἰέρμην καὶ καπνὸν σπυθρόσκοντα νοῆσαι
 Ἦς γαίης, θανέειν ἰμείρε· ἔδ' ἐν σοὶ περ
 60 Ἐνὶ ῥέπῃ φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε· ἔν' νύ τ' Ὀδυσσεύς
 Ἀργείων ὤχευ' ἡνυσὶ χαρίζετο ἱερά ῥέζων,
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο, Ζεῦ;
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπειτα φύγεν ἔρκ' ὀδόντων;
 65 Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην;
 Ὃς πέρι μὲν νόον ἔστ' ἐβροτῶν, πέρι δ' ἱερά θεοῖσιν
 Ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ ἔρανόν εὐρὺν ἔχουσιν;
 Ἀλλὰ Ποσειδάων γαίηοχος ἀσκελὲς αἰεὶ
 Κύκλωπος κεχόλω, ὃν ὀφθαλμῷ ἀλάωσεν,
 70 Ἀντίθεον Πολύφημον, ὃς κρατ' ἐστὶ μέγιστον
 Πᾶσιν Κυκλώπεσσι· ὠόσα δέ μιν τέκε νύμφη,

- “ Longas, quæ terramque et cælum
 determinant :
 “ Eius filia infortunatum lugentem
 detinet ;
 “ Semper enim mollibus et blandis
 sermonibus
 “ Demulcet, ut Ithacæ obliviscatur ;
 verum Ulysses,
 “ Cupiens vel fumum exilientem vi-
 dere
 “ Suxæ terræ, mori cupit ; neque tibi
 tandem
 “ Commovetur charum cor, Olym-
 pie : Nonne tibi Ulysses
 “ Argivorum apud naves gratificaba-
 tur sacrificando,
 “ Trojâ in latâ ? quid illi tantum
 irasceris, ô Jupiter ?
 Huic autem respondens allocutus est
 nubium-coactor Jupiter,
 “ Mea filia, qualis tibi sermo excidit
 septo dentium ?
 “ Quomodo unquam ego Ulyssis di-
 vini obliviscerer ?
 “ Qui et mente superat mortales, et
 abundè sacra Diis
 “ Immortalibus dedit, qui cælum la-
 tum habitant ?
 “ Verum Neptunus terram-conti-
 nens assiduò semper
 “ Ob Cyclopem irascitur, quem oculo
 privavit,
 “ Parem-deo Polyphemum, cujus
 robur est maximum
 “ Inter omnes Cyclopas : Thooia ve-
 rò eum peperit nympha,

Ver. 55. Τῇ θυγάτηρ δὲ Τηνόν ὀδυρόμενον κατερύκει.] Hunc Phœniffa tenet Dido, blandisque moratur Vocibus ————— *Æn.* I, 674.
 Ver. 56. Αἰεὶ ᾧ μαλακοῖσι.] *Al.* Αἰεὶ δ' ἐν μαλακοῖσι.

Ver. 58. Ἰέρμην καὶ καπνὸν σπυθρόσκοιτα νοῆσαι Ἦς γαίης, θανέειν ἰμείρε.] Hinc *Ovidius* de *Ulyssæ* :

————— optat
 Fumum de patriis posse videre focis.

Ex Ponto, Lib. I, Epist. iii, 33.
 Et *Apuleius* ; “ Ulyxes fumum terrâ suâ emergen-
 tem compluribus annis è littore prospectans,
 “ frustra captavit.” *Apolog. I.* Cæterum sensum
 hoc in loco ita exponit *Scholias* : “ Ὁ πρότερον ἐπι-
 θυμῶν καπνὸν τῆς πατρίδος ἰδεῖν, νῦν εὖχε·] ἀλλὰ τὰ κατέ-
 χοντα τελειῶσαι. Minus rectè : Sententia enim,
 (ut opinor) eadem hîc est ac infra ἡ, 224, ubi
Alcinoo dicit *Ulysses* ;

————— ἰδεῖν με καὶ λίποι αἰῶν
 Κτῆσιν ἐμῇ, δμῶές τε, καὶ ὑπερφῆς μέγα δῶμα.
 Atque ita accipit *Dio Chrysostomus* ; Τέλει δ' (in-
 quit,) ὡς φησὶν ὁ Ποιητής, ἐπεθύμει καπνὸν ἰδεῖν ἀπὸ τῆς
 αὐτῆς γῆς ἀνίστα, εἰ καὶ θεοὶ παραχρῆμα ἀπηθήσκουν.
Orat. XIII, haud longè ab initio.

Ver. 60. ————— ἔν' νύ τ' Ὀδυσσεύς.] *Al.* ἔν' νύ κ' Ὀδυσσεύς.

Ver. 63. ————— νεφεληγερέτα Ζεὺς.] Vide ad *Il.* α', 175.

Ver. 66. Ὃς πέρι μὲν ————— πέρι δ'.] *Henricus Stephanus* legendum censet περὶ μὲν ————— περὶ δ', ut vox scilicet περὶ cum sequenti ἐστὶ jungatur, sicut *Iliad.* α', 258 ; Οἱ περὶ μὲν βελῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὶ μαχεῖσθαι. Sed hoc leviculum.

Ver. 68. ————— ἀσκελὲς.] Ἀμεικανήτης, καὶ ἐ-
 ρησεν τὸ σκελὸν ἢ ἀδιαλείπτως, καὶ ἄγαν σφοδρῶς.
Schol.

Ver. 69. ————— κεχόλω.] Vide ad *Il.* α', 37. et ὅ, 736.

Ibid. ————— ὃν ὀφθαλμῷ ἀλάωσεν.] Vide infra ad ὅ, 380, &c.

Ver. 70. Ἀντίθεον Πολύφημον.] Εἰπὼν, “ Κύκλω-
 “ πος κεχόλωται,” καὶ μέγαν ἐπαγαγεῖν, “ ἀντίθεον
 “ Πολύφημον,” ὁμῶς ἠδ' αὖτε τὴν σύνταξιν ἀμεισιώτως τῇ
 ἐπιμεταλῇ· Κύκλωπος, ὃν ἀλάωσεν, ἀντίθεον Πολύφη-
 μον. *Eustath.* De hujusmodi Syntaxi, vide ad *Il.* ζ', 396.

Ibid. Ἀντίθεον.] Νῦν τὸ ἐναντιόμην τοῖς θεοῖς, τὸ
 ἀσέβη. *Schol.* Minus rectè. Vide supra ad *ver.* 29.

Ver.

- ΦόρκυνΘ. θυγάτηρ, ἄλως ἀτρυγέτοιο μέδοντιΘ,
 Ἴεν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
 Ἐκ τ' δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 75 Οὔτι καταλείνῃ, πλάζῃ δ' ἀπὸ παλίδος αἴης.
 Ἄλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οἶδε πεφραζόμεθα πάντες
 Νόστον, ὅπως ἔλθῃσι Ποσειδάων ἥ μεθήσῃ
 Ὅν χόλον· ἔ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀνία πάντων,
 Ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν, ἐριδαινέμεν οἷος.
 80 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ὦ πάτερ, ἡμέτερε Κρονίδη, ὑπάρκ' κρείοντων,
 εἰ μὲν δὴ νῦν τῆτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι
 Νόστῃσαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα ὅνδε δόμονδε,
 Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα Διόσκορον Ἀργεϊφόντιν
 85 Νῆσον ἐς Ὀγυγίην ὀτρύνοντες, ὅφρα τάχιστα
 Νύμφη εὐπλοχάμῳ εἴπῃ νημερτέα βελὴν,
 Νόστον Ὀδυσσῆα ταλασίφροντα, ὥς κε νήται.
 Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκηνδ' ἐσελεύσομαι, ὅφρα οἱ υἱὸν
 Μᾶλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μὲν ἐν φρεσὶ θεῶν,
 90 Εἰς ἀγορὴν καλέσαντα κερκομόωντας Ἀχαιοὺς,
 Πᾶσι μνηστῆρεσσιν ἀπειπέμεν, οἷτε οἱ αἰεὶ

- “ Phorcynis filia, maris infructuosi principis,
 “ In specubus cavis Neptuno mixta.
 “ Ex eo tempore Ulyssem Neptunus terræ-quassator
 “ Neutiquam occidit, sed errandum-arceat à patriâ terrâ.
 “ Verùm agite, nos ipsi dispiciamus omnes
 “ De-reditu, ut revertatur; Neptunus autem remittat
 “ Suam iram: neque enim quicquam poterit contra omnes,
 “ Immortalibus invitis Dîs, contendere solus.
 Huic autem respondit deinde dea cæsia Minerva;
 “ O pater noster Saturnie, supreme regnantium,
 “ Siquidem nunc hoc gratum beatis diis,
 “ Redire Ulyssem prudentem ad suam domum,
 “ Mercurium quidem jam internuntium Argicidam
 “ Insulam in Ogygiam jubeamus-ire; ut celerrimè
 “ Nymphæ pulchricomæ edicat certam nostram-sententiam,
 “ Reditum Ulyssis magnanimi, uti redeat.
 “ Porro ego in Ithacam proficiscar, ut ei filium
 “ Magis excitem, et ei robur in mente ponam,
 “ Ut in concionem vocatis comatis Achivis,
 “ Omnibus procis interdicat, qui ei semper

Ver. 72. ΦόρκυνΘ. θυγάτηρ.] Ἐνάλιος ἦ θεὸς ὁ Φόρκυν. Schol.

Ibid. — ἀτρυγέτοιο.] Vide ad Il. ὁ, 27.

Ver. 73. — γλαφυροῖσι.] Ἀλ. γλαφυροῖσι.

Ver. 74 et 83. — Ὀδυσῆα.] Vide ad Il. ἁ. 265.

Ver. 82. εἰ μὲν δὴ.] Siquidem reverà —.

Ver. 84. — Διόσκορον.] Ἀργεῖον σαφῆ. Schol. Διάδορον ἢ Ἀργεῖον ὁ Διόσκορος τὰς ἀγέλας, καὶ ἐναργῶς καὶ σαφῶς φαίνεται τὰ ἐξαγγελλόμενα. Eustath.

Ver. 88. Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκηνδ' ἐσελεύσομαι.] Τὴν Ἀθήνην ὑπὸ Διὸς ἀποσταλόμενόν τε καὶ Τηλέμαχον ἐνρίσκον, ἐν λόγῳ. Ἐπειδὴ δὲ τ' ἄγαν νεότητι ἢ δὴ τὴν εἰκοσαεῖν ἡλικίαν ὑπερκεῖται μετέβαινεν ἐπὶ τ' ἄνδρα. Καὶ τις αὐτὸν ὑπὸ δαίμονι γυγνομένου λογισμὸς, ὡς σὺν ἔτι καὶ Διόσκορον [Gesnerus legendum conjicit Διόσκορον] ἐπὶ τῇ τιτράται τ' μνηστῆραν ἀσπασία. Τῆτον δὲ τ' ἀνδρὸς ἐμὸν ἐν Τηλέμαχον λογισμὸν, Ἀθήνην ἐπιφάνειαν ἡδηγόρησεν. Heraclid. Pontic. Similiter et Eustathius; Ὅτι τὸ τὴν Ἀθήνην εἰς Τηλέμαχον κατελθεῖν ἐν Ἰθάκῃ καὶ ὑποδαλεῖν τὰ ποιήματα, τὴν δὲ φωνὴν φρονήσεως ἐκδημῶναι δηλοῖ. — Ἡδὲ ἦ δὲ Τη.

λέμαχον ἡλικίας ἐπὶ τὴν τελειότητα, καὶ φρονεῖν ἔχοντος, καὶ οἷα συνίνασι οἷα ὑπὸ τ' μνηστῆραν ἔπαυον.

Ἡλικίας ὀχέον, ἐπὶ σὺν ἔτι τῆς ἐπὶ ἐστί.

Infra ver. 296.

Unde nihili est quod hic Homero vitio-vertit Scriptor Gallicus Rabin: “ Si Telemaque dans “ l’Odyssée va chercher Ulysse dans les Cours de “ la Grece, il ne scauroit faire un pas sans l’assif- “ tance de Minerve. Elle le conduit par tout, le “ fait penser à tout, il ne fait rien, et ne pense à “ rien de luy-même.” Comparaison d’Homere et de Virgile. Vide et ad Il. ἁ, 194; et β, 169.

Ver. 90. — Ἀχαιοὺς.] Τὴν Ἰθακήσιον. Schol.

Ver. 91. Πᾶσι μνηστῆρεσσιν ἀπειπέμεν.] Ἰστέον ἦ δὲ ὅτι ἐνταῦθεν ὁ Ποιητὴς ἀρχεται τὰ κατὰ τὴν μνηστῆροφονίαν τιτράναι, καὶ τ' ἐπ' αὐτῇ πιθανολογίας διμελῆς ἐν μακρῇ προκάλυψαί τε. αὐτὴ γὰρ ἐστὶ τὸ σκοπιμώτατον τέλος τ' ποιήσεως ταύτης, καὶ τὸ τ' πράξαι τὴν βελίαν τῆς ἀνδρῶν καὶ ἡρώων αὐτῶν καὶ τῶν Ποιητῆ καὶ τρόπου τῶν, τὰ ἅλλα πάντα δι' αὐτῶν πλάσαι. Διὸ καὶ αὐτὴν ἀνύσας ὁ Ποιητὴς, συγκραταπαύει καὶ τὸ βιβλίον. Eustath.

Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἑλικας βῆς.
 Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα,
 Νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλῃ, ἣν περ ἀκρόσῃ.
 95 Ἦδ' ἵνα μιν κλέῃ ἐοδὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχουσιν.
 Ὡς εἰπὼς, ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 Ἀμβρόσια, χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
 Ἦδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
 Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχυτο, ἀκαχμένον ὀξείῃ χαλκῷ,
 100 Βριθὺν, μέγα, στιβαρόν, τῷ δάμνησι γίγας ἀνδρῶν
 Ἠρώων, τοῖσιν τε κοτέσσει ὄβριμοπάτρη.
 Βῆ δὲ κατ' ἐλύμποιο καρήνων αἰζάσα.
 Στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ, ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος,

"Pecora plurima macstant, et flexi-
 pedes camuris-cornibus boves.
 "Mittam autem in Spartam et in
 Pylum arenosam,
 "Reditum sciscitaturum patris dilec-
 ti, sicubi audierit;
 "Atque ut ipsum gloria insignis inter
 homines habeat.
 Sic fata, pedibus subligavit pulchra
 talaria,
 Immortalia, aurea, quæ ipsam fere-
 bant tam super mare,
 Quam super immensam terram, si-
 mul-cum flatu venti:
 Sumpsit autem validam hastam, acu-
 minatam acuto ære
 Gravem, magnam, solidam; quæ
 domat acies virorum
 Heroûm, quibus utique irascitur forti-
 patre-nata.
 Descendit autem ab Olympi verticibus
 festinans:
 Stetitque Ithacæ in populo ad vestibulum
 Ulyssis,

Eustath. Atque hinc liquet libros hosce ab Home-
 ro non, ut nonnulli crediderunt, sparsum et singu-
 latim, sed totos uno consilio fuisse conscriptos.
 Vide ad *Il. α, initio.*

Ver. 92. — ἀδινὰ.] Ἦτοι λεπία, πρὸς σύγκρισιν
 τῶν βοῶν. ἢ ἀλλ' ἢ τῶν ἀδινῶν, ἵνα ἤ, πυκνῶς καὶ συνεχῶς.
Schol. Ἀδινὰ ἤ, τὰ πυκνὰ καὶ ἀσπιδῇ εἰς κόρον ἀπὸ
 τῆς ἀδινῆς. *Eustath.*

Ibid. — εἰλίποδας ἑλικας.] Quæ ratione, εἰλίπο-
 δας hic ultimam producat; item πρώτος, *ver. 113*;
 vide ad *Il. α, 51.*

Ibid. — ἑλικας.] Ἑλικοειδῆ κέρατα ἔχουσας. *Schol.*
Ver. 93. Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην.] *Al.* Πέμψω δὲ
 Σπάρτην.

Ver. 95. Ἦδ' ἵνα μιν κλέος ἐοδὸν ἐν ἀνθρώποισιν
 ἔχουσιν.] Ὅτι ὁρῶντα ἀμφιβολίας τὸ, "Ἦδ' ἵνα μιν
 "κλέος ἐοδὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχουσιν." Δηλοῖ γὰρ, ἢ ὅπου
 φήμη ἔχει εἶναι τὸ Ὀδυσσεύς. ἢ ὅπως εὐκλείας ἔχοι τὸ
 Τηλέμαχον ὡς κοπιᾶσαντα ὑπὲρ τῶν πατρῶν καὶ ἔτι κρείτ-
 τον αὐτῇ ἢ ἑνοῖα. *Eustathius.* Similiter et *Sponda-*
us; "Ambigua" (inquit) "videtur oratio; nam
 "istud μιν non facile dictu est, quo referatur; an
 "ad Ulysses, an ad Telemachum. Si ad Ulyf-
 "sem referatur, sensus erit: Sicubi Telemachus
 "audiat, ubi gentium famâ sit Ulysses. Si ad
 "Telemachum, intelligendum est, hanc diligentiam
 "et officio Telemachum laudem et famam sibi ef-
 "fe comparaturum." Mihi quidem nulla hic vi-
 detur ambiguitas; prior enim explicandi ratio, ne
 quid amplius dicam, cum voce ἐοδὸν nequaquam
 congruit. Vide autem et infra ad *ver. 284*; et
 ad γ, 78.

Ver. 96. — ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 Ἀμβρόσια, χρύσεια.]

pedibus talaria nectit
 Aurea; quæ sublimem alis, five æquora supra,
 Seu terram, rapido pariter cum flamine portant.
Æn. IV, 239.

Ibid. — καλὰ.] Similiterque *ver. 131* et *155*,
 καλὸν et *ver. 137*, καλῇ et *ver. 208*, καλῶς.
 Vide ad *Il. β, 43.*

Ver. 99. Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχυτο.] Ἀβελῶν] μι-
 τὰ ἀστέρων, ὅτι ἐν τῇ τ' Ἰλιάδῃ, καλῶς. *Schol.*
 Ubi pro, ἐν τῇ τ' Ἰλιάδῃ, *Barnesius* edidit ἐν τῇ κ',
 τ' Ἰλιάδῃ. "Nam hic locus," inquit, "extat in
 "κ', i. e. in decimo *Iliados*." Atqui in isto libro
 occurrit unicus tantum hic versus, Εἴλετο δ' ἄλκι-
 μον ἔγχυτο, ἀκαχμένον ὀξείῃ χαλκῷ, *ver. 135*; neque
 ibi de *Minervâ*, sed de *Nestore* usurpatus. Ideoque
Scholiassem ista potius *Iliados* loca respicere credi-
 derim, ubi *Minervam* ad prælium sese accingentem
 depingit Poëta; ε, 745; δ, 389;

λάζυλο δ' ἔγχυτο
 Βριθὺν, μέγα, στιβαρόν. τῷ δάμνησι γίγας ἀνδρῶν
 Ἠρώων, τοῖσιν τε κοτέσσει ὄβριμοπάτρη.
 Quorum versuum posteriores duo hic ad verbum
 repetuntur, *ver. 100, 101.*

Ibid. — ἀκαχμένον ὀξείῃ χαλκῷ.]
 ferro præfixum robur acuto.

Ver. 102. Βῆ δὲ κατ' ἐλύμποιο καρήνων αἰζάσα.]
 Illa viam celerans

cito decurrit tramite virgo.
Æn. V, 609.

Ver. 103. Στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ.] Δήμῳ, τόπῳ
 ἐν Ἰθάκῃ, ὅπου ἦν τὸ Ὀδυσσεύς βασιλεῖον. *Schol.* Δύ-
 να] ἢ καὶ ἄλλως τὸ Ἰθάκης ἐν δήμῳ νοηθῆναι, ἀντὶ τῆς
 ἐν τοῖς Ἰθακησίοις, ὡς καὶ μετ' ὀλίγα ἔτι, (infra
ver.

- Οὐδ' ἔπ' αὐλείῃ παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος;
 105 Εἰδομένη ξείνῳ Ταφίων ἡγήτορι Μέντη.
 Εὐρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας· οἱ μὲν ἔπειτα
 Πεσσοῖσι προπάραιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
 ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, ἅς ἔκτανον αὐτοί.
 Κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντες,
 110 Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδαρ,
 Οἱ δ' αὖτε (πόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
 Νίζον, καὶ προτίθεντο, ἰδὲ κρέα πολλὰ दाτεῦντο.
 Τὴν δὲ πολὺ πρῶτον ἰδὲ Τηλέμαχον θεοειδῆς.
 Ἦτο γὰρ ἐν μνηστῆρσι φίλον τελλομένον ἦτορ,
 115 Ὀσσομένον πατέρ' ἰδὼν ἐνὶ φρεσίν, εἵποθεν ἐλθὼν
 Μνηστῆρων τ' ἴμ' σκέδασιν χεῖρ' δώματα θείη,
 Τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχει, καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσει.
 Τὰ φρονέων, μνηστῆρσι μεθήμενον, εἶσιν Ἀθήνῳ.
 Βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο· νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ
 120 Ξείνονα θεὰ Δύρησιν ἐφεσάμεν· ἐγγύθι δὲ σταῖς
 Χεῖρ' ἔλε δεξιτερὴν, καὶ ἑδέξατο χάλκεον ἔγχος,

Limine in aulae, manu verò tenebat
 ferream hastam;
 Similis hospiti Taphiorum duci Men-
 tae.
 Invenit autem procos superbos: illi
 quidem tum
 Talis ante januam animum oblecta-
 bant,
 Sedentes in pellibus bovm, quos occi-
 derant ipsi.
 Praecones verò ipsis et seduli famu-
 li,
 Alii quidem vinum miscebant in cra-
 teribus et aquam,
 Alii autem spongiis multiforis men-
 sas
 Abstergebant, et proponebant, et car-
 nes multas dividebant.
 Hanc verò longè primus vidit Tele-
 machus deo-similis;
 Sedebat enim inter procos charo mæst-
 tus corde,
 Cernens patrem eximium in mente,
 si alicundè veniens
 Procorum quidem dispersionem per
 aedes faceret,
 Honorem autem ipse haberet, et bo-
 nis suis imperaret.
 Hæc cogitans, procis affidens, vidit
 Minervam;
 Ivitque rectà foràs; indignabatur
 nempe animo
 Hospitem diu ad januam stare: propè
 autem astans,
 Manum prehendit dextram, et acce-
 pit æream hastam,

ver. 237,] "Τρώων εὐὶ δῆμον." Eustath. Posterior
 verior videtur explicandi ratio ex aliis locis ubi
 eandem phrasin usurpat Poëta:

Ἡμετέρου δὲ οὐκ ἔστι γένους βασιλευτέρου ἄλλο
 Ἐν δῆμον Ἰθάκης ————— infra ὁ, 532.

————— καὶ δὲ σε φασὶν
 Ἐν δῆμον Ἰθάκης μετ' ὁμήλικας ἔμμεν ἄριστον.
 π', 418.

Εἰ γὰρ μιν ζῶν γ' ἐκίχης Ἰθάκης εὐὶ δῆμον.
 ὦ, 283.

Ver. 104, et 121. — χάλκεον ἔγχος.] Vide
 ad II. γ', 380.

Ver. 105. — Ταφίων.] Τάφον, ἢ τῆσθ' ἢ ἔχ-
 νάδων, ἢ κατὰ τὸν Τηλέφειον. Schol. Cæterum mirè,
 nè dicam planè ridiculè, de hac voce Eustathius in
 Comment. ad ver. 323 hujus libri: Καὶ ἴσως καὶ
 ἀπὸ τούτου, συμβολικῶς καὶ ἀσείως ὁ Ποιητὴς τὴν τῶ Τηλέ-
 μαχου ἐπιφοιτήσασαν Ἀθηνῶν, ἡγήτορι Ταφίων ἀπείκασε,
 διὰ τὸ εὐλαβεστικὸν τ' εὐ αὐτῷ φρονέοντι Τάφον
 ἢ τῆσθ', ὁμοθυμῶν ἔχει πρὸς τὸ δάμνασθαι, ὅτι καὶ
 αὐτὸ Τάφον λέγεται. Vide ad II. α', 242.

Ver. 106. — μνηστῆρας ἀγήνορας.] Ἀγαν αὐθάδεις,
 ἑρμῆες. Schol. Ὅτι τὸ ἀγῆνορας, ἢ μόνον ἐπὶ ψόγου
 λαμβάνεται, ὅτι καὶ δηλοῖ τὸ δραστὴν εὐερίαν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ

ἐπαίνου, ὅπῃ καὶ τὸ ἀνδρείον δηλοῖ, ὡς ποταχῆς τ' Ἰλιάδης
 εὐρεῖ. Eustath. Quin et nihil opus ut hîc in ma-
 lam partem accipiat vox ἀγῆνορας. Vide suprà ad
 ver. 29, et 70.

Ver. 107. Πεσσοῖσι ————— θυμὸν ἔτερπον.] Vide
 Athenæum, lib. I, cap. 14. Ubi lusus hic Proco-
 rum particulatim describitur.

Ver. 107, 110, 112. — ἔτερπον ————— ἔμισ-
 γον ————— Νίζον.] Vide ad II. γ', 84.

Ver. 108. Ἡμεροὶ ἐν ῥινοῖσι βοῶν, ἅς ἔκτανον αὐτοί.]
 Διὰ τούτου τὸ βίαιον ἐμφανίσει τὸ μνηστῆρων, τὸ τὰς βύρ-
 σας ὑποστραφύοντων τοῖς θρόνοις καθημένων. Schol.

Ver. 110. — ἄρ.] Ut fieri solet ———.

Ver. 113. — θεοειδῆς.] Vide ad II. ὦ, 217.

Ver. 115. Ὀσσομένον πατέρ' ἰδὼν ἐνὶ φρεσίν.]
 Ἦτοι ἐν ἑαυτῷ κληδονίζομενον καὶ εὐχόμενον θείας τυ-
 χεῖν φήμης, περὶ τ' ἐπαυόδου τῆ πατρός. Porphyr.
 Quaest. Homeric. 16 Ὀσσομένον ἢ φρεσὶν ὁ φαντα-
 ζομενον τὸ μὴ παρὸν, καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν βλέπων καὶ ἀνι-
 δωλοποιούμενον. Ὡς ὁ Τηλέμαχος κάθηται "Ὀσσομένον"
 "φρεσὶ πατέρα ἰδὼν." Eustath.

Ver. 116. — σκέδασιν.] Vide ad II. α', 67,
 et 140.

Ver.

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Χαῖρε, ξεῖνε· παρ' ἄμμι φιλήσεται αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνε πασσάμεν^Θ μυθήσεται, ὅττιό σε χρή.

125 Ὡς εἰπὼν ἠγείθ', ἡ δ' ἔσπετο Παλλὰς Ἀθήνη·

Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐντοσθεν ἔσαν δόμῃς ὑψηλοῖο,
Ἐλχ^Θ μὲν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
Δερροδόκῃς ἐντοσθεν εὐξόῃς, ἔνθα περ ἄλλα

Ἐγχε' Ὀδυσσῆ^Θ ταλασίφρον^Θ ἵστατο πολλά·

130 Αὐτὶν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγων, ὑπὸ λῖτα πείρασας,

Καλὸν, δαιδάλεον· ὑπὸ ᾧ θρήνηυς ποσὶν ἦεν.

Πὰρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων

Μνηστῆρων μὴ ξεῖν^Θ, ἀνιθεῖς ὀρυμαγδῶ,

Δείπνω ἀδῆσειεν, ὑπερφιάλοισι μέλειθ' ὄν,

135 Ἦδ' ἵνα μιν πρὸ πατρὸς σπιοχορμύοιο ἔροιτο.

Χέρνιβα δ' ἀμφίπολ^Θ προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα

Καλῇ, χρυσεῇ, ὑπὲρ θρυγυρέοιο λέβητ^Θ,

Νίψαλ^Θ· πρὸς ᾧ ξεστὴν ἐτάνουσε τράπεζαν·

Σίτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,

140 Εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.

Δαιτρὸς ᾧ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν αἰέρας

Et ipsam compellans verbis alatis allocutus est;

“Salve, hospes; à nobis amicè excipièris: cæterum deinde

“Cenâ refectus loquèris, quid tibi opus sit.

Sic fatus præibat, sequebatur autem Pallas Minerva:

Illi verò cum jam intrâ domum venissent excelsam,

Hastam quidem Telemachus statuit ferens ad columnam longam,

Intrâ armarium benè-politum; ubi utique aliæ

Hastæ Ulyssis magnanimi stabant multæ:

Ipsam verò in thronum collocavit, ducens, stragulo subfrato,

Pulchro, ingeniosè-facto; sub pedibus autem scabellum erat.

Juxtâ autem ipse sibi sellam posuit variegatam, seorsum ab aliis

Proci; nè hospes, offensus tumultu,

Convivium molestum-haberet, cum superbis congressus;

Atque ut ipsum de patre absente interrogaret.

Aquam verò ancilla ex gutto profundeabat ferens

Pulchro, aureo, super argenteum lebetem

Ad lavandum; juxtâque politam stravit mensam:

Panem verò veneranda proma apposuit ferens,

Fercula multa apponens, largiens de præsentibus.

Coquus autem carniū lances apposuit fumens

Ver. 123. — φιλήσεται.] Vide ad II. ὅ, 304; et ἄ, 338.

Ver. 124, 138. — πασσάμεν^Θ — Νίψαλ^Θ.] Vide infra ad ἄ, 491; et ad ἰ, 296.

Ver. 126. Οἱ δ' ὅτε δὴ.] Vide ad II. ἕ, 433; et ὅ, 504.

Ver. 127. Ἐλχ^Θ μὲν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν.]

Exin, quæ in mediis ingenti adnixa columnæ ædibus astabat, validam vi corripit hastam.

Æn. XII, 92.

Ver. 128. Δερροδόκῃς.] Δοροδοθήκης· νοητὸν δὲ ἀπὸ τοῦ δόξαι τὴν κίονα, καὶ ἐνταῦθα ἀποτίθεσθαι τὰ δόρατα.

Schol.

Ibid. — ἔνθα περ.] Ubi scilicet —:

Ver. 130. — λῖτα.] Ὁμηρ^Θ ᾧ ὁ θαυμασιώτατος, ὅς τ' ἐρωμάτων τὰ μὲν κατώτερα, λῖτα εἶναι φασκεῖ, ἢτοι λευκὰ καὶ μὴ βεβαμμένα, ἢ πεποικιλμένα. Athenæus, lib. II, cap. 9. Vide et ad II. ὦ, 644.

Ver. 131. — ἦεν.] Al. εἶεν.

Ver. 132. — κλισμὸν.] Δίφρον, ἀνάκλιτον [Barnefius ex MS edidit ἀνάκλιτρον] ἔχοντα, κατὰ δὲ θραν.

Schol. Vide infra ad ver. 145.

Ver. 133. — ἀνιθεῖς.] Vide ad II. π', 762; et ὅ, 24.

Ver. 134. Δείπνω ἀδῆσειεν.] Ὅτι τὸ, δειπνῶ ἀδῆσειεν, ἀντὶ τοῦ ἀδῆσθαι, ἀπὸ τοῦ ἀδῆσθαι κέρταται. Διὸ καὶ ὁκτεταμύρον ἔχει τὸ δίχρονον. Eustath. Cæterum nonnullos ἀδῆσειεν scripsisse testatur Barnefius.

Ver. 136. Χέρνιβα.] Τα ἐπὶ τῷ χειρὶ ὕδατα.

Schol. Ibid. — προχόῳ.] Ἀγγεῖον προχυτικῶν, ἀπὸ τοῦ χεῖν τὸ ὕδωρ· τὰ κατ' ἡμᾶς ξέστη. Schol. Apud Andronicum Livium; Guttus, Pollubrum.

Ver. 140. — χαριζομένη παρεόντων.] Παρέοντα ᾧ βρώματα λέγει, τὰ ἐν τῇ ταμίᾳ ἀπιδέτα, ἢτοι ἑωλε. Eustath.

Ver. 141. Δαιτρὸς ᾧ κρειῶν πίνακας.] Athenæus hæc omittenda contendit: Ἀμαρτάνουσι ᾧ οἱ ἐφ' ἑαυτοῖς γράφοντες τέτους τὰς εἵχους.

Σίτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,

Παντοίων, ὧς δὲ σφι τίθῃ χρύσεια κύπελλα.
 Κήρυξ δ' αὐτοῖσιν θάμ' ἐπώχετο οἰνοχοεύων.
 Ἔς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγένορες· οἱ μὲν ἔπειτα
 145 Ἐξείης ἔζοντο χεῖ' κλισμῶς τε θρόνους τε·
 τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχουσαν
 Σίτον δὲ δμῶαί παρενήνεον ἐν κανέοισιν·
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα, προκείμενα, χεῖρας ἱάλλον.
 Κύροι δὲ κρητῆρας ἐπετέψαντο ποτοῖο.
 150 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο
 μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλη,

Omnigenum, ipsis etiam apponebat aurea pocula.
 Præco porro eos sedulo obibat vinum fundens.
 Ingressi autem sunt proci superbi, qui quidem deinde
 Ordine sedebant per sedilia thronosque.
 His verò præcones quidem aquam in manus fuderunt;
 Panem autem ancillæ accumulabant in canistris.
 Illi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
 Juvenes autem crateras coronarunt potu.
 At postquam potus et escæ desiderium exemerant
 Proci, ipsis quidem alia in mente curæ-erant,

Εἰδὼτα πόλ' ἐπιδύσσει, χαρίζομένη παρόντων.
 Δαίτρες ὅ κριὸν πύμας παρέδωκεν αἰσας.
 Εἰ δ' εἰδὼτα παρέδωκεν ἡ ταμὴν, δῆλον ὡς κριάτων
 λαίψαντα τυγχάνοντα τ' δαίτρον σὺν ἰδίῳ παρισφύρον·
 ὁπότε τὸ δειχθὲν ἀπαραιτ. lib. V, cap. 4. Quin et,
 uti ad hunc *Athenæi* locum annotat *Casaubonus*,
 infra *Odyss.* 4, 175, ubi hic locus iterum occurrit,
 repetuntur versuum horum priores duo, "Σίτον δ' ὅ
 "παρόντων," omisso sequenti "Δαίτρες ὅ
 "ἔς." *Eustathius* verò, quocum facit et *Dnæ*
Dacier, haud satis idoneæ videntur *Athenæi* ratio-
 nes: Καὶ μὲν κανὼν ἄλλως ἔδιν, τ' τριῶν εἴχων φυ-
 λαττομένων, τὴν μὲν ταμὴν ἑώρα παραδίδω, τ' δ' αὖ
 δαίτρον ἱερὰ πατοῖα πρόσφατα ποιουλίας τε χάριν καὶ
 πρὸς φιλοφροσύνης ἰδιότη. *Eustath.*
Ibid. Δαίτρες.] Μάχημα· ὁ ἀγόμενος τὰ κρία.
Schol. "Hic acceptos à coquo cibos mensis infe-
 rebat, illatos secabat." *Casaubon.* Annotat. in
Athenæum, lib. V, cap. 4.

Ver. 143, et 153. Κήρυξ.] Ita *Barnesius*. Rectè,
 ut opinor. Vide supra ad *Il.* α, 149; et β, 267.
Vulg. utrobique Κήρυξ.

Ver. 144. — μνηστῆρες ἀγένορες.] *Scholias*tes ex-
 ponit ἄγων αὐθάδης sed vide supra ad *ver.* 106.

Ver. 145. Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμῶς τε θρόνους
 τε.] Ἐκείνους ὅ καὶ διαπύοντες οἱ τότε. Πολλαχῶς
 γὰρ ὁ Ὀμήρ. φησὶν· "Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμῶς
 "τε θρόνους τε." Ὁ δὲ θρόνος αὐτὸς μόνον ἰλαδίριος
 ἐστὶ καθεδρὰ σὺν ὑποπόδιον, ὅπερ θρόνον καλεῖντες, ἐντυ-
 θεὺν αὐτὸν ἀνόμεσαν θρόνον, τὸ θρόνονα χάριν, ὅπερ
 ἐπὶ τῇ καθέζεσθαι τάσσουσιν. — Ὁ δὲ κλισμὸς ἀει-
 τοτέρως κεκοσμηται ἀνακλίσου. *Athenæus*, lib. V,
 cap. 4.

Ver. 147, 148, 149. Σίτον δὲ δμῶαί ἔς.] *Barnesius*
 locum hunc versuum ordine mutato, aliό-
 que etiam versu inserto, ita edidit;

Κύροι ὅ κρητῆρας ἐπετέψαντο ποτοῖο·
 Νάμνησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρχάμενοι διαπύοντες.

Σίτον δὲ δμῶαί παρενήνεον ἐν κανέοισιν·
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 Atque hanc ordinationem ex *Iliad.* 4, 174; *Odyss.*
 γ, 338; φ, 270; itémque ex *Eustathio*, confir-
 mari existimat vir eruditus. Sed, ut opinor, mi-
 nus rectè. Nam in omnibus locis jam citatis non
 occurrunt duo isti versus, Σίτον δὲ δμῶαί —
 χεῖρας ἱάλλον. Et quamvis in *Eustathii* textu locus
 hic, uti nunc disposuit *Barnesius*, editus sit; liquet
 tamen ex commentario ipsum non ita legisse.
 Porro versum istum, "Νάμνησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρ-
 "χάμενοι διαπύοντες," agnovisse quidem hic videtur
*Scholias*tes, qui vocem Νάμνησαν citat, exponitque
 Ἐμύνησαν. *Henricus Stephanus* autem in annotatio-
 nibus ad hunc locum, quamvis versum hunc in
 Editionibus plerisque reperiri fatetur, aliundè ta-
 men huc irrepsisse pro certo habet. Vide infra ad
 γ, 340; et φ, 272.

Ver. 147. — παρενήνεον.] Τὸ δὲ παρενήνεον —
 δηλοῖ — τὸ σερύειν, καὶ ἐμφαίνει τὸ πλεθυσμὸν τῶ
 σίτου. *Eustath.*

Ver. 148. — ὀνείαθ'.] Τὰ ὄνησιν ἐμποιῶντα ἐδύ-
 ματα. *Schol.*

Ver. 149. — κρητῆρας ἐπετέψαντο ποτοῖο.]
 Crateros magnos statuunt et vina coronant.

Æn. I, 728.

Vide et ad *Il.* α, 470.

Ver. 150. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον
 ἔντο.]

Postquam exempta fames, et amor compressus
 edendi. *Æn.* VIII, 184.

Vide ad *Il.* α, 469.

Ver. 151. — τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μέμνη-
 λαι.] Πίθανός, ἵνα ὁ Τηλέμαχος καιρὸν χάσῃ. *Schol.*

Ibid. — μεμήλη.] *Eustathius* in commentario
 legit μέμνη. Quo modo neutiquam constabit
 Temporum ratio. Vide ad *Il.* β, 614; et ad α,
 37, et 221.

Ver.

Μολπή τ' ὀρχηστὺς τε· τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
 Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέα θῆκε
 Φημίω, ὅς ῥ' ἤειδε ὦδ' ἀμνηστῆρσιν ἀνάγκη.
 155 Ἦτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἰεῖν·
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπι· Ἀθήνῃω,
 "Ἄλχι χῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι·
 Ζεῖνε φίλ', εἰ καὶ μοι νεμεσῆσαι, ὅ, τί κεν εἴπω;
 Τύτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ αἰοιδῆ,
 160 ῥεῖ', ἐπεὶ ἀλλότριον βίοντον νήποιον ἔδουσιν

Ver. 152. Μολπή τ', ὀρχηστὺς τε· τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτός.] Ita infra θ', 99;
 Φόρμιγγος θ', ἡ δαιτὶ συνήρος ἐστὶ θαλεῖη.
 Et ρ, 270;

Ὡς δὲ τε Φόρμιγγος
 Ἦτοι, ἢν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἱταίρῳ.
 Καί μοι μνηστῆς ὑπολαβέτω ὅτι πρὸς τέρψιν μόνον χρησόμεν ὥσθ' ὁμοῦ ὁμοῦ δὲ τῶν ἄλλων ἡ βαδύτερος ἐστὶ νῦν ἐγκυρμυμένῳ τοῖς ἱεσσι. Εἰς ἡ φιλίαν καὶ βοήθειαν τῇ μεγίστῃ αὐτοῖς καιροῖς παρέλαβε μουσικῇ· λέγω δὲ εἰς τὰ δῖπνα καὶ τὰς συνουσίας τῶν ἀρχαίων. Συνέβαινε ἡ εἰσαγωγὴ μουσικῇ, ὡς ἱκανῶς ἀντιστοίχῃ καὶ πρᾶνται τὴν ὅσον ὑποθερμὸν δύνανται καθάπερ περὶ φησὶ καὶ ὁ ἡμέτερος Ἀριστοτέλης· ἐκεῖν δὲ ἔλεγε εἰσαγωγὴν μουσικῇ, παρ' ὅσον ὁ μὲν οἶνον σφάλλειν πέφυκε τῶν ἄλλων αὐτῶν χρησαμένων τὰ τε σώματα καὶ τὰς ἀλγούσιαις ἡ δὲ μουσικὴ τῇ περὶ αὐτὴν τάξει τε καὶ συμμιτρία εἰς τὴν ἐναλίαν κατέσταν ἄγει τε καὶ πρᾶνται. Plutarch. de Musica, sub fine; ubi et hunc Homeri locum adducit. Vide infra ad θ', 99; et ρ, 271.

Ver. 153. Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν ἔσθ'.] Herodotus in Vita Homeri locum hunc hoc modo citat;
 Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέα θῆκε
 Φημίω, ὅς τε πολλὸν ἐκαίνυτο πάσης αἰείδων.
 Unde Barnesius post hunc versum inseruit;
 Φημίω, ὅς τε νῦν πολλὸν ἐκαίνυτο πάσης αἰείδων.
 Atqui Herodotum versum proximè sequentem,
 " Φημίω, ὅς ῥ' ἤειδε ἔσθ' " isto modo tantum legisse, aut fortè memoritè citasse crediderim.

Ibid. — ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέα θῆκε.]
 Citharā crinitus Iōpas
 Personat auratā ————— En. I, 744.
 Ver. 154. Φημίω, ὅς ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.] Προανεφώνησε, ἵνα ὁ Φημίος σωθῇ ἐν τῇ μνηστροφονίᾳ. Schol. Vide infra ad χ', 330, ἔσθ'.
 Ibid. — ὅς ῥ'.] Qui utique ————— Qui scilicet —————.

Ver. 155. Ἦτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἰεῖν.] " Ἀναβάλλεσθ' autem dicuntur, inquit Eustathius. οἱ κίθαρίζοντες, pro ἀνακρέσασθ' seu προοιμια-

Cantus saltatiōque: hæc enim sunt ornamenta convivii.

Præco autem in manus citharam perpulchram posuit

Phemio, qui quidem canebat inter procos necessitate.

Ac ille quidem citharam-pulsans præludebat ut scitè caneret:

Verum Telemachus allocutus est cæcis-oculis Minervam,

Propè admoto capite, ut nè audirent alii;

" Hòspes chare, num etiam mihi irascèris, ob id quod dixero?

" His quidem hæc curæ sunt, cithara et cantus,

" Facile sanè: quoniam alienum cibum impunè absumunt

" ζεῶ. Dicunt Latini poëtæ chordas pollice prætentare, ut apud Ovid. Metam. l. 5, Calliope querulas prætentat pollice chordas. Ergò ἀναβολὴ dicetur ipsa chordarum digitis facta prætentatio, quam vulgò proludium et prolusionem appellant, et quidam præcentrationem, i. e. cantus proœmium." Benedi. in Pindar. Pythior. Ode I, 7. Similiter et Menagius; " Sunt autem ἀναβολαὶ proœmia Musicorum; quâ voce utitur Pindarus Pythior. " Ode I, statim initio: ἀμβολὰς τεύχης ἐλελιζόμενα —————. inde ἀναβάλλεσθ' apud Homerum " Odyss. α', pro chordas pollice prætentare; Ἦτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἰεῖν." Annotat. in Laert. lib. IX. Sic apud Theocritum;

Τῷ δ' ἔπι Δαμοίτας ἀνεβάλλετο, καὶ τῷδ' αἰεῖν.

Idyll. VI, 20.

Δεύτερον αὖ Δάφνις λιγυρῶς ἀνεβάλλετ' αἰεῖν.

Idyll. VIII. 71.

Καί τι κόρας φιλικὸν μέλ' ἀμβάλλου —————.

Idyll. X, 22.

Item apud Aristophanem;

————— Εὐνιέγονι' ἀναβολὰς ποτόμφοι.

Pax, ver. 830.

Vide, Histoire Critique de la Republique des Lettres, Tom. I, pag. 234.

Ver. 156, 178, & 221. — γλαυκῶπι Ἀθήνῃω — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ad II. α', 206.

Ver. 157. — πειθοῖαθ' οἱ ἄλλοι.] Al. πειθοῖαθ' ἄλλοι.

Ver. 158. — εἰ καὶ μοι.] Al. ἢ καὶ μοι.

Ver. 160. — ἀλλότριον βίοντον νήποιον ἔδουσιν.]

Ἀλλότριον κάμῳ σφετέρῃ ἐς γαστὴρ ἀμύνεται.

Hesiod. Theogon. ver. 599.

Οὕτω τί τ' ἀλλότρι' ἰδοῖεν ἐπὶ γλυκῷ.

Alexis Poëta apud Athenæum, lib. IV, cap. 18.

————— ἀνδρὸς ἐνὸς βίοντον νήποιον ὀλέσσαι.

Infra ver, 377 hujus libri; et β', 142.

Quasi mures, semper edimus alienum cibum.

Plautus, Captiv. Scen. I, ver. 9.

Ver.

- Ἄνερ, ὃ δὴ περ λεύκ' ὄσσεα πύθεται ὄμβρῳ,
 Κείμην' ἐπ' ἠπείρου, ἢ εἰν ἀλὶ κύμα κυλίνδῃ.
 Εἰ κείνόν γ' Ἰθάκῃδε ἰδοῖατο νοστήσαντα,
 Πάντες κ' ἀρησαίαντ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι,
 165 Ἡ ἀφνειότεροι χρυσοῖο τε ἐσθλὸς τε.
 Νῦν δ' ὃ μὲν ὥς Σπόλῳλε κακὸν μόνον, ὃ δέ τις ἡμῖν
 Θαλπωρὴν εἴπερ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
 Φησὶν ἐλεύσεσθαι. ὃ δ' ὤλετο νόστιμον ἡμᾶς.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως κατὰλεξον,
 170 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἥδ' ἐ τοκῆς;
 Ὀπποῖός δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
 ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἐμμεναι εὐχετόωντο;
 Οὐ μὲν γάρ τι σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.
 Καί μοι τίς τ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 175 Ἡ ἐ νέον μεθέπεις, ἢ καὶ πατρώϊός ἐστι
 Ζεῖν; ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
 Ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κείν' ἐπίστροφον ἦν ἀνθρώπων.

Ver. 166. — ἀπὸ λῶλε.] Vide ad II. κ', 186, 187; et ad α', 37.

Ibid. — ὃ δέ τις ἡμῖν Θαλπωρὴν.] Eustathius nonnullos hīc Ἑλπωρὴν legisse annotat. At vulgatam lectionem praeferit D^{na} Dacier: "Ἑλπωρὴ" (inquit) "veut dire simplement *esperance, attente*; "et Θαλπωρὴ signifie non seulement *esperance*, "mais une *esperance*, qui par la joie qu'elle inspire, communique au sang et aux esprits une "douce chaleur, source de vie, ce qui convient "ici." Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν χαροποιὸν ἐλπίδα Θαλπωρὴν λέγουσι. Eustath. Sic II. ζ', 411, 412;

Ἐστὶν Θαλπωρὴ, ἐπεὶ αὖ σὺν γὰρ πότμον ἐπίσπης.

Ver. 169. Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως κατὰλεξον.]

mihiq; hęc ediffere vera roganti.

Æn. II, 149.

Ver. 170. Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἥδ' ἐ τοκῆς;] Πάλιν αὖ τὸ Ὀμηρικὸν παραφράζων Εὐριπίδης, "Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἥδ' ἐ τοκῆς," τοῖς δὲ χρῆται τοῖς Ἰαμβόις ἐν τῇ Αἰγυῖ.

Ποῖαν σε φῶμ' ἡ γαῖαν ἐκλειπότα,

Πολυχρῆστος γῆν' ἢ τίς; πάτρας δ' ὅρ';

Τίς ἐστ' ὁ φύσας; ὃ κεκρύχθαι πατρός;

Clemens Alexandrin. Strom. VI.

- "Viri, cujus jam alicubi alba ossa putrescunt imbre,
 "Jacentia in continenti, aut illa in mari fluctus volvit.
 "Si illum utique in Ithacam viderint reversum,
 "Omnes optarint celeriores pedibus esse,
 "Quam ditiores auro vestique.
 "Nunc vero ille sic periit malo fato, neque ulla nobis
 "Spes est, etiam si quis terrestrium hominum
 "Dicat reditum esse; ejus enim periit reditus dies.
 "Sed age, mihi hoc dic et verè enarra,
 "Quis? unde es hominum? ubi tibi urbs, atque parentes?
 "Quali autem in navi advenisti? quo pacto te nautæ
 "Duxerunt in Ithacam? quosnam se esse prædicant?
 "Neque enim ullo pacto te peditum existimo huc venisse.
 "Et mihi hoc dic verè, ut benè cognoscam,
 "An recens venisti, an etiam paternus es
 "Hospes? quoniam multi adibant viri nostram domum
 "Alii; nam et is in se convertebat studia hominum.

καὶ. ὃ δὲ, ὅς τις δὲ εἰ, φράσσιν πάτραν τε σὴν.

Euripid. Cyclops, ver. 102.

Sed vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris?

Æn. I, 373.

Qui genus? unde domo?

Æn. VIII, 114.

Ver. 173. Οὐ μὲν γάρ τι σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.] Ἰστέον δὲ ὅτι ἀφελὴς ἐνταῦθα καὶ ἀσπίς ὁ δὲ Τηλεμάχῃ λόγῳ ἐν τῇ, "Οὐ γάρ τι σε πεζὸν ἔσθαι," ἡγοῦν ἐν τῇ καὶ ἡμᾶς ἡσπ' σπουδαῖον δὲ ὁ λόγος ἔχει ἔδιν, ὅποια τὰ δὲ χροιάσμεν. Eustath. Fortasse autem sententia hęc eorum numero habenda sit, in quibus ἡ ἀπόφασις (observante Hermogene περὶ μινθόδου διωνότητος, cap. 37.) τῇ καταφάσει — τὸ πλέον δύνανται. Ut scilicet phrasis ista, "ὃ μὲν γάρ τι οἶομαι," rem non modò non esse verisimilem, sed et ab omni verisimilitudine longissimè abesse, five planè esse impossibilem, denotet. Vide ad II. ν', 344. Atque hoc modo exponit Scholiastes; Πιζὸν μὲν γάρ τι ἀδύνατον εἶναι. Occurrit porro eadem sententia infra ζ', 190; π', 59, 224.

Ver. 177. — ἐπίστροφον.] Ὁ ἐνεργῶν καὶ ποιῶμεν τὴν εἰς ἄλλους ἐπιστροφὴν ὁ εἰς φιλοξενίαν καὶ πολλοὺς ξενοδοχεῖν. Ἡ παθητικὴν ἐννοίαν ἔχει, ὡς πάχων ἐν τῇ ἄλλων ἐπιστροφῇ, καὶ ἀγαπώμεν ὅπως ἐ κρεῖττον. Eustath.

Ver.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 180 Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρον' εὐχόμαι εἶναι
 Υἱὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
 Νῦν δ' ὦδε ξὺν νηϊ κατήλυθον ἥδ' ἐτάροισι,
 Πλέων ἐπὶ οἶνοπα πόντον ἐπ' ἄλλοθ' ὄρους ἀνθρώπων,
 Ἐς Τεμέσιω μετὰ χαλκόν· ἄγω δ' αἶθωνα σίδηρον.
 185 Νηὶς δέ μοι ἥδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγρῷ νόσφι πόλιν,
 Ἐν λιμένι Ρεῖθρῳ, ὑπὸ Νηίῳ ὑλήεντι.
 Ζεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρώιοι εὐχόμεθ' εἶναι
 Ἐξ ἀρχῆς, εἶπερ τε γέροντ' εἶρηαι ἐπελθὼν
 Λαέρτιω ἥρωα· τ' ἐκέτι φασὶ πόλινδ'.

Hunc autem rursus allocuta est dea
 caesia Minerva ;
 " Enimvero ego tibi hæc valde accu-
 ratè narrabo :
 " Mentis Anchiali bellicosi glorior
 esse
 " Filius : cæterum Taphiis navigan-
 di-studiofis impero.
 " Nunc verò huc cum navi veni at-
 que sociis,
 " Navigans super nigrum pontum ad
 alienæ-linguæ homines,
 " Ad Temesen propter æs : fero au-
 tem splendidum ferrum.
 " Navis autem mihi ipsa stat ad a-
 grum, seorsum ab urbe,
 " In portu Rhethro, sub Neio sylvo-
 so.
 " Hospites autem invicem paterni
 gloriamur esse
 " Ab initio ; siquidem senem inter-
 roges congressus
 " Laertem heroem, quem non am-
 pliùs ajunt in urbem

Ver. 179. — ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγο-
 ρεύσω.] " Tamen" (inquit Spondanus) " ficta
 " sunt ea, quæ paulò pòst dicet, se Mentem esse An-
 " chiali filium ; totumque illud de susceptæ naviga-
 " tionis fine ; sed illud ἀτρεκέως ad sequentia de
 " Ulyssæ referenda sunt, ut constet veritas, quem
 " adhuc esse superstitem Telemacho nunciabit.
 " Alioqui officiosum est ac opportunum mendaci-
 " um, quod de se Minerva dicit." Atqui, (ut
 opinor,) istud, ἀτρεκέως ἀγορεύσω, non est, " Ve-
 " rè ;" sed, " Accuratè, particulatim, enarrabo."
 Vide ad Il. β', 10.

Ver. 182. Νῦν δ' ὦδε ξὺν νηϊ κατήλυθον.] Ἐστὶ δὲ
 τὸ, ὦδε, ἀντὶ τῆς ἔταως, ἀπλῶς δηλαδὴ· καὶ ὡς εἰπεῖν αὐτῶς.
 Οὐδέποτε γὰρ φασιν ὁ Ποιητὴς τοπικὸν οἶδε τὸ ὦδε. Euf-
 stath. Similiter et Scholiastes ; Οὐδέποτε κεῖται πα-
 ρὰ τῷ Ποιητῇ τὸ ὦδε τοπικόν, ἀλλὰ ἀντὶ τῆς ἔταως.
 Atqui occurrit hæc vox nonnullis in locis, ubi vix
 aliud quam " Huc" significare potest :

Αἱ γὰρ δὴ Ὀδυσσεύς τε καὶ ὁ κρατερός Διομήδης
 ὦδ' ἄφαρ ἐκ Τρώων ἐλασάμενοι μάνυχας ἵππους.

Il. κ', 536.

Ἦφαιστε, πρόμολ' ὦδε — σ', 392.

ὦδε ξεῖνον ἐναντίον ὦδε κάλεισον.

Odyss. ρ', 544.

Ibid. — κατήλυθον.] Æquè constabit Tempo-
 rum ratio hoc quidem in loco, five in Aoristo κα-
 τήλυθον scribas, five in præterito κατήλυθα. Vide
 ad Il. α', 37.

Ver. 183. Πλέων ἐπὶ οἶνοπα πόντον.] Vulgati ha-
 bent, Πλέων οἶνοπα πόντον. Quæ si vera sit lectio,
 versus hic, uti observavit Barnesius, eorum numero
 habendus erit, quos ἀκεφάλους appellat Athenæus,
 lib. XIV, cap. 8. Vide ad Il. ψ', 2. Cujusmo-

di tamen exempla sunt rara. Alii, notante itidem
 Barnesio, hîc legunt Πλείων, vel Πλώων. Ipse au-
 tem ex Editionibus duabus vetustioribus, et ex
 MSS edidit, Πλέων ἐπὶ οἶνοπα πόντον· ut pronuntietur
 scilicet Πλώων. Atque hanc demum veram lec-
 tionem crediderim. Ita enim in commentario le-
 git Eustathius, quem et citat Barnesius ; itaque
 porro habent codices nonnulli à Th. Bentleio collati.
 Quin et bis alibi, quibus solis in locis apud Poëtam
 (hoc ipso versu excepto) occurrit vox Πλείων, usur-
 patur hæc ipsa phrasis ;

Νηὶ πολυκλήδ' Πλείων ἐπὶ οἶνοπα πόντον.

Iliad. ή, 88.

Σὴν ἐς πατρίδ' ἰκοιο Πλείων ἐπὶ οἶνοπα πόντον.

Odyss. δ', 474.

Ver. 184. — Τεμέσιω.] Τεμέσιω, πόλις Κύπρου,
 κατὰ δὲ τινὰς, Ἰταλίας, ἢ νῦν Βρετανίσιον καλεῖται.
 Schol. Ταύτης τε τ' Τεμέσιος [τ' Βρετανίας] φασὶ
 μεμνηθῆναι τὸν Ποιητὴν, καὶ τ' ἐν Κύπρῳ Ταμείῳ (λέγεται
 γὰρ ἀμφοτέρως,) τῷ " Ἐς Τεμέσιω μετὰ χαλκόν —."
 Καὶ δίκνυται χαλκοσυργεία πλησίον, ἀ νῦν ἐκλείπεται.
 Strabo, Geograph. lib. VI, pag. 393, al. 255.
 Al. Ταμείῳ.

Ver. 185, 196. — ἔστηκεν. — τέθηκεν.] Vide
 ad Il. α', 37 ; et ad δ', 434.

Ibid. — νόσφι.] Vide ad Il. α', 349.

Ver. 186. Ἐν λιμένι Ρεῖθρῳ.] Ὀνομα εἰς Ἰθάκῃ
 λιμέν' τὸ Ρεῖθρον, ἀπὸ τῆς συμμετέστητος. Schol.

Ibid. — ὑπὸ Νηίῳ.] Τῷ πρὸς ὑποδοχὴν νηῶν εὐθέ-
 τω ὄρει τ' Ἰθάκης. Schol. Al. ὑπονηίῳ. Vide infra
 ad γ', 81.

Ibid. — ὑλήεντι.] Vide infra ad ver. 246 ;
 item ad Il. γ', 151.

Ver.

- 190 Ἐρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγρῷ πῆματα πάχιν
Γρηὶ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἣ οἱ βρώσιν τε, πόσιν τε
Παρτιθεῖ, εὖτ' ἂν μιν κάματ' ἔχῃ γυῖα λάβῃσιν,
Ἐρπύζοντ' ἀνὰ γενὸν ἀλῶης οἰνοπέδιοιο.
Νῦν δ' ἦλθον· δὴ γὰρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι
195 Σὸν πατέρ'· ἀλλὰ νυ τὸν γε θεοὶ βλάπτῃσι κελεύθῳ.
Οὐ γὰρ πῶ τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ Δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἄλλ' ἔτι περ ζῶς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν,
Ἄγριοι, οἳ περ κείνον ἐρυκανόωσ' ἀέκοντα.
200 Αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὥς ἐνὶ θυμῷ
Ἀθάνατοι βάλλουσιν καὶ ὥς τελέεσσ' οἶω,
Οὔτε τι μάντις ἔων, ἔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς·
Οὔτι ἔτι δηρόν γε φίλης ἀποπατρίδος αἴης
Ἔσσεται, ὅδ' εἶπερ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχῃσι·
205 Φεάσεται, ὥς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν.
Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσος παῖς εἰς Ὀδυσσῆα.
Αἰνῶς γὰρ κεφαλὴν τε καὶ ὄμματα καλὰ εἰκας
Κείνῳ, ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισι,
210 Πεῖν γε τ' ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔσαν κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν·

- “ Venire, sed seorsum in agro dolores pati
“ Vetulā cum ancillā, quæ illi cibumque potumque
“ Apponit, quoties ipsum defatigatio membra invaserit,
“ Reptantem per fertile-solum areæ vitibus confitæ.
“ Nunc autem veni; jamdudum enim ipsum aiebant apud suos esse
“ Tuum patrem; verum huic Diū impediunt iter.
“ Nondum enim mortuus est super terram nobilis Ulysses;
“ Sed adhuc alicubi vivus detinetur in lato ponto,
“ Insulā in circumflua; sævi autem ipsum viri tenent,
“ Feri, qui alicubi illum detinent in-vitum.
“ Porro nunc tibi ego vaticinabor, quemadmodum in animo
“ Immortales suggerunt, et quemadmodum perfectum iri puto,
“ Neutiquam vates cum fim, neque auguriorum clarè peritus:
“ Nequaquam adhuc diu charā à patriā terrā
“ Erit, neque si etiam ferrea vincula eum detineant:
“ Cogitabit ~~neperē~~, qui redeat; quoniam solers est.
“ Sed agè mihi hoc dic, et verè enarrato,
“ Num ex ipso tantus filius sis Ulysses:
“ Vehementèr enim et capite et oculis pulchris similis es
“ Illi: quippè frequentèr ad hunc modum nos-invisibamus invicem,
“ Antequam in Trojam ille confensisset; quò utique alii
“ Græcorum optimates ierunt cavis in navibus:

Ver. 193. Ἐρπύζοντ'.] Μετὰ ὀδύνης καὶ ἀνίας ἡρέμα βαδίζοντα διὰ τὸ γῆρας. Schol.

Ibid. — ἀνὰ γενὸν ἀλῶης οἰνοπέδιοιο.] Ἐχέουσιν εἰπὼν τίνες οἰομάζουσι Ὀμηρῷ ἐν τοῖς ἔπαισι διονεῖς καὶ Διὸς ἐκείλους ἔλαττον ποιμένας καὶ ἄλλα ὅσα ποιητὴν ἐκείνος ἀποσιμῶντα ταῖς οἰομασίαις ἀρετὴν ἀνδρός; Ἄρα τὴς ἐπὶ σκεπᾶν καὶ αὐλακῇ πρὸς τῇ γῇ ἀποσιμῶντος, διὸς ἀρετῆς, ἀγαθῆς φυτεύουσιν, ἐν ἀμύγῃ δέξιν, ἐν ὀρχατῇ φιλοπόνους; Ἡ τῶν μιν ἑδὲ τὴν ἀρχὴν ἡξίωσεν καταμίζειν τὰ ἔργα τῇ αὐτῇ ὡδῇ, ὅτι μὴ νησιώτῃ γέροντι ἀναβίς αὐτῶν, ἐκπεπρωκότι τ' ἀρχῆς ὑπὸ ὕψους νέων, “ ἐν γυνῇ οἰνοπέδιο ἀλῶης,” ἐπὶ φύλλον χαμαὶ βεβλημῆν, ἄρα Διὸς ἀναπαυομένη. Οἱ ὅ μακάριοι αὐτῶν ἄνδρες, ὅς σκεπᾶν ἔπαυον χαίρει, ἕτεροι εἰσι ἐξ ἑτέρων ἐπιτηδεύματων καὶ ἔργων. Maximus Tyrus, Dissertat. XIII, ipso initio.

Ibid. — ἀλῶης.] Ἀμπιλοφύτε γῆς. Schol.

Ver. 196. — ἐπὶ χθονί.] Al. ἐν χθονί.

Ibid. — Δῖος Ὀδυσσεύς.] Ὁ δὲ αὐτὸς [Ὀμηρῷ] καὶ τὸς ἀγαθῶς ἀπαντᾷ διὸς καλεῖ, διότι ἦσαν, οἶμαι, κατὰ τέχνην ἀγαθοὶ, ἀλλὰ ἔργον Διός. Maximus Tyrus, Dissertat. XXII, sub initio.

Ver. 201. Ἀθάνατοι.] Similitèrque infra ver. 420, ἀθανάτων. Vide ad II. α, 398.

Ver. 203. Οὔτι.] Al. Οὔτοι.

Ibid. — ἔτι δηρόν.] Vide ad II. α, 51.

Ver. 207. Εἰ δὴ.] Si reverà —. Nequaquam enim supervacuum est istud δὴ.

Ver. 210. — ἔνθα περ.] Quò utique —. Quò scilicet —.

Ver. 211. — ἐνὶ νηυσὶν.] Al. ἐπὶ νηυσὶν.

- Ἐκ τῆς δ', ἔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον, ἔτ' ἐμὲ κείνῳ.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένῳ ἀντίον ἤνδα
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μαλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
 215 Μήτηρ μὲν τ' ἐμέ φησι ἔμμεναι· αὐτὰρ ἐγώ γε
 Οὐκ οἶδ'. ἔ γάρ πώ τις ἐὼν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
 Ὡς δ' ἔγωγ' ὄφελον μάκαρός νύ τευ ἔμμεναι υἱὸς
 Ἀνέρῳ, ὃν κτεάτεσσιν ἐοῖς ἐπὶ γῆρας ἔτετμε.
 Νῦν δ', ὅς σ' ἐποτρύνει γένετο θνητῶν ἀνθρώπων,
 220 Τῷ μ' ἐκ φασὶ γενέσθαι· ἐπεὶ σύ με τῆς ἐρεῖνεις.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Οὐ μὲν τοι γενεὴν γε θεοὶ νῶνυμον ὀπίσσω
 Θῆκαν· ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγένεατο Πηνελόπεια.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καλᾶλεξον,
 225 Τίς δαίς, τίς ἢ ὅμιλος ὅδ' ἐπλέει; τίπτε δέ σε χρεώ;
 Εἰλαπίν', ἢ γάμῳ; ἐπεὶ ἔκ' ἐραν' τάδε γ' ἐστίν.

Ver. 212. Τὴν δ'.] Sic infra ver. 221, 230, Τὸν δ'. Τὴν δ'. Vide ad II. α', 57; et S. 160. Minus rectè Barneſius, Τὴν δ'. Τὸν δ'.

Ibid. — ἀντίον ἤνδα.]

Æolus hæc contrā — Æn. I, 80.

— Æneas contra cui talia reddit.

Æn. X, 530.

Ver. 214, et 224. — ἀτρεκέως.] Vide supra ad ver. 179.

Ibid. — ἀγορεύσω.] Al. καλᾶλεξω.

Ver. 215. Μήτηρ μὲν τ' ἐμέ φησι ἔμμεναι.] Ἡ ἡ ἀκρίβης εἰδήσεις ἐν τοῖς τοῖς τῇ μητρὶ ἀνάκει-
 ται. Δοκεῖ δὲ καὶ τῇ Ἀριστοτέλει τὰ εἰρημένα
 ἀρῶς ἔχειν, ὅς φησιν ὡς ἀριστα περὶ τῶν τέκνων κρίναι αἱ
 γυναῖκες· διό φησι Πηνελόπεια τὴν γυνὴν μαρτυρησασα οἰ-
 κῶν τινὰ εἶναι παῖδα, ἔλυσεν τὴν περὶ ἐκείνῃ ἀμφισβολί-
 αν. Eustath.

Ver. 216. — ἔ γάρ πώ τις ἐὼν γόνον αὐτὸς ἀνέγ-
 νω.]

Αὐτὸν ὅς ἐοῖς οἶδε ἔ ποτ' ἐγένετο.

Ἄλλ' ὑπονοούμεν πάντες, ἢ πιστεύομεν.

Menander, Fragment. citat. ab Eustathio.
 Porro Scholiastes vocem γόνον hīc exponit γενήτορα.
 Eustathius autem, Γόνῳ δὲ νῦν, inquit, ἢ γονή· —
 τὸ δὲ εἰπεῖν γόνον τὸ γενήσαντα, ἵσως σὺν ὀρθόν. Et
 Duportus in Gnomologā Homericā ad hunc locum;
 “Γόνῳ” inquit “hīc (estque hoc sensu ἑταῖ
 “λεγόμενον) omninō pro γονή, stirps, origo, γένῳ,
 “γέννησις. Quod rectius. Verūm neque apud

“ Ex hoc tempore neque Ulyſsem ego
 vidi, neque me ille.

Hanc autem rursus Telemachus pru-
 dens allocutus est;

“ Enimverò ego tibi, hospes, valde
 verè enarrabo;

“ Mater quidem me ait ejus esse;
 at ego

“ Nescio: nondum enim quisquam
 suum parentem ipse cognovit.

“ Utinam sanè ego felicitis potiùs ali-
 cujus fuisset filius

“ Viri, quem in bonis suis senectus
 deprehendisset:

“ Nunc verò, qui infelicitissimus est
 mortalium hominum,

“ Ex hoc me dicunt natum esse:
 quoniam tu me hoc interrogas.

Hunc autem rursus allocuta est dea
 cæſia Minerva;

“ Non sanè tibi genus utique dī ig-
 nobile in posterum

“ Dederunt: quum te talem peperit
 Penelope.

“ Sed age mihi hoc dic et verè enar-
 rato,

“ Quodnam epulum, quæve hæc tur-
 ba est? quod verò te opus urget?

“ Convivium? an nuptiæ? quoniam
 haud symbolum hæc sunt.

Poëtam hoc sensu ἑταῖ λεγόμενον est, (uti ait vir
 eruditus,) sed sæpiùs usitatum;

ὅν γόνον ἐξαγόρευεν — ἢ ἡ ἐκάστη

ὅν ἐτ' ἀπολλήξει, τ' ἐμὸν γόνον ἐξερέσσα. Infra λ', 232.

τ', 166.

Ver. 220. — ἐπεὶ σύ με.] Al. ἐπεὶ σύ γε.

Ver. 222. — νῶνυμον ὀπίσσω.] Nullā ex analo-
 giā produci potest media vocis, νῶνυμον· vide infra
 ad λ', 239; et ad ζ', 182. Pronuntiabatur fortassè
 hīc νῶνυμνον. Vide ad II. ν', 227.

Ver. 223. — ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγένεατο.]

Quæ te tam læta tulerunt

Sæcula? qui tanti talem genuere parentes.

Æn. I, 609.

Ver. 225. — τίπτε δέ σε χρεώ;]

τίνα χρεώ τόνον ἦκοι;

Infra β', 28.

Vide ad II. κ', 43; item infra δ', 312. Cæte-
 rum Athenæus lib. VIII, cap. 16, legit τίπτε δέ σε
 χρεών. Porro enuntiabantur χρεών, χρεών, ac si scrip-
 ta fuissent χρεῶ, χρεῶν. Vide ad II. β', 811.

Ver. 226. Εἰλαπίν', ἢ γάμῳ; ἐπεὶ ἔκ' ἐραν' τάδε γ' ἐστίν.]

Ἡ γάμῳ, ἢ ἐράνῳ, ἢ εἰλαπίνῃ τιθαλύνῃ.

Infra λ', 414.

Εἰλαπίνῃ, ἢ μεγάλῃ εὐαχίᾳ, ἐν ἣ καὶ εἰλας καὶ συτρο-
 φας εὐαχίᾳ. — Ἐρανος, τὸ ἀπὸ συμβολῆς δεῖπνον.
 Schol. Similitèr Athenæus; Τὰς θυσίας καὶ τὰς λαμ-
 προτίρας παρασκευὰς ἀνάγει οἱ παλαιοὶ εἰλαπίνῃς· ὅτι τὰς
 τῶν

- Ὡς τέ μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσι
 Δαίτυλ' ἔχ' δῶμα· νεμεσῆσαι δὲ κεν ἀνὴρ
 Αἴχρα πολλ' ὀρόων, ὅστις πινυλὸς γε μετέλθοι.
 230 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 Ζεῦ, ἐπεὶ ἄρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάς,
 Μέλλεν μὲν ποτε οἶκόν ὄδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
 Ἑμμεναι, ὅφρ' ἔτι κείνῳ ἀνὴρ ἐπιδήμιον ἦεν·
 Νῦν δ' ἐτέρως ἐβάλοντο θεοὶ, καχὰ μνησώμενες,
 235 Οἱ κείνον μὲν αἶψον ἐποίησαν πᾶσι πάντων
 Ἀνθρώπων· ἐπεὶ ἔκε θεὸν Πηλεΐδην ὠδ' ἀκαχοίμην,
 Εἰ μετὰ οἷς ἐταίροις δάμνη Τρώων ἐνὶ δῆμῳ,
 Ἥε φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον πολύπευσε·
 Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν παναχαιοὶ,
 240 Ἥδ' ἐκε καὶ ὦ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω·
 Νῦν δέ μιν ἀλλεῖως ἄρπυιαι ἀνηρεύσαντο.

τότων μετέλθοις, εὐλαπινάσας. Ἑρμῶν δὲ εἰσὶν αἱ ἀπὸ
 τῶν συμβαλλομένων εἰσαγωγαί, ἀπὸ τῶν συνειρμένων καὶ συμ-
 φέρων ἑκάστον. *Lib. VIII, cap. 16.* Cæterum edidit
 hic *Barnesius* Εὐλαπίνην, ἢ γὰρ μὲν; nullā, ut opinor,
 satis idoneā ratione.

Ibid. — οὐκ ἔρασαν. *Al.* ἢ γὰρ ἔρασαν.

Ver. 232. Μέλλεν μὲν ποτε οἶκόν ὄδ' ἀφνειὸς καὶ
 ἀμύμων Ἑμμεναι. *Scholias* vocem Μέλλεν hic ex-
 ponit Ὡφειλεν. Quod autem deinceps addit, Αὐτὴ
 ἡ λέξις ὑδὲ ποτε κείται παρὰ τῷ Ποιητῇ, ὡς ἐν τῇ συνη-
 θείᾳ, χρονικῶς ἀλλ' ἑκάστοις ἀντὶ τῆς ἰσχυρίας in hoc
 verò omnino errat vir eruditus. De tempore enim
Futuro planè usurpatur hæc vox *Iliad.* β', 39;

Θήσιν ὅφρ' ἔτι ἔμμεναι ἐπ' ἀλγιά τε σπονδὰς τε

Τρωσὶ τε καὶ Δαναοῖσι ————— :

Et λ', 699 :

————— περὶ τριπόδος ὅφρ' ἔμμεναι

Θεοῖσι ————— :

Aliisque locis innumeris. Cæterum hoc in loco ne-
 scio annon de præterito intelligendum sit istud,
 " Μέλλεν μὲν ποτε — Ἑμμεναι " ac proinde ver-
 tendum; " Olim quidem erat: " vel, " Antebac
 " quidem solebat esse. " Ita certè postulare videntur
 sequentia, " ὅφρ' ἔτι κείνους " — et, " Νῦν δ' ἐτέρως —."
 Porro similis phrasis occurrit infra σ', 137;

Καὶ ὅφρ' ἐγὼ ποτ' ἔμμεναι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,
 Πολλὰ δ' ἐτάσσοντο ἔρετα ἔσσε.

Ibid. — ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων. *Locuples et eximia.*
Eustathius paulò aliter explicat; Τὸ δὲ, ἀμύμων,
 (inquit) ἐσθλὸν δὲ εἶναι, τῷ πλούτῳ μετῴναι τῷ

" Ita mihi supra-modum contumeli-
 osè videntur

" Convivari per domum: indignare-
 tur vir

" Turpia multa videns, quicunque
 cordatus utique intervenisset.

Hanc autem rursus Telemachus pru-
 dens contrà allocutus est;

" Hôspes, quandoquidem me hæc in-
 terrogas atque percontaris,

" Expectandum quidem fuit aliquandò
 ut domus hæc locuples et integra

" Effet, quamdiù adhuc ille vir apud
 nos erat:

" Nunc verò aliter statuerunt dii ma-
 la meditantes,

" Qui illum quidem obscurum-reddi-
 derunt suprâ omnes

" Homines; quoniam non ob mor-
 tuum utique sic lugerem,

" Si inter suos socios occisus fuisset
 Trojanorum in populo;

" Aut amicorum in manibus, post-
 quam bellum confecisset:

" Tunc ei tumultum quidem fecissent
 omnes Græci,

" Atque etiam suo filio ingentem
 gloriam reportasset in posterum;

" Nunc verò ipsum ingloriè Harpyæ
 abripuerunt:

ἀρετῆς ἵνα ἔτα ἀμύμων εἴη ὁ πλετών. Sed minùs rec-
 te. Vide suprâ ad *ver. 29*; et ad *Il. β', 623*.

Ver. 234. — ἐτέρως ἐβάλοντο θεοὶ.] Apud *Scho-
 liastem* legitur ἐβόλοντο. atque ita in uno MS, et in
Editionibus nonnullis scriptum testatur *Barnesius*.
 Undè legendum conjicit vir eruditus ἐτέρως βύλοντο.
Al. ἐτέρως ἐβόλοντο. Vide infrâ ad π', 387.

Ver. 235. — αἶψον.] Vide infrâ ad *ver. 242*.

Ver. 237. — Τρώων ἐνὶ δῆμῳ.] Vide suprâ ad
ver. 103.

Ver. 238. — πολύπευσε.] Καταργάσατο, μετα-
 φορικῶς καὶ ὅτ' τὴν τῷ ἑρῶν τῷ ἡδὴ καταργασμένων εἰλησιν
 πολύπῳ λόγῳ. *Schol.*

Ver. 239. — κέν οἱ.] Quâ ratione, κέν, hic
 etiam extra cæsura producatur; item ultima vocis
 ἐνὶ, *ver. 269*, et *295*; vide ad *Il. α', 51*.

Ver. 241. — Ἀρπυιαι ἀνηρεύσαντο.] Ἀρπυιαι,
 δαίμονες ἢ ἀνέμοι ἀρπυκτικοί. *Schol.*

Τόφρα δὲ τὰς κῆρας Ἀρπυιαι ἀνηρεύσαντο

Καὶ ῥ' ἔδοσαν συγερῆσιν ἱερνύσιν ἀμφιπολαύειν.

Infrâ ὁ, 77.

———— Strophades Graio stant nomine dictæ

Insulæ Ionio in magno, quas dira Celæno

Harpyiæque colunt aliæ ————— :

Tristius haud illis monstrum, nec sævior ulla

Pestis et ira Deūm Stygiis sese extulit undis.

Virginei volucrum vultus, fœdissima ventris

Proluvies, uncæque manus, et pallida semper

Oræ fame —————. *Æn. III, 210, 214.*

- "Ω, χεῖ' αἴτ' ἄπυσ', ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
 Κάλλιπεν· ἔδ' ἔτι κείνον ὀδυρόμενον στεναχίζω
 Οἶον, ἐπεὶ νῦ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτευξαν.
 245 "Οἶοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέεσσιν ἄριστοι,
 Δυλινχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 Ἦδ' ὅσοι κραναὴν Ἰθάκῃ καλακοιρανέουσι,
 Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶναι, τρύχουσι ἢ οἶκον.
 Ἦ δ' ἔτ' ἀγνέεται τυγερόν γάμον, ἔτε τελευτῶ
 250 Ποῖσαι δύναι· τοὶ ἢ φθινύθουσιν ἔδοντες
 Οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με λυγροῖσιν καὶ αὐτόν.
 Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσήδα Παλλὰς Ἀθήνη·
 Ω πόποι, ἦ δὴ πολλὸν ἀποικοιρανέουσι Ὀδυσῆα
 Δεῦν, ὃ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη.
 255 Εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν, δόμῳ ἐν πρώτῃσι θυρήσιν
 Σταίῃ, ἔχων πήληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δῆρε,
 Τοῖος ἐὼν, οἶόν μιν ἐγὼ ταπρῶτ' ἐνόησα,
 Οἶκῳ ἐν ἡμετέρῳ πινόντ' ἀ τερπόμερόν τε,
 Ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο,
 260 ("Ω, χετο γὰρ κακῆϊσε θεῶς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς,

- " Perit nulli-vifus, nulli-auditus;
 mihi verò dolores luctumque
 Reliquit; neque ampliùs illum lu-
 gens defleo
 Solum, quoniam mihi alia dii trif-
 tia mala struxerunt.
 Quotquot enim infulis dominantur
 optimates
 Dulichiòque, Samæque, et nemo-
 rosa Zacyntho,
 Atque quotquot asperam Ithacam
 regunt,
 Tot matrem meam ambiunt, de-
 struunt autem domum.
 Illa autem neque abnuit odiosas
 nuptias, neque finem
 Facere potest: hi verò dilapidant
 epulantes
 Domum meam; citò etiam me
 malè-perdent et ipsum.
 Hunc autem commiserata alloquebatur
 Pallas Minerva;
 " Papæ! profectò multum absentis
 Ulyffis
 " Indiges, qui procis impudentibus
 manus injiciat.
 " Si enim nunc veniens, domûs in
 primis foribus
 " Staret, habens galeam et scutum
 et duo hastilia,
 " Talis, qualem ipsum ego primùm
 vidi,
 " Domo in nostrâ bibentemque sèque
 oblectantem,
 " Ex Ephyre reversum ab Ilo Mer-
 meridâ,
 " (Profectus enim erat illuc celeri in
 navi Ulyffes,

Ver. 242. "Ω, χεῖ' αἴτ' ἄπυσ'.] Τὸ ἢ αἴτ' ἄπυσ', ἢ τελείως ἀφανῆ σημαίνει· περὶ ἢ μνηστῆρσιν ἴσησί τις, ἔτε αὐτὸς ἰδὼν, ἔτε γνὼς ἀπὸ πύσεως ἦτοι μαθησέως. Eustath.

Ver. 243. — ἔδ' ἔτι — στεναχίζω.] Al. ἔδ' ἔτι — στεναχίζω.

Ver. 246. Δυλινχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ.] — nemorosa Zacynthos,

Dulichiumque, Sameque — Æn. III, 270. Non mihi Dulichium domus est, Ithaceve, Sameve. Ovid Trist. lib. I, Eleg. iv, ver. 67.

Δυλινχίῳ, νῆσῳ κατὰ τὴν Κεφαλληνίαν. Ζακύνθῳ, νῆσῳ καὶ αὐτῇ τῇ Κεφαλληνίᾳ. Σάμῃ, τὴν Σάμον, Σάμῳ εἶπε ἔτι ἢ ἢ αὐτῇ κατὰ τὴν Κεφαλληνίαν. Schol.

Cæterum Apollodorus, (notante Strabone, Geograph. lib. X, pag. 696, al. 453,) legendum hîc censet " Δυλινχίῳ τε, Σάμῃ τε. insulam enim non Σάμῳ, sed Σάμον semper appellatam contendit. Vide infra ad ὁ, 29.

Ibid. — ὑλήεντι.] Vide ad Il. γ', 151.

Ver. 247. — κραναὴν Ἰθάκῃ.]

— Scopulos Ithacæ, Laërtia regna.

Æn. III, 272.

Vide infra ad ἰ, 25.

Ibid. — καλακοιρανέουσι.] Al. κατὰ κοιρανέουσι.

Ver. 248. — τρύχουσι.] Al. τρύχουσι.

Ver. 250. — φθινύθουσιν.] Vide ad Il. β', 43.

Ver. 251. — τάχα.] Αὐτὴ ἡ λέξις ἐστὶ τὴν παρατὰ Ποιητῇ διατακτικῶς, ὡς ἐν τῇ σιωπῇ, ἀλλ' ἐκείνῳ ἀντὶ τῆ ταχέως. Schol.

Ver. 252. Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσήδα.] Ἐπαλαστήν δὲ λέγεται, τὸ διανοπαδεῖν ὡς ἐπὶ ἀλάστοις καὶ ἀλαθίοις κακοῖς· ἢ τὸ ἀπλῶν ἐν Ἰλιάδι, ἐνθα ὁ Ἀχιλλεύς " ἀλαστήσας, ἐπ' ἡνδρα." (Il. μ', 163:) καὶ, θεοὶ ἢ " ἡλάσσειν." (Il. ὁ, 21.) — Τινὲς ἢ, γραφῆσαι παλαστήσασα· τῷ τῇ παλαιστῇ τῇ χεῖρὸς ἀδίσασα. Eustath.

Ver. 254. Δεῦν, ὃ κε μνηστῆρσιν.] Al. Δεῦναι, ὃ κε μνηστῆρσιν. Al. Δεῦναι, ὃς μνηστῆρσιν.

Ver. 256. — ἔχων — δύο δῆρε.]

Bina manu lato crispans hastilia ferro.

Æn. I, 317; XII, 165.

Ver. 259. — Ἐφύρης.] Πόλειως Θεσπρωτίας. Ἐφύρην δὲ τρεῖς εἰσὶν ἢ τῇ Θεσπρωτικῇ ἢ νῦν Κορινθίῳ· καὶ ἢ τρίτῃ Ἠλίδι. Schol. Vide Strabonem, Geograph. lib. VIII, pag. 521, al. 338.

- Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενός, ὅφρα οἱ εἴη
 Ἰὺς χρίεσθαι χαλκήρεας· ἀλλ' ὁ μὲν ἔ' οἱ
 Δῶκεν, ἐπεὶ ῥα θεὸς νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας·
 Ἀλλὰ πατὴρ οἱ δῶκεν ἐμός· φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς.)
 265 Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς,
 Πάντες κ' ὠκύμοροι τε γενοῖατο πικρόγαμοί τε.
 Ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γένεσσι κεῖται·
 Ἥ κεν νοστήσας Σποτίσει, ἥε καὶ ἔκλινε,
 Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δ' ἔφραζε δῖος ἄνωγα,
 270 Ὅπως κεν μνηστῆρας ἀπώσεται ἐκ μεγάροιο.
 Εἰ δ' ἄγε νῦν ξυφίε, καὶ ἐμῶν ἐμπάζω μύθων,
 Αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιῶν,
 Μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἔστων·
 Μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερά σκιδνασθαι ἄνωχθι.
 275 Μητέρα δ', εἰ οἱ θυμὸς ἐφορμάει γαμέεσθαι,
 Ἀψ' ἴτω ἐς μέγαρον πατρός μέγα δυναμένοιο.
 Οἱ δ' ἔγχεον γάμον τεύχεσσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα

Ver. 261. Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενός, ὅφρα οἱ
 εἴη Ἰὺς χρίεσθαι.]

Ungere tela manu, ferrumque armare veneno.

Æn. IX, 773.

Λέγων δ' ἔ' σφραγίσαντο οἱ κεντρικῶν καὶ αἰνῶν δῶκεν.
 Ὅταν διασπασθῇ τὸ κέντρον, οὐδ' ἐμπάσει καὶ φαρ-
 μακίῳ τὸ κέντρον· ὅθεν μοι δοκεῖται μάλιστα καὶ οἱ ἀνθρω-
 ποι μάστιγας, ἔ' τὸτο ἔκ ἀγαθόν. Καὶ μάλιστα καὶ μαρ-
 τυρεῖ γὰρ ἐν Ὀδυσσεύῳ Ὀμήρου λέγων, "Φάρμακον ἀν-
 δροφόνον διζήμενός, ὅφρα οἱ εἴη Ἰὺς χρίεσθαι χαλκή-
 ρεας." Ælian. de Animal. Lib. V, cap. 16.

Ver. 262. Ἰὺς χρίεσθαι.] Προπαρσκευάσκειν, ἵνα μὴ ζῇ-
 τῶν, πᾶς δὲ μὴ πλεονῶς ἀναμῶν οἱ μνηστῆρες.
 Schol. Vide infra ad χ', 15.

Ver. 263. — ἐπεὶ ῥα.] Quoniam scilicet —.

Ver. 264. — φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς.] Tempore isto
 imperfecto perpetuam inter Ulysssem et patrem
 suum amicitiam fuisse denotat. Vide ad II. α', 37;
 et ad β', 221. Cæterum de prosodiâ vocum φιλέωμαι,
 ἐφίλομαι, φίλιος, φιλέεσκε, ἔ' c.; vide ad II. α',
 338; et ad δ', 304.

Ver. 265. — μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς.] Τὸ
 ἔ' ὁμιλήσει, πολιμική λέξις, ὡς καὶ ἐν Ἰλιάδι, παρα τὸ
 ὁμῶς τὰς στρατιωτικὰς ἰλίας εἶναι μαχομένης. Eustath.

Ver. 266. — πικρόγαμοί τε.] Ἐπὶ κακῷ τ' ἰαν-
 τῶν τ' γάμον τῶτον μνηστῆρσιν. Schol.

- " Venenum mortiferum quærens,
 ut ipsi esset
 " Ad sagittas ungendas æratas: sed
 ille quidem non ei
 " Dedit; quoniam deos verebatur
 sempiternos:
 " At pater illi dedit meus, amabat
 enim vehementer:
 " Talis existens inter procos si ver-
 faretur Ulysses,
 " Omnes et brevis-fati fierent et ama-
 ris-nuptiis.
 " Verum enimverò hæc deorum in
 genibus posita-sunt,
 " An reversus ulciscatur, an non,
 " Suis in ædibus: te autem confide-
 rare jubeo,
 " Quo modo procos expellas ex ædi-
 bus.
 " Quin agè nunc attende et meam
 adverte orationem;
 " Cras in concionem ubi vocaveris
 heròas Achivos,
 " Orationem ediffere omnibus; dii
 verò testes sint:
 " Procos quidem ad sua quemque dis-
 cedere jube:
 " Matrem autem, si ei animus ap-
 petit nubere,
 " Redeat in domum patris præpo-
 tentis.
 " Illi verò nuptias conficiet et appa-
 rabunt dotem,

Ver. 267. Ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γένεσσι κεῖ-
 ται.] Ἐν τῇ τ' θεῶν ἐξουσίᾳ ἐστὶ. Schol.

Ἀλλ' εἰς θεὸν καὶ ταῦτ' ἀναρτήσαντο ἔχουσιν.

Euripid. Phœniss. ver. 712.

Ver. 268. — ἀπώσεται.] Vide ad II. ι', 508.
 et χ', 19.

Ver. 269. — ἄνωγα.] Non, jussi; sed, jubeo.
 Vide ad II. θ', 322; et ι', 336.

Ver. 270 et 295. Ὅπως κεν μνηστῆρας.] Al. Ὅ-
 πως καὶ μνηστῆρας. Quod et auribus magis placet.

Ver. 271. Εἰ δ' ἄγε.] Quod si meo consilio pare-
 bis, age ἔ' c. Vide ad II. ζ', 376.

Ver. 273. — πέφραδε.] Vide ad II. β', 374;
 et ε', 500.

Ibid. — ἐπιμάρτυροι.] Vide ad II. α', 338.

Ver. 275. Μητέρα δ', — Ἀψ' ἴτω.] De hujus-
 modi Syntaxi ἀνακαλέσθαι, vide ad II. β', 353;
 γ', 211; κ', 224; item infra, ad Odys. μ', 73.

Scholiasies autem legendum conjicit Μητρε δ', ἔ' c.

Ver. 276. — δυναμένοιο.] Quâ ratione hujus-
 modi voces primam producant, vide ad II. α', 398.

Ver. 277, 278. Οἱ δ' ἔγχεον γάμον τεύχεσσι, καὶ ἀρτυνέουσιν
 ἔεδνα Πολλὰ μάλ' ἔ' c.] Scholiasies vocem ἔεδνα hîc
 exponit, Δῶρα τὰ διδομένα ὑπὸ τ' γαμῶν καὶ γα-
 μυρῶν. Sed sententiam, ut opinor, minùs rectè
 cepit vir eruditus. Vide infra ad β', 196, 197,
 ubi idem Distichon occurrit.

Ver.

- Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἔπεα ἔ
 Σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἶκε πίθηαι·
 280 Νῆ ἄρσας ἐρέτησιν εἰκόσιν, ἥτις αἰείτη,
 Ἔρχεο πευσόμην πατρὸς δὴν οἰχομένοιο·
 Ἦν τίς τοι εἴπησι βροτῶν, ἢ ὅσαν ἀκέσσης
 Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλισα φέρῃ κλέῃ ἀνθρώποισι.
 Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθε, καὶ εἶρεο Νέστορα δῖον·
 285 Κεῖθεν ἧ Σπάρτῃ δὲ πρὸς ξανθὸν Μενέλαον·
 Ὃς γὰρ δευτάλῃ ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
 Εἰ μὲν κεν πατρὸς βίβιον καὶ νόστον ἀκέσσης,
 Ἦ τ' ἀν, τρυχόμηνός περ, ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν·
 Εἰ δέ κε τεθνεώτῃ ἀκέσσης, μηδὲ τ' εὐντῃ,
 290 Νοστήσας δὴ πείτα φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Σῆμά τέ οἱ χεῦσαι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖζαι
 Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε καὶ ἀνέρι μητέρα δῆναι.
 Αὐτὰρ ἐπὶν δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξης,
 Φράζεαι δὴ πείτα χεῖ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 295 Ὅπως κεν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεύσι
 Κτείνῃς, ἢ ἐδόλω, ἢ ἀμφαδόν· ἔδδ' τί σε χρεὶ
 Νηπιάας ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκ ἔτι τηλίκῃ ἐσσί.
 Ἦ οὐκ αἶεις, οἷον κλέῃ ἔλλαβε δῖ' Ὀρέτης

- “ Amplam admodum, quantam par est charam filiam comitari.
 “ Tibi autem ipsi prudenter consulam, siquidem parueris :
 “ Navi instructâ remigibus viginti, quæ optima est,
 “ Proficiscere sciscitaturus de patre diu absente :
 “ Si quis tibi dicat mortalium, aut famam audiveris
 “ Ex Jove, quæ utique potissimum notitiam affert hominibus.
 “ Primum quidem in Pylum abi, et interroga Nestorem eximium :
 “ Illinc autem in Spartam ad flavum Menelaum ;
 “ Hic enim novissimus venit Achivorum ære-lorieatorum.
 “ Si quidem patris vitam et reditum audieris,
 “ Tum sanè, vexatus licet, adhuc perduraveris in annum :
 “ Sin mortuum audieris, neque adhuc superstitem ;
 “ Reversus deinde charam in patriam terram,
 “ Tumultum illi erige, et parentalia perfice
 “ Eximia valdè, qualia decet ; et viro matrem dato.
 “ Cæterum ubi jam hæc finieris et perfeceris,
 “ Confidera deinde in mente et in animo,
 “ Quo pacto procos in ædibus tuis
 “ Interficias, five dolo, five palàm : neque enim amplius te convenit
 “ Puerilia consecrari, quoniam non amplius tantillus es.
 “ An non audis, qualem gloriam consecutus est nobilis Orestes

Ver. 277. — ἀρτυνέω.] Quâ analogiâ fit μαρτύρομαι, μαρτυρέομαι, μαρτυρέομαι φίλομαι, φίλλομαι, φιλέω. ὀτρύνω, ὀτρύνω, ὀτρύνω eadem fit ἀρτυνέω, ἀρτυνέω, ἀρτυνέω. Vide ad Il. α', 334 ; κ', 55 ; et υ', 304 ; item infra ad Odyss. ζ', 31.

Ver. 282. — ἢ ὅσαν ἀκέσσης Ἐκ Διὸς.] Ὅσαν, τὴν ἐκ Διὸς κληθῆναι. Schol. Ἔστι γὰρ Ὅσα, ἢ Δεία φήμην. Τὴν ἧ Ὅσαν, ὅτι Δεία φωνή, ἐξηγεῖται λέγων, “ Ἦ ὅσαν ἀκέσσης Ἐκ Διὸς.” Porphyry. Quæst. Homeric. 16.

Ver. 284. Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον.] Πέμπει αὐτὸν παιδοδασκόμενον, καὶ ἄμα ἐνδοξον ἐσόμενον, ἐπεὶ Διὶ πατέρᾳ ἀπειθήμησεν. Schol. Ita ipsa Minerva infra υ', 422, Ulysseni alloquens ;

Αὐτῇ μιν πόμπουον, ἵνα κλέῃ ἐοθλὸν ἄροισι, Κεῖσ' ἐλθάν.

Ver. 285. — Σπάρτῃ δὲ.] Al. Σπάρτῃ τε.

Ver. 286. Ὃς γὰρ δευτάλῃ ἦλθε.] Τετάρτῃ ὕψαλῃ ἐπαυλῇ. Eustath.

Ver. 289. — τεθνεώτῃ.] Vide ad Il. α', 265 ; et υ', 46. Al. τεθνεώτῃ.

Ibid. — μηδὲ τ' εὐντῃ.] Henricus Stephanus legendum censet μηδὲ τ' εὐντῃ, uti infra β', 220.

Ver. 290 et 294. — δὴ πείτα.] Ita edidit Barneſius. Vulgg. δὴ ἡπειλά. Vide ad Il. ο', 163.

Ver. 291. — χεῦσαι.] Al. χεῖσαι.

Ver. 296. — ἔδδ' τί σε χρεὶ Νηπιάας ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκ ἔτι τηλίκῃ ἐσσί.] Vide supra ad ver. 88. Cæterum Henricus Stephanus scribendum hîc censet ἔδδ' τί σε χρεὶ.

Ver. 297. Νηπιάας ὀχέειν.] Τὰ νέων φρονεῖν καὶ φέρειν ἢ ὀχέειν ὑπὸ νεότητῃ, τετάρτῃ ἀφρονα εἶναι. Schol. Al. Νηπιάχοις ὀχέειν.

Ver. 298. Ἦ οὐκ αἶεις.] Pronuntiabatur ἦν αἶεις. Vide ad Il. ε', 349 ; et υ', 188.

Ibid. — αἶεις.] Vide ad Il. ο', 252.

Ibid. — ἔλλαβε.] Barneſius in uno MS scriptum repperit ἔλαβε. Vide ad Il. α', 4 ; et φ', 71.

Ver.

- Πάντας ἐπ' ἀνθρώπων, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα,
 300 Αἴγιστον δολόμην, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα;
 Καὶ σὺ, φίλος, (μάλα γὰρ σ' ὀρώω καλὸν τε μέγαν τε)
 Ἄλκιμ' ἔσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἤδη,
 Ἦδ' ἐταῖρος, οἳ πρὸς με μάλ' ἀχαλῶσι μένοντες.
 305 Σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζω μύθων.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα.
 Ζεῦ, ἦτοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
 Ὡς τε πατὴρ ὦ παιδί, καὶ ἔποτε λήσομαι αὐτῶν.
 Ἄλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
 310 Ὅφρα λοεσσάμενός τε, τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
 Δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίης, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
 Τιμῆν, μάλα καλὸν, ὃ τοι κειμήλιον ἔσται.
 Ἐξ ἐμεῦ οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδῶσι.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 315 Μὴ μ' ἔτι νῦν κατέρυκε, λιλαιόμηνός περ ὁδοῖο.
 Δῶρον δ', ὃ τί μοι δῆναι φίλον ἦτορ ἀνώγει,
 Αὖτις ἀνερχομένῳ δόμῳ, οἶκόνδε φέρεσθαι,
 Καὶ μάλα καλὸν ἔλῳ· σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς.
 Ἦ μὲν ἄρ' ὥς εἰπὼς ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 320 Ὅρνις δ' ὡς ἀνόπαια διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ
 Θῆκε μῦθον καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τέ εἰ πατρός

“ Omnes apud homines, postquam interfecit parricidam,
 “ Ægisthum dolosum, qui illi patrem inclytum interemerat?
 “ Et tu, amice (admodum enim te video eximiumque magnūque),
 “ Strenuus esto; ut aliquis te etiam posterorum laudet.
 “ At ego ad navem celerem descendam jam,
 “ Atque ad socios, qui me fortasse ægrè-ferunt expectantes.
 “ Tibi autem ipsi curæ sit, et meos observa sermones.
 Hanc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est;
 “ Hōspes, profectō quidem hæc amico animo dicis,
 “ Perindè atque pater suo filio; et nunquam obliviscar illorum.
 “ Sed agè nunc mane, accelerans licet iter,
 “ Ut et lotus et oblectatus charum cor,
 “ Donum habens ad navem eas, gaudens in animo,
 “ Preciosum, valdè eximium, quod tibi reconditi-muneris-loco erit
 “ Ex me; qualia amici hospites hospitibus dant.
 Huic autem respondebat deindè dea cælia Minerva;
 “ Nè me ampliùs nunc detine cupidum nimirum itineris:
 “ Donum verò quodcunque mihi dare tuum cor jubet,
 “ Rursus redeunti da, domum ferendum,
 “ Etiam eximio munere accepto; tibi autem dignum erit retributione.
 Sic quidem locuta abiit cælia Minerva;
 Avis autem ut Anopæa avolavit; huic verò in animo
 Indidit robur et audaciam, recordari-que eum fecit patris

Ver. 300. — ὅς οἱ.] *Al.* ὁ οἱ.

Ver. 301, 312, 318, et 370. — καλόν.] Vide ad *Il.* β', 43.

Ver. 302. Ἄλκιμος ἔσ'.] Citat hunc versum Cicero ad *Familiares*, lib. XIII, *Epist.* 15.

Ver. 307. — φίλα φρονέων.] *Al.* φιλοφρονέων.

Ver. 310. — λοεσσάμενός τε, τεταρπόμενός τε.] Vide infra ad ε', 491; et ε', 296.

Ver. 314. Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.] *Al.* Τὸν δ' ἀπαμειβόμενην προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Ver. 314, et 319, et 364. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ad *Il.* α', 206.

Ver. 315. Μὴ μ' ἔτι νῦν κατέρυκε.]

abfiste morari.

Æn. XII, 676.

Ver. 317. Αὖτις.] *Al.* Αὖτις.

Ver. 319. Ἦ μὲν ἄρ' ὥς εἰπὼς ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Ὅτι τὸ τὴν Ἀθήνην λαοφονῆαν ἤγυν λαοφονῆσαι τὴν Τηλέμαχον, ἢ τὸ ἀφρονῶντα εὐκαταλειφθῆναι θεοῖς, ἀλλ' ὅτι βελούσα μὲν πρῶτον κατ' ἑαυτὴν, καὶ σκοπῆσαι, ἢ εἰσῆσαι τὸ σκοπὸν, παύει.] *Eustath.*

Ver. 320. Ὅρνις δ' ὡς ἀνόπαια διέπτατο.] Τὸ ὅτι ἀνόπαια, ἰδὼς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνθρώπων, φῆναι ἰσχυρότατον. — Οἱ δὲ φασὶν ὅτι διέπτατο ἀνόπαια ἡγυν ἀνὰ τὴν ὁπὴν τὴν ἐν μέσῳ τῶν ὀφθαλμῶν, ἢ καὶ κάπνῳ ἢ καπνοδόκῳ ἐκάλυν. — Οἱ δὲ, τὸ ἀνόπαια, λέγουσιν ἀντὶ τῆς ἀφανείας πόρῳ τῶν ὀφθαλμῶν. — Καὶ Ἡρόδοτος τὸ ἀνόπαια — προπερισπᾶ, καὶ ὡς ἐπὶ ῥήματι λαμβάνει, ἀντὶ τῆς ἀοράτου. *Eustath.*

Ibid. — τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ, Θῆκε μῦθον καὶ θάρσος.] Vide ad *Il.* ε', 185; et ε', 110.

Ver.

- Μᾶλλον ἔτ', ἢ τὸ πάροιθεν· ὁ δὲ, φρεσὶν ἤσι νοήσας,
Θάμβησεν χτ' θυμόν· οἶσατο γὰρ θεὸν εἶναι.
Αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπώχετο ἰσόθεος φῶς.
325 Τοῖσι δ' αἰδὼς ἀεὶδε περικλυτός, οἱ δὲ σιωπῇ
Εἶατ' ἀκρόντες· ὁ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἀεὶδε
Λυγρόν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
Τῷ δ' ὑπεραιώθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν αἰοδὴν
Κῆρη Ἰκαρίοιο παῖδ' Ἰφιδάμαν Πηνελόπειαν.
330 Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἷο δόμοιο,
Οὐκ οἶη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δὺ ἔποντο.
Ἦ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
Στῇ ῥα παρὰ σταθμόν τέγεος· πύκα ποιητοῖο,
Ἄννα παρειάων χορμένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
335 Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη·
Δακρύσασα δ' ἔπειτα προσήδα θεῖον αἰοδόν·
Φήμε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας,
Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τὰ τε κλείουσιν αἰοδοί·
Τῶν ἔν γε σφιν ἀεὶδε παρήμυθος· οἱ δὲ σιωπῇ
340 Οἶνον πινόντων· ταύτης δ' ὑποπαύε' αἰοδῆς
Λυγρῆς, ἥτε μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
Τείρε· ἐπεὶ με μάλιστα καθίκετο πένθος ἄλαστον.
Τοίῳ γὰρ κεφαλὴν ποθέω, μεμνημένη αἰεὶ

Magis adhuc quam antea : hic autem mente sua considerans, Obstupuit in animo ; suspicatus est enim deum esse. Continuo vero procos adibat deo-fimilis vir : Illis autem cantor canebat inclitus ; ii vero tacite Sedebant audientes : ille autem Achivorum reditum canebat Gravem, quem ex Troja indixit Pallas Minerva. Hujus autem est superiore-parte-domus animo advertit divinam cantilenam Filia Icarii prudens Penelope : Per scalam vero altam descendit suae domus, Non sola ; una cum hac ancillae duae sequebantur. Illa vero quando jam ad procos pervenisset praestantissima mulierum, Stetit utique juxta postem domus affabre structae, Genis praetendens tenuia capitis-redimicula : Ancilla vero ei honesta utrinque astabat : Lacrymans autem deinde alloquebatur divinum cantorem ; " Phemie, multa enim alia mortalium oblectamenta novisti, " Gesta hominumque deorumque, quae celebrant cantores : " Horum unum ipsis cane assidens ; illi autem silentio " Vinum bibant : ab hac vero define cantilenam " Molestam, quaeque mihi perpetuo in pectoribus charum cor " Affligit ; quippe me in-primis invasit dolor immensus. " Tale enim caput desidero, memor semper

Ver. 323. — οἶσατο.] Ita edidit Barnesius. Vulgg. οἶσατο ut opinor, minus recte : Nam iterum occurrit haec vox Odyss. i, 213, 339 ; κ', 232, 258 ; ε', 442 ; quibus omnibus in locis cum duplici σ scribitur, nec variant Exemplaria.

Ver. 326. — ἀκρόντες· ὁ δ'.] Quâ ratione ἀκρόντες hic ultimam producat ; item πάλιν, ver. 360 ; et ἀνὰ, ver. 365 ; et ἔσαν, ver. 424 ; vide ad Il. α', 51.

Ibid. — ὁ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἀεὶδε Λυγρόν.] Vide infra ad γ', 130.

Ver. 330. — κατεβήσατο.] Al. κατεβήσετο. Vide ad Il. β', 35 ; et ε', 109.

Ver. 334. — κρήδεμνα.] Ἐπὶ τῇ κεφαλῇ παρὰ δίσμια. Schol.

Ver. 335. — ἄρα.] Ut fieri solebat.

Ver. 336. — θεῖον αἰοδόν.] Al. δῖον αἰοδόν.

Ver. 337. — Φήμε, πολλὰ γάρ.] Vide infra ad κ', 190.

Ibid. — πολλὰ γάρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας, Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε.] " Post οἶδας " inquit Henricus Stephanus " fortasse etiam expungi potest in-terpunctio, ut θελκτήρια copuletur cum ἔργα." Sed minus recte. Nam θελκτήρια adjectivum apud Poëtam non occurrit. Vide infra ad θ', 509 ; et ad Il. ε', 215.

Ver. 338. Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τὰ τε κλείουσιν αἰοδοί.] Τὸ παλαιὸν γὰρ καὶ τῶν ἡρώων τὰς πράξεις, ὡς καὶ θεῶν τὰς ὑμνους δι' αἰδῆς ἐποιεῖτο. Ὁμηρὸς γὰρ φησὶν ἐπ' Ἀχιλλεύου, " ἀεὶδε δὲ ἄρα κλέα ἀνδρῶν Ἡρώων." Καὶ τὸ Φήμεν δὲ φησὶν ὅτι, " — πολλὰ βροτῶν θελκτήρια " οἶδεν. Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τὰ τε κλείουσιν αἰοδοί." Athenaeus, lib. XIV, cap. 8. Vide ad Il. ε', 189.

Ver. 341. — αἰεὶ.] Al. αἰέν.

Ver.

- Ἄνδρες, ὅ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
 345 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 Μῆτερ ἐμὴ, τί τ' ἄρ' αὖ φθονέεις, ἐλήρον αἰοῖδον
 Τέρπειν, ὅππῃ οἱ νόος ὄρνυ; ἔ νύ τ' αἰοῖδοι
 Αἴτιοι, ἀλλὰ ποθὶ Ζεὺς αἴτιος, ὅτε δίδωσιν
 Ἀνδράσιν ἀλφειῇσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν ἐχέτω.
 350 Τὴν δ' ἔ νήμεσις, Δαναῶν κακὸν οἶτον αἰεΐδειν·
 Τὴν γὰρ αἰοῖδον μάλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
 ἥ τις ἀκρόοισι νεωτάτῃ ἀμφιπέλῃ.
 Σοὶ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκέειν·
 Οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἷος ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ,
 355 Ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὀλοῖο.
 Ἄλλ' εἰς οἶκον ἴσθα τὰ στυγρὰ ἔργα κόμιζε,
 Ἴσόν τ' ἡλακάτῳ τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε

- " Viri, cujus lata est gloria per Græciam et medium Argos.
 Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
 " Mater mea, quamobrem igitur molestè-fers, jucundum cantorem
 " Oblectare, utcunque illi mens impellitur? non sanè cantores
 " In-causâ sunt, sed quodammodo Jupiter in-causâ est; qui dat
 " Viris ingeniosis ita, ut vult unicuique.
 " Huic verò non reprehensio debetur, quod Danaorū malâ fortè canit:
 " Eam enim cantilenam magis celebrant homines,
 " Quæcunque auditoribus recentissima existat.
 " Tibi verò sustineat cor et animus audire:
 " Non enim Ulysses solus perdidit redditus diem,
 " In Trojâ: multi verò et alii viri perierunt.
 " Sed in domum profecta, tua opera administra,
 " Telâmq; et colum, et ancillis impera

Ver. 344. — καθ' Ἑλλάδα.] Κατὰ τὴν Θετταλίαν, ἀπὸ μίας πόλεως, ὀνόματι Ἑλλάδος. Schol. Vide ad Il. β', 528. Item infra ad ε', 80.

Ver. 346. — τί τ' ἄρ' αὖ φθονέεις.] Αἰ. τί τ' ἄρα φθονέεις. Vide et infra ad τ', 348.

Ver. 347, 369. — ὄρνυ] — δαυόμενοι.] Vide ad Il. γ', 260; et ε', 665.

Ibid. — ἔ νύ τ' αἰοῖδοι Αἴτιοι, ἀλλὰ ποθὶ Ζεὺς αἴτιος.]

Non tibi Tyndaridis facies invisa Lacænæ
 Culpatufve Paris; verum inclementia Divum
 Has evertit opes, sternitque à culmine Trojam.
 Æn. II, 601.

Ver. 349. Ἀνδράσιν ἀλφειῇσιν.]
 — hominum rerumque repertor.
 Æn. XII, 829.

Ver. 351. Τὴν γὰρ αἰοῖδον μάλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι, ἥ τις ἀκρόοισι νεωτάτῃ.]

— αἶνε ἢ παλαιόν

Μὲν οἶον, ἄνθρα δ' ὕμνων

Νεωτέρων — Pindar. Olymp. Ode IX, ver. 73.

Est quoque cunctarum novitas carissima rerum.

Ovid. ex Pont. lib. III, Epist. iv, 51.

Διδοκίμασθαι ἢ καὶ ἀρχαιοτάτῃ ἐστὶν ἡ Ομήρου ποιητικὴ· ποίημα γὰρ ὅδ' ἐστὶν πρεσβύτερον ἢ καὶ εἰς ἡμᾶς τὸ καὶ πάλαι ποιεῖται. — Ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἐκ τῶν πάντων ὁμολογεῖται ποιητικὴ ἀρχαιοτάτη εἶναι Ομήρου· ἐννοεῖται γὰρ ὅτι ὁ ἴδιος πρῶτος τῶν χρόνων λέγεται, ὡς καὶ ὁ Ὀρφέας ἐν Μυθαῖσι καὶ ἄλλοις παμπληθεῖς. Οὐ μὲν ἀλλὰ ἐπὶ ταῖς ἐν ἡμῶν γινώσκαι μὲν τῶν πρὸ αὐτοῦ καὶ αὐτὸν ποιητὰς ἐπὶ καὶ αὐτὸς πᾶσι φησὶ, " Τὴν γὰρ αἰοῖδον μάλλον ἐπικλεί-

" ἐστ' ἄνθρωποι, ἥ τις ἀκρόοισι νεωτάτῃ ἀμφιπέλῃ." Τέταρτος ὁ ἴδιος περὶ αὐτὸν λαμπρότητος ἐπισκοπῆς. Sextus Empiricus adversus Mathematicos, lib. I, cap. 10. Citat porro hunc locum Plinius, lib. V, Epist. 20.

Ibid. — ἐπικλείουσ'.] Plato, de Republ. lib. IV, videtur legisse ἐπιφρονέουσ'.

Ver. 352. — ἀκρόοισι.] Plato, loco jam citato, legit ἀκρόοισι.

Ver. 356. Ἀλλ' εἰς οἶκον ἴσθα τὰ στυγρὰ ἔργα κόμιζε.] Τὸν δὲ ἔργον τὸ αὐτῶν [γυναικῶν] οἰκίαν ἐν τῇ Ὀδυσσεύα ὑπὸ μνηστῆρας αὐτὸν [forte αὐτὰς] ἀπὸ Τηλέμαχος λέγουσιν τῇ μητρὶ, " Ἀλλ' εἰς οἶκον ἴσθα τὰ " στυγρὰ ἔργα κόμιζε" ταῦτα γὰρ τοι, καὶ τὰ τέτοις ὅμοια, ὥσπερ καὶ τοῖς ῥητορικοῖς εἰρηται, τῇ γυναικεῖ φέρεται μάλιστα ἀρμόττει· ἀλλ' ἐδ' ὁ πόλεμος, ἐδ' αἱ μάχαι, καὶ ἰδὼς. Kyriac. Stroz. de Republ. lib. IX.

Ita apud Æschylum;

Μέλει γὰρ ἀνδρὶ, μὴ γυνὴ βυλδύεται

Τάξωδεν· ἔνδον δὲ ἔσθα, μὴ βλάστω τίθει.

Septem contra Thebas, ver. 206.

Et apud Apollonium;

Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖθις μὲν ἀμφιπόλοισιν ἐκκλῶ

Μίμνῃ δόμοις — Argonautic. lib. I,

ver. 303; ubi Scholiastes hunc Homeri locum adducit. Cæterum apud Homerum hoc in loco verus nonnullos repudiatos testatur Scholiastes: Ἀδελφῶν (inquit) ἐνταῦθα ἐπὶ ἢ τῷ Ἑκτορι καλῶς. Occurrunt nimirum iidem ferè versus Iliad. ζ, 490 &c, ab Hectorē Andromachen alloquente usurpati.

Ver.

- Ἔργον ἐπαίχεται· μῦθ' δ' ἄνδρεςσι μελήσῃ
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τῷ γὰρ κράτος ἔσ' ἐνὶ οἴκῳ.
 360 Ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
 Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
 Ἔς δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί,
 Κλαίεν ἑπεί· Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
 Ἦδ' ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 365 Μνηστῆρες δ' ὁμάδῃσιν ἀνὰ μέγαρα σκίοεντα,
 Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
 Τοῖσι δ' Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
 Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες, ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
 Νῦν μὲν δαινύμενοι τερπόμεθα, μηδὲ βοήτῃς
 370 Ἔσσω (ἐπεὶ τόγε καλὸν ἀκέμεν ἔστιν αἰοιδῆ
 Τοῖσδ', οἷος ὅδ' ἔστι, θεοῖς ἐναλίγκι αὐδῆν.)
 Ἦῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζόμεσθ' αἰὼν κίοντες
 Πάντες, ἵν' ὑμῖν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποιπῶ,
 Ἐξίεναι μεγάρων ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
 375 Ὑμὰ κίληματ' ἐδόντες, ἀμειβόμενοι χεῖρ' οἴκῃς.
 Εἰ δ' ὑμῖν δοκέῃ τόδε λωϊτέρον καὶ ἄμεινον
 Ἑμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοντος νήπιον ὀλέσσαι,
 Κεῖρετ', ἐγὼ δὲ θεὸς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
 Αἴκε πόθι Ζεὺς δῶσι παλίντιλα ἔργα γενέσθω,
 380 Νήπιονοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὀλοῖσθε.

Ver. 360. — βεβήκει.] Vide ad *Il.* α', 37. et 221.

Ver. 362. — ὑπερῷ.] Τὰ ἀνώγια οἰκήματα. Schol.

Ver. 363. — ὄφρα αἱ ὕπνον — βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Ἀθῶν ἡ κοιμίζει τὴν Πηνελόπειαν, ἐπειδὴ σιωπῶς ἐκείνη βελούσα μὲν, κλαίει μὲν ἀφ' ἧς ἀνεκλήθη ἡ ὥς τε καὶ ἀδραμεῖν. *Eustath.*

Ver. 365. Μνηστῆρες δ' ὁμάδῃσιν ἀνὰ μέγαρα.] Fit strepitus testis, vocemque per ampla volunt

Atria —. *Aen.* I, 729.

Ver. 366. — κλιθῆναι.] Vide infra ad δ', 48; et ad *Il.* α', 309.

Ver. 371. — θεοῖς ἐναλίγκι.]

Os, humerosque Deo similis —. *Aen.* I, 593.

“ Operi incumbere : sermo verò viris curæ erit

“ Omnibus ; potissimum verò mihi hujus enim imperium est in domo. Illa quidem attonita, rursus in domum ivit ;

Filii enim dictum prudens posuit in animo.

Ad superiorē autē partē domūs ubi conscendisset cum ancillis mulieribus, Flebat deinde Ulyssē charum maritum, donec ipsi somnum Dulcem palpebris immisit cæcia-oculis Minerva.

Proci verò tumultuabantur per aedes obscuras,

Omnes autem optabant juxta in lecto recumbere.

Illis verò Telemachus prudens incipit sermonem ;

“ Matris meæ proci, superbâ contumeliâ instructi,

“ Nunc quidem convivantes delectemur, neque clamor

“ Adfit : (nam hoc honestum est audire cantorem

“ Talem, qualis hic est, diis affimilis voce.)

“ Manē verò in concionem consideramus venientes

“ Omnes ; ut vobis sermonem audenter renunciem,

“ Exire ex aedibus : alias verò sequimini dapes,

“ Vestra bona edentes, alternantes per domos.

“ Si verò vobis videtur hoc satius et melius

“ Esse, viri unius victum impunè perdere,

“ Absumite ; ego verò deos invocabo sempiternos,

“ Si quando Jupiter dederit facta hæc vindicatum iri,

“ Inulti fortè deinde intra aedes perituri sitis.

Ver. 375. — ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκῃς.] Ἐκ ἀλλήλων ἀλλήλους ὑποδιδάσκοντες, καὶ ἀμοιβῆς. Schol.

Ver. 376. — ὑμῖν.] *Al.* ὑμῖν. Ut supra ver. 373.

Ver. 377. — ὀλέσσαι.] *Al.* ὀλέσθω.

Ver. 378. Κεῖρετ'.] Sic infra β', 312 ;

— ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλά

Κτήματ' ἐμὰ —.

Et apud *Oppianum* ;

Κτῆσιν αἰεὶ κείρετε ἀσημαῖοιο δόμοιο.

Ἀλυστικῶν *lib.* III, ver. 361.

Ver. 379. — παλίντιλα ἔργα.] Ὑπὲρ ἢ ἐξ ἐτέρου τιμωρία γίνεσθαι. Schol. Ἐστὶ δ' παλιντιτον, ἢ ἡ τίσις πάλιν, ἢ γὰρ ὑπερὸν, ἐν τῇ μέσσει γίνεσθαι. *Eustath.*

Ibid. — παλίντιτα.] Vide ad *Il.* γ', 414; et ζ', 484.

"Ως ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶζ ἐν χεῖλεσι φύλλες,
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευε.
 Τὸν δ' αὖ Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 Τηλέμαχ', ἦ μάλα δὴ σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοῖ
 385 Ὑφαγόριον τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν.
 Μὴ σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
 Ποίησειεν ὃ τοι γενεῇ πατρώϊον ἔστι.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 Ἀντίνο', εἴπερ μοι καὶ ἀγάσσει, ὃ, τί κεν εἶπω;
 390 Καὶ κεν τῷτ' ἐθέλωμι, Διός γε δίδοντας, ἀρέσθ'.
 Ἥ φης τῷτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τεύχεσθαι;
 Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλεύμεν αἰψά τε οἱ δῶ
 Ἀφνειὸν πέλεσθαι, καὶ τιμῆσθαι αὐτός.
 Ἄλλ' ἦτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
 395 Πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἢ δὲ παλαιοί·
 Τῶν κέν τις τόδ' ἔχουσιν, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς·
 Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο,
 Καὶ δμῶων, ὅς μοι λήσασατο δῖος Ὀδυσσεύς.
 Τὸν δ' αὖ Εὐρύμαχος Πολύβη παῖς ἀντίον ἤυδα·
 400 Τηλέμαχ', ἦτοι ταῦτα θεῶν ἐν γένεσσι κεῖται,
 Ὅστις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσῃ Ἀχαιῶν

Sic ait; illi verò omnes mordicus la-
 bilis compressis
 Telemachum admirabantur, quòd au-
 dacter loqueretur.
 Hunc autem rursus Antinous allocu-
 tus est, Eupitheï filius;
 "O Telemache, certè admodum te
 docuerunt dii ipsi
 "Sublimiloquum esse, et audenter
 concionari.
 "Nè te utique in circumflua Ithacâ
 regem Saturnius
 "Constituat; quod tibi genere pa-
 ternum est.
 Hunc autem rursus Telemachus pru-
 dens contrà allocutus est,
 "Antinoë, etiamsi mihi vel irascê-
 ris, ob id quod dixerò?
 "Et hoc vellem, Jove utique dante,
 accipere.
 "An putes hoc pessimum inter ho-
 mines esse?
 "Non enim ullo-pacto malum est,
 regem esse; statimque ei domus
 "Dives sit, et honoratior ipse.
 "Sed certè reges Achivorum sunt
 etiam alii
 "Multi in circumflua Ithacâ, juve-
 nes et senes:
 "Horum aliquis hoc habeat; siqui-
 dem mortuus est nobilis Ulysses:
 "At ego domus rex ero nostræ,
 "Et servorum, quos mihi acquisivît
 nobilis Ulysses.
 Hunc autem rursus Eurymachus Po-
 lybi filius contrà allocutus est;
 "Telemache, certè hæc deorum in-
 genibus posita sunt,
 "Quinam circumflue Ithacæ domi-
 nabitur Achivorum:

Ver. 381. — ὁδᾶζ ἐν χεῖλεσι φύλλες.] Καὶ τὸ
 ὁδᾶζ ἐν ἐν χεῖλεσι φύλλες, ἀντὶ τῆς ἐμπλακνέτης μῆλα
 διαγμῶ τοῖς χεῖλεσιν, ἢ γὰρ ἐνδακόντες τὰ χεῖλη ὅπερ
 ἐστὶ γῆμα θάμβους καὶ ἀσπίδος· καὶ ἐν ταῦτα τὰς μνη-
 σῆρας κατέπλεξεν ὃ ἐπὶ τοῦτο μὲν χρόνῳ ἡσυχίας
 Τηλέμαχος, τὸν δ' ἔπειτα σφοδρῶς ἐπιτιθεῖς, καὶ θαρσα-
 λῶς ἀγορεύσας, καὶ τὸ λόγον ἐνδιαδίτης βαρύνσας ὡς ἐπὶ
 μεγίστοις ἀδικήμασι. Eustath.

Ver. 386. — βασιλῆα.] Vide ad II. α', 265.

Ibid. — Κρονίων.] De hujus vocis prosodiâ, vi-
 de ad II. α', 265, et 397.

Ver. 387. — γυνῆ.] Al. γυνή.

Ver. 389. — εἴπερ μοι καὶ ἀγάσσει.] Eustathius
 in commentario legit, εἰ καὶ μοι νεμεσῆσαι.

Ver. 390. Καὶ κεν τῷτ' ἐθέλωμι, Διός γε δίδοντας, ἀρέσθ'.] Τὸ ἰδιωτικὸν, Διός γε δίδοντας, ἀρέσθ'. Schol. At mul-
 to rectius et facilius de regno suscipiendo dictum
 hoc à Telemacho intelligitur: Uti et notavit Barne-
 sius.

Ver. 392. Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλεύμεν.] Βα-
 σιλεία ἢ μέγιστον μὲν τὸ κατ' ἀνθρώπους. Philostratus,
 in Vita Apollonii, lib. V, cap. 36. "reg-
 nis, rei inter Deos hominésque pulcherrimæ."
 Livius, lib. II, § 9. Cæterum refertur istud ὅ
 ad id quod eleganter reticetur: "Miror te ita dix-
 isse;" vel, "Tibi hæc in re non assentior; non
 ENIM ἔσθ'." Vide ad II. ι', 22.

Ver. 397. Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο.]
 Ἡ μὲν πολιτικὴ ἐν πολλῶν ἀρχόντων ἐστὶν ἡ οἰκονομικὴ
 δὲ, μοναρχία. Aristot. Oeconomic. lib. I, cap. 1, sub
 initio.

Ver. 398. — λήσασθαι.] Ita edidit Barnesius;
 atque ita in omnibus Exemplaribus scripta occurrit
 hæc vox, Iliad, ε', 28. Vulgati hîc habent λή-
 σασθαι; Quod antepenultimam corripit. Vide ad
 II. α', 140.

Ver.

- Κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις, καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις.
 Μὴ γὰρ ὄγ' ἔλθοι ἀνὴρ, ὅστις σ' ἀέκοντα βίηφι
 Κτήματ' ἀπορραίσει, Ἰθάκης ἔτι ναιετάωσής.
 405 Ἀλλ' ἐθέλω σε, φέριστε, θεὸν ξείνοιο ἔρεαλ',
 Ὀππόθεν ἔτ' ἀνὴρ, ποίης δ' ἐξ εὐχεῖ εἶναι
 Γαίης· πῦρ δὲ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατεὺς ἄρρηρα.
 Ἡέ τοι ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
 Ἥ ἐὼν αὐτῷ χρεῖ ἐλδόμενόν τὸδ' ἰκάνει;
 410 Οἷον ἀναίξας ἄφαρ οἴχετ', ἐδ' ὑπέμεινε
 Γνώμεναι· ἔ μὲν γὰρ τι κακῶ εἰς ὦπα ἐάκη.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένον ἀντίον ἤδα·
 Εὐρύμαχ', ἦτοι νόστ' ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο·
 Οὐτ' ἐν ἀγγελίῃς ἔτι πείθομαι, εἴποθεν ἔλθοι,
 415 Οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἦντινα μήτης
 Ἐς μέγαρον καλέσασα θεοπρόπον ἐξερέη.
 Ζεῖν δ' ἔστος ἐμὸς πατρώϊος ἐκ Τάφου ἐστὶ,
 Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρον' εὐχεῖ εἶναι
 Υἱός· ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.
 420 Ὡς φάτο Τηλέμαχος· φρεσὶ δ' ἀθανάτῳ θεὸν ἔγνω.

- " Bona verò ipse habeas, et ædibus tuis imperes.
 " Non enim ille veniat vir, qui te invitum vi
 " Bonis spoliaturus sit, Ithacâ adhuc habitatâ.
 " Sed volo te, optime, de hospite interrogare,
 " Unde ille vir, quali autem gloria-
 " E terrâ; ubinam ei genus et patrium solum.
 " An tibi nuncium patris adfert venientis;
 " An suum ipsius debitum expetens huc venit?
 " Ut facto-impetu statim abiit, neque sustinuit,
 " Ut cognosceremus; nequaquâ enim vilis hominis vultu præ se ferebat.
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrâ allocutus est;
 " Eurymache, certè reditus perit patris mei:
 " Neque itaque nuncio amplius credo, sicunde venerit;
 " Neque vaticinium curo, si quem mater
 " In domum vocatum vatem sciscitetur.
 " Hospes verò hic meus paternus est Tapho est;
 " Mentis Anchiali bellicosi gloriatur esse
 " Filius; cæterum Taphiis navigandi-studiofis imperat.
 Sic dixit Telemachus; mente verò immortalem deam agnovit.

Ver. 402. — καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις.] *Al.* καὶ δώμασι σοῖσιν. Quæ nisi vera sit lectio, vox οἷσιν de secundâ personâ (pro σοῖσιν) intelligenda erit. Atque occurrit quidem vox ἦσιν infra v, 320, de primâ personâ (pro ἐμῖσιν) usurpata; " Ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶν ἦσιν ἔχων διδαιγμένον ἦτορ, Ἠλῶμ' ἔτι." I-
 tēque de secundâ personâ, *Iliad.* τ', 174, in Editionibus compluribus; " σὺ δ' ὅφρ' ἦσιν ἦσιν ἰανθῆς." Quanquam ibi ex *Eustathio* restituit *Barneſius*, " φρεσὶν σὺ σῖσιν." Cæterum *Barneſius* δώμασιν οἷσιν hîc exponit δώμασιν αὐτῷ, δηλονότι τῷ Ὀδυσσεύϊ; sed et hoc præcedenti " οἴκοιο ἀναξ' ἔσομ' ἡμετέρου" multo minùs aptè respondet; et constructio ista, quâ vox οἷσιν ad *Ulyſsem*, cuius hâc in oratione non fit mentio, referri intelligatur; valdè est dura et inusitata.

Ver. 403. — ὅστις σ' ἀέκοντα.] Ita ex uno MS edidit *Barneſius*, et ex *Eustathio*, qui in commentario, ὅς σ' ἀέκοντα, legit. *Vulg.* ὅστις ἀέκοντα.

Ibid. — βίηφι.] Vide ad *Il.* v, 588.

Ver. 406. — ἐξ εὐχεῖ.] Ita edidit *Barneſius*. *Vulg.* ἐξ εὐχῆς.

Ver. 407. — ἄρρηρα.] Vide ad *Il.* ζ', 142.

Ver. 408. Ἡέ τοι ἀγγελίην.] *Al.* Ἡέ τιν' ἀγγελίην. Ut infra β', 30.

Ibid. — ἐρχομένοιο.] *Al.* οἰχομένοιο.

Ver. 414. Οὐτ' ἐν.] Τὸ ἐν, ἔτ' ἐν, ταυτὸν ἐστὶ τῷ, ἔτε δὲ. Οὐ γὰρ αἰεὶ αἰτιολογεῖ ὁ ἐν συνθεσμός, ἀλλ' ἐν μυρίοις καὶ παραπληροῖ. *Eustath.* Minùs rectè; nequaquàm enim hîc vacat istud ἐν sed eandem ferè vim habet Οὐτ' ἐν ac si latinè dicas, " Adeoque non ἔστι." Vide ad *Il.* π', 394.

Ibid. — ἀγγελίῃς ἔτι πείθομαι.] *Al.* ἀγγελίῃ ἐπιπείθομαι. Δύναται δὲ καὶ γενικὴ ἐνικὴ εἶναι τὸ ἀγγελίῃς ἵνα λέγῃ, ὅτι ἔτε ὑπὸ ἀγγελίᾳς ἔτι πείθομαι, εἰπάδην ἔλθοι ἀγγέλλουσα τί τ' καλῶ τ' Ὀδυσσεύϊ. *Eustath.* Sed verbum πείθομαι apud Poëtam cum Genitivo constructum nusquam occurrit.

Ver. 415. — ἦντινα.] Ita ex uno MS edidit *Barneſius*. Quocum facit et MS unus à *Tb. Bentleio* collatus. *Al.* ἦντινα.

Ver. 418. Μέντης Ἀγχιάλοιο.] *Al.* Μέντης δ' Ἀγχιάλοιο. Quæ et potior lectio. Videtur enim vox ἡ, aut alia ejusmodi particula, omninò hîc ad sententiam connectendam desiderari.

- Οἱ δ' εἰς ὄρχησύν τε καὶ ἱμερόεσσαν αἰοδὴν
 Τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ' ἐπὶ ἑσπερον ἐλθεῖν.
 Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἑσπερῷ ἦλθε·
 Δὴ τότε κακχείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.
 425 Τηλέμαχος δ' ὅθι οἱ θάλαμος παλαιῆς αὐλῆς
 Ὑψηλὸς δέδμητο, παλαιόκεντρον ἐνὶ χώρῳ,
 Ἐνθ' ἔβη εἰς εὐνὴν, πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων·
 Τῷ δ' ἄρ' ἄμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε κέδν' εἰδυῖα
 Εὐρύκλῃ, ὦπ' οὐ θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·
 430 Τὴν ποτε Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν εἰσίν,
 Πρωθήλειον ἔτ' ἔχσαν, ἑικοσάβοια δ' ἔδωκεν.
 Ἴσα δὲ μιν κεδνὴν ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν·
 Εὐνῇ δ' ἔποτ' ἐμικτο, χόλον δ' ἀλείνε γυναικός.
 Ἢ οἱ ἄμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε, καὶ ἑ μάλιστ' α
 435 Δμῶων φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἑόντα.
 Ὡς δὲ θυρᾶς θαλάμου πύκα ποιητοῖο
 Ἔζετο δ' ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ' ἔκδυε χιτῶνα·
 Καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν.
 Ἢ μὲν τ' πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
 440 Πασσάλῳ ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι,
 Βῆ δ' ἵμεν ἐκ θαλάμοιο· θυρῶν δ' ἐπέρυσσε κοράνη
 Ἀργυρῇ· ἐπὶ δὲ κληῖδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.

Hi autem ad saltationem et suavem
 cantum
 Conversi oblectabantur, expectabant-
 que vespere advenire.
 His autem se-oblectantibus, niger ves-
 per supervenit :
 Et tunc dormituri iverunt domum
 quisque.
 Telemachus autem, ubi ipsi thala-
 mus perpulchræ aulæ
 Sublimis ædificatus erat, conspicuo in
 loco,
 Illuc ivit ad lectum, multa mente re-
 putans ;
 Simulque cum eo ardentes faces ferebat
 pudica sciens
 Euryclæa, Opis filia Pisenoridæ :
 Quam olim Laërtes emerat facultati-
 bus suis
 Primum jam pubescentem, præcium-
 que viginti bovm dederat.
 Equè autem ipsam ac pudicam uxo-
 rem honorabat in ædibus ;
 Lecto verò nunquam cum eâ mixtus
 est ; iram nempe vitabat uxoris.
 Hæc cum eo simul ardentes faces fe-
 rebat, et ipsum maximè
 Ancillarum amabat, et enutrierat,
 parvulus cum-esset.
 Aperuit autem januas thalami scitè-
 facti ;
 Sedebat verò in lecto, mollèque exue-
 bat tunicam :
 Et eam quidem aniculæ sedule dedit
 in manus.
 Illa quidem plicatâ et aptatâ tuni-
 câ,
 Ad paxillum suspensâ juxta tornatos
 lectos,
 Perrexit ire ex thalamo ; januam au-
 tem attraxit annulo
 Argenteo : pessulûmque obtendit lo-
 ro.

Ver. 422. Τρεψάμενοι.] Vide infra ad ε', 491 ; et
 ad ε', 296.

Ver. 424. — ἔβαν.] Vide ad II. 9', 229.

Ver. 426. — δέδμητο.] Vide ad II. α', 37 ;
 et δ', 492.

Ver. 428. — ἔποτ'.] Ut oportebat.

Ver. 432. — πτύξασα.] Vide ad II. δ', 257 ; et
 ε', 103.

Ver. 435. — φιλέεσκε.] Vide supra ad ver.
 264 ; et ad II. β', 304.

Ver. 440. — ἀγκρεμάσασα.] Vide ad II. α',
 67. Al. ἐγκρεμάσασα.

Ibid. — τρητοῖσι λέχεσσι.] Al. τρητοῖς λέχεσιν.

Ver. 441. — ἐπέρυσσε.] Barnesius inter varias
 lectiones rettulit ἐπίρυσσε. Atque ita habet MS.

unus à Th. Bentleio collatus. Quæ et (ut opinor).
 verior Lectio. Vide ad II. π', 781.

Ibid. — κοράνη.] Τὰ λεγόμενα κοράνη — τὰ
 ἐπισπάσθαι [Barnesius ex MS edidit ἐπισπάσθαι] τ' θυ-
 ρας. Schol.

Ver. 442. — ἐπὶ τῇ κληῖδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.] Τὸ
 λεγόμενον ἐφ' ἡμῶν κλειδῶν δύο δὲ τῶτα εἶχεν ἱμάντας
 ἐξηρημένους διὰ τῶν τρητῶν, οἱ μὲν ἐν ἀριστερῇ, οἱ δὲ
 ἐν δεξιᾷ εἰς τὸ δύνανται ἀνοῖξαι καὶ κλειῖσθαι. Νῦν δὲ
 τὸ κλειδῶν παρέτεινε καὶ παρήγαγε τὰ ἱμάντι. Schol.
 Κληῖδα ἢ λέγει ἢ σκεῖτο διὰ σιδήρου, ἀλλὰ μοχλόν, ἐν-
 τὸς μὲν τῆς θυρᾶς ἐξηρημένον, καὶ ἐπὶ τὰ κάτω καθεμι-
 νον ἢ τοι κεκαλασμένον, ἱμάντι δὲ ἔχοντι σπῆρμα ἢ
 ἀνελκόμενον καὶ ἐπιζυγῆναι τὴν θυρᾶν. Eustath.

Ἐνθ' ὄγε παννύχιον, κεκαλυμμένον οἶος ἄωτον,
444 Βέλενε φρεσὶν ἥσιν ὁδὸν, τίω πέφραδ' Ἀθήνη.

Hic ille per-totam-noctem, tectus ovis
floridâ lanâ,
Considerabat mente suâ iter, quod
ei designaverat Minerva.

Ver. 443. — οἶος ἄωτον.] Τῶ ἀνθ' καὶ τῶ καλ-
λίστῃ προβάτῳ λέγῃ ὅτι ἐξ ἀπαλῶν ἱρίων γεγενῆσθαι
ἐξέσταται. Schol. Ἄωτον ὁ οἶος, τὸ ἐξ ἱρίων ὑφασ-
μα, ὃ τὸ ἀπλῶς, ἀλλὰ τὸ ἀνθρῶν, ἐκ μεταφορᾶς ἄω-
τον ὃ κυρίως τὸ ἀνθρῶν, παρὰ τὸ ἄω τὸ πνέω, ὃ ἡδύ τι
ἀσπνέει· ὡς ὃ εἶδον, εἶδωλον, καὶ πρόσληψιν συλλαβῆς,
ἄτως ἄω, ἄωτον. Ἐκ τούτου ὅτι πολλὰ τῶ ἀνθρῶν πραγ-
μάτων καλῶν] οἶον τὸ ἀπὸ λίνου κάλλιπον ἔργον, λίνου
λεπίδων ἄωτον λέγει, ἡγὼν λίνου ἀπώσθισμα· καὶ οἶος ἄω-
τον ὁμοίως, τὸ ἐξ ἱρίων ἀπώσθισμα. Οὕτω καὶ ὁ ὑπὸν
“ ἄωτον,” ἐν Ἰλιάδι, τὸ ὑπὸν ὑπὸν ἡδύ καὶ ἀφρόνιδα,
καὶ ὡς εἰπὼν ἀνθρῶν. Καὶ τις ὅτι συγγραφεὺς ἄκρον

ἄωτον ἐν λόγοις φησὶ τὸς ἐν λόγοις οἶον ἀνθρῶν. Καὶ
Θεόκριτος τὸς Ἀργοναύτας θύει ἄωτον ἱρίων φησὶ.
Καὶ Πίνδαρος δὲ τὴν μουσικὴν ἐπιστήμην, ἥτοι λυρικὴν,
μουσικῆς ἄωτον λέγει καὶ πατέραν δὲ ἄωτον φησὶ. Ἐλ-
λα ταῦτα. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς περὶ τῶ Κυκλωπὸς λό-
γοις, ὁ Ποιητὴς καὶ αὐτὸ τὸ ἀπλῶς ἱρίων ἄωτον ἱρεῖ· φησὶ
γὰρ, (Odys. i, 434, 435;) “ ἄωτε θεσπεσίῳ ἐχό-
μην” καὶ τὸτο εὐλόγως· ἔστι γὰρ τὸ ἱρίων δῆρμα οἶον
ἄωτον. Eustath.

Ver. 444. Βέλενε.] Vide ad Il. 9, 87; et v, 84.

Ibid. — πέφραδ'.] Vide ad Il. 6, 314; et
ξ, 500.

ΤΗΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α, ἢ Γ Ρ Α Μ Μ Α, Β'.

ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Β'.

Συνωγὰν ἐκκλησίαν Τηλεμάχου, παραγγέλλει τοῖς μνηστῶσι ξέναις τ' οἰκίαις ὅτι οὐδυσσεὺς λατὼν ἔρχεται παρὰ μὲν Εὐρυκλείας τὰ πρὸς τὴν δόσθημιν ἐπιτήδεια, παρὰ δὲ τ' Ἀδλίωος ἑταίρους τε καὶ ναῦν, εἰς πλεὺν ἀνάγκη, ἡλίου δυνάστη.

* Ἄλλη ὑπόθεσις.

* Argumentum hoc *Barnesio* ex MS *Gonvillo-Caenfi* excerptum.

ΑΜΑ ὅτε Τηλεμάχου, συνωγὰν εἰς Ἐκκλησίαν τὴν Ἰθακησίαν, κελεύει τ' οἰκίας μνηστῶρας ἀπαλῶσαι καὶ καὶ αἰτήσεις παρ' αὐτῶν, ὅπως εἰς Πύλον καὶ Σπάρτην πορεύσθῃ, δόστυγχάνει. Παρὰ δὲ Νηέμεω λατὼν, καὶ ἐφόδια παρὰ Εὐρυκλείας τ' τροφῆ, λατὼν τ' μητρὸς ἐκπλεῖ.

Ἐπιγραφαί.

Ἰθακησίαν ἐκκλησίαν, καὶ Τηλεμάχου δόσθημιν.

Ἄλλως.

Ἐπὶ ἀγορῇ ἔχῃ, ἥια γῆρας, πλεὺν μὲν Ἀθήνας.

L i s. II.

ΗΜΟΣ δ' ἠριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος ἠώς,
ὦρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός,
εἵματα ἑσάμενος· αἶψά δ' ἐξίφθη ὅξυ θέρ' ὤμῳ.
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.

Quandò verò manē-genita apparuit
rosea-digito aurora,
Surrexit utique ex lectulo Ulyssis dilectus filius,
Vestes indutus; gladium verò acutum
suspendit ab humero.
Pedibus autem sub nitidis ligavit pulchra calceamenta;

Ver. 1. — **Η**ριγένεια.] Τὸν ὄρθρον γενῆσα, τὴν τέτι τὴν πρῶτην. ἢ ἐν τῇ ἡμῇ γενόμενη ὁ ἔστιν ὄρθρος. *Schol.*

Ibid. — ροδοδάκτυλος ἠώς.] Ῥοδοδάκτυλος ἦ, ἀπὸ τ' πρῶτης ἀνατολῆς καὶ τ' χρώματος. ὅτι περὶ τὸ ἄσπερμα τὸ πρῶτον, τὴν ἡμέραν δὲ ἐπιδέτε κακόσμηκεν. *Schol.* Εἴην δὲ αὖ ὅς δάκτυλοι, καλὰ ἀπαγορεύον, αἱ τῷ ἡλίῳ ἀκτῖνες. *Eustath.* Vide ad II. α', 477.

Ver. 2. ὦρνυτ' — Εἵματα ἑσάμενος.]
Confurgit —, tunicâque inducitur artus.

Æn. VIII, 457.

Ibid. ὦρνυτ'.] Vide ad II. γ', 260.

Ibid. — εὐνῆφιν.] Vide ad II. γ', 588.

Ver. 3. — ἑσάμενος.] Vide infra ad ε', 491; et ε', 296.

Ibid. — περὶ δὲ ἐξίφθη ὅξυ θέρ' ὤμῳ.]

Tum lateri atque humeris Tegearum subligat ensē.

Æn. VIII, 459.

Ver. 4. Ποσσὶ δὲ ὑπὸ λιπαροῖσιν.]

———— pedibus talaria nectit.

Æn. IV, 239.

———— pedum circumdat vincula plantis.

VIII, 458.

Ibid.

- 5 Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῶ ἐναλίγκι Ⓢ ἀντίω.
Αἶψα ἧ κηρύκεσσι λιγυφθόγχοισι κέλευσε
Κηρύσσειν ἀγορήνδε κερηκομόωντας Ἀχαιῆς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὤκα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἠγέρθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
10 Βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, παλάμη δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος.
Οὐκ οἶος ἅμα τῶγε δύο κύνες δαγροὶ ἔποντο.
Θεσπεσίην δ' ἄρα τῶγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θεῖντο.
Ἐξέτο δ' ἐν πατρὸς θάκῳ, εἷσαν ἧ γέροντες.
15 Τοῖσι δ' ἐπειθ' ἦρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν,
Ὅς δὴ γῆραι κυφὸς ἔην, καὶ μυρία ἦδη.
Καὶ γὰρ ἔφίλος υἱὸς ἅμ' ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ
Ἴλιον εἰς εὐπωλον ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν,
Ἀντιφῶς αἰχμητής· τ' δ' ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ
20 Ἐν σπηΐ γλαφυρῷ· πύματον δ' ὠπλίσσατο δόρπον.

Perrexitque ire è cubiculo deo similis coram.
Continuò autem præconibus argutis imperavit
Convocare ad concionem comantes Achivos.
Hi quidem convocabant: illi autem congregabantur valde celeritèr.
At postquam congregati sunt, et in unum convenerunt;
Perrexit ire *Telemachus* ad concionem, manu autè tenebat ferream hastam,
Non solus; simul eum duo canes veloces sequebantur.
Divinam autem huic gratiam circumfudit Minerva.
Ipsum verò omnes populi advenientem admirabantur.
Sedebat autem in patris sellâ; cesserunt verò ei senes.
His autem deinde heros Ægyptius cœpit concionari,
Qui jam senio incurvus erat et plurima nōrat.
Etenim hujus dilectus filius cum nobili Ulyssè
Ad Ilium generosis-equis-secundum, ierat cavis in navibus,
Antiphus bellator: illum verò sævus interfecit Cyclops
In speluncâ cavâ; ultimam autem sibi-paravit cœnam.

Ibid. — καλῶς.] Similiter infra *ver.* 63, καλῶς et *ver.* 376, καλῶς. Vide ad II. β', 43.

Ver. 6. — λιγυφθόγχοισι.] Vide ad II. β', 537; et τ', 350.

Ibid. — κέλδου.] *Al.* κέλδου.

Ver. 9. — ῥ'.] *Uti dictum est* — *ver.* 8.

Ver. 10. — παλάμη δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος.] Ἀντὶ σκήπτρου τὸ δέντρο κατέχευεν, ὡς ἔσυνχαρῆναι εἰναὶ βασιλεὺς. *Schol.*

Ver. 11. — ἅμα τῶγε δύο κύνες ἀγροὶ ἔποντο.]

Necnon et gemini custodes limine ab alto Procedunt, gressumque canes comitantur herilem. *Æn.* VIII, 461.

Ibid. — δύο κύνες ἀγροὶ.] *Al.* κύνας πόδας ἀγροὶ.

Ver. 13. Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θεῖντο.]

Illam omnis testis agrisque effusa juvenus, Turbaque miratur matrum, et prospexit euntem. *Æn.* VII, 812.

Ver. 14. Ἐξέτο δ' ἐν πατρὸς θάκῳ.]

— et folio medius consedit avito.

Æn. VII, 169.

Ver. 15. Τοῖσι δ' ἐπειθ' ἦρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν.] Σημειώσαις ὅτι λόγος ἂν ὁ Ποιητῆς, καὶ εἰδὼς ὡς κατὰ λόγον τὸ νῆαρον παρὰ τοῖς τῷ εἰδῶσι διαγερῆς, προλογίζομαι ποιεῖ τὸ γέροντα Αἰγύπτιον, καὶ ἐρωτῶντα εἰτα τὸ Τηλέμαχον, δεύτερον εἰς λόγους ἤκοντα καὶ λαλῶντα

πρὸς τὸ ἐρωτηθέν. ῥῶον ῥ' τῶτε, ἥπερ τὸ πρωτολογεῖν. Τοῖστον δὲ τι ποιήσει ἐν τῇ γ' ῥαψῳδίᾳ, ἔνθα τὸ Νέστορ Ⓢ ἐρωτήσεται, ἀρχὴν τὴν λέγειν λαῶν, ἀπολογησέσθαι τὸ Τηλέμαχον. *Eustath.* Vide infra ad γ', 68; item ad II. κ', 544.

Ver. 20. — πύματον δ' ὠπλίσσατο δόρπον.] Τὸ ἧ, πύματον δόρπον, μέσας εἰρηλὶς δοκεῖ πρὸς ἀσείδητα, ὡς ἐν ἀντιφῶνι ἀμφιβολίας. Ἡ δ' ὠπλίσσατο ἦν ὁ Ἀντιφῶς τ' ἐξ τῶ Ὀδυσσεὺς ἐταίρων ἐς ὁ Κύνων ἐδωκέναι το πρὸς ἐσπέραν ἢ πύματον ἀνδράπων, εἴτε καὶ ἀπλῶς πάντων, ἂν εἰς γαστέρα ὁ Κύνων κατέσπα. — Οὐκίτι δ' ὁ Κύνων ἔφαγε, σωμαποδαλὸν τὰ φῶτι καὶ τὸ ζῆν, ὡς λέγει. *Eustath.* *Dna Dacier* verò, quia Cyclopem interiisse nusquam memorat *Homerus*, intelligit simpliciter, “*Que cet Antiphus fut le dernier des Compagnons d'Ulysse que le Cyclope devora.*”

Ibid. — ὠπλίσσατο.] Ita ex uno MS rectè edidit *Barneſius*. Vide ad II. ψ', 55; et ad α', 140. *Vulg.* ὠπλίσσατο.

Ibid. — δόρπον.] Τὸ κατ' ἡμᾶς διῖπον. Τρισὶ ἧ τροφαῖς ἐχρῶντο καὶ τὴν μὲν πρώτῃ ἐκάλουν ἀριστον, ἢν ἐλαμβάνον πρώτας, μετὰ δὲ σκυτάς ἔσσης — τὴν δευτέραν, διῖπον — τὴν ἧ τρίτῃ, δόρπον, τὸ κατ' ἡμᾶς λεγόμενον διῖπον —. Αἰγύλιος ἧ καὶ τὰ τάξις τ' ὀνομάται μάρτυς ἐστὶ λέγων, “*ἀριστα, διῖπον, δόρπον, αἰρεῖα.*” *Schol.*

- Τρεῖς δὲ οἱ ἄλλοι ἔσαν· καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὁμίλῃ
 Εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώια ἔργα.
 Ἄλλ' ἔδ' ὥς ἔ' λήθεται ὀδυρόμενος καὶ ἀχέων.
 Τοῖς ὅγε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
- 25 Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακήσιοι, ὃ, τί κεν εἴπω.
 Οὐδέ ποθ' ἡμετέρῃ ἀγορῇ γένητ', ἔδ' Ἰφώκος,
 Ἐξ ἧ' Ὀδυσσεὺς δῖος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσί·
 Νῦν ἥ τίς ᾧδ' ἡγείρε; τίνα χρεὼν τόσον ἴκη;
 Ἡὲ νέων ἀνδρῶν, ἢ οἱ προγενέστεροί εἰσιν;
- 30 Ἡέ τιν' ἀγγελίῳ στρατῷ ἔκλυεν ἐρχομένοιο,
 Ἢν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι, ὅτε πρῶτερός γε πύθοιτο;
 Ἡέ τι δῆμιον ἄλλο πιφαύσκετ', ἢδ' ἀγορεύει;
 Ἐσθλὸς μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος· εἴθε οἱ αὐτῷ
 Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, ὃ, τι φρεσὶν ἦσι μενοινᾷ.
- 35 Ὡς φάτο· χαῖρε δὲ φῆμ' Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός,
 Οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἦτο, μενοίνῃσιν δ' ἀγορεύειν.
 Στῆ δὲ μέσῃ ἀγορῇ· σκῆπτρον δὲ οἱ ἔμβαλε χεῖρ
 Κίρυξ Πεισήνωρ, πεπνυμένα μῆδεα εἰδώς.
 Πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαρπτόμενος προσέειπεν·
- 40 ὦ γέρον, ἔχ' ἐκὰς ἔγχεος ἀνῆρ, (τάχα δ' εἴσαι αὐτός,)
 Ὃς λαὸν ἡγείρε· μάλιστα δέ μ' ἄλγος ἰχάνη.
 Οὔτε τιν' ἀγγελίῳ στρατῷ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
 Ἢν χ' ὑμῖν σάφα εἴπω, ὅτε πρῶτερός γε πύθοίμην,

Tres verò ei alii erant : et unus quidem inter procos versabatur

Eurynomus ; duo autem perpetuò habebant paterna opera.

Sed neque sic illius oblitus erat lugens et dolens.

His ille lachrymans concionatus est, et dixit ;

“ Audite sanè nunc me, Ithacenses, quodcunque dixerò ;

“ Neque unquam nostrum concilium factum est, neque confessus,

“ Ex quo Ulysses nobilis abiit cavis in navibus :

“ Nunc autem quis huc congregavit ? quem necessitas tantum urget,

“ Sive ex junioribus viris, sive qui seniores sunt ?

“ An aliquem nuncium exercitus audivit venientis,

“ Quem nobis palàm enarret, quum prior audiverit ?

“ An quippiam publicum aliud declarat, et profert ?

“ Probus mihi videtur esse, benevolens : utinam illi ipsi

“ Jupiter bonum perficiat, quodcunque mente suâ cogitat.

Sic ait : gaudebat autem omine Ulyssis charus filius,

Neque proinde diutius sedit, impetum autem cepit concionari ;

Stetitque in mediâ concione ; sceptrum autem ei imposuit in manum

Præco Pisenor, prudentia consilia edoctus.

Primum deinde ad senem dirigens orationem locutus est ;

“ O senex, non procul ille vir, (statim autem cognosces ipse,)

“ Qui populum congregavi ; potissimum autem me dolor urget.

“ Neque ullum nuncium exercitus audivi venientis,

“ Quem vobis palàm enarrem, quum prior audiverim :

Ver. 23. — ὀδυρόμενος καὶ ἀχέων.]

lachrymansque gemenisque.

Æn. XI, 150.

Ver. 25. Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακήσιοι.]

Audite, ô proceres —. Æn. III, 103.

Ver. 28. — τίνα χρεὼν τόσον ἴκη.] Vide suprâ ad α, 225 ; et infrâ ad δ, 312.

Ibid. — ἴκη.] Al. ἦκη.

Ver. 29. Ἡὲ νέων ἀνδρῶν, ἢ οἱ προγενέστεροί εἰσιν ;]

Καὶ ὅρα τὸ, ὃ προγενέστεροί εἰσιν· σὴν δακταὶ ἢ δ' ἀπὸ ποικίλων δὲ γυναικῶν· ἢ τὸ ἀκόλουθον, ἢ νέων ἀνδρῶν, ἢ προγενέστερων. Eustath. Vide ad II. γ, 211 ; et ζ, 396 ; item infrâ ad Odyss. μ', 73.

Ver. 33. — ὀνήμενος.] Ὀνήμενος ἑαυτὸν λάβοι· λαίπει τὸ αἶν ὀνήμενος εἶη. Schol. Ὅτι τῷ Ἰθακήσι

Αἰγυπλίῳ εἰποῖτο, ὡς ἐσθλὸς μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος·

τατίσω, ὃ τὴν ἀγορὰν ἀδρόσας ἀγαθὸς μοι δοκεῖ, καὶ ὀνήμενος εἶη, τατίσω ὅναίτη ταύτης. Eustath.

Ver. 38. Κίρυξ.] Vide ad II. α, 149.

Ver. 39. — καθαρπτόμενος.] Ἦτοι τὸ λόγον πρὸς αὐτὸν ποιῶν, ἀμειβόμενος, ἀπαιτηνόμενος· ἢ καθαρπύων καὶ προσαγόμενος. Schol. Καθαρπύων· λέγει τὸ ἀμειβόμενος ἢ ἀπαιτηνόμενος ἀπλῶς ἀπὸ λόγου πρὸς τινά. Eustath.

Ver. 40. — τάχα.] Al. μάλα.

Ver. 41. Ὃς λαὸν ἡγείρε.] Barnesius, minimè ignarus quâ ratione ultima vocis λαὸν produci posset, malè tamen hîc annotat ; “ Iambus in secundo loco.” Vide ad II. α, 51.

Ver.

- Ούτε τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκομαι, ἔδ' ἀγορεύω·
 45 Ἄλλ' ἐμὸν αὐτῷ χρεῖος, ὃ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
 Δοιά· τὸ μὲν, πατέρ' ἐξ ὅλῳν ἀπώλεσα, ὅς ποτ' ἐν ὑμῖν
 Τοῖσδεσσιν βασίλευε, πατρὸς δ' ὡς ἥπιος ἦεν.
 Νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μείζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
 Πάγχυ ληστῆραϊσιν, βίον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει.
 50 Μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον ἔκ' ἐθέλῃσιν,
 Τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἱές, οἳ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι.
 Οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγασιν νέεσθαι
 Ἰκαρίῳ, ὥς κ' αὐτὸς ἐδιδάσαιο θυγάτρα,
 Δοίῃ δ', ὥ κ' ἐθέλοι, καὶ οἳ κεχαρισμένους ἔλθοι.
 55 Οἳ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἡματα πάντα,
 Βῆς ἱερεύοντες, καὶ οἷς, καὶ πίνοντας αἶγας,
 Εἰλαπινάζουσι, πίνουσι τε αἶθοπα οἶνον
 Μαφιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνει· ἔ γάρ ἐπ' ἀνῆρ,
 Οἷός Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμύναι·

- “ Neque quicquam publici aliud enar-
 ro, neque profero ;
 “ Sed meum ipsius negotium, quod
 mihi malum in domum incidit,
 “ Duplex : alterum, quod patrem exi-
 miū perdidit, qui quondā inter vos
 “ Ipsos imperabat ; patérque velut,
 mitis erat.
 “ Nunc autem longè majus, quod
 mox citò domum universam
 “ Prorsus evertet, facultates autem
 penitus disperdet.
 “ Matri meæ proci ingruerunt no-
 lenti,
 “ Eorum virorum chari filii, qui hīc
 utique sunt optimi :
 “ Qui patris quidem in domum hor-
 rent ire
 “ Icarii, ut ipse dotet filiam ;
 “ Detque cui voluerit, et qui ipsi
 gratus venerit.
 “ Illi verò in nostram-domum diver-
 tentes diebus omnibus,
 “ Boves macantes, et oves, et pin-
 gues capras,
 “ Splendidè-convivantur, bibuntque
 nigrum vinum
 “ Temerè ; plurima verò absumun-
 tur : non enim adest vir,
 “ Qualis Ulysses erat, qui malum à
 domo arceat :

Ver. 47. — βασιλεύς.] Vide ad II. α. 37; et ad ὁ, 84.

Ibid. — πατὴρ δ' ὡς ἥπιος ἦεν.] Πολλὰ μὲν κατενόησα ὅτι ἄρχων ἀγαθὸς ἔδεν Δία φίλῳ πατρὸς ἀγα-
 θῷ. Οἷς γὰρ πατέρες προνοοῦσι τὰ παῖδων, ὅπως μήποτε
 αὐτοὺς τ' ἀγαθὰ ἐπιλάβηται. *Cbrysantas apud Xeno-
 phontem Cyropæd. lib. VIII.* Πᾶσι τοῖς πολίταις,
 ὡς πατὴρ πρῶτον υἱοῖς αὐτῷ, χάρις. *Dionys. Halicarnass. Antiq. Rom. lib. IV.* Ὡς ταυτὸν αὖ τρέ-
 ποι τινα, βασιλῆα τε καὶ πατέρα εἰπεῖν, Δία τὸ χρῆναι τὸ
 ἀρχοῦν, πατρὸς δὲ αὐτῷ τὸ ὑποτάσσον κέντρον. Ὁ καὶ οὗ
 Ὀδυσσεὺς φανερώς δηλοῦται, ὅπου λέγει, “ πατὴρ δ' ὡς
 “ ἥπιος ἦεν.” Διὸ καὶ παρ' Ἡροδότου, Καμυσίτης μὲν δεσ-
 πότης, Κύρῳ δὲ πατὴρ τοῖς Πέρσῃσι ἦν. Ὁ μὲν γὰρ
 ἀγγίως ἦρχεν, ὁ δὲ ἥπιος. *Eustath. in Comment. ad
 Iliad. β. 669.* “ Patrem quidem patriæ appella-
 “ mus [Principem,] ut sciret datam sibi potesta-
 “ tem patriam, quæ est temperatissima, liberis con-
 “ sulens, suæque post illos reponens.” *Seneca de
 Clementiâ, § 14.* Haud dissimiliter de Catone Lu-
 canus ;

— Urbi pater est, urbiq; maritus ;
 Justitiæ cultor —. *Pharsal. lib. II, 388.*
 Citat porro hunc *Homeri* locum *Plinius, lib. V, Epist. 19.* Vide *Gatakeri* annotationes in *Antoni-
 num, lib. I, § 9* ; item infra ad ver. 234 hujus
 libri.

Ver. 50. — ἐπέχραον.] Μετὰ βλάβος καὶ ἐπηρείας ἐπὶ ἡλθον. *Schol.*

Ver. 52. — ἀπερρίγασιν.] Vide ad II. α. 37; ad β. 314; et ad ὁ, 736.

Ver. 53. — ἐδιδάσαιο.] Ἐδοῦν ἐπιδάσκειν καὶ κυρί-
 ως μὲν ἔδοῦν ἐστὶ τὰ διδόναι ἀπὸ τῆς γαμῶν τῇ γα-
 μυνῇ νῦν δὲ καθ' ἑαυτοῦ καὶ καὶ ἡ λέξις ἀντὶ τῆς
 χρηματικῆς ἐπιδόσης. *Schol.* Vide infra ad ver. 196.

Ver. 54. Δοίῃ δ', ὥ κ' ἐθέλοι, καὶ οἳ κεχαρισμένους ἔλθοι.] *Barneſius* in uno MS scriptum repperit, Δόμῃ
 δ' ὥ κ' ἐθέλοι, καὶ οἳ κεχαρισμένους ἔλθοι.

Ver. 57. Εἰλαπινάζουσι.] Ἐν ἀθροίσματι εὐωχεῖνται,
 ἰορτάζουσι. *Schol.* Vide supra ad α. 225.

Ibid. Εἰλαπινάζουσι, πίνουσι τε.] Edidit *Barneſius*,
 Εἰλαπινάζουσι, πίνουσι τε. Sed nihil opus. Vide ad
 II. α. 51.

Ibid. — αἶθοπα οἶνον.] Vide ad II. ψ. 237.

Ver. 58. — τὰ δὲ πολλὰ κατάνει.] Ἡγυῖν ἀνύει,
 τελευτᾷ, ὅλνυ. *Eustath.*

Ἄλ' ἰορμὴ μάλιστα γὰρ νύξ ἀνέται, ἐγὼ δὲ δὴ ἡώς.

Iliad. κ. 251.

Ἦνον ὁδόν —. *Odyss. γ. 496.*

Vide et infra ad ρ. 537.

Ver. 59. — ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμύναι.] Vide ad
 II. ζ. 485; et ad σ. 100.

- 60 Ἡμεῖς δ' εἴ νύ τι τοῖσι ἀμυνέμεν ἢ καὶ ἔπειτα
 Λευγαλέοι τ' ἐσόμεθα, καὶ ἔδιδασκότες ἀλκὴν·
 Ἡ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναιμι γε παρῆν.
 Οὐ γὰρ ἐτ' ἀνχετὰ ἔργα τετεύχεται, ἔδ' ἐτι καλῶς
 Οἶκος ἐμὸς διόλωλε· νεμεσσήθητε καὶ αὐτοί,
 65 Ἄλλης τ' αἰδέσθητε θεϊκτίονας ἀνθρώπους,
 Οἱ θεῖναιετάσιοι θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
 Μήτι μεταστρέψωσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα.
 Λίσσομαι ἡμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου, ἠδὲ Θέμιδος,
 Ἥτ' ἀνδρῶν ἀγορᾶς ἡμὲν λυγρῆς, ἠδὲ καθίζης,
 70 Σχέδε, φίλοι, καὶ μ' οἷον εἴσατε πένθει λυγρῷ
 Τείρεδ', εἰ μή τίς τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς

- “ Nos verò neutiquam tales qui ar-
 ceant : quinetiam
 “ Imbecillique reperiremur, et neque
 periti roboris :
 “ Omnino sanè malum-arcerem, si
 mihi vis adesset.
 “ Non enim jam tolerabilia facinora
 patrantur, neque jam honestè
 “ Domus mea perit : indignemini et
 ipsi,
 “ Aliosque revereamini vicinos ho-
 mines,
 “ Qui circum habitant : deorum ve-
 rò timete iram,
 “ Nè quid rependant irati propter
 mala facinora.
 “ Oro et per Jovem Olympium, et
 Themidem,
 “ Quæ hominum concilia et solvit,
 et cogit ;
 “ Abstinete, amici, et me solum fi-
 nite dolore molesto
 “ Affligi : nisi quid unquam pater
 meus probus Ulysses

Ver. 61. — ἢ καὶ ἔπειτα Λευγαλέοι τ' ἐσόμεθα, καὶ ἔδιδασκότες ἀλκὴν.] Eustathius ita accipit ; Ἡμεῖς δ' εἴ νύ τι τοῖσι ἀμυνέμεν, οἷα Λευγαλέοι καὶ ἔδιδασκότες ἀλκὴν. D^{na} Dacier verò aliter exponendum censet ; “ Il m'a paru,” inquit, “ qu'on a toujours mal expliqué ce vers, Ἡ καὶ ἔπειτα Λευγαλέοι τ' ἐσόμεθα. Car on l'a expliqué, et je suis encore faible. Mais ce n'est point du tout là le sens. C'est une parenthèse. Après que Télémaque a dit, et que je ne suis pas encore en âge de m'y opposer, il ajoute par une espèce d'inspiration, mais il viendra un jour que je leur paraîtrai terrible. Λευγαλῆος signifie faible, exposé aux injures, mais il signifie aussi terrible, pernicieux ; et il est ici dans cette dernière signification : le mot ἔπειτα seul le prouve.” Hæc illa : Verùm si vox Λευγαλῆος ita accipi possit ; tamen neque cum isto sensu satis rectè congrueret vocula καὶ neque cum reliquâ Telemachi oratione, quæ ad commiserationem populo Ithacensi movendam, ejusque auxilium adversus Procos obtinendum, tota videtur destinata, tam aptè conveniret ista interpretatio. Et præterea vocem Λευγαλῆος cum sequenti “ καὶ ἔδιδασκότες” copulat vocula τε quæ, si parenthesis istam admiseris, prorsus erit supervacanea.

Ver. 62. Ἡτ' ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναιμι γε παρῆν.] Ita Iliad. χ', 20 ;

Ἡ σ' ἂν τιναίμην, εἴ μοι δύναιμι γε παρῆν.
 Ver. 63, 64. — τετεύχεται — διόλωλε.] Vide ad II. κ', 186, 187 ; et ad ν', 736.

Ver. 66. — θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν.] Διὸς δ' ἀλεώμεθα μῆνιν.

Iliad. ε', 34.
 Εὐ δ' ὅπῃ ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένον εἶναι.
 Hesiod. Erg. καὶ Ἡμπε. II, 324.

Sperate Deos memores fandi atque nefandi.

Æn. I, 547.

Ver. 67. — ἀγασσάμενοι.] Ita rectè edidit Barnesius. Vulgg. ἀγασσάμενοι. Quod antepenultimam corripit :

Ναυσιδόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδῶνι ἀγασσάσθαι.

Infrà 9', 565.

Vide et infrà ad ν', 173 ; et ad σ', 70.

Ver. 68, 70. Λίσσομαι — Σχέδε, φίλοι Ἑσ.] Spondanus Telemachum Procos hîc alloqui intelligit ; “ Modestè (inquit) precibus tentat procos exorare, ut tandem aliquando ab hoc injurioso vitæ genere desistant.” Scholiastes autem istud “ Σχέδε, φίλοι,” de Ithacensibus interpretandum censet ; Τὸ δ' “ φίλοι” (inquit) ἀνέκδοτος καὶ τὸ μνηστῆρων. Quod rectius. Ithacensibus enim orationem hîc dirigere Telemachum liquet ex istis ; “ Τέτρε, ὀτρύνοντες” et, “ ἐμοὶ δὲ καὶ κέρδιον εἴη, ὕμνας ἐσθλὸν μῆνιν.” infrà ver. 74, 75.

Ver. 68. — ἠδὲ Θέμιδος, Ἥτ' ἀνδρῶν ἀγορᾶς.] Θέμις ἡ μυθολογῶσι μαντείας καὶ θυσιᾶς ἔδιδασκε τὰς περὶ τῶν θεῶν πράξεις εἰσηγήσατο, καὶ τὰ περὶ τὴν εὐνομίαν ἔειπεν καὶ ἀπαδείχθη. Diodor. Sicul. Bibliothec. Hist. lib. V, pag. 335, al. 232. Τινὲς ἀνέθησαν εἰς τὰς ἀκκλησίας εἰσφέρειν Θέμιδος ἀγαλμα. Schol.

Ver. 70. — εἴσατε.] Edidit Barnesius εἴσατε. Et “ Ob Metrum” inquit “ duplicanda Litera σ.” Sed minus rectè. Vide ad II. δ', 42.

Ver. 71. Τείρεδ', εἰ μή τίς τι πατὴρ Ἑσ.] Ita Henricus Stephanus, Eustathius, alique complures. Barnesius autem, lectione hâc sensum turbari arbitratus, ipse ex duobus codicibus edidit, Τείρεδ' εἰ μή τίς τι πατὴρ Ἑσ, sententiâque ita exponit ; “ Si nite me solum cum meis Miseriis colluctari. Sicu-
 “ bi

- Δυσμενέων χάχ' ἔρεξεν εὐκνήμιδας Ἀχαιῖς
 Τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ρέζετε δυσμενέοντες,
 Τύττες ὀτρύνοντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη,
 75 Ὑμέας ἐδ' ἐμδαί κειμήλιά τε, πρῶτασιν τε·
 Εἴ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἂν ποτε καὶ τίσις εἴη.
 Τόφρα γὰρ ἂν χεῖ' ἄστυ ποτιπύσσοίμεθα μύθῳ,
 Χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἕως κ' ἀπὸ πάντα δοθείη·
 Νῦν δέ μοι ἀπρήκτως ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.
 80 Ὡς φάτο χαρόμενός, ποτὶ δὲ σκήπτρον βάλε γαίῃ,
 Δάκρυ' ἀναπρήσας· οἴκτος δ' ἔλε λαὸν ἅπαντα.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν, ἔτε τις ἔτλη
 Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν·
 Ἀντίνοός δέ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 85 Τηλέμαχ' ὑφαγόρη, μὲν γὰρ ἄχετε, ποῖον εἶπες,
 Ἑμέας αἰχλύνων; ἐθέλεις δέ κε μῶμον ἀνάψαι.
 Σοὶ δ' ἔτι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἵτιοί εἰσιν,

- “ Infensus malis affecit fortes Achivos;
 “ Quæ mihi rependentes, malis afficite infensi,
 “ Istos incitantes: mihi verò satius esset,
 “ Vos absumere suppellectiliæque, et proventum;
 “ Utique si vos comedissetis, fortassis olim etiam retributio foret.
 “ Tamdiu enim per urbem insectaremur verbis,
 “ Bona repetentes, donec omnia repensa essent:
 “ Nunc verò mihi insanabiles dolores injicitis animo.
 Sic ait iratus, sceptrumque projecit in terram,
 Lachrymas profundens: commiseratio autem cepit populum omnem.
 Tunc alii quidem omnes taciti erant, neque quisquam ausus est
 Telemacho verbis respondere asperis:
 Antinoüs verò ipsum solus respondens allocutus est;
 “ Telemache altoique, animi impotens, quid locutus es,
 “ Nos dedecorans? vis utique nobis maculam inurere.
 “ Tibi verò neutiquam proci Achivorum in causâ sunt,

“ bi fortè Pater meus Vos injuriis affecerit, ea propter Me Vos opprimite, vindictam sumentes.” Quod quidem et ferri posset. Attamen alterâ lectione sensus penè idem servatur, sententiâ etiam aptius connexâ; “ Sinite me solum dolore meo affligi; nisi fortè alicubi Pater meus Græcos malis affecerit, propter quæ pœnam de me sumentes, matris patris etc.” Quo ferè modo exponit Eustathius; “ Καὶ μὲν οἷος, ὅ ἐστι μόνον, “ ἰασάσθαι πένθει λυγρῷ τείρεσθαι.” Ἐπὶ τῷ τῷ αἰτιώμενός, καὶ τὸς ὡσανεὶ κριτὰς Ἰθακησίους, φασὶν, “ εἰ μὴ πᾶσι πατὴρ ἴμος, ἐδὸς Ὀδυσσεύς, κακὸν ἔρεξεν, ὡς μὲν ἀποτινύμενοι κακὰ ρέζετε τύττες ὀτρύνοντες.” καὶ τὰ ἐξῆς. Atque ita accepisse videtur et Scholiastes, qui ad ver. 73, vocem Τῶν interpretatur ὡς ἄν. Cæterum Exemplarium veterum nonnulli, notante Barnesio, habent, Τείρεσθαι, εἰ μὴ πᾶσι: sed hoc, uti et ipse observat, verum perimit.
 Ver. 73. — ἀποτινύμενοι.] Vide ad Il. γ', 260. Cæterum Barnesius hîc edidit ἀποτινύμενοι. Sed nihil opus. Nam τινύμενοι primam producit. Vide ad Il. β', 43; et γ', 279.
 Ver. 75, 86. Ὑμέας — Ἑμέας.] Pronuntiabatur Ὑμέας — Ἑμέας.
 Ibid. — κειμήλιά τε, πρῶτασιν τε.] Scholiastes vocem πρῶτασιν (quæ apud Homerum hoc tantum in loco occurrit) interpretatur, Πρόσδοδον, ἀπὸ τῆ

προσδίνειν ἐκ τῆς τῆς ἐσίου· aliam autem interpretationem statim addit; Πρόσδοδον, τὴν τῆς τετραπόδων κτήσιν. Quod, ut opinor, rectius. Atque hoc modo exponit Hesychius; Πρόσδοδον (inquit) ἡ τῆς βοσκημάτων κτήσις. Et Eustathius; Σημειώσαι δὲ ἐν τῷ τῷ ὅτι κειμήλια μὲν ἔφη τὰ κείμενα· ὁ ἐστὶ τὰ παρ' ἡμῖν ἀκίνητα· πρόσδοδον δὲ, ὡς περὶ ἡμῖν φαμέν αὐτοκίνητα, τὰ ἀπὸ πόδων πρόσδοδοντα. Ἐξ ἧς ἰδίως κατὰ τινὰ ἐξοχὴν ἐκλήθησαν τὰ πρόσδοδα. Barnesius autem simpliciter “ Proventum” exponit.
 Ver. 76. — τίσις.] Vide ad Il. χ', 19; et ad ε', 484.
 Ver. 77. — ποτιπύσσοίμεθα.] Al. ποτιπύσσοίμεθα. Quod perinde est.
 Ver. 79. — ἀπρήκτως.] Vide ad Il. β', 633; et ad γ', 192.
 Ver. 81. Δάκρυ' ἀναπρήσας.] Δάκρυον πλῆθος πρόσδοδος. Schol. Al. Δάκρυ ἀναπρήσας.
 Ver. 85. — εἶπες.] Al. ἔειπας. Quod idem.
 Ver. 86. — ἐθέλεις δέ κε μῶμον ἀνάψαι.] Τὸ ὅτι ἀνάψαι, ἢ ἀπὸ τῆς ἀπτεν —, ἵνα λέγῃ ἐκφῆσαι καὶ ἐκφλογῶσαι μῶμον δίκην φανῆ· ἢ ἀντὶ τῆς προσάψαι καὶ οἰονεὶ ἐκδύσαι. Eustath. Eadem phrasis occurrit apud Phocylidem;
 — μὴ μῶμον ἀνάψης.
 Πόημα νεβετικόν, ver. 66.
 Ibid. — ἐθέλεις.] Al. ἐθέλεις.

- Ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ τοι πέρι κέρδεα οἶδεν·
 Ἦδη γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἰσι τέταρτον,
 90 Ἐξ ὧ ἀτέμει θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν Ἀχαιῶν·
 Πάντας μὲν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπὶ χεῖ' ἀνδρὶ ἐκάστω,
 Ἀγγελίας προΐεσσα· νόστος δέ οἱ ἄλλα μυοῖναι.
 Ἦ δ' ὁδὸν τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριζε·
 Στησαμένη μέγαν ἰσὺν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
 95 Λεπτὸν καὶ περὶ μέτρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν·
 Κύριοι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάναε δῖος Ὀδυσσεύς,
 Μίμνελ' ἐπειγόμενοι τ' ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φάρσιν
 Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήμα' ὅλη,)·
 Λαέρτη ἥρωϊ ταφῆϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
 100 Μοῖρ' ὀλοὴ κατέλῃσι ταηλεγέος θανάτοιο.
 Μήτηρ μοι χεῖ' ἔδωκεν Ἀχαιῶν νεμεσῆσιν,
 Αἶκεν ἄτερ σπείρη κείται, πολλὰ κλεατίσσας.
 Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπεῖθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
 Ἔνθα καὶ ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἰσὺν,
 105 Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
 Ὡς τρέετες μὲν ἔλθε δόλω, καὶ ἐπειθεν Ἀχαιῆς·
 Ἀλλ' ὅτε τέτραλον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπῆλυθον ὦραι,
 Καὶ τότε δὴ τις εἶπε γυναικῶν, ἥ σάφα ἦδη,
 Καὶ τίμ' γ' ἀλλύεσαν ἐφύρομην ἀγλαὸν ἰσὺν.
 110 Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ ἔκ' ἐθέλωσ' ὑπ' ἀνάγκης.
 Σοὶ δ' ὦδε μνηστῆρες ὑποκρίνοντο, ἵν' εἰδῆς

- " Sed chara mater; quæ sanè per-
 quàm versutias callet:
 " Jam enim tertius est annus, sta-
 tim autem aderit quartus,
 " Ex quo eludit animum in pectori-
 bus Achivorum:
 " Omnes quidem sperare-facit, et
 promittit viris singulis,
 " Nuncios præmittens; mens autem
 illi alia cogitat.
 " Illa verò dolum hunc alium in
 mente excogitavit:
 " Exorsa magnam telam in ædibus
 texebat,
 " Subtilem et immensam; continu-
 ôque nos allocuta est;
 " Juvenes, mei proci, quandoquidem
 mortuus est nobilis Ulysses,
 " Manete urgentes meas nuptias, do-
 nec vestem
 " Perfecero, (ne mihi vana fila per-
 eant,)
 " Laërte heroï sepulchralem; in tem-
 pus quo ipsum
 " Fatum triste prehenderit longum-
 somnum-adferentis mortis.
 " Nè aliqua me in populo mulierum
 Achivarum culpet,
 " Si absque tegumento jaceat qui
 multa possedit.
 " Sic ait: nobis verò statim persuasus
 est animus generosus.
 " Atque ibi interdum quidem texebat
 magnam telam,
 " Noctu verò dissolvebat, postquam
 faces adhibuisset.
 " Sic triennio quidem latebat dolo, et
 persuadebat Achivis:
 " Sed quum quartus venit annus, et
 advenerunt horæ,
 " Tum verò demum aliqua dixit mu-
 lierum, quæ benè nôrat;
 " Et ipsam dissolventem invenimus
 pulchram telam.
 " Sic eam quidem perfecit, etiam no-
 lens, præ necessitate.
 " Tibi verò sic proci respondent, ut
 scias

Ver. 90. — ἀτέμει.] Ἦγ' οὐκ εἰς ἄλλω ἐμβολάζει
 τμήσει. Eustath.

Ver. 91. — ῥ.] Uti omnibus notum est —.

Ver. 94. Στησαμένη.] Vide ad II. v. 168; item
 infra ad i. 491; et ad i. 296.

Ibid. — μέγαν ἰσὺν εἰς μεγάροισιν ὕφαινε, Λεπ-
 τὸν καὶ περὶ μέτρον.] Μέγαν δὲ ἰσὺν εἰπὼν, προσέειπε καὶ
 λεπτόν τε περὶ μέτρον, ὥστε εἶναι πίδακον τὸ πολυχρόνιον τῆς
 αὐτῆς καλῆς καὶ ἀγαθῆς. Ὡς τὸ δυσήγητον τὸ προσηπὶς τῷ λεπ-
 τοῦ καὶ περὶ μέτρον ἔργου. Eustath.

Ver. 98. — μεταμώλια.] Al. μεταμώλια.

Ver. 103. — αὖτ' ἐπεπεῖθετο.] Ita edidit Bar-
 nesius ex Odys. κ. 406; μ. 324; et τ. 14, 148.
 Scilicet ut sit ex ἐπιπείθετο. Sed et infra ω. 137,

ubi repetitur hic versus, in vulgatis editionibus le-
 gitur αὖτ' ἐπιπείθετο. Atque ita etiam hoc in loco
 habet MS unus à Tho. Bentleio collatus. Vulgg.
 hic αὖτε πεπείθετο. Quæ posterior vox alibi apud
 Homerum non occurrit.

Ver. 104, 105. — ὑφαίνεσκεν — ἀλλύεσκεν.]
 Vide ad II. α. 37; et β. 221.

Ver. 106. — ἔλθε.] Vide infra ad λ. 101.

Ver. 108. Καὶ τότε δὴ τις εἶπε γυναικῶν.] Ποιητι-
 κὴ οἰκονομία εἰς τὰ ἔξω, ὥστε καὶ τὴν τ' Ἰφιταύην ἀναι-
 μιστον ἐταίρως παραδέχονται. Schol. Vide infra ad
 κ. 465, &c.

Ver. 111. — ὑποκρίνοντο.] Vide ad II. α. 309.

Ver.

- Αὐτὸς σὺ θυμῷ, εἰδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοί·
Μητέρα σὺν ὑπόπεμψον, ἄνωχθι δὲ μιν γαμέεαζ
τῷ, ὅτεώ τε πατὴρ κέλεται, καὶ ἀνδάνη αὐτῇ.
115 Εἰ δ' ἔτ' ἀνήσει γέ πολὺν χρόνον υἱὰς Ἀχαιῶν,
τὰ φρονέουσ' ἀνὰ θυμόν, ἃ οἱ πέρι δῶκεν Ἀθήνη,
Ἔργα τ' ἐπίστααζ ὤφεικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλὰς,
Κέρδεά θ', οἳ ἔπω τιν' ἀκρόοισιν ἔδδ παλαιῶν,
τάων, αἳ πάρος ἦσαν εὐπλόκαμοι δὲ Ἀχαιαί,
120 Τυρώ τ', Ἀλκμήνῃ τε, εὐπλόκαμός τε Μυκῆνῃ.
τάων ἔτις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείῃ
Ἦδη· ἀτὰρ μὲν τῷτό γ' ἐναΐσιμον ἔκ ἐνόησεν.
τόφρα γὰρ ἦν βίοτον τε τεὸν καὶ κτήματ' ἔδδονται,
Ὅφρα κε κείνη τῷτον ἔχη νόον, ὅντινά οἱ νῦν
125 Ἐν γήθεσσι τιθεῖσι θεοί· μέγα μὲν κλέος αὐτῇ.
Ποιεῖτ', αὐτὰρ σοί γε ποδὴν πολέος βίοτοιο.
Ἡμεῖς δ' ἔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, ἔτε περ ἄλλη,
Πρὶν γ' αὐτὴν γήμααζ Ἀχαιῶν, ὃ κ' ἐθέλησιν.
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένῳ ἀντίον ἤδα·
130 Ἀντινό, ἔπως ἐπὶ δόμῳ ἀέκυσαν ἀπῶσαι,

- " Ipse tuo animo, sciántque omnes
Achivi:
" Matrem tuam dimitte; jube autem
ipsam nubere
" Illi, culcunque pater jusserit, et pla-
cuerit ipsi.
" Si verò adhuc vexabit multo tem-
pore filios Achivorum,
" Ea agitans in animo, quæ ei abun-
dè dedit Minerva,
" Operaque scire insignia, et mentem
bonam,
" Et versutias, quales nondum ullam
audivimus neque veterum,
" Earum, quæ olim fuerunt comas-
pulchræ Achivæ,
" Tyrôque, Alcmenæque, et comas-
pulchra Mycene:
" Harum nulla similia commenta
Penelopæ
" Nôrat: at quidem hoc probum
nequaquam cogitavit.
" Tamdiù enim igitur victum tuum
et bona edent,
" Quamdiù illa hunc habebit ani-
mum, quem illi nunc
" In pectoribus posuerunt Dii: mag-
nam quidem gloriam sibi
" Comparat, at tibi desiderium mul-
ti victûs.
" Nos verò neque ad negotia nostra
antè ibimus, neque aliquò aliò,
" Priusquàm ipsa nupsierit Achivo-
rum, culcunque voluerit.
Hunc autem rursus Telemachus pru-
dens contrà allocutus est;
" Antinoë, nullo modo fas è domo
invitam expellere.

Ver. 114. — ὅτεω.] *Al.* ὅτιω. Quod pronun-
tandum ὅτιω.

Ver. 115. Εἰ δ' ἔτ' ἀνήσει γε.] Tres hujus loci
explicationes adducit *Eustathius*, quorum priores
duas affert et *Scholias*; τὸ δ' " εἰ δ' ἔτ' ἀνήσει
γε πολὺν χρόνον υἱὰς Ἀχαιῶν," ἢ ἀναπόδοτον ἔμεινε
καθὰ καὶ ἐν Ἰλιάδι τὸ, " Ἀχ." εἰ μὲν δώσωσι γέρας Ἀ-
" χαιοί." — ἢ μὲν δώδεκα εἰχῆς ἀποδώσει τὴν
σύνταξιν, ἐν τῷ, " Ἡμεῖς δ' ἔτ' ἐπὶ ἔργα ἴμεν" ἵνα
λέγῃ ὅτι εἰ δὲ καὶ εἰσέτι ἡμεῖς ἀνὶ ἡ Πηνελόπεια, ἡμεῖς δὲ
σὺν ἀπαχαιόμοισιν, πρὶν αὐτὴν γήμααζ ὃ κ' ἐθέλῃ.
Δύναται δὲ ὁρῶς ἀποδώσει ἢ μὲν εἰχῆς δέκα ἐν τῷ,
" μέγα καὶ κλέος αὐτῇ." Prima, ut opinor, verior
accipiendi ratio, quia minatio ista acerba cum ἀπο-
σιωπῇ elegantī, " Εἰ δ' ἔτ' ἀνήσει γε ἐς —,"
irato optimè convenit. Vide ad *Il.* α', 135, et
340.

Ibid. — ἀνήσει.] Vide ad *Il.* π', 762; et ὁ.
24.

Ver. 120. — εὐπλόκαμός τε Μυκῆνῃ.] *Pausani-*
as Corinth. cap. 16, citat εὐσεφάνος τε Μυκῆνῃ. At-

que ita legunt MSS duo à *Barnesio* collati; itém-
que *Scholia* ex MSS ab eodem excerpta.

Ver. 123. — βίοτον τε τεὸν.] *Al.* βίοτον τ' σόν.

Ver. 125. — μέγα μὲν κλέος αὐτῇ.] Apud
Eustathium loco suprà citato, μέγα καὶ κλέος αὐτῇ.

Ver. 127, 128. Ἡμεῖς δ' ἔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ'
ἴμεν. — Πρὶν γ' αὐτὴν γήμααζ.] Τῷτο πρὸς κακῇ
τοῖς μνηστῆρσιν, ἔξον σωθῆναι ἄλλῳ τραπομένῃς, ὅμως
πάνυ ὁμῶς εὐρεθέντες παναλεθρίαν ἔπαθον. Καὶ εἴη αὖ ὁ
τελευταῖος ἔτ' τῷ Ἀντινοῦ λόγῳ, ὡς οἶά τις κατὰ
τὴν μνηστῆραν προεκτετικὴ ἀναφώνησις. *Schol.* *Eustathi-*
us adhuc minutius; Σημειῶσαι δ' ἐν τούτοις καὶ φημὶ
ἐξηματισμένῳ ἢ φύγειν ἔρχεσθαι ὁδόντων τῷ Ἀντινῶν τὸ
ἢ ὁδονεῖν πάρος γ' ἴμεν πρὶν αὐτὴν γήμααζ Ἀχαιῶν ὃ κ'
ἐθέλῃσιν, ἀληθῶς ἔως ἀπέειπεν. Οὐδὲ μὲν γὰρ ἀπῆλθον οἱ
μνηστῆρες, ἔως ἔλθον Ὀδυσσεύς, ὃ καὶ αὐτὴν γήμααζ ἤδειλεν,
ἐποίησεν ἀπὲρ ἐποίησεν. Quam observationem probat
et *Dna Dacier*. Mihi verò subtilior videtur et eva-
nida.

Ibid. — πάρος γ' ἴμεν. — Πρὶν γ' αὐτὴν.] Vi-
de ad *Il.* ε', 287.

Ver. 128. — γήμααζ.] Vide infrà ad α', 272.

Vir.

Ἥ μ' ἔτεχ', ἢ μ' ἔθρεψε πατὴρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης,
 Ζῶν ὄγ', ἢ τέθνηκε· κακὸν δέ μοι πόλλ' ὀππότενιν
 Ἰκαρίῳ, αἶκ' αὐτὸς ἐκὼν ὀππὸ μητέρα πέμψω.
 Ἐκ γὰρ ὅ πατὴρ κακὰ πείσομαι, ἄλλα ἢ δαίμων
 135 Δῶσθ' ἐπεὶ μήτηρ συγεράς ἀρήσεται Ἐρινύς,
 Οἴκῳ ἀπερχομένη· νέμεις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
 Ἔσθ' ὅς ἐ τῆτον ἐγὼ πολε μῦθον ἐνίψω.
 Ὑμέτερον δ' εἰ μὴ θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῶν,
 Ἐξίτε μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαΐτας,
 140 Ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι χεῖρ' οἴκῳ.
 Εἰ δ' ὑμῖν δοκέῃ τὸδε λωϊτερον καὶ ἄμεινον
 Ἐμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοντι νήποιον ὀλέσσαι,
 Κείρετ' ἐγὼ ἢ θεὸς ἐπιβόσομαι αἰὲν εὐντας,
 Αἶκε ποτὲ Ζεὺς δῶσι παλιντὰ ἔργα γενέσθ'.

Quæ me peperit, quæ me enutri-
 vit; pater autem meus alibi terræ,
 Vivitne ille, five mortuus est: du-
 rum verò esset, me multa reddere
 Icario, si ipse volens matrem dimi-
 fero.
 Ex patre enim mala patiar, aliæque
 Deus
 Dabit; quippe mater odiosas im-
 precata fuerit Furias,
 A domo discedens; reprehensio ve-
 rò mihi ex hominibus
 Erit: itaque hunc ego sermonem
 nunquam dicam.
 Vester verò siquidem animus indig-
 natur ipsis,
 Exite mihi domo; alias verò cu-
 rate dapes,
 Vestra bona comedentes, alternan-
 tes per domos.
 Si verò vobis videtur hoc satius et
 melius
 Esse, viri unius victum impunè
 perdere,
 Absumite; ego verò deos invocabo
 sempiternos,
 Si unquam Jupiter dederit facta hæc
 vindicatum iri;

Ver. 132. Ζῶν.] *Al.* Ζῶν.

Ibid. Ζῶν ὄγ', ἢ τέθνηκε.] Vide ad *Il.* α', 37; et
 ὄγ', 736.

Ibid. — κακὸν δέ μοι πόλλ' ὀππότενιν Ἰκαρίῳ, αἶκ'
 αὐτὸς ἐκὼν ὀππὸ μητέρα πέμψω.] Κατ' ἑνὶ τῷ ὑπομνη-
 μάτῳ ἡ τέτων ἐξήγησις ἡμάρτηται. Φασὶ γὰρ ὅς ἐστις
 αἰ τις ἐκὼν ἐξ οἴκου γυναικὶ ἀπέπεμψε, χρήματα δαπτί-
 νιν τοῖς αὐτῆς συγγένει, καὶ τῷ πατρί. Φασὶ ἔν, ὅτι
 κακὸν ἐστὶ καὶ οἷον ἀλυσίτιλις, εἰ οὐδὲν τῷ οἴκῳ τὴν
 μήτηρ πολλαὶ γὰρ δαπτίσι τῷ Ἰκαρίῳ. *Schol.* Ita de
 matre suâ Demosibenes; καὶ μὲν ταῦτα ὁ ἀνδρὸς αὐτῇ
 τελευτήσας, δαπτίσι τῷ οἴκῳ καὶ κομισαμένη τὴν
 προῖκα, πάλιν οὐδὲν αὐτῶν τῷ ἀδελφῷ — καὶ τὸ
 τάλαντον ἐπιδόντων, συνόκησι τῷ ἐμῷ πατρί. *Orat.*
advers. Bæot. II. Aliam autem huius loci inter-
 pretationem addit *Scholias*, quam et ipse præfert:
 Ἀμεινὸν δὲ (inquit) ἔστω ἀγασθῆναι, "κακὸν δέ μοι
 πόλλ' ὀππότενιν." Καὶ ὁ περὶ χρημάτων φησὶν, ἀλλὰ
 περὶ τῷ ἐκπεμπῶν, (*ver.* 134,) "Ἐκ γὰρ ὅ πατὴρ
 κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων δώσει." Εἴτα καὶ
 ὑπερβαίνων, "αἶκ' αὐτὸς Ἰκαρίῳ δαπτίσι τὴν μη-
 τέρην" ἔπει, εἰ περὶ χρημάτων ἔλεγε, σμικρολογεῖ
 ἀνιφανέστε [ἂν ἰφάνετο] τῷ πατρί. Atque hanc
 explicationem amplexos veteres testatur *Eustathius*;
 τὸ δὲ εὐλαβεῖσθαι πολλαὶ δαπτίσι Ἰκαρίῳ, σμικρολογίας
 αἰτίμα φασὶν οἱ Παλαιοὶ τῷ Τηλεμάχῳ προσάπτειν.
 Διὸ καὶ δέλεον οἱ τοῦτοι εἴς τινι τελευτῇ ἐν τῷ πόλλ' ὀπ-
 πότενιν καὶ νοῦσιν αὐτὸ ἐπὶ χρημάτων, ἀλλ' ἐπὶ τῷ θε-
 ῶν ποιῆς. — Ἰνα λέγῃ ὅτι κακὸν δέ μοι πόλλ' ὀππ-
 τένιν, ὅ ἐστι διότι πονηλατείῳ, ἐκ αὐτὸς ἐκὼν τῷ Ἰκαρίῳ

δαπτίσι τὴν μήτηρ. Eodem modo ex-
 ponunt et *Scholia* MSS apud *Barnesium*. D^{na} *Da-*
cier verò alteram interpretationem sequitur, quæ
 et verior videtur. Multò enim simpliciori et
 faciliiori constructione refertur istud Ἰκαρίῳ ad δα-
 πτίσι, quàm ad sequentem δαπτίσι cumque hoc
 sensu meliùs congruit etiam ipsius vocis δαπτίσι
 significatio. Quòd si ita accipiatur sententia, tum
 istud γὰρ (*ver.* 134,) non ad id quod proximè
 præcessit, sed ad id quod elegantèr reticetur, refer-
 ri intelligendum erit; "Neque hoc solum mihi sub-
 eundum erit malum, NAM ἔστω." Vide ad
Il. ε', 22.

Ibid. et *ver.* 193. — δαπτίσι — τίναν.] Vi-
 de ad *Il.* β', 43.

Ver. 133. — αὐτὸς ἐκὼν.] *Al.* αὐτὸς ἐγὼν.

Ver. 135. — ἀρήσεται Ἐρινύς.] Ἐνθα σημειώσαι
 καὶ ὅτι τὸ Ἐρινύς ἀρήσεται, ἢ ὅλας διόντινα, ἐπιβιάζειν ἔ-
 λεγον οἱ Παλαιοὶ, ἀντὶ τῷ καταρῶσθαι. *Eustath.*

Ver. 137. — εὐντας.] Τὸ μὲν σφοδρότητα καὶ
 ἀπειλὴν λέγουσιν. *Schol.*

Ver. 140. — ἀμειβόμενοι καὶ οἴκῳ.] Ἐναλλάσ-
 σοντες καὶ ἀγδοχῇ. *Schol.*

Ver. 142. — ἀνδρὸς ἐνὸς βίοντι νήποιον ὀλέσσαι.]
 Vide suprâ ad α', 160.

Ibid. — ὀλέσσαι.] *Al.* ὀλέσθαι.

Ver. 144. Αἶκε ποτὲ Ζεὺς δῶσι.] *Al.* Αἶκε πόθι
 Ζεὺς δῶσι ut suprâ α', 379. *Al.* Αἶκε Ζεὺς δώσιν.

Ibid. — παλιντὰ.] Vide suprâ ad α', 379;
 item ad *Il.* γ', 414; et ζ', 484.

Ver.

- 145 Νήπιοι κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
 Ὡς φάτο Τηλέμαχος· τῷ δ' αἰετὸν εὐρύοπα Ζεὺς
 Ὑψόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρεσσι προέηκε πέτεσθαι.
 Τῷ δ' ἕως μὲν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῆς ἀνέμοιο,
 Πλησίω ἀλλήλοισι τιτανομένω πτερύγεσσιν·
 150 Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσω ἀγορῇ πολύφημον ἰκέσθην,
 Ἐνθ' ἐπιδιηθέντε τιναζάσθην πτερὰ πολλὰ,
 Ἐς δ' ἰδέσθην πάντων κεφαλὰς, ὅσοντο δ' ὄλεθρον·
 Δρυφάμην δ' ὀνύχεσσι παρείας, ἀμφὶ τε δειράς,
 Δεξιῶ ἦϊζαν διὰ τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν.
 155 Θάμβησαν δ' ὄρνιθας, ἐπεὶ ἶδον ὀφθαλμοῖσιν,
 Ὡρμηναν δ' ἀνὰ θυμὸν, ἅπερ τελέεσθαι ἔμελλον.
 Τοῖσι ἧ καὶ μετέειπε γέρον ἥρως Ἀλιθέρης,
 Μαστορίδης, ὁ γὰρ οἷος ὀμηλικίῳ ἐκέκαστο,
 Ὀρνίθας γινῶναι, καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι.
 160 Ὅς σφιν εὖ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
 Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακήσιοι, ὅ, τί κεν εἴπω·
 Μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφασκόμεν τάδε εἶρω,
 Τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται· ὃ γὰρ Ὀδυσσεὺς
 Δὴν ἀπάνευθε φίλων ὦν ἔσσειται, ἀλλὰ περ ἤδη
 165 Ἐγγὺς ἔων, τοῖσδεσσι φόνον καὶ κῆρα φυτεύει
 Πάντεσσιν· πολέσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κακὸν ἔσται,
 Οἱ νεμόμεσθ' Ἰθάκῃ εὐδείελον· ἀλλὰ πολὺ πρὶν

" Multi fortè deinde intra domum per-
 rituri sitis.
 Sic ait Telemachus: huic verò duas-
 aquilas latè-sonans Jupiter
 Ex-alto à vertice montis præmisit vo-
 lare.
 Hæ autem aliquandiū quidem volabant
 cum flatu venti,
 Propinquæ invicem, extendentes a-
 las:
 Sed cū jam ad mediam concionem
 celebrem pervenissent,
 Ibi in-gyrum-flexæ concusserunt alas
 densas,
 Aspexerunt autem omnium capita,
 portendebantque mortem:
 Ubi verò laniarant unguibus maxillas,
 circumque colla,
 Ad dextram volarunt, et per ædes et
 per urbem ipsorum.
 Admirati verò sunt aves, postquam
 viderunt oculis,
 Agitâruntque in animo, quæ perfici-
 enda erant.
 Inter hos verò et locutus est senex he-
 ros Halitherfes
 Mastorides; hic enim solus coævus
 vincebat,
 In avibus dijudicandis et fatalia edicen-
 do;
 Qui ipsis sapiens concionatus est et
 dixit;
 " Audite nunc me, Ithacenses, quod-
 cunque dixerò:
 " Prociæ autem potissimū significans
 hæc dico;
 " Illis enim ingens periculum immi-
 net: non enim Ulysses
 " Diu seorsum à suis amicis aberit;
 sed alicubi jam,
 " Propè cū sit, his cædem et fa-
 tum molitur
 " Omnibus; pluribus etiam aliis ma-
 lè erit,
 " Qui habitamus Ithacam claram:
 sed longè antea

Ver. 146. — εὐρύοπα Ζεὺς.] Vide ad II. α.
 175.
 Ver. 148. — ἕως μὲν.] Τίνας, μέχρι χρόνου τινός.
 Schol. Pronuntiabatur autem ἕως μὲν.
 Ver. 150. — ἀγορῇ πολύφημον.] Ἐν ἡ ποικαὶ
 φῆμαι, ἡ ποικαὶ κληθόντες εἰσιν. Schol. MSS apud
 Barneesium.
 Ver. 151. — πτερὰ πολλὰ.] Al. πτερὰ πυκνά.
 Ver. 152. — ὅσοντο δ' ὄλεθρον.] Καὶ ὅτι μᾶλλον
 ἀπὸ τ' ὅσσης, τὸ ὅσσησ, αὐτὸς ἐδήλωσεν, ἐπὶ τ' μνηστῆ-
 ρων λέγων, " Ἐς δ' ἰδέσθην πάντων κεφαλὰς, ὅσοντο δ'
 " ὄλεθρον." ὃ ἐπ' αὐτῶν ἐξηγήσατο εἰπών, (II. τ', 420,)
 " Ἐσθθί, τί μοι δύνανται μαντεύεσθαι." Porphy. Quæst.
 Homeric. 16. Vide suprâ ad α., 282.
 Ver. 153. Δρυφάμην δ' ὀνύχεσσι παρείας, ἀμφὶ
 τε δειράς.] Fuerunt, teste Eustathio, qui hoc ita ac-

ciperent, ut Aquilæ non suas ipsorum, sed virorum
 in concione genas collâque lacerare dicantur. Sed
 minùs rectè; tum enim non Δρυφάμην, sed Δρύ-
 ψαντες, vel Δρύψαντες dixisset Poëta. Vide infrâ ad
 ε., 491; et ad ε., 296.
 Ver. 154. Δεξιῶ ἦϊζαν.] Al. Δεξιῶ ἦϊζαν.
 Ibid. — Δίς τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν.] Ἡ τ' Ἰθα-
 κῆσιν, ἡ τῶν αἰτῶν, ὡς ἐπαναλαμβάνων ἵνα ᾔκων.
 Schol. Quarum expositionum posterior planè in-
 epta.
 Ver. 156. — ἔμελλον.] Al. ἔμελλον.
 Ver. 160. Ὅς σφιν.] Ita edidit Barneesium. Vulgg.
 Ὅ σφιν.
 Ver. 166. — πολέσιν.] Al. πολλοῖς.
 Ver. 167. Οἱ νεμόμεσθ' Ἰθάκῃ.] Ἐν τ' τ. νεμό-
 μεσθαι, καὶ ἑαυτὸν ὁ Ἀλιθέρης Δίς τὸ φιλάλγες, ὃ ἀνε-
 παχρὲς

- Φραζόμεσθ', ὥς κεν καταπαύσομεν· ἡδὲ καὶ αὐτοὶ
 Πανέδων· καὶ γὰρ σφιν ἄφαρ τόδε λάϊόν ἐστιν.
 170 Οὐ γὰρ ἀπείρητ' ματεύσομαι, ἀλλ' εὖ εἰδώς·
 Καὶ γὰρ ἐκείνῳ φημὶ τελευτηθῆναι ἅπαντα·
 Ὡς οἱ ἐμυθεόμην, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
 Ἀργεῖοι, μετὰ δέ σφιν ἔβη πολύμηλις Ὀδυσσεύς·
 Φῆν' ἀκακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσασθ' ἀπὸ πάντας ἐταίρους,
 175 Ἀγνωστον πάντεσσιν, εἰκοστῷ ἐναυτῷ,
 Οἴκαδ' ἐλεύσεσθ'· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύδω παῖς, ἀντίον ἤρδα·
 ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσσιν,
 Οἴκαδ' ἰὼν, μή πως τι κακὸν πάγχωσιν ὀπίσσω.
 180 Ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθ'·
 Ὅρνιθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο
 Φοιτῶσ', ὅδε τε πάντες ἐναΐσιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ὦλετο τῇλ' ὥς καὶ σὺ καταφθίσθ' σὺν ἐκείνῳ

- “ Consideremus, quomodo ipsos com-
 pescamus; quin etiam ipsi
 “ Quiescant: etenim ipsis statim hoc
 utilius est.
 “ Non enim inexpertus vaticinor, sed
 bene doctus:
 “ Etenim illi dico perfecta esse om-
 nia;
 “ Quemadmodum ei prædixeram,
 quando ad Ilium conscendebant
 “ Argivi, cumque ipsis conscendit
 versutus Ulysses:
 “ Dixi enim, mala multa passum, a-
 missisque omnibus sociis,
 “ Incognitum omnibus, vicesimo
 anno,
 “ Domum venturum: hæc utique
 nunc omnia perficiuntur.
 Hunc autem rursus Eurymachus, Po-
 lybi filius, contra allocutus est;
 “ O senex, eja age nunc vaticinare tuis
 liberis
 “ Domum profectus; ne forte quid
 mali patiantur in posterum.
 “ In his autem ego te longè melior
 sum ad vaticinandum.
 “ Aves sanè multæ sub radiis so-
 lis
 “ Volitant, neque omnes fatales;
 cæterum Ulysses
 “ Perit procul: utinam etiam tu pe-
 riisse cum illo

καχθῆς συνιστάγει τοῖς καταβῆναι μέλλουσιν. Καὶ ταῦτα,
 εἰδὼς αὐτὸς πταῖσαι μὲν. *Eustath.*

Ibid. — Ἰθάκῃ εὐδελίαν. Ἐπιμύριον, ἢ εὐδελίαν
 καὶ φανερὰ κατὰ τὴν ἐν πᾶσι καὶ αἱ ἡσίοι συγκρινό-
 μιναι ἡμέρας εὐδελότατα ἔχουσι τὰ ὅρια. Ἡ τὴν εὐ πρὸς
 ὅσῳ καὶ δὴ καὶ κυριώτερον δὴ καὶ ἡ δὴ, τῆς εὐ εὐ-
 πρία. *Schol.* MSS apud *Barnesium*. *Schol.* au-
 tem *Vulgata* exponunt solummodò, εὐ πρὸς δὴ καὶ
 κυριώτερον. Vide infra ad 1, 21, 27.

Ver. 168. Φραζόμεσθ', ὥς κεν καταπαύσομεν.] *Barnesius*
 vertit; “ Consideremus, quomodo finem facia-
 mus.” Minus rectè; neque enim sensum istum
 ferre potest vox καταπαύσομεν, quæ activam habet
 significationem; neque istâ ratione vim propriam
 haberet vox αὐτοὶ in sequentibus, “ ἡδὲ καὶ αὐτοὶ
 Πανέδων.” *Dna Dacier* vocem καταπαύσομεν activo
 quidem sensu accepisse, sed ad præcedentem κακὸν
ver. 166, retulisse videtur; ut sit sententia, “ Con-
 sideremus, quâ ratione malum impendens evitemus.”
 Sed hoc (præterquàm quod et istam vocis καταπαύ-
 σομεν interpretationem vix ferri posse crediderim,) cum
 sequentibus adhuc minùs congruit. Sententia
 reverà ea est quam exhibet *Verfio Westeniana*;
 “ Consideremus, quâ illos (Procos videlicet) compes-
 camus.” Hæc nimirum propria vocis καταπαύσο-
 μεν significatio; et secundum hanc accipiendi ratio-
 nem optimè sequitur istud, “ ἡδὲ καὶ αὐτοὶ Πανέδων.”
 Vide infra ad *ver.* 244.

Ver. 170. — ματεύσομαι.] Apud *Scholiassem*,
 μαυνεύσομαι. Quæ fortè et verior lectio.

Ver. 172. — εἰσανέβαινον.] Vide ad *Il.* 1, 84.

Ver. 174. Φῆν' ἀκακὰ πολλὰ παθόντ' ἔσθ'.] Μέχρι τῆς,
 “ τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται,” [*ver.* 176;] συνοψι-
 σίας τ' Ὀδυσσεύς. *Schol.*

Ver. 176. — τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.] Quæ
 jam propè est ut perficiantur. Vide ad *Il.* 1, 330.

Ver. 178. — εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκε-
 σσιν.] *Al.* εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο.

— Αὐτὰρ ὁ μῶστις ὁ Τήλεμαχος ἔχθρ' ἀγορεύων,
 Ἐχθρὰ φέροι ποτὶ οἶκον, ὅπως τιμῆος φυλάξῃ.

Theocrit. *Idyll.* VI, 23.

— capiti cane talia demens

Dardanio, rebusque tuis —. *Æn.* XI, 399.

Ibid. — εἰ δ' ἄγε.] Particulæ εἰ vis hujusmodi
 est; “ Si vaticinari velis, age ἔσθ’.” Vide ad
Il. 1, 376; et 1, 167.

Ver. 182. — ὅδε τι.] *Al.* ὅδε τι.

Ibid. — ἐναΐσιμοι.] Μαντικαί. *Schol.* Τὸ ὅ, ἐναΐ-
 σιμοι, ἀντὶ τῆς πεπρωμένης τι δηλοῦν. *Eustath.*

Ver. 183. — καταφθίσθ'.] Edidit *Barnesius* κα-
 ταφθίσθ'. Sed minùs rectè: nam φθίσθ' (ut liquet
 ex vocibus φθίται, ἐφθίτο, *Odys.* 1, 163; μ',
 329; ὅ, 340;) ἵ habet naturâ brevem, positione so-
 lummodò productam; adeoque circumflecti ea non
 debet. Vide ad *Il.* 1, 192; et 1, 471.

Ver.

- 185 Ὀφελές οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπέων ἀγόρευες,
 Σὼ οἴκῳ δῶρον πολιδέμεν^Θ, αἶκε πόρησιν.
 Ἄλλ' ἐκ τοι ἔρέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔσται,
 Αἶκε νεώτερον ἄνδρα, παλαιὰ τε πολλά τε εἰδὼς,
 Παρφάμεν^Θ ἐπέεσσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν,
 190 Αὐτῷ μὲν οἱ πρῶτον ἀνιηρέτερον ἔσται,
 Πρῆξαι δ' ἔμπης ἔτι δυνήσεαι εἵνεκα τῶνδε.
 Σοὶ δέ, γέρον, θῶν ἐπιθήσομεν, ἥν κ' ἐνὶ θυμῷ
 Τίνων ἀρχάλλης χαλεπὸν δέ τοι ἔσsetαι ἄλγος.
 Τηλεμάχῳ δ' ἐν πάσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτός,
 195 Μητέρα ἦν ἐς πατρός ἀνωγέτω λπονέεσσι.
 Οἱ δὲ γάμον τεύξῃσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔδνα
 Πολλὰ μάλ', ὅσα εἴκοι φίλης ἐπὶ παιδὸς ἔπεα.
 Οὐ γὰρ πρὶν παύσασθ' οἶμαι υἱᾶς Ἀχαιῶν

- “ Debuisses : non tot vaticinans con-
 cionareris ;
 “ Neque Telemachum iratum sic in-
 citares,
 “ Tuæ domui donum expectans, si
 quod præbeat.
 “ Sed tibi edico, quod et perfectum
 erit,
 “ Si juvenem virum, veteraque mul-
 tique doctus,
 “ Deceptum verbis incitaveris ad iras-
 cendum ;
 “ Ei quidem ipsi primum perniciosius
 erit,
 “ Efficere autem omnino nihil pote-
 ris illorum gratiā :
 “ Tibi verò, ô fenex, multam in-
 fligemus, quam in animo
 “ Luens ægrè-feras ; gravisque tibi
 erit dolor.
 “ Telemacho autem inprimis ego
 suadebo ipse,
 “ Matrem suam ad patris-domum ju-
 beat redire :
 “ Illi verò nuptias facient, et para-
 bunt dotem
 “ Amplam valdè, quantam convenit
 charam filiam comitari.
 “ Non enim antea quieturos puto fi-
 lios Achivorum

Ver. 185. — ἀνιηρέτερον.] Ἀπὸ τῆ ἀνιηρίας, ὡς τιθείης. Κωνσταντίνος ἡ λέξις, ὅτι τις κύνα τῷ δισμῷ ἀνιηρίας, ἀφ' ὧν κατὰ θῆρος. Schol. vulg. Similiter exponunt et Scholia MSS apud Barnesium ; Ἀνακρέωντος ἢ ὅ με-
 ταφορὰ τ' λέξις εἰληπταὶ δὲ τ' κυνηγῶν τὴν ἰμάντας ἀφ' ὧν ταν. Eodem sensu occurrit vox ἀνιηρία, Ili-
 ad. i. 422 ;

Ἡ μάλα δὲ τινα Κύπρις Ἀχαιῶν ἀνιηρία
 Τρωσὶν ἀμ' ἔσπεα.

Ver. 190. — ἀνιηρέτερον.] Vide ad II. v. 103 ;
 et 6, 24.

Ver. 191. Πρῆξαι δ' ἔμπης ἔτι δυνήσεαι.] Ita Vul-
 gati : Barnesius autem inter varias lectiones rettulit
 δυνήσεαι. Atque ita habet MS unus à Tb. Bentleio
 collatus. Quæ et ad sententiam potior videtur lec-
 tio. Aptius enim, ut opinor, de Telemacho accipie-
 tur totum hoc distichon, (ver. 190, 191,) ut se-
 quens “ Σοὶ δέ, γέρον ” (ver. 192) sit sententiæ
 Apodosis.

Ibid. Πρῆξαι.] Vide ad II. v. 192.

Ibid. εἵνεκα τῶνδε. Barnesius in uno MS repperit
 οἷος ἀπ' ἄλλων.

Ver. 192. — θῶν ἐπιθήσομεν.] Θῶν, ἢ ἐπιτιθε-
 μένη τινὶ ζημία. ὅθεν ἀδῶος ὁ μὴ θῶν πάχων. Schol.

Ver. 193. — ἀρχάλλης.] Eustathius in com-
 mentario legit ἀρχαλλοῖς.

Ver. 195. — λπονέεσσι.] Vide ad II. α. 398.

Ver. 196. Οἱ δὲ γάμον τεύξῃσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔδ-
 να.] Scholiastes hoc de Proci dictum intelligit : Εἰ-
 πὼν “ ἐς πατρός, ” [suprà ver. 195,] μετέβη εἰς τὸ
 πληθυντικόν. “ Οἱ ὃ γάμον τεύξῃσι, ” δηλονότι οἱ μνη-
 σῆρες, καὶ εὐτρεπίζουσιν ἔδνα, ὅσα δὲ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ παι-
 δι δίδου παρὰ τῇ γαμήτων vocemque ἔδνα proinde
 exponit, τὰ παρὰ τῇ νυμφίῳ. μείλια δὲ, inquit, πα-
 ρὰ τῇ πατρός τῇ νυμφῇ δίδου. At quamvis vox
 ἔδνα isto sensu sæpissimè apud Poëtam usurpatur ;
 cum tamen istud “ γάμον τεύξῃσι ” de Proci in uni-
 versum haud satis aptè accipi possit ; cumque ver-
 sūs sequentis, “ Πολλὰ μάλ', ὅσα εἴκοι φίλης ἐπὶ
 “ παιδὸς ἔπεα, ” interpretatio ista à Scholiaste allata,
 “ ὅσα δὲ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ παιδι δίδου παρὰ τῇ γαμή-
 “ των, ” paulò sit durior ; eam potiore sententiæ
 hujus explicationem, eamque veram vocis ἔδνα hoc
 in loco interpretationem crediderim, quam affert
 Eustathius ad α. 277, 278 suprà, ubi idem locus
 occurrit : Ὁ δὲ Ποιητής (inquit) ἢ πρὸς ἑνὶ τῷ πατρί
 τὴν σύνταξιν ἀπέδωκεν, ἀλλὰ πρὸς τινὶ πολλὰς ἀμφὶ τῇ
 πατρί. οἱ τινες, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς ἰσορεῖται, [infra 6, 16,]
 τὴν Πηνελόπειν ἐκέλευον γήμασθαι. — Ἐδνα δὲ νῦν, τὰ
 δὲ τῇ γυναικὶ πρὸς τῷ ἀνδρὶ. Atque isto sensu vo-
 cem ἔδνα usurpatam fatetur ipse Scholiastes su-
 prà ver. 53 hujus libri ;

Οἱ πατὴρ μιν ἐς οἶκον ἀπεργάζονται νύμφας

Ἰκαρίῳ, ὡς κ' αὐτὸς ἐδιδόσαστο θυγάτηρα.

Ibid. — ἀρτυνέουσιν.] Vide suprà ad α. 277.

- Μνηστήρος ἀργαλέης· ἐπεὶ ἔτινα δίδιδμ' ἔμπεης,
 200 Οὐτ' ἐν Τηλέμαχον, μάλα περ πολύμυθον ἐόντα·
 Οὔτε θεοπροπίης ἐμπαζόμεθ', ἦν σὺ, γεραιέ,
 Μύθεαι ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον.
 Χρήματα δ' αὖτε κακῶς βεβρώσεται, εἰδ' ἐπὶ ἴσα
 ἔσεται, ὅφρα κεν ἦγε ληστρείῃσιν Ἀχαιοὺς
 205 Ὀν γάμον· ἡμεῖς δ' αὖ, πολιδέγμενοι ἡματα πάντα,
 εἵνεκα τ' ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, εἰδ' ἐμὴν ἄλλας
 ἔρχομεθ', αἷς ἐπεικὲς ὀπυιέμεν ἐστὶν ἐκείνῳ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Εὐρύμαχ', ἡδὲ καὶ ἄλλοι, ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοί,
 210 Ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι, εἰδ' ἀγορεύω·
 Ἦδη γὰρ τὰ γ' ἴσασι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοί.
 Ἄλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταίρους,
 Οἳ κέ μοι ἐνθα καὶ ἐνθα λησπρήσσωσι κέλευθον.
 Εἰμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθρόεντα,
 215 Νόστον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
 Ἦν τις μοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὅσσαν ἀκίσσω
 Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλιστα φέρῃ κλέος ἀνθρώποισιν.
 Εἰ μὲν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκίσσω,
 Ἦτ' ἀν', τρυχόμενός περ, ἔτι τλαίην ἐναυτόν·
 220 Εἰ δέ κε τεθνηῶτα ἀκίσσω, μὴδ' ἔτ' ἐόντα,

- "A conjugii ambitu difficili; quoniam neminem timemus omnino;
 "Neque sanè Telemachum, tametsi multiloquus sit:
 "Neque vaticinium curamus, quod tu, senex,
 "Loqueris irritum; odio autem eris adhuc magis.
 "Bona verò rursus malè absumuntur, neque unquam paria
 "Erunt, dum hæc differat Achivos
 "Suis nuptiis; nos verò rursus, expectantes diebus omnibus,
 "Propter virtutem contendimus, neque ad alias
 "Imus, quas convenit ducere unicuique.
 Hunc autem rursùm Telemachus prudens contrà locutus est;
 "Eurymache, et alii, quotquot proci generosi,
 "De istis quidem non vos amplius oro, neque dico:
 "Jamjam enim hæc sciunt dii et omnes Achivi.
 "Sed agè mihi date navem celerem, et viginti socios,
 "Qui mihi hinc atque hinc pertranseant viam maris.
 "Proficiscor enim in Spartam et Py-lum arenosam,
 "Reditum sciscitaturus patris diu absentis,
 "Si quis mihi dicat mortalium, aut famam audiam
 "Ex Jove, quæ potissimum noticiam affert hominibus.
 "Si quidem patris vitam et reditum audivero;
 "Sanè, vexatus licèt, adhuc perduraverim in annum
 "Si verò mortuum audivero; neque adhuc superstitem,

Ver. 199. Μνηστήρος ἀργαλέης.] Ἀργαλέως ἢ τὴν τῆς Πηλεΐδης μνηστῶν λέγει, ἢ ὡς μέχρι τῆς δυσκατέργασον, ἢ καὶ τὰ φημι καὶ αὐτὸ ἐμνηστῶν ἀκυσίαν νόμον τ' παλαιοὺς ἀγορεύει· τὸ δὲ ἄργαλέως τὴν ἀπὸ τοῦ μνηστῶν, ὅτι ἀνύσασιν ἐν, καὶ προσπολέσασιν ἐ τὸ ζῆν. Eustath. Priorem harum explicationum solam affert Scholiastes, quam et veriore crediderim; posterior subtilior videtur et longius petita, cumque ipsius vocis ἀργαλέης sensu minùs congruit. Vide suprà ad ver. 127.

Ibid. — δίδιδμ'.] Vide ad Il. ρ', 240; et ς', 736.

Ver. 203. — εἰδ' ἐπὶ ἴσα ἔσεται.] Ἦγαν, αἰεὶ ἐλαττωθέν. Schol. Similitèr et Eustathius; τὸ ἦ, "εἰδ' ἐπὶ ἴσα ἔσεται," αἰεὶς ἔρη, ἀντὶ τῷ αἰεὶ ἐλαττωθέν. Εἰ γὰρ μὴ ἴσα, πολλὰ μᾶλλον ἐμείζονα ἔσται ἄρα ἐλάττω. D^{na} Dacier verò hoc aliter acci-

pit: "Eurymaque" inquit "dit, et jamais les choses ne seront égales, pour dire, jamais l'ordre ne sera rétabli. Car l'ordre est désigné par l'égalité, qui fait que chacun a ce qui lui appartient." Quam et veriore crediderim explicationem.

Ver. 209. — μνηστῆρες ἀγαυοί.] Νῦν ἀντὶ τῷ ἐγγενέως, λαμπροί. Schol. Vide suprà ad α', 29 et 106.

Ver. 212. Ἄλλ' ἄγε μοι δότε νῆα.] Πρὸς τὰς ἰθακήσις. Ἦ τὴν ἰσπανίαν ἀποτρύχον, αἰτῆται παρὰ τὴν μνηστῆραν τὰ πρὸς τὴν πορείαν πῶς γὰρ ἡδύνατο σκαυορεῖν καὶ αὐτῶν πολίτας ὁπαδὺς ἔχον; Schol.

Ver. 213. — λησπρήσσωσι.] Vide ad Il. ς', 192.

Ver. 216. — ὅσσαν.] Vide suprà ad α', 282.

Ver. 220. — τεθνηῶτα.] Vide ad Il. ζ', 464; et ς', 46.

Ver.

Νοστήσας δὴ πείτα φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σῆμά τέ οἱ χεύσω, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖζω
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε καὶ ἀνέρι μητέρα δῶσω.

Ἦτοι ὅγ' ὥς εἰπὼν καὶ ἄρ' ἔζετο τοῖσι δ' ἀνέστη

225 Μέντωρ, ὅς ῥ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἐταῖρος,
Καὶ οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
Πείθεσθαι τε γέροντι, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν.
Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·

Κέλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ, τί κεν εἴπω·

230 Μῆτις ἔτι πρῶτον, ἀγανὸς, καὶ ἥπιος ἔστω
Σκηπτοχῆρ βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς,
Ἄλλ' αἰὲ χαλεπὸς τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι·

Ὡς ἔτις μέμνη' Ὀδυσσῆος Δείδιο

Λαῶν, οἷσιν ἀνασσε, πατὴρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν.

235 Ἄλλ' ἦτοι μνηστῆρας ἀγένορας ἔτι μεγαίρω
Ἔρδειν ἔργα βίαια, καχορραφίησι νόοιο·
Σφᾶς γὰρ παρθέμενοι κεφαλὰς, κατέδωσι βιαίως
Οἶκον Ὀδυσῆος, τὸν δ' οὐκ ἔτι φασὶ νείεσθαι·
Νῦν δ' ἄλλω δήμῳ νεμεσίζομαι οἶον ἅπαντες

240 Ἦδ' ἀνερ, ἀτὰρ ἔτι καθαπτόμενοι ἐπέεσσιν,
Παύρης μνηστῆρας κατερύκετε, πολλοὶ ἐόντες.

Τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτος ἀντίον ἤδα·

Μέντορ ἀταρτηρὲ, φρένας ἡλεέ, ποῖον εἶπες,

“ Reverfus deinde charam in patriam terram,

“ Tumulum illi erigam, et parentalia perficiam

“ Eximia valde, qualia decet; et viro matrem dabo.

Ille quidem sic locutus confedit; his autem surrexit

Mentor, qui Ulyssis eximii erat socius;

Et is ei, cum proficisceretur, commisit totam familiam,

Utque obediret seni, et firma omnia custodiret.

Qui inter eos sapiens concionatus est et dixit;

“ Audite nunc me, Ithacenses, quodcunque dixerō;

“ Nequis amplius benignus, mansuetus, et mitis sit

“ Sceptryger rex, neque in mente proba ciens;

“ Sed semper infestus sit, et nefaria patret;

“ Adeo nullus recordatur Ulyssis divini

“ Populorum, quibus praeiit, et velut pater mansuetus erat.

“ Verum enimvero procos superbos nequaquam invideo

“ Committere facinora violenta malis-consiliis mentis;

“ Sua enim obiectantes capita comedunt violentèr

“ Domum Ulyssis, quem non amplius autumant rediturum esse;

“ Nunc autem cetero populo succenseo; quòd-adeo omnes

“ Sedeatis muti, neque omnino redarguentes verbis,

“ Pauciores procos compescatis, cum sitis plures.

Hunc autem Euenorides Leiocritus contra allocutus est;

“ Mentor noxiè, ingenio stolide, quale locutus es,

Ver. 221. — δὴ πείτα.] Vide suprâ ad α, 290.

Ver. 222. — χεύσω.] Al. χύσω, et χεύω.

Ver. 225. — ὅς ῥ'.] Qui scilicet —

Ver. 227. Πείθεσθαι τε γέροντι.] Ὁ ἐστὶ τῷ Λαέρτῃ. Eustath.

Ver. 228. Ὅς σφιν.] Vide suprâ ad ver. 160.

Ver. 233. — μέμνηται.] Similitérque infrâ ver. 271, συνέσταται. Vide ad Il. α, 37; et γ, 736.

Ver. 234. — πατὴρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν.] Οὗτω δὲ πρῶτος καὶ φιλοφρόνως τοῖς αὐτῷ ὁμοφύλοις προσνήχθη ὁ Κύριος, ὥς καὶ ἄχρι νῦν παρὰ πάντων πατέρα προσαγορεύεται ὁ Περσῶν καὶ ἡμετέρων καὶ ὁ Ποιητὴς τῷ Ὀδυσσεὶ τοῖς ἑτέροις τι μαρτυρῶν, γέροντά τινα εἰσάγει Ἰθακήσιον, τὴν δὲ μνηστῆρων ἀτίλγχιαν ὀδυρόμενον, καὶ λέγοντα, “ Ὡς

“ ἔτις μέμνηται Ὀδυσῆος Δείδιο, Λαῶν, οἷσιν ἀνασσε, “ πατὴρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν.” Kyriac Stroz. de Republ. Lib. IX. Vide suprâ ad ver. 47.

Ver. 235. — μνηστῆρας ἀγένορας.] Vide suprâ ad ver. 209; et ad α, 106.

Ver. 237. Παρθέμενοι.] Ἐνέχυρον Δέρμοι. Schol.

Ver. 242. Τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτος ἀντίον ἤδα.] Ὁ Ποιητὴς τὸν μὲν Ἀντίοον, ἀπλῶτερον ἐπαίησε δημογόνον καὶ ἀφιλέστερον τὸν δὲ Εὐρύμαχον, ἐμβριδέστερον καὶ ἀδρότερον· σὺνταῦθα δὲ Λειώκριτον τινα μνηστῆρα βραχύλογον μὲν πλάττει, δραστήριον δὲ, ὅς ἔμῳ τον Ὀδυσσεὶ ἐξουτελίσσει, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀγορὰν ταχὺ λύσει, ἢ σὺν ἐκείνῳ αὐτός. Schol. et Eustath.

Ver. 243. — ἀταρτηρὲ.] Ἀτρηέ. Schol.

Ibid. — φρένας ἡλεέ.] Τὸ δὲ, “ ἡλεέ,” εἰληπταί μιν

- Ἡμίτας ὀτρύνων καὶ ἀπαυμένους; ἀργαλέον δὲ
 245 Ἀνδράσι καὶ πλείονεσι μαχέσασθαι πρὸς δαίτι.
 Εἶπες γὰρ κ' Ὀδυσσεὺς Ἰθακήσιος αὐτὸς ἐπελθὼν,
 Δαιτυμένους χ' ἄδμα ἐὼν μνηστῆρας ἀγαυὸς
 Ἐξελάσαι μεγάρῳ μενοιήσῃ ἐνὶ θυμῷ,
 Οὐ κεν οἱ κεχάροίτο γυνή, μάλα περ χατέψα,
 250 Ἐλθόντ'· ἀλλὰ κεν αὐτῷ ἀεικέα πότμον ἐπίσποι,
 Εἰ πλείονεσι μάχοιτο· σὺ δ' ἔχ' μοῖραν εἶπες.
 Ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνασθ' ἐπὶ ἔργα ἕκαστος·
 Τύτῳ δ' ὀτρυνέῃ Μέντωρ ὁδὸν ἡδ' Ἀλιθέρης,
 Οἳ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοι εἰσιν ἐταῖροι.
 255 Ἀλλ', οἶα, καὶ δηρὰ καθήμενος, ἀγγελιάων

- “ Ad nos adhortans compescendos?
 Difficile autem erit
 “ Viris licet pluribus pugnare nobis-
 cum de convivio.
 “ Etenim si Ulysses Ithacensis ipse
 adveniens,
 “ Convivantes per domum suam pro-
 cos eximios
 “ Expellere e domo cogitaret in ani-
 mo;
 “ Non ipsi letaretur uxor, quantum-
 vis valde desiderans,
 “ Venienti; sed is ibi sevam mortem
 obiret,
 “ Si cum pluribus pugnaret; tu vero
 non recte locutus es.
 “ Sed age, populi quidem disperga-
 mini ad opera unusquisque:
 “ Huic autem properabit Mentor iter
 et Halitherses,
 “ Qui utique ei à principio paterni
 sunt amici.
 “ Sed, puto, et diu sedens, nunci-
 os

μὲν ἀπὸ τῆς, ἰδίᾳ, πεπληρωμένης τῆς γυναικός. Εὐρῆ
 δὲ ἐν Ἰλιάδῃ καὶ διονύσιον ἐν τῇ, [Il. 6, 128;]
 “ φόνος ἰδὲ δόσθη.” Eustath.

Ver. 244. Ἡμίτας ὀτρύνων καὶ ἀπαυμένους.] Barnesius,
 Versionem Weistmanianam secutus, locum hunc ita
 reddit: “ Nos adhortans desistere.” Male omnino.
 Interpretatio enim ista cum voce ὀτρύνων parum ap-
 τε, cum voce καὶ ἀπαυμένους (quæ activa est) nullo
 modo congruit. Sed et si sensum istum verba fer-
 re possent, nequaquam tamen hic conveniret ista
 accipiendi ratio. Neque enim in præcedenti ora-
 tione Procos, sed Ithacenses allocutus est Mentor, su-
 præ ver. 229, 239; neque ullo modo ita cohæ-
 rerent sequentia, “ ἀργαλέον δὲ ἔσται.” Melius paulò
 vertit D^{ns} Dacier; “ Que venez vous de dire pour
 “ nous exciter à nous opposer à tant de desordres.”
 Leïocritum nimirum Ithacensem fuisse, seipsūque
 cum reliquis Ithacensibus, quos vituperarat Mentor,
 hic excusare intelligit. Id quod et cum vo-
 cum ὀτρύνων et καὶ ἀπαυμένους sensu, et cum eo quod
 antea dixerat Mentor, ver. 239 &c, satis aptè con-
 gruit. Verum cum liquet ex χ', 294 infra, unum
 ē Procis fuisse Leïocritum, (id quod nec ipsam D^{nam}
 Dacieram fugit;) rectius, ut opinor, istud Ἡμίτας
 à Leïocrito dictum intelliges de seipso et reliquis
 Procis, ad quos compescendos populum Ithacensem
 Mentor hic incitare arguatur.

Ver. 244, 253. — ὀτρύνων — ὀτρυνίς.] Vide
 ad Il. κ', 55; item infra ad ζ', 33; et λ', 109.

Ibid. — ἀργαλέον δὲ Ἀνδράσι καὶ πλείονεσι μαχέ-
 σασθαι πρὸς δαίτι.] Barnesius vertit; “ Difficile autem
 “ erit cum viris etiam pluribus pugnare de convivio.”
 Sensu planè nullo. Equidem, si istud “ πλείονεσι
 “ μαχέσασθαι,” Cum pluribus pugnare, interpretan-

dum sit; Poëtam hoc dicere voluisse crediderim:
 “ Durum erit, cum viris, iisque pluribus, pugnare
 “ de convivio.” Sed ad vim particulæ “ καὶ” rec-
 tius interpretantur Scholiastes et Eustathius; λέγει ὅτι
 ἀργαλέον τοῖς Ἰθακήσις, καὶ πλείονεσι ὄντας, ἀντικα-
 τασθῆναι δαιτυμένους τοῖς μνηστῆρας. Immo nē ipsum
 quidem Ulysses, [ver. 246 ἔσται,] si reversus foret,
 ullo profectu hoc aggressurum. Aptissime porro con-
 venit hæc explicatio cum iis quæ dixerat Mentor su-
 præ ver. 239, 240;

ἀτὰρ ἔτι καθαπτόμενοι ἐπίεσι,
 Παύρος μνηστῆρας κατερύχῃ, πολλοὶ ὄντες.
 Fatendum tamen alteri interpretationi favere istud
 “ Εἰ πλείονεσι μάχοιτο,” infra ver. 251; quod se-
 cundum Scholiastis et Eustathii explicationem haud
 satis aptè videtur adjici.

Ver. 245. — πρὸς δαίτι.] Οἱ γὰρ ἐν δαίτι οἰονταί
 ἀνυπόστατοι εἶναι τὴν ἀλκὴν, τῷ οὖν στρατηγῶντος αὐτοῖς.
 Schol. Iisdem penè verbis exponit Eustathius; ad-
 ditque, τὸ δὲ τοῦτο νόημα σαφέστερον ἐμφαίνει ἐν τῇ,
 “ Εἰ γὰρ αὐτὸς ἐπελθὼν δαιτυμνὸς καὶ ἄδμα μνηστῆρας
 “ ἐξελάσαι τῷ μεγάρῳ ἐδίλει, σὺν αὐτῷ ἡ γυνὴ κε-
 “ χάροίτο ἔσται.” Idem paulò inferius de constructi-
 one: Τὸ δὲ “ πρὸς δαίτι” κατωτέρω σωτήταται, δη-
 λὸν ἢ τὸ “ πρὸς δαίτος,” ἢ τὸ “ ἐν δαίτι.” Sed vide
 infra ad ρ', 471.

Ver. 247. Δαιτυμνός.] Vide ad Il. γ', 260.
 Ver. 248. — μενοιήσῃ.] Al. μενοιήσῃ.
 Ver. 249. Οὐ κεν οἱ κεχάροίτο.] Vide infra ad ψ',
 266. Al. Οὐκ αὖ οἱ.
 Ver. 250. — ἐπίσποι.] Al. ἐπίσπη.
 Ver. 254. Οἳ τέ.] Qui utique —. Qui scili-
 cēt —.

- Πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελέῃ δ' ὁδὸν ἔποτε ταύτῃ.
 Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψήρην.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἐὰν πρὸς δῶματ' ἕκαστος
 Μνηστῆρες δ' ἀνὰ δῶματ' ἴσαν θείῃ Ὀδυσῇ.
 260 Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθεν ἰὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
 Χείρας νιφάμενος πολὺς ἄλως, εὐχετ' Ἀθήνῃ·
 Κλυθί μοι, ὃ χθιζὸς θεὸς ἤλυθες ἡμέτερον δῶ,
 Καί μ' ἐν νηὶ κέλευσας ἐπ' ἡεροειδέα πόντον,
 Νόστον πευσόμενον πατρός δὴν οἰχομένοιο,
 265 Ἐρχεῖσθ' τὰ ἥ πάντα ληστρίεσσιν Ἀχαιοί,
 Μνηστῆρες δὲ μάλιστα, κακῶς ὑπερηνόροντες.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· σχεδόνθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδὴν·
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 270 Τηλέμαχ', ἔδ' ὅπιθεν κακὸς ἔσσει, ἔδ' ἀνόημων·
 Εἰ δὴ τοι σὺ πατρός ἐνέστακται μένος ἠὲ,
 Οἷος ἐκείνῳ ἔλω τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε,
 Οὐ τοι ἔπειθ' ἀλήθ' ὁδὸς ἔσσεται, ἔδ' ἀτέλεστος·
 Εἰ δ' ἔχειν γ' εἰσὶ γόνυ καὶ Πύρρον Πηλεοπέης,
 275 Οὐ σέ γ' ἔπειτα ἔολπα τελευτήσῃν, ἀ μνηστῆρας.

- “ Percontabitur in Ithacâ ; perficiet
 verò iter nunquam hoc.
 Sic utique locutus est, solvitque con-
 cionem celerem.
 Atque hi quidem dispergebantur ad
 domum quisque suam :
 Proci autem ad ædes iverunt divini
 Ulyssis.
 Telemachus autem seorsum profectus
 ad littus maris,
 Manibus lotis è cano mari, supplicabat
 Minervæ ;
 “ Audi me, qui heri deus venisti ad
 domum nostram,
 “ Et me in navi iussisti per nigrum
 pontum,
 “ Reditum sciscitaturum patris diu
 absentis,
 “ Ire : hæc verò omnia impediunt
 Achivi,
 “ Proci autem potissimum, malè su-
 perbientes.
 Sic ait precans : prope autem illum
 venit Minerva,
 Mentori similis-facta, tum corpore,
 tum etiam voce ;
 Et eum compellans verba alata dix-
 it ;
 “ Telemache, neque in-posterum ig-
 navus eris, neque stolidus :
 “ Si quidem tibi tui patris instillatus
 est animus fortis,
 “ Qualis ille erat ad perficiendum o-
 pusque dictumque,
 “ Non tibi deinde vanum iter erit,
 neque irritum :
 “ Si verò non illius sis filius et Pe-
 nelopes,
 “ Non sanè deinde speraverim te per-
 fecturum esse, quæ moliris.

Ver. 257. — λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψήρην.] Ἀντὶ τῆς αἰψήρως ὡς τὸ, “ τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών” ἀντὶ τῆς εὐρύ. Schol. Eodemque modo exponit et Eustathius. Vide ad II. δ', 182.

Ver. 258. — ἄρ.] Proinde —. Ut fieri so-
let —.

Ver. 259. — ἀνὰ δῶματ'.] Ἀλ. ἐς δῶματ'. At-
que ita legit Eustathius in commentario.

Ver. 260. — ἀπάνευθεν ἰὼν.] Ἀλ. ἀπάνευθε κιών.
Ibid. — ἐπὶ θῖνα.] Ἀλ. ἐπὶ θινί.

Ver. 261. — νιφάμενος.] Vide infra ad ε',
491 ; et ad ι', 296.

Ver. 262. — ὃ χθιζὸς.] Ἀλ. ὃς χθιζός.

Ibid. — ἡλυθες.] Postulat Temporum ratio,
ut ἡλυθες hoc in loco sit ab Ἀορίσθ' ἡλυθον, non
à Perfecto ἡλυθα. Vide ad II. α', 37 ; et δ',
110.

Ver. 267. — σχεδόνθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη.] Vide
suprà ad α', 83 ; et ad II. α', 194.

Ver. 268. Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐ-
δὴν.]

Omnia Mercurio similis, vocemque coloremque.
Æn. IV, 558.

Omnia longævo similis, vocemque coloremque.
IX, 650.

Ver. 271. Εἰ δὴ.] Si reverà —.

Ver. 273. Οὐ τοι ἔπειθ' ἀλήθ' ὁδὸς ἔσσει, ἔδ' ἀτέ-
λεστος.] Ἀλήθ' καὶ ἀτέλεστος σὺν ἀνδρὶ ἀσπίδ' ἔχοντι λέγον-
τες] μὲν γὰρ ὁδὸς ἀλὲ τὴν ἄλῃ, ἀλήθ' ὡς ἀλὲ θαλάσσης
πλέοντι· ἀλλ' ὅμως σὺν ἀλήθ' ἔσαι, τῷ τῇ ματαιαίᾳ καὶ
κενῇ, ἔδ' ἀτέλεστος. Schol. apud Barnesium. Simi-
liter et Eustathius ; “Οτι σὺ τῷ, “ Οὐ τοι ἔπειθ' ἀλήθ'
“ ὁδὸς ἔσσει” ἔδ' ἀτέλεστος, ἀσπίδ' ἔχοντι τὸ, “ ἔδ'
ἀτέλεστος.” ἄλλως μὲν γὰρ, ἀλὴ ἔσαι τῷ Τηλεμάχῳ ὃ
ὁδὸς, ὡς ἀλὲ θαλάσσης πλεόντι — ἔ μὲν καὶ τὸ
ἀτέλεστον ἀλήθ' ἔσαι, ὅπερ ἐστὶ ματαιαίᾳ. Uterque, ut
opinor, satis inficetè.

Ver. 275, 279. — ἔολπα — προλέλοιπεν.] Vi-
de ad II. α', 37.

Ver.

Παῦροι γὰρ τοὶ παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται·
 Οἱ πλέονες κακίης· παῦροι δὲ τε πατρὸς ἀρείης.
 Ἀλλ' ἐπεὶ ὅδ' ὅπιθεν κακὸς ἔοικας, εἴδ' ἀνθρώπων,
 Οὐδέ σε πᾶσιν γε μήτις Ὀδυσσεύς προλέλοιπεν,
 280 Ἐλπωρὴ τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
 Τῷ νῦν μνηστῆρων μὲν ἕα βελὴν τε νόον τε
 Ἀφραδέων, ἐπεὶ ἔτι νόημονες, εἴδ' ἰδὲ δίκαιοι·
 Οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον, καὶ κῆρα μέλαιναν,
 Ὃς δ' ἡ σφιν χεῖδ' ἔστιν ἐπ' ἡμαῖ πάντας ὀλέσῃ.
 285 Σοὶ δ' ὁδὸς ἐκέτι θηρὸν ἀπέσσει, ἣν σὺ μενοινᾷς·
 Τοῖος γὰρ τοι ἑταῖρος ἐγὼ πατρώϊός εἰμι,
 Ὃς τοι νῆα θοὴν στελέω, καὶ ἄμ' ἐφομαι αὐτός.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δόμα' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλῃ,
 Ὅπλισσόν τ' ἥϊα, καὶ ἄγχεσιν ἄρσον ἅπαντα,

"Pauci enim filii similes patri sunt;
 "Plerique peiores; pauci verò et pa-
 rentibus meliores.
 "Sed quoniam neque in posterum ig-
 navus eris, neque stolidus,
 "Neque te penitus prudentia Ulyssis reliquit;
 "Spes tibi deinceps est te perfecturum hæc opera.
 "Ideò nunc procorum quidem sine consiliūque mentemque
 "Insipientium; quoniam neutiquam prudentes, neque iusti sunt;
 "Neque omnino sciunt mortem, et fatum atrum,
 "Quæ jam illis imminet, die uno ut omnes pereant.
 "Tibi verò iter non amplius differetur, quod tu moliris;
 "Talis enim tibi socius ego paternus sum,
 "Qui tibi navem celerem parabo, et simul comitabor ipse.
 "Sed tu quidem profectus domum prociis interes,
 "Apparâque viatica et vasis conde singulis,

Ver. 276. Παῦροι γὰρ τοὶ παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέ-
 λονται. Οἱ πλέονες κακίης.]

Οὐδὲ κακίαν [σὺ] τυγχάνεις γεγώς πατρός,
 Παῦρον μὲν ἄλλαν· ἵνα γὰρ σὺ πολλοῖς ἴσως
 Εὐροῖς αὖ, ὅστις ἐστὶ μὴ χεῖρον πατρός.

Euripid. Heraclid. ver. 327.

Οἷοι χρῆσται πατέρες γυνὴν ἐλπίστο
 Χειροτέρω· ὅμοιός γ' κακώτερον τέλειοι.

Aratus, Phænom. ver. 123.

Ætas parentum, pejor avis, tulit
 Nos nequiores, mox daturos
 Progeniem vitiosiore.

Horat. Carm. lib. III, Od. vi, 46.

"Neminem propè magnorum virorum optimum
 "et utilem filium reliquisse satis claret." Ælii
 Spartiani, Severus Imperator. "Ἀνδρῶν ἡρώων τέκ-
 να πῆματα· id est, Virorum heroūm filii poxa.
 "Veteribus illud observatum fuit, præstantium vi-
 "rorum filios multum à progenitorum moribus ab-
 "fuisse. Unde et Demosthenes dixit; Τῶν ἀγα-
 "θῶν ἀνδρῶν, ὅσπερ εἰρηνοδόχῳ εἶναι, Φαυλὸς ἀποδείκνυται
 "τὸν υἱόν. Quæ quidem Demosthenis sen-
 "tentia refertur ab Aristide in Cimone." Erasmo.
 Adag. Seß. quæ inscribitur, Degenerantium in pejor.
 Ibid. Παῦροι γὰρ.] "Hæc αἰτιολογία" inquit
 Spondanus "ego sanè non complector, neque scio
 "cur hoc loco sit posita. — Sic ait Minerva:
 "Telemache, si non esses filius Ulyssis et Penelo-
 "pes, non sperarem te ea effecturum, quæ moliris.
 "Ratio: Pauci enim filii patris sunt similes. Imò
 "dicendum fuit: Quamquam sis Ulyssis filius, ta-

"men dubito an hoc perficias, quia non solent
 "semper filii patrum virtutem referre." Sed ni-
 hil opus; refertur enim istud, quod non ad id quod
 proximè præcessit, sed ad id quod elegantèr retice-
 tur: "Neque me de virtute tuâ dubitare mireris,
 "Pauci ENIM ES." Atque hoc modo accipit
 Scholiastes, qui ad voces, "Παῦροι γὰρ τοὶ παῖδες."
 Τὸ αἷτιον (inquit) τῆ διδασκαλίας. Et Eustathius: Αἰ-
 τίων δ' ἡ μοι σὺν ἀπεικὸς τῆ διδασκαλίας ἐπὶ τῇ σὴ πρὸς τὴν
 ἀγαθὴν γυνὴν ὁμοιότητι, τὸ πλείονος εὐρίσκου παῖδας
 ἀνομοῦς τῇ πατρικῇ ἀγαθότητι.

Ver. 280. Ἐλπωρ.] Vide suprâ ad α, 167.

Ver. 282. — ἐπὶ νηυσὶ καὶ ἀνθρώποις. Δογμα-
 τίζου Ὅμηρος, ὅτι ὁ ἀδικῶν καὶ ἀπώττος ἐστίν. Schol.

Ver. 283, 284. Οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον, — Ὃς
 δ' ἡ σφιν χεῖδ' ἔστιν.] Ita Iliad. ῥ, 201;

Ἄδελ, εἴδ' ἐπὶ τοῖς θάνατον καὶ ἀβύμους ἐστίν.

Ὃς δ' ἡ τοῖς χεῖδ' ἐστίν.

Nescia mens hominum fati sortisque futuræ!

Æn. X, 501.

Ibid. — θάνατον, καὶ κῆρα μέλαιναν.] Vide infrâ
 ad α, 241.

Ver. 287. — στελέω.] Ἐκπλῦσαι ἰταμίαν.
 Schol. MSS apud Barnesium.

Ver. 289, 295. Ὅπλισσον — ἰφοπλίσαντες.] Al.
 Ὅπλισσον — ἰφοπλίσαντες. Quæ ferri non possunt.
 Vide ad Il. α, 140; et Ψ, 55.

Ibid. Ὅπλισσον τ' ἥϊα.] Ἐτοιμάσων τὰ ἰφόδια. Οἱ
 Παλαιοὶ φασὶν ὅτι ἥϊα κυρίως οἱ ὀσπρίων καλῶμαι, καὶ
 δυσκατέως ἐν σιναίρεσι καὶ ὡς Φερικρέτης. "Τὴν γὰρ
 "εἰς ἥν καὶ ἀχόρην σισαγγόρους." Ὅμηρος δὲ τὰ
 ἀπλῶς

- 290 Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι, καὶ ἄλφιτα, μυελὸν ἀνδρῶν,
Δέρμασιν ἐν πυκινούσιν· ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἐταίρους
Αἰψ' ἐθελοντῆρας συλλέξομαι· εἰσὶ δ' ἡνῆες
Πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ νέαι ἡδὲ παλαιαί·
Τάων μὲν τοι ἐγὼν ἐπιόφομαι, ἥτις αἰεὶ τῇ·
- 295 Ὡς φάτ' Ἀθλιωαῖος, κέρη Διός· εἰδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχ' παρέμιμνεν, ἐπεὶ θεῶν ἔκλυεν αὐδὴν.
Βῆ δ' ἵμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιμημένον ἦτορ·
Εὐρὲ δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγῆνορας ἐν μεγάροισιν
- 300 Αἶγας ἀνιέμενός, σιάλκας δ' εὐόντας ἐν αὐλῇ.
Ἀντίνο' δ' ἰδὺς γελάσας καὶ Τηλεμάχοιο·
Ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χεῖρ', ἐπ' τ' ἐφάτ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
Τηλέμαχ' ὑφαγόρη, μὲν δ' ἀρχετε, μήτι τοι ἄλλο
Ἐν τῇθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπος τε,

" Vinum in amphoris, et farinam,
medullam hominum;
" Utribus in densis; ego verò per po-
pulum socios
" Statim voluntarios colligam: sunt
autem naves
" Multas in circumflua Ithacâ novæ
et veteres;
" Harum quidem ego providebo, quæ-
cumque optima sit;
" Statimque instructam deducemus
in latum mare.
Sic ait Minerva, filia Jovis; neque
amplius diù
Telemachus morabatur, postquam deæ
audiverat vocem.
Festinauit verò ire ad domum, suo
mæstus corde:
Invenit autem procos superbos in ædi-
bus,
Capras excoriantes, porcosque affantes
in atria.
Antinous autem ridens obviam venit
Telemacho;
Inque ejus hæsit manu, verbumque
fecit, dixitque;
" Telemache altiloque, animi impo-
tens, nequid tibi aliud
" In pectoribus malum sit-curæ vel
opus vel verbum,

ἀπλῶς βρώματα. Διότι δ' καὶ τὸ εἰς τὸν ἐπισιτισμὸν.
Schol. vulg. "Hic nū, τὰ εἰς τὸ εἶναι ἐφόδια. Ση-
μαίνει δ' ἡ λέξις καὶ τὰ ἀχυρά, (infra ε', 368;)" ἢ
"θῆματα τινά." καὶ τὰ ἀλάφια, (infra ε', 267;
ε', 213;)" ἢ καὶ τὰ κάρκιν'." Schol. MSS. apud
Barnesium. Similiter et Eustathius; "Hic δ' nū, τὰ
ἐφόδια, ὅ ἐστι βρώματα εἰς ὁδὸν ἐπιτηδία· παρὰ τὸ εἶναι.

Ibid. — "Hic καὶ ἀγῆνορας." Quoniam vox ἡία alibi
(Odyss. μ', 329,) mediâ correptâ occurrit, ideo
hic annotat Barnesius; "In Tertio loco Anapaestus."
Fatetur tamen ipse postea, vocem hanc nonnun-
quam eandem producere; ut infra ver. 410 hujus
libri;

Δεῦτε, φίλοι, ἡία φεράμεθα —
Et Iliad. ε', 103;

Θάων, πορδαλίον τε, λυκὸν τ' ἡία πέλονται.
Ex quibus locis patet vocem ἡία mediam naturâ ha-
bere longam, positione solummodò nonnunquam
corripere. (Vide ad Il. ε', 103; et ε', 24.) Adeo-
que hoc in loco pes ista "ἡα, καὶ" reverâ est Dacty-
lus, voce καὶ propter sequentem vocalem (uti alibi
sæpius) correptâ. Anapaestus autem, ut opinor,
in hujusmodi carmine ferri non potest. Barnesius
quidem plura ex ipso Homero loca adducit, ubi A-
napaestum pro Dactylo aut Spondæo usurpatum con-
tendit;

Βορέας καὶ Ζέφυρος — Iliad. ε', 5.
Ἰέρων δ' οὐκ — Odyss. ε', 181.

Νέα μὲν μοι κατέαξε — ε', 283.
Αὐτὸς δ' ἀπὸ μύθῳ — ε', 83.

Verum in versuum horum tribus prioribus, pedes
istæ, "Βορέας, Ἰέρων, Νέα μὲν," non sunt Anapaesti,
sed Spondæi; pronuntiando videlicet Βόρῃας, Ἰέρων,
Νέα μὲν in postremo, (cùm istiusmodi exemplum
alibi apud Poëtam non occurrat,) mendosi aliquid
latere crediderim.

Ver. 290. — ἀμφιφορεῦσι.] Κεράμιοι ἦσαν ἀμ-
φοτέρωθεν φερόμενοι· ὁ δ' εἰς ἀμφω τοὶ δύντοι. Schol.

Ver. 298. Βῆ δ' ἵμεναι.] Al. Βῆ δ' ἵεναι.

Ver. 299. — ἄρα.] Non hic supervacaneum
est istud ἄρα· vim enim habet in connectendâ sen-
tentiâ cum eo quod præcessit, ver. 259; Μνηστῆρας
δ' ἀνὰ δῶματ' ἴσαν ἔσθ'.

Ibid. — μνηστῆρας ἀγῆνορας ἐν μεγάροισιν.] Al.
μνηστῆρας ἐν μεγάροισιν εἰσιν.

Ibid. — μνηστῆρας ἀγῆνορας.] Vide suprâ ad ε',
106.

Ver. 300. — ἀνιέμενός.] Ἐκδέχοντάς. Schol.

Ibid. — σιάλκας δ' εὐόντας.] Ἐστὶ δὲ τὸ μὲν εὐεῖν,
ἀρχαῖον, ἔπω ἐπινοήντων· τῶ μαδῶν ὕδατι ζέοντι.
Eustath. Vide ad Il. ε', 466.

Ibid. — ἐν αὐλῇ.] Al. ἐν αὐγῇ. Sic Iliad. ε',
206;

Αὐτὰρ ὅγε κρεῖον μέγα κάσσεαλιν ἐν πυρὸς αὐγῇ.
Ver. 301. — γελάσας.] Vide ad Il. ε', 67.

- 305 Ἀλλὰ μάλ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν, ὥς τὸ πάρος περ.
 Ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοί,
 Νῆα καὶ ἐξαίτης ἐρέτας, ἵνα θάσσον ἵκηαι
 Ἐς Πύλον ἠγαθέλω, μέλ' ἀγαυῶ πατρὸς ἀκμήν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδ' αὖ
 310 Ἀντίνο', ἔπ' ὥς ἐστὶν ὑπερφιάλοισι μεθ' ὑμῖν
 Δαίνυσθαι τ' ἀέκοντα, καὶ εὐφραίνεισθαι ἔκηλον.
 Ἡ δ' ἄλλ' ὅς τοι πάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
 Κτήματ' ἐμὰ, μνηστῆρες, ἐγὼ δ' ἔτι νῆπιος ἦα;
 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμὶ, καὶ ἄλλων μῦθον ἀκύνω
 315 Πυνθάνομαι, καὶ δὴ μοι ἀέξε' ἔνδοθι θυμὸς,
 Πειρήσω, ὥς κ' ὑμῖν κακὰς ἐπὶ κῆρας ἵηλω,
 Ἡὲ Πύλονδ' ἐλθὼν, ἢ αὐτῷ τῷδ' ἐνὶ δήμῳ.
 Εἴμι μὲν, εἴδ' ἀλήϊ ὁδὸς ἔσσε' ἢν ἀγορεύω,
 Ἐμπορὶ δ' ἔγ' ἀγὰρ νῆος ἐπήβολος, εἴδ' ἐρετῶν

- " Sed strenuè comede, et bibe, ut antea:
 " Ista autem tibi omnino omnia perficient Achivi,
 " Navem, et delectos remiges, ut ociùs pervenias
 " Ad Pylum divinam, ad inclyti patris famam.
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
 " Antinoë, nequaquam licet cum vobis superbis
 " Convivari invitum, et lætari quietum.
 " An non satis est, quod antea absumpsistis multas et eximias
 " Possessiones meas, proci: ego autem adhuc infans eram?
 " Nunc verò quum grandior sum, et aliorum orationem audiens
 " Percipio, et jam mihi intus augescit animus;
 " Tentabo, ut vobis malum fatum inferam,
 " Sive in Pylum profectus, sive hic in hoc populo.
 " Ibo quidem, neque vanum iter erit, quod dico,
 " Alienâ nave-consensâ; neque eni navis compos, neque remigum

Ver. 305. Ἀλλὰ μάλ' ἐσθιέμεν. Eustathius in commentario legit, Ἀλλὰ μοι ἐσθιέμεν. Malè autem ipse deinceps addit; Ἐν δὲ τῷ, " Ἀλλὰ μοι ἐσθιέμεν," ὡς ἐστὶν καὶ ἐν τῷ αὐτῷ. Quod si verum esset, minimè ferenda esset lectio. Henricus Stephanus autem; " Ego certè" inquit " id esse puto, (si recipienda est hæc lectio,) quod Gallicè dicemus, *Qu'on me boive d'autant*."

Ver. 311. Δαίνυσθαι τ' ἀέκοντα. MS unus à Th. Bentleio collatus habet Δαίνυσθαι τ' ἀκίοντα. Quam et veriore lectionem crediderim. Nam et vox ἀκίοντα cum sententiâ hîc parùm convenit; et occurrit ipsa phrasis " Δαίνυσθαι τ' ἀκίοντα" infra ξ, 195, ubi nec variant Codices.

Ver. 312. Ἡ δ' ἄλλ' ὅς τοι πάροιθεν. Vide suprâ ad α, 298; et ad II. β, 188.

Ver. 315. — καὶ δὴ μοι ἀέξε' ἔνδοθι θυμὸς. Τὸ δὲ, ἀέξε' ἔνδοθι θυμὸς, οἱ μὲν, ἐπὶ ὁρῆς ἐνόησαν ἵνα λέγῃ ὡς ἐμῶν ἢ δὴ θυμὸς, καὶ μὴ λέγῃ τέλος ἀόρητος εἶναι αὐτῶν. τὸ δὲ ἐν δυνάμει εἰς τὸ καὶ ἐνέργειαν. Ἐπειδὴ δὲ, ἐπὶ ψυχῆς τὸ θυμὸν ἐλαμβάνονται, χρωρῆται συνήγου τῷ Γαλαῶ, εἰπὼντι ἐν τοῖς εἰς Τίμαιον, ὅτι αὐτῶν τῷ σώματι, συναισθάνονται καὶ τῆς λογικῆς ψυχῆς αἱ δυνάμεις. Λέγῃ δὲ καὶ Ἡρόδοτος, ὅτι αὐτῶν τῷ σώματι συναισθάνονται καὶ αἱ φρένες. Eustath. iisdem ferè verbis ac Scholiastes. Posterior, ut opinor, vera explicandi ratio; quanquam et priori nonnihil favere videtur quod legitur, *Iliad.* σ, 108, 110;

Καὶ χόλος. —
 " Ὅς πολλὸν γλυκίων μίλιον καταλειδομένοιο
 Ἀνδρῶν ἐν τῷ στήθεσι αἰετῶν.

Cæterum alio sensu, cujus et meminît Scholiastes, usurpatur hæc phrasis apud *Athenæum* in *Sardanapali* epitaphio;

" Εὐ εἶδ' ὅτι θνητὸς ἦφες, τὸ θυμὸν αἰετῶν.
 " Τερπόμενος θαλίῃσι.

Athen. Lib. VIII, cap. 3.

Ver. 316. — κακὰς ἐπὶ κῆρας ἵηλω. Θυμὸς προβῶν ὁ λόγος ἐστὶ τῷ Τηλεμάχῳ πλῆθος μὲν ἢ εἰς Πύλον, ἢ περὶ τῶν δὲ τι τοῖσιν. Schol.

Ver. 317. — τῷδ' ἐνὶ δήμῳ. Vide suprâ ad α, 103.

Ver. 319. Ἐμπορὶ. Ἐμπορον ὁ Ποιητὴς τὸ ἄλλοτρίως νῆος ἐπιβάλλοντα λέγει, τὸ παρὰ τοῖς ὕστερον ἐπιβάλλον. ὡς ἐμπορὶ παρ' αὐτοῖς λεγόμενος τῷ μεταβολῆς καὶ πραγματοδότη. Schol. Similiter et Porphyrius; Τὸ μὲν ἐν " Ἐμπορὶ," ἢ κατὰ τὴν συνήθειαν τίταται παρ' Ὀμήρῳ, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἐν ἄλλοτρίως νῆος περὶ τῶν, ὡς συνήθως ἐπιβάτας νῦν λέγομεν. Αὐτὸς γὰρ ἐν ἄλλοις παρίσσει λέγον, [infra α, 299;]

ἢ Ἐμπορὶ εὐλήλαδας,

Νῆος ἐν ἄλλοτρίως.

Quæst. Homeric. 1. Fusiùs porrò de hæc voce *Duportus* in *Prælectionibus* ad *Theophrastum*; " Vox " Ἐμπορὶ (inquit) aliter ab Homero, aliter à posterioris sumitur: Homerus vocem Ἐμπορὶ non pro *mercatore*, ut postea Græci id nōminis usurpant; sed

" pro

320 Γίνομαι ὥς νύ περ ὕμιν εἴσατο κέρδιον εἶναι.

Ἦ ῥα καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσεν Ἀντινόοιο

Ῥεῖα μνηστῆρες ἃ δόμον κατὰ δαῖτα πένοντο.

Οἱ δ' ἐπελώβευον καὶ ἐκερτόμεον ἐπέεσσιν.

ᾧ δὲ τις εἴπεσκε νέων ὑπερλωρόντων

325 Ἦ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει.

“ pro *veatore*, simpliciter posuit, quem Græci vocant *ἐπίβοτλον*, qui, *pro mercede*, alienā *navi* *vehitur*, aliquid *trajiciendus*. — Sic *Odyss.* β', *Telemachus* se *navigaturum* dicens, ut *patrem* *investigaret*, ait;

“ Εἰμι μὲν, ἔδ' ἄλιν ὁδὸς ἔασε, ἢν ἀγορεύω,

“ Ἐμπορὸς ἔσ' ἢ νῆος ἐπὶ βολῶ, ἔδ' ἐρετάων

“ Γίνομαι —

“ ubi certè *ἐμπορὸς* non est *mercator*, sed *veator* simpliciter. Sic *Odyss.* Ω,

“ — ἢ *ἐμπορὸς* εὐλόγησας

“ Νῆος ἐπ' ἀλλοτρίης;

— At *Hesiodus* *ἐμπορίην* pro *mercaturā* posuit; ergo et *ἐμπορὸς* tunc *mercator*, non *veator*; ut

ufurpabatur ea vox *Homeri* seculo.

“ Εὐτ' αὖ ἐπ' ἐμπορίην τρέψης ἀεισίφρονα θυμὸν,

“ Βέλῃαι δὲ χρεῖα προφυγῇ, καὶ λιμὸν ἀτερπῆ.

(*Hesiod.* *Erg.* καὶ *Ἡμπε.* II, 264.)

“ Atque hoc argumento inter alia, mihi plusquam verisimile fit, *Homerum* *Hesiodo* multo antiquiorem fuisse.” *Prælect.* in *Theophrasti Characteres*, cap. 6, sub fine.

Ibid. — ἢ νῆος ἐπὶ βολῶ. Τὸ ἃ, Ἐπὶ βολῶ, σημαίνει τὴν ἐπιτυχὴν καὶ ἐγκρατῆ, ἀπὸ τ' βολῆς καὶ β' βάλειν, ὃ σημαίνει τὸ τυγχάνειν τῆ σκοπῆς. — Λύσεις ἐν τεύθει.

“ Ἦ ἃ Φερέας ἐπέβαλεν, ἐπειρομένη Διὸς ἔρῃ.” [*Odyss.* ε', 296:] μετῴκεται ἢ ἀπὸ τ' πόρρω τ' ἐπὶ βολῆν ποιημένων, ὥς τυχεῖν ἢ ναῦς ἐν ἐπὶ βολῆν ποιεῖτο, ὥς τυχεῖν τ' Φερέων. Οὕτω τῇ λέξει καὶ οἱ μετ' Ὀμήρον κίχρηται *Σοφοκλῆς*, *Ἀλκιμαῖον*.

“ Εἴθ' εὖ φρονήσαντ' εἰσιδιδίμῃ πως φρεσὶν

“ Ἐπὶ βολῶν καλῶν σε.”

Πλάτων, *Νόμων* πρώτῃ. “ Ἐπὶ βολῶν γεγονότες τ' καλῶς λίσσῃς ὁδῶς.” *Ἰππεύς*, ἐν τῇ καλῇ *Δημοκρίτου*. “ Μηδέποτε πολέμῳ, μήτε πολιτείᾳ ἐπὶ βολῶν γενέσθω.” *Ἀρχιππῶν*, ἐν *Πλάτῳ*.

“ Νῦν ὥς ἐγενόμην χρημάτων ἐπὶ βολῶν.”

“ Ἐπὶ ἃ ποιητικὴ ἢ λέξις, ἀλλ' Ἀττικῇ. *Porphyr.* loco jam supra citato. Eandemque hujus vocis expositionem hic affert et *Scholias*tes.

Ver. 320. *Γίνομαι*.] *Porphyr.* loco supra citato legit *Γίνομαι*. Quod perinde est; nam *γίνομαι* primam producit.

Ibid. — ὥς νύ περ ὕμιν. Τῆτο ἡμῖν [ὕμιν] ὠφελιμώτερον εἶναι ἐφάνη, τὸ ἐμὲ μὴ ἔχειν ἰδίαν ναῦν, ἀλλ' ἔμπορον ἀποπλεῖν οἰονεὶ λέγει. ἀντὶ ναυκλήρου ἐπὶ βολῆς δι

ὕμῶς γέγονα, τὰς τὰ ἐμὰ καταναλώσαντας ἀπαντα κήματα. *Schol.* Similiter et *Porphyr.*; τὸ ἃ, “ Ὡς

“ νύ περ ὕμιν εἴσατο κέρδιον εἶναι,” σὺν βαρύτητι εἰρηται, λέγοντ' ὅτι Τηλέμαχος, “ Ἐν ἀλλοτρίᾳ πλεῖσομαι νῆϊ,

ἢ γὰρ εἰμι ἐπιτυχὴς ἰδίας νῆος, ἔδ' ἐρετας κέκτημαι.” τῆτο ἢ ἡμῖν [ὕμιν] ὠφελιμώτερον εἶναι ἐφάνη, τῷ τῆτο τὸ μὴ ἔχειν ἐμὴν ἰδίαν ναῦν, ἀλλ' ἔμπορον πλεῖν. ἀναφύρει δὲ εἰς αὐτὸν, ὅτι εἰς πέναν αὐτὸν κατέστησαν προεῖπε

ἢ, (supra *ver.* 312,) “ Ἦ ἔχ' ἄλιν, ὥς τὸ πρότερον “ ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐοδὸν Κτήματ' ἐμὰ, μνηστῆρες;

“ ἐγὼ δ' ἐτι νῆπιος ἦα.” “ Ἐπὶ ἔτω Ἀντὶ ναυκλήρου, δι' ὕμῶς, ἐπὶ βολῆς γέγονα, τὰμὰ καταναλώσας.

[forte καταναλώσας, ut supra apud *Scholias*tem.] *Quæst.* *Homeric.* I, ipso fine. Ubi in transcurso

notandum legisse *Porphyr.*, “ ὥς νύ περ ὕμιν εἴσατο ἔσθ'.” Atque ita etiam habet MS à *Th.*

Bentleio collatus.

Ver. 321. Ἦ ῥα, καὶ ἐκ χειρὸς. “ Ὅτι ῥῆμα ἀμφιβολίας τὸ, “ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσεν Ἀντινόοιο Ῥεῖα.”

Ἀδελφὸν ἢ εἴτε τὴν ἑαυτοῦ τὴν Τηλέμαχος χεῖρα τ' Ἀντινόου ἐξέσπασεν, εἴτε ἀνάπαλιν. — Σημειώσαι ἃ ὅτι καὶ ἐν Ἰλιάδι, ἐκ χειρὸς, ἀμφιβολίας γίνεται ῥῆμα, ἐν τῇ

(*Il.* σ', 317;) “ Χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους δέμεν σὴ “ θεῶν ἐταίρους.” Ἐνθα ἢ σαφὲς εἴτε τὰς ἑαυτοῦ χεῖρας ὁ Ἀχιλλεύς τοῖς τῷ Πατρόκλῳ ἐπέθετο ἐθέσιν, εἴτε καὶ ἀνάπαλιν τὰς αὐτοῦ τοῖς ἑαυτοῦ. *Eustath.* Mihi

neutro in loco ulla videtur ἀμφιβολία. Nam ut ibi *Achilles* *Patrocli* mortui manus sibi pectori imposuisse, aut ut hic *Telemachus* *Antinoi* manum ex sua

ipsius extraxisse intelligatur; utrumque valdè est inficetum.

Ibid. — σπάσεν.] Vide ad *Il.* λ', 240. *Al.* σπάσας.]

Ver. 323. — καὶ ἐκερτόμεον.] *Al.* καὶ κερτόμεον.

Ver. 325. Ἦ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει.] Ἐπὶ καὶ Εἰρανεῖα παρ' αὐτῷ, λογ. αὖ ἔστιν ἐναντίον τὸ ἐναντίον, μετὰ τῷ ἠθικῇ ὑποκρίσεως οἶον — ὅταν χλευάζον τις ἐπαίρη τ' πέλας ὥς οἱ μνηστῆρες, “ Ἦ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν &c.” *Dionys.* *Halicarn.* περὶ τ' Ὀμήρου ποιήσεως § 8. Cæterum *Scholias*tes *Procorum* nonnullos reverà hoc metuiffe intelligit; *Μερμίζει* (inquit) τὰς μνηστῆρας. αὖ οἱ μὲρ δέδασιν, οἱ ἃ θάρραλέωτερον ἀλκιμύονται. Et *Eustath.*; “ Ὅτι μερμίζει ὥς ἐν ὑποκρίσει καλὰ προσώπων ἀοριεῖται ὁ Ποιητὴς τὰς μνηστῆρας καὶ τὰς μὲρ τινὰς ποιεῖ διδόντας καὶ λέγοντας, “ Ἦ μάλα Τηλέμαχος

“ ἔσθ'” ἐτέρως δὲ [infra *ver.* 331] θάρραλέωτερον ἀλκιμύονται

- "Η τινες ἐκ Πύλου ἄξι' ἀμύντορας ἡμαθόεντες,
 "Η ὅγε καὶ Σπάρτηθεν· ἐπεὶ νῦν περ' ἵεται αἰνῶς·
 "Ἡ καὶ εἰς Ἐφύριον ἐθέλει πείραν ἄρῃαν
 "Ἐλθεῖν, ὅφρ' ἐνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκη,
 330 "Ἐν ᾧ βάλη κρητῆρι, καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσῃ.
 "Ἄλλος δ' αὖτ' εἴπεσκε νέων ὑπερβυροέοντων
 Τίς δ' οἶδ', εἴ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλῃς ἐπὶ νῆος,
 Τῆλε φίλων ἀπόλη', ἀλώμενος, ὥς περ' Ὀδυσσεύς;
 Οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλειεν πόνον ἄμμι·
 335 Κτήματα γὰρ κεν πάντα δασαίμεθα, οἰκία δ' αὖτε
 Τύττε μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἥδ' ὅστις ὀπυίοι.
 "Ὡς φάν' ὁ δ' ὑφόροφον θάλαμον κατεβῆσατο παῖρος
 Εὐρύν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο,
 "Ἐσθῆς τ' ἐν χηλοῖσιν, ἄλις τ' εὐώδες ἔλαιον.
 340 "Ἐν ᾧ πίθοι οἶνοιο παλαιῷ ἡδυπότοιο

" Aut aliquos ex Pylo ducet auxilia-
 tores arenosā,
 " Aut ille etiam ex Spartā; quando-
 quidem sanè cupit vehementer:
 " Aut et in Ephyrā vult pinguem
 terram
 " Proficisci; ut inde mortifera vene-
 na afferat,
 " Inficiatque crateri, et nos omnes
 perdat.
 Alius autem rursus dicebat juvenum
 superbientium;
 " Quis verò scit, an et ipse profectus
 cavā in navi,
 " Longè ab amicis pereat, errans, ut
 Ulysses?
 " Sic et magis augeret nobis labo-
 rem:
 " Bona enim omnia divideremus, do-
 mum verò
 " Illius matris daremus habendam,
 atque ei, quicunque illam duxerit.
 Sic agebat: ille verò in excelsū tha-
 lamum descendit patris
 Amplum, ubi cumulatū aurum et
 æs jacebat,
 Vestisque in cistis, abundeque odorife-
 rum oleum.
 Ibi verò dolia vini veteris dulcis

ἀλκιμῶν πλάττει ἐν τῇ λέγει, " Τίς δ' οἶδ' εἴ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλῃς ἐπὶ νῆος." Et paulò inferius; " Ὅρα ᾧ ἐπὶ νῆος οἱ κακοὶ ἐν φέροις αἰεὶ ὄντες, καὶ ἀνιδυλοποιεῖται τὰ διὰ. Mirè admodum; cūm dicat ipse Poëta supra ver. 323; " Οἱ δ' ἐπιλόδοι καὶ οὐκ ἐπὶ νῆος ἵπτοι." Ver. 326. " Ἡ τινες ἐκ Πύλου ἄξι' ἀμύντορας." Apud Dionys. Halicarn. loco jam supra citato, " Ἡ τινες ἄξι' ἀμύντορας ἐκ Πύλου.

Ibid. — ἡμαθόεντες. " Ὅτι ἡμαθόεντες, ἢ ἐν τῇ πε-
 λῶν κίονι ψάμας. ἢ, ἢ περὶ θάλασσαν ἄμμι. Schol. MSS apud Barnesium.

Ver. 327. " Ἡ ὅγε καὶ Σπάρτηθεν." Dionysius, loco su-
 pra adducto, citat, " Ἡ νῦν καὶ ἐκ Σπάρτης. Quod multò minùs est venustum; Præterquàm enim quòd ita vocula ἐκ supervacanea sit; vim porrò hoc in loco habet vox ὅγε perquàm elegantem. Sic apud Virgilium;

Nunc dextrā ingeminans ictus, nunc ille sinif-
 trā. Æn. V, 457.

Qualis ubi abruptis fugit præsepia vinculis,
 Tandem liber equus, campoque potitus aperto,
 Aut ille in pastus ———— Æn. XI, 492.

Vide ad Il. v. 409.
 Ver. 328. Εἰς Ἐφύριον. Τὴν Θεσπρωτίαν, ἢ Κίχυνος
 [Ita ex Eustathio edidit Barnesius pro vulgato ἢ Νί-
 χυνος] μετανομάσθη. Schol.

Ibid. — ἄρῃαν. Vide ad Il. ζ'. 142.

Ver. 329. — θυμοφθόρα. Θρασύκατος λογισμὸς καὶ
 ἀναισθησία, καὶ τὰς παλαιάς. Schol.

Ver. 334. — ὀφέλλειεν πόνον ἄμμι. Πόνος ἢ ἐ-
 ρωτική τῶν στήθων λέξις, ἢ τοὶ τὸ καλὰ τῶν μενίστων

ἔργων. Καὶ ἄλλος δὲ ὁ πόνος ἔστι τὸ πάλιν βίοντος
 ἐμφανὲς τῷ Ὀδυσσεύ, ὃν δασαλὸν δύνειον ἐν τοῖς ἐρω-
 τικοῖς μενίστοις γίνετο, καὶ, ὡς αὐτοὶ φασί, πόνος πᾶσι
 μέγας. Eustath. Minus rectè. Prior enim expli-
 catio cum sequentibus, " Κτήματα γὰρ κεν πάντα
 " δασαίμεθα ἔσθ," minùs congruit; posterior, cūm
 sit unus ex ipsis Procis qui hīc loquatur, parūm est
 apta. Veram interpretationem, ut opinor, affert
 Scholiastes, (quæ nec Eustathium videtur ex toto
 fugisse;) Τίς ἢ ὁ πόνος, λέγει, " Κτήματα γὰρ καὶ
 ἐρωτικῶς. Id videlicet quod ipsis omnium foret
 gratissimum. Addit tamen et ipse Scholiastes; Τίς
 τῶν περὶ τὸ γάμον σπουδῶν.

Ver. 337. " Ὡς φάν'." Edidit Barnesius, " Ὡς φάν'."
 quia " Plurale non benè ad ἄμμι referitur, quā
 " loqui dicitur ver. 331." Sed minùs rectè; Pla-
 nè enim hoc ad ambas præcedentes orationes,
 ver. 324, 331, referitur: Id quod virum eruditum
 videtur fugisse.

Ibid. — θάλαμον. Τὸ ταμιεῖον. Schol.

Ver. 340. — οἶνοιο παλαιῷ ἡδυπότοιο. " Homère
 " appelle le vin vieux, ἡδύς: ce que quelques uns tra-
 " duisent par dulce, doux. Mais mal; car l'acreté
 " et la douceur ne sçauroient guères aller ensemble.
 " Il faudroit plutôt traduire ce terme-la par celui
 " d'agréable. Parce que ces pointes, cette acreté,
 " et cette amertume, qui se trouvoient dans le vin
 " vieux, paroissent fort agréables aux Anciens."
 Histoire Critique de la République des Lettres,
 Tom. I, pag. 240.

Τοῖς δ' ὁ γάμον ἐλθόντι ἀνὰ κρητῆρα κίρασεν

Οὕτω

- Ετασαν, ἀκρητον θείον ποτόν ἐντὸς ἔχοντες,
 Ἐξείης ποτὶ τοῖχον ἀμρότες· εἴποτ' Ὀδυσσεύς
 Οὔκαδ' νοστήσει, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας.
 Κληῖται δ' ἔπεισαν σανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι,
 345 Δικλίδες· ἐν ᾗ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἡμέρας
 Ἐχ', ἥ πάντ' ἐφύλασσε νόμ' πολυιδρεΐῃσιν,
 Εὐρύκλη, ὦπ' ὅπ' θυγάτηρ Πεισιννορίδαο.
 Τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη, θάλαμόνδε καλέσσας·
 Μαῖ', ἄγε δὴ μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον
 350 Ἥδυν, ὅτις μετὰ τ' λαρώτερος, ὃν σὺ φυλάσσεις,
 Κεῖνον οἰομένη τ' κάμμορον εἴποθεν ἔλθοι
 Διογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
 Δώδεκα δ' ἐμπλησον, καὶ πόμασιν ἄρσον ἅπαντας·
 Ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεύσον εὐρραφέεσσι δοροῖσιν·
 355 Εἴκοσι δ' ἔσω μέτρα μυληφάτῃ ἀλφίτῃ ἀκτῆς.
 Αὐτὴ δ' οἷη ἰοῖτο τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετύχθω·
 Ἐσπέρην γὰρ ἐγὼν αἰρήσομαι, ὅππότε κεν δὴ

Stabant, merum divinum potum
 continentia,
 Ordine ad murum aptata: siquandō
 Ulysses
 Domum reverteretur, etiam dolores
 multos passus.
 Claustriarum verò impositæ erant fores
 accuratè aptatæ,
 Bifores: intus autem mulier custos
 noctesque diesque
 Erat, quæ omnia asservabat mentis
 prudentiâ,
 Euryclea, Opis filia Pisenoridæ.
 Hanc tunc Telemachus allocutus est,
 in thalamum vocatam;
 "Nutrix, agè mihi vinum in am-
 phoris hauri
 "Suave, quod quidem post illud dul-
 cius est, quod tu servas,
 "Illum expectans infelicem; siquan-
 dō venerit
 "Generosus Ulysses, mortem et fa-
 tum elapsus.
 "Duodecim verò imple, et operculis
 apta omnes:
 "Farinam etiam mihi infunde bene-
 confutis utribus:
 "Viginti autem sint mensuræ moli-
 litæ farinæ.
 "Ipse verò sola scias: hæc autem
 conferta omnia adfint:
 "Sub noctem enim ego accipiam,
 quandō jam

Οἶνον ἰδιόποτον, τὸ ἰνδικάτω ἐναυτῷ
 Ὡς ταμίη. Infra γ', 390.
 αἶνι δὲ παλαιῶν
 Μὲν οἶνον, αὐτὰρ δὲ ἕρπον
 Νεωτέρων. Pindar. Olymp. Ode IX, 73.
 Tum victu revocant vires: fusique per herbam,
 Implentur veteris Bacchi. Æn. I, 218.
 Ver. 341. Ἐτασαν.] Vide ad II. μ', 55.
 Ver. 342. — ποτὶ τοῖχον ἀμρότες.] ἵνα τὸ μέσον
 τῆς θαλάμῃς εἰς ἄλλως χρησίμους. Schol.
 Ver. 345. Δικλίδες.] Διχόθεν κλειόμενοι, διδυροί.
 Schol.
 Ver. 346. Ἐχ', ἥ.] Ita MS unus à Th. Bentleio
 collatus. Rectè, ut opinor. Barnesius, quamvis
 fatetur, "in Scansione legendum Ἐχ', ἥ πάντ' ἐφύ-
 λασσε" ipse tamen cum vulgatis edidit, Ἐσκειν,
 ἥ πάντ' ἐφύλασσε nimirum, ut Distinctio satis notetur.
 "Nam (inquit) ab ἔσκε, erat; non ab ἔχε, ha-
 buit." Attamen lectio ista versum planè perimit.
 Quod autem addit Barnesius, "Dicendum aliàs,
 "quod stet Amphimacer in Primo loco, pro Dacty-
 lo, aut Spondæo;" id verò nullo modo ferri po-
 test. Exemplum quidem hujus rei citat vir erudi-
 tus ex Odys. δ', 485, "Ταῦτα μὲν δὴ ἔτι τελέω."
 itémque ex σ', 246; "Παλιόνες κεν μνηστῆρες."
 sed de his, vide ad loca. Cæterum nonnulli hîc
 habent Ἐσκειν ἥ.

Ver. 349. — ἄγε δὴ.] Age, quæso —.
 Ibid. — ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον.] Ἐκ πύθης ἀ-
 πάντλησον εἰς ἀμφιφορεῖς. Schol.
 Ver. 350. — ὅτις μετὰ τὸν λαρώτερον.] Χρηστὸν
 ἢ δὲ ὑποφαινέει ἢ ᾧ τ' κάλλιστον, ἀλλὰ τ' μετ' ἐκεί-
 νου δυνάστερος αἰτεῖ, τ' πρωτεύοντα τῷ πατρὶ φυλάσσει.
 Schol.
 Ibid. — λαρώτερον.] Ita hîc legit Scholiastes;
 additque; ὅμοιον τῷ, (Odys. ὁ, 376;) "Τηλέμαχος,
 "ἔτις σὺο κακώτερον ἀλλ' ἢ." Barnesius quo-
 que hîc edidit λαρώτερον. Eustathius autem, Edi-
 tionésque plurimæ habent λαρώτατον.
 Ver. 351. Κεῖνον οἰομένη.] Νομίζουσα, ἐλπίζουσα.
 Schol.
 Ver. 354. — χεύσον.] Al. χέου.
 Ibid. — δοροῖσιν.] Ἐχρῶντο γὰρ οἱ Παλαιοὶ δοροῖ-
 σιν, ἀντὶ σάκεων, εἰς ἀλφίτων φυλάκην, ἵνα μηδὲν ἐκεί-
 νων ἀγχοφείτῃ, [ἀγχοφείτῃ,] ἐγγύσης τ' πυκνότητος.
 Schol.
 Ver. 355. Εἴκοσι δὲ ἔσω μέτρα.] Τὸ μέτρον ἐπὶ τῇ
 ξηρῇ ἐπὶ τῇ ὑγρῇ λέγεται, ὡς ἐν τοῖς Κύκλωσι.
 Schol. Vide infra ad γ', 209.
 Ibid. — ἀλφίτῃ ἀκτῆς.] Ἀκτὴ ἡ ἀλφίτῃ, ἡ δὲ ἀκτὴ,
 καὶ τὰς παλαιὰς, παρὰ τὸ πρῶτον ἢ πρῶτον γὰρ ἢ
 τὸ κλάσμα, παρὰ τὸ ἄνω τὸ κλά. Eustath.
 Ver. 357. — ὅππότε κεν δὴ.] Vide ad II. ζ',
 433, et 504.

- Μήτηρ εἰς ὑπερῶν ἀναβῆ, κοίτῃ τε μέδῃ].
 Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτῃν τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα,
 360 Νόστον πευσόμην πατρὸς φίλῃ, ἢν περ ἀκῆσω.
 Ὡς φάτο· κῶκυσεν ᾗ φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια,
 Καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεια πτερόεντα προσήδα·
 Τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τῆτο νόημα
 Ἐπλετο; πῇ δ' ἐθέλεις ἵεναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν,
 365 Μῆν' εἰὼν ἀγαπητὸς; ὃ δ' ὤλετο τηλόθι πάτρης
 Διογενὴς Ὀδυσσεύς, ἀλλογενώτῳ ἐνὶ δῆμῳ.
 Οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φρεσσοῦνται ὀπίσσω,
 Ὡς κε δόλῳ φθίης, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσων].
 Ἀλλὰ μὲν αὖθ', ἐπὶ σοῖσι καθήμενος· ἔδε τί σε χρὴ
 370 Πόντον ἔπ' ἀτρυγέτον κακὰ πάχειν, ἔδ' ἀλάλησθαι.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Θάρσ', μαῖ· ἐπεὶ ἔτι ἄνευ θεῶν ἦδε γε βεβλή.
 Ἀλλ' ὁμοσον, μὴ μητέρ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,
 Πρίν γ' ὅτ' ἀν' ἐνδεκάτῃ τε δωδεκάτῃ τε γένη].
 375 Ἡ αὐτίκ' ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκῆσαι·
 Ὡς ἀν' μὴ κλαίῃσα χεῖρ' ἁρῶν καλὸν ἰάπῃ.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς ᾗ θεῶν μέγαν ὄρκον ἀπώμνυ.

- " Mater ad superiorē-partē-domūs conscenderit, deque lecto cogitavit.
 " Vado enim ad Spartam et Pylum arenosam,
 " Reditum sciscitaturus patris chari, sicubi audiero.
 Sic dixit; ejulavit verò chara nutrix Euryclea,
 Et lugens, verba alata dixit;
 " Cur verò tibi, chare fili, in mente hoc cogitatum
 " Est? Quoniam autem vis ire multam per terram,
 " Solus cum sis et dilectus? Atqui perit longè à patriâ terrâ
 " Generosus Ulysses, alieno in populo.
 " Hi verò tibi statim profecto mala machinabuntur posthac,
 " Ut dolo pereas, hæc verò ipsi omnia dividant.
 " Sed mane hîc, tuis insidens; neque omnino te oportet
 " Per pontum indomitum mala pati, neque errare.
 Hanc autem rursus Telemachus prudens contrâ allocutus est;
 " Confide, nutrix: quia nequaquam absque deo hoc consilium est.
 " Sed jura, non matri charæ te hæc dicturam,
 " Priusquam undecimæque duodecimæque dies adfuerit,
 " Aut ipsa desiderarit, et me discessisse resciverit;
 " Ne siens pulchrum corpus lædat.
 Sic locutus est; anus verò deorum magnum juramentum juravit.

Ver. 359. — ἡμαθόεντα. Vide suprâ ad ver. 326.

Ver. 361. — κῶκυσεν.] Vide ad II. σ', 37.

Ver. 365. — ὃ δ' ὤλετο τηλόθι πάτρης.] Hæc ab Eurycleâ ut certa pronuntiantur, ut Telemachum à suscepto itinere deterreret; cum tamen ipsamet dubitârit, an Ulysses vel mortuus, vel rediturus esset; ut constat ex eo, quod in ejus adventum ea accuratè et studiosè servaret recordata, quæ suprâ enumeravit Poëta. Spondan.

Ver. 367. — φράσσονται.] Henricus Stephanus aliiq̃ue hîc ediderunt φράζονται. Quod cum sententiâ minùs congruit. Editionum veterum nonnullæ, notante Barnesio, legunt φράσσονται· undè ipse edidit φράσσονται. Atque ita habet MS à Tb. Bentleio collatus. Quæ et (ut opinor) optima lectio. Vide ad II. α', 140; et β', 426.

Ver. 368. — δάσωνται.] Apud Eustathium in commentario δάσονται.

Ver. 369. — σοῖσι.] Al. τοῖσι.

Ver. 370. — ἀτρυγέτον.] Ἀκαταπρόσητον, ἢ ἄκαρπον. Schol. MSS apud Barnesium. Vide ad II. α', 316.

Ver. 372. — ἔτι ἄνδ' θεῶν.]

Non hæc fine numine Divâm

Eveniunt — Æn. II, 777.

Ver. 375. Ἡ αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκῆσαι.] Ἐδὲ, " πρὶν αὐτὴ ποθέσῃ" ὃ δὲ ἀσυνήθως ἐξημέτισι Διὶ τὴν ἑ " πρὶν" ἐπιρήματι δύνανται. Schol. Atqui, si ita oportuisset, facilè scribere potuisset Poëta; " Ἡ αὐτὴ ποθέσῃ, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκῆσῃ." Uti et observavit Eustathius.

Ver. 377. — γρη῏ς.] Ita edidit Barnesius. Vulgg. γρη῏ς.

Ibid. — μέγαν ὄρκον ἀπώμνυ.] Ἀποφατικῶς, ὡς ἐναντίον τὸ " ἐπώμνυ." Schol. Similiter Eustathius; Ἀπομύναται δὲ, Διὶ φέρεται τῷ ἐπομύναι κατὰ τὰς παλαιὰς, καὶ ὅτι ἐπομύνει μὲν ἐστὶ, τὸ κατὰφατικῶς ὁμνέειν· οἷον, μὴ τὸν, ἢ μὴ τὰς, ποιῶν τὸδε τι. Ἀπομύνει δὲ, τὸ ἐν ὅρῳ ἀποφάσκειν· οἷον, μὴ τὰς, ἢ μὴ τὰδε, ἢ ποιῶν ἕτως· κατὰ καὶ ἐνταῦθα ὁμνέει ἀπαμωτικῶς ἢ Εὐρύκλεια, ὡς ἢ μυθήσεται τῇ διαποίνῃ τὰ κατὰ τὸν νόον, πρὶν αὖ τόσαι ἡμέραι δέλδοιεν, ἢ αὐτὴ ζητήσῃ. Atqui occurrit vox ἀπώμνυος infra Odys. β', 436, ubi priori isto sensu accipi videtur: Nisi fortè ibi vera lectio sit ἐπώμνυος· uti habet MS unus à Tb. Bentleio collatus.

Ver.

- Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσέν τε, τελεύτησέν τε τ' ὅρκον,
 Αὐτίκ' ἐπειτὰ οἱ οἶνον ἐν ἀμφορέουσιν ἄφυσεν,
 380 Ἐν δέ οἱ ἄλφιστα χεύεν εὐρραφέεσσι δοροῖσιν.
 Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλῃ.
 Ἐνθ' αὖ ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Τηλεμάχῳ δ' εἰκυῖα χεῖρ' ἰόλιν ὥχετο πάντῃ,
 Καί ῥα ἐκάσῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον·
 385 Ἔσπερίης δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγερῆας ἀνώγῃ.
 Ἦ δ' αὖτε Φρονίοιο Νοήμονα φαίδιμον υἱὸν
 Ἦ, τες νῆα θοὴν ὃ δέ οἱ πρὸ φρονέων ὑπέδεκτο.
 Δύσετό τ' ἥελιός, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
 Καὶ τότε νῆα θοὴν ἄλαδ' εἵρυσσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
 390 Ὅπλ' ἐτίθη, τά τε νῆες εὐσσελμοὶ φορέουσιν.
 Στήσῃ δ' ἐπ' ἐχατῆς λιμένος· ὧς δ' ἐὼς τοὶ ἑταῖροι
 Ἀθροοὶ ἠγερέοντο· θεὰ δ' ὠτρυνεν ἕκαστον.
 Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Βῆ δ' ἱμῶναι πρὸς δώματ' Ὀδυσσεὺς θεῖοιο·
 395 Ἐνθα μνηστῆρες ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχουεν,
 Πλάζε' ἢ πίνοντας· χειρῶν δ' ἐκβαλλε κύπελλα.
 Οἱ δ' εὐδελν ὠρνυντο χεῖρ' ἰόλιν· ὅδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Εἶατ', ἐπεὶ σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπλεν.

Ver. 378. — ῥ'.] *Ut dictum est* —.

Ver. 380. — δοροῖσιν.] Vide suprā ad ver.

354. Ver. 382. Ἐνθ' αὖ ἄλλ'.] *Al.* Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ'. *Uti* infra ver. 393.

Ver. 382, 393, 399, et 420. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ad *Il.* α, 206.

Ver. 383. Τηλεμάχῳ δ' εἰκυῖα κατὰ ἰόλιν ὥχετο πάντῃ.] Αἰνιτίζεται ὡς ἕκαστος τῶν ἰθακῶν τὴν τῷ νέῳ δημογορίαν εἰς νῆον φέραν, καὶ τῷ βασιλεῖ ἀνιδωλοποιεῖν παῖδα οἷον παρ' αὐτοῖς ἰθακῶν, καὶ κρίναν δι-
 καία ἐκείνων εἰπεῖν καὶ αἰτήσασθαι, ἀμύναι μὲν εἰς θάλασσαν, ἀπὸ τοῦ κινδυνώδους τῷ ἔργῳ, νῆα δὲ δύναι λογίζονται, καὶ αὐτῶν τινες εἰς ἐρέτας προσεπιδύναι. *Schol.* *Iisdem* que ferè verbis exponit et *Eustathius*.

Ver. 385. — ἀγερῆας.] Ita edidit *Barnesius*. *Al.* ἀγερῆας.

Ver. 388. Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε.] *Al.* Δύσετο δ' ἥελιος.

Sol ruit interea, et montes umbrantur opaci.

Æn. III, 508.

Ibid. Δύσετο.] *Al.* Δύσατο et Δύσετο. Vide ad *Il.* β', 35; et ε, 109.

Ibid. — σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.] Ἦτοι ἡλίου δύνοντος, σκιάωντο. *Porphyr.* *Quæst.* *Homeric.* 9. Ἦ ἡ νύξ, σκία γῆς. *Schol.*

Ibid. — ἀγυαί.] Τὰ ἀμφοδῶν, αἱ ὁδοὶ ἐν ὧν Ἀθηναῖοι, ἀγυαί. Ἀργεῖοι καλῶσιν. *Schol.* *MSS* apud *Barnesium*.

Ver. 390. — τά τε νῆες.] *Al.* τά γε νῆες.

Ibid. — εὐσσελμοὶ.] Εὐσανιδῶντο — σείματα ἡ τὰ τῶν νῆων στανιδώματα. *Schol.* *MSS* apud *Barnesium*.

Ver. 391. — ἐπ' ἐχατῆς λιμένος.] *Al.* ἐπ' ἐχατῇ λιμένῳ.

Ver. 392. — θεὰ ὠτρυνεν ἕκαστον.] Ἀθῆνας δηλαδὴ τὴν ἐν ἐκάστῳ φρονήσεως. *Eustath.*

Ver. 395. — μνηστῆρες ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχουεν.] At *Venus* *Ascanio* placidam per membra quietem

Irrigat — *Æn.* I, 695.

Ver. 398 et 403. Εἶατ'.] *Postulat* *Temporum* ratio ut vox Εἶατ' in priori loco Εἶατο, in posteriori

Cæterum postquam juravisset, perficissetque iurandum, Statim postea illi vinum in amphoribus haufit:

Farinamque illi infudit bene-confutis in utribus.

Telemachus verò domum ingressus cum procis versabatur.

Tum rursus aliud cogitavit dea *cæstia-oculis* *Minerva*;

Telemacho scilicet assimilata urbem obibat ubique,

Et singulis viris astans dicebat sermonem:

Vesper verò ad navem celerem congregari jubebat.

Ipsa autem porrò *Phronii* *Noëmona* clarum filium

Poscebat navem celerem; ille verò ipsi lubens promisit.

Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viæ.

Et tunc navem celerem in mare prætraxit, omniæque in ipsâ

Arma posuit, quæ utique naves benetabulatæ ferunt.

Statuitque in extremitate portus; circum autem eximii focii

Frequentes congregabantur: dea autem hortabatur singulos.

Tunc rursus aliud cogitavit dea *cæstia-oculis* *Minerva*;

Festinauit ire ad domum *Ulyssis* divini:

Ibi procis dulcem somnum infudit;

Confundebat autem bibentes, è manibus verò excutiebat pocula.

Hi autem dormitum festinabant in urbem; neque amplius diù

Sedebant, quia ipsis somnus palpebris incidebat.

- Αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 400 Ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εὐναιεταόντων,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν
 Τηλέμαχ', ἦδη μὲν τοι εὐκνήμιδες ἑταῖροι
 Εἴατ' ἐπὶ ἥρετμοι, τίω σὺν ποτιδέγμενοι ὁρμήν·
 Ἄλλ' ἴομεν, μὴ δὴθὰ λήσσεσθαι ὁδοῖο.
 405 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 Καρπαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἵχθια βαῖνε θεοῖο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 Εὐρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ καρηκομόωντας ἑταίρους.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο·
 410 Δεῦτε, φίλοι, ἥια φερώμεθα· πάντα γὰρ ἦδη
 Ἀθρό' ἐνὶ μεγάρῳ μῆτις δ' ἐμὴ ἔτι πέπυσται,
 Οὐδ' ἄλλαι δμῳαί, μία δ' οἴη μῦθον ἄκυσεν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο.
 Οἱ δ' ἅμα πάντα φέροντες, εὐστέλμῳ ἐπὶ νῆϊ
 415 Κάτθεσαν, ὥς ἐκέλευσεν Ὀδυσσεὺς φίλῳ υἱός.
 Ἀν δ' ἄρα Τηλέμαχ' ἦτορ βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη,
 Νῆϊ δ' ἐνὶ πρύμνῃ κατ' ἄρ' ἔζετο ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆς
 Ἐζέτο Τηλέμαχ'· τοὶ δὲ πρυμνήσι ἔλυσαν·
 Ἀν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
 420 Τοῖσιν δ' ἵκμενον ἕρον ἱὴ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ἀκραῖ, ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον.

Cæterum Telemachum allocuta est
 cæcia-oculis Minerva,
 Evocatam ex ædibus benè-habita-
 tis,
 Mentori similis-facta, tum corpore
 tum etiam voce;
 "Telemache, jam quidem tibi be-
 nè-ocreati loci
 "Sedent ad remigium, tuum expec-
 tantes adventum:
 "Sed eamus, nè nimis-diù differamus
 iter.
 Sic utique locuta præcessit Pallas Mi-
 nerva.
 Subitò; ille autem continuò post vesti-
 giis ibat deæ.
 Cæterum postquam ad navem perve-
 nissent atque mare,
 Invenerant deinde in littore comatos
 socios.
 Hos verò allocutus est nobilis Tele-
 machus;
 "Adeste, amici, viatica asseramus;
 omnia enim jam
 "Conferta sunt in domo: mater
 verò nequitquam scit,
 "Neque alia ancillæ; una autem sola
 rem audivit.
 Sic utique locutus præcessit, illi autem
 simul sequebantur.
 Ipsi verò simul omnia ferentes benè-
 tabulatâ in navi
 Deposuerunt, ut præcepit Ulyssis cha-
 rus filius.
 Telemachus vero navem conscendit,
 præibat autem Minerva,
 Navisque in puppe consedit; prope au-
 tem eam.
 Sedebat Telemachus: illi verò retina-
 cula solverunt;
 Etiamque ipsi navem conscensâ per
 transra sederunt.
 His vero secundum ventum misit cæ-
 cia-oculis Minerva,
 Opportunum Zephyrum, sonantem
 per obscurum pontum.

riori Εἴαται intelligatur. Vide ad II. ε', 37; et
 ε', 164.

Ver. 400. — μεγάρων εὐναιεταόντων.] Vide ad
 II. β', 648.

Ver. 403. — ἐπὶ ἥρετμοι.] Ἐπίκρητοι, ἔταιμοι ἱέρ-
 σιν. Schol.

Ibid. — ποτιδέγμενοι.] Barnesius edidit προτι-
 δέγμενοι. Quod idem.

Ver. 409. — ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο.] Vide ad
 II. ε', 758.

Ver. 410. — ἥια.] Vide suprâ ad ver. 289;
 et ad II. ε', 103.

Ver. 411. — ἐμὴ.] Al. ἐμοί.

Ver. 414. — ἅμα.] Al. ἅμα.

Ibid. — ἐπὶ νῆϊ.] Al. ἐπὶ νῆϊ.

Ver. 416. — ἄρα.] Deinceps —.

Ver. 420. Τοῖσιν δ' ἵκμενον ἕρον ἱὴ.]

Prosequitur surgens a puppi ventus euntes.

Æn. III, 130.

Vide infrâ ad λ', 6.

Ibid. — ἵκμενον.] Ἰκμενον, παρὰ τὴν ἱκμάδα ἢ τὴν
 φάρκιν, καὶ εἰς τὸ ἱκμάδ' ἐπιτίθεται, οἷον ἱκμενον. Ἰκμε-
 νος, δύνων καὶ ἀκμάζων, [Odys. ε', 478; τ', 440.]
 "αἱμῶν μὲν ὕγρον αἶμα." ἢ τὸ ἱκμάδ' καὶ φάρκιν
 ποιῶντα. Schol.

Ver. 421. Ἀκραῖ ζέφυρον.] Ἐπιτίθεται, ἄκρας πνί-
 σοντα πρὸς τὴν χεῖρα, ὥς πλὴν, ὥς ἱλατῶν ἢ τὴν μὴ κε-
 κραιμένην, ἀλλ' ἀκραιῶς ζέφυρον. Τινες εὐκραῖ. Schol.
 Similiter et Eustathius; Ἀκραῖ δὲ λέγει, τὴν ἄκρας
 αἶντα, ἥτοι πνίοντα. Οἱ δὲ γράφουσιν εὐκραῖ. Ὡς τὸ
 δύναται τις ἀκραῖ λέγειν, καὶ τὴν μὴ κεκραμένην, ἀλλ' ἀ-
 κραιῶς ζέφυρον.

Ibid. — κελάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον.] Ἦτοι ἡχύν-
 οντα κατὰ τὴν θάλασσαν τὸ αἶμα ἢ καὶ τὸ κελάδοντα
 πόντον

Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
 Ὀπλων ἀπὸ πλεῖστος τοὶ δ' ὀτρύνοντο ἀκυσαν
 Ἴσον δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
 425 Στήσαν αἰείραντες· ἤ δ' ἐπ' ὀνόνοισιν ἔδησαν·
 Ἐλκον δ' ἰστία λευκά· εὐστρέπιοισι βοεῦσιν.
 Ἐπρησεν δ' ἀνέμῳ μέσον ἰσίων· ἀμφὶ δὲ κύμα
 Στείρη πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νῆος ἰσῆς.
 Ἥ δ' ἔθενεν ἤ κ' ἔκλυε Δαπρήσσοισα κέλευθον.
 430 Δησάμενοι δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
 Στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφείας οἶνοιο·
 Λεῖσον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰγιγενέτησιν,
 Ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκῶπιδι κέρη.
 Παννυχίη μὲν ῥ' ἦγε καὶ ἦν πείρε κέλευθον.

Telemachus autem socios hortatus
 iussit
 Arma nautica tractare; hi verò ad-
 hortanti auscultarunt;
 Malum autem abiegnum cavam intrā
 basem
 Statuerunt elevatum, rudentibusque
 colligarunt;
 Trahebantque vela alba benè-tortis
 loris.
 Ventus autem flatu implevit medium
 velum; circumque fluctus
 Carinam ater valdè resonabat, navi
 eunte:
 Hæc verò currebat per fluctum confi-
 ciens viam.
 Cum autem ligassent arma celerem
 per navem nigram,
 Statuerunt crateras plenos vini;
 Libabantque diis immortalibus sempit-
 ternis;
 Ex omnibus autem potissimum Jovis
 oculis-cæcæ filie.
 Per-totam-noctem quidem illa et au-
 roram conficiebat iter.

πόντοι πίνοντα. Schol. MSS apud Barnesium. Pos-
 teriori modo exponunt Scholia vulgata; Καλάδοντα,
 ἐπιδίτον τῷ πόντῳ· ὅθεν καὶ οἱ Παλαιοὶ Ἐγκέλαδον ἵππον
 τῷ Ποσειδῶνι παραδιδόσαν. Atque eò quidem veri-
 fimilior hæc interpretatio, quod Epitheton hoc bis
 alibi apud Poëtam fluentis tribuatur, *Iliad.* σ', 576;
 φ', 16;) vento, ut opinor, nusquam.

Ver. 422. — ἐποτρύνας.] *Al.* ἐποτρύνων.
 Ver. 424. — μεσόδμης.] Μεσόδμη δὲ, ἢ ἐπὶ δὲ
 ἢς ὁ ἰσὸς ἐνέρεται· λιχθείς ἔτω, παρὰ τὸ μέσον τ' νῆος
 διδομένης. Schol. et Eustath.

Ver. 425. — ἐπ' ὀνόνοισιν.] Σχολιαστές, δι' ἃν ὁ ἰσὸς
 ἀποδισμύεται, ὡς ἂν ἐχῇ βεβαίως ἰστία· οἱ δὲ Παλαιοί,
 κάλωνας, ἀπὸ τῆς καρχησίδος εἰς πρῶταν καὶ πρῶταν Δαπρή-
 νοντας. Schol.

Ver. 426. — βοεῦσι.] Χρήσιμος ἀρχαία ἐστὶ, καθ'
 ἣν καὶ νῦν οἱ πλεῖστοι τῆς Ταύρας ἀρκτικοὶ φακῶν ὀρμησιν,
 ὡς ἀλλοῖς τισὶ τοῖς τοῖς, τὴν τ' ἡμεῖς χρῆσαν ἀπὸ πλεονασμοῦ.
 Βοίας καὶ βοῖς λέγεται τῆς ὅτι βοῖαν ἱμάντας κάλωνας.
 Schol.

Ver. 427. — Ἐπρησεν δ' ἀνέμῳ μέσον ἰσίων.]
 et auræ

Vela vocant, tumidoque inflatur carbasus Aus-
 tro. *Æn.* III, 357.

Ibid. — Ἐπρησεν.] Ἐφύσησεν ὅθεν καὶ πρησῆς. Schol.

Ibid. — ἀμφὶ δὲ κύμα Στείρη πορφύρεον μεγάλ'
 ἴαχε.]

Tendunt vela Noti; fugimus spumantibus un-
 dis,

Qua cursum ventusque gubernatorque vocabant.
Æn. III, 268.

Quo in loco Virgilium Homero superiorem conten-
 dit Scaliger; "Melius spumantibus (inquit) quam
 "clamantibus; præsertim cum navicula parva ef-

set Homérica. Et divinus versus ille, qui dat
 "classē et vento et gubernatori. Iste verò totus
 "in fluctibus, adeò ut etiam iteret." *Poët.*
lib. V, cap. 3. Observandum tamen inter hosce
Virgilii et *Homeri* locos non prorsus rectè institutam
 esse comparisonem. Nam posteriori isti *Virgilii*
 versui, quem divinum appellat vir doctissimus, re-
 spondet alius versus Homericus, undè etiam ad ver-
 bum penè desumptus est;

Τὴν δ' ἀνέμος τε κύματα τ' ἴθυσεν.
 Infra λ', 10; μ', 152.

Ver. 427, 428. — κύμα — πορφύρεον.]
 — mare purpureum. — *Georg.* III, 373.

Ver. 428. Στείρη.] Τῇ τρώϊδι, Διὰ τὸ στεῖρην εἶναι.
 Schol. MSS apud Barnesium.

Ibid. — πορφύρεον.] Barnesius legendum vult
 πορφύρεον. Sed nihil opus. Quæ enim analogiā fit
 μαρτυρομαι, μαρτυρόμαι, μαρτύρῃ· φίλομαι, φίλέ-
 ομαι, φίλῃ· eadem fit πορφύρα, πορφύρεος. Vide ad
 II α', 338; et β', 304.

Ver. 429. Ἥ δ' ἔθενεν κατὰ κύμα Δαπρήσσοισα κέ-
 λυθον.]

— vastumque cavâ trabe currimus æquor.
Æn. III, 191.

Currit iter tutum non secius æquore classis.
Æn. V, 862.

Ibid. — Δαπρήσσοισα.] Vide ad II. α', 192.

Ver. 431. — ἐπιστεφείας οἶνοιο.] Πλήρεις μὲν εἰς
 φάνης· παρὰ τὸ, "Κρητῆρας ἐπιστέφαντο." Schol.

Vide ad II. α', 470.

Ver. 432. — ἀθανάτοισι.] Vide ad II. α', 398.

Ver. 434. — ῥ'.] Ut dictum est —. ver. 429.
Ibid. — πείρε κέλευθον.] Ἐθεν καὶ τὸ, "ἀλεγεινὰ
 "τε κύματα πείραν." Schol. Vide ad II. α', 8.

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α , ἢ Γ Ρ Α Μ Μ Α , Γ'.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Γ'.

Τηλέμαχος ἐλθὼντα σὺν Ἀθηνᾶ ξενίζει Νέστωρ· καὶ διηγῆται αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα τοῖς Ἕλλησι, ἐ τ' ἀπὸ πλὴν
ἐν Τροίᾳ· πυθόμενος δὲ τὰ περὶ τῆς μνηστῆρας, καὶ γινώσκας τὴν Ἀθηνᾶ ἀπείσσαν, θυσίαν αὐτῇ ἐπιτελεῖ.
Λαβὼν δὲ ὁ Τηλέμαχος ἄρματα σὺν Παισιφράτῃ Νέστορος υἱεῖ, εἰς Σπάρτην ἀπαίρει· νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης, ξενίζεται
παρὰ Διοκλεῖ ἐν Φηγαῖς.

Ἄλλη ὑπόθεσις.

Τηλέμαχος εἰς Πύλον καταχθίς, ἄρματα τῇ Ἀθηνᾶ ἐν Μέντορος μορφῇ, καταλαμβάνει τῆς Πυλίας θυσίας
ταύρων ἐπιτελῶντας τῷ Ποσειδῶνι· καὶ τι περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ πυθομένη, ἐκτίθεται τῷ Ἰλίου πύλῳ διηγη-
μάτων. Μῆλα τῷτο ἢ μὲν Ἀθηνᾶ ἐν ὀρέῃ μορφῇ ἀπαλατίζεται ὁ δὲ Νέστωρ θυσίαν αὐτῇ σιωπῶν, ὃ Τηλέμαχος
ἄρματα τῷ υἱεῖ Παισιφράτῃ εἰς Λακεδαιμόνιον ἀποπέμπει.

Ἐπιγραφαί.

Ἄφξεις Τηλεμάχου εἰς Πύλον.

Ἄλλως.

Τῷ ἐν Πύλῳ.

Ἄλλως.

Γάμῳ ὑπὸ Νέστωρ δέκτο, σιωπῶντο δὲ ὁ δὲ υἱὲ, διὰ δὲ ἔπειτα.

L I B. III.

Ἡ Ἑλῖος δ' ἀνόρουσε, λιπὼν ὤρεα καλλέα λίμνῳ,
Οὐρανὸν εἰς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαείνῃ,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρῃαν.
Οἱ δὲ Πύλον, Νηλεὺς εὐκτίμενον πτολίεθρον,

SOL autem ortus est, relicto pul-
chro lacu,
Caelum in firmum, ut immortalibus
luceret,
Et mortalibus hominibus super almam
terram.
Illi autem ad Pylum, Nelei benè æ-
dificatum oppidum,

Ver. 1. **Ἡ** Ἑλῖος δ' ἀνόρουσε, λιπὼν ὤρεα καλλέα λίμ-
νῳ.]

Oceanum interea surgens Aurora relinquit

Æn. IV, 129.

Ver. 2. — πολύχαλκον.] Ἰχθυὸν, σιμόν. Schol.

Ibid. et ver. 47. — ἀθανάτοισι.] Similitérque
infra ver. 6, κυανοχαίτη et ver. 242, 246; ἀθά-
νατοι, ἀθανάτοις Vide ad II. α', 398.

Ibid. — φαείνῃ.] Al. φανείν.

Ver. 3. — ζείδωρον.] Τὴν τὰ πρὸς ζῶν δωρυμένην.
Schol. Vide autem infra ad τ', 593.

Ibid. — ἄρῃαν.] Vide ad II. ζ', 142.

Ver. 4. Οἱ δὲ Πύλον.] Τῷ δὲ Πύλῳ πρὸς νότον εἰς τὸ
Λίπρον ἢ καὶ αὐτὴ πόλις ὑπὲρ τῆς θαλάττης ἐν τρισηρά-
κοντα σταδίοις· μεταξὺ δὲ τῷ Λίπρῳ καὶ τῷ Ἀνίῳ, τὸ ἱερὸν
τῷ Σαμῶν Ποσειδῶνι· εἰς, ἱερὸν σταδίων ἑκατέρων διέ-
χον. Τῷτο δὲ εἰς τὸ ἱερὸν, ἐν ᾧ καταλεβήθη φησὶν ὁ
Ποιητὴς ὑπὸ Τηλεμάχου τὴν θυσίαν σιωπῶντος τῷ
Πυλῷ.

- 5 Ἴξον τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον,
 Ταύρους παμμέλανας Ἑοσίχθονι κυανοχαίτη.
 Ἑννέα δ' ἔδραι ἔσαν, πεντηκῆσιοι δ' ἐν ἐκάτῃ
 Εἶατο, καὶ προὔχοντο ἐκάστοθι ἑννέα ταύρους.
 Ἐνθ' οἱ σπλάχν' ἐπάσαντο, θεῶ δ' ἐπὶ μηρία καῖον.
 10 Οἱ δ' ἰδὺς κατάγοντο, ἰδ' ἰστία νηὸς εἴσης
 Στείλαν αἰείραντες, τιῶ δ' ὤρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.
 Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχ' ἠδὲ νηὸς βαῖν' ἦρχε δ' Ἀθήνη.
 Τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Τηλέμαχ', ὅ μιν σε χρὴ ἔτ' αἰδέσθαι ὅδ' ἡβαιόν.
 15 Τένεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλωσ, ὄφρα πύθῃαι
 Πατρός, ὅπως κύθε γαῖα, καὶ ὄντινα πότμον ἐπέσπεν.
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἰδὺς κίε Νέστορ' ἰπποδάμοιο.
 Εἶδομην, ἦντινα μῆτιν ἐνὶ γήθεσσι κέκευθε.
 Αἰσέσθαι δέ μιν αὐτὸν, ὅπως νημερτέα εἴπῃ.
 20 Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἰπποδάμου ἄντιον ἡῖδα.
 Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ' προσπύξομαι αὐτόν;

Pervenerunt : ipsi verò in littore maris sacra faciebant,
 Tauros totos-nigros Neptuno caeruleo-caefariem.
 Novem autem confessus erant, quingenique in unoquoque
 Sedebant, et praebebant singulatim novem boves.
 Hic illi viscera gustarunt, deo autem femora incendebant.
 Hi autem recta appellebant, atque vela navis aequalis
 Contraxerunt tollentes, illaq; in-portu statuerunt ; ipsi verò egressi sunt :
 Telemachus porro egrediebatur ; praeibat autem Minerva.
 Illum prior allocuta est dea caesia Minerva ;
 " Telemache, non opus tibi jam pudoris ne paululum quidem :
 " Ideò enim et pontum pernavigasti, ut audires
 " De patre, ubi eum occultet terra, et quodnam fatum consecutus sit.
 " Verum agè nunc recta vade ad Nestorem equorum-domitorem :
 " Videamus, quodnam consilium in prae cordiis absconditum-habeat.
 " Ora autem ipsum, ut vera dicat :
 " Mendacium verò non dicet ; valde enim prudens est.
 Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est ;
 " Mentor, quonam verò pacto accedam, quòq; pacto salutabo ipsum ?

Πυλίας. " Οἱ δὲ Πύλον, Νηλεὺς εὐκτιμένην Πυλίου, " Ἴξον ἔσ." Strabo Geograph. Lib. VIII.

Ver. 5. — ἱερὰ ῥέζον, Ταύρους — Ἑοσίχθονι.] — meritos aris macstavit honores ;

Taurum Neptuno —. Aen. III, 118.

Ver. 7. Ἑννέα δ' ἔδραι ἔσαν.] Ἑννέα συνήθρια ἢ τὴν πόλιν, ἀπὸ τὸ ἐννεάπολιν εἶναι τὴν Πύλον. Schol. Similiter Eustathius ; Οἱ δὲ Παλαιοὶ φασιν ἑννέα Πυλίας εἶδρας εἶναι, ἀπὸ τὸ ἐ πόλιν τοσαύτας ἰσθμὸς ἐξυσίαν κείσθαι τῇ Νέστορι. — Ὡς ἐκάστη πόλιν εἶδραν εἶναι.

Ver. 9. Ἐνθ' οἱ σπλάχν' ἐπάσαντο.] Ὅτι τὸ πάσαδ' ἐπὶ τῷ ἀπαιγνύσασθαι τίθεται. — " Εὐθ' αἱ σπλάχν' ἐπάσαντο." Τὸν γὰρ σπλάγγων ἀπαιγνύονται μόνων, [Al. μόνων,] ὡς ἀν' ὀλίγων πολὺς ὁμιλῶ. Athenaeus, Lib. I, cap. 19.

Ibid. Ἐνθ' αἱ.] Al. Εὐθ' αἱ. Quo modo legit et Athenaeus loco jam citato.

Ver. 10. — νηὸς εἴσης.] Ἰσως κατὰ τὰς τοίχας. Schol.

Ver. 11. — ὤρμισαν.] Vide ad Il. α', 140.

Ibid. — ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.] Vide ad Il. 9', 229.

Ver. 12. — ἄρα.] Deinceps —.

Ver. 13, et 25. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Similiterque infra ver. 218, 229 ; Vide ad Il. α', 206.

Ver. 14. Τηλέμαχ', ὅ μιν σε χρὴ.] " Minerve

" est ici la Prudence même de ce jeune Prince, et " les leçons qu'il se donne à lui même, et qui lui " sont suggerées par la sagesse." Dacier. Vide supra ad α', 88 ; et ad Il. α', 194.

Ibid. — ὅ μιν σε χρὴ ἔτ' αἰδέσθαι.] Ἐν τούτοις δὲ τὸ, " ὅ μιν σε χρὴ ἔτ' αἰδέσθαι," ἀντιπαρατίθεται ἀρχαῖ- καὶ συνήθει· ἀντὶ τοῦ, ὅ μιν σε χρὴ αἰδέσθαι. Eustath. Atqui eandem hanc phrasin saepe alibi usurpat Poëta :

Ταύτης ἀφροσύνης —. Il. 4, 109.

— μυθήσεται ὅτι σε χρὴ. —. Odys. α', 124.

— τί σε χρὴ ; —. Id., 463.

Ver. 17 et 181. — ἰπποδάμοιο.] Vide ad Il. β', 23.

Ver. 18. — ἦντινα.] Al. ἦντινα.

Ver. 18, 23. — κείδ' ἔτι — πεπειρημένος.] Vide ad Il. α', 37 ; et β', 736.

Ver. 20. Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει, μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν.]

Ψεῦδος δὲ μισαῖ πᾶς σοφὸς καὶ χρησίμος.

Menander Fragment. 35, ex incertis Comædiis.

Ver. 22. Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω.] " Hic ego vellem habere Homeri illam Minervam simulatam " Mentori, cui dicerem ;

- Οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι πυκινόισιν·
 Αἰδώς δ' αὖ, νέαν ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεαζ.
 25 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νόησεις·
 Ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσει· ἔ γάρ οἱ αἶω
 Οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέεαζ τε τραφέμεν τε.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 30 Καρπαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνα βαίνει θεοῖο.
 Ἴξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἀγυρεῖν τε καὶ ἑδρας·
 Ἐνθ' ἄρα Νέστωρ ἦτο σὺν υἱάσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
 Δαῖτ' ἐντυνόμενοι, κρέα ὤπιων, ἄλλα δ' ἔπειρον.
 Οἱ δ', ὥς ἔν ξείνης ἴδον, ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες,
 35 Χερσὶν τ' ἠσπάζοντο, καὶ ἐδρίασαζ ἀνωγον.
 Πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος· ἐγὼ δ' ἔβην ἐλθὼν,
 Ἀμφοτέρων ἔλε χεῖρα, καὶ ἴδρυσεν παρὰ δαίτι,

“Μέντερ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ' προσπίττομαι
 αὐτῷ;”

Cicero, *Epist. ad Attic. Lib. IX, Ep. 8.*

Ibid. — πῶς τ' ἄρ'.] Et quomodo igitur — ?

Ver. 23. — μύθοισι πεπείρημαι.] Εμπειρῶς ἐ-
 μὲν σὺν ἡσυχίᾳ λόγους. *Schol.*

Ver. 24. Αἰδώς δ' αὖ.] Ambiguitatem hinc exqui-
 sit Eustathius, quæ nulla est. Τὸ δ', “Αἰδώς δ' αὖ
 νῆν ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεαζ,” γινώσκων μὲν ἑ-
 ρίδον ἄνθρωπον δι' ἀμφιβολίας ἔχει. Οἰσιν γὰρ τι,
 ἀμφιβολία εἶναι, εἴτε αἰδώς, νῆν ἄνδρα ἑρῶτα δίδωμι
 ἀνδρὶ γένετι, εἴτε καὶ ἀνέπαλιν. Ταῦτα δ' ὑποβάλλου-
 σιν αὐτῷ αἱ συνήξεις δύο αἰτιατικαί. Quasi scilicet sen-
 tentiam tam perspicuam et luculentam posteriori is-
 to modo unquam accipere posset quisquam.

Ver. 26. Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς.] Νομοθέτης,
 ὅτι τ' ἡρώτων ἔ συνιδόν, ῥῶν — διηγεῖται —
 πάντα τὰ πρὸς τὸ εὐδαιμονίας σκοπὸν συντινόντα τῇ
 νομοθεσίᾳ ἀπαρτίζων, ἄλλως τι καὶ μεμνημένῳ αὐτῷ
 θεῶν τῷ ποιητῇ παραμυθίας. “Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν
 αὐτὸς σὺν φρεσὶ σῆσι νόησεις, Ἄλλα δὲ καὶ δαίμων
 ὑποθήσει.” *Esc.* *Kyriac Stroz. de Republ.*
Lib. X, ipso fine. Πάλιν αὖ τῷ Τηλέμαχῳ μιλῶντι
 συγγενεῶς βασιλεὺς προσκυτῶν, αἰδομένῳ καὶ λατρευμένῳ ὁ
 ἑταῖρος λέγει. “Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς σὺν φρεσὶ
 σῆσι νόησεις, Ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσειται —
 καὶ προσθήσει τῇ αἰτίᾳ τ' παρὰ τῷ δαίμονι ἐλπίδες,
 “ — καὶ ὅς οἱ αἶω Οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέεαζ τε τρα-
 φέμεν τε.” *Maximus Tyrius, Dissertat. XXVI.*
Ver. 27. — καὶ ὅς οἱ αἶω Οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέεαζ.]

“Neque omnino adhuc sermonum
 expertus sum prudentium:

“Pudor etiam, juvenem virum se-
 niolem interrogare.

Hunc verò rursus allocuta est dea ca-
 sia Minerva;

“Telemache, alia quidem in mente
 tuâ dispicies,

“Alia verò et deus suggeret; non
 enim puto

“Te, dñs invitis, natumque esse nu-
 tritumque.

Sic quidem locuta praeivit Pallas Mi-
 nerva

Celeritèr: ille verò continuò post vesti-
 gia ibat deòs.

Venerunt autem in Pylorum virorum
 congregationem et confessus:

Hic scilicet Nestor sedebat cum filiis;
 circumque focii

Convivium apparantes, carnes affa-
 bant, aliisque transfigebant.

Illi verò, ut hospites viderunt, con-
 ferti venerunt omnes,

Manibusque prehensabant, et confi-
 dere jubebant.

Primus Nestorides Pisistratus propè
 accedens,

Utrorūque prehendit manum, et
 collocavit ad epulas,

“Οτι ἐν τῷ, “καὶ ὅς οἱ αἶω Οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέεαζ τε
 “τραφέμεν τε,” φασὶ τινες λέγειν τὸ ποιητῆν, ὡς σὺν
 αἰσῶνι ἴδον σε εἶναι τῇ Πυλίων; αἶα τ' ἴδον μὲν θεῶ-
 ως γινώσκων, ἀλλὰ τὸ τ' μίξινος σὺν ἡσυχίᾳ. *Eustath.*
 Rectius videtur quod ipse deinceps addit; Ἄλλως δὲ
 ἀέκητι θεῶν γενέεαζ τις καὶ τραφῆναι λέγεται, εἰ ἀλλὰ βίω
 ἀθλῶς εἴη, ὃ θεῶν ἀντιστοιχείας.

Ver. 28. Οὐ σε θεῶν ἀέκητι.] *Maximus Tyrius,*
 loco jam suprâ adducto, itémque *Dissertat. XXII*
 ipso initio, citat Οὐδὲ σε θεῶν ἀέκητι. Quod et ferri
 posset; pronuntiando scilicet θᾶν.

Ibid. — τὴν τραφῆναι τι.] *Al.* τὴν τραφῆναι τι.

Ver. 32. Ἐνθ' ἄρα Νέστωρ ἦτο σὺν υἱάσιν.]

Forte die solemnem illo rex Arcas honorem
 Amphitryoniadæ magno Divisque ferebat,
 Ante urbem in-luco. Pallas huic filius unâ,
 Unâ omnes juvenum primi pauperque senatus,
 Tura dabant: tepidusque cruor fumabat ad aras.

Æn. VIII, 102.

Ver. 33. — ἐντυνόμενοι.] Vide infrâ ad ζ', 33.

Ibid. — κρέα ὤπιων, ἄλλα δ' ἔπειρον.] *Al.* κρέα
 τ' ὤπιων, ἄλλα τ' ἔπειρον.

Ver. 34. — ἔν.] Non hinc supervacuum est is-
 tud ἔν. Vim enim habet in connectendâ sententiâ
 cum eo quod præcessit *ver. 31*; Ἴξον δ' ἐς Πυλί-
 ον ἔσ.

Ver. 36. — Πεισίστρατος· ἐγὼ δ' ἔβην ἐλθὼν, Ἀμφοτέ-
 ρων ἔλε χεῖρα.]

Accepitque manu, dextramque amplexus inha-
 sit.

Æn. VIII, 124.

Ver.

- Κῶεσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψαμάθοις ἀλίησι,
 Πάς τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδει καὶ πατέρι ᾧ.
 40 Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευε
 Χρυσέῳ ἐν δέκαϊ· δειδισκόμενῳ δὲ προσήδα
 Παλλάδ' Ἀθηναίην, κέρην Διὸς αἰγίοχοιο·
 Εὐχεο νῦν, ᾧ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἀνακτι·
 Τῷ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε δῦρο μολόντες.
 45 Αὐτὰρ ἐπὴν σπείσης τε καὶ εὐχέαι, ἧ θέμις ἐστὶ,
 Δὸς καὶ τῷτ' ἐπειτα δέπας μελιηδέος οἴνου
 Σπῆσαι· ἐπεὶ καὶ τῷτον οἶομαι ἀθανάτοισιν
 Εὐχεῖσθ' πάντες ἧ θεῶν χατέεσ' ἀνθρώποι.
 Ἀλλὰ νεώτερός ἐστιν, ὀμηλικὴ δ' ἐμοὶ αὐτῷ·
 50 Τῷνεκά τοι προτέρῳ δῶσω χρύσειον ἄλεισον.
 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθη δέπας ἠδέος οἴνου·
 Χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δίκαιῳ,
 Οὐνεκά οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἄλεισον.
 Αὐτίκα δ' εὐχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἀνακτι·
 55 Κλυθὶ, Ποσεῖδαον γαίμοχε, μηδὲ μεγήρης
 Ἥμιν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
 Νέστορι μὲν πρότεστα καὶ υἷας κῦδος ὄπαζε·
 Αὐτὰρ ἐπειτ' ἄλλοισι δίδω χαρίεσσαν ἀμοιβήν,
 Σύμπασιν Πυλίοισιν, ἀγακλειτῆς ἐκατόμβης.
 60 Δὸς δ' ἐτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρῆξαντα νέεσθ',
 Οὐνεκά δ' εὐρ' ἰκόμεσθα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ.

Pellibus in mollibus, super arenas ma-
 rinas,
 Juxtaque fratrem Thrasymedem, et
 patrem suum :
 Præbuit autem deinde viscerum partes,
 infundebatque vinum
 Auro in poculo ; propinansque allo-
 cutus est
 Palladem Minervam, filiam Jovis Aē-
 giochi ;
 " Supplica nunc, ô hospes, Neptune
 regi ;
 " Hujus enim in epulas incidistis,
 huc profecti.
 " Cæterum postquam libaveris et sup-
 plicaveris, ut fas est ;
 " Da et huic deinde poculum dulcis
 vini
 " Ad libandum ; quoniam et hunc
 puto immortalibus
 " Supplicare : omnes enim diis indi-
 gent homines.
 " Sed junior est, ætas autem eadem
 mecum ipso :
 " Propterea tibi priori dabo aureum
 poculum.
 Sic locutus in manibus posuit poculum
 dulcis vini :
 Gaudebat autem Minerva prudenti
 viro justo,
 Eò quòd ipsi priori præbisset aureum
 poculum.
 Statimque supplicavit multa Neptune
 regi ;
 " Audi, Neptune, terram-continens,
 neque dedignêris
 " Nobis supplicantibus perficere hæc
 opera.
 " Nestori quidem primò et filiis glo-
 riam præbe ;
 " Cæterum deinde aliis da gratam re-
 muneracionem,
 " Omnibus Pyliis, ob inclytam he-
 catombam.
 " Da insuper Telemachum et me re-
 confectâ redire,
 " Cujus gratiâ huc venimus celesti
 cum nave nigrâ.

Ver. 39. — πατέρι ᾧ.] Vide ad II. α', 51.
 Ver. 40. Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευε.]
 Tum lecti juvenes certatim, aræque sacerdos
 Viscera tosta ferunt taurorum, onerantque ca-
 nistris
 Dona laboratæ Cereris, Bacchumque ministrant.
 Æn. VIII, 179.
 Ibid. — ἄρα.] Deinde —. Ut par erat —.
 Ver. 41. — δειδισκόμενῳ.] Vide ad II. δ', 4,
 et 262.
 Ver. 42 et 394. — Διὸς αἰγίοχοιο.] Vide ad
 II. α', 202.
 Ver. 43. Εὐχεο νῦν, ᾧ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἀνακτι·
 Τῷ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε.]
 Interea sacra hæc, quando huc venistis amici,

Annua, quæ differre nefas, celebrate faventes
 Nobiscum, et jam nunc sociorum assuefcite
 mensis. Æn. VIII, 172.
 Ver. 48. — πάντες δὲ θεῶν χατέεσ' ἀνθρώποι.]
 Ita apud Aratum ;
 ——— πάντῃ δὲ Διὸς καχρήμεθα πάντες.
 Phænomén. ver. 4.
 Ver. 51. — ἠδέος οἴνου.] Vide supra ad β', 340.
 Ver. 52. Χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δίκαιῳ.]
 Τοῖςτον ἐπιλογισμὸν δίδωσι, μήτε πλεσίῳ τῷ, μήτε
 καλῷ τὸ σῶμα, μήτε ἰχυρῷ τὴν θίαν χαίρουσαν ἀλλὰ
 φρονίμῳ καὶ δίκαιῳ ποιήσας. Plutarch. de audiend. Po-
 etis. Ita Oraculum Pythii à Barneſio citatum ;
 Εὐσέβειον δὲ βροτοῖς γάμουται τόσον, ὅσον Ὀλύμπῳ.
 Ver. 60, 72. — πρῆξαντα — πρῆξιν.] Vide ad
 II. β', 314 ; et γ', 192.

- Ὡς ἄρ' ἐπεὶ ἤρξατο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα·
 Δῶκε δ' Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.
 Ὡς δ' αὐτὸς ἤρξατο Ὀδυσσεύς φίλῳ υἱός.
 65 Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπλησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
 Μοῖρας δασάμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἐδητύς ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 Νῦν δὴ κάλλιον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
 70 Ζεῖνός, οἳ τινὲς εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἰδωδῆς.
 Ὡς ξῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὕγρ' ἀκέλευθα;
 Ἥ τι χεῖρ' ἤρξατο, ἢ μαψιδίως ἀλάληδες,
 Οἶά τε λήϊσθρες ὑπείθε' ἄλα; τοί γ' ἀλώων;

Ver. 63 et 199. — καλόν.] Vide ad II. β', 43.

Ibid. — δέπας ἀμφικύπελλον.] Vide ad II. α', 584.

Ver. 65. — ὤπλησαν.] Vide suprā ad β', 300; et ad II. α', 466.

Ibid. — καὶ ἐπὶ τέρμα.] Ταῖς νωτιαῖα ἔτω καλεῖ, ἢ τὰ ὑπεράνω καὶ ὑποκάτω τῶ πυρός. Eustath. Ταῖς ὑπεράνω καὶ κατωτέρω τῶ ἔξωθεν τῶ ἔνδον ἔστω. ἢ νωτιαῖα, ταῦτα γὰρ ὑπεράνω καὶ κατωτέρω κρῖναι. Schol.

Ver. 67. Αὐτὰρ ἐπεὶ —, Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε.] Postquam exempta fames, et amor compressus edendi,

Rex Evandrus ait —. Æn. VIII, 184.

Vide et ad II. α', 469.

Ver. 68. Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε.] Vide suprā ad β', 15.

Ibid. — Γερήνιος.] Κατὰ μὲν Ἡσίοδον, ὁ δὲ Γερήνιος ἀνατράφεις κρῖναι δὲ ἀποδιδόναι, ὁ ἔντιμος, παρὰ τὸ γήρας. Schol.

Ibid. et ver. 102. — ἱππότα Νέστωρ.] Vide ad II. α', 175.

Ver. 71. Ὡς ξῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὕγρ' ἀκέλευθα;]

Sed vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris?

Æn. I, 373.

Dicite Dardanidæ —

Quid petitis? quæ causâ rates, aut cujus egentes

Littus ad Ausonium tot per vada cærulea vexit?

Sive errore viæ, seu tempestatibus acti,

(Qualia multa mari nautæ patiuntur in alto,)

Fluminis intrastis ripas, portuque sedetis.

Æn. VII, 195, 197.

Vide et suprā ad α', 171.

Ver. 72. Ἥ τι κατὰ πρῶτον.] "Πράτισταχ' propriè

"de re pecuniariâ, pecuniam exigere, rem facere,

"lucrari, lucrum facere et exculpere è re aliquâ:

Sic utique deinde precabatur, et ipsa omnia perficiebat:

Dedit verò Telemacho pulchrum poculum rotundum.

Eodem autem modo supplicavit Ulyssis charus filius.

Hi verò postquam assarant carnes superiores et detraxerant,

Partibus distributis, celebrabant splendidum convivium.

Cæterum postquam potus et cibi desiderium exemerant,

Illis deinde sermonis exordiebatur Gerenius eques Nestor;

"Nunc certè satius est inquirere et interrogare

"Hospites, quinam sint, postquam saturati sunt cibo.

"O hospites, quinam estis? unde navigatis humidas vias?

"An ob aliquod negocium, aut temerè erratis,

"Tanquam prædones per mare; qui errant,

"hinc πρῶτον, negotiatio, mercatura; et πρακτικῆς, ἐμπορικῆς, πραγματευτικῆς, mercator, negotiator.

Ita sumo apud Homerum:

"Ἥ τι κατὰ πρῶτον, ἢ μαψιδίως ἀλάληδες

"i. e. κατ' ἐμπορίαν, mercaturâ gratiâ. — Porph.

"de vitâ Pythag. in initio, Ἐπταῖος δὲ κατὰ πρῶτον

"εἰς Σάμον ἰδόντα, Lat. cum negotii causâ inde in

"Samum venisset; malle, mercaturâ causâ."

Dupont. Præf. in Theophrast. Cap. 6.

Ver. 73. Οἶά τε λήϊσθρες ὑπείθε' ἄλα.] Οὐκ ἄλλοθεν

ἢ παρὰ τοῖς Παλαῖσις τὸ λήϊσθρον, ἀλλ' ἔνδοθεν. Schol.

Οἱ γὰρ Ἕλληνες τοπάλαι, καὶ τὸ βαρβάρων οἱ τι εἰς τὴν ἡ-

πειρὰ παραδαλῶσιν, καὶ ὅσοι νήσους εἶχον, ἐπειδὴ ἤρξαντο

μᾶλλον περαιῶσαι ναυτὶν ἐπ' ἀλλήλους, ἐτρέποντο πρὸς

λήϊσθρον, ὑγυμῖνον ἀνδρῶν καὶ τὸ ἀδουνατῶνται, κέρδους

τὸ σφίτερος αὐτῶν εἶναι, καὶ τοῖς ἀδυνάτοις τροφῆς. Καὶ

προσπίπτουσι πόλιν ἀτυχίῳ, καὶ κατὰ κόμης οἰκνύ-

μῖναις, ἤραζον. Ἐπὶ πλεῖστον τὸ βίαιον ἐντοῦτον ἐποιῶντο

ὅσα ἔχοντες πῶ αἰχμῶν τῶν τῶ ἔργῳ, φέροντες δὲ τι

καὶ δόξης μᾶλλον. Δηλοῦσι δὲ τὸ ἐπιμαρτυρῶν τινὲς ἐπὶ

καὶ νῦν, αἱς κόμης καλῶς τῶν δρῶν. Ἐοῖ παλαιῶν τὸ

ποιῶν, τὰς πόλεις τὸ καταπλῶνται, πανταχὲ ὁμοίως

ἐπαιῶντες εἰ λησταί εἰσιν. ὡς ἔτι ἂν πυνθάνονται ἀπαξ-

ἔντων τὸ ἔργον. οἱ τ' ἐπιμαρτυρῶν εἰς εἶδεναι, ὅσα ἐνιδίον-

ται. Thucyd. Lib. I, sub initio. Similiter et Sex-

tus Empiricus: Τὸ τι ληστὴν παρ' ἡμῶν μὲν παράνομον

καὶ ἀδικόν ἐστι, παρὰ δὲ πολλοῖς τὸ βαρβάρων ὅσα ἀτοπον.

Φασὶ γὰρ ὅτι καὶ εὐκλείης τῶν οἱ Κίλικες ἐνόμιζον εἶναι, ὡς

ἔτι εἰς ληστὴν τελευτήσαντας τιμῆς ἀξίως εἶναι δο-

κεῖν. Καὶ ὁ Νέστωρ δὲ παρὰ τῷ Ποιητῇ μὲν τὸ φιλοφρο-

νησαῖος τὸς περὶ τὸ Τηλεμάχον, φησὶ πρὸς αὐτὸν, " — ἢ

"μαψιδίως ἀλάληδες, Οἶά τε λήϊσθρες." Καίτοι εἰ

ἀτοπον ἢ τὸ ληστὴν, ὅσα ἂν ἔταξ αὐτὸς φιλοφρονησά-

μεν, ἀλλ' ὅτι τὸ ὑπερβῆναι μὴ ἄρα τοιούτοις τινὲς εἶναι.

Pyrrhon. Hypotyp. lib. III, cap. 24. Eandem porro

et Germanis consuetudinem fuisse testatur Cæsar in

Commentariis;

- Ψυχὰς παρθέμενοι, καλὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες ;
 75 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα,
 Θαρρήσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
 Θῆχ', ἵνα μιν πατὴρ σπιοχομένοιο ἔροιτο,
 Ἥδ' ἵνα μιν κλέος ἰδλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν·
 ὦ Νέστωρ Νηληϊάδῃ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 80 Εἴρεαι, ὅππῃθεν εἰμέν· ἐγὼ δέ κε τοὶ καλαλέξω.
 Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ἰωνήϊν εἰλήλυθμεν,
 Πρῆξις δ' ἦδ' ἰδίη, ὃ δῆμι, ἦν ἀγορεύσω.
 Πατὴρ ἐμὺ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι, ἦν περ ἀκέσσω,
 Δίῃ Ὀδυσσεὺς ταλασίφρον' ὃν ποτέ φασιν,
 85 Σὺν σοὶ μαρνάμενον, Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι.
 Ἄλλης μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
 Πευθόμεθ', ἦχι ἕκαστος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
 Κεῖν δ' αὖ καὶ ὀλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων.
 Οὐ γὰρ τις δύνατ' ἰσάφα εἰπέμεν, ὅππῃ ὀλωλεν·
 90 Εἴθ' ὅγ' ἐπ' ἠπείρου δάμῃ ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
 Εἴτε καὶ ἐν πελάγῃ μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.

- “ Animas periculis-objectantes, malum alienis ferentes ?
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra alloquebatur,
 Confusus ; ipsa enim ei in animo confidentiam Minerva
 Posuit ; ut illum de patre absente interrogaret,
 Et ut ipsum gloria insignis inter homines habeat :
 “ O Nestor Nelide, ingens gloria Achivorum ;
 “ Interrogas, unde sumus ; ego vero tibi enarrabo.
 “ Nos ex Ithacâ sub-Neio-fitâ venimus ;
 “ Negotium autem hoc privatum est, non publicum, quod dicam.
 “ Patris mei famam ingentem inquirō, sicubi audiero,
 “ Nobilis Ulyssis magnanimi ; quem pridem aiunt,
 “ Unâ tecum pugnantem, Trojanorum urbem evertisse.
 “ Etenim alios quidem omnes, quotquot cum Trojanis pugnant,
 “ Audivimus, quo-in-loco unusquisque perierit sævâ morte :
 “ Illius vero etiam mortem incognitam fecit Jupiter.
 “ Neque enim quisquam potest clare dicere, ubinam perierit ;
 “ An ille in continenti domitus sit à viris hostilibus,
 “ An in pelago inter fluctus maris.

Commentariis ; “ Latrocinia nullam habent infamiam, quæ extra fines cujusque civitatis fiunt.”
De Bello Gallico, lib. VI, § 21.

Ibid. — ἰωνήϊν ἄλῃ.] *Scholias* et *Eustathius* legunt ἰωνήϊν ἄλῃ. Quod et ferri potest. Vide ad *Il. α', 51.*

Ibid. — τοὶ γ' ἀλόνται.] *Al.* τοὶ τ' ἀλόνται.

Ver. 74. Ψυχὰς παρθέμενοι.]

Ψυχὰς σπιοχομένοιο, ὃν ἀσπίτον ὄλεον ἔλονται.

Dionys. ὁμήρου, *ver. 712.*

Ver. 76. — αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη Θῆχ'.] Vide ad *Il. ε', 185.*

Ver. 78. Ἥδ' ἵνα μιν κλέος ἰδλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.] *Eustathius*, ut supra ad *α', 95*, ita et hîc istud μιν de *Ulyssæ* accipi posse existimat. Ἰστέον ὅτι τὸ κλέος εὐρὺ, (“ Πατὴρ ἐμὺ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι” infra *ver. 83*.) ἰδλὸν ἐλέχθη ἐν τῷ, “ Ἥδ' ἵνα μιν κλέος ἰδλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃ.” Quæ admodum inficeta videtur accipiendi ratio ; præsertim cum hîc præcedat illud, “ ἵνα μιν περὶ πατὸς ἀποιοχομένοιο ἔροιτο,” versu superiori ; cumque Minervam ipsam inducat Poëta, infra *ν', 422*, *Ulyssæ* dicentem ; “ Αὐτὴ μιν πόμπῃσιν, ἵνα κλέος ἰδλὸν ἄροιτο, Κεῖν ἔλῃ.” Vide supra ad *α', 95*, et *284.*

Cæterum versum hunc in quibusdam Editionibus deesse annotat *Henricus Stephanus*. Necnon verisimile est eum ex *Odyssæ α', 95* huc irrepsisse.

Ver. 79 et 202. ὦ Νέστωρ Νηληϊάδῃ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν.]

Optime Grajugenum —. *Æn. VIII, 127.*

Ver. 81. — ἰωνήϊν.] Τῆς ἰωνὸς τὸ Νηϊὸν ὄρεσιν κειμένης. *Schol.* “ Ὅταν τε ἔτω φῆ “ Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ἰωνήϊν εἰλήλυθμεν” ἀδελφον, εἴτε τὸ αὐτὸ τῷ Νηρίτῳ λέγῃ τὸ Νηϊὸν, εἴτε δ' ἕτερον, ἢ ὄρεσιν ἢ χωρίον.

Strabo Geograph. Lib. X. *Hesychius*, notante *Barnesio*, exponit ; Τόπος δὲ Νηϊὸν, ἐν οἷς ἐδίστασαν τὰς ναῦς. *Al.* ἰωνὸς Νηϊὸν. Vide et infra ad *ι', 21.*

Ibid. et *ver. 89.* — εἰλήλυθμεν — ὀλωλεν.] Vide ad *Il. α', 37* ; et *κ', 186, 187.*

Ver. 82. Πρῆξις.] Vide supra ad *ver. 72* ; et ad *Il. ν', 192.*

Ibid. — ἀγορεύσω.] *Al.* ἀγορεύω.

Ver. 86, 87. — ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον, — ἡ καὶ ἀπώλετο.] Vide infra ad *ver. 130, 131.*

Ver. 88 et 119. — Κρονίων.] Vide ad *Il. α', 265 et 397.*

Ver. 91. — Ἀμφιτρίτης.] Τῆς θαλάσσης λέγει ὅτι ἔτω καὶ ἡ Ποσειδῶν γυνή. *Schol.*

Τῆκεα νῦν τὰ σὰ γέναθ' ἰκάνομαι, αἶκ' ἐθέλωθα
 Κεῖνε λυγρὸν ὄλεθρον ἐπισπεῖν, εἴπῃ ὅπως
 Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλῃ μῦθον ἄκυσας,
 95 Πλαζομένῃ· πέρι γὰρ μιν οἷζυρὸν τέκε μήτης.
 Μηδὲ τί μ' αἰδόμεν' μιλίσσοιο, μηδ' ἐλεαίρων,
 Ἄλλ' εὖ μοι κατὰλεξον, ὅπως ἦνθησας ὀπωπῆς.
 Λίσσομαι, εἴποτέ τοι τι πατὴρ ἐμὸς ἰδὼλός Ὀδυσσεύς,
 Ἥ ἐπ' ἔργον, ἢ τι ἔργον, ὑποστὰς ἐξετέλεσσε
 100 Δῆμῳ ἐν Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί.
 Τῶν νῦν μοι μνησάμεναι, καὶ μοι νημερτὲς ἐνσπε.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 "ὦ φίλ', ἐπεὶ μ' ἐμνησας οἷζυρος, ἦν ἐν ἐκείνῳ
 Δῆμῳ ἀνέτλημεν μὲν ἄρχετο υἱὲς Ἀχαιῶν·
 105 Ἥ μὲν ὅσα ζῶν νηυσὶν ἐπ' ἡρωιδέα πόντον
 Πλαζόμενοι χερσὶ ληϊδ', ὅπῃ ἄρξειεν Ἀχιλλεύς·
 Ἥ δ' ὅσα καὶ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἀνακτὸς
 Μαργάμεθ', ἐνθάδ' ἔπειτα κατέκταθεν, ὅσσοι ἄριστοι.
 Ἔνθα μὲν Αἴας κῆται ἀρήϊος, ἐνθά δ' Ἀχιλλεύς,

" Ideo nunc ad tua genia venio, & velis
 " Illius tristem mortem enarrare, si-
 cubi videris
 " Oculis tuis, aut alterius orationem
 audiveris,
 " Errantis; valde enim ipsum æ-
 rumnosum peperit mater.
 " Neque omnino me veritus blandi-
 aris, neque misertus;
 " Sed plane mihi narres, utcumque
 tibi contigit videre.
 " Oro, si unquam tibi pater meus
 eximius Ulysses,
 " Sive dictum, sive factum, pollici-
 tus perfecit
 " Populo in Trojanorum, ubi passi
 estis clades Achivi,
 " Horum nunc mihi memor sis, et
 mihi verum dicas.
 Huic autem respondit deinde Gere-
 nius æques Nestor;
 " O amice, quoniam me recordari-
 facis calamitatis, quam in illo
 " Populo passi sumus robore indomiti
 filii Achivorum;
 " Sive quæcumque cum navibus per
 obscurum pontum
 " Errantes ad prædam, quacumque
 duceret Achilles;
 " Sive quæcumque circa urbem mag-
 nam Priami regis
 " Pugnavimus; ibi deinde occisi sunt,
 quotquot optimi.
 " Illic quidem Ajax jacet bellicosus,
 illic Achilles,

Ver. 92. Τῆκεα νῦν τὰ σὰ γέναθ' ἰκάνομαι.]
 Ergo eadem supplex venio— *Æn.* VIII, 382.
 Ibid. — αἶκ' ἐθέλωθα] Ita ex *Il.* σ', 457 edi-
 dit *Barneſius*, quod " δῖλῳ non sit *Homericum*."
 Sed hoc parvi momenti. *Al.* αἶκ' δῖλῳ.
 Ver. 93. — ὅπως] Vide ad *Il.* ζ', 124;
 et ν', 736.
 Ver. 96, 97. Μηδὲ τί μ' αἰδόμεν' μιλίσσοιο —
 Ἄλλ' εὖ μοι κατὰλεξον.] Ita *Id.* apud *Æschylum*;
 — αἶ δ' ἔχικ' αἰπὺν ὅ, τι
 Λοιπὸν πόντον, σήματα· μηδὲ μ' αἰκίσσας
 Εὐδαλῶνι μινθεῖς ψόδιον.
Prometh. vinct. ver. 684; ubi et *Scho-*
liastes hunc *Homericum* locum adducit.
 Ver. 97. — ὀπωπῆς.] Θείας, παρὰ τὴν ἑπας;
 (*Barneſius* ex MSS edidit ἑπας;) ἢ φανῆς, παρὰ τὴν
 ὅπα. *Schol.* Veriorem esse priorem interpreta-
 tionem liquet ex *Od.* ι', 512, ubi occurrit eadem
 vox, nec ullus intellectui ambiguo locus;
 Χαίρων ἐξ Ὀδυσῆος ἀμαρτίσας ὀπωπῆς.
 Vide et ver. 93 supra.
 Ver. 99. Ἥ ἐπ' ἔργον, ἢ τι ἔργον.] Vide ad *Il.* α', 395.
 Ver. 102. — Γερήνιος.] Vide supra ad ver. 68.
 Ver. 103. — ἐπεὶ μ' ἐμνησας.] Ὅτι τὸ, ἐπεὶ,
 ὅς πελαχῇ, ἔτι καὶ ἐνταῦθα ἢ ἀναπόδωται τίθεται κα-

τὰ ἐλπίσιν, ἐν τῷ, " ὦ φίλ', ἐπεὶ μ' ἐμνησας οἷζυρος"
 καὶ τὰ ἐξῆς ἢ μὲν δὴ καὶ τῆς ἀποδοφῆς ἐν τῷ, " τίς καὶ
 " οὐκίνα πάντα γε μυθήσασθαι" ἢ ἢ κατατίθεται αὐτῷ,
 ἐν τῷ, (ver. 115,) " Οὐδ' εἰ πυτάντες καὶ ἐξάντες."
Eustath. Prior, ut opinor, verior accipiendi ratio;
 scilicet ut sententiæ Apodosis, (*Ego tibi narrabo*,
 aut aliquid simile,) reticere intelligatur. Vide ad
Il. α', 135.
 Ibid. — ἢ ἐν οὐκίνα Δῆμῳ ἀνέτλημεν.] Ὅτι ἀν-
 πιθόνως ὁ γίγαν Νέστωρ ἀναμνηστικῶς, ἢ καταμνηστικῶς
 ταῦτα τιμνύσας, ἀλλ' ἐν τῷ κατὰ, εἰπὼν ὅτι καὶ
 " ὦ φίλ', ἐπεὶ μ' ἐμνησας ἢ ἐν Τροίᾳ ὑπὸ τῆς μινθεῖς
 " ἀρχετοὶ Ἀχαιοί," καὶ τὰ ἐξῆς. *Eustath.*
 Ver. 106. Πλαζόμενοι κατὰ ληϊδ'.] Vide supra ad
 ver. 73.
 Ibid. — ὅπῃ.] *Al.* ὅπῃ.
 Ver. 107. Ἥ δ' ὅσα καὶ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο.]
 Mitto ea quæ muris bellando exhausta sub altis.
Æn. XI, 256.
 Ver. 109. Ἔνθα μὲν Αἴας κῆται.]
 Sævus ubi *Æacidæ* telo jacet *Hector*, ubi ingens
Sarpedon — *Æn.* I, 103.
 Δῆλ' — ἐν πολλῶν τε ἄλλων σωτηριῶν [Ὅμη-
 ρος] ταύτῃ δόξῃ τὴν ὑπόθεσιν, ἀτὰρ δὴ καὶ τῷ
 λείψανῳ τῷ Ἰλιάδῃ παθημάτων ἀφ' ὅδ' Ὀδυσσεύς,
 αἶς

- 110 "Ενθα ὃ Πάτροκλος, θεόφιν μήτωρ ἀτάλαντος,
"Ενθα δ' ἐμὸς φίλος υἱός, ἅμα κρατερός καὶ ἀμύμων,
Ἀντίλοχος, πρὶν μὲν θείειν ταχὺς, ἠδὲ μαχητής·
Ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθοις κακὰ τίς κεν ἐκείνα
Πάντα γε μυθήσαιο καταθνητῶν ἀνθρώπων;
115 Οὐδ' εἰ πεντάετις γε καὶ ἐξάετις παραμίνων
Ἐξερέοις, ὅσα κείῳ πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί·
Πεῖν κεν ἀνιθεῖς σὴν πατρίδα γαῖαν ἴκοιο.
Εἰνάετες γὰρ σφιν κακὰ ῥάπτοισι ἀμφιέποντες
Παντοίοισι δόλοισι· μόγισ δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.
120 "Ενθ' ἔτις ποτὲ μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἀντίῳ
Ἦθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκᾳ δῖος Ὀδυσσεύς
Παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τέος· εἰ ἐτέον γε
Κεῖνος ἐκγονός ἐσσι· σέβας μ' ἔχῃ εἰσπορώμεντα.
Ἦτοι γὰρ μῦθοί γε εἰκότες, ἔδῃ κε φαίης
125 Ἄνδρα νεώτερον ὧδε εἰκότα μυθήσασθαι.
"Ενθ' ἦτοι εἴως μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Οὔτε πότε εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν, ἔτ' ἐνὶ βυλῇ,

- " Ille et Patroclus, diis consiliarius par,
" Illic et meus dilectus filius, simul fortis et eximius,
" Antilochus, supra-modum currendo velox atque pugnator;
" Aliaque multa praeter haec passus sumus mala: Quis illa
" Omnia utique enarraret inter mortales homines?
" Neque si vel quinquennio et sexennio hic permanens
" Interrogaveris, quot illis passus sunt mala nobiles Achivi:
" Prius taedio-affectus tuam ad patriam terram perveneris.
" Novennio enim ipsis mala machinati sumus circumvenientes
" Omnigenis dolis: vix tandem finem-dedit Saturnius.
" Ibi nullus unquam prudentia aequari contra
" Voluit; nam valde multum vincebat nobilis Ulysses
" Omnigenis dolis, pater tuus; siquidem revera
" Illius filius es; admiratio me tenet aspicientem.
" Profecto enim sermones quidem similes; neque putares
" Virum juniorem eatenus quidem similia loqui.
" Ibi profecto usque quidem ego et nobilis Ulysses,
" Neque unquam in concione diversum dicebamus, neque in concilio,

ὡς ἐπιστάδα τὰς τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ προσπιπύμεναι, καὶ ἢ δι' ἐκ τῶν οὐλοφύμεναι, ὅς τες οὐλοφύμεναι, ὡς πάλαι περὶ προσηγορίας τῶν ἡρώων ἐνταῦθα προσεποδίζονται. Οὐ γὰρ ἄλλο, ἢ τὸ Ἰλιάδης ἐπὶ λόγος ἐστὶν ὁ Ὀδυσσεύς. "Ενθα μὲν Αἴας κείῳ ἀμύμων, ἐνθα δὲ Ἀντίλοχος, "Ενθα ὃ Πάτροκλος ἔσθ'." Longin. § 9.
Ver. 110. — ἀτάλαντος.] Vide ad II. β', 627.

Ver. 111. "Ενθα δὲ ἐμὸς φίλος υἱός.]
Sarpedon mea progenies. —. *Æn.* X, 470.
Ver. 112. — πρὶν μὲν θείειν ταχὺς.] Ita legit *Eustathius*, vocemque "πρὶν" cum θείειν conjungit. *Henricus Stephanus* verò legendum potius πρὶν, et ad ταχὺς referendum existimat. "Scribens" inquit "πρὶν non πρὶν, sequor *Eustathium*, qui praepositio-nem cum θείειν jungit; — sed non male, imò rectius fortasse, πρὶν ταχὺς, id est πρὶν ταχὺς θείειν, pro eis τὸ θείειν, vel ἐν τῷ θείειν." Quod et rectius videtur.

Ver. 113. — τίς κεν ἐκείνα Πάντα γε μυθήσαιο;] Quis cladem illius noctis, quis funera fando Explicet? —. *Æn.* II, 361.
Ver. 114. — καταθνητῶν ἀνθρώπων.] Ita edidit *Barnesius* ex *Iliad.* i, 402. Rectè, ut opinor: *scilicet* enim hanc phrasin usurpat Poëta. Vide infra

ad ρ', 587; τ', 285; et υ', 76. *Vulg.* καὶ αὖθις τῶν ἀνθρώπων.

Ver. 115. Οὐδ' εἰ πεντάετις γε καὶ ἐξάετις.]
O Dea, si primà repetens ab origine pergam,
Et vacet annales nostrorum audire laborum,
Ante diem clauso componet vesper Olympo.
Æn. I, 376.

Ver. 117. — ἀνιθεῖς.] Vide supra ad β', 289; et ad II. ε', 24.

Ver. 121. — μάλα πολλὸν ἐνίκᾳ δῖος Ὀδυσσεύς Παντοίοισι δόλοισι.] *Laudi* nimirum hoc, (uti hic annotat *Barnesius*,) non vitio datum. Ita enim de se ipse *Ulysses*, infra i, 19;

Εἴμ' Ὀδυσσεύς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισι
Ἀνθρώποισι μέλω, καὶ μὲν κλέος ἔρανον ἴκμι.

Ver. 121—127. — ἐνίκᾳ — ἐβάζομεν.] Vide ad II. β', 221; et υ', 84.

Ver. 123. — ἐκγονός.] *Al.* ἔκγονος.

Ver. 127. Οὔτε πότε εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν.] Σημειώσαι ὅτι ὁ Νέστωρ εἰπὼν (supra ver. 120,) ὡς ἐν Τροίᾳ ἐδίδε βυλεύεσθαι ἢ ὁμοίως τῷ Ὀδυσσεύ, καὶ ἔτα πάντων ὑπερέταρας ἐκείνον, ἠδὲ καὶ αὐτὸν, ὑστερὸν ἀληθέως ἑαυτὸν εἰς ἴσον ἄδει [ἀγεί] τῷ Ὀδυσσεύ, καὶ φησὶν ὅτι ἐγὼ ὁ Ὀδυσσεύς ἐν Τροίᾳ "Οὔτε πότε εἰν ἀγορῇ δίχα βάζομεν &c." *Eustath.*

Ver.

- Ἄλλ' ἕνα θυμὸν ἔχοντε, νόον καὶ ἐπίφρονα βουλῇ
 Φραζόμεθ', Ἀργείοισιν ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται.
 130 Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρασμεν αἰπὴν,
 Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιῆς·
 Καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μῆδετο νόστον
 Ἀργείοις· ἐπεὶ ἔτι νόημονες, ἔδδ' δίκαιοι,
 Πάντες ἔσαν τῷ σφέων πολέες καλὸν οἶτον ἐπέσπον,
 135 Μῆνιος ἔξ ὅλοῃς Γλαυκῶπιδος ὀβριμοπάτρης,
 Ἦτ' ἔριν Ἀτρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπεν·
 Τὰ ἧ καλεσσαμένω ἀγορῇ ἐς πάντας Ἀχαιῆς
 Μάψ, ἀτὰρ ἔχ' κόσμον, ἐς ἥλιον καταδύντα,
 (Οἱ δ' ἦλθον οἴῳ βεβαρηότες υἱὲς Ἀχαιῶν.)

Ver. 128. — ἕνα θυμὸν ἔχοντε.]

His amor unus erat — Aen. IX, 182.

Ver. 130, 131. Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρασμεν — θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιῆς.]

Postquam alta cremata est

Ilion; et Danaas paverunt Pergama flammis; —
 Spargimur, et ventis inimica per æquora rapti,
 Fulmina, noctem, imbres, iram cœlique marisq;
 Perpetimur Danai —

Ovid. Metamorph. lib. XIV, ver. 466, 470.

Quicunque Iliacos ferro violavimus agros,

infanda per orbem

Supplicia, et scelerum pœnas expendimus omnes,
 Vel Priamo miseranda manus —

Virg. Aen. XI, 255, 257.

Ver. 132. Καὶ τότε δὴ Ζεὺς.] “ Et dès ce moment
 il étoit aisé de voir que Jupiter leur préparoit &c.
 “ Cest ainsi à mon avis qu'il faut traduire ce pas-
 sage. Jupiter ne commença pas dès ce moment à
 préparer aux Grecs un retour funeste, mais ce fut
 dès ce moment-là qu'on put s'apercevoir qu'il avoit
 ce dessein, et qu'il alloit faire tomber sur eux les
 effets de sa colere.” Dacier. Annotatione satis
 supervacaneâ; hoc enim, ut opinor, solummodò
 ait Poëta; Malorum, quæ Græcis postea in reditu
 contigerunt, ibi fuisse principium.

Ibid. — λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μῆδετο νόστον Ἀργείοις.]

Ita Minerva apud Euripidem;

Τὴν μὲρ πρὶν ἔχθρῳ Τρῶας εὐφραίνει δέλω,
 Στρατῶν δ' Ἀχαιῶν νόστον ἐμὲ καλεῖν πικρόν.

Troad. ver. 65.

Et ibid. ver. 75;

Δούστον αὐτοῖς νόστον ἐμὲ καλεῖν δέλω.

Ver. 134. — σφίον.] Pronuntiabatur σφῶν.

Ver. 135. Μῆνιος ἔξ ὅλοῃς Γλαυκῶπιδος.] Ἐπεὶ Αἰ-
 οντα τὸ Λοκρὸν ἐκέλευσαν, [Barnesius legendum cen-

set οὐκ ἐκέλευσαν,] βιασάμενον ἐν τῷ ἱερῷ αὐτῆς Κασάν-
 δραν. Schol. Ἦν ἡ μῆνις τὸ Ἀθηναῖος, ὅτι μὴ ἐκολάσθη
 κοῦας ὁ Λοκρὸς Αἴας ἐνυερίσας τῇ Κασάνδρᾳ κατὰ πρόσω-
 πον τὸ Ἀθηναῖος. Eustath.

Καὶ νῦν καὶ Ἀργεῖοι κίον Ἑλλάδος ἱερὸν ἕδρας

Πάντες ἄλλος κατὰ βίβλ' ἀκρόαται, εἰ μὴ ἄρα σφί
 Κύρη ἐργαστοῖο Διὸς νυμίστην Ἀθήνη.

Quint. Calabr. Παραλειπομένην, XIV, 418.

Οὐκ οἶδ' ὑπερδύσαν με, καὶ ναὺς ἔμυς;

— ἦν καὶ Αἴας εἰλεῖ Κασάνδραν βίβλ'.

Κ' ἐδὲν γ' Ἀχαιῶν ἔπαυεν ἐδ' ἦν καὶ ὑπὸ.

Euripid. Troad. ver. 69.

Nerytiusque Heros à virgine, virgine raptâ,
 Quam meruit solus pœnam, digessit in omnes.

Ovid. Metamorph. lib. XIV, 468.

— Pallâsine exurere classem

Argivûm, atque ipsos potuit submergere ponto,
 Unius ob noxam et furias Ajacis Oilei?

Virg. Aen. I, 43.

Vide et infrâ ad δ', 503.

Ver. 136. Ἦτ'.] Quæ utique — Quæ sci-
 licet —

Ver. 138. Μάψ, ἀτὰρ ἔχ' κατὰ κόσμον, ἐς ἥλιον
 καταδύντα.] “ Veteres matutino tempore conciones
 “ habebant; ideò hoc indecenter factum esse ait
 “ Poëta, ut noctu Græci convenerint.” Spondan.
 Rectius, ut opinor, Eustathius; Ἰστέον ἡ ὥς ἡ ψήγι
 ἀπλῶς ὁ Ποιητὴς τὸ ἐς ἥλιον δύντα ἐπ' ἀγορᾶν ἐλθεῖν τῶν
 Ἀχαιῶν· τῷτο γὰρ καλῶς αἰν ποτε γένοιτο, κατὰ καὶ τὸ
 ἐν νυκτὶ, ὡς ἐν πολλαῖς τῶν ἱστορίων, καὶ ἐν ταῖς Ὀμηρικαῖς
 ἡ νυκτὴ γερῶς εὐρεται. Οὐκ ἔστιν, ὡς ἐπείθετο, ἐς τὸ πᾶν
 ἀπαρίσκειται ὁ Ποιητὴς τῇ πρὸς ἐσπέρην ἀγορᾷ, ἀλλ' ὅτι
 ἔχ' κατὰ κόσμον ἦλθεν, οἴῳ βεβαρημένοι. Διὸ καὶ ἀκόσ-
 μως καταλέγουσιν, ἐμυρίσθησαν.

Ver. 139. — βεβαρηότες.] Vide infrâ ad ζ',
 467; et ad II. β', 314.

- 140 Μῦθον μυθείσθω, ὃ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν.
 "Εὐθ' ἦτοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιῶς
 Νόστος μιν ἠσέσθω ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἔηδανε βύλετο γὰρ ῥα
 Λαὸν ἐρυκακίειν, ῥέζειν δ' ἱερὰς ἑκατόμβας,
 145 Ὡς τ' Ἀθηνᾶς δεινὸν χόλον ἐξακέσαιο.
 Νήπιον, ὃ δὲ τὸ ἦδη, ὃ δ' ἐπείσας ἔμελλεν.
 Οὐ γὰρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἔοντων.
 Ὡς τὰ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένῳ ἐπέεσσιν
 Ἔσασαν οἱ δ' ἀνόησαν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 150 Ἥχῃ θεσπεσίῃ· δίχα δὲ σφισιν ἦδανε βελή.
 Νύκτα μὲν ἀέσαμην, χαλεπὰ φρέσιν ὀρμαίνοντες
 Ἀλλήλοισ' (ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἦρτυε πῆμα κακοῖο.)
 Ἦῶθεν δ' οἱ μὲν νέας εἴλκομεν εἰς ἄλα δῖαν,
 Κτήματά τ' ἐντιθέμεσθαι, βαθυζώνης τε γυναῖκας.
 155 Ἡμίσεις δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
 Αὔθι, παρ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένοι λαῶν.
 Ἡμίσεις δ' ἀναβάντες ἐλαύνοντο αἰὲν μάλ' ὦκα
 Ἐπλεον ἐφόρεσεν δὲ θεὸς μεγακῆτεα πόντον.
 Ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες, ἐρέξαμην ἱρὰ θεοῖσιν,
 160 Οἴκαδε ἵεμενοι· Ζεὺς δ' ἔπα μῆδετο νόστον,
 Σχέτλιος, ὅς ῥ' ἔριν ὦρσε κακὴν ἐπὶ δεύτερον αὐτίς.
 Οἱ μὲν ἀποτρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας,

- " Sermone proferebant, cujus gratia
 populum congregarent.
 " Ibi tum Menelaus jubebat omnes
 Achivos,
 " Reditus meminisse super lata dor-
 sa maris :
 " Neque Agamemnoni omnino place-
 bat : volebat is nempè
 " Populum detinere, facerèque sacras
 Hecatombas,
 " Ut Palladis vehementem iram pla-
 caret ;
 " Stultus, neque istud noverat, quod
 non persuasurus erat :
 " Non enim statim deorum vertitur
 mens sempiternorum.
 " Sic hi quidem asperis vicissim con-
 tendentes verbis
 " Stabant : surrexerunt verò benè-o-
 creati Achivi,
 " Clamore ingenti : bifariam autem
 ipsis placebat consilium.
 " Per noctem quidem dormivimus,
 perniciofa mente cogitantes
 " Invicem ; (in nos enim Jupiter
 parabat damnum mali.)
 " Manè autem hi quidem naves de-
 duximus in mare vastum,
 " Resque imposuimus, et profundè-
 succinctas mulieres.
 " Dimidia autem proinde pars populi
 se-continebat manens
 " Illic, apud Atridem Agamemno-
 nem, pastorem populorum :
 " Dimidia autè consensu navibus re-
 migabamus ; hæ autè valde velociter
 " Navigabant ; stravit autem deus
 vastum pontum.
 " In Tenedum autem quum advenis-
 semus, fecimus sacra diis,
 " Domum-redire festinantes : Jupiter
 verò nondum meditabatur reditu,
 " Infestus ; qui contentionem concitavit
 malam secundò iterum.
 " Alii quidem averfis iverunt navibus
 remigio-utrinque-instructis,

Ver. 141. "Εὐθ' ἦτοι Μενέλαος] Ὁ δ' ἐν Σοφοκλῆς ποιήσας τὸ Μενέλαον οὐ τὴν Τροίαν ἀπαίρειν σπεύδοντα, οὐ τὴν Πολυξένην, τὴν δ' Ἀγαμέμνονα μικρὸν ὑπολειφθῆναι βελομένην, τὴν ἐξελάσασθαι τὴν Ἀθηνᾶν χάριν, εἰσάγει λέγοντα τὸ Μενέλαον.

" Σὺ δ' αὖθις μίμνῃς τὴν καὶ Ἰδαίαν χθόνα,

" Ποίμνας Ὀλύμπου συναγαγὼν θυηπόλει."

Strabo, Geograph. Lib. X.

Ver. 144. — ῥέζειν.] *Al.* ῥέζει.

Ver. 147. Οὐ γὰρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος.]

— Διὸς γὰρ δυσπαράκλητος φρένας.

Æschylus Prometh. vinct. 34.

Ver. 149, et 182. Ἔσασαν.] Vide ad *Il.* μ', 55.

Ver. 151. — φρέσιν ὀρμαίνοντες.] Vide ad *Il.* ι', 5.

Ver. 153. — ἄλα δῖαν.] *Mare magnum.* Vide infra ad ver. 158.

Ver. 155. — ἄρα.] Non hinc supervacaneum est istud ἄρα sed vim habet in connectendā sententiā cum eo quod præcessit, ver. 150 ; — δίχα δὲ σφισιν ἦδανε βελή.

Ver. 158. — ἐφόρεσεν δὲ θεὸς μεγακῆτεα πόντον.] Ἐσπασεν, γαλήνῳ ἐποίησεν. *Schol.*

Sternitur æquor aquis — *Æn.* V, 821.

Ibid. — μεγακῆτεα πόντον.] Non, μεγάλη κήτη ἔχοντα, uti minus rectè exponit *Scholias* ; sed *magnum, vastum.* Sic *Il.* δ', 222 ; et λ', 5 ;

Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσεὺς μεγακῆτ' ἠὲ μελαίνῃ.

Item λ', 599 ;

— ἐπὶ πρύμνῃ μεγακῆτ' ἠὲ.

Et φ', 22 ;

Ὡς δ' ὑπὸ δελφῖνος μεγακῆτος —

Ver. 161. — ὅς ῥ'.] *Qui scilicet* —

- Ἀμφ' Ὀδυσῆα ἀνακτα δαΐφρονα ποικιλομήτιν,
 Αὐτίς ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἦρα φέροντες.
 165 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέσιν, αἳ μοι ἔποντο,
 Φεῦγον, ἐπεὶ γίνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων·
 Φεῦγε δὲ Τυδέος υἱὸς Ἀρήϊος, ὥρσε δ' ἑταίρους·
 Ὅφρ' ἐδὲ δὴ μετὰ νῶϊ κίε Ξανθὸς Μενέλαος,
 Ἐν Λέσῳ δ' ἔκλινεν δολιχὸν πλὸν ὁρμαίνοντας,
 170 Ἡ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης,
 Νῆσθ' ἐπὶ Ψυρίῃς, αὐτὶς ἐπ' ἀριεῖς ἔχοντες,
 Ἡ ὑπέπερθε Χίοιο, παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.
 Ἡ τέορδον δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ ὅγ' ἡμῖν
 Δεῖξε, καὶ ἠνώγε πέλαγος μέσον εἰς Εὐβοίαν
 175 Τέμνειν, ὅφρα τάχιστα ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν.
 ὦρτο δ' ἐπὶ λιγύς ἑρ' ἀήμιαι· αἱ δὲ μάλ' ὤκα
 Ἰχθυόεντα κέλευθα διέδραμον· ἐς δὲ Γεραῖσόν
 Ἐνύχαια κατάγοντο· Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
 Πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες.
 180 Τέτρατον ἡμας ἔλω, ὅτ' ἐν Ἀργεῖ νῆας εἴσας

- “ Qui circa Ulyssē erant regem prudentem varii-confilii,
 “ Rursus Atridae Agamemnoni gratificantes.
 “ Sed ego cum navibus confertis, quæ me sequebantur,
 “ Fugi, quoniam cognoscebam, quod jam mala meditabatur deus :
 “ Fugit porro Tydei filius bellicosus, excivique socios :
 “ Sed autem tandem ad nos venit flavus Menelaus,
 “ In Lesbō verò invenit de longâ navigatione deliberantes,
 “ An suprâ Chium iremus asperam,
 “ Ad insulam Psyrîam, ipsam à sinistris habentes ;
 “ An sub Chio, propter ventosum Mimanta.
 “ Rogabamus autem deum ostendere signum ; ille verò nobis
 “ Ostendit, et jussit pelagus medium in Eubœam
 “ Secare ; ut quàm-celererrimè infortunium effugeremus.
 “ Orsus est autem stridulus ventus spirare : naves verò valdè velocitèr
 “ Piscosas vias percurrerunt ; et ad Geræstum
 “ Nocturnæ deductæ sunt : Neptuno autem taurorum
 “ Multa femora posuimus, pelagus magnam emensî.
 “ Quartus dies erat, quandò in Argis naves æquales

Ver. 164. — ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἦρα φέροντες.] Ὀδυσσεύς ὃ τῷ βασιλεῖ ἐπὶ κακῇ οἰκίᾳ χαρίζεται τὸτο ὃ δολοῖ το, ἦρα φέρον, ὃ ἐστὶ χάριν ὅπερ ἐπίπρω φασὶν οἱ ὕστερον. Eustath. Verum, ut opinor, phrasis hæc “ ἐπ' Ἀτρείδῃ — ἦρα φέροντες ” ea ipsa est, quam Recentioribus tribuit vir eruditus ; scilicet, Ἀτρείδῃ ἐπίπρω φέροντες· eaque non à Recentioribus solis, sed et ab ipso Homero alibi usurpata est ; Ut *Il. α.* 572 ;

Μητρὶ φίλῃ ἐπίπρω φέρον —

Et *ibid.* ver. 578 ;

Πατρὶ φίλῃ ἐπίπρω φέρον —

Ver. 166. — ὃ δὴ κακὰ.] Vide ad *Il. ε'* 433.

Ver. 169. Ἐν Λέσῳ.] Λέσος νῆσος Τροίας, ἐχέουσα πόλιν, Πύρρον, Ἐρεσσον, Μιτυλήνην, Μήθυμναν, Ἀντισσαν. Schol.

Ver. 170. Ἡ καθύπερθε Χίοιο.] Κεῖται ἡ νῆσος Χίος μέση τῇ Ψυρῇ καὶ τῇ Μίμαντι. Schol. ad ver. 171.

Ver. 171. Νῆσθ' ἐπὶ Ψυρίῃς.] Νησιδίον ἐστὶ λυπρὸν ἀπὲχον σταδίων π' τ' Χίῳ· ὃ καὶ ἀνέχον ἔχει, ἐν ᾧ ἐστὶ λιμὴν ἐνδιχόμενος· ἀπὸ τῆς Αἰγαίου πελάγους παρασημασμένης τὰς νῆας μέμνηται Δημοδοκίης. Schol.

Ibid. — αὐτὴν.] Τὴν Χίον λέγει. Schol.

Ver. 172. — παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.] Μίμνας, ὅρ' ἀντικρὺ Χίῳ τ' ἴσθμῳ, ἀπὸ Μίμαντος ἐνὸς τῶν Γυγάντων, ὀνομασθέν. Schol. Μεταξὺ δὲ τῶν Ἐρυδρῶν καὶ τῆς ὑποκρήνης, Μίμνας ἐστὶν ὅρ' ὑψηλὸν, εὐθρον, πολὺν δρόμον. Strabo Geograph. Lib. XIV.

Ver. 174. — πέλαγος μέσον.] Τὴν τέταν μίσην ὁδόν. Schol.

Ibid. — Εὐβοίαν.] Νῆσον, ἐγγύς Ἀθηνῶν. Schol.

Ver. 176. — λιγύς.] Vide ad *Il. τ'* 350.

Ver. 177. — ἐς τὴν Γεραῖσόν.] Γεραῖσος, λιμὴν Εὐβοίας. Schol.

Ibid. — ἐς δὲ Γεραῖσόν Ἐνύχαια κατάγοντο.] Ἦγον ἀπὸ μίαν νυκτὸς κατέστησαν εἰς τὴν ἐκείνῃ λιμῆνα. Eustath. Quod fieri non posse existimans D^{na} Dacier ; Græcos, nocte apud Lesbum (ver. 169) confiliis agitandis traductâ, manè inde discessisse, per totam diem navigasse, et sub sequentis noctis fine ad Geræstum appulisse conjicit. Porro neque vox ἐνύχαιος sensu, quo hîc accipit Eustathius, usquam alibi apud Poëtam usurpatur ; sed semper, noctis tempore, sive nocturnus, significat. Vide ad *Iliad. λ'* 682, 715 ; et *φ'* 37. Neque aliter hîc intellexit Scholiastes, qui exponit Ἐνδυαί, ὑπὸ νύκτα.

Ver. 179. — μῆρ' ἑθιμῶν.] Ἀλ. μῆρ' ἑθιμῶν. “ Quam lectionem ” inquit Barnesius “ sunt qui defendunt, per συνεκφάνησιν contrahentes Duas breves in unam longam.” Sed nihil opus. Nam, ut rectè annotat vir idem eruditus, alibi apud Homerum occurrunt μῆρ' et μῆρᾶ. Vide infra ad *μ'* 364 ; et ad *ν'* 26 ; item ad *Il. α.* 464 ; et *β'* 427.

Ver. 180. — νῆας εἴσας.] Vide suprâ ad ver. 10.

Ver.

Τυδείδῃ ἔταροι Διομήδεϊ ἵπποδάμοιο
 ἔτασαν· αὐτὰρ ἔγωγε Πύλονδ' ἔχον· ἔδ' ἐποτ' ἔσβη
 Οὔρος, ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν ἄηναι.
 Ὡς ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπευθὺς· ἔδ' ἐτι οἶδα
 185 Κείνων, οἳ τ' ἐσάωθεν Ἀχαιῶν, οἳ τ' ἔπόλοντο.
 Ὅσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμεν' ἡμετέροισι
 Πεύθομαι, ἢ θέμις ἐστὶ δαΐσαι, ἔδ' ἐσε κεύσω.
 Εὐ μὲν Μυρμιδῶνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμῶρες,
 Οὐς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμ' υἱός·
 190 Εὐ ἢ Φιλοκτήτῃ, Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν·
 Πάντας δ' Ἰδομενεὺς Κρήτῃ εἰσήγαγ' ἑταίρους,
 Οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ ἔτιν' ἀπηύρα.
 Ἀτρεΐδην ἢ καὶ αὐτοὶ ἀκχέετε, νόσφιν ἐόντες,
 Ὡς τ' ἦλθ', ὥς τ' Αἴγιοστος ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
 195 Ἀλλ' ἦτοι κεῖν' μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέτισεν·
 Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέαχ
 Ἀνδρός· ἐπεὶ καὶ κεῖν' ἐτίσατο πατροφονῆα,
 Αἴγιοστον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
 Καὶ σὺ, φίλος, (μάλα γάρ σ' ὀρώω καλὸν τε μέγαν τε),
 200 Ἀλκιμος ἔος, ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὐ εἴπῃ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 ὦ Νέστωρ Νηληιάδῃ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 Καὶ λίω κεῖν' μὲν ἐτίσατο, καὶ οἳ Ἀχαιοὶ

" Tydidae socii Diomedis equum-domitoris
 " Statuere: ego vero in Pylum cursum-tenui; nec unquam desit
 " Ventus, postquam primum deus praemisit flare.
 " Sic veni, dilecte fili, inscius; neque quicquam scio
 " De illis, qui servati sint Achivorum, quique perierint.
 " Quaecunque autem in aedibus sedens nostris
 " Audivi, ut par est, doceberis; neque te celabo.
 " Bene quidem Myrmidonas dicunt rediisse hastis-exercitatos,
 " Quos duxit Achillis magnanimi praeclarus filius:
 " Bene etiam Philocteten, Paentis illustrem filium:
 " Omnes porro Idomeneus in Cretam duxit socios,
 " Qui fugerunt ex bello: pontus nempe ei nullum abstulit.
 " At ridem vero et ipsi auditis, quamquam procul sitis,
 " Utque venit, utque Aegisthus ei molitus est tristem mortem.
 " Sed sane ille quidem graviter luit:
 " Adeo bonum, et filium interempti relictum esse
 " Viri; quoniam et ille ultus est paricidam,
 " Aegisthum dolosum, qui ei patrem inclytum interfecerat.
 " Et tu, amice, (valde enim te video pulchrumque magnumque),
 " Fortis sis; ut aliquis tibi, et posterorum bene dicat.
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
 " O Nestor Nelide, magna gloria Achivorum,
 " Et abunde ille quidem ultus est, et ei Achivi

Ver. 181. Τυδείδῃ.] Pronuntiabatur Τυδείδω. Vide ad II. α', 1; et β', 811.

Ver. 184. Ὡς ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπευθὺς.] Σημειώσαι ἢ, ὅτι ἐπίτηδες ἀναγὰ κατὰ τὰς Παλαιὰς τὸ λόγον ὁ Ποιητὴς ἐπὶ Νέστορ, ἵνα τὰ λοιπὰ δι' αὐτοῦ χωρὶς δηλώσῃ τὸ ὅδ' ἐνὶ ἀνθρώπῳ πάντων φασὶ τὴν περὶ τὸ νόστον τὴν ἐμπειρίαν ἀναδεῖν, ὃ πῶς ἐνὶ μέρει ἢ δηλαδὴ, ἀξιοπίστον γίνεταί τὸ πᾶν. Eustath.

Ibid. — φίλε τέκνον.] Ἦτοι πρὸς τὸ σημαίνοντα ἀπάντησε φίλ' τὸ ὅδ' τέκνον [Ita ex Aloysii MS editit Barnesius pro vulgato φίλ' τὸ τέκνον] ἔδ' ἐταρον· ἢ πρὸς τὸ σιωπῶντα τὸ παῖς. Schol. Prior (ut opinor) verior accipiendi ratio. Vide infra ad λ', 90, 91.

Ver. 188. Εὐ μὲν Μυρμιδῶνας.] Οἱ νεώτεροι τὸ Νεοπτόλεμον εἰς τὴν Ἠπειρὸν ἐλθεῖν λέγουσι. Schol.

Ibid. — ἐγχεσιμῶρες.] Ἐγχεσίμωροι δὲ, ὡς καὶ

ἐν Ἰλιάδι, οἱ αἰχμηταί· οἱ περὶ ἔγχη μεμνημένοι, ὃ ἐστὶ κακοπαθόντες. Eustath. Vide ad II. δ', 242.

Ver. 189. — Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός.] Neoptolemus.

Ver. 194. Ὡς τ' ἦλθ', ὥς τ' Αἴγιοστος.] Vide infra ver. 263; et δ', 521.

Ver. 195, 197, 203, 206, 216. — ἀπέτισεν — ἐτίσατο — τίσααχ — ἀποτίσεται.] Vide ad II. ι', 508; et ο', 116.

Ver. 196. Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέαχ.] Ita Iliad. ε', 484;

τὸ καὶ καὶ τις εὐχεται ἀνῆξ, Ἰωντὸν ἐνὶ μεγάροισι ἀρετῆς ἀλκτῆρα λιπέαχ.

Ibid. — καταφθιμένοιο.] Vide ad II. β', 43.

Ver. 197. — κείνος.] Orestes. Vide infra ver. 306, 308.

- Οἷσσι κλέος εὐρὺ, καὶ ἰσομένοισιν αἰοιδῆν.
 205 Αἱ γὰρ ἐμοὶ τοσσὴνδε θεοὶ δύναμιν παραθεῖεν
 Τίσσαῳ μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
 Οἷτε μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόων].
 Ἄλλ' ἔ μοι τοῖσ'τον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον,
 Πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμοί· νῦν ᾗ χρὴ τελλάμῃ ἔμψης.
 210 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 ὦ φίλ', ἐπειδὴ, ταῦτά μ' ἀνέμνησας καὶ εἶπες,
 Φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἵνεκα πολλὰς
 Ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν, κακὰ μηχανάσθαι.
 Εἰπέ μοι, ἢ ἐκὼν ὑποδάμνιασαι, ἢ σέ γε λαοὶ
 215 Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεῶ ὁμῇ;
 Τίς δ' οἶδ', εἴ κέ ποτέ σφι βίας ὑποτίσει ἔλθων,
 ἢ ὅγε μῦθον εἶπες, ἢ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί;
 Εἰ γὰρ σ' ὥς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 ὥς τότε Ὀδυσσῆα φεικόμετο κυδαλίμοιο,
 220 Δῆμω ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί·
 (Οὐ γὰρ πω ἴδον ὦδ' εἰς ἀναφανδὰ φιλεῦντας,
 ὥς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη.)
 Εἴ σ' ἔτι ὥς ἐθέλοι φιλέειν, κήδοιτό τε θυμῷ,
 Τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλεάθοιτο γάμοιο.
 225 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦν·
 ὦ γέρον, ἔγωγε τῷτο ἔπος τελέεσθαι οἶω.

- " Deferent gloriam amplam, et posteris præconium.
 " Utinam enim mihi tantam dii vim dedissent
 " Ad ulciscendos procos ob injuriam molestam,
 " Qui me contumeliâ afficientes perniciosa machinantur.
 " Sed non mihi hujusmodi destinârunt dii felicitatem,
 " Patrique meo et mihi; nunc autem opus est pati omnino.
 Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;
 " O amice, quandoquidem hæc me recordari-fecisti, et locutus es,
 " Aiunt procos, tuam matrem propter, multos
 " In ædibus, te invito, mala machinari.
 " Dic mihi, an lubens vinceris, an te cives
 " Odio-habent publicè, sequentes dei oraculum?
 " Quis scit, an aliquandò eorum violentiam ulciscatur reversus,
 " Sive ipse solus existens, sive et universi Achivi?
 " Si enim te sic vellet amare cælia Minerva,
 " Quemadmodum Ulyssis quondâ supra-modû-curam-habuit gloriæ,
 " Populo in Trojanorum, ubi passus sumus dolores Achivi:
 " (Non enim unquam vidi usque-adeò deos manifestè amantes,
 " Quemadmodum illi manifestè afficit Pallas Minerva.)
 " Si te adeò vellet amare, curarêque in animo,
 " Tum quispiam illorum utique oblivisceretur nuptiarum.
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrâ allocutus est;
 " O senex, nunquam hunc sermonem perfectum iri existimo:

Ver. 204. — ἰσομένοισιν αἰοιδῆν.] *Al.* ἰσομένοι-
 σι πύθια.

Ver. 205. Αἱ γὰρ.] Vide ad *Il.* ε', 22; et ε', 132.

Ibid. — τοσσὴνδε.] Vide ad *Il.* ε', 357.

Ver. 206. Τίσσαῳ μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς.]
 Τὸ δὲ, " ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς," ἀντιπαρατίθεται τὸ γὰρ
 ὁρῶν ἢ, " Τίσσαῳ μνηστῆραν ὑπερβασίαν." *Eustath.*
 Atqui id multo languidiùs esset dictum.

Ver. 207. Οἷτε.] *Qui scilicet* —

Ver. 209. — νῦν δὲ χρὴ τελλάμῃ ἔμψης]

Quod fors feret, feremus æquo animo —

Terent. Phorm. Act. I, Scen. ii, ver. 88.

Ver. 210, et 253. — Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.]
 Vide suprâ ad *ver.* 68; et ad *Il.* α', 175.

Ver. 211. — εἶπες.] *Al.* εἶπας. Quod idem.

Ver. 217. ἢ ὅγε μῦθον εἶπες.] De istius, ὅγε, ve-
 nustate, vide suprâ ad β', 327; et ad *Il.* γ', 409.

Ver. 218, 221, 223. — φιλέειν — φιλεῖντας
 — φιλεῖν.] Vide ad *Il.* ε', 304.

Ver. 219. — φεικόμετο.] *Al.* πύρι κήδοιτο.

Ver. 220. Δῆμω ἐνὶ Τρώων.] Vide suprâ ad α',
 103.

Ver. 222. ὥς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς
 Ἀθήνη.] Vide ad *Il.* κ', 278.

Ver. 223. — ἔτι ὥς ἐθέλοι.] *Al.* ἔτι γ' ἐθέλοι
 et ἔτι γ' ἐθέλοι.

Ver. 224. Τῷ κέν τις κείνων.] Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ, τις,
 πολλάκις ἔχει εἰς ἀπλῆς, ἀλλὰ πάντας, λαφύειν ἀν-
 τὶ τῷ, εἰς ἑκάστου. Οὕτως παρὰ Σοφοκλεῖ λέγεται ὁ
 χορὸς οἱ Σαλαμίνιοι, (*Ajax*, *ver.* 245, 247.) ὡς νῦν
 καὶ τὸ " τινι ποδῶν κλαπῶν ἀπὸ τοῦ " ἡγῶν ἀρτί καὶ τὸν
 φονεῖν λάβρα. Οὕτω καὶ ταῦτα ἐκλεάθοιτο τις γάμοιο
 ὃ εἰς ἑκάστου τῶν μνηστῆρων. *Eustath.*

Ver.

Αἴλιω γὰρ μέγα εἶπες· ἄγῃ μ' ἔχῃ· ὅκ' ἂν ἔμοιγε
Ἑλπομένῳ τὰ γένοιτ', ὅδ' εἰ θεοὶ ὥς ἐθέλοιν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

- 230 Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπ' φύγεν ἔρκος ὀδόντων;
ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαῶσαι.
Βελοίμην δ' ἂν ἔγωγε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
οἴκαδ' εἴ ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἡμᾶς ἰδέσθαι,
ἢ ἔλθῶν σπολέας ἐφέστιος, ὥς Ἀγαμέμνων
235 ὦλεθ', ὅπ' Αἰγίοιο δόλω καὶ ἧς ἀλόχοιο.
Ἄλλ' ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοῖον ἔδδ' εἰς θεοὶ περ
καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύναντο ἀλαλκέμεν· ὅππότε κεν δὴ
Μοῖρ' ὅλῃ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·

- 240 Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα, κηδόμενοι περ.
Κεῖνῳ δ' οὐκ ἔτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλὰ οἱ ἤδη
φράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.
Νῦν δ' ἐθέλω ἔπ' ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
Νέστορ· ἐπεὶ οἴοιόδε δίκας ἦδ' ἐφρόνιν ἄλλων.
245 Τεῖς γὰρ δὴ μιν φασὶν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν.

Ver. 227. — ὅκ' ἂν ἔμοιγε.] *Al.* ὅδ' ἂν ἔμοιγε.

Ver. 230. Τηλέμαχε, ποῖόν.] *Edidit Barnesius* de suo, Τηλεμαχῶ, ποῖόν. Minus recte. Vide ad *Il.* α', 51.

Ver. 231. ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαῶσαι.] *Ita Aeschylus*;

κλύει δ' καὶ πρόσθεν ἂν θεός.

Eumenid. ver. 297.

Nec dissimilitèr de Diis *Opprianus*;

Τηλόθεν ἐγγύς ἔοντες.

Halieutic. lib. II, ver. 8.

Ver. 236. Ἄλλ' ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοῖον.] Τὸν ὁμοῖον ἐπὶ πάντας κατὰ φύσιν ἐρχόμενον. *Schol.* Ἰστέον δ', ὅτι ὁ Ποιητὴς πανταχῶς τὸ ὁμοῖον ἐπὶ τῷ φάυλε λαμβάνει· οἷον — “Ἀλλὰ σε γῆρας τέρει ὁμοῖον.” καὶ, “Ἀλλ' ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοῖον, ἔδδ' εἰς θεοὶ περ καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν.” *Schol.* ad *Il.* δ', 315.

Ibid. — θάνατον μὲν — ἔδδ' εἰς θεοὶ περ καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν.]

Infernus neque enim tenebris *Diana* pudicum
Liberat *Hippolytum*.

Horat. Carm. lib. IV, *Od.* vii, 25.

“Nimis enim magnum dixisti; stupor me tenet; non mihi

“Speranti ea contingerent, neque si dii sic vellent.

Hunc verò rursus allocuta est dea cæcia *Minerva*;

“Telemache, quale tibi dictum effugit septum dentium?

“Facile Deus, si quidem voluerit, etiā è-longinquo virum servaverit.

“Mallem verò ego etiam dolores multos passus

“Domum redire, et reditus diem videre,

“Quàm reversus penire propriâ-indomo; uti *Agamemnon*

“Periit, *Ægisti* dolo et suæ uxoris.

“Verum enimverò mortem omnibus-æquè-gravem neque dii ipsi

“Etiam ab amato viro possunt arce-re, quandocunque tandem

“Fatum perniciosum corripuerit longum-somnum-adferentis mortis.

Hunc autem rursus *Telemachus* prudens contrà allocutus est;

“Mentor, nè amplius hæc differamus, mæsti licet:

“Illi verò non amplius reditus verus, sed ei jam

“Moliti sunt immortales mortem et fatum atrum.

“Nunc verò volo rem aliam inquire-re et interrogare

“Nestorem, quoniam novit jura et prudentiam præ aliis:

“Ter enim jam ipsum dicunt impe-râsse sæculis virorum,

Ver. 237. — ὅππότε κεν δὴ Μοῖρ' ὅλῃ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.]

Stat sua cuique dies — *Æn.* X, 467.

Ὅππότε πρῶτα θάνατος, ἀνάγκη ἐν χερσὶ κοίλας
Εὐδοκίης εὐ μάλιστα μακρὸν ἀτέρμονα νήγρετον ἔπλεον.

Mosch. Idyll. III, 108.

“Stat quidem terminus nobis, ubi illum inexorabilis factorum necessitas fixit. *Senec. Epist.* 101.

Ibid. — ὅππότε κεν δὴ.] Vide ad *Il.* ε', 433, et 504.

Ver. 240. — μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα.] *Vulga-*ti habent λεγοίμεθα. *Barnesius* verò ex uno MS et ex *Edit. Vet.* edidit λεγόμεθα. Quod et Homero usitatus. Vide infra ad v', 296; item ad *Il.* v', 292; et v', 244. *Eustathius* tamen hîc in commentario λεγοίμεθα legit.

Ver. 242. — θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.] Vide infra ad v', 241.

Ver. 245. Τεῖς γὰρ δὴ μιν φασὶν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν.]

Τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων

Ἐφθιάδ', οἱ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἦδ' ἐγένοντο

Ἐν Πύλῳ ἠγάθει, μὲν δ' ἐτρίτατοις ἀνασεν.

Iliad. α', 250.

Vet.

Ὡς τέ μοι ἀθανάτοισι ἰνδάλλε' εἰσορᾶσθαι.
 Ὡ Νέστωρ Νηληϊάδῃ, σὺ δ' ἀληθὲς ἐνίσπε,
 Πῶς ἔθαν' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων;
 Πῦ Μενέλαος ἔλω; τίνα δ' αὐτῷ μήσατ' ὄλεθρον
 250 Αἴγιοθ' ὁδολόμητις; ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω.
 Ἥ οὐκ Ἄργε' ἦεν Ἀχαιῶν, ἀλλὰ πῃ ἄλλη
 Πλάζετ' ἐπ' ἀνθρώπους, ὃ δὲ θαρσύνῃσας κατέπεφνε;
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 Τοίγαρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
 255 Ἦτοι μὲν τόδῃ κ' αὐτὸς οἶεαι, ὥς κεν ἐτύχθη
 Εἰ ζῶοντ' Αἴγιοθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν
 Ἀτρείδης, Τροίηνεν ἰὼν, ξανθὸς Μενέλαος·
 Τῷ κέ οἱ εὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
 Ἄλλ' ἄρα τὸν γε κύνας τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν
 260 Κείμενον ἐν πεδίῳ ἐκὰς ἄστε'· εὐδὲ κε τίς μιν

Ver. 247, 248. Ὡ Νέστωρ — Πῶς ἔθαν' Ἀτρείδης ἔσθ.] Τοῖς δὲ προσέειπεν, καὶ μὴδὲν ἢ δόγησις ἢ προσήκουσα, πάντως οἱ ἐρωτῶντες χαρίζονται καὶ κυῖσι βελονήν. Ὡ Νέστωρ Νηληϊάδῃ, σὺ δ' ἀληθὲς ἐνίσπε, " Πῶς ἔθαν' Ἀτρείδης; — Πῦ Μενέλαος ἔλω; — Ἥ οὐκ Ἄργε' ἦεν Ἀχαιῶν; " πολλαὶ ἐρωτῶν ἅμα καὶ πολλὰν λόγον ἀφορμὰς προσέειπε. ἔχ, ὥσπερ ἔνιοι, συσέλλοντες εἰς τὸ ἀναγκαῖον αὐτὸ, καὶ συνελκύνοντες τὰς ὑποκρίσεις, ἀφαιρῶνται τὴν γεροντικὴν ἀσφαιρίαν τὸ ἥδιστον. *Plutarch. Symposiac. Lib. II, Probl. 1.* " Si verò et senex presens est; habes occasionem quā plurimum illi contulisse videaris, si eum interrogas vel quæ ad illum omnino non pertinent: est enim huic ætati loquacitas familiaris. Hæc sciens Homerus, quandam congeriem simul interrogationum Nestori fecit offerri:

" Ὡ Νέστωρ Νηληϊάδῃ, σὺ δ' ἀληθὲς ἐνίσπε.
 " Πῶς ἔθαν' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων;
 " Πῦ Μενέλαος ἔλω;
 " Ἥ οὐκ Ἄργε' ἦεν Ἀχαιῶν;

" Tot loquendi femina interrogando congeffit, ut pruritum senectutis expleret. Et Vergilianus Æneas, gratum se ad omnia præbens Evandro, varias illi (*Æn. VIII, 311*) narrandi occasiones ministrat. Neque enim de unâ re aut alterâ requirit,

" — sed singula lætus

" Exquiratque, auditque virum monumenta priorum.

" Et Evander consultationibus captus scitis quàm multa narraverit." *Macrob. Lib. VII, cap. 2.*

Ibid. — εὐρυκρείων.] Vide ad *Il. α', 102.*

Ver. 251. Ἥ οὐκ Ἄργε' ἦεν Ἀχαιῶν;] Ἀχαιῶν ἡ τῶς Φθιώτας φασὶ συγκατελθόντας Πέλοποι εἰς τὴν Πελοπόννησον, οἰκῆσαι τὴν Λακωνικὴν τοσούτοι δ' ἀρετῇ διεικνύειν, ὥς τὴν Πελοπόννησον, καὶ πολλὰν ἤδη χρόνον Ἄργος λεγομένην, τότε Ἀχαιῶν Ἄργος λεχθῆναι καὶ ἔμεινον γὰρ τὴν Πελοπόννησον, ἀλλὰ καὶ ἰδίως τὴν Λακωνικὴν ἔτασαν προσαγορεύσθαι τὸ γὰρ τῷ Πηλεΐδῃ, " Πῦ Μενέλαος ἔλω; — Ἥ οὐκ Ἄργε' ἦεν Ἀχαιῶν; — " δειχόνται τινεσὶ ἔσθας. Ἥ οὐκ ἦν ἐν τῇ Λακωνικῇ; *Strabo, Geograph. Lib. VIII.* Et paulo inferius; Τὴν γὰρ ὁμοθυμαδὸν τοῖς ἐπιβίτοις ἀσφαιρίζεται τὴν μὲν Θετταλίαν Πελοποννησίαν Ἀργεὶ καλῶν — τὴν δὲ Πελοπόννησον — " Ἥ οὐκ Ἄργε' ἦεν Ἀχαιῶν; " σημαίναν ἐσταύθαι, ὅτι καὶ Ἀχαιοὶ ἰδίως ἀνομαζόντο οἱ Πελοποννησῖοι καὶ ἄλλοι σημασίαν.

Ibid. — Ἀχαιῶν.] *Al.* Ἀχαιῶν.

Ver. 258. — εὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν.] Ὡς ἔτις ἀμφὶ σαρὶ ὑγρὰν θήσει κόπον.

Euripid. Phœniss. ver. 1658. Ἐστὶν [τόμῳ] ἐπὶ τοῖς ἱεροσυνταῖς καὶ προσδοταῖς, ἵαν τις ἢ τὴν πόλιν προσδοῦν, ἢ τὰ ἱερά κλέπειν, κριθέντα δὲ διασημίω, ἂν καταγινώσκῃ, μὴ ταφῆναι δὲ τῇ Ἀττικῇ. *Xenophon, Ἑλληνικῶν lib. I,* haud longè à fine.

Ver. 259. — ἄρα.] *Ut cadaveribus infepultis fieri solet.*

Ibid. — κύνας τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν.]

— canibus data præda Latinis,

Alitibusque jaces — *Æn. IX, 485.*

Ver. 260. — ἐκὰς ἄστεος.] *Al.* ἐκὰς Ἄργεος. Minus rectè.

Κλαῦσεν Ἀχαιῶδων· μάλα γὰρ μέγα μῆσατο ἔργον.
 Ἡμεῖς μὲν γὰρ κῆρι πολέας τελέοντες ἀέθλης
 Ἡμεῖς· ὁ δ' εὐκλῆ μυχῷ Ἀργεὺς ἱπποδότοιο
 Πόλλ' Ἀγαμέμνονέω ἄλοχον θέλγεσσι· ἐπέεσσιν·
 265 Ἡ δ' ἦτοι τοπρὶν μὲν ἀνείνετο ἔργον ἀεικὲς
 Δῖα Κλυταμνήστρη, (φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσι
 Πὰρ γὰρ ἔλω καὶ αἰδὸς ἀνῆρ, ᾧ πόλλ' ἐπέτελλεν
 Ἀτρείδης, Τροίλῳδ' κίον, εἴρυσσ' ἄκοιτιν.)
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,
 270 Δὴ τότε τ' μὲν αἰδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμῳ,

Ver. 262. Ἡμεῖς μὲν ᾤ. Refertur istud ᾤ non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod elegantèr reticetur: "At res aliter accidit, Nos ENIM ᾤc. Vide ad II. ε', 22.

Ibid. — πολέας.] Enuntiabatur ac si scriptum esset παλῆς.

Ver. 263. — ὁ δ' εὐκλῆ μυχῷ Ἀργεὺς.] Ad hunc locum citat ex Ovidio Spondanus;

"Queritur Ægísthos quare sit factus adulter?"

"In promptu causa est, desidiosus erat."

"Pugnabant alii tardis apud Ilium armis,"

"Quò tulerat vires Græcia tota suas."

"Sive operam bellis vellet dare, nulla gerebat,"

"Sive foro, vacuum litibus Argos erat."

"Quod potuit, fecit; nè nil ageretur, amavit."

"Sic venit ille puer, sic puer ille manet."

[Ovid. de Remed. Amor. ver. 161, 168. Ubi notandum versus 161, 164, 167, paulò aliter, quàm hic citantur, legi.] "Hic ergò Ægísthos, (in-

"quit idem Spondanus) cum ad bellum Trojanum

"non esset profectus, proinde otiosam vitam vive-

"ret, in hoc impium facinus delapsus est; quod

"indicat Nestor, cum ait; Nos quidem apud Tro-

"jam variis exercebamur certaminibus et præliis,

"quibus omnis libidinum ansa præcidi solet: at

"hic Ægísthos nullis negotiis implicatus, facilè

"Clytæmnestræ pudicitiam attentavit." Verùm,

ut opinor, vox "εὐκλῆ" non tam desidiosum Æ-

gísthon indicat; sed eam potiùs habet vim; nempe

Ægísthon, absentibus Atridis, Clytæmnestræ liberè

et sine metu ambiendæ copiam esse datam. Vide

infra ad ε', 479; et ad II. α', 554.

Ibid. — μυχῷ Ἀργεὺς.] Τὰ ἰσχυρότατα μέρη τῆς

Ἀργεὺς. Schol.

— vasto submotâ recessu.

Æn. VIII, 193.

Ver. 264. — θέλγεσσι.] Vide ad II. β', 221;

et γ', 84.

"Deplorâset Achivarum: valdè enim ingens molitus est facinus."

"Nos etenim illic [in Trojâ] multa obeuntes certamina,

"Sedebamus; ille verò securus in secessu Argi equos-pascentis

"Multum Agamemnoniam uxorem demulcebat verbis:

"Et sanè primò quidem abnuebat facinus indignum

"Nobilis Clytemnestra; (mente enim utebatur bonâ:

"Aderat enim et cantor vir, cui plurimum mandabat

"Atrides, ad Trojam proficiscens, servare uxorem.)

"Sed cum jam ipsum [Ægísthon] fati deorū irretivit ut-domaretur,

"Tum verò cantorem quidem ductum in insulam desertam,

Ver. 266. — φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσι.] Ἐν μὲν ἔν τέτοις τῇ φρονήσει τὴν τῆ σωφρονεῖν αἰτίαν ἀποδίδωσιν. Plutarch. de audiend. Poëtis.

Ver. 267. Πὰρ γὰρ ἔλω καὶ αἰδὸς ἀνῆρ.] Τὸ γὰρ ἀρχαῖον οἱ αἰδοὶ φιλοσόφων τάξιν ἐπέχον. Schol. Σωφρον δὲ τι ἢ τὸ τ' αἰδὸν γένος, καὶ φιλοσόφων ἀλγέσιν ἐπέχον.

Ἀγαμέμνων γὰρ τ' αἰδὸν καταλείπει τῇ Κλυταμνήστρῃ φύλακα, καὶ παρανετῆρά τινα ὅς πρῶτον μὲν ἀρετὰς γυναικῶν διερχόμενος, ἐνέβαλλε τινα φιλοτιμίαν εἰς καλοκαγαθίαν· εἴτα ἀτρίδην παρέχον ἡδύαν, ἀπεπλάνα τὴν ἀλγόναν φάουλαν ἐπωποιῶν. Διὸ Αἰγισθὸς ἐπρότερον δι-

έφθειρε τὴν γυναῖκα, πρὶν τ' αἰδὸν ἀποκτεῖναι ἐν νῆσῳ ἐρήμῳ. Athenæus, Lib. I, cap. 12. Καὶ Ὀμηρὸς τὴν αἰδὸς σωφρονιστὰς εἰρήκε, καθάπερ τ' ἡ Κλυταμνήστρῃ φύλακα, "— ὁ πόλλ' ἐπέτελλεν Ἀτρείδης,

"Τροίλῳδ' κίον, εἴρυσσ' ἄκοιτιν." Τὸν τε Αἰγισθὸν ἐπρότερον αὐτῆς ἐπεγενέσθαι, πρὶν ἢ "τὸν μὲν αἰδὸν ἄ-

γων ἐς νῆσον ἐρήμῳ, Κάλπη τὴν δ' ἐθέλυσαν ἀνή-

γων ἐνδὲ δόμοισι." Strabo, Geograph. Lib. I.

Ver. 269. Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι.] Tres hujus loci accipiendi rationes affert Eustathius.

Ἡ γὰρ λέγει, ὅτε μοῖρα ἦν θανεῖν τ' αἰδὸν· ἢ, ὅτε ἐχρὴν ἀποθανεῖν τ' Αἰγισθὸν· ἢ, ὅτε μοῖρα ἦν, τὴν Κλυταμνήστραν ὑπὸ τῇ Αἰγισθῷ γενέσθαι· ὃ καὶ κρείττον ἀλγέ-

τὸ, δαμῆναι ἀφ' ἧς ὁ γάμος γίνεται, δάμῃ τις ἀν.

Postremam harum expositionum in versione secutus est Barnesius; Mihi verò secunda verior videtur explicatio; scilicet ut hoc de Ægísthō intelligatur;

tum quia hoc modo aptius congruet id quod sequitur, "Δὴ τότε τ' μὲν αἰδὸν ἄγων — τὴν δ' ἐθέλυν

"ἐθέλυσαν ἔς;" tum quia hæc mihi vocum "μοῖ-

"ρα" et "δαμῆναι" magis propria videtur signifi-

catio:

Ἔμοι ἐγὼν, ὅτε μοι Σαρπηδόνα φίλτατον ἀνδρῶν

Μοῖρ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μυοιτιάδαο δαμῆναι.

Iliad. π', 433.

Ἔμοι φίλοι, εἰ καὶ μοῖρα παρ' ἀνέρι τῷδε δαμῆναι.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

Idem. π', 433.

- Κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ καὶ κῦρμα γενέσθαι
 Τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλυσαν ἀνήγαγεν ὄνδε δόμονδε.
 Πολλὰ δ' ἤ μιν ἔκχευε θεῶν ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,
 Πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε, χρυσόν τε,
 275 Ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ὃ ἔποτε ἔλπετο θυμῷ.
 Ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν Τροίηθεν ἰόντες,
 Ἀτρεΐδης καὶ ἐγὼ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν·
 Ἀλλ' ὅτε Σύνιον ἶρὸν ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθιωῶν,
 Ἔνθα κυβερνήτῳ Μενελάῳ Φοῖβος Ἀπολλων
 280 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐπαιχόμενος κατέπεφνε,
 Πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεόσης νηὸς ἔχοντα,
 Φρόντιν Ὀνητορίδην, ὃς ἐκαίνυτο φύλ' ἀνθρώπων
 Νῆα κυβερῆσαι, ὁπότε σπέρχοιεν ἄελλαι.
 Ὡς ὃ μὲν ἔνθα κατέχευε, ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
 285 Ὅφρ' ἔταρον θάπῃσι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειεν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κείνος, ἰὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
 Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, Μαλειῶν ὄρεσσι αἰπὺ
 Ἰξε θεῶν, τότε δὴ συγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
 Ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' αὐτμένα χεῦε,

Ver. 271. Κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ.]

Alitibus linquere feris ———. *Æn.* X, 559.
 Vide et suprâ ad ver. 259. Cæterum notandum ver-
 sum hunc et sequentem apud *Strabonem* (loco suprâ
 ad ver. 267 citato,) in unum contractos, hoc modo:

Κάλλιπεν τὴν δ' ἐθέλυσαν ἀνήγαγεν ὄνδε δόμονδε.
 "Sed in vet. Cod. (inquit *Casaubonus* in annota-
 tionibus ad eundem *Strabonis* locum) locus ita
 "legebatur ut extat apud Poëtam.

Ver. 274. Πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν.] Ἀγάλμα-
 τα ἢ παρὰ μὲν τοῖς ὑπερῷοις, τὰ ἑσθλὰ παρὰ δὲ τῷ Ποιη-
 τῇ, πᾶσι δ' οἷς ἀγάζεται ὡς καὶ ἐν τοῖς μὲν ταῦτα φανί-
 ται. Διὸ εἰπὼν ἀγάλματα, ἐπαυγὲς ὑφάσματά τε χρυ-
 σόν τε. *Eustath.* Sic infrâ ver. 438 huius libri;
 ——— ἢ ἀγάλματ' ἀνῆψεν ὡς καὶ ἐν τοῖς μὲν ταῦτα φανί-
 ται. *Eustath.* Sic infrâ ver. 438 huius libri;
 Et δ', 601;

——— ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ

Ἐνθάδ' εἰς τὴν ἀγῶνιστον.

Ver. 275. ——— ἔλπετο.] Edidit *Barneſius* ἔλπετο,
 nullâ idoneâ ratione.

Ver. 278. ——— Σύνιον.] Ἀκρωτήριον τῆς Ἀττικῆς.
Schol.

Ver. 279. ——— Φοῖβος Ἀπόλλων.] Vide ad *Il.* α',
 43, et 75.

"Dereliquit avibus capturam et præ-
 dam fieri;

"Ipsam verò volens volentem duxit
 suam in domum.

"Multa autem semora adolebat de-
 orum super sacra altaria;

"Multaque donaria suspendit, tex-
 tiliæque, aurumque,

"Perfecto magno opere, quod nun-
 quam sperâſſet in animo.

"Nos quidem simul navigabamus à
 Trojâ profecti,

"Atrides [*Menelaus*] et ego, amicè
 affecti invicem;

"Sed cum ad Sunium sacrum perve-
 nissimus, promontoriū Athenarū,

"Illic gubernatorem Menelai Phœbus
 Apollo

"Suis mitibus telis aggrediens occi-
 dit,

"Clavum in manibus currentis navis
 tenentem,

"Phrontin Onetoridem; qui vince-
 bat genus hominum

"In nave gubernandâ, quoties ingru-
 ebant procellæ.

"Sic ille quidem illic detentus est,
 deproperans licet iter,

"Ut socium sepeliret, et inferias ei
 ferret.

"Sed quandò jam et ille, profectus
 super obscurum pontum

"In navibus cavis, Malearum mon-
 tem excelsum

"Pervenit currens, tum verò invi-
 sum iter late-sonans Jupiter

"Destinavit: stridorumque vento-
 rum flatum immisit,

Ver. 280. Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐπαιχόμενος κα-
 τέπεφνε.] Ὅρα ὅτι καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσεύει τὸς ἄνδρας
 αἰφνιδίως θανάτους Ἀπόλλωνι ἀνατίθων ἐν δὲ τοῖς
 ἔξω, Ἀρτέμιδι τὸς τῶν γυναικῶν ὁ ἔσω ἡλὶος καὶ σελήνη.
Eustath. Vide ad *Il.* τ', 59; et ὡ, 605, 606;
 item infrâ ad ὡ, 409.

Ibid. ——— ἀγανοῖς βελέεσσιν.] Ita edidit *Barneſius*
 ex *Iliad.* ὡ, 759; atque ita hic in commentario
 legit *Eustathius.* *Vulg.* ἀγανοῖσι βελέεσσιν.

Ver. 281. Πηδάλιον μὲν χερσὶ ——— ἔχοντα.]
 ——— clavumque affixus et hærens

Nusquam amittebat ———. *Æn.* V, 852.

Ver. 282. ——— ἐκαίνυτο.] Vide ad *Il.* γ', 260.

Ver. 283. ——— σπέρχοιεν.] *Al.* σπέρχοντο.

Ver. 285, 289. ——— κτερίσειεν ——— Ἐφράσατο.]

Vide ad *Il.* α', 140.

Ver. 287. ——— Μαλειῶν ὄρεσσι.] Τὴν Μαλειῶν λέγει,
 τὸ ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς. *Schol.*

Ver. 288. ——— τότε δὴ συγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς.]

Ὁ ἔσω ὁ Ἀἰὶρ. *Eustath.*

Ibid. ——— εὐρύοπα Ζεὺς.] Vide ad *Il.* α', 175.

Ver. 289. ——— λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' αὐτμένα χεῦε.]

Eustathius in commentario legit, λιγέων ἀνέ-
 μων ἐπ' αὐτμένα χεῦε.

Ver.

- 290 Κύματά τε τροφόντα, πελώρια, ἴσα ὄρεσσιν.
 Ἐνθα ληατμήζας, τὰς μὲν Κρήτην ἐπέλασεν,
 Ἡχι Κύδωνες ἑναίον, Ἰαρδάνη ἀμφὶ ῥέεθρα.
 Ἐστὶ δὲ τις λισσὴ, αἰπεία τε εἰς ἄλα πέτρῃ,
 Ἐρχατῇ Γόρτυν, ἐν ἡροειδέϊ πόντῳ.
 295 Ἐνθα Νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαῖον ῥίον ὤθει
 Ἐς Φαιζόν· μικρὸς ᾧ λίθος μέγα κῦμ' ἀπέργε.
 Αἱ μὲν ἄρ' ἐνθ' ἦλθον, σπυδῇ δ' ἤλυξαν ὄλεθρον
 Ἄνδρες, ἀτὰρ ἦν ἄς γε ποτὶ σπιλάδεσσιν ἔαζαν
 Κύματ'· ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπρωρεῖες
 300 Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἀνεμός τε καὶ ὕδωρ.
 Ὡς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων,
 Ἥλατο ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
 Τόφρα δὲ ταῦτ' Αἰγίοδος ἐμήσατο οἴκοι λυγρὰ,

- “Fluctusque tumidos ingentes, æquales montibus.
 “Illic disjunctis navibus, hæc quidem Cretæ admovit;
 “Ubi Cydones habitabant, Jardani circa fluenta.
 “Est autem quædam lævis, excelsaque in mare petra,
 “Ad fines Gortynis, in obscuro ponto:
 “Huc Ausfer ingentem fluctum ad sinistrum promontorium pellebat
 “In Phæstum: parvulus autem lapis ingentem fluctum impedit.
 “Hæc quidem huc venerunt; vix autem effugerunt mortem
 “Viri: at naves sanè ad saxa fregerunt
 “Fluctus: cæterùm quinque naves cæruleis-proris
 “Ægypto admovit ferens ventusque et unda.
 “Sic ille quidem ibi plurimum victum et aurum congregans,
 “Errabat cum navibus apud alteriuslinguæ homines.
 “Interea verò ista Ægisthus molitus est domi tristitia,

Ver. 290. Κύματά τε τροφόντα — ἴσα ὄρεσσιν.]
 — insequitur cumulo præruptus aquæ mons.

Æn. I, 108.

Ibid. — τροφόντα.] Al. τροφόντα et τροφόντο.

Ver. 291 et 300. — ἐπέλασεν.] Vide ad Il. v, 1.

Ver. 292. — Κύδωνες.] Ἐστὶ Κρήτης, καὶ Κυδωνίς, πόλις Κρήτης, ποταμὸν ἔχουσα Ἰαρδάνου. Schol.

Ver. 293. Ἐστὶ δὲ τις λισσὴ.] Λίσσα πέτρα ἢ καλὴ μεταπλάσμων, εἶπεν ὁ τῶν καλῶν παρὰ τοῖς Κρησὶ, σὺν τῷ β', Βλίσση. Ἐστὶ ἡ ἀκρωτήριον τῆς Γόρτυναις· ὅθεν Κρήτης σὺν τῷ "u" γράφει Λισσίν. Schol.

Ver. 295. Ἐνθα Νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαῖον ῥίον ὤθει.] Fluctus, qui flante Aquilone maximi

et creberrimi excitantur, simul ac ventus posuit, sternuntur et conflaccescunt, et mox esse fluctus definunt. At non idem fit flante Austro vel Africo: quibus jam nihil spirantibus, undæ tamen factæ diutius tument; et à vento quidem jamdudum tranquillæ sunt, sed mare est etiam atque etiam undabundum. — Id autem ipsum, quod dicimus, ex illis quoque Homericis versibus, si quis non incuriosè legat, adminiculari potest; nam de Austri flatibus ita scripsit;

“Ἐνθα Νότος πόντοιο κλυδωνεῖ εἰς λάαν ὤθει.

“Contrà autem de Boreâ, quem Aquilonem appellamus, alio dicit modo: (Infra 6, 296:)

“Καὶ Βορέης ἀνέμῳ γένετο, μέγα κῦμα κλυδωνεῖ.

“Ab Aquilonibus enim, qui alti supernique sunt, fluctus excitatos quasi per prona voluit dici; ab

Austris autem iis, qui humiliores sunt majori vi

quâdam propelli sursum, atque rursum subjici.”

Gellius, Lib. II, cap. 30.

Ibid. — μέγα κῦμα ποτὶ σκαῖον ῥίον ὤθει.] Apud Gellium, loco jam citato, πόντοιο κλυδωνεῖ εἰς λάαν ὤθει. Al. περὶ σκαῖον.

Ver. 296. — Φαιζόν.] Ἀκρωτήριον τῆς Γόρτυναις. Schol.

Ibid. — μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀπέργε.] Τὸ ᾧ ὑπὸ τῷ Νότῳ κῦμα τὴν Φαιζὸν ἀν' ἐποίει ἀλίμινον, εἰ μὴ προκείμεθα ὁ λίθος ἐκάλυπεν ἐντὸς μέγα γίγνεσθαι κῦμα, προκαταγυμνῶν περὶ αὐτὸν τὰ κῦμάτων. Γράφεται καὶ, “Μαλίς ᾧ λίθος.” Μάλιον γὰρ ὀνομάζεται πρὸ τῆς Φαιζίαν λιμένος ἀκρωτήριον. Schol.

Ver. 297. — ἄρ.] Non hic vacat istud ἄρ. Sententiam enim connectit cum eo quod præcessit ver. 291; “— τὰς μὲν Κρήτην ἔσ.”

Ver. 298. — σπιλάδεσσιν.] Παραλίους πέτρους, παρὰ τὸ ἐσπιδεῖν· ἢ ταῖς κατὰ θάλασσαν ἀεμιλημέναις ἐν ὀλίγῳ ὕδατι. Schol.

Ver. 300. Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε.] “Du temps d'Homère le fleuve d'Egypte n'avoit pas encore le nom de Nil, et n'étoit connu que sous le nom d'Egyptus. — Ce nom de Nil qui n'a pas été connu d'Homère, l'a été d'Hésiode; et c'est un argument qu'on peut ajouter à ceux qu'on a d'ailleurs, pour prouver qu'Hésiode vivoit après Homère.” Dacier. Vide infra ad 8, 581.

Ver. 301. Ὡς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον.] Καὶ γὰρ ἀκρίτοι ληατρεβαὶ κατέχον αὐτὸν ὑπὸ δυσπλοίας· καὶ ἐκείνοι χρηματισμῷ χάριν. Φησὶ γὰρ ὁ Νέστωρ, “Ὡς ὁ μὲν, ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων, Ἥλατο το ξὺν νηυσὶ.” Strabo, Geograph. Lib. I.

Ver. 302. — ἐπ' ἀλλοθρόους.] Al. κατ' ἀλλοθρόους.

- Κτείνας Ἀτρεΐδην δίδμητο ἥ λαὸς ὑπ' αὐτῷ.
 305 Ἐπτάετες δ' ἦνασσε πολυχρύσοιο Μυκῆνης
 Τῷ δέ οἱ ἀγαδάτω κακὸν ἦλυθε δῖος Ὀρέτης
 Ἄψ' ἀπ' Ἀθηνάων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονῆα,
 Αἰγίοστον δδλόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
 ἦτοι δ' ἔκτεινας δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν
 310 Μητρός τε συγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἰγίοστοιο.
 Αὐτῆμας δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὅσα οἱ νέες ἄχθ' αἶσαν.
 Καὶ αὖ, φίλος, μὴ δὴ δάδομαι ἀποτῆλ' ἀλάλησο,
 Κτήματά τε προλιπὼν, ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
 315 Οὔτα ὑπερφιάλης· μή τοι χεῖ' πάντα φάγωσι
 Κτήματα δασαίμενοι, σὺ δ' ἐπὶ τῆσιν ὁδὸν ἔλθης.
 Ἄλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα
 Ἐλθεῖν· κείν' γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλυθεν.
 Ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν ἔκ' ἐλποικό γε θυμῷ
 320 Ἐλθέμεν, ὅττινα πρῶτον ἀποσφίλωσιν ἄελλαι
 Ἐς πέλαγος μέγα τοῖον· ὅθεν τέ περ ὕδ' οἰωνοὶ
 Αὐτότε οἰχνηῦσιν, ἐπεὶ μέγα τε, δεινὸν τε.
 Ἄλλ' ἴθι νῦν, σὺν νῆϊ τε σῇ καὶ σοῖς ἐτάροισιν·

- “ Occiso Atreidā : subactus autem est
 populus sub illo.
 “ Septennio. verò is imperavit diviti-
 bus Mycenis.
 “ Octavo. verò anno ei in perniciem
 venit nobilis Orestes
 “ Rursus ab Athenis; occidit autem
 patris-interfectorem,
 “ Aegisthum dolosum; qui illi patrem
 inclytum-interfecerat.
 “ Atque hic eum hunc occidisset; de-
 dit cenam-sepulchralem Argivis
 “ Matrisque invise et imbellis AE-
 gisthi.
 “ Eodem. verò die et supervenit bello
 strenuus Menelaus,
 “ Plurima bona ducens, quantum sci-
 licet ei naves onus ferre-poterant.
 “ Et tu, amice, nē diutius à domo
 longè erres,
 “ Bonisque relictis virisque in tuis æ-
 dibus.
 “ Adcō superbis; nē tibi omnia de-
 vorent
 “ Bonis divisis, tu verò vanum iter
 feceris.
 “ Sed ad Menelaum quidē ego ad-
 hortor et jubeo te
 “ Proficisci; ille enim nup̄ aliundē
 venit
 “ Ex his hominibus, undē non spera-
 ret in animo
 “ Se-restitutum, quemcunque pri-
 mum abegerint procellæ
 “ In pelagus tam vastum: unde uti-
 que nec aves
 “ Intra annum venire possunt, quo-
 niam ingens, horrendūmq.
 “ Sed ito nunc, cum nave tuā et tuis
 sociis:

Ver. 304. — δίδμητο.] Vide ad II. δ', 492.

Ver. 305. — ἦνασσε.] Vide ad II. π', 172.

Ver. 306, 415, et 441. — ἦλυθε.] Vide suprā
 ad β', 262; et ad II. α', 37.

Ver. 307. Ἄψ' ἀπ' Ἀθηνάων.] Ὅπου ἐκπαίδευτο.

Schol. Al. Ἀψ' ἀπ' Ἀθηνάων. Al. Ἀψ' ἀπ' Ὀμήρου.

Ver. 308. — δέ οἱ.] Al. δ' οἱ.

Ver. 309. — δαίνυ.] Quā analogiā ex δίδωμι
 fit δαίνω, δαίνω, δαίνω eadem ex δαίνωμι fit δαίνωμι,
 δαίνωμι, δαίνωμι. Vide ad II. γ', 260; et δ', 70.

Ver. 310. Μητρός τε συγερῆς.] Φιλέται ἄλλ' ἑταῖρα
 Ὀρέτης; τὸ μὲν γὰρ ὑψηλότερον ἐποίησεν, ὅτι ἔδειξε
 τὴν μητέρα, τὸ δ' ἀνατολὴν παραδείκνυσεν. Schol.

Ver. 311. — βοὴν ἀγαθὸς.] Vide ad II. β',
 408.

Ver. 316. — σὺ δ' ἐπὶ τῆσιν ὁδὸν ἔλθης.] Sic infrā.
 Odys. δ', 13;

— σὺ δ' ἐπὶ τῆσιν ὁδὸν ἔλθης.

Item Hymnus in Apollinem, ver. 540;

ἢ τί τῆσιν ὅ γ' ἔπ' ἐστίται, ἢ τί ἔργω.

Et Theocritus, Idyll. XXV, 229;

Καὶ βαλεῖ ἄσπετον ἄσπετον ἐς κενῶνα.

Τῆσιν δ' ἐγὼ γὰρ τὸ βέλ' ἀπ' ἀπὸ τοῦ ἔλθω.

Porro de voce Τῆσιν, ita Marcius Casaubonus;

“ Τῆσιν vox Homericā — Grammaticis non

“ parum molestiæ creavit. Fuerunt qui ἀρχαῖον

“ alii qui βαλεῖν, ἢ ἀπὸ τοῦ ἐλθεῖν exponerent. Euf-

“ tath. propriè ὕμνον significare vult. Sed omnes

“ tamen in eo consentiunt pro μῦθον ab Homero

“ usurpari: Ita certè Odys. γ' et δ' sed et in

“ Hymno quo Apollinem celebrat, ubi τῆσιν op-

“ ponitur τὸ ἔργον. Et sanè hæc est vera et genui-

“ na verbi significatio.” De purp̄a Homeri Editi-

“ one, Dissertat. I. Et Scholiastes ad hunc locum τῆ-

“ σιν exponit μῦθον.

Ver. 317, 318, 375. — ἄνωγα — εἰλήλυθεν.

— ἔλθω.] Vide ad II. α', 37; δ', 322; et φ',

81.

Ver. 320. — ἀποσφίλωσιν ἄελλαι.] Τὸ δ' ἀπο-

“ σφίλωσιν ἄελλαι, ἀπὸ τῆς ἀπὸ πλάνης ὁδὸς ἐκτρέφειν γὰρ

“ τὸ σφάλλω, ἐμπόδιον ὁδὸς σημαίνει. Eustath.

- 345 Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθ' ἀπὸ μὲν ἐπέεσσι
 Ζεὺς τόγ' ἀλεξήσῃ, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 ὧς ὑμεῖς παρ' ἐμῷ θοῶν ἐπὶ νῆα κίοιτε,
 ὧς τε τῷ ἢ παρὰ πάμπαν ἀνείμον, ἢ πενιχρῶ,
 ὧς ἔτε χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
 350 Οὐτ' αὐτῷ μαλακῶς, ἔτε ξείνοισιν, ἐνεύδειν.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεα καλά.
 Οὐδ' ἦν δὴ τῷδ' ἀνδρὸς Ὀδυσσεύος φίλ' υἱὸς
 Νηὸς ἐπ' ἱκρίοφιν καταλέξει, ὅφρ' αὖ ἐγώ γε
 Ζῶα ἔπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λῖπων,
 355 Ζεῖνός γε ξενίζῃ, ὅστις κ' ἐμὰ δόμαθ' ἵκηται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ ἔοικε
 Τηλέμαχον κείδεα, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον ἔτω.
 Ἄλλ' ἔστος μὲν νῦν σοὶ ἄμ' ἐφεῖ, ὅφρα κεν εὖδῃ
 360 Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
 Εἴμ', ἵνα θαρσύνω θ' ἐτάρος, εἴπω τε ἕκαστα.
 Οἷος γὰρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὐχομαι εἶναι,
 Οἱ δ' ἄλλοι φιλότῃτι νεώτεροι ἄνδρες ἔποντο.
 Πάντες ὁμηλικὴν μεγαθύμῃ Τηλεμάχοιο.
 365 Ἐνθα κε λεξαίμεν κοίλῃ πῶδ' ἡμῖν μελαίνῃ
 Νῦν ἅτ' αὖθις μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους

- Nestor autem contra detinebat incessens
 verbis;
 "Jupiter hoc prohibeat, et immor-
 tales dii alii,
 "Ut vos à me celerem ad navem
 eatis,
 "Tanquam ab aliquo vel prorsus
 vestis-carenti, aut pauperculo,
 "Cui neque lenae neque stragula
 multa in domo
 "Quibus aut ipse molliter, aut hos-
 pites indormiant.
 "At mihi adsunt lenae et stragula
 pulchra.
 "Nunquam certe hujus viri Ulyssis
 charus filius
 "Navis in tabulatis cubaverit, dum
 ego
 "Vixero; deinde verò liberi in aedibus
 linquantur,
 "Qui hospites excipiant, quicunque
 ad meam domum venerit.
 Hunc autem rursus allocuta est dea
 caesia Minerva;
 "Benè sanè hæc dixisti, senex ami-
 ce: tibi verò decet
 "Telemachum parere, quoniam
 longè melius sic.
 "Verum ille quidem nunc te sequa-
 tur; ut dormiat
 "Tuis in aedibus; ego autem ad na-
 vem nigram
 "Vado, ut confirmem socios præci-
 piàmque singula:
 "Solutus enim inter illos senior glori-
 or esse:
 "Ceteri verò ob-amicitiam juniores
 viri sequuntur
 "Omnes æquales ætate magnanimi
 Telemachi.
 "Illic cubaverim cavā in navi ni-
 grā
 "Nunc: sed manè ad Cauconas
 magnanimos

Ver. 345. — καθ' ἀπὸ μὲν. Vide suprà ad
 β', 39.

Ver. 348. — ἀνείμον. Μη κερτημένον ἱμάτιον.
 Schol.

Ver. 349, et 351. — ῥήγεα. Βαπτὰ ἱμάτια καὶ
 ἀεὶ δόλαια ῥήγαι γὰρ οἱ ἀρχαῖοι [Ita ex duobus MSS
 et ex Eustathia edidit Barnesius; Vulgg. οἱ Ἀχαιοὶ]
 ἔλγαν, τὸ βάψαι. Schol. Vide et ad II. α', 644.

Ver. 351 et 387. — καλά. Similitérque in-
 frà ver. 464, καλὴ et ver. 467, καλόν. Vide ad
 II. β', 43.

Ver. 353. Νηὸς ἐπ' ἱκρίοφιν. Ἐπὶ τῇ κατασκευά-
 τῃ καὶ σκευῇ τῆς νηὸς. Schol.

Ver. 353, 365. — καταλέγεται — λεξαίμεν. Vide
 ad II. β', 515.

Ver. 361. — θαρσύνω. Similitérque in frà ver.
 403, πόρρω. Vide in frà ad ζ', 31; item ad II. π',
 70; et α', 338.

Ver. 366. — ἅτ' αὖθις μετὰ Καύκωνας. Νῦν τ'
 ἐν Ἀρκαδίᾳ μένηται. Schol. Περὶ δὲ τῶν Καυκόνων
 ζῆτις τῶν [Al. φησὶ] ὅτι τ' Ἀθῆναι τ' τῆς Μιντῆ
 [Al. Μιντοῖ] ὁμοιωμένης, ἐκείνης πρὸς Νέστορα, "Νῦν,
 " ἅτ' αὖθις μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους Εἴμ', ἔνθα
 " χρῆός μοι ἀφίλεται —" δακρὺ σημαντικὸν χάρι-
 τος ἐν τῇ τ' Ἐπειῇ, ἢ οἱ Καύκωνες εἶχον, ἔτιροι οἷτος
 τ' ἐν τῇ Τριφυλίᾳ, ἐπικτινόντες καὶ μίχην Δυμναίας τυ-
 χόν· ἔτι δὲ τὴν Δύμνῃ ἐπὶ Καυκαπιδῶν ἐπὶ σκευῇ
 ἐκείνῃ, παραλιπὼν ἄξιον, ἔτι τ' ποταμὸν ἐπὶ Καύκων
 εἴρηται, ἀπὸ τὸς Καύκωνας παρὶχον ζήτησιν, οἱ
 τῶς ποτὶ εἶσιν, ἐπεὶ φησὶ ἡ Ἀθῆναι βαδίζον κατὰ τὴν
 τῷ χρέος κομίδῃ. Εἰ γὰρ μὴ διαχόμεθα τῶς ἐν τῇ Τρι-
 φυλίᾳ λέγουσιν τῶς περὶ Διπρῶν ἐπὶ οἷδ' ὅπως πῶτος
 ἔσται ὁ λόγος. διὸ καὶ γράφουσιν τῶς — "ἔνθα χρῆός
 " μοι ἀφίλεται" Ἡλιδὸς δὲ, Οὐκ ὀλίγον. Strabo, Ge-
 ograph. Lib. VIII. Cæterum quod hic addit Scho-
 liaſtes; Οὐκίτι δὲ ἡ Ἀθῆναι πρὸς τὴν Μιντῆν ἐν τῇ
 Τηλεμάχῳ

- Εἴμ', ἔνθα χρεῖός μοι ὀφέλλετο, ἔτι νέον γε,
 Οὐδ' ὀλίγον· σὺ δὲ τῷτον, (ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα),
 Πέμψον σὺν δίφρῳ τε καὶ υἱεῖ· δὸς δὲ οἱ ἵππους,
 370 Οἳ τοι ἐλαφρότατοι θείειν, καὶ κάρτος ἄριστοι.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Φῆν' εἰδομένη· θάμβῳ δ' ἔλε πάντας ἰδόντας.
 Θαύμαζεν δ' ὁ γεραιὸς, ὅπως ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν·
 Τηλεμάχῳ δ' ἔλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 375 ὦ φίλος, ἔσ' εἰς ἑολπα κακὸν καὶ ἀναλκιν ἔσεαθ',
 Εἰ δὴ τοι νέῳ ᾧδε θεοὶ πομπῆες ἔπονται.
 Οὐ μὲν γάρ τις ὁδ' ἄλλος Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
 Ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη Τριτογένεια,
 ἥ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
 380 Ἀλλὰ, Ἄνασσ', ἱλῆθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλὸν,
 Αὐτῷ, καὶ παῖδεσσι, καὶ αἰδότη παρακοίτῃ·
 Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βῆν' ἥνιν, εὐρυμέτωπον,
 Ἀδμήτιω, ἣν ἔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνής.
 Τὴν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν ὤχειν.
 385 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· ἔ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
 Τοῖσιν δ' ἠγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
 Τιάσι, καὶ γαμβροῖσιν, ἐὰ πρὸς δώματα καλά.
 Ἀλλ' ὅτε δώμαθ' ἵκοντο ἀγακλυτὰ τοῖο ἀνακτός,
 Ἐξείης ἔζοντο χεῖ κλισμῶς τε θρόνους τε.

- " Ibo, ubi debitum mihi debetur, neque sanè novum,
 " Neque exiguum: tu verò hunc, (quoniam tuam venit ad domum,)
 " Mitte cum curru et filio: dàque ei equos,
 " Qui tibi celerissimi currando, et robore fortissimi.
 Sic utique locuta abiit cæcia-oculos Minerva,
 Aquilæ similis: stupor autem cepit omnes videntes.
 Admirabatur etiam senex, ut vidit oculis:
 Telemachiqueprehendit manum, verbumque dixit, et locutus est;
 " O amice, haud te opinor ignavum et imbellem fore,
 " Siquidem te juvenem sic dii ductores comitantur.
 " Non enim quisquam hic alius cælestes domos habitantium,
 " Quàm Jovis filia prædatrix Pallas,
 " Quæ tibi et patrem eximium inter Achivos honorabat.
 " At, Regina, propitiâ sis; dàque mihi gloriam eximiam,
 " Ipsi, et filiis, et venerandæ uxori:
 " Tibi autem ego sacrificabo bovem anniculam, latâ-fronte,
 " Indomitam, quam nondum sub jugum duxit vir.
 " Hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso.
 Sic dixit supplicans, hunc autem audivit Pallas Minerva.
 Præibat autem Gerenius eques Nestor,
 Filiis et generis suis, suas ad aedes pulchras.
 Sed postquàm ad aedes venissent inclytas regis,
 Ordine sedebant per sediliâque thronisque.

Τηλεμάχῳ ἀφικνύται, διότι γάμοι ἐπιτιλῶντο υἱὲ καὶ θυγατρὶ Μενελάου· ἀποτρία δὲ τῶν ἡ Ἀθηνᾶ id verò merum videtur commentum.

Ver. 367. — ὀφέλλετο.] Apud Strabonem, loco jam citato, ὀφείλεται. At Casaubonus in annotationibus; "Præfero" inquit "alteram lectionem ὀφείλεται."

Ver. 372. Φῆν' εἰδομένη.] Φῆν', εἶδος ὁρᾶν, ὁμοιω αὐτῇ. Schol. Al. Φῆν' εἰδομένη.

Ver. 373. Θαύμαζεν δ' ὁ γεραιὸς.] Ὅτι νέῳ ὄντι τῷ Τηλεμάχῳ συνεκαλέσθη ἡ Ἀθηνᾶ. Schol.

Ver. 376. Εἰ δὴ.] Si reverà —.

Ver. 378. — ἀγελείη Τριτογένεια.] Al. κούρη Τριτογένεια.

Ver. 379. — ἐτίμα.] Honorare solebat. Vide ad Il. α', 37; et β', 221.

Ver. 381. — παρακοίτῃ.] "Παρακοίτιδι, παρα-

κοίτῃ, παρακοίτι, Ultima longa. Sic, Odys. ι' "ν. 299; Μητι τε κλισίαι καὶ κέρειον." Barnesius. Vide ad Il. α', 500.

Ver. 382. Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βῆν'.] Ipse tibi ad tua templa feram sollempnia dona; Et statuam ante aras auratâ fronte juvenem Candentem, pariterque caput cum matre ferentem. Æn. IX, 626.

Vide et infra ad ver. 437.

Ver. 382 et 384. — ῥέξω.] Vide ad Il. α', 444.

Ver. 386, 397, 405, 417, et 474. — Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.] Vide supra ad ver. 68; et ad Il. α', 175.

Ver. 388. — ἵκοντο.] Al. ἵκανον.

Ver. 389. Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμῶς τε θρόνους τε.] Vide supra ad α', 145.

Ver.

Νηλεὺς ἴζεσκεν, θεῶφιν μῆτωρ ἀτάλαντῳ
 410 Ἄλλ' ὁ μὲν ἤδη κηλὶ δαμείς αἰδοῦσθε βεβήκη.
 Νέτωρ αὖ τὸτ' ἐφίξε Γερήνιος, ἕρως Ἀχαιῶν,
 Σκηπτέρον ἔχων· ὧς δ' υἷες ἀολλέες ἠγέρεθοντο,
 Ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε, Στρατίος τε,
 Περσεύς τ', Ἀρητός τε, καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης.
 415 Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἐκτὸς Πεισίστρατ' ἤλυθεν ἥρως·
 Πᾶς δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον εἶσαν ἄγοντες.
 Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος, ἱππότα Νέτωρ·
 Καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, κρήνηατ' ἐέλδωρ,
 Ὅφρ' ἦτοι πρῶτιτα θεῶν ἰλάσομαι Ἀθήνην,
 420 Ἡ μοι ἐναργὴς ἦλθε θεῶν εἰς δαῖτα θάλειαν.
 Ἀλλά γ' ὁ μὲν πεδίοισι ἐπὶ βῶν ἴτω, ὄφρα τάχιστα
 Ἐλθῶσιν, ἐλάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβυκόλῳ ἀήρ.
 Εἰς δ' ἐπὶ Τηλεμάχῳ μεγαθύμῳ ἦα μέλαιναν
 Πάντας ἰὼν ἐτάρῃς ἀγέτω, λιπέτω δὲ δῦ οἷος·
 425 Εἰς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεια δεῦρο κελεύω
 Ἐλθεῖν, ὄφρα βοῶς χρυσὸν κέρασιν ὤξει.
 Οἱ δ' ἄλλοι μέντ' αὐτῷ ἀολλέες· εἵπατε δ' εἶσω
 Δμῶσιν χεῖρ' ἀγᾶκλυτὰ δαῖτα πένετ' ὕδωρ.
 Ἐδρας τε, ξύλα τ' ἀμφί, καὶ ἀγλαὸν οἰσόμεν ὕδωρ.
 430 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίκνυσον ἦλθε μὲν ἄρ βῆς
 Ἐκ πεδίου, ἦλθον δὲ θοῆς ὤξυ νῆος εἰσῆς.

Neleus infidebat dñs consiliarius
 par :
 At ille quidem jamjam facto domitus
 ad inferos descenderat.
 Nestor autem totum infidebat Gerenius,
 custos Achivorum;
 Sceptrum tenens : circum autem filii
 frequentes congregabantur;
 E thalamis egressi, Echephronque,
 Stratiisque
 Perseusque, Aretusque, et deo-par
 Thrasymedes :
 His vero deinceps sextus Pisistratus
 venit heros :
 Juxta autem Telemachum deo-simi-
 lem collocarent ducentes.
 Illis vero sermonis exordiebatur Gere-
 nius eques Nestor ;
 " E vestigio mihi, filii chari, perfici-
 cite voluntatem ;
 " Ut scilicet primum inter deos pro-
 pitiam reddam Minervam,
 " Quæ mihi manifesta venit dei ad
 convivium celebre.
 " Verum alius quidem rus propter
 bovem eat, ut celerrime
 " Veniat, adducat autem boum bu-
 bulcus vir.
 " Unus autem ad Telemachi mag-
 nanimi navem nigram
 " Omnes profectus socios ducat, re-
 linquat vero duos solos :
 " Unus porro aurificem Laërceum
 huc jubeat
 " Venire, ut bovis aurum cornibus
 circumfundat
 " Vos vero alii manete hic simul-
 omnes ; mandate autem iatès
 " Antillis per domum inclytam con-
 vivium apparare,
 " Sediliaque, lignaque undique, et
 limpidam asferre aquam.
 Sic dixit ; illi autem omnes ministra-
 bant : venit quidem bos
 Ex agro, venerunt etiam ceteri à na-
 ve æquali

Εἶατο ἰόντες, ἡκα εἰλδοντας ἐλάω.
 Vide et infra ad 4, 107.
 Ver. 409. — ἴζεσκεν.] Sedere solebat. Vide
 ad II. α. 373 et β. 221.
 Ibid. — ἀτάλαντος.] Vide ad II. β. 627.
 Ver. 410. — βεβήκη.] Si βεβήκη dixisset, jam
 non constitisset Temporum ratio. Vide ad II. α.
 373 et β. 492.
 Ver. 416. Πᾶς δ' ἄρα.] Post hunc versum in
 quibusdam editionibus sequitur, Οἱ δ' ἐπὶ ἐν ἠγέ-
 ρῳ, ἀμυγμῆς τ' ἐγίνωτο, τοῖσι δ' ἔστ'. " De quo"
 inquit Henricus Stephanus " idem prorsus sentio
 " quod de illo (suprà Odys. α. 149) Νάμυσαν δ'
 " ἄρα —, nimirum eum aliundè huc irrepsisse.
 Ibid. — θεοείκελον.] Vide ad II. α. 217.
 Ver. 420. — θεῶν εἰς δαῖτα θάλειαν.] " Lau-
 —

" ores epulas prisce Græci θάλειας dixerunt, ὅτι
 " θεῶν χάριν ἠλίζοντο καὶ συνήσαν, quia in honorem
 " Deum conveniebant ad convivia." Casaubon. An-
 notat. in Athenæum, Lib. II, cap. 2.
 Ver. 421. Ἀλλά γ' ὁ μὲν.] " Non dubito" in-
 quit Henricus Stephanus " quin reponendum sit
 " ἀλλ' ἄγ' pro ἀλλά γ'." Cum verò nullo in Ex-
 emplari ita scriptum reppererit, nihil immutare est
 ausus.
 Ver. 422. — ἐλάω.] Apud Eustathium in
 commentario ἐλάω.
 Ver. 426. — ὄφρα βοῶς χρυσόν.] Vide infra ad
 ver. 437.
 Ver. 430. — ἄρ.] Ut jasserat Nestor.
 ver. 431.
 Ver. 431. — νῆος εἰσῆς.] Vide suprà ad ver.
 10.

- Τηλεμάχῳ ἑταροὶ μεγάλῃτορ· ἦλθε δὲ χαλκεύς,
 Ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα, πείρατα τέχνης,
 Ἀκμονά τε, σφύραν τ', εὐποίητόν τε πυράγρην,
 435 Οἷσιν τε χρυσὸν εἰργάζετο· ἦλθε δ' Ἀθήνη,
 Ἴρῳ ἀντιόωσα· γέρον δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
 Χρυσὸν ἔδωχ'· ὃ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν ὤρεχευεν
 Ἀσκήσας, ἵν' ἀγαλμα θεὰ κεχάροιτο ἰδῶσα.
 Βῆν δ' ἀγέτις κερῶν Στρατίος καὶ δῖος Ἐχέφρων.
 440 Χέρνιβα δὲ σφ' Ἀρητος ἐν ἀνθεμόεντι λέσῃ
 Ἦλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων ἑτέρη δ' ἔχεν ἑλὰς
 Ἐν κανέῳ· πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
 Ὅξυν ἔχων ἐν χειρὶ παρείσατο, βῆν ἐπικόψων.
 Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε· γέρον δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
 445 Χέρνιβά τ' ἑλοχύτας τε κατήρχετο· πολλὰ δ' Ἀθήνη
 Εὐχέτ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὔξαντο, καὶ ἑλοχύτας προβάλοντο,

Telemachi socii magnanimi: venit
 porro faber
 Arma in manibus tenens fabrilis, in-
 strumenta artis,
 Incudemque, malleumque, bene-fac-
 tamque forcipem,
 Quibus scilicet aurum elaborabat: ve-
 nit quoque Minerva,
 Sacris adfutura: Senex autem eques
 Nestor
 Aurum dedit: ille vero deinde bovis
 cornibus circumfudit,
 Ubi elaborasset, ut ornatum dea gas-
 deret intuita:
 Bovem autem ducebant cornibus Stra-
 tius et nobilis Echephron.
 Aquam autem ipsa Aretus in floribus-
 celato lebetē
 Venit ex thalamo ferens: alterā ve-
 ro gestabat molas
 In canistro; securim autem bellicosus
 Thrasymedes
 Acutam tenens in manu astabat, bo-
 vem caesus.
 Perseus autem vas sanguini-recipiendo
 tenebat: senex autem eques Nestor
 Aquamque molisque praelebat:
 multumque Minervae
 Supplicabat primitias-offerens, ex ca-
 pite pilos in ignem conjiciens.
 Ceterum postquam precati sunt, et
 molas projecerunt,

Ver. 435. Οἷσιν τε.] Quibus scilicet —
 Ibid. — ἦλθε δ' Ἀθήνη Ἴρῳ ἀντιόωσα.] Τὸ ἦ,
 “ἦλθε δ' Ἀθήνη,” τὸ τ' θυσίας εὐλογῶν δαλαί. Euf-
 tath. Οἱ δ' ἀρχαῖοι καὶ τὰς θεὰς ἀνθρωποειδῆς ἱε-
 ροσύνηται, καὶ τὰ περὶ τὰς ἱερὰς δέταξιν. Ὁρῶντις
 ἡ δ' αὖ τ' ῥῆν ἐπὶ τὰς ἀπλάστους ὁρμῆς ἔχοντι τὴν
 τὴν ἀνθρώπου δόξαν, χρῆμα δὲ καὶ συμφέρον τοῖς
 τοῖσιν ἐνταῦθα καὶ κοσμίως ἐδίξεν χρῆμα, χρόνον
 ἀφορίσαντες, καὶ τοῖς θεαῖς προθύσαντες, ἔτι μάλιστα
 αὐτὰς εἰς αἴσιν ἢ ἑκαστῶν, ἢ ἑκάστων ἦσαν τὸς θε-
 ῶς ἐπὶ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰς σπονδας, μὴ αἰδῶν τὴν
 συνουσίαν ποιῶνται. Ὁμῆρ. γὰρ φησὶ, “ἦλθε δ' Ἀθήνη,
 Ἴρῳ ἀντιόωσα.” Athenaeus Lib. VIII,
 cap. 17.

Ver. 436. — ἀντιόωσα.] Apud Athenaeum, loco
 jam citato, ἀντιόωσα.

Ver. 436 et 444. — ἱππηλάτα Νέστωρ.] Vide
 ad II. α', 175.

Ver. 437. — ὃ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν ὤρε-
 χευεν.]

— inductaque cornibus aurum
 Victima vota cadit —

Ovid. Metam. Lib. VII, 161.

— et pandis inductae cornibus aurum

Conciderant istae, nivea cervice juvencae.

Id. Lib. X, 271.

“Decemvirisque praeceptum est, ut Graeco ritu
 hisce hostiis sacrum facerent; Apollini bove au-
 rato et capris duabus albis auratis, Latonae bove

“fœminâ auratâ.” Macrob. Saturnal. Lib. I,
 cap. 17. Vide et supra ad ver. 382.

Ver. 438. — ἀγαλμα.] Vide supra ad ver.
 274.

Ver. 440. — ἀνθεμόεντι.] Ποικίλῳ, ἀπὸ τὰς ἐ-
 ντιομένην αὐτῷ ἐπιτησῆ. Schol.

Ver. 441. — ἑτέρη δ' ἔχεν ἑλὰς Ἐν κανέῳ.]
 D^{na} Dacier hoc in loco legendum conjicit, ἑτέρῳ
 δ' ἔχεν ἑλὰς Ἐσ. “Il n'est pas possible,” inquit,
 “qu'un homme porte d'une main un bassin avec
 “une aiguiere, et de l'autre une corbeille. Af-
 “surément le bassin et l'aiguiere demandent les
 “deux mains. Je croi donc qu'au lieu d'ἑτέρῳ,
 “de l'autre, il faut lire ἑτέρῳ, un autre; et qu'il
 “faut traduire, Aretus vint du Palais, portant un
 “bassin magnifique avec une aiguiere; et un autre
 “portoit une corbeille, où étoit l'orge sacré, &c.”
 Malé: Videtur enim vocem χέρνιβα, quae aquam
 simpliciter significat, pro Gutturnio accepisse.

Ibid. — ἑλὰς.] Ἐλασφόρος, κερὰς. Schol.

Ver. 443. — ἐν χερσὶ.] Eustathius in commen-
 tario videtur legisse ἐν χερσὶ.

Ver. 444. Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε.] Ἐστὶ μὲν τῶν
 ἀπαξ εἰρημίων ἢ λίγας σημαίνει δὲ ἀργύριον, ὅπου τὸ
 αἶμα τοῦ ἱερῆος δέχονται. Schol. Al. αἶμινον. Al.
 δαμνίον.

Ver. 445. Χέρνιβά τ' ἑλοχύτας τε κατήρχετο.] Vi-
 de infra ad ε', 422.

Ver. 447. — ἐπεὶ ῥ'.] Postquam, ut dictum
 est —.

Ver.

- Αὐτίκα Νέστορ υἱός, ὑπέρθυμος Θρασυμήδης,
 ἥλασεν ἄλχι τὰς πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας
 450 Αὐχενίους, λύσεν δὲ βοὸς μένος· αἱ δ' ὀλόλυξαν
 θυγατέρες τε, νυοὶ τε, καὶ αἰδοίη Ὀδυσκοίτις
 Νέστορ, Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες σπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
 ἔχον· ἀτὰρ σφάζεν Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
 455 Τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἷμα ῥύη, λίπε δ' ὅσέα θυμὸς,
 Αἰψ' ἄρα μιν διέχευαν ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
 Πάντα χεῖ' μοῖραν, κατὰ τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
 Δίπτυχα ποιήσαντες· ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
 Καίε δ' ἐπὶ χιζίης ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἶθοπα οἶνον
 460 Λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπάεσσι χερσίν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ χεῖ' μὴρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχχ' ἐπάσαντο,
 Μίσυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
 Ὡπλων δ', ἀκροπόρου ὀβελοῦ ἐν χερσίν ἔχοντες.
 Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
 465 Νέστορ ὀπλοτάτη θυγάτηρ Νηληϊάδαο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ λῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
 Ἀμφὶ δὲ μιν φάρ' ἀκαλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
 Ἐκ ῥ' ἀσάμινθ' βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
 Πὰρ δ' ἄρα Νέστορ ἰὼν καὶ ἄρ' ἐξέλο, ποιμένι λαῶν.

Statim Nestoris filius magnanimus
 Thrasymedes,
 Ferit propè stans: securis autem ab-
 scidit nervos
 Cervicales, solvitque bovis robur:
 cum clamore verò precati sunt
 Filiaeque nurúque, et pudica uxor
 Nestoris, Eurydice, maxima-natu
 Clymeni filiarum.
 Hi quidem deinde sublatam bovem à
 terrâ spatiosâ
 Tenebant: cæterum macstavit Pisis-
 tratus dux virorum.
 Ex illâ autem postquam niger sanguis
 fluxisset, reliquissetque ossa animus,
 Celeritèr dein ipsam diviserunt; sta-
 timque femora excidebant
 Omnia ritè, adipèque cooperuerunt,
 Postquam duplicaverant; super ea ve-
 rò frustra-cruda-imposuerunt.
 Adolebat autem super ligna-fissa se-
 nex, et insuper nigrum vinum
 Libabat; juvenes verò juxta eum tene-
 bant verua-quinq;-cuspidū manibus.
 Cæterum postquam femora exusta e-
 rant, et viscera gustârunt,
 Minutatim dein secuerunt cætera, et
 verubus transfixerunt,
 Assabantque, acuta verua in manibus
 tenentes.
 Intereâ verò Telemachum lavit pul-
 chra Polycaste,
 Nestoris minima-natu filia Nelidæ.
 Porro postquam lavisset, et unxisset
 pingui oleo,
 Eique indusium pulchrum indidisset
 atque tunicam,
 E lavacro is exiit, corpore immortali-
 bus similis:
 Juxta autem Nestorem profectus con-
 sedit, pastorem populorum.

Ver. 449. — ἀπέκοψε.] Vide ad Il. 9, 87.
 Ibid. — τένοντας.] Πάντα τὰ ἀγρεταμμένα νεύ-
 ρα Ὀμήρου τένοντας καλεῖ. Schol.
 Ver. 450. — αἱ δ' ὀλόλυξαν.] Μετὰ βοῆς ἤσαν-
 το. Schol. Vide infra ad χ', 408.
 Ver. 456. Αἰψ' ἄρα.] Statim deinceps —
 Ibid. — διέχευαν.] Κατὰ μέρη διείλον. Schol.
 Ibid. — ἐκ μηρία τάμνον.] Vide ad Il. α', 460.
 Ver. 458. — ὠμοθέτησαν.] Ἐκοψαν μικρὸν ἀπὸ
 παντὸς μέρους, καὶ ἐπίθηκαν ἐπὶ τὰ μηρία. Schol. ad
 Iliad. α', 461.
 Ver. 459. — αἶθοπα οἶνον.] Vide ad Il. ψ',
 237.
 Ver. 460. — πεμπάεσσι.] Vide ad Il. α', 463.
 Ver. 461. — καὶ σπλάγχχ' ἐπάσαντο.] Vide su-
 præ ad ver. 9.
 Ver. 462. Μίσυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα.] Vide ad
 Il. α', 465.

Ver. 463. Ὡπλων δ'.] Vide supra ad β', 300;
 et ad Il. α', 466. Al. Ὡπλων τ'.
 Ver. 464. Τόφρα δὲ Τηλέμαχον.] Ποιῖ δὲ Ὀμηρος
 καὶ τὰς κόρας καὶ τὰς γυναῖκας λοῦσας τὰς ξένας, ὡς
 ἔτε φλεγμονὴν ἔτε ἀκρᾶσίαν πασχόντων τ' εὖ βεβιωκό-
 των, καὶ σωφρόνως ἀπιομένων. Ἀρχαῖον δὲ τὸ τοῦτο ἔθος.
 Athenæus, Lib. I, cap. 8.
 Ibid. Τόφρα δὲ.] Similitèrque infra ver. 474,
 τοῖσι δὲ. Vide ad Il. 9, 160; et μ', 12. Bar-
 nefius minùs rectè, τοφράδ' — τοῖσι δὲ.
 Ver. 466. — λίπ' ἐλαίῳ.]
 — pinguis olivi.
 Virg. Eclog. V, 68.
 Ver. 468. — δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.]
 Os humerosque Deo similis —. Æn. I, 593.
 Ver. 469. Πὰρ δ' ἄρα.] Al. Πὰρ δ' ὄγι. Vi-
 de supra ad β', 327; et ad Il. γ', 409.

- 470 Οἱ δ' ἐπεὶ ὤψησαν κρέ' ὑπέρτερα, καὶ ἐρύσαντο,
 Δαίμων' ἐζόμβροι ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄροντο,
 Οἶνον ἐνοικοχοεῦντες ἐνὶ χρυσεῖς δὲ πᾶσαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖσι δὲ μῦθον ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
 475 Παιῖδες ἔμοι, ἄγε, Τηλεμάχῳ καλλιτρίχας ἱππῆας
 Ζεύσας ὑφ' ἄρματ' ἀγόντες, ἵνα πρόσῃσιν ὁδοῖο.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τ' μάλα μὲ κλύον ἠδ' ἐπίθοιτο.
 Καρπαλίμως δ' ἐζεύξαν ὑφ' ἄρμασιν ὠκείας ἱππῆας.
 Ἐν δὲ γυνὴ ταμὴν σίτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,
 480 Ὅψα τε, οἷα ἔδδοσι διοτρεφέες βασιλῆες.
 Ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχος ὤκαλλέα βήσατο δίφρον.
 Πὰρ δ' ἄρα Νεστορίδης Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 Ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε, καὶ ἠνία λάζετο χερσὶ
 Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὰ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσσιν.
 485 Ἐς πεδίον, λιπέσσιν δὲ Πύλῃ αἰπὺ πηολίεθρον.
 Οἱ δὲ πανημέριοι σείον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
 Δύσετό τ' ἥλιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
 Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
 Υἱὸς Ὀρσιλόχοιο, τ' Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
 490 Ἐνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς παρ' ξείνια θῆκεν.
 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Ἴππῆες τ' ἐζεύγνυντ', ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἐβαῖνον.
 Ἐκ δ' ἐλάσαν προθύροιο, καὶ αἰθέρος ἐριδύπευ.

Hi verò postquam asârant carnes ex-
 teriores, et detraxerant,
 Epulabantur sedentes; deindè viri
 præstantes surgebant,
 Vinum infundentes in aureis pocu-
 lis.
 Cæterùm postquam potûs et cibi defi-
 derium exemerant,
 Illis dein sermonis exordiebatur Gere-
 nius eques Nestor;
 " Filii mei, agite, Telemacho pul-
 chris-jubas-habentes equos
 " Jungite sub currum ducentes; ut
 conficiat iter.
 Sic dixit, hi verò ei statim auscultâ-
 runt atque paruerunt:
 Celeritèrque junxerunt sub currum
 veloces equos.
 Mulier verò proma panem et vinum
 imposuit,
 Obsoniaque, qualia edunt Jovis-alum-
 ni reges.
 Telemachus autem dein perpulchrum
 conscendit currum;
 Juxta eum verò Nestorides Pisistratus,
 dux virorum,
 In currumque conscendit, et habenas
 cepit manu;
 Verberavitque ut-inirent-cursum; illi
 verò non invitì volârunt
 In campum, reliqueruntque Pyli ex-
 cellsam urbem.
 Illi verò totâ die quatiebant jugum
 utrinque tenientes.
 Occidit autem sol, obumbrabanturque
 omnes viæ.
 Ad Pheras autem venerunt, Dioclis
 ad domum,
 Filii Orsiloichi, quem Alpheus genuit
 filium.
 Ibi verò noctem dormiverunt: illèque
 his hospitalia apposuit.
 Quando autem manè-genta apparuit
 rosea-digito Aurora,
 Equosque junxerunt, currumque or-
 natu-varium conscenderunt;
 Eque vestibulo agitarunt; et è portica
 sonorâ:

Ver. 470. — κρέ' ὑπέρτερα.] Vide suprâ ad ad β', 388; item ad II. β', 35; et ε', 109. *Al.* Δύσατο.

Ver. 472. — ἐνὶ χρυσεῖς.] Pronuntiabatur χρυσεῖς. Vide ad II. γ', 523.

Ver. 473. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος.] Vide ad II. α', 469.

Ver. 476. Ζεύσας ὑφ' ἄρματ'.] Ita edidit Barne-
 sius ex ver. 478; ex *Odyss.* β', 47; itémque ex
Eustathio, qui in commentario ad ver. 478 ita ci-
 tat. *Vulgg.* malè, Ζεύσας ὑφ' ἄρματ'.

Ibid. — πρόσῃσιν.] Vide ad II. γ', 192. *Al.* πρόσῃσιν.

Ver. 479. — ἔθηκεν.] *Al.* ἔχον.

Ver. 484 et 494. — ἄκοντε.] *Al.* αἰκοντε.

Ver. 487 et 497. Δύσετό τ' ἥλιος.] Vide suprâ

Ver. 488. Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο.] *Al.* Ἐς δὲ Φηρὰς
 ἵκοντο. " Αἱ δὲ Φηραί τ' Μεσσηνίας εἰσίν." *Strabo*,
Geograph. Lib. VIII. Vide infrâ ad φ', 15.

Ver. 489. — Ὀρσιλόχοιο.] Ita edidit *Barnesius*
 ex *Iliad.* ε', 542, 546, 547, 549; itémque ex
Odyss. β', 187, ubi idem versus occurrat, et in
 vulgatis scribitur Ὀρσιλόχοιο. *Vulgg.* hîc Ὀρσιλό-
 χοιο.

Ibid. — Ἀλφειὸς.] Ποταμὸς τ' Ἠλιδῶ. *Schol.*
 Ver. 490 et 495. Ἐνθα δὲ.] *Barnesius* edidit Ἐν-
 θὰ δὲ.

Ibid. — ὁ δὲ τοῖς παρ' ξείνια θῆκεν.] *Al.* ὁ δ'
 ἄρα ξεινίῃς δῶκεν.

Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὸ δ' ἔκ' ἀκόντε πέτεσθαι.
 495 Ἴξον δ' ἐς πεδίον πυρηνφόρον ἔνθα δ' ἔπειτα
 Ἦνον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκείας ἵπποι.
 Δύσετό τ' ἥελι, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.

Flagellavit autē *Pisistratus*, ut inirent-
 cursum : illi verò non inviti volârunt.
 Venerunt autem in campum frugife-
 rum : hic verò deindè
 Conficiebant iter ; usque adeò extule-
 runt veloces equi.
 Occiditque sol, obumbrabanturque
 omnes viæ.

Ver. 496. Ἦνον ὁδόν.] Ἐσταῦθα δὲ τὸ “Ἦνον,” τὸ
 ἀπλῶς Ἦνον καὶ ἐπιλείπειν δηλοῖ. *Eustath.* Vide su-

Ver. 497. Δύσετο.] *Strabo, Geograph. Lib. VIII,*
 citat Δύσετο. Minus rectè.

Τ Η Σ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α, ἢ Γ Ρ Α Μ Μ Α, Δ'.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Δ'.

Π Ἀρὲ Μενελάω ξενισθεὶς σὺν Πηλεϊδῶν Τηλέμαχῳ, ἀπαγγέλλει τὰ κατὰ τὴν ἰθάκην ὑπὸ τῶ μνηστήρων πραττόμενα· ἔπειτα ἐξηγῆται αὐτῷ ὁ Μενέλαος περὶ τῶ νόκου τῶ Ἑλλήνων, καὶ τῶ Πρωτεύου μαντείας, δι' ἧς ἔγνω τὸ Ἀγαμέμνονος θάνατον, καὶ ὡς Ὀδυσσεὺς παρὰ Καλυψοῖ εἶη. Βυβλὴ δὲ γίνεσθαι τῶ μνηστήρων, περὶ τῶ Τηλέμαχου ἀνελκῶ. Παραμυθίζεται δὲ ὁ Ἀδελφὸς δι' ὀνείρου τὴν Πηνελόπην, ἐπὶ τῇ τῶ παιδὸς ἀποδημίας δυσχερύνουσαν, ἀφ' ἧς εὐδύνει, ὁμοιωθεὶσα Ἰφιδίμῃ, τῇ τῶ Πηνελόπης ἀδελφῇ.

Ἐπιγραφαί.

Ἀφ' ἧς Τηλεμάχου εἰς Σπάρτην.

Ἄλλως.

Τὰ ἐν Λακεδαίμονι.

Ἄλλως.

Δίλτα, μάθ' ἀμφὶ πατρὸς παρ' Ἀτρεΐδου, λοχάρμῳ, υἱός.

LIB. IV.

Ο Ἰ δ' ἴξον κοίλῳ Λακεδαίμονα κητώεσσαν·
Πρὸς δ' ἄρα δῶμα' ἔλιν Μενελάου κυδαλίμοιο.
Τὸν δ' εὖρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν,
Υἱέος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος, ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.

H I autem venerunt cavam Spar-
tam amplam:
Ad domum autem agebant Menelai
gloriosi.
Hunc verò invenerunt exhibentem
nuptiale-epulum multis fodalibus,
Fili atque filiae eximiae, suā in do-
mo.

Ver. 1. **Ο** Ἰ δ' ἴξον κοίλῳ Λακεδαίμονα.] Ἐπὶ
[Ἐπὶ] ὑψηλοτάτοις ὄρεσι θεοκίλειται.
Ποτὶ μὲν τὴν πόλιν καλεῖ Λακεδαίμονα, ποτὶ δὲ τὴν
χώραν Λακεδαίμονα, τὴν Σπάρτην. Schol. Ὅταν δὲ
ἐκ τῶ Θηρῶν ὁρμηθέντας τὰς περὶ Τηλέμαχον πανηγυ-
ρίας φῇ σείει ζυγόν, [supra γ', 486:] εἴτ' εἰποι
“ Δύοστέ τ' ἥλιος —. Οἱ δ' ἴξον κοίλῳ Λακεδαί-
“ μονα —. Πρὸς δ' ἄρα δῶμα' ἔλιν Μενελάου —.”
τὴν πόλιν δι' ὀνόμαζ'· εἰ δὲ μὴ, ἐκ Λακεδαίμονος εἰς
Λακεδαίμονα φανταίνεται λέγειν τὴν ἀφ' ἧς ἄλλως τι εἰ
πιθανὸν μὴ ἐν Σπάρτῃ τὴν αἰχρὸν εἶναι τῷ Μενελάῳ.
Strabo, Geograph. Lib. VIII. Vide infra ad φ', 13.
Ibid. — κητώεσσαν.] Κῆτη δὲ περὶ Λακωνικῶν θα-
λάσσης ἀκτῶν γυνεὶς μεγάλῃ μύγῃ καὶ τῷ γι τῶ

κρητικῶν τῶ Ὀμήρου ἐντεῦθεν εἰπὼν φασι, “ Λακεδαίμο-
“ να κητώεσσαν. Aelian. de Animal. Lib. XVII,
cap. 6. Γραφόντων δὲ τῶ μὲν, “ Λακεδαίμονα κη-
“ τώεσσαν,” τῶ δὲ, “ καιστώεσσαν.” ζητῶσι τὴν κητώ-
εσσαν τίνα διχαστῆς χρῆ, εἴτε ὑπὸ τῶ κητῶν, εἴτε με-
γάλῳ ὅπερ δοκεῖ πιθανώτερον εἶναι· τὴν τε καιστώε-
σαν οἱ μὲν καταμνησθῆναι διχαστῆς· οἱ δὲ, ὅτι οἱ ἀπὸ τῶ
πισμῶν βουχμοὶ καιστοὶ λέγονται. Καὶ Καϊάδας [Al.
ὁ Καϊάδας] τὸ δισμνητῆρος ἐντεῦθεν, τὸ παρὰ Λακε-
δαίμονος σπῆλαιον τι. Strabo, Lib. VIII. Vide
infra ad ε', 20.

Ver. 2. — ἄρα.] Ut ipse propositum erat —.

Ver. 3. Τὸν δ' εὖρον δαινύντα.] Vide infra ad
ver. 15.

Ver.

- 5 Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥήξινον υἱεὶ πέμπει
(Ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέχετο καὶ κατένευσεν
Δωσέμεναι τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον.
Τὴν ἄρ' ὅγ' ἐνθ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι πέμπε νέεσθαι,
Μυρμιδόνων προτὶ ἄστρ' ὤκλυτον, οἷσιν ἄνασεν.)
10 Υἱεὶ δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἦγετο κέρων,
Ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης,
Ἐκ δ' ἄλλης· Ἑλένη δὲ θεοὶ γόνον ἐκ' ἔτ' ἔφαινον,
Ἐπειδὴ τοπρῶτον ἐγένετο παῖδ' ἐρατεινὴν
Ἑρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσῆς Ἀφροδίτης.
15 Ὡς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑφερέφες μέγα δῶμα

Hanc quidem Achillis bellicosi filio mittebat:
(In Trojâ enim primùm spondērat atque ahnuerat
Daturum se; illis verò dii nuptias perficiebant.
Eam utique ipse illuc cum equis et curribus mittebat ire,
Myrmidonum ad urbem inclytam, quibus imperabat.)
Filio autem ex Spartâ Alektoris adducebat filiam,
Qui ei in senectute natus erat fortis Megapenthes,
E servâ: Helenæ autem dii prolem non ampliùs dabant,
Ex quo semel genuerat filiam amabilem
Hermionem, quæ speciem habebat aureæ Veneris.
Sic hi quidem epulabantur per sublimem magnam domum

Ver. 5. — ῥήξινον. — Ἀνδρείας, τὸ δὲ τὸ ἡνιόχας ῥήσοντος τὰς τάξεις. Schol.

Ver. 5, 7, 10. — πέμπει — ἐξετέλειον — ἦγετο. Vide infra ad ver. 15.

Ver. 8. Τὴν ἄρ'. — Hanc utique.

Ver. 9. Μυρμιδόνων προτὶ ἄστρ'. — Ἡν Ὀμήρῳ μὲν Φθίαν λέγει, οἱ δὲ πῶτεροι Φαρσάλιαν. Schol.

Ver. 10. — Ἀλέκτορος ἦγετο κέρων. — Οἱ μὲν Ἰφιλόχων, οἱ δὲ Ἐχέμηλον λέγουσιν. τὸ δὲ Ἀλέκτορα γυναιλογεῖν Ἀργεῖς τὸ Πέλοπος. Schol.

Ver. 11. Ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης. — Ἰστέον καὶ ὅς ἐν τούτοις καινοχρημον ἐστὶ κατὰ συντάξιν τὸ, "υἱεὶ δὲ ἦγετο κέρων, ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης." τὸ δὲ καινῶς ἀκόλουθον ἦν, υἱεὶ κρατερῷ Μεγαπένθῃ. Ὁ δὲ καινότερον ἀπέδωκεν αὐτὸ πρὸς τὸ, ὅς τηλύγετος γένετο. Eustath. De hujusmodi syntaxi, vide ad Il. ζ', 396.

Ibid. — τηλύγετος. — Ἦτοι τηλὲ τ' ἡλικίας, τῆς προδοχῆς τοῖς γονεῦσι γενόμενος παῖς, μὲν δὲ ἐν ἐκείνῃ ἐλπίσει τιμῶσθαι ἢ μονογενὴς. Schol.

Ver. 12. Ἐκ δ' ἄλλης. — Οἱ μὲν κύριον τὸ, Δέλης οἱ δὲ Τηριδῆν, τὸ κύριον αὐτῆς ὄνομα. Schol.

Ibid. — Ἑλένη δὲ θεοὶ γόνον ἐκ' ἔτ' ἔφαινον. — Hesiodus, notante Scholiaste in Sophoclis Electr. ver. 541, præter Hermionem, filium etiam Helenæ tribuit;

Ἡ τέκεδ' Ἑρμιόνην δαμνκλίτῃ Μενελάῳ.
Ὀπλότατον δ' ἔτικεν Νικόστρατον, ὅζον Ἀργεῖς.

Pausanias verò (uti et hîc annotat Barnesius) Nicostratum ipsum et Megapenthen Menelao eadem ex famulâ natos memorat; Corinth. Lib. II, cap. 18. Vide et ad Il. γ', 175.

Ver. 13. Ἐπειδὴ τοπρῶτον. — Vide ad Il. ψ', 2.

Ver. 14. — χρυσῆς. — Edidit Barnesius χρυσῆς. Quod eodem modo pronuntiandum: Prima enim necessariò producitur. Vide ad Il. γ', 24, et 523.

Ver. 15, 20. Ὡς οἱ μὲν δαίνυντο ἔ.ε.] Contendit hîc Athenæus nuptiarum harum celebrationem jam tum, cum advenerint Telemachus et Pisistratus, peractam esse, sponsamque domum abductam; reprehenditque Aristarchum quod hosce quinque versus ex Iliad. σ', 604 huc importunè adscripserit. Οὐ συνέντες οἱ περὶ Ἀρίσταρχον, ὅτι συνιχνῆς ἔσθης [Casaubonus legendum censet σὺν ἔτι συνιχνῆς ἔσθης] τ' ἐστίασεως, καὶ τ' ἀκμαίων ἡμερῶν παρελθυσιῶν, ἐν αἷς παρείληπτο μὲν ἡ γαμψμένη πρὸς τῷ νυμφίῳ πύρας δ' εἶχεν ὁ τῷ Μεγαπένθῃ γάμῳ αὐτοὶ δὲ μονάζοντες διγῆντο ὅ τε Μενέλαος καὶ ἡ Ἑλένη μὴ συνέντες, ἀλλ' ἐξαπατηθέντες ὑπὸ τῷ πρώτῳ ἔπας. (suprà ver. 3;) "Τὸν δ' εὖρον δαίνυντα γάμον πολεῖν." "σὺ ἔτῃσιν." προσωπῆσαι τοῖς τῶν εἰχῆς, "Ὡς οἱ μὲν δαίνυντο ἔ.ε;" μετενεγκέντες ἐν τ' ὀλοποιῶν σὺν αὐτῷ γὰρ τῷ περὶ τὴν λέξιν ἀμαρτήματα. Οὐ γὰρ ἐξάρχοντες οἱ κύρισητῆρες, ἀλλ' ἐξάρχοντες τῷ ὀδῷ, πάντως ἀρχῶντο. Τὸ γὰρ, ἐξάρχειν, τ' φέρμινγος ἰδίον. Lib. IV, cap. 28. Verum, (ut rectè hîc annotat D^{na} Dacier,) Tempora ista imperfecta, πέμπει, ἦγετο, ver. 5, 10, itémque ἐξετέλειον, ver. 7, non utique jam facta hæc, sed fieri solummodo indicant. Quin et secundum Athenæi sententiam, quo modo accipi possit versus iste, "Τὸν δ' εὖρον δαίνυντα ἔ.ε," non video. Cæterum, "quod adeò contendit," (inquit Casaubonus in Annotationibus Lib. IV, cap. 27,) "non posse τὸ ἐξάρχειν de saltatoribus dici; parùm esse firmum judico. Illud verò manifestò falsum, τὸ, ἐξάρχειν, τ' φέρμινγος esse ἰδίον. Periti sermonis Græci sciunt, verbum hoc de omnibus promiscuè dici posse, qui faciendi, aut dicendi, aut canendi, exemplum aliis præbent." Porro Diodorus Aristophanius, notante Athenæo loco jam citato, totum hunc locum, quo de nuptiis agitur, omittendum censet; sed nullâ idoneâ ratione.

- Γείτορες, ἡδὲ ἔται Μενελάω κυδαλίμοιο,
 Τερπόμυροι· μετὰ δὲ σφιν ἐμέλπετο θεῖος αἰοδός,
 Φορμίζων· δοῖα δὲ κυδιστῆρι καὶ αὐτῆς
 Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνεον κατὰ μέσον.
 20 Τὼ δ' αὖτ' ἐν προθύροισι δόμων αὐτῶ τε καὶ Ἰππῶ
 Τηλέμαχος δ' ἦρας καὶ Νέστωρ ἀγλαὸς υἱός,
 Στήσαν· ὃ δ' ἵππομόλῳ ἴδετο κρείων Ἑτεωνεύς,
 Ὀτρηνὸς θεράπων Μενελάω κυδαλίμοιο·
 Βῆ δ' ἰδὼν ἀγγελίαν ἄλγ' δάματα ποιμένη λαῶν
 25 Ἀγχὺ δ' ἱστάρην ἐπὶ πλεόοντα προσήδα·
 Ζεῖω δὴ τις τώδε, διοτρεφὲς δὲ Μενέλαε,
 Ἄνδρ' εὖω, γενεῇ δὲ Διὸς μεγάλῳ εἵκτον.
 Ἄλλ' εἴπ', εἰ σφῶιν καταλύσομεν ὠκείας ἵππους,
 Ἥ ἄλλοι πέμπωμεν ἱκανέμεν, ὅς κε φιλήσῃ.
 30 Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 Οὐ μὲν ἡπίῳ ἦστα, Βοηθόδῃ Ἑτεωνεῦ,
 Τσπεῖν, ἀτὰρ μὲν νῦν γε, πάϊς ὥς, ἡπία βάσεις.
 Ἥ μὲν δὴ νῶϊ, ξεινῆια πολλὰ φαγόντε
 Ἄλλων ἀνθρώπων, δεῦρ' ἐκόμεθ', αἴκε ποθὶ Ζεὺς
 35 Ἐξοπίσω περ παύσῃ οἰζύνῃ· ἀλλὰ λυ' ἵππους
 Ζεῖων, ἐς δ' αὐτῆς προτέρω ἄγε θοιηθῆναι.
 Ὡς φάθ'· ὃ δ' ἐκ μεγάροιο διέσσυτο, κέκλειο δ' ἄλλους
 Ὀτρηνὸς θεράποντας ἅμ' ἐσπίασθ' εἰς αὐτῶ.
 Οἱ δ' ἵππους μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγῷ ἰδρώοντας·
 40 Καὶ τῆς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἵππῳ κρήνησι,
 Πὰρ δ' ἔβαλον ζείας, ἀνὰ δὲ χεῖ λευκὸν ἔμιξαν·
 Ἀρμάτα δ' ἐκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόοντα·

Vicini, et amici Menelai gloriosi,
 Oblectantes se: inter eos vero cantabat divinus cantor,
 Citharam pulsans; duoque saltatores inter eos
 Cantum auspicantes saltabant in medio.
 Ceterum in vestibulo adium ipsique et equi,
 Telemachusque heros, et Nestoris inclytus filius,
 Steterunt: progressus autem vidit praestans Eteoneus,
 Sedulus famulus Menelai gloriosus;
 Ivisque annuntiaturus per aedes pastori populorum:
 Propere autem stans verba alata dixit;
 "Hospites jam quidam isti, Jovis alumne o Menelaë,
 "Viri duo; proli vero Jovis magni similes sunt.
 "Sed dic, an ipsis solvamus veloces equos,
 "An ad alium mittamus ire, qui eos amice excipiat.
 Hunc autem valde indignatus allocutus est flavus Menelaus;
 "Non quidem stultus eras, Boëthide Eteoneu;
 "Antea, at quidem nunc puer veluti, puerilia loqueris.
 "Profecto jam nos, hospitalia multa depasti
 "Aliorum virorum, huc venimus; sicubi Jupiter
 "In posterum saltem liberabit aerumnâ: sed solve equos
 "Hospitum, ipsosque introduc ad epulandum.
 Sic ait: ille vero ex domo proruit, vocabatque alios
 Sedulos famulos, unâ ut sequerentur seipsum.
 Hi vero equos quidem solverunt sub jugo sudantes:
 Et hos quidem alligârunt ad equina praesepia,
 Apponebantque avenas, et hordeum album admisceverunt;
 Currus vero posuerunt ad parietem collucentem:

Ver. 19. Μολπῆς ἐξάρχοντες.] *Arctipatus*, loco jam ad ver. 15 citato, legendum censet Μολπῆς ἐξάρχων. Quae et verisimilior videtur lectio. Vide supra ad ver. 15.

Ver. 20. — ἵππῳ.] *Al. ἵπποι.*

Ver. 25. — ἱστία πλεόοντα.]

verbis,

Quae tuto tibi magna volant —. *Æn.* XI, 380.

Ver. 26. — τῶν.] *Al. τῶν.*

Ver. 27. — γυνῆ.] *Al. γυνή.*

Ibid. — εἵκτον.] *Al. εἵκτιον.*

Ver. 29. — φιλήσῃ.] Similitérque ver. 171, εἰλησέμεν et ver. 179, φιλήσῃ. Vide ad II. 6, 304.

Ver. 33. — ἡ μὲν δὴ.] Vide ad II. 3, 433, et 504.

Ibid. — νῶϊ — φαγόντε.] *Ego et Tu.* Vide ad II. 6, 566; et 4, 487.

Ver. 37, 59, 104. — διέσσυτο — διανύμεν — ἀχύνει.] Vide ad II. 7, 260.

Ver. 38. — ἅμ' ἐσπίασθ'.] *Al. ἅμα σπίασθ'.*

Ver. 41. — ζείας.] Vide infra ad 1, 593.

Ver. 42, 179. — ἐκλιναν — δέκοντες.] Vide ad II. 6, 309 et 338.

Ver.

- Αὐτὲς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον· οἱ δὲ ἰδόντες
θαύμαζον καὶ δῶμα διотреφέει βασιλῆος.
45 Ὡς γὰρ ἡελίος αἴγλη πέλεν, ἢ σελήνης,
Δῶμα καθ' ὑπερφῆς Μενελάου κυδαλίμοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
Ἔς ῥ' ἀσπαμένους βάντες εὐξέτας, λῆσαντο.
Τὲς δ' ἐπεὶ ἐν δμῳαὶ λῆσαν καὶ χεῖσαν ἐλαίῳ,
50 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας ἕλας βάλλον ἠδὲ χιτῶνας,
Ἔς ῥα θρόνους ἔζοντο παρ' Ἀτρείδην Μενέλαον.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολ' προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσῇ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίσσα δ' ὡς δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
55 Σῖτον δ' αἰδοῖα ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Δαιτρός δ' ἐκρεῖν πίνακας παρέθηκεν αἰείρας
Παντοίων· ὡς δ' ἐσφι τίθη χρύσεια κύπελλα.
Τὼ καὶ δεκνύμενοι προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

Ipsos porro duxerunt in augustam domum: hi autem videntes
Admirabantur per domum Jovis-alumni-regis.
Instar enim solis splendor erat, sive lunæ,
Domum per excelsam Menelai gloriosam.
At postquam oblectati sunt videndo oculis,
Ad labra descendentes perpolita, laverunt.
Hos vero postquam ancillæ lavarent et unxerant oleo,
Circumque chlamidas villosas posuerant ipsis atque tunicas;
In thronos utique confederunt iuxta Atridem Menelaum.
Aquam autem ancilla gutturnio fundebat ferens;
Pulchro, aureo, super argenteo lebeti;
Ad lavandum: juxta vero politam extendit mensam.
Cibum vero veneranda proma apposuit ferens;
Fercula multa imponens, largiens de presentibus:
Coquus autem carniū lances proposuit sublatis
Diversarum: ipsisque apposuit aurea pocula.
Hos etiam dextrâ prehensens allocutus est flavus Menelaus;

Ver. 43. Αὐτὲς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον· οἱ δὲ ἰδόντες θαύμαζον.] Δεῖ δὲ καὶ τὸ πρῶτον εἰς ἀλλοτρίαν οἰκίαν ἐρχόμενον ἐπὶ δεῖπνον, μὴ γαστρονόμον εἶδος ἐπὶ τὸ συμπόσιον χωρεῖν, ἀλλὰ τι δῶναι πρότερον τῷ φιλοξενίῳ, καὶ κατανοῆσαι τὴν οἰκίαν· ὅθεν καὶ τὸ παρὲν οἱ Ποιητῆς· “Αὐτοὶ δ' εἰσῆλθον θεῖον δόμον· οἱ δὲ ἰδόντες θαύμαζον ἔσ·” *Athenæus, Lib. IV, cap. 27.* Ubi notandum pro Αὐτὲς δ' εἰσῆγον ἔσ·, legisse *Athenæum*, Αὐτοὶ δ' εἰσῆλθον ἔσ·: Sed præstat vulgata Lectio.

Ver. 45. Ὡς γὰρ ἡελίος αἴγλη πέλεν.] Τὴν τῷ Μενελάου οἰκίαν, καὶ ταῦτα, ἀπὸ στρατίας ἤκουτο, ἄρ' ἔπερσεν τινα καὶ Μυρμιδόνα ἐξηγῆται, ὅθεν τι ἔ· πολὺ ἀπεδίωσαν Σαρματίαι, ἢ Δαρίας τι ἔ· Ζεῦ· τὸ βασιλείαν; [forte βασιλείαν:] φησὶ γὰρ,

“Ὡς γὰρ ἡελίος αἴγλη πέλεν, ἢ σελήνης,
“Δῶμα καθ' ὑπερφῆς Μενελάου κυδαλίμοιο·
“Χρυσὴ τ', ἡλέκτρα τε, καὶ ἀργύρεα, ἠδ' ἐλέφαντος.”
Τοῖς γὰρ Τρωικοῖς σκύλοις ἐχρὴν μάχῃ λαμπρῇ αὐτὸ, ἢ τούτοις κατὰ γὰρ τὴν ἀνὰ Διόνυσον. Καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τὴν, ὅθεν ἐγὰρ, εἰπὼν, τὸν Ὀμηρον εἰσεῖν μοι δοκῶ ἀναπολόγητον· ἵσως γὰρ πρὸς τὸν τῷ Μενελάου τρόπον ἐπαινεῖ τὰ βασιλεία, ὅν φησι μόνον εἶναι τῶν Ἀχαιῶν μαλθακὸν αἰχμητὴν· ὅθεν γὰρ ἐν τοῖς καὶ τῶν ἄλλων ἠδὲν μακρῶν οἱ Ποιητῆς ἔσ· λέγειν, ἀλλὰ καὶ πολλὰ, ἔ· οἰκισιν, καὶ δαίταν πρὸς τὸ τῶν ἀνδρῶν ἠδ' ὅθεν πολλὰς ἀπικαίει. *Dion, O. cat. II.*

Ver. 46. — ὑπερφῆς.] Apud *Athenæum*, loco supra citato, ὑπερφῆς.

Ver. 48. Ἔς ῥ' ἀσπαμένους βάντες.] Πάντα δ' ὅν ἀκρίβως Ὀμηρῷ, καὶ τὸ μικρὸν τὸτο ἔ· παρέλπει, τὸ δὲ διὰ διακρίνουσιν τὸ σαρματίαν καὶ λυσσάμενον εἶναι πρὸς τὸ δῖπνον. Ἐπὶ τ' ἐν — τῶν παρ' Ἰλίου πύλιν, [εἰπὼν.] “Ἔς ῥ' ἀσπαμένους βάντες εὐξέτας λῆσαντο.” Ἀπρεπὲς γὰρ ἢ, φησὶν Ἀριστοτέλης, ἢ καὶ εἰς τὸ συμπόσιον σὺν ἰδῶντι πολλῶν καὶ κοινῶν. *Athenæus, Lib. IV, cap. 27.*

Ver. 50. — ἄρα.] Deinde —. Ut fit —.

Ver. 51. Ἔς ῥα θρόνους ἔζοντο.] Vide supra ad α', 145.

Ver. 52. Χέρνιβα δ' ἀμφίπολ' προχόῳ.] Dant famuli manibus lymphas —. *Æn. I, 704.*

Ver. 53, 297, 309, 404. Καλῇ — καλῇ — καλῇ.] Vide ad II. β', 43.

Ver. 54, 61. Νίσσα δ' ὡς δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε.] Vide infra ad ε', 491; et ε', 296.

Ibid. — ξεστὴν.] *Al. χρυσῇ.*

Ibid. — ἐτάνυσσε.] Vide ad II. ρ', 58.

Ver. 56. — χαριζομένη παρεόντων.] Vide supra ad α', 140.

Ver. 57. Δαιτρός δ' ἐκρεῖν πίνακας.] Vide supra ad α', 141.

Ver. 59. Τὼ καὶ δεκνύμενοι προσέφη.] Ἐν τούτοις δὲ καίται, ὡς ἀπαχθὲν, τὸ δῖπνον· ὅθεν τῷ δεῖναι· *Eustath.*

- 60 Σίτῃ δ' ἀπιδὼν, καὶ χαίρετον· αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνῃ πασσαμένῳ εἰρησόμεθ', οἳ τινες ἔσθ' ὃν
Ἀνδρῶν ὃ γὰρ σφῶν γε γένε' ὅλῳλε τοκίων,
Ἄλλ' ἀνδρῶν γένε' ἔσθ' ἐδιοτρεφίων βασιλίων,
Σκηπτιέχων, ἐπεὶ ἔ' κε κακοὶ τοῖσδε τέκοιεν.
- 65 Ὡς φάτο· καὶ σφιν ἰῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν,
Ὅπ' ἐν χερσὶν ἔλῳν, τὰ ρά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῶ.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαδ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἐδητύς ἐξ ἔρον ἔντο,
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορ υἱόν,
- 70 Ἀγχι ἁλὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι·
Φράζεο, Νεστορίδη, τῷ μὲν κεχαρισμένε θυμῷ,
Χαλκῷ τε φεροπῇ καδδόμενα ἡχέεντα,

- "Cibumque gustate, et gaudete :
cæterum deinde,
"Cenam cum-gustaveritis, interro-
gabimus, quinam sitis
"Hominum : non enim vestrorum
utique genus perit parentum,
"Sed virorum genus estis Jovis-a-
lumnorum regum,
"Sceptriferorum : quippe nequaquam
ignavi tales genuerint.
Sic ait, et ipsis terga bovis pinguis ap-
posuit,
Affata in manibus eligens, quæ sibi
munera apposuerant ipsi.
Hi verò ad cibos paratos appositos ma-
nus porrigebant.
Cæterum postquam potus et cibi defi-
derium exemissent,
Tum verò Telemachus alloquebatur
Nestoris filium,
Propè admoto capite ; ut nè audirent
alii ;
"Confidèra, Nestoride, meo charif-
sime animo,
"Ærisque splendorem, per domum
sonoram,

Ver. 60. Σίτῃ δ' ἀπιδὼν, καὶ χαίρετον.] Παρὰ δ' Ὀμήρῳ, ἐν τῇ δ' Μενέλαος συμποσίῳ προβάλλουσι ἀλλή-
λοις, ὡς περ ἐν Διότρεφ' ἡμετέροις, καὶ πολιτικῶς ὁμι-
λῶντες τῆς αὐτῆς ἀλλήλους ἐξ ἡμέρας. Ὁ γὰρ Μενέλαος πε-
ρανομένην ἐν τῷ λυτρώσει τῇ περὶ τὴν Τηλέμαχον, καὶ
τῇ περὶ τὴν ἰδὴν παρατίθενται, παρακαλεῖ μεταλαμ-
βάνειν, λέγων ταῦτα. "Σίτῃ δ' ἀπιδὼν καὶ χαίρετον"
αὐτὰρ ἔπειτα Δείπνῃ πασσαμένῳ εἰρησόμεθ', οἳ τινες
ἔσθ' ὃν. "Ἐπειτα προσεφώνεε τὴν παρακαλεῖσθαι αὐτὸν
φιλοφρονούντων." Ὡς φάτο· καὶ σφιν ἰῶτα βοὸς
παρὰ πίονα θῆκεν, Ὅπ' ἐν χερσὶν ἔλῳν, τὰ ρά οἱ γέρα
πάρθεσαν αὐτῶ. *Athenæus, Lib. V, cap. 3.*
Ibid. Σίτῃ δ' ἀπιδὼν.] *Al.* Σίτῃ ἀμ' ἀπιδὼν.
Apud Athenæum autem, loco jam citato, Σίτῃ δ' ἀπιδὼν.

Ver. 61. — πασσαμένῳ.] *Al.* πασσαμένῳ.
Ibid. — οἳ τινες.] *Al.* ὅ τινες. Quod hoc qui-
dem in loco æquè rectè dici potest. Vide ad *Il.* α',
566.
Ver. 62. — ὃ γὰρ σφῶν γε γένε' ὅλῳλε τοκί-
ων.] "Benè" inquit *Spondanus* "de hospitibus
suis ominatur Menelaus, quasi animo jam per-
videat, aut in eorum facie legat, obscuro genere
"eos non esse oriundos." Ipse autem deinceps
aliam hujus loci explicationem præferre videtur ;
scilicet ut innuere hic intelligatur Menelaus, Ulyf-
sem Telemachi patrem nondum interiisse. Sed
minùs rectè ; ut liquet ex sequentibus, "Ἄλλ' ἀν-
δρῶν γένε' ἔσθ' ἐδιοτρεφίων βασιλίων," quæ et vir ipse eruditus pro
alterâ sententiâ facere confitetur.
Ibid. — ἐπ' ὀνείαδ' ἐτοῖμα.] Σὺν τῇ γραπτῇ,
ἢ ὃ σφῶν, ἀντικαθ' ὃ ἀφανῶν ἐπ' ὀνείαν. *Schol.*
Ibid. — γένε' ὅλῳλε.] *Al.* γένε' ὅλῳλε.
Ibid. — ἀπιδὼν.] Vide ad *Il.* κ', 186, 187 ;
et α', 37.

Ver. 64, 74. — τοῖσδε — τοῖσδε.] Vide ad
Il. α', 357.

Ver. 65. — καὶ σφιν ἰῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆ-
κεν, Ὅπ' ἐν χερσὶν ἔλῳν.] Ὀμήρῳ — αὐτῇ κατὰ
κρίσιν πᾶσι τῇ βίῳ καὶ αὐτῇ — Ἀπλῶν ἐν ἀπο-
δίδωκε τὴν δαίτην πᾶσι, καὶ τὴν αὐτὴν ὁμοίως βασιλεὺς
αὐτοῖς, ἰδιώταις, νόις, προσέταται, ὅπῃ παρατίθεις πᾶσι
κρέα καὶ ταῦτα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ βόεια, ἐν τῇ ἰσχυρίῳ καὶ
γάμοις, ἐν ἀλλῇ συνόδῳ, καὶ ἐν θρία, καὶ κωδύλλῳ, ἐν ἄ-
λλῃ, μελίπρητα τε τοῖς βασιλεῦσι ἐξαιρετα παρατί-
θου Ὀμήρῳ ἀλλ' ἀφ' ὧν ἐξ ἡμετέροις τὸ σῶμα,
καὶ τὴν ψυχὴν. Αἰάντα ἐν μὲν τὴν μοιρομαχίαν, (*Il.*
ad. η', 321,) ἰώτασι βοὸν γάμοις ὁ Ἀγαμέμνων —
καὶ Μενέλαος δὲ, τὴν τῇ παιδὶν γάμοις ποιῶν, Τηλέμα-
χον ἰώτα βοὸς παρατίθει, "Ὅπῃ, τὰ ρά οἱ γέρα παρ-
θεσαν αὐτῶ." *Athenæus, Lib. I, cap. 8.*

Ver. 66. — τὰ ρά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῶ.] Ἐν-
ταῦθα δὲ φασιν οἱ Παλαιῶν, ὅτι ἵσκει τοῖς βασιλεῦσι
μοῖραν μοῖραν παρατίθου εἰς γέρας ἀφ' ἧς εἶχον ἂν καὶ
ἄλλοις ἐπιδίδου, ὡς νῦν ποιεῖ ὁ Μενέλαος, τοῖς ξένοις
παρατίθεις τὸ ἰαυτῷ γέρας. *Eustath.*

Ibid. — τὰ ρά.] *Quæ utique* —. *Quæ*
scilicet —.

Ver. 68. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἐδητύς ἐξ ἔρον ἔντο.]
Vide ad *Il.* α', 469.

Ver. 71. — τῷ μὲν κεχαρισμένε θυμῷ.]
— animo gratissime nostro.

Æn. XII, 142.
Ver. 72. — καδδόμενα.] In vulgatis editum
est καδδόμενα. *Barthelemy* autem restituit καδδόμενα.
Quod et ad sententiam (ut opinor) multò aptius ;
et confirmatur porro, uti annotat vir eruditus, ex
ver. 45, 46 supra :

Ὡς φησὶ ἡλίας αἰγλή πέλῳ, ἢ σελήνῃ,
Δῶμα καδδ' ὄψεφθες Μενέλαος κυδάλιμοιο.

Ver.

Ἠγαγόμεναι ἐν νηυσὶ, καὶ ὀγδοάτῳ ἔτι ἦλθον·
 Κύπρον, Φοινίκην τε, καὶ Αἰγυπλίους ἐπαληθεύεις,
 Αἰθιοπίας δ' ἰκόμεναι, καὶ Σιδονίους, καὶ Ἐρεμβούς,
 85 Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κέρασι τελέθῃσι.
 Τεῖς γὰρ τίχτῃ μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
 Ἐνθα μὲν ἔτε ἀναξ ἐπιθευῖς, ἔτε τι ποιμὴν,
 Τυρὸς καὶ κρειῶν, ἔδῃ γλυκεροῖο γάλακτος·

“Adduxi in navibus, et octavo demum anno veni:
 “Ad Cyprum, Phœnicemque, et Egyptios vagatus;
 “Æthiopsque adii, et Sidonios, et Erembos,
 “Et Libyam, ubi ntique agni protinus cornuti sunt.
 “Ter enim pariunt oves integrum per annum.
 “Ibi quidem neque herus indigens est, neque omnino pastor,
 “Casei et carniū, neque dulcis lactis:

gantius reticetur: “Etiam si mortales omnes divitiis opibusque antecellam, minimè mibi de eis gratum laudum est; Multa ENIM &c.” Vide ad II. 4, 22.

Ver. 82. Ἠγαγόμεναι ἐν νηυσὶ.] Τὸ ὅτι “ἡγαγόμεναι” ἐπὶ κτημάτων, ἀπὸ τῆς ἱερῆς, κεῖται. — ἵνα λέγῃ, ὡς ποῦκα πᾶσαν, καὶ ποῦκα πλανηθεῖς, ποῦκα ἡγαγόμεναι κτημάτων. Eustath. Barnesius autem, versionem Editionis Weissenianæ secutus, reddit: “Veni in navibus.” Minus rectè. Nusquam enim apud Poëtam occurrit vox ἡγαγόμεναι sensu passivo, sed semper activo; uti exponit Eustathius.

Κτήματα μὲν, ὅς· Ἀλέξανδρος κοίλῃς ἐν νηυσὶν Ἠγάγετο Τροίην. — Iliad. 4, 389. Vide ad II. π', 190; χ', 116, 471; Odys. 4, 211; 6, 238.

Ver. 83. Κύπρον, Φοινίκην τε, καὶ Αἰγυπλίους ἐπαληθεύεις.] Οἱ γὰρ ποιηταὶ φρονιματώτεροι τῶν ἡρώων ἀποφασίζουσι τὴν ἀποδεδειγμένην ἀληθείαν, καὶ πλανηθεῖς. — καὶ ὁ Νέστωρ σιμνύσεται διότι τοῖς Λατίνοις ἀμείλιχον, ἔλθον μεταπέμπτῳ (II. 4, 270:). “Τηλόθεν ἐξ Ἀπίας γαίης κατέσσαντο ἢ αὐτοί.” Καὶ Μενέλαος ἀναύτως. “Κύπρον, Φοινίκην τε, καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθεύεις, Αἰθιοπίας δ' ἰκόμεναι ἔσ·” Πάντα ὅτι τὰ τοιαῦτα παρασκευαί τινος ἐς φρόνησιν μεγάλα, τῷ μυθεῖν τὴν χάρις τὴν φύσιν, καὶ ζῶον ἐφ' ὅτῳ ἰδίας, προσδιδῶναι δὲ καὶ τὰ τὴν θαλάττης. Strabo, Geograph. Lib. I. Καὶ ὅρα ἐξ αὐτῆς καταρχῆς, ὡς ἰσορῶν χωρηγία τῇ Ποιητῇ γέγονεν ὁ τῆς Τηλεμάχου εἰς τὴν Σαπφίαν πλῆρες ἐν αἷς ἔμμενον ἔκτικα ἐκτιθέσθαι διηγήματα, ἀλλὰ καὶ Τρωϊκά, ἔ· Ἑλληνικά. Πάν ὅν διῶς ἐπλάσθη Ὀμηρῶς, εἰς καλὴν τῇ ἱκανῶς ποιήσει, ὡς καὶ προσδιδῶνται, τὴν τῆς Τηλεμάχου πλῆν δὲ ἔ· πολλὰ ποιήματα ἢ Ὀμηρικὰ μῦθα τῷ τὴν ποιήσας ταύτης πέπλῳ ἐπέκασεν. Eustath. Cæterum nonnullos hoc in loco, “Αἰγυπτίους ἐπ' ἀληθείας,” legisse annotat idem Eustathius.

Ibid. — Αἰγυπτίους.] Vide infra ad ver. 127; item ad U. β', 537.

Ver. 84. Αἰθιοπίας δ' ἰκόμεναι.] Ζητῶσι ὅτι, πρὸς τίνας ἦλθον Αἰθιοπίας, πλείον ἐξ Αἰγύπτου (ὅτι γὰρ ἐν τῇ κατ' ἡμᾶς θαλάττῃ οἰκοῦσι τινες Αἰθιοπίας, ὅτε τῷ Νεῖλῳ τὰς καταρράκτας ἢ διελθὼν ναυσί). — Οἱ μὲν περιπλοῦν τὴν Ἀφρικήν μέχρι τῆς Ἰνδικῆς εἰσάγουσιν ἅμα καὶ τὴν χροῖον τῇ πλάνῃ συνοικεῖντες, ὅν

φασιν ὅτι ὀγδοάτῳ ἔτι ἦλθον οἱ ὅτι, ἀπὸ τῆς Ἰσθμῶς, τῆς κατὰ τὴν Ἀφρικήν κόλπον οἱ ὅτι, ἀπὸ τῆς θαλάττης τῆς Ἰσθμῶς. Strabo, lib. I. Δῆλον δὲ ὅτι εἰς τὰς νοτίους Αἰθιοπίας ἔλθον ὁ Μενέλαος, εἰς καὶ εἰς τὰς Ἐρεμβούς ἦλθε, μὲν ὅτι ἐκεῖθεν οἱ Ἐρεμβοὶ, πολλὰ πρότερον εἰς τὰς λοιπὰς Αἰθιοπίας ἀφίκετο, ὅς ὁμοῦρος Αἰγυπτίους Ἡρόδοτος ἰσορῶν. Eustath.

Ibid. — καὶ Σιδονίους, ἔ· Ἐρεμβούς.] Σιδονίους, τὴν παρὰ τῇ Ἐρυθρῇ θαλάττῃ λέγῃ. ὅθεν μεταπέμπτῳ οἱ Φοινίκης. Ἐρεμβούς, τὴν Τρωγλοδύτης, παρὰ τὸ εἰς τὴν ἱερὰν δύσιν. Οἱ ὅτι, τὴν Ἰνδὸν, παρὰ τὸ Ἐρεμβούς. μάλιστα γὰρ ὅθεν καὶ Κράτης ἱερῶς γράφει. Οἱ ὅτι, ἰδιὸν ἔστι. Ἐνιοι ὅτι, τὴν Ἀραβίαν καὶ μεταγράφουσιν ἔ· τως. “Αἰθιοπίας δ' ἰκόμεναι, καὶ Σιδονίους, Ἀραβίας τε.” Schol.

Ibid. — καὶ Ἐρεμβούς.] Οὐκ ἰσχυρῶς, ὅτι χρηματισμῶ χάριν, τῶν ὀνομαζομένων, (ἔ· παλὸν ὅτι καὶ τῶν) ἀλλὰ ἔ· μήκῃς, καὶ τὴν ἀποδεδειγμένην, ἔ· ὅτι ἐκδοῦν ἔ· τοῦτον ἐκδοῦν. Strabo, Lib. I. Vide supra ad ver. 83.

Ver. 85. Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κέρασι τελέθῃσι.]

Quid tibi pastores Libya, quid pascua versu Prosequar. — Virg. Georgic. III, 339.

Καὶ Ὀμήρου ἐπὶ ἐν Ὀδυσσεύῃ, ἔ· ὅτι: “Καὶ Λιβύην, ὅτι τ' ἄρνες ἄφαρ κέρασι τελέθῃσι.” ὅθεν εἰρημῶν, ἐν τοῖσι διηγήσεσιν ταχὺ παραγινώσκῃ τὰ κέρα ἐν ὅτι τοῖσι ἰσχυρῶς ψύχεται, ἢ ἔ· φῶν κέρα τὰ κίβητα ἀρχῇ, ἢ φῶντα, φῶν μόνῃς. Herodotus Lib. IV, 5, 29. Καὶ ἐν μὲν Λιβύῃ ἴδιος γίνονται κέρατα ἔχοντα τὰ κερὰ τῶν κριῶν. Aristot. Histor. animal. Lib. VIII, cap. 28. “Ἐτεροι ὅτι τὸ, “ἄρνες ἄφαρ κέρασι τελέθῃσι,” ὅτι νοῦν ὅτι οἱ μετ' ἐλόντων ἰσχυρῶς κέρασι, ἄφαρ γίνονται, ἢ γοῦν ἴδιος καὶ ταχὺ ἔ· ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις, ἀπὸ διηγήσεως τόπου. Ὁ καὶ ἱερῶν σαφῆς, ἰσχυρῶς. “Τρεῖς ὅτι τίχτει μῆλα ἔ·” Eustath.

Ibid. — ἵνα τ' ἄρνες.] Apud Herodotum, loco jam citato, ὅτι τ' ἄρνες.

Ver. 86. Τρεῖς ὅτι τίχτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.] Τῶν δὲ πάλιν (inquit Eustathius) διχῶς. Ἡ ὅτι μῆλα εἰσὶν ἐκεῖ τῶν, ὅτι γοῦν ἰσχυρῶς ἀνατρεῖς γίνονται. τοῦτοι, διόλου ἀνατρεῖς αἱ αὐταὶ οἷς τίχτους. Ἡ καὶ ὅτι τρεῖς ἄρνες ἔ· εἰναυτῶ γινώσκει τὰ μῆλα, καὶ ὅτι, ὡς παρ' ἡμῶν, μόνον τῶν ἡρῶν. Quorum prior rectior videtur explicandi ratio.

Ver.

- Ἄλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηγετανὸν γάλα θῆας.
 90 Ἔως ἐγὼ πῶς κείνα πολὺν βίον σιωπαγείρων
 Ἠλώμην, τείως μοι ἀδελφὸν ἄλλ' ἔπεφνε,
 Λάτρην, ἀνώγει, δόλῳ ἐλοιδόνης ἀλόχοιο.
 Ὡς ἔτοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.
 Καὶ πατέρων τάδε μέλλει' ἀκνέμεν, οἳ τινες ὑμῖν
 95 Εἰσὶν· ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον,
 Εὐ μάλα ναιετάοντα, κεχαλδότα πολλὰ καὶ ἑσθλά.
 Ὡν ὄφελον τριτάτῳ περ ἔχων ἐν δόμοισι μοῖραν
 Ναιῖν, οἳ δ' ἄνδρες σοὶ ἔμμεναι, οἳ τότε ὄλοντο
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἐκὰς Ἀργεὺς ἱπποδότοιο.
 100 Ἄλλ' ἔμπερ πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχέων,
 Πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν,
 Ἄλλοτε μὲν τε γόῳ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε
 Παύομαι· αἰψὲρ δὲ κόρῳ κρυεροῖο γόοιο.
 Τῶν πάντων ἔ τούσων ὀδυρόμαι, ἀχνύμενός περ,

- " Sed semper præbent per-totum-an-
 num lac mulgendum.
 " Dum ego circa illa multas faculta-
 tes colligens
 " Errabam, interea mihi fratrem a-
 lius interfecit,
 " Clam, ex-improviso, dolo pernici-
 oſæ uxoris.
 " Adeo nequaquam gaudens hisce fa-
 cultatibus impero.
 " Et ex patribus ista debetis audivisse,
 quicumque vobis
 " Sint: quandoquidem valde multa
 passus sum, et perdidici domum,
 " Perquam habitantibus commodam,
 continentem multa et pretiosa.
 " Quorum utinam vel tertiam ha-
 bens in ædibus partem
 " Habitarem; viri autem salvi essent,
 qui tum perierunt
 " Trojâ in latâ, longè ab Argis equis-
 apto.
 " Sed tamen omnes quidem lugens et
 deflens,
 " Crebro domi desidens nostræ,
 " Interdum quidem luctu mente ob-
 lektor, interdum verò rursus
 " Quiesco: cita nempè fatietas mo-
 lesti luctûs.
 " Horum omnium-causâ non tan-
 tum lugeo, vexatus licet,

Ver. 89. — θῆας.] Κυρίως μὲν, τὸ θηλάσαι· ὡς
 τὸ ἀμῆλγυν εἶπεν, παρὰ τὴν θηλὴν. Schol.

Ver. 90. Ἔως ἐγὼ.] " Amphibrotus," inquit
 Barnesius, " in Primo loco, pro Dactylo ἰσαδηνά-
 " μω." Atqui (ut opinor) enuntiabatur Ἔως ἐγὼ,
 ac si scriptum fuisset, Ὡς ἐγὼ, vel Ὡς ἡγώ. Vi-
 de ad II. 6, 539. Al. Εἰως ἐγώ.

Ibid. — πολὺν βίον σιωπαγείρων Ἠλώμην.] Vi-
 de suprâ ad γ', 301.

Ver. 93. Ὡς ἔτοι χαίρων.] Vide infrâ ad ver.
 186 et 199. Cæterum Eustathius in commentario
 legit Ὡς ἔτι χαίρων.

Ver. 94. — ὑμῖν.] Al. ὑμῖν.

Ver. 95. — καὶ ἀπώλεσα οἶκον Εὐ μάλα ναιετά-
 οντα.] Ἀμφιβολία, πότερον τὸν ἑαυτοῦ, ἢ τὸν Πριάμου.
 Schol. "Ὅρα το; " ἀπώλεσα οἶκον," ἀμφιβολίας λεχ-
 θέν· δύναται γὰρ ὁ βασιλεὺς δηλῆν καὶ τὸν ἑαυτοῦ καὶ τὸν
 Πριάμου. Καὶ συνεδέσθεται καὶ τὰ ἐφεξῆς πρὸς ταῦτα,
 διχῶς· ἵνα λέγῃ ὅτι ἀπώλεσα οἶκον ἑμὸν, ἔχοντα πολ-
 λά, ὃν ὄφελον τριτάτῳ μοῖραν ἔχων ἐξ ἀρχῆς καὶ μὴ με-
 ταξὺν τηλικαύτης ἐνδαιμονίας, μὴ τούτους ἰδεῖν ὀλο-
 λότας ἐν Τροίᾳ, μὴδὲ ἐπαυτάσθαι ὅλως· καὶ ἢ καὶ ἄλ-
 λως, ἀπώλεσα οἶκον τὸν ἑ Πριάμου κεκτημένον πολλὰ,
 ὃν ὄφελον τὰ τρίτῃ κτησάμενος, κατὰ τινὰ διείσοι
 συνεδέσθαι ὡς εἶδος, μὴ προσμεῖναι τῇ ἀλώσει τῆς Τροίας,
 περὶ ἣν τούτοις ὄλοντο. Eustath. Priorem explica-
 tionem amplectitur Barnesius. Ac pro eâ quidem
 facit tum præcedens illud, " ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἔπα-

θον" tum (uti et ipse annotat Barnesius,) quod se-
 quitur, " Ὡν ὄφελον τριτάτῳ περ ἔχων. Dna Da-
 cter verò alteram adeo manifestè veram esse expli-
 candi rationem existimat, ut nulla sit hic reverè
 ambiguitas.

Ver. 96. Εὐ μάλα ναιετάοντα.] Vide ad II. β',
 648.

Ver. 97. Ὡν ὄφελον τριτάτῳ περ.] Τίς ἂν ἔν τῶν
 ἐκγονῶν οὐκ εἴη τῶν ὑπὲρ τὸν τοῦτον τιθησέων, οὗτοι ἂν
 ἀνταξίαν (Al. ἀνταξίαν) δέξιν τὴν ἐπὶ τῇ σερήσει τῆς
 πατρὸς λυπῶν τῇ τῆς πατρὸς εὐχαρίστῃ μνήμῃ διορδομῆ-
 νῳ; Ὅπως ἢ μὴ δέξῃ κοινὸς εἶναι πρὸς πάντας τὰς πα-
 ραπλησίως αὐτῷ τὴν εὐνοίαν ἐνδιδυγμένους, ἐπὶνεγκεῖ,
 (infrâ ver. 104;) " Τῶν πάντων ἔ τούσων ὀδυρόμαι,
 " ἀχνύμενός περ. Ὡς ἐγώ, ὅτε μοι ὑπὸν ἀπεχθαίρει
 " καὶ ἑδωδὴν." ἵνα δὲ μὴ φαίνεται μνηστὴς τῶν οὐκ
 ἐνὸν παραμειλῶν, ἐμνηστὴ κατ' ὄνομα, (ver. 110;) " —
 " Ὀδυρόμαι νύ που αὐτὸν Λαέρτης δ' ὁ γέ-
 " ρων, καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια, Τηλέμαχος δ', ὃν ἔ-
 " λειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ." Athenæus, Lib. V,
 cap. 4. Vide et suprâ ad ver. 78.

Ver. 102. Ἄλλοτε μὲν τε γόῳ φρένα τέρπομαι.]
 Vide infrâ ad ver. 183.

Ver. 103. — αἰψὲρ δὲ κόρῳ κρυεροῖο γόοιο.]
 Ὁ ὑπὲρ τῆς ἄλλας μοι θρήνη ταχέως θραύεται. Schol.
 Malé.

Ver. 104. Τῶν πάντων ἔ τούσων ὀδυρόμαι — Ὡς
 ἐγώ.] Vide suprâ ad ver. 97.

- 105 Ὡς ἐνός, ὅτε μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν
Μνωμένω· ἐπεὶ ἔτις Ἀχαιῶν τόσσ' ἐμόγησεν,
Ὅσσ' Ὀδυσσεὺς ἐμόγησε καὶ ἦρατο· τῷ δ' ἄρ' ἐμελλεν
Αὐτῷ κήδε' ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχ' αἰὲν ἄλαστον
Κεῖνε, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποίχετο· ὃ δέ τι ἴδμεν.
110 Ζῶν' ὄγ', ἢ τέθηκεν. Ὀδύρου' νύ περ αὐτὸν
Δαέρτης θ' ὁ γέρον καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια,
Τηλέμαχος θ', ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ὡς φάτο· τῷ δ' ἄρα πατὴρ ὕφ' ἱμερον ὤρσε γόοιο.
Δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε, πατρὸς ἀκύν-
115 Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖν ἀνασχὼν [σας,
Ἀμφοτέρῃσιν χερσὶ νόησε δὲ μιν Μενέλαος.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα χτ' ἑρένα καὶ χτ' θυμὸν,
Ἦέ μιν αὐτὸν πατὴρ ἐάσειε μνηστῆρας,
Ἢ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἑκάστῃ τε μυθήσαιο.
120 Ἔως ὁ ταῦθ' ὄρμαινε χτ' ἑρένα καὶ χτ' θυμὸν,
Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδε' ὑφορόφοιο
Ἦλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκυῖα·
Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' Ἀδρήστη κλισίῳ εὐτυχτον ἔθηκεν·
Ἀλκίππῃ δὲ τάπητα φέρεν μαλακῷ ἐρίοιο.

“ Ut unus-gratiā, qui utique mihi
somnia invifum-facit et cibum
“ Recordanti; quoniam nullus Græ-
corum tanta elaboravit,
“ Quanta Ulyffes elaboravit et pertu-
lit: huic autem deftinatum erat
“ Ipsi dolores ut-effent, mihi verò
mæror femper graviffimus
“ Ejus-caufa; quoniam diu longè
abest; neque quid fcimus,
“ Vivatne ille, an mortuus fit. De-
fient utique illum
“ Laërtesque fexer, et prudens Pe-
nelope,
“ Telemachusque, quem reliquit re-
cens-natum in domo.
Sic ait: huic autem ob patrem defi-
derium excitavit luctus.
Lachrymam verò à palpebris humi
demifit, de patre audiens,
Chlænam purpuream oculis præten-
dens
Utrâque manu: observavit autem ip-
fum Menelaus;
Deliberavitque deinde in mente et in
animo,
An eum ipfum patris fineret memi-
niffe,
An prior interrogaret, fingulâque di-
ceret.
Dum ille hæc deliberabat in mente et
in animo,
Helena ex thalamo odorifero excel-
fo
Egreffa eft, Dianæ aureum-arcum-
habenti fimilis:
Huic autem ftatim Adrafta fellam
benè-factam appofuit:
Alcippe verò tapetem ferebat mollis
lanæ:

Ver. 105. — ἀπεχθαίρει.] Εἰς μῖτον ἄγει. Schol.
Τὸ ὅ, ἐχθαίρει, ἢ δηλοῖ ἄρτι τὸ μισοῦν, ἀλλὰ τὸ μισοῦ-
τον ποιεῖ: ὅτι ἐχθαίρειν φασὶν οἱ μὲν Ὀμήρου. Euf-
tath. Occurrit autem vox ἐχθαίρειν priorī isto fenfu,
infra ὁ, 71; π', 96.

Ver. 107. — καὶ ἦρατο.] Τὸ ὅ, ἦρατο, ἢ μόνον ἀν-
τι τῷ ὑπνίσει καὶ ἐκάσσει οἱ Παλαιοὶ νοῦσι, ἀλλὰ καὶ
ἀντι τῷ ἐπὶ ἐλπίσει, περὶ τῷ ἄρτι φασὶν. Euf-
tath. Scholiaſtes autem exponit fimplicitèr ὑπνίσειν.

Ver. 110. Ζῶν' ὄγ', ἢ τέθηκεν.] Vide ad II. α',
37; et ὁ, 736.

Ibid. — Ὀδύρου' νύ περ αὐτὸν Δαέρτης θ'.] Vide
fuprà ad ver. 97.

Ver. 112 et 144. — γεγαῶτ'.] Vide ad II. α',
265; et ὁ, 46.

Ver. 113. — τῷ δ' ἄρα πατὴρ ὕφ' ἱμερον ὤρσε
γόοιο.] Vide infra ad ver. 183.

Ver. 114. Δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων.] Lachrymam
per genas humi delabentem optimè depingunt et
quafi ab oculos ponunt verfùs hujus Numeri. Vi-
de infra ad ὁ, 595; et ad II. γ', 363.

Ver. 115 et 154. — πορφυρέην.] Similitèrque in-
fra ver. 298, Πορφύρεα. Vide ad II. α', 338, et 482.

Ver. 116. — νόησε δὲ μιν Μενέλαος.] Καὶ ὅρα ὅ-
πως ὁ Ποιητὴς πολυχρόνως ἐν τῷ μιν Νέστορα (fuprà γ',
69) ἐπλασεν ἐρωτῆσαντα, καὶ ἔτω μαθόντα τίνες οἱ πα-
ρακαλόντες εἶναι τῷ Μενέλαῳ ποιεῖ, δίχα τῷ ἐρωτῆσαι,
γνόντα τὴν ἐννοεῖαν. ἄμω γ' μνήμη τῷ πατρὸς πε-
ρὶ τοῦ Τηλέμαχος, ἐξ ὧν ὁ Μενέλαος ἔφη, καὶ εὐδὺς
δακρύσας γινώσκεται. Euf-
tath.

Ver. 118. — ἰάσειε.] Similitèrque infra ver.
212, ἰάσειε. Vide ad II. δ', 42. Barneſius mi-
nùs rectè, ἰάσειε. — ἰάσειε.

Ver. 119. — μυθήσαιο.] Αἰ. πειρήσαιο.

Ver. 120. Ἔως ὁ.] “ Amphibrachys (inquit Bar-
neſius) Dactyla ἰσόχρον.” Minùs rectè: Vide
fuprà ad ver. 90.

Ver. 122, et 429, Ἦλυθεν.] Vide fuprà ad β',
262.

Ver. 123. — κλισίῳ εὐτυχτον.] Κλισίῳ δὲ εὐτυ-
χτον καὶ εὐταῖα τῷ προλιχθέντα κλισίῳ λέγει, ἢ γὰρ θρό-
νον ἔχοντά τι ἀνάκλιντρον, ὃ καὶ τῆς ἐξ ἐκείνου ἐπίκειται,
προσπεφάλατον δηλαδὴ λέγει γὰρ ὑποκατιν, [ver.
136;] “ Ἐξέτο δ' ἐν κλισίῳ” ὃ καὶ θρόνος ὑποκατιν.
Euf-
tath. Vide fuprà ad α', 145.

- 125 Φυλῶ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τὸν οἱ ἔδωκε
Ἀλκάνδρῃ, Πολύβοιο δάμαρ, ὅς ἐναι' ἐνὶ Θήβης
Αἰγυπλῆς, ὅθι πλείστα δόμοις ἐνὶ κτήματα κεῖται.
Ὅς Μενελάῳ δῶκε δὴ ἀργυρέας ἀσαμίνθες,
Δοιῶς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
130 Χωρὶς δ' αὖθ' Ἑλένη ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα,
Χρυσὴν τ' ἡλακάτιον, τάλαρόν τ' ὑπόκυκλον ὅπασσεν,
Ἀργύρεον, χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράαντο.
Τὸν ῥά οἱ ἀμφίπολος Φυλῶ παρέθηκε φέρουσα,
Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμύρον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
135 Ἠλακάτῃ τετάνυστο, ἰοδνεφὲς εἶρ' ἔχουσα.
Ἐξετο δ' ἐν κλισίῳ, ὑπὸ δὲ θρήνης ποσὶν ἦεν.
Αὐτίκα δ' ἦγ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἕκαστα·
Ἰδμεν δὴ, Μενέλαε διοτρεφές, οἱ τινες οἶδε
Ἀνδρῶν εὐχετόων· ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
140 Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλε' δέ με θυμός.
Οὐ γάρ πω τινά φημι εἰκότα ὦδε ἰδέσθαι
Οὐτ' ἀνδρ', ὅτε γυναῖκα, (σέβας μ' ἔχῃ εἰσορόωσαν),
Ὡς ὅδ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα υἱὶ εἰοικε
Τηλεμάχῳ, τ' ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
145 Κεῖν' ἀνῆς, ὅτ' ἐμείο κυνώπιδος εἶνεκ' Ἀχαιοῖ.

Phylo autem argenteum calathum fe-
rebat, quem illi dedit
Alcandra, Polybi uxor, qui habitabat
in Thebis
Ægyptiacis, ubi plurimæ in ædibus
possessiones jacent;
Qui Menelao dedit duo argentea la-
bra,
Geminisq; tripodas, decemque auri
talenta.
Seorsum verò insuper Helenæ uxor
dedit pulchra dona,
Aureamque colum, calathumque sub-
rotatum præbuit,
Argenteum, auro verò labia munita
erant.
Hunc utique ei ancilla Phylo apposuit
ferens,
Filo elaborato repletum: cæterum
super eum
Colus extensa erat, violaceam lanam
habens.
Sedit autem Helena in sellâ, scabellum
verò sub pedibus erat.
Continuò autem illa verbis maritum
interrogabat singula;
“ Scimusne jam, Menelæe Jovis-a-
lumne, quinam hi
“ Hominum gloriantur venisse nos-
tram domum?
“ Mentiar, an verum dicam? jubet
autem me animus.
“ Nondum enim me ullum puto si-
millem adeò vidisse
“ Neque virum neque mulierem, (ad-
miratio me tenet aspicientem;)
“ Ut iste Ulyssis magnanimi filio si-
milis
“ Telemacho, quem reliquit recens-
natum in domo
“ Ille vir, quando mei inverecundæ
gratiâ Achivi

Ver. 126. — ὅς ἐναι' ἐνὶ Θήβης.] *Barneſius* le-
gendum conjicit, ὅς ἀναστ' ἐνὶ Θήβης. Vide autem
ad *Il.* π', 172.

Ibid. — ἐνὶ Θήβης.] Θῆβαι πόλις Αἰγυπλῆς, ἢ νῦν
καλεσμένη Διὸς πόλις. *Schol.*

Ver. 127. Αἰγυπλῆς, ὅθι πλείστα.] Malè hîc *Euf-
stathius*: Ὅρα ὅτι καὶ τὸ Αἰγυπτίαις, συσέλλει τὴν
προπαραλήγουσαν Διὸς μέτρον, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. —
Αἰτία ὅτι τοιαύτης συστολῆς ἔ, υ, εἰ μόνον ἢ ἀδένεια τ'
μετ' αὐτὸ κεκρίναν δύο ψιλῶν συμφωνῶν κατὰ τὰς Πα-
λαιάς, ἀλλὰ μάλιστα ἢ ἀνάγκη τῷ μέτρῳ. Melius
Barneſius: “ In fine (inquit) vocis Αἰγυπλῆς, Συ-
“ νίσσας.” Nempè vocem Αἰγυπλῆς, ac si scrip-
tum fuisset Αἰγυπλῆς, enuntiandam arbitratus est.
Sed neque hoc necessarium. Vide ad *Il.* β', 537.

Ibid. — δόμοις ἐνὶ.] *Barneſius* edidit δόμοις ἐν,
ex *Iliad.* ι', 382. Quod perindè est.

Ver. 131. Χρυσὴν τ' ἡλακάτιον.] Edidit *Barneſius*
Χρυσίον. Quod eodem modo pronuntiandum.

Ver. 132. — χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράαντο.]
Ἐγένετο ἐπὶ χρυσῶ τὰ χεῖλη ἀπὸ τῆς τετελειώτο

καὶ τῆς κρασίαν· ἢ τὰ χεῖλη χρυσῶ ἐκράατο. *Euf-
stath.*

Ver. 133. Τὸν ῥά.] Hunc utique —. Hunc,
inquam —.

Ver. 134. — αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ.] *Athenæus*, lib.
IV, cap. 4, citat, αὐτὰρ ἐν αὐτῷ.

Ver. 135, 260. — τετάνυστο — τέτραπτο.] Vi-
de ad *Il.* α', 37; et ε', 153.

Ver. 139. — εὐχετόωνται.] *Al.* εὐχετόωντο. Sed
isto modo minùs rectè constabit Temporum ratio:
Vide ad *Il.* α', 37; et μ', 68.

Ver. 145. — ἐμείο κυνώπιδος.] Ἐν τέτοις δὲ
καθὰ καὶ ἐν Ἰλιάδι, καταλέγει ἑαυτῆς εἰπύσα, ὡς “ ἐ-
“ μείο κυνώπιδος εἶνεκ' Ἀχαιοῖ ἔσ·.” *Eufstath.* Vi-
de ad *Il.* γ', 173. Cæterum de voce, κυνώπιδος,
Gatakerus: “ Κυνώπιδος,” inquit, “ se Helena apud
“ Homerum dicit, *Odysſ.* δ', ὡσεὶ κυνὸς ὄμματα,
“ (uti Agamemnoni Achilles *Il.* α'.) ἦτοι ὅψιν ἔχου-
“ σαν, quasi quæ caninam turpémque, potiùs quàm
“ speciosam pulchrámque oris effigiem obtineret.
“ Neque enim inverecundam impudentémque se
“ ipsa

- "Ηλθεθ' ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὀρμαίνοντες.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 Οὕτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω, γύναι, ὥς σὺ εἴσκεις·
 Κεῖνε γὰρ τοιοῖδε πόδες, τοιαῖδε τε χεῖρες,
 150 Ὀφθαλμῶν τε βολαί, κεφαλὴ τ', ἐφύπερθε τε χαῖρ'.
 Καὶ νῦν ἦτοι ἐγὼ μεμνημένῳ ἀμφ' Ὀδυσῆϊ,
 Μυθεόμην, ὅσα κείνῳ αἰζύσας ἐμόγησεν
 Ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶσε,
 Χλαῖναν πορφυρέην ἀντ' ὀφθαλμοῖν ἀνασχών.
 155 Τὸν δ' αὖ Νεστωρίδης Πεισίσρατος ἀντίον ἤδα·
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε, διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 Κεῖνε μέντοι ὄδ' υἱὸς ἐτήτυμον, ὥς ἀγορεύεις·
 Ἀλλὰ σαόφρων ἐστὶ, νειμεσσῶν δ' ἐνὶ θυμῷ,
 Ὡδ' ἐλθὼν τοπρῶτον, ἐπεισοδίας ἀναφαίνειν.
 160 Ἄντα σέθεν, τῷ νῶϊ, θεῷ ὥς, τερπόμεθ' αὐδῇ.
 Αὐτὰρ ἐμὲ πρόειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
 Τῷ ἅμα πομπὴν ἔπειλ'· ἐέλδετο γὰρ σε ἰδέσθαι,
 Ὅφρα οἱ ἦ τι ἔπος ἔπαυθήσῃαι, ἢ τι ἔργον.
 Πολλὰ γὰρ ἄλγε' ἔχῃ πατὴρ πᾶσι οἰχομένοισι,
 165 Ἐν μεγάροισι, ᾧ μὴ ἄλλοι ἀοοσητῆρες ἔωσιν·

- " Venistis ad Trojam, bellum se-
 rum excitantes.
 Hanc autem respondens allocutus est
 flavus Menelaus;
 " Sic nunc et ego existimo, ut tu
 conjicis:
 " Illius enim ejusmodi pedes, ejus-
 modique manus,
 " Oculorumque jactus, caputque, et
 superne comae.
 " Et nunc sane ego recordatus Uly-
 ssis,
 " Loquebar, quantas ille serumnas
 patiens toleraverit
 " Pro me: at hic amaram à palpe-
 bris lachrymam stillabat,
 " Chlamam purpuream oculis obten-
 dens.
 Hunc verò rursus Nestorides Pisistra-
 tus contra allocutus est;
 " Atride Menelaë, Jovis-alumnè,
 dux populorum,
 " Illius quidem hic filius est verè,
 quemadmodum dicis;
 " Sed modestus est, indignumque
 putat in animo,
 " Huc profectus primùm, interpellationes
 proferre
 " Coram te, cujus nos, dei tanquam,
 delectamur voce.
 " Ceterùm me praecepit Geranius
 eques Nestor,
 " Hunc simul comes ut sequeretur;
 cupiebat enim te videre;
 " Ut ei aut sermonem aliquem sug-
 gereres, aut aliquod opus.
 " Plurimos enim dolores patitur ob
 patrem filius absentem,
 " Domi suae, cui non alii auxiliatores
 sunt:

" ipsa diceret; uti plerique interpretantur." *Ad-
 versaria Miscellanea, Lib. II, cap. 10.* Ut opi-
 nor, minùs rectè.

Ver. 146. "Ηλθεθ'.] *Al.* ἤλθεν.

Ibid. — πόλεμον θρασὺν ὀρμαίνοντες.] Πόλεμον
 δὲ θρασὺν, ἢ ἀναιδῆ λέγει, ὅτι τὸ θρασυνομενόν στρατιω-
 τῶν ὀνομασμένον τὸ ἔργον αὐτῶν. *Eustath.* Atqui
 " πόλεμος θρασὺς" nihil aliud apud Homerum sona-
 re videtur, quàm "bellum atrox, asperumque." Vi-
 de ad *Il.* ζ', 254; et κ', 28.

Ver. 149. Κεῖνε γὰρ τοιοῖδε πόδες, τοιαῖδε τε χεῖρες,
 Ὀφθαλμῶν τε βολαί.]

Sic oculos, sic ille manus, sic ora ferebat.

Æn. III, 490.

Quo de loco *Scaliger*, erga Homerum plerumque ini-
 quior; "Quamquam Græcus" inquit "ὀφθαλμῶν
 "βολαίς" minuscè dixit. Non potuit Latinus noster.
 "At alio verbo alibi compensavit. Gestum enim
 "apposuit, cum dixit, ferebat." *Poëtic. Lib. V,*
cap. 3.

Ibid. — τοιοῖδε — τοιαῖδε.] Vide ad *Il.* υ',

357.

Ver. 159. — ἐπεισοδίας ἀναφαίνειν.] Τὰς γυν-

μνάς τ' μνηστῆρας εἰς αὐτὸν φλυαρίας, ἢ τὰς περὶ τὸ
 οἶκον αὐτοῦ φλυαρίας καὶ λοιδορίας, διακρίνει· ἢ, ὡς σά-
 φροσύνην ἢ βέλτερον καταρχαίως λόγον. Ἐπεισοδίας δὲ
 νῦν, τὰς τ' ἐπὶ τῷ ἐπεισοδίῳ [καὶ] ἀρχαίς. *Schol.* Poste-
 rior vera et venusta accipiendi ratio: *Eustathius* ta-
 men priori explicationi assentiri videtur: Καμνιότα-
 ρον (inquit) εἰπεῖν λοιδορίας καὶ βλασφημίας· ἐπειδὴ
 ἀσπερ λοιδορία, λόγῳ ὥς δὲ πλῆθος καὶ βλασφημία,
 βολή τις ἐν φήμασι· ἔτω καὶ ἐπεισοδία, τὸ ἐπὶ βάλ-
 λειν. Mirè admodum et inficetè.

Ver. 161. Αὐτὰρ ἐμὲ πρόειπε.] Ὅτι Τηλέμαχος
 μὲν, ὅτι ἀπορίας ἐγναρίδῃ τοῖς βασιλεῦσι· ὁ δὲ Νέστω-
 ρος, μὲντε ἐρωτῶν, μὲντε ἄλλως γινωσκῶν, αὐτὸν ἀνα-
 φαίνει, εἰπὼν· "Αὐτὰρ ἐμὲ πρόειπε Νέστωρ" καὶ τὰ
 ἔξης· ἵνα καὶ τὴν πομπὴν γράψῃ ὁ Ποιητής. *Eus-
 tath.* Vide suprà ad *ver.* 116.

Ibid. — Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.] Vide suprà ad
 γ', 68; et ad *Il.* α', 175.

Ver. 165. — ᾧ μὴ ἄλλοι ἀοοσητῆρες ἔωσιν.]
 Ita habet utraque *Eustathii* Editio et in contex-
 tu et in commentario; itaque indè edidit *Bar-
 nesius*; ut pronuntietur scilicet ᾧ μὴ ἄλλοι. Vide ad
Il. π', 31; item infrà ad *ver.* 352 *hujus libri.*

Alii

Ὡς νῦν Τηλεμάχῳ· ὁ μὲν οἴχετ', ἐδὲ οἱ ἄλλοι
 Εἶσ', οἳ κεν χεῖρ' ἄλλοιεν ἀλάλοισιν κακότητα.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ φίλῳ ἀνέρω υἱὸς ἐμὸν δῶ
 170 Ἰκέσθ', ὅς ἐνέκ' ἐμῷ πολεὺς ἐμόγησεν ἀέθλης·
 Καί μιν ἐφίλῳ ἐλθόντα φιλοσέμνῳ ἔξοχον ἄλλων
 Ἀργείων, εἰ νῶϊν ὑπείρ' ἄλα νόστον ἔδωκε
 Νηυσὶ θοῇσι γενέσθ' Ὀλύμπιος εὐρύσποα Ζεὺς.
 Καί κεν οἱ Ἀργεὶ νῆαυα πόλιν, καὶ δώματ' ἔτευξα,
 175 Ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ᾧ,
 Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,
 Αἰθελαιετάσιν, ἀνάστον δ' ἐμοὶ αὐτῷ.
 Καί κε θάρ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ' ὕδ' κεν ἡμέας
 Ἄλλο διέκρινεν φιλέοντες τε τερπομένω τε,
 180 Πρὶν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
 Ἀλλὰ τὰ μὲν πῃ μέλλεν ἀγασσέσθ' ἰδὼς αὐτὸς,
 Ὃς κείνον δύστηνον ἀνόστιμον οἶον ἔειπεν.

"Sic nunc Telemacho est: hic quidem abest, neque ei alii
 "Sunt, qui per populum avertant calamitatem.
 Hunc autem vicissim respondens allocutus est flavus Menelaus;
 "Papæ! certè perquam-amici viri filius meam domum
 "Venit, qui mei gratiâ plurima subiit certamina:
 "Atque ipsū cogitabam huc-profectū me amicis-excepturū præter alios
 "Argivos, si nobis super mare reditum dedisset
 "Navibus velocibus fieri Olympius latè-tonans Jupiter.
 "Et sanè ei in Argo condidissim urbem, et ædes ædificassim,
 "Ex Ithacâ adducto cum facultatibus et filio suo,
 "Et omni populo, unâ urbe evacuatâ,
 "Earum quæ circum-habitantur, imperanturque à me ipso.
 "Et crebrò hîc existentes unâ-fuisse-mus-versati: neque nos
 "Aliud diremissim amantisque oblectantisque nos,
 "Antequàm mortis nigra nebula obtexisset.
 "Sed hæc quidem futurum erat ut invideret deus ipse,
 "Qui illum infelicem absque-reditu solum reddidit.

Alii hîc habent, ὃ μὴ πολλοὶ ἀνοστήτες ἴσασιν. Quæ lectio et versum perimit, et ad sententiam minùs videtur accurata. Neque, si ita legas, tam aptè respondebunt sequentia, "ἐδὲ οἱ ἄλλοι Εἶσ'"; Ἐσ." ver. 166, 167. Cæterum orta (ut opinor) posterior hæc lectio ex ψ, 119 infra, ubi similis sententia occurrit;

Ὁ μὴ πολλοὶ ἴσασιν ἀνοστήτες ὀπίσσω.

Ibid. — ἀνοστήτες.] Ὁ εἶσι, βοηθοὶ σπευδαῖσι, μὴ ἀναμύνοντες ὅσων εἰς τὸ βοηθῆσαι. Ἡ γὰρ ἔσθ', ἔρωτα τὸ θῆναι καὶ βοηθῆναι μὲν, εἰ προτραπείη τις ἡσυχάζειν δὲ, εἰ κωλύεται. Eustath.

Ver. 168, 203. Τὸν δ'.] Vide suprâ ad II. α', 57; et 9, 160. Barnesius minùs rectè, Τὸν δ'.

Ver. 171. — ἔξοχον ἄλλων.] Αἰ. ἔξοχα πάντων.

Ver. 173. — εὐρύσποα Ζεὺς.] Vide ad II. α', 175.

Ver. 174. Καί κεν οἱ Ἀργεὶ νῆαυα πόλιν.] Ἰστοῦ ὅτι Ἀργεὶ καὶ ταῦτα φησὶν, ἢ τὴν Πελοπόννησον, ἢ τὴν ὑπὸ τῷ Μενέλαῳ χῆραν ὅθεν καὶ Ἑλένη Ἀργεῖα. Τὸ δ', νῆαυα, ἀντὶ τῆς κατόικισα. Οὐ γὰρ "ναῖα" μόνον, ἀλλὰ καὶ "ναῦα" ὅθεν καὶ ναῖτης ὁ ἐγκατοικῶν. Eustath. Vide II. ε', 119.

Ver. 175. — τέκεϊ ᾧ.] Vide ad II. α', 51.

Ver. 176. — ἐξαλαπάξας.] Μεταστήσας τὰς ἐνοικίας εἰς ἕτερον τόπον. Schol.

Ver. 178. Καί κε θάρ'.] Αἰ. Καί κε 9' ἀμ'.

Ibid. — ἐδὲ κεν ἡμέας. Ἄλλο διέκρινεν.] Εἰσὶ δ' οἱ φασὶ ταύτης εἶναι γνώμης τὸ Ὀμηρον, προτάλλοντα τὸ σπευδαῖς βίαι, πολλάκις τὸ κατ' ἡδονήν. Καὶ ὁ Μενέλαος δὲ παρ' αὐτῷ φησὶν, "ἐδὲ κεν ἡμέας" Ἄλλο διέκρινεν φιλέοντες τε τερπομένω τε." Athenæus, Lib. XII, cap. 1, sub fine. Melius Plutarchus: Καὶ μὴν ἀπολαύσεις εἰσιν ἡ συνηθεία καὶ φιλία, καὶ τὸ ἡδίστον ἐν ταῖς συνεινναῖς καὶ συνημερεύειν. "Οὐ μὲν γὰρ ζωὴ γε φιλῶν ἀπάνοδον ἐταίρων Βυλῆς ἐξομῆροι βουλευσόμεν." (II. ψ, 77.) Καὶ περὶ τῷ Ὀδυσσεύς ὁ Μενέλαος. "ἐδὲ κεν ἄλλο Ἀμύνει διέκρινε φιλέοντες τε τερπομένω τε, Πρὶν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψε." Περὶ πολυφιλίας. Cæterum notandum in transcurso, pro "ἐδὲ κεν ἡμέας Ἄλλο διέκρινεν," legisse Plutarchum, aut fortasse memoriter citasse, "ἐδὲ κεν ἄλλο Ἀμύνει διέκρινε."

Ver. 179. — διέκρινεν.] Ita Barnesius, itémque MS à Tb. Bentleio collatus. Αἰ. διέκρινε. Quod et ferri posset. Vide ad II. α', 51.

Ver. 180. Πρὶν γ' ὅτε δὴ.] Vide ad II. ε', 433, et 504.

Ibid. — θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψε.] Vide ad II. δ', 461; et π', 334.

Ver. 181. Ἀλλὰ τὰ μὲν πῃ μέλλεν.] Vide suprâ ad α', 232.

Ver.

- “Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ’ ἡμερον ὥρσε γόοιο.
 Κλαῖε μὲν Ἀργεῖη Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 185 Κλαῖε δὲ Τηλέμαχος τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος·
 Οὐδ’ ἄρα Νέστορ υἱὸς ἀδακρύτω ἔχεν ὄσσε·
 Μῆσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμον· Ἀντιλόχοιο,
 Τὸν ῥ’ ἦϊς ἔκτεινε φαινής ἀγλαὸς υἱός·
 Τῷ ὅγ’ ἐπιμνηθεῖς ἔπεα πτερόεντ’ ἀγόρευεν·
 190 Ἀτρεΐδη, πέρι μὲν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι
 Νέστωρ φάχ’ ὁ γέρον, ὅτ’ ἐπιμνησαίμεθα σέιο
 Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέομεν.
 Καὶ νῦν, εἴ τι πῦρ ἐστὶ, πίθοίό μοι· ἔγλας ἔγωγε
 Τέρπομ’ ὀδυρόμεν· μεταδόρπιος· ἀλλὰ καὶ ἦώς
 195 ἔασε· ἡριγένεια· νεμεσῶμαί γε μὴν ἔδεν
 Κλαίειν, ὅς κε θάησι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
 Τῷτό νυ καὶ γέρας οἶον οἷζυροῖσι βροτοῖσι,

Sic ait: his verò omnibus desiderium excitavit luctus.

Flebat quidem Argiva Helena ex-Jove-nata;

Flebat etiam Telemachusque et Atrides Menelaus:

Neque sanè Nestoris filius absque-lacrymis habebat oculos;

Recordabatur enim in animo eximii Antilochi;

Quem scilicet Auroræ interfecit splendide inelytus filius:

Hujus ille recordatus verba alata dixit;

“Atride, suprà quidem alios mortales te prudentem esse

“Nestor dicebat senex; quandò mentionem-faceremus tui

“Suis in aedibus, et nos mutuo alloqueremur.

“Quare nunc, si fortè licet, pareas mihi; non enim ego

“Delector flens inter-aenandum: sed et Aurora

“Aderit manè-genita: molestè quidem neutiquàm fero

“Deslere eum, quicumque mortuus fuerit mortaliū, et fatum obierit.

“Hic nimirum et honos solus est miseris mortalibus,

Ver. 183. — τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ’ ἡμερον ὥρσε γόοιο.] Καὶ ἐν τοῖς πένθεσι καὶ θρήνοις ἐγγίνεται τις ἡδονή. Ἡ μὲν γὰρ λύπη, ἐπὶ τῷ μὴ ὑπάρχειν, ἡδονὴ δὲ τῷ μνησθῆναι καὶ ὁρᾶν πᾶς ἐκείνου. Ἐὰν ἔπραττε, καὶ οἷος ἦν. Διὸ καὶ τὸτ’ εἰρηται, “Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ’ ἡμερον ὥρσε γόοιο.” Aristot. Rhetoric. Lib. I, cap. II.

Ibid. — ὑφ’ ἡμερον.] Apud Aristotelem, loco jam citato, ὑφ’ ἡμερον.

Ver. 184. — Ἀργεῖη Ἑλένη.] Vide suprà ad ver. 174.

Ver. 186. Οὐδ’ ἄρα Νέστορ υἱὸς ἀδακρύτω ἔχεν ὄσσε.] Νέστορ δὲ, εἰ καὶ μὴ κατ’ ἐκείνης ἰσως ἔκλαιεν, ἀλλ’ ἐν σὺν ἢ ἀδακρύτω. Παρίετο δὲ αὐτῷ τῷ κλαυθμῷ τὸ πολὺ, διότι τε σὺν ἔξ ὁρᾶ καὶ αὐτὸς, ἀλλ’ Ὀδυσσεὺς πρόφασις ἔκλαιε καὶ ὅτι ἐδὲ σιωπῆς ἢ τῷ ἀδελφῷ ἐν Τροίᾳ πενόντι, αὐτὸς ἐν Πύλῳ τραφεὶς καὶ δέσσι δὲ ἐκκλῆς ἐκείνῳ ἀπῆλθεν. Ἀπαθίστην ἐν ὑποτίθεται τὸν Πισίστρατον ὁ Ποιητὴς, ὡς ἂν ἔχοι προκατάρχει παρὰ μὲν δὲ. Eustath. Similiter et Spondanus; “Levis” inquit “fuit procul dubio Pisistrati luctus, ut qui reliquos primùm consolari potuerit.” Itaque de eo Homerus non dixit, ἔκλαιεν, ut de cæteris, quos affatim lachrymatos par est; sed, “σὺν ἢ ἀδακρύτω, simplicitér.” Ita illi. Verum ἡ ἀπόφασις (ut rectè observat Hermogenes) τῇ καταφάσει ποτὶ μὲν τὸ ἴσον δίδεται, ποτὶ δὲ τὸ πλέον. Περὶ μεθόδου διδασκαλίας, cap. 37. Vide infrà ad ver. 199; item ad II. v, 344.

Ver. 188. Τὸν ῥ’.] Quem scilicet —

Ibid. — ἦϊς — ἀγλαὸς υἱός.] Ὁ Μένων. Τῶν δὲ καὶ τῷ ἡμέρας υἱός. Schol.

Ver. 191. — φάχ’.] Dicere solebat —. Vide ad II. α, 37; et β, 221.

Ver. 194. — μεταδόρπιος.] Scholiastes exponit, μὲν τὸ δῖπνον. Eustathius autem, ἐν αὐτῷ τῷ δόρπῳ, atque ita etiam interpretatur Hesychius; eamque veram omninò explicationem contendit Duportus in Gnomologiā ad hunc locum. Observandum autem cœnam peractam memorari suprà ver. 68.

Ver. 195. — ἡριγένεια.] Vide suprà ad β, 1.

Ver. 197. Τῷτό νυ καὶ γέρας οἶον οἷζυροῖσι βροτοῖσι, Κείραδαί τε κόμῳ.] Οὐ — ἀπλῶς εἶπε καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπὸ Διὸς ἐπικεκλῶσιν λυπηρὸν βίον, ἀλλὰ τοῖς ἄφροσι καὶ ἀνόητοις, ὅς διελαιὺς καὶ οἰκτρὺς ἀπὸ μοχθηρίων ὄντας, εἰθε διελυγὲς καὶ οἷζυρος προσαγορεύειν. Plutarch. de audiendis Poëtis. Verum (ut opinor) neque vox “οἷζυροῖσι” sensu isto accipi potest; neque, si ita accipi possit, ullo modo cum sententiā congruet ista explicatio.

Ibid. Τῷτό νυ καὶ γέρας οἶον.] Τὸ γ, γέρας οἶον, ἢ θανουσιτικῶς εἰρηται, καὶ διασύνει τὸ οἶον ἢ ἰσως ἔστιν ἀντὶ τῷ, μόνον ὅτι καὶ ψιλωθήσεται. Eustath. Plutarchus autem, loco jam suprà citato, legit; “Τῷτό νυ καὶ γέρας ἐστὶν ἔσθ.”

Ibid. — οἷζυροῖσι βροτοῖσι.]

— mortalibus ægris. Virg. Georg. I, 237; Æn. II, 268; X, 274; XII, 150.

— miseris mortalibus —

Georg. III, 66; Æn. XI, 182.

Κείραδαί τε κόμην, βαλέειν τ' ὑπὸ δάκρυ παρῶν.
 Καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεός, ἔτι κάκιστος
 200 Ἀργείων· μέλλεις δὲ σὺ ἰδμεναι· ἔ γὰρ ἔγωγε
 Ἦντησ', εἰδὲ ἰδὼν· πέρι δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
 Ἀντίλοχον, οὗ μὲν θείειν ταχὺν, ἠδὲ μαχητὴν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅσ' ἂν πεπνυμένος ἀνὴρ
 205 εἴποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὅς προγενέστερ' εἴη·
 (Τοῖς γὰρ καὶ πατὴρ, ὃ καὶ πεπνυμένος βάλλεις.
 ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόν' ἀνέρ', ὃν τε Κρονίων

"Tonderéque fibi comam, profunde-
 réque lachrymas à genis.
 "Etenim meus mortuus est frater,
 neutiquam ignavissimus
 "Argivorum: debes autem tu nôl-
 se; non enim ego.
 "Congressus sum, neque vidi: supra
 autem alios dicunt fuisse
 "Antilochum, supra quidem curren-
 do velocem, atque bellatorem.
 Hunc autem respondens allocutus est
 flavus Menelaus;
 "O amice, quandoquidem talia dix-
 isti, quaecunque prudens vir
 "Diceret et faceret, etiam qui ma-
 jor-natu esset:
 "(Talis enim et patris es; quare
 etiam sapienter loqueris.
 "Facile autem conspicua est proles
 viri; cui Saturnius

Ver. 198. Κείραδαί τε κόμην.] Quoniam Myrmi-
 dones Patrocli cadaver comis abscessis obtegere dic-
 cantur, Iliad. V, 135; Scholiastes Poëtam hîc mo-
 rem istum respicere arbitratur. Nempè ad istum
 locum; Πολλὰς τρίχας (inquit) κατέβαλλον, ὥς κα-
 λύπτειν τὸν νεκρὸν· τὴν δὲ πρὸς τιμὴν ἐγένετο τῷ θνή-
 σκοντι, ὡς καὶ ἀλλὰ καὶ φησι, "τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θά-
 νοντων, Κείραδαί τε κόμην, βαλέειν τ' ὑπὸ δάκρυ
 "παριῶν." Verum cum prius istud hemistichium
 a Scholiaste citatum "τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων"
 hoc in loco non occurrat, vix satis idonea videtur
 ratio, cur illud "Κείραδαί κόμην" de capillis mortuo
 injiciendis hîc accipiatur.

Ibid. Κείραδαί.] Vide infra ad ε', 491; et ad ε',
 296.

Ver. 199. Καὶ γὰρ ἐμὸς.] Refertur istud γὰρ non
 ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod ele-
 gantius reticetur: "Neque ipse hoc inexpertus sum;
 "Vel, Neque ipse lugendi causâ careo; ETE NIM
 "meus ἔσται." Vide ad II. ε', 22.

Ibid. et ver. 318. — τέθνηκεν — ὄλωλε.] Vi-
 de ad II. α', 37; et ε', 186.

Ibid. — ἔτι κάκιστος Ἀργείων.] "Hoc modef-
 "tum" inquit Spondanus "fratris encomium pau-
 "lò post amplificat, cum dicit, πέρι δ' ἄλλων φασὶ
 "γενέσθαι Ἀντίλοχον ἔσται." Verum ut rectè hîc an-
 notat Eustathius; "Ὡς περ ἐν Ἰλιάδι τὸ, "ἔ γὰρ μὲν
 "ἀφαιρούμεθα βάλαν Ἀχαιῶν," τῷ ἀποφατικῷ κατὰ
 φασιν δηλοῖ ἀνδρῶν, ἵνα λέγῃ σὺν ἀφαιρούμεθα τὸ πᾶ-
 ν ἀνδρῶν· ἔσται καὶ ἐνταῦθα τὸ, "ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελ-
 "φός· ἔτι κάκιστος Ἀργείων," ἀντὶ τῆς ἀνδριότητος
 εἰλεπται. Vide supra ad ver. 186; item ad II. ν',
 344; et ο', 11.

Ver. 201. — πέρι δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι.] "Pro
 "πέρι," inquit Henricus Stephanus, "malim περὶ,
 "ut jungatur cum γενέσθαι." Sed hoc perparvi mo-
 menti.

Ver. 204. ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες.] Οὐ δὲ δὲ
 ἐφίξῃς λέγειν τὰ συμβήματα, ἀλλ' ἀναμνησθῆναι· εἰ δὲ
 μὴ, καταβλάπτει ἀλλήλα. "Ἐστὶ γὰρ καὶ τῆ ποσὶ ὄρω·

"ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅσ' ἂν πεπνυμένος ἀνὴρ.
 Aristot. Rhetoric. Lib. III, cap. 17.

Ibid. — ἐπεὶ τόσα εἶπες ἔσται.] Reticetur hîc
 sententiæ Apodosis: "Quandoquidem —; tî-
 "bi obsequendum est." Aut aliquid simile. Eusta-
 thius Apodosin infra ver. 212 incipere existimat.
 "Ὅτι καθάπερ ἐν τῷ, "ὦ φίλ', ἐπεὶ μὲν ἐμνησας οἰζύ-
 "ας," (supra γ', 103,) μακροαποδοτος ἡ σύνταξις καὶ
 ὑποδύσκολος· ἔσται καὶ νῦν ἐν τῷ, "ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα
 "εἶπες," καὶ ἐξῆς· μὴ ὅτι γὰρ εἰχὴς ἀποδίδεται τὸ
 ἀκόλουθον τῇ συντάξει, ἐν τῷ, "Ἡμεῖς δὲ κλαυθμόν
 "μὲν ἰάσομεθα" νοούμεν τῆς "δὲ" συντάξεως, ἀντὶ τῆς
 "δὲ." Verum Apodosin ista tam longè petita, tot-
 que parenthesibus intricata, minùs videtur venusta.
 Vide ad γ', 103; et ad II. α', 135, et 340.

Ver. 206. Τοῖς γὰρ.] "Nec mirum; Talis ENIM
 "ἔσται."

Ibid. — ὃ καὶ πεπνυμένος βάλλεις.] Ἐστὶ δὲ τῷ αὐ-
 τῷ φιλοσόφῳ [τῷ Στωϊκῷ] δόγμα καὶ τὸ διδάκτῃν εἶ-
 ναι τὴν ἀρετὴν, ἔχουσιν μὲν ἀρχὴν τὴν εὐγένειαν· ὃ καὶ Ὀ-
 μῆρος φησι, "Τοῖς γὰρ καὶ πατὴρ, ὃ καὶ πεπνυμένος βά-
 "λλεις." ὡς δὲ παιδείας εἰς τὸ τέλειον προαγορεύειν.
 Dionys. Halicarn. περὶ τῷ Ὀμήρῳ ποιήσεως, § 17. At
 voce εὐγένεια apud Stoicos, non generis nobilitas,
 sed animi generositas, denotari videtur.

Ver. 207. — ἀρίγνωτος γόν' ἀνέρ'.] Al. ἀρίγνωτον
 γόν'.

Ibid. — ὃν τε Κρονίων Ὀλβον ἐπικλάσθη.] Δῆλον
 μὲν ἐστὶν, ὅτι καὶ τὰ περὶ σώματος, καὶ τὰ ἐκτὸς εὐτυχέματα,
 ἀγαθὸν νομίζει [Ὀμῆρος]· ὅτι δὲ αὐτὸς τέτων σὺν
 ἐστὶν αὐτάρκει· ἡ ἀρετὴ μόνη πρὸς εὐδαιμονίαν, ἐν ἐκείνοις
 παρίσταν· δύο γὰρ ἀνδρες εἰς τέλος ἀρετῆς ἡκούσας ὑποδέ-
 μινος, τὴν Νέστορα καὶ τὴν Ὀδυσσεύα, καὶ τὴν μὲν ἄλλαν ἀλγέ-
 ροντας, ἀλλήλοις δὲ ὁμοίως φρονήσει καὶ ἀνδρεία ἐ λόγων
 δυνάμει, ἐκείτι ὁμοίως ἐν ταῖς τύχαις πεποίηκεν· ἀλλὰ
 τῷ μὲν Νέστορι τὰς θεῶς "Ὀλβον ἐπικλάσσαι γαμέοντί
 "τε, γινομένην τε." — τὴν δὲ Ὀδυσσεύα, καίπερ πολύ-
 μητιον ὄντα, καὶ ἀγχίνοον ἐ ἐχέφρανα, ἀπικαλεῖ Δύστηνον
 πολλάκις καὶ γὰρ τὴν μὲν ἐς τὴν ἀνακομιδὴν πλεῖστα τα-
 χέως καὶ ἀσφαλῶς· τὴν δὲ πλανηθῆναι χρόνῳ πολλῷ, ἐ πό-
 νος

- “Ολβον ἐπικλώσῃ γαμέοντί τε γεινομένῳ τε.
 Ὡς νῦν Νέστορι δῶκε Διαιπερές ἡματα πάντα,
 210 Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν,
 Υἱέας αὖ πιπυγῆς τε καὶ ἔγχυσιν εἶναι ἀρίστους.)
 Ἡμεῖς δὲ κλαυθμόν μιν ἑάσομεν, ὅς περ ἐτύχθη.
 Δόρπυ δ’ ἐξαυτίς μνησώμεθα, χερσὶ δ’ ἐφ’ ὕδαρ
 Χευάντων μῦθοι δὲ καὶ ἡῶθεν περ ἔσονται.
 215 Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοί, Διαιπέμεν ἀλλήλοισιν.
 Ὡς ἔφατ’ Ἀσφαλίῳ δ’ ἄρ’ ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
 Ὅτρηρός τε Γερῆων Μενελάου κυδαλίμοιο.
 Οἱ δ’ ἐπ’ οἰκίᾳ ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 Ἐνθ’ αὖτ’ ἄλλ’ ἐνόησ’ Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα.
 220 Αὐτίχ’ ἄρ’ εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον,
 Νηπιθέες τ’ ἄχολόν τε, κακῶν ἐπὶ λήθον ἀπάντων.

- “ Felicitatem destinaverit et uxorem-
 ducenti et nascenti.
 “ Quemadmodum nunc Nestori dedit
 perpetuo diebus omnibus,
 “ Ipsum quidem molliter senescere
 in aedibus,
 “ Filios porro prudentes, et haud es-
 se optimos.)
 “ Nos vero fletum relinquemus, qui
 prius incidit.
 “ Cœne autem rursus memores si-
 mus, manibusque aquam
 “ Infundant: sermones autem etiam
 manē erunt
 “ Telemacho et mihi, ad colloquen-
 dum invicem.
 Sic ait: Asphalion vero aquam ma-
 nibus infundebat,
 Sedulus famulus Menelai gloriosi.
 Hi vero ad cibos paratos appositos
 manus extendebant.
 Tum vero aliud cogitavit Helena ē
 Jove nata:
 Protinus utique in vinum misit me-
 dicamen, unde bibebant,
 Luctui inique adversum, malorum
 oblivionem inducens omnium:

ὡς καὶ κλυτὰς ἐπομένῃσι αἰὶ μῦθος. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 17.

Ibid. et ver. 699. — Κροῖαν.] Vide ad II. α', 265, et 397.

Ver. 208. — ἐπικλώσῃ.] AL. ἐπικλώσει.

Ibid. — γαμέοντί τε γεινομένῳ τε.] Διὰ τὴν τὰ γενεθλιακά, καὶ τὴν μὲν τὴν γάμον ζών. — Κροῖαν δὲ, καὶ τὰς Παλαιὰς, νοῦν τὸ, γεινομένῳ, ἀπὸ τῆς γενεῆς, τικιστοῦντι περὶ τῆς τοῦ καὶ οὐ λόγῳ. Eustath. Scholiastes posteriori modo explicat: Γεινομένῳ, (inquit,) τικιστοῦντι, γενῶντι. D^{na} Dacier vero alteram omnino veram existimat explicationem: Atque eo quidem sensu semper apud Homerum usurpatur vox, γεινομένῳ.

ὡς αἰ αἰα, κατακλῶδεις τε βαρεῖαι.
 Γεινομένῳ ἐπὶ νύκτι λῶν, ὅτι μιν τίκει μήτηρ.

Iliad. ε', 128.

ὡς παρὶ Μοῖρα κραταῖ
 Γεινομένῳ ἐπὶ νύκτι λῶν, ὅτι μιν τίκει αὐτὴ.

ὡ, 209.

ὡς αἰ αἰα, κατακλῶδεις τε βαρεῖαι.
 Γεινομένῳ ἐπὶ νύκτι λῶν, ὅτι μιν τίκει μήτηρ.

Odys. ε', 197.

Vide et ad II. χ', 477.

Ver. 210. Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν.] Ἐστὶ δὲ, λιπαρῶς γηρασκέμεν, τὸ εὐδαιμόνως, καὶ ὡς αἰ τις εὖ περ κρυφίως, ἀντιόως. Eustath.

Ver. 211. Υἱέας αὖ πιπυγῆς.]

Οὐκ ἔστι μὴδὲν ἰδίῳ ταύτης πατρὶ,

ἢ σωφρονεῖν καὶ φρονεῖν ἰδίῳ τῷ

τῶν ἑαυτῶ. — Menander apud Spondanum.

Ἐμοὶ μὲν πλὴν τὸ πάρος,
 Βασιλικὴν θαλάμῳ τ' εἶναι

Τροφαὶ καὶ οἱ καὶ οἱ τίκτων.

Euripides, Ion. ver. 485.

Ver. 216. — ἄρ.] Proinde, ut jusserrat Mene-
 laus. — ver. 213.

Ver. 221. Νηπιθέες τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπὶ λήθον ἀπάντων.] Τῆς δὲ Ὀμήρου παρυσίας [ἐν Αἰγύπτῳ] ἀλ-
 λα τὴν σημασίαν φέρει, καὶ μάστιγαν τὴν τ' Ἑλένης γεινομέ-
 νῳ παρὰ Μενελάου Τηλεμάχῳ φάρμακον ἐν λήθῳ τῶν
 συμπεσόντων κακῶν. τὸ δὲ νηπιθέες φάρμακον, ὃ λα-
 βὼν φησὶ ὁ Ποιητὴς τὴν Ἑλένην ἐκ τῆς Αἰγυπτίου Θε-
 σῶν παρὰ τὴν Πολυμήτην τὴν Θεῶν γυναικός, ἀκριβῶς
 ἔκτατος φαίνεται. Ἐστὶ δὲ καὶ τὴν τὰς ἐν ταύτῃ γυναι-
 κὸς χρῆσθαι τῇ προσημασίᾳ δύναμις λέγουσι καὶ παρὰ ταῖς
 μόναις Διοσπολίτιν ἐκ παλαιῶν χρόνων ὄργης καὶ λύπης
 φάρμακον εὐρύθλῳ φασί. Τὰς δὲ Θεῶν καὶ Διοσπολὶν τὴν
 αὐτὴν ὑπάρχειν. Diodor. Sicul. Lib. I, sub fine.
 Vide et Plinii Natural. Histor. Lib. XXI, cap. 21.
 Alii hoc allegoricè accipiunt. Οἱ μὲν ἐν τὰ βέ-
 γλωσα καταρηνύοντες εἰς τὸ οἶνον, καὶ τοῖς ἀπρόσφραγτοις
 τῷ ἀφαιρέσει καὶ ἀδύνατον τὰ ἰδιώτη φαίνονται, ὡς τὰ
 τῶν τοῖς ἐστρωμένοις εὐθυμίαν καὶ φιλοφροσύνην εὐδι-
 δέων, ἀπαιμωμένοι τὴν Ὀμηρικὴν Ἑλένην ὑποφάρ-
 μακίσαν τὴν ἀκαρτίαν, καὶ συνωρῶσιν ὅτι κακῶν οὐ μὴ-
 θῶν ἐκπεριβλήθαι ἀπὸ Αἰγύπτου μακρὰν ὁδὸν εἰς λόγους
 ἐπισκεῖς καὶ πρὸς τὰς ἐτελεύτησεν. Ἡ δὲ Ἑλένη πίνουσιν
 αὐτοῖς διηγείται περὶ τῆς Ὀδυσσεύς (infra ver. 242,
 244.) “ Ἀλλ’ οἶον τόδ’ ἔρεξ’ ἐπὶ τῇ καρτερῶς ἀνῆρ.”
 “ Αὐτὸν μὲν πληγῇσι ἀνικλήσει θυμώσας.” Τῶτα
 δὲ ἢ (ὡς εἶπεν) τὸ νηπιθέες φάρμακον καὶ ἀνάνδρον, λό-
 γῳ ἔχον καιρὸν ἀρμόζοντα τοῖς ὑποκειμένοις πάθεσι καὶ
 πρῶτον μὲν. Platarch. Symposiac. Lib. I, Probl. 1.
 “ Si Homeri latentem prudentiam scruteris altius,
 “ delentimentum illud, quod Helena vino miscuit:
 “ Νηπιθέες

- Ἀνθρώπων ἢ γὰρ Παϊήονός εἰσι γενέθλης.
 Αὐτὰς ἐπεὶ ῥ' ἐνέηκε, κέλευσέ τε οἶνοχοῦσαι,
 Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
 235 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαι, διотρεφές, ἦδ' καὶ οἶδε
 Ἀνδρῶν ἐοθλῶν παῖδες, (ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῳ
 Ζεὺς ἀγαθὸν τε κακὸν τε δίδοι· δύνα' γὰρ ἅπαντα.)
 Ἦτοι νῦν δαίνεσθε, καθήμενοι ἐν μεγάροισι,
 Καὶ μύθοις τέρπεσθε· εἰκότα γὰρ καταλέξω.
 240 Πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι ἔδ' ὀνομήνῃ,
 Ὅσσοι Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος εἰσὶν ἄεθλοι·
 Ἄλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερός ἀνὴρ
 Δῆμος ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆμα! Ἀχαιοί.
 Αὐτόν μιν πληγῇσι ἀεικελίῃσι δαμάσσας,
 245 Σπῆρα χάκ' ἀμφ' ὅμοιοι βαλὼν, οἰκῇ ἐοικώς,
 Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδου πόλιν εὐρυάγυιαν.
 Ἄλλῳ δ' αὐτόν φωτὶ κατακρύπτῳ ἦσκε
 Δέκτη, ὃς ἔδεν τοῖος ἔλω ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
 Τῷ ἱκελῷ κατέδου Τρώων πόλιν· οἱ δ' ἀδάκνησαν

Ver. 232. — Παϊήονος.] Παϊήον ἱατρός Διῶν, ἔχ
 ὁ αὐτὸς τῷ Ἀπόλλωνι, ἀλλὰ κεχωρισμένῳ. [Ita ex
 MSS Barnesius, pro vulgato κεχωρισμένως.] παρὰ μὲν
 τοι τοῖς νηπιότοις ὁ αὐτὸς νομίζεται εἶναι. Καὶ Ἡσίοδος
 δὲ μάρτυς ἐστὶ ἑτέρον εἶναι τὸ Παϊήονα ἔξ Ἀπόλλωνος,
 λέγων·

Εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος ἔσ' ἐν θανάτῳ σάουσι,
 Ἦ αὐτὸς Παϊήον, ὃς ἀπάντων [Al. ὃς πάντων γι]
 φάρμακα οἶδεν. Schol.

Ver. 233. — ἐπεὶ ῥ'.] Postquam, ut dictum
 est. ver. 220.

Ver. 236. — ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῳ.] Barnesius edidit
 ἄλλο τ' ἐπ' ἄλλῳ. Nullā allatā ratione. Al. ἄλλο-
 τι ἄλλῳ.

Ver. 237. Ζεὺς ἀγαθὸν τε κακὸν τε δίδοι, δύναται
 ἢ ἅπαντα.]

Ζεὺς τὰδ' ἡ γὰρ τὰ νῦν,
 Ζεὺς ὁ πάντων κύριος.

Pindar. Isthm. Ode V, 66.

Ἐν τοῖς ῥ' τέλος ἐστὶν ὁμῶς ἀγαθὸν τε κακὸν τε.

Hesiod. "Erg. κ' Ἡμερ. II, 287.

Ver. 242. Ἄλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε.] Macrobius, loco
 suprā ad ver. 211 citato, legit, Οἷον κ' τόδ' ἔρεξε.
 Ex versu (ut videtur) infrā 271.

Ver. 243. Δῆμος ἐνὶ Τρώων.] Vide suprā ad α',
 103.

Homines: sanè enim Pæonis sunt ex
 generatione.

Cæterum postquam immiserat, jussit
 ratque vinum fundere,

Cenuò verbis excipiens allocuta est;

"Atride Menelaë, à-Jove-nutrite,
 atque etiam hi

"Vidorum fortium filii, (enimverò
 Deus aliàs in alium

"Jupiter bonumque malumque dat;
 potest enim omnia:)

"Sanè nunc convivamini, sedentes
 in ædibus,

"Et sermonibus delectamini: conve-
 nientia enim ordine-dicam.

"Omnia quidem non ego enarrare-
 queam, neque nominare,

"Quot Ulyssis patientis sunt certa-
 mina:

"Sed qualiter istud fecit, et sustinuit
 fortis vir

"Populo in Trojanorum, ubi passim
 estis ærumnas Achivi.

"Scipsum plagis indecentibus do-
 mans,

"Pannos viles circumjiciens humeris,
 servo similis,

"Vidorum hostilium ingressus est
 urbem latam.

"Alii verò seipsum viro celans affi-
 milabat

"Mendico, qui nequitiam talis erat
 apud naves Achivorum:

"Huic similis ingressus est Trojano-
 rum urbem, illi verò ignorabant

Ver. 244. Αὐτόν μιν.] Barnesius legendum cen-
 set Αὐτόν μιν, eadem ratione ac dicitur ἢ αὐτόν, ἢ μὴ
 αὐτόν, ἔσ'.

Ver. 245. Σπῆρα χάκ'.] Τὰ δὲ σπῆρα — πλῆρη
 καὶ εἰς ἀμφιδόκηματα, ἦτοι ῥάκη. Eustath.

Ver. 246. Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδου πόλιν.] Οἱ μὲν,
 ἢ αὐτῶν τὸ τεῖχος. Οἱ δὲ, ἢ αὐτῶν τῶν ἑλόντων
 συνωργῆσαι τοῖς Ἑλλήσι. Schol.

Ver. 248. Δέκτη.] Ἐπαύτη δὲ τῷ Ἀχαιῷ. Schol.
 Fuerunt qui hoc viri nomen proprium crediderint.
 Sed minùs rectè.

Ibid. — ὃς ἔδεν τοῖος ἔλω ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.] Τὸ
 ῥ', "ὃς ἔδεν τοῖος ἔλω ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν," διττὴν ἔχει
 ἔννοιαν. Ἡ ῥ' ὅτι τοῖος Δέκτη Ὀδυσσεύς εἰσέειδε, εἰς
 Δέκτης δηλαδὴ εὐκὴ ἢ ἄλλος ἐν τοῖς οὐκ καὶ ἔδεν ἢ ὅτι
 Δέκτης αὐτὸν εἰσέειδε Ὀδυσσεύς, ὁ κατὰ μὲν τὸν οὐκ
 τῇ Τροίᾳ [ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν] ἀλλὰ δηλαδὴ εὐχόμενος
 κ' λαμπροφύει. ἔ, ὅλως εἰπὼν, ἡρωικός. Eustath.
 Quæ posterior vera videtur explicatio.

Ibid. — ἔδεν τοῖος.] Absurdè hîc Scholiastes; Τὸ
 "δεν" (inquit) παρέλκει. Quasi scilicet hoc in lo-
 co non multo elegantius diceretur "ἔδεν τοῖος,"
 quàm "ἢ τοῖος."

Ver. 249. — ἀδάκνησαν.] Ἠγήθησαν. Schol. Τὸ
 ῥ', "ἀδάκνησαν," ἀπαξ μὲν κ' αὐτὸ ἱρρίδη παρὰ τῷ
 Ποιητῇ· ἔστι ῥ' "ἀδάκνη" τὸ ἀγνοεῖν. Eustath.

Ver.

- 250 Πάντες· ἐγὼ δὲ μιν οἷη ἀνέγων τοῖον εἶντα,
Καί μιν ἀνηρώτων· ὃ ᾧ κερδοσύνη ἀλέεινεν.
Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν ἐγὼν ἐλόευν καὶ χρίον ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ ᾧ εἴματα ἔσσα, καὶ ὤμοσα καρτερὸν ὄρκον,
Μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι,
255 Πρὶν γε τὸν ἐς νῆας τε θοᾶς κλισίας τ' ἀφικέσθαι.
Καὶ τότε δὴ μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
Πολλὰς ᾧ Τρώων κλείνας ταναήκει χαλκῷ,
Ἦλθε μὲν Ἀργεῖος· χεῖρ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν.
Ἐνθ' ἄλλαι Τρῳαὶ λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
260 Χαῖρ', ἐπεὶ ἦδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι
Ἄψ' οἰκόνδ'· ἄτλω δὲ μετέτενον, ἣν Ἀφροδίτη
Δῶχ', ὅτε μ' ἤγαγε κείσε φίλης ἀπὸ παλίδος αἴης,
Παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένη, θάλαμόν τε, πόσιν τε,
Οὐ τευ δευόμενον, ἔτ' ἄρ' φρένας, ἔτε τι εἶδος.
265 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γύναι, χεῖρ μοῖραν εἶπες.
Ἦδη μὲν πολέων ἐδάλῳ βυλὴν τε νόον τε
Ἀνδρῶν ἠρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
Ἄλλ' ἔπω τοῖσιν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
270 Οἷον Ὀδυσῆος ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ.

- “ Omnes : ego verò ipsum sola agnovi talem existentem,
“ Et ipsum interrogabam : ille verò astutiâ tergiversabatur.
“ Sed cum jam ipsum lavissem et unxissem oleo,
“ Vestibusque induissem et juravissem firmum juramentum,
“ Non prius Ulysses Trojanis me prodituram,
“ Quam ipse ad naves veloces tentoriaque pervenisset :
“ Et tum demum mihi omnem mentem aperuit Achivorum.
“ Plurimos autem Trojanorum cum interfecisset longo ferro,
“ Ivit ad Argivos : astutiae famam verò deportavit multam.
“ Ibi aliae Trojanae stridulè ejulabant : sed meum pectus
“ Gaudebat : nam jam mihi cor verum erat ut redirem
“ Rursus domum : noxam verò deflebam, quod Venus
“ Dederat, quando me duxit illuc charâ à patriâ terrâ,
“ Filiâque meam separans, thalamumque, maritumque,
“ Nullius rei indigentem, neque quoad mentem, neque omnino formam.
Hanc autem respondens allocutus est flavus Menelaus ;
“ Sanè hæc utique omnia, uxor, rectè dixisti :
“ Jam quidem multorum cognovi consiliumque mentemque
“ Virorum heroum, multamque peragravi terram :
“ Sed nondum talem ego vidi oculis,
“ Quale Ulyssis patientis erat charum cor ;

Ver. 254. Μὴ μὲν πρὶν.] MS à Tho. Bentleii collatus habet Μὴ μὲν πρὶν. Quæ et proba lectio.

Ver. 258. — καὶ ᾧ φρόνιν ἤγαγε πολλήν.] Καταφρόνησιν αὐτῶν ἤγαγεν· τῆστιν, ἢ αὐτὸς καταφρόνησας τότε αὐτῶν, ἢ τὸς Ἕλληνας ἐποίησε αὐτῶν καταφρόνησαι, δι' ἃν ἔπεισε τὴν Ἑλένην ἢ φρονησας ἀπίστευσαι, ὅτι αὐτὴν ἐπὶ τὸ ὄνομα ταῦτα ποίησας. Οἱ δὲ πατέρες, φρόνιν τὴν λίσαν ἀπεδείξαντο. Schol. Similiter et Eustathius: Τὸ ᾧ, “ καὶ ᾧ φρόνιν ἤγαγε πολλήν,” ἢ καὶ ᾧ τι ὑπερφρονῶν νοήσαν, ἢ ᾧ λίσαν ὅτι κατήγαγεν εἰς τὸς Ἕλληνας φρόνιν ὃ ἐστὶ φρόνησιν πολλήν, συνεισάγων δόξαν· ἢ καὶ ἄλλως, ἤγαγε καταφρόνησιν τῇ Τρώϊν πολλήν, τὴν τε Ἑλένην ὡς εἰκὸς ἀναπέσειας, καὶ τὸ εἶχον ἀναμνησθῆσαι, καὶ τὰ Τρῳαῖα μαζῶν βυλεύματα, καὶ τὰς πόλεις δὲ γυναικῶν, ἀπὸ τῆς μηχανησόμενης δαρείον ἵππων, ὅσον εἶχον ἀφίστημα· ἢ καὶ τὸ Παλλὰδιον ἀρπάζας. — Οἱ μὲν τοι πατέρες, φρόνιν τὴν λίσαν ἀπεδείξαντο. Pro primâ Eustathii explicatione nonnihil facere videtur quod supra legitur ;

ἐπὶ περίοδῳ δίκας ἡδὲ φρόνιν ἄλλαν.

Odyss. γ', 244.

D^{na} Dacier paulò aliter accipit : “ φρόνιν,” inquit, “ signifie ici toutes les instructions nécessaires, tout “ ce que les Grecs vouloient savoir pour faire réus- “ sir le stratagème qu'ils meditoient.” Judicet Lector.

Ver. 261. — ἣν Ἀφροδίτη Δῶχ', ὅτε μ' ἤγαγε κείσε.] Τὸ ᾧ, “ ἤγαγε κείσε,” περὶ Ἀφροδίτης εἶπεν ἢ Ἑλένην σεμνύνουσα ἑαυτήν· ὅτι γὰρ μνησθῆναι ἢ ἀληθῶς ἀναγνόντ' αὐτὴν εἰς Τροίαν Πάριδος. Eustath.

Ver. 263. — νοσφισσαμένη.] Eustathius in commentario legit νοσφισσαμένην. Minus rectè. Vide ad II. α', 140. Al. νοσφισσαμένην.

Ver. 264. — ἔτ' ἄρ' φρένας.] Apud Eustathium in commentario, ἔτε φρένας.

Ver. 267. Ἦδη μὲν πολέων.] Apud Eustathium, Ἦδη καὶ πολέων. Minus rectè.

Ver. 268. — ἐπελήλυθα.] Vide ad II. α', 37 et φ', 81.

Ver. 270. — ἔσκε.] Vide ad II. β', 221 ; et γ', 84. Al. ἔχε.

Ver.

- Οἶον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ,
 Ἴππῳ ἐνὶ ξέστῳ, ἢ ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
 Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
 Ἦλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε· κελυσσόμεναι δέ σ' ἔμελλε
 275 Δαίμων, ὃς Τρώεσσι ἐβόλετο κῦδος ὀρέξαι.
 Καί τοι Διήφοβος θεοεικέλ' ἔσπετ' ἴση.
 Τεῖς δὲ Διίφειζας κοῖλον λόχον ἀμφαφώσας,
 Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,
 Πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσχεσ' ἀλόχοισιν.
 280 Αὐτὰρ ἐγὼ, καὶ Τυδείδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἥμῃροι ἐν μέσσοισιν, ἀκύνσασθαι ὥς ἐβόησας.
 Νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμιν ὀρμηθέντε,
 Ἥ ἐξελθέμεναι, ἢ ἐνδοθὲν αἰψ' ὑπακῆσαι·
 Ἄλλ' Ὀδυσσεύς κατέρυκε καὶ ἔχευεν ἱμένω περ.
 285 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἱὲς Ἀχαιῶν·
 Ἀντικλ' δὲ σέ γ' οἷος ἀμείψασθ' ἐπέεσσιν
 Ἦθελεν ἄλλ' Ὀδυσσεύς ἐπὶ μάσκα χερσὶ πίεζε
 Νῶλεμέως κρατερῇσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιούς·
 Τόφρα δ' ἔχ', ὅφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη.

- “ Quale etiam illud fecit, et sustinuit fortis vir,
 “ Equo in polito, ubi infidebamus omnes optimi
 “ Argivorum, Trojanis caedem et fatum ferentes.
 “ Venisti deinde tu illuc: jussisse autem te videbatur
 “ Deus, qui Trojanis volebat gloriam præbere;
 “ Et te Diiphobus deo-similis sequebatur profectam.
 “ Ter autem circumfulstrasti cavas infidias attrectans,
 “ Nominatim verò Danaorum nominabas optimos,
 “ Omnium Argivorum vocem affimilans uxoribus.
 “ Cæterum ego et Diomedes et nobilis Ulysses,
 “ Sedentes inter medios, audivimus ut vocasti.
 “ Nos quidem ambo prompti-eramus facto-impetu,
 “ Aut exire, aut intus protinus respondere;
 “ At Ulysses prohibuit et continuit quantumvis cupidos.
 “ Ibi alii quidem omnes tacebant filii Achivorum:
 “ Anticlus verò te solus excipere verbis
 “ Volebat; sed Ulysses os manibus comprimebat
 “ Indefinenter robustis, servavitque omnes Achivos:
 “ Tandem autem detinuit, donec te seorsum abduxisset Pallas Minerva.

Ver. 272. Ἴππῳ ἐνὶ ξέστῳ.] Τὸ δὲ δῶκεν ἵππῳ, καλῶς ἐξισμῶν. Schol. Vide infra ad 9, 492.

Ver. 272, 281. — ὃς ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι — Ἥμῃροι ἐν μέσσοισιν.] “ Amplior virtus est ἡ φωνῆς, altiore præbens intellectum, quàm quem verba per seipsa declarant. Ejus duæ sunt species; altera quæ plus significat quàm dicit; altera quæ etiam id quod non dicit. Prior est et apud Homerum, cùm Menelaus Graios in equo sedisse dicit: nam verbo uno magnitudinem ejus ostendit. Et apud Virgilium, Demissum lapsi per funem: (Æn. II, 262.) Nam sic quoque altitudo demonstrata est. Quintilian. Lib. VIII, cap. 3, sub fine.

Ibid. — ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι.] Τὸ ἦ, “ ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι,” ἀνεπαχθῶς ἐρρίθη ἀπὸ τοῦ ἐπὶ πάντας κοινόν· καὶ ἡ Νίσεως ἐμεθέδοσαν ἐν τῷ (suprà γ', 104,) “ ἀνέτλημιν μὲν ὅσοι Ἀχαιοί.” Eustath.

Ver. 276. Καί τοι Διήφοβος θεοεικέλ' ἔσπετ'.] Τὸν δὲ Διήφοβον νοητέον ἀκολουθεῖν τῇ Ἑλένῃ, ὥς ἂν αἰτίαι ἐνδοθεν φανήσονται, μὴ ἔχει κρύψαι τὸ γινώσκον ἢ Ἑλένη. Φασὶ δὲ αὐτὸν θανόντα Πάμοδος ἀγαγέσθαι τὴν Ἑλένην, φράσας. Eustath.

ὡς τὸ θεοεικέλ' ἐν τῇ ἀδελφῇ κρείττω. Eustath. Ἐπὶ τὴν τελευτήσαντα τὴν Ἀλεξάνδρην ὑπὸ Φιλοκτήτην, Διήφοβον ἐγαμύθη ἢ Ἑλένη. Schol.

Ibid. — θεοεικέλ'.] Vide ad II. α', 217.

Ver. 279. — ἴσχεσ' ὁδυσσεύς.] Al. ἴσχεσ'.

Ver. 281. Ἥμῃροι ἐν μέσσοισιν.] Vide suprà ad ver. 271.

Ver. 282. — ὀρμηθέντε.] Apud Eustathium in commentario ὀρμηθέντες. Utrumque rectè. Vide ad II. α', 566; et ε', 778.

Ver. 287. — Ὀδυσσεύς ἐπὶ μάσκα χερσὶ πίεζε.] Fuerunt qui Anticlus hinc ab Ulyssæ interemptum crediderint. Verum, (ut rectè annotant Spondanius et D^{na} Dacier,) liquet ex ver. 289 infra, Ulyssæ manu ei tantum os constrinxisse. Vide et infra ad ψ', 76.

Ibid. — μάσκα.] Τὸ στόμα. Schol. Μάσκα ἢ ὁ μόνος ἢ τροφή, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ τὸ στόμα, ὡς ἐν ταύτῃ. Eustath. Vide ad II. ε', 324; et infra ad Odys. ψ', 76.

Ver. 289. — νόσφιν.] Vide ad II. α', 349.

Ibid. — Παλλὰς Ἀθήνη.] Τὴν αἰτίαν ἢ πᾶσι τοῖς φράσας. Eustath.

- 290 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 Ἀλγίον· ἔ γάρ οἱ τι τάγ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
 Οὐδ' εἰ οἱ κραδίη γε σιδηρὴ ἐνδοθεν ἦεν.
 Ἀλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τρέπεθ' ἡμέας, ὄφρα κεν ἦδῃ
 295 ὕπνῳ ὑπο γλυκερῷ τερπόμεθα κοιμηθέντες.
 Ὡς ἔφαλ'· Ἀργεῖή δ' Ἑλένη δμῶϊσι κέλευσε
 Δέμνι ὑπ' αἰθόσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
 Πορφύρε' ἐμβαλέειν, τορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
 Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι ἕλας καθύπερθεν ἑσάσθ.
 300 Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάρου, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
 Δέμνια δὲ τόρεσαν· ἐκ δὲ ξείνης ἄγε κήρυξ.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμῳ αὐτόθι κοιμήσαντο
 Τηλέμαχος δ' ἥρω, καὶ Νέστορ ἄγλαος υἱός.
 Ἀτρεΐδης δὲ κάθευδε μυχῷ δόμῳ ὑψηλοῖο,
 305 Πὰρ δ' Ἑλένη ταύπεπλος ἐλέξατο διὰ γυναικῶν.
 Ἡμῶ δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλ' ἠώς,
 Ὄρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Εἵματα ἑσάμενος· οὐδ' ἐξίφθ' ὅζυ θείτ' ὤμῳ,
 Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
 310 Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῶ ἐναλίγκιος ἀντίῳ,
 Τηλεμάχῳ δὲ παρίζεν, ἔπος τ' ἔφαλ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Τίπτε δέ σε χρεὼ δῦρ' ἦγαγε, Τηλέμαχ' ἥρω,

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
 "Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,
 "Durius est: non enim ei ista depulerunt tristem mortem;
 "Neque si ei cor ferreum intus esset.
 "Sed agite, ad cubile mittite nos, ut jam
 "Somno à dulci delectemur cubantes.
 Sic ait: Argiva autem Helena ancillis præcepit
 Cubilia sub porticu ponere, et stragula pulchra
 Purpurea injicere, sterneréque supra tapetas.
 Lanasque imponere villosas superne quibus amicerentur.
 Illæ verò iverunt ex ædibus facem in manibus habentes:
 Cubiliaque straverunt; hospites verò ducebat præco.
 At quidem in vestibulo domus illic cubarunt
 Telemachusque heros, et Nestoris inclytus filius.
 Atrides verò dormiebat in recessu domus excelsæ,
 Juxtaque Helena sinuoso-peplo cubavit nobilissima mulierum.
 Quando verò manè-genita apparuit rosea-digito aurora,
 Surrexit utique ex lecto bello-strenuus Menelaus,
 Vestes indutus; acutum verò gladium circumposuit humero,
 Pedibusque nitidis subligavit pulchros calceos:
 Perrexit verò ire ex thalamo deo similis coram:
 Telemacho autem affidebat, verbumque fecit, dixitque;
 "Quanam autem te necessitas huc duxit, Telemache heros,

Ver. 294. Ἀλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τρέπεθ' ἡμέας.] Διόδοτος δ' ἡμῶς Ὀμηρῶ, ὅτι δὲ καὶ τὰς κεκλημένους ἐφ' ἰστῶν παρακαλῶν ἀπανίστασθ τὰς κεκλημένους. Ὁ μὲν Τηλέμαχος τ' Μενέλαον. "Αλλ' ἄγετ' εἰς εὐνὴν ἔσθ." Athenæus, Lib. V, cap. 4.
 Ibid. — τρέπεθ' — ὄφρα κεν.] Al. τρέπεθ' — ὄφρα καί. Atque ita legit Athenæus, loco jam citato.
 Ver. 295. — τερπόμεθα.] Al. ταρπόμεθα.
 Ver. 297. — ῥήγεα.] Vide supra ad γ', 349; et ad II. ω', 644.
 Ver. 301. — κήρυξ.] Vide ad II. ω', 149; Al. κήρυξ.
 Ver. 302. — ὤμῳ.] Deinde —.
 Ibid. — ἐν προδόμῳ.] Τὴν πρὸ τοῦ θαλάμου. Schol.
 Ver. 304. — καθύπερθε.] Edidit Barnesius καθεῦθε. Sed nihil opus. Vide ad II. α', 611.
 Ibid. — μυχῷ δόμῳ ὑψηλοῖο.]

Interiora domus irrumpit limina —.
 Æn. IV, 645.
 Ver. 305, 413. — ἐλέξατο — Δέχεται.] Vide ad II. β', 515.
 Ver. 306 et 431. Ἡμῶ δ' ἡριγένεια.] Vide ad II. α', 477; item supra ad β', 1.
 Ver. 307. Ὄρνυτ'.] Vide ad II. γ', 260.
 Ibid. et ver. 407. — εὐνῆφι — φανομένηφι.] Vide ad II. ν', 588.
 Ibid. et ver. 609. — βοὴν ἀγαθὸς.] Vide ad II. β', 408.
 Ver. 308, 309. — ἑσάμενος — ἐδήσατο.] Vide infra ad ε', 491; et ε', 296.
 Ibid. — περὶ δὲ ξίφθ' ὅζυ θείτ' ὤμῳ, Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν.] Vide supra ad β', 3, 4.
 Ver. 312. Τίπτε δέ σε χρεὼ δῦρ' ἦγαγε, Τηλέμαχ'·] Οὐκ ἔρωτᾷ δὲ τὰς δύο, ἱππὶ ἐγὼ μνηστῆρας ἔχων.

- Ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
 Δήμιον, ἢ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἐνισπε.
 315 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε, διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
 Ἥλυθον, εἴτινά μοι κληδὸνα πατρὸς ἐνίσποις·
 Ἐοδίεται μοι οἶκος, ὅλωλε δὲ πῖονα ἔργα.
 Δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλεῖος δόμος, οἳ τέ μοι αἰεὶ
 320 Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἑλικας βύς,
 Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
 Τῦνκα νῦν τὰ σὰ γέναθ' ἱκάνομαι, αἶκ' ἐθέλησθα
 Κεῖνε λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴπῃ ὅπως
 Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλῃ μῦθον ἄκυσας
 325 Πλαζομένη· πέρι γὰρ μιν οἷζυρὸν τέκε μήτηρ.
 Μηδὲ τί μ' αἰδόμεν'· μελίσσῃ, μηδ' ἐλεαίρων,
 Ἀλλ' εὖ μοι καταλέξον, ὅπως ἦντησας ὀπωπῆς.
 Λίσσομαι, εἴ ποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς ἑοῦλος Ὀδυσσεύς
 Ἦ ἔπ'·, ἢ τί ἔργον, ἔπος δ' ἐξετέλεσσε
 330 Δῆμω ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί·
 Τῶν νῦν μοι μῆσαι, καὶ μοι νημερτὲς ἐνισπε.
 Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας παρθένῃ ξανθὸς Μενέλαος;
 ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ

“ Ad Lacedaemona nobilem, per lata
 dorfa maris ?
 “ Publica res, an privata ? hoc mihi
 verè dic.
 Hunc autem rursus Telemachus pru-
 dens contrà allocutus est ;
 “ Atride Menelaë, Jovis-alumne,
 dux populorum,
 “ Veni, siquam mihi famam de pa-
 tre diceret :
 “ Comeditur mihi domus, pereunt
 verò pingua opera :
 “ Hostilium autem virorum plena
 domus, qui mihi perpetuò
 “ Pecora plurima maculant, et flexi-
 pedes camuros boves,
 “ Matris meae proci, superbâ contu-
 meliâ instructi.
 “ Propterea nunc ad tua genua venio,
 si velis
 “ Illius seivam mortem indicare, si-
 cubi vidisti
 “ Oculis tuis, aut alterius sermonem
 audivisti
 “ Errantis : supra-modum enim ip-
 sum ærumnosum peperit mater.
 “ Neque quicquam me veritus blan-
 diaris, neque misertus,
 “ Sed planè mihi enarra, quemad-
 modum tibi contigit videre.
 “ Precor, si unquam tibi aliquod pater
 meus bonus Ulysses
 “ Aut dictum, aut etiam factum,
 pollicitus effecit
 “ Populo in Trojanorum, ubi passis
 estis ærumnas Achivi ;
 “ Horum nunc mihi memento, et
 mihi verum dic.
 Hunc autem gravitèr ingemiscens al-
 locutus est flavus Menelaus ;
 “ Papæ ! Certè utique perquam-for-
 tis viri in cubili

ἔχω εἰς αὐτὸν, ἢ Νίκαδον, Τηλέμαχον δὲ χάριν εἰλθῆναι.
 Eustath.

Ver. 312, 314. Τίς δὲ σε χρεὶν δῖαν ἤγαγε, —
 Δῆμιον ἢ ἴδιον ;] Ὅρα δὲ ὅτι τὸ “ χρεὶν ” ἀντιθέμενον,
 ὡς ταῦτόν τῃ “ χρεὶς ” ἀντιθέμενον ὀνόματι, πρὸς αὐτὸ ἐν-
 τὴν Ἀτρεΐδῃ τὸ “ τίς δὲ ” καὶ τὸ “ Δῆμιον ἢ ἴδιον ”
 ταῦτα δηλώσει ἢ ἰδιωτικὸν εἶναι τὸ πρὸς ἐμὲ χρεὶς τῷ
 ἢ ἢ χρεὶν. Eustath. Barnesius aliam affert accipi-
 endi rationem ; “ Τίς δὲ (inquit) δὲ σε χρεὶν δῖαν
 “ ἤγαγε ; ἰδιωτικῶς ἀντι τῷ, τίς δὲ τίς ποτε ; vel τίς
 “ τι προ τίς ποτε, ut προ τίς ποτε ; nec obstat quòd,
 “ Δῆμιον ἢ ἴδιον, sequitur ; neutra enim Epitheta
 “ sunt τῷ χρεὶν, vel certè absolutè sunt sumpta ;
 “ ut, Quænam te res hac impulit ? Publicumne
 “ quid, an privatum ? Ubi enim res intelligitur,
 “ ibi Adjectivum effertur Neutralis. — In illis
 “ locis Odyss. β', v. 28, — τίνα χρεὶν τόσῳ ἦμι ;
 “ et Odyss. ε', v. 189, — ὅτι με χρεὶν τόσῳ ἦμι ;
 “ Adverbium est τόσῳ, non Adjectivum ; et Tanto-
 “ perè sonat. Apertè enim hanc vocem Homerus
 Femininam facit ; ut Iliad. κ', v. 172 ; Ἀλὰ

“ μάλα μεγάλη χρεὶν βεβήκειν Ἀχαιοί ; et bis aliàs,
 “ Iliad. κ', v. 118 ; et λ', v. 609 ; χρεὶν ἢ ἱκάνο-
 “ νται οὐκ ἔτ' ἀνικτός.” Annotat. ad Odyss. α',
 225. Quod rectius.

Ver. 313. — Λακεδαίμονα δῖαν.] Vide suprâ
 ad ver. 1 ; et infrâ ad ε', 20.

Ver. 317. — κληδὸνα.] Τὴν δὲ ὅσων, ὅτι θεία
 φωνὴ, ἐξηγῆται λέγων (suprà α', 282 ;) “ Ἦ ὅσων
 “ αἰώνος ἔα Διός.” λέγει δὲ αὐτὸν καὶ κληδὸνα. “ Ἦ-
 “ λυθον, ἡτοῦ μοι κληδὸνα πατρὸς ἐνίσποις.” Κληδὸν
 δὲ, παρὰ τὸ κλῆς δίδωμι καὶ φέρω. Porphy. Quæst.
 Homeric. 16.

Ver. 320. — ἀδινὰ.] Vide suprâ ad α', 92.

Ver. 323. — ὀπωπῆς.] Vide ad Il. ζ', 124.

Ver. 327. — ὀπωπῆς.] Vide suprâ ad γ', 97.

Ver. 329. Ἦ ἔπ'·, ἢ τί ἔργον.] Vide ad Il. α',
 395.

Ver. 330. Δῆμω εὐνὶ Τρώων.] Vide suprâ ad α',
 103.

Ver. 332. Τὸν δὲ.] Vide ad Il. α', 57 ; et 9',
 160. Malè Barnesius Τόνδε.

Ver.

- Ἦθελον εὐνηθῆναι, ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἑόντες.
 335 Ὡς δ' ὁπότε ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
 Νεβρὲς κοιμήσασα νηγευέας γαλαθινὰς,
 Κνημὲς ἐξερέησι καὶ ἄγκυα ποίηνεντα
 Βοσκομένη, ὃ δ' ἔπειτα ἐν εἰσῆλυθεν εὐνῇ,
 Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν.
 340 Ὡς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφῆσεν.
 Αἱ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλων,
 Τοῖος ἔων, οἷός ποτ', εὐκτιμένη ἐνὶ Λέσβῳ,
 Ἐξ ἑρίδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστὰς,
 Καδ' δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί.
 345 Τοῖος ἔων μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς.
 Πάντες κ' ὠκύμοροι τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
 Ταῦτα δ' ἃ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεται, οὐκ ἂν ἔγωγε
 Ἀλλὰ παρὲξ εἵποιμι παρακλιδὸν, εἰδ' ἀπατήσω.
 Ἀλλὰ τὰ μὲν μοι εἶπε γέρον ἄλκιον νημερτὲς,
 350 Τῶν εἰδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, εἰδ' ἐπικεύσω.
 Αἰγυπῖω μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι

- “ Volebant cubare, imbelles ipsi cum-fint.
 “ Ut verò cum in lustro cerva fortis leonis
 “ Hinnulos ubi-collocârit recens-génitos lactentes,
 “ Juga investigat, et valles herbo-fas
 “ Pascens; ille verò deindè suum ingressus est cubile,
 “ Et utrisque illis duram mortem infert:
 “ Ita Ulysses illis durum fatum inferet.
 “ Utinam enim, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
 “ Talis existens, qualis olim, benè-conditâ in Lesbò,
 “ Contentione cum Philomelide luctatus est insurgens,
 “ Prostravitque fortiter, gavisi sunt autem omnes Achivi;
 “ Talis existens cum procis congrèderetur Ulysses:
 “ Omnes et brevis-vitæ fierent et amaris-nuptiis.
 “ Ista verò, quæ me interrogas et precaris, non equidem
 “ Alia præter-verum dixero declinando, neque decipiam:
 “ Sed ea quidem, quæ mihi dixit senex marinus verax,
 “ Horum nullum tibi ego celabo dictum, neque occultabo.
 “ In Ægypto me etiamnum dii huc cupientem redire

Ver. 335. — ξυλόχῳ.] Συμδύνον τόπον, κοίτη θηρίων. Schol. Ἐνταῦθα δὲ, λέοντος ξυλόχῳ, ὡς εἰ-
 τις εἴπη, κοίτη, τόπος, ὁρεῖα κατὰ δύσιν. Eustath.

Ver. 336. — γαλαθινὰς.] Αἱ γαλαθινὰς, et γα-
 λατίνους.

Ver. 337. Κνημὲς.] Τὰς προδασείας τῶν ὀρέων. Schol.
 Ibid. — ἄγκυα.] Τὴν κοίλιν τῶν ὀρέων. Schol.

Ver. 341. Αἱ γὰρ.] Refertur istud γὰρ non ad id
 quod præcessit; sed ad id quod elegantius reticetur
 de Menelai Procorum ulciscendorum studio. Vide
 ad II. 4, 22.

Ver. 343. — Φιλομηλείδῃ.] Τῷ Πατρόκλῳ. Φι-
 λομήλας γὰρ ἦν υἱός. Schol. Rectius, ut opinor,
 Eustathius: Φιλομηλείδῃ δὲ, οἱ μὲν τὸν Πατρόκλον ἠκυσ-
 σαν πατρανυμικῶς, οἱ δὲ Φιλομήλας υἱόν οἷς ἔ-
 γραφῇ ἰνακτικῇ. (πῶς γὰρ Ἀλφ. διφθόγῃς ἔστι ἡ παρα-
 τελευτῶσα) ἀλλὰ καὶ ὁ πατρανυμικός τυπῶ. Οὐ γὰρ εἰ-
 σθε ζημιωτίζον πατρανυμίαν ὁ Ποιητής ἐν μητέρῳ,
 ἀλλ' ἐν πατρίῳ. — Καὶ εἰπερ δὲ ἴσως ἐξ ἑρίδος
 παλαίστας Ὀδυσσεὺς κατέβαλε τὸν Πατρόκλον, οὐκ ἂν
 ἐχάρισαν Ἀχαιοί, πιστότος τῷ ἐνέῳς, δὲ, κατὰ τὸν Ποιη-
 τὴν, (Iliad. ρ', 671,) πᾶσιν ἐπίτατο μύλιχον εἶναι.
 Φασὶν ὅτι οἱ ἀκριβέστεροι, Λέσβῳ βασιλέα τὸν Φιλομηλείδην,
 δὲ τὸς παριόντας εἰς πάλιν προκαλέμει, ἐποίησε τὸ αὐ-

τὸ καὶ εἰς τὸς Ἀχαιοὺς ἐκείνῃ προσωποποιήσας. Similitèr
 et Heraclides Ponticus: Σὺνθεες γὰρ (inquit) Ὀμήρῳ,
 τοῖς πατράσιν ἐπιθήτοισι χρεῖσθαι τὰ δὲ ἐν μητέρῳ, οὐκ ἂν
 εἴποι τις ὅλως παρ' αὐτῷ. Quin et infra ρ', 134, ubi
 iterum occurrit hic versus, in hanc ipsam sententi-
 am concessit Scholiastes. Vide ad locum.

Ver. 345. — ὁμιλήσειεν.] Vide suprâ ad α',
 265.

Ver. 348. — παρὲξ εἵποιμι.] Scholiastes exponit
 ἔξω παρὰ ταῦτα. Eustathius autem; Καὶ ἐστὶ παρὲξ
 μὲν εἰπεῖν, τὸ ἔξω μὲν ἀληθείας, ἐγγύς δὲ ὁμῶς αὐτῆς
 τῇ πιθανότητι. Quod et (ut opinor) rectius.

Ibid. — παρακλιδὸν.] Παρακλινθεῖσθαι, παρατρα-
 πείσθαι τὴν λέξιν. Schol. Cæterum quâ analogiâ ex
 μαρτύρομαι fit μαρτύρῳ. ex βαίνω, βάσις, ἀμείψας.
 ex Ἀλφειῶν Ἀλφειδόν. eadem ex παρακλῖνω fit παρα-
 κλιδόν. Vide ad II. α', 314, 338; ζ', 434; μ',
 103; item infra ad λ', 109, 111.

Ver. 349. — γέρον ἄλιος.] Θαλάσσιος γέρον, ὁ
 Πρωτεύς. Schol.

Ver. 351. Αἰγυπῖω μ' ἔτι δεῦρο θεοί.] Vide suprâ
 ad γ', 301; item Herodotum, Lib. II, Sect. 16.

Ibid. et ver. 416. — μεμαῶτα.] Vide ad
 II. α', 265; et γ', 46.

- ἔχον, ἐπεὶ ὅσφιν ἔρεξα τελήσας ἑκατόμβας·
 Οἱ δ' αἰεὶ βύλοντο θεοὶ μεμνηδὲς ἱφειμέων.
 Νῆσος ἔπειτ' αἰεὶ ἐστὶ πολυχλύσῳ ἐνὶ πόντῳ,
 355 Αἰγύπτῳ προπάρειθε, (Φάρον δ' ἐκικλήσκουσιν)
 Τόσον ἀνευδ', ὅσον τε πανημερὴ γλαφυρὴ νῆς
 ἦνυσεν, ἢ λιγυρὸς ἕρως ἐπιπνέουσι ὀπιδῶν.
 Ἐν δ' ἰσχυρὸν εὐορμῶν, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας εἴσας
 Ἐς πόντον βάλλουσιν ἀφυσάμενοι μέλαν ὕδαρ.
 360 Ἔνθα μ' εἴκοσιν ἡμαῖ ἔχον θεοὶ, ὑδὲ πόλ' ἔροι
 Πνέοντες φαίνοντ' ἀλυσίαι, οἳ ῥά τε νῆων
 Πομπῆες γίνοντ' ἐπ' εὐρὴν ὥτα θαλάσσης.
 Καὶ νῦν κεν ἦα πάντα κατέφθιτο, καὶ μὲν ἀνδρῶν,
 Εἰ μὴ τίς με θεῶν ὀλοφύρατο, καὶ μ' ἐσάωσε,
 365 Πρωτέος ἱφθίμου θυγάτηρ, ἁλίοιο γέροντος,
 Εἰδομένη, τῇ γὰρ ῥα μάλα γὰρ θυμὸν ὄρινα·
 Ἡ μ' οἷα ἔρροντι σιωπῇ τετο, πόσφιν ἐταίρων.
 Αἰεὶ γὰρ πρὸς νῆσος ἀλάμενοι ἰχθυόσασκον

- “ Detinebant, quoniam non ipsis feceram perfectas hecatombas :
 “ Semper autem volebant Dii nos meminisse preceptorum.
 “ Insula deinde quaedam est undoso in ponto,
 “ Aegyptum ante, (Pharum autem ipsam vocant,)
 “ Tantum semota, quantum toto die cava navis
 “ Consecerit, cui stridulus ventus aspi-
 “ ret à puppi.
 “ In eâ autem portus opportunus, unde utique naves æquales
 “ In pontum deducunt, postquam hauerint nigram aquam.
 “ Illic me viginti diebus detinebant dii, neque unquam venti-secundi
 “ Spirantes apparuerunt mari-flantes, qui sanè navium
 “ Ductores sunt supra lata dorfa maris.
 “ Et jam viatica omnia consumpta fuissent, et animi virorum,
 “ Nisi me aliqua deorum miserata fuisset, et me servasset,
 “ Protei potentis filia, marini senis,
 “ Idothea : huic enim maxime sanè animum commovi;
 “ Quæ mihi soli erranti occurrit, seorsum à sociis.
 “ Semper enim circa insulam errantes piscabantur

Ver. 352. — ἐπεὶ ὅσφιν.] Pronuntiabatur ἐπ' ὅσφιν, vel ἐπὶ ὅσφιν tribus syllabis. Similiter apud Theophrastum;

Θεοφράστῳ ῥῶν ἡμῶν ἐπὶ ὅσφιν δὲ δασύτ' ἀσπλάγιν.

ver. 927.

Ver. 353. — βύλοντο.] *Al.* βέλοντο.

Ibid. — ἱφειμέων.] Pronuntiabatur ἱφειμῶν.

Ver. 354. Νῆσος ἔπειτ' αἰεὶ ἐστὶ πολυχλύσῳ ἐνὶ πόντῳ.]

— Strophades Graio stant nomine dictæ

Insulae Ionio in magno — *Æn.* III, 210.

Ver. 355. — Φάρον.] Νῆσος Αἰγύπτῳ, τῇ αὖτ' ἀλυσίαι. *Schol.*

Ver. 356. Τόσον ἀνευδ'.] Ἐκτός, (*Barneſius* editit αἰδῆς,) τόσον εἶναι κατὰ τὴν ἡρώϊον χροίαν τὸ ἀλυσίαι, ἔπειτα δὲ γαυθῆναι, [*ἀσπλάγιν*], τῇ Νύκτι ὑπὸ χλύσῳ τῷ ἰδίῳ ἰλὶν ποταμόχως, ὅς ἐστι ἀλυσίαι καὶ Ἡρόδοτος. *Schol.*

Tunc claustrum pelagi cepit Pharon: insula quondam

In medio stetit illa mari, sub tempore vatis

Proteos: at nunc est Pellæis proxima muris.

Lucan. Pharsal. X, 509.

Vide et *Strabonem*, Lib. I, pag. 63, al. 37: et

Lib. XVII, pag. 1140, al. 791.

Ver. 357. — ἰσχυρὸν εὐορμῶν.] Vide ad *Il.* β', 537: et τ', 350.

Ver. 358, 578. — νῆας εἴσας — νῆων εἴσας.] Vide supra ad γ', 10.

Ver. 359. — ἀφυσάμενοι μέλαν ὕδαρ.] Postquam aquata sint. Postquam aqua se recenti referant. *Spondanus* aliter explicat: “ Intelligit” inquit “ naves prius expurgari ab aqua quam in portu imbibuerunt, antequam in altum agantur. “ Solent autem immota navigia plus aqua impleri, “ quam si moveantur.” Verum hoc, ut opinor, cum vocis ἀφυσάμενοι significatione minus congruit.

Ver. 361. — ἀλυσίαι.] Οἱ ἐν τῇ θαλάσῳ πνέοντες. *Schol.*

Ibid. — οἳ ῥά τε.] Qui scilicet —

Ver. 363. — ἡμαῖ.] Vide supra ad β', 289.

Ver. 364. — ὀλοφύρατο.] Vide ad *Il.* α', 338.

Ibid. — μ' ἐσάωσε.] *Al.* μ' ἐλίσσε.

Ver. 366. Εἰδομένη.] Apud *Euripidem* in *Helenâ* (notante *Barneſio*) Θεονόη appellatur. Cæterum *Zenodotum* hoc in loco Εὐρυνόμη scripsisse annotat *Eustathius*.

Ver. 367. — ἔρροντι.] Μετὰ λύπῃ παραδομένη ἐν φθορῇ. *Schol.*

Ver. 368, 369. — ἰχθυόσασκον — ἵτιμι δ' ἡ γαίρα λιμὸς.] Ὅρα δὲ ὡς οἱ περὶ Μενέλαον ἐν τῇ Φάρον ἰχθυῶνται ἀγχιέροις, λιμὸν τῶν γαστέρων τείρουσι. “ Ἀλλὰ λυγρὸς δ' ἐστὶν ἀλυσίαι τὴν ἡρώϊον, οἱ ἐκπνέοντες ὡς τὰ ποσσά. Διὸς ἐν Τρωαδίᾳ οἱ περὶ Ὀδυσσεῖα λιμῶν-τοῦτος ἱφθίμου ἀναγκάσει ἄγαν, (infra μ', 330, 331:). “ Ἰχθύς, ὀρεῖας τε, φίλας δ', τι χεῖρας ἵκοιτο.” *Eustath.*

Ver.

- Γναμπλοῖς ἀγκίστροισιν ἔτειρε ἢ γαστέρα λιμός.
 370 Ἡ δ' ἐμεῦ ἀγχι στασα, ἐπὶ φάτο φώνησέν τε·
 Νήπιος εἷς, ὃ ξεῖνε, λίλυ τόσον, ἢ χαλὶφρων,
 Ἡ ἐκὼν μεθίης, καὶ τέρπει ἀλγεα πάχων,
 Ὡς δὴ δῆθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκειαι, ὅδε τι τέκμωρ
 Εὐρέμεναι δύνασαι, μινύθῃ δέ τοι ἦτορ ἐταίρων.
 375 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Ἐκ μὲν τοι ἔρέω, ἦτις σὺ περ ἐσοὶ θεάων,
 Ὡς ἐγὼ ὅτι ἐκὼν κατερύκομαι, ἀλλὰ νῦ μέλλω
 Ἀθανάτης ἀλιτέεσθαι, οἱ ὕραν ἑὺρυν ἔχουσιν.
 Ἀλλὰ σὺ πέρ μοι εἰπὲ, (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν.)
 380 Ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδῃσε κελεύθῃ·
 Νόστον δ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
 Ὡς ἐφάμην· ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 Πωλεῖται τις δέῃ γέρον ἄλιον ημερτῆς,
 385 Ἀθάνατον Πρωτεύς Αἰγυπῆιος, ὅτε θαλάσσης
 Πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάων ὑποδμήσας
 Τόνδε τ' ἐμὸν φασιν πατέρ' ἐμμεναι, ἦδ' ἐτελέεσθαι.
 Τόνγ' εἰπὼς σὺ δύναο λοχησάμενον λαλαβέεσθαι,
 Ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθῃ,
 390 Νόστον δ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσειαι ἰχθυόεντα.
 Καὶ δέ κ' ἐπὶ εἴπῃσι, διοτρεφέες, αἶψ' ἐθέλησθαι,
 Ὅ, τί τοι ἐν μεγάροισι κακὸν τ' ἀγαθὸν τε τέτυκ'.

- “Curvis hamis: urgebat autem ventrem fames.
 “Hæc autem me prope astans, verbum fecit, dixitque;
 “Stultus es, ô hospes, maximopere, aut fatuus,
 “Aut sponte cessas, et delectaris dolores ferens;
 “Quod adeo utique diu in insulâ detineris, neque ullum finem
 “Invenire potes; deficit autem tibi cor sociorum.
 “Sic ait: at ego ipsam respondens allocutus sum;
 “Equidem tibi dicam, quæcunque tandem sis dearum,
 “Quod ego neutiquam volens detineor, sed videor
 “Immortales offendisse, qui cælum latum habitant.
 “Sed tu quidem mihi dic, (dii etenim omnia sciunt;)
 “Quisquam me immortalium impedit, et moratur iter;
 “Reditumque, ut per pontum proficiscar piscosum.
 “Sic dicebam: statim verò respondebat præstantissima dearum;
 “Enimverò ego tibi, ô hospes, valde verè enarrabo.
 “Versatur quidam hic senex marinus verax,
 “Immortalis Proteus Ægyptius, qui utique maris
 “Totius profunditates novit, Neptuno subditus:
 “Hunc utique meum aiunt patrem esse, atque me genuisse.
 “Quem si quo pacto tu possis ex-inidiis prendere,
 “Ille tibi dicat viam et mensuras itineris,
 “Reditumque, ut per mare proficiscaris piscosum.
 “Atque præterea tibi dicat, ô Jovis alumne, si velis,
 “Quodcunque tibi in ædibus malumque bonumque acciderit,

Ver. 369. — ἔτειρε.] Nonnulli hîc habent ἔ-
 Supr.

Ver. 372. Ἡ ἐκὼν μεθίης.] Vide ad II. π'. 762.

Ver. 373. Ὡς δὴ.] Vide ad II. ε', 433, et 504.

Ver. 376. — ἦτις σὺ περ ἐσοὶ θεάων.] Vide infra ad ζ', 149.

Ver. 377. — ἀλλὰ νῦ μέλλω.] Eustathius in commentario videtur legisse, ἀλλὰ πῦ μέλλω. Quod versum perimit.

Ver. 378. Ἀθανάτης.] Similiterque ver. 380 et 469, ἀθανάτων. Ver. 385, Ἀθάνατος et ver. 479, Ἀθανάτωσι. Vide ad II. α'. 398.

Ver. 379. — αἶψ' αἶψι.] Al. αἶψι.

Ibid. — θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν.] Οὐ γὰρ ἐπὶ πλάττω χρημάτων τὸ θεῖον μακαρίζοντες; ὅδε ἐπὶ ἀλλὰ καὶ τὸ νομιζόμενον ἀγαθὸν ὅδε, ὅπερ Ὀμηρὸς φησι,

“θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν.” — Ἐπισήμῃ δ' ἡμῶν οἱ θεοὶ ἀγφίρουν. Julian. Orat. VI. Vide ad II. ε', 355.

Ver. 380. — κελεύθῃ.] Al. κελεύθῃς.

Ver. 384. Πωλεῖται τις δέῃ γέρον.]

Est in Carpathio Neptuni gurgite vates, Cæruleus Proteus. — Virg. Georgic. IV, 387.

Ver. 388. Τόνγ' εἰπὼς σὺ δύναο.]

Hic tibi, nate, prius vinclis capiendus, ut omnem Expediat morbi causam, eventusque secundet.

Ibid. 396.

Ver. 389. Ὅς κεν.] Al. Ὅς κεν.

Ver. 391. — αἶψ' ἐθέλησθαι.] Barnesius, nullis allatis codicibus, edidit αἶψ' ἐθέλησθαι. Minus rectè.

Ver. 392. Ὅ, τί τοι ἐν μεγάροισι.] Διὰ μὲν δὲ ταῦτα ἀναγκαῖον ἐνόμιζον γινέσθαι πρὸς τοῖς ἐμῶν, καὶ μεθ' αὐτῶν.

- 405 Ἀθρόαι εὐδυσιν, πολὺς ἄλως ἐξαναδύσαι,
Πικρὸν ἀποπνέειν ἄλως πολυθενθέ^ς ὀδμήν.
Ἐνθα σ' ἐγὼν ἀγαγῶσα, ἅμ' ἡοὶ φαινομένηφιν,
Εὐνάσω ἐξείης· σὺ δ' εὖ κρίνα^ς ἑταίρας
Τρεῖς, οἳ τοι ὦ^ς νηυσὶν εὐασέλμοισιν ἄριστοι.
410 Πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφάια τοῖο γέροντ^{ος}.
Φώκας μὲν τοι πρῶτον ἀριθμήσῃ, καὶ ἔπεισιν·
Αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσῃ, ἡδὲ ἰδῇ,
Λέξῃ ἐν μέσοισι, νομεὺς ὡς πῶσι μῆλων.
Τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἰδῇ^ς,
415 Καὶ τότε ἔπειτ' ὕμιν μελέτω κάρτος τε βίη τε·
Αἰδοῖ δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμερόν περ ἀλύξαι.
Πάντα γ' γιγνώμην^{ος} περήσει, ὅσ' ἐπὶ γαῖαν
Ἑρπετὰ γίνον^{ται}, καὶ ὕδωρ, καὶ θροναῖς πύρ·
Ἵμεῖς δ' ἀστεμφέως ἐχέμεν, μᾶλλον τε πιέζειν.
420 Ἀλλ' ὅτε κεν δῇ σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσιν,
Τοῖος ἔων, οἷόν κε κατευνηθέντα ἰδῇ^ς,

- “ Confertæ dormiunt, è cano mari
egressæ,
“ Acerbum spirantes maris profundī
odorem.
“ Illuc te ego ducens, simul atque
aurora illuxerit,
“ Collocabo ex-ordine: tu verò probè
elige socios
“ Tres, qui tibi apud naves transtra-
tas optimi sunt.
“ Omnes autem tibi enarrabo astuti-
as ipsius senis.
“ Phocas quidem primùm numerabit,
et obibit:
“ At postquàm omnes per-quinterni-
ones-numerârît atque inspexerit;
“ Cubabit in medio, pastor veluti in
grege ovium.
“ Hunc quidem ubi primùm decubuisse
videritis,
“ Tum deindè vobis curæ-fit robúr-
que víque;
“ Illic verò tenete obluſtantem et ni-
tentem licèt elabi.
“ Omnia verò tentabit ut-fiat, quæ-
cunque in terrâ
“ Reptilia sunt, et aqua, et imma-
nè-ardens ignis:
“ Vos autem firmitèr tenete, ma-
gisque premitè.
“ Sed quandò demùm te ipse interro-
gaverit verbis,
“ Talis apparens, qualem decubuisse
videritis,

- Οὐ γὰρ ἐργάτην τρέφω
τὴν μῦσαν, ὡς ὁ Κεῖος Ἰρρίχ^{ος} νέπης.
Vide et *Apollonium, Argonautic. lib. IV, ver. 1745.*
Ibid. — καλῶς.] Vide ad *Il. β', 43.*
Ver. 408, 412. Εὐνάσω — πεμπάσεται.] Vide
ad *Il. α', 140.*
Ibid. — εὖ κρίνα^ς.] Ita edidit *Barnesius. Vulgg.*
εὖ κρίνα^ς.
Ibid. et ver. 530. — κρίνα^ς — Κρηάμδος.]
Vide ad *Il. α', 309, et 338.*
Ver. 410. — ὀλοφάια.] Ὀλόφαια, ἢ ἀπόκρυφα, ἢ
δολία. *Schol.*
Ver. 412. — πεμπάσεται.] Κατὰ πάντα ἀριθμή-
σαι. *Schol.*
Ver. 413. Λέξεται ἐν μέσοισι, νομεὺς ὡς.]
Ipse, velut stabuli custos in montibus olim —,
Confidit scopulo medius, numerumque recenset.
Georgic. IV, 433, 436.
Ibid. — ἐν μέσοισι.] *Al. ἐν μέσῳ.*
Ver. 414, et 421. — ἰδῇ^ς.] *Barnesius* edidit
ἰδῇ^ς.
Ver. 415. — ὕμιν μελέτω κάρτ^{ος} τε βίη τε.]
Tende — — — — — *Georgic. IV, 399.*
Ver. 417. Πάντα δὲ γιγνώμην^{ος} περήσεται.]
Tum variæ illudent species, atque ora ferarum:
Fiet enim subito sus horridus, atraque tigris,
Squamosusque draco, et fulvâ cervice læna;

- Aut acrem flammæ sonitum dabit, atque ita
vinclis
Excidet; aut in aquas tenues dilapsus abibit.
Georgic. IV, 406.
Fiet aper, modò avis, modò faxum, et, cum
volet, arbor.
Horat. Sermôn. lib. II, Eclog. iii, ver. 73.
Ver. 418. Ἑρπετὰ.] Κυρίως μὲν, οἳ ὄφεις καταχρη-
στικῶς δὲ νῦν, πάντα τὰ θηρία. *Schol.*
Ver. 419. Ἵμεῖς δ' ἀστεμφέως ἐχέμεν.]
Sed quanto ille magis formas se vertet in omnes,
Tanto, nate, magis contende tenacia vincla.
Georgic. IV, 411.
Nec te decipiat, centum mentita figuras;
Sed preme, quicquid erit; dum, quod fuit an-
tè, reformet.
Ovid. Metamorph. lib. XI, ver. 254.
Ibid. — ἀστεμφέως.] Pronuntiabatur ἀστεμφῶς.
Vide ad *Il. β', 811.*
Ver. 240. — ὅτε κεν δῇ.] Vide ad *Il. ζ', 433,*
et 504.
Ibid. — ἀνείρηται.] *Eustathius* in commentario
citât ἀμείνηται.
Ver. 421. Τοῖος ἔων, οἷόν κε κατευνηθέντα ἰδῇ^ς.]
Donec talis erit, mutato corpore, qualem
Videris, incepto tegeret cum lumina somno.
Georgic. IV, 413.

- Καὶ τότε δὴ χέαζ τε βίης, λῦσαί τε γέροντα,
 ἥρως· εἶρεαζ δ' ἦ, θεῶν ὅστις σε χαλέπη.
 Νόστον δ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεται ἰχθυόεντα.
 425 Ὡς εἰπὼς, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἔτασαν ἐν φαρμάβοισιν,
 ἦϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 Δόρπον δ' ὀπλισάμεθ', ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ.
 430 Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
 Καὶ τότε δὴ πᾶσα θῖνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
 ἦϊα, πολλὰ θεὸς γυνέμεν· αὐτὰρ ἐταίρους
 Τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιστα πεποιθεῖα πᾶσαν ἐπ' ἰθύν.
 435 Τόφρα δ' ἄρ' ἦγ' ὑποδύσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
 Τέσσαρα φωκῶν ἐκ πόντε δέρματ' ἐνεκε·
 Πάντα δ' ἔσαν κέαρτα· δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
 Εὐνὰς δ' ἐν φαρμάβοισι λυγλάψας ἀλίησιν,
 Ἥτο μένος· ἡμεῖς δὲ μάλα χεδὼν ἤλθομεν αὐτῆς.
 440 Ἐξείης δ' εὐνησε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἐκάτω.
 Κεῖθι δὴ αἰνότατος λόχος ἐπλετο· τεῖρε γὰρ αἰνῶς
 Φωκῶν ἀλιотρεφέων ὀλοώτατος ὁδμή.
 Τίς γὰρ ἀν' εἰναλίῳ πᾶσι κήτει κοιμηθεῖν;
 Ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε, καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειρα·

- " Tum verò desiste à vi, solvéque senem,
 " Heros : interroga verò, deorum quisnam te affligat ;
 " Reditumque, ut per pontum proficiscaris piscosum.
 " Sic locuta, pontum subit fluctuantem.
 " At ego ad naves, ubi stabant in arenâ,
 " Ibam : multa verò mihi cor agitat eunti.
 " Cæterum postquam ad navem veni atque mare,
 " Conamque apparavimus, et supervenit divina nox ;
 " Tum verò obdormivimus in littore maris.
 " Quando verò manè-genita apparuit rosea-digito aurora,
 " Ac tum quidem ad litus maris vasti
 " Ibam, multum diis supplicans : cæterum socios
 " Tres ducebam, quibus potissimum confidebam ad omne inceptum.
 " Interea verò illa ingressa maris latum sinum,
 " Quatuor phocarum ex ponto pelles attulit ;
 " Omnes verò erant recens-excoriatæ : dolum autem struebat patri.
 " Cubilia porro in arenâ cum-exsculpisset marinâ,
 " Sedebat expectans ; nos verò valde prope venimus eam :
 " Ex-ordine autem ea collocavit, injectique corum unicuique.
 " Illic sanè molestissime infidie erant : affligebat enim graviter
 " Phocarum in-mari-nutritiarum terribimus odor :
 " Quis enim marinum apud cetum cubare-poffet ?
 " Sed ipsa servavit et excogitavit magnum auxilium :

Ver. 425. Ὡς εἰπὼς, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο.]

Tantum effata,

se fluvio Dea condidit alto.

Æn. XII, 885.

Ver. 426. — ἔτασαν.] Vide ad II. μ', 55.

Ver. 427. — πόρφυρε.] Ἐν βάθει τ' ἀγνοίας δι-
 μοῖτο, καὶ ἐκείνῳ, καὶ ἐταρῶσιν αὐτοῖς συμβαίνει ἐπὶ
 τῇ ὑδατὶ τὰ ἐκ βάθους κινέμενα μελαίνουσι. Schol.
 Cæterum de profodiâ vocum πόρφυρα, πορφύρεος, ἔς, ε,
 vide ad II. α', 338, et 482.

Ver. 429. Δόρπον δ' ὀπλισάμεθ', ἐπὶ τ' ἤλυθεν.] Al.
 Δόρπον ἄρ' ὀπλισάμεθ'. Καὶ ὅρα ὡς ἀγνοοῦται πᾶν-
 ταῦτα ὁ δόρπος ἐν τῷ, " ἐπὶ ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ." τὸ ἥδ'
 τῷ καὶ τῷ ἐμμενέμεν δόρπος λέγεται. Eustath. Vide
 suprâ ad β', 20.

Ver. 429 et 574. — ὀπλισάμεθ'.] Similitér-
 que ver. 444, ἐφράσατο. Vide ad II. α', 140.

Ver. 434. — πᾶσαν ἐπ' ἰθύν.] Ἐπὶ πᾶσαν ὁρμήν
 καὶ πρᾶξιν. Schol.

Ver. 435. — ἦγ'.] Leucothea.

Ver. 438. — λυγλάψας.] Al. λυγλάψας.

Ver. 440. — δέρματ'.] Al. δέρματ'.

Ver. 441. Κεῖθι δὴ αἰνότατος.] Al. Ἐκεῖ καὶ αἰνό-
 ταιος.

Ver. 442. Φωκῶν — ὀλοώτατος ὁδμή.] Hinc,
 (notante Duponto, Gnomolog. ad hunc locum,) de
 Menelao Lycorhron ;

— δυσόδοις θεοῖς συγκοιμηθεῖν.

Cassandra, ver. 849.

Hinc etiam Φωκῶν ὁδμή pro teterrimo odore usur-
 patur apud Aristophanem, Vespræ, Scen. X, ver. 28.

Ver. 443. Τίς γὰρ ἀν' εἰναλίῳ.] Al. Τίς γὰρ ἢ εἰνα-
 λίῳ. Quod idem.

Ver.

- 445 Ἀμβροσίην ὑπὸ ῥίνα ἐκείτω θῆκε φέρουσα,
Ἦδ' ἄλ' ἄλ' πνέουσιν ὅλεσσε ἢ κήτεσ' ὀδμήν.
Πᾶσαν δ' ἰοίην μύροισιν τετληότι θυμῷ.
Φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες· αἱ μὲν ἔπειτα
Ἐξῆς ἠνιάζοντο πῶδ' ῥηγμῖνι θαλάσσης.
450 Ἐνδῖος δ' ὁ γέρον ἦλθ' ἐξ ἁλὸς, εὖρε ἢ φῶκας
Ζατρεφείας· πάσας δ' ἄρ' ἐπώχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν.
Ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, ἔδ' ἐτι θυμῷ
Ὡς δ' αὖ δόλων εἶναι ἔπειτα ἢ λέκτο καὶ αὐτός.
Ἡμεῖς δ' αἰψ' ἰάχοντες ἐπεσούμεθ'· ἀμφὶ ἢ χεῖρας
455 Βάλλομεν· ἔδ' ὁ γέρον δολίης ἐπελήθετο τέχνης.
Ἄλλ' ἦτοι πρώτιστα λέων γένετ' ἠνυγένοι,
Αὐτὰρ ἔπειτα δράκων, καὶ πάρδαλις, ἠδὲ μέγας σῦς.
Γίνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ, καὶ δένδρεον ὑψιπέτῃλον.
Ἡμεῖς δ' ἀσεμφείως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.

- " Ambrosiam naribus unicuique sup-
posuit afferens,
" Dulce admodum spirantem : sustu-
litque ceti odorem.
" Totum autem matutinum-tempus
expectabamus patienti animo.
" Phocæ verò è mari venerunt con-
fertæ : illæ quidem deinde
" Ordine cubabant juxta littus ma-
ris.
" Meridianus autem senex exiit è
mari, invenitque Phocæ
" Obefas : omnes verò obibat, re-
censuitque numerum.
" Nos autem primos recensuit inter
cetos, neque omnino in animo
" Suspiciabatur dolum esse : deinde
autem decubuit et ipse.
" Nos verò protinus vociferantes irru-
imus ; circumque manus
" Jecimus ; neque senex dolosæ obli-
viscebatur artis :
" Sed primum quidem leo factus est
magnis-jubis,
" At deinde draco, et panthera, at-
que ingens sus ;
" Factus est etiam liquida aqua, et
arbor alto-vertice-comans.
" Nos verò firmiter tenebamus con-
stanti animo.

Ver. 445. Ἀμβροσίην ὑπὸ ῥίνα — Ἦδ' ἄλ' ἄλ' πνέουσιν.] Ἀμβροσίην ῥίνα, τὸ δῖον καὶ εὐώδες ἔλαιον.
Schol.

Hæc ait ; et liquidum ambrosiæ diffudit odorem,
Quo totum nati corpus perduxit : at illi
Dulcis compositis spiravit crinibus aura.

Georgic. IV, 415.

Ver. 447. — ἰοίην.] Τὸν δὲ πρῶτος ἔως ἀρας
ἐκτὸς καίμεν. Schol.

Ver. 448. Φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες.] Κρι-
φαῖαι ἢ αἱ φῶκαι ἔχασιν μύρον· ἢ δὴ μέντοι καὶ με-
σημέριαν ἔσσης· ἢ καθεύδουσι τὴν θαλάσσης ἔσω. Τὰ το-
τοι ἔσσης ἢ δὴ, καὶ ἐν Ὀδυσσεύῳ τὴν Μενέλιον ποιοῦντες
τὴν Τηλεμάχου καὶ τὴν Πεισιφράτου ἀποσπένοντες τὴν κοί-
την αὐτῶν τήνδε. *Ælian. de Animal. Lib. IX,*
cap. 50.

Ver. 450. Ἐνδῖος δ' ὁ γέρον ἦλθ' ἐξ ἁλὸς.]
medium Sol igneus orbem

Hauferat —
Cum Proteus, consueta petens è fluctibus antra,
Ibat —. *Georgic. IV, 426, 429.*

Ver. 451. — ἄρ'.] *Us prædixerat Eidothea —*
ver. 411.

Ibid. — λέκτο δ' ἀριθμόν.] Vide suprâ ad *ver.*
413.

Ver. 454. Ἡμεῖς δ' αἰψ' ἰάχοντες ἐπεσούμεθ'.]
Vix defessa senem passus componere membra,
Cum clamore ruit magno, manicisque jacentem
Occupat —. *Georgic. IV, 438.*

Ver. 455. — ἔδ' ὁ γέρον δολίης ἐπελήθετο τέχνης.
Ἀδ' ἦτοι πρώτιστα λέων ἔσσης.]

Ille suæ contrâ non immemor artis,
Omnia transformat sese in miracula rerum ;
Ignemque, horribilemque feram, fluviumque li-
quentem. *Ibid. 440.*
Nam modò te juvenem, modò te vidère leonem ;
Nunc violentus aper ; nunc, quem tetigisse ti-
merent,

Anguis eras : modò te faciebant cornua taurum :
Sæpè lapis poteras, arbor quoque sæpè videri :
Interdum faciem liquidarum imitatus aquarum
Flumen eras ; interdum updis contrarius ignis.

Ovid. Metamorph. VIII, 732.

Ἡ πολυτρόπων εἰς ἅπαντα ἢ βύλῃται Πρωτέως με-
ταμόρφωσις, ποιητικὴ καὶ τεράτων μυθολογία, εἰ μὴ
τις ἐρανίῳ ψυχῇ τὰς ὀλυμπίας Ὀμήρου τελετὰς ἱεροφαν-
τήσιν. Τὴν ἐν προμύθοις τὴν ὅλῃν ὑφίσταται γένεσιν,
ἀφ' ἧς τὸ πᾶν ῥιζοῦται, εἰς ὃν βλέπομεν ἡκεῖ κατέστη-
μα. *Heracled. Pontic.* Ὁ μὲν γὰρ Ποιητής περὶ τέτων
ἀποδίδας, φασὶν ἐν οἷς περὶ Πρωτέως καὶ Εἰδοθείας ἀλλήλο-
μεν· τὸ μὲν πρῶτον καὶ ἀρχικώτατον αἰτίον Πρωτεῖα καλῶν,
τὸ δὲ εἰς εἰδὴν τροπομενῶν ἔσσης, Εἰδοθείαν. *Sextus Em-
piricus, advers. Mathematicos, lib. VIII.* Aliam
hujus loci explicationem videas apud *Diodorum Si-
culum, Bibliothec. Hist. lib. I, Sect. 2, pag. 56,*
al. 39. Vide et suprâ ad *ver. 417.*

Ver. 456. Ἀδ' ἦτοι πρώτιστα.] *Clemens Alexan-
drinus, Pædagog. Lib. III, cap. 1, sub initio, citat*
Ἦτοι μὲν πρώτιστα.

Ver. 457. — καὶ πάρδαλις.] *Clemens Alexandri-
nus, ibid. legit ἢ πάρδαλις. Al. πάρδαλις.*

Ibid. — ἠδὲ μέγας σῦς.] Vide ad *Il. γ', 363.*

Ver.

- 460 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνιάζ' ὁ γέρον, ὀλοφώϊα εἰδὼς,
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμεν προσέειπεν·
 Τίς νύ τοι, Ἀτρείος υἱέ, θεῶν συμφράσσατο βελὰς,
 Ὅφρα μ' ἔλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χρή;
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 465 Οἶδ' οὖα, γέρον· τί με ταῦτα παρατροπέων ἐρεεῖνεις;
 Ὡς δὴ δὴθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, ἔδ' ἐ τι τέκμων
 Εὐρέμεναι δύναμαι, μινύθῃ δέ μοι ἐνδοθεν ἦτορ.
 Ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπέ, (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,)·
 Ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδῃσε κελεύθει·
 470 Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
 Ὡς ἔφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Ἀλλὰ μάλ' ὤφελles Διὶ τ' ἄλλοισιν τε θεοῖσιν
 Ῥέξας ἱερὰ χεῖρ' ἀναβαινέμεν, ὅφρα τάχιστα
 Σὴν ἐς πατρίδ' ἴκοιο, πλέων ἐπὶ οἶνοπα πόντον.
 475 Οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλης τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι
 Οἶκον εὐκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Πρὶν γ' ὅτ' ἀν Αἰγύπτῳ διιπετέος ποταμοῖο
 Αὖτις ὕδαρ' ἔλθῃς, ῥέξης θ' ἱερὰς ἐκατόμβας
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ ὕραν ἑὺρὺν ἔχουσι.

- " Sed cum jam angustabatur senex,
 versutias sciens,
 " Tunc verò me verbis interrogans
 allocutus est;
 " Quisnam tibi, Atrei fili, deorum
 contulit consilia,
 " Ut me caperes invitum insidiatus?
 cujusnam-rei tibi opus?
 " Sic ait; at ego ipsum respondens al-
 locutus sum;
 " Scis, senex; quid me ista decipiens
 interrogas?
 " Quòd jam diu in insulâ detineor,
 neque ullo-pacto finem
 " Invenire queo; conficitur autem
 mihi intus cor.
 " Sed tu saltem mihi dic, (dii ete-
 nim omnia sciunt;)
 " Quisnam me immortalium detine-
 at, et mihi impedit iter;
 " Reditumque, ut per pontum pro-
 ficiscar piscosum.
 " Sic dicebam; ille verò me rursus
 respondens allocutus est;
 " Atqui omnino debebas Jovique ali-
 isque diis
 " Sacris opimis factis, *naves-con-*
 scendere, ut citissime
 " Tuam in patriam venires, navi-
 gans per nigrum pontum.
 " Non enim tibi prius fatum-est ami-
 còsque videre, et venire
 " Ad domum bene-ædificatam, et
 tuam in patriam terram,
 " Quàm Ægypti à Jove-fluentis flu-
 vii
 " Rursus ad aquas redieris, fecerisque
 sacras hecatombas
 " Immortalibus diis, qui cælum la-
 tum tenent.

Ver. 460. Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνιάζ' ὁ γέρον.]

Verum ubi nulla fugam reperit fallacia, victus
 In sese redit, atque hominis tandem ore locutus.

Georgic. IV, 443.

Ibid. et ver. 598. — ἀνιάζ' — ἀνιάζων.]
 Vide ad II. v, 103; et ó, 24.

Ver. 462. Τίς νύ τοι, Ἀτρείος υἱέ;]

Nam quis te, juvenum confidentissime, nostras
 Jussit adire domos? quidve hinc petis? —

Georgic. IV, 445.

Ibid. — συμφράσσατο.] Apud Eustathium in
 commentario συμφράσσατο. Quod antepenultimam
 corripit. Vide ad II. á, 140.

Ver. 463. — τί σε χρή;] Vide suprâ ad γ',

14.

Ver. 465. Οἶδ' οὖα, γέρον.]

Scis, Proteu, scis ipse —

Georgic. IV, 447.

Ibid. — τί με ταῦτα παρατροπέων ἐρεεῖνεις;] Hen-
 ricus Stephanus parenthesi hæc includenda censet.

Ibid. — ἐρεεῖνεις.] Al. ἀγορεύεις.

Ver. 473. — καλόν.] Similitérque infrâ ver.
 591 et 749, καλόν. Vide ad II. β', 43.

Ver. 477. — Αἰγύπτῳ.] Αἰγύπτῳ ὁ Νεῖλος πρό-
 τρον ἐκαλεῖτο. Schol. Vide infrâ ad ver. 581.

Ibid. — διιπετέος ποταμοῖο.] Τὴν ὑπὸ Διὸς πλημ-
 μύνην. Schol. " Homere appelle non seulement

" les torrens, mais generalement tous les fleuves,

" διιπετίας, descendus de Jupiter, parce que les plu-

" yes les grossissent." Dacier. Θαυμασμί τις ἂν

τὴν ἑποταμὸν οἰκόντας, ὃν Ὀμηρὸς Αἰγύπτῳ ποταμὸν

κέκληκε, διιπετὴν ἱερῶν, ἀπὸ τοῦ ἀφανῆς ἔχειν τὰς πηγὰς

κατὰ τὰς Αἰγυπτίους ἐν ὕδαρ', καὶ ὕδαρ' ἔλθῃς. λέγει γὰρ,

" Οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλης ἰδέειν, Πρὶν γ' ὅταν Αἰ-

" γύπτῳ διιπετέος ποταμοῖο Αὖτις ὕδαρ' ἔλθῃς." —

Διιπετίας ἐν λέγει τὰς ποταμούς, ἐκ Διὸς τὰς γεννημέ-

νους. — τὺτο δὲ, ὅτι φύσει οἱ ποταμοὶ ἐκ Διὸς γεν-

νῶνται. ὡς περ ἔφη, (Odys. 6, 111;) " Καὶ σφιν Διὸς

" ὀμὲρ' ἀέξει." — Ζηρόδοτος δὲ, διιπετὴν, τὴν δι-

αυγὴν ἀποδίδωσιν. Porphy. Quæst. Homeric. 28. Vi-

de infrâ ad ver. 581.

Ibid. et ver. 581. — διιπετίας.] Vide ad II. π',

174.

Ver.

- 480 Καὶ τότε τοὶ δώσωσιν ὁδὸν θεοὶ, ἣν σὺ μενοινᾷς.
 Ὡς ἔφαθ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 Οὐνεχά μ' αὐτὶς ἄνωγεν ἐπ' ἡρωιδέα πόντον
 Αἴγυπτονδ' ἵεναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεισιν ἀμειβόμενοι προσέειπον·
 485 Ταῦτα μὲν ἔτω δὴ τελέω, γέρον, ὥς σὺ κελεύεις.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Εἰ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοί,
 Οὐς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηνθεν ἰόντες,
 Ἡέ τις ὄλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκέϊ ἥς ἐπὶ νηὸς,
 490 Ἡέ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον πολύπνευσεν;
 Ὡς ἔφάμην· ὁ δέ μ' αὐτὶς ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Ἀτρείδῃ, τί με ταῦτα διείρας; ἔδῃ τί σε χρὴ
 Ἰδμεναι, ἔδῃ δαῖναι ἐμὸν νόον· ἔδῃ σε φημί
 Δὴν ἄκλαυτον ἔσταθ, ἐπὶν εὖ πάντα πύθῃαι.
 495 Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο·
 Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μῆνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 Ἐν νότῳ σπόλοντο· μάχη δέ τι καὶ σὺ παρῆδα.
 Εἰς δ' ἔτι πῦρ ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.
 Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμη δολιχηρέτμοισι·

- " Et tunc tibi dabunt viam dñi, quam tu cupis.
 " Sic dixit; at mihi contractum est charum cor,
 " Eò quòd me rursus jubeat per obscurum pontum
 " In Ægyptum ire, longum iter difficileque.
 " Verùm etiam sic ipsum verbis respondens allocutus sum;
 " Ista quidem sic demùm perficiam, senex, ut tu præcipis:
 " Sed age mihi hoc dic et verè enarra;
 " An omnes cum navibus incolumes redierunt Achivi,
 " Quos Nestor et ego reliquimus à Trojá profecti,
 " An quisquam perit morte inopinata, suà in nave,
 " Aut amicorum in manibus, postquam bellum confecerit?
 " Sic dicebam; ille verò me rursus respondens allocutus est;
 " Atride, quid me ista interrogas? neque omninò te oportet
 " Scire, neque explorare meum animum; neque te puto
 " Diù absque-lacrymis fore, postquam benè omnia audieris:
 " Multi etenim illorum domiti sunt, multi verò relictì:
 " Duces autem duo soli Achivorum ære-loricatorum
 " In reditu perierunt; (pugnæ autem et tu interfuisti):
 " Unus verò adhuc alicubi vivus detinetur lato in ponto.
 " Ajax quidem apud naves domitus est longis-remis-instructas:

Ver. 482. — ἄνωγεν.] Postulat Temporum ratio ut ἄνωγεν hoc in loco sit ab *Aoristo* ἄνωγον. Vide ad *Il.* 9, 322.

Ver. 485. Ταῦτα μὲν ἔτω δὴ τελέω.] Vulgati habent Ταῦτα μὲν ἔτω δὴ τελέω. Atque ita etiam edidit *Barneſius*; et in annotationibus, " *Amphimacer*" inquit "in *Primo* loco." Quod (ut opinor) in hujusmodi carmine ferri non potest. Exemplum quidem hujus rei citat vir eruditus ex σ', 246 infra, ubi in vulgatis legitur, Πλείονες καὶ μῆνες σὺν ὑμετέροισι δόμοισι. Verùm cum Exemplum istud unicum sit, mendum aliquod et ibi irrepsisse crediderim. Cæterùm hoc in loco Editiones nonnullæ, transpositis solummodò vocibus δὴ ἔτω, habent Ταῦτα μὲν ἔτω δὴ τελέω atque ita etiam legitur in MS Collegii Corporis Christi Cantabr. Optima autem videtur hæc lectio, firmatùrque porro ex λ', 347 infra, ubi similem phrasin usurpat *Poëta*, nec inter se variant Exemplaria;

Τῶτο μὲν ἔτω δὴ ἔσται ἔπος.

Ver. 489. — ἀδευκέϊ.] Ἀπροσδοκήτῳ, χαλεπῷ. Schol.

Ver. 491. — αὐτὶς.] *Al.* αὐτὶν.

Ver. 492. — τί με ταῦτα διείρας;] *Al.* μὴ ταῦτα διείρας.

Ver. 494. Δὴν ἄκλαυτον ἔσταθ, ἐπὶν εὖ.] *Al.* Δὴν ἄκλαυτον ἔσταθ, ἐπὶν εὖ.

Ver. 495. Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμεν.] *Al.* Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμεν. *Al.* Πολλοὶ μὲν τῶνδε ἔθανον.

Ver. 496. Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μῆνοι.] Τὸν Αἴαντα τὸν Λοκρὸν λέγει, καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα. Ἐπὶ αὐτὸς ἔδραμ' εἰς τὴν αὐτὴν παρὴν οἰκίαν. Schol.

Ver. 497. — μάχη δέ τι καὶ σὺ παρῆδα.] *Al.* μάχη δέ τι. Quæ et potior videtur lectio. Ita infra ver. 608; — Ἰθάκῃ δέ τι καὶ περὶ πασέων.

Ver. 498. — εὐρέϊ πόντῳ.] *Al.* εὐρέϊ κόσμῳ. Minus rectè. Nam vox Κόσμος isto sensu apud *Homerum* non occurrit.

Ver. 499. Αἴας μὲν καὶ νηυσὶ δάμη.] *Ajacem* hunc fulmine à *Mimervâ* ictum refert *Virgilius*;

Ipsa, Jovis rapidum jaculata è nubibus ignem,

Disjecitque rates, evertitque æquora ventis:

Illum expirantem transfixo pectore flammam

Turbine corripuit, scopuloque infixit acuto.

Æn. I, 46.

Item *Silius Italicus*;

Q

Qualis

500 Γυρήσιν μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε
 Πέτρησιν μεγάλῃσι, καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης.
 Καὶ νῦν κεν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνη,
 Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπ' ἐκβαλε, καὶ μέγ' ἀάσθη·
 Φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.
 505 Τῷ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἐκλυεν αὐδῆσαντ'·
 Αὐτίκ' ἔπειτα τρίαῖναν ἔλων χερσὶ στιβαρῇσιν,
 Ἥλασε Γυραίην πέτρην, ὅπ' δ' ἔχισεν αὐτήν·
 Καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μένει, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεισε πόντῳ,
 Τῷ ῥ' Αἴας τὸ πρῶτον ἐφιζόμενος μέγ' ἀάσθη·
 510 Τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα.
 Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ὀπλόωνεν, ἐπεὶ πῖεν ἄλμυρον ὕδωρ.

Qualis Olliades, fulmen jaculante Minervā,
 Surgentes domuit fluctus ardentibus ulnis.

Lib. XIV, ver. 480.

Plinius notat *Ajaci* picturam fulmine percussam,
 "Apollodori opus *Atheniensis*, à se visam *Pergamo*.
 "Solut ferè *Timæus Siculus, Histor. l. 2, Ajacem*
 "iram *Neptuni* evasisse scribit; *Metis* τὴν *Troίας* ὡ-
 "λίσαν, πολλοὶ δὲ *Λακρίων* περὶ τὰς *Γυράς* ναυαγῶν-
 "των ἀνμνήσαντες οἱ ἄλλοι σὺν *Αἴαντι* μάλιστα εἰς *Λακρί-*
 "ον διασώσαντες. *Φθορᾶς* δὲ καὶ *λοιμῶν* τὴν χώραν αὐ-
 "τῶν, μὲν τὸ τρίτον ἔτ' ἐχόντων, ἀλλὰ τὴν μὲν ἀπὸ
 "μῆτος *Αἴαντος* τῇ *Κασσάνδρᾳ*, ἔχοντων δὲ *Θεῶν*, εἰς ἔτη
 "χίλια τὴν *Ἀθήνην* τὴν ἐν *Ἰλίου*, ἰλάσσεσθαι, πέμποντες
 "δύο παρθένους ἐπὶ κλῆρον. Vide *Eliae Schedii, de*
 "Diis *Germanis, l. 2, c. 33. p. 398. Ajacis*
 "hujus historiam vid. in *Brevibus Scholiis ad Ili-*
 "ad. v, v. 66." *Barnejius*.

Ver. 500. Γυρήσιν.] Πέτρησι πλησίον *Μυκόνος* τ' ἡ-
 σὺ, ὅπως καλυμμένης, ἐπὶ εἰς ἀφροσύνης. *Schol.*

Ibid. — μὲν.] *Eustathius* in commentario vi-
 detur legisse μὲν.

Ibid. — ἐπέλασσε.] Vide ad *Il. v, 1.*

Ver. 502. — καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνη.] Vide su-
 pra ad γ, 135.

Ver. 503. Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπ' ἐκβαλε.]

Ἀχαιῶν γενομένων,

Ἀνίμου τ' ἀφροσύνης

Τὸ τίλ' δυστυχίᾳ. *Euripid. Bacch. ver. 385.*

Ἡ γλῶσσα πολλὰς εἰς ὀλοὺς ἔγαγεν.

Grotius, Excerpt. ex incertis auctoribus,

ver. 317.

Ibid. — ἐκβαλε.] *Al. ἔβαλε, et ἔφατο.*

Ibid. et ver. 509. — ἀάσθη.] Vide ad *Il. i,*
 116.

Ver. 504. Φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα
 θαλάσσης.] Hinc *Seneca*;

"Ad Gyras quidem primum Neptu-
 nus admovit

"Petras ingentes, et servavit è ma-
 ri.

"Et sanè effugisset mortem, invisus
 licèt Palladi,

"Nisi superbum dictum protulisset,
 et in magnum incidisset malum:

"Dixit nempe, invitis diis, se effu-
 giturum ingentes fluctus maris.

"Hunc autem Neptunus magnifica
 auditit jactantem:

"Statim deinde, tridente sumpto,
 manu forti,

"Percussit Gyream petram, absci-
 ditque ipsam:

"Et unum quidem illic manebat,
 alterum verò frustum incidit mari,

"Cui scibet Ajax primum insidens
 valde percussus erat;

"Illum autem ferebat in mare in-
 gens, undosum.

"Sic ille quidem ibi perit, postquam
 bibisset salam aquam.

Tandem occupatâ rupe, furibundum intonat,
 Superâsse nunc se pelagus atque ignes: juvat
 Vicisse coelum, Palladem, fulmen, mare.

Agamemnon, ver. 534.

Et *Quintus Calaber*;

Φῆ ῥ' εἰ μάλ' ἅπασιν Ὀλύμπιοις ἐν ἱστίαι
 Χανόμενοι, καὶ πᾶσαν ἀναστήσαντι θαλάσσαν,
 Ἐκφυγέειν· ἀλλ' ἐνθ' ὅθι θεῶν ὑπερλήεν ὀμολόην.

Παραλειπομένην Ὀμηρικῶν, ver. 564.

Ver. 505. Τῷ δὲ Ποσειδάων ἔτ'.

plura cum auderet furens,

Tridente rupem subruit pulsam pater

Neptunus, imis exerens undis caput;

Solvitque montem, quem cadens secum tulit:

Terrâque et igne victus et pelago jacet.

Seneca, Agamemnon. ver. 542.

Δὴν γὰρ οἱ νεμίσσαντες ὑπὲρ ἡμῶν Ἐπιδόμοιοι

Εὔτε μὴ εἰσενέοντο ἰφικτόμοιοι χερσὶ πέτρης

Γομαίνης, καὶ οἱ μέγα χόσαστο, σὺν δ' ἐτύνετο

Πόντος ὅμως καὶ γαῖαν ἀπείροτον

Ἀπείροτος δ' εἰς ἄλλα πέτρῳ

Εὐρέα, τῇ περ ἐκείνῃ ἱαῖς ἐπιμαίετο χερσὶ.

Quint. Calab. παραλειπ. Ὀμηρικ. ver. 567, 573.

Ver. 507, 523, 529, 535. — ἔχισεν — ἀφ-

ροσύνης — ἰφρᾶσσετο — *Διωνυσίου, ver. 140.*

Ver. 509. — ῥ.] *Ut dictum est. — ver. 500,*

503.

Ver. 510. Τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον.]

Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν ἀσπόμενος δὴρατι νηός,

Ἄλλοτε δ' αὖ χερσὶ δύνει ἄλμυρον βένθη.

Quint. Calab. παραλειπ. Ὀμηρικ. ver. 546.

Ver. 511. Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ὀπλόωνεν, ἐπεὶ πῖεν ἄλ-

μυρον ὕδωρ.] Τῶτον δ' ἔτι φασὶν οἱ *Παλαῖοι* ἐν ὕδα-

μιν ἐκδύσσει φέροντες, ἀλλὰ τὸ λίαν εὐτελές. *Eustath.*

Ver.

- Σὸς δὲ περ ἐκφυγε κῆρας ἀδελφεός, ἡδ' ὑπάλυξεν,
 Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι· σάωσε δὲ πότνια Ἥρη.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἐμελλε Μαλειάων ὄρε' αἰπὺ
 515 Ἰξίαδ', τότε δὴ μιν ἀναρπάξασα θύελλα
 Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρον, μεγάλα τενάχοντα,
 Ἀγρῆ ἐπ' ἐσχατὴν, ὅθι δώματα ναῖε Θυέστης
 Τοπρὶν, ἀτὰρ τότε ἔναϊε Θυεστιάδης Αἴγιός τε.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κείμεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων,
 520 Ἀψ δὲ θεοὶ ἔβρον τρέψαν, καὶ οἴκαδ' ἵκοντο·
 Ἦτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεδήσεται πατρίδος αἵης,
 Καὶ κύνῃ ἀπλόμενος ἦν πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτῆς
 Δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἴδε γαῖαν.
 Τὸν δ' ἄρ' ἄπο σκοπιῆς εἶδε σκοπός, ὃν ῥα καθεῖσεν
 525 Αἴγιός τε δολόμητις ἄγων· ὑπὸ δ' ἔρχετο μισθόν.
 Χρυσὸν δοιὰ τάλαντα· φύλασσε δ' ὄγ' εἰς ἐνιαυτὸν,
 Μὴ ἐλάθοι παρὶόν, μῆσαιτο δὲ θύριδος ἀλκῆς.
 Βῆ δ' ἵμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.
 Αὐτίκα δ' Αἴγιός τε δολίῳ ἐφράσσατο τέχνῳ
 530 Κρινάμενος κατὰ δῆμον εἰκόσι φῶτας ἀρίστους,
 Εἶσε λόχον, ἐτέρωθι δ' ἀνώγῃ δαῖτα πένεα.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
 Ἴπποισιν καὶ ὄχεσφιν, αἰκέα μερμηρίζων.
 Τὸν δ' οὐκ εἰδὼτ' ὄλεθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπεφνε
 535 Δειπνίσσας, ὥς τις τε κατέκτανε βῆν ἐπὶ φάτῃ.

- " Tuus verò utcumque effugit mor-
 tem frater, atque elapsus est,
 " In navibus cavis : servavit enim
 veneranda Juno.
 " Sed quando jam statim erat ad
 Malearum montem arduum
 " Perventurus, tum verò ipsum ab-
 reptum procella
 " Pontum per piscosum tulit, valdè
 ingemiscentem,
 " Agri ad extremam-oram, ubi ædes
 habitabat Thyestes
 " Prius, at tunc habitabat Thyestia-
 des Ægisthus.
 " Sed cum jam et illinc apparebat re-
 ditus incolumis,
 " Retrò verò dii ventum verterunt,
 et illi domum venerunt;
 " Sanè ille quidem gaudens ingres-
 sus est patriam terram,
 " Et osculabatur attingens suam pa-
 triam : multæ verò ab ipso
 " Lachrymæ calidæ effundebantur,
 quia lubentèr vidit terram.
 " Hunc autem à speculâ conspexit
 speculator, quem constituerat
 " Ægisthus dolosus, ducens : promi-
 fit autem mercedem,
 " Auri duo talenta ; observabat verò
 hic toto anno,
 " Nè ipsum lateret accedens, recor-
 dareturque strenuæ fortitudinis.
 " Perrexit autem ire annunciaturus
 ad ædes pastori populorum.
 " Statim verò Ægisthus dolosam ex-
 cogitavit fraudem :
 " Electis ex plebe viginti viris opti-
 mis,
 " Constituit infidias, et ab-alterâ-
 parte jussit convivium apparari.
 " At ipse ivit invitans Agamemno-
 nem, pastorem populorum,
 " Equis et curribus, nefanda animo-
 agitans.
 " Hunc autem non fati providentem
 reduxit, et trucidavit
 " Convivio-exceptum, ut si quis in-
 terfecerit bovem ad præsepe :

Ver. 513. — σάωσε ἢ πότνια Ἥρη.] Τυτίαν ἀλ-
 ληγορικῶς ὁ ἀντὶς, εὐκράτος πνέων. Eustath.

Ver. 514 et 519 — ὅτε δὴ.] Similitérque in-
 fra ver. 545, ὅπως καὶ δὴ. Vide ad Il. ζ', 433, et
 504.

Ibid. — Μαλειάων.] Ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς.
 Schol.

Ver. 520. — τρέψαν.] Al. τρέψαν.

Ver. 521. Ἦτοι ὁ μὲν χαίρων.] Eustathius in com-
 mentario citat, Αὐτὸς μὲν χαίρων.

Ibid. — ἐπεδήσεται.] Vide ad Il. β', 35 ; et i,
 109. Al. ἐπεδήσεται.

Ver. 524. — ὃν ῥα.] Quem scilicet —.

Ver. 531. Εἶσε λόχον.] Barnesius de suo edidit
 Εἶσε λόχονδ'. Quam lectionem confirmari existimat
 ex Odyss. ζ', 217. Sed minus rectè. Nam isto

quidem in loco necessariò legendum est " λόχονδ'," quia præcedat " κρίνομαι." At hîc rectè se habent Vulgati ; ut liquet ex aliis locis ubi eandem phrasin usurpat Poëta ;

— πυκνὸν λόχον εἶσαν, ἄγοντες.
 Iliad. δ', 392.

Κρίνας ἐν Λυκίῃς εὐρείῃς φῶτας ἀρίστους,
 Εἶσε λόχον —. ζ', 188.

Ver. 535. Δειπνίσσας, ὥς τις τε κατέκτανε βῆν ἐπὶ
 φάτῃ.]

Κτενὶ νιν ἢ τῷδ' ἄλοχ', οἰκάρους πικρά —
 Καὶ τὸν τε τῷτοι πύλεον ἐξάρας' ἄνω.

Euripid. Hecub. ver. 1277, 1279.
 Quem in locum Scholiastes ; Oi νεώτεροι, (inquit,) μὴ νοήσαντες τὸ Ὀμηρικόν, " Δειπνίσσας ὥς τις τε κα-
 — τέκτανε βῆν ἐπὶ φάτῃ," ὅτι ἀντὶς ἂν εἶδει μὴ τὴν πόλιν ἀπολαύσας

Οὐδὲ τις Ἀτρεΐδῃ ἐτάρων λίπεθ', οἳ οἱ ἔποντο,
 Οὐδὲ τις Αἰγιάδῃ· ἀλλ' ἐκταθεν ἐν μεγάροισιν.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθῃ φίλον ἦτορ.
 Κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος ὕδ' ἐνύ μοι κῆρ
 540 Ἦθελ' ἔτι ζῶειν, καὶ ὄρῃ φάσθ' ἡελίοιο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἐκορέσθην,
 Δὴ τότε με προσέειπε γέρον ἄλιος νημερτής·
 Μηκέτι, Ἀτρεὺς υἱέ, πολὺν χρόνον ἀσκελὲς ἔσθω
 Κλαῖ', ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δῆομεν· ἀλλὰ τάχιστα
 545 Πείρα, ὅπως κεν δῇ σὴν πατρίδα γαῖαν ἴκηαι.
 Ἦ γὰρ μιν ζῶον γε κιχήσεται, ἢ κεν Ὀρέσῃς
 Κτείνειν ὑποφθάμενος· σὺ δὲ κεν τάφῳ ἀντιβόλῃσαι.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοι κραδίη καὶ θυμὸς ἀγώνως
 Αὐτίς ἐνὶ στήθεσσι, καὶ ἀχνυμένῳ περ, ἰάνθη
 550 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τύτῃς μὲν δὴ οἶδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε,
 Ὅστις ἔτι ζῶος κατερύκε' εὐρέϊ πόντῳ,
 Ἦ δὲ θανόντ' ἐθέλω δὲ καὶ ἀχνυμένός περ ἀκῆσαι.
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μ' αὐτίς ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 555 Υἱὸς Αἰέρτεω, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.
 Τὸν δ' ἴδον ἐν ἡσῷ θαλερόν χ' ἰδάκρυ χέοντα,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψίδος, ἢ μιν ἀνάγκη
 Ἰχθί· ὁ δ' ὅ γ' ὀδύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.
 Οὐ γὰρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,

" Neque quisquam Atridae sociorum
 relictus est, qui eum sequebantur,
 " Neque quisquam Aegisthi; sed
 trucidati sunt in aedibus.
 " Sic dixit; at mihi contractum est
 charum cor:
 " Flebam autem in arenis sedens;
 neque mihi cor
 " Volebat amplius vivere, et videre
 lumen solis.
 " At postquam flendoque volutandó-
 que saturatus sum,
 " Tum me allocutus est senex ma-
 rinus verax;
 " Nè amplius, Atræi filii, longo
 tempore indefinenter sic
 " Fleas, quoniam non remedium ali-
 quod inveniemus: sed citissime
 " Tenta, quo pacto jam tuam in
 patriam terram pervenias.
 " Aut enim ipsum vivum deprehen-
 des, aut Orestes
 " Interfecerit praeveniens: tu verò
 sepulturae occurreris.
 " Sic dixit: at mihi cor et animus
 generosus
 " Rursus intra pectus, et tristi licet,
 letabatur:
 " Et ipsum allocutus verba alata
 dixi;
 " Istos quidem jam novi: tu verò
 tertium virum nomina,
 " Quinam adhuc vivus detinetur in
 lato mari,
 " Aut mortuus: volo autem, et
 maestus licet, audire.
 " Sic dicebam: ille verò me rursus
 respondens allocutus est;
 " Filius Laërteæ, in Ithacæ sedes ha-
 bitans.
 " Hunc verò vidi in insulâ lacrymas
 uberes fundentem,
 " Nymphae in aedibus Calypsus, quas
 ipsum necessitate
 " Detinet; nec ille potest in suam
 patriam terram pervenire:
 " Non enim ei adiunt naves remi-
 gio-instructæ, et socii,

ἀπαιδίας τυχῶν, τῷτοι ὡς βῆν ἀπικτινῶν ἢ Κλυταίμ-
 νησιν· προσέειπεν ὅτι καὶ πέλει ἀνγίθη. Διὸ σημαί-
 νειν ἐνταῦθα τὸ, " Καὶ τὸν τε τῷτοι πέλειν ἐξάρσ"
 " ἀν."

Ibid. Διπνίσας.] Scholiastes in Euripidem, loco
 jam citato, legit Διπνίσας. Atque ita etiam habet
 MS à Tho. Bentleio collatus. Sed, ut opinor, mi-
 nus recte. Nam ea vox apud Homerum de eo sem-
 per usurpatur, qui ipse convivatur; non de eo qui
 alium convivio excipit. Vide infra ad 6, 312; et 6,
 396.

Ver. 539. Κλαῖον.] Vide ad Il. 1, 84.

Ibid. — ὕδ' ἐνύ μοι κῆρ.] Al. ὕδ' ἐνύ μοι ἦτορ.

Ver. 543. — Ἀτρεὺς υἱέ.] MS à Tho. Bentleio
 collatus, Ἀτρεὺς υἱέ. Quod et ferri posset; pro-

nuntiando videlicet Ἀτρεὺς eodem modo ac voces
 Ἀτρεΐδῃ, Λαίρτῃ, ver. 536, 555, pronuntiaban-
 tur Ἀτρεΐδῃ, Λαίρτῃ. Vide ad Il. α, 1, et 489.

Ver. 544. — ἐπεὶ σὺν ἄνυσίν τινα δῆομεν.]

Οὐ γὰρ τις πρὶν πέλειται προοῖο γόοιο.

Suprà Iliad. α, 524.

Ver. 547. — ὑποφθάμενος.] Vide ad Il. β, 43.

Ver. 549, 553, et 661. — ἀχνυμένῳ — ἀχ-
 νύμενος.] Vide ad Il. γ, 260.

Ver. 552. — εὐρέϊ πόντῳ.] Al. εὐρέϊ κόσμῳ. Vi-
 de suprà ad ver. 498.

Ver. 557. — ἢ μιν ἀνάγκη ἰχθί.] Vide suprà
 ad α, 55.

Ver. 559. — ἐπήρετμοι.] Ἐσταῦθα ὅ νῆες ἐπήρετ-
 μοί, αἷς εἰσὶν ἱετμοί. Eustath.

- 560 Οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Σοὶ δ' ὃ δέσφοτον ἐστὶ, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Ἄργη ἐν ἱπποδότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπείν
Ἀλλὰ σ' ἐς Ἠλύσιον πεδῖον καὶ πείρατα γαίης
Ἀθάνατοι πέμψουσιν, (ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθους,
565 Τῇ περ ῥήϊτι βιοτὴ πέλῃ ἀνθρώποισιν
Οὐ νιφετὸς, ἔτ' ἀεὶ χειμῶν πολὺς, ἔτε πότ' ὄμβρος,
Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνεύοντος ἀήτας
Ὠκεανὸς ἀνίσχιν, ἀναψύχειν ἀνθρώπους)
Οὐνεκ' ἔχεις Ἑλένην, καὶ σφιν γαμβρὸς Διὸς ἐσσι.
570 Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἅμ' ἀντιθέοις ἐταίροισιν
Ἦϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θαλάσσαν,
Δόρπον δ' ὀπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἄμβροσὶ νύξ,
575 Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμῃ δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλ' ἠώς,

- “ Qui ipsum vehant per lata dorsa maris.
“ Tibi verò non à-fato-decretum est, Jovis-alumne ò Menelaë,
“ In Argo equos-pascente mori et fatum obire:
“ Sed te in Elysiū campum, et fines terræ
“ Immortales mittent; (ubi flavus Rhadamanthus est;
“ Ubi utique facillima vivendi-ratio est hominibus:
“ Non nix, neque hyems multa, neque unquam imber,
“ Sed semper Zephyri argutè-spirantes auras
“ Oceanus emittit, ad refrigerandum homines:)
“ Quòd habes Helenam, et ipsis Jovis gener es.
“ Sic locutus, pontum subiit fluctuosum.
“ At ego ad naves simul-cum eximīs sociis
“ Ibam; multa autem mihi cor agitabat eunti.
“ Cæterum postquam ad navem venimus atque mare,
“ Cœnâque apparavimus, supervenitque divina nox,
“ Tum utique dormivimus in littore maris.
“ Quandò autem manè-genita apparuit rosea-digito aurora,

Ver. 561. Σοὶ δ' ὃ δέσφοτον ἐστὶ.]
Καὶ τὰ πλανήτη Μενέλαο θῶν παρὰ
Μακάρον κατοικεῖν ἡσὶν ἐστὶ μύσθημον.

Euripid. Helena, ver. 1692.
Ver. 563. Ἀλλὰ σ' ἐς Ἠλύσιον πεδῖον.] Τὸ τ' ἡρώων ἐνδιαίτημα, κεκλημένον δὲ Ἠλύσιον ὃ Ἐλδύσιον εὐσεβείας γινόμενον ἢ παρὰ τὸ ἅλματα ἐν αὐτῷ μνείν τὰ σώματα· ὃ δὲ τὸν, ἐν ταῖς καλυμμέναις μακάρον νησοῖς. Schol. Ὁ τοῖν Πόνητος τὰς τοσαύτας στρατιὰς ἐπὶ τὰ ἔργα τ' Ἰσθμίας ἰσθηκῶς, πινθαυρόμηνον ὃ καὶ πλῆτον ὃ τὰς ἄλλας ἀρετὰς, (οἱ γὰρ Φοίνικες ἐδήλυν τὰ το,.) ἐνταῦθα τ' ἔτι εὐσεβῶν ἐπλασε χάρον, καὶ τὸ Ἠλύσιον πεδῖον, ὃ φησὶν ὁ Πρωτεύς ἀποκρίσσειν τ' Μενέλαον.
“ Ἀλλὰ σ' ἐς Ἠλύσιον πεδῖον ἐστ.” Strabo, Geograph. Lib. III, pag. 223, al. 150.

amœna piorum
Concilia, Elysiūque colo.

Æn. V, 734.

Exindè per amplum
Mittimur Elysiū, et pauci lata arva tenemus.

VI, 743.

“Ὅσπερ ἡμεῖς τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἀποκλήρωσεν τὴν ἐν παραδείσῳ ἀγέτρων, ἔταν τοῖς ἡρώων Ἑλλήνων ἀποκρίσσειν μακάρον νησας, καὶ πεδῖον Ἠλύσιον, καὶ τὸ ἀσφοδὶλον λιμῶνα τ' ἁδύων. Tzetzes in Hesiod. Ἔργ. καὶ Ἡμερ. I, 168, 169. “ Si Paradisum nominemus
“ locum divinæ amœnitatis, recipiendis sanctorum
“ spiritibus destinatum, — Elysi campi fidem

“ occupaverunt.” Tertullian. Apolog. cap. 47.

Ver. 564, 586, 592. Ἀθάνατοι — Ἀθανάτοις.]
Vide ad II. α', 398.

Ver. 565. Τῇ περ ῥήϊτι βιοτὴ πέλῃ.] Haud dissimiliter Pindarus;

Ἴσον ὃ νύκτιον αἰεὶ,
Ἴσα δὲ ἐν αἰθέρι αἰε-
τῶ ἔχοντες, ἀποκρίσσειν
Ἐδολοὶ νύκτιος βίο-
τον — Olympior. Od. II, ver. 109.

Ver. 566. Οὐ νιφετὸς, ἔτ' ἀεὶ χειμῶν.] Vide infra ad ζ', 42.

Ibid. — νιφετὸς.] Vide ad II. ρ', 280.

Ibid. — ἔτε πότ'.] Strabo, loco suprâ citato, legit ἐδὲ πότ'.

Ver. 567. — λιγυπνεύοντος.] Al. λιγὺ πνεύοντος.
Vide ad II. τ', 350.

Ver. 568. — ἀνίσχιν, ἀναψύχειν ἀνθρώπους.] Al. ἀνίσχιν παραψύχειν ἀνθρώπους.

Ver. 570. Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο.]

Hæc Proteus: et se jactu dedit æquor in altum.

Georgic. IV, 528.

Dixerat hæc Proteus, et condidit æquore vulum.

Ovid. Metamorph. lib. XI, ver. 256.

Ver. 572. — πόρφυρε.] Vide suprâ ad ver. 427; item ad II. α', 338, et 482.

Ver. 574. Δάσπεθ δ'.] Vide suprâ ad ver. 429; et ad β', 20.

Ver.

- Νῆας μὲν πᾶμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
 Ἐν δ' ἰσὺς τίθεμεν καὶ ἰστία νηυσὶν εἰσῆς·
 Ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι καθίζον·
 580 Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολλὴν ἅλα τύπλον ἐρετμοῖς.
 Ἀψ δ' εἰς Αἰγύπτιον, διΐπετιός ποταμοῖο,
 Στήσα νῆας, καὶ ἔρεξα τελήσας ἐκατόμβας.
 Αὐτὰς ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἔοντων,
 Χεῦ Ἀγαμέμνωνι τύμβον, ἵν' ἄσβεστον κλέος εἴη.
 585 Ταῦτα τελευτήσας νέομιν· ἔδωσαν δέ μοι ἕρον
 Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλιον ἐς πατρίδ' ἐπέμψαν.
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν,
 Ὅφρα κεν ἐνδεκάτῃ τε δωδεκάτῃ τε γένηται·
 Καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα,
 590 Τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον εὖζοον· αὐτὰς ἔπειτα
 Δώσω καλὸν ἄλυσον, ἵνα σπένδῃσθα θεοῖσιν
 Ἀθανάτοισι, ἐμέθεν μεμνημένος ἡμάτα πάντα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Ἀτρεΐδῃ, μὴ δὴ με πολλὸν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκε.

Ver. 577. — ἐρύσσαμεν.] Vide infra ad λ', 2.

Ibid. — ἅλα δῖαν.] Vide supra ad γ', 158; et ad II. α', 141.

Ver. 578. — ἰσὺς τίθεμεν.] Al. ἰσὺς τ' ἰσόμεθα.

Ver. 579. Ἐν ᾧ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι καθίζον.] Al. Ἀν ᾧ καὶ αὐτοὶ βάντες.

Linquere tum portus jubeo, et considerare transitis. Aen. III, 289.

Ver. 580. — πολλὴν ἅλα τύπλον ἐρετμοῖς.] Vela dabant læti, et spumas salis ære ruebant.

Aen. I, 39.

remis infurgimus: haud mora; nautæ Adnixi torquent spumas, et cærulea verrunt.

III, 207.

Certatim focii feriunt mare, et æquora verrunt. Aen. III, 290; V, 778.

Verrimus et prona certantibus æquora remis. III, 668.

Ver. 581. Ἀψ δ' εἰς Αἰγύπτιον.] Αἰγύπτῳ, ὃ εἰς Νεῖλον. — ὅς Ὁμήρῳ μὲν ἔτω καλεῖται Ἡσιόδῳ δ', ὡς ἂν νεώτερος, Νεῖλον ἢ δὲ καλὸν μὲν εἶδεν αὐτόν. Eustath. Ὁμήρῳ — τοῖς ἀρχαίοις ἐχρήσατο ὀνόμασιν, — καλεῖται καὶ Αἰγύπτῳ τὸ ποταμὸν εἶπεν, ὃ Νεῖλον. Pausanias, Boeotic. Lib. IX, cap. 40. Vide Plinii Histor. Natural. lib. V, cap. 9; item supra ad ver. 477; et γ', 300.

“ Naves quidem imprimis deduximus in mare vastum,

“ Maloque imposuimus et vela navibus æqualibus:

“ Ipsique porro ingressi super transra federunt;

“ Ordine autem confidentes spumoso mare verberabant remis.

“ Rursus autem ad Ægyptum, à Jove-fluens flumen,

“ Constitui naves, et feci perfectas hecatombas.

“ At postquam sedassem deorum iram semper-existentium,

“ Aggessi Agamemnoni tumultum, ut sempiterna gloria esset.

“ His peractis, redi: dederunt autem mihi ventum-secundum

“ Di, qui me celeriter charam in patriam miserunt.

“ Verum age nunc mane in ædibus meis,

“ Donec undecimæque duodecimæque fuerit dies;

“ Et tunc te bene dimittam; daboque tibi splendida dona,

“ Tres equos et currum bene-politum: cæterum deinde

“ Dabo pulchrum poculum, ut libes diis

“ Immortalibus, mei memor diebus omnibus.

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;

“ Atride, nè sanè me multo tempore hic detine.

Ibid. — διΐπετιός ποταμοῖο.] Πλημμυρῶν ἐξ ἑμῶν ὁ Νεῖλος πλημμυρῶν, καὶ ἂν τὸ τοῦ διΐπετιος καλεῖται. Eustath. Οἱ μὲν ἐν ἀρχαίοις τοχασμῶ τὸ πλέον, οἱ δ' ὕστερον αὐτόπαι γενήντες, ἠδοντο ὑπὸ ὁμῶν διμῶν πλημμυρῶν τὸ Νεῖλον, τὸ Αἰθιοπίας τὸ ἀνακλυζομένης, καὶ μάστιγα ἐν τοῖς ἐχάτοις ὄρεσι παυσανῶν δὲ τὸ ὁμῶν, παυσανῶν καὶ ὀλίγον τιν πλημμυρῶν. — Φησὶ δὲ (Ποσειδώνιος) Καλλιόπῃ λέγειν τιν ἐκ τῶν ὁμῶν αἰτίαν τὸ διμῶν, παρὰ Ἀριστοτέλους λαβόντα· οὐκ ἔστιν ὃ παρὰ Θρασυάκῃς τὸ θασιῶν — οὐκ ἔστιν ὃ παρὰ ἄλλῃς τὸ παρ' Ὁμήρου, διΐπετιός φασκοντὶ τὸ Νεῖλον. — Ἀψ δ' εἰς Αἰγύπτῳ διΐπετιός ποταμοῖο. Strabo, Geograph. Lib. XVII, pag. 1138, 1139, al. 789, 790. Vide supra ad ver. 477.

Ver. 585. — ἔδωσαν δέ μοι ἕρον Ἀθάνατοι.] Vide infra ad λ', 6.

Ibid. — ἔδωσαν.] Al. δίδωσαν.

Ver. 590. Τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον.] Εὐνομένη δὲ, φασί, καὶ παρόροιον ἵνα βασιλεὺς τῶ Τηλεμάχῳ ὑπαγῇται δύναι, τίθρησκα γὰρ ἔτω ἦσαν. Eustath. Vide ad II. π', 152.

Ver. 591. Δώσω καλὸν ἄλυσον.]

Cratera impressum signis, — — — — — Ferre sui dederat monumentum et pignus amoris.

Aen. V, 536, 538.

Κτ.

- 595 Καὶ γὰρ κ' εἰς ἐναυτὸν ἐγὼ πῶδ' αἰσὶ γ' ἀνεχοίμην
 Ἥμεν, ἔδ' ἐκέ μ' οἴκῳ ἔλοι πόθ' ἔδ' ἐτοκῶν.
 (Αἰνῶς γὰρ μύθοισιν ἔπεσσί τε σοῖσιν ἀκῶν
 Τέρπομαι) ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι
 Ἐν Πύλῳ ἠγαθέη· σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεις.
 600 Δῶρον δ', ὅ, τί κέ μοι δόιης, κειμήλιον ἔστω
 Ἴππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
 Ἐνθάδε λείψω ἀγαλμα· σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνάσσεις
 Εὐρέῃ, ὧ ἐνὶ μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύππειρον,
 Πυροὶ τε, ζεαὶ τε, ἰδ' εὐρυφυῆς κῆλ' λευκόν.
 605 Ἐν δ' Ἰθάκῃ ἔτ' ἀεὶ δρόμοι εὐρέες, ἔτε τι λειμών
 Αἰγίβοι καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἱπποδότιο.
 Οὐ γὰρ τις ἦσων ἱππῆλατ', ἔδ' εὐλείμων,
 Αἶψ' ἀλὶ κεκλίεται· Ἰθάκῃ δέ τε καὶ πέρι πασέων.
 Ὡς φάτο· μείδῃσεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 610 Χεῖρὶ τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν
 Αἶμαλος εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις.
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μεταστήσω· δύναμαι γάρ.

Ver. 595. Καὶ γὰρ κ' εἰς ἐναυτὸν.] Refertur istud
 ad id quod elegantè reticetur: "Non quòd te-
 cum vivendi me tædeat; E TENIM vel in an-
 num &c." Vide ad II. 4, 22.

Ver. 600. — κειμήλιον ἔστω.] Τουτίσιν ἀπόδεικτον
 τι. Eustath.

Ver. 601. Ἴππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ
 σοὶ αὐτῷ Ἐνθάδε λείψω.]

Haud malè Telemachus, proles patientis Ulixei:
 Non est aptus equis Ithacæ locus, ut neque pla-
 nis

Porrectus spatii, nec multæ prodigus herbæ.

Atride, magis apta tibi tua dona relinquam.

Horat. Epist. Lib. I, vii, 40.

Ver. 602. — ἀγαλμα.] Vide suprâ ad γ', 274.

Ver. 603. — λωτὸς.] Εἰδὲς πῶς, κ' ἴδωρ.

Schol. Ἐπὶ πλὴν γένεται ὁ ποταμὸς, κ' τὰ πεδία
 πλανήσῃ, φύεται δὲ τῷ ὕδατι κρήνη πολλὰ, τὰ Αἰ-
 γύπτιοι καλέουσι λωτὸν ταῦτ' ἐπὶ δὲ δρέφονται, αὐαί-
 νοις πρὸς ἥλιον κ' ἐπειτα τὸ ἐκ τῆς μίσσου τῆς λωτῆς, τῇ
 μήκῃ ἰὸν ἐμφορῆς, ὀπῆσαντες, ποιῶνται ἐξ αὐτῆς ἄρτους
 ὁπλῆς πυρί. Ἐστὶ κ' ἡ ῥίζα τῆς λωτῆς τέτοιον ἰδιόμηλον, κ'
 ἐγγλύσσει ἐπικρίας ἐν τρογγύλῳ, μέγιστον κατὰ μῆλον.
 Herodotus, Lib. II, cap. 92.

Ver. 604. — ζεαὶ τε ἰδ'.] Αἰ. ζεαὶ τ' ἰδ'.

Ver. 605. Ἐν δ' Ἰθάκῃ ἔτ' ἀεὶ δρόμοι εὐρέες.] Vi-
 de suprâ ad ver. 601.

"Etenim in annum ego apud te uti-

que perdurarem

"Sedens, neque me domus caperet

desiderium, neque parentum:

"(Vehementèr enim verbis sermoni-

búsque tuis audiens

"Oblector:) sed jam mihi tædio-

afficiuntur focii

"In Pylo divinâ: tu autem me lon-

gum-tempus hîc detines.

"Donum autem, quodcunq; mihi de-

deris, sit quod-recondi-poffit;

"Equos verò in Ithacam non du-

cam, sed tibi ipsi

"Hinc relinquam ornamentum; tu

enim campo imperas

"Lato, in quo quidem lotus multus,

in quo cyperus,

"Triticum, speltæ, atque latè-ger-

minans hordeum album.

"In Ithacâ autem neque sanè curri-

cula lata, neque omninò pratum:

"Capris-pascendis-apta ea est; et ma-

gis grata solo-equis-pascendis-aptò.

"Nulla enim insularum equis-idonea

neque pratis accommodata,

"Quæ mari circumdatæ sunt; Itha-

ca autem et supra omnes.

Sic dixit: risit verò bello strenuus

Menelaus,

Manúque ipsumprehendit, verbúm-

que dixit, atque compellavit;

"Sanguinis es boni, chare fili, qua-

lia loqueris.

"Atqui ego tibi hæc dona commu-

tabo; possum enim.

Ibid. — ἔτ' ἀε.] Αἰ. ἔ γάρ.

Ver. 606. Αἰγίβοι καὶ μᾶλλον ἐπήρατοι.] Ἀπὸ
 ἄλλης ἀρχῆς τῆτο· ὡς ἡ, καὶ τοὶ αἰγίβοι ἔστω, τ' ἱπ-
 ποτρόφου ἐμοὶ μᾶλλον ἐπήρατοι. Schol.

Ibid. — ἐπήρατοι.] Vide ad II. σ', 512.

Ver. 607. Οὐ γὰρ τις ἦσων ἱππῆλατ', ἔδ' εὐλεί-
 μων.] Strabo, Geograph. Lib. X, citat, "Οὐ γὰρ
 τις ἦσων ἱππῆλατ', ἔδ' εὐλείμων."

Ver. 608. Αἶψ' ἀλὶ κεκλίεται.] Περιέχονται τῇ θα-
 λάσσῃ. Schol.

Ibid. — κεκλίεται.] Vide ad II. α', 37.

Ibid. et ver. 723. — πασέων.] Pronuntiaba-
 tur πασῶν. Similitèrque εὐργέων, infrâ ver. 695,
 pronuntiabatur εὐργῶν. Vide ad II. β', 811.

Ver. 609. — μείδῃσεν.] Αἰ. γήθησεν.

Ver. 611. Αἶμαλος εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, δ'
 ἀγορεύεις.] Ἡ δ' εὐγένεια παρ' ἐκάστοις οἰκοὶ τίμιος· ἔτε
 διότι βελτίους εἶκος τῆς ἐκ βελτιόνων· εὐγένεια γὰρ ἐστὶ
 ἀρετὴ γένους. Aristot. de Republ. Lib. III, cap. 13.
 Porro hinc Cleanthes, apud Diogenem Laërtium; Δω-
 κανός τις εἰπόντος ὅτι ὁ πόσις ἀγαθὸς, ἀσχυρὸς φε-
 ρει, "Αἶμαλος εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος." Laërt.
 lib. VII. Vide suprâ ad ver. 206.

Ver. 612. — μεταστήσω.] Τὸ ὅ, "μεταστήσω,"
 ἀντὶ τῆς μεταλλάξω, μετασχημάσω, ἢ ἀνταλλάξω,
 ἀντιδῶσαν ἐκ μεταφορᾶς τῇ ἀνταλλάξω ἀντικατα-
 λαμβάνω. Eustath. Vide ad II. γ', 745.

Ver.

- Δώρων δ', ὅσο' ἐν ἐμῷ οἴῳ κειμήλια κείται,
 Δώσω, ὃ κάλλιστον καὶ τιμητέον ἐστίν.
 615 Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον ἀργύρεος δὲ
 Ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράναι.
 Ἔργον δ' Ἡφαίστιο· πόρην δέ ἐ Φαίδιμος ἦρος
 Σιδονίαν βασιλεὺς, ὅθ' ἐὸς δόμῳ ἀμφεχάλυψε
 Κεῖσέ με νοστήσασθα· τεινὴ δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.
 620 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Δαιτυμόνες δ' ἐς δώματ' ἴσαν θείη βασιλῆος.
 Οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον·
 Σίτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἐνεικαν.
 Ὡς οἱ μὲν πρὸς δαίπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
 625 Μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
 Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἱέντες,
 Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
 Ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος Θεοειδῆς,
 Ἄρχοι μνηστῆρων, ἀρετῇ δ' ἴσαν ἔξοχ' ἀριστοί.
 630 Τοῖς δ' υἱὸς Φρονόιο Νόημων ἐγγύθεν ἐλθὼν,

“Donorum autem, quaecunque in mea domo recondita jacent,
 “Dabo, quod pulcherrimum et pretiosissimum est :
 “Dabo tibi craterem elaboratum : argenteus verò
 “Est totus, auro autem labra munita sunt ;
 “Opus verò Vulcani : donavit autem illum Phædimus heros
 “Sidoniorum rex, quandò ejus domus suscepit
 “Illuc me in-reditu-profectum : tibi autem volo id præbere.
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
 Convivatores verò in domum ierunt divini regis :
 Illi verò adducebant quidem oves, afferebantque generosum vinum :
 Panem verò ipsis uxores pulchris-vittis attulerunt.
 Sic illi quidem circa cœnam in ædibus Menelai occupabantur.
 Proci autem ante Ulyssis ædes
 Discis delectabantur et hastilibus jaculantes,
 In fabrefacto pavimento, ubi antea insolentiam exercebant.
 Antinoüs verò confederat et Eurymachus deo-formâ-fimilis,
 Duces procorum ; virtute autem erant longè optimi :
 His autem filius Phronii Noëmon propè accedens,

Ver. 613. — κειμήλια.] Vide suprâ ad ver. 600.

Ver. 615. — τετυγμένον.] Vide ad Il. ζ', 488.

Ver. 616. — κεκράναι.] Vide suprâ ad ver. 132.

132.

Ver. 617. — πόρην δὲ ἐ Φαίδιμος ἦρος.] Φαίδιμος ὄνομα κύριον. Schol. Τὸ δ' ἐ Φαίδιμος ἦρος, ἀδελφὸν καὶ τῆς Παλαίης, ἵππερ κύριον ἐστὶν ὄνομα. Τινὲς δὲ, Σάκελον αὐτόν· ἔτιρο δ' Σάκελον ἐξόρησαν. Eustath. Barnesius Solomonem fuisse conjicit ; et hæc ex Clemente Alexandrino citat ; Εἰρμῆος τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα Σολομῶνι δίδουσι, καὶ ἔς χρότους, ἔτι τὴν Τροίης ἀλωσιν, Μενελάῳ εἰς Φωκίαν ἀφίξις· ὡς φησι Μένανδρος, καὶ Λαίτῳ ἐν τοῖς Φωνικαῖς. Strom. I. Vide et infrâ ad ὁ, 117 ; ubi iterum occurrit hic locus.

Ver. 619. Καῖσέ με νοστήσασθα.] Vide infrâ ad ὁ, 119.

Ver. 621. Δαιτυμόνες δ' ἐς δώματ'.] Ὅτι ἀφίξις τῆς Τηλέμαχος ὁ Πωτῆς ἐν Σπάρτῃ, ἀπαχολῆι τῆς λόγου εἰς τῆς μνηστῆρας. καὶ φησὶ “Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματι “ἴσαν ἔσθ'.” Eustath. Similiter et Spondanus in commentario ad hunc versum : “Peraſto Menelai et “Telemachi colloquio, redintegrat Poëta procorum memoriam.” Veniunt, ut rectè hic anno-

tant Barnesius et D^{na} Dacier, de eis quæ apud Menelaum geruntur, adhuc loquitur Poëta ; de Prociis, infrâ ver. 625, incipitur narratio.

Ibid. Δαιτυμόνες.] Ἰστέον δ' ὅτι δαιτυμόνες ἐνταῦθα, καὶ παλαιὰν παρασημασίαν, ἔχ' οἱ φίλοι, ἀλλ' οἱ τὴν δαῖτα ἐτοιμάζοντες. Eustath.

Ibid. — ἐς δώματ'.] Al. ἀνὰ δώματ'. Quo modo et legit Eustathius, loco suprâ (ver. 621) citato.

Ver. 622. — εὐήνορα οἶνον.] Τὸν ἀνδρείαν παρ-χοντα ἐν καιρῷ πινόμενον. Schol.

Ver. 623. — ἐνεικαν.] Al. ἐπιμικαν. Atque ita legit Eustathius in commentario.

Ver. 626. Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν.] Ὅ δ' δίσκος, ὡς λίθος, φασὶν, ἢ, καὶ ποτὶ καὶ σιδήρεος, ἰμάντι περὶ τὸ μέσσην ἐνιμμένῳ, σφιδάμεν καὶ ἀφιδάμεν· ἢ δ' αἰγανέη, ἰδὼς ἀκοντίου ἐπιτηδίου εἰς αἰγῶν θήραν. Eustath.

Ver. 627. Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ.] Κατισκιδνασμένῳ καὶ λαλιωμένῳ ἰδίαφι. Schol.

Ibid. — ὅθι περ.] Ubi scilicet —.

Ibid. — ἔχεσκον.] Vide ad Il. α', 37 ; et β', 221.

Ver. 630, 641, 648. Τοῖς δ' — Τὸν δ'.] Vide ad Il. γ', 200 ; et δ', 160.

- Ἀντίνοον μύθοισιν ἀνειρόμενον προσέειπεν·
 Ἀντίνο', ἢ ῥά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν, ἢ καὶ ἔκτι,
 Ὀππότε Τηλέμαχος νείτ' ἐκ Πύλου ἡμαθόεντος;
 Νῆά μοι οἴχετ' ἄγων· ἐμὲ δὲ χρεὼ γίνεσθαι αὐτῆς,
 635 Ἥλιδ' ἐς εὐρύχορον Λαβήμεναι, ἔνθα μοι ἵπποι
 Δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοὶ
 Ἀδμῆτες· τῶν κέν τιν' ἐλασσάμενος δαμασαίμην.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον· ὃ γὰρ ἔφαντο
 Ἐς Πύλον οἴχεσθαι Νηληϊόν, ἀλλὰ πῦρ αὐτῷ
 640 Ἀγρῶν, ἢ μηλοισι παρέμμεναι, ἢ σὺδῶτη.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός·
 Νημερτές μοι ἐνισπε, πότ' ὦχετο, καὶ τίνες αὐτῷ
 Κύριοι ἔποντ' Ἰθάκης ἐξαίρετοι; ἢ εἰοὶ αὐτῷ
 Θῆτες τε δμῶές τε; δύναιτό γε καὶ τὸ τελέσσαι;
 645 Καί μοι τῆςτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 Ἥ σε βίη ἀέκοντος ἀπηύρατο νῆα μέλαιναν,
 Ἥ ἐκὼν οἱ δῶκα, ἐπεὶ προσπύζετο μῦθος;
 Τὸν δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἀντίον ἤδα·
 Αὐτὸς ἐκὼν οἱ δῶκα· τί κεν ῥέξεις καὶ ἄλλος,
 650 Ὀππότε ἀνὴρ τοιῶτος, ἔχων μελεδήματα θυμῷ,
 Αἰτίζη; χαλεπὸν κεν ἀνῆνασθαι δόσιν εἴη.

- Antinoön verbis interrogans allocutus est;
 "Antinoë, Nunquid scimus in mente nostrā, an non,
 "Quandō Telemachus redeat ex Pylō arenosā?
 "Navem mihi abiit abducens: mihi verò opus est illā,
 "Elidem in spatiosam ut-trajiciam, ubi mihi equæ
 "Duodecim fœminæ, subdus autem muli patientes-operis
 "Indomiti: ex- quibus aliquem adigens domarem.
 Sic ait: illi verò in animo obstupescabant; non enim putabant
 In Pylum cum abiisse Neleiam, sed alicubi illic
 In agris, aut ovibus adesse, aut cum subulco.
 Hunc autem rursus Antinoös allocutus est Eupitheï filius;
 "Verè mihi dic, quandō abierit, et quinam illum
 "Juvenes secuti sint ex Ithacā electi? an sui ipsius
 "Mercenariique mancipiæque? poteritne scilicet hoc etiam perficere?
 "Et mihi hoc dic verè, ut bene sciam,
 "An tibi vi invito abstulit navem nigram,
 "An lubens ei dedisti, postquam adortus est te sermone?
 Hunc autem filius Phronii Noëmon contrā allocutus est;
 "Ipse lubens ei dedi: quid fecerit etiam alius,
 "Quandō vir talis, habens curas in animo,
 "Petat? difficile negare munus foret.

Ver. 634. — ἐμὲ ὃ χρεὼ γίνεσθαι αὐτῆς.] Ita ex Editionibus nonnullis restituit *Barneſius*; ut pronuntietur scilicet χρεὼ. Cumque *Barneſio* facit et MS à *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgati* habent, ἐμὲ ὃ χρεὼ γίνεσθαι αὐτῆς. Quod ferri non potest. Nam γίνεσθαι, ut rectè hic annotat *Barneſius*, primam semper producit. Cæterum conjicit vir idem eruditus, legi posse, ἐμὲ δὲ χρεὼ γίνεσθαι αὐτῆς; verum isto modo minùs rectè constabit Temporum ratio. Vide ad *Il. α'*, 37.

Ver. 637. — δαμασαίμην.] Vide ad *Il. α'*, 67.

Ver. 644. Θῆτες.] Οἱ ἐπὶ μισθῷ δουλεύοντες. *Schol.*

Ibid. — δύναιτό γε καὶ τὸ τελέσσαι;] Ita edidit *Barneſius*. *Vulg.* sine interrogatione. *Al.* δύναιτό κε.

Ver. 646. Ἥ σε βίη ἀέκοντος ἀπηύρατο.] Ὅτι χαῖμα καὶ τὸ, "Ἥ σε βίη ἀέκοντος ἀπηύρατο," ἢ τοι ἀφείλετο, "νῆα μέλαιναν," ἀντὶ τῆς ἀέκοντα. *Eustath.* De hujusmodi syntaxi vide infra ad 6, 256; et ad ψ, 205, 206.

Ibid. Ἥ σε.] *Al.* Εἰ σε.

Ibid. — ἀπηύρατο.] *Al.* ἀπηύρα. Uti legisse videtur *Eustathius*.

Ver. 649. — τί κεν ῥέξεις καὶ ἄλλος, Ὀππότε ἀνὴρ τοιῶτος.] "Fortasse" inquit *Henricus Stephanus* "post ἄλλος ponenda, aut certè intelligenda" interrogationis nota; ut hæc veluti ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς dicantur, Ὀππότε ἀνὴρ τοιῶτος &c. pro, Ὀππότε ἢ ἀνὴρ τοιῶτος αἰτίζη, χαλεπὸν κεν ἀνῆνασθαι &c." Sed hoc minùs venustum.

Ver. 650. — μελεδήματα.] Μερίμνας, παρὰ τὸ μέλη εἶναι, ὃ ἐστὶν εὐδία. *Schol.*

Ver. 651. Αἰτίζη.] *Al.* Αἰτίζει.

Ibid. — χαλεπὸν κεν ἀνῆνασθαι δόσιν εἴη.] "Ἀνῆνασθαι δόσιν" hoc in loco est, recusare donum dare: Occurrit autem eadem phrasia infra σ', 286, ubi donum oblatum respuere significare videtur. Uti observavit *Duportus*, in *Gnomologiā* ad hunc locum.

- Κῆροι δ', οἳ κτ' ἄνθρωπον ἀριστεύουσι μεθ' ἡμέας,
 Οἳ οἳ ἐποντ'· ἐν δ' ἄρχον ἐγὼ βαίνοντ' ἐνόησα
 Μέντορα, ἢ δὲ θεόν, τῷ δ' αὐτῷ πάντα ἐώκη.
 655 Ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον ἐνθάδ' ἐμὲ Μέντορα δῖον
 Χθιζὸν ὑπ' ἡϊόν· τότε δ' ἐμὲ νηὶ Πύλονδε.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη παρὰ δώματα πατρός.
 Τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάσαστο θυμὸς ἀγένηος.
 Μνηστῆρες δ' ἄμυδρις κέχθισαν, καὶ παῦσαν ἀέθλων.
 660 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοῦ μετέφη Εὐπείθεος υἱός,
 Ἀχνύμενος· μέγας δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαινοι
 Πίμπλαντ', ὅσπερ δὲ οἳ πυρὶ λαμπετόωντι εἰκτῶ.
 Ὡς ὅπποι, ἢ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη,
 Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἦδε· φάμεν δὲ οἳ εἰς τελέεσθαι.
 665 Ἐκ τῶσων δ' ἀέκητι νέος παῖς οἴχεται αὐτῶς,
 Νῆα ἐρυσάμεν, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀρίστους.
 Ἀρξὴ καὶ προτέρῳ κακὸν ἔμμεναι· ἀλλὰ οἳ αὐτῷ
 Ζεὺς ὀλέσειε βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεύσαι.
 Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα δοῖν καὶ εἴκασ' ἐταίρους,
 670 Ὅφρα μιν αὐτὸν ἴοντα λοχήσομαι, ἠδὲ φυλάξω,
 Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης.

Ver. 652. Κῆροι δ', οἳ κατὰ δῆμον.] Ἄνδρες αὐτῶ
 συμπλέουσι λογάδης Ἰθακήσιοι, οἳ μεθ' ὑμᾶς κρατῶσιν.

Schol.

Ibid. — ἀριστεύουσι μεθ' ἡμέας.] Barnesius ex
 Scholiaste edidit, ἀριστεύουσι μεθ' ὑμᾶς et, ut ita
 legatur, Sensum omnino postulare contendit.
 "Noëmon enim" inquit "non se inter Optimos
 numerat, sed Procos; dicitque, Juvenes Itha-
 "censium nobilissimi, quique post Vos, ὁ Proci, sunt
 "præcipui, unū cum Telemacho abiēre; μεθ' ὑμᾶς,
 "post Vos. Quare omnino Veram Lectionem af-
 "ferendam duxi." Ita ille. Attamen, ut opinor,
 mutato nihil opus. Servatā enim vulgatā lectione,
 Sententia est; non, "Qui excellunt post nos;" id
 quod, (uti observavit Barnesius,) Noëmona minis
 decuisset; sed, "Qui excellunt inter nos." Ita in-
 fra π', 419:

ὣς δὲ σὺ φασίν,
 Ἐν δῆμον Ἰθάκης, μεθ' ὁμήλικας ἔμμεν' ἄριστον.

Et Iliad. i. 54:

Καὶ βουλὴ μὲν πάντας ὁμήλικας ἔπλετο ἄριστον.

Cæterum MS unus à Tho. Bentleio collatus habet
 ὑμᾶς. Vide et ver. 666 inf. a.

" Juvenes autem, qui in populo ex-
 cellunt apud nos,
 " Illi eum secuti sunt; ducem verò
 ego conscendentem observavi
 " Mentorem, aut deum; illi verò
 ipsi omnimodò similis erat.
 " Sed hoc miror; vidi hic Mentorem
 divinum
 " Hæc sub aurorâ; tunc autem con-
 scendit navem ad-Pylum.

Sic locutus abiit ad domum patris.

His verò utrisque percussus est animus
 generosus.

Proci autem simul confederunt, et
 quieverunt à certaminibus.

Ipsis verò Antinoüs interfatus est Eu-
 pithei filius,

Dolens: furore autem multum præ-
 cordia circumfusa-caliginæ

Implebantur, oculi verò ei igni splen-
 denti similes erant:

" Papæ! Certè ingens facinus super-
 bè patratum est,

" Telemacho profectio hæc! dice-
 bamus verò ei non perfectum-iri.

" Tot nempe invitis juvenculus puer
 exiit temerè,

" Nave deductâ, electisque per popu-
 lum optimis.

" Incipiet et ulterius malum esse:
 sed ei ipsi

" Jupiter perdat vim, antequam no-
 bis malum severit.

" Verum agite, mihi date navem
 celerem et viginti socios,

" Ut eum ipsum venientem infidiis-
 excipiam, atque observem,

" In freto Ithacæque Samique aspe-
 re:

Ver. 656. — ὑπ' ἡϊόν.] Ὑπὸ τὴν ἡῶ, ὁρμῶν.

Schol.

Ver. 658. Τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν.] Antinoῦ et Eu-
 pymacho; supra ver. 628, 630.

Ver. 659. — κέχθισαν.] Vide ad Il. α', 565;
 et β', 191.

Ver. 661. — φρένες ἀμφιμέλαινοι.] Vide ad
 Il. α', 103; et ρ', 83.

Ver. 662. — ὅσπερ δὲ οἳ πυρὶ λαμπετόωντι εἰκ-
 τῶ.]

stant lumina flammâ.

Æn. VI, 300.

totoque ardentis ab ore
 Scintillæ absistunt; oculis micat acribus ignis.

Æn. XII, 102.

Ver. 666. — κρίνας.] Vide ad Il. α', 309 et
 338.

Ver. 668. — πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεύσαι.] Al. πρὶν
 ἡὸς μέτρον ἰκίεσθαι.

Ibid. — φυτεύσαι.] Al. γνέσθαι. Al. γνέσθαι.
 Quod ferri nequit. Vide supra ad ver. 634.

Ver. 671. Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπα-
 λοέσσης.] Σάμων δὲ τὴν νῦν Κεφαλληνίαν. — Τῶ γὰρ
 ἐπιθέτω.

- Ὡς ἂν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλε) εἵνεκα πατρός.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἡδ' ἐκέλευον·
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀντ' ἄντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆα.
 675 Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυτος
 Μύθων, ὅς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσοδόμευον·
 Κήρυξ γὰρ οἱ εἶπε Μένων, ὅς ἐπέυθετο βυλάς,
 Αὐλῆς ἐκτὸς ἑὸν οἱ δ' ἐνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
 Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελίαν ἄλκι δώματα Πηνελοπείη.
 680 Τὸν δὲ καὶ εὐδὲ βάντα προσήυδα Πηνελόπεια·
 Κήρυξ, τί πτε δέ σε παρέσαν μνηστῆρες ἀγαυοί;
 Ἡ εἰπέμεναι δμῶσιν Ὀδυσσῆα θείοιο,
 Ἔργων παύσαα, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεα;
 Μὴ μνητεύσαντες, μὴδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες,
 685 Ὑστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν,
 Οἱ δ' ἄμ' ἀγειρόμενοι, βίοτον κατακείρετε πολλόν,
 Κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρον'· εὐδὲ τι πατρῶν
 Ὑμετέρων τὸ πρόθεν ἀκχέετε, παῖδες ἐόντες,
 Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν,
 690 Οὔτε τινὰ ῥέξας ἐξαΐσιον, ἔτε τι εἰπὼν
 Ἐν δῆμῳ ἥτ' ἐπὶ δίκη θεῶν βασιλῆων·
 Ἄλλον κ' ἐχθαίρησι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίῃ.
 Κεῖνος δ' ἔποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἑώργη.

- “ Ut cum-suâ-pernicië naviget prop-
 ter patrem.
 Sic dixit; Illi verò omnes laudabant
 atque hortabantur:
 Statim deinde exurgentes ibant in do-
 mum Ulyssis.
 Neque verò Penelope longo-tempore
 fuit infcia
 Sermosum, quos proci in mente pro-
 fundè-cogitabant:
 Præco enim illi dixit Medon, qui au-
 diebat confilia,
 Extra aulam cùm-effet: illi verò in-
 tūs confilium texebant.
 Perrexit verò ire annunciaturus per
 domum Penelopæ:
 Hunc autem per limen venientem al-
 locuta est Penelope;
 “ Præco, cur verò te præmiserunt
 proci inclyti?
 “ An ut-dicas ancillis Ulyssis divi-
 ni,
 “ Ut à-labore cessent, iisque ipsis
 convivium apparent?
 “ Nè ambientes, neque aliò deceden-
 tes,
 “ Ultimùm et postremùm nunc hîc
 cœnent,
 “ Qui frequentèr congregati, victum
 absumitis multum,
 “ Facultates Telemachi prudentis:
 neque quicquam à patribus
 “ Vestris antea audiistis, pueri cùm-
 effetis,
 “ Qualis Ulysses erat inter vestros pa-
 rentes,
 “ Neque ulli faciens injuriam, neque
 quicquam tale locutus
 “ In populo; qui utique mos est
 magnorum Regum:
 “ Alium ut-oderit-quis mortalium,
 alium amet.
 “ Ille verò nunquam omninò malo
 quenquam affecit:

ἐπιβέτω τὴν ὁμωνυμίαν διέσεται, ὡς οὐκ ἐπὶ τῆς πό-
 λεως, ἀλλ' ἐπὶ τῆς νῆσος τιθεὶς τὸ νόμα. Strabo, Geo-
 graph. Lib. X.

Ibid. — πορθμῶ. Τῷ δ' ἄλκι πύματα τῷ γινώ τό-
 πῳ πορθμὸς γὰρ λέγεται ἡ γυνὴ θάλασσα. Schol.

Ver. 672. — ἐπισμυγερῶς. Ἐπὶ κακῷ τῷ ἐκυ-
 τῷ, ἐπισμῶς. Schol.

Ver. 674. — ἀντ' ἄντες. Ita edidit Barneſius
 ex π', 358; et ρ', 177, infra. Vulgg. ἀναστάντες.

Ver. 676. — βυσοδόμοι. Κατὰ βάθος τ' δια-
 νοίας ἐβυλούοντο. Schol. Ἰσίου ἢ καὶ ὅτι οἰκοῦν τὸ βυ-
 σοδομίον, ταῖς ἐπικεκρυμμέναις βυλαῖς. Eustath.

Ver. 677, 681, et 707. Κήρυξ. Vide ad Il. β',
 267; et ω, 149. Al. Κήρυξ.

Ver. 679. — ἄλκι δώματα. Al. πρὸς δώματα.

Ver. 682. Ἡ εἰπέμεναι. Pronuntiabatur Ἡπέμε-
 ναι. Vide supra ad ver. 165, et 352. Cæterum
 Longinus, § 28, citat Εἰπέμεναι, omisâ voculâ η
 Sed minùs rectè.

Ver. 685. Ὑστατα καὶ πύματα. Ita apud Ovidium;
 Ultima cœna tuo fit, precor, illa viro.

Amar. lib. I, Eleg. iv, ver. 2.

Ibid. — δειπνήσειαν, Οἱ δ' ἄμ' ἀγειρόμενοι, βίοτον
 κατακείρετε. Ἐτι γὰρ μὴν ἴδ' ὅτε περὶ προσώπων διηγέ-
 ρηται ὁ συγγραφεὺς, ἐξαίφνης παρενεχθεὶς, εἰς τὸ αὐτο-
 πρόσωπον ἀντιμιμῆσται· καὶ ἐς τὸ τοῦτον εἶδος ἐμβολή-
 τις πάθος. — Οὐκ ἄλλως ἢ Πηνελόπη “ — Ὑ-
 “ στατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν, Οἱ δ' ἄμ' ἀ-
 “ γειρόμενοι βίοτον κατακείρετε ἔσ·” Longinus, § 27.

Vide ad Il. ε', 348; et ρ', 248. Cæterum MS à
 Tho. Bentleio collatus habet, δειπνήσαιτε, Οἱ δ' ἄμ'
 ἀγειρόμενοι ἔσ·.

Ibid. — δειπνήσειαν. Vide supra ad ver. 535.

Ver. 686. Οἱ δ' ἄμ' ἀγειρόμενοι. Al. Οἱ δ' ἄμ'
 ἀγειρόμενοι.

Ver. 688. — τὸ πρόθεν. Apud Longinum, lo-
 co supra citato, τὸ πρόθεν.

Ver. 692. — φιλοίῃ. Vide ad Il. ε', 304.

Ἄλλ' ὁ μὲν ὑμέτερον θυμὸς καὶ ἀεικέα ἔργα
 695 φαίνει, ὃς τις ἐστὶ χάρις μετόπιον εὐεργέων.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Μείδων, πεπνυμένα εἰδώς·
 Αἱ γὰρ δὴ, βασίλεια, τόδε πλεῖστον κακὸν εἴη·
 Ἀλλὰ πολὺν μείζον τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
 Μνηστῆρες φερίζον, ὃ μὴ τελέσειε Κρονίων·
 700 Τηλέμαχον μεμάασι κατακτάμεν ὃξεί χαλκῷ,
 Οἴκαδ' ἐνιοσόμενον· ὃ δ' ἔβη μετὰ πατρός ἀκὴν
 Ἐς Πύλον ἠγαθέλω, ἥδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
 Ὡς φάτο· τὸ δ' αὖτ' ἔλτο γένατα καὶ φίλον ἦτορ·
 Δὴν δέ μιν ἀμφασίῃ ἐπέων λάβε· τὼ δέ οἱ ὅσσε
 705 Δακρυόφιν πλησέν, θαλερὴ δέ οἱ ἔρχετο φωνή.
 Ὅψ' ἔδ' ἡ μιν ἔπεισιν ἀμειβομένη προσέειπε·
 Κήρυξ, τίπτε δέ μοι πάϊς οἴχεσθ'; ὃδ' εἴ μιν χρεώ
 Νηῶν ὠκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἶψ' ἄλως ἵπποι

“ Sed vester quidem animus, et indigna facinora
 “ Apparent, neque ulla est gratia post beneficiorum-acceptorum.
 Hanc autem rursus allocutus est Medon, prudentia doctus;
 “ Utinam enim sanè, ὦ regina, hoc maximum malum esset;
 “ Sed multò majusque et gravius aliud
 “ Proci meditantur, quod nè perficiat Saturnius:
 “ Telemachum cogitant interficere acuto ferro,
 “ Domum revertentem; ille verò profectus est ad patris famam
 “ In Pylum sacram, atque in Lacedæmonia divinam.
 Sic ait; ast ejus illic soluta sunt genua et charum cor:
 Diù autem ipsam inopia vocis tenuit; eique oculi
 Lachrymis impleti sunt, clara autem ei detenta est vox.
 Tandem verò ipsum verbis respondens allocuta est;
 “ Præco, cur verò mihi filius abiit? neque omnino ipsum opus erat
 “ Naves celeres conscendere, quæ maris equi

Ver. 695. — ὃς τις ἐστὶ χάρις μετόπιον εὐεργέων.] Ita Sophocles;

Φίλ, τὸ θανόντ' ὡς ταχὺά τις βροτοῖς
 Χάρις ἀγρίῃ, καὶ προδ' αὐτὸν ἀλίσκται.

Ajax, ver. 1283.

Et Catullus;

Omnia sunt ingrata, nihil fecisse benignè est.

Epigramm. in Ingratum.

Et Plautus;

Si quid benè facias, levior plumâ est gratia.

Pænilus, Scen. X, ver. 17.

Καὶ τὰ μὲν διὰ τὸ ἔργον αἰὶ μνημονεύεται, τὸ δ' ἀν-
 πῶσαν δυσχεραίνει· τὰ δὲ χρῆσθαι, ἀμὰ τῇ ἀπολαύσει
 καὶ τῇ περὶ αὐτῶν μνήμῃ σωμαλισκί. Pertinax
 apud Herodian lib. II, cap. 11. Nec dissimiliter
 Aristoteles apud Diogenem Laërtium, Ἐρωτηθεὶς, τί
 γρησκει ταχὺ; Χάρις, ἔφη. Laërt. Aristot. lib. V.
 Contrà apud Virgilium;

Et benè apud memores veteris stat gratia facti.

Æn. IV, 539.

Ver. 697. Αἱ δ' ἔ.] “ Ne te hæc tanto afficiant do-
 “ lore; utinam ENIM ἔσ.” Al. Εἰ γὰρ.

Ver. 701. — νιοσόμενον.] Al. νιοσόμενον, et νιο-
 σόμενον.

Ver. 702. — Λακεδαίμονα δῖαν.] Vide infra ad
 εἰ, 20.

Ver. 703. — τῆς δ' αὖτ' ἔλτο γένατα.] Marcus
 Meibomius, ad Diogenem Laërtium in Zenone, legen-
 dum monet (notante Barnesio) τῆς δ' αὖτ' ἔλτο τὰ
 γένατα. Sed minùs rectè: ut liquet ex aliis locis,
 ubi eandem phrasin usurpat Poëta. Vide infra ad

χ', 68; ψ', 205; ω', 344: item ad Iliad. φ', 114,
 425.

Ibid. — ἔλτο.] Vide ad II. φ', 114; et ω', 1.

Ver. 704. Δὴν δ' ἡ μιν ἀμφασίῃ ἐπέων λάβε.] Ita
 Apollonius;

Ἐρχετο δ' ἀμφασίῃ δὴν χρόνον —
 Argonautic. lib. III, ver. 810.

Ver. 705. — θαλερὴ δέ οἱ ἔρχετο φωνή.]

— et vox faucibus hæsit. Æn. IV, 280.

Ver. 706. Ὅψ' ἔδ' ἡ μιν ἔπεισιν.]

— et longo vix tandem tempore fatur.

Æn. III, 309.

Ver. 707. — ὃδ' εἴ μιν χρεώ.] Vide supra ad

ver. 12; et ad II. x', 43.

Ver. 708. — αἶψ' ἄλως ἵπποι Ἀνδράσι γίγνοι.]

Pulchra quidem et venusta hæc μεταφορά· verum
 (ut rectè observat Eustathius) Penelopæ, propter
 filii digressionem summo dolore affectæ, minùs ap-
 ta. Σκοπητίον δὲ εἰ κατὰ καιρὸν εἰρηται τῇ Πηνελόπῃ
 ἢ δὴ τὸ ὠκυπόρον ἵππων ἐπὶ τὰς ὠκυπόρους νῆας μετα-
 φορά. Καλῶς μὲν τὸ μεταπείχεσθαι, σὺν αὖτ' ἰσως, εἰπῇ
 τις, τῇ ἔτι πιθυσιᾷ ἀδυνατεῖν εἶναι τοιαύτῃ τροπῇ ἐνδοκαι-
 ρίῳ καὶ ἀσείκῳ. Similiter apud Virgilium (notante
 Fulvio Ursino) Venus, Æneæ infortunia lugens,
 de Timavo ἐπιστόδιον inopportunè infert:

— et fontem superare Timavi:

Unde per ora novem vasto cum murmure mon-
 tis

It mare proruptum, et pelago premit arva so-
 nanti.

Æn. I, 248.

Ver.

- Ἀνδράσι γίγνοντο, περόωσι δὲ πύλῳ ἐφ' ὕγρην.
 710 Ἡ ἵνα μὴδ' ὄνομ' αὐτῷ ἐν ἀνθρώποισι λήπῃται;
 Τὴν δ' ἡμείβετ' ἐπεὶ Μένων, πεπνυμένα εἰδώς·
 Οὐκ οἶδ', εἴ τις μιν θεὸς ὥροεν, ἢ καὶ αὐτῷ
 Θυμὸς ἐφωर्मήθη ἴμεν ἐς Πύλον, ὅφρα πύθῃ
 Πατὴρ ἐξ ἡ νόστον, ἢ ὄντινα πότμον ἐπέσπεν.
 715 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη χτ' ἑὸν Ὀδυσῆος.
 Τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφθόρον, ὅδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
 Δίφρῳ ἐφέζεσθαι, πολλῶν χτ' οἶκον ἐόντων·
 Ἀλλ' ἄρ' ἐπ' ὅδ' ἴζε πολυχμήτε θαλάμοιο,
 Οἴκτ' ὀλοφυρομένη· τοῖσι δὲ δμῶαι μινύριζον
 720 Πᾶσαι, ὅσαι χτ' δῶμαί· ἔσαν νέαι ἠδὲ παλαιαί.
 Τῆς ἀδινὸν γοῶσα μετηύδα Πηνελόπεια·
 Κλύτε, φίλαι, περί γάρ μοι Ὀλύμπιοι ἄλγε' ἔδωκαν
 Ἐκ πασέων, ὅσαι μοι ὁμῶς τράφεν ἠδ' ἐγένοντο·
 Ἡ πρὶν μὲν πόσιν ἐὼλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
 725 Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
 Ἐὼλὸν, ὅ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργος.
 Νῦν δ' αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀνῆρείψαντο θύελλαι
 Ἀκλῆα ἐκ μεγάρων· ὅδ' ὀρμηθέντ' ἄκυσσα.
 Σχέτλιαί, ὅδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θεοθεῖ ἐκάστη
 730 Ἐκ λεχέων μ' ἀνεγείραι, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῷ,
 Ὅππότε' ἐκείνος ἔβη κοίλῳ ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
 Εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμην ταύτῃ ὁδὸν ὀρμαίνοντα,
 Τῷ κε μάλ' ἢ κεν ἔμεινε, καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο·
 Ἡ κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
 735 Ἀλλὰ τις ὀτρυνὸς Δολίον καλέσειε γέροντα,

- “Hominibus sunt, trajiuntque im-
 mensum humidum.
 “An ut ne quidem nomen ejus inter
 homines relinquatur?
 Huic autem respondit deinde Medon,
 prudentia doctus;
 “Haud scio, an aliquis ipsum Deus
 impulerit, an et ipse
 “Animus impetum-ceperit ire in
 Pylum, ut audiat
 “Patris sui aut reditum, aut quod-
 nam fatum obierit.
 Sic utique locutus abiit per domum
 Ulyssis.
 Hanc autem dolor circumfudit animū-
 crucians, neque amplius sustinuit
 In-sellâ sedere, plures in domo cum-
 essent;
 Verum super limen sedebat elaborati
 thalami,
 Miserabiliter lamentans: circum au-
 tem ancillæ ejulabant
 Omnes, quotquot in domo erant ju-
 venes atque vetulæ:
 Illas vehementer lugens alloquebatur
 Penelope;
 “Audite, amicæ, supra-modum enim
 mihi cœlites dolores dederunt
 “Ex omnibus, quotquot unâ mecum
 nutritæ atque natæ sunt:
 “Quæ antea quidem maritum bo-
 num amisi magnanimum,
 “Omnibus virtutibus ornatum inter
 Danaos,
 “Eximium, cujus gloria lata per
 Hellada et medium Argos.
 “Nunc verò rursus filium dilectum
 abripuerunt procellæ
 “Ingloriam ex ædibus, neque de-ab-
 eunte audiui.
 “Infelices, neque vos quidem in ani-
 mum induxistis unaquæque
 “E lectulo me suscitare, scientes
 certè in animo,
 “Quandò ille conscendit cavam na-
 vem nigram.
 “Si enim ego intellexissem istud iter
 molientem,
 “Sanè certè aut mansisset, quan-
 tumvis festinans ad-iter;
 “Aut me mortuam in ædibus reli-
 quisset.
 “Sed aliquis famulus Dolium vocet
 senem,

Ver. 712. — ὥροεν.] Vide ad Il. α', 37.
 Ver. 716. — ἄρ.] Deinceps —
 Ver. 718. — πολυχμήτε θαλάμοιο.] Μετὰ πολ-
 λὰ καμῶν κατασκευασθέντ'. Schol.
 Ver. 719. — μινύριζον.] Vide ad Il. γ', 363;
 et δ', 455: item infra ad ε', 394.
 Ver. 724, 726. — πόσιν ἐὼλὸν ἀπώλεσα —
 Ἐὼλὸν, ὅ κλέος εὐρὺ.] Τὸ δὲ “ἐὼλὸν” δις ἐνταῦθα εἶπε,
 μιμνήσκων γυναῖκα ἀποβάλλουσαν, καὶ μὴ ἐνδοκίμευσαν ἐν-
 μέσει ἐπιχρύσεως ἀφ' ὧρων λέξων. Eustath.

Ver. 726. — καθ' Ἑλλάδα.] Vide supra ad α',
 344.
 Ver. 727. — ἀνῆρείψαντο θύελλαι.] Al. ἀποκίε-
 ναι μεμῶσιν. Minus rectè. Ut liquet ex sequen-
 te, ὅδ' ὀρμηθέντ' ἄκυσσα.
 Ver. 728. Ἀκλῆα.] Vide ad Il. ε', 100.
 Ver. 733. — ἐσσύμενός.] Vide ad Il. γ', 260.
 Ver. 735. — ὀτρυνὸς.] Nonnulli, notante Scho-
 liaſte, legunt ὀτρυνῶς. Atque ita habet MS à Tho-
 Bentleio collatus.

- Δμῶ ἐμὸν, (ὅν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δῦρο κίχσῃ,
 Καί μοι κῆπον ἔχῃ πολυδένδρεον) ὄφρα τάχιστα
 Λαέρτη τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ,
 Εἰ δὴ πῦρ τινα κείνῳ ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφίνας,
 740 Ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύρεται, οἱ μεμάασιν
 Ὅν καὶ Ὀδυσσῆα φθίσαι γόνον ἀντιθέοιο.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
 Νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ' με κατέκλιαν νηλεὶ χαλκῷ,
 Ἥ ἔα ἐν μεγάρῳ μῦθον δέ τι οὐκ ἐπικεύσω·
 745 Ἥ δέ ἐγὼ τάδε πάντα· πόρον δέ οἱ, ὅσ' ἐκέλευσε,
 Σίτον καὶ μέθυ ἡδύ· ἐμεῦ δ' ἔλετο μέγαν ὄρκον,
 Μὴ πρὶν σοι ἑρέειν, πρὶν δωδεκάτιν τε γενέσθαι,
 Ἥ σ' αὐτὶν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκῆσαι·
 Ὡς αἰὲν μὴ κλαίῃσιν χεῖρ' ἁλόν ἰάπῃης.
 750 Ἄλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἴμαθ' ἐλῆσα,
 Εἰς ὑπερῷ ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 Εὐχέ· Ἀθλιναίη, κέρη Διὸς Αἰγυίοχοιο·
 Ἥ γὰρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σάωσθαι.
 Μηδὲ γέροντα κάκῃ κεκαχωμένον· ἢ γὰρ οἶω
 755 Πάγχυ θεῶις μακάρεσσι γονὴν Ἀρκεισιάδαο
 Ἐχθεῖ· ἀλλ' ἔτι πῦρ τις ἐπέσσει, ὅς κεν ἔχῃσι
 Δώματα θ' ὑψιφερέα καὶ σπόπρωθι πίονας ἀγρούς.
 Ὡς φάτο· τὸ δ' εὐνῆσε γόνον, ἔθεθε δ' ὅσσε γόοιο.
 Ἥ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἴμαθ' ἐλῆσα,
 760 Εἰς ὑπερῷ ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·

“ Mancipium meum, (quem mihi dedit pater jam huc eunti,
 “ Et mihi hortum servat arboriferum ;) ut celerrimè
 “ Laërta hæc omnia assidens enarret ;
 “ Si fortasse aliquod ille in mente consilium commentus,
 “ Progressus apud-populos deploret, qui cupiunt
 “ Ipsius et Ulyssis perdere prolem deo-paris.
 Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea ;
 “ Domina chara, tu quidem me interficere sævo ferro,
 “ Vel sine in domo ; sermonem verò omnino non celabo :
 “ Novi ego ista omnia ; præbui autem illi, quæcunque postulavit,
 “ Panem et vinum dulce : à me autem exegit magnum juramentum,
 “ Non prius tibi me dicturam, quam duodecimæque adesset dies,
 “ Aut tu ipsa desiderares, et abiisse rescivisses :
 “ Nè siens corpus pulchrum læderes.
 “ Verum tu lota, puris corpori vestibus sumptis,
 “ In superiorem-partem-domus conscendens, cum ancillis mulieribus,
 “ Supplicia Palladi, filie Jovis Ægi-ochi :
 “ Hæc enim ipsum deinde et à morte servaverit.
 “ Neque senem afflige afflictum ; non enim existimo
 “ Penitus diis beatis sobolem Arcefiadæ
 “ Invisam esse ; sed adhuc alicubi aliquis supererit, qui habeat
 “ Domos excelsas, et procul-fitos pingues agros.
 Sic ait : hujus autem sedavit luctum ; cohibuitque oculos à luctu.
 Ipsa verò lota, puris corpori vestibus sumptis,
 In superiorem-partem-domus conscendit cum ancillis mulieribus ;

Ver. 741. — φθίσαι.] Al. φθίσαι et φθίσαι. Sed nihil opus. Nam φθίω in Futuris et Aoristis primis semper producit. Vide ad Il. β, 43 et 833.

Ver. 743. — ἄρ.] Non hic supervacuum est istud ἄρ, sed vim habet in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit ver. 729, Σχέτλια, ἢ ἐμὸς περ ἔσθαι.

Ver. 744. — τι.] Al. τοι.

Ver. 745. — ἐνέλωσι.] Al. ἐνέλωσι. Sed hoc quidem in loco, ut opinor, præstat vulgata lectio. Vide ad Il. ν, 84.

Ver. 747. — δωδεκάτιν τε.] Al. δωδεκάτιν δέ.

Ver. 750 et 759. — ὑδρηναμένη.] Similitérque

infra ver. 812, πύσσαθ. Vide infra ad ε, 491 ; et ε, 296.

Ver. 752 et 762. — αἰγυίοχοιο.] Vide ad Il. α, 202.

Ver. 753. — σάωσαι.] Al. σάωσαι.

Ver. 754. Μηδὲ γέροντα κάκῃ κεκαχωμένον.] Ita apud Sophoclem ;

μη κακὸν κακῷ διδῶς
 Ἄκος, πλεον τὸ πῆμα τῆς ἄτης τίθης.

Ajax, ver. 362.

Ver. 757. — ὑψιφερέα.] Pronuntiabatur ὑψι-φῆ. Quomodo et scribi postea cœptum est. Vide ad Il. δ, 339.

Ver. 760. — ἀνέβαινε.] Vide ad Il. δ, 87 ; et ε, 84.

Ver.

- Ἐν δ' ἔθ' ἐλόχ' υἱάσας κατέω, ἡρᾶτο δ' Ἀθήνη
 Κλυθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη,
 Εἴποτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεύς
 Ἥ βοός, ἢ οἶος χ' ἵππ' ἴονα μηρί' ἔκχε,
 765 Τῶν νῦν μοι μῆσαι, καί μοι φίλον υἱά σάωσον.
 Μνηστῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερλωρέοντας.
 Ὡς εἰπὼς, ὀλόλυξε. θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἄρης.
 Μνηστῆρες δ' ὁμάδ' ἄνα μέγαρα σκίοεντα.
 Ὡς δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερλωρέοντων.
 770 Ἥ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμήνη βασιλεια
 Ἀρτύει· εἴδ' εἰ τι οἶδεν, ὅ οἱ φόνος υἱὶ τέτυκ'.
 Ὡς ἄρα τις εἶπεσκε τὰ δ' ἔκ' ἴσαν, ὥς ἐτέτυκτο.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
 Δαιμόνιοι, μύθος μὲν ὑπερφιάλεις ἀλέαοθε
 775 Πάντας ὁμῶς, μήπως τις ἐπαγγείλησι καὶ εἴσω.
 Ἄλλ' ἄγε σιγῇ τοῖον ἀναστάντες τελέωμεν
 Μῦθον, ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἦραρεν ἡμῖν.

Imposuitque molas canistro, supplicavitque Minervae;
 "Audi me, Ægiochi Jovis filia indomita,
 "Si unquam tibi solers in ædibus Ulysses
 "Aut bovis, aut ovis pingua femora adolevit;
 "Horum nunc mihi memento, et mihi charum filium serva;
 "Procos verò avertè malè superbientes.
 Sic locuta, ejulavit; dea autem ejus audivit preces.
 Proci verò tumultuabantur per aedes obscuras:
 Sic autem aliquis dicebat juvenum superbientium;
 "Profectò jam nuptias nobis multum-ambita Regina
 "Apparat; neque omnino novit, quòd suo cædes filio parata est.
 Sic utique aliquis dicebat: ea autem nesciebant, ut acta erant.
 Inter eos verò Antinoüs concionatus est et dixit;
 "Improvidi, sermones quidam arrogantes fugite
 "Omnes pariter; nè fortè aliquis annunciet etiam ipsius.
 "Sed age silentio sic exurgentes perficiamus
 "Confilium, quòd jam etiam omnibus in mente placuit nobis.

Ver. 761. — ἐλόχ' υἱάσας.] Vide ad II. α', 449.
 Ver. 762. Κλυθί μοι.] Al. Κλυθί μου. Quod et Homero usitatus.
 Ibid. — ἀτρυτώνη.] Ἀτρυτώνη ἢ Ἀθηνα, ἢ ἄτρυτον, ὅτι ἐστὶν ἀτρυτός. Eustath. Vide ad II. β', 157.
 Ver. 763, 764. Εἴποτέ τοι — Ἥ βοός, ἢ οἶος.] Siqua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris Dona tulit —. Æn. IX, 406.
 — colui vestros si semper honores. Æn. XII, 778.

Ver. 767. Ὡς εἰπὼς, ὀλόλυξε.] Ὅτι ὀλόλυξεν τὴν τῶν γυναικῶν εὐχὴν καλεῖ ὁ Ποιητής, καὶ τὸ σὺν οἴκῳ αὐτῆς εὐχέσθαι, ὀλολύξεν φησὶν. οἱ δὲ νεώτεροι ἐπὶ τὸ κλαίειν τὸ ὀλολύξεν εἶναι. Eustath. ad Iliad. ζ', 301. Et ad hunc locum; Ὅτι δὲ γυναικεῖα εὐχὴ λυγρὴν τὸ ὀλολύξεν, προδιδλωται. Scholiastes autem hic exponit simpliciter, Ὁλοφυρτικὸν ἐφθίγγετο. Eamque veram omnino hoc in loco interpretationem contendit Barnesius. Isaacus verò Casaubonus (quem hic citat Barnesius) ad Batrachomyomachiam, ver. 100, Homerum voce hac isto sensu nunquam usum esse annotat. Ac pro priori quidem interpretatione facit tum præcedens "ἡρᾶτο δ' Ἀθήνη," ver. 761; tum proximè sequens, "θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἄρης." Vide suprâ ad γ', 450; et infrâ ad χ', 408.

Ver. 768. Μνηστῆρες δ' ὁμάδ' ἄνα μέγαρα.] Vide suprâ ad α', 365.
 Ver. 770. Ἥ μάλα δὴ.] Vide ad II. ζ', 433, 439, et 504.
 Ver. 771. Ἀρτύει· εἴδ' εἰ τι οἶδεν.] Ita in duobus MSS scriptum repperit Barnesius; atque ita etiam habent MSS à Tho. Bentleio collati. In vulgatis editum est Ἀρτύει. Quod ferri nullo modo potest: Nam ἀρτύει semper apud Homerum mediam producit; et, ut producat, omni ex analogiâ necesse est. Vide ad II. α', 309; et 338.

— πυκνὴν ἡρτύνετο βελὴν. Iliad. β', 55; κ', 302.
 Ἥρτύνετο δ' ἡρτύνον, ἀριστῆας καλέσαντες. II. ε', 303.
 Ἥρτύνετο δ' ἡρτύνον. Od. ff. δ', 782; θ', 53.
 — φειδέα τ' ἀρτύνοντας. Od. λ', 365.
 Ver. 771, 772, 777. — τέτυκται — ἐτέτυκτο — ἦραρεν.] Vide ad II. α', 37; et δ', 492.
 Ver. 774. Δαιμόνιοι.] Vide ad II. α', 194.
 Ver. 775. — μήπως τις.] Al. μήπως τις.
 Ver. 776. — τοῖον.] Ἥγαν ἔτως ὥς ἔχομεν. Eustath. Al. τοῖον.
 Ver. 777. — ἦραρεν.] Al. εὐαδεν.

- Ὡς εἰπὼν, ἐκρίνατ' εἴκοσι φῶτας ἀρίστους
 Βὰν δ' ἵεναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
 780 Νῆα μὲν ἄρ' παμπρῶτον ἄλως βένθοσδε ἔρυσσαν
 Ἐν δ' ἰσὺν τ' ἐτίθεντο καὶ ἰσρία νηὶ μελαίνῃ
 Ἡρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
 Πάντα χτ' μοῖραν ἀνά θ' ἰσρία λεύκ' ἐπέτασσαν.
 Τεύχεα δὲ σφιν ἔνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες
 785 Ὑψὺ δ' ἐν νοτίῳ πλὺ γ' ὄρμισαν ἐν δ' ἔβαν αὐτοί.
 Ἐνθα δὲ δόρπον ἔλοντο, μένον δ' ἐπὶ ἑσπερον ἔλθειν.
 Ἡ δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα παρὶφρων Πηνελόπεια
 Κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος, ἄπατος ἐδητύος ἠδὲ πατήτος,
 Ὀρμαίνου', εἴ οἱ θάνατον φύγοι υἱὸς ἀμύμων,
 790 Ἡ δ' ὄγ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείη.
 Ὅσσα ἥ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ
 Δείσας, ὅππότε μιν δόλιον παρὶ κύκλον ἄγωσι
 Τόσσα μιν ὀρμαίνουσαν ἐπέλλαβε νήδυμος ὕπνῳ.
 Εὐδὲ δ' ἀνακλιθεῖσα λύθην δὲ οἱ ἄψια πάντα.
 795 Ἐθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Εἰδῶλον ποίησε, δέμας δ' ἦϊκτο γυναικὶ
 Ἰφθίμῃ, κέρη μεγαλήτορ' Ἰκαρίοιο
 Τὴν Εὐμήλῳ ὅπυιε, Φερῆς ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.

Sic locutus, elegit viginti viros optimos :
 Perrexerunt autem ire ad navem velocem et littus maris.
 Navem quidem primum maris in altum traxerunt :
 Malum verò imposuerunt, et vela navis nigrae :
 Artarunt porro remos vertebis coriaceis,
 Omnia ritè ; ac vela alba expande-
 runt.
 Arma porro ipsæ tulerunt animosi famuli ;
 Altè verò in humido hanc stiterunt ; ingressique sunt ipsi :
 Illic autem cenam sumpsērunt, expectabantque dum vesper adveniret.
 In superiorem verò partem domus cum conscendisset prudens Penelope, Jacebat sanè jejuna, non-gustans cibum, neque potum,
 Cogitans, an sibi mortem effugeret filius eximius,
 An ille à procis superbis domaretur.
 Quam-multa autem cogitat leo viro-
 rum in turbâ,
 Timens, cum ipsum dolo circulo circundent ;
 Tam multa ipsam cogitantem corripuit dulcis somnus :
 Dormiebat verò recumbens ; solutæque sunt ei compages omnes.
 Ibi tum aliud cogitavit dea cæcia Minerva ;
 Idolum effinxit, corpore autem affimilatum-erat mulieri
 Iphthimæ, filiae magnanimi Icarii :
 Quam Eumelus duxerat, in Pheris ædes habitans.

Ver. 778, 782. — ἐκρίνατ' — Ἡρτύναντο.] Vide suprâ ad ver. 771 ; et ad Il. α', 309 et 338.

Ver. 780. Νῆα μὲν ἄρ.] Al. Νῆα μὲν ἔν.

Ver. 781. Ἐν δ' ἰσὺν ἐτίθεντο.] Πᾶς, τῇ εἰρεσίᾳ χράμενοι ; κόσμῳ χάρη. Schol. At quidni utriusque, et velis et remigio, prout opus, usi fuerint ?

Ibid. — ἐτίθεντο.] Al. ἐπένθεντο.

Ver. 782. — τροποῖς ἐν δερματίνοισι.] Διηγοῦνται τὴν τροπὴν, περὶ ἧς αἱ κώπαι τρέπονται καὶ τρέφονται [τρέφονται] ἐν ἰμῶσι τοῖς παρὰ τὸν ποταμὸν ταῖς κώπαις. Schol.

Ver. 784. — σφιν ἔνεικαν.] Al. σφ' ἔνεικαν.

Ver. 785. — ἐν νοτίῳ.] Al. ἐν νοτίῳ.

Ibid. — ὄρμισαν.] Ἡσυχῶς ἐστάναι τὴν ναυὶ ἐποίησαν. Schol.

Ibid. — ἔβαν.] Vide ad Il. θ', 229.

Ver. 787. Ἡ δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα.] Al. Ἡ δ' ὑπερῷ αὐθι.

Ver. 788. — ἄσιτος.] Al. ἀναυδός.

Ver. 790. Ἡ δ' ὄγ'.] Vide suprâ ad β', 327 ; et ad Il. γ', 409.

Ver. 792. — δόλιον περὶ κύκλον.] Τὸ δίκτυον. Schol.

Ver. 793. — ἐπέλλαβε.] Eustathius in commentario legit ἐπέλαβε. Atque ita habet MS à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 794. — λύθην δὲ οἱ ἄψια πάντα.] Πᾶς δὲ ἀναπαύεται τὸ σῶμα, ὅτι ἡ σῶσις τῆς ψυχῆς ἀνίσταται, καὶ τὰ μέλη τῆς σώματος λύθην, ὅτι τὸ ἐναργῶς εἶπεν. "Εὐδὲ δ' ἀνακλιθεῖσα, λύθην δὲ οἱ ἄψια πάντα." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 23. Ἀψια δὲ, μέλη φησὶ, ἀπὸ τῆς συνήθους. Schol.

Ver. 795. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ad Il. α', 206.

Ver. 797. Ἰφθίμῃ.] Οὕτως ἐκαλεῖτο κυρίως ἡ ἀδελφὴ τῆς Πηνελόπειας. Schol.

- Πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος Δείοιο,
 800 Εἴπως Πηνελόπειαν ὀδυρομένην, γοώσαν,
 Παύσειε κλαυθμοῖο, γοοῖό τε δακρυόεντ'.
 Ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κλῆιδος ἱμάντα,
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον εἶπεν·
 Εὐδεις, Πηνελόπεια, φίλον τετιμῆνῃ ἦτορ;
 805 Οὐ μὲν σ' ἐδὲ ἔωσι θεοὶ ρεία ζῶντες
 Κλαίειν, ἐδ' ἀκαχῆας· ἐπεὶ ῥ' ἔτι νόστιμός ἐστι
 Σὸς παῖς· ἢ μὲν γὰρ τι θεοῖς ἀλιτῆμενός ἐστιν.
 Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα παρὰ φρον Πηνελόπεια,
 Ἦδὺ μάλα κνώσσο' ἐν ὀνειρέεσσι πύλῃσι·
 810 Τίπτε, κασιγνήτη, δεῦρ' ἤλυθες; ἔτι πάρος γε
 Πόλε', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπὸ προθι δώματα ναίεις·
 Καί με κέλη παύσασθαι οἷζυος, ἡδ' ὀδυνάων
 Πολλέων, αἳ μ' ἐρέθισι χεῖρ' φρένα καὶ χεῖρ' θυμόν·
 Ἦ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
 815 Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
 Ἐσθλὸν ἔκλεος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
 Νῦν δ' αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ἐπὶ νηὸς
 Νήπιος, ἔτε πόνων εὖ εἰδώς, ἔτ' ἀγορεύων.
 Τῷ δ' ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδυρόμαι, ἥ περ ἐκείνῳ·
 820 Τῷ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δειδία, μή τι πάθῃσιν
 Ἦ ὅγε τῶν ἐνὶ δήμῳ, ἢ οἴχῃ, ἢ ἐνὶ πόντῳ·
 Δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται,
 Ἰέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.

Misit verò hanc Minerva ad domum
 Ulyssis divini,
 Si-quo-pacto Penelopen lamentantem,
 lugentem,
 Compesceret à fletu, luctuque lachry-
 moso.
 In thalamum verò ingressa est ad seræ
 lorum ;
 Stetitque supra caput, et ipsam sermo-
 ne allocuta est ;
 " Dormis, Penelope, charo afflictà
 corde ?
 " Nequaquam te sinunt dii facillè vi-
 ventes
 " Flere, neque tristem-esse ; quoni-
 am adhuc rediturus est
 " Tuus filius : nequaquam enim Dîs
 peccando-obnoxius est.
 Huic autem respondit deinde prudens
 Penelope,
 Suaviter admodum dormiens in som-
 niorum portis ;
 " Cur, ô soror, huc venisti ? nequa-
 quam antea quidem
 " Ventitabas, quandoquidem valdè
 procul domum habitas :
 " Et me jubes cessare ab ærumnâ at-
 que doloribus
 " Multis, qui me irritant in mente
 et in animo :
 " Quæ antè quidem maritum bonum
 amisi magnanimum,
 " Omnibus virtutibus ornatum, in-
 ter Danaos,
 " Eximium ; cuius gloria lata per
 Græciam et medium Argos.
 " Nunc autem rursus filius dilectus
 abiit cavâ in nave
 " Puer, neque laborum probè gnarus,
 neque commerciorum.
 " Hujus causâ jam ego etiam magis
 lugeo, quàm illius :
 " Et ob hanc contremisco et timeo,
 nè quid patiatur
 " Aut ille eorum in populo, quò abi-
 it ; aut in ponto :
 " Hostes enim multi in ipsum mala
 machinantur,
 " Cupientes occidere, antequàm in
 patriam terram venerit.

Ver. 800. Εἴπως.] Apud Eustathium in commen-
 tario, Εἴως.

Ver. 802. — παρὰ κλῆιδος ἱμάντα.] Ἀντιστρόφως
 παρὰ τὴν κλεῖδα, ἢ τις ἱμάντα εἶχε παρὰ τὸ κλεῖδον.
 Schol.

Ver. 804. Εὐδεις, Πηνελόπεια ;]
 Nate Deâ, potes hoc sub casu ducere somnos ?

Æn. IV, 560.

Ver. 805. Οὐ μὲν σ' ἐδὲ.] Vide ad Il. κ', 299.

Ibid. — θεοὶ ρεία ζῶντες.]

Τῷ περ ρήσιν βίοντι πῆλει ———.

Suprà ver. 565 hujus libri.

Omnis enim per se Divûm natura necesse est.

Immortali ævo summâ cum pace fruatur.

Lucret. Lib. I, ver. 57.

Ver. 806. — ἐπεὶ ῥ'.] Quoniam scilicet —.

Ver. 810. — ἤλυθες.] Vide ad Il. α', 37 ; et
 φ', 81.

Ver. 811. Πόλε'.] Barneſius edidit Πωλέ. Nul-
 lâ (ut videtur) idoneâ ratione.

Ver. 816. — καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.]
 Ὅ ἐστι κατὰ Θετταλίαν καὶ Πελοπόννησον. Eustath.
 Vide suprà ad α', 344 ; et ad γ', 251.

Ver. 820. — ἀμφιτρομέω καὶ δειδία.] Vide ad
 Il. ι', 481 ; et 736. Αἱ ἀμφὶ τρομέω.

- Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδῶλον Ἀμαυρόν·
 825 Θάρσῃ, μηδὲ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δειδίδι λίλῳ·
 Τοίη γὰρ τοι πομπὸς ἄμ' ἔρχεῖ, ἣν τε καὶ ἄλλοι
 Ἄνθρωποι ἤρσαντο παρετάμεναι, (δύναται γὰρ,)
 Παλλὰς Ἀθηναίη· σε δ' ὀδυρομένῳ ἑλεαίρῃ
 Ἦ νῦν με πρόεικε, τεινὴν τὰδε μυθήσαο.
 830 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Πηνελόπεια·
 Εἰ μὲν δὴ θεὸς ἐσσί, θεοῖό τε ἔκλυες αὐδῆς,
 Εἰ δ' ἄγε μοι καὶ κείνον οἷζυρόν καταλέξον,
 Εἵπῃς ἔτι ζῶν, καὶ ὄρᾳ φάος ἡλίοιο,
 Ἦ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν αἶδαο δόμοισι.
 835 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδῶλον Ἀμαυρόν·
 Οὐ μὲν τοι κείνόν γε διηγεέως ἀγορεύσω,
 Ζῶν ὄγ', ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμῶλια βάλλειν.
 Ὡς εἰπὼν, σταθμοῖο παρὰ κληῖδα λιὰσθῃ
 Ἐς πνοιᾶς ἀνέμων· ἢ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρσῃ
 840 Κῆρυ Ἰκαρίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη,
 Ὡς οἱ ἐναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῶ.
 Μνηστῆρες δ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρά κέλευθα,
 Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὀρμαίνοντες.
 Ἔστι δέ τις ἦσθ' ἡμέσῃ ἀλὶ πετρήεσσα,
 845 Μεισηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,

Hanc autem respondens allocutus est simulachrum obscurum;
 "Confide, neque omnino in mente timeas tantopere;
 "Talis enim comes una sequitur, quam etiam alii
 "Viri optârint adesse, (pollet enim,)
 "Pallas Minerva: te verò lamentantem miseratur:
 "Quæ nunc me præmisit, tibi hæc ut-dicerem.
 Hanc verò rursus allocuta est prudentis Penelope;
 "Si quidem tu dea es, deæque audivisti vocem,
 "Age mihi et illum ærimnosum enarra,
 "An alicubi adhuc vivat, et videat lumen solis;
 "An jam mortuus sit, et in Plutonis ædibus.
 Hanc autem respondens allocutus est simulachrum obscurum;
 "Non sanè de-eo quidem continuò dicam,
 "Vivâtne ille, an mortuus sit: malum nempe vana loqui.
 Sic locutum, januæ apud sciam evanuit
 In status ventorum: at ex fomno exurrexit
 Filia Icarii; charum autem ei cor exultavit,
 Ut ipsi evidens somnium supervenerat noctis in-somnicio.
 Proci verò consensâ-nave navigabant humidâs vias,
 Telemacho cædem gravem in mente meditantes.
 Est autem quædam insula medio mari petricola,
 Inter Ithacâmque Samûmque asperam,

Ver. 824. — ἀμαυρόν.] Τὸ μὴ βλέπομενον· οἱ δὲ τὸ ἄμω ταις αὐραῖς φερόμενον, ἀσπῶς. Schol. Τὸ τῷ μαίρω ἐστρημένον εἰδῶλον ἀμαυρόν ἔφη. Porphyg. Quæst. Homeric. 9. haud longè ab initio.

Ver. 826. — ἄμ' ἔρχεται.] Eustathius in commentario citat, ἄμ' ἔρχεται.

Ibid. — ἢ τε.] Quam utique —.

Ver. 831. Εἰ μὲν δὴ.] Siquidem reverà —.

Vide ad II. ε', 433.

Ver. 832. Εἰ δ' ἄγε.] Vide ad II. ζ', 376; et 6, 167.

Ibid. — κείνον.] Ulysses.

Ver. 834 et 837. — τῆσθ' ἡμέσῃ.] Vide ad II. α', 37.

Ver. 835. — ἀμαυρόν.] Vide suprâ ad ver. 824.

Ver. 836. Οὐ μὲν τοι κείνόν γε.] Πλάττω δὲ ὁ Ποιητὴς τὸτο πᾶν δεικνύει. Εἰ γὰρ ἐλάττωσε τὸ εἰδῶλον εἰς διηγεῖς, καὶ εἴπε ζῶν τὸ Ὀδυσσεύς, ὃ συνέφερε τῇ ποιήσῃ ταύτῃ· εὐφραδὴς γὰρ αὐτῆς, τὸ ἀγνοεῖν τὸ Ὀδυσσεύς

ὑπὸ πάντων, καὶ μάλιστα ὑπὸ τῇ γυναικί, ὥς καὶ ἐν τοῖς ἔξῃς φανύται σαφῶς. Eustath.

Ver. 838. Ὡς εἰπὼν.] Ita edidit Barnesius ex ver. 824 et 835 suprâ. Atque ita habent MSS duo à Tho. Bentleio collati. Vulg., Ὡς εἰπὼν.

Ver. 841. — νυκτὸς ἀμολγῶ.] Ἐν τῇ τῷ μισο-νυκτίᾳ ὥρα. Schol.

Ver. 844. Ἔστι δέ τις ἦσθ' ἡμέσῃ ἀλὶ.] Νηὶ δὲ ὅδ' ἀγκυροβόλιον εὐφραδὴς ἔχει. — Βέλτιον δὲ αἰτιώσθαι μεταβολὴν, ἢ ἀγνοίαν, ἢ κατάψυξιν τῶν τόπων κατὰ τὸ μυθώδες. Strabo, Geograph. lib. I, pag. 103, al. 59. Μεταξὺ δὲ τῆς Ἰθάκης, καὶ τῆς Κεφαλληνίας ἡ Ἀστὴρ ἡσθίον. [Al. ἦσθ' ἡμέσῃ.] Ἀστὴρ δὲ ὑπὸ τῷ Ποιητῇ [infra ver. 846,] λέγεται ἢ ὁ μὲν Σαήφιος μὴ μείνειν τοιαύτῃ, οἷαν φησὶν ὁ Ποιητὴς: " — λιμνὴ δὲ ἐν ναύλοχοι αὐτῇ Ἀμφιδουμοί." Ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος μείνειν καὶ νῦν, καὶ πολέχων λέγει ἐν αὐτῇ Ἀλαλκομένης, τὸ ἐπ' αὐτῇ τῷ Ἰδμῷ κείμενον. Id. lib. X, pag. 700; al. 456, 457.

Ver.

Ἀστερίς, ἡ μεγάλη λιμνὴ δ' ἐνὶ ναύλοχοι αὐτῇ
Ἀμφίδυμοι τῇ τὸν γε μῦθον λοχόωντες Ἀχαιοί.

Asteris, non magna : portus verò na-
vibus-apti in ipsâ [ibid]
Ab-utroq;-latere-introitus-habentes
hunc expectabant infidantes Achivæ

Ver. 846. Ἀστερίς.] Ὀνομα ἡσθε κειμένης μύθου
Ἰθάκης καὶ Σάμου. Schol.

Ibid. — ναύλοχοι.] Ἐν οἷς αἱ ἡδὲ λοχῶσαι καὶ
ἐνδρεύουσαι λαθεῖν δύνανται ἢ οἱ τὰς ναῦς ὑποδεχόμενοι
τόποι. Schol.

Ibid. — αὐτῇ.] Al. αὐτῆς.

Ver. 847. Ἀμφίδυμοι.] Ἀμφοτέρωθεν εἰσδύσει
ταῖς, ἢ ἐκατέρω μέρει, εἰσπλῆς καὶ καταγωγῆς ἔχον-
τες ἢ διπλοῖ. Schol.

Τ Η Σ
Τ Ο Υ Ο Μ Η Ρ Ο Υ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α , ἢ Γ Ρ Α Μ Μ Α , Ε'.

ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Ε'.

Ἐκκλησίαν τῶν θεῶν δευτέραν ποιησάμενος ὁ Ζεὺς, Ἑρμῆν πέμπει ἐπὶ Καλυψῶ, κειμένων ἀσπόμενον τὸν Ὀδυσσεύα· ἢ δὲ τὸ κελύειν ποιῆ. Τῇ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἰδὼν αὐτὸν ὁ Ποσειδῶν, καὶ χαλεπῆρας, λυγρὰν χεῖρα. Ἰὼν δὲ αὐτῷ δίδωσι κρηδύμενος, στυγερὰν ἐπιόαντι τῇ γῆς ἀπερίψαι αὐτό· καὶ πολλὰ παθόν, εἰς τὴν τῶν Φαιάκων χώραν ἔρχεται Δῖον Ὀδυσσεύς.

Ἐπιγραφαί.

Ἀπόλλυς, ἢ Ἀνάλλυς, Ὀδυσσεύς παρὰ Καλυψῆς.

Ἄλλως.

Καλυψῆς ἄντρον. Ὀδυσσεύς χεῖρα ἢ, τὰ περὶ χεῖρας.

Ἄλλως.

Ε, πλεῖ ἐπὶ χεῖρας Ὀδυσσεύς κειμένης πότῳ.

LIB. V.

Ἡ ὦς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυῷ Τιθωνοῖο
᾿Ωρυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φῶος φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν.
Οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον· ἐν δ' ἄρα τοῖσι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ὃ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
5 Τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγε κήδεα πολλὰ Ὀδυσῆος,

A Urora autem ex lectis ab eximio
Tithono
Surgebat, ut immortalibus lucem
ferret, atque mortalibus.
Dii verò ad confessum consedebant;
inter illos verò
Jupiter altitonans, cujus potentia est
maxima.
Illis autem Pallas recenscebat ærumnas
multas Ulyssis,

Ver. 1. Ἡ ὦς δ' ἐκ λεχέων — Τιθωνοῖο.]
Tithoni croceum linquens Aurora
cubile.

Georgic. I, 447; Æn. IV, 585; IX, 460.

Vide et ad Il. α', 477.

Ibid. — παρ' ἀγαυῷ Τιθωνοῖο.] Τιθωνός, Λαομέδοντος παῖς, Πριάμου ἀδελφός, ἦς ἀνὴρ. Ὁ Ἐνδυμίων λέγεται συνδυναῖν τῇ Σελήνῃ· καὶ ὁ Τιθωνός τῇ Ἡμέρᾳ. Ἀλλογραφῆται δὲ ὕψος. Ὁ Ἐνδυμίων εἰς ἀνδρα κυνηγίῳ, καὶ τῇ μὲν νυκτὶ κοιμώμενος, τῇ δὲ ἡμέρᾳ ὑπὸ ποσσὶ, ἀπὸ τοῦ ἡγεῖσθαι περὶ τὰ κυνηγισία. Ὁ δὲ Τιθωνός εἰς ἀστρονομίαν, καὶ τῇ μὲν ἡμέρᾳ κοιμώμενος,

τῇ δὲ νυκτὶ ἐπαγρυπνῶντα, ἀπὸ τοῦ ἡγεῖσθαι περὶ τὰ ἀστρα. Schol.

Ver. 2. ᾿Ωρυθ'.] Similitérque ver. 229 et 230, ἔνυτο· et ver. 314, ἐπισσύμενον. Vide ad Il. γ', 260.

Ver. 3, 27. — ἀθανάτοισι — ἀπονείωνται.] Similitérque ver. 73, ἀθάνατος· ver. 80, Ἀθάνατος· et ver. 136, ἀθάνατον. Vide ad Il. α', 398.

Ver. 3. — ἄρα.] Ut solitus erat —.

Ver. 4. — ὃ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.]

— qui res hominumque Deumque

Æternis regis imperiis —. Æn. I, 233.

— rerum cui summa potestas.

Æn. X, 100.

Ver.

- Μνησαμένη· μέλε γὰρ οἱ ἔων ἐν δώμασι νύμφης·
 Ζεῦ πάτερ, ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,
 μή τις ἔτι πρόφρων, ἀγανὸς, καὶ ἥπιος ἔστω
 Σκηπτέρος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς,
 10 Ἄλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι·
 ὧς ἔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο,
 Λαῶν, οἷσιν ἄνασσε, πατρὸς δ' ὧς ἥπιος ἦεν.
 Ἄλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κείται κρατέρ' ἄλγεα πάχων,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψῆς, ἥ μιν ἀνάγκη
 15 Ἰχθί· ὁ δ' ἔδυνάται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.
 Οὐ γὰρ οἱ πάρα νῆες ἐπὶ ἥρετμοι, καὶ ἐταῖροι,
 οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμῶασιν,
 Οἴκαδ' ἐν νεισόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρός ἀκὴν,
 20 Ἔς Πύλον ἠγαθέϊω, ἦδ' ἔς Λακεδαίμονα δῖαν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
 Οὐ γὰρ δὴ τῷτον μὲν ἐβόλευσας νόον αὐτῇ,
 ὧς ἦτοι κείνης Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών;
 25 Τηλέμαχον ἧσὺ πέμψον ἐπισταμένως, (δύνασαι γὰρ),
 ὧς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκῆται·
 Μνηστῆρες δ' ἐν νηὶ παλιμπετέες ἀπονέωνται.

Recordata; curæ enim illi erat existens in domo Nymphæ:

“ Jupiter pater, atque alii beati dii semper existentes,

“ Nullus amplius benignus, mitis, et mansuetus sit

“ Sceptifer rex, neque animo iusta sentiens;

“ Sed semper durus sit, et iniusta faciat:

“ Adeo nemo memor est Ulyssis divini,

“ Populorum, quibus præfuit, pater autem velut, mitis erat.

“ Sed ille quidem in insulâ jacet graves dolores patiens,

“ Nymphæ in ædibus Calypsus, quæ ipsum vi

“ Detinet; is verò non potest suam in patriam terram venire:

“ Non enim ei adfunt naves remigio-instructæ, et focii,

“ Qui ipsum deducant super lata dorsa maris.

“ Nunc rursus filium dilectum occidere cupiunt,

“ Domum revertentem; ille verò abiit ad patris famam,

“ In Pylum divinam, atque in Lacedæmonia claram.

Hanc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter;

“ Filia mea, quale tibi dictum excidit septo dentium?

“ Nonne enim hoc quidem excogitasti consilium ipsa,

“ Ut scilicet illos Ulysses ulciscatur reclusus?

“ Telemachum autem tu deduc accuratè, (potes enim),

“ Ut incolumis suam in patriam terram veniat;

“ Proci verò in nave retrò iter-relegant.

Ver. 7. Ζεῦ πάτερ.] Vide ad Il. 6, 372.

Ver. 8. Μή τις ἔτι πρόφρων.] “ Exprobrat—Jo-
 “ vi reliquisque Diis Minerva Ulyssis mansuetudi-
 “ nem regiam, et pietatem; quasi hæc ratione de-
 “ buerit sibi Deorum numina conciliare; quæ ta-
 “ men à se maximè alienata habeat, cum ipsum
 “ tam longi temporis spatio à patriis finibus arce-
 “ ant.” Spondan. At nihil hic Diis exprobrat
 Minerva; sed de populi Ithacensis et Procorum
 ingratitude conqueritur, qui, summæ Ulyssis man-
 suetudinis et clementiæ obliti, erga uxorem et fili-
 um ejus tam malè se gerant. Ut liquet ex sequen-
 ti, “ ὧς ἔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο, Λαῶν, οἷσιν
 “ ἄνασσε, πατρὸς δ' ὧς ἥπιος ἦεν.” Vide et suprâ ad
 β', 230, 234, ubi iidem versus occurrunt.

Ver. 10. — αἴσυλα.] Al. αἴσυλα.

Ver. 12. — πατρὸς δ' ὧς ἥπιος ἦεν.] Vide suprâ
 ad β', 47; et 234.

Ver. 14. — ἥ μιν ἀνάγκη Ἰχθί.] Vide suprâ ad
 α', 55.

Ver. 16 et 141. — ἐπὶ ἥρετμοι.] Vide suprâ ad
 δ', 559.

Ver. 18. — ἀποκτεῖναι.] Al. ἀποκτείνω.

Ver. 19. — νεισόμενον.] Al. νεισόμενον.

Ver. 20. — Λακεδαίμονα δῖαν.] Scholiastes in-
 terpretatur μεγάλην. Rectè, ut opinor. Alibi e-
 nim apud Poëtam appellatur εὐρύχορον Λακεδαίμονα,
 et Λακεδαίμονα κητώεσαν. Odys. δ', 1; β', 414;
 6, 1. Atque eodem sensu et Mari Epitheton hoc
 tribuere videtur Poëta. Vide ad Il. α', 141.

Ver. 21. — νεφεληγερέτα Ζεὺς.] Vide ad Il. α',
 175.

Ver. 23. Οὐ γὰρ δὴ.] Vide infrâ ad ver. 204.

Ver. 24. — ἀποτίσεται.] Ita edidit Barneſius.
 Al. ἀποτίσεται. Minus rectè; nam τίσω, τίσαο, ἔσ-
 ται, semper apud Homerum primam producunt.
 Vide ad Il. δ', 257; et ε', 508.

Ver. 27. — ἀπονέωνται.] Al. ἀπνέονται.

- Ἦ ῥα, καὶ Ἑρμείαν, φίλον υἱόν, ἀντίον ἦδ' αὖ
 Ἑρμεία, (σὺ γὰρ αὐτὲ ταῖ τ' ἄλλα περ' ἄγγελός ἐσσι)
 30 Νύμφη εὐπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βελὴν,
 Νόστιν Ὀδυσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νήηται,
 Οὔτε θεῶν πομπῇ, ἔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
 Ἄλλ' ὅγ' ἐπὶ σχεδὴς πολυδέσμων πῆματα πάχων
 Ἡματι κ' εἰκοστῷ Σχερίλῳ ἐρίβαλον ἴκοιτο,
 35 Φαίηκων ἐς γαῖαν, οἱ ἀγχίθεοι γεγάασιν·
 Οἳ κέν μιν ᾤε' κῆρι, θεὸν ὥς, τιμήσωσιν,
 Πέμψουσιν δ' ἐν νηὶ φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλλας, ἐδῆται τε δόντες,
 Πόλλ', ὅσ' ἀν' ἐδέπο' ἐκ Τροίης ἐξήρα' Ὀδυσσεύς,
 40 Εἴ περ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ᾗδ' ἀλγέος αἴσαν.
 Ὡς γὰρ οἱ μοῖς ἐστὶ φίλος τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι
 Οἶκον ἐς ὑπόροφον, καὶ εἶν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Ὡς ἔφατ'· ἔδ' ἀπίθησε Διόκτορος Ἀργυφόντης·
 Αὐτίκ' ἐπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 45 Ἀμβρόσια, χρύσεια· τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὑγρῇν,
 Ἦδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
 Εἴλετο ἣ ῥάεδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,

Dixit utique, et Mercurium, dilectum filium, contra alloquebatur;
 "Mercuri, (tu enim itidem et in aliis nuncius es),
 "Nymphæ comas-pulchræ dicito firmum nostrum consilium,
 "Reditum Ulyssis patientis; ut redeat,
 "Neque deorum ductu, neque mortalium hominum;
 "Sed is in rate multis-vinculis-aperta ærumnas patiens
 "Die vicefimâ ad Scheriam fertilem perveniat,
 "Phæacum ad terram, qui propinqui diis sunt;
 "Qui ipsum ex animo, deum veluti, honorent,
 "Mittantque in navi charam in patriam terram,
 "Æsque aurumque abundè, vestemque cum-dederint,
 "Plurima, quanta nunquam ex Trojâ sustulisset Ulysses,
 "Etiam si incolumis venisset, sortitus ex prædâ portionem.
 "Sic enim ei fatale est amicis-que videre, et pervenire
 "Domum in excelsum, et suam in patriam terram.
 Sic dixit; nec non-paruit internuncius Argicida:
 Statim deinde pedibus subligavit pulchros calecos,
 Immortales, aureos, qui ipsum ferebant sive per mare,
 Sive per immensam terram, pariter cum flatibus venti.
 Cepit etiam virgam, quâ virorum oculos demulcet,

Ver. 28. — φίλον υἱόν.] Barnesius edidit, υἱόν φίλον. Sed et ferri potest Vulgata Lectio: eadem ratione ac "Ὡς γὰρ οἱ —" ver. 41; et "Αὐτὰρ οἱ —" ver. 143. Vide ad Il. α', 51.

Ver. 33. — σχεδὴς πολυδέσμων.] Λεῖπει, πλεον, τ' αὐτοχρεῖως πηχθείσης, — πολλοῖς ἐμπεπηγμένῃς δισμοῖς. Schol.

Ver. 34. — Σχερίλῳ.] Σχερία ἐκαλεῖτο ἡ νῆσος τῇ Φαίᾳ. τὸ δὲ μὲν ταῦτα ἐκαλεῖτο Κερύρα· τὸ δὲ ἀρχαιότατον ἐκαλεῖτο Δρεπάνη. Schol.

Ver. 35. — ἀγχίθεοι.] Ἦτοι καθότι τρίτοι εἰσὶν ἀπὸ Ποσειδῶνος οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἢ ὅτι εὐδαίμονες εἰσιν ἢ καὶ οἱ θεοὶ συνδιατρέψουσιν αὐτοῖς καὶ εὐχώνται. Schol. Ἀγχίθεος ἡ πόσις λέγει, ἢ κατὰ γένος. — ἢ Διὶ τὴν εὐδαίμονιαν τ' καὶ αὐτὰς γῆς ἢ Διὶ τὸ φιλάεσθαι καὶ τῇ λοιπῇ ἀρετῇ ἢ καὶ κρείττον εἶναι δοκεῖ. Eustath.

Ibid. — γαῖαν.] Similiterque infra ver. 67, πέμψουσιν ver. 87, ἐλάμβαν· et ver. 89, ἀναγιν· Vide ad Il. α', 37; et θ', 322.

Ver. 37. Πέμψουσιν δ' ἐν νηὶ.] Vide infra ad ι', 64 ἔσ·

Ver. 39. — ἐδέποι· ἐκ Τροίης ἐξήρατ'] MS à

Tho. Bentleio collatus, ἐδέποι· Τροίης ἐξήρατ'. Quæ fortè et verior lectio.

Ver. 41. Ὡς γὰρ οἱ μοῖς ἐστὶ φίλος τ' ἰδέειν.] Vide infra ad ι', 532.

Ver. 43. Ὡς ἔφατ'· ἔδ' ἀπίθησε — Αὐτίκ' ἐπειθ' ὑπὸ ποσσὶν.]

Dixerat: Ille patris magni parere parabat Imperio; et primum pedibus talaria nectit Aurea; quæ sublimem alis, sive æquora supra, Seu terram, rapido pariter cum flamine portant. Æn. IV, 238.

Similiter et Statius;

Paret Atlantiades dictis genitoris, et indè Summa pedum properè plantaribus illigat alis.

Thebaidos, lib. I, ver. 303.

Ver. 44, 51, 54, 120. — ἐδήσατο — Σύνει — ὀχέσατο — ποίσειτ'.] Vide infra ad ver. 491; et ad ι', 296.

Ver. 44, 61, 232. — καλὰ — καλῇ — Καλῶν.] Vide ad Il. β', 43.

Ver. 45. — φέρον.] Al. φέροι.

Ver. 47. Εἴλετο δὲ ῥάεδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει.]

- ᾿Ων ἐθέλει, τὴς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
 Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης·
 50 Πιερίῳ δ' ἐπιβὰς, ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντῳ·
 Σεύα' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα, Λάρῳ ὄρνιθι εἰκῶς,
 Ὅσπερ χεῖρ δεινὴς κόλπῳς ἀλὸς ἀτρυγέτοιο
 Ἰχθὺς ἀγράφῳ, πυκινὰ πτερὰ δέυεται ἄλμῃ·
 Τῷ ἱκελὸς πολέεσσιν ὀχῆσατο κύμασιν Ἑρμῆς.
 55 Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἔβσαν,
 Ἐνθ' ἐκ πόντε βὰς ἰοιδέσθαι, ἠπειρόνδε
 Ἦεν· ὄφρα μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἐν νύμφῃ
 Ναϊεν εὐπλόκαμῳ· τὴν δ' ἐνδοθὶ τέτμεν ἔβσαν.
 Πῦρ μὲν ἐπ' ἐξαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὀδμὴ
 60 Κέδρε τ' εὐκαίτοιο, Δύς τ' ἀνὰ νῆσον ὀδῶδι,

Tum virgam capit: hâc animas ille evocat Orco
 Pallentes, alias sub tristia Tartara mittit:
 Dat somnos, adimitque; et lumina morte refig-
 nat. *Æn. IV, 242.*

Tum dextræ virgam inseruit, quâ pellere dulces
 Aut suadere iterum somnos; quâ nigra subire
 Tartara, et exangues animare assueverat umbras.
Statius, Thebaid. lib. I, ver. 306.

Tu pias lætis animas reponis
 Sedibus, virgâque levem coërces
 Auræa turbam, superis Deorum
 Gratus, et imis.

Horat. Carm. Lib. I, Od. x, 17.
 Λόγῳ ἀδρότητα [*Barneſius* edidit ὀρότητα, sed le-
 gendum fine dubio ἀδρότητα] νοητὸν, τὴν τῇ Ἑρμῇ
 ῥάεδον ὡς ψυχὰς μὲν τεταραγμένας παύειν, ἐκλελυ-
 μένας δὲ διεγείρειν. *Schol.* Similiter *Eustathius*: Ἀλ-
 ληγοῖα ἢ τῆς τοιαύτης Ἑρμαϊκῆς ῥάεδος ἐνεργημάτων,
 τὸ τῆς μὲν νήφοντος, καλεῖν τῆς δὲ καθηρημένους δι-
 ἐκλυσιν, διεγείρειν. Ἡ καὶ ἄλλως, ὡς θείμης λόγῳ, τῆς
 μὲν ὀρθίως πλέειν ἢ δὲ καὶ ἀγνοῶρας, πραινέειν ἀπὸ πειθῆς·
 τῆς δὲ χαλίφρονος, μεριμνητῆς ποιεῖν. Vide *Phur-
 nium, de Naturâ Deorum, cap. 16*; item infra ad
ver. 87.

Ver. 49. Τὴν μὲν χερσὶν ἔχων πέτετο.]
 Illâ fretus agit ventos, et turbida tranat
 Nubila—. *Æn. IV, 245.*
 Diffiluit, tenuique exceptus inhorruit aurâ:
 Nec mora, sublimes raptim per inane volatus
 Carpit, et ingenti designat nubila gyro.

Statius, Thebaid. lib. I, ver. 309.
Ver. 50. Πιερίῳ δ' ἐπιβὰς, ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντῳ.]
 Hic primùm, paribus nitens Cyllenius alis,
 Conſtitit; hinc toto præceps se corpore ad un-
 das

Quotumcunque vult, rursusque dor-
 mientes excitat.

Hanc in manibus tenens volabat fortis
 Argicida:

Pieriae autem cacumen-naetus, ex æ-
 there incidit in mare:

Festinabat deinde super fluctus, laro
 avi similis,

Quæ circum magnos sinus maris in-
 fructuosi

Pisces venans, crebrò alas mergit-sibi
 ſalfugine:

Huic similis plurimis superveſtus-eſt
 fluctibus Mercurius.

Sed quando jam insulam perveniſſet
 procul ſitam,

Tum ex ponto ascendens cœruleo, ad
 littus

Ibat, donec ad ingentem specum per-
 venit, in quo Nympha

Habitabat comas-pulchra: hanc verò
 intus invenit.

Ignis quidem ad focum ingens ardebat,
 procul verò odor

Cedrique ſiſſilis, thyæque per insulama
 redolebat,

Miſit; avi ſimilis, quæ circum littora, circum
 Piſcoſos ſcopulos, humilis volat æquora juxta.

Æn. IV, 252.

Ibid. Πιερίῳ.] Πιερίῳ, ὄρος Μακεδονίας, ἱερὸν Μουσῶν.
Schol.

Ver. 51. — Λάρῳ ὄρνιθι εἰκῶς.] Τὴν ὀρνίθιν, ἢ τὸ
 αἶμα. Λάρῳ ἢ, ὄρνειον θαλάσσιον. *Schol.*

Ver. 52, 84, 140, et 158. — ἀτρυγέτοιο —
 ἀτρυγέτοιο.] Vide ad *Il. α', 316.*

Ver. 54. Τῷ ἱκελὸς.] Fuerunt, notante *Eustathio*,
 qui hunc versum repudiârunt; sed rationibus parum
 idoneis.

Ver. 55, 59. — τηλόθ' — τηλόθι.] *Al. τηλόσ'*
 — τηλόσθι.

Ver. 57. Ἦεν, ὄφρα μέγα σπέος ἵκετο.]

Proxima Circææ raduntur littora terræ:

Dives inaccessos ubi Solis filia lucos

Aſſiduo resonat cantu, tectisque superbis

Urit odoratam nocturna in lumina cedrum,

Arguto tenues percurrrens pectine telas.

Æn. VII, 101.

Quem locum inter eos recenset *Macrobius*, in quibus
 Poëtarum “par penè splendor amborum est.” *Lib. V,*
cap. 12.

Ver. 59. Πῦρ μὲν ἐπ' ἐξαρόφιν.] Ἀρχαῖον δὲ ἢ τῇ
 πυρὸς χρησὶς παρὰ τοῖς ἐνδόξοις· ἢ καὶ ὁ τῆς τραγῳδίας Φι-
 λοκτήτης ἐπαινῶν, φησὶν [*Sophocl. Philoctet. ver. 297*]
 ὅτι, “Οἰκισμένη σίγη πυρὸς μὲν, Πάντ' ἐκπορίζει αὐτῇ
 “ ἢ καὶ νοῦν.” *Eustath.*

Ver. 60. — Δύς τ'.] *Scholiasſtes* exponit, Εἶδος
 δένδρου, ἢ φυτῶ. *Macrobius* autem; “Homerus,
 “ (inquit,) qui citreum Δύον appellat, ostendit esse
 “ odoratum pomum; Δύον δὲ ὑπὸ καλὸν ὀδῶδι.”
Saturnal. Lib. II, cap. 15. Ubi in transcurso no-
 tandum, quod nunc legimus “Δύς τ' ἀνὰ νῆσον
 “ ὀδῶδι.”

- Δαιομένων· ἢ δ' ἔνδον ἀοιδιάσθ' ὀπὶ καλῇ,
 Ἴσθ' ἐποικομένη, χρυσεὴ κερκὶδ' ὕφαινε.
 Ὑλῃ δὲ σπέσθ' ἀμφιπεφύκη τηλεθώσα,
 Κλήθρη τ', αἴγειρός τε, καὶ εὐώδης κυπάρισσθ'.
 65 Ἔνθα δὲ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο,
 Σκῶπές τ', ἱρηκές τε, τανύγλωσσοί τε κορῶναι.
 Εἰνάλλαι, τῆσιν τε θαλάσσια ἔργα μέμνηεν.
 Ἡ δ' αὐτῇ τετάνυστο πρὸ σπέης γλαφυροῖο
 Ἡμερὶς ἡβώωσα, τεθῆλη ἢ σαφυλῆσι.
 70 Κρῆναι δ' ἐξείης πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ,
 Πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἀλλυδὶς ἄλλη.
 Ἀμφὶ ἢ λεμῶνες μαλακοὶ ἴσθ' ἡδὲ σελίνας,
 Θήλεον ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν
 Θήσαιοτο ἰδὼν, καὶ τερφθεῖη φρεσὶν ἦσιν.
 75 Ἔνθα τὰς θῆϊτο λῆκτορθ' Ἀργειφόντης.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα εἶω θῆϊσατο θυμῷ,
 Αὐτίχ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέσθ' ἤλυθεν· ὅδε μιν ἀντίω

Ardentium : ipsa verò intus cantillans
 voce pulchrâ,
 Telam percurrens, aureo radio texe-
 bat.
 Sylva autem specum circumcreverat
 virescens,
 Alpūsque, populūsque, et benè-odo-
 rata cypressus.
 Ibi verò et aves extensas-alas-haben-
 tes nidulabantur,
 Bubones, accipitrēsque, latāsque-lin-
 guas-habentes cornices
 Marinæ, quibus utique marina opera
 curæ-sunt.
 Ibidem porò extensa erat circum spe-
 luncam cavam
 Vitis pubescens ; florebat verò uvis :
 Fontes autem ex-ordine quatuor flu-
 bant aquâ limpidâ,
 Vicini inter-se versi aliò alius.
 Circum verò prata mollia violarum,
 atque apii,
 Virecebant : ibi deindè etiam vel im-
 mortalis si-accessisset.
 Admiratus esset intuens, et oblectatus
 animo suo.
 Illic stans mirabatur internuncius Ar-
 gicida.
 Cæterum postquam omnia suo admi-
 ratu est animo,
 Statim in amplam speluncam perrexit ;
 neque ipsum coram.

“ ὁδῶν,” legisse Macrobius, “ θύον δ' ὑπὸ καλὸν
 “ ὁδῶν.” Minus rectè. Al. θύον.

Ver. 60, 63 et 238, 68, 69. — ὁδῶν —
 πεφύκει — τετάνυστο — τεθῆλη.] Vide ad Il. α',
 37 ; et δ', 492.

Ver. 63 et 398. Ὑλῃ.] Similitérque ver. 257 ;
 ἔλκω Vide ad Il. γ', 155.

Ibid. — ἀμφιπεφύκει.] Al. ἀμφὶ πεφύκει.

Ver. 66. Σκῶπές τ'.] Λέγει δὲ Ἀριστοτέλης τὰς παρ'
 Ὀμήρου λῆς τὸ σῆμα μὴ λέγειν, ἀλλὰ ἀπλῶς ὀνομα-
 ζεῖν κῶπας. Τὰς ἐν τῷ τῆσιν τὸ σῆμα ἀμάρτανον τ'
 καὶ τὸ ὄνομα ἀληθινὰς, καὶ τὸ Ὀμήρου περὶ τ' ὅρων κρίσι-
 αὶς τε. Ἐ γινώσκω. *Ælian. de Animal. Lib. XV,*
cap. 28. Ὁ Μήδης δὲ Ἀλέξανδρθ' φησὶ τὰς παρ'
 Ὀμήρου χωρὶς τῶ σ' κῶπας εἶναι, καὶ Ἀριστοτέλη ὅτι αὐ-
 τὰς ὀνομαζέται. — Καὶ Σπιντορθ' αὖ ἐν δδῶν-
 τῃ ὀνομαζέται, χωρὶς τῶ σ' κῶπας αὐτὰς ὀνομαζέται. *Athe-
 næus, Lib. IX, cap. 10.* “ Planè contrarium ta-
 “ men,” inquit *Casaubonus* in annotationibus ad
 hunc *Athenæi* locum, “ scribit Theocriti vetus
 “ interpres ; cuius sunt hæc ad Idyllium primum ;
 “ Ἀλέξανδρος φησὶ, τὰς σκῶπας σὺν ἐπιτεταῖς τῇ φω-
 “ νῇ, δὶδ' καὶ παρ' Ὀμήρῳ φησὶν ὁδῶν δοκεῖν γράφειν,
 “ Σκῶπές τ' ἱρηκές τε. Οὐ δὲ γὰρ, φησὶ, γράφειν
 “ χωρὶς τῶ σ'.”

Ibid. — ἱρηκές.] Τὸ δὲ, ἱρηκές, ἰωνικῶς ψιλῆται.
Eustath. Alii hîc habent ἱρηκές.

Ibid. — κορῶναι Εἰνάλλαι.] Κορῶναι δὲ εἰνάλλαι,
 καὶ αὐτὰς Παλαιὰς, αἱ αἰθναι. *Eustath.*

Ver. 68. Ἡ δ'.] Al. Ἡδ'.

Ibid. — σπέης.] Al. σπείης et σπείος.

Ver. 69. Ἡμερὶς ἡβώωσα.] Ἀμπελθ', εἰς λῆστο-
 λην τ' ἀγρίας, ἀμπελῶσα. *Schol.* Ἡμερὶς δὲ, κατὰ
 μὴν πολλὰς, ἢ ἡμερθ' ἀμπελθ', πρὸς λῆστολην τ' ἀγρι-
 αδος. — Ἐν δὲ ὑπομνήμασι παλαιαῖς τοῖς εἰς τὸ
 ἔ τῆς Ἰλιάδος, εἶδος λεπτοφλοῖς θρῶς ἢ ἡμερὶς λέγεται,
 καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς σαφυλή. *Eustath.*

Ver. 72. Ἀμφὶ ἢ λεμῶνες μαλακοὶ ἴσθ'.] Ἴον, εἰ-
 δος ἄθως. *Schol.* Τὸ ἢ, ἴσθ', οἷα τῶν γράφων. ὁ καὶ
 κριτῆον, καὶ καὶ πολλοὶς ἀρίσκει τ' Παλαιῶν ἰα τὸ ἐν λε-
 μῶν σὺν εἶσιν, ἀλλὰ σῖα, καὶ μέχρι τῶν φαίνεται οἷς,
 καθὰ καὶ τοῖς σελίνας, χρῆμα δαψιλὲς ὕδατθ'. Δάμνωσι
 τὸ πλέον ἐν αὐτῷ. Διὸ καὶ πηγὰς προανέβηεν ὕδατων,
 καὶ ἐρρέθη, ὡς χωρὶς σὺν εἶσι δάμνω αὐτὰ. *Eustath.*
 Vide et *Athenæum, lib. II, cap. 19, sub fine.*

Ver. 73. — ἔνθα κ' ἔπειτα.] Al. ἔνθα δ' ἔπειτα.

Ibid. — καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν Θήσαιοτο ἰδὼν.]
 “ L' admiration que les Dieux mêmes auroient
 “ pour ce beau lieu, nous ne saurions nous empê-
 “ cher d' l'avoir pour la belle description qu' Ho-
 “ mere en a faite.” *Dacier.*

Ver. 77, 476. — ἤλυθεν — ὑπὸ ἡλῶν.] Vide
 suprâ ad β', 262 ; et ad Il. α', 37.

- Ἦγνοίησεν ἰδῶσα Καλυψώ, δῖα θεάων.
(Οὐ γάρ τ' ἀγνώτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλον)
80 Ἀθάνατοι, ἔδ' εἴτις ὑπὸ πρῶθι δώματα ναίει.)
Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσῆα μεγάλητορα ἔνδον ἔτετμεν,
Ἀλλ' ὄγ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος ἔνθα πάρος περ,
Δάκρυσι καὶ ῥοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείδων.
85 Ἑρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψώ, δῖα θεάων,
Ἐν θρόνῳ ἰδρύσασα φαεινῷ, σιγαλόεντι·
Τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσόρραπι, εἰλήλυσθας,
Αἰδοῖός τε φίλος τε; πάρος γε μὲν ἔτι θαμίζεις.
Αὔδα, ὅ, τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
90 Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν.
Ἀλλ' ἔπειο προτέρω, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θεῖω.
Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν,
Ἀμβροσίης πλήσασα· κέρασσε δ' ἑνέκταρ ἐρυθρόν.
Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦδε λήκτορ Ἀργειφόντης.

Ver. 79. Οὐ γάρ τ' ἀγνώτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται.] Ita edidit *Barnesius* ex *Eustathio*, qui et in contextu et in commentario hoc modo legit. Cumque *Barnesio* faciunt et Codices nonnulli à *Tho. Bentleio* collati. *Vulg.* Οὐ γάρ τ' ἀγνώτες γε θεοί.

Ver. 81. Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσῆα.] Ὅτι δεινῶς μεθοδεύει ὁ Ποιητής, μὴ εἶναι τὸ Ὀδυσῆα ἔνδον παρὰ τῇ Καλυψῷ, ὅτε εἰς αὐτὴν ἦλθεν Ἑρμῆς. Ποιῶν δὲ τῆτο, ἵνα πρόφρασ-
σα κατὰ τὸ Ποιητὴν δόξῃ χαρίσασθαι αὐτῷ ἡ Καλυψώ τὸν πλὴν ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ ὁφλισθῇ ἐκείνῳ χάριν αὐτῇ *Eustath.* Sed vide infra ad ver. 87.

Ver. 82. — πάρος περ.] *Al.* πάρος γε.

Ver. 83. Δάκρυσι καὶ ῥοναχῇσι καὶ ἄλγεσι.] Vide infra ad λ', 611.

Ver. 84 et 158. — δερκέσκετο.] Similitérque ver. 135, φίλειον, ἔτρεπον, ἐφασκον· et ver. 154, ἰαύσκεν. Vide ad II. β', 221; et α', 37.

Ver. 86. — σιγαλόεντι.] Ὁ σιγαλόεις θρόνος, — ὁ ποικίλος λῆξ, τὸ κατεστυγμένον εἶναι. *Eustath.*

Ver. 87. Τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσόρραπι.] *Heraclides Ponticus* locum hunc allegoricè interpretatur: Καὶ μὴν καὶ ἡ Καλυψώ (inquit) τὴν πειρὰν τῆς ποικίλων παρ' Ὀδυσσεύς λόγων, Ἑρμῆν προσηγόρευσε· μόγις μὲν, ἀλλ' ὁμῶς καταβίβαντο αὐτῶν τὰ ἔρωτα τῆς Νύμφης, ὡς εἰς Ἰθάκην προπέμφθειν. Vide supra ad ver. 47; et ad II. α', 360.

Ignoravit conspicata Calypso, nobilis dea.

(Non enim ignoti utique dii invicem sunt

Immortales; neque si quis longè-procul aedes habitet.)

Neque verò Ulyssiem magnanimum intus invenit;

Sed is in littore fiebat sedens; ubi antea etiam,

Lachrymis et gemitibus et doloribus animum macerans,

Pontum in infructuosum prospiciebat, lachrymas stillans.

Mercurium autem interrogabat Calypso, nobilis dea,

In throno collocatum splendido, admirando;

“Cur ad me, Mercuri aureo-caduceo, venisti,

“Venerandusque charusque? antè quidem neutiquam frequentabas:

“Eloquere, quod in-animo-habes; perficere autem me animus jubet,

“Si possum quidem perficere, et si perfici potest.

“Verùm sequere ulterius, ut tibi hospitalia apponam.

Sic utique locuta dea appofuit mentem,

Ambrosiâ repletam, miscuitque nectar rubrum.

Ceterùm bibebat et comedebat inter-nuncius Argicida.

Ver. 88. — θαμίζεις.] *Barnesius* legendum conjicit θαμίζεις· nec malè. Vide ad II. α', 37; et β', 221.

Ver. 89. Αὔδα, ὅ, τι φρονέεις.] In *Vulgatis* scriptum est Αὔδα· *Barnesius* autem ex MS et ex *Eustathio* edidit Αὔδα· uti et in omnibus legitur, *Iliad.* ε', 195; σ', 426, ubi idem versus occurrit. Rectè: contrahitur enim (uti notat *Barnesius*) ex Αὔδα· adeoque ultimam habet longam, propter sequentem vocalem solummodò hîc corripit. Vide ad II. ν', 192.

Ver. 89, 90. Αὔδα, ὅ, τι φρονέεις· — τετελεσμένον ἐστίν.]

— Tuus, ô regina, quid optes

Explorare labor; mihi iussa capeffere fas est.

Æn. I, 80.

Vide et ad II. ε', 195.

Ver. 90. — εἰ τετελεσμένον ἐστίν.] Εἰ φύσιν ἔχει τὸ δύνασθαι τελειωθῆναι· ἢ δυνατόν ἐστι γενέσθαι. *Schol.*

Ver. 91. Ἀλλ' ἔπειο προτέρω.] Deest hic versus in MSS duobus à *Tho. Bentleio* collatis.

Ver. 93. — κέρασσε δὲ νέκταρ.] Νῦν ἐνέχουσιν, ἀπὸ τῆς ἀρχαίας συνηθείας· εἰς κέρασιν γὰρ ἐγγέοντες ἐπινον. *Schol.*

Ibid. — κέρασσε.] Rectè cum duplici σ', quippe non ex κέραω, sed ex κέραννυμι deductum. Vide ad II. α', 67; et ν', 1.

- 95 Αὐτὰρ ἐπεὶ δειπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἔδωδ',
 Καὶ τότε δὴ μιν ἔπεισιν ἀμειβόμεν προσέειπεν·
 Εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα, θεὰ, θεόν; αὐτὰρ ἐγὼ τοι
 Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπῆσω· κέλεαι γάρ.
 Ζεὺς ἐμὲ ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
 100 Τίς δ' ἂν ἐκὼν τοσσόνδε ληιδεσάμην ἀλμυρὸν ὕδωρ,
 Ἄσπετον; ὅδε τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἷτε θεοῖσιν
 Ἱερὰ τε ῥέζουσι, καὶ ἐξαίτης ἐκατόμβας.
 Ἀλλὰ μάλ' ἔπως ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
 Οὔτε παρέξ ἐλθεῖν ἄλλον θεόν, ὅθ' ἀλιῶσαι.
 105 Φησὶ τοι ἄνδρα παρῆναι οἷζυρώτατον ἄλλων
 Τῶν ἀνδρῶν, οἱ ἄστυ πρὸ Πριάμοιο μάχοντο
 Εἰνάετες, δεκάτῳ ἧ πόλιν πέσαντες ἔβησαν
 Οἴκαδ'· ἀτὰρ ἐν νότῳ Ἀθλιναίῳ ἀλίτοντο,
 Ἦσφιν ἐπ' ὄρσ' ἀνεμόν τε καχὸν, καὶ κύματα μακρά·
 110 Ἐθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἑσθλοὶ ἑταῖροι,
 Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἀνεμός τε φέρων καὶ κύμα πέλασεν.
 Τὸν νῦν σ' ἠνώγει σποπεμπέμεν ὅ, τι τάχιστα·
 Οὐ γάρ σ' οἱ τῇδ' αἴσα φίλων ἀπο νόσφιν ὀλέσθ',
 Ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλος τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθ'
 115 Οἶκον ἐς ὑφόροφον, καὶ ἐν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Ὡς φάτο· ῥίγησεν ἧ Καλυψώ, δῖα θεάων,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεια πειρόμεντα προσήδα·

Porro postquam coenaverat, et refecerat
 animum cibo,

Tum verò ipsam verbis respondens al-
 locutus est;

"Interrogas me huc profectum, dea,
 deum? est ego tibi

"Verè sermonem enarrabo; jubes
 enim.

"Jupiter me jussit huc ire invi-
 tum;

"Quis enim volens tantam percurrere
 salinam aquam,

"Immensam? neque ulla propè
 mortalium urbs, qui utique diis

"Sacraeque faciunt, et eximias hec-
 tombas.

"Sed nullo modo fas est Jovis men-
 tem Aegiochii

"Neque praetergredi alium deum,
 neque irritam facere.

"Ait tibi virum adesse ærumnosis-
 simum præter cæteros

"Viros, qui circa urbem Priami
 pugnabant

"Novennio; decimo verò urbem de-
 populati abiverunt

"Domum: at in reditu Palladem
 offenderunt;

"Quæ ipsis excitavit ventumque
 malum, et fluctus ingentes.

"Ibi alii quidem omnes periierunt ex-
 imil socii,

"Hunc autem huc ventusque ferens
 et fluctus appulit.

"Eum nunc te jubet dimittere quàm
 celerimè;

"Non enim ei hic fors est ab a-
 micis seorsum perire;

"Sed adhuc ei fatale est amicis
 videre, et pervenire

"Domum in excelsam, et suam in
 patriam terram.

Sic dixit: exhorruit verò Calypso,
 nobilis dea,

Et ipsum compellans verba alata dix-
 it;

Ver. 95. — δειπνησε.] Vide suprā ad δ', 535.

Ibid. — ἤραρε.] Vide ad II δ', 110.

Ver. 98. Νημερτέως τ' μῦθον ἐνισπῆσω.] Ἦτοι ἀ-
 ναμαρτήτως τὰ ληιδεσάμην κτῆται ἦδ', ὡς εἰ ἐλεγον, ἐπα-
 ληεύσομαι σοι, ἀψευδῆ τ' λόγον ἔρῳ. Porphy. Quæst.
 Homeric. 16. Cæterum enuntiabatur Νημερτέως ac
 si scriptum fuisset Νημερτῶς. Vide ad II. β', 811.
 Al. Νημερτῆς.

Ver. 99. Ζεὺς ἐμὲ ἠνώγει.] In Vulgatis editum est
 Ζεὺς ἐμὲ ἠνώγει. Quod ferri non potest. Barnesius
 edidit Ζεὺς μιν ἐμὲ ἠνώγει at nullis adductis Codici-
 bus, nullā allatā auctoritate; neque, ut opinor, ad
 sententiam satis rectè. Ad Vulgatam lectionem
 proximum est, quod in Editione Castellionis reppe-
 rit Barnesius, Ζεὺς ἐμὲ ἠνώγει uti habet et MS unus
 à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 100. — τοσσόνδε.] Vide ad II. ὁ, 357.

Ver. 101. — οἷτε.] Qui scilicet —

Ver. 103. Ἀλλὰ μάλ' ἔπως ἐστὶ Διὸς νόον.]

Ὡς σὺν ἐστὶ Διὸς κλέψαι νόον, ὡς παρὰ ληιδεῖν.

Hesiod. Theogon. ver. 613.

Διὸς ἐ παραβάτα ἐς μιν γαῖαν

Φρὴν ἀπέραιτο.

Æschylus, Supplices, ver. 1056.

Ver. 103, et 137. — αἰγιόχοιο.] Vide ad II. α',
 202.

Ver. 104. — παρέξ ἐλθεῖν.] Al. παρελθεῖν.

Ver. 108. — ἐν νότῳ Ἀθλιναίῳ ἀλίτοντο.] Vide
 suprā ad γ', 132, 135.

Ver. 110, 133, 161. — ἀπέφθιθον — Φθινε-
 τω.] Vide ad II. β', 43.

Ver. 111 et 134. — πέλασεν.] Vide ad II. γ', 1.

Ver. 116 et 171. — ῥίγησεν.] Vide ad II. β',

314

Ver.

- Σχέτλιοι ἐστὲ, θεοὶ, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
 Οἷτε θεαῖς ἀγάαδε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
 120 Ἀμφαδίλῳ, ἢ τίς τε φίλον ποιήσῃ ἀκοίτῳ.
 Ὡς μὲν ὅτ' Ὀρίων' ἔλετο ῥοδοδάκτυλῳ Ἥως,
 Τόφρα οἱ ἠγάαδε θεοὶ ρεῖα ζῶντες,
 Ἔως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονῳ Ἄρτεμις ἀγνή
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσιν ἐποιοχόμενη κατέπεφνε.
 125 Ὡς δ' ὁπότ' Ἰασίῳ ἐϋπλόκαμῳ Δημήτρει,
 Ὡς, θυμῷ εἴξασα, μίγῃ φιλότῃ καὶ εὐνῇ,
 Νειῶ ἐν τριπόλῳ· ἔδ' ἦν ἦεν ἄπυσσ' Ἄρης,
 Ζεὺς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῇ κεραυνῷ.
 Ὡς δ' αὖτ' ἔμην μοι ἀγάαδε, θεοὶ, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.
 130 Τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα πρὸς τρόπιος βεβαῶτα
 Οἷον· ἐπεὶ οἱ νῆα θοὴν ἀργῇ κεραυνῷ
 Ζεὺς ἔλασας ἐκέασσε μέσῳ ἐν οἴνοπι πόντῳ.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἐταῖροι,

- “Improbi estis, dii, invidi prae aliis,
 “Qui utique deabus invidetis, cum viris eas dormire
 “Palam, si qua charum sibi fecerit maritum.
 “Sic quidem cum Orionem cepit rosea-digito Aurora,
 “Tandem illi invidetis dii facile viventes,
 “Donec ipsum in Ortygia aureum-solum-habens Diana casta
 “Suis mitibus sagittis aggrediens occidit.
 “Sic etiam quando Iasioni comas-pulchra Ceres
 “Suo animo obsecuta, commixta est amore et concubitu,
 “Novali in tertio; neque diu fuit ignarus
 “Jupiter, qui ipsum occidit percussus corusco fulmine.
 “Sic rursus nunc mihi invidetis, dii, mortalem virum adesse.
 “Illum quidem ego servavi navis-carinae insistentem
 “Solum; quoniam ei navem celere corusco fulmine
 “Jupiter percussam diffudit medio in nigro ponto.
 “Ibi alii quidem omnes perierunt eximii socii,

Ver. 118. Σχέτλιοι ἐστὲ θεοὶ, ζηλήμονες.] Τὸ δὲ, ζηλήμονες, γράφεται μὲν καὶ δηλήμονες, ὅ ἐστι βλαπτικοί. Eusebius. Eiusdem lectionis hic meminit et Scholiastes; firmaturque ea tum ex Iliad. α', 33, ubi idem hemistichium occurrit, et in Vulgatis legitur δηλήμονες; tum ex eo quod vox δηλήμων etiam alibi apud Poetam usurpetur; vox ζηλήμων, nusquam nisi hoc loco. Vide infra σ', 84, 115; φ', 308.

Ver. 120. — ἢ τίς τε φίλον ποιήσῃ ἀκοίτῳ.] Ita ex Henrico Stephano aliisque restituit Barnesius. Alii corrupte, ἢ τίς φίλον. Caeterum Editio Heruagiana, (notante Barnesio,) habet ἢ τίς τε φίλον; atque ita habet etiam Codex unus à Tho. Bentleio collatus. Quae fortè et verior lectio.

Ver. 121. — Ὀρίων' ἔλετο.] Al. Ὀρίωνα ἔλε. Ibid. et ver. 228. — ῥοδοδάκτυλῳ Ἥως.] Vide supra ad β', 1; et ad Il. α', 477.

Ver. 122. — ἠγάαδε.] Barnesius legendum conjicit ἠγάασαδε, ut Iliad. γ', 181.

Ver. 123. Ἔως μιν.] Pronuntiabatur Ὡς μιν. Ibid. — Ὀρτυγίῃ.] Τῇ Δήλῳ νῆσῳ δὲ καὶ Δήλῳ ἐστὶν ἀνὰ μέσον τῆς Κυκλάδων. Schol.

Ibid. — Ἄρτεμις ἀγνή Οἷς ἀγανοῖς βελέεσιν.] Vide ad Il. τ', 59; et α', 605, 606: item infra ad α', 409.

et integræ
 Tentator Orion Dianæ,
 Virgineâ domitus sagittâ.

Horat. Carm. Lib. III, Ode iv, ver. 70.

Οἱ πλείονες ὑπὸ Σκορπίου φασὶν αὐτὸν ἀνῆρθε, βιαζόμενον τὴν Ἄρτεμιν. Ὁ γὰρ Ἀπόλλων οὐκ ἀνείλεν, ἵσως μὴ παρὼν τότε. Schol. ad ver. 121 supra.

Ver. 125. Ὡς δ' ὁπότ' Ἰασίῳ.] Τὰς καὶ Δημήτρεος ὁ Πλῆτος. Ἦν δὲ Κρηὶς ὁ Ἰασίῳ. Ἐξάνικος δὲ Ἠλέκτρας καὶ Διὸς αὐτὸν γενεαλογεῖ. Schol. Δημήτρει μὲν Πλῆτος ἐγενέσθαι, δὲ Ἰασίῳ Ἡρώϊ μινγεῖσθαι ἐρατῇ φιλότῃ.

Hesiod. Theogon. ver. 969.

Alii locum hunc allegoricè interpretantur: Ἐνιοὶ δὲ (inquit Scholiastes) φασὶν γεωργικώτατον ὄντα, δοῦσαν ἔχειν, ὅτι τῇ Δημήτρει συνώκει. Similitèr et Heraclides Ponticus: Ἰασίῳ ἀνὴρ γεωργίας ἐπιμελέμενος, καὶ θαψιλῶς τὰς ἀπὸ τῆς ἰδίας ἀγρῶν καρπὸς λαμβάνων, εὐκότως ὑπὸ τῆς Δημήτρους ἔδοξεν ἠγαπήσθαι.

Ver. 126. Ὡς θυμῷ εἴξασα.] Vide ad Il. ι', 594.

Ver. 126 et 227. — φιλότῃ.] Similitèrque ver. 135, φίλεον. Vide ad Il. υ', 309.

Ver. 127. — τριπόλῳ.] Τρίτον ἐστραμμένη. Schol.

Ver. 129. — ἀγάαδε.] Al. ἀγάαδε.

Ver. 130. Τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα.]

Ejectum littore, egentem, Excepi — βεβαῶτα.] Vide ad Il. ν', 46.

Ver. 132. — ἔλασας.] Apud Scholiasten et Codices plerosque ἔλασας. Vide infra ad η', 250, ubi iterum occurrit hic versus.

- Τὸν δ' ἄρα δῦε' ἀνεμός τε φέρον καὶ κύμα πέλασσι.
 135 Τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἦδ' ἔφασκον
 Θήσιν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα.
 Ἀλλ' ἐπεὶ ἔπος ἐστὶ Διὸς νόον Αἰγιοόχοιο
 Οὔτε παρέξ ἔλθειν ἄλλον θεόν, ἔδ' ἀλιῶσαι
 Ἐρρέτω, εἴ μιν κύνες ἐποτρύνῃ καὶ ἀγῶγῃ,
 140 Πόντον ἐπ' ἀτρυγέιον πέμψω δέ μιν ἔπη ἔγωγε.
 Οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,
 Οἳ κέν μιν πέμπουσιν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Αὐτάς οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, ἔδ' ἐπικεύσω,
 Ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἢ πατρίδα γαίαν ἱκῆν).
 145 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Διόχοιο Ἀργεϊφόντης
 Οὔτω νῦν ὑπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,
 Μήπως τοι μετόπισθε κοτεσάμενός γε χαλεπήνῃ.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀργεϊφόντης.
 Ἡ δ' ἐπ' Ὀδυσῆα μεγαλήτορα πότνια νύμφη
 150 Ἥϊ, ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
 Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὖρε καθήμενον ἔδε πόλ' ὄσσε
 Δακρυόφιν τέρσοντο· κατέβητο δὲ γλυκὺς αἶων
 Νόστον ὀδυρομένῳ, ἐπεὶ ἔκετι ἦνδαν νύμφη.
 Ἀλλ' ἦτοι νύκτας μὲν ἰάμεσκεν καὶ ἀνάγκη
 155 Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελῆσθαι
 Ἥματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἡϊόνεσσι καθίζων,

“ Hunc verò huc ventisque ferens
 et fluctus appulit.
 “ Hunc quidem ego amicum excipiebam
 et enutriebam, atque dicebam
 “ Me facturam eum immortalem, et
 senii-expertem diebus omnibus.
 “ Verum quandoquidem nullo pacto
 fas est Jovis mentem Aegiochi
 “ Neque praetergredi alium deum,
 neque irritam facere;
 “ Valeat, si cum ille impellit et ire
 jubet,
 “ Pontum per instructuosum: dimit-
 tam verò ipsum nusquam ego,
 “ Non enim mihi adsunt naves re-
 migio-instructae et socii,
 “ Qui ipsum deducant per lata dorsa
 maris.
 “ At ei lubens consulam, neque ce-
 labo,
 “ Ut omnino incolumis suam in pa-
 triam perveniat.
 Hanc autem rursus allocutus est inter-
 nuncius Argicida;
 “ Sic nunc dimitte, Jovisque respice
 iram,
 “ Ne fortassis tibi in posterum iratus
 succensuerit.
 Sic atque locutus abiit fortis Argici-
 da.
 At ad Ulysses magnanimum vene-
 randa Nympha
 Ibat, postquam Jovis audierat man-
 data.
 Illum autem in littore invenit seden-
 tem; neque unquam oculi
 A-lachrymis ficcabantur, consume-
 batur verò dulcis aetas
 Ob-reditum lugenti, quoniam non
 amplius placebat Nympha.
 At sanè nocte quidem dormiebat
 etiam necessitate
 In specubus cavis, nolens apud volen-
 tem:
 Die verò in petris et littoribus se-
 dens,

Ver. 137. — ἐπεὶ ἔπος ἐστὶ Διὸς νόον.] Vide su-
 præ ad ver. 103.

Ver. 138. — παρέξ ἔλθειν.] Al. παρελθεῖν. Ut
 supra ver. 104.

Ibid. — ἔδ' ἀλιῶσαι.] Al. ἔδ' ἀλιῶσαι. Ut su-
 præ ver. 104.

Ver. 139. Ἐρρέτω.] Malè hic Scholiastes apud
 Barnesium: Ἀμφιόλοισι, (inquit,) πότρινον εἰς Δία, ἢ
 εἰς Ὀδυσῆα. Ambiguitatem nempe exquisivit vir
 eruditus, quæ nulla est. De Ulyssæ enim hoc om-
 nino intelligendum liquet ex sequente, “ εἴ μιν κύνες
 ἐποτρύνῃ καὶ ἀγῶγῃ.”

Ver. 145. 149, 151. Τὸν δ' — Ἡ δ' — Τὸν
 δ'.] Vide ad Il. α', 57; et δ', 160.

Ver. 146. — Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν.]
 Εὐ δ' ἐπὶ ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένον εἶναι.
 Hesiod. Erg. κ' Ἡμῖν. II, 324.

Ἐν τούτοις ὅτε τὴν ὅπιν ἐτυμολογῇ, ἥτις ἐστὶ τὸ μετό-
 πισθεν, ἥτοι τὸν μελλόντων, θεία ἐπιστροφή. Eustath.

Vide ad Il. π', 388.
 Ver. 151. — ἄρ'.] Non hic supervacuam est
 istud ἄρ' sententiam enim connectit cum eo
 quod præcessit, ver. 82; “ Ἀλλ' ὅγ' ἐπ' ἀκτῆς
 κλειῆς ἔσθ'.”

Ver. 152. — κατέβητο ὁ γλυκὺς αἶων.] Ἐν δὲ
 κρυπῇ ἢ αὐτῷ ὁ βίος χρόνος, καὶ κατετήκετο. Schol.

Ver. 153. — ἐπεὶ ἔκετι ἦνδαν νύμφη.] Ita Vul-
 gati. Ἐπεὶ ἔκετι αὐτῇ ἦνδαν νύμφη. Eustath. Bar-
 nesius verò edidit, ἦνδαν νύμφη. Δηλώνει, (ut ipse
 annotat,) νόστον Ὀδυσῆως. Atque hoc modo expli-
 cat Scholiastes: Καὶ ὅταν ἦνδαν ἀποπέμπω ἐπὶ αὐτόν.
 Quæ nec inveniusta accipiendi ratio. Sed et vulga-
 tam lectionem agnovisse Scholiasten liquet ex inter-
 pretatione ab ipso statim deinceps adjuncta; Ἡ τὸ μὲν
 πρῶτον,

- Δάκρυσι καὶ ὄναχῃσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
 Πόντον ἐπ' ἀτρυγέτον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.
 Ἀγχι δ' ἱσταμένη προσεφώνεε δῖα θεάων·
 160 Κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδὲ τοι αἰὼν
 Φθινέτω· ἦδη γὰρ σε μάλα πρὸ φρασσ' ἀποπέμψω.
 Ἄλλ' ἄγε, δέματα μακρὰ ταμὼν, ἀρμόζωο χαλκῷ
 Εὐρεῖαν χεδίλῳ· ἀτὰρ ἱκρία πῆξαι ἐπ' αὐτῇ
 Ὑψῷ, ὥς σε φέρουσιν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον.
 165 Αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
 Ἐνθήσω μυμοικέ, ἃ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι·
 Εἴματά τ' ἀμφιέσω· πέμψω δέ τοι ἔρον ὀπιόθεν,
 Ὡς κε μάλ' ἀσκηθῇς σὴν πατρίδα γαίαν ἱκναι,
 Αἴκε θεοὶ γ' ἐθέλωσι, τοὶ ἕρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 170 Οἱ μὲν φέρτεροί εἰσι νοῆσαι τε κρῖναί τε.
 Ὡς φάτο· ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἄλλο τι δὴ σὺ, θεὰ, τόδε μήδεαι, ὅδε τι πομπήν,
 Ἥ με κέλειαι χεδίη περσάν μεγάλαῖτμα θαλάσσης,
 175 Δεινὸν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' ἔδ' ἐπὶ νῆες εἶσαι
 Ὠκύποροι περώουσι, ἀγαλλόμηναι Διὸς ἔρω.
 Οὐδ' ἂν ἐγὼν, ἀέκητι σέθεν, χεδίης ἐπιβαίλω,
 Εἰ μή μοι τλαίης γε, θεὰ, μέγαν ὄρκον ὀμόσσαι,
 Μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βεβλευσέμεν ἄλλο.

Lachrymis et gemitibus et doloribus
 animum macerans,
 Pontem in infructuosum prospiciebat,
 lachrymas stillans.
 Propè autem astans allocuta est nobi-
 lis dea ;
 " Infelix, nè mihi amplius hîc luge-
 as, neque tibi ætas
 " Consumatur ; jam enim te per-
 quàm-lubens dimittam.
 " Verùm age, lignis longis abscissis,
 compinge-tibi ferro
 " Latam ratem : atque tabulata fige
 in eâ
 " Altè, ut te ferat per obscurum
 pontum.
 " Porro ego panem et aquam, et vi-
 num rubrum
 " Imponam animo-gratum, quæ ti-
 bi famem arceant :
 " Vestēsque induam ; mittamque ti-
 bi ventum à tergo,
 " Ut omninò incolumis tuam in pa-
 triam terram pervenias,
 " Si modò dii utique voluerint, qui
 cælum latum habitant,
 " Qui me potiores sunt in cognoscen-
 dōque judicandōque.
 Sic ait : exhorruit autem patiens no-
 bilis Ulysses,
 Et ipsam allocutus verba alata dix-
 it ;
 " Aliud quid jam tu, dea, hoc moliris,
 et neutiquam dimissionem ;
 " Quæ me jubes rate trajicere ingen-
 tes fluctus maris,
 " Horrendōsque difficilēsque ; quos
 neque naves æquales
 " Veloces trajiciunt, gaudentes Jo-
 vis vento.
 " Neque ego, te invitâ, ratem con-
 scenderim,
 " Nisi mihi dignêris, dea, magnum
 jusjurandum jurare,
 " Nullum mihi ipsi damnum ma-
 lum structuram te aliud.

πρῶτον, ὡς σώσασαν, ἔφερον [Ita *Barnesius* pro cor-
 rupto σώσας ἀνέφερον] τὸ ὃ κατὰ ταῦτα, ἐκείν.

Ver. 163. Εὐρεῖαν.] Ita hîc edidit *Barnesius* ; at-
 que ita semper in *Iliade* scriptum occurrit. Ita
 etiam in omnibus Exemplaribus legitur infra *ver.*
 483 hujus libri. *Vulg.* hoc in loco Εὐρεῖαν. Ma-
 lé ; nam (ut rectè annotat *Barnesius*) α brevis
 nunquam in ἡ Ionicum migrat. Vide ad *Il.* β',
 633 ; et γ', 192.

Ibid. — χεδίλῳ.] Τὴν εἰκαίως κατασκευασθεῖσαν
 ναὺν λέγει. *Schol.* Vide supra ad *ver.* 33.

Ibid. — ἱκρία.] Τὰ ὀρθὰ ξύλα, ἐφ' ἃν τὰ τῆς νεῆος
 κατασφάλματα πῆγνυνται, τὰ ἐγκύλια [ἐγκοίλια] λεγό-
 μενα παρ' ἡμῶν. *Schol.*

Ver. 167. — πέμψω δέ τοι ἔρον ὀπιόθεν.] Vide
 infra ad λ', 6.

Ver. 170. — κρῖναί.] Vide ad *Il.* α', 309,
 314, et 338.

Ver. 173, 182, 183. Ἄλλο τι δὴ — Ἥ δὴ —
 Οἶον δὴ.] Vide infra ad *ver.* 204.

Ver. 173. — μήδεαι.] *Al.* μήδεα. Malé.

Ver. 174. Ἥ με κέλειαι.] Pronuntiabatur κέλη· ut
 rectè notavit *Barnesius*.

Ver. 174, 177. — χεδίη — χεδίης.] Vide
 supra ad *ver.* 33 et 163.

Ver. 175. — νῆες εἶσαι.] Vide supra ad γ', 10.

Ver. 176. — ἀγαλλόμηναι Διὸς ἔρω.] Καὶ ὅρα τὸ,
 ἀγαλλόμηναι, ὡς ἐπὶ ἐμψύχων τῶν νηῶν λεχθέν. *Euf-*
tath. Κέχρηται Ὀμηρὸς πολλαχῇ τὰ τὰ ἀψύχα ἐμ-
 ψύχα λέγειν, ἀπὸ τῆς μεταφορᾶς· οὐ πᾶσι ὃ τὸ εὐερ-
 γειαν ποιεῖν, εὐδοκίμει. *Aristot. Rhetoric. Lib.* III,
cap. 11. Vide ad *Il.* λ', 573.

Ver. 177. — ἔγων.] *Al.* ἔγων.

Ver.

- 180 Ὡς φάτο· μείδῃσεν δὲ Καλυψώ, δῖα θεάων,
 Χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε.
 Ἡ δὲ ἀλιτρός γ' ἐσσί, καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς.
 Οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφρέσθης ἀγορεύσαι;
 Ἴσῳ νῦν τόδῃ Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρύς ὑπέρθεν,
 185 Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, (ὅτε μέγιστος
 Ὀρκος, δεινότητος τε πέλη μακάρεσσι θεοῖσι.)
 Μὴ τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βελευσέμεν ἄλλο.
 Ἀλλὰ τὰ μὲν νόεω καὶ φράσσομαι, ἄσος δ' ἐμοὶ περ
 Αὐτῇ μηδοίμεν, ὅτε με χρεῖαῖ τόσον ἴκοι.
 190 Καὶ γὰρ ἐμοὶ νόστος ἐστὶν ἐναΐσιμος, εἰδὲ μοι αὐτῇ
 Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεέμεν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο δῖα θεάων
 Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαίνει θεοῖο.
 Ἴξον δὲ σπείος γλαφυρὸν θεὸς ἦδ' ἐκαὶ ἀνῆρ.
 195 Καί ῥ' ὁ μὲν ἔνθα κάθιζεν ἐπὶ θρόνῳ, ἔνθεν ἀνέστη
 Ἑρμείας· νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἐδωδὴν,

Ver. 182. Ἡ δὲ ἀλιτρός γ' ἐσσί, καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς.] Ἀλιτρός, ὁ μὴ ἀπὸ λαοῦ γινώσκων, ὁ ἀμαρτωλός. Ἀποφώλια, ἀπαίδευτα· φώλιοι γὰρ τὰ παιδευτήρια· ἢ ὅτι οὐκ ἂν τις ἀποφύγοιτο, ὡς ἀρρετὴν ἢ ἀσύνητον. Schol. Τὸ δὲ “ἀλιτρός ἐσσί καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς,” ἀντὶ τῆς ἡλικίας καὶ οὐκ εἰσπας τὸ ἀλγὺς, ὅτι ταῦτα μὴ ἀπαίδευτος ὢν ἀποφώλιος ἢ ὁ ἀπαίδευτος καὶ ἀδίδακτος. Eustath. Similiter et Porphyrius: Θαυμάζει δὲ καὶ Καλυψώ, πῶς ἀπειρεῖ ταύτη ὁ Ὀδυσσεύς, εἰ μὴ ὁμοίᾳ περὶ τὴν ἐκπομπήν, καὶ περὶ οὐκ ἂν ἄφρων, καὶ γνώμης διὰς εὐσύνειτος ὁ ἰρώσης. Quæst. Homeric. 2. Simplicius tamen et verisimilius videtur, istud “οὐκ ἀποφώλια εἰδώς” cum præcedente “ἀλιτρός” voculâ καὶ copulari, et ad vocem ἐσσί utrumque referri.

Ver. 184. Ἴσῳ νῦν τόδῃ γαῖα καὶ ἑρᾶνος.]

Esto nunc Sol testis, et hæc mihi terra precanti.

Æn. XII, 176.

Fontesque fluviosque voco, quæque ætheris alti
 Relligio, et quæ cœruleo sunt numina ponto.

Ibid. 181.

——— terram, mare, sidera juro.

Ibid. 197.

Ver. 185. Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅτε μέγιστος Ὀρκός, δεινότητος τε — θεοῖσι.]

—— idque ratum, Stygii per flumina fratris,

Per pice torrentes atræque voragine ripas,

Annuit ———. Æn. IX, 104; X, 113.

Adjuro Stygii caput implacabile fontis,

Sic ait; risit verò Calypso, nobilis dea,

Manūque ipsum demulsit, verbūmq; fecit, dixitque;

“Profectò improbus es, et non incautā sciens:

“Qualem jam hunc sermonem induxisti in animum proloqui?

“Sciat nunc hoc Tetra et Cælum latum supernè,

“Et subter-labens Stygis aqua, (quod utique maximum

“Jusjurandum, gravissimūmq; est beatis diis;)

“Non ullam tibi ipsi damnum malum me constructuram aliud.

“Sed ea quidem cogito et suadebo, quæcunque sanè mihi

“Ipsi suaderem, si-quando me necessitas tantoperè urgeret.

“Etenim mihi mens est æqua; neque mihi ipsi

“Animus intra præcordia ferreus, sed misericors.

Sic utique locuta, prævit nobilis dea

Celeritèr; ille verò deinde post vestigia ibat deæ:

Pervenerunt autem ad speluncam cavam dea atque vir,

Et ille quidem illic resedit in folio, undè surrexerat

Mercurius: Nympha verò apposuit omnem cibum

Una superstitio superis quæ reddita Divis.

Æn. XII, 816.

——— Stygiamque paludem,

Dii cujus jurare timent, et fallere numen.

Æn. VI, 323.

Μάλιστα δὲ τὸ Στυγὸς τὸ ὄνομα ἐς τὴν ποίησιν ἐπιστηγίγεται Ὀμήρῳ. — “Ἴσῳ νῦν τόδῃ γαῖα — Καὶ τὸ “κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ.” Ταῦτα μὲν δὲ ἐποίησεν, ὡς ἂν ἴδῃ ἐς τὸ ὕδωρ τὸ Στυγὸς γάζον. — Τὸ δὲ ὕδωρ τὸ δὲ δὲ κρημνὸς ὅτι παρὰ τὴν Νάνακρον γάζον, ἐμπύπτει μὲν πρῶτον ἐς πέτρην ὑψηλὴν διεξελθὼν δὲ εἰς τὴν πέτρην, ἐς τὴν Κρατὶν ποταμὸν κατῆσι. Θάνατος δὲ τὸ ὕδωρ φέρει τῷτο καὶ ἀνθρώπων καὶ ἄλλων ζῶντων. Pausanias, lib. VIII, cap. 18.

Ver. 187. Μὴ τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βελευσέμεν ἄλλο.] “Nequid tibi mali me decuò molituram.” Eustathius vocem ἄλλο aliter explicat: Καὶ ὅρα (inquit) τὸ, ἄλλο, δηλοῦν τὴν ἐτερότητα τῆς κακῆς πρὸς τὸ αγαθόν. Sed, ut opinor, minus rectè.

Ver. 189. — ὅτι με χρεῖαῖ τόσον ἴκοι.] Vide suprâ ad δ', 312.

Ver. 190. — εἰδὲ μοι αὐτῇ Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος.] Haud dissimiliter Persius;

—— Neque enim mihi cornea fibra est.

Satyr. I, ver. 47.

Vide infrâ ad ψ', 103, 172.

Ver. 195. — κάθιζεν.] Al. καθίζει.

Ibid. — θρόνῳ.] Vide suprâ ad α', 145.

Ver.

Ἔοθεν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδυσιν.
 Αὐτὴ δ' ἀντίον δ' ἵζεν Ὀδυσσῆος θεῖοιο,
 Τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίῳ δμασί καὶ νέκταρ ἔθηκαν.
 200 Οἱ δ' ἐπ' οὐκ ἔτιμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδῆτύος ἠδὲ ποτῆτος,
 τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Καλυψὼ δῖα θεῶων·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Οὕτω δὴ οἰκόνδε φίλῳ ἐς πατρίδα γαίαν
 205 Αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἵεναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμψης.
 Εἴγε μὲν εἰδέης σῆσι φρεσὶν, ὅσσα τοι αἶσα
 Κῆδ' ἀναπλῆσαι, πρὶν πατρίδα γαίαν ἰδέσθαι,
 Ἐνθάδε αὖθι μένων σὺν ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις,
 Ἀθάνατος τ' εἴης ἱμερόμενός περ ἰδέσθαι
 210 Σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν ἐέλδραι ἡματα πάντα.
 Οὐ μὲν θῶ κείνης γε χερῶν εὐχομαι εἶναι,
 Οὐδέμας, εἴδ' ἐφύνην· ἐπεὶ ἔπος εἴδ' ἔοικεν
 Θνητὰς ἀθανάτησι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.
 Τὴν δ' ἀπαμύβορμος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 215 Πότνια θεῶν, μή μοι τόδε χάω· οἶδα καὶ αὐτὸς
 Πάντα μάλ', ἔνεκα σέο παρὲν Πηνελόπειαν
 Εἶδος ἀκιδνοτέρη, μέγεθός τ', εἰς ἅντα ἰδέσθαι.

Ad-edendum et bibendum; qualia mortales viri edunt.
 Ipsa verò è-regione sedit Ulyssis divini,
 Ipsi autem ambrosiam ancillæ et nectar apposuerunt.
 Hi verò ad cibos paratos appositos manus extendebant.
 Cæterum postquam saturati sunt cibo et potu,
 His deinde sermonis exordiebatur Calypso nobilis dea;
 "Inclute Lærtiade, versute Ulysses,
 "Siccine verò domum charam in patriam terram
 "Protinus nunc vis proficisci? tu verò vale nihilominus.
 "Siquidem scires tuâ mente, quot tibi fatale-est
 "Dolores implere, priusquam in patriam terram pervenias;
 "Certè hic manens unâ mecum hanc domum custodires,
 "Immortalisque esses: quantumvis cupidus-fis videndi
 "Tuam uxorem, cujus usque desiderio-teneris dies omnes.
 "Nequaquam certè illâ inferior gloriâ esse,
 "Nec corpore, neque oris-habitu: quandoquidem minimè decet
 "Mortales cum immortalibus corpore et formâ contendere.
 Hanc autem respondens allocutus est versutus Ulysses;
 "Veneranda dea, nè mihi ob-hoc succenseas; scio enim ipse
 "Omnia omnino, quod te prudens Penelope
 "Formâ deterior sit, staturâque, coram aspectu:

Ver. 201. Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν.] Vide ad II. α. 469.

Ver. 204. Οὕτω δὴ οἰκόνδε.] "Siccine reverà domum ἔσς?" Λαμβάνεται ὅτι ἐν παθητικοῖς πολλαὶ οἱ σύνδεσμοι ἔσσι. ὥστε ἐπὶ τῇ Καλυψῷ πρὸς τὸν Ὀδυσσεῖα. "Οὕτω δὴ οἰκόνδε." Εἰ γὰρ τὸ σύνδεσμον ἐξέλκοι, συνειραρήσει καὶ τὸ πάθος. Demetr. Phaler. περὶ Ἑρμηνείας, § 57. Vide ad II. ε', 433, et 504; et ὁ, 201. Cæterum Eustathius in commentario citat, "Οὕτω νῦν οἰκόνδε ἔσς;" Minus rectè.

Ver. 205. — σὺ ὃ χαῖρε καὶ ἔμψης.] Τὸ "ἔμψης" ἢ καὶ "ἔμψα" λέγεται, ἐν τῷ τῷ τόπῳ "ὅμως" σημαίνει. Schol. MSS apud Barnesium. Quæ si vera sit interpretatio, sententia erit; "Quamvis discedere et me relinquere paras, opto tibi
 "nihilominus omnia benè cedant." Vide ad II. ε', 174.

Ver. 208. Ἐνθάδε αὖθι μένων σὺν ἐμοί.] Al. Ἐνθάδε καὶ αὖθι μένων παρ' ἐμοί. Quæ fortè et verior lectio.

Ver. 209, et 218. Ἀθάνατος.] Similitèrque ver. 213, 447; ἀθανάτησι, ἀθανάτοις. Vide ad II. α. 398.

Ver. 212. — ἐπεὶ ἔπος εἴδ' ἔοικεν Θνητὰς ἀθανάτησι — ἐρίζειν.]

Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων. Iliad. ε', 441.

Ver. 215. Πότνια θεῶν, μή μοι τόδε χάω.] Καὶ ὅρα τὴν ἀπὸ παντὸς ἔργου δεινότητα. Τὸ τραχὺ τε καὶ τὸ λόγῳ ἐλαφνέ, ζητήσας ὡς ἐρρέθη συγγνώμῃ καὶ τῷ καταρκτικῷ ἐπιτίτῳ ἐκολάκωσε, πότνια θεῶν προσεῖπεν τὴν Καλυψὼ καὶ τῇ συντόμῳ συγκρίσει ἐταπεινώσει τὴν Πηνελόπειαν. Eustath. Cæterum aut legendum Πότνια θεῶν, uti scriptum est infra ὁ, 61, atque uti in uno MS hîc scriptum repperit Barnesius; aut pronuntiandum, Πότνια θεῶν, μή μοι ἔσς. Vide ad II. α. 18.

Ver. 217. — ἀκιδνοτέρη.] Οἱ μὲν γλωσσογράφοι, ἀδινεσίρα· οἱ δὲ, εὐτελεσίρα. Schol.

Ibid. — εἰς ἅντα ἰδέσθαι.] Eustathius in commentario legit, εἰς ὅπα τ' ἰδέσθαι.

Ver.

- (Ἡ μὲν γὰρ, βροτός ἐστι, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρως.)
 Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἡματα πάντα
 220 Οἴκαδ' ἔλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἡμᾶς ἰδέσθαι.
 Εἰ δ' αὖ τις ραίησι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 Τλήσομαι, ἐν γήθεσσι ἔχων ταλαπενθέα θυμόν.
 Ἦδη γὰρ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα
 Κύμασι καὶ πολέμῳ μετὰ καὶ τόδ' τοῖσι γενέσθω.
 225 Ὡς ἔφαθ' ἥλιος δ' ἄρ' ἔδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν.
 Ἐλθόντες δ' ἄρα τῶγε μυχῶ σπείεις γλαφυροῖο,
 Τερπέσθην φιλότῃτι, παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
 Ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
 Αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔννυτ' Ὀδυσσεύς.
 230 Αὐτὴ δ' ἀργύφειον φᾶρος μέγα ἔννυτο νύμφη,
 Λεπτόν, καὶ χαρίεν, ὧδ' δὲ ζώνην βάλετ' ἱζύϊ
 Καλὴν, χρυσεῖν κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτῃν.
 Καὶ τότε Ὀδυσσεὶ μεγαλήτορι μῆδετο πομπήν.
 Δῶκε μὲν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμῃσι,
 235 Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
 Στειλειὸν ὤρεα καλλές, ἐλάϊνον, εὖ ἐναρῆρός.
 Δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον εὐξοόν· ἦρχε δ' ὁδοῖο
 Νῆσθε ἐπ' ἐχατῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,

" (Illa enim mortalis est, tu verò immortalis et senil-expers.)
 " Sed et sic volo, et desidero diebus omnibus,
 " Domumque redire, et reditū diem videre.
 " Quod si quis me pessundet decorum in nigro ponto,
 " Patiar, in pectore habens patientem-ærumnarum animum:
 " Jam enim valde multa passus sum, et multa pertuli
 " Fluctibus et bello: post illa et hoc quoque fiat.
 Sic dixit; sol verò occidit, et tenebræ advenierunt.
 Profecti autem hi in secessum speluncæ cavæ,
 Oblectabantur amore, propè invicem manentes.
 Quando autem manē-genita apparuit rosea-digito aurora,
 Continuo quidem chlenamque tunicaque induit Ulysses;
 Ipsa verò candidam stolam ingentem induit Nympha,
 Tenuem et venustam, zonamque circumposuit lumbis
 Pulchram, auream: capitiq; imposuit calyptram:
 Et tum Ulyssi magnanimo apparabat dimissionem.
 Dedit quidem ei securim magnam, habilem in manibus,
 Ferream, utrinque acutam: cæterum in ipsa erat
 Manubrium perpulchrum, oleaginum, benè aptatum:
 Dedit verò deinde asciam politam; et dux-erat viæ
 Insulæ ad extremam-oram, ubi arbores proceræ crescebant;

Ver. 219, 220. Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐθέλω — Οἴκαδ' ἔλθέμεναι.] Οὐ γὰρ ἀναγκαστὸν εἶναι ἔτι τῷ Ἀχιλλεῖ τὴν εὐχὴν, ἔτι τῷ Νέστορι τὴν συμβουλὴν, ἔτι τῷ Ὀδυσσεὶ τὴν ἀσφάλειαν· ἔτι γὰρ — τῷ Ὀδυσσεὶ οἴκοι μένειν περὶ τὸ Νῆριον τὸ εὐφύλλον ἐν τῇ γῇ τῇ καροτρόφῳ· ἢ τὸ τελευταῖον παρὰ Καλυψοῖ ἐν ἀντρῷ καταρρῦτον καὶ κατασκήνιον, ὡς Νυμφῶν διαπεπλεγμένον, ἀγῆρως ὄντι καὶ ἀθανάτῳ· ἀλλ' ἔχ' εἰλετο ἀθάνατος εἶναι, ἀργὸς ὢν, καὶ μηδὲν χρώμενος τῇ ἀρετῇ. Ἀνάγκη γὰρ ταύτῃ μεταχειριζόμενον ἀνθρωπίνους συμπόλους παρὰ καλλόμενος πολλάκις βοᾶν, " Τέτλαθι δὴ κραδίη, καὶ κύντηρον ἄλλο πότε;" (infra ὁ, 18.) Τίς δ' ἂν μνήμη τῷ Ὀδυσσεὶ, ἂν ἀφίλως αὐτῷ τὰ δυσχερῆ; Maximus Tyrius, Dissertat. XXXV.

Ibid. — ἐέλδομαι.] Al. ἐλδομαι.

Ver. 222. Τλήσομαι, ἐν γήθεσσι ἔχων ταλαπενθέα θυμόν· Ἦδη γὰρ μάλα πόλλ' ἔπαθον.]

Fortem hoc animum tolerare jubebo;
 Et quondam majora tuli.

Horat. Serm. Lib. II, v, 20.

Γεναιότερον γὰρ ἐὰν τῷ παιδὶ τὸ φιλόσοφον, ὥσπερ ψυ-

χῶ σίδηρος ἔμπυρρον, ἔτω τοῖς κινδύνοις συμμέμμεν. Nazianz. Orat. XXIII, § 27. Vide infra ad ὁ, 18.

Ibid. — γήθεσσι ἔχων.] Al. γήθεσι φέρον.

Ver. 224. Κύμασι, καὶ πολέμῳ.] Σωτηριανὴν ῥητορικῶς ἐν δυοῖν λέξει τὰ κατ' αὐτοὺς μυρία παθεῖν. Τὸ γὰρ " κύμασι καὶ πολέμῳ" τὸ μὲν, τὰ περὶ Τροίαν δηλοῖ τὸ ἔ, τὰ κατὰ θάλασσαν. Eustath.

Ὀδυσσεὶα μυρία πόντων

Ἀλγία μετρήσαντα πολυκλήτοις ἀνέδλοις.

Oppian. Halieutic. lib. II, ver. 503.

Ver. 226. — σπείεις.] Al. σπείδεις.

Ver. 231. — ἱζύϊ.] Pronuntiabatur ἱζύ.

Ver. 236. — ἐναρῆρός.] Al. ἐπαρῆρός.

Ver. 238 et 241. — ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει, Κλήρη τ', ἔσθ'.] Τῶν δένδρων τὰ μὲν καρποφόρα καλῶς προσαγορεύει — τὰ δ' εἰς ξυλείαν εὐθετα, μακρὰ τοῖς ἐπιθέτοις τὰς χρήσεις ἀγασσίδων. Ἐνθεν, " δένδρεα μακρὰ πεφύκει, Κλήρη τ', αἰγυρός τ', ἐλάτη τ' ἢ " ὑπερομῆκης. Athenæus, Lib. I, cap. 19. Vide infra ad ὁ, 114.

Ver.

- Κλήθρη τ', αἴγειρός τ', ἐλάτῃ τ' ἦν ὕρανομήκης,
 240 Αὔα πάλαι, περίκηλα, τὰ οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ δειξ', ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκη,
 Ἥ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψῶ, δῖα θεάων.
 Αὐτὰρ ὁ τὰ μνηστο δῖρα· θοῶς δέ οἱ ἦνυτο ἔργον·
 Εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῶ,
 245 Ζέσσε δ' ἐπιταμένως, καὶ ἐπὶ γάθμῳ ἴθυε.
 Τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψῶ, δῖα θεάων.
 Τέτρηγεν δ' ἄρα πάντα, καὶ ἤρμοσεν ἀλλήλοισι·
 Γόμφοισιν δ' ἄρα τῶ γε καὶ ἀρμονίῃσιν ἄρην.
 Ὅσπον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνῶσε; ἀνὴρ
 250 Φορτίδος εὐρείης, εὐ εἰδὼς τεκτοσυνάων,
 Τόσπον ἐπ' εὐρεῖαν σχεδίῳ ποιήσατ' Ὀδυσσεύς.
 Ἴκρια ᾗ γήσας, ἀραρὼν θαμέσι ταμίνεσσι,
 Ποίῃ· ἀτὰρ μακρῇσιν ἐπηγεκνίδεσσι τελεύτα.
 Ἐν δ' ἰζὼν ποίει, καὶ ἐπὶ κριον ἄρμενον αὐτῶ·
 255 Πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον ποιήσατο, ὅφρ' ἰθύνοι·
 Φράζεε δέ μιν ῥίπεσσι λαμπερὲς οἰσύνῃσι,

Ver. 244. Εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα.] “Arbores
 “non minus viginti deiecit.” Vel, ut reddit Bar-
 nesius; “Viginti arbores ipsas.” Vide ad Il. 6,
 161; 6, 373, et 470.

Ver. 245. — γάθμῳ.] Κανόνα, ὑπομεμιλητω-
 μένον χροῖον, ἢ τεκτονικὴν σπάρτον. Schol.

Ver. 247, et 248. — ἄρα.] Deinceps —
 Ut oportebat —.

Ver. 248. Γόμφοισιν.] Οἷς ἀρμόζεται τὰ ξύλα πρὸς
 ἀλλήλα· ἢ πασσάλους· ἢ πλατέων ἐπιέροις· ἢ σφύραις.
 Schol.

Ibid. — καὶ ἀρμονίῃσιν ἄρην.] Ἀρμονίαι ᾗ, ἀδελφον
 οἶαι τῇ σχεδίᾳ πεποιήται. Εἰκὸς ᾗ ἀπὸ φυτῶν τινῶν γε-
 νέσθαι, δι' αὐτὴν ἢ ἀναπληρῶσθαι τὴν τ' εὐπείαν χρῆσιν· ἐπεὶ
 καὶ τοῖσιν τὸ παλαιὸν αἱ νῆες ἠρμότίζοντο. Eustath.

Ibid. — ἄρην.] Aut legendum hīc ἀρρεῖ, aut
 erit ἄρην (quæ vox apud Homerum hoc tantum in
 loco occurrit) ex Aoristo ἀρραῖ vel ἀρρην. Tempus
 enim perfectum locum hīc habere nullo modo po-
 test. Vide ad Il. 6, 37. Quin et vocem hanc
 vel Aoristi, vel Imperfecti, vel Temporis ejus quod
 plusquam perfectum appellari solet, vim hīc habere
 liquet, tum ex præcedentibus ἐκβαλε, πελέκκησεν,
 ξίασε, ἰθύει, ἐνεικε, τέτρηγεν, (quæ ex τετραίνω deducta
 est,) ἤρμοσεν· tum ex Scholiastis interpretatione,
 qui istud ἀρρην exponit, ἤρμοσε.

Ver. 249. — ἔδαφος νηὸς.] Τὸ κατώτατον κύτος
 τῆς νηὸς. Schol.

Ver. 250. Φορτίδος.] Λέγεται ᾗ Φορτίς, ἢ πρὸς ἐμ-
 πορικὸν Φόρτον ναυπηγηθεῖσα. Eustath.

Ver. 251. — εὐρεῖαν.] Ita edidit Barnesius.
 Rectè, ut opinor. Vide suprā ad ver. 163. Vulgg.
 εὐρείην.

Ver. 252. Ἴκρια ᾗ γήσας.] Ἐνταῦθα ᾗ, ἵκρια δοκεῖ
 τὰ ἐγκοιλία λέγειν. Eustath. Vide suprā ad ver.
 163.

Ibid. — θαμίνεσσι.] Τοῖς ἐπιμήκεισι ξύλοις, ᾗ πα-
 ρατίθεται τοῖς ἱκρίοις ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν πρὸς τὸ ἐσά-
 ναι· ἢ τοῖς ὀρθοῖς ξύλοις, οἷς τὰ πηδάλια ἐμπίσσεται.
 Schol.

Ver. 253. — ἐπηγεκνίδεσσι.] Ταῖς λαμπρῶς
 σάνισι. Schol. Ἐπηγεκνίδες ᾗ, σανίδες ἐν πλάτῃ εἰς
 πρύμναν τεταμέναι καὶ ἐπινηγεκνίδες. Eustath.

Ver. 254. — ἐπὶ κριον.] Τὴν κραιάαν, τὸ πλάγιον
 ξύλον τῆς νηὸς, ᾗ προσδίδεται τὰ ἀρμῆμα. Schol.

Ver. 256. — ῥίπεσσι — οἰσύνῃσι.] Τοῖς τ' ἰτέ-
 ραις ῥάβδοις, ᾗ ἐς κλάδους· ἢ ἀπὸ οἰσύνῃων, [Barnesius
 edidit οἰσύνῃων,] ᾗ ἐς ἱματῶδες φυτὸν. Schol. ῥί-
 πες ᾗ, πλέγμα, φασί, καλὰ μὲν πλάτῃ ὡς ψίαθαι.
 Eustath.

Alnusque, populusque, abiesque erat
 in-cælum-pertingens,
 Aridæ dudum, valdè-ficcæ, quæ ei
 navigarent levitèr.
 Cæterum postquàm ostendisset, ubi
 arbores procerae crescerent,
 Rediit quidem domum Calypso, no-
 bilis dea.
 At ille cædebat ligna; celeritèr verò
 ei perficiebatur opus:
 Viginti autem deiecit arbores omnes,
 dolavitque deindè ferro,
 Lævigavitque scitè, et ad normam di-
 rexit.
 Interea autem attulit terebras Calyp-
 so, nobilis dea:
 Terebravit verò is omnia, et composuit
 inter se.
 Clavis autem eam [ratem] et compa-
 gibus aptavit.
 Quantùmque quis fundum navis fa-
 bricaverit vir
 Onerariæ latæ, benè peritus fabrilis-
 artis,
 In tantum latam ratem confecit U-
 lysses.
 Tabulata verò erigens, coaptans densis
 trabibus,
 Faciebat; cæterum longis asseribus
 perficiebat.
 In eâ porrò malum fecit, et anten-
 nam congruentem ei:
 Præterea gubernaculum fecit, ut diri-
 geret:
 Communivit quoque ipsam cratibus
 undique salignis,

- Κύματος εἶλας ἔμεν· πολλὴν δ' ἐπεχέυατο ὕλιν.
 Τόφρα δὲ φάρε' ἔπεικε Καλυψώ, δῖα θεάων,
 Ἰγία ποιήσααζ· ὁ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ ταῖ.
 260 Ἐν δ' ὑπέρας τε, κάλῃς τε, πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ.
 Μοχλοῖσιν δ' ἄρα τὴν γε κατέρυσεν εἰς ἄλα δῖαν.
 Τέτρατον ἡμας ἔιν, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα.
 Τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ' ἀπὸ ἡσθ δῖα Καλυψώ,
 Εἵματα τ' ἀμφιέσασα θυώδεια, καὶ λίσσασα.
 265 Ἐν δὲ οἱ ἀσπὸν ἔθηκε θεὰ μέλαν οἶνοιο
 Τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατ' ἔμεγαν· ἐν δὲ καὶ ἦια
 Κωρύκῳ· ἐν δὲ οἱ ὄψα τίθη μενοεικέα πολλὰ.
 Οὐρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρὸν τε.
 Γηθόσυν δ' ἔρω πέτασ' ἰγία δῖος Ὀδυσσεύς·
 270 Αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνήντων,

Ver. 257. — πολλὴν δ' ἐπεχέυατο ὕλιν.] *Al.*
 πολλὴ δ' ἐπεχέυατο ὕλιν. Minus recte.

Ver. 260. — ἰγίας.] Τὰς ἐν τῇ ἀκρῇ τ' ὀνόνης
 ἐξημίνους κάλῃς· ἢ τὰς τροχλίας. *Schol.*

Ibid. — κάλῃς.] Τὰ χροῖα, δι' ὧν ἀνάγεται καὶ κα-
 τέργεται ἡ κεφαλή. *Schol.*

Ibid. — πόδας τ'.] Πόδες δὲ, τὰ κάτω δύο χροῖ-
 νία, οἷς πρὸς πρῶας καὶ πρῶαν δεσμεῖται τὸ ἴσιον.
 — Οἱ δὲ Παλαιοὶ φράζοντο καὶ ἔτω. Πόδες πλοῖν,
 χροῖοι κάτωθεν συνέχοντες τὴν ὀνύλιν ἢ οἱ μεταγωγοὶ
 τὰ κέρατα· ἢ, κατὰ ἄλλους, οἷς συνέχεται ἀπὸ πρῶ-
 ρας καὶ ἀπὸ πρῶτης ὁ ἴσιος ἢ τὰ ἐκατέρωθεν, φασί, προσ-
 διδεδυμένα τοῖς ἀρμένις χροῖα. *Eustath.*

Unā omnes fecere pedem. — *Æn.* V, 830.

Ver. 261. — ἄλα δῖαν.] Vide suprā ad ver.
 20; et ad *Il.* φ', 219.

Ver. 262. Τέτρατον ἡμας ἔιν.] *Clemens Alexan-*
drinus, Strom. lib. V, et Eusebius, Præparat. E-
uangel. lib. XIII, cap. 13, citant, "Ἐβδόμον ἡμας
ἔιν. Verum, ut notavit *Barneſius*, malè; nisi illi
 fortè, versu sequente, pro "Τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ"
 "πέμπ", legerint "Ὀγδοάτῳ δ' ἄρα πέμπ' ἔσ."

Ver. 264. — θυώδεια, καὶ λίσσασα.] *Macrobium,*
Saturnal. Lib. II, cap. 15 sub fine, citat; θυώδεια,
συναλόντα. Vide et suprā ad ver. 60.

Ver. 266. — ἦια.] Pronuntiabatur ἦα· uti no-
 tavit *Barneſius*.

Ver. 268. Οὐρον δὲ προέηκεν.] Vide infrā ad λ', 6.

Ver. 269. — πέτασ'.] Similitérque ver. 369
 et 370, δισκέδασ'. Vide ad *Il.* α', 67.

Ver. 270. Αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνετο.]

omnes

Fluctuum propugnaculum ut essent; multamque ingessit materiam.

Interea verò linthea attulit Calypso, nobilis dea.

Ad vela conficienda, ille autem benè confecit et ista.

Illigavit quoque funesque, rudentesque, pedesque in ea.

Vestibus autem deinde eam deduxit in mare vastum.

Quartus dies erat, et ei perfecta erant omnia.

Quinto verò dimisit ab insulā nobilissimā Calypso,

Vestibusque indutum odoratis, et lavatum.

Imposuit autem ei utrem dea nigri vini

Alterum, alterum verò aquæ magnum; et viatica

In perā; imposuitque ei obsonia animo-grata multa:

Ventum autem præmisit innocuumque placidumque.

Lætus verò vento-secundo extendit vela nobilis Ulysses:

Ipse verò gubernaculo dirigebat artificiosè,

Explorat ventos, atque auribus aëra captat.

Sidera cuncta notat tacito labentia cœlo

Arcturum, pluviasque Hyadas, geminosque Triones,

Armatumque auro circumspicit Oriona.

Æn. III, 513.

clavumque affixus et hærens

Nusquam amittebat, oculosque sub astra tenebat.

Æn. V, 852.

Quorum priore de loco, ita *Macrobium*: "Guber-

"nator, qui explorat cœlum, crebrò reflectere cer-

"vicem debet, captando de diversis cœli regionibus

"securitatem sereni. Hoc mirè et velut colo-

"ribus Maro pinxit. Nam quia Arcturus juxta

"septentrionem est, Taurus verò, in quo Hyades

"sunt, sed et Orion in regione austris sunt; cre-

"bram cervicis reflexionem in Palinuro sidera

"consulente descripsit. *Arcturum*, inquit; ecce

"intuetur partem septentrionis: deinde, *Pliadæque*,

"*Hyadas*; ecce ad austrum flectitur: *geminosque*

"*Triones*; rursus ad septentriones vertit aspectum:

"*Armatumque auro circumspicit Oriona*; iterum se

"ad austrum reflectit. Sed et verbo, *circumspicit*,

"varietatem sæpè se vicissim convertentis ostendit.

"Homerus gubernatorem suum semel inducit in-

"tuentem *Pleiadas*, quæ in australi regione sunt;

"semel *Boötem* et *Arcton*, quæ sunt in septentri-

"onali polo." *Saturnal. Lib. V, cap. 11.* Ubi

in transitu notandum, quod apud *Virgilium* jam le-

gimus, "*Arcturum, pluviasque Hyadas*;" legisse

Macrobium, "*Arcturum, Pliadæque, Hyadas, &c.*"

Æn. III, 516.

Ver.

- Πόντον ἐπιπλείων· ὁ δ' ἐχώσατο κηρόθι μάλλον·
 285 Κινήσας δὲ χεῖρη προτὶ ὄν μυθήσατο θυμόν·
 ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβόλευσαν θεοὶ ἄλλως
 Ἄμφ' Ὀδυσῆϊ, ἐμείο μετ' Αἰθίοπεσσιν ἐόντ'·
 Καὶ δὴ Φαίηκων γαίης χεῖδον, ἔνθα οἱ αἶσα
 Ἐκφυγέειν μέγα πείρας οἰζύτ', ἦ μιν ἰχάνη·
 290 Ἄλλ' ἔτι μὲν μιν φημὶ ἄδην ἐλάαν κακότητ'·
 ὦς εἰπὼν, σύναγεν νεφέλας, ἐπ' ἄραξε δὲ πόντον,
 Χερσὶ τρίαιναν ἐλών· πάσας δ' ὀρόθυεν ἀέλλας
 Παντοίων ἀνέμων· σὺν δὲ νεφέεσσι χάλυψε
 Γαῖαν ὁμῶς καὶ πόντον· ὀρώρ' δ' ἔβρανόθεν νύξ.
 295 Σὺν δ' Εὐρὸς τε Νότος τ' ἔπεσε, Ζέφυρός τε δυσαῆς,
 Καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.

Super pontum navigans; ille verò iratus est ex corde magis:
 Quassansque caput ad suum dixit animum;
 "Papæ, profecto jam statuerunt dii aliter
 "De Ulyssse, me apud Æthiopas absente:
 "Et jam Phæacum terræ propè-est, ubi ei fatale
 "Effugere magnam metam ærunarum, quæ ipsum occupant:
 "Sed adhuc quidem ipsum puto abundè miseriarum subiturum.
 Sic fatus collegit nubes, et turbavit pontum,
 Manibus tridente sumpto; omnesque concitavit procellas
 Omnigenorum ventorum; nubibusque operuit
 Terram simul et pontum; ingruit autem à-cælo nox.
 Unà verò Eurûsque Notûsque ruit, Zephyrûsque vehemens,
 Et Boreas serenus, ingentem fluctum provolvens.

† Πισιδίας. Schol. "Sunt hi populi inter Lyciam, et Pamphyliam. Aliis Pisidæ dicti postea feruntur." Benedi. Annotat. in Pindar. Olymp. Ode XIII, ver. 129. Vide Strabonem, Geograph. lib. I, pag. 39; 59, 60; al. 21; 34. item Herodotum, Lib. I, cap. 173.

Ibid. — ἴδν.] Al. ἴδν. Quod versum perimit.

Ver. 284. — ἐπιπλείων.] Al. ἐπιπλέον.

Ibid. — ὁ δ' ἐχώσατο κηρόθι μάλλον· Κινήσας ὃ κάρη.]

— stetit acri fixa dolore;

Tum quassans caput, hæc effudit pectore dicta.

Æn. VII, 291.

Ver. 285. — προτὶ ὄν μυθήσατο θυμόν.]

Sic adeo infistit, secumque ita corde volutat.

Æn. IV, 533.

Ver. 286. ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβόλευσαν θεοὶ ἄλλως Ἄμφ' Ὀδυσῆϊ.]

Hæc secum: Mene incepto defistere victiam,

Nec posse Italiâ Teucrorum avertere regem?

Quippè vector fatis —. Æn. I, 41.

Ver. 288. — γαίης χεῖδον.] Barnesius de suo edidit, γαίη χεῖδον. Nullâ idoneâ ratione.

Ver. 289. — πείρας.] Al. πύρας.

Ver. 290. — φημὶ ἄδην.] Al. φημὶ ἄδην.

Ibid. — ἄδην ἐλάαν κακότητ'·.] Κορον χεῖρ τῆς κακίας. Schol.

Οὐ λήξω, πρὶν Τρώας ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο.

Iliad. τ', 423.

Ver. 291. ὦς εἰπὼν, σύναγεν νεφέλας.]

Hæc ubi dicta, cavum conversâ cuspide montem

Impulit in latus; ac venti velut agmine facto,

Quâ data porta, ruunt; et terras turbine perfiant.

Incubuerunt mari —. Æn. I, 85.

Porro optimè de hoc loco observavit Dionysius Halicarnassensis, Poëtam res verbis, grandes grandibus, tenues tenuibus pulcherrimè depingere. Χαρακτῆρὶς εἰσι τ' λόγων, τὰ καλὲρθρα Πλάσματ'α, ὡς τὸ μὲν, ἄδην, τὸ δ', ἔχον —. Τὸ μὲν ἄδην ἐν πλάσμα ἐκείνῳ ἐστὶ, τὸ δ', τῇ τ' λέξει ἐ τῇ τ' ἰσημῶν κατασκευῇ μεγάλας ἔχον ἰμφάσεις· αἰὲν ἐστὶν, "ὦς εἰπὼν, σύναγεν" νεφέλας ἔσ'· Περὶ τ' Ὀμήρου ποιήσεως, § 9. Vide ad II. ζ, 466. Cæterum in hæc tempestatis descriptione Virgilium Homero longè superiorem contendit Scaliger, Poët. lib. V, cap. 3.

Ver. 293. — σὺν ὃ νεφέεσσι χάλυψε Γαῖαν ὁμῶς καὶ πόντον.]

Σὺν δ' ἔχον νεφέλας τε καὶ ἔρην· πᾶσα δ' ὑπερθε Νύξ ἐχέθη περὶ γαῖαν· ἐπ' ἔχλυσεν δὲ θάλασσαν.

Quintus Calaber, παραλιπομένων Ὀμηρικῶν,

lib. XIV, ver. 460.

Eripiunt subito nubes cælumque diemque Teucrorum ex oculis; ponto nox incubat atra.

Æn. I, 92.

Involvere diem nimbi, et nox humida cælum

Abstulit —. III, 198.

Olli cœruleus supra caput astitit imber,

Noctem hyememque ferens, et inhorruit unda

tenebris. V, 11.

Ver. 295. Σὺν δ' Εὐρὸς τε Νότος τ' ἔπεσε.]

Unà Eurûsque Notûsque ruunt, creberque procellis

Africus: et vastos volvunt ad littora fluctus.

Æn. I, 89.

Ibid. — ἔπεσε.] Al. ἔπεσον.

Ibid. — δυσαῆς.] Δύσπνευς· ἢ ἀπὸ δυσμῶν πνέων.

Schol.

Ver. 296. — Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.]

Continuâ

Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λύτο γόνατα καὶ φίλον ἦτορ.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν.
ὦ μοι ἐγὼ δειλὸς, τί νύ μοι μήκιστα γένηται;

300 Δείδω, μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν,
ἥ μ' ἔφαθ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι,
Ἄλγε' ἀναπλήσειν· τὰδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Οἷοισιν νεφέεσσι φεγγέφει ἕρπυλον εὐρύν
Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον· ἐπισπέρχουσι δ' ἄλλαι
305 Παντοίων ἀνέμων· νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὀλεθρῶν.
Τρὶς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οἳ τότε ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρεΐδῃσι φέροντες.
Ὡς δὴ ἔγῳ ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπείν

Continuò venti volvunt mare; magnaue surgunt

Æquora. — *Æn.* III, 196.

Ἰσίου δ' ὅ, τί τε πᾶσι δῆλον, οἰκείον εἶναι ἀνέμῳ βορέῳ τὸ κυλίειν κύμα, καθὰ νότον τὸ ὠθεῖν. *Eustath.* Βορέας μὲν ἦ δὴ τὸ Ἄρκτος πῆλιν μετέωρον, “μέγα κύμα κυλίει.” Τὴν δὲ δὴ τὸ μεταρσίε φορὰν ἐπὶ τὸ ταπεινότερον, ἐκ μῆλός λεγέας κατεκύλισεν ὁ εἶχον. Τὸ μάλιν δὲ ἐπὶ τὸ νότον πῆλιν δὴ τὸ κάτω τόπων ἰσότητι, “Ἐνθα νότον μέγα κύμα ποτὶ σκαλὸν ῥέον ὠθεῖ” τὴν δὲ τὸ ταπεινότερον κίνησιν εἰς τὸ μετέωρον ἀνακυλίει. *Heraclid. Pontic.* Similiter et *Dionysius Halicarnassensis*: Ἠπίστατο δὲ (inquit) κακείνῳ, [Ὀμήρῳ], ὅτι βορέας πόλιν ὑπερ γῆν εἰς μετέωρον, ὡς καὶ ἡμᾶς τὸς ἐν τῇ κλίματι τὴν κατοικησάντας ὁ νότιος, ἐκ τῆς ἐναντίας βαθὺς· ἄθεν ἐπὶ μὲν τῷ βορέῳ φησὶ, “καὶ βορέας αἰθρηγενίτης, μέγα κύμα κυλίει.” τὴν αὖθεν ἐμπέπυσαν φορὰν τὸ ἀνέμῳ ἐμφαίνει. Τὰ δὲ “ὠθεῖ” [supra γ', 295.] τὴν δὲ τὸ κοινοτέρως πρὸς τὸ ἀναπτεῖν βίαν. Περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 13. Vide supra ad γ', 295.

Ibid. — αἰθρηγενίτης.] Αἰθρίαν καὶ εὐδίαν ποιῶν ἢ αἶθρον ποιῶν, ὅ ἐστι πάγον. *Schol.* Αἰθρηγενίτης τὸν βορέαν ἐν τοῖς ἐξῆς ἐρεῖ, ἡ γὰρ αἶθρον ποιῶντα καλεῖται τὰς παλαιάς· τῆς γὰρ, ψυχῶν, παγετόν· ὅς καὶ νύκτα ἐπαγει πηγυλίδα, ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα πρ [infra ξ', 475, 476.] ἐρεῖ ὁ ποιητής. *Eustath.* ad ver. 268 hujus libri.

Ver. 297. Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λύτο γόνατα.]

Exemplò Æneæ solvuntur frigore membra.

Æn. I, 96.

Ibid. et ver. 406. — λύτο.] Vide ad II. φ', 114; et α', 1.

Ver. 299. — τί νύ μοι μήκιστα γένηται;] Τίνα μοι τέτων δύναται γενέσθαι μείζονα κακά; Τινὲς δὲ λέγουσιν ὅτι γράψω, ἢ ἢ μήκιστα, ἀντὶ τῆς, τίς μοι γένηται

Et tunc Ulyssis soluta sunt genua et charum cor:

Ingemiscensque dixit ad suum magnum animum;

“Heu me miserum, quid me tandem fiet?”

“Vereor, ne jam omnia dea vera dixerit;

“Quæ me dicebat in mari, priusquam in patriam terram pervenissem,

“Dolores impleturum esse: ea sanè nunc omnia perficiuntur.

“Qualibus nubibus obtegit cælum latum

“Jupiter, turbavitque mare; ingruunt verò procellæ

“Omnigenorum ventorum: nunc mihi certum grave exitium.

“Ter beati Danai et quater, qui tunc perierunt

“Trojâ in latâ, Atreidis gratificantes.

“Utinam ego mortuus fuisset, et fatum obisset,

μηχανή; Οἱ δὲ, τί νύ; πῶς; ὡς κακί, [*Iliad.* χ', 431,]

“τί νύ βεβόημαι;” πῶς μοι τέτων δύναται μείζονα γενέσθαι κακά; *Schol.* Ubi *Scholias* videtur legisse, “τίνα μοι μήκιστα γένηται;” *Servatâ* autem vulgatâ lectione, fatis perspicua videtur sententia.

Ver. 302. — ἀναπλήσειν.] *Al.* ἀνατλήσειν.

Ver. 305. — νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὀλεθρῶν.] Vide supra ad α', 11.

Ver. 306. Τρὶς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις.]

— O terque quaterque beati,

Queis ante ora patrum, Trojæ sub mœnibus altis, Contigit oppetere. — *Æn.* I, 98.

Similiter apud *Senecam*;

O ter quaterque prospero fato dati,

Quos hausit Æc.

Hippolyt. ver. 691.

Item Oraculum apud *Pausaniam*;

Τρισμάκαρες κύνες καὶ τετράκις ἄνδρες ἔσονται.

Achaica, lib. VII, cap. 5.

Πάντων δὲ ἄριστος Κορίνθιος παῖς αἰχμάλωτος, ὅτε ἡ πόλις ἀπώλετο, καὶ Μόμμιος ἐν τῇ ἐλευθέρῳ τὸς ἐπιστάμενους γράμματα παῖδας ἐνδοσκοπῶν ἐκέλευσε γράψαι εἶχον, ἔγραψε, “Τρὶς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οἳ τότε ὄλοντο.” Καὶ ὅ παθεῖν τι τὸν Μόμμιον, φασί, καὶ δακρύσαι, καὶ πάντας ἀφείναι ἐλευθέρους τὸς τὰ παιδὶ προσήκοντας. *Plutarch. Sympotic. lib.* IX, *Probl.* 1.

Ibid. Τρὶς μάκαρες.] Τῆς ὑπερβολῆς τῆς τοιαύτης συνήθους πᾶσιν ἔσσης, τρισμάκαρες καὶ τρισπαλῆς λεγόντων. Καὶ ὁ ποιητής, “Τρισμάκαρες Δαναοὶ —.” Καὶ [*Iliad.* δ', 488;] “Ἀσπασίη, τρίκις —.” *Strabo, Geograph. lib.* I, pag. 75, al. 44.

Ver. 308. Ὡς δὴ ἔγῳ ὄφελον θανέειν.] *Al.* Καὶ δὴ ἔγῳ.

— mène Iliacis occumbere campis

Non potuisse? — *Æn.* I, 101.

Ver.

- Ἡματι τῷ, ὅτε μοι πλείστοι χαλκήρεα δῦρα
 310 Τρῶες ἐπέριψαν ὧς Πηλείωνι θανόντι.
 Τῷ κ' ἔλαχον κλέρων, καὶ μεν κλέος ἦγον Ἀχαιοί.
 Νῦν δέ με λευγαλέω θανάτῳ εἴμαρτο ἀλῶναι.
 Ὡς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασεν μέγα κύμα καὶ ἄκρης,
 Δεινὸν ἐπεσσύμενον, ὧς δὲ χεδίλῳ ἐλέλιξεν.
 315 Τῆλε δ' ὑπὸ χεδίης αὐτὸς πέσε· πηδάλιον δὲ
 Ἐκ χειρῶν προέηκε· μέσον δὲ οἱ ἴσον ἔαξε
 Δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθῶσα θύελλα.
 Τηλὺ δὲ σπείρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντῳ·
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον· εἰ δὲ δυνάσθῃ
 320 Αἶψα μάλ' ἀναχέειν, μεγάλῃ ὑπὸ κύματος ὀρμῆς.
 Εἴματα γάρ ῥ' ἐβάρυνε, τὰ οἱ πόρε δῖα Καλυψώ.
 Ὅψι δὲ δὴ ῥ' ἀνέδυσ' ἑσπέρην δ' ἐξέπλυσεν ἄλμην
 Πικρὴν, ἣ οἱ πολλὴ ὑπὸ κρατὸς κελάρυζεν.
 Ἄλλ' εἰδ' ὧς χεδίης ἐπελήθετο, τειρόμενός περ,
 325 Ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐν κύμασιν, ἐλλάβετ' αὐτῆς.
 Ἐν μέσῳ δὲ κάθιζε, τέλει θανάτῳ ἀλεείνων.
 Τὴν δ' ἐφόρῃ μέγα κύμα χτ' ῥόον ἔνθα καὶ ἔνθα.
 Ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης φορέῃσιν ἀκάνθας
 Ἀμπεδίων, πυκιναὶ δὲ πρὸς ἀλλήλησιν ἔχονται·
 330 Ὡς τὴν ἀμπέλαγ' ἀνεμοὶ φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα.
 Ἄλλοτε μὲν τε Νότος Βορρὴ προβάλεσκε φέρεσθ,

“ Die illo, quando mihi plurimi æ-
 ratas hastas
 “ Trojani injecerunt circa Achillem
 mortuum.
 “ Tum sortitus-esset parentalia, et
 meam gloriā celebrāssent Achivi :
 “ Nunc verò me tristi morte desti-
 natum est perire.
 Sic utique ipsum locutum pepulit in-
 gens fluctus à vertice,
 Horrendum irruens, circumque egit
 ratem.
 Longè verò à rate ipse excidit ; cla-
 vum autem
 E manibus dimisit, medium verò
 malum ei fregit
 Horrenda commixtorum ventorum
 irruens procella.
 Longè autem velum et antenna inci-
 derunt ponto :
 Ipsum verò sub-aquâ detinuit longo
 tempore ; neque potuit is
 Citò admodum emergere, magni sub
 fluctus impetu :
 Vestes enim gravabant, quas illi præ-
 buerat nobilissima Calypso.
 Serò verò tandem emerfit, et ex ore
 vomuit saluginem
 Amaram, quæ ei multa à capite de-
 fluebat.
 Sed neque sic ratis oblitus est, tamen
 afflictus,
 Sed impetu-facto in fluctibus, appre-
 hendit eam :
 In medio autem sedebat, finem mor-
 tis evitans.
 Hanc autem ferebat ingens fluctus per
 undarum-impetum huc atque illuc.
 Ut verò cum autumnalis Boreas fert
 spinas
 Per campum, densæ autem invicem
 coherent :
 Sic illam per mare venti ferebant huc
 atque illuc.
 Interdum quidem Notus Boreæ objec-
 tavit ferendum ;

Ver. 309. Ἡματι τῷ, ὅτε μοι.]
 Temporis illius ; quo Grajâm murus Achilles
 Procubuit :

Ovid. Metam. Lib. XIII, ver. 281.

Vide suprâ ad γ', 109.

Ver. 313. — καὶ ἄκρης.] Καὶ κεφαλῆς ἢ ἀντὶ
 τῷ ὅλον καὶ τὸ καὶ ἄκρας πόλιν ἐλαῖν, φαιμέν. Schol.
 Vide ad II. π', 548.

Ver. 314, 315, 324, 338, 343. — χεδίῳ —
 χεδίης — χεδίῳ.] Vide suprâ ad ver. 33.

Ver. 317. Δεινὴ μισγομένων ἐστ.] Vide ad II. δ',
 452, et 455.

Ver. 318. Τηλὺ δὲ σπείρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντῳ.]
 Arma virum, tabulæque, et Troia gaza per
 undas. Æn. I, 123.

Ibid. — ἐπίκριον.] Vide suprâ ad ver. 254.

Ver. 321 et 322. — ῥ'.] Ut fit —

Ver. 322. Ὅψι δὲ δὴ ῥ' ἀνέδυσ' ἑσπέρην δ' ἐξέπ-
 λυσεν ἄλμην.]

At gravis ut fundo vix tandem redditus imo est
 Jam senior, madidæque fluens in veste Menœtes ;
 Summa petit scopuli, siccæque in rupe refedit.
 Illum et labentem Teucris et risere natantem ;
 Et salso rident revomentem pectore fluctus.

Æn. V, 178.

Ver. 323. — πρὸς.] Al. πρὸς.

Ibid. — κελάρυζεν.] Τὸ δὲ κελάρυζεν, ὀνομαστο-
 πεποιήται, ἔχον δὴλὸν ὑγρὸν ἡμέρα ροιζόντ' ἐν τῷ κα-
 τάρρειον. Eustath. Vide infrâ ad ε', 394. Cæte-
 rum Vulgati hoc in loco habent κελάρυζεν. Barne-
 sius autem ex Editt. Vett. edidit κελάρυζεν atque
 ita legit Eustathius.

Ver. 328. — ὀπωρινός.] Vide ad II. ε', 5.

Ver. 329, 330. Ἀμπεδίων — ἀμπέλαγ' ὅ.] Ita
 Barneſius. Vulgg. Ἀμπεδίων — ἀμπέλαγος. Vi-
 de ad II. π', 106.

Ver.

- "Αλλοτε δ' αὐτ' Εὐρύ Ζεφύρω εἴξασκε δῖωκειν.
Τὸν δὲ ἶδεν Κάδμω θυγάτης, καλλίσφυρος Ἰνώ,
Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔλω βροτὸς αὐδήεσσα,
335 Νῦν δ' ἄλως ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς.
Ἡ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν ἀλώμενον, ἄλγ' ἔχοντα.
Αἰθυίη δ' εἰκυῖα ποτῇ ἀνεδύσατο λίμνης.
Ἴζε δ' ἐπὶ χερδὶς πολυδέσμων, εἶπε τε μῦθον.
Κάμμορε, τίπτε τοι ᾧδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
340 Ὀδύσαι' ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύς;
Οὐ μὲν δὴ σε καταφθίσῃ, μάλα περ μενεαίνων.
Ἀλλὰ μάλ' ᾧδ' ἔρξαι, (δοκέεις δέ μοι ἐκ ἀπινύσσειν.)
Εἴματα ταῦτ' ἄποδ' ἔχον, χερδίω ἀνέμοισι φέρεσθαι
Κάλλιπ' ἀτὰρ χεῖρεσσι νέων, ἐπιμαίεο νόστῳ
345 Γαίης Φαίηκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι.
Τῇ δὲ τόδε κρήδεμνον ὑπὸ στήθεσσι τάνυσσαι

Interdum verò rursus Eurys Zephyro cessit, ut persequeretur.
Hunc autem vidit Cadmi filia, pulchra-talos Ino,
Leucothea, quæ antè quidem erat mortalis vocalis;
Nunc verò maris in fluctibus deorum fortita-erat honorem:
Hæc Ulysssem miserata est vagantem, dolores habentem:
Mergo verò assimilata volatu emerfit è gurgite;
Seditque in rate multis-vinculis-aptâ, et locuta est;
" Infelix, quid tibi sic Neptunus ter-ræ-quassator
" Iratus est vehementer, quod tibi mala multa struat?
" Nequaquam quidem te perdet, licet valde cupiens.
" Sed omnino sic fac, (videris autem mihi non desipere,)
" Vestibus istis exutis, ratem ventis ferendam
" Relinque; at manibus natans quære reditum
" Ad-terram Phæacum, ubi tibi fa-tale est effugere.
" Accipe autem hanc vittam, et sub pectore extendas

Ver. 333. Τὸν δὲ ἶδεν.] Al. Τὸν δὲ εἶδεν.

Ver. 334. — ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα.] Ἡ τοι ἀλγέσσει αὐτὴ τὰ συμβάντα ἢ ἐπεὶ οἱ ἄνθρωποι φωνήεντες πρὸς τὰ ἄλλα ζῶα. Αὐδήεσσα, [Barnesius edidit Πρὶν αὐδήεσσα. legendum fortè, Ἡ αὐδήεσσα,] ἢ ἐπίγειός ποτε. Schol. Αὐδήεσσα δὲ, ἢ ἡ διαβόητος κατὰ τὰς Παλαιὰς, ὅ ἐστι αἰοδία, ἀλγὲ τὰ ἐπ' αὐτῇ συμβάντα ἢ ἡ αὐδήεσσα, εὐγενὴς γὰρ ἢ καὶ Ἀριστοφάνει, ἢ χρωμένη ἀνθρωπίνῃ φωνῇ ἢ τῷ αὐδήεντι οἱ ἄνθρωποι πρὸς ἀλγέσσειν τὴν λοιπὴν ζῶαν. Γράφεται δὲ καὶ αὐδήεσσα, τῷ ἐπὶ ἐπίγειος. νύμφη δὲ ἢ, καὶ οὐκ ὅτι ἐρασιώτης. Eustath. Atque hanc posteriorem lectionem probare videtur Barnesius: "Quum" inquit "neque θεὸς ἔσα, αὐδὴς ἐστέρηκετο, ut mox videbimus, suspicor hoc certè loco legendum, αὐδήεσσα, quam vocem Br. Schol. per τὸ ἐπίγειος exponunt. Hæc fanè Lectio semper inter Var. Lect. numeratur, quoties in Textu αὐδήεσσα legitur; et ubi de Deâ inferiori dicitur, ut de Circe, Calypso, et hæc Leucothea, videtur ideò dici; quod hæc Deæ non utique Cælestes essent, verum Terrestres, aut certè sublimares: quare αὐδήεσσα non est hic prorsus nihili habenda. Vox enim αὐδήεσσα æquè ad Cælestes Deas refertur; quod semel hic moneo: est αὐδήεσσα, qui humanâ voce præditus, articulatè loquitur, ut ζ, v. 125. Item Canopus, ut Hesiod. Μεσάων, αἱ τ' ἀνδρὰ πολυφράδιοντα τιθεῖσι, Θέσπιον, αὐδήεντα." Ita ille. Observandum tamen, si hoc in loco legas αὐδήεσσα, nequaquam istâ ratione Leucotheam à Diis Cælestibus distinguere; uti voluisse videntur Eustathius et Bar-

nesius: non enim eam θεῶν αὐδήεσαν sive αὐδήεσαν hic appellat Poëta, sed olim βρότον αὐδήεσαν sive αὐδήεσαν fuisse dicit. Quin et pro vulgatâ lectione facit versus ab ipso Barnesio citatus, Odys. ζ, 125; Ἡ νύ περ ἀνθρώπων εἰμὶ χερδὶν αὐδήεντων.

Item Iliad. τ', 407;

Αὐδήεντα δὲ ἔθηκε θεὰ Λουκώλεν Ἡρη.

At vox αὐδήεσσα nusquam apud Homerum occurrit. Vide infra ad κ', 136; et μ', 449.

Ver. 335. — θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς.] Barnesius edidit θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς. Quod et præfert Henricus Stephanus. Sed præstat, ut opinor, vulgata lectio.

Ver. 336. Ἡ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν.]

Sollertique viro, laceræ quem fracta tenentem Membra ratis, Semeles est miserata soror.

Ovid. Ibis, ver. 277.

Ver. 337 et 353. Αἰθυίη δὲ εἰκυῖα.] Αἰθυῖα δὲ, εἰδος ἡνέκα θαλασσίῃ. Schol.

Ibid. — ποτῇ.] Al. ποτὴν.

Ver. 338. Ἴζε δὲ ἐπὶ χερδὶς πολυδέσμων, εἶπε τε μῦθον.] Al. Ἴζε δὲ ἐπὶ χερδὶς, καὶ μὴ πρὸς μῦθον εἶπεν.

Ver. 341. — καταφθίσαι.] Vide ad Il. β', 43 et 833.

Ver. 342. — ἔρξαι.] Al. ἔρξον.

Ibid. — σὺν ἀπινύσσειν.] Οὐκ εἶναι ἀσύνετον. Schol.

Ver. 346. Τῇ δὲ τόδε κρήδεμνον.] Vide ad Il. ζ', 219.

Ibid. — στήθεσσι.] Al. στήθεσσι.

Ver.

- Ἀμβροτον ἔδεν τοι παθέειν δέῃ, ἔδ' ἄπολέαζ.
 Αὐτὰρ ἐπὶν χεῖρεσσιν ἐφάψαι ἠπείροιο,
 Ἀψ' ἄποδυσάμενυ βαλέειν εἰς οἶνοπα πόντον,
 350 Πολλὸν ἄπ' ἠπείρου, αὐτὸς δ' ἄπο νόσφι τραπέαζ.
 Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν.
 Αὐτὴ δ' ἄψ' ἐς πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα,
 Αἰθυίῃ εἰκυῖα· μέλαν δέ ἐ κῦμα χάλυψεν.
 Αὐτὰρ ὁ μερμήριζε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 355 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν.
 ὦ μοι ἐγὼ, μή τις μοι ὑφαίνῃσιν δόλον ἄλλον
 Ἀθανάτων, ὅτε με σχεδὴς ἄποβῇναι ἀνώγῃ.
 Ἀλλὰ μάλ' ἔπω πείσομ'· ἐπεὶ ἐκάς ὀφθαλμοῖσι
 Γαῖαν ἐγὼν ἰδόμεν, ὅθι μοι φάτο φύξιμον εἶναι.
 360 Ἀλλὰ μάλ' ὦδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον.
 Ὅφρ' ἂν μὲν κεν δῦρατ' ἐν ἁρμονίῃσιν ἀρήρη,
 Τόφρ' αὐτῆς μενέω καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχων.
 Αὐτὰρ ἐπὶν δὴ μοι σχεδίῳ ἄψ' κῦμα τινάξῃ,
 Νήξομ'· ἐπεὶ ἔ μὲν τι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον.
 365 Ἔως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε χτ' ἔφρενα καὶ χτ' θυμόν,
 Ὡρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 Δεινὸν τ', ὄρκαλέον τε, κατηρεφές· ἤλασε δ' αὐτόν.
 Ὡς δ' ἄνεμος ζαῆς ἦϊων θυμῶνα τινάξῃ
 Καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ' ἀλλυδὶς ἄλλῃ.
 370 Ὡς ἔ δῦρατα μακρὰ διεσκέδασ'· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

« Immortalem : haud tibi timendum
 nequid patiaris, aut pereas.
 « At postquam manibus contigeris
 littus,
 « Rursus exuens projice in nigrum
 pontum,
 « Longè à continente, ipse autem
 seorsum te-avertas.

Sic utique locuta dea vittam dedit :

Ipsa verò rursus pontum ingressa est
 fluctuantem,
 Mergo affimilata : niger verò ipsam
 fluctus obtexit.

Cæterum deliberavit patiens nobilis
Ulysses,

Ingemiscensque dixit ad suum mag-
num animum ;

« Heu mihi, nè quis mihi struat
dolum alium

« Immortalium, quandò me à rate
discedere jubet.

« Sed omninò nondum parebo ; quo-
niam procul oculis

« Terram ego vidi, ubi mihi dixit
effugium esse.

« Sed omninò sic faciam, videtur ve-
rò mihi esse optimum ;

« Quamdiù quidem ligna in compagi-
bus cohæserint,

« Tamdiù hic manebo et sustinebo
dolores patiens :

« At postquam mihi ratem fluctus
discusserit,

« Natabo ; quandoquidem nihil adest
prospectu melius.

Dum ille hæc cogitabat in mente et
in animo,

Immisit utique ingentem fluctum
Neptunus terræ-quassator,

Horrendumque, gravemque, excel-
sum ; impulit autem ipsum.

Ut verò cum ventus vehementer spi-
rans palearum acervum dissipet

Aridarum, quas quidem dispergat alias
aliò ;

Sic ipsius tabulata longa disperfit : ve-
rùm Ulysses

Ver. 349. — ἀποδυσάμενυ.] Similitérque ver.
350, τραπέαζ. ver. 384, Παύσααζ. et ver. 391,
ἐπαύσατο. Vide infra ad ver. 491 ; et ad i, 296.

Ver. 350. — αὐτὸς δ' ἄπο νόσφι τραπέαζ.] Αὐ-
τὸν δ' ἄπο νόσφι τραπέαζ, ὅ ἐστιν ἑμπαλὶν βλέποντα· ὁ κ' ἢ
ποιήσει ἐκείνῃ, κατὰ τι παρατήρημα, ἐν τοῖς ἐξῆς.
Eustath. At infra ver. 460, ubi vittam dimittit
Ulysses, nullam ejusmodi cæremoniam observâsse
memoratur.

Ver. 356. — ἄλγεα.] Al. ἄλγος. Al. αὐτε.

Ver. 359. — φύξιμον.] Al. φεύξιμον. Vide ad
II. ζ, 488.

Ver. 361. Ὅφρ' ἂν μὲν κεν.] Legendum fortassè
Ὅφρ' ἂν μοι μὲν. Alioqui alterutra vocularum, ἂν,
κεν, omninò videtur supervacanea.

Ibid. — ἁρμονίῃσιν.] Vide supra ad ver. 248.

Ver. 365. Ἔως ὁ.] Vide ad II. ε, 539.

Ibid. — κατὰ φρένα κ' κατὰ θυμόν.] Al. κατὰ
φρένα δῖος Ὀδυσσεύς.

Ver. 366. Ὡρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα.] Barnesius
ex conjecturâ edidit Ὡρσει ἐπὶ· quòd alioqui “ τὸ,
“ δὲ, παρέλκει.” Sed vide ad II. α, 57 ; et i, 439.

Ibid. et supra ver. 339. — ἐνοσίχθων.] Vide
suprà ad ver. 282.

Ver. 367. — κατηρεφές.] Ὑψηλόν, ἐπεστυγασμέ-
νον κ' κατακαλύψαν αὐτόν. Schol.

Ver. 368. — ἦϊων.] Ἀχούων. Schol. Cæterum
pronuntiandum ἦων, duabus syllabis, monet Barnesius.
Sed et corripi potest istud ἦ propter sequentem vo-
calem. Vide ad II. ε, 24.

Ibid. — τινάξῃ.] Al. τινάξει.

Ver.

Ἄμφ' ἐνὶ ὄφρατι βαῖνε, κέληθ' ὥς ἵππον ἐλαύνων.
 Εἵματα δ' ἐξαπέδυε, τὰ οἱ πόρε δια Καλυψώ.
 Αὐτίκα ᾗ κρήδεμον ὑπὸ φέρνοιο τάνυσσεν.
 Αὐτὰς ᾗ πρηνὲς ἀλὶ χέππεσε, χεῖρε πετάσσας.
 375 Νηχέμεναι μεμαῶς· ἴδε δὲ κρείων Ἑρσίοχθων,
 Κινήσας δὲ κέρη προτὶ ὄν μυθήσατο θυμόν.
 Οὕτω γὰρ κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλώω χεῖ πόντον,
 Εἰσὼκεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγείης.
 Ἄλλ' ὅδ' ὥς σε ἔολπα ὀνόσσει κακότητ'.
 380 Ὡς ἄρα φωνήσας, ἵμασιν καλλίτριχας ἵππους.
 Ἰκετο δ' εἰς Αἶγας, ὅθι οἱ κλυτὰ δόματ' ἔασιν.
 Αὐτὰς Ἀθηναίη, κύρη Διὸς, ἄλλ' ἐνόησεν.
 Ἦτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθευ,
 Παύσα' δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας.
 385 Ὡρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔαζεν,
 Ἔως ὅγε Φαίηκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη
 Διογενὲς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
 Ἔθα δύο νύκτας, δύο δ' ἡμέματα κύματι πηγῶ.
 Πλάζετο· πολλὰ δὲ οἱ κραδίη προτιόσσει ὀλεθρον.
 390 Ἄλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμαρ εὐπλόκαμ' ἔτελεσ' ἦώς,

In unum lignum conscendebat, ce-
 tem ut equum impellens:
 Vestes verò exuit, quas ei prae-
 nobilissima Calypso;
 Statimque vittam sub pectus exten-
 dit.
 Ipse autem pronus in mare cecidit,
 manibus extensis,
 Natare paratus; vidit verò potens
 rex Neptunus,
 Quasiāque caput ad suum locutus
 est animum;
 "Sic nunc mala plurima passus erra-
 per mare,
 "Donec hominibus Jovis-alumnis
 interis:
 "Sed neque sic te spero parvi-pensu-
 rum malum.
 Sic utique locutus impulit pulchros-
 jubis equos;
 Pervenitque ad Aegaeas, ubi ei inclytæ
 aedes sunt.
 Ceteram Pallas, filia Jovis, aliud co-
 gitavit;
 Aliorum quidem ventorum obstruxit
 vias;
 Quiescereque jussit, et consopitos-esse
 omnes;
 Incitavit autem velocem Boream,
 fluctusque praefregit,
 Donec ipse Phaeacibus remigii-studio-
 misceretur
 Inclutus Ulysses, mortem et fatum
 elapsus.
 Hic duas noctes, duosque dies in fluc-
 tu vasto
 Errabat: sæpè verò ei cor praefagebat
 mortem.
 Sed quando jam tertiam diem comas-
 pulchra complevit auroa,

Ver. 371. — κέληθ' ὥς ἵππον ἐλαύνων.] Ὡς κέλης,
 ὅς ἐστιν ὁ ἵππος. Schol. Κέλητα δὲ ἵππων
 λέγουσι, τὸ ἄλγος, τὸ καταμύνας ἐλαυνόμενον. Eustath.
 Ver. 375. — ἴδε δὲ κρείων Ἑρσίοχθων.]

— sensit Neptunus — et alto
 Prospiciens, summâ placidum caput extulit undâ:
 Disiectam Aeneæ toto videt æquore classem.
 Aen. I, 129, 130.

Ver. 376. Κινήσας δὲ κέρη.]
 Ille caput quassans — Aen. XII, 894.
 Vide et suprâ ad ver. 284, 285.

Ver. 379. — ἔολπα.] Vide ad II, 6, 186; et
 I, 736.

Ibid. — ὀνόσσει κακότητ'.] Ἔσι δὲ, ὀνόσσει κακότητ',
 τὸ ἐξοστειλίσαι τὴν κἀκίαν. Eustath.

Ver. 381. — Αἶγας.] Πόλιν τὴν Ἀχαιῶν· οἱ δὲ
 ἦσαν πρὸ τῆς Εὐβοίας, ἵσαν Ποσειδῶν. Schol.

Ver. 385. Ὡρσε δὲ ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην.] Vide su-
 præ ad ver. 296.

Ibid. — κύματ' ἔαζεν.] Dionysius Halicarnas-
 sensis, περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως § 13, citat κύματα
 ἄζεν.

Ver. 386. Ἔως ὅγε.] Similitérque infra ver. 424.
 Ἔως ὁ ταῦθ'. Vide ad II, 6, 539. Al. Ἔως ὅδε.

Ver. 388. — δύο δὲ ἡμέματα.] Al. δύο τ' ἡμέματα.
 Ibid. — κύματι πηγῶ.] Οἱ μὲν γλασσογράφοι,
 μέλανι καὶ ἰχθυῶ· τινὲς δὲ γαλαταῖον· κρείσσον δὲ εὐπαγεῖ
 ἢ εὐτραφεῖ καὶ εὐμεγέθει. Schol.

Ver. 389. — πολλὰ δὲ οἱ κραδίη προτιόσσει ὀλε-
 θρον.] Presentemque viris intentant omnia mortem.
 Aen. I, 95.

Ibid. — προτιόσσει.] Vide infra ad §, 219.
 Ver. 390, 392. Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμαρ — χε-
 ρὶ εἰσὶν ἡ γαῖαν.]

Tres adeo incertos cæcâ caligine soles
 Erramus pelago, totidem sine fidere noctes.
 Quarto terra die primùm se attollere tandem
 Visa, aperire procul montes, ac volvere fumum.
 Aen. III, 203.

Tres Notus hybernas immensa per æquora noc-
 tes
 Vexit me violentus aqua; vix lumine quarto
 Prospexi Italiam — VI, 355.

Καὶ τότε ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἡδὲ γαλήνη
 ἔβλετο ημεμῖν· ὁ δ' ἄρα σχεδὸν εἰσὶν γαῖαν,
 ὅξυ μάλα προῖδ' ὄν, μεγάλῃ ὑπὸ κύματος ἀρθείς.
 Ὡς δ' ὅταν ἀσπασίῳ βίος παίδεσσι φανείη
 395 Πατὴρ, ὅς ἐν νόσῳ κῆται κρατέζ' ἄλγεα πάχων,
 Διὸν τηρόμεν, τυχερὸς δὲ οἱ ἔχραε δαίμων,
 Ἀσπασίον δ' ἄρα τὸν γε θεοὶ κακότητι ἔλυσαν·
 Ὡς Ὀδυσῆ' ἀσπασὸν εἰσατο γαῖα καὶ ὕλη.
 Νῆχε δ', ἐπειγόμεν' ποσσὶν ἡπείρου ἐπιβῆναι·
 400 Ἄλλ' ὅτε τόσσοι ἀπῆν, ὅσσοι τε γέγωνε βοήσας,
 Καὶ δὴ δῦπον ἄκυσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης·
 ῥόχθῃ γὰρ μέγα κύμα ποτὶ ξερὸν ἡπείροιο
 Δεινὸν ἐρευγόμενον· εἴλυτο δὲ πάνθ' ἁλὸς ἄχνη·
 Οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες, νηῶν ὅχοι, ἔδ' ἐπιωγαί,

Et tum deinde ventus quidem quievit,
 atque serenitas
 Erat tranquilla; ipse vero deinde pro-
 pè conspexit terram,
 Acutè admodum prospiciens, magno
 à fluctu levatus.
 Ut autem cum grata vita filiis appa-
 reat
 Patris, qui in morbo decumbit ingen-
 tes dolores patiens,
 Diù contabescens, infestus autem ei
 ingruerit deus;
 Gratè verò hunc dii à morbo liberâ-
 rint:
 Sic Ulyssî gratè apparuit terra et
 sylvæ.
 Natabat verò, nitens pedibus conti-
 nentem ut conscenderet:
 Sed cum tantum abesset, quantum
 scilicet audiret vociferatus,
 Tum verò sonitum audivit ad scopulos
 maris;
 Murmurabat enim ingens fluctus ad
 aridam continentis
 Horrendum eructans; obducta verò
 erant omnia maris aspergine:
 Non enim erant portus navium capa-
 ces, neque secessus;

Ver. 391. — γαλήνη ἔβλετο ημεμῖν.] Τὸ δὲ, "γαλήνη ἔβλετο ημεμῖν," ἔχ' ἀπλῶς φράζεται, ἀλλὰ πρὸς ἀκρίβειαν διττῇ ᾧ ἡ γαλήνη ἢ μιν, τὸ κατασκοπεῖν τὰ κύματα τέλει, ὅπερ ὅπου γέγωνε ἢ δὲ, τὸ παύσαθ' ἢ ἀνιμῶν, ὁ γὰρ γέγωνε κύματα ᾧ ἔτι αἰρούται. Eustath.

Ver. 393. ὅξυ μάλα προῖδ' ὄν.] Αὐτὴ [ὅξυς] μεταφορικῶς εἰδὶ τὰ κυμαίνοντα πρῶτον. Ὅτι δὲ οἱ Παιῖδες ταῦτα γὰρ εἰς τὸ, "ὅξυ μάλα προῖδ' ὄν, μεγάλην ὑπὸ κύματι ἀρθείς." Strabo, Geograph. Lib. I, pag. 23, al. 12.

Prospexi Italiam, summâ sublimis ab undâ.

Æn. VI, 357.

Ver. 394. — φανείη.] Al. φανῆ.

Ver. 396. — ἔχραε.] Ἐπίσηψεν, ἢ ἐπεδύραμεν, ἢ μὲν βλάβεω ἐπὶ ἄλλῃ. Schol. Vide suprâ ad β', 50.

Ver. 397. Ἀσπασίον.] Al. Ἀσπασίως.

Ver. 398. — Ὀδυσῆ'.] Al. Ὀδυσῆ. Ut infrâ β', 157.

Ver. 400. — ὅσσοι τε γέγωνε βοήσας.] Τὸ δὲ, "γέγωνε βοήσας," ἀπὸ τῆς, ἔκκευτο ἐξέστη· ὡς λέγει, ὅτι βοήσας ἐγνώθη ἄν. Eustath.

Ver. 401. — δῦπον.] Vide ad Il. δ', 455.

Ver. 402. ῥόχθῃ γὰρ μέγα κύμα.] Καὶ αὐτοὶ τὴν δὲ κατασκευάζουσιν οἱ ποιηταὶ —, πρὸς χῆμα ὁρῶντες, οἰκία καὶ δηλωτικὰ τῶν ἐποικιμένων τὰ σωματὰ — καὶ μεταφορικῶς τῶν πραγμάτων· αἱ ἔχρη ταυτὶ, "ῥόχθῃ γὰρ μέγα κύμα ποτὶ ξερὸν ἡπείροιο." Dionys. Halicarn. περὶ σωδίστου, § 16. Vide ad Il. β', 210; et γ', 363. Ἐχρῶν γὰρ ἐπίτηδες πρῶτον δῦπον, τὸν τῶν κύματων εἰς τὰ ἔχρη πρῶτον, συγχρῶς τραχέως ἐκφυγῆσαι φανῆ. Eustath.

Ver. 403. — εἴλυτο.] Τὸ δὲ, "εἴλυτο," ἢ ἐκ τῆς εἴλυναι γίνεσθαι· ἢ ἐκ τῆς εἴλυναι, — ὡς ἢ συγκατεῖν ἐκ τῆς εἴλυναι. Eustath. Atque hâc ratione scribendum esset εἴλυτο. Nescio tamen annon εἴλυτο hîc sit plusquam-perfectum ex εἴλυν· occurrit enim Perfectum εἴλυμαι, Iliad. ε', 522; Odys. ε', 479, antepenultimâ productâ. At εἴλυναι, εἴλυτο, quæ ex εἴλυναι deducantur, secundam omni ex analogiâ corripere debent. Vide ad Il. γ', 260; item ad β', 1.

Ibid. — ἁλὸς ἄχνη.] Τὸ λοιπομμενὸν τῆς ἀφρῆς, ἢ τῆς ἀκαθαρσίας. Schol. Ceterum Vulgati hîc habent ἄχνη. Barnesius autem restituit ἄχνη· uti legisse videtur Scholiastes. Quod et rectius: occurrit enim vox εἴλυτο alibi, sensu passivo;

αἵματι καὶ κοίτην

Ἐκ κεφαλῆς εἴλυτο ἀλγιστὴς

Iliad. π', 639.

Porrò et MS à Tho. Bentleio collatus habet ἄχνη.

Ver. 404. — νῆων ὅχοι.] Οἱ συνήκοντες τὰς νῆας ἢ ἐφ' ἃς ὀκνῶνται καὶ ἀναπαύονται αἱ νῆες. Schol.

Ibid. — ἐδ' ἐπιωγαί.] Οἱ ἀνίμων συνέπλω ἔχοντες τόποι ἢ αἱ ἔχρη, καὶ οἱ πλατεῖς αἰγυμοί. Schol. Τίτοι διωρόχασιν ἐπιωγαί λιμένων, καὶ πῶθεν προσέβαλε τις τὸ ὄνομα; Ἐφλω ἔν, ὅτι ἰσὺν τὴν πλοῦν λέγει, [vide Iliad. λ', 308;] — κυρίως ἔν ἰσὺς τῆς πλοῦς ἔστι, καὶ τῆς ἀγνοῦς σημαίνοντες τὸ κλάσθαι, ἰσὺν λοιπὸν ἢ τῆς πλοῦς ἂν εἴη κλάσθαι. — καὶ ἐπιωγαί μὲν ἔν ῥήθισσονται τόποι ἀλίμενοι μὲν, διπῆμενοι δὲ, ἀλγὶ τῶν δὲ τῶν ἀνίμων συνέπλω, δὴ καὶ νῆες. Porphy. Quæst. Homeric. 29, ipso fine.

Ver.

- 405 Ἀλλ' ἄκται προβλήτες ἔσαι, σπιλάδες τε, πάγοι τε.
Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λύτο γόνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
ὦ μοι, ἐπεὶ δὴ γαῖαν ἀελπέα δῶκεν ἰδέσθαι
Ζεὺς, καὶ δὴ τόδ' ἐλαῖμα ληϊστήσας ἐπέρησα,
410 Ἐκβασίς ἔπη φαίνειθ' ἄλός πολιοῖο θυράζε·
Ἐκτοθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κύμα
βέβρυχεν ῥόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ·
Ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα, καὶ ἔπως ἐστὶ πόδες οἱ
στήμηναι ἀμφοτέροισι, καὶ ἐκφυγέειν κακότητα·
415 Μήπως μ' ἐκβαίνοντα βάλη λίθακι ποτὶ πέτρῃ
κύμα μέγ' ἀρπάξαν, μελέῃ δέ μοι ἔασε δόρμῃ.
Εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήσομαι, ἢν πῦρ ἐφύρω
Ἥϊονας τε παραπλήγας, λιμένας τε θαλάσσης,
Δεῖδω, μή μ' ἐξαῦτις ἀναρπάξασα θυέλλα
420 Πόντον ἐπ' ἰχθυόοντα φέρῃ, βαρέα γενάχοντα·
Ἦ ἔτι μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων
Ἐξ ἁλός, οἷά τε πολλὰ τρέφῃ κλυτὸς Ἀμφιτρίτῃ;
Οἶδα γὰρ, ὥς μοι ὁδῶδυσται κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Ἔως ὃ ταῦθ' ὄρμαινε χεῖρ' ἑρμένα καὶ χεῖρ' ἑμὸν,
425 Τόφρα δέ μιν μέγα κύμα φέρεν τρηχεῖαν ἐπ' ἀκλίνῃ.
Ἐνθ' ὑπὸ ῥινός τε δρύφθη, σὺν τ' ὅς τ' ἀεράχθη,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θεῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Sed littora projecta erant, scopulique, saxaque.
Et tunc Ulyssis oluta sunt genua et charum cor;
Ingemiscens verò is dixit ad suum magnum animum;
“Hæc mihi; postquam terram insperatam dedit videre
“Jupiter, et jam has undas fulcatas penetravi;
“Egressus nusquam apparet ex mari cano foras:
“Extra enim saxa acuta, circumque fluctus
“Fremunt impetuosus, levique eminet petra:
“Propè autem profundum mare; et nullo modo licet pedibus
“Consistere ambobus, et effugere malum:
“Ne fortasè me egredientem jactet lapidosam ad petram
“Fluctus magnus abripiens; vanus verò mihi erit conatus.
“Sin adhuc ulterius præternatabo, sicubi inveniam
“Litoraque obliqua, portusque maris;
“Vereor, nè me rursus abripiens procella
“Pontum in piscosum ferat, graviter gementem;
“Aut etiam mihi et cetum immitat magnum deus
“Ex mari, qualia multa nutrit inclyta Amphitrite:
“Novi enim, quod mihi insensus est inclytus Neptunus.
Dum ille hæc deliberabat in mente et in animo,
Interea utique ipsum magnus æstus tulit ad asperum littus.
Ibi cutisque lacerata, simulque ossa contracta fuissent,
Nisi in mentem indidisset dea cæcis oculis Minerva:

Ver. 405. — σπιλάδες τε, πάγοι τε.] Σπιλάδες, αἱ διαχυμέναι καὶ κεκολλημέναι πέτραι ὑπὸ τῇ πλῆθει τῶν κυμάτων. Πάγοι, οἱ ὀξεῖς τόποι, αἱ πετρώδεις ἐξοχαί, ἢ εἰς ὕψος ἀνέχουσαι πέτραι, ἀνατεταμένοι τόποι. Schol.

Ver. 406. Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λύτο γόνατα.] Vide suprâ ad ver. 297.

Ver. 409. — ἐπέρησα.] Vide ad II. α', 67.

Ver. 410. Ἐκβασίς.] Vide ad II. ζ', 434.

Ver. 412, 423. βέβρυχεν — ἀναδέδρομε — ὁδῶδυσται.] Vide ad II. α', 37; et ν', 736.

Ver. 412. — ῥόθιον.] Ἀπὸ τῆς γενόμενης ἡχῆς τὸ σημαίνον· ἢ ῥοῖζον φερόμενον, καὶ ὀρμητικόν. Schol.

Ibid. — λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ.]

— quamvis lapis omnia nudus

— obducatur. Virg. Eclog. I, 48, 49.

Ver. 415. — ποτὶ.] Barnesius edidit προτὶ sed nihil opus. Vide ad II. α', 51.

Ver. 416. — μελέῃ.] Vide ad II. π', 336.

Ver. 418. Ἥϊονας τε παραπλήγας.] Παραπλήγας δὲ ἡῖονες, καὶ αἱ τῆς Παλαιῆς, παρὰ τοὺς, πληροσόμεναι ὑπὸ ἁλός· μάλιστα δὲ, αἱ μὴ ἀπεναντίας, ἀλλ' ἐκ πλαγίας πληροσόμεναι κύμασι. αἱ καὶ ποιεῖσι τόπον εὐλίμενον πλαγιοζόμενον τοῖς κύμασι. Eustath.

Ver. 422. — οἷά τε.] Qualia utique —

Ver. 425. Τόφρα δέ.] Vide ad II. μ', 12.

Ibid. — τρηχεῖαν.] Vide ad II. β', 633.

Ver. 426. Ἐνθ' ὑπὸ ῥινός τε δρύφθη.] Al. Ἐνθα καὶ ὑπὸ ῥινός τε δρύφθη. Quo modo et in commentario citat Eustathius.

Ibid. — σὺν τ' ὅς τ'.] Al. σὺν δ' ὅς τ'.

Ver. 427. Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θεῆκε θεὰ.] Λέγουσιν αὐτὴν [Ὀμήρου] καὶ ἀναφανέντων ἐπὶ ταῖς μεγάλας πράξεσι καὶ παραλόγοις, “Τὴν δ' αἶψ' ἐπὶ φρεσὶ θεῆ·” καὶ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη, καταφρονέουσα, ὥς ἀδυνάτοισι πράγμασι καὶ μυθεύμασι ἀπίστοις τὴν ἐκάστην λογισμὸν.

- Ἀμφοτέρησι ἢ χερσὶν ἐπεσσύμεν^Θ λάβε πέτρης,
 Τῆς ἔχετο τυνάχων, εἰως μέγα κῦμα παρήλθε.
 430 Καὶ τὸ μὲν ὡς ὑπάλυξε· παλιρρόθιον δὲ μιν αὖτις
 Πλήξεν ἐπεσσύμενον, τηλὺ δὲ μιν ἔμβαλε πόντῳ.
 Ὡς δ' ὅτε πυλὺποδος, θαλάμης ἐξελκομένοιο,
 Πρὸς κοτυληδονόφιν πυκινὰ λαίγῃς ἔχονται·
 Ὡς τῷ πρὸς πέτρῃσι θρασειάαν σπὺ χερσῶν
 435 Ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν· τ' δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν.
 Ἔκθα κε δὴ δῦσῃνος ὑπὲρ μόρον ὦλετ' Ὀδυσσεύς,
 Εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Κῦματος ἐξανάδυσε, τὰ τ' ἐρεύγε^ῃ ἥπειρόνδε,
 Νῆχε παρέξ ἐς γαῖαν ὁρώμεν^Θ, εἴπυ ἐφεύρῃ
 440 Ἥϊονας τε παραπλήγας, λιμένας τε θαλάσσης.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο χτ' εἶμα καλλιρόοιο
 Ἰξε νέων, τῇ δὴ οἱ εἴσατο χῶρ^Θ ἄριστος,
 Λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο·
 Ἔγνω δὲ προρέοντα, καὶ εὗξατο ὄν χτ' θυμόν·
 445 Κλυθι, ἀναξ, ὅσ' ἐσσί· πολὺλλιστον δὲ σ' ἰχθύν,
 Φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάων^Θ ἐνιπᾶς.
 Αἰδοῖος μὲν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 Ἀνδρῶν ὅστις ἰκῆται ἀλώμεν^Θ, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν

Ambasque verò manibus itruens apprehendit petram,
 Cui adhaerebat ingemiscens; donec ingens fluctus præterisset.
 Et hunc quidem sic effugit: refluus autem fluctus ipsum rursus percussit itruens, longèque ipsum iniecit ponto.
 Sicut verò cum Polydorus, à cubili extracti,
 Acetabulis multi calculi adhaerescunt:
 Sic huius ad saxa fortibus à manibus
 Cutis lacerata erat; ipsum verò ingens fluctus obtegit.
 Ibi jam infelix præter fatum periisset Ulysses,
 Nisi prudentiam indidisset oesia-oculis Minerva:
 Ex fluctu is ubi emerfit, quæ propellitur ad litus,
 Præterstantem ibi tetram spectans, si cubi inveniret
 Littorèque obliquo, portusque maris.
 Sed quandò jam fluvii ad ostia pulchre-fluentis
 Pervenisset natans; ibi demùm ei visus est locus optimus,
 Planus absque petris, et receptus inerat à ventò;
 Agnovit autem profluentem, et supplicavit suo in animo;
 "Audi, rex, quisquis es; exoptatissimum autem ad te venio,
 "Fugiens ex ponto Neptuni minas.
 "Venerabilis quidem est etiam immortalibus diis,
 "Ex hominibus quicunque venerit errans, quemadmodum ego nunc

μὴ τ' προαίρεσις ἄριστος [forte ἄριστος, aut aliquid simile] καθίσταται. Οὐ ποῦτ' ἢ τὸτο Ὀμηρ^Θ, ἀλλὰ τὰ μὲν εἰκότα καὶ συνήδη κατὰ λόγον περιαιρόμενα, τὰ δὲ ἴφ' ἡμῶν διδιδόται. — Ἐν δὲ ταῖς ἀποστροφῇ καὶ παραβολῇ, καὶ φωνῇ τῶν ἐκδομένων καὶ παραστάσεων, οὗτοι ἀναιρέτως ποῦτ' ἢ θῶν, ἀλλὰ κινῶντα τὴν προαίρεσιν ὑδ' ὁρμῆς συνιστάμενον, ἀλλὰ φαντασίαν ὁρμῆς ἀναγωγῆς. αἱς ὑδ' ποῦτ' τὴν πρῶτην ἀκρίβειαν, ἀλλὰ τὴν ἐκείνην δίδωσι ἀρχὴν, καὶ τὸ θάμνον ἐπὶ ἐκείνῃ προσέθεται. Plutarch. in Coriolano. Vide supra ad α', 88; et ad II. α', 194.

Ver. 427 et 437. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ad II. α', 206.

Ver. 432. Ὡς δ' ὅτε πυλὺποδος.] Τὸ ἐκτάκτως εἰδὸς δὲ ἰχθύος ὁ ἐκτάκτως. Schol. Οὐ κατέλπει δὲ [Ὀμηρ^Θ] ὑδ' ἢ θαλασσίαν ζῶν ὁμοιότητα. Πολύποδος μὲν τὸ παράμικτον καὶ δυσανάστατον τ' ἐστὶν. "Ὡς δ' ὅτε πυλὺποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο." Dionys. Halicarn. περὶ τ' Ὀμήρου ποιήσεως, § 10.

Ver. 433. Πρὸς κοτυληδονόφιν.] Κοτυληδὼν δὲ ἡστὶν καὶ τὸ πολύποδος πλεγματὴν. Schol.

Ver. 436, 441, 442. Ἔκθα κε δὴ — Ἀλλ' ὅτε δὴ — τῇ δὴ.] Vide supra ad ver. 204.

Ver. 436. — ὑπὲρ μόρον.] Vide supra ad α', 34, 35; et ad II. α', 336.

Ver. 437. Εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε.] Vide supra ad ver. 427.

Ver. 440. Ἥϊονας τε παραπλήγας.] Vide supra ad ver. 418.

Ver. 445. — ὅς' ἐσσί.] Al. θῆς ἐσσί. Unde fortasse legendum, conjectante Barneſio, ὅτις ἐσσί. Uti Iliad. γ', 279.

Ibid. — πολὺλλιστον δὲ σ' ἰχθύν.] Vulgati habent πολὺλλιστον^Θ vertuntque, "valde supplex autem ad te venio." Barneſius autem ex Scholiis MS Aloysii edidit πολὺλλιστον redditque, "exoptatissimum enim ad te venio." Quod et (ut opinor) rectius. Isto enim sensu planè usurpatur vox τρέμω^Θ, Iliad. θ', 488, "αὐτὰρ Ἀχαιοὶς Ἀσπασίῃ, τρέμω^Θ ἐπὶ λυθὲν καὶ ἰρῆσιν." Eodémque sensu vocem πολὺλλιστος hoc in loco accepisse videntur Scholia vulgata, quæ exponunt πολυπλοῦτος^Θ.

Ver.

Σόν τε ῥόν, σά τε γέναθ' ἰχένα, πολλὰ μογήσας.
 450 Ἀλλ' ἐλέαιρε, ἀναξ· ἰκέτης δέ τοι εὐχομαι εἶναι.
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἐὼν ῥόν, ἔχε δὲ κύμα.
 Πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνην, τ' δ' ἐσάωσεν
 Ἐς ποταμῷ προχόας· ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γέναθ' ἔκαμψε,
 Χεῖράς τε στήθεάς· ἀλὶ γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.
 455 Ὡς δὲ χροά πάντα· θάλασσα δὲ κήκιέ πολλή
 Ἀν γόμα τε, ῥιπὰς τε· ὁ δ' ἄπνευστος καὶ ἀναυδός
 Κεῖτ' ὀλιγηπελέων· χέματος δὲ μιν αἶνός ἴκανεν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἄμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμός αἰγέρθη,
 Καὶ τότε δὴ κρήδεμονον ὤπδ' ἐο λῦσε θεοῖο.
 460 Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἀλιμυρήντα μεθήκεν·
 Ἀψ δ' ἔφρεν μέγα κύμα χυῖ ῥόν· αἶψα δ' ἄρ' Ἴνώ
 Δέξατο χερσὶ φίλῃσιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεῖς
 Σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσει δὲ ζείδωρον ἄρβραν.
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
 465 ὦ μοι ἐγὼ, τί πάθω; τί νύ μοι μήκιστα γένη;
 Εἰ μὲν κ' ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάξω,
 Μὴ μ' ἄμυδις εἴβῃ τε κακὴ καὶ θῆλυς ἔέρση,

“ Ad tuum fluentum, tuæque genua accedo, plurima passus.
 “ Sed miserere, rex; supplicem enim tibi me esse profiteor.
 Sic ait; ille vero continuò sedavit suum fluentum, continuitque fluctum;
 Et ante eum fecit tranquillitatem, ipsūque servavit
 Ad fluvii ostia: ille vero deinde utrumque genu flexit
 Manūque fortis; mari enim afflicto erat charum cor.
 Tumebat vero corpore toto, mare autem manabat copiosum
 Per osque, naræque; ille vero absque anhelitu et voce
 Jacebat viribus defectus: defatigatio nempe eum vehemens occupabat.
 Sed quando jam respiravit, et in mente animus collectus est;
 Tum vero vittam à se solvit dare,
 Et ipsam fluvium in saluginosum immisit;
 Retro autem illam ferebat ingens fluctus per fluentum; statim vero Ino suscepit manibus charis: ille vero ex fluvio secedens
 Junco recubuit, osculatūque est aliam terram:
 Ingemiscens autem deinde dixit ad suum magnum animum;
 “ Hæu mihi, quid patiar? quid mihi denique restat?
 “ Si quidem in fluvio gravem per noctem excubavero,
 “ Timeo, nè me simul frigus malum et fertilis ros,

Ver. 451. — ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἐὼν ῥόν, ἔχε δὲ κύμα.]

Et mutata suos requierunt flumina cursus.

Virg. Eclog. VIII, 4.

Tybris eâ fluvium, quàm longa est, nocte tu-mentem

Leniit; et tacita resiliens ita substitit unda.

Æn. VIII, 86.

Ver. 453. Ἐς ποταμῷ προχόας.] Τὰ εἰς θάλασσαν τ' ποταμῷ γόματα, τὰς πορεύσεις. Schol.

Ibid. — ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γέναθ' ἔκαμψε, Χεῖράς τε στήθεάς.] Ὅτι μὲν τὴν μικρὰν νύκτα εἰς γῆν ἀνέσταντο, ὁδὸν αὖτε, ἔκαμψε τὰς χεῖρας καὶ τὰς πλάτας, φιλοσέφῳ λόγῳ, ὥς μὴ τῇ καλυμμένη τῶν τοῦ σώματος τὰ μέλη τὸ εἶναι γυμνά, καὶ ὥς εἰς ἀκρήσιον ἐλάσσονι. Eustath. Quod cum statu, quo hic depingitur Ulysses, minus convenire arbitrata D^{na} Dacier, ipsa aliter explicat; “ Ἐκαμψε” inquit “ γέ-
 “ νηται καὶ χεῖρας — significat qu'il laissa tomber ses
 “ bras et ses genoux, et qu'ils lui manqueraient de
 “ lassitude.” Verum hæc interpretatio cum vocis
 ἔκαμψε significatione parum congruit. Sensus vi-
 detur esse; Ulysses genua et brachia flexisse, non
 φιλοσέφῳ λόγῳ, (uti ait Eustathius;) sed simpliciter
 ad defatigationem vehementem, quâ ex tam diuti-

no natatu afficiebantur, nonnihil levandam. Vide et ad II. τ', 72.

Ver. 455. Ὡς δὲ χροά πάντα.] Τὸ δὲ, “ ὥς δὲ χροά, ἀντὶ τῷ, ἔχοντα. Eustath.

Et sale tabentes artus in littorē ponunt.

Æn. I, 177.

Ibid. — θάλασσα δὲ κήκιέ πολλή.] Ἀν γόμα.]

Et falsos — revomentem pectore fluctus.

Æn. V, 182.

Ver. 456. — ὁ δ' ἄπνευστος.] Apud Eustathium in commentario, ὁ δ' ἄρ' ἄπνευστος.

Ver. 459. — ἀπὸ τοῦ.] Vide ad II. α', 51.

Ver. 463. Σχοίνῳ.] Εἰδὲς πᾶσι, ἡ χοῖνος. Schol.

Ibid. — κύσει δὲ ζείδωρον ἄρβραν.]

magno telluris amore

Egressi, optatâ potiuntur Troës arenâ.

Æn. I, 175.

Ibid. — ἄρβραν.] Vide ad II. ζ', 142.

Ver. 465. — τί νύ μοι μήκιστα γένηται.] Vide suprâ ad ver. 299.

Ver. 467. — εἴβῃ.] Ἡ πέχνη, καὶ ἀντίφραση· ἢ τὸ ἐκδοῦν ψυχῇ. Schol.

Ibid. — ἔέρση.] Ita edidit Barnesius. Vulg. ἔέρση. Sed hoc leviculum.

Ver.

- Ἐξ ὀλιγηκελίας, δαμάσῃ κεκαφνότερα θυμόν
 Αὐρὴ δ' ἐκ ποταμῶν ψυχρὴ πνέει ἡῶθι πρῶ.
 470 Εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκῃσιν ὕλῳ,
 Θάμνοισι ἐν πυκνοῖσι καταδραβῶ, εἴ με μεθεῖη
 Ῥῖγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ,
 Δεῖδω, μὴ θήρεσσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γένομαι.
 Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δαδάσσατο κέρδιον εἶναι.
 475 Βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ὕλῳ· πλὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὗρεν
 Ἐν πεφαινομένῳ· δοῖς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνης,
 Ἐξορῶν πεφυῶτας· ὁ μὲν, φυλῆς, ὁ δ' ἐλαίης.
 Τὴς μὲν ἄρ' ἔτ' ἀνέμων ἀγρία μένος ὑγρὸν ἀέντων,
 Οὐδέ ποτ' ἥλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
 480 Οὐτ' ὄμβρος περάσσει ἀγμπερές· ὥς ἄρα πυκνοὶ
 Ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδίς· ἐς ὑπ' Ὀδυσσεύς
 Δύσσετ'· ἄφαρ δ' εὐνὴν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλῃσιν
 Εὐρεῖαν φύλλον γὰρ ἔλω χύσις ἥλιθα πολλή,
 Ὅσσον τ' ἢ δύο, ἢ τρεῖς ἄνδρας ἔρυα.
 485 Ὡρὴ χειμερινή, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαῖνοι.
 Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἐν δ' ἄρα μέσση λέκλῳ, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλον.

et Prae imbecillitate, conficiat afflic-
 tum animo:
 " Aura nempe ex fluvio frigida spirat
 matutino tempore.
 " Si verò ad clivum conscendens et
 umbrifera sylvam,
 " Arbustis in densis dormiero, si me
 fineret
 " Frigus et lassitudo, jucundus au-
 tem mihi somnus obreperet;
 " Vereor, ne feris captura et praeda
 fiam.
 Sic sanè ei deliberanti visum est fatidè
 esse:
 Perrexit nempe ire in sylvam; hanc
 autem prope aquam invenit
 In conspicuo-loco; duo autem deinde
 subit arbuta,
 Ex uno-loco enata, hoc quidem ole
 atri, illud autem oleæ.
 Hæc quidem neque ventorum perflatus
 vis humidum spirantium,
 Neque unquam sol lucens radiis per-
 cutiebat,
 Neque imber penetrabat penitus; sic
 sanè densa
 Invicem creverunt alterum-alteri in-
 tertextum; quæ Ulysses
 Subiit; statimque cubile congeffit
 manibus charis
 Latum: foliorum enim erat copia
 affatim ingens;
 Quantum utique duos, vel tres viros
 tegeret
 Tempestate hyberno, etiamsi vel ad-
 modum sæviret.
 Illam quidem videns gavisus est patiens
 nobilis Ulysses;
 In medio autem decubuit, copiamque
 superingessit foliorum.

Ver. 468. — κεκαφνότερα.] Vide ad Il. α', 265; et γ', 46.

Ver. 469. — πνέει.] Eustathius in commenta-
 rio videtur legisse πνέει.

Ver. 470. — κλιτὺν.] Τὴν ὑψηλὴν πρόσθεν τῆς
 ὁδοῦ. Schol. Vide et supra ad Il. π', 390.

Ibid. et ver. 475. — ὕλῳ.] Vide ad Il. γ',
 151.

Ver. 471. Θάμνοισι ἐν πυκνοῖσι.] Apud Eustathi-
 um, Θάμνοισι, πυκνοῖσι.

Ibid. — εἴ με.] Al. εἰ με.

Ibid. — μεθεῖη.] Apud Eustathium, μεθεῖη. Vi-
 de ad Il. π', 762.

Ver. 473. — Ῥῖγος καὶ κάματος.] Vide ad
 Il. λ', 452.

Ver. 476. Ἐν πεφαινομένῳ.] Περιφραστικῶς περὶ ὅτι
 τόπος οὗτος ἔστιν ὕλη, ἀλλὰ μόνον θάμνος· τὸ δὲ περὶ αὐ-
 τῆς, φυλῆς. Schol.

Ver. 477. Ἐξορῶν.] Ἐκ τῆς αὐτῆς τοῦ. Schol.

Ibid. — ὁ μὲν φυλῆς, ὁ δ' ἐλαίης.] Ὅρα δὲ και-
 ρὸν ὅταν εἴη, " δύο ὑπὸ θῆ δάμνης· ὁ μὲν φυλῆς, ὁ
 " δ' ἐλαίης." Ἐχρὴν μὲν ᾧ εἰπεῖν, τὸ μὲν φυλῆς, τὸν
 δ' ἐλαίης. Ὁ δὲ, εἰς τὴν τοῦ αὐτοῦ, " ἐξορῶν πε-

φυῶτας," εἴτα ὡς ἐξ ὑπαρχῆς ἐπάγει, κατὰ ἑλπίδα
 ὑπαρκτικῆς ῥήματος, τὸ, " ὁ μὲν, ὁ δ'." ὡς λέγει, ὡς ὁ
 μὲν ἢ φυλῆς ὁ δ' ἢ ἐλαίης. Eustath. De huius-
 modi syntaxi, vide infra ad μ', 73; item ad Il. γ',
 211.

Ibid. — φυλῆς.] Εἶδος ἐλαίης τὴν καλυμμένης φυ-
 λῆς. Schol.

Ver. 478. — ἀγρία.] Al. ἀγρία.

Ibid. — ὑγρὸν ἀέντων.] Καὶ ἀνέμων ἢ φύσιν ἀκρι-
 βῶς κατενόησεν [Ὁμηρ.] ὡς τὴν μὲν γένεσιν ἐκ τῶν
 ὑγρῶν αἰῶνι τὸ μὲν ᾧ ὕδατος μεταβολὴ εἰς αἶρα γί-
 νεται ὁ δ' ἀνέμος ἐκ τῆς αἰῶνι. Τὸτο δὲ ἐν τῇ αἰῶνι
 πολλοὺς ἐμφαίνει, καὶ ἐν οἷς φησὶν, " ἀνέμων μὲν
 " ὑγρὸν ἀέντων." Dionys. Halicarn., περὶ τῆς Ὀμήρου
 ποιήσεως, § 13.

Ver. 479. Οὐδέ ποτ' ἥλιος.] Al. Οὐδ' αὖ ἥλιος.
 Solis inaccessible radiis. —. Æn. VIII, 195.

Ver. 482. Δύσσετ'.] Vide ad Il. β', 35; et ε',
 109.

Ibid. — εὐνὴν.] Al. ὕλῳ.

Ver. 487. — λίπτο.] Vide ad Il. β', 515.

Ibid. — ἐπεχεύατο.] Vide infra ad ver. 491
 et ad ι', 296.

Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδῇ ἐνέκρυψε μελαίνῃ,
 Ἀγρῷ ἐπ' ἐξατῆς, ὃ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,
 490 Σπέρμα πυρὸς σάζων, ἵνα μὴ ποθεν ἄλλοθεν αὔοι.
 Ὡς Ὀδυσσεὺς φύλλοισι καλύφατο· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Ἰππὸν ἐπ' ὀμμάσι χεῦ, ἵνα μιν παύσειε ταχίστα
 Δυσπονέος καμάτοιο, φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

Quemadmodum autem cum aliquis
 torrem cinere absconderit nigro,
 Agro in extremo, cui non adsunt vicini
 alii,
 Semen ignis fervans, ut ne quā aliun-
 de incendat;
 Sic Ulysses foliis se obtexit: huic au-
 tem Minerva
 Somnum in oculis fudit, ut ipsum
 is cessare-faceret citissime
 A-difficili labore, charas palpebras
 obtegens.

Ver. 488, 490. Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν — Σπέρμα
 πυρὸς σάζων.] Καὶ ἐστὶ ἀγρία ἢ παραβολή· ὅτι ἤδη
 λειποψυχῶντα καὶ βραχὺ ἔχοντα τὸ ζωτικὸν καὶ οἷον σθεν-
 υῖμόν, ζυγῶν ἐκάλει καὶ σποδῇ τὰ κατὰ σποδῶν ἐξ
 ὧ, οἷα καὶ σπέρματι, πολὺ καμπύμεθα πῦρ. Eustath.
 Similiter et D^{na} Dacier: "Cette comparaison" in-
 quit "est très-agreable et très-juste. Ulysse, à qui
 "il ne reste qu'un souffle de vie, et qui s'en va
 "presque éteint, est très bien comparé à un tison,
 "qui ne conserve que dans un bout un reste de
 "feu. Comme ce tison, caché la nuit sous la cen-
 "dre, se ranime le lendemain, et s'embrase; de
 "même Ulysse, rechauffé pendant la nuit sous
 "cette couverture de feuilles, se ranimera le len-
 "demain." Observatione, ut mihi quidem videretur,
 subtiliori et nimis minutā.

Ver. 489. — ἐπ' ἐξατῆς.] Al. ἐπ' ἐξατῆς.

Ver. 490. Σπέρμα πυρὸς σάζων.] Τὸν σποδῶν τῷ
 πυρὸς. Schol. "Σπέρμα πυρὸς σάζων," ἀπὸ τῆς γό-

νημοι ἀρχῆς. Dionys. Halicarn. περὶ τ' Ὀμήρου ποιή-
 σις, § 7.

quærit pars semina flammæ.

Æn. VI, 6.

Quem locum Macrobius inter eos recenset, in qui-
 bus Poëtarum "par penè splendor amborum est."
 Lib. V, cap. 12.

Ver. 491. — φύλλοισι καλύφατο.] Notandus
 hic primarius et maximè proprius Vocis Mediæ U-
 sus. Folii se ipse cooperuit. Sic suprâ ver. 487;
 "χεῖν δὲ ἐπὶ χεῖνι φύλλον," Foliorum acervum sibi
 ipse ingessit. Similiter, τιμήσομαι, honorabilem me
 præstabo; μισήσομαι, odiosum me reddam; κύνσομαι,
 cædam me ipse; &c. Vide infrâ ad 1, 296; item
 ad II, 4, 141.

Ver. 493. Δυσπονέος καμάτοιο.] Καλεπὸν πόνον ἐπι-
 φρονέω. Schol. Cæterum Dionysius Halicarnas-
 sensis, περὶ τ' Ὀμήρου ποιήσεως, § 23, citat Δυσπραγ-
 ος καμάτοιο. Quam lectionem et præfert Barneſius.

Τ Η Σ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α , ἢ Γ Ρ Α Μ Μ Α , Ζ ' .

Υπόθεσις τῆς ραψωδίας Ζ.

Αθῶς ἐκείνην ὁδὸν τῇ Ἀλκυόῃ θυγατρὶ Ναυσικλῆα, καὶ αὐτὴ τὸν ἰδόντα ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἀγυγύ-
ον, πλῆναι πλοῖον ᾧ αὐτὴ εἶμι τὸ γάμον· ἡ δὲ τὸ καλὸν ποῖ. Ἐπειὰ ποιεῖ μὲν τὸ διαπαι-
εῖν αὐτὸν, ὃ αὐτὸν ὁ Ὀδυσσεύς, ἐκπύλλεται· καὶ διδούς Ναυσικλῆα, ἰδόντα καὶ τρέφει πρὸς αὐτῆς λαδὼν, ἐπι-
στα αὐτῇ εἰς τὸ πλοῖον.

Ἄλλη ὑπόθεσις.

Ναυσικλῆα, ἡ Ἀλκυόῃ θυγάτηρ, ὑπὸ ὀνείρ τραπέζῃ, ἐπὶ τῷ ποταμῷ κάτκει, πλῆναι τὸν ἰδόντα· μὲν
ἡ τὸ πλοῖον, παιδιὰ τις, ὅποια εἶδος, ἀλφειοῦ τῆς κόρας γόστει. Ὀδυσσεύς δὲ, δαμῶν γνομένην,
διπλοῖται, καὶ ἰδόντα τυχὼν, μίχρη δὲ τὸ Ἀλκυόῃς ἱερῶ, ὃ πρὸ τῷ ποταμῷ ἢ, συνάδου τῇ κόρῃ.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεύς ἄφικε εἰς Φαίακας.

Ἄλλως.

Ζῆτα ἢ Ναυσικλῆα κόμισ' εἰς Σχερίῃ Ὀδυσῆα.

LIB. VI.

Ως ὁ μὲν ἔνθα κάθευδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
ἔκπνυ καὶ καμάτῳ ἀρήμενος· αὐτὰρ Ἀθήνη
Βῆ δ' εἰς Φαίηκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
οἳ πρὶν μὲν ποτ' ἔναϊον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ,
5 Ἀγχῦ Κυκλώπων, ἀνδρῶν ὑπερβυροέοντων,

SIC illic dormiebat quidem patiens
nobilis Ulysses,
Somno et labore oppressus: verum
Minerva
Ibat ad Phæacum virorum populūm-
que urbemque;
Qui antea quidem habitabant in spaci-
osa Hypereā,
Prope Cyclopes, viros superbien-
tes;

Ver. 1. **Ω**ς ὁ μὲν ἔνθα κάθευδε.] Ὅρα ὅτι αὐτὸς κοι-
μίσας τὸν Ὀδυσσεύς μὲν τὸ πλοῖον
κάθευδε, ἔνθα τὸ ἱερὸς γυμνάσιον, ἱστορίας παρμένηλας,
εἰς ἀναγκαίαν μὲν αἰῶνα, ὁμοῦς δὲ γοργῶς ποιήσαντας
καὶ ἐκπύλλεται τὸ τὸ γυμνάσιον μοιχεύει. *Eustath.*

Ibid. — κάθευδε.] *Barnesius* edidit καθύδι. Sed
nihil opus. Vide ad II. α. 611.

Ver. 2. ἔκπνυ καὶ καμάτῳ ἀρήμενος.] Βεβλαμμένος·
ἔτσι συντακτικῶς ὑπὸ μὲν τῷ καμάτῳ βεβλαμμένος,
ὑπὸ δὲ τῷ ὄνει εἰς ἔντι. Ἡ, κατὰ ἀντίφρασιν, τὸν ἀ-
γρυπνῶν, ὑπὸν ἔφη. Ἡ, ἐπὶ τῷ καμάτῳ εὐκτίων εἴτα

ἀρήμενος, ὑπὸ τῷ Ποσειδῶνι βλαβεῖς καὶ παρθεῖς, ἢ
κατεχόμενος. *Schol.* Quæ omnes admodum inven-
tustæ videntur explicandi rationes. Sententia re-
verà est, "Labore defatigatus, somnôque oppressus."
Vide ad II. κ', 98.

— confectum curis, somnôque gravatum.

Æn. VI, 520.*Ibid.* — ἀρήμενος.] *Al.* ἀρήμενος.

Ver. 5. — ὑπερβυροέοντων.] Ὑπερβυροέοντων τῇ ἡ-
ρίῃ, ὃ εἰς τῇ ἀνδρείᾳ, καὶ ἀλφειῷ τῷ ὑπερβυροέοντων. *Schol.*

Ver.

- Οἱ σφῆας σινέσκοιτο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν.
 Ἔθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοο θεοειδῆς,
 Εἶπεν δ' ἐν Σχερίῃ, ἐκὰς ἀνδρῶν ἀλφειάων·
 Ἀμφὶ δὲ τείχος ἔλασσε πόλιν, καὶ ἐδείματο οἴκους,
 10 Καὶ νηὲς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατ' ἀργύρας.
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμείς αἰδόσδε βεβήκει·
 Ἀλκίνοο δὲ τότ' ἦρχε, θεῶν ἅπο μῆδεα εἰδώς.
 Τῷ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα·
 15 Βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἐνὶ κέρῃ
 Κοιμᾶτ', ἀθανάτησι φῦν καὶ εἶδος ὁμοίη,
 Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορ Ἀλκινόοιο·
 Πὰρ δὲ δύο ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἅπο κάλλος ἔχουσαι,
 Σταθμοῖιν ἐκάτερθε, θυραὶ δ' ἐπέκειντο φαιναί.
 20 Ἡ δ' ἀνέμω ὡς πνοιὴ ἐπέσσυτο δέμνια κέρης·
 Στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον εἶπεν,
 Εἰδομένη κέρῃ ναυσικλειτοῖο Δύμνῃ,
 Ἡ οἱ ὁμηλικὴ μὲν ἔλω, κεχάριστο δὲ θυμῷ.
 Τῇ μιν εἰσαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 25 Ναυσικάα, τί νύ σ' ὦδε μεθήμονα γείνατο μήτης;
 Εἴματα μὲν τοι κεῖται ἀκηδέα, σιγαλέοντα·

Ver. 6. — σινέσκοιτο.] Vide ad II. β', 221; item infra ad *Odyss.* λ', 109.

Ibid. — βίηφι.] Vide ad II. ν', 588.

Ver. 7. — ἀναστήσας.] Ἀνακομίσας, ἀποικίαν συνάμειν. Schol.

Ibid. — θεοειδῆς.] Vide ad II. ω', 217.

Ver. 8. — Σχερίῃ.] Ἡ Ἰθάκη. Schol.

Ibid. — ἐκὰς ἀνδρῶν.] Plutarchus, περὶ φυγῆς, citat ἐκὰς ἄλλων.

Ibid. — ἀλφειάων.] Τῶν εὐρετικῶν ἔπινοητικῶν ἀνθρώπων. Schol. Cæterum post hunc versum, alium ex Plutarcho, loco supra citato, inferuit Barnesius;

“ Ἀνθρώπων ἀπάνδρι, πολυκλύσῳ ἐνὶ πόντῳ.”

Diū hic, ut ait, ob rotunditatem Periodi desideratum. Verum ex contextu liquet Plutarchum versum istum non hinc, sed ex ver. 204 infra, citasse. Quin et præcedente, “ ἐκὰς ἀνδρῶν ἀλφειάων,” sequens illud, “ Ἀνθρώπων ἀπάνδρι,” admodum τανυστόλογον erit et invenustum.

Ver. 9. Ἀμφὶ τῷ τείχεσσι.] “ Duobus versibus omnia complectitur, quæ urbem habitandam spectant.” Spondan.

Ver. 11, 23. — βεβήκει — κεχάριστο.] Vide ad II. α', 221; et δ', 492.

Ver. 13, 24, 41, 47, et 112. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ad II. α', 206. Ὅτι τῇ φρονήσει Ἀθηναῖα κατὰ τὴν ῥηθεῖαν Ναυσικάαν ὁ Ποιητὴς ἀνατίθησιν, ὡς πάντῳ σοφῶς αὐτὸς καὶ σιωπηλὰ τὰ τοιαῦτα πλάσμα μεταχειρισάμενος. Eustath.

Ver. 16. — ἀθανάτησι.] Similitérque infra ver. 309, ἀθανάτῳ. Vide ad II. α', 398.

Ver. 19. Σταθμοῖιν ἐκάτερθε.] Ὁ ἐστὶν ἐκατέρωθεν ἢ παραστάδων. Eustath.

Ver. 20. — ἐπέσσυτο.] *Al.* ἐπ' ἵσσυτο.

Ver. 21. Στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς.]

Devolat, et supra caput astitit.

Æn. IV, 702.

Ver. 24. Τῇ μιν εἰσαμένη.] Vide ad II. γ', 389. *Al.* Τῇ μιν εἰδομένη.

Qui ipsos infestabant; viribus autem potiores erant.

Inde excitos illos deduxit Naufithous deo-similis,

Collocavitque in Scheriâ, procul ab hominibus ingeniosis;

Circum verò murum duxit urbi, et ædificavit domos,

Et templa fecit deorum, et divisit agros.

Sed hic quidem jamjam fato domitus, ad inferos descenderat:

Alcinous verò tunc imperabat, à diis consilia doctus.

Hujus quidem ivit ad domum dea cæsia-oculos Minerva,

Reditum Ulyssi magnanimo molens:

Perrexit autem ire ad thalamum fabricatum, in quo puella

Cubabat, immortalibus oris-habitu et formâ similis,

Nauficaa, filia magnanimi Alcinoi:

Juxta autem duæ ancillæ, à Gratiis pulchritudinem habentes,

A-postibus utrinque; fores verò admotæ-erant splendide.

Illa verò venti veluti flatus accessit ad cubilia puellæ;

Stetitque supra caput, et ipsam sermone allocuta est,

Affimilata filię celebris-in-re-nauticâ Dymantis,

Quæ ei æqualis quidem erat, gratæque animo:

Huic seipsam cum affimilasset, allocuta est cæsia-oculos Minerva;

“ Nauficaa, quid te sic negligentem peperit mater?”

“ Vestes etenim tibi jacent neglectæ, pulchræ;

- Σοὶ δὲ γάμος σχεδὸν ἔστιν, ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν
 ἔννυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παραχεῖν, οἳ κέ σ' ἄγων].
 Ἐκ γάρ τοι τύτων φάτις ἀνθρώπων ἀναβαίνει
 30 Ἐσθλή· χαίρῃσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
 Ἄλλ' ἰοῦμεν πλυνέσθαι ἅμ' ἡοὶ φαινομένηφι,
 Καὶ τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ' ἔφομαι, ὄφρα τάχιστα
 ἔντυναι· ἐπεὶ ἔτοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσαι·
 Ἦδη γάρ σε μνῶν] ἀριστῆες κατὰ δῆμον
 35 Πάντων Φαίηκων, ὅθι τοι γένος ἔστι καὶ αὐτῇ.
 Ἄλλ' ἄγ', ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρό,
 Ἡμιόνες καὶ ἄμαξαν ἐφοπλίσαι, ἣ κεν ἄγῃσι
 Ζῶστρά τε, καὶ πέπλους, καὶ ῥήγεα σιγαλέοντα.
 Καὶ δέ σοι ᾧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ἢ πόδεσσιν
 40 Ἐρχεσθαι· πολλὸν γὰρ ἄπο πλυνοὶ εἰσι πόλην.
 Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰπὼς ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Οὐλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ

- " Tibi verò nuptiæ instant, ubi oportet pulchras quidem teipsam
 " Induere, aliâque illis præbere, qui te ducant.
 " Etenim ex his fama apud homines oritur
 " Bona; gaudent verò pater et veneranda mater.
 " Quin eamus loturæ simul ac aurora illuxerit,
 " Et ego adjutrix unâ comitabor; ut celerrimè
 " Expediaris; quoniam non amplius diu virgo eris:
 " Jamjam enim te ambiunt optimi in populo
 " Omnium Phæacum; ubi tibi genus et ipsi.
 " Verùm age, hortare patrem inclytum sub auroram,
 " Mulos et currum apparare, qui vehat
 " Cingulâque, et peplos, et pallia mirabilia.
 " Quippè tibi sic ipsi multò honestius est, quàm pedibus
 " Ire; multum enim absunt labra ab urbe.
 Sic quidem locuta abiit cæssa-oculos Minerva
 Ad Olympum, ubi aiunt deorum sedem firmam semper

Ver. 27 et III. — καλὰ.] Similitérque ver. 37, Καλόν et ver. 108, καλαί. Vide ad II. β', 43.

Ver. 28. — τὰ δὲ τοῖσι παραχεῖν, οἳ κέ σ' ἄγωνται.] Ἐξοὺς γάρ, φασιν, ἢ, τὰς νύμφας τοῖς τῷ νυμφίῳ, ἰδοῦσας ἐν τῇ τῷ γάμῳ καὶ χαρίζεσθαι. Eustath.

Ver. 31, 33. — πλυνέσθαι — ἔντυναι.] Quâ analogiâ ex μαρτυρομαι, fit μαρτυρέομαι, μαρτυρῶ ex κρίνω, κρίνω, κρίσις ex θαρσύνω, θαρσύνω, θάρσυνος eadem ex πλύνω, fit πλυνέω, πλυνός ex ἐντύνω, ἐντύνω. Etc. Vide ad II. α', 338; π', 70; et χ', 153.

Ver. 32. — συνίμεθαι.] Συνίμεθαι, παρὰ τὴν ἀγῶνιν ἔρω. Schol.

Ver. 33. — ἔσσαι.] Enuntiabatur ac si scriptum esset ἴσση.

Ver. 35. — ὅθι τοι.] Al. ὅτι τοι, et ἡ τοι, five ἡ τοι.

Ver. 37, 72, et 260. — ἄμαξαν.] Vide ad II. α', 711, et 782.

Ver. 37, 57, 69. — ἐφοπλίσαι — ἐφοπλίσαι — ἐφοπλίσαι.] Vide ad II. α', 140; et ψ', 55.

Ver. 38. Ζῶστρά.] Τὰ πρὸς ζώνῳ ἐπιτήδεμα ἐνδύματα. Schol.

Ibid. — ῥήγεα.] Vide ad II. α', 644.

Ver. 40. — πλυνοί.] Πλυνοί ἢ, παρὰ μὲν ἄλλοις, σκύφαι τῶν χρησίων πλύνειν παρὰ δὲ Ὀμήρῳ, βόθροι ἐν αἷς ἔπλυνον. Eustath. Vide et suprâ ad ver. 31.

Ver. 42. Οὐλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἔδος.] Al. Οὐλυμπόνδ', ἢ, φασιν.

Apparet Divûm numen, fedesque quietæ;
 Quas neque concutiunt venti, neque nubila nimbis

Adspergunt; neque nix acri concreta pruinâ
 Cana cadens violat; semperque innubilis æther Integit, et largè diffuso lumine ridet.

Lucr. Lib. III, 18.

—————nubes excedit Olympus
 Lege deûm; minimas rerum discordia turbat;
 Pacem summa tenent —————.

Lucan. Pharsal. Lib. II, 271.

" Pars superior mundi et ordinatior, ac propinqua
 " fideribus, nec in nubem cogitur, nec in tempestatem impellitur, nec versatur in turbinem; omnium ni tumultu caret." Seneca de Ira, lib. III, cap. 6. Cæterum de vocibus, " Οὐλυμπος, ἑρᾶνός," ita Aristoteles; Ἐτύμως καλεῖται, ἑρᾶνόν μιν, ἀπὸ τῆς ὅροι εἶναι τῇ ἑρᾷ ἑλυμπον ἢ, οἷον ὀλοαμπῆ, καὶ παντὸς ζώου καὶ ἀτάκτου κινήματος κεχωρισμένος, οἷον γίνεται παρ' ἡμῶν ἀπὸ χειμῶνος καὶ ἀνέμων βίας, ὥστε ἔφη ὁ Ποιητὴς Ὀμήρῳ. " Οὐλυμπόνδ', ὅθι φασιν ἔδος." Lib. de Mundo, cap. 6. Conjecturâ, ut opinor, fatis incertâ.

Ibid. — θεῶν ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ.]

Ὁ δὲ χαλκὸς ἀσφαλὲς αἰεὶ ἔδος

Μέγιστος ἑρᾶνός.

Pindar. Nemean. Ode VI, ver. 6.

- Ἐμμεναι· ἔτ' ἀνέμοισι τινάσσει, ἔτε πότ' ὄμβρῳ
 Δεύει, ἔτε χιῶν ἐπιπίλνα· ἀλλὰ μάλ' αἶθρη
 45 Πέπτα· ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομῳ αἴγλῃ.
 Τῷ ἐνὶ τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἤματα πάντα.
 Ἐνθ' ἀπέβη Γλαυκῶπις, ἐπεὶ Διὰπέφραδε κύρη.
 Αὐτίκα δ' ἦως ἦλθεν εὐθρον, ἥ μιν ἐγείρει
 Ναυσικάαν εὐπέπλον· ἄφαρ δ' ἀπεθαύμασ' ὄνειρον.
 50 Βῆ δ' ἰέναι Διὶ δώμαθ', ἵν' ἀγείλειε τοκεῦσι,
 Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρί· κιχήσατο δ' ἔνδον ἑόντας.
 Ἡ μὲν ἐπ' ἐχάρη ἦτο, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 Ἥλακάλα τρωφῶσ' ἀλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε
 Ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτὴς βασιλῆας
 55 Ἐς βυλὴν, ἵνα μιν χάλεον Φαίηκες ἀγαυοί.
 Ἡ δὲ μάλ' ἀγχι τᾶσα φίλον πατέρα προσέειπε·
 Πάπῳα φίλ', ἔκ ἀν δὴ μοι ἐφοπλίσσεις ἀπήνην
 Ὑψηλὴν, εὐκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἶματ' ἀγῶμαι
 Ἐς ποταμὸν πλυνέσσω, τὰ μοι ῥερυπαμένα κεῖται;
 60 Καὶ δέ σοι αὐτῷ ἔοικε μετὰ πρότοισιν ἑόντι
 Βυλὰς βυλεύειν καθαρὰ χροὶ εἶματ' ἔχοντα.
 Πέντε δέ τοι φίλοι υἱῆς ἐνὶ μεγάροισι γεγάσιν,
 Οἱ δὲ ὀπυιόντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλέθοντες·
 Οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσιν, νεόπλυτα εἶματ' ἔχοντες,
 65 Ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμὴ φρενὶ πάντα μέμνηεν.

Ver. 44. — ἀλλὰ μάλ' αἶθρη Πέπταται.]

Largior hinc campos æther et lumine vestit

Purpureo —. *Æn.* VI, 640.

Ver. 45, 65. Πέπταται — ἀναδεδρομῳ — μέμνηεν.] Vide ad *Il.* α', 37; et β', 614.

Ibid. — ἀνέφελος.] *Aristoteles*, loco suprà citato, legit ἀνέφελος. Quod et ferri posset. Vide ad *Il.* α', 398.

Ibid. — ἐπιδέδρομῳ.] *Aristoteles* *ibid.* citat ὀναδεδρομῳ. Vulgatam autem lectionem potiorem esse contendit *Eustathius*.

Ver. 46. Τῷ ἐνὶ τέρπονται μάκαρες θεοί.] Vide *Plutarchum de audiendis Poëtis*, ubi hunc versum laudat.

Ver. 47. — Διὰπέφραδε.] Vide ad *Il.* ξ', 500.

Ver. 48. — εὐθρον.] Ὁρόνον νῦν τ' ἀρματῆιον

λέγει τ' ἡδὲ ἐώας· ὃ δ' ἐστὶν ἰσθμὸς ἢ τοῦ αὐτοῦ ἢ τοῦ ἐν ἑσπέρῳ. *Schol.*

Ver. 49. — ἀπεθαύμασ'.] Similitérque *ver.* 181, ὀπασειαν. Vide ad *Il.* α', 140.

Ver. 50. — Διὶ δώμαθ'.] *Al.* κατὰ δώμαθ'.

Ver. 53 et 306. — ἀλιπόρφυρα.] Vide ad *Il.* α', 482.

Ver. 57. — ἐφοπλίσσεις.] *Al.* ἐφοπλίσσεις.

Ver. 58 et 70. — εὐκυκλον.] Εὐτροχον· κύκλοι δ' οἱ τροχοί. *Schol.*

Ver. 59, 64. — πλυνέσσω — νεόπλυτα.] Vide suprà ad *ver.* 31.

Ver. 60. — ἑόντι.] *Al.* ἑόντα.

Ver. 63. Οἱ δὲ ὀπυιόντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι.] Ὅτι τὰς ἠΐθεας Διὶ γείλῃ καὶ ὀνταῦθα πρὸς τὰς ὀπυιόντας, εἰπὼν· “Οἱ δύο ὀπυιόντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλέθοντες” ὡς εἶναι ἠΐθεον, τὸν μῆτα γάμων ἐκδοθέντα. *Eustath.*

Esse: neque ventis concutitur, neque unquam imbre

Rigatur, neque nix ingruit; sed omnino serenitas

Panditur innubis; candidusque ambit splendor:

In quo delectantur beati dii diebus omnibus.

Eò abiit Pallas, postquam consilium contulerat puellæ.

Statim verò aurora advenit pulchro-

sedens-in-folio, quæ ipsam excitabat

Nauficaam pulchro-peplo: continuò

autem ea admirata est somnium.

Perrexit verò ire per ædes, ut annuncaret parentibus,

Patri charo et matri: deprehendit autem eos intus existentes.

Illa quidem ad focum sedebat, cum ancillis mulieribus,

Pensa versans marinâ-purpurâ-tinctum: in ipsum autem foras

Egredientem incidit ad inclytos reges

Ad consilium, quò ipsum vocabant Phæaces eximii.

Hæc autem valdè propè affans charum patrem allocuta est;

“Pater chare, nonne jam mihi apparaveris currum

“Excelsum, agilem-rotis; ut pulchras vestes feram

“Ad flumen lotura, quæ mihi fordidatæ jacent?

“Etenim tibi ipsi convenit inter primores versanti

“Consilia consulere, puras corpori vestes habenti.

“Quinque autem tibi chari filii in ædibus sunt,

“Quorum duo in-matrimonio, tres autem cælibes florentes:

“Hi semper volunt, recens-lotis vestibus induti,

“Ad choream ire; hæc autem memento omnia curæ sunt.

- Ὡς ἔφαθ'· αἶδετο γὰρ θαλερόν γάμον ἐξονομῆναι
 Πατρὶ φίλῳ· ὃ δὲ πάντα νόψ, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
 Οὔτε τοι ἡμιόνων φρονέω, τέκος, ἔτε τευ ἄλλῃ.
 Ἔρχευ· ἀτὰρ τοι δμῶες ἐφοπλίσουσιν ἀπὴνίλῳ
 70 Ὑψήλῳ, εὐκυκλον, ὑπερτερὴν ἀραρυῖαν.
 Ὡς εἰπὼν, δμῶεσσιν ἐκέκλετο· τοὶ δ' ἐπίθοντο.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν εὐτροχον ἡμιονεῖλῳ
 Ὀπλεον, ἡμιόνους δ' ὑπαγον, ζευξάν δ' ὑπ' ἀπὴνῃ·
 Κέρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν ἐοῦτα φαεινῇ,
 75 Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν εὐξέσῳ ἐπ' ἀπὴνῃ·
 Μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μδυοικέ· ἐδωδὴν,
 Παντοίλῳ, ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
 Ἀσκάδῳ ἐν αἰγείῳ· (κέρη δ' ἐπέθηκετ' ἀπὴνῃς·)
 Δῶκε δὲ χρυσεῖν ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
 80 Εἴως χυτλώσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
 Ἥ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα,
 Μάστιξεν δ' ἐλάαν· καναχὴ δ' ἦν ἡμιονοῖν.
 Αἱ δ' ἄμοτον τανύοντο· φέρον δ' ἐοῦτα, καὶ αὐτὴν
 Οὐκ οἶλῳ· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
 85 Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ· ἴκοντο,
 Ἐνθ' ἦτοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηγετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ

Ver. 68. — ἔτε τευ ἄλλῃ.] *Eustathius* in commentario citat, ἔτε πρὸς ἄλλῃ.

Ver. 70. — εὐκυκλον.] *Al.* εὐκυκλον.

Ibid. — ὑπερτερὴν.] ὑπερτερὴν ἢ, τὸ ἐπικειμένον τιτρώγων πλυνθίων τῶ ἄρῳ. *Eustath.*

Ver. 72. — ἄρ'] *Proinde*, ut *jussi* erant —.

Ver. 73. Ὀπλεον.] *Al.* Ὀπλεον.

Ibid. — ζευξάν δ'.] *Al.* ζευξάν δ'.

Ver. 74. — ἐοῦτα φαεινῇ.] Οὐ τότε ἔσαν φαεινῇ, ἐρρόπωντο γὰρ ἀλλὰ τῇ φύσει καθαράν. [Ita *Barnesius* pro vulgato καθαράν.] *Schol.*

Ver. 78. — κέρη δ' ἐπέθηκετ' ἀπὴνῃς.] *Pausanias* picturam fuisse narrat, ubi inter alia videre erat παρθένους ἐπὶ ἡμιόνων, τὴν μὲν ἔχουσιν ἡνίας, τὴν δ' ἐπικειμένῳ κάλυμμά ἐπὶ τῇ κεφαλῇ· *Ναυσικάων* τε νομίζουσιν εἶναι τὴν Ἀλκίον, καὶ τὴν *Διράπαιναν*, ἐλαυνούσας ἐπὶ τὸς πλυνούς. *Eliac. Lib. V, cap. 19, sub fine.*

Ibid. — ἐπέθηκετ'.] Vide ad *Il. β', 35* et *ε', 109.*

Ver. 79. Δῶκε δὲ χρυσεῖν ἐν ληκύθῳ.] Itā pro vulgato χρυσῇ ἐν ληκύθῳ restituit *Barnesius*. Nec male. Verisimilius tamen videtur, ex *ver. 215* in-

frā, voculam οἱ hīc excidisse, verāmq̃ lectionem fuisse, Δῶκε δὲ οἱ χρυσῇ ἐν ληκύθῳ ut pronuntietur videlicet χρυσῇ uti alibi sæpē.

Ibid. et *ver. 215.* — ληκύθῳ.] Ἐλαιοδόχῳ ἀγγυίῳ. *Schol.*

Ver. 80. — χυτλώσαιτο.] Λυσαιμένη ἀλείψαιτο χυτλῶν ἢ, τὸ μὲν ὕδατος ἔλαιον. *Schol.*

Ver. 81. — σιγαλόεντα.] *Al.* φονιμόεντα. Quæ si vera sit lectio, pronuntiandum erit φονιμόεντα. *Secunda* enim necessariō producitur. Vide ad *Il. β', 267.*

Ver. 82. — καναχὴ δ' ἦν ἡμιονοῖν.] Ὅτι τὸ ἡμιόνων ἐν τῇ συντόνῳ κινῶν ἦχον, εἰς καναχὴν ὁνομαστοποιῇ. *Eustath.* Vide ad *Il. δ', 455.*

Ver. 86, 93, 95. — πλυνοὶ — πλυναν — ἀππλυνίσκει.] Vide suprà ad *ver. 31.*

Ibid. — ἐπηγετανοί.] Ἐπηγετανοὶ αὐτὰς εἶπεν, ὡς δὲ ὅλας ἔτις κοίλῃς μένοντας, καὶ μὴ ἀναπληρωμένους, οἷα εἰκὸς πάσχειν τὰ βεβροθυμένα δι' ὀρυξίως. *Eustath.*

Ver. 86. — πολὺ δ' ὕδωρ Καλὸν ὑπεκπρόρει.] Ἐν δὲ τοῖς ῥήμασι γίνεται ἐξαλλαγή· τὸ — χρόνων, ὅταν ὁ εἰς τὸν — ἀντὶ τῷ παραχρησάμενος [τὸ δ' ἦ] — ἦτορ

Sic dixit; verebatur enim floridas nuptias nominare

Patri charo; ille verò omnia intelligebat, et respondit fermone;

“ Neque tibi mulos invidéo, filia, neque quicquam aliud.

“ Abi; cæterum tibi famuli apparabunt currum

“ Altum, agilem-rotis, contabulatione instructum.

Sic locutus, servis præcepit; illi verò paruerunt.

Illi quidem foras currum agilem-rotis à-mulis-tractum

Instruebant, mulosque submiserunt, junxeruntque sub curru:

Virgo autem è thalamo ferebat vestes pulchras;

Et eas quidem deposuit benè-polito in curru:

Mater verò in cistâ collocabat animg-ratum cibum,

Varium, obsoniaque imposuit, vinumque infudit

Utre in caprino: (puella verò conscendit currum:)

Dedit etiam aureâ in ampullâ humidum oleum,

Ut ungeretur cum famulis mulieribus.

Illa verò accepit flagellum et habenas pulchras,

Flagellavitque ut-inirent-cursum; strepitus autem erat mulorum.

Illi verò incessantèr contendebant, ferebantque vestes, et ipsam,

Non solam; unâ cum illâ scilicet et ancillæ ibant alie.

Illæ verò cùm jam fluvii ad alveum perpulchrum pervenissent,

Ubi labra erant perennia, multaque aqua

- Καλὸν ὑπεκπρορέει, μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι·
 Ἐνθ' αἶγ' ἡμίονους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης,
 Καὶ τῆς μὲν σῦαν ποταμὸν παρὰ δινῆεντα,
 90 Τρώγειν ἄγρωσιν μελιιδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης
 Εἴματα χερσὶν ἔλοντο, καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ.
 Στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς ἔριδα προφέρουσαι.
 Αὐτὰς ἐπεὶ πλῦνάν τε, καθῆραν τε ῥύπα πάντα,
 Ἐξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἁλὸς, ἥχι μάλισα
 95 Λαίγλας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.
 Αἱ δὲ, λοισσάμεναι, καὶ χρισσάμεναι λίπ' ἐλαίῳ,
 Δεῖπνον ἔπειθ' εἶλοντο παρ' ὀχθησιν ποταμοῖο.
 Εἴματα δ' ἡλίῳ μόνον τερσέμεναι αὐγῇ.
 Αὐτὰς ἐπεὶ σίτῃ τάρφθεν δμωαί τε, καὶ αὐτῇ,
 100 Σφαίρῃ ταί τ' ἄρ' ἐπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλῶσαι.
 Τῇσι δὲ Ναυσικάα λευκώλεν' ἤρχετο μολπῆς.
 Οἷη δ' Ἀρτεμις εἴσι κατ' ἔρε' ἰοχέαιρα,

Pulchra profuebat, etiam admodum
 sordidata ad purgandum;
 Ibi illæ mulos quidem solverunt à cur-
 ru;
 Et eos quidem egerunt fluvium prop-
 ter vorticofum,
 Ut-ederent gramen dulce: ipsæ verò
 à curru
 Vestes manibus sumpserunt, et infe-
 rebant in nigram aquam:
 Constipabant autem in scrobibus cele-
 riter certamen proferentes.
 At postquam lavâséntque, purgâs-
 éntque sordes omnes,
 Ordine explicuerunt ad littus maris,
 ubi potissimum
 Lapillos ad littus abluebat mare.
 Ipsæ porro lotæ, et unctæ pingui
 oleo,
 Prandium deindè sumpserunt ad ripas
 fluvii:
 Vestes autem, solis manebant dum
 ficcarentur splendore.
 Cæterum postquam cibo saturatæ sunt
 ancillæque, et ipsa;
 Pilâ ipsæ deindè ludebant, capitis-re-
 dimiculis depositis:
 Illis verò Nausicaa pulchra-ulnas ex-
 ordiebatur cantus.
 Qualis autem Diana incedit per mon-
 tem sagittis-gaudens,

“ ἦτοι πλῦναι ἦσαν ἐπηγεταὶ, πολὺ δ' ὕδωρ Καλὸν ὑ-
 “ πεκπρορέει” ἀντὶ τῆς, ἔρρεεν. *Dionys. Halicarn.* πε-
 ρὶ τ' Ὀμήρου ποιήσεως, § 8. Consultò certè hîc ita
 scripsit Poëta, cùm æquè tulisset versus Καλὸν ὑπεκ-
 προρέει, ἔσ.

Ver. 88. — ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης.] Ὅτι τῆς ἐ-
 ζούμεναις ἡμίονους ὑπὸ τῇ ἀπήνῃ, ἔξω ζυγῶ ἀγαγόν-
 τες, προέρχοντο ἀφ' ἧκεν εἰς νομὴν. *Eustath.* Vide et
 ad *Il. 9*, 504, 543.

Ver. 90. Τρώγειν ἄγρωσιν.] Τὸ ἥ, τρώγειν, ἀνομα-
 τοπεποιήται ἐπὶ ἀλόγων, τραχύτητα ἔχον καὶ ἰτερότητα
 πολλὴν πρὸς τὸ ἐδίειν, ὅπερ ἐπὶ λογικῶν μάλισα λέγεται.
Eustath.

Ibid. — ἄγρωσιν.] Εἶδος βοτάνης, ὅπερ ἐστὶ πῖα
 χορτάδιος. *Schol.*

Ibid. — ταὶ δ' αἱ.] *Al.* αἱ δ'.

Ver. 91. — καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ.] “ C'est
 “ pour φέρειν εἰς μέλαν ὕδωρ.” *Dacier.* Eandem-
 que interpretationem in *Versione* secutus est *Bar-
 nesius.* Verùm cùm constructio ista paulò sit du-
 rior, nescio annon rectiùs exponat *Eustathius*; Ἐσ-
 φόρεον ἥ (inquit) ὕδωρ, ἀντὶ τῆς, ἔφερον ἔσω τῶν πλυ-
 νῶν. Et iterum in comment. ad *h.* 6; Ἐσφόρεον
 — μέλαν ὕδωρ εἰς τῆς πλυνῶν αἱ ἀμφίπολοι.

Ver. 94. — πέτασαν.] Vide ad *Il. 6*, 67.

Ver. 95. — ἀποπλύνεσκε.] Vide ad *Il. 6*, 37;
 et *β'*, 221. *Al.* ἀποπλύνεσκε.

Ver. 96. — λοισσάμεναι, καὶ χρισσάμεναι.] Vide
 suprâ ad *ε'*, 491. Cæterum *Eustathius* in commen-
 tario legit, λοισσάμεναι καὶ ἀλειψάμεναι.

Ver. 100. — ἄρ'.] Deindè —.

Ver. 102. Οἷη δ' Ἀρτεμις.]

Qualis in Eurotæ ripis, aut per juga Cynthi
 Exercet Diana choros, quam mille secutæ
 Hinc atque hinc glomerantur Oreades: illa
 pharetram

Fert humeris, gradiensque Deas supereminet
 omnes:

Latonæ tacitum pertentant gaudia pectus:

Talis erat Dido; talem se læta ferebat

Per medios, instans operi regnisque futuris.

Æn. I, 502.

Quo de loco *Gellius*; “ Memini” inquit “ audis-
 “ se me ex Valerii Probi discipulis — solitum
 “ eum dicere, nihil quicquam tam improspere
 “ Virgilium ex Homero vertisse, quàm versus hos
 “ amœnissimos, quos de Nausicaâ Homerus fecit.
 “ — Primum omnium id visum esse dicebant
 “ Probo, quòd apud Homerum quidem virgo
 “ Nausicaa ludibunda inter familiares puellas in
 “ locis solis rectè atque commodè confertur cum
 “ Dianâ venante in jugis montium inter agrestes
 “ deas; nequaquam autem conveniens Virgilium
 “ fecisse, quoniam Dido in urbe mediâ ingrediens
 “ inter Tyrios principes, cultu atque incessu serio,
 “ instans operi, sicut ipse ait, regnisque futuris, ni-
 “ hil ejus similitudinis capere posset, quæ lufibus
 “ atque venatibus Dianæ congruit. Tum postea
 “ quòd Homerus studia atque oblectamenta in ve-
 nando

- Ἡ χτ' Τηϋγετον πεμνήκετον, ἢ Ἐρύμανθον,
 Τερπομένη κάπροις καὶ ὠκείῃς ἐλάφοις·
 105 Τῇ δὲ θ' ἄρα Νύμφαι, κῆραι Διὸς Αἰγίοχοιο,
 Ἀγρονόμοι παίζουσι· γέγηθε δὲ τε φρένα Λητώ·
 Πασάων δ' ὕπερ ἦγε κάρη ἔχῃ ἡδὲ μέτωπα,
 ῥεῖα δ' ἀριγνώτη πέλεθ', καλαὶ δὲ τε πᾶσαι·
 Ὡς ἦγ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμύς.
 110 Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἰκόνδε νέεσθαι,
 Ζεύξας ἡμιόνους, πύξασά τε εἵματα καλά·
 Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ὡς Ὀδυσσεὺς ἔγροϊτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κέρειν,
 Ἡ οἱ Φαίηκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγήσαιτο.
 115 Σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασίλειαν·
 Ἀμφιπόλῃ μὲν ἁμάρτε, βαθείῃ δ' ἔμπεσε δῖνῃ.

“ nando Dianæ honestè apertèque dicit; Virgilius
 “ autem, quum de venatu deæ nihil dixisset,
 “ pharetram tamen facit eam ferre in humero,
 “ tanquam si onus et sarcinam. Atque illud im-
 “ pensè Probum esse demiratum in Virgilio dice-
 “ bant, quòd Homericæ quidem Λητώ gaudium
 “ gaudeat genuinum et intimum, atque in ipso pe-
 “ netrati cordis et animæ vicens, (siquidem non
 “ aliud est, γέγηθε δὲ τε φρένα Λητώ) ipse autem
 “ imitari hoc volens, gaudia fecerit pigra et levia
 “ et cunctantia, et quasi in summo pectore super-
 “ nantia: nescire enim sese quid significaret aliud,
 “ pertentant. Præter ista omnia, florem ipsius to-
 “ tius loci Virgilium videri omisisse; quòd hunc
 “ Homeri versum exiguè secutus sit: ῥεῖα δ' ἀριγ-
 “ γνώτη πέλεται καλαὶ δὲ τε πᾶσαι quando nulla
 “ major cumulatiorque pulchritudinis laus dici po-
 “ tuerit, quàm quòd una inter omnes pulchras ex-
 “ celleret, una facillè ex omnibus nosceretur.”
 Gell. Lib. IX, cap. 9. Notandum porro, (ut rec-
 tè observavit Fulvius Ursinus ad hunc Virgilii lo-
 cum,) aptiorem esse Homeri comparisonem Nausi-
 cæ innuptæ, cuique mater Arete vivebat; quàm
 Virgilii Didoni, quæ Sichæo nupta fuerat, et cui
 mater jam non erat. Scaliger tamen Virgilium Ho-
 mero hoc in loco longè superiorem contendit, Poë-
 tic. Lib. V, cap. 3.
 Ibid. — κατ' ἔργον.] Heraclides Ponticus citat,
 κατ' ἔργον.
 Ver. 103. — Τηϋγετον.] Ὁρ. τῆς Λακωνικῆς.
 Schol. “ Ἐστὶ δ' ὁρ. μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης ὑψη-
 λὴν τε, καὶ ὄρεον, συναπτὴν κατὰ τὰ προσάρτια μίση

Aut per Taygetum arduum, aut E-
 rymanthum,
 Oblectans-se apris, et velocibus cer-
 vis;
 Simul autem cum illâ Nymphæ, filię
 Jovis Ægiocchi
 Agrestes ludunt; gaudet verò mente
 Latona:
 Omnes autem ipsa capite superemi-
 net, atque fronte;
 Facillèque conspicua est, pulchræ verò
 et omnes:
 Sic illa inter ancillas excellēbat virgo
 indomita.
 Sed quum jam erat domum redi-
 tura,
 Junctis mulis, plicatisque vestibus
 pulchris;
 Tunc rursus aliud cogitavit dea cæfia-
 oculis Minerva,
 Ut Ulysses excitaretur, videretque e-
 pulchram-oculos puellam,
 Quæ ipsum ad Phæacum virorum ur-
 bem duceret.
 Pilam deinde jecit versus ancillam re-
 gina;
 Ab ancillâ quidem aberravit; profun-
 dum autem incidit in vorticem.

ταῖς Ἀρκαδικαῖς ὑψηλαῖς. Strabo, Geograph. lib.
 VIII, pag. 557, al. 363.
 Ibid. — Ἐρύμανθον.] Ὁρ. τῆς Ἀρκადίας, καὶ πο-
 ταμὸς· ἐνθα ὁ Ἐρυμάνθιος κάπρος. Schol.
 Ver. 104. — κάπροις καὶ ὠκείῃς ἐλάφοις.] Ἡ
 Πελοπόννησος λέοντων ἀγνός ἐστι. Καὶ, ὅσα γε εἰκός,
 Ὁμηρ. πεκαυμένη φρενὶ συνιδὼν τῷτο, τὴν Ἀρτεμι-
 οῦσι θηρώσαν ἄδαν, εἰπεν, ὅτι ἄρα ἔπισσι τὸν τε Ταύ-
 γετον καὶ τὸν Ἐρύμανθον, “ Τερπομένη κάπροις καὶ ὠ-
 κείαις ἐλάφοις.” Ælian. de Animal. lib. III,
 cap. 27.
 Ibid. — ὠκείῃς.] Al. ὠκείαις.
 Ver. 105. Τῇ δὲ θ' ἄρα.] Al. Τῇ θ' ἄρα· et Τῇ
 δὲ θ' ἄρα.
 Ibid. et ver. 324. — Αἰγίοχοιο.] Vide ad Il. α',
 292.
 Ver. 106. — γέγηθε.] Vide ad Il. α', 37; et
 ὁ, 494.
 Ver. 107. Πασάων δ' ὕπερ ἦγε κάρη ἔχει.]
 Verum hæc — alias inter caput extulit —.
 Virg. Eclog. I, 25.
 — gradienisque deas supereminet omnes.
 Æn. I, 505.
 Quem posteriorem locum inter eos recenset Macro-
 bius, in quibus “ Virgilius Homericæ carminis ma-
 jestatem non æquet.” Lib. V, cap. 13.
 Ver. 110. — ἄρ.] Ut par erat —.
 Ver. 115. — ἀμφίπολον βασίλειαν.] Al. ἀμφι-
 πόλον βασιλείαν.
 Ver. 116. — ἔμπεσε.] Eustatbius in commen-
 tario legit ἔμβαλε.

- Αἱ δ' ἐπὶ μακρὸν αὔσαν· ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἐξόρμος δ' ὄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
 ὦ μοι ἐγὼ, τέων αὐτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἰκάνω;
 120 Ἥ ῥ' οἴγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, ὅδε δίκαιοι;
 Ἥ ἐ φιλόξενοι, καὶ σφιν νόστος ἐστὶ θεοδής;
 ὦτε με κερσίων ἀμφήλυθε θῆλυς αὐτὴ
 Νυμφάων, αἱ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρλεια,
 Καὶ πηγὰς ποταμῶν, καὶ πείσεα ποίηντα.
 125 Ἥ νύ πε ἀνθρώπων εἰμὶ χερδὸν αὐδηνέντων;
 Ἄλλ' ἄγ', ἐγὼν αὐτὸς περήσομαι, ἠδὲ ἴδωμαι.
 ὦς εἰπὼν θάμνων ὑπεδύσετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρθον κλάσε χειρὶ παχείῃ
 Φύλλων, ὥς ῥύσαιτο ὧδε χροῖ μῆδεα φωτός.
 130 Βῆ δ' ἴμδμ, ὥτε λέων ὀρεσίτροφος, ἀλκί πεποιθώς,
 Ὅς εἰς ὕμενον καὶ ἀήμενον ἐν δὲ οἱ ὅσσε

Illæ verò altè clamârunt; expectatus autem est nobilis Ulysses:

Sedensque cogitabat in mente et in animo;

“Hei mihi, quorum demùm hominum in terram deveni?”

“Anne hi injuri et agrestes, neque just?”

“An hospitales, et ipsis est mens deorum-reverens?”

“Ut me puellarum circumvenit fœmineus clamor

“Nympharum, quæ habitant montium fummos vertices,

“Et fontes fluviorum, et palustri-loci herboſa.

“An jam alicubi homines sum prope vocales?”

“Quin age, ego ipse experiar atque videbo.

Sic locutus arbutis egrediebatur nobilis Ulysses:

Ex densâ autem sylvâ ramum fregit manu crassâ,

Foliosum, ut tegeret circa corpus pudenda viri.

Perrexit autem ire, veluti leo montanus, viribus confusus,

Qui incedit complutus et ventos-passus; intusque ei oculos

Ver. 119. — τίων αὐτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἰκάνω;] Pronuntiabatur τῶν αὐτε ἔσ.

— quas vento accesserit oras,

Qui teneant, (nam inculta videt,) hominesne, feræne,

Quærere constituit. —. *Æn.* I, 311.

Quæ loca, quive habeant homines, ubi mœnia gentis,

Vestigemus. —. *Æn.* VII, 131.

Ver. 122. — ἀμφήλυθε.] Constat hoc quidem in loco Temporum ratio, sive vox ἀμφήλυθε ex *Perfecto* ἀμφήλυθα, sive ex *Aoristo* ἀμφήλυθον deducta intelligatur. Perindè enim est, sive dicat *Ulysses*, clamorem aures sibi *pulsare*; sive *jamjam pulsasse*. Vide ad *Il.* α', 37; et ν', 736.

Ver. 124. — πείσεα.] Τὸς δυνήρους τόπους· παρὰ τὸ πείσαι, ὃ ἐστὶ ποτίσαι. *Schol.* Cæterum *Eustathius* in commentario citat πείσεα.

Ver. 125. — αὐδηνέντων.] Εὐφώνων, [*Al.* Ἐμφώνων,] ἐνέφρων φωνῇ χρωμένων. *Schol.* Vide suprâ ad ε', 334.

Ver. 127. — ὑπεδύσετο.] *Al.* ὑπεκδύσετο. Quod versum perimit.

Ver. 128. — ὕλης.] Vide ad *Il.* γ', 151.

Ibid. — πτόρθον κλάσε.] Ὅς πτόρθος εἶναι κλάδος ἢ πλατὺς τε καὶ ἐπιμήκης. *Eustath.*

Ver. 130. Βῆ δ' ἴμδμ, ὥτε λέων ὀρεσίτροφος.] Fuerunt qui *Ulysses* hoc in loco, viribus defectum procellâque penè enecatam, leoni fero parùm aptè comparari crediderint. *Eustathius* vim similitudinis in eo consistere existimat, quòd *Ulysses* puellis, *Nausi-*

caæ comitibus, haud minùs quàm leo, terribilis apparuerit. Ὅτι ὁ Ὀδυσσεύς γυμνὸν ὄντα, καὶ δυσπρόσιτον ἀλκὴν τὸτο φανῆναι καὶ βλοσυρότητος μίλλοντα ταῖς κόραις, λέοντι παραβάλλει, εἰπὼν. “Βῆ δ' ἴμδμ ὥτε λέων ἔσ.” Εἴτα δεικνύς ὡς ἐπὶ τὴν Ὀδυσσεύς ἀνδρίαν ἢ παραβολήν, ἀλλὰ πρὸς ἐκπλήξιν, ἣν ἐξ αὐτῆς αἱ γυναῖκες ἔπαθον, ἐπάγει. [ver. 137;] “Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη, ἔσ.” *Dna Dacier* leoni eum ideò comparari arbitratur, quia audito puellarum strepitu, hominibûsne mitibus an crudelibus occursurus esset ignarus, ex arbusco nudus animoque intrepido egredieretur. Mihi in eo potiùs consistere videtur comparationis vis, tum quòd *Ulysses* mari tumidus, totûsq' ie spumâ fœdatus, leoni agresti ventis procellisque afflicto, “Ὅς εἰς ὕμενον καὶ ἀήμενον,” similis dicatur; tum quòd necessitate coactus, [ver. 136.] ex arbusco puellis timidis sese nec opinatò ostenderit; ipsisque (uti observat *Eustathius*.) fugam et terrorem haud minorem, quàm leo fœus ovibus aut hinnulis imbecillibus, incusserit.

Ibid. — ἀλκί.] Vide ad *Il.* ε', 299.

Ibid. — πεποιθώς.] Vide ad *Il.* β', 314; et infrâ ad ε', 467.

Ver. 131. — ἐν δὲ οἱ ὅσσε δαίεται.] Scholia ex duobus MSS *Barnesio* excerpta interpretantur, πυρὸς οἰοῖσιν ἔχει. Similitèrque ipse *Barnesius*; “*Sensus*,” (inquit,) “λέων ἐν ἑαυτῷ καὶ ὅσσε δαίεται” ut *Eustath.* exponit fol. 1555, lin. 40.” At quanto simplicior et faciliior erit constructio, si vox ὅσσε neutrius generis accipiat, (vide *Iliad.* ν', 435, 617; ψ', 477;) ut sit sententia, quomodo ad

- Δαίει· αὐτὰρ ὁ βοσὶν ἐπέρχεῃ, ἢ οἴεσιν,
 Ἦέ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους· κέλεται δέ ἐ γαστρὸς,
 Μήλων πευρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν.
 135 Ὡς Ὀδυσσεὺς κέρησιν εὐπλοκάμοισιν ἔμελλε
 Μίξιαδ', γυμνὸς περ ἐὼν· χρεὶά γὰρ ἵκανε.
 Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη, κεκακωμένος ἄλμῃ
 Τρέσσαι δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἠϊόνας προὔχοντας
 Οἷη δ' Ἀλκινόω θυγάτηρ μένε· τῇ γὰρ Ἀθήνη
 140 Θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέος εἴλετο γυίων.
 Στῇ δ' ἀνταχομένη· ὁ δὲ μερμήριζεν Ὀδυσσεύς,
 Ἦ γύνων λίσσοιτο λαβὼν εὐώπιδα κέρην,
 Ἦ αὐτὸς ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι
 Λίσσοιτ', εἰ δείξειε πόλιν, καὶ εἴματα δόην.
 145 Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοᾶσσατο κέρδιον εἶναι,
 Λίσσιαδ' ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι,
 Μὴ οἱ γῆνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κέρη.
 Αὐτίκα μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον·
 Γενῆμαι σε, ἄνασσα· θεὸς νύ τις, ἢ βροτὸς ἐσσί;

Ardent: cæterum is boves invadit,
 aut oves,
 Aut agrestiores cervas; jubet nempe
 eum venter,
 Pecudes tentaturum, etiam in densam
 domum ire:
 Ita Ulysses puellis pulchris-comas e-
 rat
 Congressurus, nudus licet esset; ne-
 cessitas enim urgebat.
 Horribilis autem ipfis apparuit, detur-
 patus salugine:
 Diffugerunt autem huc atque illuc
 per ripas prominentes:
 Sola autem Alcinoi filia mansit; ei
 enim Minerva
 Audaciam in mente indidit, et me-
 tum exemit e membris.
 Stetit verò contrà-expectans; delibe-
 rabat autem Ulysses,
 An supplicaret genibus prehensis pul-
 chræ-oculos puellæ:
 An ut-erat, verbis eminens-stans blan-
 dis
 Precaretur, si ostenderet urbem, et
 vestes daret.
 Sic sanè ei deliberanti visum est fatius
 esse,
 Precari verbis eminens-stantem blan-
 dis,
 Nè ei genua prehendenti irasceretur
 mente puella.
 Protenus blandum et folertem dixit
 sermonem;
 "Supplex te oro, ô regina; deâne
 aliqua, an mortalis es?"

ad hunc locum exponit Eustathius; Oï ὁ ὀφθαλμοὶ ὕφαιμον βλέπων, ἀπὸ τὸ πῦρ πῦρ [Al. πυρῶτες] ἔχειν αὐτὰ καίονται. Vide et ad Iliad. α', 104; μ', 466; τ', 16, 17; et Odys. δ', 662; ubi similem ferè loquendi rationem usurpat Poëta.

Ver. 132. — ἐπέρχεται. Al. μετέρχεται.

Ver. 133. — κίλεται δὲ ἰ γαστρὸς.]

— quos improba ventris

Exegit cæcos rabies —. Æn. II, 356.

Suadet enim vesana fames —.

Æn. IX, 340; X, 724.

Ver. 135. Ὡς Ὀδυσσεὺς κέρησιν.] Ἐγραψεν ὁ Πό-
 λυγυγος] καὶ πρὸς τῇ ποταμῷ, ταῖς ὁμῶς Ναυσικῆα
 πλυνούσας ἐφιστάμενος Ὀδυσσεὺς κατὰ τὰ αὐτὰ, κα-
 θὰ δὲ καὶ Ὀμήρῳ ἐποίησε. Pausan. Attic. Lib. I,
 cap. 22.

Ver. 136. — χρεὶά γδ ἵκανε.] Vide ad Il. κ',

43.

Ver. 137. Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη.] Ὅταν ὁ
 οἰκτρὸν ἢ φοβερὸν — ὅψιν εἰσάγῃ, ὅτε φανήνται
 ἢ τὰ κράτιστα θύσει, ἀλλὰ ὅτε φοβοῖται, ἢ ἀφάνει τὰ
 δυσειφορέτατα λήψεται, καὶ καταπυκνῶσι τότε τὰς
 σμυδαίας οἷα ἐστὶ ταυτὶ "Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φά-
 νη κεκακωμένος ἄλμῃ." Dionys. Halicarn. περὶ
 συνθίσεως, § 16. Καὶ τὸ ὕφαιμον δ' ὅρῳ, ἀπὸ τὸ
 πυρὶ ἰσικῆναι τὸ αἷμα, σμερδαλίον εἶρηται "Σμερδα-
 λὸς δ' αὐτῇσι φάνη κεκακωμένος ἄλμῃ." ἤγουν

ὕφαιμον βλέπων, ἀπὸ τὸ πῦρ πῦρ [Al. πυρῶτες] ἔχειν
 ὀφθαλμῶς, ἐκ τῆς ἀλός. Porphy. Quest. Home-
 ric. 9.

Ibid. Σμερδαλέος.] Al. Σμερδαλέως.

Ver. 138. — ἐπ' ἠϊόνας προὔχοντας.] Ἡϊόνες δὲ
 προὔχοντες, αἱ προεκίρμαι· ἵνα καθ' ὃν λόγον προεκίρμαι
 πίπτει λεγόνται, ὅτε καὶ ἀνιμαλὸι προὔχοντες. Euf-
 stath.

Ver. 139. — τῇ γδ Ἀθήνῃ Θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆ-
 κε.] Vide infra ad ver. 199.

Ver. 143. — αὐτὸς.] Ἦγουν ὅπως ὡς ἔχει. Euf-
 stath.

Ver. 145. Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοᾶσσατο κέρδιον εἶ-
 ναι.] Vide infra ad κ', 153.

Ver. 148. — μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦ-
 θον.] Ἰστέον ὅτι μειλίχιον μὲν οἱ τῷ Ὀδυσσεύει λόγοι,
 ἀπὸ τὸ ἐγκωμιαστικὸν εἶδος. Εἰσθαλμὸν γδ οἱ πολλοὶ, τοῖς
 εἰς ἡμᾶς αὐτὸς ἐπαίνους χαίροντες μειλίσιαδ'. Κερδαλέον
 γδ, διότι μικρὰ αἰτήσας, (ὅς γὰρ, φησι, ῥάκος [infra
 ver. 178,] καὶ ἄστυ διῆξον,) κερδαίνει μεγάλα ἐκ τῆς
 βασιλικῆς παιδός, ὑπαρχούσης οἷς ἐπαίνῳ, καὶ ἀπὸ κρινά-
 σης τὸ δῖον. Eustath.

Ver. 149. — θεὸς νύ τις, ἢ βροτὸς ἐσσί; — Ἀρ-
 τίμωδ' σε ἔγωγε.]

O (quam te memorem?) Virgo: namque haud
 tibi vultus

Mortalis,

150 Εἰ μὲν τις θεὸς ἐσσί, τοὶ ἔρανόν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Ἀρτέμιδί σε ἔγωγε, Διὸς κῆρυ μέγαλοιο,
 Εἶδός τε, μέγεθός τε, φύην τ', ἀγχιτὰ εἴσκω·
 Εἰ δέ τις ἐσσί βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάεσι,
 Τρισμάκαρες μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
 155 Τρισμάκαρες ἢ κασίγνητοι· μάλα π' ἐσφισι θυμὸς
 Αἰὲν εὐφροσύνησιν ἰαίνεται, εἵνεκα σείο,
 Λευσσόντων τοῖόνδε θάλασσαν χορὸν εἰσοιχνεύσαν.
 Κεῖνος δ' αὖ πάλιν κῆρι μακάρτατος ἔξοχον ἄλλων,
 Ος κέ σ' ἐέδνοισι βρίσας οἰκόνδ' ἀγάγη.
 160 Οὐ γὰρ πῶ τοῖτον ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
 Οὐτ' ἄνδρ', ἔτε γυναῖκα· σέβας μ' ἔχῃ εἰσορόωντα.
 Δήλω δὴ ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ

" Siquidem aliqua ex diis sis, qui latum caelum incolunt,
 " Dianæ te ego, Jovis filiae magni,
 " Formaque, staturaque, orisque habitu, quam-proximè affimilo:
 " Sin aliqua sis hominum, qui super terram habitant,
 " Ter-beati quidem tibi pater et veneranda mater,
 " Ter-beati et fratres; valdè nimium ipsorum animus
 " Semper lætitiâ perfunditur, tuæ gratiâ,
 " Videntibus tale germen choream te ingredientem.
 " Ille verò rursus animo felicissimus præter cæteros,
 " Quicumque te sponsalibus præponderans, domum duxerit.
 " Nondum enim talem vidi mortalem oculis,
 " Neque virum, neque mulierem; admiratio me tenet aspicientem.
 " In Delo equidem aliquandò tale, Apollinis juxta aram,

Mortalis, nec vox hominem sonat. O Dea certè:

An Phœbi soror ———. *Æn.* I, 331.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ δριμύτερον τῶ νοημάτων, ἐπίτηδες προτάξει, τὴν πρὸς τὸ θεῖον δηλαδὴ σύγκρισιν· κερδαλέατατα καὶ τῷ ποίησας, ὃ ἀρπάσας ἔτω τὴν τ' κόρης γνάμνω ὑπὲρ ἑαυτῆς. *Eustath.* Vide suprâ ad *ver.* 148. Cæterum Vulgati hic legunt θεὸς νύ τις, ἢ βροτὸς ἐσσί· fine interrogatione. Quod multò videtur languidius.

Ver. 154. Τρισμάκαρες μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.]

Ὁλοῖος ὃς σ' ἐφύττωσι, καὶ ὁλοῖα ἢ τέκε μήτηρ.

Musæus. Ἡρῶ καὶ Λίανδρ. 138.

—— qui tanti talem genuere parentes?

Æn. I, 610.

Similiter apud *Petronium*, in *Satyr.* " O felicem — matrem tuam, quæ te talem peperit!"

Ver. 154, 158. Τρισμάκαρες μὲν ——— Κεῖνος δ' αὖ πάλιν κῆρι μακάρτατος.] Ita apud *Anthologiam*;

Εὐδαίμων ὃ βλέπων σε, τρισόλοῖος ὅστις ἀκύνει·

Ἡμῖνος δ' ὃ φιλεῖ, ἀθάνατος δ' ὃ σωῶν.

Γεφύριος Epigramm. lib. VII.

Ibid. et *ver.* 155. Τρισμάκαρες.] Vide suprâ ad 1, 306. *Al.* Τρεῖς μάκαρες.

Ver. 155, 156, 157. ——— μάλα π' ἐσφισι θυμὸς ——— ἰαίνεται ——— Λευσσόντων.] Σημειώσαι καὶ τὸ, " σφίσι θυμὸς ἰαίνεται λευσσόντων," δοκῶν σολοικῶς εἶχειν, " λεύσσειν" ἢ ἀφίλειν εἰπεῖν. Ἐστὶ ἢ τοῖτον ἄνθρωπον καὶ οὐ τοῖς κατὰ τὸ Κύνκλωπα, ὅτι εἶπη [infra, 1, 256, 257:] " Ἡμῖν ἢ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ Διουσάντων" " φθόγον βαρύν." Καννοπεπίς ἢ καὶ αὐτὸ, σόλοικον ἢ ὅτι ἄν. *Eustath.* Vide infra ad *Ψ*, 205, 206; et ad *II.* *ξ*, 141.

Ver. 156. ——— ἰαίνεται.] Κρατῶν δὲ [τὸ θυμὸν]

τῇ ψυχῇ, ἀλέχουσιν παρέχει καὶ ἄλλαν τῇ σόματι μετ' ὑδότης· ὅπερ Ὀμηρὸς ἰαίνειν κατέλεγεν. *Plutarch. de primo frigido.*

Ver. 157. ——— τοῖόνδε θάλασσαν χορὸν εἰσοιχνεύσαν.] Vide infra ad 1, 90, 91. *Eustathius* quidem in dubium vocat, utrū vox εἰσοιχνεύσαν contracta sit ex εἰσοιχνεύσαν, an sit ipsa participium neutrius generis; sed minùs rectè; alibi enim apud *Poëtam* occurrunt voces οἰχνέω, εἰσοιχνέω at οἰχνύω, εἰσοιχνύω, nusquam.

Ibid. et *ver.* 244. ——— ταῖόνδε ——— τοῖόνδε.] Vide ad *II.* *υ*, 357.

Ver. 159. Ὁς κέ σ' ἐέδνοισι βρίσας.] Editio *Westeniana* istud ἐέδνοισι βρίσας vertit, " dote gravis." *Scholias* autem ἐέδνοισι exponit, Τοῖς πρὸ γάμου δόροις, μνήσροισι· vocemque βρίσας interpretatur βαρύνσας. Quæ quidem et ad sententiam potior videtur explicatio; et isto sensu semper ferè apud *Poëtam* usurpatur vox ἐέδνα. Notandum tamen vocem βρίσω nusquam alibi apud *Poëtam sensu activo* usurpari. Vide *Iliad.* *υ*, 343; *μ*, 286, 346; *ρ*, 233, 512; *σ*, 561; *Odys.* *ι*, 216; *τ*, 112. Undè verior fortassè sententiæ interpretatio quam hic affert *Eustathius*; Τὸ δὲ, " βρίσας," (inquit) ἀντὶ τῆς νικῆσας ἰδίων πλῆθει τῶν ἄλλων μνηστῆρας, ἀλ' ὅτι τὸ κόρης δηλαδὴ ἀειμώχητον. Καὶ ἔστι ἡ μεταφορὰ, ἐν τῇ συμβαλλομένην ῥοπῶν. Cæterum *Scholia* ex *MS Alogisii* excerpta apud *Barnesium*, vocem βρίσας hic à βρίζω deductam volunt; sed malè omninò, et ad sensum, et ad prosodiam. Vide ad *II.* *α*, 140; et *υ*, 343.

Ibid. ——— ἰαίνεται.] Vide ad *II.* *ν*, 382.

Ver. 162. Δήλω δὴ ποτε ταῖον.] " Quod Homericus Ulyxes Deli se proceram et teneram palmam vidisse dixit, hodie monstrant eandem." *Cic.*

- Φοίνικ' ἰόν ἔρ' ἀνερχόμενον ἐνόησα·
 (Ἦλθον γὰρ καέκιστε, πολὺς δέ μοι ἔσπετο λαὸς
 165 Τὴν ὁδὸν, ἣ δὴ ἐμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσεσθαι)
 Ὡς δ' αὐτὸς καὶ κείνο ἰδὼν, ἐτεθήπια θυμῷ
 Δὴν' ἐπεὶ ἔπ' αὖ τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης·
 Ὡς σε, γύναι, ἀγαμαί τε, τέθηπά τε, δειδία τ' αἰνῶς
 Γένων ἄφαρ· χαλεπὸν δέ με πένθος ἰκάνει.
 170 Χθιζὸς ἐκκοσφ' φύγον ἤματι οἴνοπα πόντον·
 Τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμα φόρῃ κραιπναί τε θυέλλαι
 Νήσῳ ἀπ' Ὀγυγίης· νῦν δ' ἐνθάδε κάεβαλε δαίμων,
 Ὅφρ' ἔτι πῦ καὶ τῆδε πάθος κακόν· ὃ γὰρ οἶω
 Παύσεσθ'· ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τέλεισι πάροισιν.
 175 Ἀλλὰ, ἄνασ', ἐλέαιρε, σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας
 Ἐς πρότερον ἰκόμην· τῶν δ' ἄλλων ἔτινα οἶδα
 Ἀνθρώπων, οἳ τῆδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
 Ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάχ' ἀμφιβαλέσθαι,
 Εἴ τι πῦ εἴλυμα σπείρων ἔχεις ἐνθάδ' ἴῃσα.
 180 Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν, ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοινῶς,

- “ Palmæ recens german succrescens vidi :
 “ (Profectus enim eram et illuc, multus autem me sequebatur populus
 “ In eâ profectioe, quæ demum erat mihi malum damnum futura.)
 “ Utque similiter et illud conspicatus, obstupui animo
 “ Diu, quandoquidem nunquam tale succrevit lignum e terrâ ;
 “ Ita te mulier, admiror, obstupeo, et vereor admodum
 “ Genua prehendere : gravis autem me dolor occupat.
 “ Hæc vigesimo effugi die nigrum pontum :
 “ Eousque verò me perpetuo fluctus ferebat, et celeres procellæ
 “ Insulâ ab Ogygiâ : nunc verò me huc appulit deus,
 “ Ut adhuc fortasse et hîc patiar malum ; non enim puto
 “ Cessaturos ; sed adhuc multa dii efficient prius.
 “ Verum, regina, miserere, te enim mala multa passus
 “ Primam accessi ; cæterorum autem neminem novi
 “ Hominum, qui hanc urbem et terram incolunt.
 “ Urbem verò mihi ostende, dâque pannum ad me circumcingendum,
 “ Si quod fortasse involucrium pannorum haberes huc profecta.
 “ Tibi verò dii tanta dent, quanta animo tuo concupiscis ;

De legibus, lib. I, sub initio. “ Nec non palma
 “ Deli ab ejusdem dei [Apollinis] ætate conspici-
 “ tur.” Plin. Nat. Hist. Lib. XVI, cap. 44. “ Ο
 “ δὲ πολυφύωτος ἀπέναντι τῇ ποιητῶν Ὀμήρῳ, ὅταν
 “ μὴ ὦν ὄψιν ἐμάρψῃ, καὶ κάλῃ ἰδὼς ἐπαγωγὴν
 “ ἐπιδιδέσθαι βέλῃται, τῇ τε φωνήν τε καὶ κινήσει χρη-
 “ σιται, καὶ τῇ ἡμιφάνει τοῖς μαλακωτάτοις, ὥς κατὰ
 “ πυκνότητι τοῖς ἀφανέσι τὰς συνάσεις, ὥς συγκόψει τὰς
 “ ἡχάς, παρατιθεῖς ἀλλήλοις τὰ δυσίνεργα, πρᾶξιν δὲ τι-
 “ κα ποιῶσι τὴν ἀρμονίαν τῇ γραμμῶν, καὶ ῥέουσιν ἀλό-
 “ γως ἀπὸ τῆς ἀκοῆς ὡς ἔχει ταυτί.—“ Δὴ δὲ ποτε
 “ τοῖς Ἀπολλωνίου παρὰ βωμῷ, Φοῖνικος ἰόν ἔρ' ἀ-
 “ νερχόμενον ἐνόησα.” Dionys. Halicarn. περὶ συνθέσε-
 “ ως, § 16. “ Ἐστὶ καὶ παρ' αὐτῷ [Ὀμήρῳ] πολλὰ φησὶ
 “ τριτότερον ἀκούσαι τῶν ὁμιλῶν.—“ Δὴ δὲ ποτε τοῖ-
 “ σιν ἔσθ'.” Καὶ ἡ διδραχμία τῇ Καλλιπείᾳ ἦσθ'· καὶ τῇ
 “ Κίρκῃ σπῆλαια· καὶ ὁ Ἀλκίνοος κῆρ'· Ἐπ' ἰδίῳ, τέττα-
 “ ρον ὄψιν τριτότερον. Julian. Imperat. Misopog.
 “ Ibid.—παρὰ βωμῷ.] Castaubonus, in annotati-
 “ onibus ad Athenæi lib. XIV, cap. 9, citat περὶ βω-
 “ μῷ. Julianus autem, loco jam supra citato, legit,
 “ aut memoriter citat, παρὰ βωμόν.
 “ Ver. 163. Φοῖνικ' ἰόν ἔρ'·] Τὸν ἀνατιθέμενον λέ-
 “ γει Φοῖνικα τῇ Λητοί, ὡς ἰφαιψαμένη ἀπεκύνει. Schol.
 “ Ἐνθα πρωτόγονός τε Φοῖνιξ,
 “ Δάφνη δ' ἰσχυρὸς ἀνὴρ

Πρόφως Λητοῖ φίλα
 Ὡδ' ἔρ' ἀγαλμα δίας.

Euripid. Hecub. ver. 458.

Φοῖνιξ ἄναξ, ὅτι μὴ σὶ δια τίνα πότνια Λητοῖ,
 Φοῖνικ' ἰαδὼς χερσὶν ἰφαιψαμένη.

Theognid. Gnom. ver. 5.

Ver. 164. Ἦλθον δ' καέκιστε, πολὺς δέ μοι.] Πιθα-
 νῶς ἐμφανίει τινὰ τῇ ἐπιφανῶν, ὥς μὴ φορηγός, ἢ κα-
 πλάτης εἶναι δοξῇ. Schol.

Ver. 165. —ἣ δὴ ἔμελλεν.] Ita Vulgati. Sed
 legendum potius crediderim, ἣ δὴ ut fit, “ Quæ
 “ demum erant mihi malæ casus futuri.”

Ver. 168. —τίθηπά τε, δειδία τ'.] Similitér-
 que ver. 265, Εἰρύεται. Vide ad Il. α', 37; et
 γ', 736.

Ver. 174. Παύσεσθ'.] Apud Eustathium in com-
 mentario, Παύσεσθ'.

Ver. 178. Ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάχ'.] Vide
 supra ad ver. 148.

Ver. 180. Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν, ὅσα φρεσὶ.]

Dii tibi—

Præmia digna ferant.—Æn. I, 607, 609.

Dii dent tibi omnes quæ velis.

Plaut. Pænul. AÆ. V, Scen. ii, ver. 95.

Et iterum, Sticbus, AÆ. III, Scen. ii, ver. 15;

—Dii dent quæ velis.

Συνιστῶς.

- Ἄνδρα τε καὶ οἶκον, καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν
 Ἐσθλὴν ὃ μὲν γὰρ τῷ γε κρείσσον καὶ ἄρειον,
 ἢ ὅτ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχοντο
 Ἀνὴρ ἠδὲ γυνή· πόλλ' ἄλγεα δυσμυθέεσσι,
 185 Χάρματα δ' εὐμυθέησι· μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί.
 Τὸν δ' αὖ Ναυσικαὰ λευκώλενον ἀντίον ἦνδα·
 Ζεῦν, ἐπεὶ ἔτε κακῶ, ἔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
 Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμε' ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
 Ἐσθλοῖς, ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἐχέτω.
 190 Καὶ πῆ σοι τὰδ' ἔδωκε, σὲ δ' ἔχρη τετράλμυ ἔμπεης.
 Νῦν δ', ἐπεὶ ἡμετέρῳ τε πόλιν καὶ γαῖαν ἰκάνεις,
 Οὐτ' ἐν ἑσθλῇ δευήσῃ, ἔτε τευ ἄλλῃ,
 Ὡς ἐπέοιχ' ἰκέτῳ ταλαπείριον ἀντιάσαντα.
 Ἄστυ δέ τοι δείξω, ἐρέω δέ τοι ἔνομα λαῶν.
 195 Φαίηκες μὲν τῷδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν·
 Εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 Τῷ δ' ἐκ Φαίηκων ἔχει χάρις τε, βίη τε.
 Ἡ ῥα, καὶ ἀμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοισι κέλευσε·

- “ Maritumque et familiam, et con-
 cordiam praebeant
 “ Bonam : non enim hoc quicquam
 praestantius et melius,
 “ Quam cum concordēs consiliis, rem-
 familiarem administrent
 “ Vir atque conjux ; multi dolores
 malevolis,
 “ Gaudia autem benevolis ; maximè
 verò sentiunt et ipsi.
 Hunc autem rursus Nausicaa ulnas-
 candida contrà allocuta est ;
 “ Hospes, quandoquidem neque ig-
 navo, nec stulto viro similis-es,
 “ Jupiter autem ipse distribuit felici-
 tatem Olympius hominibus,
 “ Bonis atque malis, prout voluerit
 unicuique :
 “ Et nimirum tibi isthæc dedit, te
 autem oportet pati omnino.
 “ Nunc verò, quum ad nostram et
 urbem et terram venis,
 “ Neque vestium indigebis, neque
 cuiusquam alius rei,
 “ Quorum decet supplicem miserum
 compotem-factum-esse.
 “ Urbem autem tibi ostendam, et
 dicam nomen populorum.
 “ Phæaces hanc urbem, et terram
 habitant :
 “ Sum autem ego filia magnanimi
 Alcinoi ;
 “ Ex quo utique Phæacum pendet et
 imperium, et potentia.
 Dixit sanè, et ancillis comas-pulchris
 imperavit ;

Συνεπὲς ὁ Ὀδυσσεὺς ταῦτα συνεύχεται, ἃ μόνον ἀπὸ
 φροντίδος αἰσται εἶναι. Schol.

Ver. 182. — ὃ μὲν γὰρ τῷ γε κρείσσον καὶ ἄρειον,
 ἢ ὅτ' ὁμοφρονέοντε.]

Ἡμεῖς μεγίστη γίνεται σπουδή.

Ὅταν γυνὴ πρὸς ἄνδρα μὴ διχραστῇ.

Euripid. Medea, ver. 14.

τί γὰρ ἡδύτερον καὶ ἄρειον,

ἢ ὅταν ἀνδρὶ γυνὴ φρονεῖ φίλα γήρας ἄχρι,

καὶ πόσις ἢ ἀλόχῳ, μὴδ' ἐμπόσῃ ἀνδρὶ νῆα.

Phocylides, ποιήματα περὶ σωτηρίας, ver. 184.

Οὐτὲ γὰρ ἰδοὺναι μετ' ἄλλων, ἔτι χρῆται συνεχέσ-
 ται πρὸς ἄλλους, ἔτι φιλικῶς τὸ καλὸν εἰρήνῃς ἐνδοξόν ἔτι

καὶ χαλῶν, “ Ὡς δὲ ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχον-
 “ τον Ἀνὴρ ἠδὲ γυνή.” Plutarch. Ἐρωτικὸς, sub fine.

Καὶ ταῦτα ἐν, ὡς δὴ λέγει, τὴν πρὸς ἀλλήλων ἀνδρὸς τε καὶ

γυναικὸς ὁμόνοιαν ἐπαινεῖ ὁ Ποσειδῶν, ὃ τὴν γε μὴν ἀμ-
 φι-
 φι τὰς θυγατέρας αὐτοῦ μοχθηρὰς, ἀλλὰ τὴν νῦν τε καὶ φρο-
 νησὶ δικαίως συνεπαγγαμνένῃ. Τὸ γὰρ νοήμασιν ἔχον τὸ

οἶκον, τὸτε δὴ λέγει. Aristot. περὶ Οἰκονομικῆς, lib. I,

haud longè à fine. Vide et Hieroclis Fragmentum

περὶ Γάμου.

Ver. 183. — οἶκον ἔχοντο.] Apud Hieroclem,

loco jam citato, οἶκον ἔχοντο.

Ver. 185. — μάλιστα δὲ τ' ἔκλυον αὐτοί.] Τῆς

πρὸς ἀλλήλους εὐνοίας αἰδοῦντο καὶ ἀπαυλῶσιν. Schol.

Eustathius autem exponit ἐξάκυστοι ἐγένοντο.

Ver. 189. Ἐσθλοῖς, ἠδὲ κακοῖσιν.] Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ,

“ ἐσθλοῖς ἠδὲ κακοῖς,” οἱ μὲν ἐπὶ ἀνθρώπων νοῦσι τ' ὀλ-
 βιζομένοις, οἱ δὲ ἐπὶ ταῖς ἀνθρώπων ἐνδοξασιν ἐνδοξασιν

λέγοντες, ὅτι νῆμι ὄλβον ἀπὸ τῆς ἐσθλῆς πράγματος,

καὶ ἐκ κακῆς. Eustath. Quæ posterior, uti et ipse

deinceps annotat Eustathius, mira admodum et in-
 ficeta accipiendi ratio.

Ver. 190. — τὰδ' ἔδωκε.] Al. τὰν.

Ver. 192. — ἐν.] Ut petisti.

Ver. 193. — ταλαπείριον.] Τὸν πόρρωθεν ἐλθόν-
 θότα ἢ τὸ ταλαίπωρον. Schol. Priorem interpreta-
 tionem amplectitur D^{ns} Dacier. At posteriori sen-
 su usurpari videtur hæc vox infra ἡ, 24 ; alioqui
 enim ibi ταυταλόγον erit proximè sequens, “ Τηλόθεν
 “ ἐξ ἀπείνης γαίης.”

Ibid. — ἀντιάσαντα.] Editio Westeniana, quæ-
 cum facit et Barnesius, vertit “ occurrentem.” Ego

hoc in loco potius vertendum crediderim “ compo-
 “ tem factum.” Vide ad Il. ρ', 356 ; et ὁ, 215.

Cæterum de profodiâ vocis, ἀντιάσαντα, vide ad

Il. α', 67.

Ver. 195. Φαίηκες μὲν.] Ὅτι διήγημα ἐνταῦθα

σύνταγμα τὸ, “ Φαίηκες μὲν τῷδε πόλιν ἔχουσιν.” Euf-
 stath.

Στήτέ μοι, ἀμφίπολοι· πόσε φεύγετε, φῶτα ἰδῆσαι;
 200 Ἡ μή περ τινὰ δυσμύμων φάοι' ἔμμεναι ἀνδρῶν;
 Οὐκ ἔοι' ἔτος ἀνὴρ διεὸς βροτῶς, ἔδ' ἐγένηται,
 Ὃς κεν Φαίηκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται,
 Δηϊότητα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.
 Οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε, πολυχλύτῳ ἐνὶ πόντῳ,
 205 Ἐχάτοι, ἔδ' ἐτις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος.
 Ἄλλ' ὅδε τις δῦτηςος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰχάνη,
 Τὸν νῦν χρὴ κομέειν· ὡς γὰρ Διὸς εἰσιν ἅπαντες
 Ζεῖνοί τε, Πηλεΐδ' ὅσιν δ' ὀλίγη τε, φίλη τε.
 Ἄλλὰ δὲ, ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρώσιν τε, πόσιν τε
 210 Λύσατε δ' ἐν ποταμῷ, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἔξ' ἀνέμοιο.
 Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἔσαν τε καὶ ἀλλήλησι κέλευσαν·
 Κάδδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ εἶσαν ἐπὶ σκέπας, ὡς ἐκέλευσε
 Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορ· Ἀλκινόοιο·
 Πὰρ δ' ἄρα οἱ φῶρος τε, χιτῶνά τε, εἵμαί', ἔθηκαν·
 215 Δῶκαν δ' ἐ χρυσῆν ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
 Ἡνώγον δ' ἄρα μιν λῦαλ ποταμοῖο ῥῶσι.
 Δὴ ῥα τότε ἀμφιπόλοισι μετῆδα δῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἀμφίπολοι, ἔγθ' ἔτω σπύπρονθεν, ὅφρ' ἐγὼ αὐτὸς

"Sistite mihi gradum, ancillæ: quod fugitis, virum conspicatæ?"

"An scilicet aliquem hostilium putatis esse virorum?"

"Non est ille vir vivus homo, neque nascetur,

"Qui Phæacum in terram veniat,

"Hostilia inferens: valde enim chari ii immortalibus.

"Habitamus autem seorsum undoso in mari

"Extremi, neque quisquam nobiscum mortaliū commercii habet alius.

"Sed hic aliquis infelix errans huc venit,

"Quem nunc oportet curare: à Jove enim sunt omnes

"Hospitēsque et egeni; donum autem etiam exiguum, et gratum est.

"Verum date, ancillæ, hospiti cibumque et potum;

"Et lavate in fluvio, ubi receptus est à vento.

Sic dixit; illæ verò steterunt, et se invicem hortatæ sunt:

Ulyssiem autem collocarunt sub umbraculo, quemadmodum jusserat

Nausicaa, filia magnanimi Alcinoi;

Eique pallium, et tunicam, vestes, apposuerunt:

Dederunt porro ei aureā in ampullâ liquidum oleum,

Jusseruntque dein ipsum lavare-se in fluvii fluente.

Ac tum ancillas allocutus est nobilis Ulysses;

"Ancillæ, state ita eminus, dum ego ipse

Ver. 199. Στήτέ μοι, ἀμφίπολοι.] Ὅτι φαίνεται ὁ Πωπὴς πᾶς ἢ Ἀθῶν ἐλῆξεν θάλασσαν ἐμβαλεῖν τῇ Ναυσικάᾳ, ὥς μῦθος φαίνεται τῷ Ὀδυσσεύς καὶ δὴ λῶν ὡς κατὰ σύνθεσιν γινώσκοντες φαίνεται, καὶ ἐλῆξεν, πλάττει τὴν κόρην θάλασσαν καὶ τὴν ἀμφιπόλιν, ὡς μάλιστα φησὶν ἀλογίστες, ἀλλὰ εἶναι, ὡς μὴ δὲ τι κακὸν ἰδεῖναι, ἀλλὰ ἀπλῶς ἀνθρώπων, καὶ αὐτὸν δῦσθαι, ἀλάτῳ, καμνῶν ἄξιν. Φησὶ γὰρ "Στήτέ μοι, ἀμφίπολοι, ἔξ'." *Eustath.* Vide supra ad ver. 139.

Ver. 201. — διεὸς βροτῶς.] Ζῶν, ἡρμηνεύμενος, [*Al.* ἡρμηνεύμενος.] καὶ ἐκμάδης μετῆχον τὴν μὲν ᾧ ζῶν ὑγρότης καὶ διαμασία συνίσχιν, τὴν δὲ θάλατταν ψυχρότης ἐξασία. *Schol.*

Ver. 204. Οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε.] Vide *Strabonem*, *Geograph. lib. I*, pag. 46, al. 26.

Ver. 205. — βροτῶν.] *Al.* βροτῶς.

Ver. 207. — πρὸς τῷ Διὶ εἰσιν ἅπαντες Ζεῖνοί τε, Πηλεΐδ' ὅσιν δ' ὀλίγη τε.] Ἰπὸ τῷ Διὶ ἐκπαλιώνται καὶ Ζεῖνοι ἐ Πηλεΐδ' *Schol.*

Καὶ Διὸς, ὃς Ζεῖνος ἐκπαλιώνται καὶ Ζεῖνος ἐ Πηλεΐδ' *Apollon. Argonaut. lib. III*, ver. 985.

Ver. 208. — δόσι δ' ὀλίγη τε, φίλη τε.] Ὀλίγη μὲν τῷ δίδωσι, φίλη δ' τῷ λαμβάνοντι ἢ τῷ ἰδίᾳ, καὶ τὸ ὀλίγον φίλον ἡγνῆται. *Schol.* Vide ad *Il.* α', 167.

Ἡ μεγάλη χάρις, δῶκεν ἔν ὀλίγῳ πάντα ἢ τιμῶντα τὰ πᾶσι φίλον. *Theocrit. Idyll. XXVIII*, 24. Ἄπαν δίδωμεν δῶκεν, εἰ καὶ μικρὸν ἢ, Μίγιστον ἔγω, εἰ μὴ ἰσότης δίδω.

Philemon major, apud *Grotium in Excerptis*.

Ver. 210. Λύσατε δ' ἐν ποταμῷ.] *Al.* Λύσατε τ'.

Ver. 211. — αἱ δ' ἔσαν τε καὶ ἀλλήλησι κέλευσαν.] Ita edidit *Barnesius*. *Vulg.* καὶ ἀλλήλοισι κέλευσαν. *Al.* αἱ δ' ἔσαν τε καὶ ἀλλήλοισι κέλευσαν. Quæ fortè et verior lectio. Vide ad *Il.* ι', 84.

Ver. 212, 214. — ἄρα.] *Ut jussisset Nausicaa*.

Ibid. — Ὀδυσσῆϊ εἶσαν.] *Al.* Ὀδυσσεῖ εἶσαν.

Ver. 215. — χρυσῆν.] Ita edidit *Barnesius*; ut pronuntietur scilicet χρυσῆ. *Al.* χρυσίῳ. Quod verum perimit. Vide supra ad ver. 79.

Ver. 216. — ἄρα.] *Deinde*.

Ver.

- "Αλμῖν ὥμοισιν ὑπολίσσομαι, ἀμφὶ δ' ἐλαίῳ
 220 Χρίσσομαι ἢ γὰρ θηρὸν ὑπὸ χροός ἐστιν ἀλοιφή.
 "Αντίῳ δ' οὐκ ἂν ἔγωγε λοέσσομαι αἰδέομαι γὰρ
 Γυμνῶς, κήρῃσιν εὐπλοκάμοισι μετελθών.
 "Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα κέρη.
 Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμῷ χροά νίξετο δῖος Ὀδυσσεύς
 225 "Αλμῖν, ἢ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἀμπεχεν ὥμους·
 Ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἁλὸς χροόν ἀτρυγέτοιο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα λοέσσατο καὶ λίπ' ἄλκιφεν,
 Ἀμφὶ ᾧ ἔμαλα ἔσσαθ', ἃ οἱ πόρε παρθένος ἀδμήης·
 Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν, Δῖος ἐκγεγαυῖα,
 230 Μείζονά τ' εἰσίδειν καὶ πάσσονα· καδ' δὲ χάρητος
 Οὔλας ἦκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
 "Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν ὤρεχευέται ἀργύρῳ ἀνῆς
 Ἰδρὶς, ὃν Ἡφαίστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
 Τέχνῃν παντοίῃν, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείῃ·
 235 "Ὡς ἄρα τῷ κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὥμοις.
 Ἐξεί' ἐπεὶ, ἀπάνευθε κιών, ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
 Κάλλῃ καὶ χάρισι τῖλδων· θῆετο δὲ κέρη·
 Δὴ ῥα τότε ἀμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοισι μετηύδα·
 Κλυτέ μοι, ἀμφίπολοι, λευκώλενοι, ὄφρα τι εἴπω·
 240 Οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 Φαίηκεσ' ὅδ' ἀνῆς ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισι.

- " Salfuginem ab humeris ablutam,
 circumque oleo
 " Ungam-me; jam enim diu à cor-
 pore abest unctio.
 " Coram verò haud ego lavero; ve-
 reor enim
 " Nudari, inter puellas comas-pul-
 chras versans.
 Sic dixit; illa verò secesserunt, narrâ-
 runtque puellæ.
 At ex flumine à corpore lavabat nobi-
 lis Ulysses
 Salfuginem, quæ ei terga et latos ob-
 textit humeros:
 E capite etiam eluebat maris sordes
 indomiti.
 Cæterum postquam omnem lavâisset-
 se, et oleo unxisset,
 Vestesque induisset, quas ei præbue-
 rat virgo indomita;
 Illum quidem Minerva reddidit, ex-
 Jove-nata,
 Majorémque aspectu, et crassiorém s-
 à capite verò
 Crispas demisit comas, hyacinthino-
 flori similes.
 Quemadmodum autem cum quis au-
 rum circumfundat argento vir
 Solers, quem Vulcanus docuerit et
 Pallas Minerva
 Artem omnifariam; pulchra verò is
 opera perficit:
 Sic huic affudit gratiam capitique et
 humeris.
 Confidebat is deinde, seorsum profec-
 tus, ad litus maris,
 Pulchritudine et gratiâ resplendens;
 admirabatur autem puella:
 Ac tunc ancillas comis-pulchras allo-
 cuta est;
 " Audite me, ancillæ, candidæ-ul-
 nas, ut aliquid dicam:
 " Non omnibus invitis diis, qui cæ-
 lum tenent,
 " Ad Phæacas hic vir pervenit diis-
 similes.

Ver. 219, 220, 221, 227, 228. — ὑπολίσσο-
 μαι — χρίσσομαι — λοέσσομαι — λοέσσατο —
 ἴσατο.] Vide suprâ ad 1, 491; et infrâ ad 1, 296.
 Ver. 224, 226. Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμῷ χροά νίξετο
 — Ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἁλὸς χροόν.] Ὀδυσσεύς
 μὲν τὸ ναυάγιον — καταβάς — εἰς τὸ ποταμόν,
 " Ἐκ κεφαλῆς ἔσμηχεν ἁλὸς χροόν." ὑπερφωῆς τῷ ποι-
 ητῇ τὸ γινόμενον συνάρακτόν· Ὅταν γὰρ ἐκ τῆ θα-
 λάττης ἀναδύνῃς ἐν τῇ ἡλίῳ γῶνι, τὸ λεπτότατον καὶ
 καθαρότατον τῆ ὑγρασίας ἢ θιμρότης διέφορται· τὸ δ' ἁλ-
 μῖν αὐτὸ καὶ τραχὺ καταλειφθὲν ἐφίσταται, ὃ παραμύ-
 νει τοῖς σώμασιν ἀλῶδης ἐπίπαγος, μέχρι ἂν αὐτὸ πο-
 τίμῳ, καὶ γλυκείῳ κατακλύσῃσιν. Plutarch. Symposiac.
 Lib. I, Probl. 9.
 Ver. 226. — ἁλὸς χροόν.] Τὸ λεπτότατον τῆ θα-
 λάττης ἢ τὴν ἀκαθαρσίαν. Schol.
 Ibid. — ἀτρυγέτοιο.] Vide ad II. 1, 316.

Ver. 229. Τὸν μὲν Ἀθηναίη.]
 — namque ipsa decoram
 Cæsariem nato genitrix, lumenque juventæ
 Purpleum, et lætos oculis afflârat honores.
 Ver. 231. Οὔλας ἦκε κόμας.] Οὔλας δὲ κόμαι, αἱ
 συντετραμμέναι. Eustath.
 Ibid. — ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.] Ὁ ἐστὶ μυλαίνης
 κατὰ τὸ ὑάκινθον τὸ ἄνθος. Eustath.
 Ver. 232. "Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν.]
 Quale manus addunt ebori decus, aut ubi flavo
 Argentum Pariusve lapis circumdatur auro.
 Ver. 235. — ἄρα.] Ut dictum est.
 Ver. 240. — πάντων ἀέκητι θεῶν.] Αἱ πάντως
 ἀέκητι θεῶν.

- 265 Εἰρύαται πᾶσιν γὰρ ἐπίσιόν ἐστιν ἐχέσθω.
 "Εἴθα δὲ τε σφ' ἀγορῇ, καλὸν Ποσειδῆϊον ἄμφις,
 'Ρυτοῖσιν λάεσαι καταρυχέεσσ' ὄραυ'α.
 "Εἴθα δὲ νῶν ὄπλα μελαινάων ἀλέγῃσι,
 Πείσματα, καὶ σπιῖρα, καὶ δ'σποζύνῃσιν ἐρετμά.
 270 Οὐ γὰρ Φαίηκεσσι μέλ' βιός, ἔδ'ε φαρέτρῃ,
 'Αλλ' ἴσσι καὶ ἐρετμά νῶν, καὶ νῆες αἴσαι.
 "Ἦσιν ἀγαλλόμηνον πολὴν περόωσι θάλασσαν.
 Τῶν ἀλείνω φῆμιν ἀδευκέα, μήτις ὀπίσσω
 Μωμεύῃ· μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι χ'τ' ἄμυν.
 275 Καὶ νύ τις ὦδ' εἴπῃσι κακώτερον ἀντιβολήσας,
 Τίς δ' ὅδε Ναυσικάα ἔπε' καλὸς τε, μέγας τε
 Ζεῖνος; πῶς δὲ μιν εὔρε; πόσις νύ τοι ἔωσ' αὐτῇ.

Ver. 265. — πᾶσιν ᾧ ἐπίσιόν ἐστιν ἐχέσθω.] Vocem ἐπίσιον, quæ apud Homerum hoc unico loco occurrit, ita exponit Eustathius: "Επίσιον δὲ, τὸ ὡς ἂν τις εἴποι ἐπὶ αἰσίων. Ἰωνῶν δὲ ἡ λέξις, διὸ καὶ φιλοῦται καθ' αὐτὴν καὶ τὸ "Ζεὺς καθάρσιος ἔ ἐπίσιος" παρὰ Ἡρόδοτον, [lib. I, cap. 44.] ἀντὶ τῆς ἐφείσιος καὶ, "Ἀθηναίων ἐπίσιος." [lib. V, cap. 72, 73.] Γίνεται δὲ ἀπὸ τῆς ἰσίας. Similiter ferè interpretatur et Porphyrius: "Ἦτοι, (inquit,) ἐδὲ ἐξ ὧν ἐστὶν, ἀλλὰ πάντες πολῖται, καὶ ἐφείσιον πᾶσι ἔχοντες. Ἀλλ' ὅδε φιλοῦται ἐκ νῆων, ὡς τὸ δὲ χιῶν, δὲ καὶ, καὶ ἔχ'ι, καὶ. Quæst. Homeric. 2, in fine. Et apud Anacreontem (quem hîc citat Barnesius) occurrit vox ἐπίσιον, ubi pro ἐφείσιον κλέμα, uti ibi notat Barnesius, usurpata videtur;

κακχὺδην

Πύσσα τὴν ἐπίσιον —. Od. LXXI, ver. 1090. Scholiastes autem hunc Homeri locum aliter videtur accepisse; "Επίσιον, [inquit,] ἐπὶ αἰσίων, σκῆνη, νῆων, ἢ σκάφος παρὰ τὸ ἴσιον. Λέγει δὲ, ὅτι ἐπὶ τῶν πλοῦν καὶ νῶν νευλωμένων ἐστὶν ἴσιον ἢ εἰσόδος. Quam vocis ἐπίσιον significationem affert et Eustathius.

Ver. 266. — Ποσειδῆϊον.] Τῇ Ποσειδῶνι καθιερωμένον τέμενος. Schol.

Ver. 267. 'Ρυτοῖσιν λάεσαι καταρυχέεσσ'.] 'Ρυτοὶ δὲ λιθοὶ, οἱ ἐλκυστοὶ ἀπὸ τὸ μέγεθος καταρυχέες δὲ οἱ καταρυμνύμενοι, ὅ ἐστιν εὐ τεταραχθέντες. Eustath.

Ver. 268. — ὄπλα.] Τα ᾧ νῶν χροῖα. Schol.

Ver. 269. Πείσματα.] Τα δ'σποζύνῃσιν χροῖα παρὰ τὸ πείσας αὐτοῖς τὴν νῆα. Schol. à Barnesio ex duobus MSS suppleta.

Ibid. — σπιῖρα.] Σπιῖρα, ἢ ὡς ὑφάσματα ἐκ τῶν τὰ ἴσια ἢ σπιῖρας, δὲ ὡς αἱ νῆες ἔλκονται, ἢ δὲ ὡς οἱ τροχίλοι διασπῶνται. Eustath. Posteriores harum lectionum solam hîc agnoscit Scholiastes; exponitque, Οἱ μεγάλοι κάλοι, παρὰ τὸ σπιῖραι, δὲ ὡς ἔλκονται.

" Subductæ sunt; omnibus enim statio est unicuique.

" Ibi porro et ipsis forum est, pulchrum Neptuni circa templum,

" Vestrutis lapidibus exiis extructam.

" Ibi verò navium armamenta nigrum curant,

" Rudentes, et spiras; et poliunt remos.

" Non enim Phæacibus curæ est arcus, neque pharetra,

" Sed mali, et remi navium, et naves æquales,

" Quibus læti trajiciunt spumofum mare.

" Horum evito famam amaram; ne quis à tergo

" Carpat: valde enim sunt insolentes apud vulgus.

" Et fortasse quis sic dicat vilior obviam-factus;

" Quisnam verò ille, qui Nausicaam sequitur pulchërque, magnusque

" Hospes? ubi illum nacta est? maritus utique erit ipsi.

ται αἱ νῆες. Barnesius quoque in Editionibus nonnullis (quas et ipse secutus est) scriptum repperit σπιῖρας eamque et Versui et Sensui convenientiorem lectionem contendit: " Nam σπιῖρα, (inquit,) τὰ νῶν μαλόνυμα, nempe laceræ vestes, five lineæ, five laneæ, aut cannabinæ, molles et usu attritæ, quibus utuntur Nautæ, ad naves confarciendas, quomodo Homerus utitur, ῥίσιον οἰσύνειν, Odys. i, v. 256. At αἱ σπιῖραι, Funes, ut Br. Schol." Ita ille. Atqui vox σπιῖραι nusquam alibi apud Homerum reperitur. Occurrit autem vox σπιῖρον suprâ i, 318, ubi eodem sensu, (ut opinor,) ac vox σπιῖρα hoc in loco, usurpatur; secundum Barnesii expositionem certè accipi non potest:

Τηλὲ δὲ σπιῖρον καὶ ἐπὶ αἰσίων ἔμπεσε πότις. Porro, quâ ratione ultima vocis σπιῖρα hîc produci possit, vide ad II. α, 51.

Ver. 273. Τῶν ἀλείνω φῆμιν.] " Nec verò nega ligenda est fama; nec mediocre telum ad res gerendas existimare oportet benevolentiam civium." Cicero, de Amicitia, § 17.

Ibid. — ἀδευκέα.] Ἀδευκέες δὲ καὶ νῦν, ἢ ἡ ἀδὲκα, τὸ, παρὰ τὸ δέκα ἢ ἡ δακτυλὸς καὶ πικρὸς. Eustath. Scholiastes autem exponit, Σκληρὰν, χαλεπὴν.

Ver. 274. — μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον.]

Δυσάρετες ἡμῶν καὶ φιλόφρονες πόλις.

Euripid. Elect. ver. 904.

Ver. 275, 276. Καὶ νύ τις ὦδ' εἴπῃσι — Τίς δ' ὅδε Ναυσικάα ἔσ'.] Καὶ ὅπως ὃν ἔρωτα εἶχεν εἰς νῆα ἀνεκάλυψε κατὰ θαυμασίαν μέθοδον, ὡς ἄλλοι τινὲς δῆθεν τοιαῦτα ἐρῶντες ἄλλως ᾧ ἀνέκφορος ἦν. Eustath.

Ver. 277. — νύ τοι.] Apud Eustathium in commentario, νύ οἱ.

Ver.

- "Η τινά πε πλαγχθέντα κομίσσατο ἥς ὤπ' ἦνός,
 Ἀνδρῶν τηλεδαπῶν· ἐπεὶ ὅς τις ἐγλύθεν εἰσίν.
 280 "Η τις οἱ εὐξαμένη πολυάρητος θεὸς ἦλθεν,
 Οὐράνοθεν καταβάς· ἔξ' δέ μιν ἡματα πάντα.
 Βέλτερον, εἴ κ' αὐτὴ περ ἐποιομένη πόσιν εὔρεν
 "Αλλοθεν ἢ γὰρ τῆσδε γ' ἀτιμάζει χτ' ἄδημον
 Φαίηκας, τοί μιν μνῶνται πολέες τε καὶ ἑσθλοί.
 285 "Ως ἐρέουσιν, ἐμοὶ δέ κ' ὀνείδεα ταῦτα γένοιτο·
 Καὶ δ' ἄλλη νημεσῶ, ἥ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι,
 "Η τ' ἀέκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων
 Ἀνδράσι μίσσηται, πρὶν γ' ἀμφάδιον γάμον ἔλθειν.
 Ζεῦ, σὺ δ' ὦδ' ἐμέθεν ξυνὴ ἔπος, ὄφρα τάχιστα
 290 Πομπῆς καὶ νόστοιο τύχης παρὰ πατρὸς ἐμῆο.
 Δῆομεν ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης, ἄγχι κελεύθῃ,
 Αἰγείρων ἐν δὲ κρήνῃ νάξ, ἀμφὶ δὲ λειμῶν
 "Εῖθα δὲ πατρὸς ἐμῆς τέμενος, τεθαλυῖά τ' ἁλῶν,
 Τόσον ὥπ' ἰόλιος, ὅσον τε γέγωνε βοήσας·
 295 "Εῖθα καθεζόμενος μῆναι χρόνον, εἰσέκεν ἡμεῖς
 "Αστὺδ' ἔλθωμεν, καὶ ἰκώμεθα δώματα πατρὸς.
 Αὐτὰρ ἐπὶν ἡμέας ἔλπη ποτὶ δώματ' ἀφίχθαι,
 Καὶ τότε Φαίηκων ἴμεν ἐς πόλιν, ἥδ' ἐρέεσσι
 Δώματα πατρὸς ἐμῆς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
 300 "Ρεῖα δ' ὀρίγνωτ' ἐγὶ, καὶ ἀν' παῖς ἡγήσαιο
 Νήπιος· ὃ μὲν γὰρ τι εἰκότα τοῖσι τέτυκται
 Δώματα Φαίηκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο

- "Aut aliquem fortè vagatum excep-
 pit suū à navi,
 "Vironum longinquorum; nam nul-
 li propè sunt.
 "Aut aliquis supplicanti multum-
 exortatus deus advenit,
 "E cælo delapsus; habebit verò ip-
 sum dies omnes.
 "Rectius, si ipsa etiam adiens ma-
 ritum invenit
 "Aliundè: certè enim hos quidem
 spernit in populo
 "Phæaces, qui ipsam ambiunt mul-
 tique et nobiles.
 "Sic dicent; mihi verò probra hæc
 essent:
 "Etenim alii succensuerim, quæ-
 cunque talia utique fecerit,
 "Quæ scilicet invitis charis patre et
 matre viventibus
 "Viris misceatur, priusquam palam
 nuptiæ advenerint.
 "Hospes, tu verò ita meum observa
 sermonem, ut celerrimè
 "Deductione et reditu potiaris à pa-
 tre meo.
 "Inveniemus pulchrum lucum Pal-
 ladis, prope viam,
 "Ex-populis; fons autem effluit,
 circa verò pratum:
 "Ibi autem patris mei et prædium,
 et florentes horti,
 "Tantum ab urbe, quantum uti-
 que auditur clamans:
 "Ibi desidens mane aliquandiu, do-
 nec nos
 "Ad-urbem accesserimus, et perve-
 nerimus ad ædes patris.
 "At postquam nos putaveris ad ædes
 pervenisse,
 "Tum verò Phæacum eas ad ur-
 bem, atque require
 "Ædes patris mei magnanimi Alci-
 noi.
 "Facilè autem conspicuæ sunt, et
 vel puer duceret
 "Infans; neque enim omninò simi-
 les illis sunt
 "Ædes Phæacum, qualis domus
 Alcinoi

Ver. 285. — ἐμοὶ δέ κ' ὀνείδεα.] Apud Eusta-
 thium, ἐμοὶ δ' ὦν ὀνείδεα. Quod idem.

Ver. 287. "Η τ'.] Quæ utique —. Quæ sci-
 licet —.

Ver. 288. — πρὶν γ' ἀμφάδιον γάμον ἔλθειν.]

Παρθενικῶν ὃ φύλασσι πολυκλήσεις θαλάμοισι,
 Μυθὸ μὲν ἀχρη γάμων πρὸ δόμων ὀφθῆναι ἰάσσης.

Phœcyliades, ποιήματα νηπτετικῶν, ver. 203.

Ver. 289. — σὺ δ' ὦδ' ἐμέθεν ξυνὴ ἔπος.]

Accipite ergo animis, atque hæc mea figite dicta.

Æn. III, 250.

———— tu condita mente teneto.

Ibid. 388.

Ver. 293. "Εῖθα δὲ πατρὸς ἐμῆς τέμενος.]

Insuper id campi quod rex habet ipse Latinus.

Æn. IX, 274.

"Εστὶ δὲ τέμενος διαίτητος τόπος, ἀφεισμενός κ' ὁ-
 τας ἀπαιτημηνός τ' ἐγγύς. Τέμενος ἢ ἐπὶ ναυὶ οἱ
 μὲν Ὀμηροὶ οἰδοῦσιν· ὃ δὲ Ποιητὴς ἐπὶ ἱερὸν ἀπλῶς τό-
 πον λέγει τὸ τέμενος, ἀλλὰ τ' κατ' ἀπαιτημηνὸν ὄντα τι-
 νός. Eustath.

Ver. 294. — ἰόλιος.] Vide suprâ ad ver. 262.

Ibid. — γέγωνε.] Vide suprâ ad ε, 400.

Ver. 301, 305, 308. — τέτυκται — ἦσαι —
 ποτικέκλεται.] Vide ad II. α, 37; et ε, 736,

- Ἡρώς· ἀλλ' ὅπότ' ἂν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλῇ,
 ὦκα μάλ' ἐκ μεγάροιο διελθέμεν, ὅφρ' ἂν ἵκηαι
 305 Μητέρ' ἐμήν· ἥ δ' ἦται ἐπ' ἐσχάτῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ,
 Ἠλάκατα τρωφῶσ' ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι,
 Κίονι κεκλιμένη· δμῶαί δέ οἱ εἶατ' ὅπιοθεν.
 Ἐνθα δὲ πατὴρ ἐμῷ θρόνῳ ποτικέκλιται αὐτῇ,
 Τῷ ὅγε οἶνοποτάζῃ ἐφήμεν, ἀθάνατ' ὥς.
 310 Τὸν παραμειψάμεν, μητρὸς ποτὶ γένασι χεῖρας
 Βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἡμᾶς ἴδῃαι
 Χαίρων, καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστί.
 Εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
 Ἐλπωρὴ τοι ἔπειτα φίλῃς τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι
 315 Οἶκον εὐκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, ἵμασιν μάστιγι φαινή
 Ἡμιόνους· αἱ δ' ὦκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα·
 Αἱ δ' εὖ μὲν τρώων, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν.
 Ἡ δὲ μάλ' ἠνιόχευεν, ὅπως ἄμ' ἐποίατο πεζοί,
 320 Ἀμφίπολοί τ', Ὀδυσσεύς τε νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμά-
 Δύσειό τ' ἥελιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο [ἄλκ.
 Ἴρὸν Ἀθηναίης, ἵν' ἄρ' ἔζετο δῖος Ὀδυσσεύς.
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἤρξατο Διὸς κέρη μέγαλοιο·
 Κλυθί μοι, Αἰγίοχοιο Διὸς τέκν' ἀτρυτώνη,

- “ Herōis: sed postquam te ædes oc-
 culuerint et aula,
 “ Celeritèr valdè ex regiâ ulteriùs-
 perge, donec perveneris
 “ Ad matrem meam; illa autem se-
 det ad focum in ignis splendore,
 “ Pensum versans purpureum, mi-
 rabile visu,
 “ Columnæ acclinata; ancillæ verò
 sedent pone-illam.
 “ Ibi autem patris mei solium adja-
 cet ei,
 “ Quo ille vinum-potat infidens, im-
 mortalis ceu.
 “ Hoc præterito, matris ad genua
 manus
 “ Extende nostræ, ut reditûs diem
 videas
 “ Gaudens, citò; etiam si valdè pro-
 cul-hinc sis.
 “ Si tibi illa utique benè voluerit
 in animo,
 “ Spes tibi deindè amicòsque visurum-
 te, et perventurum
 “ Domum ad pulchrè-ædificatam, et
 tuam in patriam terram.
 Sic utique locuta, flagellavit flagello
 splendido
 Mulos; hi verò celeritèr reliquerunt
 fluvii fluentia:
 Illi autem benè quidem currebant et
 pulchrè alternabant pedes.
 Illa autem sedulò aurigabatur, ita-ut
 simul sequerentur pedites,
 Ancillæque, Ulyssèisque; arte verò
 impingebat flagellum.
 Occidebat autem sol, et illi inclutum
 ad lucum pervenerunt
 Sacrum Palladis, ubi proindè confedit
 nobilis Ulysses.
 Statim deindè supplicabat is Jovis filix
 magni;
 “ Audi me, Ægiochi Jovis filia in-
 domita;

Ver. 303. Ἡρώς· ἀλλ' ὅπότ' ἂν σε.] “ Observan-
 “ da” inquit *Barneſius* “ συνεκφώνησις, five συνί-
 “ ζησις vocalium ὦ, et ὁ. Duæ enim ultimæ Syl-
 “ labæ coalescunt, quasi ἥρως scriberetur.” Verum
 (uti et ipse postea annotat *Barneſius*) etiam corripi
 potest istud ὦ, propter sequentem vocalem. Vide
 ad *Il.* ὁ, 24; item ἡ, 453.

Ibid. — κεκύθωσι.] *Al.* κεύθωσι.

Ver. 305. — ἐπ' ἐσχάτῃ.] Ἀντὶ τ' παρ' ἐσχάτῃ.
Strabo, Geograph. Lib. XIII, pag. 897, al. 601.

Ibid. — ἐν πυρὸς αὐγῇ.] Ἐν τῇ καταπεφωτισμέ-
 νῃ ὑπὸ τ' πυρὸς τόπῳ. *Schol.*

Ver. 307, 308. — κεκλιμένη — ποτικέκλιται.]
 Vide ad *Il.* α', 314.

Ver. 307. — εἶατ' ὅπιοθεν.] Postulat Tempo-
 rum ratio ut vox εἶατ', hoc in loco, intelligatur
 εἶαται, non εἶατο. Vide ad *Il.* ρ', 164.

Ver. 308. — ποτικέκλιται αὐτῇ.] *Scholias*
 exponit, Περιέχεται τῇ αὐγῇ, ἀντὶ τ' πεφώτισται.
 Undè legisse videtur is (uti et notat *Barneſius*) πο-

τικέκλιται αὐγῇ· cuius lectionis hîc meminit et *Euf-*
stathius: Sed minùs rectè.

Ver. 318. — εὖ δὲ πλίσσοντο.] Τὸ δὲ, πλίσσοντο,
 — δηλοῖ — τὸ βηματίζειν, καὶ μεταφέρειν σκέλῳ
 παρὰ σκέλῳ. *Eustath.*

Πλίσσαντες μηροῖσι παρὰ μηρές.

Anacreon, ver. 1269.

Ver. 320. — νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάδα.] Τεχ-
 νικῶς ἤλαυνεν. *Schol.* “Οτι νόῳ ἐπέβαλλεν ἱμάδα ἢ
 κέρη, τῷ τε, φρονίμως ἠνιόχευεν, ὅπως ἄμ' ἐποίατο οἱ
 πεζοί. *Eustath.*

Ver. 321. Δύσειό τ' ἥελιος.] Νῦν πρὸς δυσμὰς ἀπέ-
 κλινεν· ἡμέρας γὰρ ἔτι ἔσσης εἰσέρχεται Ὀδυσσεύς, παρὸ
 καὶ ἀχλὺν αὐτῷ καταχεῖν. *Schol.* Vide autem infra
 ad ἡ, 14.

Ibid. Δύσειτο.] Vide ad *Il.* β', 35; et ε', 109.

Ver. 322. — ἄρ.] Ut *jusserat Nauficaa* —
 supra ver. 295.

Ver. 324. — ἀτρυτώνη.] Vide ad *Il.* β', 157.

- 325 Νῦν δὴ πῆρ μευ ἄκυσον, ἐπεὶ πάρος ἔπολ' ἄκυσας
 ῥαιομένω, ὅτε μ' ἔρραιε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
 Δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν, ἢ δ' ἐλεεινόν.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· ἔδ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
 Αὐτῷ δ' ἔκω φαίνεται ἐναντίον· αἶδετο γάρ ῥα
 330 Πατροκασίγνητον· ὃ δ' ἐπιζαφελῶς μενέαινε
 Ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ, πάρος ἦν γαῖαν ἰκέσθαι.

“ Nunc tandē saltem me exaudi, quoniam antea nunquam exaudivisti
 “ Jactatum, quando me jactabat inclytus Neptunus.
 “ Da me ad Phæacæ gratum venire, atque miserabilem.
 Sic dixit supplicans; eum autem audit Pallas Minerva:
 Ipse verò nondum apparebat palàm; verebatur enim
 Patrum: is autem vehementer irascebatur
 Nobili Ulyssi, antequam is suam ad terram veniret.

Ver. 326. — Ἐννοσίγαιος.] Ὁ Ποσειδῶν, ὃ τὴν γῆν κινᾷ· ἐννοσι μὲρ γῆς ἢ κινήσις. Schol. Vide suprā ad ε, 282.

Ver. 327. Δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν.] Vide Aristot. Rhetoric. Lib. III, cap. 14 sub fine; ubi hic locus laudatur.

Ver. 329. — ἐναντίον.] Apud Eustathium in commentario, ἐναντίον.

Ibid. — αἶδετο γάρ ῥα Πατροκασίγνητον.] — Διοῖσι δ' ὡς ἔχει νόμος.

Οὐδὲς ἀπαντᾷ βέλτεται προθυμία
 Τῇ τῷ δέλοντ', ἀλλ' ἀφιστάμεντο αἰεὶ.

Euripid. Hippolyt. Coron. ver. 1328.

Ver. 330. Πατροκασίγνητον.] Neptunum.

Τ Η Σ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Ρ Α Ψ Ω, Δ Ι Α, ἢ Γ Ρ Α Μ Μ Α, Η'.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Η'.

Ναυτικάα εἰς τὴν πόλιν ἀφικνεῖται καὶ μετ' ὀλίγον Ὀδυσσεὺς ἰκετεύει Ἀρήτιν τὴν ὃς Ἀλκινόου [Ita ex Editionum vetustiorum nonnullis reposuit *Barnesius*, pro vulgato τὴν Ἀρήτιν Ἀλκινόου] ὃς βασιλεὺς γυναικά· καὶ μετ' τὸ δαῖπνον πυθομένης, ὁπόθεν τὴν ἐοῦσα ἔχεν, (ἐγνώρισε γὰρ αὐτὴν,) τὰ συμβαίνοντα αὐτῇ κατὰ τὴν πλὴν, ἀπὸ τῆς Ὠλυγίας μέχρι τῆς Φαιάκων γῆς, διηγείται.

* Ἄλλη ὑπόθεσις.

Αθλῶν τὴν πόλιν παραγενομένην Ὀδυσσεὶ ἀπαντᾷ, καὶ ἐξῆς ἀντιδίδουσι τὴν Ἀλκίνοῦ οἶκον· εἰς δὲ εἰσελθὼν Ὀδυσσεὺς προσπίπτει τοῖς τῆς Ἀρήτης γόνασι, καὶ δαίεται αὐτῆς, πέμψαι αὐτὸν εἰς τὴν πατρίδα. Ἀναστήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἀλκίνοος παρακαλεῖ αὐτὴν, καὶ δαῖπνον παρέχει. Ἡ δὲ Ἀρήτη θρασυμένη τὴν ἐοῦσα, πιωθάνεται, πόθεν ἔχεν; Ὁ δὲ διηγείται αὐτοῖς τὴν ἀπὸ Καλυψίδος πλὴν, καὶ τὸ γενόμενον Ναυαγίων, ὃ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀφίξει, καὶ ὅτι θεοὶς Ναυσικάας, ἔλαβε τὴν ἐοῦσα.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεὺς εἰσόδος πρὸς Ἀλκίνοον.

Ἄλλως,

Ἦτα δ' εὐφρονέουσ' Ὀδυσσεὶ Σχερίης βασιλῆες.

LIB. VII.

Ως ὁ μὲν ἐνθ' ἡρώτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Κέρην δ' ἢ προτὶ ἄστυ φέρεν μένῃ ἡμιονοῖιν.
Ἦ δ' ὅτε δὴ ὁ πατὴρ ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανε,
Στήσεν ἄρ' ἐν προθύροισι· κασίγνητοι δὲ μιν ἀμφὶς
5 Ἰσαντ', ἀθανάτοισι ἐναλίγκιοι, οἳ ῥ' ἀπ' ἀπῆνης

SIC quidem ibi supplicabat patiens nobilis Ulysses:
Puellam verò ad urbem ferebat robur mulorum.
Illa verò quandò jam ad sui patris inclytas aedes pervenisset,
Stetit in vestibulo: fratres verò ipsam undique
Circumstabant, immortalibus fimiles; qui utique à curru

Ver. 4. Σ Τῆσεν ἄρ' ἐν προθύροις. Currum nempè ad aedium introitus stetit. *Barnesius* et versiones vulgatæ reddunt, "Constitit in vestibulo." Sed minùs rectè: ut liquet ex aliis locis ubi vocem Στήσεν usurpat Poëta:

Ἐνθ' ἵππους ἔστασαν διὰ λουκάλων Ἡρῆ.

Iliad. ε', 755.

Στήσαν ἄρ' ἡμιόνους τε καὶ ἵππους, ὅφρα πίονες.

ὦ, 350.

Στήσα δ' ἐν Αἰγυπλίῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.

Odyss. ε', 258; ρ', 427.

Ver. 5. — ἀπ' ἀπῆνης. Al. ὑπ' ἀπῆνης.

A a z

Ver.

- Ἡμιόνες ἔλυσον, ἐοῦντά τε ἔσφερον εἶσω.
 Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἐὼν ἦε· δαΐε δέ οἱ πῦρ
 Γρῆυς Ἀπειραΐη θάλαμη πόλῳ· Εὐρυμέδουσα,
 Τὴν ποτ' Ἀπεύρηθεν νέεσσι ἡγαγον ἀμφιέλισσαι·
 10 Ἀλκινόω δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, ἕνεκα πᾶσι
 Φαίηκεσσιν ἀνασσε, θεῶ δ' ὡς δῆμος ἄλκεν.
 Ἡ τρέφε Νηυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
 Ἡ οἱ πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἶσω δόρπον ἐκόσμη.
 Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλινδ' ἱμῶ· ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
 15 Πολλὴν ἡέρα χεῦε, φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆϊ,
 Μῆτις Φαίηκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας
 Κερτομέοι τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐξερέοιθ', ὅτις εἴη.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἐμελλε πόλιν δύσεα ἔρανην,
 Ἐνθα οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 20 Παρθενικῇ εἰκυῖα νέηνιδι, κάλπιν ἐχέουσα·
 Στῆ δὲ παρὰ αὐτῆς· ὁ δ' ἀνείρετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 ὦ τέκνον, ἐκ ἅν μοι δόμον ἀνέρχῃ ἡγήσαιο
 Ἀλκινόε, ὅς τοι σδε μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει;
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ξείνος ταλαπείριον ἐνθάδ' ἰχάνω,
 25 Τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῷ ἔτινα οἶδα
 Ἀνθρώπων, οἱ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσι.

Ver. 6. Ἡμιόνες ἔλυσον.] *Barneſius* edidit ἔλυνον τ'.

“Voculam τε,” inquit, “quæ post ἔλυνον olim ex-
 ciderat, restituo; quod Sensus et *Verſus* eam ferè
 requirant.” Sed nihil opus. Vide ad *Il.* α, 51.

Ver. 8. — Ἀπειραΐη.] Ἀποδοῖν παρῶσα, ἡπειρωτι-
 κή· ἔτι δὲ ἀντικρὺ τ' Κερτομέας ἢ Ἡπειρῶ. *Schol.*

Ver. 9. Τὴν ποτ' Ἀπεύρηθεν νέεσσι ἡγαγον.] Ἡ μάχης
 νόμον ἢ κατὰ ἱμφορίαν. *Eustath.* Posterior harum
 expositionum potior, quia Phæaces bellorum semper
 infueti narrantur. Vide suprà ad ζ, 270. Fortaf-
 se autem rectius intelligas mulierem hanc captivam
 ex prædâ communi per piraticam (ut mos erat an-
 tiquis) quæsitâ, Alcinoῦ munus electam. Quæ et
 vocis γέρας maximè propria significatio. Vide ad
Il. σ', 444.

Ver. 14. — ἀμφὶ δὲ Ἀθήνη Πολλὴν ἡέρα χεῖε.]
 Codices à *Tho. Bentleio* collati, αὐτὰρ Ἀθήνη.

At Venus obscuro gradientes aëre sepſit,
 Et multo nebulæ circum Dea fudit amictu:
 Cernere ne quis eos, neu quis contingere possèt,
 Molirive moram, aut veniendi poscere causas.

Æv. I, 415.

Mulos solverunt, vestémque portârunt
 intrô.

Ipſa verò ad thalamum suum ibat;
 accendebat autem ei ignem

Anus Epirotica cubicularia Euryme-
 dusa,

Quam olim ex-Epiro naves duxerant
 utrinque-remis-actæ:

Alcinoῦ autem eam munus elegerunt,
 eò-quòd omnibus

Phæacibus imperabat, et eum deum
 veluti populus audiebat:

Quæ enutritiv Nausicaam ulnis-pul-
 chram in ædibus.

Hæc ei ignem accendebat, et intus
 cœnam adornabat.

Et tunc Ulyſſes surrexit ad-urbem
 iturus; at Minerva

Multam caliginem circumfudit, benè
 cupiens Ulyſſi,

Nequis Phæacum magnanimorum ob-
 vium-factus,

Convitiareturque verbis, et interroga-
 ret, quisnam esset.

Sed cum jam urbem ingressurus esset
 amabilem,

Tum ei obvium-facta-est dea cæſia-
 oculis Minerva,

Virgini similis juvenulæ, urnam ges-
 tanti;

Stetitque ante eum: interrogabat au-
 tem nobilis Ulyſſes;

“O filia, nonne me ad domum viri
 deduxeris

“Alcinoῖ, qui inter hosce homines
 imperat?

“Etenim ego hospes multa-passus
 huc venio,

“Procul è longinquâ terrâ; quare
 nullum novi

“Hominum, qui hanc urbem et
 terram inhabitant.

Ἐστὶ δὲ τῷτο ἀλληγορικῶς, ἡ προφῆτιαι φωνήσας· δι' ἧς
 περὶ δύνατα ἡλίου γέγονεν ἡ εἰς τὴν πόλιν εἰσόδος τοῦ Ὀ-
 δυσσεύ. *Eustath.*

Ver. 19. Ἐνθα οἱ ἀντεβόλησε.]

Cui mater mediâ sese tulit obviam sylvâ,

Virginis os habitumque gerens, et virginis arma
 Spartanæ — *Æn.* I, 318.

Ver. 22. — σὺν ἅν μοι.] *Al.* ἡ ἅρα μοι.

Ver. 24. — ταλαπείριος.] Ἀρίστηρχος μὲν, ἀντὶ
 τῆς ταλαπείρου· τινὲς δὲ, ἀντὶ τῆς ἑνός, καὶ πόρρωθεν πε-
 πηραμένος, ἢ μακρόθεν ἀφ' ἡμετέρας. *Schol.* Vide autem
 suprà ad ζ, 193.

Ver. 25. — ἐξ ἀπίης γαίης.] Ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς,
 καὶ μακρῶν ἀπὸ ἡμετέρας γῆς. *Schol.* ad *Iliad.* α, 270.
 Eodémque modo exponit *Hesychius.* *Etymologicon*
Magnum autem, vocem Ἀπίης proprium terræ nomen
 interpretatur: “Ἐξ Ἀπίης γαίης” — ἀπὸ τῆς Πιλο-
 πονήσου· τὸ δὲ παλαιὸν ἐκαλεῖτο Λιγυρία. — ὕστερον
 δὲ πάλιν Ἀπία ἐκλήθη ἀπὸ Ἀπιδος τοῦ Φορωνίως παιδός.

Ver. 26. — πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσα.] *Eustathius*
 in commentario citat, πόλιν καὶ ἔργα νέμονται. At-
 que ita in duobus MSS repperit *Tho. Bentleius.*

Ver.

- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε πάτερ, δῶμον, ὃν με κελεύεις,
 Δείξω· ἐπεὶ μοι πατὴρ ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει.
 30 Ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω·
 Μηδὲ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε.
 Οὐ γὰρ ξείνης οἶδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται,
 Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθοι.
 Νηυσὶ θοῇσιν τοίγε πεποιθότες ὠκείησιν,
 35 Λαῖτμα μέγ' ἐκπερώωσιν, ἐπεὶ σφίσι δῶκ' Ἐνοσίχθων·
 Τῶν νέες ὠκείαι, ὥσεί πτερόν, ἢ νόημα.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 Καρπαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαίνει θεοῖο.
 Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν
 40 Ἐρχόμενον χτ' ἄστυ λῆξ' σφέας· ἔ γὰρ Ἀθήνη
 Εἶα εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἢ ῥά οἱ ἀχλὺν
 Θεσπεσίῳ κατέχευε, φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
 Θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεὺς λιμένας καὶ νῆας εἰσας,
 Αὐτῶν δ' ἡρώων ἀγοράς, καὶ τείχεα μακρὰ,
 45 Ὑψηλὰ, σκολόπεσσιν ὀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκοντο,
 Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Οὗτος δὴ τοι, ξεῖνε πάτερ, δῶμος, ὃν με κελεύεις
 Περφραδέμεν, δῆεις δὲ διотреφείας βασιλῆας

Hunc autem contrā allocuta est dea
 caesia-oculis Minerva ;
 " Equidem tibi, hospes pater, do-
 mum, quam me jubes,
 " Monstrabo: quoniam mihi patrem
 eximium prope habitat.
 " Sed eas tacite sic; ego verò viam
 monstrabo:
 " Neque quenquam hominum respi-
 ce, neque interroga.
 " Non enim hospites hi crebrò homi-
 nes suscipiunt,
 " Neque amantèr-excipientes amplec-
 tuntur, quicunque aliundè venerit.
 " Navibus velocibus hi freti celeri-
 bus,
 " Undas ingentes tranant; quippè
 ipsis dedit Neptunus:
 " Horum naves veloces, veluti pen-
 na, sive cogitatum.
 Sic sanè locuta præibat Pallas Mi-
 nerva
 Celeritèr: ille verò deindè post vesti-
 gia ibat deæ.
 Hunc autem Phæaces re-nauticâ-in-
 clyti non adverterunt
 Gradientem in urbe per ipsos: non
 enim Minerva
 Sinebat comas-pulchra, potens dea;
 quæ utique ei caliginem
 Divinitus-immisissam offudit, benè cu-
 piens in animo.
 Mirabatur autem Ulysses portus et
 naves æquales,
 Ipsorumque Heròum fora, et mœnia
 longa,
 Sublimia, vallis munita, mirabile
 visu.
 Sed quandò jam Regis ad inclytam do-
 mum pervenissent,
 Hisce dein sermonis exordiebatur dea
 caesia-oculos Minerva;
 " Hæc sanè tibi, hospes pater, do-
 mus, quam me jubes
 " Monstrare; invenies Jovis-alumnos
 reges

Ver. 32. Οὐ γὰρ ξείνης οἶδε.] Οὐ ξενίζουσι τὰς ἀνθρώ-
 πους. Πῶς ἔν ἐν τοῖς ἐξῆς φιλοξενωτάτας λέγει; ἢ τ' μὲν
 ναυτικὸν ὄχλον τῷ ὄντι εἶναι ἀγῆν, τὰς βασιλεῖς φιλοξέ-
 νους ἢ ἰσῶς, ἵνα φυλάσσεται, τινὸς πυθιάσθαι, ἢ πρὸς ἕτερον
 καταχθῆναι. Schol.

Ver. 33. — φιλέουσ'.] Similitèrque ver. 171,
 φιλείσκει et ver. 256, ἐφίλει. Vide ad II. 6, 304.

Ver. 35. — δῶκ' Ἐνοσίχθων.] Αἰ. δῶκε Κρονίων.

Ver. 36. — ὠκείαι, ὥσεί πτερόν, ἢ νόημα.]

Quantum non jaculum Parthi, non impetus
 Auftri,

Non leve sollicitæ mentis discurrit acumen.

Claudian. de Rapt. Proserp. II, 200.

" Nihil est animo velocius, nulla est celeritas quæ
 " possit cum animi celeritate contendere." Cicero,
 Tuscul. Disputat. lib. I, § 19.

Ver. 38. — θεοῖο.] Sic infra, ver. 41, (no-
 tante Barnesio,) " δεινὴ θεός." Et apud Virgilium,

de Venere, — ducente Deo —. Æn. II,
 632. Vide infra ad ver. 291; item ad II. 6, 778.

Ver. 39. Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες — οὐκ ἐνόησαν.]

Infert se septus nebulâ, mirabile dictu,

Per medios, miscetque viris: neque cernitur
 ulli. Æn. I, 443.

Ver. 41. — ῥά.] Ut dictum est —. ver. 14.

Ver. 43. Θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεύς.]

Miratur molem Æneas, magalia quondam;

Miratur portas, strepitumque, et strata viarum.
 Æn. I, 425.

Ver. 47. Τοῖσι δὲ.] Barnesius, ut τοῖσι δὲ hîc le-
 gatur Sensum omnino postulare contendit. " Quis

" locus," inquit, " hîc pro δὲ, verò? Poëticè τοῖ-
 " σι δὲ, vel τοῖσι δὲ, pro τέτοις, ponitur." Sed mi-
 nus rectè. Vide ad II. 6, 57; et 9, 160.

Ver. 49. Περφραδέμεν.] Vide ad II. 6, 500.

- 50 Δαίτιν δαινυμένους· σὺ δ' ἔσω κίε, μηδέ τι θυμῷ
 Τάρβῃ· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
 ἔργοισιν τελέθει, εἰ καὶ ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.
 Δέσποιναν μὲν πρῶτα κηχίσεαι ἐν μεγάροισιν,
 Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον· ἐκ δὲ τοκῆων
 55 Τῶν αὐτῶν, οἳ περ τέκον Ἀλκινόοιο βασιλῆα.
 Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 Γείνατο, καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος θείη,
 Ὀπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος,
 Ὃς ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάντεσσιν βασίλευεν·
 60 Ἀλλ' ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός.
 Τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγένετο παῖδα
 Ναυσίθοον μεγάρου, ὃς ἐν Φαίησιν ἀνασσε·
 Ναυσίθοος δ' ἔτεκε Ῥηξήνορα τ', Ἀλκινόον τε.
 Τὸν μὲν, ἄκρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
 65 Νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴῳ παῖδα λιπόντα
 Ἀρήτιν· τίω δ' Ἀλκίνοος ποιήσας ἄκοιτιν,
 Καί μιν ἔτις, ὥς ἔτις ἐπὶ χθονὶ τίει ἄλλη,
 Ὅσσαι νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν·
 Ὡς κείνη παρὰ κῆρι τετίμηται τε, καὶ ἐστὶν,
 70 Ἐκ τε φίλων παίδων, ἐκ τ' αὐτῷ Ἀλκινόοιο,
 Καὶ λαῶν, οἳ μὲν ῥα, θεὸν ὥς, εἰσορόοντες,
 Δειδέχατο μύθοισιν, ὅτε τείχεσ' ἀνὰ ἄστυ.

- “ Convivium celebrantes : tu verò
 intrò eas, neque quid animo
 “ Timeas : audax enim vir in omni-
 bus potior
 “ Rebus existit, etiam siquid ali-
 undè venerit.
 “ Reginam quidem primò invenies in
 aedibus ;
 “ Arete verò nomen est inditum-ei :
 ex parentibus autem
 “ Iisdem est, quò quidè genuerunt
 Alcinoùm regem.
 “ Naufithoum quidem primùm Nep-
 tunus terræ-quassator
 “ Genuit, et Peribœa, mulierum for-
 mâ pulcherrima,
 “ Minima-natu filia magnanimi Eu-
 rymedontis,
 “ Qui olim superbis Gigantibus im-
 perabat :
 “ Verùm hic quidè perdidit popu-
 lum scelestum, periit et ipse.
 “ Cum illâ verò Neptunus mixtus est,
 et genuit filium
 “ Naufithoum magnanimum, qui
 Phæacibus imperabat :
 “ Naufithous verò genuit Rhexeno-
 rémque, Alcinoúmque. [tere-
 “ Illū quid : prole-masculâ-carentē in-
 mit argenteū-arcū-gestans Apollo,
 “ Ductâ-recens-uxore in regiâ, unicâ
 solâ filiâ relicâ
 “ Aretâ : hanc verò Alcinoüs duxit
 uxorem,
 “ Et ipsam honoravit, ut nulla super
 terrâ honoratur alia,
 “ Quotquot nunc utique mulieres sub
 viris domum habent ;
 “ Adeò illa ex animo honoraturque,
 et est cordi,
 “ Et apud charos liberos, et apud ip-
 sum Alcinoùm,
 “ Et cives, qui ipsam sanè, deam
 veluti, suspicientes,
 “ Excipiunt vocibus-faustis, cùm
 incedit per urbem.

Ver. 51. — θαρσαλέος ὃ ἀνὴρ ἐν πᾶσι ἀμεί-
 νων.]

Audentes fortuna juvat —. Æn. X, 284.

Οὐκ ἐστὶ τόλμης ἐφοδὸν μίσην βίη.

Menander, Fragment. 84 ex incertis Comædiis.

Ver. 52. — ποθεν ἄλλοθεν.] *Al.* μάλα τηλόθεν.

Ver. 53. Δέσποιναν μὲν πρῶτα.] Vide Julian.
Imperat. Orat. 3, *haud longè ab initio.*

Ibid. — κηχίσεαι.] Νῦν ἀντὶ τῷ ἱκετεύεις [*Al.*
ἱκετεύεις] ἢ ὃ καταλήψεαι σημαίνει. *Schol.* Quod
 tamen, ut opinor, vix ferri potest.

Ver. 54. Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν.] Καθὸ ἀρετῆς καὶ εὐκ-
 ταιῶς ἐγενήθη. *Schol.*

Ver. 59. Ὃς ποθ' ὑπερθύμοισι.] Ἐποίησε ὃ [*Ὁμη-
 ρος*] καὶ τὴν βασιλείαν τῇ Φαίᾳκῳ λέγοντα [*infra ver.*
 205, 206,] εἶπαι τὴν Φαίᾳκῳ ἐγγὺς ὡς περ Κύνω-

πας, καὶ τὸ Γιγάντων ἔθνος. Ἐν τῇ ἑνὶ τούτοις ἀλλοῖ
 θεῶν ὄντας καὶ ἐ θεῶν γένος τὴν Γίγαντας καὶ σα-
 φέστερον ἐν τῷδε ἐστὶ “ Ὃς ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάν-
 “ τας βασιλεύον, ἔσθ.” *Pausanias Lib. VIII,*
cap. 29.

Ver. 64. — ἄκρον.] Ἀκροῖον ἀρετῆς παιδὸς, ἢ
 μὴ γενήσαντα παῖδα ἀρετῆς. *Schol.*

Ibid. — βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.] Vide *infra*
ad ὁ, 409.

Ver. 65. Νυμφίον.] Νεωστὶ γεγαμημένος. *Schol.*

Ver. 66. — ποιήσας.] Vide *infra* *ad* ὁ, 296.

Ver. 67. — ἔτις — τίεται.] Vide *ad* *Il.* δ',
 257; et *χ*, 19, 20.

Ver. 68. — νῦν γε.] *Al.* νῦν τε. Minus rectè.

Ver. 69. — τετίμηται τε, καὶ ἐστὶν.] Vide *ad*
Il. α', 37; et *ν*, 736.

- Οὐς Ἥφαιστος ἔτευξεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
 Δῶμα φυλασσέμεναι μεγάλῃτορ· Ἀλκινόοιο,
 Ἀθανάτης ὄντας καὶ ἀγέρας ἡματα πάντα.
 95 Ἐν δὲ θρόνοι παρὰ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Ἐς μυχὸν ἐξ ἑδῶιο λειμπερές· ἐνθ' ἐνὶ πέπλοι
 Λεπτοὶ εὐνήτοι βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν.
 Ἐνθα δὲ Φαίηκων ἡγήτορες ἐδρίωντο,
 Πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
 100 Χρῦσειοι δ' ἄρα κῆροι εὐδμήτων ἐπὶ βωμῶν
 Ἔστασαν, αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
 Φαίνοντες νύκτας χεὶ δῶματα δαιτυμόνεσσι.
 Πεντήκοντα δὲ οἱ δμῳαὶ χεὶ δῶμα γυναικῆς·
 Αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἐπὶ μήλοπα καρπὸν,
 105 Αἱ δ' ἰσθὲς ὑφώουσι καὶ ἡλάκατα τρωφῶσιν
 Ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο.

Ver. 92. — ἔδωκεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι.] *Al.* ἔδωκεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι. Quo modo et edidit *Barnefius*.

Ver. 95. — ἐρηρέδατ'.] *Al.* ἐρηρέδατ'.

Ver. 96. — ἐνθ' ἐνὶ πέπλοι Λεπτοὶ εὐνήτοι βεβλήατο.]

rubro ubi cocco

Tincta super lectos canderet vestis eburnos.

Horat. Sermon. lib. II, Eclog. vi, ver. 102.

Ver. 97. — εὐνήτοι.] *Al.* εὐνήτοι.

Ver. 100. Χρῦσειοι δ' ἄρα κῆροι.]

Si non aurea sunt juvenum simulacra per aedes
 Lampadas igniferas manibus retinentia dextris,
 Lumina nocturnis epulis ut suppedientur.

Lucret. Lib. II, ver. 24.

“Simulacra juvenum herōicis temporibus, rudi adhuc seculo, et incognitis lucernis, in angulis cœnationum destitui solita, ut faciem tenentes lucent. Homerus de Phæacibus canit; Χρῦσειοι δ' ἄρα κῆροι ἔσσι.” *Casaubon. annotat. in Athenæum, Lib. IV, cap. 2.*

Ibid. — εὐδμήτων ἐπὶ βωμῶν.] Βωμοὶ δὲ ἀπλῶς ἀνάκτοροι εἰσταντα, ἐφ' ὧν λυχνόφοροι κῆροι ἔσαντο. *Eustath.*

Ver. 101. — αἰθομένας δαΐδας.] Μαρμαίρειν δὲ δηλοῖ τὸ φῶς, δάος καλίστας, [infra χ, 497:] “Δάος μὲν χερσὶν ἔχουσιν” ἀφ' ἧς αἱ δεικτικαὶ τῆς φωτός, δαΐδας, καὶ δαΐδας. *Porphyr. Quæst. Homeric. 9, ipso fine.*

Ibid. — μὲν χερσὶν ἔχοντες.] *Al.* μὲν χερσὶ φέρουσι.

Quos Vulcanus fecerat peritis præcor-diis,
 Domum ut-custodirent magnanimi Alcinoi,
 Immortales existentes et senii-expertes dies omnes.
 Intus verò folia circa parietem firmata erant hinc atque hinc,
 Ad intimum-secessum à limine usque: ibi peploi
 Tenuēs benè-neti instrati erant, opera mulierum.
 Hic autem Phæacum primates sedebant,
 Bibentes et edentes: perpetuè enim epulas-habebant.
 Aurei verò juvenes benè-structas super aras
 Stabant, ardentēs faces manibus tenentes,
 Illucescentes nocte per domum convivi.
 Quinquaginta porrò ei ancillæ per domum feminae:
 Aliæ quidem molunt sub molâ flavum frumentum;
 Aliæ verò telas texunt et pensum versant
 Sedentes, qualia folia excelsæ populi.

Ver. 103. Πεντήκοντα δὲ οἱ δμῳαί.]

Quinquaginta intus famulæ, quibus ordine longo Cura penum struere, et flammis adolere Penates. *Æn. I, 707.*

Ibid. — δὲ οἱ.] *Eustathius* in commentario legit, οἱ ἔσαν.

Ver. 104. — ἀλετρεύουσι μύλης ἐπὶ μήλοπα καρπὸν.] Οἱ μὲν — φασὶν, ὅτι τρέφουσι καὶ τρέφουσι ἐπὶ μύλης, ἢ ἐστὶν ἄκρον μυρὲ τὴν κατὰ τὴν ἐπιγυνίδα, καρπὸν μήλοπα, ὃ ἐστὶν ἐν προβάτων ἔριον. — Ἐτεροὶ δ', κριτίωνος ἐξηγούμενοι, φασὶν τὰς ῥηθείας γυναικῶν ἀλλήλων ἐν μύλωνι σίτον. *Eustath.* Earundem expositionum meminit et *Scholiasies*. Vera autem omnino posterior; quia isto sensu alibi apud *Poëtam* occurrit vox μύλης priori, nusquam.

Ibid. — μύλης ἐπὶ.] *Al.* μύλης ἐπὶ.

Ibid. — μήλοπα καρπὸν.] Τὸς πυρές· μνησθεὶς γὰρ ἐστὶ τὴν χοίαν. *Schol.*

Ver. 106. — οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο.] Οἱ μὲν, ὅτι ἡλιοτροπίαι τὰς ἐν τῷ καθήκοντι διατροπῆς· οἱ δ', ὅτι πεπύκνωται τὸ δένδρον τοῖς φύλλοις· φύλλα δ', ἢ τοὶ ἀπὸ τοῦ πλῆθους, ἢ ἀπὸ τοῦ εὐκίνητου τῶν χειρῶν ἐν τῷ τρέφειν τὴν κρέκω, ὡς καὶ τὰ φύλλα τῶν αἰγείρων ἀντετραμμένα ἀλλήλοις, καὶ εὐκίνητα ῥαδίως, καὶ ὑπὸ τυχῆσιν αὐρας. *Schol.* Postrema (ut opinor) optima interpretatio. Multo enim aptius videntur pensa versata, quàm fœminæ ipsæ sedentes, Populi foliis comparari. Atque ita ferè exponit *Eustathius*: Φύλλοις δὲ αἰγείρων τὰς δμῳὰς εἰκάζει ἀπὸ τοῦ εὐκίνητου καὶ σιωπῆς καὶ αὐτῶν ἐργασίας· εὐκράδαντα γὰρ, φασὶν, καὶ τὰ τῶν αἰγείρων φύλλα ἀπὸ τοῦ ὕψους.

Ver.

- Καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβει ὑγρὸν ἔλαιον.
 Τόσσον Φαίηκες πέρι πάντων ἴδριες ἀνδρῶν
 Νῆα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλαυνέμεν ὥς δὲ γυναῖκες
 110 Ἴσον τεχνῆσαι· πέρι γὰρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
 Ἔργα τ' ἐπίστασθαι θεῖα καλλέα, καὶ φρένας ἐσθλάς.
 Ἐκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων
 Τετράγυος· αἶψά δ' ἔρκος ἐλήλατο ἀμφοτέρωθεν.
 Ἐνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκει τηλεθώοντα,
 115 Ὀρχναι, καὶ ροιαί, καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
 Συκαὶ τε γλυκεραί, καὶ ἐλαῖαι τηλεθώουσαι.

Ver. 107. Καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.] Ἦτοι ὅπως ἦσαν πυκναί, ὥς μηδὲ ἔλαιον δι' αὐτῶν διελθεῖν ἢ ἔξωθεν ὡς ἔλαιον ἐξέλθον, ἀλλὰ τὴν λευκότητα ἢ τρυφεραί ἦσαν, ὥς δοκεῖν ἔλαιον ἀπὸρρεῖν ἢ ὅπως ἀπολείβειν τὸ μῖτον, ὥς δοκεῖν ἔλαιον ἀποβάλλειν. Schol. Eisdémque ferè interpretationes affert et Eustathius. Plutarchus primam interpretationem secutus videtur; Ὁμηρὸς εἶπεν, "Καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον," ἐνδικοκύνειος τὴν ἀκρίβειαν καὶ λεπτότητα τῆς ὕφους, τὰ μὴ προσμύειν τὸ ἔλαιον, ἀλλ' ἀπὸρρεῖν καὶ ἀπολείβειν τὸ πυκνότητος, ὃ δῆσι. De Pythiae Oraculis, haud longè ab initio. Optima autem, ut opinor, postrema Eustathii explicatio; nempe ut εἰλεῖν αἱ τοιαῦται λέγοντο ἂν ὀθόναί, ὥς εἴπερ ἔλαιον αὐτῶν ἀπὸλείβεται, ἀλλὰ τὸ εἰλεῖν χρῶμα τὸ νυφάντων καὶ ἐπὶ ἀπλῶν ὕψους. Cui accipiendi rationi favet id quod legitur Iliad. σ', 595; "οἱ ἢ χιτῶνας εἵατο εὐνήτας, ἥκα εἰλεόντας ἔλαιον." Et Odys. γ', 408; "ἐπὶ ξεστῶσι λίθοισιν, οἱ οἱ ἔσαν προπαροῖθε θυράων ὑψηλάων Λαοκαί, ἀπολείβοντες ἀλειφατῶ." Quem locum hic respicit Eustathius, quum addit; Ὅτι ἢ καὶ θρόνοι λιθοὶ ἔσαν εἰλεόντες, καὶ τὰ κατὰ συχὴν παρατριψὶν λειώσιως, οἱ κατὰ Πύλοι μαρμαίροι θρόνοι ἐδήλωσαν.

Ibid. Καιροσέων.] Εὐφῶν, εὐ καὶ κεραιμένων καίρων μα δὲ ἐπὶ τὸ ἀσπικόμενον ἐν τῷ σήμονι, παρὰ τὸ μῖτον ὡς τῷ μὴ συγχέειν τὰς σήμονας· ὅθεν ἀπὸ μέρους τῷ μιτάμωτῳ, τὰς ὅλας εὐφῶς λέγει. Schol.

Ibid. — ὀθονέων.] Pronuntiabatur ὀθονέων. Quo modo et legit Plutarchus, loco suprà citato.

Ver. 108. Τόσσον.] Ἀλ. Ὅσων.

Ver. 110. — τεχνῆσαι.] Scholiastes videtur legisse τεχνῆσαι ex τεχνῆσαι. notante Barnesio.

Ver. 112. — μέγας ὄρχατος.] Ἡ ἐπὶ εἴχον, καὶ ἐν τάξει τῶν ἀμπέλων φυτεία, ὄρχατος λέγεται, ἢ κήπος. Schol. Vide et suprà ad ζ', 162.

Ver. 113. Τετράγυος.] Τετράγων γυνὴ γυνὴ ἢ μίτρον γυνὴ γυναικῶν. Schol. Τετράγυος δὲ, ὃ ἐκαστὴ τῶν τεσσάρων πλευρῶν γυνὴ εἶχεν. Eustath.

Benè-textis autem à linteis distillat humidum oleum.

Tantum Phæaces supra omnes periti sunt homines

In celeri nave per pontum dirigendâ: tantum etiam mulieres præstant

In telâ texendâ; supra modum enim illis dedit Pallas

Operâque scire perpulchra, et ingenium bonum.

Extra verò aulam ingens hortus prope januas

Quatuor-jugerum: circa autem septum ductum est utrinque.

Ibi verò arbores proceræ crescebant virescentes,

Pirus, et malus-punica, et mali pulchrum-fructum-ferentes,

Ficusque dulces, et oleæ virescentes.

Ibid. — πέρι δ' ἔρκος ἐλήλαται.] Sic apud Hesiodum;

Τὸν πέρι χάλκειον ἔρκος ἐλήλαται.

Theogon. ver. 726.

Ibid. — ἐλήλαται.] Similiterque ver. 122, ἐρρίζωται. Vide ad II. α', 37.

Ver. 114. Ἐνθα ἢ δένδρεα μακρὰ πεφύκει.] Τῶν δένδρων τὰ μὲν καρποφόρα καλὰ προσαγορεύει· ἔνθα, "Δένδρεα καλὰ πεφύκει, Ὀρχναι, καὶ ροιαί, καὶ μηλέαι" τὰ δ' εἰς ξυλείαν εὐθιὰ, μακρὰ τοῖς ἐπιθέτοις τὰς χρήσεις ἀστέλλων. Athenæus. lib. I, cap. 19. Ubi notandum, pro δένδρεα μακρὰ, legisse hic Athenæum, δένδρεα καλὰ. Vide et suprà ad ε', 238.

Ver. 115. Ὀρχναι.] Nonnulli legunt Ὀρχναι. Quam et veriore esse lectionem contendit Barnesius, ex Odys. α', 246; Οὐκ ὄρχνη, ὃ πρᾶσι τοῖς ἀνέου κομιδῆς καὶ κήπον. "ubi Prior Syllaba," inquit, "communis." Sed vide ad istum locum.

Ibid. — μηλέαι ἀγλαόκαρποι.] Ζήτησις ἐν ἡν ἀλλὰ τί τὰς μηλέας ὁ Ποιητὴς ἀγλαόκαρπος ἐξαίρετως προσεῖπεν. Καὶ Τρύφων μὲν ὁ ἰατρὸς εἶλεγε, κατὰ τὴν πρὸς τὸ δένδρον εἰρηδὸς σύγκρισιν, ὅτι μικρὸν ὄν κομιδῆς, καὶ τὴν ὄψιν εὐτελες, καλὸν καὶ μέγαν ἐκφέρει τὸν καρπὸν. Ἀλλὰ δὲ τις εἶπεν, τὸ καλὸν ἐκ πάντων συντιθέμενα, μόνον τὴν ἀκροδύον ὅσον ὑπάρχον καὶ τὴν ψαῦσιν ἔχει καθάπερ ἰόν, ὥς μὴ μολύνειν, ἀλλὰ εὐωδίας ἀναπληρῶσαι τὸν ἀπτόμενον, καὶ τὴν γέυσιν ὑδαῖαν ὁσφραίνεσθαι τε καὶ ἰδεῖν ἐπιτεπέσιματόν ἐστι διὸ καὶ πάσας ὁμῶς τι τὰς αἰσθήσεις προσαγορεύμενον, εἰκότως ἐπανεῖδεν. Plutarch. Sympotic. lib. V, Probl 8, sub initio.

Ver. 116. Συκαὶ τε γλυκεραί, καὶ ἐλαῖαι τηλεθώουσαι.] Καλὰ δὲ καὶ τὰ ἐπιθέτα Παρατιττημένως ἢ ὁ Ποιητὴς ἐκάλεσε δένδρε ἐπιθέτον ἐκτίθεται κατὰ φυσικὴν ιδιότητα. Καλὸν μὲν ἢ τὸ μῆλον καὶ, ὡς αὐτὸς φησι, καρπὸς ἀγλός διὸ καὶ ἀγλαόκαρπος ἢ μηλέα, ὡς αὐτίκα εἰρήσεται. Γλυκὴ ἢ ὑπερβαλλόντως τὸ σῆκος ἐν ὁπάροις. Αἰθαλὴς ἢ ἡ ἐλαία. Eustath. Ὁμηρὸς ἢ ὁ σοφὸς τὰ μὲν ἄλλα τὸν καρπὸν εἰς μέγεθος, ἢ χρομῶν, ἢ κάλλος ἐπαυῖ· μόνον δὲ τὰ σῆκος τὴν τὴν γλυκύτητά ἐπανυμῶν.

- Τάων ὑπὸτε καρπὸς ἀπόλλυθ', ἔδ' ἐπιλείπει
 Χείματος, ἔδ' ἔρεος, ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
 Ζεφυρίη πνέουσα, τὰ μὲν φύει, ἀλλὰ δὲ πέσσει.
 120 Ὀρχνὴ ἐπ' ὄρχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ,
 Αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλῇ, σύκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
 Ἔνθα δὲ οἱ πολύκαρποι ἀλὼν ἔρριζω·
 Τῆς ἕτερον μὲν, Φειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
 Τέρσει· ἡλίῳ· ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγώσων,
 125 Ἄλλας δὲ τραπέεσι· πάροιθε δὲ τ' ὄμφακές εἰσιν,
 Ἀνθ' ἀφειῖσαι, ἕτεραι δ' ἰσοπερχάζουσιν.
 Ἔνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ ὄρεα νείατον ὄρχον
 Παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηγετανὸν γανώσασιν·
 Ἐν δὲ δύο κρήναι, ἡ μὲν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
 130 Σκίδνα, ἡ δ' ἐτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς ἔδδ' ἵησι

Ex iis fructus nunquam perit, neque deficit
 Hyeme; neque aestate, perennis; sed omnino semper
 Zephyrus spirans, alia quidem crescere-facit, alia verò maturefcere.
 Pirus post pirum senescit, malum post malum,
 Ac post uvam uva, ficusque post ficum.
 Ibi porro ei fructuosa vinea plantata est:
 Hujus alterum quidem apricum-solum lato in loco
 Siccatur sole; alias autem vindemiant,
 Alias verò calcant; antè autem uvæ immaturæ sunt,
 Florem emittentes, aliæ verò submaturefcunt.
 Ibi porro excultæ areolæ ad extremum ordinem
 Omnis-generis confitæ sunt, perennè florentes:
 Insunt autem duo fontes; alter quidem per hortum totum
 Dispergitur, alter verò ex alterâ parte sub aulæ limen fluit

ἰπανομίας συγχαρῆ· καὶ τὸ μὲν μέλι χλωρὸν καλεῖ, δεδο-
 ῶς μὴ λάβῃ γλυκὺ προσεπὶ τὸ καὶ πικρὸν εἶναι πολλάκις
 συμβαίνει· τὰ δὲ σύκα ἄρα ἢ μόνον δασυδιδῶσι τὴν οἰκίαν
 εὐφραίνει, ὥσπερ τὰ νίκταρι, διότι καὶ μόνον γλυκὺ τῷ
 ἄλλῳ ἐστίν. *Julian. Epist. 24.*

Ver. 117. — ὑπὸτε καρπὸς ἀπόλλυται, ἔδ' ἐπι-
 λείπει.] Τυτίζον ἔδ' ὑπὸ τῷ παύει φθίρεται, ἔδ' αὖ
 μέλι δασυδιδῶσι δασυδιδῶσι. *Eustath.*

Ibid. — ἐπιλείπει.] Ita *Henricus Stephanus* et
Vulgati. *Eustathius* autem et in contextu et in
 commentario legit δασυδιδῶσι uti edidit et *Barnesius.*
 Cumque iis facit et MS unus à *Tho. Bentleio* colla-
 tus. *Al. δασυδιδῶσι.*

Ver. 118. — ἐπετήσιος.] Ἐπηγετανὸς καὶ διπλὸς
 καὶ ἑκαμῶν εἰς ὅλον ἔτος. *Eustath.*

Ver. 119. Ζεφυρίη.] Ἡ τῷ Ζεφύρῳ πνοή. *Schol.*
 Vide et suprâ ad *Il. α', 398.*

Ver. 120. Ὀρχνὴ ἐπ' ὄρχνῃ γηράσκει.] *Diodorus*
Siculus de insulâ quâdam in Oceano versus meridi-
 em repertâ: τὰς ὁπώρας δὲ παρ' αὐτοῖς παρ' ὅλον τὸ
 εὐκαὶνὸν ἀκαμάζειν· ὥσπερ καὶ ὁ *Ποιητὴς* φησὶν· “Ὀρχνὴ
 “ ἐπ' ὄρχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ, Αὐτὰρ ἐπὶ
 “ σταφυλῇ σταφυλῇ, σύκον δ' ἐπὶ σύκῳ.” *Bibliothec.*
Hist. Lib. II, haud longè à fine. Ἐπιμελεμένους δὲ
 αὐτοῖς [ἥρωες] εἰσάγει [Ὀμήρῳ] καὶ τὸ ἀκροδύσαν·
 “Ὀρχνὴ γὰρ ἐπ' ὄρχνῃ πε γηράσκει, σύκον δ' ἐπὶ σύκῳ.”
Athenæus, lib. I, cap. 19. Observat autem idem
Athenæus fructus hosce nemini usquam ad edendum
 appositos memorari. Καὶ μὴν ἔδ' ὁπώραν παρατίθησι
 τῷ, καὶ περ ὅταν πολλὴν, καὶ ἡδίστα ταύτης μεσημεριῶν,
 καὶ πάντα χρόνον παρασκευάζειν ἀδύνατον. “Ὀρχνὴ
 γὰρ φησιν “ἐπ' ὄρχνῃ,” καὶ τὰ ἑξῆς. *Athenæus, lib. I,*
cap. 8.

Ibid. Ὀρχνὴ — ὄρχνῃ.] Vide suprâ ad *ver.*
 115.

Ver. 123. — Φειλόπεδον.] Ἔνθα Φειλὸς γίνεται
 βοτρίων, καὶ ἐλκύνται, ἔ ψύχονται· ἢ ὁ ψυκτήρ. *Schol.*

Ver. 124. — ἰτίρας ἄρα τε τρυγώσων.] *Al. ἰτί-*
ρας ἢ ἄρα τρυγώσων.

Ver. 125. — τραπέεσι.] Ἀντὶ τῷ πατῶσιν.
Eustath.

Ver. 126. Ἀνθ' ἀφειῖσαι.] Ἀπὸ ἀνθὺς εἰς ὄμφα-
 κας μεταβάλλουσιν. *Schol.*

Ibid. — ἀφειῖσαι.] “Prior Syllaba τῷ ἰσῖ,”
 inquit *Barnesius*, “per se communis, plus semel
 “ Homero producit, ut *Iliad. α', ver. 51*; Αὐ-
 “ τὰρ ἔπειτ' αὐτοῖς βέλῳ ἰχθυοῦντες ἐφύϊς. Et O-
 “ dyss. μ', 192; Ὡς φάσιν, ἰσῖται ὅσα κάλλιμοι.”
 Quæ quam supervacanea sit annotatio, vide ad
Il. γ', 103; et *δ', 24.*

Ibid. — ἰσοπερχάζουσιν.] Τῇ παρατίθεσιν ἀκαμά-
 ζουσιν· οἷον ἐν τῷ ὄμφακῳ μεταβάλλουσιν εἰς τὸ μέ-
 λαν τὴν σταφυλῆς χρώμα πικρὰν ὀρεῖν. *Schol.*

Ver. 127. Ἔνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νεία-
 τον ὄρχον.] Παρατίθετο δὲ τοῖς ἥρωσι διατίθει καὶ λάχανα.
 Ὅτι δὲ οἶδασιν τὰς λαχαναίας, δῆλον ἐν τῷ παρὰ
 νείατον ὄρχον κοσμητῶν πρασιῶν. *Athenæus, lib. I,*
cap. 19.

Ibid. — πρασιαὶ.] Αἱ λαχαναίαι, ἢ αἱ τὸ φυτεῖν
 τετραγώνῳ χάσειν ὡς τὰ κλωνία. *Schol.*

Ibid. — ὄρχον.] Στίχον ἀμπέλου. *Schol.*

Ver. 128. — πεφύασιν.] Vide ad *Il. γ', 736*;
 et *α', 37.*

Ver. 130. — ἵησι.] *Al. ἵησι.*

Ver.

Πρὸς δόμον ὑψηλὸν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.

Τοῖά ῥ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.

Ἐνθα τὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἑῷ θήσατο θυμῷ,

135 Καρπαλίμως ὑπὲρ ὕδον ἐθήσατο δώματ' εἶσω.

Εὖρε δὲ Φαίηκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας

Σπένδοντας δὲ πᾶεςιν εὐσκόπῳ Ἀργυρόντη,

ὦ, πυμάτῳ σπένδεσκον, ὅτε μνησαίατο κοῖτις.

Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

140 Πολλὴν ἡρ' ἔχων, ἣν οἱ φείχευεν Ἀθήνη,

Ὅφρ' ἴκετ' Ἀρήτιν τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.

Ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γένασι χεῖρας Ὀδυσσεύς.

Καὶ τότε δὴ ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ.

Οἱ δ' ἄνεω ἐγένοντο δόμον χυτὰ φῶτα ἰδόντες.

145 Θαύμαζον δ' ὀρόωντες ὁ δ' ἐλλιπᾶνευεν Ὀδυσσεύς.

Ἀρήτη, θυγάτηρ Ῥηξήνορος ἀντιθέοιο,

Σόν τε πόσιν, σά τε γέναθ' ἰχάνω, πολλὰ μογήσας,

Τίσδε τε δαιτυμόνας, τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν

Ζωέμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαστος.

150 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας δ' ὅ, τι δήμος ἔδωκεν.

Αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἰκέα.

Θᾶσσον ἐπειδὴ δητὰ φίλων ἀποπήματα πάσχω.

Ver. 131. — ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.] Ita ex Scholiaste et ex Henrico Stephano restituit Barnesius: Quocum facit et MSS nonnulli à Tho. Bentleio collati. Ita porro, notante Barnesio, in omnibus codicibus legitur infra ῥ', 206, ubi idem hemistichium occurrit. Apud Eustathium, Editionumque veterum nonnullos, hoc in loco corruptè ὑδρεύονται.

Ver. 132. Τοῖά ῥ'.] Talia inquam —. Al. Τοῖ' ἄρ'. Quod idem.

Ver. 138. ὦ πυμάτῳ σπένδεσκον.] Ἐπὶ ἀνιόπομπῃ, ἢ ὑπὸν παρακτικός, δὲ καὶ, "Εἰλετο ὃ ράεδον, τῇ "τ' ἀνδρῶν ὄμματα θίγγει." [suprà ε', 47.] Schol. Ἐσπεύδον ὃ δὲ τ' ἀπὸ τῶν ἀναλυσάντων, καὶ τὰς σπονδὰς ἐποιῶντε Ἑρμῇ —. Δοκίμῳ Ἑρμῆς ὑπὸν προσάτης εἶναι. Athenaeus, lib. I, cap. 14. Οἱ δ' αὖ τῶν Ἑρμῆς πυμάτῳ σπένδοντες, ὅτε μνησαίατο κοῖτου, ἄρ' οὐκ εἰς τὸ αὐτὸ συνάγουσι τῶν οἶων τὸν λόγον; Ὡς γὰρ παρόντι καὶ συνεπισκοπεῖν τῶν φρονιμωτάτων θεῶν πρῶτον ἀπαλλοτρίωται προσώχονται. Plutarch. Sympotic. lib. VII, Probl. 9.

Ibid. — σπένδεσκον.] Vide ad Il. α', 37; et β', 221.

Ver. 140. — ἣν οἱ φείχευεν Ἀθήνη.] Τούτῃς φρόνσεσι, ἢ προβουλοσάμενῃ τῇ τοῦτο καίρῳ. Eustath. Vide suprà ad ver. 15.

Ver. 142. — ἄρ'.] Proinde, ut ei praeceperat Nauficaa —. suprà ζ', 310.

Ver. 143. Καὶ τότε δὴ ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ.]

Vix ea fatus erat, cum circumfusa repente Scindit se nubes, et in aethera purgat apertum. Restitit Aeneas, clarâque in luce refulsit.

Ver. 145. — ὁ δ' ἐλλιπᾶνευεν Ὀδυσσεύς.] Ita Barnesius. Al. ὁ δ' ἐλιπᾶνευεν et, ὁ δ' λιπᾶνευεν. Quae omnia eodem modo pronuntianda. Vide ad Il. α', 4, 51; et φ', 71.

Ver. 149. — ἐπιτρέψειεν ἕκαστος.] Al. ἐπιτρέψειεν ἕκαστα.

Ad domum excelsam, undè aquabantur cives.

Talia utique in Alcinoi-domo deorum erant splendida dona.

Ibi stans admirabatur patiens nobilis Ulysses.

Cæterum postquam omnia suo admiratus esset animo,

Celeritèr super limen ingressus est domum intra.

Invenit autem Phæacum ductores atque principes

Libantes poculis speculatori Argicidæ;

Cui ultimo libabant, quandò cogitabant de-lecto.

Verum ivit per domum patiens nobilis Ulysses,

Multam caliginem habens, quam ei circumfudit Minerva,

Donec pervenit ad Areten et Alcinoi regem.

Circumjecit autem Aretæ genibus manus Ulysses.

Et tum demum retrò ab eo dissipatus est divinitus-affusus aër.

Illi verò muti facti sunt per domum, virum conspicati;

Admirabanturque intuentes: supplicabat autem Ulysses;

"Arete, filia Rhexenoris deo-parris,

"Ad tuum maritum, et ad tua genua venio, multa passus,

"Et ad hosce convivas; quibus dii feliciter dent

"Vivere, et liberis transmittat unusquisque

"Possessiones in ædibus, honorémque, quemcunque populus dederit:

"At mihi deductionem parate, in patriam ut-perveniam

"Ocyùs; quoniam diù procul-ab amicis ærumnas patior.

- Ὡς εἰπὼν, καὶ ἄρ' ἔζετ' ἐπ' ἐσχάτῃ ἐν κοίῃσι
 Πὰρ πυρί οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 155 Ὅψ' ἐδὲ δὴ μετέειπε γέρον ἦρως Ἐχένησ',
 "Ὅς δὴ Φαίηκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν,
 Καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε, πολλά τε εἰδώς.
 "Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Ἀλκίνο', ὅ μιν τοι τόδ' ἐχέλιον, εὐδὲ ἔοικε,
 160 Ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἦσθ' ἐπ' ἐσχάτῃ ἐν κοίῃσιν·
 Οἷγε δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἰαχάων·
 Ἄλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνῳ δεγυροήλῃ
 Εἶσον ἀναστήσας· σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
 Οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
 165 Σπείσομεν, ὅσθ' ἰκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ·
 Δόρπον δὲ ξείνῳ ταμὴν δότῳ ἐνδον ἐόντων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄλκωσ' ἱερὸν μὲν Ἄλκινόοιο,
 Χειρὸς ἐλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτιν,
 ὤρσεν ἀπ' ἐσχάρῳ, καὶ ἐπὶ θρόνῳ εἶσε φαινήν,
 170 Υἱὸν ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,
 "Ὅς οἱ πλησίον ἴζε, μάλιστα δὲ μιν φιλέεσκε.
 Χέρνιβα δ' ἀμφίπολ' ἀμφοτέρω ἐπέχευε φέρουσα
 Καλῇ, χρυσεῇ, ὑπὲρ δεγυρέοιο λέβητος,
 Νίψαθ'· ὧδ' αὖ δὲ ξεστὴν ἐπαίνυσε τράπεζαν.
 175 Σίτον δ' αἰδοίῃ ταμὴν παρέθηκε φέρουσα,
 Εἶδατα πόλλ' ἐπιθείσα, χαρίζομένη παρεόντων.

Sic fatus, resedit ad focum in cineribus
 Juxta ignem; illi verò omnes obmutuerunt silentio.
 Serò autem tandem interfatus est senex heros Echeneus,
 Qui sanè Phæacum virorum maximus-natu erat,
 Et eloquentiâ præstabat, priscâque et plurima doctus.
 Qui inter eos benè-volens concionatus est et dixit;
 " Alcinoë, non sanè tibi hoc honestius, neque convenit,
 " Hospitem quidem humi sedere ad focum in cineribus;
 " Hi verò tuum jussum expectantes continent-se.
 " Verùm age jam hospitem in sede argenteis-clavis-distinctâ
 " Colloca erectum: tu autem præconibus impera
 " Vinum infundere; ut et Jovi fulmine-gaudenti
 " Libemus, qui utique supplices venerandos comitatur;
 " Cœnam verò hospiti proma det ex intus reconditis.
 At postquam hoc audiisset sacra vis Alcinoi,
 Manu prehensum Ulyssem prudentem versutum,
 Erexìt à foco, et in sedem collocavit splendidam,
 Filio exfuscitato, virtutis-amante Laodamante,
 Qui ei proximus sedebat; maximè autem ipse eum diligebat.
 Aquam verò ancilla gutturnio infudit ferens
 Pulchro, aureo, super argenteum lebetem,
 Ad lavandum, juxtaque politam extendit mensam.
 Panem verò veneranda proma apposuit ferens,
 Fercula multa apponens, largiens de præsentibus.

Ver. 153, 160. — ἔζετ' — ἐν κοίῃσι — ἦσθ' — ἐν κοίῃσι.] Vide ad II. α', 593; et 9, 156.

Ver. 158. "Ὅς σφιν.] Ita Barnesius. Vulgg. "Ὅ σφιν.

Ver. 164. Οἶνον ἐπικρῆσαι.] Ἐπὶ τῷ ὄντι ἔγχεον ἐπικρῆσαι. Schol.

Ver. 169. — ἐσχάρῳ.] Ἄλ. ἐσχάρῳ.

Ver. 170. Υἱὸν ἀναστήσας.] Ἐπανέστη δὲ καὶ τὸ Ἄλκινον, ὅτι τὸ ξείνον ἰδὼν παρ' αὐτόν, " Υἱὸν ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα, Ὅς οἱ πλησίον ἦτο, μάλιστα ὃ μὲν φιλέεσκεν" τὸ ὅτι εἰς τὴν τῷ φιλεμῶν χάριν καθίσαι τὸ ἰκέτην, ἐπιδέχων ἱμνωδῶς καὶ φιλόφρονος. Plutarch. Sympotiac. Lib. I, Probl. 2.

Ibid. — ἀγαπήνορα.] Ἰσὺ ἀνδρῶν ἡγαπημῶν, ἢ

φιλόφρονος· ἢ τὸ ἀγαπῶντα ἀνδρῶν. Schol.

Ibid. — Λαοδάμαντα.] Apud Plutarchum, loco suprâ citato, Λαομίδωτα.

Ver. 171. — πλησίον ἴζε.] Apud Plutarchum, πλησίον ἦτο.

Ver. 172. Χέρνιβα δ' ἀμφίπολ'.

Dant famuli manibus lymphas —.

Æn, I, 704.

Ver. 173. Καλῇ.] Similitérque ver. 191, 235, et 336, καλῇ. Vide ad II. β', 43.

Ver. 174. Νίψαθ'.] Παρατηρεῖται δὲ καὶ, ὅταν Ὀδυσσεὺς ἀπὸ τοῦ Ἰδίου τὰς χεῖρας ποίῃ, πρὶν μεταλαβῆναι τροφῆς ἐν Ἰλίου δὲ τότε ποιεῖντας ἐκ τῶν ἰσθμῶν. Σχολαστικὸς τὸ βίος ὁ ἐν Ὀδυσσεῖ, καὶ αὖ τὴν εἰρήνην τρυφῶνται. Athenæus, lib. I, cap. 15.

Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦδε πολὺτλας δῖος Ὀδυσσεύς.

Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένῳ Ἀλκινόοιο·

Ποντόνοε, κρητῆρα κερασάμενῳ μέθυ νείμω

180 Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ

Σπείσομεν, ὅσθ' ἰκέτησιν ἄμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.

Ὡς φάτο· Ποντόνοε δέ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·

Νώμῃσιν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενῳ δὲπάεσσιν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαντ', ἐπὶόν τ', ὅσον ἤθελε θυμός,

185 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοε ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·

Κέλυτε, Φαίηκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,

Ὅφρ' εἴπω, τὰ με θυμός ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

Νῦν μὲν δαισάμενοι κατακίεετ' οἴκαδ' ἰόντες·

Ἡῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες,

190 Ζεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν, ἡδὲ θεοῖσι

Ῥέξομεν ἱερὰ καλὰ· ἐπειτα δὲ καὶ θεῶν πομπῆς

Μησόμεθ', ὥσθ' ὁ ξείνος ἀνευθεὶ πόνη καὶ ἀνίης

Πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκῆται,

Χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστί·

195 Μηδὲ τι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθῃσι,

Πεῖν γε τ' ἢ γαίης ἐπιθήμεναι· ἔνθα δ' ἐπειτα

Πείσει' ἄσσα οἱ αἶσα, κατακλῶθές τε βαρεῖαι,

Ver. 180 — ἀνὰ μέγαρον.] Apud Eustathium in commentario, ἀνὰ μέγαρον.

Ver. 183. Νώμῃσιν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενῳ δὲπάεσσιν.] Τοῦ δὲ "πᾶσιν," ἢ τοῖς ποτηρίοις, ἀλλὰ τοῖς ἀνδράσι. Ἀλκίνοε γὰρ τῷ Ποντόνοε φησὶ, [supra ver. 179:] "Μέθυ νείμω Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον." Καὶ ἐξῆς ἰπάρχει "Νώμῃσιν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενῳ δὲπάεσσιν." Athenæus, lib. I, cap. 11.

Ibid. — ἄρα.] Deinceps —. Ut jusserrat Alcinoüs —, ver. 179.

Ver. 184. — σπείσαντ'.] MS à Tho. Bentleio collatus, σπείσαντ' uti et Editi habent Iliad. i, 177, ubi idem versus occurrit. Sed σπείσαντ' usitatio lectio.

Ver. 186. Κέλυτε, Φαίηκων ἡγήτορες.]

Audite, o proceres, ait —. Æn. III, 103.

Ver. 188. — δαισάμενοι.] Eustathius in commentario citat δαισάμενοι. Minus recte.

Ver. 192. — ἀνίης.] Vide ad II. ó, 24.

Ver. 195. — μεσσηγύς γε.] Al. μεσσηγύς γε.

Cæterum bibebat et comedeat patiens nobilis Ulysses.

Et tum præconem allocuta est vis Alcinoi;

"Pontonoe, cratere mixto vinum distribue

"Omnibus per domum; ut et Jovi fulmine-gaudenti

"Libemus, qui utique supplices venerandos comitatur.

Sic ait: Pontonoe autem dulce vinum miscebat:

Distribuitque omnibus, auspicatus poculis.

Cæterum postquam libâséntque bibiséntque, quantum volebat animus, Illis dein Alcinoüs concionatus est et interfatus;

"Audite, Phæacum ductores atque principes,

"Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet.

"Nunc quidem epulati cubetis domum profecti:

"Mane verò senibus pluribus advocatis,

"Hospitem in ædibus hospitio-excipiemus, atque diis

"Faciemus sacra pulchra: deinde autem et de reductione

"Cogitabimus, ut hospes absque labore et molestiâ

"Deductione sub nostrâ suam in patriam terram perveniat,

"Gaudens celeritèr, etiam si valdè procul sit:

"Neque quid interea mali et damni patiat,ur,

"Antequam ipse suam terram conscendat: ibi verò deinde

"Patietur quæcunque ei Fatum, Parcæque graves,

Ver. 197. Πείσεται ἄσσα οἱ αἶσα, κατακλῶθές τε βαρεῖαι, Γεινομένην ἤσαντο λίνω.]

Κλωθὰ τε, Λαχυσίην τε, καὶ Ἀτρεΐδην αἰὲς βροτοῖσιν Γεινομένησι διδόνειν ἔχουσιν ἀγαθὸν τε κακὸν τε.

Hesiod. Theogon. ver. 218.

ὅση ἔστιν ἀλύξαι

Ἀνθρώποις ὅ, τι μοῖρα κατὰ κλωστήρῳ ἐπείγει.

Theocrit. Idyll. 24, ver. 68.

Sive ita nascenti legem dixere sorores:

Nec data sunt vitæ fila severa meæ.

Ovid. Heroid. Epist. XV, ver. 81.

Porro colligit hinc Lucianus in Philopatride, Homerum in eâ sententiâ fuisse, Fato nempe omnia regi. Οὐχ Ὀμηρῷ ὁ αἰσίδαμῳ ποιητῆς εἴρηκε, [Iliad. ζ, 488,] "Μοῖραν δ' ἔτ' ἡμεῖς φημι πεφυγμένον" ἢ μὲν ἀνδρῶν — ἀλλὰ καὶ ὅλον τ' βίον καθιμάμεναι, καὶ τὰς ἐν τέτῳ μεταβολάς: " — ἔνθα δ' ἐπειτα Πείσεται ἄσσα οἱ αἶσα ἔσται." — Ὡς πάντα ὑπὸ τῇ Μοῖρῃ γινώσκῃ ὁ Ποιητῆς μεμαρτύρηκε. E contrario autem contendit Eusebius, μηδαμῶς τ' Ὀμηρον.

Γεινομένω ἦσαντο λίνω, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
 Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' ἕραν εἰλήλυθεν,
 200 Ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ πειρηχανόωνται.
 Αἰεὶ γὰρ τοπάρῃ γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
 Ἡμῖν, εὐθ' ἔρδωμεν ἀγαλλεῖτας ἐκατόμβας·
 Δαίνυνται τε παρ' ἅμμι καθήμενοι, ἔθθα περ ἡμεῖς.
 Εἰ δ' ἄρα τις καὶ μῦν ἰὼν ζύμβληται ὀδίτης,
 205 Οὐτὶ κατακρύψεισιν· ἐπεὶ σφισιν ἐγλύθεν εἰμέν,
 Ὡσπερ Κύκλωπές τε, καὶ ἄγρια φύλα Γιγάντων.
 Τὸν δ' ἀπαμφομέμενος προσέφη πολύμηις Ὀδυσσεύς·
 Ἀλλήνῳ, ἄλλο τί τοι μελέτω φρεσὶν· εἰ γὰρ ἔγωγε
 Ἀθανάτοισιν ἔοικα, τοὶ ἕραν ἐὺρυν ἔχουσιν,
 210 Οὐδέμας, εὐδὲ φύην, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν·
 Οὐς τινὰς ὑμεῖς ἴτε μάλισ' ὀχέοντας οἷζον
 Ἀθρόπων· τοῖσιν κεν ἐν ἄλγεσιν ἰσασαίμην.
 Καὶ δ' ἔτι κεν καὶ πλείον' ἐγὼ κακὰ μυθήσάμην,
 Ὅσσα γε δὴ ζύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
 215 Ἄλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἔασατε, κηδόμενόν περ·
 Οὐ γὰρ τι συγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο

"Nascenti neverunt filo, quando ipsum peperit mater.
 "Quod si quis immortalium utique de caelo venerit,
 "Aliud quippiam hoc deinceps dii moluntur.
 "Semper enim antea quidem dii apparent manifesti
 "Nobis, quando facimus inclytas Hecatombas;
 "Convivanturque apud nos sedentes, ubi scilicet nos.
 "Si autem aliquis et solus profectus occurrerit viator,
 "Nequaquam occultant; quoniam ipsos prope fumus,
 "Quemadmodum Cyclopésque, et agrestes gentes Gigantum.
 Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
 "Alcinoë, aliud quid tibi curæ sit in animo; non enim ego
 "Immortalibus similis-sum, qui caelum latum habitant,
 "Neque corpore, neque oris-habitu; sed mortalibus hominibus;
 "Quoscumque vos nôtis maxime subeuntes ærumnam
 "Hominum; hisce in doloribus æquipararer.
 "Et adhuc etiam plura ego mala dicerem,
 "Quæ sanè omnia deorum voluntate pertuli.
 "Verum me quidem cœnare finite, dolentem licet;
 "Non enim odioso ventre importunius aliud

Ὀμπερ μὲν ἐν αἰνῶνι τοῖς ἱστοῖς συμμάρτυρεν αὐτῷ τὸ δογματι. Οὐ γὰρ τὸ πάντα γινώσκον καὶ εἰμαρμένον, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ τινα κατ' αἰνῶνι συμβαίνειν ἐξ αὐτῶν ὑποβάλλων ἐνρήσεται. — Καὶ τὸ, [Iliad. v. 127,] "ὕσαντο αὐτὰ τὰ πείσεται, ὅσα οἱ αἶσα Γεινο-
 "μῖν ἱπῆσσι λίνω —" τὸ αὐτὸ βέλεται· εἰ γὰρ, ὅτι πάντα αὐτὰ καὶ εἰμαρμένον τὰ μὲν ταῦτα συμβα-
 σιται, λέγει· ἀλλ' ὅτι κατ' ἀνάγκην αὐτὰ τινα συμβα-
 σιται· εἰ γὰρ τὸ "ὅσα" ἀφ' ὧν τί ποτε ἕτερον ἢ τὸτο σημαίνει; — Καὶ τὸ, "Μοῖραν δ' εἰ τινὰ φημι πι-
 "φύμενον —," ἄριστα εἴρηται. Τίς γὰρ ἂν δύναιτο τὰ κατ' ἀνάγκην παντὶ ζῶν συγκυρῶντα ἀφ' ὧν γινώ-
 σκει; Præparat. Evangel. lib. VI, cap. 8, sub initio. Vide et suprâ ad α', 7.

Ibid. — αἶσα, κατακλῶδες τι βαρύνει. Al. αἶ-
 σα, κατὰ κλῶδες τι βαρύνει. Al. αἶσα κατακλῶδης τι βαρύνει. Quæ posterior lectio, uti rectè hic annotat Barnesius, ferri non potest, propter sequentem,
 "Γεινομένω ἦσαντο λίνω."

Ibid. — κατακλῶδες. Al. κατακλῶδης καὶ κα-
 τακλῶδης ἐκείνη τὸ εἰμαρμένον. Schol.

Ver. 198. Γεινομένω ἦσαντο λίνω.] Vide suprâ ad
 γ', 208. Cæterum Lucianus, loco suprâ ad ver.
 197 citato, legit Γεινομένω ἦσαντο ἔσθ.

Ver. 206. Ὡσπερ Κύκλωπές τε, καὶ ἄγρια φύλα Γι-
 γάντων.] Ὡς εἰσὶν ἀλλήλων ἱγῆς Κύκλωπές τε καὶ Γιγάν-
 τες, ἥτοι κατὰ γινῶν, ἢ κατὰ τόπον, ἢ κατὰ ἀδίκαν
 ἔτος καὶ ἡμῶν θεοῖς πλησίον κατὰ δικαιοσύνην. Schol.

Ver. 212. — τοῖσιν κεν.] Al. τοῖσιν καί.
 Ibid. — ἰσασαίμην.] Vide suprâ ad ε', 491.

Ver. 213. — πλείον'.] Al. μᾶλλον.

Ver. 215. Ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἔασατε.] Καὶ ὁ
 Ὀδυσσεύς δὲ Ὀμπερ πολυφάγον καὶ λαίμαργον παραδιδω-
 σι, ὅταν λέγῃ· "Ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἔασατε, ἔσθ."
 Ἰπερβάλλουσα γὰρ ἐν τούτοις φαίνεται αὐτῷ λαίμαργία,
 μὲν τὸ μὲν ἐν δυνάμει τὰ πρὶν ὅτι γαστὴρ ἡνωμολογίῃ.
 Ἐκτὸν γὰρ, εἰ καὶ ἐλπίμας, ἀφ' ὧν γινώσκον, ἢ μετρίαν τὰ
 περὶ τὴν τροφήν. Τὸ δὲ τελευταῖον καὶ τὴν τελευταίαν
 αὐτῷ παρῆσσι λαίμαργίαν εἰ γαστρίμαργίαν. "Ὡς καὶ
 "ἐγὼ πρὶν μὲν ἔχω φρεσὶν, ἔσθ." [ver. 219.]
 Athenæus, lib. X, cap. 1, sub fine. Verum, uti
 notavit Barnesius, minus hoc Ulyssii vitio verten-
 dum est, quia diutino jejunio affictus depingatur:
 "— δειπνῶν γὰρ ἰδρυῖται ἢ ἀπας —" suprâ ζ', 250.

Ibid. — ἔασατε.] Vide suprâ ad δ', 42. Ma-
 lè Barnesius ἔασατε.

Ver. 216. Οὐ γὰρ τι συγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον
 ἔσθ.] Haud dissimiliter Oppianus;

Ὡς εὖδεν λιμοῖο κακώτερον, εὐδὲ βαρείης
 Γαστρίῃ, ἢ κρατεῖν μὲν ἐν ἀνθρώποισιν ἀπηνής,
 Καὶ

- Ἐπλετο, ἦτ' ἐκέλευσεν ἔο μνήσαλ' ἀνάγκη,
Καὶ μάλα τειρόμενον, καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα.
Ὡς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσὶν· ἡ δὲ μάλ' αἰεὶ
220 Ἐσθ' ἔμμεναι κέλεται καὶ πινέμεν· ἐκ δὲ με πάντων
Ληθάνη, ὅσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσαλ' ἀνώγει.
Ἵμεῖς δ' ὀτρύνεσθε ἅμ' ἧοι φαινομένηφιν,
Ὡς κέ με τ' δύστηνον ἐμῆς ἐπιθήσετε πάτρης,
Καὶ περ πολλὰ παθόντα· ἰδόντα με καὶ λίποι αἰῶν
225 Κτῆσιν ἐμὴν, δμῶάς τε, καὶ ὑφ' ἐρεφὲς μέγα δῶμα.
Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεναι τ' ξείνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν εἶπεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν τ', ἐπὶ δ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Οἱ μὲν κακχείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.
230 Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Πὰρ δὲ οἱ Ἀρήτη τε, καὶ Ἀλκίνοος θεοειδῆς,
Ἡδ' Ἴτω· ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόμεον ἔντεα δαιτός.
Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλεν ἤρχετο μύθων,
Ἐγὼ γὰρ φάρός τε, χιτῶνά τε, εἵματ' ἰδύσα,
235 Καλὰ, τὰ ῥ' αὐτὴ τεύξε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί·
Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ζεῖνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τὰδε εἵματ' ἔδωκεν;
Οὐ δὴ φῆς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκέσθαι;
240 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀργαλέον, βασίλεια, διηγεκέως ἀγορεύσαι
Κήδε', ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ ἔρανίωες.
Τῆτο δὲ τοι ἐρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλάς.

- * Est, qui jubet sui recordari necessitate,
* Etiam valde afflictum hominem, et in animo dolorem habentem.
* Sic et ego luctum quidem habeo in animo; hic vero omnino semper
* Comedere jubet, et bibere; et me omnium
* Oblivisci facit, quæcunque passus sum, et repleti jubet.
* Vos autem festinate, simul-atque aurora illuxerit,
* Ut me infaustum meam deducatis in patriam,
* Quamvis multa passum: conspicatum me, vel relinquat vita,
* Possessionem meam, famulosque, et altam magnam domum.
Sic dixit: illi autem omnes approbant, et hortantur
Deducere hospitem, quoniam recte locutus erat.
At postquam libasentque, bibissentque, quantum volebat animus,
Illi quidem decubaturi iverunt domum unusquisque.
At in ædibus relinquebatur nobilis Ulysses,
Apud autem ipsum Arctem, et Alcinoem deo-par,
Sedebant; famulae autem auferebant vasa convivii.
His vero Arete ulnas-candida exordiebatur sermonis,
Agnovit enim pallium et tunicam, vestimenta videns,
Pulchra, quæ scilicet ipsa fecerat, cum ancillis mulieribus;
Et ipsum allocuta verba alata dixit;
* Hospes, hoc quidem te primùm interrogabo ipsa,
* Quis? unde es hominum? quis tibi hæc vestimenta dedit?
* An non dicis, per mare errantem te huc venisse?
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
* Difficile, Regina, penitus enarrare
* Ærumnas, quandoquidem mihi multas dederunt dii cœlestes.
* Hoc autem tibi dicam, quod me interrogas et inquiris.

Καὶ χαλεπὴ δόσποινα συνείσκει· ἔποτε δασμῶν
Ληθάνη. — Halieutic. lib. III, 199.
Ver. 218. — καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα.] Apud
Athenæum, loco supra citato, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
Sed minus rectè, propter sequentem, "Ὡς καὶ ἐγὼ
" πένθος μὲν ἔχω."
Ver. 221. — ἐνιπλήσασθαι.] Athenæus et hic le-
git ἐνιπλήσασθαι.
Ver. 222. — ὀτρύνεσθε.] Al. ὀτρύνεσθε.
Ver. 224. — ἰδόντα με καὶ λίποι αἰῶν.] Ita Præ-
co Græcus apud Æschylum, ἐ Τροίᾳ in patriam re-
versus;

Χαίρων τεινῶναι δ' οὐκ ἔτ' ἀντιπῶν θεοῖς.
Agamemnon. ver. 548.
Ver. 232. — ἔντεα δαιτός.] Τα ἔπλα τ' εὐωχίας,
οἷον τραπέζας, καὶ τὰ τοιαῦτα. Schol.
Ver. 238. Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν;] Ita apud Ovi-
dium;
Quid veniat, quæram, quisque, quibuscumque locis.
Trist. lib. III, Eleg. xii, ver. 34.
Ver. 241. Ἀργαλέον, βασίλεια.]
Infandum, regina, jubes renovare dolorem,
Trojanas ut opes etc. — Æn. II, 3.
Ver.

- Ὀγυγίη τις νῆσος ὑπὸ πρὸθεν εἰν ἀλὶ κεῖται,
 245 Ἐνθα μὲν Ἀτλαντος θυγάτηρ, δολόεσσα Καλυψώ,
 Naίῃ εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός· ὅδε τις αὐτῇ
 Μίσγει, ὅτε θεῶν, ὅτε θνητῶν ἀνθρώπων.
 Ἀλλ' ἐμὲ τ' ὀδύνην ἐφέστιον ἤγαγε δαίμων
 Οἶον, ἐπεὶ μοι νῆα θοὴν δρυγῆτι κεραυνῷ
 250 Ζεὺς ἔλσας ἐκέασε, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἐταῖροι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ, τρώπιν ἀγκὰς ἔλῶν νεὸς ἀμφιελίσσης,
 Ἐνῆμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
 Νῆσος ἐς Ὀγυγίην πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψώ
 255 Naίῃ εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἢ με λαβῶσα,
 Ἐνδυκέως ἐφίλῃ τε, καὶ ἔτρεφεν, ἥδ' ἐφασκε
 Θῆσιν ἀθάνατον, καὶ ἀγήραον ἡμᾶτα πάντα·
 Ἀλλ' ἐμὸν ἔποτε θυμὸν ἐνὶ γῆθεσσιν ἔπειθεν.
 Ἐνθα μὲν ἐπὶ ἅετες μένον ἔμπεδον, εἵματα δ' αἰεὶ
 260 Δάκρυσι δεύεσκον, τὰ μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψώ.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδον μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε,

- "Ogygia quædam insula procul in mari jacet,
 "Ubi quidem Atlantis filia, dolosa Calypso,
 "Habitat comas-pulchra gravis dea: neque quisquam cum ipsâ
 "Versatur, neque deorum, neque mortalium hominum.
 "Sed infelicem me inquilinum ei duxit deus
 "Solum; postquam mihi navem velocem candenti fulmine
 "Jupiter percussam diffidit, medio in nigro mari;
 "Ubi alii quidem omnes periçre boni focii:
 "At ego, carinâ ulnis comprehensâ navis utrinque-remis-agitatæ,
 "Novem diebus ferebar: decimâ autem me nocte nigrâ
 "Insulam ad Ogygiam appulerunt dii; ubi Calypso
 "Habitat comas-pulchra, gravis dea; quæ me susceptum
 "Amicè tractabatque, et alebat, et dicebat se
 "Facturam immortalē, et senii-expertem diebus omnibus:
 "Sed meum nunquam animum in pectoribus flebat.
 "Illic quidē septem-annos manebam perpetuū, vestimenta autē semper
 "Lachrymis rigabam, quæ mihi divina dedit Calypso:
 "Sed cū jam octavus mihi revolutus annus venisset,

Ver. 244. Ὀγυγίη τις νῆσος.] Δρόμων ἡμερῶν πέντε· ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ πόντου, πλέοντι πρὸς ἐσπέρην. *Plutarch. de facie in orbe Lunæ.*

Ver. 248. — ἐφίλει ἡγάγε.] Ἐπὶ τὴν οἰκίαν αὐτῆς ἐκτετακτομένη. *Schol.*

Ver. 250. — ἔλσας.] Ita *Henricus Stephanus* Editionesque pleræque: Itaque habet *Eustathius* et in contextu et in commentario. *Scholias* autem, et Editio *Didymi*, eamque secutus *Barnesius*, hic legunt ἔλσας: quibuscum facit et MS à *Tho. Bentleio* collatus. Atqui occurrit idem versiculus suprà 1, 132, ubi ipsæ *Didymi* et *Barnesii* Editiones cum *Vulgatis* habent ἔλσας.

Ver. 252. — τρώπιν.] Τὸ κατώτατον μέρος τῆς νῆας, περὶ ὃ γράσσεται τὸ κῶμα· ἢ τὸ μέσον τῆς νῆας ἔξωτον. *Schol.*

Ibid. — ἀγκὰς.] Vide ad II. ε', 346.

Ver. 253. Ἐνῆμαρ φερόμην.] *Longinus* locum hunc inter eos recenset, quibus *Homeri* in *Odysseâ* ingenii defectum indicari contendit. Παρεξέλιον δ' αἰς ταῦτ', (inquit,) ἵνα διδῶμαι, ὡς εἰς λήρον εὐίστε ῥῶτον κατὰ τὴν ἀπακμὴν τὰ μεγαλοφυῶν παρατρέπεται. Οἷον — τ' ἐπὶ τῷ ναυαγίῳ δὲχ' ἡμέρας ἄσπετον [Ὁ δὲ δὴν supplet *Tollius*:] — Τί γὰρ ἂν ἄλλο φασκαίον ταῦτα, ἢ τὸ ὅτι τῷ Διὶ ἐνὶ πόντῳ; De *Sublimi-*

tate, *Seç. 9, sub fine.* *Dna Dacier* è contrario hoc non incredibile contendit, sed ita reverà fieri posse arbitrat. *Barnesius* verò in annotationibus; "Dico autem Ego, (inquit,) hæc cum Grano salis esse sumenda, non quasi prorsus ab omni cibo abstineret, verum ab ordinario, tempestivo, et "lautiori." Rectius fortassè *Scholias* ad μ', 447 infra, ubi idem ferè locus occurrit; Οὐ δὲ ζητεῖν πῶς ἀλκαρτιρεῖ ὁ ἥρας, εἰπέσθης τ' Ἀθηναίης, (infra ὁ, 47;) "Αὐτὰρ ἐγὼ θεὸς εἰμὶ ἀλκαρτιρεῖς, ἢ σε φυλάσσω "Ἐν πάντεσσι πόντοις." Vide et suprà et α', 1.

Ibid. — δεκάτῃ δέ με νυκτὶ.] *Al.* δεκάτῃ δ' ἐν νυκτί.

Ver. 255. Naίῃ.] *Al.* Naίῃν.

Ver. 259. Ἐνθα μὲν ἐπὶ ἅετες μένον ἔμπεδον.] Hinc *Ovidius*;

An grave sex annis pulchram fovisse Calypso,
 Equoreæque fuit concubuisse deæ?

Ex *Ponto*, Lib. IV, *Epist.* x, ver. 13.

Ibid. — αἰεὶ.] *Al.* αἰὲν.

Ver. 261. — ὄγδον.] Pronuntiabatur ὄγδον. Uti et notavit *Barnesius*.

Ibid. — ἐπιπλόμενον ἔτος.]
 ————— volventibus annis.

En. I, 238.

Ver.

- Καὶ τότε δὴ με κέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι,
 Ζητὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἥ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
 Πέμπε δ' ἐπὶ χερσὶν πολυδέσμων· πολλὰ δ' ἔδωκε,
 265 Σίτον καὶ μέθυ ἡδὺ καὶ ἄμβροτα εἴματα ἔσσην·
 Οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε, λιαρὸν τε.
 Ἐπταδικαίδεκα μὲν πλεόν ἡματα ποντοπορεύων,
 Ὀκτωκαιδέκατ' ἔφάνη ὄρεα σκίοεντα
 Γαίης ὑμετέρης· γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ,
 270 Δυσμώρῳ· ἦ γὰρ ἔμελλον ἔτι ξυνέσεσθαι οἷζ' οὐ
 Πολλῇ, τλώ μοι ἐπ' ὥρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
 Ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους, κατέδησε κελεύθους,
 Ὡρινεν δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον· ὅδε τι κύμα
 Εἶα ἐπὶ χερσὶν ἀδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι.
 275 Τὴν μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδασ'· αὐτὰρ ἔγωγε
 Νηχόμενος τόδ' ἐλαῖμα διέτμαγον· ὄφρα με γαίῃ
 Ὑμετέρῃ ἐπέλασσε φέρον ἀνέμος τε καὶ ὕδωρ.
 Ἐνθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βίησατο κύμα· ἐπὶ χέρσιν,
 Πέτρης πρὸς μεγάλης βαλὼν, καὶ ἀτερπέϊ χώρῳ.
 280 Ἄλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, ἕως ἐπῆλθον
 Ἐς ποταμόν, τῇ δὴ μοι εἰσατο χῶρ' ἄριστος,
 Λεῖος πετρεῶν καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀέμοιο.
 Ἐκ δ' ἔπεσον θυμυγερέων· ἐπὶ δ' ἄμβροσιν νύξ
 Ἥλυθ'· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διίπετέ' ποταμοῖο

- “ Et tum demum me jussit hortans
 redire,
 “ Jovis ex jussu, five etiam animus
 mutatus est ipsius.
 “ Misit verò me in rate multis vin-
 culis-aptâ: multa autem dedit,
 “ Panem et vinum suave, et divinas
 vestes induit:
 “ Ventumque præmisit innocuumque,
 placidumque.
 “ Septendecim quidem navigabam
 dies per-mare-iter-faciens,
 “ Decimâ-octavâ verò apparuerunt
 montes umbrosi
 “ Terræ vestræ; lætatum verò est
 mihi charum cor,
 “ Infelici: certè tamen eram adhuc
 conflictaturus ærumnis
 “ Multis, quas mihi immisit Nep-
 tunus terræ-quassator;
 “ Qui mihi incitatis ventis impediv-
 it iter,
 “ Commovitque mare immensum;
 neque ullo-pacto me fluctus
 “ Sinebat in rate vehementer inge-
 miscentem vehi.
 “ Hanc quidem deinde procella dis-
 perfit: at ego
 “ Natans hoc pelagum emensus-sum;
 donec me terræ
 “ Vestræ appulit ferens ventusque et
 aqua.
 “ Ibi me egredientem allisisset fluctus
 ad terram,
 “ Petras ad magnas jaciens, et ina-
 mabilem locum:
 “ Sed retrogressus natavi rursus, do-
 nec veni
 “ Ad fluvium, ubi demum mihi vi-
 sus est locus opportunissimus,
 “ Lævis absque-petris; et receptus
 inerat à vento.
 “ Excidi autem animum-collecturus:
 divina verò nox
 “ Advenit: ego autem seorsum ab
 à-Jove-fluente-fluvio

Ver. 262. — δὴ με κέλευσεν.] Al. δὴ μὲ ἐκέλευσεν.

Ver. 263. — ἐτράπετ'.] Vide suprâ ad ε', 491; et ad II. κ', 45.

Ver. 267. Ἐπταδικαίδεκα μὲν πλεόν ἡματα ποντοπορεύων.]

Tres adeò incertos cæcâ caligine soles Erramus pelago.

Ibid. Ἐπταδικαίδεκα.] Ita edidit Barnesius; atque ita in Exemplaribus omnibus (uti ipse annotat) scriptum occurrit suprâ ε', 278. Ita porrò hic legit et MS à Tho. Bentleio collatus. Vulgati hic corruptè, Ἐπτακαιδέκα.

Ver. 268. Ὀκτωκαιδέκατ' ἔφάνη ὄρεα.]

Quarto terra die primum se attollere tandem Visa; aperire procul montes ac volvere fumum.

Æn. III, 205.

Ver. 270. — οἷζ' οὐ.] Pronuntiabatur οἷζ' οὐ.

Ver. 272. — ἐφορμήσας ἀνέμους, κατέδησε κελεύθους.] Al. ἐφορμήσας ἀνέμους, κατέδησε κέλευθα.

Ver. 273. — ὅδε τι κύμα.] Al. ὅδε τι κύμα· et ὅδε με κύμα.

Ver. 280. — ἕως ἐπῆλθον.] Pronuntiabatur ὥς ἐπῆλθον, vel ὥς ἐπῆλθον. Vide ad II. ε', 539. Barnesius legendum conjicit, ἕως ἐπῆλθον· scilicet ut pronuntietur, ὥς ἐπῆλθον. Sed nihil opus.

Ver. 281. — τῇ δὴ.] Quâ demum.

Ver. 283. Ἐκ δ' ἔπεσον.] Τὸ δὲ, ἐκ δ' ἔπεσον ἀντὶ τῆς, ἔκ τ' ἔπεσον τῇ θαλάσῃ, ἀψύχῃ τῶν δέλτων. Eustath. Cæterum MS à Tho. Bentleio collatus habet, Ἐκ δ' ἔπεσον.

Ibid. — θυμυγερέων.] Αὐτοψυχῶν, ἢ συλλαμψύων ἢ συνάγων ἐ ἀνακτώμεν τὴν ψυχὴν. Schol.

Ver. 284. — διίπετός ποταμοῖο.] Τῷ ὑπὸ τῷ Διὸς ὁμῶς πληρυνένῃ ποταμῷ. Schol. Vide suprâ ad δ', 477, et 581; item ad II. π', 174.

- 285 Ἐκθὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον ἀμφὶ δὲ φύλλα
Ἥφυσάμην· ὕπνον δὲ θεὸς καὶ ἀπείρονα χεῦν.
Ἔθθα μὲν ἐν φύλλοισι, φίλον τετιημένον ἦτορ,
Εὐθὺν παννύχιος, καὶ ἔσθ' ἡῶ, καὶ μέσον ἡμᾶς·
Δύσπετό τ' ἥλιος, καὶ με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
290 Ἀμφιπόλῃς δ' ἐπὶ θινὶ τῆς ἐνόησα θυγατρὸς
Παιζέσας, ἐν δ' αὐτῇ ἔλιν εἰκυῖα θεοῖσιν.
Τὴν ἰκέτευσ' ἡ δ' ἔτι νόημα· ἡμῶροτεν ἔσθ' αὖ,
Ὡς οὐκ ἂν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
Ἐρξέμεν· αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέεσιν.
295 Ἦ μοι σῖτον ἔδωκεν ἄλις, ἡ δ' αἰδοπα οἶνον,
Καὶ λῶσ' ἐν ποταμῷ, καὶ μοι ταῖδε εἵμαι· ἔδωκεν.
Ταῦτά τοι, ἀχρύνεός περ, ἀληθείην κατέλεξα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Ξεῖν', ἦται μὲν τῷτό γ' ἐναΐσιμον οὐκ ἐνόησε
300 Παῖς ἐμὴ, ἔνεχ' ὅς ἔτι μεί' ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
Ἦγεν ἐς ἡμέτερον· σὺ δ' ἄρα πρώτῳ ἰκέτευσας.

Ver. 288. — ἐπ' ἡῶ, καὶ μέσον ἡμᾶς.] Ἀντὶ μὲν
τοῦ [ὁ Ποσειδῶν] καὶ τὸ δὲ ἀνατολῆς ἡλίου ἀπὸ μνησθῆ-
καί μιν ἀφ' ἑσπέρης, ἡ δ' — “Εὐθὺν παννύχιος, καὶ ἐπ' ἡῶ,
“ἐ μέσον ἡμᾶς.” Porphyry. Quæst. Homeric. 12.

Ver. 289. Δύσπετό τ' ἥλιος.] Φασὶν οἱ Παλαιοὶ, ὡς
Ἀριστοφάνης ἐ γράφει δύσπετο, ἀλλὰ δὲ δύσπετο, ὅ ἐστιν εἰς
δύσπετον ἀπὸ τοῦ ἡλίου. Eustath. Atqui posterior ista vox
Homero prorsus inusitata.

Ibid. — ἀνῆκεν.] Ἀλ. ἀφῆκεν.

Ver. 290. Ἀμφιπόλῃς δ' ἐπὶ θινὶ τῆς ἐνόησα θυ-
γατρὸς Παιζέσας.] Ἐν τούτοις δὲ, ὅρα ὅτι τὴν τ' κόρη
καὶ τὴν ἀμφιπόλῃς μοῖσιν ἐ τὴν ἀφ' ἑσπέρης παιδίαν
συνὰ Ὀδυσσεύς, ὡς μὴ καταγορεύειν δεῖ τὴν παιδός.
Eustath.

Ver. 291. — θεοῖσιν.] MSS duo à Tho. Bent-
leio collati, θεοῖσιν. Sed (uti notat Barnesius) per-
indè est. Vide suprâ ad ver. 38.

Ver. 293. Ὡς οὐκ ἂν ἔλποιο.] Barnesius hoc in
loco, de suo edidit, Ὡς καὶ ἔλποιο. “Litteras”
inquit “olim malè disjunctas nunc meliùs con-
“junxi, pro οὐκ ἂν, legens ἐ καὶ, et eodem teno-
“re, Metro et Sensui consului.” Sed multum er-
rat Vir eruditus. Nam vocula, καὶ, longè alium
habet intellectum, nec locum hîc habere ullo mo-
do potest: Quodque de Metro affert, planè nihili
est. Vide ad Il. α', 51.

Ver. 294. — αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέεσιν.]

“Egressus in arbutis dormivi: cir-
cumquaque verò folia

“Congessi: somnum autem deus
immensum infudit.

“Ibi quidem in foliis, charo afflictus
cordè,

“Dormiebam totâ nocte, usque ad
auroram, et meridiem;

“Occidebátque sol, et me dulcis
somnia dereliquit.

“Ancillas verò in litore tuæ vidi fi-
lîæ

“Ludentes: inter eas autem ipsa e-
rat similis diis.

“Ei supplicavi: illa vero nequitiam
à mente aberrabat bonâ;

“Ut non sperares juniorem obviâ-
factum

“Acturum: semper etenim juniores
despiciunt.

“Quæ mihi cibum dedit affatim, et
generosum vinum,

“Et lavit in flumine, et mihi has
vestes dedit.

“Hæc tibi, tametsi afflictus, verè
enarravi.

Huic autem rursus Alcinous respondit,
dixitque;

“Hospes, certè quidem hoc rectè
non advertit

“Filia mea, quòd te nequitiam cum
ancillis mulieribus

“Duxerit in nostram domum: tu
nempe illi primæ supplicasti.

“Temeritas est videlicet florentis ætatis; pruden-
tia senectutis.” Cicero, de Senectute, § 6.

Ver. 296. — εἵμαι· ἔδωκεν.] MS à Tho. Bentleio
collatus, εἵματα ἔδωκεν.

Ver. 297. — ἀληθείην κατέλεξα.] Καὶ ὅρα τὸ,
ἀληθείην, ἀμφιπόλῃς ἔχον, εἴτε δὲ παραφύττον τὴν
ἀληθείην, εἴτε δὲ παραφύττον τὴν ἀληθείην γένων· Ἰωνί-
κός. Οἱ γὰρ Παλαιοὶ Ἀττικῶς, κατὰ Ἀλκίον Διονύσιον,
ἐξέτινον τὰς τ' τοιούτων ὀνομάτων ληγύσας, διὸ καὶ πα-
ροῦσαν αὐτὰ ἢ ἀγνοία γὰρ (φασιν) ἔλεγον, καὶ ἢ εὐ-
κλεία, ὡς ἢ ἱερὰ ἔσθ'. Eustath. Nequaquam tamen
hoc ambiguum. Nam si ultima vocis ἀληθεία bre-
vis esset, minimè (ut rectè notat Barnesius ad Ili-
ad. ψ', 361,) in Ionicum ἢ verteretur. Ideoque
ipse quidem Barnesius et isto in loco et hîc, nullis
allatis codicibus, de suo edidit ἀληθείαν· itaque sem-
per apud Homerum legendum pronuntiat. Atta-
men nimis fidenter hoc vir eruditus; cùm et vo-
cem ἀληθείαν, ultimâ productâ, veteribus usitatam
hîc observet Eustathius; cùmque eadem vox novies
in Iliade et Odysseâ occurrat, quibus omnibus in
locis Vulgatî habent ἀληθείην. Vide et ad Il. β',
314 et 633.

Ver. 298, 302, et 308. Τὸν δ'.] Vide ad Il. α',
57; et β', 160.

Ver. 301. Ἦγεν ἐς ἡμέτερον.] Τυτίσιν, εἰς τὴν ἡμέτε-
ρον οἶκον. Ἀττικῶς δὲ ὁ σχηματισμός. Schol.

Ibid. — ἄρα.] Ut dixisti —. ver. 292.

V. 19.

- Τὸν δ' ἀπαμείβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἥρωε, μή μοι τῆνέ κ' ἀμύμονα νείκεε κέρλι.
 Ἥ μὲν γάρ μ' ἐκέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἔπεισθαι.
 305 Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἔβηλον, δέισας, αἰσχυρόμενός τε,
 Μήπως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσαιο ἰδόντι.
 Δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 Ζεῖν, ὅ μοι τοῖσ' ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
 310 Μαψιδίως κεχολῶσθαι· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
 Αἰ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλων,
 τοῖος ἐὼν, οἷος ἐσσί, ταῖ τε φρονέων, ἅτ' ἐγὼ περ,
 Παιδὰ τ' ἐμὴν ἐχέμεν, καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι,
 Αἰθι μένων· οἶκον δ' ἐγὼ καὶ κτήματα δοίλω,
 315 Αἶψ' ἐθέλων γε μῦθος· ἀέκοντα δέ σ' ἔτις ἐρύξει
 Φαιήκων· μὴ τῷτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο.
 Πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι, ὅφρ' εὖ εἰδῆς,
 Αὔριον ἐς τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένον ὕπνῳ
 Λέξαι· οἱ δ' ἐλώσσι γαλήνῳ, ὅφρ' ἂν ἴκηαι
 320 Πατρίδα σὴν, καὶ δῶμα, καὶ εἴπῃ τοι φίλον ἐστίν.

- Hunc autem respondens allocutus est
 solers Ulysses;
 "Heros, nē mihi ideō eximiam te-
 prehende puellam;
 "Nam ipsa quidem me jussit cum
 ancillis subsequi;
 "Sed ego nolui, timem, reveritūf-
 que,
 "Nē fortassis et tibi animus irascere-
 tur conspicato;
 "Suspīcaces etenim sumus supra ter-
 ram genus hominum.
 Huic autem rursus Alcīnoos respon-
 dit, dixitque;
 "Hōspes, non mihi tale in praeor-
 diis charum cor,
 "Temerē ut irascatur: potiora au-
 tem honesta omnia.
 "Utinam enim, Jupiterque pater,
 et Minerva, et Apollo,
 "Talis, existens, qualis es, eaque
 sentiens quae ego et ipse,
 "Filiam meam habere velles, et
 meus gener vocari,
 "Hic manens; domum autem ego
 et bona darem,
 "Si modō volens maneres; invitum
 verō te nullus detinebit
 "Phaëacum: nē hoc gratum Jovī
 patri sit.
 "Deductionem verō in hoc ego con-
 stituam, ut benē intelligas,
 "Grās: in id temporis autem tu
 quidem domitus somno
 "Decumbes: illi verō remigabunt per-
 tranquillū; donec perveneris
 "In patriam tuam, et domum, et
 sicubi tibi gratum sit;

Ver. 303. — ἀμύμονα.] Μῶμος καὶ ψόγος οὗ
 ἔχουσιν, ἀγαθὴν. Schol. — Atqui vox, ἀμύμονα, non
 eam omni laude ornata necessariō denotat; sed
 unā pluribusve animi corporisve dotibus eximiam.
 Ut hoc in loco specie ac formā corporis, itēque
 animi prudentiā. Vide suprā ad α', 29.

Ver. 304. — ἐκέλευε.] Ἀλ. ἐκέλευε.

Ver. 306. — ἐπισκύσαιο.] Barnesius edidit ἐ-
 πισκύσαιο. Ἀλ. ἐπισκύναιο.

Ver. 307. Δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ'
 ἀνθρώπων.] Sic apud Hesiodum;

Ζῆλ' δ' ἀνθρώποις οἷζυροῖσιν ἀπασιν.

Εργ. καὶ Ἡμει, I, 193.

Πολλὴ τὸ δύσζηλον ἡ φύσις ἔχουσα καὶ τὸ βασκανον, ὅ
 χαίρει τοῖσ' ἐν τοῖς ἰδίοις, ὅσων ἀνίσταται τοῖς ἀλλοτρίοις
 ἀγαθοῖς. Plutarch. de Animi Tranquillitate. Cate-
 rium recte hic Eustathius; Τὸ δὲ, δύσζηλοι εἰμὲν, ἀπὸ
 τῆς πλεονεξίας κοινοῦται· παραιτεῖται τὸ τραχὺ τῆς ἐπι-
 τιμῆς· ὥς μὴ μόνον τὸ Ἀλκίνοος τοῖσ' ἐν οἴκῳ ἀνίστα-
 ται, ἀλλὰ γνησιώως ἐν κοινῷ τὸ λόγος ληθύνεται.
 Unde Barnesius; "Ulysses" inquit "non quidem
 "Alcinōum vocat Suspiciōsum, verūm se involvit,
 "dicens, Nos homines suspiciōsa gens sumus."

Ver. 309. — ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ.] Ἀλ. ἐνὶ στή-
 θεσσι νοήματα.

Ver. 310. — ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.] Τὰ κα-
 θήκοντα πάντα καλὰ εἰν. Schol.

Ver. 311, 313. Αἰ γάρ, — Παιδὰ τ' ἐμὴν ἐχέ-
 μεν.] Ταῦτα λέγει περὶ τῆς Ὀδυσσεὺς καὶ τῆς
 ἀλκιμίας παραιτεῖται διὰ γάμον· εἰ γὰρ προπετῆς ἐπὶ
 ζητῆται γαμήσιον, πάντως ἐλεγχθήσεται κακίῳ ψευδο-
 μῳ. Schol. Cui tamen observationi nullus hic
 videtur locus. "Εὐθὺς ὅτι ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀρχαίοις, ἐπιλέ-
 γοντες τὰς ἀρετὰς τῶν ἑνῶν, καὶ γαμβρὸς αὐτὸς ποιεῖσθαι.
 Eustath.

Ver. 312. — οἷος ἐσσί.] Vide infrā ad β', 89.

Ver. 314. — οἶκον δ' ἐγὼ.] Ἀλ. οἶκον δ' ἐγὼ.

Ver. 315. Αἶψ'.] Ἀλ. Εἰς.

Ver. 316. — μὴ τῷτο.] In nonnullis, notante
 Barnesio, corrupte editum est μὴ τῷτο.

Ver. 318. — ἐς τῆμος δὲ.] Barnesius edidit
 ἐς τῆμοςδε.

Ibid. — δεδμημένον ὕπνῳ.] Vide suprā ad
 ζ', 2.

Ver. 319, 346. Λέξαι — λέκτρο.] Vide ad II. β',
 515. Ἀλ. Λέξαι.

Ver. 320. — εἴπῃ τοι φίλον ἐστίν.] Ita edidit
 Barnesius ex Eustathio; et ex Scholiaste, qui expo-
 nit, Ὅπως ἂν σοι προσφιλὲς εἴη. Vulgg. εἴπῃ τοι φίλον
 ἐστίν.

- Εἶπε καὶ μάλα πολλὸν ἑκατέρω ἔσ' Εὐβοίης·
 Τὴν γὰρ τηλοπαῖτ' ὄφρα ἔμμεναι, οἳ μιν ἴδοντο
 Λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
 Ἦγον, ἐποφόρμνον Τιτυὸν, γαιήϊον υἱόν·
 325 Καὶ μὲν οἳ ἐνθ' ἦλθον, καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσαν
 Ἦματι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπήγαγον οἴκαδ' ὀπίσσω.
 Εἰδῆσαι δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν, ὅσον ἄρισται
 Νῆες ἐμαὶ καὶ κῆροι ἀναρρίπτειν ἄλα πηδῶ.
 Ὡς φάτο· γήθησεν ἧ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 330 Εὐξάμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφαθ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Ζεῦ πάτερ, αἰθ' ὅσα εἶπε, τελευτήσῃεν ἅπαντα,
 Ἀλκίνοῳ· ἔμμεν κεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρβαν
 Ἀσβεστον κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρίδ' ἰκοίμην.
 Ὡς οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 335 Κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισιν
 Δέμνι ὑπ' αἰθέσῃ θέρμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
 Πορφύρε' ἐμβαλέειν, σφρέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
 Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι ἕλας, καθύπερθε ἔσαλξ.
 Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δᾶος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
 340 Αὐτὰρ ἐπεὶ σφρέσαι πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,

“ Etiamfi valde multò longius absit
 quàm Eubœa :
 “ Eam enim longissimè ajunt abesse,
 qui eam viderunt
 “ Ex populo nostro ; quando flavum
 Rhadamanthum
 “ Duxerunt, invisurum Tityum,
 Terræ filium :
 “ Atque illi quidem illuc venerunt,
 et absque labore perfecērunt iter
 “ Die eodem ; et deduxerunt domum
 retrò.
 “ Cognosces verò et ipse in mente,
 quàm optimæ
 “ Naves meæ et juvenes in torquen-
 do mari remis.
 Sic dixit ; gavisus est autem patiens
 nobilis Ulysses :
 Precatus verò deinde dixit, verbūm-
 que fecit, et locutus est ;
 “ Jupiter pater, utinam quæcunque
 dixit, perficeret omnia,
 “ Alcīdus : hujus quidem per al-
 mam terram
 “ Immortalis gloria esset ; ego au-
 tem in patriam venirem.
 Sic illi quidem talia invicem colloque-
 bantur.
 Jussit autem Arete candida-ulnas
 ancillas
 Cubilia sub porticu ponere, et stragu-
 la pulchra
 Purpurea injicere, insterneréque desu-
 per tapetas,
 Chlenasque imponere villosas, ad su-
 perne induendum.
 Illæ verò iverunt ex ædibus, facem in
 manibus tenentes.
 Cæterum postquam stravissent densum
 lectum accelerantes,

Ver. 321. — ἑκατέρω.] *Al.* ἑκατέρω. Quod fer-
 ri non potest.

Ver. 322. — Τὴν φ.] *MSS* à *Tho. Bentleia*
 collati, Τὴν περ.

Ver. 323. — ὅτε τε.] *Ubi videlicet* —.

Ibid. — ξανθὸν Ῥαδάμανθυν Ἦγον ἐποφόρμνον Τι-
 τυόν.] Καὶ ὅρα ὡς ἀφαιρῶν ὁ Παιστής τὴν τῷ λόγῳ ὑπο-
 τιότῃ, παρενέβαλε τὴν περὶ τῷ ἀθροίσμῳ Τιτυῦ ἱστορίαν.
Eustath.

Ver. 324. — ἐποφόρμνον Τιτυὸν, γαιήϊον υἱόν.] Ἐ-
 λάρη [*Barnesius* ex *Aloufi* *MS* edidit Ἐλάρη] δὲ τῇ
 Ὀρχομενῷ, τῷ Μίνωι, συνελθὼν Ζεὺς, ἀπὸ τῶν τ'
 Ἦρας ζῆλοντιαν ἐκνήψεν αὐτὴν κατὰ γῆς. Ἡ δ' αὖτις
 παῖδα ἐξοχότατον, ὃς ἀνομιόδῃ Τιτυὸς, ὃς ἡρώδῃ Λη-
 τῆς, καὶ ἐποφόρῃ ὑπὸ Ἀπόλλωνος. Ἦκε δ' ὁ Ῥαδά-
 μανθὺς ἐπὶ δῖαν τῷ Τιτυῷ, ἢ Διὸς ὦν, [*apud Eustathium*
δικαίως ὦν,] ἰσοφρόνισεν αὐτόν. *Schol.*

Ibid. — γαιήϊον υἱόν.] Ἐπὶ συνία εὐ τοῖς ἔξῃς πον
 [infra λ', 576.] καὶ τῇ πείλῃ δὲ καὶ γῆς υἱὸς εἶναι
 πλάττεται, ἀπὸ τῶν βαρὺ καὶ τὸ ὡς υἱὸν ἐπὶ τῶν ἀχθῶν
 τ' γῆς. *Eustath.* Fortasse ideo potius appellatur
 “ γαιήϊος υἱός,” quia mater sub terrâ occulta ipsum
 peperisse dicatur.

Ver. 326. — ἀπήγαγον.] *Al.* ἀπήγαγον.

Ver. 328. — ἀναρρίπτειν.] *Al.* ἀναρρίπτειν. Sed
 hoc leviculum.

Ibid. — πηδῶ.] Νῆες ἢ πηδάλια, ἢ φ' ἔχουσι πη-
 δάλια, ἀπὸ καύματος, παρὰ τὸ πλῆν τῶν θάλασσαν.
 Πηδῶς φ', αἰδὸς ἐξέλου' ἢ τῶν πλάται τ' καύματος. *Schol.*

Ver. 331. Ζεῦ πάτερ, αἰθ' ἔσ'.] “ Ulyssé ne ré-
 pond pas directement à l'obligeante proposition
 “ que le Roi lui a faite de lui donner sa fille ; un
 “ refus auroit été trop dur. — Il répond à tout
 “ indirectement par cette prière, qui fait voir l'
 “ impatience qu'il a de retourner dans ses Etats,
 “ et la reconnaissance dont il est pénétré pour la
 “ promesse qu'il lui a faite de lui en fournir les
 “ moyens.” *Dacier.*

Ver. 332. — μὲν κεν.] *Al.* μὲν κεν.

Ver. 335, 336. Κέκλετο δ' Ἀρήτη — Δέμνι ὑπ'
 αἰθέσῃ θέρμεναι.] Καὶ γραμμὰς δὲ αἰδὲ [*Ὀμήρῳ*] ἀφ-
 πρέστας. Τοιαύτας ἔν Ἀρήτῃ Ὀδυσσεὺς ὑποστρωμνὰς
 καλοῦσι. *Athenæus*, lib. I, cap. 14.

Ibid. — ἀμφιπόλοισι.] *Al.* εὐ μεγάρουσι.

Ver. 338. — ἔσαλξ.] *Al.* ἔσαλξ.

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ Η'.

"Ωτρυνον 'Οδυσηα παρισάμεναι ἐπέεσσιν·

"Ορσο κέων, ὦ ξεῖνε, πεποίη) δέ τοι εὐνή.

"Ως φάν' τῷ δ' ἀσπασόν ἐείσατο κοιμηθῆναι.

"Ως δ' ἔνθα χέυεθε πολύτλας δῖος 'Οδυσσεύς,

345 Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰθύσῃ ἐριδύπῳ.

'Αλκίνοῳ δ' ἄρα λέκτο μυχῶ δόμῃ ὑψηλοῖο·

Πὰρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

LIB. VII. 197

Hortabantur Ulyssē astantes ver-
bis ;

" Surge decubiturus, ὦ hospes ; prae-
ratus verò est tibi lectus.

Sic dixerunt : huic verò gratum vi-
sum-est dormire.

Sic ille quidem ibi dormiebat patiens
nobilis Ulysses,

Tornatis in lectis, sub porticu sonan-
te.

Alcinōus verò decubuit in penetrali
domūs excelsae :

Juxtà verò uxor regina lectum ornavit
et cubile.

Ver. 341. "Ωτρυνον.] Al. "Ωτρυν. Al. "Ωτρυνον Ver. 344. — καὶ δὲ.] Barnesius edidit καὶ δὲ.
δ. Sed nihil opus. Vide ad II. α', 611.

Τ Η Σ

Τ Η Σ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α, ἢ Γ Ρ Α Μ Μ Α, Θ'.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Θ'.

ΕΚκλησία γίνεται ἔφαιάκων περὶ Ἐξίνου, καὶ ναὺς καθίσταται πρὸς ἐκπομπὴν Ἐὐδυσσεύς, ἐξιστῶνται παρὰ τῷ Ἀλκινόῳ ἔφαιάκων οἱ ἄριστοι, καὶ μὲν ταῦτα δίδου ἀγωνίζονται Φαίακες ἐὺ Ὀδυσσεύς, καὶ ὁ Δημόδοκος ἀδελφεὸς αὐτοῦ, πρῶτα μὲν τὰ περὶ τὴν μοιχείαν Ἀριάς ἐφ' Ἀφροδίτης, ἔπειτα δὲ τὰ περὶ τὴν εἰσαγωγὴν Ἐξίνου ἔπυν, καὶ Ἐὐδυσσεύς κλαίοντα, ὁ Ἀλκίνοος πυνθάνεται, ἀπὸ τί κλαίῃ, καὶ τίς, ἐπὶ πόθεν αἴη.

Ἐπιγραφαί.

Σύστασις Ἐὐδυσσεύς πρὸς τοὺς Φαίακας.

Ἄλλως,

Ἀλκίνοὺς δὲπλόγων ἢ, τὰ Ἐὐδυσσεύς παρὰ Ἀλκίνοῦ.

Ἄλλως,

Τὰ παρὰ Ἀλκίνοῦ προδιήσεις ἢ, τῶν παρ' Ἀλκίμου προδιήσεις.

Ἄλλως,

Θῆται δὲ ἄλλοις Φαίησις Ὀδυσσεὺς πύρην.

LIB. VIII.

ΗΜος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
ὦρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μὲν Ἀλκινόοιο.
Ἄν δ' ἄρα διογενὴς ὦρτο πολίπορθ' Ὀδυσσεύς.
Τοῖσιν δ' ἠγεμόνευ' ἱερὸν μὲν Ἀλκινόοιο
5 Φαίηκων ἀγορήνδ', ἣ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.
Ἐλθόντες δὲ χάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι
Πλησίον· ἣ δ' ἀνὰ ἄστρ' ἀνέχετο Παλλὰς Ἀθήνη,
Εἰδομένη κήρυκι δαΐφρον' Ἀλκινόοιο,

Quando verò manē-genita apparuit
rosca-digito Aurora,
Surrexit ex lecto sacra vis Alcinoi.
Surrexit porro nobilis urbium-everfor
Ulysses.
Illis verò praeibat sacra vis Alcinoi
Phaeacum ad concionem, quae iphis
apud naves constituta erat.
Ingressi autem confidebant in politis
lapidibus
Propē-invicem: per urbem autem ob-
ibat Pallas Minerva,
Assimilata praconi prudentis Alci-
noi,

Ver. 3. — Π Τολίπορθ' Ὀδυσσεύς.] Vide su-
pra ad α', 2; et ad II. β', 278.

Ver. 5. — ἣ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.] Vide su-
pra ad ζ', 266.

Ver. 7. — ἣ δὲ ἀνὰ ἄστρ' ἀνέχετο Παλλὰς Ἀ-
θήνη, Εἰδομένη κήρυκι.] Ἐστὶ δὲ Ἀθηνᾶς εὐταῦθα ἢ φήμη

τις περὶ Ἐξίνου, φρονιμὸν τὴν πλανήτην εἰς τὴν κατ' αὐτὴν
γῆν ἐλθεῖν, ἣς χάριν καὶ συνάγονται ἢ ἢ παρ' ἐκάστῳ ἔφαιάκων
φυσικὴ σύστασις, καθ' ἣν μακρόντις ζῆνοι ἄξιον
λόγῳ ἐπιφανῆσαι, χρεῖμα τὸτο σπανιστὸν αὐτοῖς, ἡκεῖ
κατὰ θίαν πειρασμόν τοις ἄνδρσι. Eustath.

Ver.

- Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιώσα.
 10 Καί ῥα ἐχάστω φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον·
 Δεῦτ' ἄγε, Φαίηκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
 Εἰς ἀγορὴν ἵεναι, ὅφρα ξείνοιο πύθοιτο,
 Ὅς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἴκετο δῶμα,
 Πόντον ἐπιπλαγχθεῖς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
 15 Ὡς εἰπὼς, ὥτρυνε μῦθον καὶ θυμὸν ἐχάστω.
 Καρπαλίμως δ' ἐμπληῖο βροτῶν ἀγοραί τε, καὶ ἔδραι,
 Ἀγρομέδων, πολλοὶ γὰρ ἐθήσαντο ἰδόντες
 Τῖον Λαέρταο δαΐφρονα· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Θεσπεσίην κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε, καὶ ὤμοις·
 20 Καί μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθω,
 Ὡς κεν Φαίηκεσσι φίλον πάντεσσι γένοιτο,
 Δεινὸς τ', αἰδοῖός τε, καὶ ἐκτελέσειεν αἰθέλης
 Πολλὰς, ὅς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγεθον, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
 25 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
 Κέκλυτε, Φαίηκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
 Ὅφρ' εἴπω, τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
 Ζεῖνος ὅδ', οὐκ οἶδ' ὅστις, ἀλώμενος ἱκέτ' ἐμὸν δῶ,
 Ἦε πρὸς Ἠοίων, ἢ Ἑσπερίων ἀνθρώπων·
 30 Πομπὴν δ' ὀτρύνει, καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι.
 Ἡμεῖς δ', ὥς τοπάρους περ, ἐποτρυνώμεθα πομπήν.
 Οὐδὲ γὰρ ἔδε τις ἄλλος, ὅτις κ' ἐμὰ δῶμαθ' ἴκη,
 Ἐνθάδ' ὀδυρόμενος θηρὸν μὲν, εἵνεκα πομπῆς.
 Ἀλλ' ἄγε, ἦνα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἄλα δῖαν

Reditum Ulyssī magnanimo medi-
 tans :
 Et sanè unicuique viros astans dixit
 verbum ;
 " Huc agè, Phæacum ductores, et
 principes,
 " Ad concionem ite, ut de hospite
 audiat,
 " Qui recens Alcinoi prudentis venit
 domum,
 " Ponto pererrato, corpore immorta-
 libus similis.
 Sic locuta, incitavit robur et animum
 uniuscujusque.
 Citò verò implebantur hominibus fo-
 rumque, et sedilia,
 Congregatis ; multi enim admirati
 sunt conspicati
 Filium Laertis prudentem : ei verò
 Minerva
 Divinam affudit gratiam capitique, et
 humeris ;
 Et ipsum proceriorem et crassiorē
 reddidit aspectu,
 Ut Phæacibus gratus omnibus fieret,
 Gravisque et venerabilis, et ut-perfi-
 ceret certamina
 Multa, quibus Phæaces experirentur
 Ulyssē.
 Cæterum postquam convenerant, con-
 gregatique erant,
 Illis deih Alcinoūs concionatus est et
 interlocutus ;
 " Audite, Phæacum ductores, at-
 que principes,
 " Ut dicam, quæ me animus in pec-
 toribus jubet :
 " Hospes hic, nescio quis, errans
 venit meam domum,
 " Sive ab Orientalibus, sive Occiden-
 talibus hominibus ;
 " Deductionemque flagitat, et pre-
 catur ratam esse.
 " Nos verò, ut antea quidem, ma-
 tuemus deductionem.
 " Neque enim quisquam alius, qui-
 cunque meam domum pervenerit,
 " Hic lugens diu manet, propter de-
 ductionem.
 " Sed agè, navem nigram deduca-
 mus in mare vastum.

Ver. 12. — πύθοιτο.] Al. πύθοιτο.
 Ver. 16. — ἐμπληῖο.] Al. ἐπληῖο.
 Ver. 17. — ποιοὶ ῥ' ἐθήσαντο.] Eustathius
 in commentario videtur legisse, πολλοὶ δ' ἀρεθίσ-
 σαντο.
 Ver. 18. — τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη Θεσπεσίην κατέ-
 χευε χάριν.] Vide suprā ad ζ', 229.
 Ver. 20. — πάσσονα.] Καὶ γίνεται ἀπὸ τῆ πα-
 χύς, παχίαν, πάσσαν· ἐποῖα τρόπῳ κ' ὁ μάσσων γίνεται
 ἐκ τῆ μακρός· κ' ὁ βράσσων, ἐκ τῆ βραχύς· ἢ ὁ ἐλάσ-
 σων, ἐκ τῆ ἐλαχύς. Eustath.
 Ver. 22. — κ' ἐκτελέσειεν αἰθέλης.] Πληθυντικῶς
 εἴπε τὸ δῖον ἄλκον. Κράτης δὲ τὴν κατὰ Ἰθάκην

ἤκαστον πόντος. Schol. Quæ posterior explicatio nul-
 lo modo ferri potest.
 Ver. 23. — ἔς.] Al. τὰς.
 Ver. 24. — ῥ.] Ut dictum est —. suprā
 ver. 16.
 Ver. 25. Ταῖσιν δ'.] " Τοῖσιν δ'" inquit Barnesius
 " lego pro Τοῖσιν δ', cum τὸ δ', nihil huc attine-
 " at ; quod Αὐτὰρ præcesserit." Similiter et suprā
 ver. 1, 4, edidit vir eruditus Ἡμῶσδ', Τοῖσιν δ'.
 Sed minus rectè. Vide ad II. α', 57 ; et 9', 160.
 Ver. 30. — ἔμπεδον εἶναι.] Τὴν πρὸς πάντας ἐχο-
 μένῳ πομπήν, ταύτῃ κ' ἐπὶ τούτῳ τηρεῖν βέλαιαν.
 Schol.

- 35 Πρωτόπλοον κύρω δὲ δύω, καὶ πεντήκοντα,
Κρινάσθων χτ' ἤμιον, ὅσοι πάρος εἰσὶν ἄριστοι.
Δησάμενοι δ' εὖ πάντες ἐπὶ κλήσιν ἐρετμὰ
Ἐκβητ'· αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα,
Ἡμέτερόνδ' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' εὖ πᾶσι παρέξω.
40 Κύροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Σκηπτέχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ
Ἐρχοῦσθ', ὅφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις φιλέωμεν,
Μηδὲ τις ὀνειδίῃ· καλέσασθε δὲ θεῖον ἀοιδὸν
Δημόδοκον· τῷ γὰρ ῥα θεὸς πέρι δῶκεν ἀοιδὴν
45 Τερπινῇ, ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν αἰεῖν.
Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο
Σκηπτέχοι κήρυξ δὲ μετώχετο θεῖον ἀοιδόν.
Κύρω δὲ κρινθέντε δύω, καὶ πεντήκοντα,
Βήτην, ὡς ἐκέλευσ', ἐπὶ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
50 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἠδὲ θάλασσαν,
Νῆα μὲν οἱ γε μέλαιναν ἁλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν,
Ἐν δ' ἰσθμῷ τ' ἐτίθεντο καὶ ἰσθία νηὶ μελαίνῃ·
Ἡρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
Πάντα χτ' μοῖραν· ἀνὰ δ' ἰσθία λευκὰ πέτασσαν·
55 Ὑψὺ δ' ἐν νοτίῳ πλώ γ' ὤρμισαν· αὐτὰρ ἔπειτα

“Recentem: juvenes autem duo, et quinquaginta,
“Eligantur ē populo, quicumque olim sunt optimi.
“Ligatis autem bene omnes ad transtra remis
“Exite: ac deinde subitum apparate convivium,
“Ad nostram-domum profecti; ego autem lautē omnibus praebebo.
“Juvenibus quidem haec praecepto: at ceteri
“Sceptrygeri reges meam ad domum pulchram
“Veniat; ut hospitem in aedibus amice-excipiamus;
“Neque quis recuset: advocate vero divinum cantorem
“Demodocum: huic etenim deus excellentē dedit cantilenam
“Jucundam, utcumque animus ipsum impellat ad-canendum.
Sic utique locutus praevit; simul verò sequebantur
Sceptrygeri: praeco autem adibat divinum cantorem.
Juvenes verò electi duo, et quinquaginta,
Iverunt, ut praeceperat Alcinoi, ad littus maris infructuosi.
Porro postquam ad navem pervenissent, atque mare,
Navem quidem ipsi nigram maris in profundum deduxerunt,
Imposueruntque malum, et vela navis nigræ;
Artabantque remos vinctula per coriacia,
Omnia ritē; velique alba expande-runt;
Alte verò in humidum ipsam stiterunt: ceterum postea

Ver. 35. Πρωτόπλοον.] Scholiastes interpretatur simpliciter Κανὼν. Eustathius autem, Πρωτόπλοος ἢ καὶ, (inquit,) ἢ μόνον ἢ ἐν καυῇ ναυπηγηθεῖσα, ἀλλὰ καὶ ἢ πρώτη κατὰ τὸ πλῆθος ἢ μὲν πρώτη τοῦ πλῆθους, ἢ ἐν ναυαρχίᾳ. Cæterum, “Metiendum” inquit Barneſius, “quasi esset πρωτόπλοον.” Quod tamen nihil opus. Vide supra ad δ', 127; et ad II. β', 537.

Ibid. — κύρω δὲ δύω, καὶ πεντήκοντα Κρινάσθων.] Similiter infra ver. 48; “Κύρω δὲ κρινθέντε δύω, καὶ πεντήκοντα, Βήτην.” Ο Παιστής ἢ μόνον δύω ἐπενήκοντα λέγει, ἀλλὰ καὶ τὴν τῷ λόγῳ συνταξὴν πρὸς τὸ δύω ἀπαιτεῖν, ἢ πρὸς τὸ πληθυντικόν, εἰπὼν “Κύρω δὲ κρινθέντε ἑξ;” καὶ, — “κύρω δὲ δύω ἐπενήκοντα Κρινάσθων.” Eustath. Vide ad II. ι', 182.

Ver. 42. Ἐρχοῦσθ'.] Al. Ἐρχεῖσθ'.

Ibid. — ἐνὶ μεγάροις φιλέωμεν.] Al. ἐνὶ μεγάροις φιλέωμεν. Quod et ferri posset; pronuntiando scilicet φιλέωμεν.

Ver. 44. — πρὶν δῶκεν.] Ita edidit Barneſius; atque ita in omnibus legitur, Iliad. ι', 727. Vulgg. hic πρὸ δῶκεν.

Ver. 45. Τερπινῇ, ὅππῃ θυμὸς.] Al. Τέρπειν, ὅππῃ θυμὸς. Atque ita habent Codices nonnulli à Tho. Bentleio collati. Firmatur autem hæc lectio ex α', 346 supra, ubi haud dissimilem loquendi rationem usurpat Poëta;

τί τ' ἄρ' αὖ φρονέεις ἐρήπον ἀοιδόν

Τέρπειν, ὅππῃ οἱ νόες ὀρνυται.

Ibid. — ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν.] Ὅσα βέβαια αὐτὸς, ἢ, ὅσα ἢ ἐπιθυμία τ' ἀκυσίτων. Schol. Quæ posterior explicandi ratio ferri nequit.

Ver. 47, 62, 69, et 107. — κήρυξ.] Barneſius alique ediderunt κήρυξ; sed minus recte. Vide ad II. β', 267.

Ver. 48. — κρινθέντε.] Ita recte edidit Barneſius. Vulgati habent κρινέντε. Quod primam necessarium corripit. Vide ad II. α', 309; et ι', 129.

Ver. 53. Ἡρτύναντο.] Vide supra ad δ', 771; et ad II. α', 309; 338. Al. Ἡρτύνοντο.

Ver. 54. — ἀνὰ δ' ἰσθία.] Al. παρὰ δ' ἰσθία, et κατὰ δ' ἰσθία.

Ibid. — πέτασσαν.] Al. τάνυσσαν.

Verg.

- Βάν ῥ' ἴμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρον' ἐς μέγα δῶμα.
 Πλήντο δ' ἄρ' αἰθεσαί τε, καὶ ἔρκεα, καὶ δόμοι ἀνδρῶν
 Ἀγρομένων πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι, ἠδὲ παλαιοί.
 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνο' δυοκαίδεκα μῆλ' ἱέρευσεν,
 60 Ὀκτὼ δ' ἀργιόδοντας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βῆς.
 Τῆς δέρον, ἀμφὶ δ' ἔπον, τετύκοντό τε δαῖτ' ἐραλεινὴν.
 Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον αἰδόν.
 Τὸν πέρι Μῆσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθὸν τε, κακὸν τε,
 Ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἠδεῖαν αἰοιδήν.
 65 Τῷ δ' ἄρα Ποντόνο' εἶπε Πόντος ἀργυρόηλον
 Μέσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας·
 Καὶ δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασεν φόρμιγγ' ἀλιγεῖαν
 Αὐτῷ ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἐλέαδ'
 Κήρυξ· παρ δ' ἐτίθει κένον, καλὴν τε τραπέζαν,
 70 Πὰρ δὲ δέπας οἴνοιο, πικρὸν, ὅτε θυμὸς ἀνώγει.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκειμένα χεῖρας ἱάλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι' καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

Perrexerunt ire Alcinoi prudentis ad magnam domum.
 Implebantur autem porticusque, et septa, et domus viris
 Congregatis: multi nempe erant juvenes atque senes.
 Illis vero Alcinoüs duodecim oves mac-tavit,
 Octoque albos-dentibus fues, duosque camuros boves:
 Quos excoctarunt, curaruntque, appararuntque convivium amenum.
 Præco autem propè venit ducens amabilem cantorem:
 Quem supra-modum Musa dilexit, dedit verò bonumque malumque;
 Oculis quidem privavit, dedit autem dulcem cantum.
 Huic verò deinde Pontonöus posuit sedem argenteis-clavis-distinctam,
 In medio convivarum, columnæ longæ affixam:
 Ex paxillo autem suspendit citharam argutam,
 Ipius supra caput, et monuit manibus prendere
 Præco; juxta autem apponebat canistrum, pulchrâque mensam,
 Juxta etiam poculum vini, ut-biberet, quoties animus juberet.
 Illi verò ad cibos paratos appositos manus extenderunt.
 Cæterum postquam potus et cibi desiderium exemissent,

Ver. 56. — ῥ.] Ut jussi erant —. ver. 39, 40.

Ver. 57. — αἰθεσαι.] Αἱ πρὸς ἥλιον τιτραμμέναι σοαί. Schol.

Ver. 58. Ἀγρομένων.] Deest hic versus in MS uno à Tho. Bentleio collat.

Ver. 59. — δυοκαίδεκα μῆλ' ἱέρευσεν, Ὀκτὼ δ' ἀργιόδοντας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βῆς.]

Nec minùs interea fociis ad littora mittit Viginti tauros, magnorum horrentia centum Terga suum, pingues centum cum matribus agnos. Æn. I, 637.

“Solitaurilia” (apud Livium Lib. I, § 44, duovetaurilia) “jam persuasum est esse ex sue, ovæ, et tauro; et sanè ita se habet sacrum quale apud Homerum quoque est.” Quintilian. Lib. I, cap. 5, sub fine.

Ver. 63. — δίδου δ' ἀγαθὸν τε, κακὸν τε.] Πῶς ἂν ἐφίλησεν; Ἦτοι ἐπεὶ οἱ τυφλοὶ μουσικότεροι, μὴ περὶ πολλὰ ἀπολογούμενοι ἢ οἰκονομικῶς, ἵνα μὴ ἐπιγῶ τ' Ὀδυσσεύς ἢ ἐπεὶ πάντως ἀνθρώποι ὄντα διὰ κατὰ τι δυσ-χεῖν. Schol. Rectius, ut opinor, Eustathius: Ὅτι τὴν ἀνθρωπίνην εὐτυχίαν ὑποδύλων, ὡς ἐν Ἰλιάδι, ἐν τῇ περὶ τῶν δύο πύλων λόγῳ, ἔτα δὴ καὶ ταῦτα ὁ Ποιητής, ἔχουσαν συναναμεινόμενα φαῦλα καλοῖς, φησὶν ἔτα περὶ Δημοδόκου “Τὸν περὶ Μῆσα φίλησε, δίδου δ' ἀγαθὸν τε, κακὸν τε.” Vide ad II. α', 527. Τῷ

ῥ (addit Scholiastes,) φασὶν, εἰς αὐτὸν ταῦτα αἰνέ-τεσθαι τὸν Ποιητήν. Atque ita Maximus Tyrius: Ὑπο-πτεύω ῥ αὐτῷ (Ὁμήρου,) κατὰ τὰ ἐπη ἃ περὶ τῆς Δη-μοδόκου λέγει, ὅτι ἦν αὐτῷ πεποιημένα μὲν εἰς τὴν αὐ-τῷ τύχην, ἀνακείμενα ῥ τῇ Δημοδόκῳ ἔχει ῥ τὰ ἐπη ὡς πῶς, “Τὸν πέρι Μῆσ' ἐφίλησε ῥ.” Ἐγὼ ῥ αὐ-τῷ περὶ μὲν τῆς ἀδῆς συντίθεμαι, περὶ ῥ τῆς συμφορᾶς ἐ συντίθεμαι ῥ τῆς μουσικῆς τὸ δῶρον. Differt. XXII, sub initio.

Ver. 68. — καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἐλέαδ'.] Ἦτοι ἐσημαίνει, ἵνα ἀνέλθῃται ταῖς χερσὶν ἢ τὰς χεῖρας ἐπέθη-κεν, ἵνα γῶ, ἵνα κῆται. Schol.

Ibid. — ἐπέφραδε.] Similiterque ver. 142, πέ-φραδε. Vide ad II. ε', 500.

Ver. 69. — παρ δ' ἐτίθει κένον, καλὴν τε τρα-πέζαν, Πὰρ δὲ δέπας.] Ἐκαστῷ ῥ τῷ δαιτυμόνῳ παρ' Ὁ-μήρου παρακείται [ποτήρια.] Παντὶ γὰρ παρατίθεται κένον καὶ τραπέζα ἐ δέπας, “πικρὸν, ὅτε θυμὸς ἀνώγει.” Athenæus, lib. I, cap. 11, sub initio. Fortasè au-tem non unicuique Convivarum, sed Demodoco soli, propter cæcitatem, mensa propria et cibus et pocu- lum apposita fuerint, reliquis unà epulantibus.

Ver. 70. — πικρὸν, ὅτε θυμὸς ἀνώγει.] Al. ὁ, τὸ θυμὸς ἀνώγει.

Αὐτοθελὴς ἦδ' αἰ πότος —.

Anthologia, lib. II, Epigramm. 47.

- Μῦσ' ἄρ' αἰοῖδον ἀνῆκεν αἰδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
 Οἴμης, τ' τὸτ' ἄρα κλέος ἔρανον εὐρὺν ἵκανε·
 75 Νεῖκ' Ὀδυσσεὺς καὶ Πηλεΐδῃ Ἀχιλλῷ,
 "Ὡς ποτε θηρίσαντο, θεῶν ἐν δαιτὶ θαλεῖν,
 Ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν ἄναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 Χαῖρε νόῳ, ὅτ' ἀριστοὶ Ἀχαιῶν θηρίωντο.
 "Ὡς γὰρ οἱ χρεῖων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
 80 Πυθοῖ ἐν ἡγαθέῃ, ὅθ' ὑπέρβη λάϊνον ἔδον
 Χρησόμενος τότε γὰρ ῥα κυλίνδετο πῆματος δῆχῃ
 Τρῳάσι τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλῃ δῖξ' βυλάς.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰοῖδ' αἰεὶ δὲ Πειριχλιδὸς αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Πορφύρεον μέγα φάρ' ἔλῳν χερσὶ γυθαῖῃσι,
 85 Κακκεφαλῆς εἵρυσσε, χάλυψε δὲ καλὰ πρῶσωπα·
 Αἶδετο γὰρ Φαίηκας, ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων.
 Ἦτοι ὅτε λήξειεν αἰδῶν θεῖος αἰοῖδ' ὅς,
 Δάκρυ' ὁμορξάμενος, κεφαλῆς ὑπὸ φάρ' ἔλεσκε,

Musa dein cantorem excitavit, ut-cantaret laudes virorum,
 Cantilenæ, cujus tunc utique gloria ad cælum latum pervenit
 Contentionem Ulyssis et Pelidæ Achilles,
 Ut quondam contenderunt, deorum in convivio celebri,
 Acribus verbis: rex autem virorum Agamemnon
 Gaudebat animo, cum optimi Achivorum contenderent.
 Sic enim ei vaticinans prædixerat Phæbus Apollo,
 In Pythiâ divinâ, quandò supergressus est lapideum limen
 Oraculum-petiturus: tunc enim devolvebatur mali principium,
 Trojanisque et Danaïs, Jovis magni per consilia.
 Ista utique cantor cantabat inclytus: at Ulysses
 Purpuream ingentem vestem prehensam manibus robustis,
 In-caput traxit, obtexitque pulchram faciem:
 Reverebatur enim Phæaces, sub superciliis lachrymas stillans.
 At quandò defuit canere divinus cantor,
 Lachrymis absterfis, à capite vestem demisit,

Ver. 73. Μῦσ' ἄρ' αἰοῖδον ἀνῆκεν αἰδέμεναι κλέα ἀνδρῶν.] "Est in Originibus, solitos esse in epulis canere convivas ad tibicinem de clarorum hominum virtutibus." Cic. Tusc. Disputat. Lib. I, cap. 2. Et iterum, Lib. IV, cap. 2: "Gravissimus auctor in Originibus dixit Cato, morem apud majores hunc epularum fuisse; ut deinceps, qui accubarent, canerent ad tibiam clarorum virorum laudes atque virtutes." Similiter et Quintilianus: "Et Timagenes autor est, omnium in literis studiorum antiquissimam musicen extitisse; et testimonio sunt clarissimi poetæ, apud quos inter regalia convivia laudes heroûm ac deorum ad citharam canebantur." Lib. I, cap. 10.

— Citharâ crinitus Iôpas

Personat auratâ ———. Æn. I, 744.

Ibid. — αἰοῖδ' ἄρ' αἰεὶ δὲ Πειριχλιδὸς αὐτὰρ Ὀδυσσεύς.] Vide ad II. i, 189. Cæterum alii, notante Eustathio, distinguunt, αἰοῖδ' ἄρ' αἰεὶ δὲ Πειριχλιδὸς αὐτὰρ Ὀδυσσεύς, ἔσθ'.

Ver. 74. Οἴμης, τ' τὸτ' ἄρα κλέος ἔρανον εὐρὺν ἵκανε.] Καὶ Ὀμήρ' ἢ Τρωϊκὸν βιβλίον τὴν Ἰλιάδα ἦσεν, ἢ τὸ κλέος ἔρανον εὐρὺν ἵκει. Eustath. Vide infra ad ver. 489.

Ver. 75. Νεῖκ' Ὀδυσσεὺς καὶ Πηλεΐδῃ Ἀχιλλῷ.] Φασὶ τῷ Ἀγαμέμνῳ χρησόμενῳ [Ita ex Aloysii MS restituit Barnesius pro vulgato χρησόμενος] περὶ τῷ κατὰ τὸ πῆμα τῆς πόλεως τέλος, ἀνελὺν τὸ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνα, τότε ποθήσειν τὸ Ἰλίον, ὅτ' ἂν οἱ ἀριστοὶ τῷ Ἐλλάδων σασιώσῃ καὶ δὴ παρὰ πότον ἀλεχθέντων Ὀδυσσεύς καὶ Ἀχιλλεύς, τῷ μὲν Ἀχιλλεῖ ἀνδρείαν ἱκανῶς, τῷ ὅ

Ὀδυσσεύς σύνισιν, καὶ τὴν Ἐκτορὸς ἀναιρίσιν. ὅτι ὁ μὲν βιάζοιτο παρῆναι, διὸ καὶ ἀνέστη ὁ ὅς δὲ μὲν μετελθεῖν καὶ Ἀγαμέμνονα, ὡς τελευτῶν τὸ λόγῳ, χαρῆναι. Ἐσημαίνει ὅτι τὴν αὐτὴν ἀλεχθεῖσαν πρὸς Ἀχιλλεῖ. Schol. Οἱ παρ' Ὀμήρ' ἢ ἀριστοὶ κοσμίως διακρίνεται ἐν Ἀγαμέμνῳ καὶ ὁ δ' ἐν Ὀδυσσεῖ φιλακτικῶς Ἀχιλλεῖ καὶ Ὀδυσσεύς, καὶ Ἀγαμέμνονα χαρῆναι τῷ ἄλλῳ ἀφελόμενοι αἱ φιλακτικαὶ, ζητῶνται, λόγῳ ὅτι μάλιστα αἰρεῖσθαι δεῖ τὸ Ἰλίον. Athenæus, Lib. I, cap. 14.

Ver. 76. — θηρίσαντο.] Barnesius edidit θηρίσαντο. Idem porro hic inter varias lectiones θηρίσαντο rettulit, ex versu 78; ubi et invicem refert θηρίσαντο. Sed utrobique præstat Vulgata lectio. Vide ad II. i, 84.

Ver. 79, 81. — χρίων ——— Χρησόμενος.] Notanda hic diversa vocum harum significatio: Χρίων, Oraculum reddens: Χρησόμενος, Oraculum petiturus. Vide infra ad x, 284, 286.

Ver. 80. Πυθοῖ ἐν ἡγαθέῃ.] Πυθῶ, πόλις τῷ Φωκίδος, ἢ αὐτὴ καὶ Δελφοί. Schol. Ταύτης δ' [τῷ Φωκίδος] ἐπιφανίσταται δύο πόλεις, Δελφοὶ καὶ Ἐλάτεια. Δελφοὶ μὲν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τῷ Πυθίῳ Ἀπόλλωνι καὶ τὸ μαντεῖον ἀρχαῖον ὄν. ἡ γὰρ Ἀγαμέμνων ἀπ' αὐτοῦ χρηστηρίσασθαι λέγεται ὑπὸ τῷ Ποιητῇ. Ὁ δὲ καθαρότερος αἶσαν εἰσάγειται, "Νεῖκ' Ὀδυσσεὺς ἔσθ'." Strabo, lib. IX, pag. 639, al. 517.

Ver. 81. Χρησόμενος.] Al. Χρησόμενος.

Ver. 82. — Διὸς μεγάλῃ δῖξ' βυλάς.]

—— nam sæva Jovis sic numina poscunt.

Æn. XI, 901.

Ver.

- Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἐλὼν, σπείσασκε θεοῖσιν·
 90 Αὐτὰρ ὅτ' ἀψ' ἀρχοίτο, καὶ ὀτρύνειαν αἰεῖδεν
 Φαίηκων οἱ ἀρίστοι, (ἐπεὶ τέρποντ' ἐπέεσσιν·)
 Ἄψ' Ὀδυσσεὺς χεῖ' κρᾶτα καλυψάμεν γοάσκειν.
 Ἐθ' ἄλλης μὲν πάντας ἐλάνθανε, δάκρυα λείβων,
 Ἀλκίνοῳ δέ μιν οἷος ἐπεφράσατ', ἡδ' ἐνόησεν,
 95 Ἦδ' ἀγχι' αὐτῷ βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκυσεν·
 Αἶψα δὲ Φαίηκεσσι φιληρέτμοισι μετήδα·
 Κέκλυτε, Φαίηκων ἡγήτορες, ἡδὲ μέδοντες·
 Ἦδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν εἴσης,
 Φόρμιγγός θ', ἢ δαιτὶ συνήγορός ἐστι θαλεῖη·
 100 Νῦν δ' ἐξέλθωμεν, καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν
 Πάντων ὥς χ' ὁ ξείνῳ ἐνίσπη οἷσι φίλοισιν,
 Οἴκαδε νοστήσας, ὅσων περ ἐμυγνόμεθ' ἄλλων,
 Πύξ τε, παλαιμοσύνη τε, καὶ ἄλμασιν, ἡδὲ πόδεσσιν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, ἡγήσατο τοὶ δ' ἅμ' ἐποντο.
 105 Κὰδ' δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασε φόρμιγγα λιγυῖαν,
 Δημοδόκῳ δ' ἔλε χεῖρα, καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
 Κήρυξ· ἦρχε δὲ τῷ αὐτῷ ὁδὸν, ἦν περ οἱ ἄλλοι
 Φαίηκων οἱ ἀρίστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες.
 Βὰν δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, ἅμα δ' ἔσπετο πελὺς ὄμιλος,
 110 Μυρίοι· ἂν δ' ἴσαντο νέοι πολλοὶ τε, καὶ ἐσθλοί.
 Ὡρτο μὲν Ἀκρόνέως τε, καὶ Ὠκύαλος, καὶ Ἐλατρεὺς,
 Ναυλεύς τε, Πρυμνεὺς τε, καὶ Ἀγχίαλος, καὶ Ἐρεμνεὺς,
 Ποντεὺς τε, Πρωρεὺς τε, Θόων, Ἀναβησινέως τε,
 Ἀμφιάλός θ', υἱὸς Πολυνύχης Τεκτονίδαο·

Et poculo rotundo sumpto, libavit diis:

Verum quando rursus incipiebat, et hortabantur eum, ut caneret, Phæacum optimates, (quippe oblectabantur illius carminibus;)

Rursus Ulysses, capite obvoluto, lugebat.

Ibi alios quidem omnes latebat, lachrymas stillans,

Alcinous verò solus ipsum animadvertit atque observavit,

Sedens prope ipsum; graviter autem suspirantem audivit:

Continuò verò inter Phæaces remigii-studiosos loquebatur;

“ Audite, Phæacum ductores, atque principes;

“ Jam quidem convivio saturavimus animum æquali,

“ Citharâque, quæ convivio congruens est lauto:

“ Nunc verò exeamus, et certamina experiamur

“ Omnia; ut hospes narret suis amicis,

“ Domum reversus, quantum superemus alios,

“ Pugilatûque, luctâque, et saltu, atque cursu.

Sic utique locutus, prævit; illi verò unâ secuti sunt.

E paxillo autem suspendit citharam argutam,

Demodocum verò prehendit manu, et eduxit ex ædibus

Præco; præibat autem ei eandem viam, quam et alii

Phæacum optimates, certamina spectaturi.

Perrexerunt autem ire ad forum, simulque sequebatur ingens turba,

Innumeri; surgebant verò juvenes multique, et fortes.

Surrexit quidem Acroneusque, et Ocyalus, et Elatreus,

Nauteusque, Prymneusque, et Anchialus, et Eretmeus,

Ponteusque, Proreusque, Thoon, Anabesineusque,

Amphialusque, filius Polynœi Tectonidæ;

Ver. 92. Ἄψ' Ὀδυσσεὺς.] Al. Ἄψ' δ' Ὀδυσσεὺς. Quod et ferri potest. Vide ad II. α', 57.

Ver. 93. — λείβων.] Al. εἴβων.

Ver. 98. — δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν εἴσης.] Al. θυμὸν κεκορήμεθα δαιτὸς εἴσης. Quæ et probabilior lectio.

Ver. 99. — ἢ δαιτὶ συνήγορός ἐστι θαλεῖη.] Τυτῆς ἡ τις συνήγορος καὶ συνήγορος προσεταιριζομένη τῇ εἰλαπίνῃ. Διὸ τινὲς τὸ ἀντιγράφων ἀντὶ τῆς θαλεῖης, ἰταίρη γράφουσι. Eustath.

Μολπή τ', ὀρχήσας τε τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτὸς. Suprà α', 152.

Vide et infra ad ρ', 271.

Ver. 103. Πύξ τε, παλαιμοσύνη τε, — ἡδὲ πόδεσσιν.] Vide infra ad ver. 206.

Ver. 108. — θαυμανέοντες.] Ὁ ἐστὶ θαυμαστόμοι, ἢ θαυμάσιοι. Eustath. Ceterum fuerunt, notante eodem Eustathio, qui hoc in loco scripserint, θαῦμα νείοντες ἦγον εἰς θαῦμα πορόδομοι. Satis ineptè.

Ver. 111. — Ἀκρόνέως τε θ' c.] Phæacibus navigando celeberrimis consultè aptata videntur hæc nomina, ex rebus nauticis omnia ferè desumpta.

Ver. 113. — Θόων.] Al. Θόων τ'.

- 115 Ἄν δὲ καὶ Εὐρύαλῳ, βροτολογῶ ἴσος Ἀρήϊ,
 Ναυκολίδης θ', ὅς ἄριστος ἔλω εἶδός τε, δέμας τε,
 Πάντων Φαίηκων, μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα·
 Ἄν δ' ἔσαν τρεῖς παῖδες ἀμύμονες Ἀλκινόοιο,
 Λαοδάμας θ', Ἀλῖός τε, καὶ ἀντίθεος Κλυτόνηος.
 120 Οἱ δ' ἦ τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσιν.
 Τοῖσι δ' ὥς τ' ὕσσης τέτατο δρόμος· οἱ δ' ἅμα πάντες
 Καρπαλίμως ἐπέτολ' ὁ κόνιοντες πεδίοιο.
 Τῶν δὲ θείν' ὅχ' ἄριστος ἔλω Κλυτόνηῳ ἀμύμων·
 Ὅσσην τ' ἐν νειῶ ἔρον πέλ' ἡμιονοῖν,
 125 Τόσσην ὑπεκπροθέων λαὸς ἴκεθ', οἱ δ' ἐλίποντο.
 Οἱ δὲ παλαιμοσύνης ἀλεγεινῆς πεῖρήσαντο·
 Τῇ δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπεκαίνυτο πάντας δρίξας.
 Ἀλματι δ' Ἀμφιάλος πάντων προφερέστερος ἦεν·
 Δίσκῳ δ' αὖ πάντων προφερέστατος ἦεν Ἐλατρεύς.
 130 Πύξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν' ἀέθλοισι,
 Τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη, παῖς Ἀλκινόοιο·
 Δεῦτε φίλοι, ἢ ξεῖνον ἐρώμεθα, εἴτιν' ἀέθλων
 Οἶδέ τε καὶ δεδάηκε· φύην γε μὲν ἔκαχός ἐστι,
 135 Μηρῆς τε, κνήμας τε, καὶ ἄμφω χεῖρας ὑπερθεν,

Surrexit etiam Euryalus, homicidæ
 similis Marti,
 Naubolidæque, qui optimus erat spe-
 ciæque, corporeque,
 Omnium Phæacum, post egregium
 Laodamantem :
 Surrexerunt porro tres filii eximii Al-
 cinœi,
 Laodamæque, Haliûsque, et deo-par
 Clytoneus.
 Hi porro primum quidem periculum-
 fecerunt pedibus.
 Eis autem à carceribus extensus erat
 cursus ; simul verò omnes
 Celeriter volabant pulverem-excitan-
 tes in-campo.
 Horum autem currendo longè optimus
 erat Clytoneus eximius ;
 Quantumque in novali spatium est
 mularum,
 Tantum præcurrens ad populum ve-
 nit ; cæteri verò relictæ sunt.
 Alii autem luctæ molestæ periculum-
 fecerunt :
 In hac porro Euryalus vicit omnes
 optimates.
 Saltu verò Amphialus omnium opti-
 mus erat :
 Disco autem omnium præstantissimus
 erat Elatreus :
 Pugilatu denique Laodamas, eximius
 filius Alcinoi.
 Cæterum postquam omnes oblectâf-
 sent animum certaminibus,
 Inter hos deinde Laodamas locutus
 est, filius Alcinoi ;
 " Agite, amici, hospitem rogemus,
 si quod certamen
 " Novitque et didicit : habitu-corporis
 quidem non malus est,
 " Femoribûsque, et cruribus, et am-
 babus manibus superne,

Ver. 116. — ὅς ἄριστος ἔλω — Πάντων Φαί-
 ηκων, μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα.]

quo pulchrior alter

Non fuit, excepto Laurentis corpore Turni.

Æn. VII, 649.

Vide ad II. β', 673.

Ver. 118. — ἀμύμονες.] Al. ἀμύμονος.

Ver. 121. Τοῖσι δ' ὥς τ' ὕσσης τέτατο δρόμος.]

locum capiunt, signoque repente

Corripiunt spatia audito, limenque relinquunt

Effusi nimbo similes — — — — —. Æn. V, 315.

Ver. 122. — κόνιοντες.] Vide ad II. ε', 24.

Ver. 123. Τῶν δὲ θείν' ὅχ' ἄριστος ἔλω Κλυτόνηῳ.]

Primus abit, longèque ante omnia corpora Nisus

Emicat, et ventis et fulminis ocior alis.

Æn. V, 318.

Σημειώσαι ὅτι ἐν τῇ Ἰλιάδι ἀγωνοθετήσας ὁ Ποιητής,

[II. V, 257 &c.] ἀνέστη ἐνταῦθα τοιαύτας ἐνα-

γελῆσαι τῶν ἰαυτῶ μῦθων ἕξω καί πο' διὰ τῆς ἱπποτρέχει

αὐτά. Eustath.

Ver. 124. Ὅσσην τ' ἐν νειῶ ἔρον πέλ' ἡμιονοῖν.]

Οὔρον, ὄρμημα, ἀγένημα. Schol. Ὅσσην ἀφορίζονται
 τ' βοῶν ἀροτριάσαι ἡμίονοι, ὡς προφερέσται βοῶν ἔσαι
 ἀροτρον ἱλαίνειν. Eustath.

ὅσσην τ' ἐπύρην πέλονται

ἡμιόνων αἱ γὰρ τε βοῶν προφερέσται εἰσιν

Ἐλατρεύς νειῶ βαθείης πικτόν ἀροτρον.

Iliad. κ', 351.

Ibid. — νειῶ.] Ἡροτρασμένη γῆ. Schol.

Ver. 128, 129, 130.] Quanto-cum artificio Po-
 ãta, in rebus minutis narrandis, sententias singulas
 singulis versibus absolvat ; vide ad II. α', 436 ;
 β', 102 ; et ε', 589.

Ver. 128. — προφερέσται.] MS à Tho. Bent-
 leio collatus hîc legit προφερέσται. versûque se-
 quenti pro προφερέσται, habet πολὺ φέρταται.

Ver. 130, 132, et 143. — παῖς.] Al. παῖς.

Ver. 132. — ἄρα.] Deinde — — — — —.

Ver. 133. — εἴτιν' ἀέθλων.] Al. εἴτιν' ἀέθλων.

Ver. 134, 137, 146, 151. Οἶδέ — δεδάηκε —
 συνέρρηται — δεδάηκε — κατέρχεται.] Vide ad
 II. α', 37 ; et ε', 736.

Ver.

- Αὐχένα τε τριβάρων, μέγα τε δένον· ὅδε τι ἦεν
 Δεύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκτο πολέεσσιν.
 Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημι κακώτερον ἄλλο θαλάσσης,
 Ἄνδρα τε συγχέυαι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.
 140 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 Λαοδάμα, μάλα τῆτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 Αὐτὸς νῦν προκάλεσσαι ἰὼν, καὶ πέφραδε μύθῳ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκυσ' ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,
 Στῆ ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, καὶ Ὀδυσσεῖα προσέειπεν·
 145 Δεῦρ' ἄγε καὶ σὺ, ξεῖνε πάτερ, πείρησαι ἀέθλων,
 Εἴ τινα περ δαδάηκας· εἴκε δέ σ' ἴδμεν ἀέθλης·
 Οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέος ἀνέρον, ὅφρα κεν ἦσιν,
 Ἥ ὅτι ποσσὶν τε ῥέξῃ καὶ χερσὶν ἔησιν.
 Ἄλλ' ἄγε πείρησαι, σκέδασον δ' ἄπο κήδεα θυμῷ.
 150 Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκ ἔτι δηρὸν ἀπέσσετο, ἀλλὰ τοι ἦδη
 Νῆες τε κατεΐρυσται, καὶ ἐπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι.
 Τὸν δ' ἀπαμείβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες;
 Κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν, ἢ περ ἀέθλοι,
 155 Ὅς πρὶν μὲν μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα.
 Νῦν δὲ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων
 Ἥμαι, λισσόμενος βασιλῆά τε, πάντα τε δῆμον.
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, νείκεσέ τ' ἀνίην·
 Οὐ γὰρ σ' ὅδε, ξεῖνε, δαήμονι φωτὶ εἴσχω
 160 Αἰθλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλοντο·
 Ἀλλὰ τῷ, ὅς θ' ἅμα νῆϊ πολυκλήϊδι θαμίζων,
 Ἀρχὸς ναυτῶν, οἵτε πρηκτῆρες ἔασιν,

- "Cervicēque firmā, ingentique robo-
 re: neque omnino vigore-juvenili
 "Caret; at malis contractus est
 multis.
 "Non enim ego quid existimo pejua
 aliud mari,
 "Ad hominem confringendum, eti-
 am si valde fortis fuerit.
 Huic autem rursus Euryalus respon-
 dit, dixitque;
 "Laodama, sanè hunc sermonem
 rectè dixisti.
 "Ipse nunc provoca profectus, et ad-
 monè sermone.
 At postquam hoc audiisset eximius fi-
 lius Alcinoi,
 Stetit in medium progressus, et Ulyss-
 sem allocutus est;
 "Huc age et tu, hospes pater, pe-
 riculum-fac certaminum,
 "Si quod fortassis didicisti; par enim
 est, te scire certamina:
 "Neque enim major gloria hominis,
 quo-ad fuerit,
 "Quàm quòd pedibus strenuè-agat
 et manibus suis.
 "Verum age, fac-periculum; et
 pelle mœstítiam ab animo:
 "Tibi verò profectio non adhuc diù
 aberit, sed tibi jam
 "Et navis deducta est, et parati sunt
 focii.
 Hunc autem respondens allocutus est
 solers Ulysses;
 "Laodama, quid me ista jubetis in-
 cessantes?
 "Dolores mihi etiam magis in ani-
 mo, quàm certamina;
 "Qui antea quidem valde multa pas-
 sus sum, et multa pertuli:
 "Nunc verò in vestro confessu reditús
 indigens
 "Sedeo, precans regemque, omnem-
 que populum.
 Huic verò rursus Euryalus respondit,
 objurgavitque palàm;
 "Neque enim te, hospes, perito viro
 assimilo
 "Certaminum, qualia utique multa
 inter homines sunt;
 "Sed illi, qui apud navē multis-tran-
 stris-instructi frequentèr-versans,
 "Princeps nautarum, qui et negoti-
 atores sunt,

Ver. 141. — ἔειπες.] Apud Eustathium, ἔειπας.
 Quod idem.

Ver. 147. Οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέος ἔστι.] Al. Οὐ
 γὰρ τι μεῖζον.

— ὑμνητὸς ἔτος

Ἄνθρωπος γινέται σοφός,
 ὅς ἐν χερσὶν, ἢ ποδῶν ἀρετῇ
 Κράτῃσι, τὰ μέγιστ' ἀέθλων ἰλόν
 Τόλμα τε καὶ δόνη.

Pindar. Pythior. Od. X, ver. 34.

Ver. 148. — ὅτι — ῥέξῃ.] Legendum fortas-
 σέ, ὅ, τι — ῥέξῃ. Quodcunque fecerit.

Ibid. — ῥέξῃ.] Apud Eustathium in commen-
 tario, ῥέξῃ.

Ver. 159. Οὐ γὰρ σ' ὅδε.] Refertur istud, ῥέ, ad
 id quod elegantèr reticetur. "Optimè fecisti, quòd
 "certamina inire recusaveris;" Vel, "Ne nos te
 "ad certamina ineunda coacturos esse metuas; Ne-
 "quaquam ENIM reverà ἔστι."

Ver. 161. — ὅς θ'.] Qui scilicet —.

Ibid. — θ' ἅμα.] Al. θαμά.

Ver. 162. — οἵ τε πρηκτῆρες ἔασιν.] "Πράττειν
 "proprie de re pecuniaria, pecuniam exigere, rem
 "facere.

Φόρτῃ τε μνήμων, καὶ ἐπίσκοπος ἦσιν ὁδαίων,
 Κερδέων δ' ἀρπαλέων· ὅδ' ἀθλητῆρι ἔοικας.
 165 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμηλις Ὀδυσσεύς·
 Ζεῦν, ὃ καλὸν εἶπες· ἀτασθαλὴ ἀνδρὶ ἔοικας.
 Οὕτως ὃ πάντεσσι θεὸς χαρίεντα δίδωσιν
 Ἀνδράσιν, ἔτε φυῆν, ἔτ' ἄρ' φρένας, ἔτ' ἀγορήν.
 Ἄλλος μὲν γὰρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλῃ ἀνῆρ,
 170 Ἄλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεισι γέφῃ· οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν
 Τερπόμενοι λεύσσωσιν· ὃ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύῃ
 Αἰδοῖ μυλιχίῃ, μετὰ δὲ πρέπῃ ἀγορμήνοισιν·

“facere, lucrari, lucrum facere et excutere è re a-
 “liqua: hinc πράξις, negotiatio, mercatura; et
 “πρακτὴρ, ἔμπορος, πραγματωτής, mercator, nego-
 “tiator. Ita fumo apud Homerum; —

“Ἀρχαὶ καυτάν, οἱ τι πρακτῆρες ἴασιν.
 “Πρακτῆρες, i. e. ἔμποροι, πραγματωταί.” *Dupont.*
Prælect. in Theophrast. cap. 6. Vide et supra ad
 β, 319.

Ver. 163. Φόρτῃ τε μνήμων.] Ἐπιμελόμενος τῆς φορ-
 τῆς ἢ μνημονεύων ἱκανῶς, πόσῃ ἢ ἀξίῳ. *Schol.*

Ibid. — ἐπίσκοπος.] *Al.* ἐπίσκοπος.

Ibid. — ὁδαίων.] Ὅτις ἐν ὁδοῖς. *Enstath.*

Ver. 167, 169. — ὃ πάντεσσι θεὸς χαρίεντα δι-
 δωσιν — Ἄλλος μὲν γὰρ τ' εἶδος.]

Ἄλλος ὃς ἂν αὐτοῖς πάντ' ἐπιδόσῃ βροτῶν
 Πίφκῃ, ἄλλος δὲ ἄλλο πρόσκειται γένος·
 Σὲ μὲν μάχιός, τὸν δὲ βελύσσῃ καλῶς.

Euripid. Rhes. ver. 106.

— nunquam sincera bonorum
 Sors ulli concessa viro: quem vultus honestat,
 Dedecorant mores: animus quem pulchrior ornat,
 Corpus destituit: bellis insignior ille,
 Sed pacem foedat vitiis: hic publica felix,
 Sed privata minus: partita singula quemque
 Nobilitant: hunc forma decens; hunc robur in
 armis;

Hunc rigor; hunc pietas; illum solertia juris;
 Hunc soboles; castique tori —

Claudian. in prim. Consul. Stilic. ver. 25.

— non omnia possumus omnes.

Virgil. Eclog. VIII, 63.

Similiter porro et *Mabarbale* apud *Livium*; “Non
 “omnia nimirum eidem Dii dedere. Vincere
 “scis, *Annibal*; victoria uti nescis.” *Lib. XXII,*
 § 51.

Ibid. — θεὸς χαρίεντα δίδωσιν.] Ita *Henricus*
Stephanus, eumque secutus *Barnesius*. *Al.* θεὸς χα-
 ρίεντα δίδωσιν.

Ver. 169. Ἄλλος μὲν γὰρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος —,
 Ἄλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεισι γέφῃ.] Ἡ γέφῃ ἐστὶ, πᾶσαν

“Onerisque memor, et inspector sit

viaticorum,
 “Lucrique rapto-acquisiti; neque
 athletæ similis-es.

Illum autem torvè intuitus allocutus
est solers Ulysses;

“Hospes, non honestè dixisti; pro-
 tervro viro similis-videris.

“Ita non omnibus Deus amabilia-
 munera donat

“Hominibus, neque formam, neque
 ingenium, neque eloquentiam.

“Etenim alius quidem specie inve-
 nustior est vir,

“At deus formam verbis ornat: alii
 verò in ipsum

“Oblectati aspiciunt: hic autem se-
 curè loquitur

“Modestiam cum suavi, eminetque
 inter congregatos:

μὲν ἀμορφίαν ποιηρίας εἶναι κατάκριτον, τοῦ δὲ ὡς ἀ-
 γαθὸν ἐπαινεῖν τὸ καλόν; Ἄλλὰ τοι κατὰ τὴν μίγαν
 ἀληθείας προφάνην Ὀμηρον, “εἶδος τις ἀκιδνότερος” πῆ-
 “λει ἀνῆρ. Ἄλλὰ θεὸς ἔσθ’.” *Lucian. Amores.*

Si mihi difficilis formam natura negavit,

Ingenio formæ damna rependo meæ.

Ovid. Heroid. Epist. XV, 31.

“Ὅτι δὲ ἐν τῇ τῇ ἀγαθῇ συγκαταί, — τὸ φρονεῖν
 τὴν καλὴν εἶδος ἀμύνει, [ἡτοιμασμένη] “Ἄλλος μὲν
 γὰρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος ἔσθ’.” *Dionys. Halicarn.* περὶ
 τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 26. Atqui nullam hoc in lo-
 co inter hæc corporis animique dotes comparatio-
 nem instituit Poëta; sed eas simul omnes uni ei-
 demque nunquam ferè concessas dicit.

Ver. 170. Ἄλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεισι γέφῃ.] Τὴν γὰρ
 αὐτὴν ὅψιν ἀμόρφους, φησὶν, ἀναπληροῖ ἢ τὴν λέγειν πρὸς
 ἀνάγκην. *Athenæus, Lib. X, cap. 5.*

Ver. 171, 173. — ὃ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει Αἰ-
 δοῖ μυλιχίῃ — Ἐρχόμενος δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὡς, εἰ-
 σπράσσει.] Totum hunc locum transtulit ferè *He-
 siodus*:

Τὴν δ' ἐπὶ ἐν σώματι ρεῖ μυλιχίᾳ· οἱ δὲ νῦν λαοὶ
 Πάντες ἐς αὐτὸν ὁρᾷσι· ἀγχιπύρρα θεμισίας
 Ἰθαίης δίκης· ὃ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει,
 Αἰψά τε καὶ μίγαν νίκης ἐπισταμένως κατέπαυσε —
 Ἐρχόμενος δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὡς, ἰλάσκειται
 Αἰδοῖ μυλιχίᾳ· μὲν δὲ πρέπει ἀγορμήνοισι.

Theogon. ver. 84, 91.

“In quo igitur homines exhorrescunt? Quem stu-
 “pefacti dicentem intuentur? in quo exclamant?

“Quem deum, ut ita dicam, inter homines pu-
 “tant? Qui distinctè, qui explicatè, qui abundan-
 “tèr, qui illuminatè, et rebus et verbis dicunt, ἔσθ’.”

Cic. de Orat. Lib. III, § 14.

Ibid. — ἀσφαλέως ἀγορεύει.] Μὴ σφαλόμενος
 ἐν τῇ λέγειν. *Schol.* “Propriam (id enim est,
 “non errare verbis) et carentem supervacuis elo-
 “quentiam.” *Quintilian. Lib. XII, cap. 10.*

Vide et *Dionys. Halicarn. lib. qui inscribitur Τέχνη*,
haud longè à fine; ubi hunc locum citat.

Ver.

- Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστρ, θεὸν ὥς, εἰσορόωσιν·
 Ἄλλ' αὖ εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν·
 175 Ἄλλ' ἔοι χάρις ἀμφιπεριτέφει ἐπέεσσιν.
 Ὡς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἄριπρεπές, ἔδ' κεν ἄλλως
 Οὐδὲ θεὸς τεύξει· νόον δ' ἀποφώλιος ἐσσί.
 Ὡρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
 Εἰπὼν ἔχ' κόσμον· ἐγὼ δ' ἔνῃς ἀέθλων,
 180 Ὡς σύ γε μυθεῖαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν οἶω
 Ἐμμεναι, ὅφρ' ἦβη τε πεποίθεα, χερσὶ τ' ἐμῇσι·
 Νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι πολλὰ γὰρ ἔτλην,
 Ἀνδρῶν τε πολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς, κακὰ πολλὰ παθὼν, πειρήσομαι ἀέθλων·
 185 Θυμοδακῆς γὰρ μῦθ'· ἐπώτρυνας δέ με εἰπὼν.
 Ἦ ῥα, καὶ αὐτῷ φάρ' ἀναίξας λάβε δίσκον
 Μείζονα καὶ πάχετον, στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ,
 Ἦ οἶφ' Φαίηκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισι.
 Τὸν ῥα ᾤεσθ' ἦκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός·
 190 Βόμβησεν δὲ λίθ'· ἔπληξαν ποτὶ γαίῃ

Ver. 175. — ἀμφιπεριτίθεται.] *Al.* ἀμφιπερι-
 τρέφεται. Minus recte: Ut liquet ex præcedente
 "Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεισι σέφει." ver. 170. *Al.*
 ἀμφὶ ᾤεσθ' ἐτίθεται.

Ver. 176. — ἔδ' κεν ἄλλως Οὐδὲ θεὸς τεύξει.]
 Recte hic *Eustathium* reprehendit *D^{na} Dacier*, qui
 hoc ita accipit, ac si diceret *Ulysses*, "nè Deum
 "quidem, quod semel factum sit, immutare posse."
 Τὸ δὲ, "ἔδ' αὖ ἄλλως ἔδ' οὐδὲ θεὸς τεύξει," ἀλήθειαν δη-
 λοῖ πράγματ'· τὸ δὲ πεπραγμένον, ὅσα ἔγω ἀπείητον
 γυνιάξ. Quod, uti eadem annotat *D^{na} Dacier*,
 longè aliud est ac quod hic dicere vult *Poëta*;
 nempe, "nè à Deo quidem pulchriorem effici posse."
 Sive potiùs, uti exponunt *Schol.* ex *MS Aloysii à*
Barneſio excerpta, (commate solummodò post vo-
 cem ποιῆσαι appposito;) Εἰ θεὸς θελήσει καλὸν ποιῆ-
 σαι, τοῖσιν, οἷος εἴ σιν, nempe τεύξει.

Ver. 179. — ἐγὼ δ' ἔνῃς ἀέθλων.] Τὸ δὲ, "νῃς
 ἀέθλων," ἀντὶ τῷ ἀπείητον, ἀντιστήμιον. *Eustath.*

Ver. 183. Ἀνδρῶν τε πολέμους, ἀλεγεινά τε κύμα-
 τα πείρων.] Vide ad *Il.* α', 8.

Ver. 185. Θυμοδακῆς γὰρ μῦθ'· ἐπώτρυνας δέ με.]
 Ἐπεκροτόμην δὲ παῖδες,
 Ἀπαλάττειροι Λυαῖς,
 Δακτύλῳ μοι λέγοντες.

Anacreon, Ode VIII, ver. 125.

Ποταπὸν ἢ χρημὶ λαιδρεία; ὡς θυμοδακῆς ἀλλῶς καὶ
 ἀμύτιον ψυχὴν μᾶλλον ἢ σιδῆρ'· χρῶτα. Οὐκ ἔν' ἔ
 Ὀδυσσεὺς παρῶνεν εἰς δύναμιν ἀμύνασθ' λόγῳ τε καὶ
 ἔργῳ διπλέχθη γὰρ ὑπὲρ τῆς πρὸς τὸν θυμοδακῆν, αὐτὸς
 ὡς ἀλήτης καὶ ξέν'· καὶ ταῦτα εἰδὼς, ὅτι (infra ver.
 209,) "Ἀφρὼν — καὶ ἐτιδανὸς πάλαι ἀνῆρ, ὅστις
 ξυνοδοῦν ἔριδα προφέρεισι βαρύναν." *Julian. Imperat.*
Orat. II.

Ver. 186. Ἦ ῥα, καὶ αὐτῷ φάρ' ἀναίξας.] Τὸ δὲ
 ἀπαιδῆταις εἰπεῖν, "ἔφ' ἡ δὲ, καὶ ἀναίξας ἐδίσκω," τῇ τῷ
 ἥρωος σπευδῇ τὸ λόγον συνισχυράτισσι. Σιωπομαίετ'·
 ἦ καὶ ὁ ἀπαιδῆταις λόγ'· τῷ μὲν συνδίσκῳ προφερομέ-
 νῳ. *Eustath.*

Ibid. — αὐτῷ φάρ'·] Σιν τὰ ἱματῖα, ὡς εἶχεν.
Schol.

Ver. 187. — πάχετον.] *Schol.* expositum πα-
 χύτερον.

Ibid. — σὺν ὀλίγον περ.] *Al.* σὺν ὀλίγον τε.

Ver. 189. Τὸν ῥα ᾤεσθ' ἦκε.] Ὁ δίσκος· ὅς
 μέγας ἦεν· εἶχε. *Schol.*

Ver. 190. Βόμβησεν ἢ λίθ'·] De hujusmodi ὀνο-
 ματοποιῇ, vide ad *Il.* δ', 455.

Ibid. — κατὰ δ' ἐπλήξαν ποτὶ γαίῃ Φαίηκες.] Κα-
 τήδουσαν ὀκλαγόντες. *Schol.* Ἐπὶ ἢ καταπλήξαντες πρὸς
 τῇ γῇ, τὸ δὲ θεὸς κατακύνει εἰς καὶ εἰς γῆν, διδόντα
 ἑκάστον περὶ τῇ σφιδέει κεφαλῇ. *Eustath.*

Ver.

"Incedentem autem eum per urbem,
 deum veluti, aspiciunt:"

"Alius verò rursus formâ quidem si-
 milis immortalibus;"

"Verum haud ei gratia circum-af-
 funditur sermonibus."

"Sic et tibi species quidem decora,
 neque aliter"

"Nè Deus quidem fingeret; mente
 verò imperitus es."

"Irritasti mihi animum in præcor-
 diis charis,"

"Locutus indecèter: ego verò non
 ignarus certaminum,"

"Ut tu fabularis, verum inter pri-
 mos puto"

"Fuisse me, donec juventâ fretus fui,
 manibusque meis:"

"Nunc verò premor ærumnâ et do-
 loribus; multa enim passus sum,"

"Vidorumque bella, sævósque fluc-
 tus penetrans."

"Sed etiam sic, mala multa passus,
 periculum-faciam certaminum;"

"Mordax enim est sermo tuus; im-
 pulisti autem me locutus."

Dixit utique, et cum-ipsâ veste impe-
 tu-factoprehendit discum

Majorem et crassum, graviorémque
 non paulò quidem,

Quàm quali Phæaces ludebant invi-
 cem.

Hunc utique circumrotatum misit va-
 lidâ è manu:

Infonuit verò lapis; inclinaverunt au-
 tem se ad terram

- Φαίηκες δολιχέρητμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
 Λᾶος ὑπαί ριπῆς· ὁ δ' ὑπέρπλετο σήματα πάντων,
 Ῥίμφα θέων ὀπὸ χειρός· ἔθηκε δὲ τέρμαί· Ἀθήνη,
 Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα· ἔπος τ' ἔφαθ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
 195 Καί κ' ἀλαός τοι, ξεῖνε, λῆακρίνειε τὸ σῆμα
 Ἀμφαφύων· ἐπεὶ ἔτι μεμιγμένον ἔστιν ὁμίλῳ,
 Ἀλλὰ πολὺ πρῶτον· σὺ δὲ θάρσῃ τόνδε γ' αἶθλον·
 Οὔτις Φαίηκων τόνγ' ἵζεται, ἔδ' ὑπερήσῃ.
 Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 200 Χαίρων, ἔνεχ' ἐταῖρον ἐνθάδε λεῦσσαν ἄγωνι·
 Καὶ τότε κρυφότερον μετεφώνεε Φαίηκεσσι·
 Τῆτον νῦν ἀφίκεσθε, νέοι· ταῖχα δ' ὕστερον ἄλλον
 Ἦσειν ἢ τοσσῶτον οἶομαι, ἢ ἔτι μᾶσσον.
 Τῶν δ' ἄλλων, ὅτινα κραδίη θυμός τε κελεύει,
 205 Δεῦρ' ἄγε πειρηθῆτω, ἐπεὶ μ' ἐχολώσατε λίην,
 Ἦ πύξ, ἢ παλῆ, ἢ καὶ ποσὶν, ἔτι μεγαίρω,
 Πάντων Φαίηκων, πλὴν γ' αὐτῷ Λαοδάμαντι·
 Ζεῖνος γάρ μοι ὅδ' ἔστι· τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο;
 Ἄφρων δὲ κείνός γε καὶ ἔτιδανός περ' ἀνῆς,
 210 Ὅστις ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρειν αἶθλων,

Phæaces longis-remis-utentes, navigatione-celebres viri,
 Lapidis ab impetu : is verò supervolavit signa omnium
 Rapidè ruens à manu : posuit verò signa Minerva,
 Viro corpus assimilated, verbūmq; dixit, et locuta est ;
 " Etiam cæcus tibi, hospes, posset distinguere signum
 " Palpando ; quandoquidem neutiquam mixtum est multitudinī,
 " Sed longè primum : tu autem confide hoc quidem in certamine :
 " Nullus Phæacum ad hoc utique perveniet, neque transmittet.
 Sic ait, lætatus verò est patiens nobilis Ulysses,
 Gaudens, quòd socium benignum videret in circo :
 Et tum lenius allocutus est Phæacas ;
 " Hunc nunc assequimini, Juvenes ; brevi autem denuò alium
 " Me missurum esse aut tantum puto, aut adhuc majus.
 " Ex aliis verò, quemcunque cor animusque jubet,
 " Huc age, periculum-faciat, quoniam me irritastis valdè,
 " Aut pugilatu, aut luctu, aut etiam cursu ; nihil recuso ;
 " Ex omnibus Phæacibus, præter ipsum Laodamantem ;
 " Hospes enim mihi ille est : quis cum amico pugnaverit ?
 " Insuper ille et nullius-pretii est vir,
 " Quicumque cum-hospite contentionem proferat certaminum,

Ver. 192. — ὑπαί.] Al. ὑπό.
 Ibid. — ὑπέρπλετο.] Ita Barnesius, et Henricus Stephanus, aliique. Nonnulli habent ὑπέρπλετο.
 Ibid. — σήματα.] Al. βήματα.
 Ibid. — πάντων.] Eustathius in commentario legit πάντα. Ut Il. ψ, 843.
 Ver. 195. — λῆακρίνει.] Vide ad Il. α, 309.
 Ver. 197. — τόνδε γ'.] Al. τόνδε τ'.
 Ver. 202. Τῆτον νῦν ἀφίκεσθε.] Τὸν τόπον, ἢ τὴν λίαν. Schol. Γράφεται ἢ καὶ ἀφίκεσθε, ἀπὸ τῆς ἐφάψεσθε, καταλάβεσθε. Eustath. Atque hoc modo legitur apud Porphyrium, Quæst. Homeric. 16.
 Ver. 203. — μᾶσσον.] Vide suprā ad ver. 20.
 Ver. 204. — ὅτινα.] Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ " ὅτινα," ποιητικὸν ὄν, κίτται μὲν ἀπὸ τῆς ὄντως γίνεσθαι δὲ ἀπὸ τῆς, τῆς, κλισιασμῶ τῆς, ὅ, καὶ ὁμοιότητα τῆς ὄντως, καὶ ὄντως, καὶ ὄντως. Eustath. Vide Iliad. ε, 491 ; χ, 450 ; Odysseæ. ε, 394. Cæterum in nonnullis hic scriptum est ὄντως. Quod ferri non potest.
 Ver. 206. Ἦ πύξ, ἢ παλῆ, ἢ καὶ ποσὶν.] Πρῶτον γὰρ αὐτὴν παρ' αὐτῷ, δεύτερον παλῆ, καὶ τρίτον ποσὶν· ἢ γυμνασίου αὐτὴν τίταται. — Ὅτι μὲν αἱ Πατρίδες ταυταὶ ταύτην ἔχουσιν τὴν ἀγωνισμάτων τὴν τάξιν, [Il. ψ, 660, 701, 740,] ἀπασιν, ὡς ἔ-

πείν, ἑκατόν ἐστι. Διατηρῶν δὲ τὴν τάξιν ὁμοῦ λαῶς ὁ Ποιητής, — τὸ μὲν Ὀδυσσεῖα, τὴν Φαίηκας προκαλεῖται [πιπτοίηκε,] " Ἦ πύξ, ἢ παλῆ, ἢ καὶ ποσὶν." τὸ δὲ Ἀλκίον λῆακρίνειε, [infra ver. 246 ;] " Οὐ γὰρ πυγμαχοὶ εἰμὶν ἀμύνοντες, ἔδ' ἐκ παλαιαί, Ἀλλὰ ποσὶ κραυγῆς θύομεν" ὡς ἔκαστα τύχῃ ἐκ τῆς παραμύνης τῇ τάξει χρῶμεθα ἄλλοτε ἄλλως, ἀλλὰ τοῖς ἐθισμένοις τότε καὶ θρωμένοις κατὰ νόμον ἱπποκαλῶν. Plutarch. Sympotic. Lib. II, Probl. 5.
 Ver. 208. — τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο ;] — τῆτον δὲ οἱ σοφοὶ βροτῶν ἔξουλαβύνται, μὴ φίλους τύχῃν ἔμν.
 Euripid. Andromach. ver. 643.
 " At me fœdus amicitiae Diique hospitales —
 " hostili certamine congredi tecum vetant." Crispinus apud Valerium Maximum, lib. V, cap. 1.
 Ver. 210. Ὅστις ξεινοδόκῳ ἔριδα.] Ζεῖν· πιφυκῶς, τὴν ξεινοδόκῳ [fortè τὴν σὺ ξεινοδόκῳ] σέβω.
 Incert. apud Grotium in Excerptis.
 Ibid. — ἔριδα προφέρειν αἶθλων.] Julianus Imperator, Orat. II, citat, ἔριδα προφέρειν βαρβάρων.
 Vide suprā ad ver. 185.

Ver.

Δήμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ· ἔο τ' αὐτῷ πάντα κολύφ.

Τῶν δ' ἄλλων ἔπειε τίν' ἀναίνομαι, ἔδ' ἀθερίζω,

Ἄλλ' ἐθέλω ἴδμεν καὶ πειρηθῆμεναι ἀντὶ.

Πάντα γὰρ ἐ κακός εἰμι μέλ' ἀνδράσιν, ὅσοι ἀέθλοι.

215 Εὐ μὲν τόξον οἶδα εὖξοον ἀμφοράσῃ.

Πρῶτος κ' ἄνδρα βάλοιμι, οἵτευσας ἐν ὁμίλῳ

Ἀνδρῶν δυσμενέων· εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι

Ἀγχι παραστᾶιν, καὶ τοξαζοίατο φωτῶν.

Οἷος δὴ με Φιλοκτῆτης ἀπεκαίνυτο τόξῳ,

220 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅτε τοξαζοίμεθ' Ἀχαιοί.

Τῶν δ' ἄλλων ἐμέ φημι πολὺ προφερέτερον εἶναι,

Ὅσοι νῦν βροτοὶ εἰσιν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες·

Ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐρίζεμεν οὐκ ἐθέλῃσω,

Οὐθ' Ἡρακλῆϊ, ἔτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλίῃ.

225 Οἱ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον παρὰ τόξων.

Τῷ ῥα καὶ αἰψ' ἔθανεν μέγας Εὐρύτος, ἔδ' ἐπὶ γῆρας

Ἰκετ' ἐνὶ μεγάροισι· χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων

“Populo in alieno; sui que ipsius res omnes perturbat.

“Aliorum autem haudquaquam ul- lum rejicio, neque despicio;

“Sed volo cognoscere et periculum- facere palam.

“Non enim omnino ignavus sum inter homines, quotquot certamina sunt:

“Benè quidem arcum novi perpoli- tum tractare:

“Primus virum contingerem, sagit- tā-missā in turbā

“Vironum hostilium; etiam si valdè multi socii

“Juxtā astarent, et sagittas-mitte- rent in viros.

“Solutus sanè me Philoctetes vincebat arcu,

“Populo in Trojanorum, quandò arcum-tendebamus Achivi.

“Aliis verò me aio longè præstantio- rem esse,

“Quotquot nunc mortales sunt in terrā panem edentes:

“Cum viris autem priscis contendere nolo,

“Neque cum Hercule, neque cum Euryto Oechaliensi;

“Qui etiam cum immortalibus con- tendebant de arcuum-peritiā:

“Ideò etiam statim mortuus est in- gens Eurytus, neq; ad senectutem

“Pervenit in ædibus; iratus enim Apollo

Ver. 211. — ἔο τ' αὐτῷ.] *Al.* ἔο δ' αὐτῷ.

Ver. 214. Πάντα γὰρ ἐ κακός εἰμι.] Σημειώσαι δὲ ὅτι τὸ μὲν “ἐ κακός εἰμι” μετρίως εἶπε καὶ ἐπιεικῶς Ὀδυσσεύς· δυνάμει δὲ εἰπεῖν, ὡς πάντῃ δεικνύσας ἔχει· ἵνα εἴη τὸ, ἐ πάντῃ κακός, ἐ μέγιστον κακίας ἀπίσταν, ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τῷ λίαν δεικνύσας ἢ ἀνδρείως. *Eustath.* Vide ad *Il.* v, 344.

Ver. 215. Εὐ μὲν τόξον οἶδα.] *Barneſius* edidit Εὐ μὲν τόξον δ' οἶδα· additā nimirum voculā, “δ’,” quæ tamen hoc in loco satis inveniunt videtur in- ferta. Vide et ad *Il.* α, 51.

Ver. 216, 217. Πρῶτος κ' ἄνδρα βάλοιμι — εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι Ἀγχι παραστᾶιν.] *Eustathius* istud “μάλα πολλοὶ ἑταῖροι” de Ulyssis ipsius sociis intelligit, quos in sagittando præversurum se dicat. Τὸ δὲ, “εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι,” ἐ ταχυτέστῳ τῷ Ὀδυσσεύει εἶναι δηλοῖ· ὅς, εἰ καὶ πάντῃ πολλοὶ περὶ αὐτόν εἰσιν, ἀλλὰ πρῶτος αὐτὸς βαλεῖ τὸν δυσμενῆ. *Dna Da- cier* verò istud “ἑταῖροι” de hostibus accipiendum cōtendit. “Il dit qu'au milieu d'une foule d'en- nemis, il frapperait celui qu'il auroit choisi, “quand même tous ces gens-là auroient l'arc “bandé, et qu'ils seroient prêts à tirer sur lui.” Pro *Eustathii* expositione nonnihil facere videntur sequentia ver. 219, 220; ubi sese inter amicos arcu certantem planè depingit *Ulysses*.

Ver. 220. — ὅτε.] *Al.* ὅτι.

Ver. 221. — εἶναι.] *Al.* εἶναι.

Ver. 222. Ὅσοι νῦν βροτοὶ εἰσιν ἐπὶ χθονὶ σῖτον

ἔδοντες.] “Par-là [σῖτον ἔδοντες] Ulyſſe veut mar- quer les Nations civilisées, policées, et non pas “des Nations barbares, qui ne connoissent pas l' “usage du bled.” *Dacier.* Τὸ δὲ, σῖτον ἔδοντες, πρὸς διαστολὴν ἵσως ἐρέθη ἑτέρων βροτῶν μὴ τοιούτων. *Eustath.* Multo simplicius videtur, ut per istud, “σῖτον ἔδοντες,” homines universi sine distinctione intelligantur.

Ver. 224. — Ἡρακλῆϊ, ἔτ'.] Nullā ex analogiā produci potest istud. Pronuntiabatur fortè *Hera- clei-vnouf*. Vide ad *Il.* α, 342; et *ω*, 285.

Ibid. — Εὐρύτῳ Οἰχαλίῃ.]

Οἱ τ' ἔχον Οἰχαλίῃ πόλιν Εὐρύτῳ Οἰχαλίῃ.

Iliad. β', 730.

Ἡ Οἰχαλία, πόλις τῆς Θεσσαλίας. *Schol.* Vide *Pau- saniam*, *Lib.* IV, *cap.* 2: item *Strabonem*, *Lib.* IX, *pag.* 669, *al.* 438.

Ver. 225. Οἱ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον.]

— et cantu vocat in certamina Divos.

Æn. VI, 172.

Ver. 227. — ἐνὶ μεγάροισι.] Ita ex *Eustathio* edidit *Barneſius*; quocum facit et *MS* à *Tho. Bent- leio* collatus: Atque ita alibi perpetuò *Homerus*. *Vulg.* ἐπὶ μεγάροισι.

Ibid. — χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων ἔθανεν.] “Εοικε δὲ αἰφνης θανεῖν καὶ ὁ Εὐρύτος· τῷτο γὰρ δηλοῖ ὁ πρὸς Ἀπόλλωνος θάνατος, ὡς πολλαχῇ φαίνεται. *Euf- tath.* Vide infra ad *ω*, 409.

E e

Ver.

- Ἐκταρεν, ἔνεχ' ἔμιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
 Δυρὶ δ' ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις οἶσ' ᾧ.
 230 Οἷοισιν δίδοικα ποσὶν, μή τις με παρέλθῃ
 Φαίηκων λίην γὰρ ἀεικελίας ἑδαμάσσει
 Κύμασιν ἐν πολλοῖς· ἐπεὶ ἔ κοιμῶν χεῖρ' ἦν
 Ἦεν ἐπητανός· τῷ μοι φίλα γυῖα λέλυνθ'.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀλὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 235 Ἀλκίνοος δὲ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπε·
 Ζεῦ, ἐπεὶ ἔκ' ἀχάριστα μεθ' ἡμῖν ταῦτ' ἀγαρεύεις,
 Ἄλλ' ἐθέλεις δρετὴν σὴν φαινέμεν, ἢ τοι ὀπηδεῖ,
 Χαόμενος, ὅτι σ' ἔτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστὰς
 Νείκεσεν· ὥς αἰνὸν δρετῶν βροτὸς ἔτις οἶοιτο,
 240 Ὅστις ἐπίστατο ἥσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν.
 Ἄλλ' ἄγε, νῦν ἐμέθεν ξυνὴ ἔπος, ὅφρα καὶ ἄλλω
 Εἵπῃς ἡρώων, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισι
 Δαινύη παῖς σὴ τ' ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσσι,
 Ἡμετέρης δρετῆς μεμνημένη, οἷα καὶ ἡμῖν
 245 Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθῃσι Διαιμπερές ἐξέτι πατρῶν.
 Οὐ γὰρ πυγμαῖοι εἰμὲν ἀμύμονες, εὐδὲ παλαιαί,
 Ἀλλὰ ποσὶ κραιπνῶς θέομεν, καὶ νηυσὶν ἄριστοι.
 Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαῖς τε φίλη, κιθάρης τε, χοροὶ τε,

- “Occidit, eò-quòd ipsum provocasset ad-arcum-tendendum.
 “Hastâ porro jaculor, quantum non alius quisquam sagittâ :
 “Solis timeo pedibus, nè aliquis me superet
 “Phœacum ; nimium enim malè domitus sum
 “Fluctibus in multis ; quoniam non commeatu apud navim
 “Erat perpetuus ; ideòque mihi chara membra soluta sunt.
 Sic dixit ; illi verò omnes obmutuerunt silentio :
 Alcinoüs autem ipsum solus respondens allocutus est ;
 “Hospes, quandoquidem non ingrata inter nos hæc concionaris,
 “Sed vis virtutem tuam ostendere, quæ te comitatur ;
 “Iratu, quòd te ille vir in certamine astans
 “Objurgavit ; ut tuam virtutem mortalis nullus vituperaret,
 “Quicumque nôrit suâ mente idonea loqui.
 “Sed agè, nunc meum intellige sermonem ; ut etiam alii
 “Dicam heroùm, quandò tuis in ædibus
 “Epulêris apud tuamque uxorem et tuos liberos,
 “Nostræ virtutis recordatus ; qualia etiam nobis
 “Jupiter opera imponat perpetuè jam-indè à majoribus.
 “Non enim pugiles sumus inclyti, neque luctatores,
 “Sed pedibus celeritè currimus, et navibus optimi-sumus :
 “Semper autem nobis conviviùmque gratum, citharâque, chorique,

Ver. 229. Δυρὶ δ' ἀκοντίζω.] Καὶ ὁ εἰπὼν, “ Δυρὶ
 “ δ' ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις οἶσ' ᾧ,” τῇ παλτῇ
 λέγει δόξατι. Strabo, Lib. X, pag. 689, al. 449.

Ver. 232. — ἐπεὶ ἔ κοιμῶν κατὰ νῆα ἦν ἐπη-
 τανός.] Τὸ δὲ, ἐπεὶ ἔ κοιμῶν κατὰ νῆα ἦν, ἀντὶ τῷ,
 ἐπεὶ ἄλπετο ἡ ναὺς· ἢ ὅτι Διὶ τὸ μὴ κοιμῶν ἐν βρώμα-
 σιν ἔχειν ἑδαμάσσει Ὀδυσσεὺς τοῖς κύμασιν, ἀλλ' ὅτι
 ἐδαμάσσει κύμασιν ἢ τὴν κοιμῶν ἔχουσα ναὺς. Eustath.
 Barnesius aliter accipit : “ Ego” inquit “ puto
 “ hic simpliciter Ulyssem damnare Vitam marinam,
 “ ut minùs elegantem, salubrem, aut rebus conve-
 “ nientibus et necessariis instructam.” Quæ tamen
 explicatio, ut opinor, vix ferri potest ; præcipuè
 cùm (uti et ipse fatetur vir eruditus,) navis Ulyf-
 sis rebus omnibus necessariis affatim et abundantè
 à Calypso instructa dicatur suprâ s. 264. Ἔς ; ad-
 cò ut ante naufragium nihil pati potuerit.

Ver. 236. Ζεῦ, ἐπεὶ σὺ ἀχάριστα.] Ἐστὶ δὲ ἡ δό-
 ξα τῇ “ ἐπεὶ” συνδισμῷ, ἐν τῷ, [infra ver. 239,]
 “ ὥς αἰνὸν ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστὰς” ἢ λέγει ὅτι ἐπεὶ σὺ
 ἀχάριστα φεῖς, ὅπως αὐτὸς ἐδὲ μὴ μνησθῇ σι. Eustath.

Mihi ad sententiæ vim et elegantiam rectius vide-
 tur, ut Apodosis hîc, uti alibi sæpè, reticere intelliga-
 tur. Vide suprâ ad γ. 103 ; et ad Il. α. 135, 137.

Ver. 240. — ἐπίστατο ἥσι φρεσὶν.] Barnesius in
 Scholiis Aldinis, itémque in uno MS scriptum rep-
 perit, ἐπίστατο ἥσι φρεσὶν. Vide ad Il. ζ. 92.

Ver. 243. Δαινύη.] “ Media Syllaba” inquit
 Barnesius “ hîc longa ; at τ', ver. 328, Δαινύη,
 “ ἰσθμῶποι δὲ &c, brevis.” Quod quâ ratione fiat,
 vide ad Il. ε. 24.

Ver. 245. — ἐξέτι πατρῶν.] Ὁ εἶναι, ἐν προ-
 γό-
 νων ἀνιόντων. Eustath.

Ver. 246. Οὐ γὰρ πυγμαῖοι εἰμὲν.] Ἐλεγχθεὶς ἀν-
 τὴν, [Barnesius edidit ἀντίται,] ἵσως εἰς τὸ μὴ πα-
 ρεῖναι τὴν Ὀδυσσεῖα. Schol. Cæterum hæc ad ho-
 mines universos transfert Plutarchus, πρὸς Τύχης
 Quem videas. Vide et suprâ ad ver. 206.

Ver. 248. Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαῖς τε φίλη.] Ἀκαλαυστικὸς
 δὲ εἶναι παρ' αὐτῷ. ἢ ὁ τὸ Φαιάκων βίος. “ Αἰεὶ γὰρ
 “ ἡμῖν δαῖς τε φίλη, κιθάρης τε,” ἢ τὰ ἔχον. Athenæ-
 us, lib. I, cap. 14, sub initio. Vide infra ad i. 5.
 Ibid.

- Εἴματα τ' ἐξημοῖα, λοετρά τε θερμά, καὶ εὐναί.
 250 Ἄλλ' ἄγε, Φαίηκων βητάρμονες, ὅσοι ἄριστοι,
 Παίσατε ὥς χ' ὁ ξεῖν' ἐνίσπῃ οἷσι φίλοισιν,
 Οἴκαδε νοστήσας, ὅσων περὶ γινόμεθ' ἄλλων
 Ναυτιλίῃ, καὶ ποσσὶ, καὶ ὀρχηστῷ, καὶ αἰοδῷ.
 Δημοδόκῳ δέ τις αἶψα κίον φόρμιγγα λίγειαν
 255 Οἴσεται, ἢ περ κείται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.
 Ὡς ἔφατ' Ἀλκίνο' θεοείκελος ὄρτο δὲ κήρυξ
 Οἴσων φόρμιγγα λιγυρὴν δόμῳ ἐκ βασιλῆος.
 Αἰσυμνή) δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέσαν
 Δήμιοι, οἱ κατ' ἀγῶνας εὐπρήσσεσκον ἕκαστα.
 260 Λείηναν δὲ χορὸν, καλὸν δ' εὐρύαν ἀγῶνα.
 Κήρυξ δ' ἐγλύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λίγειαν
 Δημοδόκῳ ὁ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον ἀμφὶ δὲ κῆροι
 Πρωθήσαι ἴσαντο, δαήμονες ὀρχηθμοῖο.
 Πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσσὶν αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

“ Vestēsque mutatoriae, lavacraque calida, et cubilia.
 “ Verum agē, Phæacum saltatores, quotquot optimi,
 “ Ludite; ut hospes dicat suis amicis,
 “ Domum reversus, quantum superemus alios
 “ Rei-nauticæ-peritiā, et pedibus, et saltatione, et cantu.
 “ Demodoco verò aliquis statim profectus citharam argutam
 “ Afferat, quæ alicubi jacet in nostris ædibus.
 Sic dixit Alcinoüs deo-similis: surrexit autem præco
 Allaturus citharam argutam domo ex regis.
 Præfecti autem Ludorum lecti novem omnes surrexerunt
 Publici, qui in certaminibus ordinabant singula:
 Complanarunt autem aream, pulchrumque dilatârunt circum.
 Præco verò propè venit ferens citharam argutam
 Demodoco; is autem deinde ivit in medium: circum verò juvenes
 Jam-pubescentes stabant, periti saltationis:
 Quatiebant verò circum divinum pedibus: at Ulysses

Ibid. — χοροί τε, Εἴματα τ' ἐξημοῖα.]

Vobis picta croco et fulgenti murice vestis;
 Desidiæ cordi: juvat indulgere choreis:
 Et tunicæ manicas, et habent redimicula mitræ.

Æn. IX, 614.

At non in Venerem segnes, nocturnaue bella:
 Aut ubi curva choros indixit tibia Bacchi,
 Expectare dapes et plenæ pocula mensæ.

Hic amor, hoc studium — *Æn.* XI, 736.

Alcinœique

In cute curandâ plus æquo operata juvenus:
 Cui pulchrum fuit in medios dormire dies, et

Ad strepitum citharæ cessatum ducere curam:

[Sive, uti emendavit vir eruditissimus Richardus Bentleius:]

Ad strepitum citharæ cessantem ducere somnum.

Horat. Epist. lib. I, ii, 28.

Ver. 250 Ἄλλ' ἄγε.] *Strabo, Geograph. lib. X, pag. 725, al. 473, citat, Διὺτ' ἄγε.*

Ibid. — βητάρμονες.] Ὀρχησταί, ἀπὸ τῆ βαίνων ἀρμονίας. *Schol.* Et ad *ver.* 383 infra; Βητάρμονες, ὀρχησταί, οἱ ἀπὸ τῆ παδὸν ὀρχήσονται, ἀπὸ τῆ ἡρμοσμένης βαίνων. Et *Strabo*, loco jam citato; Καὶ Κορύβαντες ὅ, ἀπὸ τῆ κορύβαντος βαίνων ὀρχηστικῶς ὅς τε βητάρμονας λέγει Ποιητής. “ Διὺτ' ἄγε, Φαίηκων βητάρμονες, ὅσοι ἄριστοι.”

Ver. 253. — ὀρχηστῷ.] Pronuntiabatur ὀρχηστῷ, vel ὀρχηστῷ, tribus syllabis.

Ver. 254, 261, et 537. — λίγειαν.] Ita *Vulgati.* *Barneſius* scribendum existimat λιγυρῶσαν.

Ver. 255. Οἴσεται.] Aut Imperativus hic ex Futuro deductus, quod tamen non agnoscunt Grammatici; aut erit à verbo ficto in præsentii, οἴσω, eodem modo ac βήσομαι, δύστω, δύστω, &c; uti notavit *Barneſius*. Vide ad *Il.* β', 35: item infra ad *ύ*, 154.

Ver. 256. Ὡς ἔφατ'.] Ita *Barneſius*. *Vulg.* Ὡς ἔφαθ'.

Ibid. et *ver.* 261. — κήρυξ.] Vide supra ad *ver.* 47.

Ver. 257. — λιγυρῶσαν.] *Al.* γλαφυρῶσαν. notante *Scholiasſte*.

Ver. 258. Αἰσυμνήται ὅ κριτοὶ ἐννέα.] Αἰσυμνήται οἱ πρὸς ἡμῶν λεγόμενοι βραδύται, καὶ ἀγανόεσται, ἥτοι ἐπίσκοποι τῆ ἀγῶνης. *Schol.* Αἰσυμνήται ἐστὶ τὸ ἡγυῖα καὶ ἄρχων. — “ Αἰσυμνήται ὅ κριτοὶ ἐννέα κ. λ.” *Schol. ad Euripid. Medea, ver. 19.*

Ibid. — κριτοί.] Vide ad *Il.* α', 309 et 314.

Ibid. — ἐννέα πάντες.] Non pauciores quàm novem. Vide ad *Il.* ἡ, 161; et σ', 373.

Ver. 259. — εὐπρήσσεσκον.] *Al.* εὐπρήσσεσκον. Vide et ad *Il.* ς', 192.

Ver. 260. — ἀγῶνα.] Ἀγῶνα λέγει μὲν καὶ τὸ τόπον, “ Λείηναν ὃ χορὸν, καλὸν δ' εὐρύαν ἀγῶνα.” *Porphyr. Quæst. Homeric. 20.*

Ver. 262. — ἀμφὶ ὃ κῆροι Πρωθήσαι ἴσαντο.] Οἷδε δὲ ὁ Ποιητής καὶ τὴν πρὸς ἡμῶν ὀρχησιν. Δημοδόκῳ γὰρ ἀδόντῳ, κῆροι πρωθήσαι ὀρχήσαντο. *Athenæus, lib. I, cap. 13, sub initio.*

- 265 Μαρμαρυγὰς θῆϊτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ.
 Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἶδεν,
 Ἄμφ' Ἀρεὸς φιλότῃ, εὐτεφάνη τ' Ἀφροδίτης,
 Ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαίστιο δόμοισι
 Λάβρῃ πολλὰ δ' ἔδωκε, λέχος δ' ἤχυνε καὶ εὐνῇ
 270 Ἡφαίστιο ἀνακτος ἄφαρ δὲ οἱ ἄγγελος ἦλθεν
 Ἥλιος, ὃ σφ' ἐνόησε μιγαζομένους φιλότῃ.
 Ἡφαιστος δ', ὥς ἔν θυμῷ γένοιτο μῦθον ἄκυσσε,
 Βῆ ῥ' ἴδμεν ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων.
 Ἐν δ' ἔθετ' ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, κόπῃ δὲ δεσμὸς
 275 Ἀρρήκτους, ἀλύτους, ὅφρ' ἐμπεδον αὐθι μένοιεν.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεύξε δόλον, κεχολωμένος Ἀρῆ,
 Βῆ ῥ' ἴδμεν ἐς θάλαμον, ὅθι οἱ φίλα δέμνι ἔκειτο.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἐρμίσιν χεῖ δέσματα κύκλῳ ἀπάντη

Micationes admirabatur pedum, stupescébaturque animo.

Cæterum Demodocus citharam-pulsans cæpit pulchrè canere.

De Martis amore, pulchrèque-coronatae Veneris.

Ut primum coierint in Vulcani ædibus.

Clàm : plurima autem dedit, lectumque dedecoravit et cubile.

Vulcani regis : statim verò illi nunci-
us venit.

Sol, qui ipsos observavit commixtos amore.

Vulcanus autem, ubi tristem sermonem audiverat,

Perrexit ire in officinam, mala animo profundè-cogitans :

Imposuit autem incudis-repositorio ingentem incudem, cudebátque vincula

Infrangibilia, insolubilia ; ut firmiter illic manerent.

Cæterum postquam struxisset dolam, iratus Marti,

Perrexit ire in thalamum, ubi ei chara cubilia strata-erant :

Circumfudit autem læsi-fulcris vincula circulatim omni-ex-parte ;

Ver. 265. Μαρμαρυγὰς θῆϊτο ποδῶν.] Τὰς συντό-
νας τῶν ποδῶν κινήσεις· ἐν ᾧ τὰς οὐσίας κινήσεις δὲ σι-
ψὶς τῶν ποδῶν γίνονται. Schol. Καὶ ἐν ὀρχήστῳ συν-
τόνως μεταφίρῃ, ἴφῃ, "Μαρμαρυγὰς θῆϊτο ποδῶν,"
τὰς ἐν τῇ κινήσει σιλεσθῆναι, ὡς ποιεῖ καὶ τὸ πῦρ κινέμε-
νον. Porphy. Quæst. Homeric. 9.

Ver. 266. — ἀνεβάλλετο καλὸν αἶδεν.] Vide
Gatakeri Adversaria Miscellanea, lib. I, cap. 10 ;
item suprâ ad α, 155.

Ver. 267. Ἄμφ' Ἀρεὸς φιλότῃ, εὐτεφάνη τ'
Ἀφροδίτης.] Καὶ ἡ Κωμωδία ἐκείνη [ἢ Ὀμήρου] ποδὲν
ἔλαβε τὴν ἀφορμὴν. Εὐρεῖ ῥ', ὅτι καὶ παρὰ τῶν τὰ σιμ-
τάτα καὶ ὑψηλότερα διηγμένων, ἐπιστάται τὰ ἐπὶ γέ-
λωτα κινεῖται. Διὸ ἐν τῇ — Ὀδυσσείᾳ, ὁ παρὰ τοῖς
ἰδοταῖσι Φαίητι Δημόδοκῳ αἰδοῖ τὴν Ἀρεὸς καὶ Ἀφρο-
δίτης μοιχείαν, καὶ ὅπως ἐμπιστύνει αὐτὸς τὰ τῷ Ἡφαιστῷ
δίσμα κατὰφωρὶ τι ἐγνωτο, καὶ γέλωτα παρήγει τοῖς
ἄλλοις θεοῖς, ὃ καὶ ἰσχυρῶς χαριέντως πρὸς ἀλλήλους.
Dionys. Halicarn. περὶ τῶν Ὀμήρου ποιήσεων, § 25.
Porro vituperat hunc locum Plato ; Ovid. Ἀρεὸς τὴν
καὶ Ἀφροδίτης ὑπὸ Ἡφαιστῷ δίσμον, ὅδ' ἔτερα τοιαῦτα.
Οὐ μὴν τὸ Δία, — ἔμοι φαίνεται ἐπιτήδεια. Ἀλλ'
εἴπε τῷ κατὰφωρὶ πρὸς ἀπαντα, καὶ λέγεται ἐπὶ πρῶτον
ταῖς ἐπιλογίμῳ ἀνδρῶν, διατίει τι καὶ ἀκρίβειαν. De
Republ. lib. III. Scholiastes autem ; Μακρόθεν (in-
quit) παιδίζει αὐτὸς μὴ ἀπειθαρχεῖν, ὡς καὶ θεῶν ἀπὸ
ταῦτα ἀχρημονούντων. Et Plutarchus ; Ἐν μὲν ῥ' τοῖς
περὶ τῶν Ἀφροδίτης, διδάσκει τὴν προέχοντα, ὅτι μουσικὴ
φασὶν καὶ ἀσμάτων πομπῆς, καὶ λόγοι μοχθηρὰς ὑποβί-
σεις λαμβάνοντες, ἀκόλαστα ποιεῖν ἤθη, καὶ βίους ἀνά-
σσει, καὶ ἀνθρώπων τρυφῇ καὶ μαλακίᾳ καὶ γυναικονο-
μίᾳ ἀγαπάστας, "Εἴματα τ' ἐξημεῖα, λαστρά τε
καὶ θυμῶν, καὶ ἐναι." [suprà ver. 249.] De audien-

dis Poëtis. Vide et Athenæum, lib. I, cap. 12.
Cæterum totam hanc fabulam allegoricè exponit
Heraclides Ponticus. Quem videas.

Ibid. Ἄμφ' Ἀρεὸς.] Ὁ δὲ Ἀρεὸς οὐ μὲν συνετέλλει
τὴν ἀρχαῖαν, ὡς καὶ ἐν τῇ, "αἰδολοῖ Ἀρεῶν" ἐν "εἰ-
"λεν Ἀρεῶν" [infra ver. 309, 330 ;] καὶ ἐν ἄλλοις.
Ἐν δὲ τῇ "κεχολωμένος Ἀρεῖ, καὶ "χρηστικός Ἀ-
"ρεῖ," [ver. 276, 285,] ἐκτινίσταται τὸ αὐτό. Euf-
rath. Quâ de re, vide ad Il. 4, 31.

Ver. 270. — ἄφαρ δὲ οἱ ἄγγελος ἦλθεν Ἥλιος,
ὃς σφ' ἐνόησεν.]

Ἥλιος γὰρ οἱ σκοπῶν ἔχον —. Infra ver. 302.

Indicio Solis (quis Solem fallere possit ?)

Cognita Vulcano conjugis acta suæ.

Ovid. Art. amator. Lib. II, ver. 573.

Ver. 271. — ὃ σφ' ἐνόησεν.] Ita Vulgati. Bar-
nesius edidit ὃς σφ' ἐνόησεν. Sed nihil opus. Vide
ad Il. 9, 283.

Ver. 272. — ἔν.] Eo modo quo dictum est, —.

Non enim hic supervacaneum est istud ἔν.

Ver. 273. — βυσσοδομεύων.] Κατὰ βάθους τῶν
ἀγνοίας βουλομένη. Schol.

Ver. 275. Ἀρρήκτους, ἀλύτους.] Οὐς ἔτι ἀναγνάν-
ψας τις ἤρμα λύσει, ἔτι πρὸς βίαν ῥήξει. Eufstath.

Cæterum de profodiâ vocis, ἀλύτους, vide ad Il. α, 314 et ζ, 434.

Ver. 278, 280. Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἐρμίσιν χεῖ δέσμα-
τα — τὰ καὶ ἐκ τῶν ἐπὶ ἰδοίτο.]

Mulciber obscuros lectum circaque superque
Disponit laqueos : lumina fallit opus.

Ovid. Art. amator. Lib. II, ver. 577.

Ibid. — ἐρμίσιν.] Τοῖς ποσὶ τῶν κλόνος. Ἐρμα ῥ'
ἄσπερ ἐπὶ τῶν κλόνος παρὰ τὸ ἐνείμας. Schol.

Ver.

Πολλά δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο,
 280 Ἥϊτ' ὀρέχονα λεπτά, τὰ κ' εἰ κέ τις ἐδὲ ἴδοιτο
 Οὐδὲ θεῶν μακάρων· πέρι γὰρ δολόεντα τέτυκτο.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν,
 Εἴσατ' ἴμεν ἐς Λῆμνον, εὐκτίμενον πολίεθρον,
 ἥ οἱ γαίῳ πολὺ φιλότῃ ἐστὶν ἀπασέων.
 285 Οὐδ' ἀλαοσκοπὴν εἶχε χρυσήνῃ Ἄρης,
 Ὡς ἴδεν Ἥφαιστον κλυτοτέχνῳ νόσφι κίοντα·
 Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα θεοκλυτῷ Ἥφαιστοιο,
 Ἰοχανόων φιλότῃτος εὐσεφάνῃ Κυθερείῃς.
 Ἡ δὲ νέον παρὰ πατρός ἐριθευέος Κρονίων
 290 Ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἐξέθ'· ὁ δ' εἴσω δώματ' ἦλ',
 Ἐν τ' ἄρα οἱ φῶ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Δεῦρο, φίλῃ, λέκτρονδε τραπέομεν εὐνηθέντε·
 Οὐ γὰρ ἔθ' Ἥφαιστος μεταδήμιος, ἀλλὰ περ ἦδη
 Οἴχετ' ἐς Λῆμνον, μετὰ Σίντιας ἀγριοφώνους.
 295 Ὡς φάτο· τῇ δ' ἀσπασθὼν εἴσατο κοιμηθῆναι.
 Τὼ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ
 Τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρον' Ἥφαιστοιο·
 Οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ἦν, εἴδ' ἀναεῖραι.
 Καὶ τότε δὴ γίνωσκον, ὅτ' ἐκ ἔτι φυκτὰ πέλοντ'.

Multa autem et desuper è fastigio
 effusa erant,
 Perinde atque aranearum fila tenuia, quæ
 nemo ne cerneret quidem
 Neque deorum beatorum: perquam
 enim dolosa facta erant.
 Cæterum postquam omnem dolum
 circa lectum fudisset,
 Simulavit se ire in Lemnum, pul-
 chre ædificatum oppidum,
 Quæ illi terrarum multo charissima
 est omnium.
 Neque cæcam speculationem habebat
 aureo fræno utens Mars;
 Ut vidit Vulcanum inclytum arte se-
 orum profectum:
 Perrexit autem ire ad domum inclyti
 Vulcani,
 Cupiens amoris pulchre coronatæ Ve-
 neris.
 Illa verò recens à patre præpotente
 Saturnio
 Veniens jam desidebat; ille verò in-
 tra domum ivit,
 Inque manu ejus hæsit, verbumque
 dixit, atque compellavit;
 "Age, chara, ad lectulum diverta-
 mus decubaturi;
 "Non enim amplius Vulcanus do-
 mi est, sed alicubi jam
 "Proficiscitur in Lemnum, ad Sin-
 tias barbaros voce.
 Sic dixit: huic autem gratum visum
 est eubare.
 Illi verò lectum ingressi concumbe-
 bant; vincula autem
 Fabrefacta circumfundebantur pruden-
 tis Vulcani:
 Neque ullum movere erat membrum,
 neque attollere.
 Et tum demum agnoscebant, non
 amplius effugium patere.

Ver. 279. — μελαθρόφιν.] Ἐκ τ' ὀροφῆς. Schol.

Ver. 280. — τὰ κ.] Apud Eustathium, in
 commentario, τὰ γ'. Quæ fortè et verior lectio,
 propter sequentem, εἰ κέ τις.

Ver. 281. — φῶ.] Al. γέ.

Ver. 283. Εἴσατ' ἴμεν ἐς Λῆμνον.]

Fingit iter Lemnon: — Ovid. *ibid.* 579.
 Τὸ δὲ, "εἴσατο ἴμεν," δύναται ὁμοίον εἶναι καὶ τὸ, "βῆ
 "εἴσω ἴναι" ἢ καὶ ἀντὶ τῆς ἐπορεύθη, τὸ Εἴσατο, ὅ-
 μῃ μόνον ἀντὶ τῆς εἴδω. Eustath. Atqui Εἴσατ' ἴμεν
 hoc in loco non est "Ibat," sed "Simulabat se
 "iturum." Quomodo et accipit Scholiastes, qui
 exponit Προσιποῦσατο. Atque ita etiam expressit
 Ovidius loco jam citato.

Ver. 284. Ἡ οἱ γαίῳ πολὺ φιλότῃ.] Ὅτι δὲ
 φιλότῃ γαίῳ ἢ Λῆμνῳ τὸ Ἥφαιστοιο, ἀπὸ τῆς ἐκεί-
 νου πύρας. Eustath. Vide ad *Il.* α', 593.

Ibid. — ἐστὶν ἀπασέων.] Al. ἐπὶ τοῖς πᾶσι.

Ver. 285. Οὐδ' ἀλαοσκοπὴν.]

At non hæc nullis hominum fator atque Deo-
 rum

Observans oculis, summo sedet altus Olympo.

Æn. XI, 725.

Ver. 287. Βῆ δ' ἴμεναι.] Al. Βῆ δ' ἴναι.

Ver. 288. — Κυθερείῃς.] Ἐπεὶ Κυθήρους προσπύχ-
 θη. Κυθήρα δὲ νῆσος τῆς Λακωνικῆς. Schol.

Ver. 291. — ἄρα.] Ut solent amantes obviam
 facti —.

Ver. 292. Δεῦρο, φίλῃ.] Al. Δεῦρο, γύναι.

Ibid. — εὐνηθέντε.] Scholiastes legit εὐνηθέντες.
 Utrumque hoc quidem in loco rectè. Vide ad
Il. α', 566.

Ver. 294. — μὲν Σίντιας.] Τὰς τὴν Λῆμνον κα-
 τοικούντας ἀνδρας. Schol.

Ver. 296. Τὼ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἀμ-
 φὶ δὲ δεσμοὶ Τεχνήεντες ἔχυντο.]

— veniunt ad fœdus amantes;

Impliciti laqueis nudus uterque jacent.

Ovid. *Art. amator.* II, 579.

Ver. 298. Οὐδέ τι.] Al. Οὐδ' ἔτι.

Ver. 299. Καὶ τότε δὴ γίνωσκον.]

Mars quoque deprensus fabrilia vincula sensit.

Ovid. *Amor. lib.* I, *Eleg.* ix, ver. 39.

Ibid.

- 300 Ἀγχίμολον δὲ σφ' ἦλθε παλαιός Ἀμφιγυῖης,
 Αὐτίς ὑποσρέψας, πρὶν Λήμνι γαῖαν ἰκέσθαι.
 Ἥλιος γάρ οἱ σκοπὴν ἔχεν, εἰπέ τε μῦθον.
 Βῆ δ' ἱδμεῖν πρὸς δῶμα, φίλον τετιμημένον ἦτορ.
 Ἔστη δ' ἐν προθύροις, χόλον δὲ μιν ἄγριος ἦρξ.
 305 Σμερδαλέον δ' ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσι.
 Ζεῦ πάτερ, ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἑόντες,
 Δεῦθ', ἵνα ἔργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ ἴδωθε·
 Ὡς ἐμὲ χολὸν ἑόντα Διὸς θυγάτης Ἀφροδίτης
 Αἰὲν ἀτιμάζετε, φιλέετε δ' αἰδήλον Ἄρηα.
 310 Οὐνεχ' ὁ μὲν καλὸς τε καὶ δεινός, αὐτὰρ ἔγωγε
 Ἠπεδαῖος γενόμενος· ἀτὰρ ἔτι μοι αἴτιος ἄλλος,
 Ἀλλὰ τοκῆς δῶμα τὼ μὴ γείνασθαι ὄφελον.
 Ἀλλ' ὄψεσθ', ἵνα τὼ γε καθεύδοντες ἐν φιλότῃ,
 Εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες· ἐγὼ δ' ὀρώων ἀχάχημαι.
 315 Οὐ μὲν σφείας ἔτ' ἐόλπα μίνυνθ' ἔγωγε
 Καὶ μάλα περ φιλέοντες· τάχ' ἐκ ἐθελήσειον ἄμφω
 Εὐθεῖν· ἀλλὰ σφῶε δόλος καὶ δεσμός ἐρύξει,
 Εἰσέοικε μοι μάλα πάντα πατρὸς ἀποδώσει δῶτα,
 Ὅσσα οἱ ἐγγυάλιζα, κυνέπιδος εἵνεκα κέρους.
 320 Οὐνεχ' οἱ καλὴ θυγάτης, ἀτὰρ οὐκ ἐχέθυμον.

Ibid. — *φουκά.*] *Barnesius* edidit *φουκά*. *Rationibus* haud satis idoneis. Vide ad *Il.* ζ', 488.

Ibid. — *πύλωται.*] *Postulare* videtur *Temporum* ratio, ut hoc in loco legatur *πύλωται* potius quam *πύλωται*. At *sine* *Codicibus* nihil mutandum.

Ver. 303. Βῆ δ' ἱδμεῖν πρὸς δῶμα.] “*Hic* *versus*” inquit *Henricus Stephanus* “*in* quibusdam *editionibus* non habetur; qui tamen *necessarius* *esse* videtur: alioqui ex *præcedenti* *paginâ* huc *irrepsisse* *credi* *posset*.” Atqui *minùs* *necessarius* videtur *hic* *versus* *propter* *præcedentem*, “*Ἀγχίμο-*”

Ver. 305. — *γέγωνε.*] *Ἐβόησε* ἔβησε. *Schol.* Vide et ad *Il.* ζ', 469.

Ver. 307. Δεῦθ' ἵνα ἔργα γελαστὰ.] Τὸ δὲ, ἔργα γελαστὰ, γράφεται καὶ ἔργ' ἀγέλαστα, ἔργον σὺν ἄλῃ γέλωτος. *Eustath.* Atque hanc *lectionem* *veriorē* existimat *D^{ns} Dacier*. *Barnesius* autem hoc in loco *legendum* *conjecit*, ἔργον γ' ἄλαστον quæ *posterior* *vox* *Homero* *non* *inassitata*. Sed et *vulgatæ* *lec-*

Propè autem *eis* *venit* *inclytus* *Vul-*

canus, *Retrò* *reversus*, *antequam* *ad* *Lemni* *terram* *venisset*:

Sol enim *ei* *speculationem* *habuit*, *narravitque* *historiam*.

Perrexit autem *is* *ire* *ad* *domum*, *charo* *afflictus* *corde*:

Stetitque *in* *vestibulo*, *ira* *autem* *ip-*

sam *vehemens* *cepit*:

Horrendum *verò* *clamavit*, *auditum-*

que *movit* *omnibus* *diis*;

“*Jupiter* *pater*, *atque* *alii* *beati* *dii* *semper* *existentes*,

“*Venite*, *ut* *opera* *ridicula* *et* *non* *tolerabilia* *videatis*:

“*Ut* *me*, *claudus* *cùm* *sim*, *Jovis* *filia* *Venus*

“*Semper* *ignominia* *afficit*, *amat-*

que *perniciosum* *Martem*:

“*Eò* *quòd* *ille* *quidem* *pulcher* *et* *sanus* *pedibus*, *at* *ego*

“*Imbecillis* *fuero*: *at* *neutiquam* *mihî* *causa* *alius* *est*,

“*Quàm* *parentes* *duo*; *qui* *non* *ge-*

nuisse *debebant*.

“*Sed* *videte*, *ubi* *illi* *dormiunt* *in* *amore*,

“*Meo* *lecto* *conscenso*; *ego* *autem* *aspiciens* *tristor*.

“*Non* *quidem* *illos* *amplius* *puto* *vel* *paululùm* *dormituros* *hoc* *modo*,

“*Et* *valdè* *licet* *amantes*: *citò* *non* *volent* *ambo*

“*Dormire*: *sed* *ipso* *dolus* *et* *vincu-*

lum *detinebit*,

“*Donec* *mihî* *prorsus* *omnia* *pater* *retribuat* *sponsalia*,

“*Quæcunque* *ei* *præbui*, *impuden-*

tem *ob* *puellam*:

“*Quoniam* *illi* *pulchra* *filia*, *at* *non* *an-*

imi *continens*.

tioni *nonnihil* *favere* *videtur*, *quod* *infra* *legitur*;

“*Ἀσέβες* *δὲ* *ἄρ' αὐτὸ* *γέλω* *ἔσ.*” *ver.* 326.

Ver. 312. — τὼ μὴ γείνασθαι ὄφελον.] “*Ἐο* *δὲ* *το*

“*ὁ* *μὴ* *γείνασθαι* *ὄφελον*,” *λόγος* *πάντως* *ἄκρας*, *τὸ* *τῆς*

γυνὸς *αἰτίας* *τῇ* *τεκνίᾳ*. *Eustath.*

Ver. 315. Οὐ μὲν σφείας ἔτ' ἐόλπα μίνυνθ' ἔγωγε

Καὶ μάλα περ φιλέοντες.] *Καὶ* *περ* *καθ' ὑπερ-*

βολὴν *φιλέοντες*, *ὃ* *διησώμενοι* *ἐμμελῶς* *ἀλλήλους* *ἀλλ' οὐ*

δυσμενέας· *ὃ* *ἐκείνι* *ἐθελήσαν*, *φύλον* *τ'* *δυσμενέας*, *πάλιν* *συ-*

νηθῶν. *Schol.* Quæ *posterior* *verior* *videtur* *expli-*

candi *ratio*.

Ibid. — *σφείας*.] *Ita* *Barnesius*. *Vulg.* *σφείας*,

sive *σφείας* quo *modo* *et* *σφείας* *scilicet* *pronuntiabatur*.

Ibid. — *ἐόλπα*.] *Vide* *ad* *Il.* α', 37; *et* *ε'*, 736.

Ver. 318. — *ἔδνα*.] *ἔδνα* *ἢ* *φανερὰς* *ἢ* *ἐνταῦ-*

θα *τὰ* *ἐν* *τῇ* *νυμφίᾳ* *τῇ* *γαμειᾷ* *δοδύμενα*. *Eustath.*

Atqui *hoc* *in* *loco* *dona* *hæc* *non* *ipsi* *Sponsæ*, *sed*

ejus *patri* *data* *fuisse* *dicuntur*.

Ver. 320. — *καλὴ* *θυγάτης*, *ἀτὰρ* *οὐκ* *ἐχέθυ-*

μον.] “*Raram* *facit* *misturam* *cum* *sapientiâ* *for-*

ma.” *Petron. Satyr.*

"Ως ἔφαθ'· οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ.
 Ἦλθε Ποσειδάων γαίηοχος· ἦλθ' ἐρίστῃς
 Ἑρμείας· ἦλθεν δὲ ἄναξ ἐχέεργος Ἀπόλλων.
 Θηλύτεραι δὲ θεαὶ μένον· αἰδοῖ οἴκοι ἐχέεργη.
 325 Ἔσαν δ' ἐν προθύροισι θεοὶ, δωτῆρες ἑάων·
 Ἀσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσι,
 Τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονι Ἡφαίστιο.
 Ὡδὲ δέ τις εἰπέσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 Οὐκ ἄρετ' ἀ κακὰ ἔργα· κίχάνει τοι βραδὺς ὤκυν·
 330 Ὡς καὶ νῦν Ἡφαιστος ἐὼν βραδὺς εἶλεν Ἀρηα,
 Ὡκύτατόν περ ἐόντα θεῶν, οἱ Ὀλυμπον ἔχουσι,
 Χωλὸς ἐὼν, τέχνησι τὸ καὶ μοιχάγρι' ὀφέλλει.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἑρμῆν δὲ προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
 335 Ἑρμεία, Διὸς υἱέ, ἀλάκτορε, δῶτορ ἑάων,
 Ἥ ῥά κεν ἐν δεσμοῖς ἐθέλοις κρατεροῖσι πιεσθεῖς

Sic dixit; congregati autem sunt dii
 æream ad domum.
 Venit Neptunus terræ-quassator; ve-
 nit et utilitatum-auctor
 Mercurius; venit etiam rex jaculator
 Apollo.
 Fœminæ autem dææ manebant pudore
 domi singulæ.
 Stabant verò in vestibulo dii, datores
 bonorum:
 Immensus verò risus exortus est diis
 beatis,
 Artificia insipientibus prudentis Vul-
 cani.
 Sic autem aliquis dicebat intuitus
 proximum alium;
 "Non benè-succedunt mala opera:
 affequitur tardus celerem:
 " Ut nunc Vulcanus, cum-fit tar-
 dus, cepit Martem,
 " Velocissimum licet deorum, qui
 Olympum tenent,
 " Claudus existens, artificio: propter
 quod et adulterii-mulctam debet.
 Sic illi quidem talia inter se loqueban-
 tur.
 Mercurium autem allocutus est rex,
 Jovis filius, Apollo;
 " Mercuri, Jovis fili, internuncie,
 dator bonorum,
 " Nunquid in-vinculis velles fortibus
 compressus

Ver. 322. — γαίηοχος.] Vide suprâ ad ε', 282.

Ibid. — ἐρίστῃς Ἑρμείας.]

Ἑρμείας, — δῶτορ ἑάων. Infra ver. 335.

Δουλοῖσι δ' ἔμμοιγε καὶ τ' Ἑρμῆν οἱ Πειρηταὶ τ' ἐσσοφίας
 ταύτης ἡγεμόνα καὶ προτάτην, τότε χάριν τῇ κοινῇ τ'
 θεῶν μένον καλεῖν ὀνόματι κοινῇ μὲν ἢ ἀπαντας δωτῆ-
 ρας ἑάων [ver. 325,] ὀνομάζουσιν· ἰδὼν δ' ἔτι μόνον
 τῆτον, καὶ ἀκάκητος γε, ἐ ἐρίστῃς, ὅτι κακὸν μὲν ἔδεν
 ἢ παρ' αὐτῇ δουρίᾳ, ἀγαθὰ δ' ἐξῆς ἀπαντα πορίζει τοῖς
 ἀνθρώποις, ἐν πολέμοις, ἐν εἰρήνῃ, ἐν γῇ, ἐν θαλάσσῃ,
 ἐν δυσκολίαις, ἐν εὐφροσύναις, πανταχῇ. Aristid.
 Tom. III, Orat. pro Rhetor.

Ver. 325. — ἐν προθύροις.] Al. ἐνὶ θύρῃσι.

Ibid. — θεοὶ, δωτῆρες ἑάων.] Θεοὶ δὲ αἱ πάντα
 τὰ ἀγαθὰ προτινύουσιν, ὥσπερ ἡλῖος ἀνίσχων τὸ φῶς.
 Procl. in Platon. Theolog. cap. 17. "Commoda
 " quibus utimur, lucemque quâ fruimur, spiritum-
 " que quem ducimus, ab eo [Jove] nobis dari at-
 " que impertiri videmus." Cic. Orat. pro Sext.
 Rosc. Amerino.

Ver. 326. Ἀσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως.] Vitupe-
 rat hic Plato, non locutionem Poëticam, quæ est
 pulcherrima; sed Rem ipsam. Ἀλλὰ μὲν ἔδεν φι-
 λογίλωτάς γε δι' εἶναι. — Οὐτε ἄρα ἀνθρώπους ἀξί-
 ως λόγου, κρατουμένους ὑπὸ γέλωτος αἰ τις ποιῇ, δῶ-
 δικτίον παλὸν δὲ ἦτον, εἶναι θεῶς. — Οὐκὲν Ὀμήρου
 ἐστὶ τὰ τοιαῦτα δῶτορ ἑάων περὶ θεῶν, "Ἀσβεστος
 " δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσι." De Reub.
 lib. III.

Ver. 329. Οὐκ ἀρετ' ἀ κακὰ ἔργα.]

— τὸ ὃ παρ' ἴκαν

Γλυκὸν, πικροτάτα μὲν τι λυγρότα.

Pindar. Isthm. Od. VII, ver. 66.

Εὐ δὲ καὶ ταῖς ἐπιρρησὶσι χρηταὶ [Ὀμήρῳ,] καθάπερ τι-
 να. ψῆφον ἰδὼν ἐπιφέρει τοῖς πραττομένοις ἢ λεγομένοις
 ἐπὶ μὲν τῆς μοιχείας τῷ Ἀρεῶς, τὸς θεῶς ποιῶν λέγον-
 τας, "Οὐκ ἀρετ' ἀ κακὰ ἔργα· κίχάνει τοι βραδὺς
 " ὤκυν." Plutarch. de audiendis Poëtis. Vide et
 Athenæum, Lib. XII, cap. I.

Ibid. — κίχάνει τοι βραδὺς ὤκυν.]

Καὶ βραδὺς ὑβούλως εἶλεν ταχύν ἀνδρα δῶκων.

Theogn. Gnom. ver. 329.

Ver. 332. — τὸ καὶ μοιχάγρι' ὀφέλλει.] "Μοι-
 " χήγρια, adulterii pretium." Dupont. Prælect. in
 Theophrast. cap. 6. Μοιχόληπια, τὰ ὑπὲρ τ' ἀγρεύ-
 σιας καὶ συκλήψεως τ' μοιχῶν ἐκτινύμενα. Schol. Si-
 militèr Eustathius; Μοιχάγρια δὲ, τὰ ὑπὲρ ἀγρεύσεως
 ὃ ἐστὶν συκλήψεως μοιχῶν ἐκτινύμενα. Ἡ δὲ σύνθεσις
 αὐτῇ ὁμοία τῇ ζωάγρια, βοάγρια, ἀνδράγρια. Cæte-
 rum Athenæus, loco jam suprâ citato, versum hunc
 legit hoc modo;

Χωλὸς ἐὼν, τέχνη τῇ καὶ ζωάγρι' ὀφέλλει.

Ver. 336. — δεσμοῖς ἐθέλοις.] Ita ex Eustathio
 Barnesius. Quocum facit et MS à Tho. Bentleio
 collatus. Al. δεσμοῖσι θέλοις. Vide infra ad ε',
 316; et ad II. α', 133.

- Εὐδὲν ἐν λέκτροισι ᾧ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ;
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Διόκτορος Ἀργειφόντης·
 Αἶ γὰρ τῷτο γένοιτο, ἀναξ ἑκατηβόλ' Ἀπολλόν·
 340 Δεσμοὶ μὲν τρεῖς τόσσοι ἀπείρονες ἀμφὶς ἔχουσιν,
 Ὑμεῖς δ' εἰσορόωτε θεοὶ, πᾶσαι τε θείαιναι,
 Αὐτὰρ ἐγὼν εὐδοίμι ᾧ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
 Ὡς ἔφαθ'· ἐν δὲ γέλωι ὦρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλωι ἔχε, λίσσετο δ' αἰεὶ
 345 Ἥφαιστον κλυτοεργόν, ὅπως λύσειεν Ἄρηα·
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Λῦσον· ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπὶ χρομαι, (ὥς σὺ κελεύεις),
 Τίσειν αἴσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὸς κλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
 350 Μὴ με, Ποσειδάων γαίηοχε, ταῦτα κέλευε·
 Δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγυαὶ ἐγγυάαοι.
 Πῶς ἂν ἐγὼ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 Εἴκεν Ἄρης οἴχοιτο, χρεὸς καὶ δεσμὸν ἀλύξας;

“ Dormire in lectulo, apud auream Venerem?”

Huic autem respondit deinde inter-nuncius Mercurius;

“ Utinam enim hoc fieret, ὁ rex ja-culator Apollo:

“ Vincula quidem ter tot infinita circumfusa essent,

“ Vos autem inspicereis dii, om-nésque deæ,

“ At ego dormirem apud auream Venerem.

Sic dixit; risus autem exortus est im-mortalibus diis.

Non verò Neptunum risus tenebat, precabatur autem is indefinenter

Vulcanum inclytum-artificem, ut solveret Martem:

Et ipsum allocutus verba alata dice-bat;

“ Solve; ego autem tibi ipsum spon-deo, (ut tu jubes),

“ Pensurum æqua omnia inter im-mortales deos.

Hunc autem rursus allocutus est in-clytus Vulcanus;

“ Ne me, Neptune terræ-quassator, hæc jube:

“ Misere utique pro-miseris etiam spon-siones ad-spondendum.

“ Quo-pacto ego te obligarim inter immortales deos,

“ Si Mars abierit, debito et vinculis elapsus?

Ver. 337 et 342. — χρυσῇ.] Barnesius edidit χρυσῇ. Quod eodem modo pronuntiandum. Vide ad II. i, 523.

Ver. 338. — Διόκτορος.] Διόκτορος τὰς ἀγγελί-ας. Schol. Apud Ovidium, “ Nuncius ales.” E-rist. XVI, ver. 68.

Ver. 339. Αἶ γὰρ τῷτο γένοιτο.] Hos aliquis ridens, “ In me, fortissime Mavors, “ Si tibi sunt oneri, vincula transfer;” ait.

Ovid. Art. amator. II, 585.

Ceterum refertur hoc in loco vocula, γὰρ, ad id quod elegantèr reticetur: “ Ne vincula me terre-factura existimes, Utinam ENIM ἔστω.”

Ver. 343. — ὦρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.] Al. ὦρτο μακάροισι θεοῖσι.

Ver. 348, 356. Τίσειν — τίσω.] Vide ad II. i, 508; et X, 19, 20.

Ver. 351. Δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγυαὶ ἐγγυά-αοι.] Tres hujus loci explicationes affert Eustathius; Τὸ δὲ, “ Δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγυαὶ ἐγγυά-αοι,” ἀπὸ τῆς, γὰρ κακῶν καὶ ἐγγυαὶ κακαὶ ὥς ἐγγυ-αοί, ὥς ἂν δὲν ὅτι ἐδὲ τὴν ἐγγυάαν δέδωκεν ἵνα τῇ φαι-λοτάτῃ Ἄρης — ἔτι μὲν δὲ φασιν, ὅτι δειλαί αἱ ἐγγυαὶ εἰσὶ, ταῖς δὲ δυστυχίαις, ὅτι δειλῶν ἀνδρῶν τὸ ἐγγυ-αοί, ὥς παύλα μὴ δέον ὅτι ἐγγυάαοι τινε, κατὰ τὸ ἐν Δειλοῖς ἐπιγράμματα, “ Ἐγγυάα· πάρα δ' ἄτα.” — φασιν — αἱ αἱ, ὅτι γὰρ δειλῶν καὶ εὐτελῶν, εὐτελεῖς ἐφύλασσε ἵνα καὶ αἱ ἐγγυαὶ, ὥς ἂν ἔχουσιν ἄγειν τὰς ἐγ-

γυαίας οἱ εὐτελεῖς ὥς ὁμοίως. Secundam harum ex-positionum secuti videntur Plutarchus, de septem Sapientum Convivio, in fine; Dionysius Halicarnas-sensis, περὶ τῶ Ὀμήρου ποιήσεως, § 19, sub initio; et Duportus in Gnomologiā ad hunc locum: Sed minùs rectè. Cum reliquā enim sententiā nullo modo congruit hæc interpretatio. Et præterea istā ratio-ne dicendum esset non, ἐγγυάαοι, sed, ἐγγυαὶ, uti et ipse deinceps addit Eustathius; Ἐγγυαὶ μὲν, φα-σιν, ὅτι δίδωκεν ἐγγυάαοι δὲ, ὅτι λαμβάνουσιν. (Vide suprā ad ver. 79, 81.) Porro neque alteræ Eustathii expositiones rem videntur attigisse. Optimam (ut opinor) hujus loci explicationem, inter plu-res subobscuras, affert Scholiastes; Αἱ ἵνα γὰρ κα-κῶν καὶ δειλῶν ἐγγυαὶ ὅτι αὐταὶ κακαὶ εἰσὶ, τὴν πίστιν ἵνα γὰρ τῇ τοιαύτῃ μηδὲν τρεῖς δυνάμεις. Nempe spon-siones pro iis, qui ad debiti solutionem adigi nequeant, nihil valere, neque cuiquam esse accipi-endas. Hoc nimirum et cum ipsius vocis ἐγγυάαοι sensu, et cum sequentibus aptè congruit. Quum enim pollicitus est Neptunus (infra ver. 355,) se ipsum, si aufugerit Mars, omnia persolutorum; Martem statim dimittit Vulcanus, ver. 358, 359.

Ver. 352. Πῶς ἂν ἐγὼ σε δέοιμι.] Aristarchus, notante Scholiaste, hoc in loco legit, “ Πῶς ἂν εὐ-δύοιμι;”

Ver. 353. — χρεὸς.] Eustathius in commenta-rio legit χρεὸς et infra ver. 355, χρεὸς.

Ver.

- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
 355 Ἥφαιστ', εἵπες γὰρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας
 Οἴχηθ' φεύγων, αὐτὸς τοι ἐγὼ ταῖδε τίσω.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεῖκλυτος Ἀμφιγυήεις·
 Οὐκ ἔστ', ὅδ' ἐοικε, τὸν ἔπος δ' ἐνήσαα.
 Ὡς εἰπὼν, δεσμὸν ἀνίει μένος Ἥφαιστοιο.
 360 Τὼ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν, κρατερῶ περ ἐόντος,
 Αὐτίκ' ἀναίξαντε, ὃ μὲν Θρήκῳδε βεβήκει,
 Ἥ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομμείδης Ἀφροδίτη,
 Ἐς Πάφον· ἐνθα δέ οἱ τέμνῳ βωμός τε θυήεις.
 Ἐνθα δέ μιν Χάριτες λῦσαν, καὶ χεῖσαν ἐλαίῳ
 365 Ἀμβρότω, οἷα θεὸς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας·
 Ἀμφὶ δὲ εἴματα ἔσαν ἐπήρατα, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰοδὸς ἄλδ' ἐκλυῖός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἥσιν ἀκχών, ἥδ' καὶ ἄλλοι
 Φαίηκες δολιχέρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
 370 Ἀλκίνοος δ' Ἀλίων καὶ Λαοδάμαντα κέλευσεν
 Μηνᾶξ ὀρχήσααθ', ἐπεὶ σφισιν ἔτις ἔριζεν.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἔν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο

Hunc autem rursus allocutus est Neptunus terræ-quassator;
 "Vulcane, etiam si enim Mars debitum renuens
 "Abierit fugiens, ipse tibi ego hæc persolvam.
 Huic autem respondit deinde inclytus Vulcanus;
 "Non fas-est, neque decet, tuam orationem abnuere.
 Sic locutus, vincula solvit robur Vulcani.
 Illi verò postquam è vinculis soluti erant, fortia licet essent,
 Statim proficientes, ille quidem in Thraciam ivit;
 Ad Cyprum verò pervenit risum-amans Venus,
 In Paphum; ubi scilicet ei lucus aræque odorata.
 Ibi autem ipsam Gratiae lavârunt, et unxerunt oleo
 Immortali, qualia diis gratiam-addunt semper existentibus:
 Vestesque induerunt amabiles, mirabile visu.
 Hæc utique cantor cantabat inclytus: at Ulysses
 Oblectabatur mente suâ audiens, atque etiam alii
 Phæaces longis-remis-utentes, re-nauticâ-inclyti viri.
 Alcinôus autem Halium et Laodamanta jussit
 Solos tripudiare, quoniam cum-ipsis nemo certabat.
 Hi igitur postquam pilam pulchram in manibus accepissent

Ver. 355. Ἥφαιστ', εἵπες γὰρ.] "Nè hanc ob causam recuses; Siquidem ENIM ἔστ'."

Ver. 359. Ὡς εἰπὼν, δεσμὸν ἀνίει.]

Vix precibus, Neptune, tuis captiva resolvit Corpora;

Ovid. Art. amator. II, 585.

Ibid. — εἰπὼν — μὲν — Ἥφαιστοιο.] Vide infra ad λ', 90, 91.

Ibid. — δεσμὸν ἀνίει.] Ita Henricus Stephanus et Vulgati. Barnesius autem ex editionum vetustiorum nonnullis, et ex Eustathio, edidit δεσμῶν ἀνίει et δεσμῶν Præli errorem esse contendit. Atqui firmatur vulgata lectio ex ver. 353 supra;

Εἰ κεν Ἄρης οἴχοιτο, χρεῖος κ' δεσμῶν ἀλύξας.

Et ex ver. 360;

Τὼ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν —

Ver. 361. Αὐτίκ' ἀναίξαντε, ὃ μὲν.] Ὅρα δ' ἐν τούτοις κ' τὸ καινοπρεπὲς τῷ, "Αὐτίκ' ἀναίξαντες, ὃ μὲν Θρήκῳδε βεβήκει, Ἥ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανεν." Eustath. Vide infra ad μ', 73. Ubi notandum, pro ἀναίξαντε legisse Eustathium ἀναίξαντας quo modo et edidit Barnesius. Utrumque hoc quidem in loco rectè dicitur. Vide ad II. α', 566.

Ibid. — ὃ μὲν Θρήκῳδε βεβήκει, Ἥ δ' ἄρα Κύπρον — ἐς Πάφον.] "Homere peint par-la le genie

"et le naturel de ces deux peuples. Mars va en Thrace, parce que les Thraces sont belliqueux; "et Venus va en Cypre, dont les habitans sont "mous et effeminez, et adonnez a l'amour." Dacier.

— Mars Threcen occupat; illa Paphon.

Ovid. Art. amator. II, 585.

Ver. 362. — φιλομμείδης Ἀφροδίτης.]

Dulce Venus risit —

Ovid. Epist. XVI, 83.

Ver. 363. Ἐς Πάφον· ἐνθα δέ οἱ τέμνῳ βωμός τε θυήεις.] Πάφον, πόλις Κύπρου. Schol.

Ipsa Paphum sublimis abit, sedesque revisit Læta suas; ubi templum illi, centumque Sabæo Ture calent aræ, fertisque recentibus halant.

Æn. I, 419.

Ibid. — τέμνῳ.] Τέμνῳ δὲ, γῇ δασυτομῶς, ὃ ἐστὶν δασυτεταμημένη ἡ γῆ περὶ τὴν. Καὶ νῦν μὲν ἱερὸν τούτου τέμνῳ. Κονὰς μὲν τοι κ' πᾶς τόπος, παρὰ τῷ Ποιητῇ, ὅς τ' ἄλλαν ἀφαιρῆται. Eustath.

Ver. 365. — ἐπενήνοθεν.] Postulat Temporum ratio, ut vox ἐπενήνοθεν hîc sit ex præterito ἐπενήνοθα potius quàm ex aoristo ἐπενήνοθεν. Vide ad II. α', 37; et β', 219.

Ver. 366. — ἐπήρατα.] Vide ad II. σ', 512.

F f

Ver.

- Πορφύρεον, πλὺ σφιν Πόλυς ποίησε δαΐφρων
 Τὴν ἕτερν ῥίπιασκε ποτὶ νέφρα σκίοεντα,
 375 Ἰδυθεὺς ὀπίσω· ὁ δ' ἄπ' οὐρανὸς ὑψὸς ἀερεῖς,
 Ῥηιδίως μεθέλεσκε, πάρος ποσσὶν ἕδας ἰκέα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σφαίρῃ ἀν' ἰθὺν περὶήσαντο,
 Ὀρχείωδ' ἔπειτα ποτὶ χθονὶ περὶ ἑλκυστοίρῃ,
 Ταρφέ' ἀμειβομένη· κῆροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι,
 380 Ἐξαότες καὶ ἀγῶνα, πολὺς δ' ὑπὸ κόμπος ὀρώρει.
 Δὴ τότε ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε δῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 Ἡ μὲν ἀπέλησας βητάρμονας εἶναι δέξινυς,
 Ἡ δ' ἄρ' ἐτοῖμα τέτυκτο· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
 385 Ὡς φάτο· γήθησεν δ' ἱερὸν μὲν Ἀλκινόοιο·
 Αἶψα δὲ Φαίηκεσσι φιληρέτμοισι μετῆδα·
 Κέλνυτε, Φαίηκων ἡγήτορες, ἡδὲ μέδοντες·
 Ὁ ξείνος μάλα μοι δοκεῖ πεπνυμένος εἶναι.
 Ἀλλ' ἄγε, οἱ δῶκεν ξεινίην, ὥς ἐπεικέες·
 390 Δώδεκα γὰρ χεῖρ' ἔδμεν ἀριπρεπέες βασιλῆες
 Ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαίδεκατ' δ' ἐγὼ αὐτός·
 Τῶν οἱ ἕκαστος φᾶρος εὐπλυνές, ἡδὲ χιτῶνα,

Purpuream, quam ipse Polybus fecerat prudens:

Hanc alter jactabat ad nubes umbras,

Flexus retrò; alter autem à terrâ in altum elevatus,

Facile receptabat, antequam pedibus in solum venisset.

At postquam pilâ in rectum-jaciendâ periculum-fecissent,

Saltabant deinde in terrâ almâ,

Frequentèr alternantes; juvenes verò applaudebant ceteri,

Stantes in certamine: multus autem strepitus subortus est.

Tum verò Alcinòum allocutus est nobilis Ulysses;

"Alcinòe rex, omnium clarissime populorum,

"Sanè quidem pollicitus es tripudiatōres esse optimos;

"Sanè autem proinde perfecta sunt: stupor me tenet insipientem.

Sic dixit; letata autem est sacra vis Alcinòe;

Statimque Phæaces remigii-studiosos allocutus est;

"Audite, Phæacum ductores atque principes:

"Hospes mihi valde videtur prudens esse.

"Verum agite, ei demus hospitale-munus, uti par est:

"Duodecim enim in populo præclari reges

"Principes imperant, tertius-decimus autem ego ipse.

"Horum singuli ei vestem benè-lotam et tunicam,

Ver. 374, 376. — ῥίπιασκε — μεθέλεσκε.] Vide ad Il. β', 221; et π', 363.

Ver. 376. Ῥηιδίως μεθέλεσκε, πάρος ποσσὶν.] Ἡ γὰρ ἀναπνοή τις καὶ ἐστὶ μετὰ τὴν ἀν, μετελάμβαναι. Καὶ ἡ ἰθὺς παλαιὸν ἔστιν παίζω. Eustath.

Ver. 377. — σφαίρῃ.] Al. σφαίρῃ.

Ibid. — ἀν' ἰθὺν.] Al. ἀν' ἰθὺν.

Ver. 378. — δὴ ἔπειτα.] Ita edidit Henricus Stephanus. Atque ita habet Eustathius et in contextu et in commentario. Al. δὴ ἔπειτα. Vide suprâ ad α', 290.

Ver. 379. Ταρφέ' ἀμειβομένη.] Οἱ Φαίηκες δὲ παρ' Ὀμήρῳ, καὶ ἀπὸ σφαίρας [Casaubonus legendum contendit, καὶ ἀπὸ σφαίρας ἢ μὲν σφαίρας] ἀρχόντο. Καὶ ὀρχήνται πρὸς ἀνὰ μίαν πυκνῶς τῆτο γὰρ ἐστὶ τὸ, "Ταρφέ' ἀμειβομένη," ἄλλοι ἐφιστάμενοι καὶ ἐπικροτούντων τοῖς λιχανοῖς δακτύλοις, ὅ φησι λιχεῖν. Athenæus, lib. I, cap. 13.

Ibid. — ἀμειβομένη.] Legitur et ἀμειβομένη, notante Henrico Stephano. Atque ita legit Athenæus loco jam citato. Quod hîc quidem perinde est. Vide ad Il. α', 566.

Ibid. — ἐπελήκεον.] Athenæus, loco jam citato,

exponit, ἐπικροτούντων τοῖς λιχανοῖς δακτύλοις. Casaubonus verò in annotationibus ad istum locum, cur ita explicetur, "neque video equidem (inquit) causam, neque puto ullam esse. Nam λη καὶ Ionicum est pro λακίῳ, hoc autem manifestè factitium verbum est, ut κλυτῷ, δακτύλῳ, ψοφίῳ, σμαραγίῳ, κελαρύζῳ, φλοῖστῳ, et alia multa." Similiter Eustathius: Τὸ δ', "ἐπελήκεον," δηλοῖ μὲν τὸ ἐπικροτεῖν. Ὀνοματοποιίας δὲ τῆς τῆς. Καὶ γίνονται ἀπ' αὐτῆς καὶ τὸ λακίῳ οἶον, "λάκας δὲ ὁστία." Sic et in sequenti versu; "πολὺς δὲ ὑπὸ κόμπος ὀρώρει." Vide ad Il. δ', 455.

Ver. 380. — κόμπος.] Al. δῆπος.

Ver. 383. Ἡ μὲν ἀπέλησας.] Προτείνω, ὑπὸ τῆς, ἐκκαυχῶ. Schol. Sic Il. ψ', 872;

Δαίτῃ δὲ ἡπέλησεν ἐκκαυχῶ Ἀπόλλωνι

Ἀρῶν πρωτογόνων ῥέειν κλειτὴν ἐκατόμβην.

Cæterum MS à Tho. Bentleio collatus hîc habet, Ἡ μὲν ἐπηγίλα.

Ibid. — βητάρμονας.] Vide suprâ ad ver. 250.

Ver. 384. Ἡ δὲ ἄρ' ἐτοῖμα τέτυκτο.] Φανερά ἢ, ἔτι καὶ ἔχει. Schol. Al. Ταῦτα δ' ἐτοῖμα τέτυκτο.

Ver. 391. — τρισκαίδεκατ'.] Al. τρισκαίδεκατος.

Ven.

Καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμήντ'·
 Αἶψα δὲ πάντα φέρωμιν ἀολλέες, ὅφρ' ἐνὶ χερσὶ
 395 Ζεῖνος ἔχων, ἐπὶ δόρπον ἵη χαίρων ἐνὶ θυμῷ.
 Εὐρύαλος δὲ εἰ αὐτὸν ἀρεσάσθω ἐπέεσι
 Καὶ δῶρω· ἐπεὶ ἔτι ἔπ' κατὰ μοῖραν εἴπεν.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκέλευον·
 Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρῆξαν κήρυκα ἕκαστ'·
 400 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 Τοιγὰρ ἐγὼ τ' ξεῖνον ἀρέσσομαι, ὥς σὺ κελεύεις·
 Δώσω οἱ τόδ' ἄορ παγχάλκεον, ᾧ ἐπὶ κόπη
 Ἀργυρῆ, κολεὸν δὲ νεοπρίστ' ἐλέφαντ'·
 405 Ἀμφιδεδίγη· πολέος δὲ οἱ ἄξιον ἔσται.
 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθη ξίφ' ἀργυρόηλον,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε· ἔπος δ' εἴπεις τι βέβακ'·
 Δεινὸν, ἄφαρ τὸ φέροιν ἀναρπάξασαι ἄελλαι.

“ Et auri talentum ferte pretiosi :
 “ Statim verò omnia portemus con-
 ferti ; ut in manibus
 “ Hospes habens ad cœnam veniat
 gaudens in animo.
 “ Euryalus autem eum ipsum placet
 verbis,
 “ Et dono ; quoniam nequaquam de-
 centè locutus est.
 Sic dixit : illi autem omnes approba-
 bant, et hortabantur ;
 Donaque portatum præmiserunt præ-
 conem singuli.
 Huic autem rursus Euryalus respon-
 dit, dixitque ;
 “ Alcinoë rex, omnium clarissime
 populorum ;
 “ Equidem ego hospitem placabo,
 sicut tu jubes :
 “ Dabo ei hunc ensẽ totum-ære-
 um, cui est manubrium
 “ Argenteum, vagina autem recens-
 secti eboris
 “ Circundata est : magni autem ei
 pretii erit.
 Sic fatus, in manibus posuit ensẽ
 argenteis-clavis-distinctum,
 Et ipsum allocutus verba alata dixit ;
 “ Gaude, pater ô hospes ; verbum
 verò si quod temerè dictum est
 “ Grave, statim illud auferant ab-
 reptum procellæ.

Ver. 393. — ἐνείκατε.] *Al.* ἐνέγκατε.
 Ver. 394. — ἀολλέες.] MSS nonnulli à *Tho.*
Bentleio collati, ἀολλέαι.
 Ver. 396. Εὐρύαλ' δὲ εἰ αὐτὸν ἀρεσάσθω.] Edi-
 tiones plurimæ hîc habent *εἰαυτὸν*, vertuntque, “ *seip-*
 “ *sum* : ” Quod sententiam planè pessundat. “ Nec
 “ dubito ” inquit *Henricus Stephanus* “ quin ad
 “ fulciendam versùs mensuram, à quibusdam, de
 “ ejus sententiâ non cogitantibus, ex αὐτὸν factum
 “ fuerit *εἰαυτὸν*. ” Ipse itaque Εὐρύαλ' ὃ αὐτὸν ἀ-
 ρεσάσθω edidit ; quo modo in commentario citat
Eustathius. Verùm ut vocula ὃ etiam extra cæsura-
 ram, sequente neque Consonanti neque vocali aspi-
 ratâ, producat ; (id quod virum eruditum non
 fugit ;) valdè durum est. *Berglerus* in *Præfatione*
ad Iliad. Edit. Wetsten. “ Ego ” inquit “ cre-
 “ derem scribendum, Εὐρύαλος δὲ εἰ αὐτὸν, *illum*
 “ *ipsum* ; ut ὃ hoc loco idem significet quod in
 “ *Il. σ', 119*, Ἀλλὰ εἰ μοῖρα δάμασσι. — Sic ef-
 “ fet pleonasmus alterutrius Pronominis. ” Atque ita
 edidit *Barneſius* ; verâmq̃ue contendit esse lectionem.
 Sed et hoc satis videtur invenustum. Meliùs paulò
 Editiones *Cantabrigiensis* 1664, et *Oxonienſis* 1705,
 quæ habent Εὐρύαλ' ὃ καὶ αὐτὸν. Ad sententiam
 autem omnium potissima altera *Bergleri* conjectura ;
 nempe ut legatur Εὐρύαλ' δὲ εἰ αὐτὸς ἀρεσάσθω.
 Verùm cùm lectionem hanc nulla (quòd sciam) ag-
 noscant Exemplaria ; alterâque ista, “ Εὐρύαλ' ὃ

“ καὶ αὐτὸν ἀρεσάσθω, ” parùm idoneâ nitatur aucto-
 ritate ; *Barneſii* Textum non muto.

Ver. 399. — ἄρ.] Proinde —
 Ver. 403. — παγχάλκεον.] *Al.* παγχρύσειον.
 Ver. 404. — κολεὸν ὃ νεοπρίστ' ἐλέφαντ'· Ἀμ-
 φιδεδίγηται.]
 — atque habilem vaginâ aptarat eburnâ.

Æn. IX, 305.
 Ver. 408. Χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε.] *Barneſius* edidit
 Χαῖρε, πατὴρ ὦ ξεῖνε. Sed nihil opus. Vide ad
Il. α', 51. Cæterùm legendum conjicit vir idem
 eruditus, Χαῖρε, πατὴρ ὃ ξεῖνε. Satis inficetè.
Ibid. — εἴπεις τι βέβακται Δεινὸν, ἄφαρ τὸ.]

εἴ τι κακὸν νῦν
 Εἴρηται· τὰ ὃ πάντα θεοὶ μεταμύλια θεῖν.

Iliad. δ', 362.
Ibid. — βέβακται.] Πεφλυάγηται. “ *Εὐθεν καὶ βάζ,*
 ὃ κράκτες, παρὰ τὸ βάζειν. *Schol.* Cæterùm *Plu-*
tarchus, Quæst. Platonicæ, sub finem, citat λέλειπ’].

Ver. 409. — ἄφαρ τὸ φέροιν ἀναρπάξασαι ἄελ-
 λαι.] Haud dissimiliter *Horatius* ;

— tristitiam et metus
 Gradam protervis in Mare Creticum
 Portare ventis —

Carm. lib. I, Od. xxvi, ver. 1.

Et *Catullus* ;
 Irrita ventosæ linguens promissa procellæ.

De Nuptiis Pelei et Thetidos, ver. 54.
 F f 2 Ver.

- 410 Σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τ' ἰδέειν, καὶ πατρίδ' ἰκέσθαι,
 Δοῖεν· ἐπειδὴ δὴ δὴ φίλων ἀποπήματα πάσχεις.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Καὶ σὺ, φίλος, μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν·
 Μηδὲ τί τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
 415 Τύττω, ὃ δὴ μοι δῶκας ἀρεσάμεν' ἐπέεσσιν.
 Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὅμοισι θέτο ξίφος ἀργυρόηλον.
 Δύσετό τ' ἥελιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆεν·
 Καὶ τά γ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγαυοί·
 Δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμον' Ἀλκινόοιο·
 420 Μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα.
 Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μὲν Ἀλκινόοιο·
 Ἐλθόντες δὲ χαθίζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι.
 Δὴ ῥα τότε Ἀρήτιν προσέφη μὲν Ἀλκινόοιο·
 Δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ, ἥ τις ἀρίστη·
 425 Ἐν δ' αὐτῇ θές φᾶρος εὐπλυνές, ἥδ' ἑ χιτῶνα.
 Ἀμφὶ δέ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἵηνατε, θέρμελε δ' ὕδωρ,
 Ὅφρα λοισσάμενός τε, ἰδὼν τ' εὖ κείμενα πάντα
 Δῶρα, τὰ οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ' ἐνεικασ·
 Δαιτί τε τέρπη, καὶ αἰδοῖς ὕμνον ἀχέων.
 430 Καὶ οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλυσον ἐμὸν περικαλλές ὁπάσσω,
 Χρύσειον, ὅφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα
 Σπένδῃ ἐνὶ μεγάρῳ Διὶ τ', ἄλλοισιν τε θεοῖσιν.
 Ὡς ἔφατ'· Ἀρήτη δὲ μετὰ δμῶσιν ἔειπεν,
 Ἀμφὶ πυρὶ γῆσαι τρίποδα μέγα, ὅττι τάχιστα.
 435 Αἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἔτασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ·

Ver. 414. Μηδὲ τί τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο.] Eustathius hoc ita accipit, ac si optet Ulysses, Sibi nunquam, ut ense utatur, opus fore. Τύττω δὲ (inquit) πρὸς ἀποτροπιασμὸν ἰρήνη μὴ καὶ ἐπὶ κακῷ ἢ τῷ ξίφει δοῖεν ἀποσείναι δυστυχίας. Εὐχεται γὰρ Ὀδυσσεύς μὴ διαφθεῖναι ποτὶ τῷ ξίφει τύττω, ἀλλ' ἀπὸ τῆς φυλάξεως αὐτό. Verum, ut vim voculae τοι o-mittamus, cum voce ποθὴ parum aptè congruit hæc interpretatio: Et præterea non erat Ulysses hoc in loco sibi, sed Euryclo benè optaturus. Sententiam rectè (ut opinor) explicat Spondanus; "Uti nam te Deus sic felicitet et fortunet, ut nunquam hujus ensis, quo me donas, penuriâ labores."

"Tibi autem dii uxorem videre, et in patriam redire,
 "Dent, quandoquidem diu procul ab amicis ærumnas pateris.
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
 "Et tu, amice, valdè gaude; dii verò tibi felicia dent;
 "Neque amplius tibi ensis desiderium posthac fiat
 "Hujus, quem jam mihi dedisti ubi-placâsses verbis.
 Dixit utique, et circa humeros sibi-pofuit ensè argenteis-clavis-distinctū. Occidebat autem sol, et ei incluta dona aderant:
 Et hæc in domum-Alcinœi tulerunt præcones illustres:
 Suscepta autem filii eximii Alcinœi,
 Matrem juxta venerandam posuerunt perpulchra dona.
 Illis autem præibat sacra vis Alcinœi:
 Profecti verò sedebant in altis solîis.
 Tunc utique Areten allocuta est vis Alcinœi;
 "Agè, mulier, fer arcem perpulchram, quæ optima;
 "Inque eâ pone vestem benè-lotam et tunicam.
 "Et ei super ignem ahenum calefacite, tepefacitèque aquam;
 "Ut ubi et laverit-se, et viderit benè posita omnia
 "Dona, quæ ei Phæaces eximii huc tulerunt,
 "Conviviòque oblectetur, et cantilenæ melos audiens.
 "Atque ei ego hoc poculum meum perpulchrum præbebo,
 "Aureum; ut mei memor diebus omnibus
 "Libet domi-*sum* Jovique, aliisque Diis.
 Sic ait; Arete autem ancillis dixit,
 Ut super ignem ponerent lebetem magnum quàm celerrimè.
 Hæc autem lavacralem lebetem posuerunt super ignem ardentem:

Ver. 417. Δύσετο.] Al. Δύσατο.

Ver. 427. — λοισσάμενός τε.] Al. λοισσάμενός γε.

Ver. 430. Καὶ οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλυσον.] Ἐν τούτοις ὁ Ἀλκίνοος ἐμφαίνει καὶ τὸ ποσὸν τῶν ταλάντων μὴ εἶναι πολὺ. Ἐκάστῃ γὰρ ἑκατὸν βασιλείων [suprà ver. 393.] ταλάντων δωρησάμενός, αὐτοῖς χρύσειον δίδωσιν ἄλυσον. Eustath.

Ver. 432. Σπένδῃ οἱ μεγάρῳ Διὶ.] Τύττω δὲ σπένδῃ εἶπε. Σπένδῃ γὰρ δίδωσιν, ἵνα μὴ δέξῃ προσονοιδίῃ τῷ ξίφει τὸ οἰοποτεῖν. Eustath. Observatione, ut mihi quidem videtur, satis ineptâ.

Ver. 435. — ἔτασαν.] Vide ad Il. μ', 55. Al. ἔτασαν. Quæ fortè et verior lectio. Ita enim in

- Ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἐλῦσαι.
 Γάστρῳ μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμελον δ' ὕδωρ.
 Τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
 Ἐξέφερεν θαλάμοιο, τίθη δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
 440 Ἐδῆτα, χρυσόν τε, τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.
 Ἐν δ' αὐτῇ φάρος θῆκεν, καλὸν τε χιτῶνα,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
 Αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵηλον,
 Μήτηρ τοι καθ' ὁδὸν δηλήσεται, ὅππότεν αὖτε
 445 Εὐδῆσα γλυκὺν ὕπνον, ἴων ἐν νηὶ μελαίνῃ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκυσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Αὐτίκ' ἐπήρτυε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵηλε
 Ποικίλον, ὃν ποτέ μιν δέδασε φρεσὶ πότνια Κίρκη.
 Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λῦσααζ ἀνωγεν,
 450 Ἐς ῥ' ἀσάμινθον βάνθ'· ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἴδε θυμῷ
 Θερμὰ λοέτρ'· ἐπεὶ ἔτι κομιζόμενός γ' ἐθάμιζεν,
 Ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυψίδος ἠὲ χόμοιο.
 Τόφρα δὲ οἱ κομιθεῖ γε, θεῶ ὥς, ἔμπεδος ἦεν.
 Τὸν δ' ἐπεὶ ἔν δμῳαὶ λῦσαν, καὶ χεῖσαν ἐλαίῳ,
 455 Ἀμφὶ δὲ μιν χλαῖναν καλὴν βάλλον ἠδὲ χιτῶνα,
 Ἐκ ῥ' ἀσάμινθος βὰς ἄνδρας μετὰ οἶνοποτῆρας
 Ἦῖε· Ναυσικαὰ δὲ, θεῶν ἀπο κάλλ' ἔχουσα,

Aquâque infuderunt, subtusque ligna accendebant allata.

Alvum quidem tripodis ignis ambibat, calefiebatque aqua :

Interea verò Arete hospiti perpulchram arcam

Efferebat è thalamo, imposuitque pulchra dona,

Vestes, aurumque, quæ ei Phæaces dederant :

In eâ porro pallium imposuit, pulchramque tunicam,

Et ipsum allocuta verba alata dixit ;

“ Ipse nunc vide de-operculo, statim verò vinculum inde,

“ Nè quis tibi in itinere damnum-afferat, cum fortè

“ Dormieris dulcem somnum, profectus in nave nigrâ.

Cæterum postquam hoc audisset prudens nobilis Ulysses,

Statim aptavit operculum, celeriterque vinculum indidit

Varium, quod olim eum docuit in-animo veneranda Circe.

E-vestigio autem ipsum mulier-æconoma lavari iussit,

In balneum ingressum ; ille verò libenter vidit animo

Calida lavacra ; quoniam neutiquam curatus scilicet frequentèr-fuerat,

Ex-quo reliquerat domum Calypsus comas-pulchræ :

Tunc autem ei curatio, tanquam deo, perpetua erat.

Hunc verò postquam ancillæ lavassent et unxissent oleo,

Circaque ipsum lænam pulchram jecissent atque tunicam,

E balneo utique egressus viros ad vinipotatores

Ibat : Nauficaa verò, à diis pulchritudinem habens,

in omnibus legitur *Iliad.* σ', 346, ubi idem versus occurrit; atque ita hic habet MS à *Tho. Bentleio* collatus.

Ver. 436. Ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν.] Ita edidit *Barnesius* ex *Iliad.* σ', 347. *Vulg.* ἔχουσαν.

Ver. 438. Τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν.] Vide ad *Il.* μ', 12. *Barnesius* minus rectè, Τοφράδ'.

Ver. 443. — ἐπὶ δεσμὸν ἵηλον.] Παλαιὸν δὲ, φασιν, ἵηλον, κατασφαλίζον δεσμούς. Ἡ κλειὴ γὰρ νωτίων. *Eustath.*

Ver. 444. — ὅππότεν.] *Al.* ὅππότεν ἄν.

Ver. 448. — ὃν ποτέ μιν δέδασε.] Ἐδίδασκεν, ἀπὸ τοῦ τὸν ἵπαιρος αὐτῷ [infra κ', 47,] λῦσαι τὸ τῷ ἀσκή δεσμός. *Schol.* Quod longè videtur petitum. Cæterum *Didas* hoc in loco non est à *Perfetto* *Didas*, quo modo non constaret Temporum ratio; sed, aut ex *Imperfetto* verbi ficti *Didas*, aut ex *Aoristo* secundo *Didas*, per reduplicationem, ut in voce ταγών, *Iliad.* α, 591; ε, 23: Rectèque proinde exponit *Scholias* *Edidas*. Vide ad *Il.* α, 37; et γ, 346.

Ibid. — δίδας φρεσὶ πότνια Κίρκη.] *Barnesius*, vulgatas versiones secutus, reddit, “ Docuerat ingenio veneranda Circe.” Verum cum “ φρεσὶ πότνια” sit phrasis prorsus inusitata, vocem φρεσὶ ad præcedentem *Didas* potius referendam crediderim, ut sit sententia; “ Quo ei animum instruxerat veneranda Circe.”

Ver. 449. Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη.] Πάντα δ' ἂν ἀκριβὲς ὀμνέω, καὶ τὸ μικρὸν τῷτο εἰ παρέλπει, τὸ δὲ διὰ διερπεύσαντα τὸ σωμάτιον καὶ λασάμενον εἶναι πρὸς τὸ δίδωαι. Ἐπὶ τ' ἔν τῷ Ὀδυσσεύς εἶπε πρὸ τ' παρὰ Φαίητι θοῶς, “ Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λῦσααζ ἀνωγεν.” — Ἀπρεπὲς γὰρ ἦν, φησὶν Ἀριστοτέλης, ἡκεῖν εἰς τὸ συμπόσιον σὺν ἰδρωτὶ πολλῷ καὶ κοινοτάτῳ. *Athenæus*, lib. IV, cap. 27. Vide et supra ad γ, 174.

Ibid. Αὐτόδιον.] Παραχρήμα, ἐξ αὐτῆς ὁδῆς, ὅτε ἀλλαχὲ πρὸς χαριδέντα ἢ αὐτόδιος, πρὶν ἀλλαχὲ πορεύεσθαι, καὶ τὸ δίδωαι τὴν κλειὴν τῷ Ὀδυσσεύς. *Schol.*

Ver. 452. Ἐπειδὴ λίπε δῶμα.] Vide ad *Il.* ψ, 2.

Ver. 456. — ῥ'.] Ut fieri solet. —

Ver.

- Στῇ ῥα ὦδ' ἑσθλὸν τέγεα πύκα ποιητοῖο.
 θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρῳσα,
 460 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Χαῖρε, ξεῖν', ἵνα καί ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ
 Μήσῃ ἐμεῖ, ὅτι μοι πρώτη ζωάγρι' ὀφέλλεις.
 Τὴν δ' ἀπαμύδμενος προσέφη πολύμηλις Ὀδυσσεύς·
 Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 465 Οὕτω νῦν Ζεὺς θεῖη ἐρίγδυπος πόσις Ἥρης,
 Οἴκαδ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἡμᾶς ἰδέσθαι.
 Τῷ κέν τοι κακείθι, θεῶ ὦς, εὐχετοῶμιν
 Αἰεὶ ἡματα πάντα· σὺ γὰρ μ' ἐβίωσας, κέρη.
 Ἡ ῥα, καὶ ἐς θρόνον ἵζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 470 Οἱ δ' ἤδη μοίρας τ' ἐνεμον, κερῶντό τε οἶνον.
 Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἐρίηρον αἰδῶν,
 Δημόδοκον, λαοῖσι τετιμένον· εἶσε δ' ἄρ' αὐτὸν
 Μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
 Δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμηλις Ὀδυσσεύς,
 475 Νώτε σποπροταμών· ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο
 Ἀργιόδοτον υἱὸς, θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφή·
 Κήρυξ, τῇ δὴ τῆτο πόρε κρέας, ὄφρα φάγησι,
 Δημοδόκῳ, καί μιν προσπύξομαι, ἀχνύμνός περ.
 Πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν αἰδοῖ
 480 Τιμῆς ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδῶς, ἔνεκ' ἄρα σφείας
 Οἴμας Μῦσ' ἐδίδαξε· φίλησε δὲ φύλον αἰδῶν.
 Ὡς ἄρ' ἔφη κήρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
 Ἡρώϊ Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.

Ver. 462. Μήσῃ.] Al. Μήσκη.

Ibid. — ἐμεῖ.] Al. ἐμῷ.

Ibid. — ζωάγρι.] Ταῦτα ἴσως τ' ζωῆς ἐφελόμην.

Schol. Vide suprā ad ver. 332.

Ver. 464. — θυγάτηρ.] Al. θυγάτηρ.

Ver. 471, 477, 482. Κήρυξ.] Vide suprā ad ver. 47.

Ibid. — ἦλθεν, ἄγων.] Al. ἦλθε, φέρων.

Ver. 475. — σποπροταμών.] Al. σπὸ προταμών.

Ver. 479. Πᾶσι τῶν ἀνθρώπων — αἰδοῖ Τιμῆς ἔμμοροί εἰσι ἔσθ.] Ἄρα πάντας ἀνθρώπων καὶ εἰς Ὀμήρου ὡς εἶναι καὶ αὐτὸν Μῦσαι τε φίλον, καὶ μυσοδίδακτον, καὶ αἰδοῖν, ὅτι ἐπιτυχὴ τιμῆς, ὅτι εἰς τιμῆς τῆτο

τῷ ὁ τιμῆς ἔμμορος. Eustath. Vide suprā ad ver. 74; et infrā ad ver. 489.

Ver. 480. — ἔνεκ' ἄρα σφείας Οἴμας μῦσ' ἐδίδαξε.] Ὡς περ διδοῖς Ὀμήρου ὑπὲρ ἑαυτοῦ, μή τις αὐτὸν φῇ παρ' ἑτέρῳ τι μεμαθημένος, ἀλλὰ μὴ παρ' αὐτῶν τῶν Μυσῶν. Aristides. Orat. pro Rhetor. Tom. III. Σωφρον δὲ τι ἦν τὸ τῶν αἰδῶν γένος, καὶ φιλοσοφῶν ἀνδρῶν ἐπέχον. Κοινῶς δὲ πᾶσι πάντας τῶν αἰδῶν αἰδοῖς τοῖς ἀνθρώποις εἶναι φησὶ. "τ' ἔνεκ' ἄρα σφείας Οἴμας Μῦσ' ἐδίδαξε, φίλησε τε φύλον αἰδῶν." Athenaeus, lib. I, cap. 12.

Ver. 483. Ἡρώϊ.] Nonnulli habent Ἡρώ. Vide suprā ad ζ, 303.

Ver.

Stetit juxta postes tecti pulchrè fabricati:

Admirabatur autem Ulyssēm oculis aspiciens,

Et ipsum allocuta verba alata dicebat;

"Salve, hospes, ut etiam olim, cum fueris in patriâ terrâ,

"Memineris mei, quod mihi primæ vitæ-conservatæ-pretium debes.

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulyssēs;

"Nausicaa, filia magnanimi Alcinoi,

"Sic nunc Jupiter det altitonans maritus Junonis,

"Domumque ut veniam, et reditū diem videam:

"Ita tibi etiam illic, deo veluti, vota-fecerim

"Semper diebus omnibus: tu enim me servasti, puella.

Dixit, et in thronum sedit juxta Alcinoi regem.

Hi verò jam portiones distribuebant, miscébantque vinum.

Præco autem propè venit, ducens amabilem cantorem,

Demodocum, populo honoratum; collocavitque ipsum

In medio convivarum, ad columnam longam acclinatum.

Ac tunc præconem allocutus est solers Ulyssēs,

A tergo parte-abscisâ; multum verò supererat

Albis-dentibus suis, florida autem erat circum pinguedo;

"Præco, accipe jam, hanc præbe carnem, ut comedat,

"Demodoco; et ipsum complectar, mæstus licet.

"Omnibus enim hominibus terrestribus cantores

"Honoris compotes sunt et reverentia; eò quod ipsos

"Cantus Musa docuit; amavitque genus cantorum.

Sic dixit; præco autem ferens in manibus posuit

Heròi Demodoco: is autem accepit, gaudebatque animo.

- Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 485 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι' καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Δὴ τότε Δημόδοκον προσέφη πολύμηλις Ὀδυσσεύς·
 Δημόδοκ', ἔρχοχα δὴ σε βροτῶν αἰνίζομ' ἀπάντων·
 Ἡ σέ γε Μῦσ' ἐδίδαξε, Διὸς παῖς, ἢ σέ γ' Ἀπόλλων·
 Λίλυ γὰρ κτ' κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον αἰεῖεις,
 490 Ὅσο' ἔρξαντ', ἐπαθόν τε, καὶ ὅσο' ἐμόγησαν Ἀχαιοί·
 Ὡς τέ περ ἢ αὐτὸς παρεὼν, ἢ ἄλλω ἀκύνσας.
 Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππευ κόσμον αἶσον
 Δωρατίην, τ' Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθῆνῃ,
 Ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν, δόλον, ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεύς,
 495 Ἀνδρῶν ἐμπλήσας, οἳ Ἴλιον ἐξάλαπαζαν.

Ver. 487. — ἔρχοχα δὴ σε βροτῶν αἰνίζομ' ἀπάντων.] Ἐγώ γε εἰς τὰς Ὀμήρου Φανίας ἐμπιστῶν, οὐκ ἔχω παρ' ἑμαυτῇ τὴν ἀνδρῶν ἐπαινεῖσαι, ἀλλὰ κατὰ τὴν διήσομαι αὐτῇ ἐπιδοῦναι μοι τὴν ἐπὶ τῶν ἰνὰ μὴ ἀποφθεῖραι τὴν ἐπαινον ψυχῇ λόγον. — ἔρχοχα δὴ σε βροτῶν, ὃ Ὀμήρου, "αἰνίζομαι πάντων." Ἡ σέ γε Μῦσα διδάξει ἔσθ'.

Maximus Tyrius, Differtat. XVI, haud longè ab initio.

Ver. 488. Ἡ σέ γε Μῦσ' ἐδίδαξε, Διὸς παῖς, ἢ σέ γ' Ἀπόλλων.]

Ἐκ τῆς Μυσῶν καὶ ἐκ τῆς Ἀπόλλωνος.

Ἀνδρῶν αἰδοῖ ἐπὶ χόλον, καὶ καθαίρει.

Hesiod. Theogon. ver. 94.

Μῦσαι γὰρ μ' ἐδίδαξαν ἀνέσφατον ὕμνον αἰεῖν.

Id. Erg. καὶ Ἡμῶν. II, 280.

Cæterum verum hunc malè vertit Barnesius; "SIVE te Musa DOCUERIT, SIVE Apollo."

Ibid. — ἢ σέ γ' Ἀπόλλων.] De posterioris istius "σι" elegantia, vide suprâ ad β', 326; et ad II. γ', 409.

Ver. 489, 491. Λίλυ γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον αἰεῖεις. — Ὡς τέ περ ἢ αὐτὸς παρεὼν.] Δῆλον δ' ὡς αὐτὸν ἐνοπτερίζει ὁ Ποιητὴς καὶ ἐν τέτοις, ὅς θεὸς αἰδοῖς εἶναι δοκεῖ. ὡς καὶ αὐτὸς ἐν Μυσῶν ὃ Ἀπόλλωνος ἄδων ἐκείνῳ οἷς ἔτε αὐτὸς παρῶν, ἔτε ἄλλω ἀνθρώπῳ παρατυχόντι ἤκαστος εἰς τὸ πᾶν, ἀλλὰ μικραῖς τισιν ἰσορίας παρακολυθήσας, ἢ καὶ τὸ πᾶν ἐν Μυσῶν μαθὼν, μετὰ γὰρ ἔγραψε, ἀποκαλύπτει τὰ πολλὰ πλάσμασι πινυνοῖς. Eustath.

Ver. 492. Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι.] Καὶ τὸ Ὀδυσσεύς τῇ καθαυτῇ προετίλπει πεποιμένον, "Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππευ κόσμον αἶσον," καλῶς ὑφ' ἑμαυτῇ τὸ παρὰ τὴν σωφρόνῃ καὶ ἔνδον ἔχοντων χῆμαι λαμβάνειν τὰς μουσικὰς καὶ ποιητικὰς τὰς ὑποθέσεις. Plutarch. de audiendis Poëtis.

Illi verò ad cibos paratos appositos manus extenderunt.

Cæterum postquam potas et cibi desiderium exemissent,

Tum verò Demodocum allocutus est solers Ulysses;

"Demodoce, longè sanè te supra-mortales laudo omnes:

"Aut te Musa docuit, Jovis filia, aut te Apollo;

"Valdè enim accuratè Achivorum fatum canis,

"Quanta fecerint, passique sint, et quanta laborarint Achivi:

"Tanquam alicubi aut ipse præsens fueris, aut ab alio audieris.

"Verùm age jam perge, et equi apparatus canta

"Lignei, quem Epeus fecit cum Minervâ,

"Quem quondam in arcem, dolum, duxit nobilis Ulysses,

"Viris impletum, qui Ilium diripuerunt.

Ibid. — ἵππου — Δωρατίην, τ' Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθῆνῃ.]

Φανέως Ἐπειὸς, μηχαναῖσι Παλλάδος, Ἐγκύμον' ἵππον τοῦ χιανὸν ξυναρμόσας,

Πύργων ἐπεμψεν ἐντὸς ὀλίβριον βάφει.

Ὅθεν πρὸς ἀνδρῶν ὑστέρων κληθήσεται Δέριος ἵππος κρυπτόν ἀμπύχων δόρυ.

Euripid. Troad. ver. 10.

Nec clàm durateus Trojâ Pergama partu Inflammâset equus nocturno Grajugenarum.

Lucret. Lib. I, ver. 477.

Instar montis equum, divinâ Palladis arte, Ædificant; scellâque intexunt abiete costas.

Æn. II, 15.

Ἴππος δὲ ὁ καλέμενος Δέριος ἀνάκειται [ἐν τῇ Ἀθηναίων ἀκρόπολει] χαλκῆς. Καὶ ὅτι μὴ τὸ πῶμα τὸ Ἐπειὸς μηχανήμα ἢ ἐς ἀγέλευσιν τῶν τεύχεων, οἷον ὅς τις μὴ πᾶσαν ἐπιφέρει τοῖς Φριξίν ἐνθυσίαν. Λέγεται δὲ ἐς τε ἐκείνῳ τὸ ἵππον, ὡς τὸ Ἑλλήνων ἔδωκεν ἔχει τὰς ἀρίστες καὶ δὴ ἐν τῇ χαλκῇ τὸ ὅλημα ἐστὶ κατὰ ταυτὰ καὶ Μενελάου καὶ Τεύκρου ὑπερυπτουσιν ἐξ αὐτῆς, προσέτι δὲ καὶ οἱ παῖδες οἱ Θησείας. Pausanias, Lib. I, cap. 23.

Ver. 493. — τ' Ἐπειὸς ἐποίησεν.] — et ipse doli fabricator Epeus.

Æn. II, 264.

Ibid. — σὺν Ἀθῆνῃ.] Τούτῃσι σὺν Φρονήσῃ. Eustath.

Ver. 494. Ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν.] Cum fatalis equus saltu super ardua venit Pergama; et armatum peditem gravis attulit alvo.

Æn. VI, 515.

Ver. 495. Ἀνδρῶν ἐμπλήσας.] Huc delecta virum sortiti corpora furtim Includunt cæco lateri; penitusque cavernas Ingentes, uterumque armato milite complent.

Æn. II, 18.

Ver.

Αἶψα δὲ μοι ταῦτα χεῖρ' ἰοῖσαν καταλέξῃς,
 Αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν,
 Ὡς ἄρα τοι φέρων θεὸς ὥπασε θέσπιν ἀοιδὴν.
 Ὡς φάβ'· ὁ δ' ὀρμηθεὶς θεῷ ἤρχετο, φαῖνε δ' ἀοιδὴν,
 500 Ἐνθεν ἑλὼν, ὥς οἱ μὲν εὐστέλμων ἐπὶ νηῶν
 Βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες,
 Ἀργεῖοι τοὶ δ' ἤδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
 Εἶατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ, κεκαλυμμένοι ἵππῳ·
 Αὐτοὶ γὰρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.
 505 Ὡς ὁ μὲν εἰσῆλθε τοὶ δ' ἀκριτα πόλλ' ἀγόρευον,
 Ἥμενοι ἀμφ' αὐτόν· τρίχα δέ σφισιν ἦιδαν βελή,
 Ἡὲ λυγρὴν κοῖλον δόρυ τηλεῖ χαλκῷ,
 Ἡ χεῖρ' πετράων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρας,
 Ἡ εἶαν μὲν ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον εἶναι,
 510 Τῇ περ δὲ καὶ ἔπειτα τελευτήσας ἔμελλεν·
 Αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέας, ἐπὶ πόλιν ἀμφικαλύψῃ
 Διερύττειν μέγαν ἵππον, ὅθ' εἶατο πάντες ἄριστοι
 Ἀργεῖων, Τρῶεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.

Ver. 497. Αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν.] *Eustathius* in commentario citat *Aἰτίαν* καὶ πᾶσι.

Ver. 503. Εἶατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ κεκαλυμμένοι ἵππῳ.] Vide supra ad δ', 272.

Ille non inclusus equo Minervæ
 Sacra mentito, male feriatos
 Trōas et lætam Priami choreis
 Falleret aulam.

Horat. Carm. Lib. IV, Ode vi, ver. 13.

Ver. 504. Αὐτοὶ γὰρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.]

Et monstrum infelix sacratâ sistimus arce.

Æn. II, 245.

Ver. 505. — τοὶ δ' ἀκριτα πόλλ' ἀγόρευον, —
 Ἡὲ λυγρὴν κοῖλον δόρυ.]

Pars stupet innuptæ donum exitiale Minervæ,
 Et molem mirantur equi: primusque Thymætes
 Duci intra muros hortatur, et arce locari —
 At Capys, et quorum melior sententiâ menti,
 Aut pelago Danaum infidias suspectaque dona
 Præcipitare jubent, subjectisque urere flammis;
 Aut terebrare cavas uteri et tentare latebras.
 Scinditur incertum studia in contraria vulgus.

Æn. II, 31.

Ibid. — ἀκριτα.] Vide ad II, ζ', 434.

“ Si jam mihi hæc accuratè enarra-
 veris,

“ Statim ego omnibus edicam homi-
 nibus,

“ Quod sanè tibi benignus deus præ-
 buerit divinum cantum.

Sic dixit: ille verò concitus à deo in-
 cipiebat, exhibebátque cantilenam,
 Indè aggressus, quo-pacto alii quidem
 benè-tabulatis navibus

Consensu enavigarunt, igne in ten-
 toria injecto,

Argivi: alii verò jam inclutum cir-
 cum Ulysssem

Sedebant in Trojanorum cætu, tecti
 equo:

Ipsi enim cum Trojani in arcem pre-
 traxerant.

Sic ille quidem stabat; ii autem in-
 certa multa prædicabant,

Sedentes circa ipsum: trifariam au-
 tem ipsis placebat consilium,

Aut discindere cavum lignum lævo
 ferro,

Aut de rupe dejicere protractum in
 summitatem,

Aut finire ingens simulachrum deo-
 rum placamen esse;

Quâ utique sententiâ etiam postea,
 peragendum erat:

Fatale enim erat ut-perirent, post-
 quam urbs intra-se-conclusisset

Ligneum ingentem equum, ubi sedebant
 omnes optimates

Argivorum, Trojanis cædem et mor-
 tem ferentes.

Ver. 506. — ἀμφ' αὐτόν.] *Al.* ἀγγ' αὐτῷ.

Ver. 507. — λυγρὴν κοῖλον δόρυ.] *Al.* λυγρὴν κοῖλον δόρυ.]

Ibid. — κοῖλον δόρυ.]

cano se robore promunt.

Æn. II, 260.

Ver. 509. Ἡ εἶαν μὲν ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον
 εἶναι.]

Ducendum ad sedes simulachrum, orandaque
 Divæ

Numina conclamant — *Æn. II, 232.*

Cæterum *Eustathius* in commentario citat, Ἡ εἶαν
 μὲν ἄγαλμα θεῶν. Atque ita habet MS à *Tbo.*
Bentleio collatus.

Ibid. — θελκτήριον.] *Ἰλαστήριον. Schol.* Vide
 supra ad α', 337.

Ver. 510. Τῇ περ δὲ.] *Quâ utique demùm senten-
 tiâ* —

Ver. 511. Αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέας.]

— jam Trojæ sic fata ferebant.

Æn. II, 34.

Ver. 512. Διερύττειν μέγαν ἵππον.] Vide supra ad
 ver. 492.

Ver. 513. Ἀργεῖων.] Apud *Eustathium* in com-
 mentario, Ἀργεῖων.

Ver.

- Ἦειδεν δ', ὥς ἄτ'υ διέπραθον υἱὲς Ἀχαιῶν,
 515 Ἴππόθεν ἐκχύμῳκοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες.
 Ἄλλον δ' ἄλλη αἶδε πόλιν κεραϊζέμεν αἰπὴν.
 Αὐτὰρ Ὀδυσῆα προτὶ δώματα Διφύβοιο
 Βήμεναι, ἧτ' Ἀρηα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ.
 Κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα
 520 Νικῆσαι καὶ ἔπειτα, μὲν μεγάθυμον Ἀθηνῖν.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰοῖδ' αἶδε θεοκλυῖος αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Τήκετο· δάκρυ δ' ἔδενεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
 Ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσῆσα,
 Ὅς τε εἴς τ' ὄρεσεν πόλιν λαῶν τε πῆσιν,
 525 Ἀστει καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἡμαρ.
 Ἦ μὲν τ' θνήσκοντα καὶ ἀσπαίροντ' ἐσιδῶσα,
 Ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα κωκυφ' οἱ δὲ τ' ὀπιῶεν
 Κόπτοντες δῦρεσσι μετάφρενον, ἠδὲ καὶ ὄμους,
 Εἴρερον εἰσανάγχι, πόνον τ' ἐχέμεν καὶ οἰζύν.
 530 Τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύουσι παρειάι.
 Ὡς Ὀδυσσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν.
 Ἐνθ' ἄλλης μὲν πάντα ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
 Ἀλκίνοῳ δὲ μιν οἶος ἐπεφράσατ', ἠδ' ἐνόησεν,

Canebat porro, ut urbem depopulati
 sint filii Achivorum,

Ex equo effusi, cavis infidiis relictis.

Alium autem alias canebat urbem di-
 ripere excelsam;

At Ulysses ad aedes Deiphobi

Ivisse, tanquam Martem, cum deo-
 pari Menelao.

Illic jam gravissimum bellum dicebat
 ausum

Vicisse etiam deinde, per magnani-
 mam Minervam.

Hæc utique cantor cantabat eximius:
 at Ulysses

Tabescebat; lachryma autem rigabat
 sub palpebris genas.

Ut verò femina flet dilectum virum,
 ei-circumvoluta,

Qui suam ante urbem populumque
 ceciderit,

Urbi et liberis arcens sævum diem:

Hæc quidem illum morientem et pal-
 pitantem intuita,

Super illum fusa stridulè ejulat; illi
 verò ponè

Cædentes hastis tergum, atque etiam
 humeros,

Servitutem inducunt, laborémque ut-
 sustineat et ærumnam;

Hujus autem miserabilissimo dolore
 tabescunt genæ:

Sic Ulysses miserabilem sub palpebris
 lachrymam stillabat.

Ibi alios quidem omnes latebat lachry-
 mas fundens:

Alcinòus autem ipsum solus animad-
 vertit atque observavit,

Ver. 514. Ἦειδεν δ', ὥς ἄτ'υ διέπραθον.] Ἐνέφηγε
 γὰρ ὁ Ποιητὴς ἔχει ἐκ τέτων ὅλων πολλὰ ποιήσεως, δὲ
 ἡς καὶ ὅλοι ἀν' ἀπαρτιομένη βιβλίον ὅποια ἐπραγματεύ-
 σαιτο οἱ τὴν Τροίην ἀλῶσιν γράψαι πραγματοῦσάμε-
 νοι. *Eustath.*

Ibid. — διέπραθον.] Vide infra ad ζ', 467.

Ver. 515. Ἴππόθεν ἐκχύμῳκοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολι-
 πόντες.]

illos patefactus ad auras

Reddit equus, lætique cavo se robore promunt.

Æn. II, 259.

Pulchrum et hoc; vim tamen vocis, ἐκχύμῳκοι, mi-
 nus videtur attigisse. Ἐχει δὲ καὶ σπυδῆς πολλῆς ἐν-
 δίδω τὸ "ἐκχύμῳκοι." ὥς εἰ καὶ διερὸν ποδὶ [infra ι', 43.]
 ἐκδραμῶν εἴπεν αὐτὸς. Καὶ ἔχει ἐμφασιν ἡ λέξις, καθὰ
 καὶ τὸ εἰς ἵππον καταβαίνοντα, ὡς ἐν τοῖς μὲν ταῦτα φα-
 νείται. *Eustath.* Vide infra ad λ', 522.

Ver. 517. Αὐτὰρ Ὀδυσῆα προτὶ δώματα Διφύ-
 βοιο Βήμεναι.] Vide *Virgil. Æn.* VI, 513, 514.

Ibid. — προτὶ δώματα Διφύβοιο.] Ἐκ τέτων οἱ
 μεταγενέστεροι τὴν Ἑλένην καὶ Διφύβον γήμασθ' λέγουσιν.
Schol. Vide supra ad δ', 276. Cæterum *Eusta-*

thius citat, ποτὶ δώματα. Quod perinde est. Vide
 ad II. α', 51.

Ver. 520. Νικῆσαι καὶ ἔπειτα, διὰ μεγάθυμον Ἀθην-
 ῖν.] Ἐοικε γὰρ φρονήσει κατορθῶσαι καὶ τὴν τοιαύτην σὺν
 Μενελάῳ μάχην ὁ Ὀδυσσεύς. *Eustath.*

Ver. 524. — πρόθεν πόλιος.] *Al.* προπάρουσι πό-
 λιος. atque ita in commentario citat *Eustathius*.
 Quæ si vera lectio, vox πόλιος (uti et notavit *Bar-*
nesius,) enuntianda erit διςυλλάβως. Vide infra
 ad ver. 560; et ad II. β', 811.

Ver. 529. Εἴρερον.] Αἰχμαλωσίαν, δουλείαν τὴν περὶ
 τὰ ἔργα. Καὶ ἀναπέπλασαι καὶ ἀρχὴν παρὰ τὸ ἔργον
 μὲν ἐλδοθερίας εἶρεν καὶ λέγειν τὰς δόλους. *Schol.*

Ver. 530. — φθινύουσι.] *Al.* φθίνουσι. Utrum-
 que salvâ prosodiâ. Vide ad II. β', 43.

Ver. 531. Ὡς Ὀδυσσεὺς ἐλεεινὸν.] Ἰστέον δὲ ὅτι διωκῶς
 τῷ Ποιητῇ πέπλασαι τὰ τε κατὰ τὸ δῦρερον ἵππον, καὶ
 ἀκολούθως ὁ τῷ Ὀδυσσεύς πολλὰς κλαυθμούς. Ἰνα ἐρωτη-
 θῶν τί τὸ τῷ κλαίειν ἔσται αἰτίαν, καὶ γνωθῶν, πολυπραγ-
 μοσύνη, καὶ ἀναγκάως ἐξέπῃ τὰ καθ' ἑαυτὸν ἔστω καὶ
 παρεσθῶν τὰ ἐφ' ἑκτὴς ἐσσηνόςομαι. *Eustath.*

Ver. 532. — ἐλάνθανε.] Vide infra ad λ', 101.

Ver. 533. — ἐπεφράσατ'.] Vide ad II. α', 149.

- Ἦμενος ἄγχι αὐτῷ, βαρὺ δὲ στενάχοντ' ἄκουσεν
 535 Λίφα δὲ Φαίηκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
 Κέκλυτε, Φαίηκων ἡγήτορες, ἡδὲ μέδοντες,
 Δημόδοκ' δ' ἡδὴ χεθέτω φόρμιγ' αὖ λίσσαν,
 Οὐ γὰρ πως πάντεσσι χαρίζομεν' τὰδ' αἰεῖται.
 Ἐξ ὧ δ' ὀρπέομεν τε, καὶ ὥρρε δῖος ἀοιδός,
 540 Ἐκ τῷδ' ἔγω παύσατ' οἷζυροῖο γόοιο
 Ὁ ξείνος μάλα πῦ μιν ἄχος φρένας ἀμφιέβηκεν.
 Ἀλλ' ἄγ', ὃ μὲν χεθέτω, ἵν' ὁμῶς τερπόμεθα πάντες,
 Ζεινοδόχοι καὶ ξείνος· ἐπεὶ πολὺ χέλλιον ἔτω.
 Εἵνεκα γὰρ ξείνοιο τὰδ' αἰδοῖοιο τέτυκ',
 545 Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ οἱ δίδωμεν φιλέοντες.
 Ἀντὶ κασιγνήτης ξείνος θ' ἰκέτης τε τέτυκ'
 Ἀνέρι, ὅς τ' ὀλίγον περ ἐπιψαύει πραπίδεςσι.
 Τῷ νῦν μηδὲ σὺ κεῖθε νόημασι κερδαλέοισιν,
 Ὅ, τίη κέ σ' εἴρωμαι φάσθ' δέ σε χέλλιον ἔστιν.
 550 Εἵπ' ὄνομ', ὅ, τίη σε κεῖθε χέλλιον μήτηρ τε, πατήρ τε,
 Ἀλλοι θ', οἱ χεῖ' ἄστ' αὖ, καὶ οἱ περναίεταί εἰσιν.
 Οὐ μὲν γὰρ τις πάμπαν ἀνώνυμος ἔσ' ἀνθρώπων,
 Οὐ κακός, ὅδ' μὲν ἐσθλός, ἐπὶν τὰ πρῶτα γένη',
 Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθεν', ἐπεὶ κε τέκωσι τοκῆς.

Sedens prope ipsum, graviter autem ingemiscens audivit :
 Statim verò Phæacibus remigii-studiosis dicebat ;
 " Audite, Phæacum ductores atque principes,
 " Demodocus verò jam cohibeat citharam argutam ;
 " Nequaquam enim omnibus gratificans hæc cantat.
 " Ex quo cornavimusque, et cœpit divinus cantor,
 " Ex hoc nunquam cessavit ab ærumnoso lætu
 " Hospes ; valde ipsum quodammodo dolor mentem circumdedit.
 " Sed agè, ille quidem cesset, ut simul oblectemur omnes,
 " Hospitio-suscipientes, hospesque : quoniam multò satius ita.
 " Propter enim hospitem hæc venerandum parata sunt,
 " Deductio et amica dona, quæ ei damus amantèr-excipientes.
 " Instar fratris et hospes et supplex est
 " Viro, qui utique vel paululum attingat mente.
 " Idèd nunc neque tu cela ingenio versuto,
 " Quodcunque te percontatus fuero : dicere nempè te satius est.
 " Dic nomen, quo te illic vocabant matèrque, patèrque,
 " Aliique, qui in urbe tuâ, et qui circum-habitant.
 " Etenim nemo omnino absque-nomine est hominum,
 " Neque malus, neque bonus, postquam primum natus sit ;
 " Sed omnibus imponunt, simul-atque genuerint parentes.

Ver. 539. — καὶ ὥρρε δῖος ἀοιδός.] Τὸ ὧ, ὥρρεν ἀοιδός, — δηλοῖ — το, ἀρμήθη θύει· ὃ πρὸ ὀλίγων ἐγγράφῃ, [suprà ver. 73.] ἔθα ἐμπνέει καὶ τὸ Μύσος ὁ ἀοιδός ἐλέγγο. Eustath. Atqui vox ὥρρε proprie significat, " se ipse incitavit ;" hoc est, " exorsus est." Similiter ver. 540, ἔγω παύσατ' " nunquam se ipse compescuit : " id est, " nunquam desistit." Vide suprà ad ἰ, 491 ; et infrà ad ἰ, 296.

Ibid. — ὥρρε.] Al. ὥρρετο.

Ibid. — δῖος ἀοιδός.] Apud Eustathium in commentario, θύειος ἀοιδός.

Ver. 541. — μάλα.] Al. μέγα.

Ver. 543. — ἔτω.] Apud Eustathium, ἔτως. Al. ἰστί.

Ver. 546. Ἀντὶ κασιγνήτης ξείνος.]

τί ἥδ' εἶνε ξείνοισιν ἔστιν εὐμνήσιμον ;

Æschylus, Choeph. ver. 700.

Ver. 547. — ἐπιψαύει πραπίδες.] Ἀπτιται ταῖς φρεσὶν ὃ ἔστι φρόνιμος ἔστι. Schol.

Ver. 549. — φάσθ'.] Barnesius edidit φάσθ' sed minus rectè. Vide ad II. ἔ, 471.

Ver. 550. — κάλει.] Enuntiabatur ac si scriptum esset κάλει, vel κάλειον. Ut rectè annotaverunt Henricus Stephanus et Barnesius.

Ver. 552. Οὐ μὲν γὰρ τις πάμπαν ἀνώνυμος.] Ἰστίον δὲ ὅτι τὸ " ὃ πάμπαν ἀνώνυμος " δύναται καὶ πρὸς ἀκρίβειαν ἀλγεαλτικὴν ὁμωνυμίας εἰρῆσθαι. Ἀλλὰ μὲν ἥδ' εἴη ἂν τις ἀνώνυμος, ὡς ἀκρίβης καὶ μὴ ὀνομαστός ἀνώνυμος ὃ σὺν αὐτῇ, ὡς μὴ ἔχων τι κύριον ὄνομα. Eustath. Atqui vox πάμπαν non ad ἀνώνυμος, sed ad τις referenda est. Ut liquet ex sequente, Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται ἔσ. ver. 554.

Ver. 554. — ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεὶ κε τέκωσι.] Εἰ δ' ὁ μὲν νόμος, ὃν πάντες ἐπίστασθαι ὁμοίως ἐμοί, τὸς γονίας ποιῶν κύριος ὁ μόνος θείας τέτομα ἐξ ἀρχῆς ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐκαλεῖσθαι, εἰς βέλανται, καὶ δακρυρῆσαι ἐπιδιδῆαι δ' ἔσ. Demosthenes, Orat. I, advers. Boeot. sub fine.

Ibid. — τοκῆς.] Al. γονίης.

- 555 Εἰπὲ δέ μοι γαῖάν τε τήν, δῆμόν τε, πόλιν τε
 Ὅφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες.
 Οὐ γὰρ Φαίηκεςσι κυβερνητῆρες ἔασιν,
 Οὐδὲ τι πηδάλί ἐστὶ, τὰ τ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν.
 Ἀλλ' αὐταὶ ἴσασι νόματα καὶ φρένας ἀνδρῶν.
 560 Καὶ πάντων ἴσασι πόλιας καὶ πτόνας ἀγρῶς
 Ἀνθρώπων καὶ λαῖτμα τάχιον ἄλδος ἐκπερώουσιν,
 Ἡέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένα· ἔδδ' ἐπὶ ποτὲ σφιν
 Οὔτε τι πημανθῆναι ἐπὶ δέος, ἔδδ' ἀπολέσθαι.
 Ἀλλὰ τὰδ' ὥς ποτε πατὴρ ἐγὼν εἰπόντος ἄλκυσσα
 565 Ναυσίθοος, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων ἁγάσσατο
 Ἡμῖν, ἔνεκα πομπῶν ἀπήμονες εἰμὲν ἀπάντων.
 Φῆ ποτε Φαίηκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα
 Ἐκ πομπῆς ἀνίσταν ἐν ἡεροιδεῖ πόντῳ
 Ραισέμεναι, μέγα δ' ἦμιν ὄρος πόλιν ἀμφικαλύψαι.
 570 Ὡς ἀγόρευ' ὁ γέρον· τὰ δὲ κεν θεὸς ἡ τελέσειεν,
 Ἡ καὶ ἀτέλεσ' εἴη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδ' εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Ὅπῃ ἀπεπλάγχθης τε, καὶ ἄς τις ἴκῃ χώρας
 Ἀνθρώπων αὐτὸς τε, πόλεις τ' εὖ ναιετάσας.
 575 Ἡ μὲν ὅσοι χαλεποὶ τε, καὶ ἄγριοι, ἔδδ' δίκαιοι.
 Οἳ τε φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεοδῆς.
 Εἰπὲ δ' ὁ, τι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἐνδοθὶ θυμῷ,

- “ Dic etiam mihi terramque tuam,
 populumque, urbemque,
 “ Ut te illuc mittant collimantes
 mente naves.
 “ Non enim Phæacibus navium-gu-
 bernatores sunt,
 “ Neque omnino gubernacula sunt,
 quæ scilicet aliæ naves habent;
 “ Sed ipsæ sciunt cogitata et mentes
 virorum:
 “ Et omnium norant urbes et pin-
 gues agros
 “ Hominum; et undas celerrimè
 maris tranant,
 “ Caligine et nebulâ obtectæ: neque
 unquam ipsis
 “ Neque damni quid subeundi est me-
 tus, neque pereundi.
 “ Sed hæc ita quondam patrem ego
 locutum audivi
 “ Naufithoûm, qui dicebat Neptu-
 num succensere
 “ Nobis, quod deductores tuti simus
 omnium.
 “ Dixit aliquandò Phæacum virorum
 affabrè-factam navem
 “ Ex deductione reversam in obscuro
 ponto
 “ Perditurum eum esse, ingentemque
 nobis montem urbi obducturum.
 “ Sic prædicabat senex: ea verò deus
 vel perfecit,
 “ Vel imperfecta sint, ut ei placi-
 tum est in animo.
 “ Verum agè mihi hoc dic, et verè
 enarra,
 “ Ubinam erraveris, et ad quasnam
 perveneris regiones
 “ Hominum; enarra ipsosque, ur-
 besque benè-habitas:
 “ Et quotquot sævique et agrestes,
 neque iusti;
 “ Quique hospitales, et iis mens sit
 decorum-reverens.
 “ Dic item, quidnam ficas et lugeas
 intra animum,

Ver. 555. — δῆμόν τε, πόλιν τε.] Vide ad II. β', 547.

Ver. 560. — ἴσασι πόλιας.] Pronuntiabatur πό-
 λης. Uti notavit *Barnesius*. Atque ita scriptum
 occurrit, ver. 574.

Ver. 564, 571. Ἀλλὰ τὰδ' ἔσθ'.] Σημειώσαι ὅτι καὶ
 ὅτι ἐνταῦθα μὲν τὸ κατὰ τὸ χρησμὸν χωρίον, ὁμοίως
 ἔχει μὲν ἀπὸ τῶν δὲ ὡς δηλοῦται, ὡς ἐνταῦθα μὲν ἔ-
 λωσ' αὐτῶν τὰ ἔπη, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἄρ' ἔχει [infra v',
 172, ἔσθ'.] Δοκεῖ γὰρ ἔπι πᾶσι πλάσθαι τὸ πεμ-
 θῆναι οἰκὰδ' εἶναι ὑπὸ Φαίηκων ἔχουσιν τὰ Ποσειδάωνι,
 ὃ τὸ φέρον ἐπέσειεν ὁ χρησμὸς τοῖς Φαίηκων οἱ, μεμνη-
 μένοι μὲν τῷ χρησμῷ, σὺν αὖ πᾶσι ἀποπέμψαι τὸ
 ζῆνον τολμήσαντι μὴ μεμνημένοι ὅτι, καὶ ἀπὸ τῶν πέ-
 ψαντες, μνησθῆναι αὖ τῷ χρησμῷ, ὅτι κακῶς πάθωσιν.
 [infra v', 162.] *Eustath.*

Ibid. — τὰδ'.] *Al.* τὸδ'.

Ver. 568. — ἐν ἡεροιδεῖ πόντῳ Ραισέμεναι.] Vi-
 de infra v', 162, 163.

Ver. 569. Ραισέμεναι.] *Al.* Ραῖσατο.

Ibid. — ἦμιν ὄρος.] Σημειώσαι ὅτι τὸ “ ἦμιν ”
 ἐγκλιθεὶς συνήθειον ἀσυνήθως τὴν λέγουσαν, καὶ ἀπὸ τῶν
 προπερισπασθῆ. *Eustath.*

Ver. 571. Ἡ καὶ ἀτέλεσ' εἴη.] Νῦν τὸ, “ εἴη,” in-
 quit *Scholias*, ἀντὶ τῆς ἰάσεως [vel ἰάσεως.] Quod
 si verum sit, scribendum erit, notante *Barnesio*, εἴη.
 Atque hoc quidem aptius congruet et cum præ-
 cedente τελέσειεν, et cum sequenti “ ὥς οἱ φίλον
 ἔπλετο.”

Ibid. — ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.]

Θεοὶ ὅτι κατὰ σφέτερον πάντα τελέσει νόον.

Theogn. *Gnom.* v. 142.

Ver. 573. Ὅπῃ ἀπεπλάγχθης τε, καὶ ἄς τις ἴκῃ
 χώρας.]

Sed vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris?

Æn. I, 373.

Ἀργείων, Δαναῶν, ἡδ' Ἰλίου οἶτον ἀλγῶν.
 Τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεύξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον
 580 Ἀνθρώποις, ἵνα ᾗσι καὶ ἑσσομένοισιν αἰοδῇ.
 Ἦ τίς τοι καὶ πῶς ἀπώλετο Ἰλίοθι πρό,
 Ἐσθλὸς ἔων γαμβρὸς, ἢ πενθερὸς, οἳ τε μάλιτα
 Κῆδιστοι τελέεσσι, μεθ' αἵμα τε καὶ γένος αὐτῶν;
 Ἦ τίς περ καὶ ἑταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἶδ' ὥς
 585 Ἐσθλός· ἐπεὶ ἔ μὲν τι κασιγνήτοιο χερείων
 Γίνε', ὅς κεν, ἑταῖρ' ἔων, πεπνυμένα εἶδῃ.

“ Argivorum, Danaorum, atque Ili fatum audiens.
 “ Hoc autem dii quidem fecerunt, destinâruntque interitum
 “ Nominibus, ut sit et posteris cantilena.
 “ An aliquis tibi cognatus perit ante Ilium,
 “ Qui eximius erat gener, aut focer, qui utique maximè
 “ Curæ sunt, post sanguinem et genus hominum ipsorum?
 “ An aliquis fortassè socius vir grata doctus
 “ Eximius? Quoniam nequaquam quidem fratre inferior
 “ Est, qui, socius cum sit, prudentia doctus sit.

Ver. 579. — ἐπεκλώσαντο δ'.] *Al.* ἐπεκλώσαν-
 τό τ'.

Ver. 580. Ἀνθρώποις, ἵνα ᾗσι καὶ ἑσσομένοισιν αἰοδῇ.]
Al. Ἀνθρώποισιν ἀπασιν καὶ ἑσσομένοισιν αἰοδῇ.

Ibid. — ἑσσομένοισιν αἰοδῇ.] Ὁ δὲ οἶτος τ' Δανα-
 ῶν καὶ τ' Ἰλίων, ὅς ἐστι καὶ τοῖς ἑσσομένοις αἰοδῇ, τὴν Ὀ-
 μῆρικὴν Ἰλιάδα αἰνίττεται. *Eustath.* Vide suprâ ad
 ver. 489.

Ver. 581. Ἦ τίς τοι καὶ πῶς.] Ὁ — “ καὶ ” σύν-
 δισμος, διωτεριεύων δηλοῖ τ' πῶς τῷ ἐξ αἵματος γένος.
Eustath. Mihi vocula καὶ eam potius videtur hîc
 habere vim, ut *Alcinôus* *Ulysses* percontari intelliga-
 tur, utrùm Græcorum et Trojanorum fatum in
 universum solummodò lugeat; an ipse cognatum
 etiam, aut amicum aliquem, isto in bello perdiderit?

Ibid. — πῶς — Ἐσθλὸς ἔων γαμβρὸς, ἢ πεν-
 θερὸς.] Πῶς, συγγενὴς, καὶ ἐπιγαμίας, ἢ πόρρωθεν συγγενὴς.
Schol. Atque hoc quidem sensu alibi usurpari videtur
 vox πῶς. Alioquin multò meliùs et majori cum vi
 procedet sententia, si post ἔων distinguatur, et per

πῶς intelligatur proximâ cognatione conjunctus; si-
 ve qui sit ex eorum numero quos appellat Poëta
 αἵμα καὶ γένος αὐτῶν, ver. 583. Ut percontetur
Alcinôus primùm an *Ulysses* cognatum aliquem prox-
 imum, (ut patrem, fratrem, &c;) deindè an ali-
 quem remotiorem, (ut generum, focerum, &c;)
 denique an amicum amiserit? At secundum vulga-
 tam interpretationem, de cognatis remotioribus et
 amicis solummodò sciscitatur, consanguineorum
 proximorum non meminit.

Ibid. — ἀπώλετο.] *Eustathius* in commentario
 legit, ἀπέφθιτο. Atque ita habet MS à *Tho. Bentleio*
 collatus.

Ver. 583. — αὐτῶν.] *Al.* ἀνδρῶν.

Ver. 584. Ἦ τίς περ.] *Al.* Ἦ περ τίς.

Ibid. — κεχαρισμένα εἶδ' ὥς.] *Al.* πεπνυμένα εἶδ' ὥς.

Ver. 585. — ἔ μὲν τι κασιγνήτοιο χερείων.] *Al.*
 κασιγνήτοιο γι χερείων.

Νόμιζ' ἀδελφὸς τὸς ἀληθινὸς φίλος.

Incert. apud Grotium in Excerptis.

Τ Η Σ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Ρ Α Ψ Ω, Δ Ι Α, ἢ Γ Ρ Α Μ Μ Α, Ι'.

ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Ι'.

Αρχὴ τῆς Ὀδυσσεύς διηγημάτων, ἐν οἷς φησὶ πεπολιμμένα τοῖς Κίκοις, καὶ πρὸς τὰς Λατοφάγους παραγενέσθαι, καὶ πρὸς τὴν Κύκλωπα Πολύφημον πορεύσθαι· ἐν τούτῳ, φάγοντα ἐξ ἡδὴ ἑταίρους, ἐκτυφλῶσαι.

Ἐπιγραφαί.

Τὰ περὶ Κίκοις, καὶ Λατοφάγους, ἐν Κύκλωπας.

Ἄλλως,

Κυκλωπία.

Ἄλλως,

Λατοφάγων, Κίκων, σὺν Κυκλώπιδι, ἴστα.

LIB. IX.

Τὸν δ' ἀπαμείβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,

Ἦτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκχέμεν ἐστὶν αἰοιδῶ

Τοιῶνδ', οἷος ὅδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδῶν·

5 Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημι τέλῳ χαριέστερον εἶναι

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;

Alcinoë rex, omnium clarissime populorum,

Sanè hoc pulchrum est, audire cantorem

Talem, qualis hic est, diis assimilis voce:

Non enim ego ullum puto eventum gratiorem esse,

Ver. 3. Ἦτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκχέμεν. Ἐστὶ ἢ καὶ χαλκῇ εἰκόνι [τῆς Ἀναξινόου] ἐν τῇ διατῇ [τῆς Μαργήτων] ἐπιγραφῇ ἔχουσα.

Ἦτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκχέμεν ἐστὶν αἰοιδῶν,

Τοιῶνδ', οἷος ὅδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδῶν.

Strabo, Geograph. Lib. XIV, pag. 959, al. 648.

Ver. 4. Τοιῶνδ'.] Apud Strabonem, loco jam citato, τοῖς γ'. Quæ et potior lectio.

Ibid. — αὐδῶν.] Apud Strabonem, αὐδῶν.

Ver. 5. Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημι ἔσθ'.] Καὶ μὴν ἀπὸ τῆς γῆς, ὡς ἔστιν ἐν τῷ αὐτῷ τόλῳ εὐδαίμονος καὶ παρασιτικῆς. Φανταίνεται δὲ ὅτι ὁ γὰρ σοφὸς Ὀμήρου τὴν τῆς παρασιτικῆς βίον θαυμάζων, ὡς ἄρα μακάριος καὶ ζῆλοντος εἶναι μόνον. “Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημι ἔσθ’;” καὶ ὡς ἔχ' ἰκανῶς ταῦτα θαυμάζων, μᾶλλον τὴν αὐτὴν γνώμην ποιεῖ φανερωτέρως, καὶ λέγων, [infra ver. 11,] “Τέτο τί μοι κάλλιστον ἐστὶν

“φρεσὶν εἰδεται εἶναι” ἔχ' ἑτέρον τι ἐξ ὧν φησὶν, ἢ τὸ παρασιτικὸν, εὐδαίμονος νομίζων. Καὶ μὴν ὅδε τὰ τυχόντα ἀνδρὶ ἀρετῆς τέλει τὰς λόγους, ἀλλὰ τὰ σοφώτατα τῶν Ἑλλήνων. Lucian. De Parasito. Porro vituperat hunc locum Plato: Τί δέ; ποιεῖν ἄνθρωπον τὸ σοφώτατον λέγοντα, ὡς δοκεῖ αὐτῷ κάλλιστον εἶναι πάντων, ὅταν “παραπλεῖται ὥστε τράπεζαι Σίτῃ καὶ κριῶν &c;” δοκεῖ σοὶ ἐπιτήδειον εἶναι πρὸς ἐγκράτειαν ἐαυτοῦ ἀκχεῖν νῆρ; — Οὐ μὲν τὸ Δία, ἢ μοι φαίνεται ἐπιτήδειον. De Republ. lib. III. Alii Ulysses hanc, ut Phæacibus grata, eorumque moribus consentanea, dicere existimant. Ὁ δὲ παρὰ τῆς Ὀμήρου Ὀδυσσεύς ἡγεμόντος δοκεῖ γενναῖον Ἐπικύρῳ τὸ πολυβρυχάτω ἰδεῖν, ὥστε φησὶν. “Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημι ἔσθ’.” Ὁ δὲ Μεγακλείδης φησὶ τὸ Ὀδυσσεῖα καθομιλῶντα τὰς καίρους, ὡς τὸ δοκεῖν ὁμοκλήτης τοῖς Φαίαις εἶναι, τὸ ἀνδραγαθὸν αὐτῶν ἀσπάζεσθαι, προτιμῶν.

Ἡ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχη χεῖρ' ἄπαντα,
 Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκυάζων' αἰοῖδ'·
 Ἡμενοὶ ἐξείης· παρὰ δὲ πλήθωσι τραπέζαι
 Σίτε καὶ κραιῶν μέθυ δ' ἐκ κρητῆρ' ἀφύσσων
 10 Οἶνοχό' φορέησι καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσιν·
 Τῷτο τί μοι χέλλισον ἐνὶ φρεσὶν εἶδε' εἶναι.
 Σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπιτράπετο φονόεντα
 Εἶρεθ', ὅφρ' ἐτι μάλλον ὀδυρόμεν' ὄναχίζω.
 Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καλαλέζω;
 15 Κήδε' ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ ὑβράνιονες.
 Νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὅφρα καὶ ὑμεῖς

Quam cum letitia quidem detineat
 populum universum,
 Convivæque per domum audiant can-
 torem,
 Sedentes ordine; juxta autem plenæ-
 sint mensæ
 Pane et carnibus; vinum autem ex
 cratere hauriens
 Pincerna afferat et infundat pocu-
 lis:
 Hoc quiddam mihi pulcherrimum in
 mente videtur esse.
 Tibi verò meas ærumnas animus in-
 stitit luctuosas
 Sciscitari; ut adhuc magis lugens in-
 gemiscam.
 Quid primum, quid autem deinde,
 quid verò ultimum narrabo?
 Ærumnas quandoquidem mihi mul-
 tas dederunt Dii cælestes.
 Nunc verò nomen primum dicam;
 ut et vos

πυθόμην τῷ Ἀλκίον [suprà 9, 248,] "Αἰεὶ δὲ
 "ἡμῶν δαίς τε φίλη ἔστω." Μόνας δ' ἔταυ ἀθήνη, ὡς
 ἡλπίζε μὴ Διὶ μαρτυρεῖν. *Athenæus*, lib. XII, cap. 1.
 Similiter accipit *Hermogenes* περὶ Ἰδίων, lib. II, cap.
 περὶ διωότητος· itémque *Eustathius*, in commentario
 ad 9, 248 suprà, et ad hunc locum. Vide et
Athenæum, lib. V, cap. 4.

Ibid. — τίλ' χαριέστερον εἶναι.] Καὶ σημαίνει
 — τὸ τίλ', τὴν θυσίαν. Καὶ Ὀμηρ., "Ὁ δὲ
 "ἔργον τι φημι τίλ' ἔστω." Τελιτὴς τε καλὴ μὲν
 τὰς ἐπὶ μίτρης καὶ μετὰ τῷ μουσικῇ παραδόσεως ἱερ-
 τας, ἢ εἰς αὐτὰς διαπανημάτων ἔντα· τελὴν δὲ, τὸ δια-
 πανῶν. *Athenæus*, lib. II, cap. 3, sub fine. "Mi-
 "hi verò" (inquit *Casaubonus* in annotationibus
 ad locum) "et absurdum videtur et ridiculum
 "quod scribitur hîc ab auctore; τίλ' significare
 "θυσίαν in eo quem profert Homeri loco. —
 "Est sanè familiaris Ionicè scribentibus dictio τίλος,
 "quæ sæpè nihil sonat aliud quàm χρέμα, res. Τέ-
 "λος θανάτου, res mortis, pro morte, sæpè apud
 "Homerum et Hippocratem; ut *res voluptatum*,
 "Plauto, pro voluptates. Hoc etiam modo ex-
 "ponas rectè, ὡς τίλ' χαριέστερον, res nulla gra-
 "tior." *Scholias* aliter interpretatur; Ταῦτα
 (inquit) ἀρμολογίῳ τῷ καιρῷ λέγει· ἔ τῷ παντός ὃ
 βίον τίλ' εἶρηκεν τὴν ἡδονήν, ἀλλὰ συμποσίου τῆς.
 Sed malè.

Ver. 6. — ἔχη.] *Al.* ἔχει.

Ibid. — κατὰ δῆμον ἅπαντα.] *Eratosthenes* a-
 pud *Athenæum*, lib. I, cap. 14, legendum vult,
 κατὰ τὴν ἀπόψιν. Sed malè; uti notant *Barne-
 sius*, et *Casaubonus* in annotationibus ad hunc *Athe-
 næi* locum.

Ver. 7. Δαιτυμόνες δὲ ἀνὰ δώματ' ἀκούζονται
 αἰοῖδ'.] Καὶ τὴν μουσικὴν οἱ πρότερον εἰς παιδῶν ἔταξαν,
 ὡς ὡς ἀναγκαῖον ὡς δὲ ἔχει τοῦτον ὡς ὡς χρησι-
 μος, ὡς περὶ τὰ γράμματα, πρὸς χρηματισμὸν, καὶ πρὸς
 αἰκονομίαν, καὶ πρὸς μάθησιν, ἔ πρὸς πολιτικὰς πράξεις
 πολλὰς — ὡς αὖ, καὶ περὶ ἡ γυμναστικῇ, πρὸς ὑγι-

ειαν καὶ ἀλκίαν ὡς δὲ τὴν ὁρμήν ὡς δὲ τὴν ἡγεμονίαν ἐκ
 τῆς μουσικῆς. Λέγεται τοῦτον πρὸς τὴν ἐν τῇ χεῖρ' ἀκ-
 γωνίᾳ εἰς ὅτι καὶ φαίνεται παραγόντες αὐτὴν. Ἡ δὲ
 οἶοντα ἀκγὼν εἶναι τὴν ἐλπίδα, ἐν ταύτῃ τάττωσι.
 Διότι — φησὶν Ὀδυσσεὺς ταύτην ἀρίστην εἶναι ἀκ-
 γωνίαν, ὅταν ἐμφρανομένην τὴν ἀνθρώπων, "Δαιτυμόνες
 "δὲ ἀνὰ δώματ' ἀκούζονται αἰοῖδ', Ἡρώοι ἐξείης."
Aristot. de *Republ.* lib. VIII, cap. 3.

Ibid. — ἀκούζονται.] *Al.* ἀκούονται.

Ver. 8. — παρὰ ὃ πλήθωσι τραπέζαι.]

— dapes, et plenæ pocula mensæ.

Æn. XI, 738.

Ver. 9. — δὲ ἐκ κρητῆρ'.] Apud *Maximam*
Tyrium, § 37, (notante *Barnesio*,) ὃ κρητῆρ'.

Ver. 10. — φορέησι.] Apud eundem προχέησι.

Ver. 12. Σοὶ δὲ ἐμὰ κήδεα.]

Infandum, regina, jubes renovare dolorem —.

Sed si tantus amor casus cognoscere nostros, —

Incipiam —. *Æn.* II, 3, 10, 12.

Καὶ μὴν ὅτι Ὀδυσσεὺς τῷ Ἀλκίον, "Σοὶ δὲ ἐμὰ κή-
 "δεα θυμὸς ἐπιτράπετο φονόεντα Εἶρεθ', ὅφρ' ἐτι
 "μάλλον ὀδυρόμεν' ὄναχίζω." Καὶ πρὸς τὸ χορὸν ὃ
 Οἰδίπους, [*Sophocl.* *Oedip. Col.* ver. 501,] "Δι-
 "ον μὲν τὸ πάλαι κείμενον ἦδη κακὸν, ὧς ξυν, ἐπεγεί-
 "ρω." — Τῶν ὅν κακὸν φυλακτίον ἐστὶ τὰς ἐρωτή-
 σεις. Ἀνίσταται δὲ διηγέμενοι καταδικάζει αὐτῶν, ἢ τα-
 φας παιδῶν, ἢ τινος κατὰ γῆν ἐκ ἐντυχῆς ἢ κατὰ θά-
 λατταν ἐμπορίας. *Plutarch.* *Symposiac.* lib. II,
Probl. 1.

Ibid. — ἐπιτράπετο.] Ταύτης ἐπιτράπει. *Eus-
 tath.* Sed vide suprà ad 4, 491; et infrà ad *ver.*
 296 hujus libri.

Ver. 13. — ὄναχίζω.] MS à *Tho. Bentleio*
 collatus, ὄναχίζω. Atque ita legitur apud *Eusta-
 thium* in commentario, et apud *Plutarchum*, loco
 suprà ad *ver.* 12 citato.

Ver. 14. Τί πρῶτον, τί δὲ ἔπειτα.] Apud *Eusta-
 thium*, Τί πρῶτον τοῖ ἔπειτα. *Al.* τί ἔπειτα.

Ver.

- Εἶδ'· ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα, φυγὼν ὑπὸ νηλεὲς ἡμᾶς,
 Ὑμῖν ξεῖν[Ⓢ] ἔω, καὶ ὑπόπροθι δώματα ναίων·
 Εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
 20 Ἀνθρώποισι μέλω, καὶ μευ κλέ[Ⓢ] ἔρανὸν ἴκ[Ⓢ].
 Ναιετάω δ' Ἰθάκῃ εὐδείελον· ἐν δ' ὄρ[Ⓢ] αὐτῇ
 Νήριτον, εἰνοσίφυλλον, ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ νῆσοι
 Πολλὰ ναιετάουσιν μάλα χερδὸν ἀλλήλησι,
 Δελίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὕλησσα Ζάκυνθ[Ⓢ].
 25 Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτῃ εἰν ἀλὶ κεῖται
 Πρὸς ζόφον, (αἱ δὲ τ' ἀνευθε[Ⓢ] πρὸς ἡῶ τ' ἡελίον τε)
 Τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴ κεροτρόφ[Ⓢ]· ἔτι ἔγωγε
 Ἦς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθ[Ⓢ].
 Ἦ μὲν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψώ, δῖα θεάων,
 30 Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
 Ὡς δ' αὐτὼς Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
 Αἰαίη, δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
 Ἀλλ' ἐμὸν ἔποτε θυμὸν ἐνὶ τῆθεσσιν ἔπειθον.
 Ὡς ἔδ' ἐν γλύκιον ἦς πατρίδος ἔδ' ἐ τοκήων

Sciatis; ego verò deinde, postquam-
 effugero sævum fatum,
 Vobis hospes sim, etiam longè do-
 mum habitans :
 Sum Ulysses Laërtiades, qui omnibus
 dolis
 Hominibus curæ-sum, et mea fama
 ad cælum pervenit :
 Habito autem Ithacam æpricam : in
 ipsâ verò mons est
 Neritus, nemorosus, conspicuus : cir-
 cum autem insulæ
 Multæ habitantur valdè propè invi-
 cem,
 Dulichiûmque, Saméque, et nemo-
 rosa Zacynthus :
 Ipsa autem humilis longè-suprema
 in mari jacet
 Ad Occasum, (illæ verò seorsum ad
 auroram solémque ;)
 Aspera, sed bona juvenum-altrix :
 nihil ego
 Propriâ terrâ possum dulcius aliud vi-
 dere.
 Sanè quidem me illic detinebat Calyp-
 so, nobilissima dearum,
 In specubus cavis, cupiens sibi mari-
 tum esse :
 Similitèr porrò Circe detinebat domi
 suæ
 Aëæa, dolosa, cupiens sibi maritum
 esse :
 Sed meum nunquam animum in pec-
 tore flectebant.
 Adeò nihil dulcius suâ patriâ neque
 parentibus

Ver. 19. Εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης.]

Sum pius Æneas. Æn. I, 382.

Ibid. — ὃς πᾶσι δόλοισιν Ἀνθρώποισι μέλω.] Vi-
 de suprâ ad γ', 121.

Ver. 20. — ἴκ[Ⓢ].] Al. ἦκει.

Ver. 21. — Ἰθάκῃ εὐδείελον.] Πρὸς δύσιν τ' ἀλ-
 λον κυμένον. Schol. "Cæterum in versu Home-
 " ri" (inquit Xylander in annotationibus ad *Strabo-
 nem*, Lib. X, pag. 696, al. 454,) "ἰππύλατος,
 " pro εὐδείελ[Ⓢ], legitur; longè quidem rectius."
 Immò verò minùs rectè; ut liquet ex *Odys.* δ',
 605; notante *Barneſio*.

Ibid. — ἐν δ' ὄρ[Ⓢ] αὐτῇ Νήριτον.] Τὸ ὃ Νήριτον
 — Κράτης τε, ἐν τῷ περὶ λιμένων, Νήιον γράφει·
 καὶ Φιλόξεν[Ⓢ] ὃ ὁμοίως δὲ καὶ τὴν Ἰθάκην ὑπονοῖον ἐν-
 τὺθεν εἰρηάζ[Ⓢ] φησὶν. *Eustath.* Vide suprâ ad α',
 186; et γ', 81. Al. Νήριον.

Ver. 24. Δελίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὕλησσα Ζάκυν-
 θ[Ⓢ].]

— nemorosa Zacynthos,
 Dulichiumque, Sameque, et Neritos ardua saxis.

Æn. III, 270.

Ver. 25. Αὐτὴ ὃ χθαμαλὴ πανυπερτάτῃ εἰν ἀλὶ κεῖ-
 ται.] Χθαμαλὴ, ταπεινὴ, κοίλῃ τὴν θάλασσαν πᾶς ἐν πα-
 νυπερτάτῃ; ἢ τῇ δόξῃ, ἢ πρώτῃ τ' ἄλλων, ὡς πρὸς δύσιν.
 Schol. Plures hujus rei explicationes afferunt *Strabo*,

bo, *Geograph. lib. X*, pag. 697, al. 454; et *Eus-
 tathius* ad locum; sed parum aptas. Vide ad
 II. γ', 201.

Ver. 27. Τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴ κεροτρόφ[Ⓢ].] "Το-
 " ta denique nostra illa aspera et montuosa, et fi-
 " delis, et simplex, et faultrix suorum regio." *Ci-
 cero*, *Orat. pro Cn. Plancio*. "Ithacam illam in
 " asperrimis saxulis tanquam nidulum affixam."
Id. de Orat. lib. I.

Non est aptus equis Ithacæ locus, ut neque planis
 Porrectus spatiis. — *Horat. Epist. I*, vii, 41.
 Vide suprâ ad δ', 601.

Ibid. Τρηχεῖ.] Vide ad II. β', 635.

Ver. 29. Ἦ μὲν.] Al. Ἦ μὲν.

Ver. 30. Ἐν σπέσσι.] Deest hic versus in MSS
 nonnullis à *Tho. Bentleio* collatis.

Ver. 32. Αἰαίη.] Τὸ δὲ, Αἰαίη, ἀντὶ τῆς Κολχικῆς,
 κατὰ ἱππονομίαν τοπικὴν. Αἶα γὰρ πόλις Κολχιδος.
Eustath.

Ver. 33. — ἔπειθον.] Al. ἔπειθον.

Ver. 34. Ὡς ἔδ' ἐν γλύκιον ἦς πατρίδος.] "Patriam,
 " quâ nihil potest esse jucundius." *Cicero*, *Orat.*
post reditum in Senatu, sub initio. "Cari sunt pa-
 " rentes, cari liberi, propinqui, familiares; sed
 " omnis omnium caritates patria una complexa
 " est." *Id. De Officiis, lib. I*, § 17.

Ἦ πατρίς,

- 35 Γίνεται, εἴπερ καὶ τις ὑπόπρῳθι πίονα οἶκον
Γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίῃ ἀπάνευθε τοκῆων.
Εἰ δ' ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ' ἐνίσπω,
Ὅν μοι Ζεὺς ἐφένκεν ὑπὸ Τροίῃθεν ἰόντι.
Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμ' ὅς Κικόνεσσι πέλασεν,
40 Ἰσμάρω· ἐνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὥλεσα δ' αὐτῆς.
Ἐκ πόλιος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
Δασσάμεθ', ὥς μή τις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσῃς.
Ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ διερῶ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας
Ἠνώγεα· τοὶ δὲ μέγα ἠήπιοι οὐκ ἐπίθοντο.
45 Ἐνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
Ἐσφαζον ὡς δὲ θῖνα, καὶ εἰλίποδας ἑλίκας βῆς.
Τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκονες Κικόνεσσι γεγώνευν,
Οἳ σφισι γείτονες ἦσαν ἅμα πλέονες καὶ ἀρείους,
Ἡπειρον ναίοντες, ἐπιτάμενοι μὲν ἀφ' ἱππων
50 Ἀνδράσι μάρνασθαι, καὶ ὅθι χρὴ πειζόν ἑόντα.
Ἥλθον ἔπειθ', ὅσα φύλλα, καὶ ἄνθη γίνεται ὥρη,

Est, etiam si et quis procul divitem domum
Terrâ in alienâ habitat seorsum à parentibus.
Agè verò tibi et reditum meum lachrymosum narrabo,
Quem mihi Jupiter immisit à Trojâ profecto.
Ab Ilio me ferens ventus Ciconibus appulit,
Ad Ismarum: ibi autem ego urbē depulatus sum, occidique ipsas incolas.
Ex urbe verò uxores et possessiones multas ubi-ceperamus,
Divisimus, ut nequis mihi privatus abiret æquali-portione.
Tum verò quidem ego celeri pede fugere nos
Hortabar; illi verò valdè stulti non parebant.
Hic verò multum quidem vinum bibebatur, multas autem oves
Mactabant ad littus, et flexipedes camuros boves.
Interea verò abeuntes Cicones Ciconibus acclamabant,
Qui ipsis vicini erant simul plures et meliores,
Continentem habitantes, docti quidem ab equis
Cum-hominibus pugnare, et cum opus-esset peditem pugnare.
Venerunt deinde, quot folia et flores nascuntur vere;

Ἡ πατρίς, ὡς ἴσκει, φίλτατον βροτοῖς.

Euripid. Phœniss. ver. 409.

Nescio quâ natale solum dulcedine captos

Ducit

Ovid. ex Ponto, lib. I, Epist. iii, ver. 35.

Nos patriæ fines et dulcia linquimus arva.

Virgil. Eclog. I, 3.

Ibid. — γλῶκισι ἢς πατρίδος.] Al. γλῶκισι γ' ἢς πατρίδος et, γλῶκισι γῆς πατρίδος.

Ver. 36. — ναίει.] Apud Eustathium in commentario, ναίει.

Ver. 37. Εἰ δ' ἄγε.] Vis particulæ, Εἰ, hoc in loco huiusmodi est: "Siquidem me casus meos nunc rare velis, age ἔστω." Vide ad II. ζ, 376.

Ver. 40. Ἰσμάρω.] Ἰσμάρος, πόλις τῆς Κικονίας, ἥτις νῦν Μαράθων [Barneſius ex Eustathio edidit Μαράντιαν] λέγεται. Schol.

Ibid. — ἐγὼ πόλιν.] Ita Barneſius. Vulgg. ἐγὼν πόλιν.

Ibid. — πόλιν ἔπραθον.] Ἐπειὶ οἱ Κίκονες τὰς Πριάμω συνειμάχοντο. "Κικόνων ἡγήτορι Μέντη." [Iliad. ε', 73.] Schol.

Ver. 42. Δασσάμεθ', ὡς μή τις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσῃς.]

Μοῖμαι πᾶσι νύμην ἰσότης δ' ἐν πᾶσι ἀρίστη.

Phocylides ποιῆμα ἰσότης. ver. 130.

Ibid. — ἴσῃς.] Δῆλον ὅτι ἐν τῇ "ἴσῃς," λέγει τοὺς μούρας. Διὸ καὶ λαμβάνεται ἡ λέξις ἀντὶ ἰσομετρίας. Eustath.

Ver. 43. — διερῶ ποδὶ.] Μεταφορικῶς τῇ νηΐ οἱ δὲ διερῶ, τὰ ὅξυ, καὶ ταχεῖ οἱ δὲ, τὰ ζῶντι, ἐπὶ τῇ νηΐ οἱ ἀπθανόντες. καὶ ὅτι ἐπὶ τῇ νηΐ, [supra ζ, 201,] "διερὸς βροτός," φησὶν οἱ δὲ, τῇ κάπη οἱ δὲ, τὰ διερῶ ἐν τῇ θαλάσῃ, πρὶν ξηρανθῆναι τὴν ἐν τῇ θάλασσῃ ὑγρασίαν. Schol. Quæ omnes admodum inficetæ explicationes. Longè verisimilior videtur interpretatio quam ex Veteribus affert Eustathius; nempe ut per πόδα διερῶν intelligatur, τὸ σπυδαῖον καὶ μὴ ξηρανόμενον τὸ ἐξ ἰδρώτων νοτίδος. ἵνα ἡ διερῶ ποδὶ φεύγειν, τὸ παραχρῆμα σπυδαῖον καὶ θαλάσσης φεύγειν. Quam interpretationem agnovisse videtur et Scholiastes, quum addit, λέγει δὲ τὸ ἰδρώτα.

Quâ via secunda semel liquido pede detulit undas.

Lucret. Lib. VI. ver. 638.

Ver. 48. Οἳ σφισι.] Al. Οἳ σφω.

Ver. 49, 50. — ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἱππων καὶ ὅθι χρὴ πειζόν ἑόντα.]

seu cum pedes iret in hostem,

Seu spumantis equi foderet calcaribus armos.

Æn. VI, 880.

Apud Homerum autem, "ἀφ' ἱππων μάρνασθαι" (uti ex innumeris Iliados locis liquet,) non "ex ipsis equis," sed "ex curribus pugnare," denotat.

Ver. 51. — ὅσα φύλλα.]

Quam multa in sylvis Autumni frigore primo

Lapsa cadunt folia —. Æn. VI, 309.

Ibid. — ὥρη.] Al. ἡρ.

Ver.

- Ἡέριοι· τότε δὴ ῥα κακὴ Διὸς αἶσα παρέστη
 Ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν' ἄλγεα πολλὰ πάθωμεν.
 Στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ Δοῖσι·
 55 Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκῆρεσιν ἐγχείησιν.
 Ὅφρα μὲν ἦος ἦν, καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
 Τόφρα δ' ἀλεξάμενοι μένομεν πλεονάς περ ἐόντας·
 Ἡμῶ δ' ἥελις μετενίστατο βελυτόνδε,
 Καὶ τότε δὴ Κίκονες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιούς.
 60 Ἐξ δ' ἀφ' ἐκείνης νηὸς εὐκνήμιδες ἑταῖροι
 Ὡλονθ'· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε, μόρον τε.
 Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
 Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλῃς ὀλέσαντες ἑταίρους.
 Οὐδ' ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιέλισσαι,
 65 Πρὶν τινα τῶν δειλῶν ἑταῶν τρεῖς ἕκαστον αὔσαι,
 Οἱ θάνον ἐν πεδίῳ Κικόνων ὑπο δῆϊωθέντες.
 Νηυσὶ δ' ἐπ' ὥρ' ἄνεμον βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
 Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
 Γαῖαν ὅμῃ καὶ πόντον ὀρώρῃ δ' ἕρπυδι νύξ.
 70 Αἱ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρσiai, ἱστία δὲ σφιν
 Τριχθαῖ τε καὶ τετραχθαῖ διέσχισεν ἰς ἀνέμοιο.

Matutini: tunc sanè malum Jovis
 fatum affuit
 Nobis infelicibus; ut dolores multos
 pateremur.
 Consistentes autem pugnabant pugna
 ad naves veloces;
 Feriebantque se-invicem æreis haf-
 tis.
 Quamdiù quidem tempus-matutinum
 erat, et augebatur sacra dies,
 Tamdiù utique nos-defendentes susti-
 nebamus, plures licèt essent:
 Quandò verò sol transibat vesperam-
 versus,
 Tum verò Cicones pepulerunt domi-
 tos Achivos.
 Sex autem à singulis navibus benè-o-
 creati socii
 Perierunt: cæteri verò effugimus
 mortemque fatumque.
 Illinc verò ulterius navigabamus do-
 lentes corde,
 Lubentes ex morte, charis amissis so-
 ciis.
 Neque sanè mihi ulterius naves proce-
 debant remis-utrinque-agitatae,
 Priusquam horum miserorum socio-
 rum ter unumquemque vocassemus,
 Qui perierunt in campo à Ciconibus
 trucidati.
 Navibus autem immisit ventum Bo-
 ream nubium-coactor Jupiter
 Cum procellâ ingenti, nubibusque co-
 operuit
 Terram simul et pontum; ingruit ve-
 rò è-cælo nox.
 Hæ quidem deindè ferebantur obli-
 quæ; vela autem ipsis
 In tres quatuorque partes discidit vis
 venti.

Ver. 52. Ἡέριοι.] Ὁρρωοί. Schol.
 Ver. 57. — ἀλεξάμενοι.] Al. ἀλεξόμενοι.
 Ver. 58. Ἡμῶ δ' ἥελις μετενίστατο βελυτόνδε.]
 Μετεπορεύετο μὲν τὴν τ' ἡμέρας αὐξήσιν ὁ ἥλιος κατὰ
 ἄρ' αὐτῶν βελυτῶν ὅς ἡ μεσημέρια εἰσὶν, ἢ ὀλίγον τι μὲν με-
 σημέρια, ὅτι βόες λύνονται τῷ κάμνῳ. Eustath.
 — aratra jugo referunt suspensa juvenci;
 Et Sol crescentes decedens duplicat umbras.
 Virg. Eclog. II, 65.
 Ibid. — μετενίστατο.] Al. μετενίστατο.
 Ver. 64. Οὐδ' ἄρα.] Non hic supervacaneum est
 istud ἄρα sed vim habet hujusmodi: " Neque,
 " uti tam propere fugientibus fieri verisimillimum
 " erat, —." Vel; " Neque impediit trepida
 " nostra fuga quin, priusquam ulterius progredere-
 " mur, &c."
 Ver. 65. — τρεῖς ἕκαστον αὔσαι.] Ἐξ δὲ ἦν τῶν
 τελευτησάντων ἐπ' ἀλλοδαπῆς, ἢ καὶ μὴ τὰ σώματα
 εἶη παρ' αὐτοῖς, τὰς γὰρ ψυχὰς ἀπὸ τῶν μυστηρίων
 ἀνακαλῶν, καὶ ὥσπερ συμπλέσας εἰς τὴν πατρίδα
 ἀπικραῖν. Schol. ad Pindar. Pythior. Od. IV,

ver. 284. Eiusdemque ritus meminerunt Eusta-
 thius et Scholiastes ad hunc Homeri locum.
 — animamque sepulchro
 Condimus, et magnâ supremum voce ciemus.
 Æn. III, 67.
 Tunc egomet tumulum Rhæteo in littore ina-
 nem
 Constitui, et magnâ manes ter voce vocavi.
 VI, 505.
 Ver. 66. — δῆϊωθέντες.] Pronuntiabatur δῆϊωθέν-
 τες. Uti rectè notavit Barneſius.
 Ver. 68. — σὺν δὲ νεφέεσσι.] Vide suprâ ad ε,
 293.
 Ver. 70. Αἱ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρσiai.] Ἐπι-
 κάρσiai, πλάνγiai. Schol.
 Obliquatque sinus in ventum —. Æn. V, 11.
 Eustathius verò vocem ἐπικάρσiai aliter exponit:
 Ἐπικάρσiai γάρ, (inquit,) ἢ πλάνγiai νῦν ὁμοίως τὰ ἐγ-
 κάρσiai, ἀλλ' ἐπὶ κεφαλῇ, ἀπὸ τὴν ἐκ τῆς σφοδρῆς πιύ-
 ματος τῆς ἱστίας πολλὰν ἔτασιν.
 Ver. 71. Τριχθαῖ τε καὶ τετραχθαῖ διέσχισεν.] Vide
 ad Il. γ', 363.

- Καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας χάρμεν δέσαντες ὄλεθρον,
 Αὐτὰς δ' ἐστυμένως προερέσσαντο ἠπειρώδε.
 Ἔνθα δὴ νύκτας, δύο τ' ἡμέατα συνεχὲς αἰεὶ
 75 Κείμεθ', ὅμῃ καμάτω τε, καὶ ἄλγισι θυμὸν ἔδοντες.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμᾶς εὐπλόκαμος τέλειος ἦώς,
 Ἰγυὲς ἑσπέρημοι ἀνά θ' ἱστία λαὸν ἐρύσαντες
 ἤμεθα· τὰς δ' ἀνέμους τε, κυβερνῆται τ' ἴθυσιν.
 Καὶ νῦν κεν ἀσκηθῆς ἰκόμεν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 80 Ἀλλὰ με κῦμα, ῥόος τε, πειριγὰμπερ Μάλαν,
 Καὶ βορέης ἀπέωσι, παρέπλεγγεν δὲ Κυθήρων.
 Ἔνθεν δ' ἐνπῆμας φερόμεν ὁλοοῖς ἀνέμοισι
 Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντ'· αὐτὰς δὲ χεῖρ' ἐπέβημεν
 Γαίης Λωτοφάγων, οἷτ' ἀνθινὸν εἶδα ἔδουσι.
 85 Ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρε βῆμεν, καὶ ἀφυσάμεθ' ὕδαρ.
 Αἶψα δὲ δῖπνον ἔλοντο Δῶς παρὰ νηυσὶν ἐταῖροι.
 Αὐτὰς ἐπεὶ σίτοιο τ' ἐπασσάμεθ', ἠδὲ ποτῆτος,
 Δὴ τότε ἔγαν ἐταῖρος προΐμι πύθια ἰόντας,
 (Ἄνδρες δύο κρίνας, τρίταλον κήρυχ' ἄμ' ὀπάσας,)
 90 Οἵτινες ἀνέρες εἴεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
 Οἱ δ' αἶψ' οἰχόμενοι μίγην ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν.
 Οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι μῆδονθ' ἐτάροισιν ὄλεθρον
 ἤμετέροισι, ἀλλὰ σφι δόσαν Λωτοῖο πάσσαλόν.

Et hæc quidem in naves deposuimus, timentes interitum :
 Ipsas verò festinantèr subduximus ad continentem.
 Hic duas noctes et duos dies continenter semper
 Jacebamus, simul laborèque et doloribus animum rodentes :
 Sed quandò jam tertium diem comas pulchra complevisset aurora ;
 Malis erectis, velisque albis explicatis,
 Sedebamus : illas verò ventisque gubernatorisque dirigeabant.
 Et jam incolumis pervenissem in patriam terram,
 Sed me upda, æstusque, circumflectentem Maleam,
 Et Boreas depulit, et aberrare fecit Cytheris.
 Hinc autem novem diebus ferebar perniciosus ventis
 Pontum per piscosum : at decimo conscendimus
 Terram Lotophagorum, qui utique floridum cibum edunt.
 Hic verò continentem ingressi sumus et hausimus aquam ;
 Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.
 At postquam cibum gustavimus, et potum,
 Tum verò ego socios præmisi sciscitatum profectos,
 (Viris duobus electis, tertio præcone simul addito),
 Quinam viri essent in terrâ panem edentes.
 Hi verò statim abeuntes congressi sunt viris Lotophagis.
 Neque sanè Lotophagi parabant sociis mortem
 Nostri, sed ipsis præbuerunt lotum gustandam.

Ver. 72. — κάμεν.] Editiones vulgatæ habent κάμεν. Barnesius autem κάμεν edidit, ex Hymno Apollinis, qui Homero ascribitur, ver. 487, 503 ; ubi etiam in vulgatis Editionibus legitur, κάμεν, κάμεν. Atque hanc Barnesii lectionem, cum et ex uno MS à Tho. Bentlejo collat. firmatur, in Textum recepi.

Ver. 73. — προερέσαντο.] At. προερέσαντο.

Ver. 74. — συνεχὲς αἰεὶ.] Καὶ ὅρα ἐν τούτοις τὸ συνεχὲς αἰεὶ τὴν κατάχυσαν πρόθεσιν ἀσυνήθως. Διὸ καὶ ἐνέλησαν τοῖς, ὡς ἐπὶ τῇ συνέσει, ἔτα εἰσάγεα διπλῶσαι τὸ ἀμετάβολον ἀπὸ δάκτυλου. Eusebius. Vide ad H. μ', 26.

Ver. 80. — Μάλαν.] Ἀναστήριον τὸ Λακωνικόν. Schol.

Ver. 81. — Κυθήρων.] Κεῖθρα νῆσος τὸ Λακωνικόν. Schol.

Ver. 82. — ἐνπῆμας φερόμεν ὁλοοῖς ἀνέμοισι.] Vide Strabonem, Geograph. lib. I, pag. 45, al. 25.

Ver. 84. Γαίης Λωτοφάγων.] Ἀκτὴν δὲ προέχουσαν ἐς τὸ πόντον τούτων τὴν Γαίαν καλεῖται Λωτοφάγον· αἱ δὲ καμὲν μῦθον τὴν Λωτὴν τρώγοντες ζῴοντι. Herodotus, lib. IV, cap. 177. Τὴν δὲ Μήνηγα ἰαμίζουσαν εἶναι τὴν τὴν Λωτοφάγον γῆν, τὴν ὑφ' Ὀμήρου λεγομένην καὶ δίκνυται τὴν σύμβολον, καὶ βωμὸς Ὀδυσσεύς, ἐν αὐτοῖς ἐκατέρωθεν καλὸν γὰρ ἐστὶ τὸ δένδρον ἐν αὐτῇ τὸ καλὸν λατὸν, ἔχον ὕδισον καμὲν. Strabo, Geograph. lib. XVII, pag. 1191, al. 834. Vide et eundem lib. I, pag. 44, al. 25 ; et lib. III, pag. 237, al. 157 ; item infra ad ver. 94.

Ver. 85. — ἀφυσάμεθ' ὕδαρ.] Vide supra ad d', 359.

Ver. 88. — προΐμι.] At. προΐμι.

Ver. 89. — τρίτατον κήρυχ' ἄμ' ὀπάσας.] Ἰνα μὴ εὐπεχίμητοι ὦσι ἀπὸ τῆς κήρυκος. Schol.

Ver. 90. — εἴεν.] At. εἴεν.

Ibid. — σῖτον ἔδοντες.] Vide supra ad d', 222.

Ver. 92. — ἄρα.] Ut antea fecerunt Cicones.

Ver.

- 95 Τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιθεῖα καρπὸν,
 Οὐκ ἔτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, ἔδ' ἔνεαξ.
 Ἄλλ' αὐτῷ βέλοντο μετ' ἀνδράσι λωτοφάγοισι
 Λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν, νόστιν τε λαθέαξ.
 Τὴς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκη,
 Νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ἐρύσας.
 100 Αὐτὰρ τὴς ἄλλης κελόμην ἐρίφρας ἐταίρης
 Σπερχορδύνες νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκείων,
 Μὴ πῶ τις λωτοῖο φαγὼν νόστιο λάθῃ.
 Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι καθεζόν.
 Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολλὴν ἄλα τύπῃον ἐρετμοῖς.
 105 Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ.
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων, ἀθεμίστων,
 Ἰχόμεν, οἳ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν,
 Οὔτε φυτεύουσιν χερσὶν φυτὰν, ἔτ' ἐρύσων.
 Ἀλλὰ τὰν' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύον,

Horum autem quicumque loti comedisset dulcem fructum,
 Non amplius renunciare rursum volebat, neque redire:
 Sed illic volebant apud viros Lotophagos
 Lotum edentes manere, reditusque oblivisci.
 Hos quidem ego ad naves duxi flentes necessitate,
 Navibusque in cavis sub transtra ligavi tractos.
 At ceteros jussi dilectos socios
 Festinantes naves conscendere celeres,
 Ne fortassis quis loto passus reditus oblivisceretur.
 Hi autem statim ingrediebantur, et per transtra sedebant:
 Ordine vero sedentes canum mare verberabant remis.
 Illinc autem ulterius navigabamus dolentes corde.
 Cycloperum autem ad terram superborum, exlegum,
 Venimus, qui scilicet diis freti immortalibus,
 Neque plantant manibus plantam, neque arant:
 Sed hæc absque semente et aratione omnia proveniunt,

Ver. 94. — ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιθεῖα καρπὸν [ἔσ.]

Sic nova Dulichio Lotos gustata palato,
 Illo, quo nocuit, grata sapore fuit.
 Ovid. Trist. lib. IV, Eleg. i, ver. 31.
 Nec degustanti Lotos amara fuit.
 Hos ego, qui patriæ faciunt obliviam, succos
 Parte mea vitæ, si modo dentur, emam.

Id. ex Pont. lib. IV, Epist. x, ver. 18.
 Ὁ δὲ τῷ λωτῷ καρπὸς ἐστὶ μέλιθον, ὅσον τὸ τ' ἄνω γλυκύτητα δὲ, τῷ φόνικον τῷ καρπῷ προσείκειτο. Παιδῶνται δὲ ἐν τῷ καρπῷ τέττοι οἱ λωτοφάγοι καὶ αἶνον. Herodot. lib. IV, cap. 177. Vide Athenæum, lib. XIV, cap. 18; et Plin. Natural. Hist. lib. XIII, cap. 17; item supra ad ver. 84. Porro Heraclides Ponticus hæc allegoricè interpretatur: Καθόλου δὲ (inquit) τὴν Ὀδυσσεὺς πλανῶν, εἰ τις ἀκριβῶς θέλει σκοπεῖν, ἡλληγορημένῳ εὐφρασεῖ. Πάσης γὰρ ἀρετῆς καθάπερ ὄργανον τι, τὸ Ὀδυσσεὺς παρασημασμένον ἑαυτῷ [Ὁμηρῷ], ἀλατρίφιστος φησιν, (ἐπειδὴ τὰς ἐκνεμομένους τὸν ἀνθρώπου βίον ἔχοντες κακίας,) ἡδονὴν μὲν τὸ λωτοφάγεω χαρίον, ξένῃς γενομένῳ ἀπολαύσεως, ἢ Ὀδυσσεὺς ἐγκρατῶς παρέπλιδε.

Ver. 96. — βέλοντο. Apud Eustathium in commentario, βέλοντο.

Ibid. — μετ' ἀνδράσι. Al. παρ' ἀνδράσι.

Ver. 98, 99. — ἄγον — Νηυσὶ δ' ἐνὶ. Al. ἄγων — Νηυσὶν ἐνὶ.

Ver. 99. — ἐρύσας. Ita rectè Barnesius, pro vulgato ἐρύσας. Vide ad II. π', 781.

Ver. 106. Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων, ἀθεμίστων, Ἰχόμεν. Δίκαιοι ἄνθρωποι πλὴν Πολυφῆμους. ὅθεν τὸ μὲν ὑπερφιάλων νῦν, μεγάλων τὸ δὲ ἀθεμίστων, μὴ ἔχοντων χερσὶν νόμον, ἀλλὰ τὸ θεμίστιον ἔκαστον [infra ver. 114, 115.] "Παιδῶν ἢ ἀλόγων." Schol. Vide autem ad ver. 107.

Ver. 107. — οἳ ῥα. Qui scilicet —.

Ibid. — πεποιθότες ἀθανάτοισιν. Εἰ δὲ καὶ πεποιθέναι μὲν θεοῖς εὐταῖα Κυκλωπες λέγονται, ὁ δὲ Παλῦφημος ἐν τοῖς ἔξῃς [infra ver. 275.] ἐρεῖ ὡς ἐκ ἀλέγους Διὸς οἱ Κυκλωπες, ὡς φέρτεροι ψόδως εὐαίνο φησιν. Eustath. Quod tamen hinc non sequitur. Nam θεοῖς δὲ πεποιθέναι (inquit ipse Eustathius) Κυκλωπας ὁ μῦθος λέγει, δὲ ὡς αὐξοῦνται καρποί. Οἷον Διὶ, αἰετὶ Δημητρὶ, γῇ νύμφαις καρποφόροις [ver. 154:] Ἀπόλλωνι, κλίῳ καὶ τοῖς τοιαύτοις οἷς διατρέτες διὰ τὸ τ' ἐκείνῃ γῆς πῖον, ὅσην ἐκαμένον. Soli nimirum fertilitate freti, omni curâ, omni labore vacabant. Quod fieri potuit, etsi nullâ Deorum reverentiâ tenerentur.

Ver. 109. Ἀλλὰ τὰν' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται. Similiter Hesiodus, de aureo Seculo;

καρπὸν δ' ἔφερε ζείδωρον ἄσπερον

Ἀσπεράτη πολλὴν τε καὶ ἄσπερον.

Εργ. καὶ Ἡμῶν. I, ver. 117.

Et Ovidius;

Ipsa quoque immunis, rastrisque intacta, nec ullis

Saucia vomeribus, per se dabat omnia tellus.

Metamorph. lib. I, ver. 101.

H h 2

Et

- 110 Πυροί, καὶ κριθαί, ἢδ' ἄμπελοι, αἶτε φέρουσιν
 Οἶνον ἐρίσ' ἀφύλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρο^ς ἀέξ' φ.
 Τοῖσιν δ' ἔτ' ἀγοραὶ βεληφόροι, ἔτε δέμιστες·
 Ἄλλ' οἷγ' ὑψηλῶν ὀρέων νάισι χερίωα,
 Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι· δέμιστ' ἔκαστος
 115 Παίδων ἢδ' ἀλόχων· ἔδ' ἀλλήλων ἀλέγχεσι.
 Νῆσ^{ος} ἔπειτα λάχεια παρέχ' λιμνῶ^ς τεταίνυσθαι
 Γαίης Κυκλώπων, ἔτε σχεδὸν, ἔτ' ὀπτηλῆ,
 Ὑλήσ^{ος}· ἐν δ' αἶγες ἀπειρέσιαι γεγάασιν
 Ἀγριαὶ· ἔ μὲν γὰρ πάτ^{ος} ἀνθρώπων ἀπερύκη·
 120 Οὐδέ μιν εἰσοιχνεύσι κυνηγέται, οἷτε καθ' ὕλιν
 Ἄλγεια πάχουσιν, κορυφὰς ὀρέων ἐφέποντες.
 Οὐτ' ἄρα ποίμνησιν καταίχεται, ἔτ' δρότοισιν,
 Ἄλλ' ἢγ' ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἡματα πάντα,
 Ἀνδρῶν χηρεύη, βόσκη δέ τε μηκάδας αἶγας.
 125 Οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες παρά μιλτοπάρηοι,
 Οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἐνι τέκτονες, οἳ κε χεῖμοιεν

Triticum, et hordeum, atque vites,
 quæ utique ferunt
 Vinum ex-magnis-uvis, et ipsis Jo-
 vis imber incrementum-dat.
 Illis verò neque conciones consiliariæ,
 neque leges;
 Sed ipsi celsorum montium inhabitant
 cacumina,
 In speluncis cavis: jus autem dat
 unusquisque
 Liberis atque uxoribus; neque se-in-
 vicem curant.
 Insula deinde humilis præ portu ob-
 tenditur
 Terræ Cyclopum, neque propè, ne-
 que remotè,
 Sylvosa: in eâ verò capræ innumerae
 nascuntur
 Agrestes; neque enim frequentatio
 hominum prohibet:
 Neque ipsam ingrediuntur venatores,
 qui per sylvam
 Dolores patiuntur, juga montium
 lustrantes.
 Neque sanè gregibus occupatur, neque
 arationibus,
 Sed ipsa absque-semente et inarata di-
 ebus omnibus
 Viris caret; pascit verò balantes ca-
 pras.
 Non enim Cyclopibus naves adsunt
 proras-rubras-habentes,
 Neque viri insunt navium fabri, qui
 conficiant

Et *ibid.* ver. 111:

Mox etiam fruges tellus inarata ferebat;

Nec renovatus ager gravidis canebat ariflis.

Vide *Diodorum Siculum*, lib. V, sub initio; et *Strabonem*, *Geograph.* lib. XI, pag. 766, 767; al. 501, 502.

Ver. 111. — ἐρίσ' ἀφύλον.] Ἐν ταύτῃ καρπῷ τ' ἀφύλῳ γινώσκον. *Schol.*

Ibid. — καὶ σφιν Διὸς ὄμβρο^ς ἀέξ' φ.] Ὀμβρο^ς δὲ Διὸς, τετίς^{ος} αἶρ^{ος}. *Eustath.* Vide supra ad 8, 477, et 581.

Ver. 112, 114. Τοῖσιν δ' ἔτ' ἀγοραὶ — δέμισ-
 τ' οἷγ' ἀφύλον. Παίδων ἢδ' ἀλόχων.] Καὶ τὸ πρῶτον
 δεκάσιοντα καὶ πόλις, καὶ νῦν ἔτι τὰ ἴδια ἐν βασιλεύ-
 μῳ δ' αὖθις. Πᾶσα δ' οἰκία βασιλεύεται ὑπὸ
 τῷ πρῶτῳ. ὅτι καὶ αἱ λαοικαὶ ἀπὸ τῶν συγγένων.
 Καὶ τῷτ' ἔστιν ὁ λόγος Ὀμήρου, — δέμιστ' οἷγ' ἀφύ-
 λον. Παίδων ἢδ' ἀλόχων.] Σπαράδες γὰρ καὶ ἔτε
 τὸ ἀρχαῖον ἔχον. *Aristot.* de *Republ.* lib. I, cap. 2.
 Vide *Platonem de Legibus*, lib. III, haud longè ab
 initio; et *Strabonem*, *Geograph.* lib. XIII, pag. 885,
 al. 592.

Ver. 114. — δέμιστ' οἷγ' ἀφύλον. Παίδων ἢδ'
 ἀλόχων.] Ἐν μόνῃ δὲ τῇ Λακεδαιμονίᾳ πόλις μὲν
 ὀλίγη, ὁ νομοθετὴς ἐπιμέλειαν δοκῶν πεποιθὲς τρεφῆς τε
 καὶ ἐπιτηδεύματων· ἐν δὲ ταῖς πόλεσιν τ' ἄλλαις ἐξημέ-
 ληται περὶ τῶν τοιούτων, καὶ τῇ ἑκάστῃ ὡς βέλτεται, Κυ-

κλωπικῶς, “ δέμιστ' οἷγ' ἀφύλον ἢδ' ἀλόχων.” *Aristot.*

Estic. Nicom. Lib. X, cap. 10.

Ver. 115. — ἢδ' ἀλόχων.] *Al.* ἢδ' ἀλόχων.

Ibid. — ἢδ' ἀλλήλων ἀλέγχεσι.]

— ἀλέγει δ' ἑαυτὸν ἑαυτὸς ἑαυτός.

Euphrasid. Cyclops, ver. 120.

Ver. 116. Νῆσ^{ος} ἔπειτα λάχεια.] Λάχεια, ἐγγύς,
 ἢ εὐκατα, λαχάριον καὶ σκαπτικὸν διωκτικόν. *Schol.*
 Λαχάριον τὸ σκαπτικόν, καὶ “ λαχάριον νῆσ^{ος},” ἀπὸ
 τῷ σκαπτικῷ εἰς βάθος, δύναμις. Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτὴν
 “ ἐλάχεια” εἶναι, ὅ ἐστι σμικρὰν ἀπὸ τῷ πρῶτον
 μὲν ἐλέγχοντα. Πάτ^{ος} τὴν λιμνὴν τεταίνυσθαι.
 Πᾶς δ' παρατίθεται, μικρὰ ὄντα. *Etymolog. Magn.*
 in voce Λαχάριον. Quin et MSS à *Tho. Bentleio*
 collati habent λάχεια. Et iterum occurrit eadem
 vox infra 8, 509: “ Ἐν δ' ἀπὸ τῇ λάχεια —.”
 Quanquam *Scholias* ibi legisse videtur “ ἐλάχεια.”
 Porro nonnulli, notante *Eustathio*, Λάχεια, hoc in
 loco, insulae nomen proprium existimant.

Ver. 119. — πάτ^{ος}.] Πάτ^{ος} δὲ, φασιν, ἢ ἀνα-
 τροφή, ἢ τοι οὐδὲν. — Ὀνοματοποιεῖται δὲ καὶ αὐτὸ, καθὰ
 καὶ ὁ κτίσ^{ος}, ὁ δὲ π^{ος}, καὶ τὰ τοιαῦτα. *Eustath.*
 Vide ad II. 8, 455.

Ver. 125. — μιλτοπάρηοι.] Μίλτων τὰς παριὰς
 κρημνίσαι, τετίς^{ος} τὰς πρῶτας. Μίλτων δὲ, πηλὸς
 ρυσιώδης. *Schol.*

Ver. 126. — οἳ κε χεῖμοιεν.] *Barnesius* edidit
 οἳ κεχάμοιεν. Minus rectè.

Ver.

- Νῆας εὐσέλμους, αἳ κεν τελέοιεν ἕκαστα,
 Ἄστ' ἐπ' ἀνθρώπων ἰκνεύμεναι· οἳά τε πολλὰ
 Ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους νηυσὶν περόωσι θάλασσαν·
 130 Οἳ κέ σφιν καὶ νῆσον εὐκτιμένῳ ἐχέμοντο.
 Οὐ μὲν γὰρ τι κακὴ γε, φέροι δέ κεν ὄρια πάντα·
 Ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἀλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας
 Ὑδρηλοὶ, μαλακοὶ· μάλα κ' ἀφθιτοὶ ἀμπελοὶ εἶεν.
 Ἐν δ' ἄροσις λείη· μάλα κεν βαθὺ λήϊον αἶεν
 135 Εἰς ὄρας ἀμῶεν· ἐπεὶ μάλα πῖας ὑπ' ὕδας.
 Ἐν δὲ λιμὴν εὐορμῶ, ἵν' ἔχρην πείσμαλός ἐστιν,
 Οὐτ' εὐνὰς βαλέειν, ἔτε πρυμνήσιν ἀνάφαι,
 Ἄλλ' ἐπικέλσαντας μῆναι χρόνον, εἰσέκε ναυτέων
 Θυμὸς ἐποτρύνῃ, καὶ ἐπιπνεύσῳσιν αἵται.
 140 Αὐτὰς ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέξ' ἀγλαὸν ὕδαρ,
 Κρήνη ὑπὸ σπέιης· ὧς δ' αἵγειροι πεφύασιν.
 Ἐνθα κατεπλέομεν, καὶ τις θεὸς ἡγεμόνευε
 Νύκτα δι' ὀφθαλμῶν· ἐδὲ προῦφαινετ' ἰδέσθαι·
 Ἄλῃ γὰρ παρὰ νηυσὶ βαθεῖ· ἦν, ἐδὲ σελήνη
 145 Οὐρανόθεν προῦφαινε· κατείχετο γὰρ νεφέεσσιν.
 Ἐνθ' ἔτις τι νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν·

Naves bonis-transstris-instructas, quæ
 perficiant singula,
 Ad urbes hominum euntes; veluti
 crebrò
 Viri ad se-invicem navibus trajiciunt
 mare;
 Qui ipsis et insulam benè-habitatam
 elaborarent.
 Neque enim omnino mala; ferret
 autem tempestiva omnia:
 Insunt enim prata maris cani ad lit-
 tus
 Irrigua, mollia; omnino perennes-
 vites essent.
 In eâ etiam aratio facilis; valdè al-
 tam segetem semper
 Statis temporibus meterent: quia val-
 dè pingue subest solum.
 In eâ porro portus opportunus, ut non
 opus fuit,
 Neque anchoras jacere, neque ruden-
 tes alligare,
 Sed qui-appulerint manere aliquandiu,
 donec nautarum
 Animus impulerit, et aspirarint ven-
 ti.
 Ceterum in vertice portus fuit lim-
 pida aqua,
 Fons sub specu: circum autem populi
 nascuntur.
 Huc descendebamus, atque aliquis
 deus ducebat
 Noctem per obscuram: non enim ap-
 parebat, ut videretur;
 Caligo enim circa naves densa erat,
 neque luna
 E cælo lucebat; obtegebatur enim
 nubibus.
 Hic nullus insulam vidit oculis;

Ver. 128. — οἳά τε πολλὰ Ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους.]
 Τὸ δὲ "οἳά τε πολλὰ" ἔκλειψεν ἔχει προέσις, ἵνα
 λέγῃ, δι' οἳά τε πολλὰ αὐτὰ καὶ πρόγμματα ἐπ' ἀλλήλους πε-
 ρώωσιν ἄνθρωποι. Eustath. Minus rectè. Voces e-
 nim οἳα et πολλὰ non ad præcedentem ἕκαστα referun-
 tur; sed, ut opinor, adverbiorum loco hic usur-
 pantur; uti Odys. γ', 73; ε', 254; λ', 363; Illi-
 ad. β', 798; α', 398.

Ver. 131. Οὐ μὲν γὰρ τι κακὴ.] Vide ad Il. π',
 570; et infra ad ψ', 266.

Ver. 133. — μάλα κ' ἀφθιτοὶ.] Al. μάλ' ἀν-
 ἀφθιτοὶ. Quod idem.

Ver. 134. — μάλα κεν.] Al. τάχα κεν.

Ver. 135. — ὑπ' ὕδας.] Al. ἐπ' ὕδας.

Ver. 136. — ἵν' ἔχρην πείσμαλός ἐστιν, Οὐτ'
 εὐνὰς βαλέειν.]

— hic fessas non vincula naves
 Ulla tenent, unco non alligat anchora morsu.

Æn. I, 172.

Ibid. — πείσμαλός.] Ἀπογινῶς ὁμοίως, ὅς πείσ-
 ται ἢ ναῦς. Schol.

Ver. 141. — πεφύασιν.] Apud Eustathium in

commentario, πεφύασιν. Quod ferri non potest.
 Antepenultimam enim producit.

Ver. 143. — ἐδὲ προῦφαινετ' ἰδέσθαι· Ἄλῃ γὰρ πα-
 ρὰ νηυσὶ.]

Nam neque erant astrorum ignes, nec lucidus
 æthrâ

Sidereâ polus; obscuro sed nubila cælo,

Et Lunam in nimbo nox intempesta tenebat.

Æn. III, 585.

Ver. 144. Ἄλῃ γὰρ παρὰ νηυσὶ βαθεῖ· ἦν.] Ὅτι δὲ
 ἀλῇ τὸ πρῶτος σκοτεινὴ ἐστὶν, ἐδὲ τὴν ποιητὴς λέληθεν·
 αἶρα γὰρ τὸ σκοτὶ καλέσθαι. "Ἄλῃ γὰρ παρὰ νηυσὶ
 " βαθεῖς ἦν, ἐδὲ σελήνη Οὐρανόθεν προῦφαινε." Plu-
 tarch. de primo Frigido. Ubi notandum pro βαθεῖ
 ἦν, legisse hîc Plutarchum, βαθεῖς ἦν.

Ibid. — παρὰ νηυσὶ.] Ita edidit Barnesius ex
 emendatione Henrici Stephani. Atque ita legit
 Plutarchus loco jam supra citato. Vulgati habent,
 περὶ νηυσὶ.

Ver. 145. — κατείχετο γὰρ νεφέεσσιν.] Eustathius
 in commentario citat, κατείχετο δὲ νεφέεσσιν. Quod
 et ferri posset. Vide ad Il. α', 51.

Ver.

- Οὐτ' ἐν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα ποτὶ χέρον
 Εἰσόδον, πρὶν ἦναι εὐσέλμους ἐπικέλου.
 Κελύεσσι δὲ νηυσὶ, καθέλουσαν ἱστὰ πάντα.
 150 Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἐνθα δ' ἀποδρίζαντες ἐμείναμεν ἧς δῖαν.
 Ἡμεῖς δ' ἠριγένηα φάη ῥοδόδαιτυλ' ἦδ',
 Νῆσσι θαυμάζοντες ἐδιδόμεθα καὶ αὐταῖ.
 Ὄρουσιν δὲ τόρυφαι, κῦραι Διὸς Αἰγιόχοιο,
 155 Αἶγας ὄρεσκ' ἵνα διπλήσωνται ἑταῖροι.
 Αὐτίκα καμπόλα τόξα καὶ αἰγανίας δολιχαῦλας
 Εἰλόμεν ἐν νηὶν ἄλ' δὲ τρίχα κοσμηθέντες
 Βάλλομεν αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μινεικέα θήρεν.
 Νῆς μὲν μοι ἔποιστο δυάδεκα, ἐς δὲ ἐκείνην
 160 Ἐνία λάγχαν' αἶγας· ἐμοὶ δὲ δέκα ἔξελον οἶα.
 Ὡς τότε μὲν αἶψα καὶ ἡμεῖς, ἐς ἥλιοι καταδύντα,
 Ἡμεῖς δὲ διπλόμενοι πρὶα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἠδύ.
 Οὐ γὰρ νῦν νηὶν ἐξέφθιτο οἶν' ἐρυθρὸς,
 Ἀλλ' ἐνὶ νηὶ πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορέωσιν ἕκατ' οἱ
 165 Ἠφύσαμεν, Κικλίων ἱερὸν πηλοῖσθρον ἐλόντες.

Neque sanè fluctus magnos volutos
 ad litus
 Vidimus, antequam navis bonis-
 transstris-instructæ appulissent.
 Appulsis autem navibus, collegimus
 vela omnia :
 Egrossi autem et ipsi sumus in litus
 maris ;
 Ibiq. somno-solati expectavimus au-
 roram divinam.
 Quando autem mane genita apparuit
 rosea-digito aurora,
 Insulam admittentes, obambulabamus
 per eam.
 Excitarent verò Nymphæ, filie Jo-
 vis Ægiuchi,
 Capræ montanas, ut prædium su-
 merent focii.
 Continuo incurvos arcus et hastas
 longis-cuspidibus
 Cepimus ex navibus : In tres-partes
 autem dispositi
 Jaculabamur ; statim verò dedit deus
 copiosam venationem.
 Navis quidem me sequentibus duode-
 cim ; in unamquamque autem
 Novem sortito contigerunt capræ,
 mihi verò decem elegi foli.
 Sic tum toto die, ad solis occasum,
 Sedebamus epulantes cœnes immen-
 sas, et vinum dulce.
 Nondum enim ex navibus absumptum
 erat vinum rubrum,
 Sed inerat ; multum enim in am-
 phoris singuli
 Haustum, Ciconum sacro oppido
 capto.

Ver. 149. Κελύεσσι δὲ νηυσὶ, καθέλουσαν ἱστὰ.]
 Κελύεσσι δὲ νηυσὶ, ὅ ἐστι, καὶ ἀντίστασιν, προσκειλάσων
 δὲ τ' ἡμῶν. Eustath. Altamen equè rectè, ut opi-
 nor, dicitur Κελύεσσι δὲ νηυσὶ, ac (si tulisset ver-
 sus) Κελύεσσι δὲ νηυσὶ.

Ver. 151. — ἀποδρίζαντες.] Ἐπὶ βορρῇ καὶ τροφῇ
 ἀποδρίζαντες. Schol.

Ibid. — ἐμείναμεν ἧς δῖαν.] Similitèrque infra
 ver. 306. Vide ad H. 9, 361.

Ver. 154. Ὄρουσιν δὲ τόρυφαι, κῦραι Διὸς Αἰγιόχοιο,
 Αἶγας ὄρεσκ' ἵνα διπλήσωνται.]

tres littore cervos
 Prospicit errantes : hos tota armenta sequuntur
 A tergo, et longum per valles pascitur agmen.

Æn. I, 188.

Ver. 155. — διπλήσωνται.] Vide supra ad 9,
 535.

Ver. 156. Αὐτίκα καμπόλα τόξα καὶ αἰγανίας δολιχαῦλας.]
 Confluit hic, arcumque manu celerèque sagittas
 Corripuit, sedusque tela gerentem Achilles.
 Ductoreque ipsos primùm capita alta ferentes
 Cornibus arboreis fœnat, tam vulgus et omnem
 Miscet agens telis nemora inter frondæ turbam.
 Æn. I, 191.

Ver. 159. — ἐς δὲ ἐκείνην Ἐνία λάγχανον αἶ-
 γας.] Al. ἐπὶ δὲ ἐκείνῃ.

Nec prius abssistit, quàm septem ingentia victor
 Corpora fundat humi, et numerum cum navibus
 æquet. Æn. I, 196.

Ver. 160. Ἐνία λάγχανον αἶγας.] Barnesium le-
 gendum censet, Ἐνία λάγχανον αἶγας. " Ut sit,
 " ἐς ἐκείνην οἱ ἑταῖροι ἐλάγχανον ἐνὶ αἶγας, ὅ ἐστι, ἐμοὶ
 " μόνον δέκα ἔξελον." Quod et si ferri possit, mutato
 tamen nihil opus. Nam vox λάγχανον, (quod
 Barnesium non omnino fugit,) alibi apud Poëtam
 Sortis aut contingens aut eligi significat :

ἀλλ' ἐπὶ μὲν ἡμεῖς
 Ἀμφέχανον ἐν νηὶ, ἥτοι λάγχανον γινώσκοντες ἡμῶν.

Oī δ' ἐλάχον τὰς ἐν καὶ ἐξ ἐκείνων αὐτὸς ἐλάχον.

Infra ver. 334 huius libri.

Quin et MSS à Tho. Bentleio collati hic habent
 αἶγας.

Ver. 162. — πρὶα τ' ἄσπετα.] Apud Athenæ-
 um, lib. XII, cap. 1, ἐρίων ἄσπετα.

Ver. 165, 204. Ἠφύσαμεν — ἀφύσαμεν.] Vide
 supra ad 9, 359.

Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσομεν, ἐγγὺς ἔοντων,
 Καπνὸν τ', αὐτῶν τε φθογγὴν, οἷόν τε, καὶ αἰγῶν.
 Ἦμος δ' ἥλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κλέφας ἦλθε,
 Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 170 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάη ῥοδόδακτυλ' ἥως,
 Καὶ τότε ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος, μετὰ πᾶσιν ἔειπον·
 "Ἄλλοι μὲν νῦν μίμνεν' ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηὶ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἐπαύροιον
 Ἑλθὼν, τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἳ τινὲς εἰσιν·
 175 Ἦ ῥ' οἷγ' ὑβρισταί τε, καὶ ἄγριοι, ὑδὲ δίκαιοι,
 Ἦὲ φιλόξενοι, καὶ σφιν νόϑ' ἐστὶ θεοδής.
 "Ὡς εἰπὼν, ἀνὰ νηὸς ἔβλεν' ἐκέλευσα δ' ἑταίρους,
 Αὐτὸς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
 180 Ἐξῆς δ' ἐξόμενοι πολὴν ἄλα τύπλον ἐρετμοῖς.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τ' χῶρον ἀφικόμεθ', ἐγγὺς ἔοντα,
 Ἐνθα δ' ἐπ' ἐσχατῇ σπέος εἶδομεν, ἄγχι θαλάσσης,
 Ὑψηλὸν, δάφνησι κατηρεφές· ἐνθα δὲ πολλὰ
 Μῆλ', οἷές τε, καὶ αἶγες ἰάεσκον· αἰεὶ δ' αὐλὴ
 185 Ὑψηλὴ δέδμητο καταρυχέεσσι λίθοισι,
 Μακρῆσιν τε πίτυσιν, ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
 Ἐνθα δ' ἀνὴρ ἐνίαυε πελώριον, ὅς ῥά τε μῆλα
 Οἶος ποιμαίνεσκεν σπόπρον· ὑδὲ μετ' ἄλλης
 Παιεῖτ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίιστα ἦδη.
 190 Καὶ γὰρ θαῦμα' ἐτέτυκτο πελώριον· ὑδὲ ἐώκη
 Ἀνδρὶ γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίω ὑλήεντι

Cyclopium autem ad terram prospicie-
 bamus, propè existentium,
 Fumumque, ipsorumque vocem, o-
 viumque, et caprarum.
 Quando autem sol occidit, et tenebrae
 advenerunt,
 Sanè tunc decubimus in littore ma-
 ris.
 Quando autem manè-genita apparuit
 rosea-digito aurora,
 Tum verò ego concione habità omnes
 allocutus sum;
 " Alii quidem nunc manete mihi di-
 lecti focii;
 " At ego cum navi meà et meis fo-
 ciis
 " Profectus, hos homines explorabo,
 quinam sint;
 " An illi contumeliosi et agrestes,
 neque iusti,
 " An hospitales, et ipsis mens sit
 decorum-reverens.
 Sic fatus, navem conscendi; iussique
 socios
 Ipsosque conscendere, et rudentes sol-
 vere.
 Illi verò continuò conscendebant, et
 per transra sedebant;
 Ordine autem sedentes canum mare
 verberabant remis.
 Sed cum jam in locum pervenissemus,
 propè existentem,
 Hic deinde in extremâ-parte spelun-
 cam vidimus, prope mare,
 Excelsam, lauris contestam: ibi verò
 multa
 Pecora, ovésque, et caprae quiesce-
 bant: circum autem chors
 Excelsa ædificata erat excisis lapidi-
 bus,
 Procerisque pinis, et quercubus altè-
 comantibus.
 Hic autem vir habitabat ingens, qui
 seilicet pecora
 Solus pascebat procul; neque cum
 aliis
 Versabatur; sed seorsum existens ne-
 faria seiebat.
 Etenim monstrum erat horrendum,
 neque similis-videbatur
 Homini pane-vescenti, sed cacumini
 sylvestro

Ver. 168. Ἦμος δ' ἥλιος κατέδυ, — Δὴ τότε
 κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι.]

Sol ruit interea, et montes umbrantur opaci.
 Sternimur optatæ gremio telluris ad undam,
 Sortiti remos, passimque in littore sicco
 Corpora curamus: fessos sopor irrigat artus.

Æn. III, 508.

Ver. 174. — οἳ τινὲς εἰσιν, Ἦ ῥ' οἷγ' ὑβρισταί.]

Τίνας δ' ἔχουσιν γαῖαν, ἢ θανάτῳ γένεσθαι;

Euripid. Cyclops, ver. 117.

Vide et suprâ ad ζ, 119.

Ver. 177. — ἀνὰ νηὸς ἔβλεν.] Ὅτι τὸ ἀνὰ νηὸς
 βλεῖν, πρὸς τὴν ἑαυτοῦ πρὸς τὴν ἑαυτοῦ, ὡς εἶπερ, ἐπὶ νηὸς

βῆναι. Enstatb. Malé: Quidni enim et scribere
 potuit Homerus ἐπὶ νηὸς ἔβλεν; Reverà istud, ἀνὰ νηὸς
 ἔβλεν, est νηὸς ἀνέβλεν. Quod et virum eruditum non
 ex toto fugit.

Ver. 181. — ἔοντα.] Al. ἐόντες.

Ver. 185. — καταρυχέεσσι λίθοισι.] Ταῖς ἐν τῇ
 γῇ συναρπυμένους, ὅ ἐστι τιθημελόμενους. Schol.

Ver. 186. — πίτυσιν.] Al. πίτυων.

Ver. 189. — ἦδη.] Al. ἦδη.

Ver. 191. — ἀλλὰ ῥίω ὑλήεντι Ὑψηλὸν ὄρειον, ὅτε
 φαίνεται οἷον ἀπ' ἄλλων.]

Abietibus juvenes patriis et montibus æquos.

Æn. IX, 674.

Melior

- Υψηλῶν ὄρεων, ὅτε φαίνε' οἶον ἀπ' ἄλλων.
 Δὴ τότε τῆς ἄλλης κελόμην ἐρίηρας ἐταίρης
 Αὐτῇ παρ νῆϊ τε μένειν, καὶ νῆα ἔρυα.
 195 Αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἐταίρων δυοκαίδεκα ἀρίστους
 Βῆν' ἀτὰρ αἶγεον ἀσκὸν ἔχον μέλαν οἴνοιο,
 Ἡδῆος, ὃν μοι ἔδωκε Μάρων, Εὐάνθεος υἱός,
 Ἴρεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἴσμαρον ἀμφιβεβήκει.
 Οὐνεχ' ἐμιν σὺν παισὶ δευχόμεν', ἠδὲ γυναικί,
 200 Ἀζόμενοι· ὥκ' γὰρ ἐν ἄλσει δειδρήμενι
 Φοίβεσ' Ἀπόλλωνος· ὃ δέ μοι πόρεν ἀγλαὰ δῶρα·
 Χρυσὸν μὲν μοι δῶκεν εὐεργέτης ἐπὶ δὲ τάλαντα
 Δῶκε δέ μοι κρητῆρα πάναργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα
 Οἶνον ἐν ἀμφιφορέῃσι δώδεκα πᾶσιν ἀφύσσας,
 205 Ἡδὺν, ἀκηχεσίον, θεῖον ποτόν· ἔδδ' ἐτις αὐτόν
 Ἡεὶ δὲ δμῶν, ἐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἄλλ' αὐτὸς τ', ἄλοχός τε φίλη, ταμὴν τε μί' οἴῃ.
 Τὸν δ' ὅτε πίνοιν μελιηδέα οἶνον ἐρυθρόν,
 Ἐν δέπας ἐμπλήσας, ὕδαλ' ἀνὰ εἴκοσι μέτρα
 210 Χεῦ· ὁδμὴ δ' ἠδῆα σπὸ κρητῆρος ὁδῶδ',
 Θεσπεσίῃ τὸτ' αἶν' ἔτοι' ἀποχέας φίλον ἦεν.
 Τῷ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἦια

Excelsorum montium, cum appareat
 solum ab aliis.
 Atque tum ceteros iussi dilectos so-
 cios
 Illic apud navemque manere, et na-
 vem custodire:
 Ast ego, electis sociorum duodecim
 optimis,
 Ivi; ceterum caprinum utrem habe-
 bam nigri vini
 Dulcis, quod mihi dederat Maron,
 Euánthēi filius,
 Sacerdos Apollinis, qui Ismarum tu-
 ebatur;
 Quod ipsum cum liberis tutati sumus
 atque uxore,
 Reverentiā-moti; habitabat enim in
 luco arborifero
 Phœbi Apollinis: ille utique mihi de-
 dit pulchra dona;
 Auri quidem mihi dedit elaborati sep-
 tem talenta;
 Dedit autem mihi craterem totum-
 argenteum: ceterum deinde
 Vinum in amphoris duodecim ipsis
 haustum,
 Suave, incorruptum, divinum po-
 tum: neque quisquam illud
 Nōrat famulorum, neque ancillarum
 in domo,
 Sed ipsæque, uxorque chara, promā-
 que una sola.
 Hoc autem quoties biberent dulce vi-
 num rubrum,
 Unum poculum qui-impleverat, aquæ
 viginti mensuras
 Infundebat; dulcis autem odor à cra-
 tere spirabat,
 Divinus: tum nequaquam abstinere
 gratum fuisset.
 Hujus ferebam impletum utrem mag-
 num; itemque viatica

Melior in hac Similitudine Homeri quàm Virgilii
 Persona. Καὶ Ὅμηρος ἢ ἐπὶ τῇ Κυκλωπῇ αἰ-
 ῖται τῷ ὑπερβαλῶν. "Οὐ γὰρ ἐκεῖ Ἀνδρὶ γὰρ σιτοφά-
 " γῳ, ἀλλὰ ῥῖον ὀλέσσει" καὶ προσέτι ὑψηλῶν ὄρεσιν
 ὑπερβαλόμενος τῷ ἄλλῳ ὄρεϊ. Αἰετὸς καὶ τοὶ μεγάλα
 ὄντα τὸ πρότερον, ἥτις φαίνεται, μιζόντων αὐτοῖς τῷ
 ταῦτα ἐπιφωμύνηται. Demetrius Phalereus, περὶ Ἑρ-
 μῆως, § 52.

Ver. 197. — ὃν μοι ἔδωκε Μάρων, Εὐάνθεος υἱός.]
 Καὶ μὲν Μάρων μοι πᾶσι δῶκε παῖς Διὸς.

Euripid. Cyclops, ver. 141.

Ver. 198. Ἴρεὺς Ἀπόλλωνος.] Τὸ ἦ, Ἴρεως, ψιλῶ-
 ται κατὰ τινὰς Ἰωνικῶς, καθὰ καὶ τὸ ἱρῆ, ὃ ἱρῆς. Euf-
 rath. Sed hoc leviculum.

Ver. 199. Οἶνόν μιν σὺν παισὶ δευχόμεν'.] Τὸ ἦ
 "σὺν παισὶ δευχόμεν'." Ἀριστοφάνης "σὺν παιδὶ"
 γράφει ἱωνικῶς. Περικλῆς ἦ, τὸ βοηθεῖν καὶ ἀποσπῶ-
 σθαι. Eufath.

Ver. 203, 204. Δῶκε δέ μοι — Οἶνον ἐν ἀμφι-
 φορέῃ.]

Vina bonus quæ deinde cadis onerârat Acestes

Littore Trinacrio, dederatque abeuntibus heros.

Æn. I, 199.

Ver. 204. — ἀμφιφορέῃσι δώδεκα πᾶσιν.] Am-
 phoris duodecim ipsis. Vide ad Il. σ', 373, 470;
 et τ', 247.

Ver. 205. — ἀκηχεσίον.] Καλόν, καὶ ἀδιάφθαρτον
 ἢ ἀνέριον. Schol.

Ver. 208, 209. Τὸν δ' ὅτε πίνοιν —, ὕδατος ἀνὰ
 εἴκοσι μέτρα Χεῦ.] "Maroneum [vinum] vicies tan-
 "to addito aquæ miscendum Homerus prodidit.
 "Durat etiam vis eadem in terrâ generi vigôrque
 "indomitus. Quippè cum Mutianus ter Consul
 "ex his qui nuperrimè prodidere, sextarios singulos
 "ocstonis aquæ misceri compererit, præsens in eo
 "tractu." Plin. Natural. Hist. lib. XIV, cap. 4.

Ver. 212. — ἐν ἦ καὶ ἦια.] Πολλὰς ἀκεφάλους
 ποιεῖ εἰχῆς [Ὅμηρος,] καὶ λαγυρῶν, ἵτι δὲ μαιῶν —
 Μαιῶν δὲ εἰσιν οἱ [χολόγηται ἔχοντες] ἐπὶ τῇ ἐκβαλῆς
 οἶον, — "Τῷ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν· ἐν δὲ
 "καὶ ἦια." Athenæus, lib. XIV, cap. 8. Atqui
 vox "ἦια" hoc in loco enuntiabatur ac si scriptum
 fuisset

- Κωρύκῳ· αὐτίκα γάρ μοι οἶσατο θυμὸς ἀγῆνωρ,
 "Ἄνδρ' ἐπελεύσειδ'· μεγάλῳ ἐπικειμένον ἀλκῇ,
 215 "Ἀγριον, ἔτε δίκας εὖ εἰδότες, ἔτε δέμιστας.
 Καρπαλίμως δ' εἰς ἀντρον ἀφικόμεθ', ἔδ' ἐμιν ἔνδον
 Εὐροδν, ἀλλ' ἐνόμεινε νομὸν κατὰ πτόνα μῆλα.
 Ἐλθόντες δ' εἰς ἀντρον ἐθηύμεσθα ἕκαστα·
 Ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρῖθον, σείνοντο δὲ σηκοὶ
 220 Ἀρῶν ἡδ' ἐρίφων· ἀφ' ἀκεκριμέναι δὲ ἕκασται
 Ἐρχατο· χωρὶς μὲν πρῶγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσαι,
 Χωρὶς δ' αὖθ' ἔρσαι· νῶν δ' ὄρῳ ἄγγεια πάντα,
 Γαυλοὶ τε, σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγεν.
 "Ἐνθ' ἐμὲ μὲν πρῶτιον ἔταροι λίσσοντ' ἐπέεσσι,
 225 Τυρῶν αἰνυμένους ἵεναι πάλιν· αὐτὰρ ἔπειτα
 Καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
 Σηκῶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἀλμυρὸν ὕδωρ
 Ἄλλ' ἐγὼ δ' ἐπιθόμην, (ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,)
 "Ὅφρ' αὐτόν τε ἴδοιμι, καὶ εἴ μοι ξείνια δοίῃ.
 230 Οὐδ' ἄρ' ἐμελλ' ἐτάροισι φανείς ἐρατεινὸς ἔσεσθαι.

In perâ : statim enim mihi suspicatus est animus generosus, Virum superventurum ingenti præditum robore, Agrestem, neque jura benè doctum, neque leges. Celeritèr autem in antrum venimus, neque ipsum intus Invenimus ; sed pascebat per pascua pingua pecora. Ingressi verò antrum admirabamur singula : Calathi quidem caseis gravabantur ; repleta autem erant stabula Agnorum atque hædorum ; separatæ verò singulæ Inclusæ erant ; seorsum quidem grandiores-natu, seorsum et ætate-mediæ, Seorsum itidem recens-natæ : natabant autem sero vasa omnia, Multraliæque, scaphiæque, elaborata ; quibus immulgebat. Tum me quidem imprimis focii precabantur verbis, Ut sumptis caseorum-nonnullis abiremus retrò ; at deindè Confestim ad navem celerem hædofque et agnos E stabulis agentes navigaremus falsam aquam : Sed ego non parui, (certè multo fatius fuisset ;) Donec ipsum viderem, et experirer si mihi hospitalia daret : Neque sanè erat focii visus amabilis futurus.

fuisset ἦα. Uti et notavit *Barnesius*. Vide suprâ ad ε, 266.

Ver. 213. — αὐτίκα γάρ μοι οἶσατο θυμὸς ἀγῆνωρ, "Ἄνδρ' ἐπελεύσειδ'·] *Versiones vulgatæ reddunt, "mibi excitabatur animus generosus Virum adire."* Id quod neque cum vocis οἶσατο neque vocis ἐπελεύσειδ' significatione ullo modo congruit. *Barnesius*, quem ferè secutus sum, meliùs vertit ; " *mibi expeſciabatur animus generosus, Virum adfuturum.*"

Ver. 216. — ἔδ' ἐμιν ἔνδον.] *Al.* ἔδ' ἐμιν ἔνδον.

Ver. 219. Ταρσοὶ.] Οἱ καλαθίσκοι, ἐν οἷς τυροκομῶσι, καὶ ἐκτυπῶνται οἱ τυροί. *Schol.*

Ibid. — σηκοὶ.] Αἱ μάνδραι καὶ περίελοι, ἐν οἷς συγκέκλειται τὰ θρέμματα ἢ καταδύσεις τῶν θρεμμάτων. *Schol.*

Ver. 222. — ἔρσαι.] Αἱ νεογνὰ καὶ ἀπαλαὶ ἐδρασάδεις, ἀπὸ τῆς ἔρσης ἢ ἐνδύσεως τῇ ἐλικίῃ. *Schol.* "Quia ros est ἀδρανὴς καὶ ἀδρανὴς ὁ μὲρ, idè rori comparantur quæ sunt tenera et mollia —." *Æschylus* quoque in *Agamemnone*, θρόους nominat teneros avium pullos. — Sed primus omnium pater elegantiarum *Homerus* ἐρσῶν, id est, rorem, tenellos agniculos vocavit ; — χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μετὰσσαι, χωρὶς δ' αὖθ' ἔρσαι· quasi dicat, τὰ ἐρσῶν five δρασῶν πρόστατα. *Casaubon. Annotat. in Athenæum, lib. IX, cap. 8.*

Ibid. — ὄρῳ.] Τὰ διεφθορῶτι γάλακτι, ἢ τῇ ὑποστάσει τῆς γάλακτος. ὄρῳ γὰρ λέγεται, ἢ τῆς γάλακτος ὑδατῶδης ὑπόστασις. *Schol.*

Ver. 223. Γαυλοὶ.] Ἀγγεῖα ποιμενικὰ σκαφεῖδ' ἢ εἰς αὐτὰ οἱ ποιμένες ἀμείλγοντες δέχονται τὸ γάλα. *Schol.*

Ibid. — σκαφίδες τε.] Τὸ δὲ σκάφειδ' ἀνομώδην ἀπὸ τῆς σκαφίδος καὶ τῆς δὲ εἰς ὁμοίως ἐξυλινον τρογγύλον, γάλα καὶ ὄρῳ δέχοντες ὡς ἐπ' αὐτῇ λέγεται, "νῶν δ' ὄρῳ ἄγγεια πάντα, Γαυλοὶ τε, σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγεν." *Athenæus, lib. XI, cap. 14.*

Ibid. — τοῖς ἐνάμελγεν.] *Scholias* videtur legisse τοῖς ἀμείλγεν.

Ver. 225. Τυρῶν αἰνυμένους.] *Sumptis caseorum nonnullis.* Ut rectè *Eustathius.* *Al.* Τυρῶν ἀχθομένους notante eodem.

Ibid. et ver. 232. — αἰνυμένους — αἰνυμένοι.] Vide ad *Il.* 260.

Ver. 228. Ἀλλ' ἐγὼ δ' ἐπιθόμην.] Ἐμμελὴς δὲ καὶ χαρίεις ὁ λήλυ τινὰ καὶ αὐτὴ λέγων, ἢ ἀγνοῖαν, ἢ φιλοτιμίαν, ἢ πρὸς τινα μαθήματα καὶ λόγους ἀκρόασιν. Ὡς Ὀδυσσεύς, — "Ἀλλ' ἐγὼ δ' ἐπιθόμην ἦτ' ἂν πο. — λὺ κέρδιον ἦεν." *Plutarch. de Sui Laude.*

Ver. 230. Οὐδ' ἄρ' ἐμελλ'.] Vide infrâ ad ψ, 266 ; et ad *Il.* ν', 344.

- Ἐνθα δὲ πῦρ κείαντες ἐθύσαμεν· ἡδὲ καὶ αὐτοὶ
 Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν· μένομέν τέ μιν ἔδον
 Ἥμενοι, ἕως ἐπῆλθε νέμων· φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος
 ὕλης ἀζαλέης, ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
- 235 Ἐκτοσθεν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαγδὸν ἔθηκεν·
 Ἥμεῖς δὲ δίσσαντες ἀπεσσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρον.
 Αὐτὰρ ὅγ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πῖονα μῆλα
 Πάντα μάλ', ὅσσ' ἤμελγε, τὰ δ' ἄρσενά λεῖπε θύρῃσιν,
 Ἀριεῖς τε, τράγους τε, βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς.
- 240 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑφ' ὅσ' αἰέρας,
 Ὀβριμον· ἐκ δ' ἂν τὸν γε δύνω καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι
 Ἐοῖλαι, τετράκυκλοι, ἀπ' ἔδεο ὀχλίσσειαν·
 Τόσσῳ ἠλίβατον πέτρῳ ἐπέθηκε θύρῃσιν.
 Ἐζόμεθ' δ' ἤμελγεν οἷς καὶ μηκέδας αἶγας.
- 245 Πάντα χεῖρ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐχάσῃ.
 Αὐτίκα δ' ἤμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτι,

Tum verò igne accensâ sacrificavimus 3.
 et ipsi

E-cafeis fumentes comedimus, expec-
 tabamûsque ipsum intus

Sedentes, donec venit pascens: fere-
 bat autem ingens onus

Ligni aridi, ut ei ad-cenam esset.

Extra autem antrum dejiciens strepi-
 tum fecit;

Nos verò perterriti diffugimus in re-
 cessum antri.

Ast ille in latam speluncam egit pin-
 guia pecora,

Omnia prorsus, quæ mulgebat: mares
 autem reliquit foris,

Arietesque, hircosque, altam extra
 chortem.

Cæterum deinde admovit operculum
 ingens altè sublatum,

Grave: non illud duo et viginti cur-
 rus

Fortes, quaternis-rotis, à solo dimovif-
 sent:

Tantam excellam petram admovit of-
 tio.

Sedens autem mulgebat oves et balan-
 tes capras,

Omnia ritè, et fœtum submisit fin-
 gulis.

Statim autem dimidium ubi-coagulâs-
 set albi lactis,

Ver. 231. Ἐνθα ὃ πῦρ κείαντες ἐθύσαμεν.] Καὶ πρὸ
 τῆ θυσίας ὃ, ἃ δι' ποιῶν ἡμᾶς, δίδασκει πάλιν Ὀμηρος,
 ἀπαρχὰς τῶν βρωμάτων νέμειν τοῖς θεοῖς. Οἱ γὰρ περὶ τῆ
 Ὀδυσσεύς, καίπερ ὅστις ἐν τῇ τῆ Κύκλωπος σπηλαίῳ,
 “Ἐνθάδ' ἐπὶ πῦρ κείαντες ἐθύσαμεν· ἡδὲ καὶ αὐτοὶ Τυρῶν
 αἰνύμενοι φάγομεν.” *Athenæus*, Lib. IV, cap. 27.

Ibid. — κείαντες.] *Al.* κήαντες.

Ibid. — ἐθύσαμεν.] *Barneſius* ex Editionum
 vetustiorum nonnullis edidit ἐμύναμεν. “Quomo-
 do enim” inquit “imparati in Antro alieno sa-
 crificarent, de rebus non suis?” Verum, uti notat
Henricus Stephanus, si ita legas, parum aptè seque-
 tur istud “μύναμεν τί μιν ἔδον,” ver. 232. Id
 quod nec ipsum *Barneſius* fugit. Sed et aptius
 congruere videtur ἐθύσαμεν cum sequenti “ἡδὲ καὶ
 αὐτοὶ Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν.” Ex parte nimirum
 sacra faciebant, partem Ipsi comedebant. Neque
 dissimilem loquendi rationem usurpat *Poëta*, *Ili-*
ad. ζ. 259:

Ὡς σπείσῃς Διὶ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι.

Πρῶτον ἔπειτα δὲ καὶ αὐτὸς ὀνέσσει, αἶψα πίνετα.

Porro *Athenæus* loco suprà citato legit ἐθύσαμεν,
 itémque *Eustathius* in commentario, ubi alterius
 lectionis ne meminit quidem.

Ver. 233. Ἥμεροι, ἕως ἐπῆλθε.] Enuntiabatur ac
 si scriptum fuisset ὥς ἐπῆλθε, vel ὥς ἡπῆλθε. Vide
 suprà ad δ', 90.

Ver. 235. Ἐκτοσθεν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαγδὸν
 ἔθηκεν.] Vide ad *Il.* γ', 363 et δ', 452.

Ver. 236. Ἥμεῖς ὃ δίσσαντες ἀπεσσύμεθ' ἐς μυχὸν
 ἄντρον.]

Ἄλλοι δ', ὅπως ἐριθείς, ἐν μαχοῖς πέτρας.
 Πτήξαντες εἶχον, αἶμα δ' ἐκ σὺν χροῖ.

Euripid. Cyclops, ver. 406.

Ver. 240. — ἐπέθηκε θυρεὸν.] Pronuntiabatur
 θυρεὸν.

Ver. 241. — ἐκ δ' ἂν τὸν γε δύνω καὶ εἴκοσ' ἄμα-
 ξαι.] Vide suprà ad ver. 191.

Ver. 242. Ἐοῖλαι, τετράκυκλοι.] Si vera sit hæc
 lectio, tum vox τετράκυκλοι secundam producet eâ-
 dem ratione ac παριπών, διπῆτιος, *Iliad.* ζ, 62;
 π', 174; et ἀσμελίστι, infra ver. 291 hujus libri.
 Cum verò vox τετράκυκλοι occurrat, *Il.* ε, 324,
 syllabis duobus prioribus correptis; *Barneſius* hoc in
 loco ex conjecturâ edidit, τεσσαράκυκλοι eodem
 modo ac dicitur τεσσαράβοιον, *Il.* ψ', 705.

Ver. 243. — ἠλίβατον πέτρῳ ἐπέθηκε θύρῃσιν.]
 saxo occultabat opaco.

Æn. VIII, 211.

Ver. 245. — ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν.] Ὑπὲρκεν ἔμ-
 βρυον. Ὀμηρὸς γὰρ, ὑπὸ ναντίον τ' σιωπῆς, βρέφους
 μὲν λέγει τὸ κατὰ γαστρός, ἔμβρυον δ', νεογνόν, ἢ τὸ τέκ-
 νον. *Schol.* Vide ad *Il.* ψ', 266.

Ver. 246. — θρέψας.] Τὸ ὃ, θρέψας, ἀντὶ τῆ
 πύχας ὅθεν καὶ τροφαλὶς τυρῶ. *Eustath.* Vide ad
Il. ε, 903.

Ibid. — λευκοῖο γάλακτι.] Ἐν μὲν γὰρ ποιήσει
 πρέπει γάλα λευκὸν εἶπιν· ἐν δὲ λόγῳ τὰ μὲν [ἐπίστα]
 ἀπρεπείσθαι· τὰ δὲ, ἃν ἡ κατακορῆ, ἐξελίγῃ καὶ ποιῇ
 φανερὸν εἶναι ποιήσεις εἶναι. *Aristot. Rhetoric. lib.* III,
cap. 3.

Ver.

- Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμυσάμενος κατέθηκε·
 Ἕμισυ δ' αὖτ' ἔτρησεν ἐν ἄλγεσιν, ὅφρα οἱ εἴη
 Πίνην δαινυμένῳ, καὶ οἱ ποτιδῶρπιον εἴη.
 250 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ δ' ἔργα,
 Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἴσιδεν, εἶρετο δ' ἡμέας·
 ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρά κέλευθα;
 ἢ τι χεῖρ πρῆξιν, ἢ μαψιδίως ἀλάληθε,
 Οἶά τε ληϊστῆρες ὑπεῖς ἄλα, τοί τ' ἀλώων;
 255 Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
 ὦς ἔφαθ' ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 Δεισάντων φθόγγον τε βαρὺν, αὐτὸν τε πέλωρον.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Ἡμεῖς τοι Τροίηνεν δ' ἀπλάγχθοντες Ἀχαιοὶ
 260 Πανίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
 Οἴκαδ' ἰέμενοι, ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κέλευθα
 Ἥλομεν· ἔτῳ περ Ζεὺς ἤθελε μητιάσας.

Textilibus in calathis constructum re-
 posuit:
 Dimidium verò rursus constituit in
 vasibus, ut sibi esset
 Ad-potandum epulanti, et sibi ad-
 cenam foret.
 At postquam expediisset obiens sua o-
 pera,
 Tum verò ignem accendebat, et af-
 pexit, interrogabatque nos;
 "O hospites, quinam estis? unde
 navigatis humidas vias?"
 "Nunquid ad negotiationem; an te-
 merè erratis,
 "Tanquam prædones super mare,
 qui errant,
 "Animas periculo-objectantes, ma-
 lum alienigenis ferentes?"
 Sic dixit: nobis autem statim con-
 fractum est charum cor,
 Timentibus sonitumque gravem, ip-
 sumque monstrosum.
 Sed et sic ipsum verbis respondens al-
 loquebar;
 "Nos quidem à-Trojâ devii-acti A-
 chivi
 "Variis ventis super ingentes fluctus
 maris,
 "Domum petentes, aliâ viâ, aliis
 itineribus
 "Venimus; sic nimirum Jupiter
 voluit constituere.

Ver. 249. Πίνην δαινυμένῳ.] Eustathius in com-
 ment. ad ver. 225, citat Πίνην αἰνυμένῳ. Atque
 ita habet MS à Tho. Bentleio collatus.

Ibid. — ποτιδῶρπιον εἴη.] Al. ποτιδῶρπιον αὐτῷ.

Ver. 250. — ἐπιδῶ.] Al. ἐπιδῶ δῆ.

Ver. 251. Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε.]

Ἀνέκαισε μὲν πῦρ πρῶτον.

Euripid. Cyclops, ver. 382.

Ver. 252. ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρά κέ-
 λευθα;]

ὦ ταλαίπαροι ξεῖνοι,

Τίνες πότ' εἰσίν;

Euripid. Cyclops, ver. 89.

πόθεν ἐπλεύσατ' ὦ ξεῖνοι;

Ποδαποί; Ibid. ver. 274.

Sed vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris?

Æn. I, 373.

Vide suprâ ad γ', 71, 74; ubi occurrunt hi qua-
 tuor versus 252, 255; Nestorique ibi personæ eti-
 am aptius quàm hic Cyclops conveniunt. Καὶ κεί-
 νται, φασὶν οἱ Παλαιοὶ, κάλῃον εἰσάγειν [γ', 71, 83.]
 οἱ εἶχε δαίμονι. Διὸ καὶ ἀστρίσκοι αὐτὸν προκίενται αὐτῶν,
 δι' ὧν τὰ ἔπη ἐκκρίνονται. Eustath.

Ver. 253. — κατὰ πρῆξιν.] Vide suprâ ad γ',
 72; et ad II. ι', 192.

Ver. 254. — τοί τ' ἀλώων.] Al. μηχανόων.

Ver. 256. — ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦ-
 τορ, Δεισάντων ἔσθ'.] Ὅρα δὲ τὸ, "ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλά-
 σθη ἦτορ Δεισάντων" ὅτι καὶ σοφοὶ κοφάνες δοκεῖ,
 καὶ ἡμῶς πείρασται καὶ αὐτὸ κατακλῆλας τῷ καιρῷ.

τῇ δειλίᾳ. — Καὶ νῦν μὲν ἡ ἐναλλαγή ἀπὸ δοτικῆς
 γέγονεν εἰς γενικήν. ἀλλὰ καὶ ὁ, ἀνάπαλιν ἀπὸ γενικῆς εἰς
 δοτικὴν. ὡς ἐν τῇ, "ὦς ἔτ' ὑπὸ ἀπὸ βλεφάρων ὄλω-
 "λε, Νύκτα φυλασσόμενοι." [Iliad. κ', 187.] Καὶ,
 "Ἀχιλλῆος ὄλωσεν καὶ γῆρ' ὄλοντο Ἀχαιοὶ δερκομένῳ."
 [Il. ε', 139;] ὅφρα καὶ "δερκομένῳ" εἰπεῖν. Καὶ,
 "Τῆς δ' αὖτ' αὐτὸ γένατα καὶ φίλον ἦτορ, Σήματ'
 ἀναγνέσθ'." [Odys. ψ', 205, 206.] Τὸ τοῖνον, "δει-
 "σάντων," ὅτι ἂν εἴη, ὡς ἐρρήθη, σόλοικον, καὶ μόνον
 ἀπὸ τῆς μιμητικῆς φρασθῆναι ἐναντιπαραγωγῆς, ἀλλὰ
 καὶ διότι ἀσφαλεῖς οἱ πλεονασμοὶ πρὸς σύνταξιν ἐσ-
 λοικοῖ. Eustath. Vide suprâ ad ζ', 155; et infrâ
 ad ψ', 205.

Ver. 259. Ἡμεῖς τοι Τροίηνεν δ' ἀπλάγχθοντες.]

Ἰλίου δ' ἀπὸ
 Πέρσαντες ἄστυ, πνεύμασιν θαλασσοῖσι
 Σὴν γαῖαν ἐξωθέντες ἤκομ' ἐν Κύκλωψ.

Euripid. Cyclops, ver. 276.

Ver. 260. — ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης.] Τὸ
 δὲ "ὑπὲρ μέγα λαῖτμα," ἢ ἀντὶ τῆς κατὰ προθέσειν κεί-
 νται, ἢ ἀντιπαραγωγῆς ἐρρήθη ἀντὶ τῆς, ὑπὲρ ἀνὰ μεγάλας
 κύματας. Eustath. At quidni tam rectè hoc in loco
 dicatur, ὑπὲρ μέγα λαῖτμα, quàm ὑπὲρ ἄλλα, suprâ
 ver. 254? Aut quidni scribere potuisset Homerus
 "κατὰ μέγα λαῖτμα," si ita dictum oportuisset?

Ver. 262. — μητιάσας.] Nonnulli, notante
 Scholiaste, legunt μητίσας. Quibuscum facit et
 MS à Tho. Bentleio collatus. "Rectius (inquit
 "Barnesius,) μητίσας." Immo verò minùs rec-
 tē. Vide ad II. κ', 48.

- Λαοὶ δ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' εἶναι,
 Τῷ δὲ νῦν γε μέγιστον ὑπεράνιον κλέος ἐστὶ.
 265 Τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν, καὶ ἀπώλεσε λαὸς
 Πολλὸν· ἡμεῖς δ' αὖτε κίχονομενοι τὰ σὰ γῆνα
 Ἰχόμεθ', εἴ τι πόροις ξεινήιον, ἢ καὶ ἄλλως
 Δῶκε δωτήνην, ἥ τε ξείνων θέμις ἐστίν.
 Ἄλλ' αἰδοῖο, φέριστε, θεὸς· ἰκέται δέ τοι εἰμὲν.
 270 Ζεὺς δ' ἐπιτιμῆτωρ ἰκετῶν τε, ξείνων τε,
 Ζεῖνι, ὅς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλεῖ θυμῷ.
 Νήπιε, εἰς, ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλυσθαι,
 Ὅς με θεὸς κέλεαι ἢ δεῖδμεν, ἢ ἀλέαζῃ.
 275 Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγίοχου ἀλέγυσιν,
 Οὐδὲ θεῶν μακάρων· ἐπεὶ πολὺ φέρτεροι εἰμὲν.
 Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμεν πεφιδόμην,
 Οὔτε σεῦ, ἢ τ' ἐτάρων, εἰ μὴ θυμὸς με κελεύῃ.
 Ἀλλὰ μοι εἴφ', ὅπῃ ἔσθ' ἰὼν εὐεργέα νῆα.
 280 Ἡ περ ἐπ' ἐχατῆς, ἢ καὶ χερδὸν, ὄφρα δαείω.
 Ὡς φάτο πειράζων· ἐμὲ δ' ἔλθεν εἰδότα πολλά.
 Ἀλλὰ μιν ἄψορρον προσέφη δολίοις ἐπέεσσι·
 Νέα μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

Ver. 265. — διέπερσε.] *Al.* δὲ ἔπερσε.

Ver. 268. — ἥ τε.] *Al.* ἥτις.

Ver. 269. — αἰδοῖο, φέριστε, θεὸς· ἰκέται δέ τοι εἰμὲν.]

Ita *Apollonius* :

Ἄλλ' ἰκέτας ξείνους Διὸς εὖνευ αἰδέσασθε
 Ζεῖνι, ἰκετῶν τε· Διὸς δ' ἅμ' ἅμ' ἰκέταις τε
 Καὶ ξείνοισιν· ὁ δὲ περ καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις τίτνυται.

Argonautic. lib. II, ver. 1134.

Et *Oraculum Jovis Dodonæi*, apud *Pausaniam* :

Μηδ' ἰκέτας ἀδικούν· ἰκέται δ' ἱεροὶ τε καὶ ἄγνοιοι.

Achaic. lib. VII, cap. 25, sub initio.

Ibid. — αἰδοῖο.] *Al.* αἰδοῖο. Ὡς *Il. ω, 503.*

Ver. 270. Ζεὺς δ' ἐπιτιμῆτωρ ἰκετῶν τε, ξείνων
 τε.]

Juppiter, (hospitibus nam te dare jura loquuntur.)

Æn. I, 735.

Ver. 274. — διδέρμει.] *Al.* διδέρμει.

Ver. 275. Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγίοχου ἀλέγυσιν.]

Ζεὺς δ' ἐγὼ κρατύνω καὶ φρίσσω, ξείναι·

Οὐδ' οἶδ' ὅτι Ζεὺς ἔσ' ἐμὲ κρείσσων θεός.

Οὐ μοι μέλει τέλειον.

Euripid. Cyclops, ver. 319.

“Populi autem Atridae Agamemnonis gloriamur esse,

“Cujus sanè nunc maxima sub-cælo gloria est :

“Tantam enim diripuit urbem, et perdidit populos

“Multos : nos autem demùm procumbentes ad tua genua

“Supplicamus, si quod præbeas hospitale-munus, sive etiam aliter

“Donum des ; qui utique hospitem mos est.

“Sed verere, optime, deos ; supplices nempe tibi sumus :

“Jupiter autem ultor est supplicumque, hospitumque,

“Hospitalis, qui hospites simul venerandos comitatur.

Sic dicebam ; ille verò mihi rursus respondit sævo animo ;

“Stultus es, ô hospes, vel longè advenisti,

“Qui me deos jubes aut timere, aut observare.

“Non enim Cyclopes Jovem Ægi-ochum curant,

“Neque deos beatos, quoniam multò præstantiores sumus.

“Neque ego Jovis inimicitias evitans pepercerim,

“Neque tibi, neque sociis, nisi animus me jubeat.

“Sed mihi dic, ubi appuleris huc profectus fabrè-factam navem ;

“An alicubi ad extremam-oram, an et propè, ut sciam.

Sic dixit tentans : me autem non la- tuit scientem multa ;

Sed ipsum vicissim allocutus sum do- loris verbis ;

“Navem quidem mihi confregit Neptunus terræ-quassator,

— ille immitis, et ipse

Horrendus sylvis, et visus ab hospite nullo

Impunè, et magni cum Dis contemtor Olympi.

Ovid. Metam. lib. XIII, ver. 760.

Ibid. — Διὸς αἰγίοχου ἀλέγυσιν.] Ἀσπίς ὡς ὁ

Πολύφημος, ἀλγιάλλει καὶ τὴν λοιπὴν ὅτι ὁ καὶ οἱ

ὅσοι ἦσαν ἄθιοι, παρέστην ὁ Ποιητής, λέγων [infra

ver. 411 ;] “Νῆσον γ' ἔπας ἐστὶ Διὸς μεγάλης ἀλέ-
 “αζῃ.” *Schol.* Verùm hoc (ut opinor) ab iis

dici potuit, etsi Deorum negligentes fuerint. Vi-
 de et suprâ ad ver. 107.

Ver. 282. — ἄψορρον προσέφη.] Τυτῆς ἔμπα-
 λον ἂν φθάσαις ἐλάλησεν. *Eustath.* Minus rectè.

Nihil enim (ut opinor) aliud sonat vox ἄψορρον
 quàm iterum, sive vicissim. Vide infra ad ver. 501.

Ver. 283. Νέα μὲν μοι κατέαξε.] “*Anapæstus*”

(inquit *Barnesius*) “in *Primo loco*.” Ἐστὶ τὸ “Νέα
 “μὲν μοι” ἀνάπαιστον ἔχει πόδα ἐν καταρχῇ εἴχον.

Eustath. Minus rectè uterque. Pronuntiabatur e-
 nim Νᾶ μὲν μοι κατέαξε ἔσ. Vide suprâ ad β,

289.

Ver.

Πρὸς πέτρῃσι βαλὼν, ὕμῃς ἐπὶ πείρασι γαίης·
 285 Ἄκρῃ προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνθεν
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' ἔδεν ἀμείβετο νηλεὶ θυμῷ.
 Ἄλλ' ὅγ' ἀναΐξας ἐτάροις ἐπὶ χεῖρας ἱάλλε·
 Σὺν δὲ δῶμα μάργας, ὥς τε σκύλακας, ποτὶ γαίῃ
 290 Κόπῃ· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δένε δὲ γαῖαν.
 Τῆς δὲ λῆμελεῖσι ταμῶν ὠπλίσσατο δόρπον·
 Ἦσθι δ', ὥς τε λέων ὀρεσίτροφος, ἔδ' ἀπέλθπεν
 Ἐγκατὰ τε, σάρκας τε, καὶ ὅτ' εἶα μυελόεντα.
 Ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεχέθομεν Διὶ χεῖρας,
 295 Σχέτλια ἔργ' ὀρόωντες· ἀμηχανίῃ δ' ἔχε θυμόν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδύν,
 Ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων, καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
 Κεῖτ' ἔντοσ' ἀντροῖο ταυνοσάμῃος λῆ' ἔμηνον.

“ Ad scopulos coniectam; vestrae ad
 fines terrae,
 “ Promontorio impactam; ventus
 autem ex ponto tulit:
 “ At ego cum hisce effugi arduam
 perniciem.
 Sic dicebam; ille autem mihi nihil
 respondit saevo animo:
 Sed ipse impetu facto sociis manus in-
 ferebat;
 Simulque duos correptos, tanquam
 catulos ad terram
 Illidebat: cerebrum autem humi flu-
 ebat, irrigabatque terram.
 His verò membratim dissectis appara-
 vit cenam:
 Vorabat autem, quemadmodum leo
 montanus; neque relinquebat
 Intestinaque, carnesque, et ossa me-
 dullis plena.
 Nos verò flentes fustulimus Jovi ma-
 nus,
 Misera opera videntes; desperatio au-
 tem tenebat animum.
 Caeterum postquam Cyclops magnum
 implevisset ventrem,
 Humanas carnes comedens, et insuper
 merum lac bibens,
 Jacebat intra antrum extensus inter
 pecora.

Ver. 285. — ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνθεν.]

Ἀνέμων δύναμις διὸ μὲν ἤρπασαν βία.

Euripid. Cyclops, ver. 109.

Ibid. — προσπελάσας.] Vide ad II. α', 140.

Ver. 288. Ἄλλ' ὅγ' ἀναΐξας ἐτάροις ἐπὶ χεῖρας ἱάλλε, Σὺν δὲ δῶμα μάργας.]

Ὡς τε συμμάργας δῶμα,
 Ἐσφαζ' ἐταίρων τ' ἐμῶν ῥυθμῶ τινι
 Τὸν μὲν λείπτος εἰς κύτος χαλκήλατον,
 Τὸν δ' αὖ τένοντοσ' ἀρπάσας ἄκρη ποδὶς,
 Παιὼν πρὸς ὅζον γ' ὄνυχ' αὖ πετραίῃς λίθις,
 Ἐγκέφαλον ἐξέτρεψε.

Euripid. Cyclops, ver. 396.

vidi bina meorum

Ter quater affligi sociorum corpora terrae.
 Quæ super ipse jacens, hirsuti more leonis,
 Viscerâque, et carnes, oblisisque ossa medullis,
 Semianimésque artus avidam condebat in alvum.

Ovid. Metam. lib. XIV, ver. 205.

Vidi egomet, duo de numero cum corpora nostro
 Prensa manu magnâ, medio resupinus in antro
 Frangeret ad saxum, faniéque aspersa natarent
 Limina: vidi, atro cum membra fluentia tabo
 Manderet, et tepidi tremerent sub dentibus ar-
 tus.

Æn. III, 623.

Quem locum Macrobius inter eos recenset, in qui-
 bus Virgilius Homericæ carminis majestatem non æ-
 quat. “ Narrationem facti,” inquit, “ nudam et
 “ brevem Maro posuit; contra Homerus πάθος
 “ miscuit, et dolore narrandi invidiam crudelitatis
 “ æquavit.” Lib. V, cap. 13. Scaliger tamen hoc

in loco Virgilium Homero superiorem contendit.
 Poët. Lib. V, cap. 3.

Ver. 289. Σὺν δὲ δῶμα μάργας, ὥς τε σκύλακας.] Ἀ-
 ρατῆριον ἢ περὶ πέτρας ἀνθρώπων ψόφον τε καὶ μύρον
 οἰκτρον ἐνδεκνύμεν, ἐπὶ τ' ἀνδιστάων τε καὶ κακοφω-
 νοτάων χρονεῖ γραμμῶν, ἑδαμῇ λεαίνων τὴν κατα-
 σκύν, ἔδ' ἡδύνων. “ Σὺν δὲ δῶμα μάργας, ὥς τε σκύλα-
 “ κας, ποτὶ γαίῃ Κόπῃ.” ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις
 “ ῥέε, δένε δὲ γαῖαν.” Dionys. Halicarn. περὶ σωθῆ-
 σεως, § 16.

Ver. 291. — λῆμελεῖσι ταμῶν.] Strabo, Geo-
 graph. lib. II, pag. 137, al. 83, citat, λῆμελεῖσι.
 Sed nihil opus. Secundam enim producere potest
 hæc vox eadem ratione ac παριπών, διππετός ἔσθ.
 Vide ad II. π', 174. Al. λῆμελεῖσι ταμῶν.
 Quod est μελεῖσι λῆμελεῖσι.

Ver. 295. — ἀμηχανίῃ δ' ἔχε θυμόν.] Al. ἀ-
 μνηχανίῃ δ' ἔχε θυμόν.

Sævit inops animi —. Æn. IV, 300.

Ver. 296. Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλῃ ἐμπλήσατο
 νηδύν.]

— simul expletus dapibus, vinoque sepultus.

Æn. III, 630.

Ibid. — ἐμπλήσατο νηδύν.] Notandus hîc pri-
 migenius Vocis Mediæ usus. Ἐμπλήσεν, alius;
 Ἐμπλήσατο, suum implevit ventrem. Sic suprâ
 ver. 291, ὠπλίσσατο. Sibi ipse paravit. Et infrâ
 ver. 298, ταυνοσάμῃος. Quum se ipse extenderat.
 Vide suprâ ad I, 491. Al. ἐμπλήσατο νηδύν.

Ver. 298. Κεῖτ' ἔντοσ' ἀντροῖο ταυνοσάμῃος λῆ' ἔμηνον.
 μῆλιν.] Τὸ μέγιστον αὐτὸ ἐμφανίζων. Athenæus,
 lib.

Τὸν μὲν ἐγὼ βέβλευσα χεῖ' μεγαλήτορα θυμόν,
 300 Ἄσσοι ἰὼν, ξίφος ὅξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηρῶ,
 Οὐτάμεναι πρὸς γῆθος, ὅθι φρένες ἦπαρ ἔχουσιν,
 Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν.
 Αὐτῷ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπώλομεθ' αἰπὺν ὄλεθρον.
 Οὐ γὰρ κεν θυνάμεσθα θυρῶν ὑψηλῶν
 305 Χερσὶν ἀπώσασθ' λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκεν.
 Ὡς τότε μὲν γενάχοντες ἐμείναμεν ἥω δΐαν.
 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάει ῥοδοδάκτυλ' ἠώς,
 Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα
 Πάντα χεῖ' μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐχάτη.
 310 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπένυσε πονησάμεν' τὰ δ' ἔργα,
 Σὺν δ' ὅγε δ' αὐτὲ δύο μάρφας ὠπλίσσατο δειπνον.
 Δειπνήσας δ' ἄντρον ἐξήλασε πίονα μῆλα,
 Ῥηϊδίως ἀφελὼν θυρὸν μέγαν· αὐτὰρ ἔπειτα
 Ἄψ' ἐπέθηχ', ὥς εἴτε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιθείη.
 315 Πολλῇ δὲ ροίζῳ πρὸς ὕρος τρέπε πίονα μῆλα
 Κύκλωψ· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμεν κακὰ βυσσοδομεύων,
 Εἴπως τισαίμην, δῶή δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
 Ἦδε δέ μοι χεῖ' θυμὸς ἀρίστη φαίνετο βελή·

Hunc quidem ego volui, magnanimo
 in animo,
 Propius accedens, gladio acuto stricto
 à femore,
 Vulnerare ad pectus, ubi praeordia
 hepar circumdant,
 Manu admotà: aliud autem me con-
 silium retinebat.
 Ibidem enim et nos perissemus saevâ
 morte:
 Non enim potuissemus ab ostio ex-
 celsò
 Manibus amovere saxum grave, quod
 admovebat.
 Ità tum quidem ingemiscentes expec-
 tabamus auroram divinam.
 Quandò verò manè-genita apparuit
 rosea-digito aurora,
 Tum verò ignem accendebat, et mul-
 gebat egregia pecora
 Omnia ritè, et fœtum submisit sin-
 gulis.
 At postquam expedisset obiens sua o-
 pera,
 Simul ille rursus duobus correptis ap-
 paravit prandium.
 Pransus autem, ex antro egit pingua
 pecora,
 Facile amoto opérculo ingenti: at de-
 indè
 Rursus admovit, veluti si pharetræ
 operculum imponeret.
 Multo autem strepitu ad montem
 agebat pingua pecora
 Cyclops: cæterùm ego relictus eram
 mala profundè-cogitans,
 Si quo pacto ulciscer, darètque mihi
 gloriam Pallas.
 Hoc autem mihi in animo optimum
 videbatur consilium;

lib. VII, cap. 1. Ἐμφαντικῶς ἡ ἐδήλωσε τὸ μέγε-
 90. Schol. Vide infra ad ver. 372.

Ver. 299. Τὸν μὲν ἐγὼ βέβλευσα.] Τα μὲν εἰκότα καὶ
 σωήθη κατὰ λόγον περιπόρῳ, τὰ ἐφ' ἡμῶν δὲ δίδωσι
 καὶ λέγει δὲ πάλαι, "Αὐτὰρ ἐγὼ βέβλευσα κατὰ
 "μεγαλήτορα θυμόν." Plutarch. in Coriolano. Ubi
 in transcurso notandum, quod jam legimus τὸν μὲν
 ἐγὼ, legisse Plutarchum aut memoriter citasse, Αὐ-
 τὰρ ἐγὼ ἔσθ.

Ver. 301. Οὐτάμεναι.] Vide ad II. φ', 68.

Ver. 305. — λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκεν.] Suprà
 ver. 240.

Ver. 311. Σὺν δ' ὅγε δ' αὐτὲ.] Ita Vulgati et
 hic, et infra ver. 344, ubi idem versus occurrit;
 atque ita in commentario citat Eustathius: "Evi-
 denti" inquit Barnesius "errore; cum τὸ Δι
 "bis occurreret frustra." Ideoque ipse quidem e-
 didit Σὺν δ' ὅθι γ' αὐτὲ. Sed nullis adductis codi-
 cibus, nullâ allatâ auctoritate. Propius ad Vulga-
 tam lectionem accedit quod habet Editio Oxoniensis
 hic, itémque Elzeviriana infra ver. 344, notante
 Barnesio; Σὺν δ' ὅθι αὐτὲ. Cæterùm MS à Tho.

Bentleio collatus legit cum vulgatis Σὺν δ' ὅγε δ'
 αὐτὲ.

Ibid. — δειπνον.] Al. ὄραρον. Ex ver. 291 supra.

Ver. 312. Δειπνήσας.] Vide supra ad δ', 535.

Ver. 314. — ὥς εἴτε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιθείη.] Καὶ
 ὅρα τὸ σύντομον τὴν παραβολήν, καὶ τὸ ἐντεῦθεν κείμενον.
 Οὐ γὰρ πρῶγμα παρέβαλε πρῶγματι, τὴν φαρέτρην δη-
 λαθὴ τῇ μεγάλῃ σπηλαίῳ ἢ γὰρ αὖ ψυχρὸς ὁ λόγος
 ἀλλὰ τὸ ἐν μικροπρεπείᾳ κακὸς λόγος· ἀλλ' ἐνέργειαν ἐνερ-
 γίας τὸ ῥῆον δηλαδὴ τὴν ἐπιτομῆσιν τὴν φαρέτρης τῇ
 δαίτῃ τῇ σπηλαίῳ συγκλισμῶ. Καὶ οὕτως ἢ εἰς πλείον
 ἀποκρίσθαι τὴν παραβολήν. Eustath. Vide supra
 ad ver. 191.

Ibid. — δῶή.] Apud Eustathium in commen-
 tario, δῶή.

Ver. 318 et 424. Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμόν ἀρίστη
 φαίνετο βελή.]

Hæc alternanti potior sententia visa est.

Æt. IV, 287.

Cæterùm (uti et notat Barnesius) mirè hic et
 ineptè de rationibus, cur Cycloper non interfecerit
 Ulysses, differit Spondanus: "Tâmne levitèr, in-
 "quies,

- Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον ὡς αἰ σὴκῳ,
 320 Χλωρόν, ἐλαϊνεον· τὸ μὲν ἔκταμν, ὄφρα φοροίη
 Αὐανθέν· τὸ μὲν ἄμμις εἰσκοιδν εἰσορόωντες,
 Ὅσσοι δ' ἴδον νηὸς εἰκοσόροιο μελαίνης,
 Φορτίδος, εὐρείης ἢ τ' ἐκπερσία μέγα λαΐτμα·
 Τόσσοι ἔλιν μῆκ^α, τόσσοι πάχ^α εἰσορῶσα^α.
 325 Τῷ μὲν ὅσον τ' ὄργυιαν ἔχων ἀπέκοψα παρατάς,
 Καὶ παρέθηχ' ἐτάροισιν, ἀποξύναι δ' ἐκέλευσα.
 Οἱ δ' ὁμαλὸν ποίησαν· ἐγὼ δ' ἐβόωσα παρατάς
 Ἄκρον, ἄφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέω.
 Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,
 330 Ἡ ῥα κατὰ σπείρας κέχυτο μεγάλ' ἦλιθα πολλή.
 Αὐτὰρ τὲς ἄλλης κλήρῳ πεπαλάχθαι ἄνωγον,
 Ὅστις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν ἀείρας,
 Τρίψαι ἐν ὀφθαλμῷ, ὅτε τ' γλυκὺς ὕπνιος ἰχάνοι.

Cyclopi enim jacebat ingens clava ad
 stabulum,
 Viridis, oleagina; hanc quidem ex-
 ciderat, ut ferret
 Arefactam; eam et nos tantam-ima-
 ginabamur insipientes,
 Quantus utique malus navis viginti-
 remis-agitatae nigrae,
 Onerariae, latae, quae scilicet trajicit
 ingentem pelagum;
 Tanta erat longitudo, tanta spissitudo
 aspectu.
 Ab-hac quidem, quantum ulna est,
 ego abscidi astans,
 Et apposui focis, laevigaréque jussi.
 Hi verò laevem fecerunt; ego autem
 acui astans
 Summum: statimque prehensam a-
 durebam in igne ardente.
 Et hanc quidem benè deposui recondi-
 tam sub stercore,
 Quod per speluncam fufum erat ad-
 modum densè multum.
 At cæteros forte fortiri jussi,
 Quinam auderet mecum vestem sub-
 latum
 Terere in oculo, quandò eum dulcis
 somnus occuparet.

“ quies, sex fociorum excidium ulciscitur? Immo,
 “ inquam — majus est damnum Cyclopi cæci-
 “ tas, quàm si vita illi fuisset adempta. Illo siqui-
 “ dem pacto acerba illi vita est reddita, lucis as-
 “ pectu privata; ita ut innumeras mortes in unâ
 “ vitâ patiat. Sanè hanc consilii Ulyssæi causam
 “ esse ausim contendere, licet ab ipso Poëtâ non
 “ exprimat. Et infra in annotationibus ad
 ver. 523: “ Nam cur non potuerit Polyphemum
 “ Ulysses interficere? Sanè perinde id facillè fuisse
 “ existimo, atque oculum effodere.” Mirè, in-
 “ quam, cæcutiisse videtur Vir eruditus. Apertissimè
 “ enim rationem hujus rei reddit Poëta suprà ver.
 303: “ Αὐτὲ γάρ κε καὶ ἄμμις ἀπαλόμην ἔσσι.”
 Καὶ ἢ μὲν εὐχερέστερον [ἀνελεῖν αὐτόν] τῷ ἐκτυφλῶσαι
 ὅτι ἢ σὺν ἢ ἐλπίς ἐστὶ σωθῆναι, ἀλλ' ἢ πωμάζοντα ἡλί-
 κατοι λίθον τῷ θυρεῷ, δευτέρως γίνεται σοφωτέρως φρον-
 τίδος τ' κατὰ τὴν τυφλωσιν, καὶ ἔτι περισσώζεται. Euf-
 stath. ad ver. 290.

Ver. 319. Κύκλωπ^α ὃν ἔκειτο μέγα ῥόπαλον.]
 Ἀκρίμων ἐλαίας ἐστὶν ἐν δόμοισι τις,
 Ὅν φασγάνῳ τῷδ' ἐξαποκύναις ἄκρον,
 Εἰς πῦρ καθήσκει. Euripid. Cyclops, ver. 454.
 Ver. 320. — τὸ μὲν ἔκταμν.] Τὸ δὲ, ἔκταμν,
 οἱ ἀκρίμοι, ἔκταμν, γράφουσι. Ἐχρῶν γὰρ, φασί,
 τ' τηλικῶτον Κύκλωπα, καὶ αὐτόπριπτον [αὐτόπριπτον]
 ἐκπᾶσαι τὸ φυτόν. Eustath. Quam lectionem et
 præfert D^{na} Dacier.
 Ver. 322. Ὅσσοι δ' ἴδον νηὸς.] Vide suprà ad
 ver. 191.
 Ver. 325. — ὄργυιαν ἔχων ἀπέκοψα.] Ἐκτετα-

μένων τ' χερῶν τὸ ἀλγίστημα ὄργυιαν ἔστι. Schol.
 Ver. 327. — ἐγὼ δ' ἐβόωσα.] Ἐπεὶ τὸν τῶν
 ἐστὶν, ἢ καλυμμένη Μετάληψις, κατὰ συνωνυμίαν ση-
 μαίνουσα πρᾶγμα διάφορον. — Συνωνυμίαν τὸ θοὸν
 τῷ ὀξεί· ὅξυ δὲ ἔστι μόνον, τὸ κατὰ κίνησιν ταχύ ἐστιν,
 ἀλλὰ καὶ τὸ κατὰ ῥῆμα προηγμένον εἰς λεπτότητα.
 Τοῦτόν ἐστι καὶ τὸ, “ — ἐγὼ δὲ θόωσα παρατάς.”
 Dionys. Halicarn. περὶ τ' Ὀμήρου ποιήσεως, § 7. Vi-
 de infra ad ὁ, 298.

Ver. 329. — ὑπὸ κόπρῳ.] Nonnulli, notante
 Eustathio, hic scribunt ὑπὸ κόπρῳ.

Ver. 331. Αὐτὰρ τὲς ἄλλης κλήρῳ πεπαλάχθαι.]
 Τῶν ἢ ἄλλων σὺν ἰχρῶν ἐπιλογὴν γενέσθαι ἄλλως ἢ ἀλ-
 γῇ τῇ κληρώσει, ἵνα μήτε οἱ λειψθέντες φθονήσωσι, μήτε
 οἱ προκρίντες μίμνηνται, αἷς ἐπιλεγέντες εἰς κίνδυνον.
 Eustath.

— nos, magna precati
 Numina, fortitque vices —. Æn. III, 633.
 Ibid. — πεπαλάχθαι.] Αἱ πεπαλάχθαι.
 Ver. 332. Ὅστις τολμήσειεν.]
 Ἄγε, τίς πρῶτ^α; τίς δ' ἐπὶ πρῶτῳ
 Ταχθεὶς, δαλὲ κόπρῳ ὀχμᾶσαι,
 Κύκλωπ^α ἔσω βλεφάρων ὄσας,
 Λαμπρὰν ὅψιν ἀλγυνάσει;

Euripid. Cyclops, ver. 481.
 Ver. 333. Τρίψαι ἐν ὀφθαλμῷ.] Δοκεῖ δὲ ὁ ῥηθεὶς
 Κύκλωπ^α φῦσαι μὲν δύο ἔχειν ὀφθαλμούς, εἴγε καὶ ἐν τοῖς
 ἑξῆς ἐπὶ Ὀμήρῳ βλεφάρα καὶ ὀφθαλμοὺς εἶναι αὐτῶν κατὰ
 δὲ τινὰ αἰτίαν εἰκὸς προαπολωλῆναι αὐτῶν τὸν ἑτερον ὀφ-
 θαλμόν. Εἰ δὲ γε κυκλοτερὴς ὀφθαλμὸς εἴς, κατὰ τὸ
 Ἡσιόδου μῦθον, καὶ τῷ τῷ Κύκλωπ^α τὴν μετὰ τὸν ἐν-
 κείτω.

- Οἱ δ' ἔλαχον, τὴς αὖ κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἐλέαξαι,
 335 Τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.
 Ἐσπέριος δ' ἦλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων
 Αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα
 Πάντα μάλ'· ὅδε τι λείπει βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς,
 Ἥ τι οἰσάμεν, ἢ καὶ θεὸς ὥς ἐκέλευεν.
 340 Αὐτὰρ ἐπεὶ ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' αἰέρας,
 Ἐξόμν' δ' ἠμείλγει οἷς καὶ μηγάδας αἶγας,
 Πάντα χτ' μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐχέσθην.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείψε ποισάμεν τὰ δ' ἔργα,
 Σὺν δ' ὄγε δ' αὐτε δύο μάρφας ὠπλίσσατο δόρπον.
 345 Καὶ τότε ἐγὼ Κύκλωπα προσήδων ἄγχι παραστάς,
 Κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλαν οἶνοιο·
 Κύκλωψ, τῆ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα·
 Ὅφρ' εἰδῆς, οἷόν τι ποτὸν τόδε νῆς ἐκελεύθῃ
 Ἡμετέρῃ σοὶ δ' αὖ λοιπὴν φέρον, εἴ μ' ἐλέσας
 350 Οἴκαδ' ἐμψάσ· σὺ δ' ἐμαίνας οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς.
 Σχέτλιε, πῶς κέν τίς σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἰκοίῃ
 Ἀθρόπων πολέων; ἐπεὶ ὃ χτ' μοῖραν ἔρεξας.
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔδελτο καὶ ἔκπιεν· ἦσ' αὖ δ' αἰνῶς

Hi autem forte electi sunt, quos utique et voluissim ipse eligere, Quatuor, aut ego quintus cum his delectus sum.

Vespertinus autem rediit pulchra-vel-leribus pecora pascens:

Continuò verò in latam speluncam egit pingua pecora

Omnia prorsus; neque ullum relinquebat altam extra chortem,

Sive quid suspicatus, sive etiam deus sic iusserit.

At deinde admovit operculum ingens altè sublatum,

Sedensque mulgebat oves et balantes capras,

Omnia ritè, et fœtum submisit singulis.

Cæterùm postquam expeditisset obiens sua opera,

Simul utique ille rursus duobus correptis apparavit cœnam.

Et tum ego Cyclopem alloquebar propè astans,

Poculum in manibus tenens nigri vini;

"Cyclops, accipe, bibe vinum, postquam comedisti humanas carnes;

"Ut scias, qualem utique potum hunc navis reconditum habuerat

"Nostra; tibi autem porro libamen ferebam, si fortè me miseratus

"Domum mitteres: tu verò furis non amplius tolerabiliter.

"Inique, quomodò quisquam ad te in-posterum alius accedat

"Ex hominibus multis? quoniam non rectè fecisti.

Sic dicebam: is autem accepit et bibit; delectatúsque est vehementer

αὐτο, οὐκ αὖ ἐσίγησε τὴν ἰδιότητα ὁ Ποσειδών. Eustath.

ad ver. 187. Quæ conjectura videtur singularis.

Ibid. — ἐν ὀφθαλμῷ. Al. ἐπ' ὀφθαλμῷ.

Ver. 334. — τὴς αὖ κε καὶ ἤθελον. Eustathius in commentario citat, ὅς αὖ κε καὶ ἤθελον. Quæ fortè et verior lectio. Nam in Vulgatis alterum vocabulorum αὖ, κε, omninò supervacuum videtur.

Ver. 335. — ἐλέγμην. Eustathius citat ἐλέχθην.

Ver. 337, 341. Αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα — Ἐξόμν' δ' ἠμείλγει.]

— cavo Polyphemus in antro

Lanigeras claudit pecudes, atque ubera preffat.

Æn. III, 641.

Ver. 339. Ἥ τι οἰσάμεν, ἢ καὶ θεὸς ὥς ἐκέλευεν.] Plutarchus, loco suprâ ad ε', 427 adducto, et hunc versum citat. Pro Ἥ τι autem legit ille Ἥτοι et pro ἐκέλευεν, ἐκέλευσε.

Ver. 344. Σὺν δ' ὄγε δ' αὐτε.] Vide suprâ ad ver. 311.

Ver. 345, 346. — προσήδων — Κισσύβιον μὲν χερσὶν ἔχων.]

— ἐμπλήσας σκύφῳ

Μάρφῳ αὐτῷ, τῷδε προσφίμῳ πιῖν,

Δίγῳ τῷδ' —. Euripid. Cyclops, ver. 410.

Ver. 346. Κισσύβιον μὲν χερσὶν ἔχων.] Vide Athenæum, lib. XI, cap. 2, 7.

Ver. 347. Κύκλωψ, τῆ, πίε οἶνον.] [Ἰεροκλῆς] εἰς δικαστήριον ἀχθεῖς, ἐτύπτετο τὰς ἐξ ἀνθρώπων πληγὰς· ριόμν' δ' ἐπ' αἵματι βάψας κοιλὴν τὴν χεῖρα προσ-ραίνει τὸ δικαστῆν, ἅμα λέγων, "Κύκλωψ, τῆ, πῖ οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα." Suidas, in voce Ἰεροκλῆς.

Ibid. — τῆ, πίε οἶνον.] Vide ad II. ε', 219. Καὶ ὅρα καὶ τὸ λόγον τῷδε τῷ Ὀδυσσεὶ δικαιολογία τε κεκραμένῳ ἐοικῶς, ἔτι δὲ καὶ κολακαστικόν. Eustath.

Ibid. — πίε οἶνον.] Apud Suidam, loco suprâ citato, πῖ οἶνον. Vide infrâ ad π', 143.

Ibid. — κρέα.] Pronuntiabatur κρέα.

Ver. 348. Ὅφρ' εἰδῆς οἷόν τι ποτὸν.] Σκέψαι τόδ' οἶον Ἑλλὰς ἀμπέλων ἀπο-Θεῖον κομιζέει πῶμα, Διονύσου γὰρ.

Euripid. Cyclops, ver. 413.

Ver. 353. — ἔκπιεν.] Ita edidit Barnesius ex Eustathio, et ex ver. 361 infrâ, ubi omnes ἔκπιεν habent. Rectè, ut opinor. Cumque Barnesio facit et MS à Tho. Bentleio collatus. Vulgg. hoc in loco, ἔπιεν.

Ver.

- Ἦδ' ποτὸν πίνων· καί μ' ἦτεε δευτέρων αὐτίς·
 355 Δός μοι ἔτι πρῶτον, καί μοι τὸν ἔνομα εἰπὲ
 Αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, ᾧ κε σὺ χαίροις.
 Καὶ γὰρ Κύκλωπεσσι φέρῃ ζείδωρος ἄρρηρα
 Οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρ' ἀέξει·
 Ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξ.
 360 Ὡς ἔφαθ'· αὐτὰρ οἱ αὐτίς ἐγὼ πόρον αἶθοπα οἶνον·
 Τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ' ἔκπινεν ἀφραδίῃσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος,
 Καὶ τότε δὴ μιν ἔπεσσι προσηύδων μελιχίοισι·
 Κύκλωψ, εἰρωτᾶς μ' ὄνομα κλυτόν; αὐτὰρ ἐγὼ τοι
 365 Ἐξερέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὥς περ ὑπέστης·
 Οὐτίς ἔμοι γ' ὄνομ' ἔσ'· Οὐτὶν δέ με κικλήσκουσι
 Μήτηρ, ἠδὲ πατήρ, ἠδ' ἄλλοι πάντες ἐταῖροι.
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίς ἀμείβετο νηλεὲς θυμῷ.

Dulcem potum bibens; et à-me petebat secundò rursus;
 "Da mihi adhuc lubens, et mihi tutum nomen dic
 "Statim nunc; ut tibi dem hospitale-munus, quo tu gaudeas.
 "Etenim Cyclopibus fert alma terra
 "Vinum ex-magnis-uvis, et ipsis Jovis imber dat-incrementum:
 "Verùm hoc ambrosiæ et nectaris est latex.
 Sic dixit: at ei rursus ego dedi generosum vinum:
 Ter quidem præbui ferens, ter autem is ebibit stultitiâ.
 Cæterum postquam Cyclopi circum mentem venit vinum,
 Tunc utique ipsum verbis alloquebar blandis;
 "Cyclops, interrogas me nomen inclytum? at ego tibi
 "Dicam; tu autem mihi da hospitale-munus, ut scilicet pollicitus es:
 "Outis mihi nomen est; Outin verò me vocant
 "Mater atque pater, et omnes alii socii.
 Sic dixi; ille verò mihi rursus respondebat inclementi animo;

Ver. 354. — αὐτίς.] *Al.* αὐτίς.
 Ver. 355. — καί μοι τὸν ἔνομα εἰπὲ.]
 Σὺ δ', ὡς ξείνιον, εἰπὲ τὸν ἔνομα, ὅ, τι σὲ χρὴ καλεῖν.
Euripid. Cyclops, ver. 545.
 Ver. 356. — χαίροις.] *Al.* χαίρης.
 Ver. 358. — καὶ σφιν Διὸς ὄμβρ' ἀέξει.] *Vi-*
de supra ad v. 477 et 581.
 Ver. 360. — αὐτὰρ οἱ αὐτίς ἐγὼ πόρον.]
 Ἦδ' οὐκ αὐτὰρ ὡς ἐπὶ πόρον ἐγὼ,
 Ἀλλ' ἔδωκα κύκλωπι.
Euripid. Cyclops, ver. 419.
 Ver. 361. — τρὶς δ' ἔκπινεν ἀφραδίῃσιν.] Οὐτὸς
 [Ἀνάχαρσις] τὴν ἀμπελον εἶπε τρεῖς φέρων βότρυς· ἢ
 πρῶτον, ἠδὲ δευτέρων, μίθης· ἢ τρίτον, ἀφράδιαν.
Diog. Laërt. lib. I, in Anacharside.
 Ver. 365. — ὥς περ ὑπέστης.] *Suprà ver. 356.*
 Ver. 366. Οὐτίς ἔμοι γ' ὄνομ' ἔσ'· *Al.* ἔμοι γ'
 ὄνομα. Porro hinc (notante *Duponto* in *Gnomologia*)
 apud *Theocritum*, in Poëmate quod inscribitur *Συ-*
ρυγῇ, *Penelope* appellatur "Οὐδινὸς ἐνέταυρα."
Ibid. — Οὐτὶν δέ με κικλήσκουσι Μήτηρ ἠδὲ πα-
τήρ.] "Ulysses se in suâ peregrinatione Outin ap-
pellasse, ex Homero demonstratur; quærenti e-
nim de ipsius nomine Polyphemo respondet, Οὐ-
τίς ἔμοι γ' ὄνομ' ἔσ', Οὐτὶν δέ με κικλήσκουσι Μήτηρ
ἠδὲ πατήρ, ἠδ' ἄλλοι πάντες ἐταῖροι. In quo Gi-
phanus, alique interpretes Autoris judicio egre-
giè falluntur, qui ita vertunt: Nemo mihi nomen
est, neminem enim vocant mater atque pater atque
omnes socii. Si enim ἔτις reddi deberet nemo,
Ulysses utique in accusativo ἔτινα, non ὅτιν δι-

cere debuisset. Et quamvis Giphanio favere vi-
 deatur, quod Polyphemus paulò post coram vici-
 nis suis conqueritur; [infra ver. 408;] Ὡς φί-
 λοι, ἔτις με κτείνει δόλῳ, ἔδδ' βίηφι· quod ita in-
 terpretatur Giphanius; *Amici! nemo me interfe-*
cit dolo, neque viribus: attamen utrobique et in
 voce ἔτις, et ἔδδ' insignis iterum error committi-
 tur. Non enim scribendum hîc ἔδδ', *neque*, sed
 duabus vocibus separatim positus ἔδδ', *non verò*,
 ut sensus sit; *Outis me affixit dolo, non verò vi-*
ribus. Quæ interpretatio cum reliquis quæ hæc
 circumstant omnium optimè convenire videtur;
 quoniam prorsus nullam causam, quamobrem Po-
 lyphemus ita conqueritur, comminisci possumus,
 si à nemine neque dolo neque vi læsus fuerit."
Acta Eruditorum, Supplement. Tom. VII, Sect. 1.
 Vide infra ad ver. 408. ἵνα μὴ ἐπισήσας τυχὸν ὁ
 Πολύφημος τῷ παραλογισμῷ, γὰρ "ἔτις" ἢ σύνθετον
 ἐκ δύο λέξεων τὴν "ἔ" καὶ τὴν "τίς," ὅπερ ἔβλεπται
 Ὀδυσσεύς, ἐπ' αὐτοῦ αἰτιατικῇ ἐν ἀπλότῃ, ἢ γὰρ ἀσύνθε-
 ταν, λέγων· "Οὐτὶν δέ με κικλήσκουσι ἔσ';" ὡς δὲ
 εὐθείας τὸ Οὐτίς, Οὐτιδός, ἢ αἰτιατικῇ, τὸ Οὐτὶν. *Euf-*
tatib. Cæterum fuerunt qui Ulysses non sibi hoc
 nomen finxisse existimarent: ὅτι Ὀδυσσεύς, διότι ὠ-
 τα μεγάλα εἶχεν, Οὐτίς πρότερον ἐκαλεῖτο. *Ptolema-*
us Hephestio, apud Acta Eruditor. loco jam supra ci-
tato. Sed hoc satis videtur inficetum; præcipuè
quum ait Poëta, infra ver. 413,
 ἔμοι δ' ἐγγίσσας φίλον κῆρ,
 Ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἔμην καὶ μήτις ἀμύμων.
 Ver. 368. — αὐτίς.] *Al.* αὐτίς.

Οὐτιν' ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷς ἐταῖροισι,
 370 Τὰς δ' ἄλλας πρόσθεν τὸδε τοι ξεινίην ἔσται.
 "Ἢ, καὶ ἀνακλινθεὶς πέσει ὑπὸ πύματι· αὐτὰς ἔπειτα
 Κεῖτ' ἀποδοχμῶσας παχὺν αὐχένα· καὶδὲ μιν ὑπνος
 "Ἡρὶ πανδαμάτωσ' φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἷον,
 Ὑσμὸι τ' ἀνδρομέοι· ὁ δ' ἐρύγετο ἀνδραῖων.
 375 Καὶ τότε γὰρ τ' μοχλὸν ὑπὸ σποδῷ ἤλασα πολλῆς,
 Εἷος θερμαίνοντο· ἔπεισά τε πάντας ἐταῖρους
 Θάρσυνον, μή τις μοι ὑποδδείσας ἀναδύη.
 "Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλαίνος ἐν πυρὶ μέλλεν
 "Ἀψαλξ, χλωρὸς περ ἐὼν, θερμαίνεται δ' αἰνῶς,
 380 Καὶ τότε γὰρ αἰσὼν φέρον ἐν πυρὶ, ἀμφὶ δ' ἐταῖροι
 "Ἰσάντ'· αὐτὰς θάρσος ἐπέπνευσε μέγα δαίμων.
 Οἱ μὲν, μοχλὸν ἐλόντες ἐλαῖνον, ὅζον ἐπ' ἄκρῳ,
 "Ὀφθαλμῷ ἐνέρευσαν· ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἀερεῖς
 Δίον· ὥς δ' ὅτε τις τρυπῶ δόρυ νήϊον ἀνῆλ

" Ostin ego postremam etiam post
 fides socios,
 " Ceteros autem prius; hoc tibi
 hospitale munus erit.
 Dixit, et recumbens cecidit supinus;
 at dehinc
 Jacobat inflexa crassa cervicem; et il-
 lum somnus
 Capiebat omnium domitor; e guttu-
 re vero erumpebat vinum,
 Frustraque homines carnis; ipse au-
 tem eructabat vino gravatus.
 Et tum ego vestem sub cinere semelli
 multo,
 Donec calcaret; verbisque omnes
 socios
 Confortabam, nequis mihi subveritus
 deficeret.
 Sed cum jam vestis oleaginosa in igne
 erat
 Asurus, viridis licet-esset, candebat-
 que vehementer;
 Tum vero ego propius afferebam ex
 igne, circum autem socii
 Instabant: ceterum audaciam inspira-
 vit ingentem deus.
 Hi quidem vestem prehensam oleagi-
 num, acutum in summo,
 Oculo insisterunt; ego autem supernè
 arrectus
 Verfabam: Ut verò cum quis tere-
 brat signum navale vir

Ver. 369. Οὐτιν' ἐγὼ πύματον ἔδομαι μὲν οἷς ἐτα-
 ῖροισι.] Πρώτος σ' ἐταῖρον ὕπνῳ δουάσσομαι.

Ver. 370. — τὸδε τοι ξεινίην ἔσται.] Πρώτος τε
 ὑπνέειν δοκῶ [Ὀμῆρ.] φερέας χάριτας· ἀσπίς τὸ
 ἐπὶ τῷ ἀχαιεύσῃ προσηύχον, τὸ ἐπὶ τῷ Κόκλωπιδι
 τὸ ὄν, "Οὐτιν' ἐγὼ πύματον ἔδομαι." τὰς δὲ λοιπὰς
 πρώτους, τὸ τῷ Κόκλωπιδι ξεινίαν. Οὐ γὰρ ὅπως αὐτὸν ἐν-
 ῖπνον διδοὺν οὐκ ἔδωκεν, ὅταν δύο διατῇ ἐταῖρος, ὅδ'
 ἐπὶ τῷ θυμῷ, ἢ ἐκ τῷ σπλάχνῳ, ὡς ἐκ τῶν τῶν ἀετῶν.
 Demetr. Phaler. περὶ Ἑρμηνείας, § 130. Οὐ γὰρ
 μὲν ἢ τῷ Κόκλωπιδι ἐκείνη εὐφραδὴς δυνάμις, τὸ ὑπερβόλῃ
 ἐπὶ πύματον ἐγὼ τ' οὐτιν' κατέδομαι. Lucian. Κα-
 ταπλῆς, ἢ Τύραννος. Porro hinc apud Erasmus,
 Proverbium, "Cyclopis Donum."

Ver. 372. Κεῖτ' ἀποδοχμῶσας παχὺν αὐχένα.]
 Cervicem inflexam posuit, jacuitque per antrum
 Immensus, faniem eructans ac frustra cruento
 Per somnum commixta mero ———.

Æn. III, 631.

Quem locum Macrobius inter eos recenset, in qui-
 bus "Virgilius Homericis carminis majestatem non
 æquet." Lib. V, cap. 13. Quintilianus verò
 magnam in hoc Virgilii loco Emphasin notat.
 "Idem [Virgilius] Cyclopa eum jacuisse dicit per
 "antrum, prodigiosum illud corpus spatio loci
 "mensuratum." Lib. VIII, cap. 3. Vide suprā
 ad ver. 298. "Εν τῇ Θεογονίᾳ ἐπὶ τῷ Κρόνῳ Ὀρ-
 φεῖ πεποιήται, "Κεῖτ' ἀποδοχμῶσας παχὺν αὐχένα,

"καὶδὲ μιν ὑπνῳ· "Ἡρὶ πανδαμάτωσ' ——" ταῦτα
 δὲ Ὀμῆρ. ἐπὶ τῷ Κόκλωπιδι μετέθεται. Clemens
 Alexandrinus, Strom. VI.

Ibid. — ἀποδοχμῶσας.] Παντογνώσας· δοχμῶσας γὰρ
 τὸ πλῶγιον. Schol.

Ibid. — παχὺν αὐχένα.] Macrobius, lib. V, cap.
 13, citat, πλατὺν αὐχένα.

Ver. 373. — φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἷον, Ὑσ-
 μοὶ τ' ἀνδρομέοι.]

Τάχ' ἐξ ἀναιδῆς φάρυγος ἀθήνη κρῖν.

Euripid. Cyclops, ver. 588.

— ejectionemque euentas

Ore dapes, et frustra mero glomerata vomentem.

Ovid. Metam. Lib. XIV, ver. 211.

Ver. 375. — μοχλὸν ὑπὸ σποδῷ ἤλασα πολλῆς.]

"Ἡδὲ δαλὸς ὑπνέωμαι."

Κρύπτεται εἰς σποδίαν. Euripid. Cyclops, ver. 609.

Ver. 379. "Ἀψαλξ.] Al. "Ἀψαλξ,

Ver. 380. — ἀμφὶ δ' ἐταῖροι "Ἰσάντ'.] "Ὁ δὲ

Ποιητὴς τ' ἀσπίδα τῶν Ὀδυσσέων σιωπηλότερον πεποιή-
 κε. Ταῦτα δὲ καὶ οἱ πολλοὶ τ' ἐτίμων τὸ γὰρ ἐλκερμέ-
 νος καὶ προσυδίζοντος ὑπὸ τῷ Κόκλωπιδι, μὴ κατεπεί-
 τῃ τῷ Ὀδυσσέει, μὴδὲ δεικνῆναι τὸ καταπραγματίζον ἐκείνου ἔ-
 παρσευδασμένον ἔργον ἐπὶ τῷ ὀφθαλμῷ, ἀλλ' ὅπως
 ἐδιδόχῃ μᾶλλον ἢ φράσαι τι τ' ἀπὸρρήτων, ὑπερβολὴν ἐγ-
 κρατίας καὶ πίστεως οὐκ ἐκτάλειπον. Plutarch. περὶ Ἀ-
 δολεφίας.

Ver. 384. Δίον· ὥς δ' ὅτι.] Al. Δίον, ὥς ὅτι.

Ibid. — ὥς δ' ὅτι τις τρυπῶ δόρυ νήϊον.]

Ναυπηγίας δ' ὡς ἢ τις ἀρμόζων ἀνῆλ

Διηλοῦ

- 385 Τρυπάνω, οἱ δὲ τ' ἐνερθεν ὑποσσεύουσιν ἱμάντι
 Ἀφάρμοι ἐχάτερθε, τὸ δὲ τρέχῃ ἐμμομές αἶέν·
 Ὡς τῷ ἐν ὀφθαλμῷ πυρίκεια μοχλὸν ἐλόντες
 Δινέομεν, † δ' αἶμα φέρρεε θερμὸν ὄντα.
 Πάντα δὲ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὔσαι αὐτμῇ,
 390 Γλήνης καιομένης σφαραγεύντο δὲ οἱ πυρὶ ρίζαι.
 Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκὸς πέλεκυν μέγαν, ἢ σκέπαρνον,
 Εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτῃ μεγάλα ἰάχοντα,
 Φαρμάσσων (τὸ γὰρ αὐτὲ σιδήρεα τε κράτος ἐστίν·)
 Ὡς τῷ σίξ' ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέω φεῖ μοχλῷ.
 395 Σμερδαλέον δὲ μίγ' ὤμαζεν· φεῖ δ' ἴαχε πέτρῃ.
 Ἡμεῖς δὲ δέισαντες ἀπιστούμεθα· αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
 Ἐξέρυσ' ὀφθαλμοῖο πεφυρμένον αἵματι πολλῷ.
 Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔρριψεν Σπὸ ἑο χερσὶν ἀλύων·
 Αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπυνεν, οἱ ῥά μιν ἀμφὶς
 400 Ὀλκεον ἐν σπήεσσι δι' ἀκρίας ἠνεμόεσσας·
 Οἱ δὲ βοῆς αἰόντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλῃ.

Terebrā, alij autem infra torquent
 loro
 Apprehensam utriusque; illa autem
 circumvolvitur assidue semper:
 Sic ejus in oculo ignitum vestem pre-
 hensum
 Versabamus; hunc autem sanguis
 circumfluebat calentem.
 Omnes verò ei palpebras circum et su-
 percellia cremavit vapor,
 Pupillā ardente: eperstabant autem ei
 igne radices.
 Veluti autem cum vir faber securim
 magnam, aut asciam,
 In aquā frigidā mergit valde striden-
 tem,
 Temperans, (hoc enim denique ferri
 et robur est:)
 Sic ejus stridebat oculus oleaginum
 circa vestem.
 Horrēdum autem valde ejulavit; in-
 sonuit verò petra.
 Nos autem perterriti diffugimus: at
 ille vestem
 Extraxit oculo sedatum sanguine
 multo.
 Illum quidem deinde abiecit à se ma-
 nibus dolore-furens:
 Ceterum ipse Cyclopes magno-clamo-
 re vocabat, qui utique circa ipsum
 Habitabant in speluncis per promonto-
 ria ventosa:
 Illi autem clamorem audientes accu-
 rebant aliundè alius;

Διπλὸν χαλκῶν, τρυπάνον καπηλατεῖ,
 Οὕτω κυκλώσω δαλὸν ἐν φασσφόρῳ
 Κύκλωπ' ὅψιν, ἢ σιμωσανῶν κρας.

Euripid. Cyclops, ver. 459.

Ver. 385. — ὑποσσεύουσιν.] Al. ὑποσσεύουσιν.
 Quod eodem modo pronuntiandum.

Ver. 387. — ἐν ὀφθαλμῷ πυρίκεια μοχλὸν ἐλόν-
 τες Δινέομεν.]

telo lumen terebramus acuto
 Ingens, quod torvā solum sub fronte latebat.

Æn. III, 635.

Ibid. — πυρίκεια.] Ita ex Eustathio edidit Bar-
 nesius. Vulg. πυρίκεια.

Ibid. — ἐλόντες.] Al. ἱχόντες.

Ver. 389. Πάντα δὲ αἱ βλέφαρ' ἔσθ'.

Ἡραὸς ἐπαίον βλέφαρ'· φωνὴ δ' ὁμοῦ
 Γλήναι γίνε' ἱτρίστοι, ἢ δ' αἰέσαι
 Φόνι μολύβδου γαγγάνης· ἢ δ' ὁμοῦ μέλας
 Ὀμβρῷ χαλκῶν αἵματι· ἢ τήγιστο.

Sophocles. Oedip. Tyrann. ver. 1285.

Ver. 390. — πυρὶ ρίζαι.] Al. πυρὶ ρίζαι.

Ver. 392. — βάπτῃ.] Al. βάπτῃ.

Ibid. — μεγάλα ἰάχοντα.] Vide ad II. δ', 456.

Al. μεγάλα ἰάχοντα.

Ver. 393. — σιδήρεα τε.] Al. σιδήρεα γε.

Ver. 394. Ὡς τῷ σίξ' ὀφθαλμῷ.] De vi vocis hu-
 jus, σίξ, ita Quintilianus; "Minimè," inquit,
 "Nobis concessa est ὀνομαστικὴ· Quis enim ferat,

"liquid simile illis meritò laudatis, λίγξ βίος, et
 "σίξ' ὀφθαλμῷ, fingere audeamus?" Lib. I, cap.
 5, sub fine. Vide ad II. δ', 455.

Ibid. — ἐλαϊνέω περὶ μοχλῷ.] Τὸ δ', "περὶ μο-
 χλῷ," (inquit Eustathius) ἀντιπρωσιν ἵκαθεν ἀν-
 τὶ τῷ τῷ, ἐπὶ μοχλῷ, ἔρριπεν. Atqui oculum vocis
 transfixum aptius (ut opinor) depingit istud περὶ.
 Alioqui æquè facillè scribere potuisset Homerus ἐλαϊ-
 νῷ ἐπὶ μοχλῷ.

Ver. 395. Σμερδαλέον δὲ μίγ' ὤμαζεν περὶ δ'
 ἴαχε πέτρῃ.]

Clamorem immensum tollit; quo pontus et
 omnes

Intremuere undæ, penitusque exterrita tellus
 Italia, curvisque immugiit Ætna cavernis.

Æn. III, 672.

Ver. 398 et 461. — ἀπὸ τοῦ.] Vide ad II. α', 51.

Ibid. — χερσὶν ἀλύων.] "Media τῷ ἀλύων," in-
 quit Barnesius, "aliàs brevis, nunc producit, ad
 "Monstri deplorabilem animi defectum innuen-
 dum." Atqui nulla alia videtur esse hujus rei
 causa, quàm in vocibus τῶν, ἰλὺς ἔσθ'. Vide ad II. γ',
 103; et δ', 24. Προσγράφουσι δὲ τινες τῷ Παλαιῷ τὸ
 ἰῶτα ἐν τῷ ἀλύων, καθὼς καὶ ἐν τῷ ὀπύων. Eustath.

Ver. 401. Οἱ δὲ βοῆν αἰόντες ἐφοίτων.]

At genus è sylvis Cyclopum et montibus altis
 Excitum ruit ad portus. — Æn. III, 675.

Ibid. — αἰόντες.] Vide ad II. δ', 252.

Ἰσάμενοι δ' εἶροντο πρὸ σπέος, ὃ, τίς ἐ κήδοι
 Τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος ὦδ' ἐβόησας,
 Νύκτα δι' ἀμβροσίῳ, καὶ αὐπνὺς ἄμμε τίθησθαι;
 405 Ἦ μή τις σέυ μῆλα βροτῶν ἀέκοντ' ἐλαύνῃ;
 Ἦ μή τις σ' αὐτὸν κλείνῃ δόλω, ἢ βίῃφι;
 Τὴς δ' αὐτ' ἐξ ἄντρε προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
 ὦ φίλοι, οὐτίς με κλείνῃ δόλω, ἢ βίῃφι.
 Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
 410 Εἰ μὲν δὴ μή τις σε βιάζῃ, οἷον εὐόντα,
 Νῆσον γ' ἔπας ἐς Διὸς μεγάλης ἀλέαδ'·
 Ἀλλὰ σύ γ' εὖχιο πατρὶ Ποσειδάωνι ἀνακτὶ
 ὦς ἄρ' ἔφαν ἀπίοντες ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
 ὦς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μή τις ἀμύμων.
 415 Κίκλωψ δὲ γενάχων τὸ καὶ ὠδίνων ὀδύνησι,

Consistentesque interrogabant circa speluncam, quidnam ipsum affligeret;
 "Cur tantum, Polypheme, laesus sic clamasti,
 "Noctem per divinam, et infomnes nos facis?
 "Num quis à te oves mortalium invito abigit?
 "An metuas ne quis teipsum occidat dolo, aut vi?
 Hos autem rursus ex antro allocutus est fortis Polyphemus;
 "Amici, Outis me occidit dolo, neque viribus.
 Illi verò respondentes verba alata dicebant;
 "Siquidem reverà nemo tibi vim infert, solus cùm-fis,
 "Morbum sanè nullo-modo licet Jovis magni effugere:
 "Sed tu quidem supplica patri Neptuno regi.
 Sic dixerunt abeuntes: meum autem risit charum cor,
 Quòd nomen decepisset meum, et consilium eximium.
 Cyclops autem ingemiscensque, et cruciatus doloribus,

Ver. 404. Νύκτα δι' ἀμβροσίῳ,] *Al.* Νύκτα δι' ὀφθαλμοῦ.

Ibid. — αὐπνὺς ἄμμε τίθησθαι.] Τὸ ἦ, "αὐπνὺς ἄμμε τίθησθαι," φανερὸς τὸ ἄμμε διπλόν, ἀπὸ πολλῶν πλῆθους λαμβάνει, κατὰ ἀλφειαν [forte κατ' ἀδιαφορίαν] Ἰωνικῶν. *Eustath.* Verum, si ἄμμε hic dualis sit; tum, "Elegantèr (uti notat *Barnesius*) hoc Poëta facit, quòd Duos jam Polyphemus turbet, nempe seipsum et alios." Sive, quo modo Chorus in Tragicis voce "ἐγὼ" utitur, eodem modo aiunt Cyclopes, αὐπνὺς ἄμμε τίθησθαι, "Te et (me sive) nos infomnes reddidisti." Sed vide ad *Il.* 4, 59. Cæterum post hunc versum inserit *Barnesius* ex *Diogene Laërtio*, *Zeno*, lib. VII;

τίς δ' ἐσ' ἐτύφλωσεν καὶ ἀφύλετο λαμπράδος αἰγῆς;
 Verum neque ullo modo hoc in loco coheret versus iste; neque, an hinc à *Diogene* citatus fuerit, omnino constat.

Ver. 405, 406. Ἦ μή τις — ἐλαύνῃ; Ἦ μή τις σ' αὐτὸν κλείνῃ.] *Barnesius* ex Exemplaribus nonnullis edidit κλείνῃ, ut cum ἐλαύνῃ congruat; vertitque, "Num quis — abigit? Anne aliquis teipsum respuadat?" Ego potius, siqui faverent Codices, legendum crediderim ἐλαύνῃ — κλείνῃ. Ut sit sensus; "Num (metu exclamas,) nequis — abigit? An nequis teipsum trucidet ἔσθ'?"

Ver. 405. — σέυ μῆλα.] *Al.* σεία μῆλα.

Ver. 408. ὦ φίλοι, οὐτίς με κλείνῃ.]

Ὀτίς μ' ἀπάλασεν —

Euripid. *Cyclops*, vers. 668.

Ibid. — ὦδ' ἐβόησας.] Ita *Vulgati*. Sunt qui legendum contendunt ὦδ' ἐβόησας. Quod

et rectius videtur. Οὐτίς με κλείνῃ δόλω ὦδ' ἐβόησας, ὃ οὐτίς με κλείνῃ μὲν δόλω, ὃ μὲν ἐν ἰσχυρί. *Eustath.* Et paulò inferius; Δόλω ὦδ' ἐβόησας, δόλω μάντοι κλείνῃ με, καὶ ἐβόησας τῶν ἢ Κικλώπων συγκειμένων νοσηάντων, οὐτίς με ἐν δόλω κλείνῃ, ἀλλ' ὦδ' ἐν βίᾳ. Vide suprà ad ver. 366. *Al.* ὦδ' ἐβόησας et ἢ βίῃφι.

Ver. 410. — μή τις σε βιάζῃ.] *Clementis Alexandrinus*, *Strom.* lib. V, citat, ἔτις σε βιάζῃ.

Ver. 411. Νῆσον γ' ἔπας ἐς Διὸς μεγάλης ἀλέαδ'.] Apud *Clementem*, *ibid.* Νῆσον δ' ἔπας. Porro similiter *Sophocles*, notante *Dürpoto* in *Gnomologiâ* ad hunc locum;

Νῆσον δ' ἀνάγκη τὸς θελάτας φέρειν.

Ver. 413. — ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ.] Vide infrà ad σ', 99.

Ver. 414. — καὶ μή τις ἀμύμων.] Sunt qui Poëtam hîc ad vocem οὐτίς respicere existiment; quia scilicet ἔτις et μή τις idem significant. Sed hoc, ut rectè notavit *Barnesius*, planè ineptum.

Ver. 415. Κίκλωψ ἢ γενάχων τε.] Οἱ χαρίεσται ποιητῶν — τὰ μὲν αὐτοὶ τε κατασκευάζουσι ὀνόματα, συμπλέκοντες ἐπιτηδεύας ἀλλήλους τὰ γράμματα. καὶ τὰς συλλabas ἢ αἰεῖας, οἷς ἂν βέλονται παραστήσαι πᾶσι, πικρίως φιλοτιχῶσιν ὡς ποιῆ ποικίλεις Ὀμηροῦ. — Ἐπὶ ἢ τὴν τυφλωμένην Κίκλωψ, τὰ τε τῆς ἀλλοτρίου μέγεθος, καὶ τὴν ἀπὸ τῶν χειρῶν βραδεία ἔρδαν τῆς τῷ σπηλαίῳ δύρας [ἐμφανίως βυλόμην] "Κίκλωψ ἢ γενάχων τε, καὶ ὠδίνων ὀδύνησι, "Χερσὶ ψηλαφῶν." *Dionys.* *Halicarn.* περὶ σωθέσεως, § 15.

- Χερσὶ ψηλαφών, ὅπῳ μὲν λίθον εἴλε θυράων·
 Αὐτὸς δ' εἰνὶ θυρήσιν καθέζετο, χεῖρε πετάσσας,
 Εἴτινά πε μετ' ὅεσσι λάβοι τείχοντα θύραζε·
 Οὕτω γὰρ πε μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
 420 Αὐτὰρ ἐγὼ βέλεον, ὅπως ὅχ' ἄριστα γένοιτο,
 Εἴτιν' ἐταίροισιν θανάτῳ λύσιν, ἢδ' ἐμοὶ αὐτῷ
 Εὐροίμην· πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον,
 Ὡς τε παρὰ ψυχῆς μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
 Ἦδε δὲ μοι χεῖρ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βελή.
 425 Ἄρσενες οἷες ἦσαν εὐτρεφέες, δασύμαλλοι,
 Καλοὶ τε, μεγάλοι τε, ἰοδνεφές εἶρος ἔχοντες·
 Τῆς ἀκέων συνέεργον εὐτρεφέεσσι λύγοισι,
 Τῆς ἐπὶ Κύκλωψ εὐδὲ, πέλωρ, ἀθεμίτια εἰδώς,
 Σύντρῃς αἰνυμένους· ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκεν,
 430 Τῷ δ' ἐτέρῳ ἐκτέρθεν ἴπῳ, σῶοντες ἐταίρους.
 Τρεῖς δὲ ἕκαστον φῶτ' οἷες φέρον· αὐτὰρ ἐγώ γε,
 (Ἄρνεϊός γὰρ ἔλω, μήλων ὅχ' ἄριστος ἀπάντων)
 Τῷ χεῖρ νῶτα λαβὼν, λασίῳ ὑπὸ γαστέρ' ἐλυαθεῖς
 Κεῖμην· αὐτὰρ χερσὶν ἄωτῃ θροσπεσίῳ
 435 Νωλεμέως τρεφθεὶς ἐχόμενῳ τετληότι θυμῷ.
 Ὡς τότε μὲν γενάχοντες ἐμείναμεν ἡῶ δ' ἴαν.
 Ἦμῃ δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,

Manibus palpans, amovit quidem lapidem ab ostio;
 Ipse verò in ostio sedebat, manibus extensis,
 Siquem fortassis inter oves deprehenderet exeuntem foras;
 Adeò enim videlicet me putabat in mente stultum esse.
 Ast ego deliberabam, quid factu optimum esset,
 Siquam sociis mortis liberationem, atque mihi ipsi
 Invenirem; omnes verò dolos et consilium texebam,
 Utroque de vitâ; ingens enim malum imminebat.
 Hoc verò mihi in animo optimum videbatur consilium.
 Mares oves erant benè-nutriti, densis-velleribus,
 Pulchrique, magnique, violaceam lanam habentes:
 Hos tacitè colligabam benè-tortis viminibus,
 In quibus Cyclops dormiebat, monstrum, nefaria doctus,
 Tres-unâ sumens: medius quidem virum ferebat,
 Cæteri autem duo utrinque ibant, servantes socios.
 Terni autem virum oves ferebant: cæterum ego,
 (Aries enim erat, pecudum longè optimus omnium,)
 Hujus tergo arrepto, villosum sub ventrem volutus
 Extendebar: at manibus lanæ egregiæ
 Firmitèr implicitus hærebam constanti animo.
 Sic tum quidem ingemiscientes expectavimus auroram divinam.
 Quando autem manè-genita apparuit rosea-digito aurora,

Ver. 421. — θανάτῳ λύσιν.] Quoniam λύω, λύσω, syllabam priorem naturâ producant; ideò Marcus Meibomius hoc in loco, notante Barnesio, legendum contendit θανάτῳ λύσιν aliosque omnes locos apud Homerum, ubi ἄλυτον, aut ἄλυτες occurrat, corruptos existimat. Sed longè errat vir eruditus. Quâ enim analogiâ ex τῶν, τῶν, fit τῶν, ἀτῶν ex φθῶν, φθῶν, φθῶν, ἀφθῶν ex κῶν, κῶν, κῶν, ἀκῶν ex λῶν, λῶν, λῶν, ἀλῶν. Vide ad II. α', 314; et X', 19, 20.

Ver. 422, 423. — πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον, — μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.] "Efficacior omni arte imminens necessitas; non usitata modo dō præsidia, sed quædam etiam nova admovit." Quinti. Curt. lib. IV, § 15.

Ver. 425. Ἄρσενες οἷες ἦσαν.] Vox οἷες primam fortasse eadem ratione producit ac voces ἀνέρας, ἀνέρας.

Πραμίδης ἔσ. Vide ad II. α', 398. Barnesius verò edidit οἷες. Cæterum hinc fortè vox Latina, oves.

Ver. 427. — λύγοισι.] ἱμαντῶδες φυτοῖς. Schol.

Ver. 428. Τῆς.] Ἄλ. τοῖς.

Ver. 432. Ἄρνεϊός γὰρ ἔλω.] Vide infra ad X', 190.

Ver. 433. Τῷ κατὰ νῶτα λαβὼν.] "Alio modo sibi, alio sociis providet. Hos sub ovibus recondit; se verò sub ariete, qui totius gregis erat præstantissimus. Adeò ut majorem sui quàm sociorum curam habuerit." Spondan. Mirè admodum: Liqueat enim Ulysses, postquam sociorum unumquemque tribus simul constrictis maribus ovibus subligasset, se ipsum nequaquam isto modo ligare potuisse; ideòque arietis unius, cæteris majoris, quique ipsum solus ferre posset, ventri subvolutum velleri adhæsisse; undè etiam facillè delapsus cæteros expeditius solvere posset; infra ver. 463.

Ver. 434. — ἠώς.] Τῷ ἠώς. Λίγιστον δὲ τῷ ἠώς. Schol. Vide supra ad X', 443.

Vem.

- Καὶ τότε ἔπειτα νομόνδ' ἐξέστυτο ἄρσινά μῆλα·
 Θήλειαι δ' ἐμέμηκαν ἀνήμελκται ὧς σκηπτοί,
 440 Οὐβάτα γὰρ σφαραγεῦντο· ἀναξ δ' ὀδύνησι κακῆσι
 Τειρόμεναι, πάντων οἶων ἐπιμαίετο νότα
 Ὀρθῶν ἐφαότων· τὰ δὲ νήπιον οὐκ ἐνόησεν,
 ὥς οἱ ὑπ' εἰσπόμεν οἶων στένοισι δέδευτο.
 Ὑστατ' ἀνέμω μῆλων ἔστιχε θύραζε,
 445 Λαχμῶ στυνόμεναι, καὶ ἐμοὶ πυκινὰ φρονέοντι.
 Τὸν δ' ἐπιμασάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
 Κριε πέποι, τί μοι ὦδε λῆξ' σπέος ἔσσυο μῆλων
 Ὑστατος; ὅτι πάρος γε λελεμμένος ἔρχεαι οἶων,
 Ἀλλὰ πολὺ πρῶτον νέμειαι τέρεν' ἄνθη παλῆς,
 450 Μακρὰ βιβάς· πρῶτος δὲ ῥοὰς ποταμῶν ἀφικάνης·
 Πρῶτος δὲ σταθμόνδε λιλαίειαι σπονδέας
 Ἐσπέριος· νῦν αὖτε πανύστατ' ἢ σὺν ἄνακτος
 Ὀφθαλμὸν ποθέεις; ἢ ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάσσει,
 Σὺν λυγροῖς ἐτάροισι, δαμασάμενος φρένας οἴῳ,
 455 Οὐτίς, ὃν ἔγω φημι πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον.
 Εἰ δὲ ὁμοφρονέεις, ποτιφάνης τε γένοιο,
 Εἰπεῖν, ὅππῃ κείνος ἐμὸν μένῃ ἡλασάσσει·
 Τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε λῆξ' σπέος ἄλλυδις ἄλλη

Tum verò deinde ad pascua arumpe-
 bant mascula pecora;
 Fœminæ verò balabant impulsæ per
 stabula,
 Ubra enim gravabantur; Dominus
 verò doloribus gravibus
 Afflictus, omnium ovium palpabat
 terga
 Rectè stantium; illud autem stultus
 non animadvertit,
 Ut illi sub lanigerorum ovium pectori-
 bus ligati essent.
 Ultimus aries pecorum exibat foras,
 Vellere gravatus, et ane multa cogi-
 tante.
 Hunc autem palpatum allocutus est
 fortis Polyphemus;
 "Aries chare, quid mihi ita per spe-
 luncam exis pecudum
 "Ultimus? nevisquam aptea scilicet
 ceterelictus venire-solus ab ovibus,
 "Sed multò primus pascuis tene-
 ros flores herbarum,
 "Magnis-passibus incedens; primus-
 que ad fluentia fluviorum pervenis:
 "Primus portò in stabulum cupis
 redire
 "Vespertinus; nunc contra omni-
 um-ultimus: num tu domini
 "Oculum deöderas? quem vir ma-
 lus eruit,
 "Cum perniciosi sociis, postquam
 domulisset mentem vino,
 "Outis; quem nondum existimo e-
 lapsum esse mortem.
 "Si jam idem-morsum-sentires, vo-
 calisque fieres,
 "Ut-diceris, ubinam ille meum
 robur evitet;
 "Profectò ei cerebrum per speluncam
 huc et illuc

Ver. 438. — νομόνδ' ἐξέστυτο — μῆλα.] Edi-
 tiones vulgatæ vertunt, "ad pascua exegit pecora."
 Sed malè: Nam vox ἐξέστυτο significationem acti-
 vam non habet. Vide *Iliad.* 4, 1; *Odys.* 4, 373; 10, 366.
 Rectius *Barnesius*; "ad pascua prorumpébant."

Ver. 444. Ὑστατος ἀνέμω.] "Legitur etiam,"
 inquit *Henricus Stephanus*, "Ὑστατος δὲ ἀνέμω in
 "nonnullis editionibus." Sed hoc, uti et ipse an-
 notat, versum perimit.

Ver. 445. Λαχμῶ.] *Al.* Λάχρῳ.

Ver. 446. — ἐπιμασάμενος.] Vide ad *Il.* 1,
 564.

Ver. 447. Κριε πέποι.] "Polyphemum Homerus
 "cùm immanem ferumque hinxisset, cum ariete
 "etiam colloquentem facit, ejusque laudare fortu-
 "nas, quòd, quà vellet, ingredi posset; et, quæ
 "vellet, attingere." *Cic. Tusc. Disputat. lib. V,*
cap. 39.

Ver. 453, 454. — ἢ ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάσσει —
 δαμασάμενος φρένας οἴῳ.]

Ὁ ξένος — μ' ἀπάσσει,
 Ὁ μισθός· ὅς μοι δὲς τὸ πᾶν, κατὰ κούρην.

Euripid. Cyclops, ver. 672.

Ver. 455. — ὃν ἔγω φημι πεφυγμένον εἶναι.]

Ἀλλ' ὅτι μὴ φύγηται τ' εἰς ἔξω πύργον;

Χαίροντες — *Euripid. ibid. ver. 662.*

Ibid. — πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον.] "Εοικε σπουδῇ
 καὶ παραχρῆσιν (inquit *Eustathius*) —. Ἐχρῆν γὰρ
 αὐτῷ, πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον. Atqui eadem syntaxi
 alibi utitur *Posita*:

Μοῖραν δὲ ὑπὸ φημι πεφυγμένον ἡμῶν ἀνδρῶν.

Iliad. 7, 488.

Οὐ οἱ νῦν ἔτι γ' εἰς πεφυγμένον ἄμμι γυνιάξ.

χ', 219.

Cæterum *Barnesius* hoc in loco edidit πεφυγμένον.
 Rationibus parum idoneis. Vide ad *Il.* 7, 488.

Ibid. — εἶναι ὄλεθρον.] *Al.* ἡμῶν ὄλεθρον.

Ver. 458. Τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε λῆξ' σπέος.]

— Οὐ σὺ quis referat mihi casus Ulysseni,

Aut aliquem e sociis, in quem mea sæviat ira,

Viscera

Θεινομένη φαίτο πρὸς ἑδὲ· καδδὲ ἐμὸν κῆρ
 460 Λωφῆσαι κακῶν, τὰ μοι ὑπιδανὸς πόρεν Οὔτις.
 "Ὡς εἰπὼν, τ' κριὸν ὑπὸ ἑο πέμπει θύραζε.
 Ἐλθόντες δ' ἡβαιὸν ὑπὸ σπείης τε, καὶ αὐλῆς,
 Πρῶτος ὑπ' ἀρνίῳ λυόμεν, ὑπέλυσα δ' ἑταίρους.
 Καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα, πύονα δημῶ,
 465 Πολλὰ πετροπέοντες ἐλαύνοντο, ὅφρ' ἐπὶ νῆα
 Ἰκόμεθ'· ἀσπάσιοι δὲ φίλοις ἑταίροισι φάνημεν,
 Οἳ φύγομεν θάνατον· τῆς δὲ γενάχουλο γούρτες.
 Ἄλλ' ἐγὼ οὐκ εἶων, ἀνὰ δ' ὀφρύσι νεῦον ἐχάσσω,
 Κλαίειν· ἄλλ' ἐκέλευσα θοῶς καλλίτριχα μῆλα
 470 Πόλλ' ἐν νηὶ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 Οἳ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι χέθιζον·
 Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὺν ἄλα τύπλον ἐρετμοῖς.
 Ἄλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
 Καὶ τότε ἐγὼ Κύκλωπα προσήδων κερτομίοισι·
 475 Κύκλωφ, οὐκ ἄρ' ἐμελλες ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἑταίρους
 ἔδμεναι ἐν σπηΐ γλαφυρῷ κρατερῇφι βήφει.
 Καὶ λίην σέ γε μέλλε κηχῆσεαι κακὰ ἔργα·
 Σχέτλι'· ἐπεὶ ζῆντις ἔχ' ἄζω σὼ ἐνὶ οἴκῳ
 Ἐσθόμεναι τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
 480 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα χολώσας κηρόθι μάλλον
 Ἦκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεσσι μεγάλῳ·

"Eliso spargeretur ad solum; me-
 um verò cor
 "Quiesceret à malis, quæ mihi nul-
 lius-precii vir intulit Outis.
 Sic locutus, arietem à se mittebat
 foras.
 Quam-venissemus autem paululàm à
 speluncæque et chorte,
 Primus ab ariete me-expedivi; solvi
 verò socios.
 Celeritèr autem pecora longipeda, pin-
 guia adipe,
 Multa circumducèntes abigebamus;
 donec ad navem
 Pervenissemus; desiderati verò charis
 sociis apparuimus,
 Qui effugimus mortem: cæteros ap-
 tem lugebant flentes.
 Sed ego non sinebam, superciliis au-
 tem innuebam unicuique,
 Nè flerent; sed iussi celeritèr, pul-
 chris-villeribus pecora
 Multa in navem cum-immisissent,
 navigare salsam aquam.
 Illi verò statim conscendebant, et per
 transra fedebant;
 Ordinèque sedentes canum mare ver-
 berabant remis.
 Sed quandò tantum aberam, quantum
 utique audiri-potest clamans,
 Tum verò ego Cyclopem alloquebar
 convitiis;
 "Cyclops, non ergo eras imbellis vi-
 ri socios
 "Comesurus in speluncâ cavâ, forti
 vi.
 "Et abundè te utique affecutura e-
 rant mala facta tua;
 "Inique! quoniam hospites non ve-
 rebaris tuâ in domo
 "Comedere: idèò te Jupiter ultus-
 est et dii alii.
 Sic dixi; ille autem deindè iratus-est
 ex-corde magis:
 Misit autem abruptum verticem mon-
 tis magni;

Viscera cujus edam, cujus vivencia dextrâ
 Membra meâ laniem
 Quam nullum aut leve sit damnum mihi lucis ad-
 emtæ! Ovid. Met. Lib. XIV, ver. 192, 197.
 Cæterum Eustathius in commentario citat, Τὰ καὶ
 οἱ ἐγκέφαλος γε ποτὶ σπείης.
 Ver. 459. — καδδὲ ἐμὸν κῆρ.] Al. καδδ' ἐμὸν
 ἦτορ.
 Ver. 462. Ἐλθόντες δ' ἡβαιὸν ἔς.] Ὅτι σολοικοὶ-
 δὲ τὸ, "Ἐλθόντες δ' ἡβαιὸν ὑπὸ σπείης τε καὶ αὐλῆς,
 "Πρῶτος ὑπ' ἀρνίῳ λυόμεν." Eustath. De hujusmo-
 di Syntaxi, vide infra ad μ', 73; et ad II. κ', 224.
 Ver. 464. — ταναύποδα.] Ita ex Eustathio et
 ex duobus Exemplaribus edidit Barnesius. Atque
 ita habet Ms à Tho. Bentleio collatus. Vulg. τανύ-
 ποδα. Ταναύποδα ἢ λῆγαι, ἢ τὰ μακρόποδα μόνον,
 ἀλλὰ καὶ τὰ τεταμένως τοῖς ποσὶ βυβλίζοντα ταυτὸν δ'
 εἰπεῖν, μακρὰ βυβλίζοντα. Eustath.

Ver. 468. — ἀνὰ δ' ὀφρύσι νεῦον ἐχάσσω Κλαίειν.]
 Al. ἐν δ' ὀφρύσι νεῦον. Minus rectè. Supercilio-
 rum enim natu flere prohibebat Ulysses: Propriâ-
 que hæc vocis ἀνανεύω significatio:
 Λαοῖσιν δ' ἀνένδονε καρμυτι δῖος Ἀχιλλεύς,
 Οὐδ' εἰς ἐμὸναι. Iliad. κ', 205.
 Ἀλλ' Ὀδυσσεύς ἀνένδονε, καὶ ἔχον ἐμὸν περ.
 Odys. φ', 129.
 Ver. 475. — ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἑταίρους.] Τὸ δ'
 "ἀνάλκιδος ἀνδρὸς" πρὸς τὰ τὴν Κύκλωπα ἀπαρτίζεται,
 ὡς φάσας [suprà ver. 460,] ὑπιδανὸν ἔφη τ' Ὀδυσ-
 σεία. Eustath.
 Ver. 481. Ἦκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος.] Φοβέ-
 μῳ τότε τὸ ἀδύνατον, προκατασκευάζει ταῦτον
 ἀνδρὰ τὸ λοιπὸν διηγέμεναι, ὡς μὲν τὸν περὶ τότε
 λόγον ἀπὸ κατασκευῆς λαχόντα. Hermogenes de
 inventione, lib. IV, cap. 12. Vide suprà ad ver.
 191.

Κὰδ δ' ἔβαλε προπάραιθε νεὸς κυανοπρώροιο,
 Τυτθὸν ἐδύησεν δ' οἴηιον ἄκρον ἰκέαζ.
 Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
 485 Τὴν δ' αἶψ' ἠπειρόνδε παλιρρόθιον φέρε κύμα,
 Πλημμυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέαζ.
 Αὐτὰρ ἐγὼ χεῖρεσσι λαβὼν ὤξιμ' ἔκλευσα
 Ὡσα παρέξ· ἐταῖροισι δ' ἐποτρύνας, ἐκέλευσα
 Ἐμβαλέειν κώπης, ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν,
 490 Κρατὶ κατανέων· οἱ δὲ, προπεσόντες ἔρυσσον.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ δῖς τόσσον ἄλα πρήσσοντες ἀπῆμεν,
 Καὶ τότε γὰρ Κύκλωπα προσηύδα· ἀμφὶ δ' ἐταῖροι
 Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλῃ·
 Σχέτλιε, τίπ' ἔθελ' ἐρεθίζεμεν ἄγριον ἄνδρα;
 495 Ὅς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος, ἤγαγε νῆα

Dejecit que ante navem nigram-pro-
 ram-habentem;
 Paululum verò abfuit quin clavum
 extremum attingeret.
 Inundavit autem mare decedente à
 petrâ:
 Ipsam autem (navim) statim ad con-
 tinentem refluus ferebat fluctus,
 Inundatio ex mari, adegitque prope
 terram ut-veniret.
 At ego manibus sumpto praelongo
 conto
 Detruxi à littore; sociisque hortatus,
 jussi
 Incum bere remis, ut malum fugere-
 mu s,
 Capite annuens: illi verò, incumben-
 tes remigabant.
 Sed quandò jam bis tantum mare
 fulcantes aberamus,
 Tum verò ego Cyclopem alloquebar;
 circum verò socii
 Blandis verbis inhibebant aliundè ali-
 us;
 "Imprudens, cur vis irritare ferum
 virum?
 "Qui etiam nunc in pontum jacto
 telo deduxit navem

Fert ingens toto connixus corpore faxum
 Haud partem exiguum montis

Æn. X, 127.

Vidi cum monte revulso
 Immanem scopulum medias permittit in undas.

Ovid. Metam. Lib. XIV, ver. 181.

Ibid. — καρυφὴν ὄρος μεγάλοιο.] Μεταφορὰ δι,
 ἡτις ἐστὶν ἀπὸ τῆς κυρίας δηλωμένης πράγματι· ἐφ' ἣτι
 ποιεῖται μετεωριζμένη, καὶ τὴν ἀμφὸς ἀναλόγῃ ομοιότητι,
 καὶ πολλὰ ἐστὶν ἐκ ποικίλης παρ' αὐτῆς. [Ὁμήρου.] οἶον ἐστὶν,
 "Ὅτε καὶ ἀπὸ τῆς καρυφῆς ὄρος μεγάλοιο" — ὅν ἡ
 λόγος ἔχει καρυφὴν πρὸς ἀνθρώπων, τῶτον καὶ ἡ ἀκρόασις
 πρὸς τὸ ὄρος. — Ἀλλὰ τὸ χρῆσθαι τοῖς ομοίοις, ἀπὸ
 τῆς κυρίας, ὀνόμασι, εὐκρινέστερον καὶ σαφές ἐστιν· οἷον τὸ λό-
 γος. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7.
 Ubi notandum pro ἡ καὶ ἀπὸ τῆς καρυφῆς, legisse hīc Di-
 onysium, ἡ καὶ ἀπὸ τῆς καρυφῆς.

Ver. 482. — προπάραιθε.] Barneſius hoc in lo-
 co, μεταποθεῖ· infra ver. 539, προπάραιθε legendum
 existimat. Sed vide infra ad ver. 483.

Ver. 483. Τυτθὸν ἐδύησεν δ' οἴηιον ἄκρον ἰκέαζ.] Ἐν
 μὲν τῇ πρώτῃ βολῇ οὐκ ἐνέστηεν ἐπὶ πᾶσι ὁ λιθὸς ὁ πι-
 στὸν ἐμπροσθεν ἵστα ὁ πλῆξ ἢ τὸ πρῶτον, καὶ κλύσας ἔτω
 τὴν θάλασσαν, ὁλόγῃ ἐδύησεν ἰκέαζ εἰς ἄκρον οἴηιον, ἤγουν
 καθικέαζ τὴν οἰκίαν τὴν περὶ τὴν πύρην. Ἐν δὲ τῇ
 δευτέρᾳ βολῇ πᾶσι καλῶς κίτται· ὁπίσω ἡ πιστὸν ὁ λι-
 θὸς βραχὺ ἐδύησεν ἰκέαζ κατὰ τὴν πηδάλιον. Διὸ καὶ
 μὲν τοῖς πρώτοις εἰρήσας, τὸ, "Τυτθὸν ἐδύησεν οἴηιον ἄ-
 κρον ἰκέαζ," ἀεὶ ἔχει μὴ ὀφείλει· ὡς ἄριστον μὲν
 ἔσθ' ὅ, ἐκείθεν δὲ ὀφείλει. Eustath. Porro in
 uno MS scriptum reperit Tho. Bentleius, Τυτθὸν,
 ἀδύησεν δ' ἔσθ'. Ac constructio quidem aptior es-
 set, si istud Τυτθὸν ad præcedentia referretur: Ali-
 oqui enim vocola δὲ inusitatius videtur transposita.

Ibid. — οἴηιον.] Πηδάλιον, παρὰ τὸ οἰκίζεω, ὅ
 ἐστὶ κατεβύειον. Schol.

Ver. 484. — κατερχομένης ὑπὸ πέτρης.] Ἦγουν
 κατελθούσης. Χρόνῳ ἡ καὶ νῦν ἐλθεται ἀπὸ χρόνου.
 Malé: Æquè enim facile scribere potuisset Home-
 rus, (si ita voluisset,) κατελθούσης ὑπὸ πέτρης.

Ver. 486. — θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέαζ.] Ἐγγί-
 σαι ἐποίησε τῇ γῇ. Schol.

Ver. 487. — ὤξιμ' ἔκλευσα κατόν.] Ὅτι κατόν, ὅ-
 πλῃ οἶδε ναυτικὸν ὁ Ποιητής, ὅ μὴ πολεμικόν. Euf-
 stath.

Ver. 488. — ἐκέλευσα Ἐμβαλέειν κώπης.]
 κώπης δ' αὐτοῖς
 Ἐμβαλέειν κώπαισι.

Pindar. Pythior. Ode IV, ver. 356.

Colligere arma jubet, validisque incumbere re-
 mis.

Æn. V, 15.

Ver. 490. — κατανέων.] Quà ratione hæc vox
 secundam producere possit, vide supra ad ver. 242;
 et ad Il. ζ', 62; et π', 174. Alii verò, notante
 Barneſio, hīc legendum volunt κατανέων, et κατὰ
 νέων. "Quin et κατὰ νέων (inquit Barneſius) le-
 gi potest." Sed hoc valdè esset invenustum.

Ver. 491. Ἀλλ' ὅτε δὴ δῖς τόσσον.] Πᾶσι ἂν ἀκούσι;
 προῖρηκε γὰρ [ver. 473,] "Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν,
 "τόσσον τε γέγωνε βοήσας." Ἦτοι μεγαλόφωνος ὁ
 Ὀδυσσεύς, ἢ δῖς ἐπὶ τὸ αὐτὸ μίση ἀπέχοντο πάλιν ὁ
 τῶν ἡ καὶ ναὺς ἠνέχθη. Schol. Quæ posterior expli-
 catio durior videtur. Καὶ ἐστὶ νοῖον, ὅτι καὶ Ὀδυσσεύς
 ἐπέτινε καὶ αὐτὸς τὴν φωνήν. Eustath.

Ver. 494. Σχέτλιε, τίπ' ἐθέλεις.] Δημοσθένους δὲ
 λοιδοροῦντος τὸν Ἀλέξανδρον ἡδὴ προσάγοντα ταῖς Θήβαις,
 ἔφη [ὁ Φωκίαν.] "Σχέτλιε, τίπ' ἐθέλεις ἐρεθίζεμεν ἄ-
 γριον ἄνδρα." Plutarch. in Phocione.

Ver.

- Αὐτίς ἐς ἡπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέαζ'.
 Εἰ δὲ φθεγξαμένε τεῦ, ἢ αὐδήσαντ' ἄκχε,
 Σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς, καὶ νῆϊα δῦρα,
 Μαρμάρῳ ὀκρυόεντι βαλὼν· τόσον γὰρ ἴησιν.
 500 Ὡς φάσαν· ἄλλ' ἔπειθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμὸν,
 Ἀλλὰ μιν ἄφορρον προσέφην κεκοητότι θυμῷ·
 Κύκλωψ, αἴκεν τίς σε κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων
 Ὀφθαλμῷ εἴρηται ἀεικελίῳ ἀλαωτὺν,
 Φάαζ, Ὀδυσῆα πολυπόρθιον ἐξαλαῶσαι,
 505 Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μ' οἰμώζας ἡμείβετο μύθῳ·
 ὦ πόποι, ἢ μάλα δὴ με παλαίφατα θέσφαθ' ἰχάνει.
 Ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἡὺς τε μέγας τε,
 Τηλεμῷ Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνη ἐκέκατο,
 510 Καὶ μαντευόμενῳ κατεγήρα Κυκλώπεσσιν·
 Ὅς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεαζ' ὀπίσσω,
 Χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἀμαρτήσεαζ' ὀπωπῆς.
 Ἀλλ' αἰεὶ τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
 Ἐνθάδ' ἐλεύσεαζ', μεγάλῳ ἐπικειμνὸν ἀλκῇν·
 515 Νῦν δέ μ', ἐὼν ὀλίγος τε, καὶ ἔτιδανός, καὶ ἄκιμος,

- "Rursus ad continentem, et sanè existimabamus illic nos perituros.
 "Si verò vociferatum aliquem, aut locutum audisset,
 "Collisisset nostra capita, et navalia ligna,
 "Saxo aspero coniecto; tantum enim jaculatur.
 Sic dixerunt: sed non flecebant meum generosum animum,
 Sed ipsum rursus allocutus sum irato animo;
 "Cyclops, si quis te inter mortales homines
 "De oculi interrogaverit sedâ cecitate,
 "Dic, Ulyssēm urbium-everforem excœcasse te,
 "Filiū Laërtis, in Ithacâ ædes habentem.
 Sic dixi: ille autem mihi ejulans respondēbat sermone;
 "Papæ! certè omninò jam me antiqua vaticinia attingunt.
 "Erat quidam hîc vates vir bonûsque, magnûsque,
 "Telemus Eurymides, qui vaticiniis excellebat,
 "Et vaticinans conseneſcebat inter Cyclopas;
 "Qui mihi dixit hæc omnia perfectum-iri in posterum,
 "Manibus ex Ulyssis privatum-iri visu.
 "Sed semper aliquem virum ingentem et pulchrum expectabam
 "Huc venturum esse, magnò præditum robore:
 "Nunc autem me, parvûsque cūm-effet, et nullius-pretiū, et imbellis,

Ver. 499. — ὀκρυόεντι.] *Al.* ὀκρύοντι.
 Ver. 502. — κατὰ θνητῶν.] *Barneſius* ex *Eustathio* edidit καταθνητῶν.
 Ver. 504. Φάαζ, Ὀδυσῆα πολυπόρθιον ἔσ.] *Artificiosè* hic, ad Cyclopem magis exacerbandum, *πομπῇ, rantes, patriamque* singulatim exponit. Ἡ γὰρ ὄργη, τὴν καὶ ἑκάστον ἐστὶν. Διὸ ὁρθῶς πεποιήται, "Φάαζ, Ὀδυσῆα πολυπόρθιον" ὡς ἔτι τιμιωρημένῳ εἰ μὴ ἤδειτο καὶ ὅφ' ἔ, καὶ αὐτὸς ὅτι. *Aristot. Rhetoric. Lib. II, cap. 3.*
Ibid. Φάαζ.] Τὸ ἔ "Φάαζ" — ἀρίσκει τοῖς πλείοσι διὰ τὴν ἐφάμην μέγαν ἀορίστου δευτέρου γενέας, διὸ καὶ παροξυνοῦνται, ὡς φέρεται βραχέος ὄντος τῆ παρατελεύτου αἰ. καθὰ δὴλον καὶ ἐν τῇ ἐφατο. *Eustath. Rectè.* Vide ad *Il.* ε', 471. *Al.* Φάαζ.
Ibid. et ver. 530. — πολυπόρθιον.] *Al.* πολυπόρθον. notante *Barneſio.* Vide et *suprà* ad α', 2.
 Ver. 507. ὦ πόποι, ἢ μάλα δὴ με παλαίφατα θέσφαθ' ἰχάνει.]
 Αἰ, αἰ. παλαιὸς χρησμός ἐκπαινέται.
 Τυφλὸν γὰρ ὅψιν ἐκ σθένος χρίσει μ' ἔφη
 Τροίας ἀφορμηθέντῳ

Euripid. Cyclops, ver. 692.

Ver. 508. Ἔσκε τις ἐνθάδε.] Ἐνθα ἰστέον ὅτι τὸ "ἔσκε" δοκεῖν κοινότερον διὰ τὴν ἔω, ἔσω, ἔσκα, γένεαζ', Ἡρακλείδης ἄλλως σκεδωρεῖ. *Eustath. Rectius*, ut opinor, *Scholias* ad *Il.* β', 539; Τὰ γὰρ "ασκ," ἢ καὶ "ἔσκ," συναρτῶν, κατ' ἰάδα, μόνον ἐν τοῖς παρατακτοῖς τε καὶ ἀορίστοις ἐπεντίθενται.
 Ver. 509. Τηλεμῷ Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνη ἐκέκατο.] *Telemus Eurymides*, quem nulla fefellerat ales, *Terribilem Polyphemon* adit: *Lumenque* quod unum
 Fronte geris mediâ rapiet tibi, dixit, *Ulysses.*
Ovid. Metam. Lib. XIII, ver. 771.
Ibid. Τηλεμῷ Εὐρυμίδης.] *Scholias* ad *Theocrit. Idyll. VI, 23*, legit, Τηλεμῷ Εὐρυμίδῳ. notante *Barneſio.*
 Ver. 515. — ὀλίγος τε, καὶ ἔτιδανός, καὶ ἄκιμος.] Quanta sit vocularum harum vis et ἐμφανὲς facile sentiet quicumque eas vocabulis quibuscunque aliis idem significantibus mutaverit. Siquis nimirum hoc in loco, ut rectè observavit *Aristoteles*, pro "ὀλίγος τε, καὶ ἔτιδανός, καὶ ἄκιμος," μικρός τε, καὶ ἀδυνατικός, καὶ αἰσθής, vel aliud quicquam istiusmodi substituerit; τὸ ἀρμόστιον ὅσον ἀλγεφίρει ἐπὶ τῇ ἐπῳ, διωρεῖται.

Ὀφθαλμῷ ἀλάωσεν, ἐπεὶ μὲν ἰδαμάσαστο οἶνον.
 Ἄλλ' ἄγε δὴν Ὀδυσσεύ, ἵνα τοι παρ' ξείνια θείω,
 Πομπήν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν Ἑρυσίγαιον.
 Τῷ γὰρ ἐγὼ πάϊς εἰμὶ, πατρὸς δ' ἐμὸς εὐχεῖν εἶναι.
 520 Αὐτὸς δ', αἰὲν ἐθέλῃσιν, ἵησιν, ἔδῃ τις ἄλλος,
 Οὔτε θεῶν μαχέων, ἔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
 Ὡς ἔφαθ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμφιδόμενος προσέειπον·
 Αἶ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
 Εὖναι ποιήσας πέμψαι δόμον Ἀΐδος εἶσω.
 525 Ὡς οὔκ ὀφθαλμόν γ' ἵησιν, ἔδ' Ἑρυσίχθων.
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ἀνακτι
 Εὐχετο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς ἕρπον' ἀστερόεντα·
 Κλυθὶ, Ποσειδάων, γαίηνδε, κυανοχαῖτα·
 Εἰ ἔτεόν γε σὸς εἰμὶ, πατρὸς δ' ἐμὸς εὐχεσθαι εἶναι,
 530 Δὸς μὴ Ὀδυσῆα πολυπόρθιον οἶκαδ' ἰκέσθαι,
 Ὑῖόν Λαέρτew, Ἰθάκῃ ἐν οἴκῳ ἔχοντα.
 Ἄλλ' εἰ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλῃς τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι.

μῖσος — τὸ μὲν φαίνεται καλὸν, τὸ δὲ ἐπὶ αἰσῶν. Poë-
 tic. cap. 22. Malè igitur hic Eustathius; Ὅτι τὸ
 ἐλγῶ (inquit) — ἐστὶν ἐπὶ μεγάλῃ λαφύρῃ, τὸ
 μικρὸν ἐσθλόν. — Πάντως δὲ ταυτὸν, ἐλγῶν εἰπεῖν,
 καὶ τυτθῶν, καὶ μικρῶν. Καὶ δὴλον αὐτὸ καὶ ἐκ τῆς Τυτθῆς,
 ὅς — μικρὸς ἔστι δῖμος. — Ἐστὶ καὶ ἐν ταῖς φάσαι,
 ὡς Ὀδυσσεύς ἐλγῶ μὲν ἢ τὸ μέγας, ἔσθ. Nempè
 non advertisse videtur vir eruditus vocem μικρὸς
 "parvus" tantum significare; at ἐλγῶ non mo-
 dō parvus, sed et "despicibilis, contemptui haben-
 "dus." Rectè itaque dicitur, Τυτθῆς τοι μικρὸς μὲν
 ἔσθ, II. ε', 801.; non æquè rectè diceretur, Τυτθῆς
 τοι ἐλγῶ ἔσθ. Vide infra ad v. 259.

Ibid. — αἰῶνός σε. Al. αἰῶνός σε.
 Ver. 516. — ἀλάωσεν, ἐπεὶ μὲν ἰδαμάσαστο.]
 Al. ἀλάωσας, ἐπεὶ μὲν ἰδαμάσαστο.

Ver. 520. — αἰὲν ἐθέλῃσιν, ἵησιν.] Quoniam
 vox ἵησιν infra ver. 525 primam producat, ideò
 Barnesius hoc in loco edidit, αἰὲν ἐθέλῃσιν ἵησιν.
 Quocum facit et MS à Tho. Bentleio collatus. Sed,
 ut opinor, nihil opus. Corripitur enim potest istud
 propter sequentem vocalem. Vide ad II. ε', 24.

Ver. 523. Αἶ γὰρ δὴ.] Refertur istud γὰρ non ad
 aliquid quod jam antè erat dictum, sed ad id quod
 elegantèr reticetur de Ulyssis erga Cyclopem odio
 implacabili. Vide ad II. ε', 22.

Ver. 527. Εὐχετο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς ἕρπον' ἀστερόεντα.]

"Oculo privavit, postquam me do-
 muisset vino.
 "Sed age huc-veni, Ulysses, ut tibi
 hospitalia præbeam,
 "Deductionemque horter ut-det in-
 clytus Neptunus :
 "Hujus enim ego filius sum, pater
 autem is meus gloriatur esse :
 "Ipse autem, si voluerit, sanabit,
 neque quisquam alius,
 "Neque deorum immortalium, ne-
 que mortalium hominum.
 Sic dixit : at ego ipsum respondens al-
 loquebar ;
 "Utinam enim jam animâ et vitâ
 te possem
 "Privatum mittere domum. Pluto-
 nis intra :
 "Aded haud oculum utique sanabit
 neque Neptunus.
 Sic dixi : ille autem deinde Neptune
 regi
 Supplicabat, manus tendens ad cœ-
 lum stellatum ;
 "Audi, Neptune, terram-continens,
 cærulee-crines :
 "Si reverâ tuus sum, patremque te
 meum profiteris esse,
 "Da, ut nē Ulysses urbium-everfor
 in patriam veniat,
 "Filius Laërtis, in Ithacâ domum
 habens.
 "At si ei fatale est amicis-que videre,
 et pervenire

— duplices tendens ad sidera palmas.

Æn. I, 67.

Et duplices cum voce manus ad sidera tendit.

Æn. X, 667.

Ibid. — ἕρπον' ἀστερόεντα.]

— stellantis regia cœli.

Æn. VII, 210.

— cœlum stellis fulgentibus aptum.

Æn. XI, 202.

Ver. 530. — Ὀδυσῆα πολυπόρθιον.] Τὸ γὰρ "πο-
 "λύπορθιον" — εἰκὴ παρέρρηται. Τὸ γὰρ ἔστι τὸ Κό-
 κλονα ἔκτανον Ὀδυσσεύς εἶπεν ; Ἰσως γὰρ καὶ εἰρωνικῶς
 αὐτὸν εἶπεν ὁ Κόκλον. Eustath. Satis inficet. Re-
 petit enim solummodò hoc Polyphemus ex Ulyssis
 sermone suprâ ver. 504.

Ver. 531. Ὑῖόν Λαέρτew.] Deest hic versus in MS.
 à Tho. Bentleio collat.

Ver. 532. Ἄλλ' εἰ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλῃς.]

— Si tangere portus

Infandum caput, ac terris adnare necesse est ;
 Et sic fata Jovis poscunt, hic terminus hæret ;
 At bello audacis populi vexatus et armis,
 Finibus extorris, complexu avulsus Iuli,
 Auxilium imploret, videâtque indigna suorum
 Funera ; nec, cùm se sub leges pacis iniquæ
 Tradiderit, regno aut optatâ luce fruatur ;
 Sed cadat ante diem, mediâque inhumatus arenâ.

Æn. IV, 612.

Quem

- Οἶκον εὐκτίμενον, καὶ ἐν πατρίδα γαῖαν,
 Ὅφ' ἐκακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἐταίρους,
 535 Νῆος ἐπ' ἀλλοτρίης, εὖροι δ' ἐν πῆματα οἴκῳ.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· ὃ δ' ἔκλυε Κυανοχαίτης.
 Αὐτὰρ ὅγ' ἐξαυτίς πολὺ μείζονα λαῶν αἴρας,
 Ἦκ' ἐπιδιδήσας· ἐπέεισε δὲ ἴν' ἀπέλεθρον.
 Καὶ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεῶς κυανοπρώροιο,
 540 Τυτθὸν ἐδύησεν δ' οἴηιον ἄκρον ἰκίαζ.
 Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα καίερχομένης ὑπὸ πέτρης·
 Τὴν δὲ πρόσσω φέρε κύμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἰκίαζ.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ', ἔθα περ ἄλλαι
 Νῆες εὐσσελμοὶ μόνον ἀθροαί, ἀμφὶ δ' ἐταῖροι
 545 Εἴατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεὶ·
 Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
 Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Μῆλα δὲ Κύκλωπ' ὀγλαφυρῆς ἐκ νῆος ἐλόντες,
 Δασσάμεθ', ὥς μή τις μοι ἀτεμδόμεν' κίοι ἴσῃς.
 550 Ἀρνεῖον δ' ἐμοὶ οἶω εὐκνήμιδες ἐταῖροι,
 Μήλων δαιομύων, δόσαν ἔζοχα· τ' δ' ἐπὶ θινὶ
 Ζιυὶ κελαϊνεφεί Κρονίδῃ, ὅς πασιν ἀνάσσει,
 Ῥέξας, μὲρ' ἔκχον· ὃ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν,
 Ἄλλ' ἄρα μερμήριζεν, ὅπως ὀπολοίατο πᾶσαι
 555 Νῆες εὐσσελμοὶ, καὶ ἐμοὶ ἐρήρες ἐταῖροι.

“ Domum ad benè-ædificatam, et suam in patriam terram ;
 “ Serò malè veniat, amissis omnibus sociis,
 “ Nave in alienâ ; inveniâtque calamitates domi.
 Sic dixit precans : eum autem audiuit Neptunus.
 Cæterum ille rursus multo majore lapide sublato,
 Misit circum-rotatum, intendit autem vim immetensam.
 Dejecit verò post navem nigram-pro-râ,
 Paululum abfuit autem, quin clavum extremum attingeret.
 Inundavit verò mare decidente à petra :
 Ipsam autem (navim) ulterius ferebat, adegitque prope terrâ ut-veniret.
 Sed quando jam ad insulam pervenissemus, ubi scilicet cæteræ
 Naves bonis-transftris-instructæ stabant confertæ, circum autem socii
 Sedebant lugentes, nos expectantes semper ;
 Navem quidem, illuc ubi-venissemus, subduximus in arenis,
 Ipsique porro exivimus in littus maris.
 Pecudes autem Cyclopi cavâ ex navî sumptas,
 Divisimus, ut nullus mihi privatus abiret æquali-portione.
 Arietem autem mihi soli benè-ocreati focii,
 Divisis ovibus, dederunt insuper : eum verò in littore
 Jovi atrarum-nubium-coâctori Saturnio, qui omnibus imperat,
 Ubi-sacrificâstem, femora incendebam : ille verò non curabat sacra ;
 Sed sanè deliberabat, quo-pacto perderentur omnes
 Naves bonis-transftris-instructæ, et mihi dilecti focii.

Quem locum Macrobius inter eos recenset, in quibus Poëtarum “ par penè splendor amborum est.” Lib. V, cap. 12.

Ver. 537. Αὐτὰρ ὅγ' ἐξαυτίς.]

Vidi iterum, veluti tormenti viribus acta, Vasta giganteo jaculantem saxa lacerto.

Ovid. Metam. Lib. XIV, ver. 183.

Ver. 538. — ἐπέεισε δὲ ἴν' ἀπέλεθρον.] Ἦγεν ἐπισφίριζε τῷ λίθῳ ἀπὸ τῆς ἐπιδιδήσεως δύναμιν πολυπέλεθρον. Eustath. in comment. ad ver. 486, supra.

Ver. 539. — μετόπισθε.] Barnesius hîc legendum censet προπάρωθε. Atque ita habet MS à Tho. Bentleio collatus. Vide supra ad ver. 482, 483.

Ver. 540. Τυτθὸν ἐδύησεν ὃ οἴηιον ἄκρον ἰκίαζ.] Ἐπὶ τῷ προτέρῳ ἀδελφῷ τῷ πᾶσι δὲ ἐν ἱμναίῳ ἢ ναυὶς ἐνέχθη; Schol. Vide supra ad ver. 483.

Ver. 542. Τὴν ὃ πρόσσω φέρε κύμα, θέμωσε ὃ χέρ-

σον ἰκίαζ.] Ἡ μὲρ γὰρ πρώτη βολή, πρόδεν τὴν νῆος πεισῶσα, ἐστρεψεν ἐκείνῳ παλίμπλυν ἢ ὃ δεύτερῳ, κατὰ πω γνομένη, εἰς τὴν τῷ πέραν νησιδὶς χέρσον θέμωσεν ἰκίαζ τὴν ναῦν. Eustath. ad ver. 486, supra. Vide et supra ad ver. 483.

Ver. 548. — ὀγλαφυρῆς ἐκ νῆος ἐλόντες, Δασσάμεθ'.] Hinc portum petit, et socios partitur in omnes.

Æn. I, 198.

Ver. 553. Ῥέξας.] Vide ad Il. α', 444.

Ibid. — ἔκχον.] Al. ἔκχον, et ἔκχον.

Ver. 554. Ἀλλ' ἄρα μερμήριζεν.] Eustathius in commentario citat, Ἀλλ' ὅγε μερμήριζεν. Atque ita in uno MS repperit Tho. Bentleius. Quæ fortè et verior lectio. Vide supra ad β', 326.

Ibid. — μερμήριζεν.] Al. μερμήριζεν. Minus rectè.

Ὡς τότε μὲν ὤπαι ἡμας, ἐς ἥλιον καταδύντα,
 Ἡμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
 Ἡμεῖς δ' ἥελι καταέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
 Καὶ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 560 Ἡμεῖς δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλῳ Ἥως,
 Δὴ τότε ἐγὼν ἐτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσα,
 Αὐτὸς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι
 Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι χεῖριζον·
 Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὺν ἄλα τύπλον ἐρετμοῖς.
 565 Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ,
 Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλῃς ὀλέσαντες ἐταίρους.

Sic tunc quidem totâ die, ad solis
 occasum,
 Sedebamus, epulantes carnésque im-
 menſas et vinum dulce.
 Quandò verò sol occiderat, et tenebræ
 supervenerant,
 Tum sanè decubimus in littore ma-
 ris.
 Quandò autem manè-genita apparuit
 rosea-digitos Aurora,
 Tum verò ego socios adhortans jussi,
 Ipsòsque conscendere et rudentes sol-
 vere :
 Illi verò statim ingrediebantur, et per
 transſtra sedebant ;
 Ordinèque sedentes canum mare ver-
 berabant remis.
 Hinc verò ulteriùs navigabamus, do-
 lentes corde,
 Lubentes ex morte, charis amissis so-
 ciis.

Κε. 559, Καὶ τότε κοιμήθημεν.] Δι. Δὴ τότε κοιμήθημεν.

Τ Η Σ

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α , ἢ Γ Ρ Α Μ Μ Α , Κ'.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Κ'.

ΤΑ περὶ τῆς Αἰόλου ἀπαργίης, τῆς δὲ ἀνέμων φύλακα, ὡς ἴδωκεν Ὀδυσσεὺς ἔρπον Ζεφύρον, τὰς ἄλλας ἀνέμους ἐγκαθιρύσας ἐν ἀσπίδι· οἱ οἱ ἑταῖροι λύσαντες, κοιμημένοι τῇ Αἰόλῳ τῇ Ὀδυσσεύϊ, ἀπὸ ἐν αὐτῇ χρυσὸν εἶναι νομίζοντες, ὑπονοήσαντες πρὸς Αἰόλον· ὃς προσεμύνη δὲ τῇ Αἰόλῳ τῇ Ὀδυσσεύϊ, ἐκείθεν ἀποπλέων, εἰς Λαιρρυγόναν ἀφικνύται· παρ' οἷς ἵδμενα τῇ νύκτι ἀπολίσσας, μία εἰς Αἰαίαν τὴν νῆσον παραγίνεται· καὶ σὺν Εὐρυλόχῳ τὰς ἡμέρας τῇ ἑταίρῳ κληρολαχόντας ἐκπέμπει πόλοσμένους, τίνες οἱ κατοικῶντες· μεταμορφωθέντων δὲ ἐκείνων εἰς σῶας ὑπὸ τῇ Κίρκῃ, πλην Εὐρυλόχου, αὐτὸς ἐπὶ ζήτησιν ἔλθων, λαβὼν παρὰ τῇ Ἑρμῇ φάρμακον, τὸ Μῶλυ, ὅδ' ἐν βλάβῃ τῇ αὐτῇ· ἀλλὰ καὶ τῇ ἑταίρῳ τὴν ἀρχαίαν φύσιν λαβόντων, ἐν αὐτὸν παραμύνας παρὰ τῇ Κίρκῃ, εἰς ἄδ' ἐκκατέρχεται.

Ἐπιγραφαί.

Τὰ περὶ Αἰόλου, καὶ Λαιρρυγόναν, ὁ Κίρκης.

Ἄλλως,

Τὰ τῇ Κίρκῃ νύκτα· ἢ, Κίρκης νύκτα.

Ἄλλως,

Κάπ' ἔχ' Αἰόλου, Λαιρρυγόναν, ἔργα τε Κίρκης.

L I B. X.

Ἰολίῳ δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιεν
Αἰόλος Ἰπποτάδης, φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Πλωτῇ ἐνὶ νήσῳ· πᾶσαν δὲ τέ μιν πέρι τεῖχος

IN Æoliam autem insulam pervenimus; ubi habitabat Æolus Hipponades, charus immortalibus diis, Natatili in insulâ; totam verò ipsam circa murus est

Ver. 1. Αἰόλῳ δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'.] Οὐ τὰς Αἰόλου νῆσους νῦν λεγόμενας, ἀλλὰ τινὰ ἄλλω ἐκτιστοῖς νῆσον λέγει. Οἱ δὲ λέγοντες περὶ Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν πεπλανῶνται τῇ Ὀδυσσεύϊ, Λατοφάγους μὲν λέγουσι τὰς νῦν Ἀκραγαντίνους· οἱ δὲ τὰς Καμαρινάδας· Κύνκλας δὲ τὰς Λεοντίνους· τὰς δὲ Αἰόλου νῆσους, τὴν τε κατὰ τὴν πορθμὸν Στρογγύλῳ, καὶ τὰς λοιπὰς ἐξ, Διδύμῳ, Ἰέραν, Ἰκισίαν, Λιπάραν, Ἐρικώδη, Φοινικώδη. — Τίνας δὲ ταύτας τὰς νῆσους ἐν τῇ Τυρρηνικῇ πελάγει κινεῖται λέγουσιν. Schol. Vide Scholiaften ad Apollonii Argonautic. lib. III, ver. 41.

Æoliam venit: hinc vasto rex Æolus antro
Luctantes ventos, tempestatéque sonoras
Imperio premit, ac vinclis et carcere frēnat.

Æn. I, 56.

Ver. 2. Αἰόλῳ Ἰπποτάδης.] Αἰόλοι δὲ δύο· ἑστὶ μὲν Ἰπποτὴ τῷ Μίμαντι· ἑστὶ δὲ Ἐκκλῳ, [forte τὸ Ἐκκλῳ,] ὃς ἦν Διὸς, ὃς καὶ Ἡσίοδος μέμνηται. Schol.

Ver. 3. Πλωτῇ ἐνὶ νήσῳ.] Ἐνίστοι μὲν τὴν πλεομένην, οἷον τὴν ἐν πλεομένης τοποῖς κειμένην νῆσον. Ὁ δὲ Ἀρίσταρχος, πλωτῇ, φορητῇ, οἷον παραφορημένη· ὥστε ποτὲ μὲν ἐν τοῖς διέοις μέρεσι, ποτὲ δὲ ἐν τοῖς ἀρίστεροις ὁρᾶται, οἷον δὴ τι καὶ περὶ τὴν Δῆλον ἰστορεῖ Πίνδαρος, λέγων ἕτως· “Ἦν γὰρ τὸ πάροιθε φορητὰ κυμάτιος Δα—“ λῶ παντοδαπῶν ἀνέμων ῥιπαῖς.” Schol. Haud diffimilitèr apud Apollonium;

Νήσιοι πλαγκτῆς ἐνὶ νηυσὶν.

Argonautic. lib. III, ver. 43.

Ubi Scholiaften: Πλωτῇ δὲ αὐτὴν εἰρηκεν, ἀπολίσσας τοῖς

- Χάλκεον, ἄρρηκτον· λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ.
 5 Τῷ καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροισι γεγάασιν·
 Ἐξ μὲν θυγατέρες, ἕξ δ' υἱέες ἡβώοντες.
 Ἐνθ' ὅγε θυγατέρας πόρην υἷαςιν εἶναι ἀκούσας.
 Οἱ δ' αἰεὶ πατρὶ φίλῃ καὶ μητέρῃ κεδνῇ
 Δαίνυντο· πατρὶ δὲ σφιν ὀνείατα μυρία κείται.
 10 Κνισσῶν δὲ τὸ δῶμα περιεναχίζεται αὐλῇ
 Ἥματα, νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίοισι ἀλόχοισιν
 Εὐδῶσ', ἐν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖσι λεχέεσσι.
 Καὶ μὲν τ' ἰκόμεσθ' ἀπόλιν καὶ δώματα καλά.
 Μῆνα δὲ πάντα φίλῃ με, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα,
 15 Ἴλιον, Ἀργείων τε νέας, καὶ νόστον Ἀχαιῶν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πάντα χερσὶ μοῖραν κατέλεξα.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼν ὁδὸν ἤτεον, ἥδ' ἐκέλευον
 Περσέειδ' ἐπεὶ τι κῆνος ἀνήναλο, τῷχε δὲ πομπήν·
 Δῶκε δὲ μοι δέρας ἀσκὸν βοῶς ἐννεώροιο·

Æreus, infrangibilis; lævisque sursum-procurrit petra.
 Hujus et duodecim liberi in ædibus nati sunt;
 Sex quidem filiae, sex autem filii pubescentes.
 Ibi ille filias dedit filiis ut essent uxores.
 Hi verò semper apud patrem charum et matrem venerandam
 Convivantur; ipsisque cibaria varia apponuntur.
 Odorata autem domus circum-perforat aulā
 Die; nocte verò rursus apud pudicas uxores
 Dormiunt, inque tapetibus et in tornatis lectis.
 Et quidem ad horum pervenimus urbem et aedes pulchras.
 Mensē verò totum amicē-excipiebat me, et exquirebat singula,
 De-Ilio, Argivorūque navibus, et reditu Achivorum:
 At ego ei omnia accuratē enarravi.
 Sed quum jam et ego iter postulabam, atque hortabar
 Dimittere, nihil quicquam ille abnuī, paravit autem deductionem:
 Deditque mihi excoriatum utrem bovis novennis;

τοῖς περὶ Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν μεταλογεῖσιν τὴν Ὀδυσσείαν πλάνην.

Ver. 4. — λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ.]

quamvis lapis omnia nudus obducatur. Virgil. Eclog. I, 48.

Ver. 5. Τῷ καὶ δώδεκα παῖδες.] Τὸν μὲν φησὶ Λαίον ἐξαίρετος ἔργου τομίζω τ' ἐπ' αὐτὸν εἶναι, τοῖς δώδεκα μὲν τῷ χρόνῳ ἀεὶ ἐκείνῳ ἐκιδέμενοι. — Δώδεκα δ' αὐτῷ παῖδες εἰσιν αἱ μῆναι. Heraclid. Pontic.

Ver. 7. — ἀκούσας.] Al. ἀκούσας. Quod erit contractum ex ἀκούσας, uti hic notat Barnesium.

Ver. 10. — δῶμα περιεναχίζεται.] Ἀντὶ τῷ περιεναχίζεται ὡς καὶ τῷ τοῖσδε δώματι ἐχέοντο ὄν- τος· ἢ ἀντὶ τῷ, ἐποχάρει τοῖς δαιμονίοις. Eustath. Priorem harum interpretationum solam affert Scho- liastes: Quae et potior. Vide infra ad ver. 454; et ψ, 146.

Ver. 11. — αἰδοίοις.] Al. αἰδοίης.

Ver. 12. — ἐν τρητοῖσι λεχέεσσι.] Al. ἐν τρητοῖ- σι λεχέεσσι.

Ver. 13. — δώματα καλά.] Al. τείχη μακρά.

Ver. 16. Αὐτὰρ ἐγὼ.] Al. Καὶ μὲν ἐγώ.

Ver. 18. — ἥδ' ἐκέλευον.] Al. ἥδ' ἔτι.

Ver. 19. Δῶκε δὲ μοι δέρας ἀσκὸν βοῶς.] Hinc O- vidius;

Excipit Hippotades, qui dat pro munere ventos.

Ex Ponto, Lib. IV, Epist. x, ver. 15.

Porro vituperat hic Homerum Longinus; Τί γ' (in- quit) αὐτὸς φησὶ ταῦτα, ἢ τὰ ὅτι τῷ Διὶ ἐ- νιστάμενος; De Sublimitate, § 9, sub fine. Rectius au-

tem, ut opinor, de hujusmodi fabulis Strabo; Ἀπε- ρὶς δὲ πρὸς τὸ παιδευτικὸν εἶδος ἀναφύων τὰς μύθους ὁ Ποιη- τὴς, ἐφρόντισεν πολλὸν μῆκος τ' ἀλγύς· ἐν δ' ἐτίθει καὶ ψεύδους· τὸ μὲν ἀποδοχόμενος, τὰ δὲ δημωγῶν καὶ στρατηγῶν τὰ πλῆθη. “Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιεχού- σαι ἀργύρῳ ἀνέη,” [supra ζ, 232;] ὅπως ἐκείνῳ ταῖς ἀληθείαις ἀπεπιτεταῖς προσπιτίζει μύθους, ἡδύων καὶ κοσμητῶν τὴν φράσιν· πρὸς δὲ τὸ αὐτὸ τὸ τέλος τῷ ἱστορί- κῳ, καὶ τῷ τὰ ὄντα λέγοντι, βλέπων. Οὕτω δὲ τὸν τε Ἰλιάδῃ περὶ τὴν γένεσιν παραλαβὼν, ἐκείνῳ ταῖς μυθοποιήσας, καὶ τὴν Ὀδυσσείαν πλάνην αὐτῶν. Geo- graph. lib. I, pag. 37, al. 20. Et Aristoteles, de i, 119 infra; Καὶ τὰ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἀλγύα — ὡς εἶναι αὐτῶν ἀντικτὰ, δῆλον αὐτῶν γίνεσθαι, εἰ αὐτὰ φαυλῶ ποιητὴς ποίησιν. Νῦν δὲ τοῖς ἀλγοῖς ἀγνοοῖς ὁ Ποιητὴς ἐμφανίζει [Al. ἀφανίζει] ἡδύων τὸ ἄτακτον. Τῇ δὲ λέξει δὴ ἀποποιῶν ἐν τοῖς ἀργείοις μέρεσι, καὶ μῆτε ἡθικοῖς μῆτε ἀποποικίλαις ἀποποιῶν γὰρ πάλιν ἡ λίσαν λαμπρὰ λέξις τὰ ἥθη καὶ τὰς ἀποποιῶν. Poetic. cap. 24, infra fine. Et paulo superius; Διδόχα δὲ μάστιγι Ὀμη- ρῷ καὶ τὰς ἀλγύας ψάλλει λέγων ὡς δὴ. Caeterum de hoc Homeri loco Heraclides Ponticus; Οὐχὶ πρῶτον εὐδοκὸν πλὴν δὲ ἐπιστήμης ἀποποιῶν τεκμηρίον, ἰδοὺν ἀνέμους διδομένην. Vide et Palaephatus περὶ ἀπίστων ἱστοριῶν, cap. 18; item infra ad ver. 21.

Ibid. Δῶκε δὲ μοι δέρας.] MS à Tho. Bentleio col- latus, Δῶκε μοι ἐκδέραις.

Ibid. — βοῶς ἐννεώροιο.] Ἀναφέρει δὲ μάστιγι [ὁ βῆς] πεντακτῆς ὅν δὲ καὶ Ὀμηρὸς φησὶ πεντακτῆς τι- νὲς ὀφθαλμοὺς, ποιῶντα, “Ἀρσὶνα πεντακτῆρον” καὶ τὸ, “βοῶς

- 20 Ἐνθα δὲ βυκτῶν ἀνέμων κατέδρασε κέλευθα.
 Κεῖνον γὰρ ταμίῳ ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
 Ἥμιν παυέμεναι, ἢ δ' ὀρνύμεν, ὃν κ' ἐθέλῃσι.
 Νηὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδρα μέρμιθι φαινή
 Ἀργυρῇ, ἵνα μήτι παραπνεύσῃ ὀλίγον περ·
- 25 Αὐτὰρ ἐμοὶ πνοὴν Ζεφύρου πρόειπεν αἴναι,
 Ὅφρα φέροι νῆας τε καὶ αὐτὸς· ὃ δ' ἄρ' ἐμείλλεν
 Ἐκτελέειν αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίῃσιν.
 Ἐννῆμας μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμέρας·
 Τῇ δεκάτῃ δ' ἦδη ἀνεφαίνετο πατρίς ἄρβρα·
- 30 Καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσομεν, ἐγγὺς ἑόντας.
 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα·
 Αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐνώμων· ὃ δὲ τῷ ἄλλῳ
 Δῶχ' ἐταίρων, ἵνα θάσσον ἰκοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
 Οἱ δ' ἐταροὶ ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
- 35 Καί μ' ἔφασαν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἄγεσθαι,
 Δῶρα παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος Ἴπποδάμοιο.

In eo verò procellosorum ventorum li-
 gavit flatus.
 Illum enim promum ventorum fecit
 Saturnius,
 Et ut-compescat, et ut-cieat, quem-
 cunque velit.
 Nave verò in cavâ alligavit funiculo
 splendido
 Argenteo, ut nequid præter-flaret
 vel paululum:
 Cæterum mihi flatum Zephyri immi-
 sit ad-flandum,
 Ut ferret navisque et nos: neque sa-
 nè erat
 Perfecturus: ipsorum enim perimus
 insipientiâ.
 Per novem quidem dies continuo navi-
 gabamus noctesque et dies;
 Decimâ verò jam apparebat patria
 terra:
 Et jam ignem accendentes videba-
 mus, propè existentes.
 Ibi me quidem somnus occupavit de-
 fessum;
 Semper enim pedem navis move-
 bam; neque cuiquam alii
 Dedi sociorum, ut citius perveniremus
 in patriam terram.
 Socii autem verbis ad se invicem lo-
 quebantur,
 Et me dixerunt aurumque et argen-
 tum domum reportare,
 Dona ab Æolo magnanimo Hippo-
 tadi.

“βοὸς ἐνέωρον” δὴ αὐτὸν. *Aristot. Histor. Animal, lib. VI, cap. 21.* Cæterum pronuntiaba-
 tur ἐνέωρον.

Ver. 20. Ἐνθα δὲ βυκτῶν ἀνέμων κατέδρασε κέλευ-
 θα.] Hinc *Lycophron*;

Βούτας δ' ἐν ἀκτὶ συγκατακλείσας βοὸς,
 Παλινερότοις πῆμασιν ἀλώμεν. *Εἰς.*

Cassandra, ver. 738.

Ver. 21. Κεῖνον γὰρ ταμίῳ ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
 Ἥμιν παυέμεναι, ἢ δ' ὀρνύμεν.]

regemque dedit qui fœdere certo,
 Et premere, et laxas sciret dare jussus habenas.

Æn. I, 66.

Æole, namque tibi Divum pater atque homi-
 num rex

Et mulcere dedit fluctus, et tollere vento.

Ibid. ver. 69.

Καὶ τὸ πλῆθος τῶν συγγραφέων τὰ ταῦτα τρυφάντων, καὶ
 τὸ τ' κατὰ τὰς τόπας ἐπιχωμαζούσης φήμης διδόντων. δι-
 νάται, διὸ ταῦτα [MS. notante *Cassandro*, habet ὅ-
 τι ταῦτα] ὁ Ποντῆς πλάσματά ἐστιν, ὃ δὲ συγγραφεὺς
 ἀλλὰ γεννημένον ἔχει καὶ προσάγει καὶ πράξει. Καὶ
 Πολύβιος δ' ὁρθῶς ὑπονοεῖ τὰ περὶ τῶν [Ὀδυσσέως] πλά-
 νης τῶν ἢ Αἰόλου, τῶν προσημεινόντων τὰς ἐκπλους ἐν τοῖς
 κατὰ τὸ παλαιὸν τόποις ἀμφιδρόμοις ὅσοι δυσέκπλους εἰσὶ
 τῶν παλαιοῦν, ταμίαν τε εἰρηάζει τῶν ἀνέμων καὶ βασιλεῖα
 νενομία. Φησὶ. — Ταῦτα δὲ προικονομησάμενος,
 εἰς τὴν Αἰόλου ἐν μύθῳ χήματι ἀκρίτως, ὃ δ' ὅλως

τῶν Ὀδυσσέως πλάνων ἀλλὰ μικρὰ μὲν προσμεμνησάμενος
 καθάπερ καὶ τῶν Ἰλιακῶν πολέμων τὸ δ' ὅλον περὶ Σικελί-
 ας καὶ τῶν Ποντικῶν πεποιθὸς, καὶ τοῖς ἄλλοις συγγραφεῦσιν,
 ὅσοι τὰ περὶ τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν. *Strabo, Geograph. lib. I, pag. 42, 43; al. 23, 24.* Similem ferè hujus loci explicationem
 videas apud *Diodorum Siculum, lib. V.* Vide eti-
 am *Strabonem, lib. I, pag. 46. al. 26; et suprâ*
ad ver. 19.

Ver. 23. — κατέδρα μέρμιθι φαινή Ἀργυρῇ. *Προικονομήσας, ἵνα τῶν δεινῶν ἀπατηθῶσιν οἱ ἱταῖοι καὶ*
ἢ ὃ δὲ ἐκ τῆς κορυφῆς τῆς γῆς γινώσκοντες, προσεδίδετο γὰρ.
Schol.

Ver. 25. — πρόειπεν.] *Al. προσέειπεν.*

Ver. 27. Ἐκτελείειν.] *Al. Ἐκτελείειν.*

Ver. 30. Καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσομεν.] *Πυρπο-
 λῶν δὲ, ἢ τὸ πυρπύειν, ὃ ἐστὶν νυκτὸς πῦρ καίειν ἀπὸ τῆς
 πύλης ὡς τὸ μὲν ἡμέραν τεκμηριώσας τὸν τόπον τῶν
 τῶν πύλης σημείων κατὰ τὸν δὲ ἀπὸ τῆς νύκτος ἐκείθεν ἰδεῖν
 ἐπὶ τῇ πύλῃ τῶν Ὀδυσσέως. *Busseti.**

Ver. 31. — ἐπήλυθε.] *Al. ἐπὶ ἡλυσεν. Al. ἐπὶ ἡλ-
 λυσε.*

Ver. 32. — πόδα νηὸς.] *Τὸν μεταγωγόν τῆς κίρας
 τῆς κίρας, ἢ τὸ πηδάλιον. *Schol.**

Ver. 36. — παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος.] “*Mên-
 dia τῆς Αἰόλου*” inquit *Barneſius* “*producitur,*
ante Liquidam, vique Toni; quâdam denique
Metri necessitate.” Notatu dignius quod ait *A-*
thenæus:

- Ὡς δὲ τις εἶπεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 ὦ πόποι, ὥς ὁδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν
 Ἀνθρώποις, ὅτεόν τε πόλιν καὶ γαῖαν ἵκηται.
 40 Πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια καλὰ
 Ληίδος· ἡμεῖς δ' αὖτε ὁμὴν ὁδὸν ἐκτελέσαντες,
 Οἴκαδ' ἐπισσόμεθα κερεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες.
 Καὶ νῦν οἱ τάγ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότῳ
 Αἰόλος· ἀλλ' ἄγε θάσσοι ἰδόμεθα, ὅ, τῇ τὰδ' ἐστίν,
 45 Ὅσος τις χρυσὸς τε καὶ ἄργυρος ἀσκήν' ἐνεστίν.
 Ὡς ἔφασαν βυλὴ δὲ κακὴ νίκησεν ἐταῖρων·
 Ἀσκήν μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντες ὄρυσαν.
 Τὴς δ' αἶψ' ἀρπάξασα φέρεν πόντονδε θύελλα
 Κλαίοντας, γαίης ἀπο πατρίδος· αὐτὰρ ἔγωγε
 50 Ἐγρόμενος, κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήριζα,
 Ἥε πεισὼν ἐκ νηὸς σποφθίμην ἐνὶ πόντῳ,
 Ἥ ἀκέων τλαίην, καὶ ἔτι ζωῶσι μετείην·
 Ἀλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα· καλυψάμενος δ' ἐνὶ νηὶ
 Κεῖμην· αἱ δ' ἐφέροντο κακῇ ἀνέμοιο θύελλῃ
 55 Αὐτὶς ἐπ' Αἰολίην νῆσον φεράχοντο δ' ἐταῖροι.
 Ἐνθα δ' ἐπ' ἠπείρῃ βῆμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδαρ.
 Αἶψα δὲ δειπνον ἔλοντο θοῆς ὥδ' ἡυσὶν ἐταῖροι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιο τε πασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,
 Δὴ τότε ἐγὼ κήρυκά τ' ὀπασσάμενος καὶ ἐταῖρον,
 60 Βῆν εἰς Αἰόλῃ κλυτὰ δῶματα· τ' δ' ἐκίχανον
 Δαινύμενοι, ὥδ' ἢ τ' ἀλόχῳ καὶ οἷσι τέκεσσιν.
 Ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα, ὥδ' ἑταρμοῖσιν ἐπ' ὕδ'

ἀπεισιν: Οἱ Ἀχαιοὶ [fortè Ἀρχαῖοι] τὰς δ' ἀπεισιν
 τοῦ ἑνὸς ἐφ' ἧς νῦν τὰς τρεῖς διδάσκουσιν· ἀλλὰ καὶ ὅτι
 τὴν διφθογγοῦ ἀσσημαίνου, ἀσ' τὴν δ' ὁ μόνον γράφουσιν.
Lib. XI, cap. 5. Ut adeo Αἰόλος hoc in loco pro-
 nuntiatur Αἰόλος. Vide et infra ad π', 387. Cæte-
 rum nonnulli, notante *Barnesio*, hic legunt Αἰόλῃ.
Ver. 39. — γαῖαν ἵκηται.] *Al.* δῆμαδ' ἵκηται.
Ver. 41. — ἐκτελέσαντες.] *Al.* ἐκτελείοντες.
Ver. 42. — ἐπισσόμεθα κερεὰς.] *Al.* ἐπισσόμεθα κε-
 ρεῖας, et ἐπισσόμεθα κερεῖας.
Ver. 46. — βυλὴ δὲ κακὴ νίκησεν.] Similiter a-
 pud *Livium*; "Cæterum, ut plerumque, fortuna
 et consilia mala vicerunt." *Lib. XXV, § 15.*

Ver. 47. Ἀσκήν μὲν λῦσαν ὅς.]
 Invidiâ socios prædæque cupidine ductos,
 Esse ratos aurum, demisse ligamina ventis,
 Cum quibus ille retrò, per quas modò venerat
 undas,
 Æolique ratem portus repetisse tyranni.
Ovid. Metam. Lib. XIV, 229.
Ibid. — λῦσαν.] *Al.* λύσαντ'. Minus rectè.
Ver. 51. — σποφθίμην.] *Al.* σποφθίμην.
Ver. 56. — ἀφυσσάμεθ' ὕδαρ.] Vide suprâ ad
 π', 359.
Ver. 60. — Αἰόλῃ.] Vide suprâ ad *ver.* 36.

Ver.

Sic autem aliquis dicebat intuitus in
 proximum alium;
 "Papæ! ut hic omnibus gratus et
 magni-prestii est
 "Hominibus, quorumcunque in ur-
 bem et terram venerit.
 "Multas quidem ex Trojâ ducit res-
 pretiosas, pulchras,
 "Ex prædâ: nos verò contrâ, idem
 iter emens,
 "In patriam redimus vacuas manus
 habentes.
 "Et nunc ei hæc dedit gratificans
 præ amicitia
 "Æolus: sed agè ocyûs videamus,
 quidnam hæc sint,
 "Quantum quid aurique et argenti
 utri infit.
 Sic dicebant; consiliûmque malum
 vicit sociorum:
 Utrem quidem solverunt, venti au-
 tem omnes eruperunt.
 Illos verò statim abreptos ferebat in-
 pontum procella
 Flentes, terrâ à patriâ; at ego
 Experrectus, in animo eximio delibe-
 ravi,
 Utrum delapsus ex navi perirem in
 ponto,
 An tacitus sustinerem, et adhuc vivis
 interesset:
 Sed sustinui et mansi; tectus autem
 in navi
 Jacebam: illæ verò ferebantur malo
 venti turbine
 Rursus ad Æoliam insulam: geme-
 bant autem focii.
 Ibi verò litus conscendimus, et ha-
 simus aquam:
 Statim autem prandium ceperunt ce-
 leres apud naves focii.
 At postquam cibumque gustaveramus
 atque potum,
 Tum sanè ego, præconem mihi ubi-
 asciveram et socium,
 Ivi ad Æoli inclytas ædes: eum au-
 tem inveniebam
 Convivantem apud suam uxorem et
 suos liberos.
 Ingressi autem domum, ad fores in
 limine

- Ἐζόμεθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβειον, ἐκ τ' ἐρέοντο·
 Πῶς ἦλθες, Ὀδυσσεῦ; τίς τοι κακὸς ἔχραε δαίμων;
 65 Ἦ μὲν σ' ἐνδυκέως ἀπεπέμπομεν, ὄφρ' ἀφίκοιο
 Πατρίδα σὴν, καὶ δῶμα, καὶ εἴπῃ τοι φίλον ἐστίν.
 Ὡς φάσαν· αὐτὰρ ἐγὼ μετεφώνεον, ἀχνύμενος κῆρ·
 Ἄσάν μ' ἔταροί τε κακοὶ, πρὸς τοῖσιν τε ὕπνος
 Σχέτλιος· ἀλλ' ἀκέσασθε, φίλοι· δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν.
 70 Ὡς ἐφάμην, μαλακοῖσι καταπτόμενος ἐπέεσσιν·
 Οἱ δ' ἄνω ἐγένοντο· πατρὸς δ' ἡμείβετο μῦθος·
 Ἐρρ' ἐκ νῆος θάσσον, ἐλέγχιστε ζώντων·
 Οὐ γὰρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν ἔδ' ὀππέμπην
 Ἄνδρα τ', ὅς κε θεοῖσιν ἀπέχθεται μαχάρεσσιν.
 75 Ἐρρ', ἐπεὶ ῥα θεοῖσιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἰχθέης.
 Ὡς εἰπὼν, ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα.
 Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτος.
 Τείρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεγεινῆς,
 Ἡμετέρῃ ματίν· ἐπεὶ ἔκετι φαίνεται πομπή.
 80 Ἐξήμας μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμας·
 Ἐβδόματ' δ' ἰκόμεσθα Λάμῃ αἰπὺ πηλοῖον,
 Τηλέπυλον Λαιστρυγονίῳ, ὅθι ποιμένα ποιμῆν

Sedebamus: illi verò in animo obstu-
 pescebant, interrogabantque;
 "Quomodo venisti, Ulysses? quis
 tibi malus ingruit deus?"
 "Certè quidem te accuratè dimitte-
 bamus, ut pervenires
 "In-patriam tuam, et domum, et
 sicubi tibi gratum sit.
 Sic dixerunt; at ego alloquebar, mœ-
 rens corde;
 "Læserunt me sociique mali, infu-
 perque somnus
 "Infaustus: sed medemini, amici;
 potestas enim penes vos.
 Sic dixi, blandis demulcens ver-
 bis:
 Illi verò muti facti-sunt; pater au-
 tem respondebat sermone,
 "Abi ex insulâ ocyûs, pessime vi-
 ventium:
 "Non enim mihi fas est excipere ne-
 que dimittere
 "Virum illum, qui diis invisus sit
 beatis.
 "Abi; quoniam sanè diis invisus
 huc venis.
 Sic locutus, dimittebat ex-ædibus
 gravitèr gementem.
 Hinc verò ulterius navigabamus, do-
 lentes corde.
 Fatigabatur autem virosum animus à
 remigatione molestâ,
 Nostrâ stultitiâ; quoniam non am-
 pliùs apparebat reductio.
 Per-sex-dies quidem continuò naviga-
 bamus noctesque et dies;
 Septimâ vero venimus Lami ad excel-
 sam urbem,
 Telepylum Læstrygoniam, ubi pasto-
 rem pastor

Ver. 64. — ἔχραε.] Ὁ ἐστὶν ἐπιβάρησεν. Euf-
 tath.

Ver. 65. — ἀφίκοιο.] Al. ἀφίκοιο.

Ver. 66. — εἴπῃ τοι φίλον ἐστίν.] Ita Barneſius.
 Vulgg. εἴπῃ τοι φίλον ἐστίν. Vide suprâ ad ἡ, 320.

Ver. 68. Ἄσάν μ' ἔταροι.] De voce Ἄσάν, vi-
 de ad II. ἡ, 116.

Ver. 72. Ἐρρ' ἐκ νῆος θάσσον.] Ita apud Aristo-
 phanem;

Ἐρρ' ἐκ νῆος θάσσον ἀφ' ἡμῶν.

Plutus, Act. II, Scen. v, ver. 118.

Porro Cloatius Verus apud Gellium, Lib. XVI,
 cap. 12, verbum latinum erro à græco ἔρρω deduc-
 tum censet; versumque hunc Homeri adducit.

Ver. 73, 74. Οὐ γὰρ μοι θέμις ἐστὶ ἔσθ.] Julia-
 nus, Epist. 49, versus hosce duos citat hoc modo;

Οὐ γὰρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν, ἢ ἐλαίρειν

Ἄνδρας, ἀ καὶ θεοῖσιν ἀπέχθοντ' ἀθανάτοισιν.

Ver. 75. Ἐρρ', ἐπεὶ ῥα θεοῖσιν.] Ita edidit Barne-
 sius ex Odysſ. τ, 556. Al. Ἐρρ', ἐπεὶ ἄρα θεοῖσιν.

Quod vix ferri potest. Al. Ἐρρ', ἐπεὶ ἄρα θεοῖσιν.

Quod pronuntiabatur, (uti notat Barneſius,) ἐπεὶ
 ἄρα θεοῖσιν vel, ἐπεὶ ῥα θεοῖσιν.

Ver. 81. Ἐβδόματ' δ' ἰκόμεσθα Λάμῃ.]

Inde Lami veterem Læstrygonis (inquit) in ur-
 bem

Venimus—. Ovid. Met. Lib. XIV, ver. 233.

Ibid. — Λάμῃ αἰπὺ πηλοῖον.] Ἰστέον καὶ ὅτι Λά-
 μῃ, ἢ Λαιστρυγονίῃ ἐπιφανὲς ὄνομα, ἢ βασιλείας τ'
 ἐκεῖ, οὐκ Ποσειδῶν. Eufstath.

Ver. 82. Τηλέπυλον Λαιστρυγονίῳ.] "Oppidum

"Formiæ, Hormiæ dictum, ut existimavere, an-
 "tiqua Læstrygonum sedes." Plin. Nat. Hist.

Lib. III, cap. 5. "Si verò in hanc Τηλέπυλον ve-
 "neris Λαιστρυγονίῳ (Formias dico,) ἔσθ." Cic.

ad Atticum, Lib. II, Epist. 13. Λαιστρυγονίῳ, οἱ νῦν

Λιοντῖνοι· εἰσὶ δὲ ἐν Σικελίᾳ, ὡς ληρῶσιν, ὑπάρχοντες

ἀνθρωποφάγοι, ἀπὸ τοῦ ἀνελεῖν τῆς Ὀδυσσεύς ἐταίρου· ἢ

τῇ ἥσαν εἰδισμένοι ξένους ὑποδέχοντο. Schol. ad Ly-
 cophr. Cassandr. ver. 956.

Ibid. Τηλέπυλον.] Μεγάλην τὴν τῷ τοῖστον πολὺ διε-
 σῶσιν αἱ πόλεις· τινὲς δὲ τὸ κύριον Τηλέπυλον ἐξεδίξαντο.

Schol. Priorem interpretationem sequuntur Editio-
 nes vulgatæ. Barneſius autem posteriori modo ac-
 cipit. Quod et eò verifimilius, quia Epitheton τῇ

Λαίπυλῃ nulli alii urbi apud Poëtam tribuitur.

M m

Ibid.

- Ἡπύφ' εἰσελάων, ὅδε τ' ἐξελάων ὑπακύνει.
 Ἐνθα κ' αὐπνος ἀνῆλθε δαίς ἐξήρατο μιοῦς,
 85 Τὸν μὲν, βυκολέων, τ' δ' ἄργυρα μῆλα νομεύων.
 Ἐγγύς γὰρ νυκτός τε καὶ ἡματός εἰσι κέλευθοι.
 Ἐνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἦλθομεν, ὃν πέρι πέτρῃ
 Ἠλίβατος τετύχηκε Διφραμπερὲς ἀμφοτέρωθεν.
 Ἀκταὶ δὲ προβλήτες ἐναντίαι ἀλλήλησιν
 90 Ἐν στόματι πρῆχουσιν· ὅραϊ δ' εἰσοδὸς ἐστίν.
 Ἐνθ' οἷγ' εἴσω πάντες ἔχον νέας ἀμφιελίσσας.
 Αἱ μὲν ἄρ' ἐντοῶν λιμένος κοίλοιο δέδεντο
 Πλησίσαι· ὃ μὲν γὰρ πόλιν ἀέξετο κύμα γ' ἐν αὐτῷ,
 Οὔτε μέγ', ὅτ' ὀλίγον· λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη.
 95 Αὐτὰρ ἐγὼν οἷος χέρον ἔξω νῆα μέλαιναν,
 Αὐτῷ ἐπ' ἐρχατῇ, πέτρῃς ἐκ πείσματα δῆσας.
 Ἐστην δὲ, σκοπὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν.
 Ἐνθα μὲν ἔτε βοῶν, ἔτ' ἀνδρῶν φαίνετο ἔργα,
 Καπνὸν δ' οἷον ὀρώμεν ὑπὸ χθονὸς αἴσσοντα.
 100 Δὴ τότε ἐγὼν ἐτάρην προΐην πύθεα ἴοντας,
 Οἵτινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες·

Inclamat intrò-agens, alter verò exi-
 gens audit.
 Ibi infornis vir duplicem caperet mer-
 cedem,
 Unam quidem pascendis-bobus, alteram
 verò, pascendis candidis pecudibus:
 Propè enim noctisque et diei sunt
 viæ.
 Ibi postquam ad portum inclytum ve-
 nissimus, quem circum petra
 Excelsa est, continet utrinque;
 Littoræque prominentia è-regione sibi-
 invicem
 In ostio procurruunt; angustus autem
 introitus est:
 Ibi illi intus omnes tenebant naves
 remis-utrinque-agitatas.
 Atque hæc quidem intra portum con-
 cavum ligatæ-erant
 Propinquæ: nunquam enim attolleba-
 tur fluctus in ipso,
 Neque magnus, neque parvus; can-
 dida autem erat circum tranquillitas.
 At ego solus tenui extrà navem ni-
 gram,
 Illic in extremâ-parte, è petrâ funi-
 bus ligatis.
 Constiti verò, speculâ præruptâ con-
 scensâ:
 Ibi quidem neque boum neque viro-
 rum apparebant opera,
 Fumum autem solum videbamus à
 terrâ exurgentem.
 Tum verò ego socios præmissi sciscita-
 tum profectos,
 Quinam viri essent supra terram pa-
 ne vescentes;

Ibid. — ὅδε ποιμένα ποιμὴν Ἡπύην. Ὅπως οἱ νο-
 μῆς ἀλλήλους προσφθγγονται Διφρὰ τὸ σύντροφον εἶναι τὰς
 νομάς· ἢ μάλλον τὴν Διφραμπερὴν τὸ ἀπινυτῶν τῶ
 πυλῶν μέτρον ἀπείχου, καὶ ὅτι τὴν φωνὴν ἐκκελεύει τῷ
 τε εἰσελάωντ· καὶ τῷ ἐξελάωντ· *Schol.* Barne-
 sius Poëtam hîc nihil aliud quàm Urbem totam rei
 Pastoritiæ deditam depingere voluisse existimat.
 Vide infra ad ver. 86.

Ver. 86. Ἐγγύς γὰρ νυκτός τε καὶ ἡματός εἰσι κέλυ-
 θοι. Αἱ νυκτεριναὶ καὶ ἡμερναὶ νομαὶ ἐγγύς εἰσι τῇ πόλει-
 ας. Φασὶ δὲ τὰς Λαιτρύγας κατερχόμεναι τὴν τῇ Λε-
 στίῃ περὶ Σικελίαν χώραν, καὶ ἡ γυναιὶ πολλὰν μύσπην,
 καὶ τὸ οἶστρον ὥστε τὰ μὲν λάσπια τῇ ἡμέρᾳ νέμει, τὰ
 δὲ ψιλὰ τῇ νυκτὶ καὶ ὅπως τὸ δινάμενον ἀγρυπνῶν δύο
 μισθὸς ἀποφέρει. Κράτης δὲ φησὶ κατὰ τὴν τῇ δρᾶ-
 κει αὐτὴν κατερχομένην κεφαλὴν περὶ ἧς Ἀρατὸς λέ-
 γει, [Φαίνομεν. ver. 61,] “Κεῖνι που κεφαλὴ τῇ νύ-
 σιται, καὶ περὶ ἅκραι μίσγονται δισίς τε καὶ ἀντο-
 “λαὶ ἀλλήλων” ὥστε πλείων μὲν εἶναι τὴν ἡμέραν, ὀλί-
 γον δὲ τὴν νύκτα, ὡς ἀνάπαλιν παρὰ τοῖς Κιμμεριοῖς.
 Εἴτις ἐν δινάται Διφραμπερῇ, διτλὺς κομίζεται μισθός.
Schol. Easdemque interpretationes hîc affert *Euf-*
tatbius.

Ortus ubi atque Obitus parte admiscuntur in unâ.
Cicero, de Naturâ Deorum, lib. II, § 42,

ex loco Arati jam supra à Scholiaste citato.

Νῦν τε καὶ ἡμῖνα ἄσπον ἴσται.

Hesiod. Theogon. ver. 748.

Alias hujus loci explicationes videas apud *Histoire
 de l'Academie Royale des Inscriptions, et des Belles
 Lettres, Tome I, pag. 161.*

Ver. 89. Ἀκταὶ δὲ προβλήτες.]

projectâque saxa Pachyni
Æn. III, 699.

Ver. 90. — πρῆχουσιν.] *Al.* πρῆχουσαι.

Ibid. — ὅραϊ δ' εἰσοδὸς ἐστίν.] Τὸ δὲ εἶναι τὴν
 κατὰ τὸν λιμένα εἰσοδὸν τὴν πολλὴν ὄλιστρον τῇ τῇ Ὀδυσσεύς
 νῆα πειρατολογεῖ, ὅτι εἶχον γὰρ διευδύναι τὴν εὐνοίαν.
Eustath.

Ver. 93. — κύμα γ'.] *Al.* κύματ'.

Ver. 97 et 148. — σκοπὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀ-
 νελθὼν.]

*Aeneas scopulum interea conscendit, et omnem
 Prospectum latè pelago petit. — Æn. I, 184.*

Ver. 99. Καπνὸν δ' οἷον ὀρώμεν.]

Et jam summa procul villarum culmina fumant.
Eclog. I, 83.

Ver. 100. — προΐην.] Ita ex *í*, 88, et ex *Euf-*
tatbio edidit *Barneſius.* *Al.* προΐην.

Ver.

- Ἄνδρες δύο κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἄμ' ὀπάσας.
Οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες λείλῳ ὁδόν, ἥ περ ἄμαξαι
Ἄστυδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίγειον ὕλῳ.
105 Κέρη δὲ ζύμβλιωτο πρὸ ἄστυδ' ὕδρευ' ὄση,
Θυγατρὶ ἰφθίμῃ Λαιτρυγόνῃ Ἀντιφάταο.
Ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνῳ κατεβήσετο καλλιρέεθρον
Ἀρτακίῳ, ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστυ φέρεσκον.
Οἱ δὲ παριτ' ἀμφοὶ προσεφώνεον, ἔκ τ' ἐρέοντο,
110 Ὅστις τῶν εἴη βασιλεὺς, καὶ οἷσιν ἀνάσσοι.
Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρός ἐπέφραδεν ὑψιρεφὲς δῶ.
Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δῶματα, τὴν δὲ γυναῖκα
Εὖρον, ὅσην τ' ὄρεος κορυφὴν, χεῖρ δ' ἔστυγον αὐτήν.
Ἡ δ' αἰψ' ἐξ ἀγορῆς ἐχέλε κλυτὸν Ἀντιφατῆα,
115 Ὅν πόσιν, ὅς δ' ἦ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
Αὐτίχ' ἕνα μάρψας ἐτάρων, ὠπλίσσατο δόρπον.
Τῷ δὲ δὴ αἰζαντε φυγῇ ἐπὶ νῆας ἰκέσθην.
Αὐτὰρ ὁ τεύχε βοὴν λαῖα ἄστυδ' οἱ δ' αἰόντες
Φοίτων ἰφθιμοὶ Λαιτρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλῃ,
120 Μυρίοι, οὐκ ἄνδρεσσιν εἰκότες, ἀλλὰ Γίγασιν.
Οἱ ῥ' ἀπὸ πετρῶν ἀνδραχθεῖσι χερμαδίοισι

Viris duobus electis, tertio præcone unâ comite-addito.
Hi verò iverunt egressi per planam viam, qua utique plaustra Ad-urbem ab excelsis montibus devehabant lignum.
Puellæ verò obvii-facti-sunt ante urbem aquanti,
Filiæ eximiae Læstrygonis Antiphatae.
Hæc quidem ad fontem descendebat pulchrè-fluentem
Artaciam; hinc enim aquam ad urbem ferebant:
Illi verò astantes alloquebantur, interrogabantque,
Quisnam illorum esset rex, et quibus imperaret.
Illa verò valdè citò patris ostendit excelsam domum.
Hi autem postquam ingressi sunt inclytam domum, mulierem utique Invenerunt, velut montis verticem; horrueruntque illam.
Illa autem continuò è foro vocabat inclytum Antiphatem,
Suum maritum, qui sanè illis molitus est sævam mortem:
Statim uno correpto sociorum, apparavit-fibi cœnam:
Alteri verò duo conciti fugâ ad naves pervenerunt.
Cæterum ille clamorem excitabat per urbem, audientes verò
Ibant fortes Læstrygones aliundè alius,
Innumeri, non hominibus similes, sed gigantibus;
Qui à petris viro-gravibus saxis

Ver. 102. — κήρυχ' ἄμ' ὀπάσας.] ἵνα δηλαδὴ μὴ ὥσιν ἐπιχειρήσῃσι λαῖα κήρυκα. Eustath. Vide suprâ ad 6, 89.

Ver. 103. — ἄμαξαι.] Vide ad II. α', 711, 782.

Ver. 104. — καταγίγειον.] Vide ad II. σ', 493.

Ver. 105. — πρὸ ἄστυδ' ὄση.] Apud Eustathium, πρὸς ἄστυος.

Ver. 106. Θυγατρὶ ἰφθίμῃ.] Al. Θυγατὶ ἰφθίμῃ.

Ver. 107. — κατεβήσετο.] Al. κατέβησετο. Vide ad II. β', 35; et 6, 109.

Ver. 108. Ἀρτακίῳ, ἔνθεν γὰρ ὕδωρ.] Hinc Tibullus; Incultos adiit Læstrygonas, Antiphatenque, Mobilis Artacie gelidos quos irrigat unda.

Lib. IV, eleg. i, ver. 59.

Ver. 110. — καὶ οἷσιν ἀνάσσοι.] Eustathius in commentario citat, καὶ τοῖσιν ἀνάσσει. Et, οὐκ ἀλλοῦ, inquit, κατὰ μίαν ἔννοιαν κεῖται. Quod admodum est inveniendum.

Ver. 111. — ἐπέφραδεν.] Vide ad II. ε', 500.

Ver. 113. — ὅσην τ' ὄρεος κορυφὴν.] Vide ad 6, 191.

Ver. 114. — κλυτὸν Ἀντιφατῆα.] Hinc Ovidius;

Quis non Antiphaten Læstrygona devovet? —

Ex Ponto, lib. II, Epist. ix, 41.

Ver. 116. Αὐτίχ' ἕνα μάρψας ἐτάρων — Τῷ δὲ δὴ αἰζαντε φυγῇ.]

Vixque fugâ quæsitâ salus comitique mihique:

Tertius è nobis Læstrygonis impia tinxit

Ora cruore suo —

Ovid. Metam. Lib. XIV, ver. 236.

Vide et suprâ ad 6, 289.

Ibid. — ἕνα μάρψας.] Al. ἐν ἀμυμάρψας.

Ibid. — δόρπον.] Al. δείπνον.

Ver. 118. Αὐτὰρ ὁ τεύχε βοὴν.]

———— Fugientibus instat, et agmen

Concitât Antiphates. Coeunt, et saxa trabesque

Continuant: merguntque viros merguntque carinas.

Una tamen, quæ nos ipsumque vehebat Ulyssen,

Effugit — Ovid. Met. Lib. XIV, ver. 238.

Ver. 121. Οἱ ῥ' ἀπὸ.] Apud Eustathium Οἱ δὲ ἀπὸ.

Ibid. — ἀνδραχθεῖσι χερμαδίοισι.] Τοῖς δυναμείοις ἀνδρα καταβαρύνειν ἢ μίγμα βάρους παρέχουσι τοῖς βαρύνουσιν. Schol.

- βάλλον· ἄφαρ δὲ κακὸς κόναιβ'· χτ' ἤϊας ὀρώρε,
 Ἀνδρῶν ὀλλυμδύων, νηῶν δ' ἅμα ἀγνυμδύων.
 Ἰχθύς δ' ὥς, πείροντες, ἀτερπέα δαῖτα φέροντο.
 125 Ὅφρ' οἱ τῆς ὀλεον λιμέν'· πολυθενθέ' ἐντὸς,
 Τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ὅζυ ἐρυσσάμηνος ὅδε μῆρ',
 Τῷ δ' ἀπὸ πείσματ' ἐκοῖα νεὸς κυανοπρώοιο.
 Αἶψα δ' ἐμοῖς ἐταίροις ἐποτρύνας ἐκέλευσα
 Ἐμβαλέειν κώπησ', ἢ ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν.
 130 Οἱ δ' ἅμα πάντες ἀνέριψαν, δέισαντες ὀλεθρον.
 Ἀσπασίως δ' ἐς πόντον ἐπηρεφίας φύγε πέτρας
 Νῆς ἐμή· αὐτὰς αἱ ἄλλαι ἀολλέες αὐτοῦ ὀλοῖο.
 Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτος,
 Ἀσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλῃς ὀλέσαντες ἐταίρης.
 135 Αἰαίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἐνθα δ' ἔναιε
 Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήσασα,

Jaciebant; statim autem malus stre-
 pitus per naves excitatus est,
 Virorum pereuntium, naviumque si-
 mul fractarum.
 Pisces verò tanquam, transfigentes,
 tristes epulas ferebant.
 Dum illi hos perdebant profundum
 portum intra,
 Interea utique ego, gladio acuto ex-
 tracto à femore,
 Eo funes abscondi navis prorà-cæru-
 leæ.
 Statim autem meos socios adhortatus
 jussi
 Incumbere remis, ut calamitatem
 subterfugeremus.
 Hi verò simul omnes remigabant, ve-
 riti mortem.
 Libenter autem in pontum imminen-
 tes effugit petras
 Navis mea; at reliquæ unà-omnes
 illic perierunt.
 Hinc autem ulterius navigabamus do-
 lentes corde,
 Lubentes ex morte, charis amissis so-
 ciis.
 Æxam verò ad insulam perveni-
 mus: ibi autem habitabat
 Circe comas-pulchra, veneranda dea,
 vocalis,

- Ver. 123. Ἀνδρῶν.] *Al.* Ἀνδρῶν τ'.
 Ver. 124. Ἰχθύς δ' ὥς, πείροντες.] *Al.* Ἰχθύς δ'
 ὡς σπείροντας notante Scholiaste.
 Ibid. — φέροντο.] *Apud Eustathium*, πίνοντο.
 Ver. 126. Τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ὅδε μῆρ'.]
 — Dixit, vaginæque eripit ensẽm
 Fulmineum, strictoque ferit retinacula feræ.
Æn. IV, 579.
 Ibid. — ἐγὼ ξίφος.] *Al.* ἐγὼ ἄορ.
 Ver. 127. — ἐκοῖα.] Vide ad *Il.* 9, 87.
 Ver. 129. — φύγοιμεν.] *Al.* φύγοιμεν.
 Ver. 130. Οἱ δ' ἅμα πάντες.]
 Certatim socii feriunt mare, et æquora verrunt.
Æn. III, 290; V, 778.
 Idem omnes simul ardor habet: rapiuntque ru-
 untque;
 Littora deseruere: latet sub classibus æquor.
 Adnixi torquent spumas et cærulea verrunt.
Æn. IV, 581.
 Ver. 131. — ἐπηρεφίας φύγε πέτρας.] Ἦτοι ἄ-
 γαν ἐπηρεφίης, ἢ ἐπιμελιμένης πέτρας. *Schol.* Νῆν
 δὲ ἔστιν εἰπεῖν καὶ ἔστι ἐπηρεφίης πέτραι νοθεῖν ἂν καὶ αἱ
 παρὰ τῇ Λαιτρύγων ἀφικόμεναι χερμαῖδες, ἔτι συχναὶ
 εἶναι ὡς καὶ αἰὲν ἐρέτω τὰς βαλομένης. *Eustath.* Ve-
 rior *Scholiasis* interpretatio, ut liquet ex *Iliad.* μ',
 54; *Odys.* μ', 59; ubi eadem vox occurrit.
 Ver. 133. Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι.]
 — Amisâ sociorum parte, dolentes,
 Multaque conquesti, terris allabimur —.
Ovid. Metam. Lib. XIV, ver. 242.
 Ver. 135. Αἰαίην δ' ἐς νῆσον.] Αὐτὴν [*Barneſius*

ex *Aloysi* MS edidit ταύτην] ἐνθα φασι τὸ νῆν Κίρ-
 καιον πρὸς τῇ Ἰταλίᾳ. *Schol.* Ὅτι καὶ ταῦτα τὴν νῆ-
 σον τῇ Κίρκης Αἰαίᾳ καλεῖ παρὰ τὴν Αἴαν, πόλιν ὡς
 προειράφη Κολχικὴν. *Eustath.* Vide *Theophrast.*
Hist. Plant. lib. V, cap. 9; item suprâ ad 1, 32.
 Ver. 136. — αὐδήσασα.] Ἡ ὀλοῖα, ἢ ἀλγ-
 λικτὰ ἀνθρωπίνῃ χρωμένῃ. *Eustath.* Similiter ferè
 interpretatur *Scholiasis*. Fortasse per αὐδήσασα hîc
 intelligendum est, Cantu excellens: Quo sensu usur-
 patur hæc vox apud *Hesiodum*, notante *Barneſio* ad
 1, 334 suprâ;
 Μυσάων, αἱ τ' αὐδὴν πολυφραδόντα τιθεῖσι.
 Θέσπιον, αὐδήντα —.
 Atque huic interpretationi nonnihil favet quod oc-
 currit infrâ *ver. 221*;
 Κίρκης δ' ἐνθα ἄκρον αὐδῆσας ὀπὶ καλῇ.
 Et *ver. 227*;
 Καλὸν αὐδῆσαι, δάπιδος δ' ἅπαν ἀμφιμήμμεν.
 Similiter et apud *Virgilium*, de eadem *Circe*;
 — ubi Solis filia lucos
 Affiduo resonat cantu —. *Æn.* VII, 11.
 Quin et voces αὐδῆ, αὐδάω, alibi cantus, cano, fig-
 nificant:
 — θεοῖς ἐναλόγως αὐδῆν.
Odys. α', 371; 1, 4.
 Μηδ' Ὀλυμπίας ἀγῶνα
 Φέρτερον αὐδάσομεν.
Id. Olymp. Ode I, ver. 11.
 Porro legitur hîc et αὐδήσασα, notante *Eustathio*;
 Quam lectionem et præferre videtur *Barneſius*.
 Vide suprâ ad 1, 334.

- Αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρον' Αἴηταο.
 Ἄμφω δ' ἐκγεγάτω φαειμδρότε Ἡελίοιο,
 Μητρός τ' ἐκ Πέρσης, τίω' Ὠκεανὸς τέκε παῖδα.
 140 Ἐνθα δ' ἐπ' ἀκτῆς νηὶ κατηγαγόμεθα σιωπῇ
 Ναύλοχον ἐς λιμένα, καὶ τις θεὸς ἡγεμόνευεν.
 Ἐνθα τότε ἐκβάντες, δύο τ' ἡμέα καὶ δύο νύκτας
 Κείμεθ', ὁμῶς καμάτω τε, καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμᾶς εὐπλόκαμος τέλεος ἦώς,
 145 Καὶ τότε ἔγῳ ἐμὸν ἔγχος ἐλὼν καὶ φάσγανον ὄξυ,
 Καρπαλίμως ᾧ νηὸς ἀνήϊον ἐς Πειωπὴν,
 Εἵπως ἔργα ἴδοιμι βροτῶν, ἐνοπὴν τε πυθοίμην.
 Ἐστην δέ, σκοπιῇν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν,
 Καί μοι εἴσατο καπνὸς ᾧ χθονὸς εὐρυδείης,
 150 Κίρκης ἐν μεγάροισι, ἄλκι' δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
 Μερμήριζα δ' ἔπειτα χεῖρ' φρένα καὶ χεῖρ' θυμὸν
 Ἐλθεῖν, ἥδ' ἐπυθέσθαι, ἐπεὶ ἴδον αἶθοπα καπνόν.
 Ὡδὲ δέ μοι φρονέοντι δόασσάτο κέρδιον εἶναι,
 Πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,
 155 Δεῖπνον ἐταίροισιν δόμῳ, προέμνυ τε πυθέσθαι.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κίων νεὸς ἀμφιελίσσης,
 Καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοφύρατο μῦθον ἔοντα,
 Ὅς ῥά μοι ὑψίκερων ἔλαφον μέγαλ' εἰς ὁδὸν αὐτῇν
 Ἦκεν· ὁ μὲν ποταμόνδε κατήϊεν ἐκ νομῶ ὕλης,
 160 Πιόμεν' (δὴ γὰρ μιν ἔχεν μέν' Ἡελίοιο).
 Τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἀκνησιν μέσα νῶτα.
 Πλῆξα· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε·

Germana-foror prudentis Aetæ:
 Ambo enim nati sunt ex hominibus-
 lucem-præbente Sole,
 Et matre ex Perse, quam Oceanus
 genuit filiam.
 Hic verò ad littus nave appulimus ta-
 citè
 Navium-capacem in portum, et deus
 aliquis dux erat.
 Ibi tum egressi, duosque dies et duas
 noctes
 Jacebamus, paritèr et labore, et do-
 loribus animum rodentes.
 Sed quandò jam tertiam diem comas-
 pulchra complevisset Aurora,
 Tum verò ego meâ hastâ sumptâ et
 gladio acuto,
 Celeritèr à nave ascendi in specu-
 lam,
 Sicubi opera viderem mortalium, vo-
 cémque audirem.
 Steti autem, speculam in præruptam
 ubi-conscendissem,
 Et mihi visus est fumus à terrâ
 latâ,
 Circes in aedibus, per querceta densa
 et sylvam.
 Cogitavi autem deindè in mente et in
 animo
 Ire, atque sciscitari; postquam vidi
 atrum fumum.
 Sic verò mihi cogitanti visum est fa-
 tius esse,
 Primum profectum ad navem celèrem
 et littus maris,
 Prandium sociis dare, præmitteréque
 sciscitatum.
 Sed quandò jam prope eram profectus
 navem remis-utrinque-agitatam,
 Tum verò aliquis me deorum miser-
 tus est solum existentem,
 Qui utique mihi excelsis-cornibus cer-
 vum magnum in viam ipsam
 Misit: is quidem ad flumen descen-
 debat ex pascuis sylvæ
 Potaturus, (dudum enim ipsum urge-
 bat vis Solis:)
 Illum verò ego egredientem per spi-
 nam medio tergo
 Percussi, penitus autem hastile ære-
 um transiit:

Ver. 137. — ὀλοόφρον'.] Τῇ συνεισέτι καὶ ὀλοκλή-
 ρει φρονέοντι. Schol. Vide supra ad α', 52.

Ibid. — Αἴηταο.] Κόλχων βασιλεὺς, πατὴρ Μη-
 δίας, Κίρκης ἀδελφεός. Schol. Vide Strabonem, Ge-
 graph. lib. I, pag. 79, 80; al. 46.

Ver. 139. — Πέρσης.] Πέρση Ὠκεανὸς μὲν ἐστὶ
 θυγάτηρ, Ἡλὶος δὲ γυνή. Schol.

Ver. 140. — νηί.] Αἱ νῆα.

Ibid. — κατηγαγόμεθα σιωπῇ.] Οἱ τῷ Ὀδυσσεύ-
 ι καὶ φίλοι νῦν σιωπῇ καταγόνται, οἷα ἡδὴ πεφοβημένοι
 ἄλκι' τὸ τ' Κυκλόπων καὶ τὸ τ' Λαιρρυγόνων καυόμενον· ὅς
 πλοῦντες, ὑποπίπτοντες καὶ τῶν τ' Κίρκης νῆσον ὡς ἀνθρω-
 πόληθρον. Eustath.

Ver. 144. — Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμᾶς.]

Ut primum lux alma data est; exire, locosque
 Explorare novos, quas vento accesserit oras.

Æn. I, 310.

Ver. 146. — παρὰ νηός.] Αἱ δὲ νηός.

Ver. 149. Καί μοι εἴσατο καπνός.]

— aperire procul montes, ac volvere fumum.

Æn. III, 206.

Ver. 158. — ὑψίκερων.] Αἱ ὑψίκερον.

Ver. 159. — νομῶ.] Vide ad II. β', 249.

Ver. 160. Πιόμεν'.] Αἱ Πιόμεν'. Vide infra
 ad π', 143.

Ver.

- Κὰδ δ' ἔπει' ἐν κονίῃσι μακῶν, ὅπ' δ' ἐπ' ἄλσιν θυμός·
 Τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίω, δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτφλῆς
 165 Εἰρυσάμην· τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ
 Εἴας· αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ῥῶπας τε λύγυς τε·
 Πείσμα δ', ὅσον τ' ὄργυιαν, εὐστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν
 Πλεξάμενος, συνέδησα πόδας δεινοῖο πελώρου.
 Βῆν δὲ καταλοφάδια φέρον ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
 170 Ἐγχεῖ ἐρειδόμενος, ἐπεὶ ἔπος ἦεν ἐπ' ὤμῳ
 Χεὶρὶ φέρειν ἑτέρῃ· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
 Κὰδ δ' ἔβαλον προπάροιθε νεώς· ἀνέγειρα δ' ἑταίρους
 Μυλιχίοις ἐπέεσσι, παραστὰς ἀνδρὰ ἕκαστον·
 ὦ φίλοι, ὅ γάρ πῶς καταδυσόμεθ', ἀχρύνετοί περ,
 175 Εἰς Αἴδαο δόμους, πρὶν μὲρσιμον ἡμᾶς ἐπέλθῃ.
 Ἄλλ' ἄγε, ὅφρ' ἐν νηὶ θοῇ βρώσις τε πόσις τε,
 Μνησόμεθα βρώμεν, μηδὲ τρυχώμεθα λιμῶ.
 ὦς ἐφάμην· οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο·
 Ἐκ δὲ καλυφάμενοι ὦσθ' ἦν ἄλως ἀτρυγέτοιο
 180 Θῆσαντ' ἔλαφον· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὄρῳμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
 Χεῖρας νιφάμενοι τεύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 ὦς τότε μὲν πρόπαν ἡμᾶς ἐς ἥλιον καταδύντα
 Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·
 185 Ἥμε δ' ἥλιον κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
 Δὴ τότε ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

Decidit verò is in pulveribus vocifera-
 tus, avolavitque anima :
 Illi verò ego irruens, hastam æream
 ex vulnere
 Extraxi, quam quidem illic reclina-
 tam in terrâ
 Reliqui ; at ego avulsi virgultaque vi-
 minaque ;
 Funèque ad ulnæ-longitudinem benè-
 torto undique
 Complicato, colligavi pedes ingentis
 monstri.
 Ibam autem cervice ferens ad navem
 nigram,
 Hastâ fultus, quoniam nequaquam
 erat in humero
 Manu ferre alterâ ; valdè enim mag-
 na bellua erat.
 Dejeci autem ante navem ; excitavi-
 que socios
 Blandis verbis, astans, viros-singu-
 los ;
 " O amici, nequaquam enim descen-
 demus, afflicti licet,
 " In Plutonis aedes, antequam fata-
 lis dies advenerit.
 " Sed agite, quamdiù est in navi ce-
 leri cibisque potisque,
 " Recordemur escæ ; neque vexemur
 fame.
 Sic dixi ; illi verò ocyûs meis verbis
 paruerunt :
 Egredi autem è latebris, ad littus ma-
 ris infructuosi
 Admirabantur cervum ; valdè enim
 magna bellua erat.
 Cæterum postquam oblectati essent
 spectantes oculis,
 Manibus lotis apparabant eximium
 convivium.
 Sic tum quidem totum diem ad solis
 occasum
 Sedebamus, epulantes carnes copiosas
 et vinum dulce :
 Quando autem sol occidit, et tenebræ
 advenerunt,
 Utique tunc decubuimus in littore
 maris.

Ver. 166. Εἴας· αὐτὰρ ἐγὼ.] Vulgati habent Εἴ-
 ασα· αὐτὰρ ἐγὼ. Henricus Stephanus autem in an-
 notationibus ; " Legitur" inquit " et εἴας", cum
 " quâ lectione stare potest versus, quum hoc α pro-
 " ducatur et alibi." Immò verò alioqui stare non
 potest. Nam Εἴασα mediam necessariò producit.
 Vide ad II. x', 299. Et MS à Tho. Bentleio col-
 latus habet Εἴας· αὐτὰρ.

Ver. 167. — ὄργυιαν.] Τὴν τῶν χειρῶν ἕκαστον.
 Schol.

Ver. 169. — καταλοφάδια φέρον.] Κατὰ λόφῳ
 καὶ αὐχένος, κατὰ τραχήλῳ. Schol. et Eustath. Cæ-
 terum secundam producit hæc vox eadem ratione
 ac κατακλίνων supra 4, 490 : Vide ad II. ζ', 62 ; et
 π', 174. Al. καταλοφάδια.

Ver. 170. — ἔπος ἦεν ἐπ' ὤμῳ.] Al. ἔπος ἦν ἐπὶ ὤμῳ.

ἐπὶ ὤμῳ. Scholiastes videtur legisse, ἔπος ἦεν ἐπ' ὤμῳ.

Ver. 174. ὦ φίλοι, ὅ γάρ πῶς καταδυσόμεθ'.] Ὁ
 Ποιητὴς ἀρχόμενος λέγει τῷ, γὰρ, εἴτα ἐπάγει τὸ, ἀλλὰ,
 σύνδισμον, ταυτοσημασμένα τῷ, δὲ. Eustath. Bar-
 nesius legendum conjicit ὅτι ἄρ πῶς " Nihil enim"
 inquit " τὸ ᾧ videtur huc pertinere." Minus
 rectè uterque : Refertur enim, ut opinor, vocula,
 ᾧ, ad id quod elegantèr reticetur : " Nè animum
 " penitus abjiciatis ; nequaquam ENIM ἔσται." Vi-
 de ad II. i, 22 ; item infra ad ver. 190.

Ibid. — ὅ γάρ πῶς.] Al. ὅ γάρ πῶ, et ὅ γάρ πῶ.

Ver. 175. — πρὶν μὲρσιμον ἡμᾶς ἐπέλθῃ.]

Stat sua cuique dies —. Æn. X, 467.

Ibid. — ἐπὶ λῶν.] Eustathius videtur legisse

Ver.

Ἡμῶν δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλ' ἠώς,
 Καὶ τότε ἔγ' ἄγορην δέμεν μετὰ πᾶσιν εἶπον·
 Κέκλυτέ μεν μύθων, κακὰ περ πάχοντες, ἑταῖροι·
 190 ὦ φίλοι, ἔ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπῃ ζόφος, ἔδ' ὅπῃ ἠώς,
 Οὐδ' ὅπῃ ἥλιος φαισίμβροτ' εἰς ὑπὸ γαῖαν,
 Οὐδ' ὅπῃ ἀννέται· ἀλλὰ φραζώμεθα δᾶσσον,
 Εἴ τις ἔτ' ἔσται μῆτις, ἐγὼ δ' οὐκ οἶομαι εἶναι.
 Εἶδον γὰρ, σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν,
 195 Νῆσον, πλὴν περὶ πόντῳ ἀπείριτ' ἐξεφάνω.
 Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ καὶ καπνὸν δ' ἐνὶ μέσση
 Ἐδραχον ὀφθαλμοῖσι, ἄλ' ὄρυμα πικρὰ καὶ ὕλιν.
 Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 Μνησαμένοισι ἔργων Λαιστρυγόν' Ἀντιφάταο,
 200 Κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος ἀνδροφάγοιο.
 Κλαῖον δὲ λιγέως, θαλερὸν χεῖρ δάκρυ χέοντες·

Quando autem manē-genita apparuit
 rosea-digitos aurora,
 Tum verò ego concione factā inter
 omnes locutus sum ;
 " Audite meos sermones, mala licet
 patientes, socii :
 " O amici, neque enim scimus, ubi
 Occasus, neque ubi Aurora,
 " Neque ubi sol hominibus-lucem-
 præbens vadit sub terram,
 " Neque ubi resurgit ; sed consulte-
 mus ocyus,
 " Siquid amplius sit consilium ; ego
 autem non existimo esse.
 " Vidi enim, speculam in prærup-
 tam ubi ascendissem,
 " Insulam, quam pontus infinitus
 circumdat ;
 " Ipsa verò humilis jacet : fumum
 autem in medio
 " Conspicatus sum oculis, per quer-
 ceta densa et sylvam.
 Sic dixi : illis verò contractum est cha-
 rum cor,
 Recordatis facinorum Læstrygonis An-
 tiphatae,
 Cyclopisque violentiæ magnanimi, vi-
 ros-devorantis.
 Flebant autem stridulè, uberes lacry-
 mas profundentes :

Ver. 188. — μὲν πᾶσιν εἶπον.] Al. μὲν μύθων
 εἶπον.

Ver. 190. ὦ φίλοι, ἔ γάρ τ' ἴδμεν.] Οἱ νῦν οἶονται
 τὸ ὑπερβατὸν πλοκὴν εἶναι ἐρμηνείας· — σὺν ἴσασιν
 δὲ τί ἐστιν ὑπερβατὸν. Τὸ ἥδ' ὑπερβατὸν ἐστὶν ἡ μόνον
 καλὸν ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον. Γίνεται δὲ, ὅταν τὴν
 αἰτίαν τῆς λεγομένης, ἢ μίμης ποθεῖν ὁ ἀκροατὴς, μείσω
 ὁ λέγων τάχῃ· καὶ ἔστω γίνεται σαφείας ὄργανον τὸ
 ὑπερβατὸν. Οἶον, " ὦ φίλοι, ἔ γάρ τ' ἴδμεν, —
 " φραζώμεθα δᾶσσον." Εἰ ἥδ' εἰρήκει, " ὦ φίλοι,
 " φραζώμεθα δᾶσσον," ἰτάραξεν ἂν αὐτὸς, καὶ ἐποίησε
 τί γένοιτο ἐρωτῆσαι. Διὰ τῆτο δ' ἄλ' μίση, τὰς αἰτίας
 τῆς φραζέας δᾶσσον, ἰτάζει. Hermogenes, περὶ μισθῶν
 διωκτικῶν, cap. 14. Rectius autem fortasse referri
 intelligitur istud ἥδ' ad id quod elegantèr reticetur :
 " Nescio quid nobis faciendum sit ; neque ENIM
 " ἔσται." Vide supra ad ver. 174. Barnesius le-
 gendum conjicit, σὺν ἄρ' τ' ἴδμεν.

Ibid. — ἔ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπῃ ζόφος, ἔδ' ὅπῃ ἠώς,
 Οὐδ' ὅπῃ ἥλιος ἔσται.] Οὐ ἥδ' ἴδμεν, ὅπῃ δῶσις, ἢ ὅπῃ
 ἀνταλὴ· ταῦτα δὲ λέγει σὺν δῶσι, ἀλλὰ διωπταδὼν
 τοῖς παρῶν. Schol. Λέγει μὴ εἶδεναι ὅπῃ κοσμικῶς
 κλίματός ἐστιν ἡ ἥδ' ἔχομεν, φησι, συγκρίναι εἴπερ ἀ-
 νατολικὸν πρὸς ἑτέραν χώραν ἴσμεν, ἢ δυτικὸν. Euf-
 statib. Alii quatuor mundi plagas hîc designari ex-
 istimant. " Non duas duntaxat mundi plagas his
 " verbis indicari ; sed quot omninò sunt, 4 sci-
 " licet comprehendere Poëtam voluisse mul-
 " to probabilius judicabam." Meric. Casaubon.
 de nuperâ Homeri edit. Dissertat. I. Et Scholiaf-

tes ad Odys. β', 1, citato hoc loco ; Nῆσ' ἥδ', (in-
 quit,) καθὰ φησὶν ὁ Κράτης, ἥ τεσσαρὸν τῶ κόσμῳ
 μέμνηται μέρων, Ἀρκτε, Μεσημερίας, Ανατολῆς, Δύ-
 σιως. Vide et Strabonem, Geograph. lib. I, pag. 59
 al. 34 ; et lib. X, pag. 697, al. 455.

Ver. 191. — εἰς ὑπὸ γαῖαν.] Apud Eustathii-
 um in commentario, εἰς ὑπὸ γῆν.

Ver. 192. — ἀννέται.] Ἀντὶ τῆς ἀναστέλλει, ἀ-
 νανέται, ἀνέρχεται, ἀνατίθεται. Eustath. Al. ἀνέται·
 Malé.

Ver. 193. — ἔσται.] Al. ἔστω.

Ver. 195. — τὴν περὶ πόντῳ ἀπείριτ' ἐξεφά-
 νεται.] Μεταφορὰ δὲ, ἥπερ ἐστὶν ἀπὸ τῆς κυρίως δηλωμέ-
 νης πράγματι· ἐφ' ἑτέρον μετεννεγμένη μὲν τ' ἀμφοῖν
 ἀναλόγῃ ὁμοιότητι, καὶ πολλὴ ἐστὶ ἡ ποικίλη παρ' αὐτῶν
 [Ὁμήρῳ] οἶον ἐστὶν, — " Νῆσ' ἥδ', τὴν περὶ πόντῳ
 " ἀπείριτος ἐξεφάνεται." Ὁν ἥδ' λόγον ἔχει — ἐ-
 φανὸς πρὸς τῆτον, ὃν περικύπτει, τ' αὐτὸν δάλασσα πρὸς
 νῆσον. Ἀλλὰ τὸ χρῆσθαι τοῖς ὁμοίοις, ἀντὶ τῆς κυρίως
 ὁνομασίης, εὐειδέστερον καὶ ἐναργέστερον ποιεῖ τὸν λόγον. Di-
 onys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 7.

Ver. 199. Μνησαμένοισι ἔργων Λαιστρυγόν'.

Nos quoque Circaeo religatâ in littore pinu,
 Antiphatae memores, immanis Cyclopis,
 Ire negabamus ; et tecta ignota subire.

Ovid. Metam. Lib. XIV, ver. 248.

Ver. 200. — ἀνδροφάγοιο.] Al. ἀνδροφάγοιο, et
 ἀνδροφόνιοιο.

Ver. 201. — κατὰ δάκρυ χέοντες.] Al. καταδα-
 κρυχόντες.

Ver.

- Ἄλλ' ὃ γὰρ τις πρῆξις ἐγένετο μυρομένοισιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντας εὐκνήμιδας ἑταίρους
 Ἠρίθμιον δ' ἐχὼν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὅπασσα.
 205 Τῶν μὲν ἐγὼν ἦρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχον θεοειδῆς.
 Κλήριος δ' ἐν κυνέῃ χαλκῆρεϊ πάλλομεν ὦκα.
 Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρῳ μεγαλήτορ Εὐρυλόχοιο.
 Βῆ δ' ἰέναι, ἅμα τῷ γε δύω καὶ εἴκοσ' ἑταῖροι
 Κλαίοντες· ἤτι δ' ἄμμε λίπον γούωντας ὅπιον.
 210 Εὐροι δ' ἐν βήσσησι τετυγμένα δώματα Κίρκης
 Ζεστοῖσιν λάεσσι, περικέπῳ ἐνὶ χώρῳ.
 Ἀμφὶ δὲ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέετροι, ἠδὲ λέοντες,
 Τὴς αὐτῇ κατέθειλξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
 Οὐδ' οἱ γ' ὠρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοίγε
 215 Οὐρῆσιν μακρῆσι περὶ σπασαίνοντες ἀνέσαν.
 Ὡς δ' ὅταν ἀμφὶ ἀνακτα κύνας δαίτηθεν ἰόντα
 Σαῖνωσ', (αἰεὶ γὰρ τε φέρῃ μιλίγματα θυμῷ)
 Ὡς τὴς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες, ἠδὲ λέοντες,

Sed nullus profectus fiebat lugen-
 tibus.
 At ego bipartitò omnes benè-ocreatos
 socios
 Numerabam; ducémque utrisque
 præbui:
 Alterorum quidem ego dux-eram, al-
 terorū verò Eurylochus deo-similis.
 Sortes autem in galeâ aereâ concutieba-
 mus celeriter;
 Exiit verò fors magnanimi Eurylo-
 chi.
 Perrexit autem is ire; unâque cum
 eo duo et viginti focii
 Flentes; nos verò reliquerunt lugen-
 tes poné.
 Invenērunt autem in convalle ædifica-
 tas ædes Circes
 Politis lapidibus, conspicuo in lo-
 co.
 Circa verò ipsam lupi erant montani
 atque leones,
 Quos ipsa cicuraverat, postquam mala
 medicamina dedisset.
 Neque illi sanè irruerunt in viros, sed
 utique ipsi
 Caudis longis adulantes affurrexe-
 runt.
 Ut verò cùm circa dominum canes à
 convivio profectum
 Adulantur, (semper enim fert delini-
 menta animi;)
 Sic circa hos lupi fortibus-unguibus
 atque leones

Ver. 202. Ἄλλ' ὃ γὰρ τις πρῆξις ἐγένετο μυρομέ-
 νοισιν.]

Οὐ γὰρ τις πρῆξις πέλλεται κρυφοῖο γόοιο.

Iliad. α', 524.

—— miseros non levat dolor.

Senec. Hippolyt, ver. 402.

Cæterum, "et hîc" inquit Barnesius "videtur
 "legendum, Ἄλλ' ὅσα ἄρ' τις." Vide autem suprâ
 ad ver. 174, et 190.

Ver. 204. Ἠρίθμιον.] Enuntiabatur ac si scrip-
 tum fuisset Ἠρίθμιον, vel Ἠρίθμιον. Ut rectè notavit
 Barnesius.

Ver. 209. — κατὰ δ' ἄμμε λίπον.] Si ἄμμε
 hîc duale sit, intelligendum erit, Ulyssē et socio-
 rum partem, cui ducem se ipse præbuerat, ver. 204,
 205. Vide autem suprâ ad ἰ, 404; et ad II. α', 59.

Ver. 211. 215. Ζεστοῖσιν — Οὐρῆσιν.] Ita edidit
 Barnesius ex ver. 253 infrâ; ubi in vulgatis editum
 est Ζεστοῖσιν. Vulgg. hîc Ζεστοῖσι — Οὐρῆσι. Quæ
 et ferri possent. Vide ad II. α', 51.

Ibid. et ver. 253. — περικέπῳ ἐνὶ χώρῳ.] Ὅ
 ταῦτόν ἐστι τῷ ἐν σκοπιᾷ καὶ περικέπῳ. Eustath. D^{na}
 Dacier verò interpretatur, "Dans un lieu couvert."

Ver. 212. Ἀμφὶ δὲ μιν λύκοι.]

Hinc exaudiri gemitus, iræque leonum
 Vincula recusantum, et ferâ sub nocte rudentum:
 Setigerique suæ, atque in præsepibus urfi

Sævire, ac formæ magnorum ululare luporum:
 Quos hominum ex facie Dea sæva potentibus
 herbis

Induerat Circe in vultus ac terga ferarum.

Æn. VII, 15.

Quæ simul attigimus, stetimúsque in limine tecti;
 Mille lupi, mistæque lupis uræque læque
 Occursu fecere metum; sed nulla timenda,
 Nullâque erat nostro factura in corpore vulnus.
 Quinetiam blandas movere per aëra caudas
 Nostrâque adulantes comitant vestigia —.

Ovid. Metam. Lib. XIV, ver. 254.

Potè Scaliger Virgilium, loco jam suprâ citato,
 Homero superiorem contendit. "Omitto (inquit)
 "circumscriptiones, quibus nihil accommodatius
 "ad Heroicam majestatem; ut, iræ leonum; et
 "naturam, vincula recusantum. At versus illi duo
 "divini ultimi. Homines enim adhuc erant, fa-
 "cie tantùm mutatâ. Iccircò non lupos, sed for-
 "mas, hoc est, figuras luporum dixit vir incompa-
 "rabilis." Poët. lib. V, cap. 3. Notandum ta-
 men, (quod non observavit vir eruditus,) rem non
 unam eandemque hîc describere utrumque Poëtam.
 Homerum enim feras agrestes medicaminibus cicura-
 tas, Virgilius homines in ferarum speciem conver-
 sos depingit.

Ver. 215. — περὶ σπασαίνοντες.] Al. περὶ σπασαίνοντες.

Ver.

- Σαῖνον· τοὶ δ' ἔδδισαν, ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πέλωρα.
 220 Ἔσαν δ' εἰνὶ θυρῇσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
 Κίρκης δ' ἔνδον ἄκρον αἰδέσσης ὀπὶ καλῇ,
 Ἴσδον ἐποικομένης μέγαν, ἄμβροτον· οἶα θεάων
 Λεπιά τε, καὶ χαρίεντα, καὶ ἀγλαὰ ἔργα πέλον·).
 Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Πολίτης, ὄρχαμ' ἀνδρῶν,
 225 Ὅς μοι κήδιστος ἐταίρων ἦν, κενότατός τε·
 ὦ φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποικομένη μέγαν ἴσδον,
 Καλὸν αἰοιδιά, (δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμέμυκεν),
 Ἥ θεός, ἢ γυνή· ἀλλὰ φθεγγόμεθα θᾶσσον.
 Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες·
 230 Ἥ δ' αἶψ' ἐξελθῆσα θυράς ὥϊζε φαινὰς,
 Καὶ χάλ' οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρεῖσιν ἔποντο·
 Εὐρύλοχ' δ' ὑπέμεινε, οἷσά μιν δόλον εἶναι.
 Εἶσεν δ' εἰσαγαγῆσα χεῖρ κλισμῶς τε, θρόνους τε.
 Ἐν δὲ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρόν
 235 Οἶνω Πραμνείῳ ἐκύκα· ἀνέμισγε δὲ σίτω
 Φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγχυ λαθοῖαλο πατρίδος αἴης.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα
 ῥά εἰσ' ἐπεπληγυῖα, χεῖρ συφροῖσιν ἔεργυν.
 Οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς, φωνήν τε, δέμας τε,
 240 Καὶ τρίχας· αὐτὰρ νῦν ἦν ἔμπεδος, ὥς τοπάρους περ.
 Ὡς οἱ μὲν κλαίοντες ἔερχατο· τοῖσι δὲ Κίρκη
 Πάρος ῥ' ἄκυλον, βάλανόν τ' ἔβαλεν, καρπὸν τε κρανείης,

Ver. 220. — εἰνὶ θυρῇσι.] *Al.* εἰνὶ προθύρῃσι.

Ver. 221. Κίρκης δ' ἔνδον ἄκρον αἰδέσσης.] Vide *suprà* ad ver. 136.

Ver. 225. Ὅς μοι κήδιστος ἐταίρων ἦν.] *Al.* Ὅς μοι ἐταίρων ἦν κήδιστος.

Ver. 226. ὦ φίλοι, ἔνδον γάρ τις.] Vide *suprà* ad ver. 174, 190; et ad *Il.* 6, 201.

Ver. 232. — οἷσά μιν δόλον εἶναι.] Ἀπὸ τῆς, μόνον ὅταν φιλοφρονέας αὐτὸς καλεῖν, καὶ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας τῆς θύρας. *Schol.* *Al.* οἷσά τοι δόλον εἶναι.

Ver. 233. Εἶσεν δ'.] Post hunc versum sequitur in MS à *Tho. Bentleio* collat.

Τεῦχον δ' ἐκκυῖα χρυσὴν δέπαι ὄφρα ποίειν.

Ut *infra* ver. 316.

Ver. 234. Ἐν δὲ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα ἔμειν.]
 Ἐν τῇ ῥά σφι κύκῃσι γυνὴ εἰκυῖα διῆσεν

Οἶνω Πραμνείῳ, ἐπὶ δ' αἰγίον καὶ τυρόν
 Κνήσι χαλκείῳ, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λούκα πάλλονε.

Iliad. α', 637.

— misceri tosti jubet hordea grani
 Mellaque, vimque meri cum lacte coagula passio;
 Quique sub hac lateant furtim dulcedine succos
 Adjicit —

Ovid. Metam. Lib. XIV, ver. 273.

Ver. 235. Οἶνω Πραμνείῳ.] Ἐνιοι — τῇ εἰς Πραμνείας ἀμπελὸς γνομένην οἶνον λέγεται δὲ καὶ Πραμνεία ἀμπελὸς ὡς καὶ Θασία. *Schol.*

Ver. 237. — αὐτίκ' ἔπειτα ῥά εἰσ' ἐπεπληγυῖα.]

Et tetigit summos virgâ Dea dira capillos.

Ovid. Metam. Lib. XIV, ver. 278.

Ver. 242. — ἄκυλον, βάλανόν τ'.] Ἀκυλον, τ' ἔμειν καρπὸν. Βάλανον, δρυὸς καρπὸν. *Schol.*

N n

Ibid.

Adulabantur: illi verò timuerunt, ut viderunt gravia monstra.

Steterunt autem in vestibulo deæ comas-pulchræ:

Circen autem intus audiebant cantantem voce pulchrâ,

Telam percurrentem ingentem, divinam; qualia dearum

Subtiliaque, et venusta, et splendida opera sunt.

His verò sermonem exordiebatur Polites princeps virorum,

Qui mihi charissimus sociorum erat, maximèque venerandus;

“O amici; intus enim aliqua percurrentem ingentem telam

“Pulchrè canit, (pavimentum autem totum resonat,)

“Aut dea, aut fœmina; sed compellemus ocyûs.

Sic utique dixit: illi verò compellabant vocantes:

Ea autem continuo egressa fores aperuit splendidas,

Et invitabat; illi verò unâ omnes imprudentiâ sequebantur:

Eurylochus autem remanebat, suspicatus dolum esse.

Collocavit verò ea introductos per sediliaque, thronosque,

Ipsisque caseumque et farinam et mel recens,

Vino Pramnio immiscebat; commiscebatque pani

Medicamina perniciofa, ut penitus obliviscerentur patriæ terræ.

Cæterum postquam præbuisseque et ii ebibissent, statim deinde

Virgâ percussos intra haras concludebat.

Illi verò suum quidem habebant capita, vocemque, corpusque,

Et fetas; at mens erat integra, ut antea scilicet.

Sic hi quidem flentes conclusi sunt: eis autem Circe

Glandem-ilignam, quernamque projecit, fructumque corni,

- "Εδιδυμαι, οἷα σῦες χαμαικυνάδες αἰὲν ἔδουσιν.
 Εὐρύλοχος δ' αἰψ' ἦλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
 245 Ἀγγελίῳ ἐταίρων ἐρέων καὶ ἀδευκέα πότμον.
 Οὐδὲ τι ἐκφάσας δύνατο ἔπειθ' ἱεμνός περ,
 Κῆρ ἄχρῃ μεγάλῳ βεβλημῆνός· ἐν δὲ οἱ ὅσσε
 Δακρυόφιν πῖμπλαντο, γόον δ' ὤϊετο θυμός.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν πάντες ἀγασσάμεθ' ἐξερέοντες,
 250 Καὶ τότε τῶν ἄλλων ἐταίρων κατέπεζεν ὄλεθρον·
 "Ηρόδμ, ὡς ἐκέλευς, ἀνὰ δρυμὰ, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
 Εὐρόδμ ἐν βήσσησι τετυγμῆρα δώματα καλὰ.
 Ζεστοῖσιν λάεσσι, περικέπῳ ἐνὶ χώρῳ.
 Ἔνθα δὲ τις μέγαν ἱστὸν ἐποικομῆν λίγ' αἰεῖν,
 255 Ἡ θεὸς, ἢ γυνή τοι δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες.
 Ἡ δ' αἰψ' ἐξελθῆσα θύρας ὤϊζε φαιινὰς,
 Καὶ χεῖρ' οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρήσιν ἔποντο·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμψα, οἷσά μιν δόλον εἶναι.
 Οἱ δ' ἅμ' αἰσώθησαν ἀολλέες, ἔδδ' ἐτις αὐτῶν

Ibid. — κατὰ τὴν κριτικὴν.] Ὁ τ' κριτικὴν κατὰ
 τὴν κριτικὴν λήγεται. Schol.

Ver. 244. Εὐρύλοχος δ' αἰψ' ἦλθε.] *Barneſius* de
 ſuo edidit, αἰψ' ἦλθε. *Rationibus*, ut opinor, haud
 fatis idoneis.

Ver. 246. Οὐδὲ τι ἐκφάσας δύνατο.] Sic *Iliad.* β',
 695;

Δὴ δὲ μιν ἀμφαγίῃ ἐπὶ λάεσι τὰ δὲ οἱ ὅσσε
 Δακρυόφιν πῖμπλαντο, θαλερὴ δὲ οἱ ἔχοντο φωνή.

Et apud *Apollonium*;

Δὴ δὲ μιν ἀμφαγίῃ ἐπὶ λάεσι τὰ δὲ οἱ ὅσσε
 Ἀτὴ ἀμφαγίῃ τε κατὰ φῆμι.

Argonautic. III, 503.

Obmutuit illa dolore;

Bt pariter vocem, lacrymāsque introſus obortas
 Devorat ipſe dolor

Ovid. Metam. Lib. XIII, 538.

Hæſerunt lachrymæ; non vox, non ſpiritus oris
 Redditur

Claudian. de Rapt. Proſerp. III, 151.
 Curæ leves loquuntur, ingentes ſtupent.

Seneca, Hippolyt. ver. 604.

Ibid. Οὐδὲ τι.] *Al.* Οὐδ' ἔτι.

Ibid. — ἐκφάσας.] *Al.* ἐκφάσας. Minus rectè.

Vide ſuprà ad β', 183.

Ibid. — δύνατο ἔπειθ'.] Vide ad II. τ', 35; et
 α', 285. *Barneſius* hoc in loco conſultò à Poëtâ

factum arbitratur, ad *Eurylochi* horrorem expri-
 mendum. Vide ad II. λ', 36; et μ', 208.

Ver. 247. — βεβλημῆνός.] Vide ad II. ν', 212.

Ver. 249. — ἀγασσάμεθ'.] *Al.* ἀγαζόμεθ'.

Ver. 251. Ἡρόδμ, ὡς ἐκέλευς.] Ὅτι ἐκταίνονται τ'
 ἐνθάδε τὰ δύο ἱστὰ ταῦτα. "Ηρόδμ ὡς ἐκέλευς.
 "Ἔσθ'. Καλὸν δ' ἐν ταῖς κ' ἡ ἀσύνδετος εἰσβολή.
Eustath. Τοῦτο ἐστὶ καὶ τὸ Ἀσύνδετος, ὅπου ἐκταίνον-
 ται οἱ σύνδεσμοι οἱ συνδεδεμένοι τὴν φράσιν ὅπως ἂν μόνον
 τάχως, ἀλλὰ καὶ ἐμφαντικῶς παθητικῶς χάριν γίνεται οἷον.
 ἐστὶ καὶ τὸ "Ηρόδμ ὡς ἐκέλευς. Εὐρόδμ ἐν βήσ-
 "σῃ ἔσθ'. "Ἐν τῇ ταῖς ο' καὶ ἀσύνδετος ἐκταίνον-
 ται, τὸ τάχως τρέπον τὸ ἀπαγγελίας ζητῶν τὸ λέ-
 γον. *Dionys. Halicarn.* περὶ τ' Ὀμήρου ποιήσεως,
 § 8. Vide et *Longinum de Sublimitate*, § 19, ipſo
 initio.

Ibid. "Ηρόδμ.] Apud *Dionysium Halicarn.* loco
 jam citato, "Ηρόδμ.

Ibid. — ἐκφάσας.] *Al.* ἐκφάσας.

Ver. 252. — δώματα καλὰ.] Apud *Dionysium*
 et *Longinum*, locis ſuprà citatis, δώματα Κίρκης.
 Malé: "Quippè" (ut rectè ad *Longini* locum an-
 notat *Faber*); "in illâ narratione *Eurylochus* testa-
 tur ignorasse se primùm, cuiusnam ædes illæ ef-
 "sent; "Ἔνθα δὲ τις μέγαν ἱστὸν ἐποικομῆν λίγ' αἰεῖ-
 "ν, Ἡ θεὸς, ἢ γυνή ἔσθ'." (*ver.* 254.)

Ver. 253. Ζεστοῖσιν λάεσσι.] Deest hic versus in
 MS à *Tha. Bentleio* collat.

Ver.

Ad-edendum, qualia fues humi-cu-
 bantes semper edunt.

Eurylochus autem continuò venit ce-
 lerem ad navem nigram,

Nuncium de sociis relaturus, et ama-
 rum fatum.

Neque ullum proloqui poterat ver-
 bum, cupiens licet,

Cor dolore ingenti percussus: ei autem
 oculi

Lacrymis implebantur; luctumque
 imaginabatur animus.

Sed postquam eum omnes admirati-
 sumus interrogantes,

Tum verò cæterorum sociorum nar-
 ravit exitium;

"Ivimus, ut jubebas, per querceta,
 inclyte *Ulysses*;

"Invenimus in convalle ædificatas
 ædes pulchras

"Politis lapidibus, conspicuo in lo-
 co.

"Illic autem quædam magnam te-
 lam percurrens argutè canebat,

"Aut dea, aut mulier: hi verò
 compellabant vocantes.

"Illa autem continuò egressa fores
 aperuit splendidas,

"Et invitabat; hi verò simul om-
 nes imprudentiâ sequebantur:

"At ego subſtiti, suspicatus dolum
 esse.

"Illi verò simul evanuerunt univer-
 ſi, neque quiscquam eorum

260 Ἐξεφάνη· δηρὸν δὲ καθήμεν' ἐσκοπίαζον.

Ὡς ἔφατ' αὐτὰρ ἐγὼ πῶε μὲν ξίφος ὀργυρόηλον
Ὡμοῖν βαλόμην, μέγα, χάλκεον· ἀμφὶ δὲ τόξα.
Τὸν δ' αἶψ' ἠνώγεα αὐτῷ ὁδὸν ἠγήσατο.

Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφοτέρησι λαβὼν ἐλλίσσετο γένων,

265 Καί μ' ὀλοφυρόμεν' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Μή μ' ἄγε κείσ' ἀέκοιλα, διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτῷ.
Οἶδα γὰρ, ὥς ἔτ' αὐτὸς ἐλεύσει, ἔτε τι ἄλλον
Ἄξεις σὼν ἐταίρων· ἀλλὰ ξὺν τοῖσδεσι θάσσοι
Φεύγωμεν· ἔτι γὰρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἡμᾶς.

270 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμείβεσθαι προσέειπον·

Εὐρύλοχ', ἦτοι μὲν σὺ μὲν αὐτῷ τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
Ἔσθων καὶ πίνων, κοίλῃ πῶε νηὶ μελαίνῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν εἶμι· κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.

Ὡς εἰπὼν, πῶε νηὸς ἀνῆιον, ἠδὲ θαλάσσης.

275 Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἐμελλον, ἰὼν ἱερὰς ἀνὰ βήσσας,

Κίρκης ἔξεατο πολυφαρμάκῃς ἐς μέγα δῶμα,
Ἐνθα μοι Ἑρμείας χρυσόρραπις ἀντεβόλησεν
Ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα, νηλυίῃ ἀνδρὶ εἰκῶς,
Πρῶτον ὑπηνήτην τῷ περ χαριεστάτῃ ἦεν.

280 Ἐν τ' ἄρα μοι φῦ χεῖρ', ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

Πῇ δ' αὐτῶς, δύστηνε, δι' ἄκριας ἔρχεαι οἶσ',

“ Apparuit : diu autem defidens specularar.

Sic dixit : at ego gladium quidem argenteis-clavis-distinctum

Humeris circumjeci ingentem, æreum ; circumque arcum.

Illum verò continuo jussi eandem viam præire.

At ille utraq̃ue-manu prehenfis precabatur genibus,

Et me lugens verbis alatis allocutus est ;

“ Nè me duc illuc invitum, Jovis-alumne, sed relinque hic :

“ Novi enim, quòd neque ipse redibis, neque quenquam aliorum

“ Reduces tuorum sociorum : sed cum hisce ocyùs

“ Fugiamus : adhuc enim effugere-poterimus malum diem.

Sic dixit : at ego ipsum respondens allocutus sum ;

“ Euryloche, sanè tu quidem mane ibidem hoc in loco,

“ Edens et bibens, cavam apud navem nigram :

“ At ego ibo ; dura enim mihi adest necessitas.

Sic fatus, à nave ascendebam, atque mari.

Sed cum jam eram, profectus sacras per valles,

Circes accessurus veneficæ ad magnam domum,

Ibi mihi Mercurius aureo-caduceo obviam-venit

Proficienti ad domum, adolescenti viro similis,

Primum pubescenti ; cujus scilicet gratiosissima pubertas :

Inhæsitque mihi manui, verbumque dixit, et compellavit ;

“ Quorsum verò temerè, infelix, per juga vadis solus,

Ver. 261. — περί μιν ξίφος ὀργυρόηλον Ὡμοῖν βαλόμην.]

Tum lateri atque humeris Tegeæum subligat ensẽm. *Æn.* VIII, 459.

Ver. 263. Τὸν δ' αἶψ' ἠνώγεα.] *Barnesius* legendum conjicit, Τὸν δ' αἶψ' ἠνώγει.

Ibid. — ἠνώγει.] *Al.* ἠνώγει et ἠνώγει.

Ver. 264. — ἀμφοτέρησι λαβὼν.] *Al.* ἀμφοτέρησιν ἑλάν.

Ibid. — ἐλλίσσετο.] Ita *Barnesius*. *Vulg.* ἐλλίσσιστο. Quod et ferri posset, eodem modo ac ἐλλίσσιστο. *Iliad.* α, 4, notante *Henrico Stephano* ad hunc locum. “ Sed interea tamen,” inquit vir idem eruditus, “ tutius esse puto ἐλλίσσιστο ut ἐλλίσσιστο scribere.” Vide et infra ad ver. 481.

Ver. 265. Καί μ' ὀλοφυρόμεν' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.] Deest hic versus in MS à *Tho. Bentleio* collat.

Ver. 275. — ἀνὰ βήσσας.] *Al.* ἀνὰ βήσσας.

Ver. 279. Πρῶτον ὑπηνήτην, τῷ περ χαριεστάτῃ ἦεν.]

Ἄρτι γενεάσθων περί τὸ εἶμα τὰς κροτάφους τε.

Theocr. Idyll. XI, ver. 9.

Ora puer primâ signans intonsa juventâ.

Æn. IX, 181.

Quem locum *Macrobius* inter eos recensens in quibus *Virgilius* *Homerici carminis majestatem non æquet* : “ Prætermissa gratia” (inquit) “ incipientis pubertatis, τῷ περ χαριεστάτῃ ἦεν, minùs gratam fecit Latinam descriptionem.” *Saturnal.* Lib. V, cap. 13. Οὐ σὺ μόντοι Ὀμήρου ἐπαινέτης εἶ, ὅς ἐφ' ἡμετέρας ἡμῶν εἶναι τῷ ὑπηνήτη ; *Plato* in *Protagorâ*, sub initio.

Ibid. Πρῶτον ὑπηνήτην.] Ἄρτι γενεάσθων. Ὑπὴν δὲ εἶναι τὸ ἐπὶ τῷ χεῖρ', ἀφ' ἧς πρῶτον γενεάσθων χεῖρ.

Ver. 281. Πῇ δ' αὐτῶς, δύστηνε.] Nonnulli, notante *Scholiasse*, legunt Πῇ δ' αὐτῶς, ἡ δύστηνε. Atque ita habet MS à *Tho. Bentleio* collatus. Vide infra λ', 92.

- Χώρα αἰδρίσ ἐών; ἑταροὶ δὲ τοὶ οἶδ' ἐνὶ Κίρκης
 Ἔρχεται, ὥς τε σύες πυκινὰς κευθμῶνας ἔχοντες.
 Ἡ τὴς λυσόμεν^Θ δῦς ἔρχεται; ἔδ' σε φημί
 285 Αὐτὸν νοστήσῃ, μενέεις δὲ σὺ, ἔνθα περ ἄλλοι.
 Ἄλλ' ἄγε δὴ σε κακῶν ἐκλύσομαι, ἡδὲ σαώσω
 Τῇ τὸδε φάρμακον ἐσθλὸν, ἔχων δ' ἐς δώματα Κίρκης
 Ἔρχε, ὃ κέν τοι κρατὸς ἀλαλήσῃ κακὸν ἡμᾶς.
 Πάντα δὲ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα δῆνα Κίρκης
 290 Τεύξῃ τοι κυκῶ, βαλέῃ δ' ἐνὶ φάρμακα σίτω·
 Ἄλλ' ἔδ' ὥς θέλῃς σε διήσεται ἢ γὰρ εἰσὶ
 Φάρμακον ἐσθλὸν, ὃ τοι δώσω ἐρέω δὲ ἕκαστα·
 Ὅπποτε κεν Κίρκη σ' ἐλάσῃ θεμήκεϊ ῥάβδῳ,
 Δὴ τότε σὺ ξίφ^Θ ὅζυ ἐρυσσάμεν^Θ ὦξ^Θ μῆρ^Θ,
 295 Κίρκη ἐπαίξαι, ὥς τε κτάμεναι μενεαίνων.
 Ἡ δὲ σ' ὑποδδίσασα κελήσεται εὐνηθῆναι·
 Ἔνθα σὺ μηκέτ' ἐπειτ' ἀπαρήνα^Δ θεῶ εὐνῇ,
 Ὅφρα κέ τοι λύσῃ θ' ἐτάρῃς, αὐτὸν τε κομίσῃ·

- “Locorum ignarus cum-sis? socii
 autem tibi illi in Circes-*adibus*.
 “Conclusi sunt, ut fues densa lati-
 bula habitantes.
 “An eos liberaturus huc venis? ne-
 que te puto
 “Ipsum reditum esse: manebis
 verò tu, ubi utique alii.
 “Sed age jam te ex malis expediam,
 atque servabo:
 “Accipe hoc medicamen bonum,
 habénque ad aedes Circes
 “Vade, quod tibi à capite avertat
 malum diem.
 “Omnia autem tibi dicam perniciofa
 consilia Circes:
 “Apparabit tibi potionē-miscellaneā,
 injiciet verò medicamina in escā:
 “Sed neque sic incantare te poterit;
 non enim finet
 “Medicamen eximium, quod tibi
 dabo; dicam verò singula:
 “Quando Circe te percutiat praelon-
 gā virgā,
 “Tum sanè tu, gladio acuto stricto
 à femore,
 “In Circen irrue, quasi interficere
 cupiens.
 “Illa verò te subverita invitabit ad-
 concubitum:
 “Ibi tu, nequaquam deindè recusa
 deæ cubile,
 “Ut tibi solvâtque socios, teque ip-
 sum benignè-excipiat:

Ver. 284, 286. — λυσόμεν^Θ — ἐκλύσομαι] ὅποις. *Eustath.* Vide *Turnebi Adversaria Miscel-
 lanea*, lib. XII, cap. 8; et suprâ ad ver. 234.
 Ver. 291. — ὥς θέλῃς σε διήσεται.] Φαρ-
 μάκων τε τ' παρὰ Κίρκης γίγνεται κρίσις, ὑπὸ πολλῆς
 σοφίας περιμάται ἐπισημάτων κακῶν ἢ ἡτλώμε^Θ.
Heraclid. Pontic. Porro hinc *Ovidius*,
 Quid tibi profuerunt, Circe, Perseides herbæ,
 Cum sua Neritias abstulit aura rates?
Remed. Amor. ver. 263.
 Et *Tibullus*;
 Solum nec doctæ verterunt pocula Circes,
 Quamvis illa foret Solis genus; —
Lib. IV, Eleg. i, ver. 61.
 Vide infrâ ad ver. 302.
 Ibid. — εἰσὶ.] *Barneſius* edidit εἰσῶσι, “ob
 “Metrum” scilicet. Sed minùs rectè. Vide ad
 Il. δ', 42.
 Ver. 296. — κελήσεται.] Alii, notante *Barne-
 ſio*, legunt κελήσεται, et κελήσεται vel κελίσεται.
 Et MS à *Tba. Bentleio* collatus habet κελήσεται.
 Firmatur autem vulgata lectio ex ver. 337 infrâ:
 ὦ Κίρκη, πῶς γὰρ με κίλῃ σοὶ ἥπιον εἶναι;
 Ver. 298. — λύσῃ.] Vide suprâ ad ver. 284.
 Ibid. — κομίσῃ.] Ita rectè edidit *Barneſius*.
 Vulgg. κομίση. Quod mediam corripit. Vide ad
 Il. α', 140.

Ver. 285. — σὺ.] *Al.* σὺ γ'.
 Ver. 287. Τῇ τὸδε φάρμακον ἐσθλὸν, ἔχων δ' ἐς.]
Eustathius in commentario citat, Τῇ τὸδε φάρμακον
 ἐσθλὸν ἔχων ἐς. Atque ita habet et MS à *Tba. Bent-
 leio* collatus. Quæ fortè et verior lectio. Vide ad
 Il. ε', 219.
 Ver. 288. — ἀλαλήσῃ.] *Al.* ἀλάλησιν.
 Ver. 290. — κυκῶ.] *Kykōna* κατὰ δῶποσιν.
 Κυκῶν ἢ λέγεται τὸ ἐξ οἴου καὶ μέλιτος καὶ ἀλφίτων
 ἐὺδατος καὶ τοῦ ἀναμειγμένου πόμα. *Schol.* Τὸ ἢ
 κυκῶ δῶποσιν οἰκίᾳ τῶ ἰδρῶτι, ἰδρῶ, καὶ τοῖς τοι-

Ἀλλὰ κέλεσθαι μιν μακάρων μέγαν ὄρκον ὁμῶσαι·
 300 Μήτι τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βηλευσέμεν ἄλλο·
 Μή σ' ὀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θεῖη.
 Ὡς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον Ἀργεφόντης,
 Ἐκ γαίης ἐρύσας, καί μοι φύσιν αὐτῆς ἔδειξεν.
 Ῥίζη μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἵκελον ἄνθος·
 305 Μῶλυ δὲ μιν καλέεσι θεοί· χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν
 Ἀνδράσι γε θνητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.
 Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον,
 Νῆσον ἀν' ὕλησσαν· ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης
 Ἦῖα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
 310 Ἔστην δ' εἰνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοχέμοιο·
 Ἔνθα τὰς ἐβόησα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς·
 Ἥ δ' αἰψ' ἐξελθῆσα θύρας ᾧξε φαίνας,

Ver. 301. — κακὸν καὶ ἀνήνορα θεῖη.]

Circes pocula nōsti;
 Quæ si cum sociis stultus cupidusque bibisset,
 Sub dominâ meretrice fuisset tarpis et excors;
 Vixisset canis immundus, vel amica luto fus.

Horat. Epist. Lib. I, ii, 23.

Ver. 302. — πόρε φάρμακον Ἀργεφόντης.] Ἡ ὁ
 ἀλληγορία ἐν τέτοις, Ἑρμῆν μὲν εἰδὲ συνήθως τὸ λόγον
 Μῶλυ, τὴν παιδείαν. — Λαβὼν ὅτε αὐτὸ ἐξ Ἑρμῆ ο
 λόγιος Ὀδυσσεύς, συγγίνεται τῇ ἡδονῇ, ταχὺ περὶ αὐτὸν
 ἐλθόντα, κατὰ τὸ ἑαυτοῦ ἔθος, ἀπὸ τοῦ κακῆς εὐλαπίας.
 Eustath. Similitèr apud Anthologiam;

Ἑμφραν δ' ὡς Ὀδυσσεύς, τὴν νεότητά φυγῶν,
 Οὐκ Ἑρμῆ, φύσεως δ' ἰδίας δάριμα λογισμὸν
 Εἴχε, γοητείας φάρμακον ἀντιπαλόν.

Epigramm. lib. I, § lxxii, ver. 8.

Vide et Themist. Orat. XXVII.

Ver. 304. — γάλακτι ὃ εἵκελον ἄνθος.] Πολ-
 λῶν καὶ ἀτίμων λουκῶν ὄντων, τὸ καὶ γλυκύτητος ἐμφα-
 σιν ποιησόμενοι ἐπιλέξαντο. Aristides Quintilianus, de
 Musicâ, lib. II, pag. 83.

Ver. 305. Μῶλυ δὲ μιν καλέεσι θεοί.]

Pacifer huic dederat florem Cyllenius album;
 Moly vocant superi: nigrâ radice tenetur.

Ovid. Metam. Lib. XIV, ver. 291.

Et hinc Lycophron;

ἀλλὰ νῦν βλάστης

Μῶλυ σάσσει ρίζα. — Cassandr. ver. 678.
 Μῶλυ, βοτάνης εἶδος, παρὰ τὸ μολύνειν, ὃ ἐστὶν ἀφαι-
 ρεῖν τὰ φάρμακα· φασὶ γὰρ τὸ [Barnesius edidit τῆτο]
 ἐλκόμενον τὴν ρίζαν, τῇ τέλει θάνατον ἐπιφέρειν τῷ ἀπο-
 σπῶντι. Schol. "Laudatissima herbarum est Ho-
 mero quam vocari à Diis putat Moly, et inven-

" Sed jube ipsam beatorum mag-
 num juramentum jurare,

" Nullum tibi ipsi damnum malum
 machinaturam-se aliud;

" Nè te nudatum vilem et ener-
 vem reddat.

Sic utique locutus præbuit medicamen
 Mercurius,

Ex terrâ evulsum, et mihi naturam
 ejus ostendit.

Radice quidem nigrum erat; lacti au-
 tem similis florem;

Moly autem ipsum vocant dii: diffi-
 cile verò effossu

Viris utique mortalibus; dii autem
 omnia possunt.

Mercurius quidem deinde discessit ad
 magnum Olympum,

Infulam per sylvas; ego autem ad
 domum Circes

Ivi; multum verò mihi cor æstuabat
 profecto.

Steti autem in vestibulo deæ comas-
 pulchræ:

Ibi stans clamavi; dea autem meam
 audivit vocem.

Illa verò statim egressa fores aperuit
 splendidas,

" tionem ejus Mercurio assignat, contraque sum-

" ma veneficia demonstrat. Nasci eam hodie cir-

" ca Pheneum, et in Cyllene Arcadiæ tradunt,

" specie illâ Homericâ, radice rotundâ nigrâque;

" magnitudine cepæ, folio scyllæ, effodi autem

" difficultér." Plin. Nat. Hist. Lib. XXV, cap. 4.

Vide Theophrast. Hist. Plant. lib. IX, cap. 15; et

suprà ad ver. 302.

Ibid. — καλέεσι θεοί.] Οὐ λέγει ὁ ποιητής καὶ
 πῶς οἱ ἄνθρωποι καλεῖσι τὸ Μῶλυ, ἐπειδὴ ἀγνωστον ἐστὶν
 αὐτοῖς διὰ καὶ ἀκλήτων ὃ ἐδύναται. Eustath. Vide

ad Il. α', 403; et ε', 291.

Ver. 306. — θεοὶ δὲ τι πάντα δύνανται.]

Πάντα δ' εὐπετὴ θεοῖς.

Euripid Phœniss. ver. 696.

— μῶνοι δὲ θεοὶ πάντα δύνανται.

Dionys. Περιήγησις, ver. 1169.

Ῥάδια πάντα θεῶν τελεῖσαι, καὶ ἀνένυτον ἔδιν.

Linus apud Stobæum, Florilég. § 111.

— facile est omnia posse Deo.

Ovid. Art. amator. I, 562:

Ibid. — πάντα δύνανται.] Al. πάντα ἴσασιν.

Ver. 308. — ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης.]

Tutus eo, monitisque simul cœlestibus, intrat

Ille domum Circes

Ovid. Metam. Lib. XIV, ver. 293.

Ver. 309. — πολλὰ δὲ μοι κραδίη πόρφυρε.] Sic
 apud Virgilium;

At pius Æneas per noctem plurima volvens.

Æn. I, 309,

Ibid. — πόρφυρε.] Vide ad Il. α', 309, 338,
 et 482.

- Καὶ χάλψ· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόμεν, ἀκαχήμενος ἦτορ.
 Εἴσι δέ μ' εἰσαγαγῆσα ἐπὶ θρόνῳ δ' ἐγυροῦσα,
 315 Καλῆ, δαιδαλέη, ὑπὸ δὲ θρήνης ποσσὶν ἦεν·
 Τεῦξε δέ μοι κυκεῶ χρυσέῳ δέπα', ὄφρα πίοιμι.
 Ἐν δέ τε φάρμακον ἦκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, ἔδ' ἐμ' ἐθέλξεν,
 ῥάβδῳ πιπληγυῖα, ἔπος τ' ἔφαλ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 320 Ἔρχο νῦν συφεόνδε, μετ' ἄλλων λέξο ἑταίρων.
 Ὡς φάτ'· ἐγὼ δ' ἄορ ὅζυ ἐρυσσάμενος ὦπα μὴρῶ,
 Κίρκη ἐπήϊξα, ὥστε κτάμεναι μνηστῶν.
 Ἦ δὲ μέγα ἰάχυσσα ὑπέδραμε, καὶ λάβε γένων,
 Καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 325 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆς;
 Θαῦμά μ' ἔχῃ, ὥς ἔτι πῶν ταῖδε φάρμακ' ἐθέλχθης.
 Οὐδὲ γὰρ ἔδ' ἐτις ἄλλος ἀνὴρ ταῖδε φάρμακ' ἀνέτλη,
 Ὃς κε πῆν, καὶ πρῶτον ἀμείψῃ ἔρκος ὀδόντων·
 Σοὶ δέ τις ἐν γῆθεσσιν ἀκλήλητος νόος ἐστίν.
 330 Ἦ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πολύτροπος, ὃν τέ μοι αἰεὶ
 Φάσκεν ἐλεύσεσθαι χρυσόρραπις Ἀργεϊφόντης,
 Ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ;
 Ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῶ μὲν ἄορ θείο, νῶϊ δ' ἐπύττα
 Εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιθήσομεν, ὄφρα μιγέντε
 335 Εὐνῇ καὶ φιλότῃ, πεποιθόμεν ἀλλήλοισιν.
 Ὡς ἔφαλ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμφόμοιμος προσέειπον·
 ὦ Κίρκη, πῶς γὰρ με κέλη σοι ἥπιον εἶναι;

Et invitabat : at ego sequebar, dolens corde.
 Collocavit autem me introductum in throno argenteis-clavis-distincto, Pulchro, fabrefacto; scabellum verò sub pedibus erat :
 Apparavit autem mihi potionem-miscellaneam aureo poculo, ut biberem; Immisitque medicamen, mala meditant in animo.
 At postquam dederatque et ebiberam, neque me incantavit, Virgulâ ubi-percussisset, verbumque fecit, dixitque ;
 " Abi nunc in haram, cum cæteris cuba sociis.
 Sic dixit : ego verò, gladio acuto stric- to à femore,
 In Circeen irrui, quasi interficere cu- piens :
 Illa verò vehementer exclamans sub- tercurrit etprehendit genua,
 Et me lugens verbis alatis allocuta est ;
 " Quis ? undè es hominum ? ubi tibi urbs atque parentes ?
 " Stupor me tenet, quod cum-biberis hæc medicamina non incantatus sis.
 " Minimè enim quisquam alius vir hæc medicamina sustinuit,
 " Quicumque hauserit, et primùm transmissit septum dentium :
 " Tibi verò quædam in pectoribus indomabilis mens est.
 " Profectò tu Ulysses es versutus, quem etiam mihi semper
 " Prædicabat venturum aureo-caduceo Mercurius,
 " E Trojâ reversum celeri cum na- ve nigrâ ?
 " Sed age nunc in vaginam gladium pone : nos verò deinde
 " Lectum nostrum conscendamus, ut commixti
 " Cubili et amore, confidamus nobis- invicem.
 Sic dixit : at ego ipsam respondens al- locutus sum ;
 " O Circe, quo autem pacto me ju- bes tibi mitem esse ?

Ver. 316. Τεῦξε.] *Al.* Τεῦχε.
 Ibid. — κυκεῶ.] Vide suprâ ad ver. 290.
 Ibid. — δέπα', ὄφρα.] Ita *Barnesius*. *Al.* δέπαϊ, δέπαυ et δέπα.
 Ver. 317. Ἐν δέ τε φάρμακον ἦκε.] Vide suprâ ad ver. 234.
 Ver. 318. Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν.] ————— ad insidiosâ vocatus
 Pocula, conantem virgâ mulcere capillos
 Reppulit, et stricte pavidam deterruit ense.
 Ovid. *Metam. Lib. XIV, ver. 294*
 Ver. 319. — πιπληγυῖα.] Vide ad *Il. β', 314* et γ', 31.
 Ver. 320. — λέξο.] Ita MS à *Tho. Bentleio*

collatus. Rectè, ut opinor : Ita enim ipse Poëta, *Iliad. ω, 650* ;
 " Ἐξω μὲν δὴ λέξο, γέρον —————.
 Vulgati malè hîc legunt λέξον, quæ vox non " Cu- ba," sed, " Cubare fac," significat ; (Vide ad *Il. ω, 635* ;) Id quod hîc loco minimè con- gruit. Cæterum *Eustatbius* et in contextu et in commentario legit λέξαι, quo modo et in Editione *Florentinâ* scriptum testatur *Barnesius* ; itaque om- ninò legendum ipse contendit : sed nullâ allatâ ra- tione. Neque usquam alibi apud *Homerum* occur- rit ista vox. Porro in *Scholiis Barnesius* λέξο edi- dit. Vide et ad *Il. β', 515*.
 Ver. 337. — πῶς γὰρ με κέλη.] Ὅρα ὅς ἐστι
 ἐνταῦθα

- "Η μοι σὺς μὲν ἔθηκας ἐνὶ μεγάροισιν ἑταίρης·
 Αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα, δολοφρονέουσα κελεύεις
 340 Ἐς θάλαμόν τ' ἵεναι, καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
 Ὅφρα με γυμνωθέντα, κακὸν καὶ ἀνήνορα θείης;
 Οὐδ' ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι τῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
 Εἰ μὴ μοι τλαίης γε, θεᾶ, μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι,
 Μῆτι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
 345 Ὡς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀπώμυνεν, ὥς ἐκέλευον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσέν τε τελεύτησέν τε τ' ὄρκον,
 Καὶ τότε γὰρ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.
 Ἀμφίπολοι δ' ἄρα κεδναὶ ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
 Τέσσαρες, αἱ οἱ δῶμα κάτα δρήττειραι ἔασιν.
 350 Γίνοιτο δ' ἄρα ταί γ' ἐκ τε κρῖνέων, ὥπ' ἑλσέων,
 Ἐκ δ' ἱερῶν ποταμῶν, οἷτ' εἰς ἅλαδ' ἐπ' ὀρέεσσιν.
 Τῶν ἡ μὲν ἔβαλε θρόνοις ἐνὶ ῥήγεα καλὰ,
 Πορφύρεα καθύπερθε, ὑπένερθε δὲ λίθ' ὑπέβαλλεν.
 Ἡ δ' ἐτέρη προπάροιθε θρόνων ἐτίτανε τραπέζας
 355 Ἀργυρέας, ἐπὶ δὲ σφί τίθη χρύσεια κῆρυκα.
 Ἡ δὲ τρίτη κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα.
 Ἡδὺν ἐν δ' ἐγυρέω, νέμε δὲ χρύσεια κύπελλα.
 Ἡ δὲ τετάρτη ὕδωρ ἐφόρει, καὶ πῦρ ἀνέκαιε
 Πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ· ἰαίνετο δ' ὕδωρ.
 360 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζέσσειν ὕδωρ ἐνὶ ἥνοπι χαλκῷ,
 Ἐς ῥ' ἀσάμινθον ἔσασα, λό' ἐκ τρίποδος μεγάλῳ,
 Θυμῆρες κερύσασα χεῖ' κρατὸς τε καὶ ὤμων,

" Quæ mihi fues quidem fecisti in
 ædibus socios;
 " Ipsum verò hîc detinens dolos-me-
 ditans jubes
 " In thalamumque ire, et tuum
 conscendere lectum,
 " Ut me nudatum, vilem et ener-
 vem reddas?
 " Non ego voluerim tuum conscen-
 dere lectum,
 " Nisi mihi sustinueris, dea, mag-
 num juramentum jurare,
 " Nullum mihi damnum malum
 machinaturam-se aliud.
 Sic dixi: illa verò continuo abjura-
 bat, ut jubebam.
 At postquam jurâisset perfecissetque
 jusjurandum,
 Tum verò ego Circes conscendi per-
 pulchrum lectum.
 Ancillæ autem honestæ in ædibus
 ministrabant
 Quatuor, quæ ei domi famulæ
 sunt.
 Natæ verò hæ utique sunt ex fontibus
 et à sylvis,
 Et ex sacris fluminibus, quæ in mare
 profluunt.
 Harum una quidem injiciebat thronis
 stragula pulchra,
 Purpurea superne, inferne autem lin-
 tea subjiciebat:
 Altera verò ante thronos extendebat
 mensas
 Argenteas, eisque imponebat aurea
 canistra:
 Tertia autem cratere suave vinum
 miscebat
 Dulce in argenteo, distribuebatque
 aurea pocula:
 Quarta verò aquam ferebat, et suc-
 cendebat ignem
 Multum sub tripode magno; calefie-
 bat autem aqua.
 Cæterum postquam calefacta-esset
 aqua in splendido ahenò,
 In balneum me inductum lavabat ex
 tripode magno,
 Suaviter fusâ aquâ per caputque et
 humeros,

ἐνταῦθα καμνότερον ἀπὸ τῆς ῥ', συνδύσμενος ἤρξατο ἔ-
 μ' τέσσαρας εἰχῆς ἢ δόξασιν, ἐν τῇ " Οὐδ' ἂν ἔγωγ' ἐ-
 θέλοιμι." [ver. 342.] Eustath. Barnesius le-
 gendum conjicit, πῶς κ' ἄρ' μοι. Vide suprâ ad
 ver. 174, et 190.

Ibid. — κέλεσσι σοί.] Apud Eustathium in com-
 mentario, κέλεσσι σοί.

Ver. 341. — κακὸν καὶ ἀνήνορα.] Vide suprâ ad
 ver. 301.

Ver. 345. — ἀπώμυνεν.] Vide suprâ ad β',
 377.

Ver. 346. — ῥ'.] Ut jam dictum est —.

Ver. 348. — κεδναὶ ἐνὶ μεγάροισιν.] MS à
 Tho. Bentleio collatus habet τίως μὲν ἐνὶ μεγάροισιν.
 Uti legisse videtur et Eustathius.

Ver. 350. Γίνοιται.] AL. Γαίνονται, et Γίγνεται.

Ver. 352. — ῥήγεα.] Τὰ ῥήγεα πολυτελέστερα
 ἢ τὰ λίθα. Ταῦτα μὲν ῥ' ὑποβάλλονται, εἰς τὴν ὑπὲρ
 τῶν δὲ ῥήγεα — ἰφίπλωται. Eustath. Vi-
 de ad II. α', 644.

Ver. 355. — κῆρυκα.] AL. κύπελλα. Ex versu,
 ut videtur, 357.

Ver. 360. — ἐνὶ ἥνοπι χαλκῷ.] Διαλεγῶν, ἐν ᾧ
 εἰσιν ἰδίῳ αὐτόν. Schol. Ἐπίθεται χαλκῷ ἰφιλοτέχνητος.
 τὸ " ἥνοπι χαλκῷ," καὶ " ἥνοπι χαλκῷ," σημαίνει
 τὸ μὴ ἴσωντα τὴν ὕδατος ὄρεον, ἀλλὰ τὴν προσέσταν εὐλκρότε-
 να. Porphyry. Quæst. Homeric. 9.

Ver. 362. — κερύσασα.] Vide ad II. α', 67.

Ibid. — κατὰ κρατὸς τε καὶ ὤμων.] Καὶ ῥ' οἶον
 ἀφίλειαν.

- "Οφρα μοι ἐκ χράματον θυμοφθόρον εἴλετο γυίων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ λῆσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
 365 Ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν, ἥδ' ἐ χιτῶνα.
 Εἶσε δέ μ' εἰσαγαγῆσα ἐπὶ θρόνῳ δ' ἐγυροῖα,
 Καλῆ, δαιδαλέῃ· ὑπὸ δὲ θρήνῳ ποσὶν ἦεν.
 Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 Καλῆ, χρυσεῖῃ, ὑπὲρ δ' ἐγυροῖο λέβητ',
 370 Νίψααζ· ὅθ' αὖ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τραπέζαν.
 Σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
 Εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαρίζομένη παρεόντων.
 Ἐσθιέμεναι δ' ἐκέλευεν ἐμῷ δ' ἐχ' ἦνδαν θυμῷ.
 Ἀλλ' ἤμιν ἄλλοφρονέων, κακὰ δ' ὅσσοτο θυμός.
 375 Κίρκη δ' ὥς ἐνόησεν ἐμ' ἤμενον, ἐδ' ἐπὶ σίτῳ
 Χεῖρας ἰάλλοντα, συγερὸν δέ με πένθ' ἔχοντα,
 Ἀγχι παρισταμένη ἔπεια πλεόνεοντα προσήδα·
 Τίφθ' ἔτως, Ὀδυσσεῦ, καὶ ἄρ' ἔζεαι ἴσος ἀναύδῳ,
 Θυμὸν ἔδων; βρώμεν δ' ἐχ' ἄπλεαι, ἐδ' ἐ ποτῆτος;
 380 Ἦ τινά περ δόλον ἄλλον οἶεαι, ἐδ' ἐτι σε χρὴ
 Δειδόμεν' ἦδ' ἄρ' τοι ἀπώμοσα καρτερὸν ὄρκον.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμείβομενος προσέειπον·
 ὦ Κίρκη, τίς γὰρ κεν ἀνὴρ, ὅς ἐναΐσιμ' εἴη,

Donec mihi defatigationem animum-
 rodentem exemisset membris.
 At postquam lavasset et unxisset pin-
 gui oleo,
 Lænamque mihi pulchram induisset,
 atque tunicam;
 Collocavit me deinde introductum in
 throno argenteis-clavis-distincto,
 Pulchro, fabrefacto; scabellum verò
 sub pedibus erat.
 Aquam autem ancilla gutturnio in-
 fundebat ferens,
 Pulchro, aureo, super argenteo le-
 bete,
 Ad-lavandum; juxta verò politam
 extendit mensam.
 Victum autem veneranda proma ap-
 posuit ferens,
 Ferculis multis apposis, largiens de
 presentibus.
 Edere verò jubeat: meo autem non
 placebat animo;
 Sed sedebam alia-cogitans, mala au-
 tem imaginabatur animus.
 Circe verò ut animadvertit me seden-
 tem, neque ad cibum
 Manus porrigentem, gravem autem
 me dolorem habentem,
 Propè astans verba alata dixit;
 " Quid sic, Ulysses, sedes similis
 muto,
 " Animum rodens? cibum autem
 non attingis, neque potum?
 " Certè aliquem dolum alium sus-
 picaris: neque te oportet
 " Timere; jam enim tibi è-contrà-
 juravi firmum juramentum.
 Sic dixit: at ego ipsam respondens al-
 locutus sum;
 " O Circe, quis enī vir, qui æquus
 fuerit,

ὡφίλιναι ἔχει τὰ λυτὰ, ἀλλ' ἐν τούτῳ μάλιστα δηλοῖ
 " Θυμὸν ἐκείνου κατὰ κράτος τὴν ἐμὴν." Φα-
 νερὸν ἐστὶν ὅτι οὐκ ἔστιν ἔχοντα τὴν ἀρχὴν τὰ νῦν, εἰκότως
 ἐπ' αὐτῶν καὶ τὸν ἴαον τὴν κόπην λαμβάνει· αὐτὴ δὲ ἐστὶν
 ἡ ἀλλ' ἐν τῷ θυμῷ καὶ ἐν τῷ σώματι· ἐκείνουσι δὲ οἱ
 κόποι. Dionys. Halicarn. περὶ τῶν Ὀμήρου ποιητικῶν,
 § 23.

Ver. 368. Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος.] Vide suprā ad
 8, 52. Cæterum cum Poëta cibi appositionem
 antea [ver. 354, &c.] descripserit, verum hunc
 et quatuor sequentes delendos existimat D^{ns} Dacier,
 utpote hoc in loco importunos; eisdemque in
 commentario omittit Eustathius. Quinimò verifi-
 mile est eos ex Odys. 6, 172 huc irrepsisse.

Ver. 370. Νίψααζ.] Deest hic versus in MS à
 Tho. Bentleio collat.

Ver. 373. — ἐμῷ δ' ἐχ' ἦνδαν θυμῷ.] Vide
 ad Il. 2, 24.

Ver. 374. — ἄλλοφρονέων.] Al. ἄλλα φρονέων.
 notante Eustathio.

Ver. 376. — συγερὸν.] Al. κράτερον.
 Ver. 378. Τίφθ' ἔτως, — ἴσος ἀναύδῳ, Θυμὸν ἔδων.]

Ὡς τί δ' ἂν ποτε κατιδίαις ἑαυτὸν, καὶ ἡ τὰ εἰς βρῶν·
 προκαίματα; Eustath.

— τίς γὰρ κεν ἀνὴρ, ὅς ἐναΐσιμ' εἴη,
 Σὺν ἔδῃ κατὰ τὴν, μεμνημένῳ ὅδ' ἐτι σίτῳ ἔσ·
 Iliad. 6, 128.

Ὅν θυμὸν κατὰ τὴν — 5, 202.
 Nè te tantus edat tacitam dolor —

Æn. XII, 801.

Ver. 380. — ἐδ' ἐτι.] Apud Eustathium ὅδ' ἐτι.

Ver. 383. ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ἔσ·.] Πρὸς τὴν
 ἑνοκράτην πρὸς Ἀντίπατρον περὶ αἰχμημάτων Ἀθηναί-
 ων κατὰ τὸν Λαμιακὸν πόλεμον, καὶ κληθεὶς ἐπὶ δειπνῶν,
 πρὸς αὐτὸν προσήγγιστο ταυτί·

" ὦ Κίρκη, τίς γὰρ κεν ἀνὴρ, ὅς ἐναΐσιμ' εἴη,

" Πρὶν τλαίῃ πάσασθαι ἰδέναι ἡδὲ ποτῆτ' ὅ,

" Πρὶν λύσασθαι ἑτάρας, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι;"

Καὶ τὸ, ἀποδείξαι τὴν εὐσυχίαν, ὡς ἀνὴρ. Di-
 og. Laërt. Lib. IV, in Xenocrate.

Ibid. — τίς γὰρ κεν ἀνὴρ.] " Ne me dolore af-

" fectum esse, neque comedere posse, mireris; Quis

" ENIM ἔσ·." Vide et suprā ad ver. 190.

Ver.

- Πρὶν τλαίη πάσσαλ' ἐδῆτύος, ἠδὲ ποτῆτος,
 385 Πρὶν λύσσαδ' ἐταίρης καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι;
 Ἄλλ' εἰ δὴ πρὸ φρασσα πιεῖν, φαγέμεν τε κελεύεις,
 Λῦσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρίηρας ἐταίρας.
 Ὡς ἐφάμην· Κίρκη δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 ῥάβδον ἔχουσ' ἐν χερσὶν, θυράς δ' ἀνέωγε συφεῖς,
 390 Ἐκ δ' ἔλασεν σιάλοισιν ἐοικότας ἐννέωροισιν.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἔτρησαν ἐναντίοι· ἡ δὲ δι' αὐτῶν
 Ἐρχομένη προσάλειφεν ἐκαστῷ φάρμακον ἄλλο.
 Τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, ἃς πρὶν ἔφυσσε
 Φάρμακον ἐλόμμενον, τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη·
 395 Ἄνδρες δ' αἰψ' ἐγένοντο νεώτεροι, ἢ πάρος ἦσαν,
 Καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μείζονες εἰσορᾶσθαι.
 Ἔγνωσαν δὲ με κείνοι, ἔφυν τ' ἐν χερσὶν ἕκαστος.
 Πᾶσιν δ' ἱμερόεις ὑπέδυν γόῳ, ἀμφὶ δὲ δῶμα
 Σμερδαλέον κονάβιζε· θεὰ δ' ἐλέαιρε καὶ αὐτή.
 400 Ἡ δὲ μεν ἄγχι τᾶσα προσήδα διὰ θεάων·
 Διογενὲς Λαερτιάδην, πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Ἔρχεο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτον ἐρύσατε ἡπειρόνδε,
 Κτήματα δ' ἐν σπήεσσι πελάσασθε, ὅπλα τε πάντα.
 405 Αὐτὸς δ' αἰψ' ἵεναι, καὶ ἄγειν ἐρίηρας ἐταίρας.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγ' ἐπεπείθειτο θυμὸς ἀγῆνωρ.

" Prius sustinuerit gustare cibum atque potum,
 " Quam redemerit socios et oculis viderit?
 " Sed si revera ex-animo bibere, edereque jubes,
 " Libera; ut oculis videam dilectos socios.
 Sic dixi: Circe autem ex aedibus ivit,
 Virgam tenens in manu; foresque aperuit haræ,
 Exegitque porcis similes novennibus.
 Illi quidem deinde stabant ex-adverso: illa vero per eos
 Obiens adungebat unicuique medicamen aliud.
 Eorum autem è membris quidem pili defluebant, quos antè produxerat Medicamen perniciosum, quod ipsis dederat veneranda Circe.
 Viri autem statim facti-sunt juniores, quam antea fuerant,
 Et multò pulchriores et majores aspectu.
 Agnoverunt verò me illi, hæseruntque in manibus unusquisque.
 Omnibus autem dulcis subortus est luctus; circumque domus
 Horrendum resonabat; dea verò miserabatur et ipsa.
 Propè autem me stans allocuta est nobilissima dearum;
 " Generose Laërtiade, solers Ulysses,
 " Vade nunc ad navem celerem et littus maris:
 " Navem quidem omnium-primùm subducite ad littus;
 " Possessiones verò in speluncis depone, armaque omnia:
 " Ipse autem statim revertere, et adduc dilectos socios.
 Sic dixit: at mihi persuasus est animus generosus:

Ver. 384. — πάσσαλ'] Apud Diogenem Laërtium, loco suprâ citato, πάσσαλ'. Minus rectè: Primam enim corripit. Vide suprâ ad γ', 9; et ε', 93: item ad ε', 491; et ε', 296.

Ver. 385, 387. — λύσσαδ' — Λῦσον.] Vide suprâ ad ver. 284. Minus rectè Eustathius; Τὸ Λῦσον, προσεχῶς παθητικῶς προσηγορία ἐν τῇ " Πρὶν λύσσαδ' ἐταίρας."

Ver. 388. Ὡς ἐφάμην.] Al. Ὡς ἄρ' ἔφην.

Ver. 390. — σιάλοισιν ἐοικότας ἐννέωροισιν.] Pronuntiabatur ἐννέωροισιν.

Ver. 392. — προσάλειφεν ἐκαστῷ φάρμακον ἄλλο.] Spargimur innocuæ succis melioribus herbæ.

Ovid. Metam. Lib. XIV, ver. 299.

Ver. 393. Τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον.] Erigimur; setæque cadunt, bifidæque relinquit Rima pedes. Redeunt humeri: subiecta lacertis Brachia sunt. Flentem flentes amplectimur illum

Hæremusque ducis collo —. Ov. ibid. ver. 303: Setosa duris exuere pellibus Laboriosi remiges Ulixæi Volente Circe membra: tunc mens et sonus Relatus, atque notus in vultus honor.

Horat. Epod. XVII, 15.

Ibid. — ἔφυσσε:] Al. ἔφυσσε. Quæ fortè et verior Lectio. Nam Φύσσει primam producit, Il. α', 235; " Φύσσει, ἐπειδὴ πρῶτα —." Nifi ibi legendum sit, " Φύσσει ἐπειδὴ ἔσσε."

Ver. 395. — αἰψ' ἐγένοντο.] Barnesius legendum conjicit αἰψ' ἐγένοντο. Sed, ut opinor, minus rectè.

Ver. 399. Σμερδαλέον κονάβιζε.] Vide ad Il. δ', 455. Al. Σμερδαλέον κονάβιζε.

Ver. 405. — αἰψ' ἵεναι.] Barnesius edidit αἰψ' ἵεναι. Nec malè, hoc quidem in loco, si in ullo Codice ita scriptum repperisset.

- Βῆν δ' ἵεναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ ῥῖνα θαλάσσης.
 Εὐρον ἔπειτ' ἐπὶ νῆϊ θοῇ ἐρίπρας ἐταίρους
 Οἰκτρ' ὀλοφυρομένους, θαλερὸν χυτ' δάκρυ χέοντας.
 410 Ὡς δ' ὅταν ἄγραυλοι πόρτιες θεῖ βῆς ἀγλαίας
 Ἐλθύσας ἐς κόπρον, ἐπὶν βοτάνης κορέσων,
 Πᾶσαι ἅμα σκαίρουν ἐναντία· ὁδὲτι σηκοὶ
 Ἰχθυοί, ἀλλ' ἀδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσι
 Μητέρας ὥς ἐμὲ κείνοις ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
 415 Δακρυόεντες ἔχυντο· δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς
 Ὡς ἔμην, ὥς εἰ πατρίδ' ἰκοίαιτο καὶ πόλιν αὐτῶν
 Τρηχέης Ἰθάκης, ἵνα τ' ἐτράφεν, ἧδ' ἐγένοντο
 Καί μ' ὀλοφυρόμενοι ἔπια πλερόντα προσηύδων
 Σοὶ μὲν νοστήσαντι, διοτρεφέες, ὥς ἐχάρημεν,
 420 Ὡς εἴτ' εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν
 Ἀλλ' ἄγε, τῶν ἄλλων ἐταίρων καταλέξον ὄλεθρον.
 Ὡς ἔφην αὐτὰρ ἐγὼ προσέφη μαλακοῖς ἐπέεσσιν·
 Νῆα μὲν αἶε καμπῶτον ἐρύσσομεν ἠπειρόνδε,
 Κτήματά τ' ἐν σπήσσι πελάσσομεν, ὅπλα τε πάντα.
 425 Αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθε ἐμοὶ ἅμα πάντες ἔπειτα,
 Ὅφρα ἴδῃς ἐτάρας ἱεροῖς ἐν δόμασι Κίρκης,
 Πίνοντας καὶ ἔδοντας ἐπηετανὸν γὰρ ἔχουσιν.
 Ὡς ἐφάμην· οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσιν ἔπειτα
 Εὐρύλοχόν δέ μοι οἷος ἐρύκανε πάντας ἐταίρους,
 430 Καὶ σφας φωνήσας, ἔπια πλερόντα προσηύδα·

Ver. 408. — ἐπὶ νῆϊ.] *Al.* ἐν νῆϊ.

Ver. 409. — κατὰ δάκρυ χέοντας.] *Al.* κατὰ
δακρυόεντας.

Ver. 410. Ὡς δ' ὅταν ἄγραυλοι πόρτιες.] *Ita* Vul-
gati. *Barnesius* autem ex Exemplaribus nonnullis
edidit πόρτιες. Quæ vox (uti ipse annotat) occurrit
apud *Euripidē*, *Bacchæ*, ver. 736:

Καὶ τῶ μὲν αὖ προσίδει εὐθελὸς πόρτις.

Ceterum *Henricus Stephanus* πόρτις hîc legit: et in
annotationibus, "Fortasse" inquit "ita excusari
"potest πόρτις, ut *Λέγυσις*, secundâ brevi." Sed
hoc, ut opinor, fieri vix potest, nisi sequentibus
duobus consonantibus à quibus syllaba inchoari pos-
sit. Vide ad *Il.* β', 537. Verisimilius videtur,
si πόρτις vera sit lectio, pronuntiatum fuisse πόρτις
vel πόρτις.

Ver. 412. — σκαίρουν ἐναντία.]

pinguésque in gramine læto

Inter se adversis luctantur cornibus hædæ.

Virgil. Georgic. II, 525.

Ibid. — σκαίρουν.] *Al.* σκαίρουν.

Ver. 413. — ἀμφιδίνων.] *Barnesius* edidit
ἀμφὶ δίνων.

Ver. 416. — αἰτῶν.] *Barnesius* edidit αἰτῶν.

Ver. 417 et 463. Τρηχίης Ἰθάκης.] Vide suprâ
ad 4, 27: item ad *Il.* β', 633.

Ibid. — ἐτράφην.] *Ita Barnesius. Al.* ἐτράφην,
et αἰτράφην.

Ver. 429. — ἐρύκανε.] *Barnesius* legendum
conjicit ἐρύκανε. Quæ vox Homero usitatione.

Perrexî autem ire ad navem celerem
et littus maris.

Inveni deinde apud navem celerem
dilectos socios,

Miserabiliter lugentes, uberes lachry-
mas profundentes.

Ut verò cum villaticæ vitulæ circum
vaccas armentales

Profectas ad mandram, postquam
herbâ se-saturaverint,

Omnes simul vitulantur adversæ; ne-
que amplius stabula

Detinent, sed crebrò mugientes cir-
cum-currunt

Matres: sic circum me illi, postquam
viderunt oculis,

Lachrymabundi fusi sunt; visûsque
est etiam ipsorum animus

Ita esse, ac si in patriam venissent et
urbem suam

Asperæ Ithacæ, ubi et nutriti, atque
nati sunt:

Et me lugentes verbis alatis allocuti
sunt;

"Tibi quidem reverso, Jovis alum-
ne, sic gratulamur,

"Ac si in Ithacam venissemus pa-
triam terram:

"Sed age, cæterorum sociorum nar-
ra interitum.

Sic dixerunt: ast ego allocutus sum
blandis verbis;

"Navem quidem omnium-primùm
subducamus in littus,

"Possessionesque in speluncis depo-
namus, armâque omnia:

"Vos autem properate me unâ om-
nes sequi;

"Ut videatis socios sacris in ædibus
Circæ,

"Bibentes et comedentes: affatim
enim habent.

Sic dixi: illi autem celeritèr meis ver-
bis paruerunt:

Eurylochus verò solus mihi detinebat
omnes socios,

Et ipsos allocutus verba alata dixit;

- Ἄ δειλοί, πόσ' ἴμεν; τί κακῶν ἰμεῖρετε τῶτων,
 Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμηναι; ἢ κεν ἅπαντας
 Ἡ σῦς, ἢ ἐ λύκῃς ποιήσῃ, ἢ ἐ λέοντας.
 Οἱ κέν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμην καὶ ἀνάγκη.
 435 Ὡς περ Κύκλωψ ἔρξ', ὅτε οἱ μέσσαυλον ἴκοντο
 Ἡμέτεροι ἔταροι, σὺν δ' ὁ θρασὺς εἶπεί· Ὀδυσσεύς·
 Τῶν γὰρ καὶ κείνοι ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔγωγε μετὰ φρεσὶ μερμήριζα,
 Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος ὦδ' ἀμυγῶ,
 440 τῶ οἱ δ' ἀποτμήξας κεφαλὴν ἠδ' ἄσδε πελάσσαι,
 Καὶ πῶ πρὸς ἐόντι μάλα χερσὶν ἄλλ' αὖ μ' ἑταῖροι
 Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλ'·
 Διογενὲς, τῶντον μὲν ἔασομεν, εἰ σὺ κελεύεις,
 Αὐτὰρ παρὰ νηὶ τε μένειν, καὶ νῆα ἔρυαζ.
 445 Ἡμῖν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὰ πρὸς δώματα Κίρκης.
 Ὡς φάμενοι, ὦδ' ἀμυγῶν ἀνήϊον ἠδ' ἐθαλάσσης.
 Οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχος κοίλῃ ὦδ' ἀμυγῶν λέλκτο,
 Ἄλλ' ἔπει· ἔδδισεν γὰρ ἐμὴν ἐκπαγλὸν ἐνὶ πῆν.
 Τόφρα δὲ τῆς ἄλλης ἐτάρης ἐν δώμασι Κίρκῃ
 450 Ἐνδυκῶς λῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ·
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας ἕλας βάλεν, ἠδ' ἐχιτῶνας·
 Δαιτυμόνους δ' ἄρα πάντα ἐφύρομεν ἐν μεγάροισιν.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον, φράσσαντό τε πάντα,
 Κλαῖον ὀδυρόμενοι, ὦδ' ἀμυγῶν ἔσχετο δῶμα.

Ver. 433. — ἢ ἐ λύκῃς.] Eustathius in commen-
 tario citat, ἢ ἐ λύκῃς.

Ver. 435. Ὡς περ Κύκλωψ ἔρξ'.] Τὸ ὅ, ὡς Κύκλωψ
 ἐποίησεν, ἀδανότης ἐστίν. Οὐ γὰρ δὴ πρὸς τὴν Κύκλωψ
 μετέβαινεν τὴν περὶ τὸ Ὀδυσσεύα ἐπὶ φυλακῇ τῇ κατ' αὐ-
 τὸν σπηλαίῳ, ἀλλ' ἰδομένης καὶ ἀπώλεσε, κατὰ τὸ
 "τῶν ἀτασθαλίῃς ὄλοντο." [ver. 437.] Μίμησις
 δὲ πάντως ἢ θύς τετραγμῶν, τὸ ἀδανότης πλάσαι
 λαλῶντα τὸ Εὐρύλοχον. Eustath. Verum eò (ut
 opinor) hic præcipue respicit Eurylochus, quod
 Ulyssis consiliis obsecuti mala apud Cyclopem passi
 sint. Τῶν γὰρ καὶ κείνοι ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο." ver.
 437. Vide supra ad i, 228.

Ver. 439. Σπασσάμενος.] Al. Σπασσάμενος. Quod
 primam corripit.

Ver. 440. — ἀποτμήξας.] Al. ἀποπλήξας.

Ver. 447. — λέλκτο.] Si λέλκτο dixisset,
 jam non constitisset Temporum ratio. Vide ad
 Il. α, 37; et δ, 492.

Ver. 449. Τόφρα δὲ.] Al. Τοφράδῃ.

Ver. 450. — ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ.] Ita Barnesius.
 Al. ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ. Quod et ferri posset. Vide
 ad Il. α, 51.

Ibid. — λίπ' ἐλαίῳ.]

pinguis olivi.

Virgil. Eclog. V, 68.

Ver. 451. — ἕλας.] Deinceps —

Ibid. — ἕλας.] Al. καλὰς.

Ver. 452. — ἕλας.] Al. ἕ.

Ibid. — πάντα.] Al. τῶνδε, et τῶνγε.

Ver. 454. — ἔσχετο.] MS à Tho. Bentleio
 collatus, ἔσχετο. Vide supra ad ver. 10.

" Ah miseri, quod imus? quid ma-
 la appetit ista,

" Circes ad ædes ut descendatis?
 quæ omnes

" Aut fues, aut lupos reddat, aut
 leones;

" Qui ei magnam domum custodia-
 mus etiam necessitate.

" Sicut Cyclops fecit, quando ei ad
 caulam venerunt

" Nostri socii, unaque hic audax co-
 mitatus est Ulysses:

" Hujus enim etiam illi vecordiâ
 perierunt.

Sic dixit: at ego in mente cogi-
 tavi,

Stricto gladio longo, crasso à femo-
 re,

Illo ei abscissum caput ad solum deji-
 cere,

Etiam si consanguinitate mihi proxi-
 mo; sed me socii

Mollibus verbis retinebant aliundè
 alius;

" Jovis-alumne, hunc quidem sine-
 mus, si tu jubes,

" Hic apud navem manere, et na-
 vem custodire:

" Nobis autem dux-est sacra
 ad domum Circes.

Sic locuti, à nave ascendebant atque
 mari.

Neque quidem Eurylochus cavam a-
 pud navem relictus est,

Sed sequebatur; veritus-est enim
 meas atroces minas.

Interea verò cæteros socios in ædibus
 Circe

Studiosè lavitque, et unxit pingui
 oleo;

Circumque deinde lævas pulchras in-
 duit atque tunicas:

Epulantes autem omnes invenimus in
 ædibus.

Hi verò postquam invicem conspex-
 erunt, reputaruntque omnia,

Flebant lugentes; circum autem ge-
 miscebat domus.

- 455 Ἡ δὲ μευ ἄγχι γᾶσα προσήδα δῖα θεῶν
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Μηκέτι νῦν θαλερὸν γόον ὀρυγέ· οἶδα καὶ αὐτὴ
 Ἥμιν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθετ' ἄλγεα ἰχθυόεντι,
 Ἡδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσιν.
 460 Ἄλλ' ἄγετ', ἐοδίετε βρώμην, καὶ πίνετε οἶνον,
 Εἰσὶκεν αὖτις θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβετε,
 Οἷον ὅτε πρῶτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
 Τρηχεῖς Ἰθάκης· νῦν δ' ἀσχελέες καὶ ἄθυμοι,
 Αἰὲν ἄλλης χαλεπῆς μεμνημένοι· ἔδῃ ποθ' ὑμῖν
 465 Θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπεὶ μάλα πολλὰ πέποδεν.
 Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγένηρος.
 Ἔνθα μὲν ἥματα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
 ἤμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην, ᾧ δ' ἔτραπον ὦραι,
 470 Μηδ' ὦν φθινότων, ᾧ δ' ἥματα μακρὰ τελέεσθαι,
 Καὶ τότε μ' ἐκκαλέσαντες ἔφην ἐρίηρες ἐταῖροι·
 Δαιμόνι, ἦδη νῦν μιμήσκειο πατρίδος αἴης,
 Εἴ τοι θέσφατόν ἐστι σαθῆναι, καὶ ἰκέσθαι
 Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 475 Ὡς ἔφην· αὐτὰρ ἔμοιγ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγένηρος.
 Ὡς τότε μὲν ᾤσταν ἡμᾶς ἐς ἥλιον καταδύντα
 ἤμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·

At prope me stans allocuta est nobilissima dearum;

"Generose Laertiade, solers Ulysses,

"Nè amplius nunc uberem luctum excitetis: novi etiam ipsa

"Et quot in ponto passi-estis dolores pisces,

"Et quot hostiles viri damna-intulerunt in terrâ.

"Sed agite, comedite cibum, et bibite vinum,

"Donec rursus animum intra præcordia receperitis;

"Qualem habuistis, quandò primum relinquebatis patriam terram

"Asperæ Ithacæ: nunc verò imbecilles et abjecti estis,

"Semper erroris duri recordati; neque unquam vobis

"Animus in lætitiâ est, quippè valde multa passi-estis.

Sic dixit: nobis autem continuò persuasus est animus generosus.

Illic quidem diebus omnibus integrum in annum

Sedebamus, epulantes carnes copiosas, et vinum dulce:

Sed quandò jam annus erat, et circumverterant horæ,

Mensibus exeuntibus, diesque longi circumacti sunt;

Utique tunc me evocato dixerunt dilecti socii;

"Infelix, jam nunc memor-esto patriæ terræ,

"Si tibi fatale est servari, et pervenire

"Domum in excelsam, et tuam in patriam terram.

Sic dixerunt: at mihi persuasus est animus generosus.

Sic tum quidem toto die ad solis occasum

Sedebamus, epulantes carnes copiosas et vinum dulce:

Ver. 456. Διογενὲς.] Deest hic versus in MS à Tho. Bentleio collat.

Ver. 457. — θαλερὸν.] Al. εὐγενὲς.

Ver. 459. — ἐπὶ χέρσιν.] Al. ἐπὶ χέρσιν.

Ver. 460. — πίνετε.] Apud Eustathium in commentario πίνετε. Vide infra ad π', 143.

Ver. 464. Αἰὲν.] Al. Αἰὲν.

Ver. 465. — πέποδεν.] Scholiastes exponit κίχμηδες. Aristarchus autem, notante Eustathio, scribit πέποδες ὅτι ἐστὶ κίχμηδες. Atqui alibi apud Homerum occurrit vox πέποδες: vox πέποδες nusquam.

Vide Iliad. γ', 99; Odyss. ψ', 53.

Ver. 466. Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο.]

Sic ait; et cuncti diētis paremus ovantes.

Æn. III, 189.

Ver. 467. Ἔνθα μὲν.] Al. Ἔνθα καί.

Ibid. — τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν ἤμεθα.]

Annua nos illic tenuit mora —.

Ovid. Metam. lib. XIV, ver. 308.

Ver. 469. — πάλιν οἱ καιροὶ ἐπὶ τῇ ᾠῇ.] Περὶ τῆς ᾠῆς πάλιν οἱ καιροὶ ἐπὶ τῇ ᾠῇ. Schol. Al. καὶ ἐπὶ τῇ ᾠῇ.

Ver. 470. Μηδ' ὦν φθινότων.] "Hic versus" (inquit Henricus Stephanus) "in nonnullis editionibus non habetur; et, sicut aliquot antea notati, hic quoque ex alio, quopiam hujus poetæ loco (scimus enim sæpè ab eo repeti) irrepsisse videri potest." Deest hic versus etiam in MS à Tho. Bentleio collat.

Ibid. — ἥματα μακρὰ]

sæpè ego longos

Cantando puerum memini me condere Soles.

Virg. Eclog. IX, 51.

Ver. 474. Οἶκον ἐς ὑψόροφον.] Al. Οἶκον ἐκ τῆς ὑψόρου.

Kars.

- Ἦμος δ' ἡέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
Οἱ μὲν κοιμήσαντο χθ' μέγαρα σκίοεντα.
480 Αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβὰς θεκαλλέος εὐνῆς,
Γένων ἑλλιτάνευσσα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
ὦ Κίρκη, τέλεσόν μοι ὑπόχρεον, ἣν περ ὑπέστης,
οἴκαδ' ἐμ' ἐμὲν δὲ μοι ἔσσυ' ἦδη,
485 Ἦδ' ἄλλων ἐτάρων, οἱ μὲν φθινύθουσι φίλον κῆρ,
Ἄμφ' ἐμ' ὀδυρόμενοι, ὅτε πῦρ σύγε νόσφι γένηται.
ὦς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μηκέτι νῦν ἀέκοντες ἐμῶν ἐνὶ μίμνεντε οἴκῳ·
490 Ἄλλ' ἄλλῳ χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι, καὶ ἰκέσθαι
εἰς Αἴδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
Ψυχῇ χρησομένης Θηβαίης Τειρεσίαιο,
Μάντιος ἀλαῶ, τῷ τε φρένες ἐμπεδοί εἰσι·
τῷ καὶ τεθνηῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια,

Quando verò sol occidit, et tenebrae
supervenerunt,
Illi quidem decubuerunt per aedes ob-
scuras.
At ego Circes consensu perpulchro
lecto,
Ad-genua supplex-rogaui; dea verò
meam audivit vocem;
Et ipsam compellans verba alata
dixi;
“O Circe, perfice mihi promissum,
quod scilicet pollicita-es,
“Domum te me missuram; animus
nempe mihi impellitur jam,
“Et cæterorum sociorum, qui mihi
macerant charum cor,
“Circa me lugentes; quodocunque
tu seorsum abis.
Sic dixi: continuo verò respondebat
nobilissima deorum;
“Generose Lærtiade, solers Ulysses,
“Nè amplius nunc inviti meâ ma-
nete in domo:
“Sed aliam oportet primam viam
perficere, et pervenire
“In Plutonis domos, et formidabilis
Proserpinæ,
“Animam consulturos Thebani Ti-
resiae,
“Vatis cæci, cuius utique mens in-
tegra est;
“Cui etiam mortuo mentem præ-
buit Proserpina,

Ver. 481. Γένων ἑλλιτάνευσσα.] Τῶν γενάτων ἀψά-
ρδος παρκαλέσσα. Schol.

Ibid. — ἑλλιτάνευσσα.] Αἱ. ἑλλιτάνευσσα. Vide
suprà ad ver. 264.

Ver. 484. — θυμὸς δέ μοι ἔσσυται ἦδη, Ἦδ' ἄλλων ἐτάρων.] Τὸ ἦ, θυμὸς μοι ἦδ' ἄλλων ἐτάρων,
καὶ νῦν μὲν συντίτταται. Θεραπεύεται δὲ ὡς ἀντίπλω-
σις· οἷον, θυμὸς ἐμὸς καὶ τῶν ἄλλων ἦ, ἐμοὶ καὶ τοῖς ἄλ-
λοις. Eustath. Atqui æquè facillè scribere potuif-
set Homerus “θυμὸς δ' ἐμὸς ἔσσυται,” vel etiam
“Ἦδ' ἄλλοις ἐτάρων,” si ita dictum oportuisset.

Ver. 490. Ἄλλ' ἄλλῳ χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι.]
Antè et Trinacriæ lentandus remus in undâ,
Et falis Ausonii lustrandum navibus æquor,
Inferni lacus —. Æn. III, 384.

Ver. 492. — χρησομένης.] Vide suprà ad 9,
79, 81.

Ibid. — Θηβαίης Τειρεσίαιο.] Αὕτη δὲ (Τειρεσίης
θυγατὴρ) τὴν μαντικὴν τῷ πατρὶ. ἔδεν ἦτορ εἰδυῖα, πο-
λὺ μῶλλον, ἐν τοῖς Δελφοῖς ἀγρίψασα, τὴν τέχνην
ἐπὶ νῆσι. Φύσει δὲ θαυμαστῇ κεχορηγημένη, χρησμένης
ἔργῳ παντοδαπῆς, διαφόρως ταῖς κατασκευαῖς. Παρ
ἧς φασὶ καὶ τὴν ποιητὴν Ὀμήρου ποιεῖν τῶν ἐπὶ σφίτερισι
μῦθων, καὶ μὲν τὴν ἰδίαν ποιῆσαι. Diodor. Sicul.
Hist. lib. IV.

Ver. 493. Μάντιος ἀλαῶ.] Διότι ἐθεάσατο δύο δρά-
κοντας ἐν τῇ Κιβαιῶνι, μινυμένους, καὶ παρατηρήσας
τὴν δράκωναν ἀντίλιν, καὶ ὅπως ἐγένετο γυνή καὶ πάλιν

τὴν ἄρσενά, καὶ ἀπέλασε τὴν ἰδίαν φύσιν. Ζεὺς δὲ καὶ
Ἥρα, ἐπεὶ ἑκατέρων μετέχον, κριτὴν αὐτὸν εἶλοντο, τὴν
μῶλλον ἦδεται ἐν συνουσίᾳ, ὁ ἀνὴρ, ἢ ἡ γυνή; ὁ δὲ εἶπεν.
“Οἷόν μοι μοῖραν δέκα μοιρῶν τέρεται ἀνὴρ.” Τὰς δὲ
“καὶ δὲ ἐμπέπλησι γυνὴ τέρεται νόημα.” Διὸ ἡ μὲν
Ἥρα ὀργισθεῖσα ἐπύρωσεν αὐτόν· ὁ δὲ Ζεὺς τὴν μαντικὴν
ἔδωκεν. Schol. Vide et Schol. ad Lycophron. Cas-
sandr. ver. 683.

Ibid. — ἀλαῶ.] “Vox ἀλαῶς,” inquit Barne-
sius, “hoc in loco Duas Priores habet longas;
“Primam ob α' ecclaticum, Secundam ob Hiatum
“per quem τεχνικῶς εἰρησὶς τις innuitur; aliàs
“utrasque breves.” Atqui Primam fortassè pro-
ducit hæc vox eadem ratione ac ἰλάρια, Iliad.
α. 4: Secundam autem naturâ, ut opinor, lon-
gam habet, etsi nonnunquam (ut suprà 9, 195)
propter sequentem vocalem corripit. Vide ad
II. ο. 24.

Ver. 494. Τῷ καὶ τεθνηῶτι νόον.] Καὶ οἱ γὰρ ἀρχαῖοι
τὸ παρὰ τῷ θεῷ ἐπὶ πρὸς τοὺς μῦθους καὶ ἐσέμνονον· ὅ
ἀπὸ τούτου καὶ ὁ χρηστικὸς ὁρμηθῆναι ἦν τότε πολὺς — Καὶ
ἀπὸ τούτου καὶ οἱ μάντιες ἐτιμῶντο ὥς ἐ βασιλείας ἀξι-
ῶντες, ὡς τὰ παρὰ τῷ θεῷ ἡμῖν ἐκφέροντες παραγγέλ-
ματα καὶ ἐπανορθώματα ἐ ζῶντες καὶ ἀποθανόντες· καθά-
περ καὶ ὁ Τειρεσίης· “Τῷ καὶ τεθνηῶτι νόον πόρε Περσε-
φόνεια, οἷα πεπνυχῆ· τοὶ δὲ σκυαὶ αἰόσαντι.” Stra-
bo, Geograph. Lib. XVI, pag. 1105, al. 762.
Vide et Lucian. de Astrologiâ, hæud longè à fine.

Ver.

495 Οἷον πεπνύσθαι τοὶ δὲ, σκιαὶ αἰσέουσιν.

Ὡς ἔφαθ'· αὐτὰς ἔμοιγε κατεκλάσθαι φίλον ἦτορ
Κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμενον, ὅδε τι θυμὸς
Ἦθελ' ἔτι ζῶειν καὶ ὄραν φάος ἡλίου.

Αὐτὰς ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κορέσθην,
500 Καὶ τότε δὴ μιν ἔπεισιν ἀμφόμοτον προσέειπον·

ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτῃ ὁδὸν ἡγεμονεύσῃ;
Εἰς Ἀΐδος δ' ἔγωγε τίς ἀφίκετο νηὶ μελαίνῃ.

Ὡς ἐφάμην· ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδην, πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,

505 Μὴ τί τοι ἡγεμόνος γε ποδὴ παύσῃ νηὶ μελέσθω·

Ἴσον δὲ γήσας, ἀνὰ δ' ἰσῖα λευκὰ πετάσσας,
Ἦαυ· πλὴν δὲ κέ τοι πνοιὴ βορέαο φέρῃσιν.

Ἄλλ' ὁπότ' ἂν δὴ νηὶ δὶ ὠκεανοῖο περήσῃς,

Ἐνθ' ἀκτὴ τε λάχῃα καὶ ἄλσια Περσεφονείης,

510 Μακραί τ' αἰγυροί, καὶ ἰτέαι ὠλεσικάρποι·

Νῆα μὲν αὐτὴν κέλσαι ἐπ' ὠκεανῷ βαθυδίνῃ,

“Soluti ut sapiat; reliqui verò, umbræ circumvolitant.

Sic dixit: at mihi contractum est charum cor:

Flebam autem in lecto desidens, neque omnino animus

Volebat amplius vivere, et videre lumen solis.

Cæterum postquam flendoque voluntandoque fatiatus-fueram,

Tum verò deinceps ipsam verbis respondens allocutus sum;

“O Circe, quisnam enim hujus itineris dux-erit?

“Ad Orcum autem nondum quicquam pervenit nave nigra.

Sic dixi: continuo verò respondebat nobilissima dearum;

“Generosæ Laertiæ, solers Ulysses,

“Minimè tibi ducis desiderium apud navem curæ-fit:

“Malo autem erecto, velisque albis expansis,

“Sede; illam verò tibi flatus Boreæ ferat.

“Sed cum jam nave per Oceanum trajeceris,

“Ubi litusque humile et luci Proserpinæ,

“Excelsæque populi, et salices fructum-perdentes:

“Navem quidem illuc appelle in Oceano profundo-vorticibus,

Ver. 495. Οἷον πεπνύσθαι τοὶ δὲ.] Similiter Callimachus, de eodem Tiresiā;

Καὶ μόνον, ὅτε δάη, πεπνυμένον ἐν νηυσὶ
Φοιτᾶσι, μὲν γὰρ τῆμος Ἀγαστῆα.

Hymp. εἰς Ἀντρά τ' Παλλὰδος, ver. 129.

“Amphiaraus et Tiresias — clari et præstantes

“viri, qui avibus et signis admoniti futura dice-

“bant. Quorum de altero etiam apud inferos

“Homerus ait, solum sapere, ceteros umbrarum

“vagari modo.” Cic. de Divinat. lib. I, § 40.

Ἐτι δὲ νῆος ἂν [ὁ Σικελίαν] τοσαύτῃν ἔχει δὴν ἂν

δρῖας καὶ συνίστας, ὥς Κέρων μὲν τ' ἐπὶ πρῶτον ἐ-

πὶν ἰμνησθέντα πρὶν τ' ἐν Καρχηδὸνι στρατιωμένον, ἐν

αἰς καὶ Σικελίαν ἦν, “ὅς ἐστιν αἰσέουσιν, τοὶ δὲ σκιαὶ αἰσέ-

“ουσιν.” Plutarch. Apophthegm. De Chryse.

etiam verum hunc usitatum refert Diogenes Laër-

tius, lib. VII, in Chryse. Cæterum vituperat

hunc Homeri locum Plato, de Republ. lib. III, sub

initio.

Ver. 501. ὦ Κίρκη, τίς γάρ.] Σημειώσαι δὲ ὅτι ἐν

τῷ “ὦ Κίρκη, τίς γάρ ταύτῃ ὁδὸν ἡγεμονεύσῃ;” δευ-

τέρῃ καὶ ἐν αἰσέουσιν καὶ ὁ αἰτιολογικὸς σύνδεσμος.

Eustath. Minus rectè. Refertur enim istud γάρ ad

id quod elegantè reticetur: “Nequaquam eo

“ire possum; Quis ENIM ἔσται.” Quo modo et

ipse postea explicat Eustathius: Θρασύβουλον δ' ἂν

λόγῳ ἐμνήσθης· ὡς λέγει ὅτι “ὦ Κίρκη, ἀδύνατα

“φῆς τίς γάρ ἐς ἄδην ἡγεμονεύσει.” Καὶ ἔχει πολὺ τὸ

σεμνὸν ἢ τοιαύτη ἔκθεσις. Vide suprā ad ver. 174, 190.

Ibid. — ταύτῃ ὁδὸν ἡγεμονεύσῃ;] Τὸ δὲ, ταύ-

τῃ ὁδὸν, ἔκθεσις ἔχει καὶ ὡς πρὸς τὴν ἰσῖα καὶ, εἰς ταύ-

τῃ ὁδὸν ἡγεμονεύσῃ. Eustath. Atqui eadem phrasi

alibi utitur Poëta:

Τὸν δ' αἰψ' ἠνάγκα αὐτὴν ὁδὸν ἡγήσασθαι.

Suprā ver. 263.

Ver. 506. — ἀνὰ δ' ἰσῖα.] Al. ἀνὰ δ' ἰσῖα.

Ver. 509. Ἐνθ' ἀκτὴ τε λάχῃα.] Ἐμμένον δ' οἱ

πρὸ ἡμῶν ἐν τῇ Ἀφρῇ τὰ περὶ τὴν νηυσὶν τὴν Ὀμη-

κῆν καὶ δὴ ἐν νηυσὶν αὐτῶν ἰσοῦν ἐταῦθα γενέσθαι, καὶ

Ὀδυσσεὺς εἰς τὴν ἀφίκαθαι. Strabo, Geograph. lib. V,

pag. 374, al. 244. Cæterum Barnesius hic le-

gendum vult, ἀκτὴ τ' ἰλάχῃα. Quo modo legisse

videtur Scholiastes. Vide suprā ad 1, 116. Codi-

ces à Tho. Bentleio collati et hic legunt λάχῃα.

Ver. 510. Μακραί τ' αἰγυροί.] Vide suprā ad 1,

238. Al. Κληροί τ' αἰγυροί τε.

Ibid. — καὶ ἰτέαι ὠλεσικάρποι.] Ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ

ἀποδίδωσιν ἢ ἐπὶ οἱ πίνοντες αὐτὸ ἰτέας ἀγονοὶ ἀγ-

μύνουσι. Schol. Ἀλλὰ τὴν ἰτέαν ταχὺ προκαταβαλ-

λιν, πρὸ τῆς τελείας ἀδύναται καὶ πέναι, τ' καρπὸν. Διὸ

καὶ τ' Ποιητὴν ἐκκαλεῖται προσηγορεύειν αὐτὴν ὠλεσικάρποι.

Theophrast. Hist. Plant. lib. III, cap. 2, ipso ini-

tio. Aelianus autem, de Animal. lib. IV, cap. 23,

secundum posteriorem Scholiastis interpretationem

exponit; malè. Vide et Plin. Nat. Hist. lib. XVI,

cap. 26.

Ver.

- Αὐτὸς δ' εἰς Ἀΐδew ἵεναι δόμον εὐρώεντα.
 Ἐνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι,
 Κώκυτός δ', ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατος ἐστὶν ἀπορρώξ.
 515 Πέτρη τε, ξύνεσις τε δύο ποταμῶν ἐριδύπων.
 Ἐνθα δ' ἔπειθ', ἥρως, χριμφθεὶς πέλας, ὥς σε κελεύω,
 Βόθρον ὀρύξαι ὅσον τε πυγύσιον, ἔνθα καὶ ἔνθα·
 Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὴν χεῖρ' ἅσιν νεκύεσσι,
 Πρῶτα μελικρήτω, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ,
 520 Τὸ τρίτον αὐτῷ ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφινα λευκὰ παλύνειν.
 Πολλὰ δὲ γυνῶν νεκύων ἀμενιυὰ χάρινα,
 Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκιον, τεῖραν βῆν, ἥτις ἀρίστη,
 Ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν.
 Τειρεσίη δ' ἀπάνευθεν οἶν ἱερευσέμεν οἶω,
 525 Παμμέλαν', ὃς μῆλοισι μεταπρέπει ὑμετέροισιν.
 Αὐτὰρ ἐπὴν εὐχῇσι λίσσῃ κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,
 Ἐνθ' οἶν δ' ἐνείδον ῥέζειν, θῆλυν τε μέλαιναν,
 Εἰς Ἑρεβὸν τρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέεσσι,
 Ἴμεν παταμοῖο ῥοάων· ἔνθα δὲ παλλαὶ

- " Ipse autem in Plutonis eas domum squalidam.
 " Ibi quidem in Acherontem Pyriphlegethónque fluunt,
 " Cocytúsque, qui scilicet Stygis aquæ est rivus;
 " Rupésque est, et concursus duorum fluminum sonorum.
 " Illic autem deinde, heros, admotus propè, ut te jubeo,
 " Fossam fode magnitudine cubitali quaquaversum:
 " Circa illam autem libamen funde omnibus mortuis,
 " Primum mulso, deinde verò dulci vino,
 " Tertium itidem aquâ; farinamque albam insperge.
 " Valdè verò precare manium inania capita, novens,
 " Ubi-veneris in Ithacam, sterilem vaccam, quæcunque optima,
 " Sacrificaturum te in ædibus, pyramque impleturum rebus bonis.
 " Tiresiæ verò separatim arietem sacrificaturum foli,
 " Prorsus-nigrum, qui inter oves excellat vestras.
 " Cæterum postquam precibus oraveris inclytas gentes mortuorum,
 " Ibi ovem marem sacrificæ, fæminamque nigram,
 " Ad Erebum versos; ipse verò seorsum averfus-fis,
 " Contendens ad fluvii fluentia: ibi verò multæ

Ver. 512. — δόμον εὐρώεντα.] Vide ad II. α, 65.

Ver. 513. Ἐνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι, Κώκυτός δ'.] Τὸ τοῦ ἁγίου καλεῖται προδιζευγμένον, καὶ καθ' ὑπερβολὴν ὡς εἶναι τὸ Ἀλφειον.

Schol. Similiter Iliad. ε, 774:

Ἡχι ροῆς Σιμόεις συμβάλλεται ἡδὲ Σκάμανδρος, Et Iliad. ε, 138, in nonnullis editt.

Εἰ δὲ π' Ἀρης ἀρχαῖσι μάχης ἰδὲ Φοῖβος Ἀπόλλων.

Εἰ τούτοις ἐν μέσῳ κίτται δ' ἰδὲ Ἠφαιστῆς. Paraphr.

Quæst. Homeric. 7, sub fine.

Ibid. — Ἀχέροντα — Κώκυτός δ'.] Πρὸς δὲ τῇ Κιχόρῃ λίμνῃ τε εἰς Ἀχέροντα καλυμένην, καὶ ποταμὸς Ἀχέρον· οἷον δὲ καὶ Κώκυτος ὕδωρ ἀντιτίθεται. Ὁμοίως τὶ μοι δοκῇ ταῦτα ἐρωτικῶς, ἵνα τε τὴν ἀδελφὴν ποίησιν ἀποτολμῆσαι τὸ εὖ εἶναι, καὶ δὲ καὶ τὰ οἰόμενα τοῖς ποταμοῖς ἀπὸ τῶν Θεσπρωτικῶν διαδ. Pausan. lib. I, cap. 17.

Ibid. — Πυριφλεγέθων τε.] Ποταμὸς ἐν αἶδου.

Schol.

Quæ rapidus flammis ambit torrentibus amnis,

Tartareus Phlegethon. —. Æn. VI, 550.

Ver. 514. — Στυγὸς ὕδατος.] Vide suprâ ad α, 185.

Ver. 517. Βόθρον ὀρύξαι ὅσον τε.] Ἀλ. Βόθρον ὀρύξαι ὅσον τε. Ἀλ. Βόθρον ὀρύξαι ὅσον τε. Vide autem infrâ ad α, 25.

Ibid. — πυγύσιον.] Ὁ πηχυαῖος· μάλιστα δὲ, κατὰ τὴν Παλαιάν, ὁ πυγωναῖος. — Ἐστὶ δὲ πυγὴν τὸ ἀπὸ ἀγκῶν μέχρι δακτύλων κεκαμμένον, ὃ εἰς συνεκλυγμένον, ἀφ' ἑσθλῆς. Eustath.

Ver. 518. — χοὴν.] Τὴν τοῖς νεκροῖς ἐπιχοιμώμενην χοῶν. Schol.

Ibid. — ἅσιν νεκύεσσι.] Ita Barneſius. Ἀλ. πᾶσι νεκύεσσι. Quod pronuntiatu idem. Vide ad II. α, 51.

Ver. 519. — μελικρήτω.] Τὰ μὲν γάλακτος μέλιτι. Schol.

Ver. 520. — ὕδατι ἐπὶ.] Vide ad II. τ', 35: et α, 285: item infrâ ad α, 493.

Ver. 523. Ῥέξειν ἐν μεγάροισι.] Ἀλ. Ῥέξειν σ' ἐν μεγάροισι.

Ver. 525. — ὑμετέροισιν.] "Mallet" inquit Barneſius "legere ὑμετέροισιν." Sed minùs rectè: ut liquet ex α, 33, infrâ.

Ver. 527. Ἐνθ' οἶν ἀμείδον ῥέζειν.]

Maſtare repositis

Mox umbris (inquit) consueta piacula, nigras

Sub lucem pecudes, reclusæque abdere terræ

Manantem jugulis spirantum cæde cruorem.

Tunc populos tibi regna suos pallentia mittent.

Silius Italicus, lib. XIII, ven. 404.

Ver. 528. — τρέψας.] Ἀλ. τρέψας.

Ver.

- 530 Ψυχαὶ ἐλεύσοι' ἑκύων κατατεθνηώτων.
 Δὴ τότε ἔπειθ' ἐταίροισιν ἐποτρύνει καὶ ἀνῶξαι
 Μῆλα, τὰ δὲ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλεὶ χαλκῷ,
 Δείραντας κατακῆαι ἐπεύξατο δὲ θεοῖσιν,
 Ἰφθίμω τ' Αἰδῇ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ.
 535 Αὐτὸς δὲ ξίφος ὅξυ ἐρυσάμενος ἔπειθ' ἀμφὶ
 Ἥκῃ, μηδὲ ἔαν νεκύων ἀμεινυὰ χάρμινά
 Αἵματος ἄσπον ἵμεν, πρὶν Τειρεσίῃο πυθέσθαι.
 Ἔνθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσετο, ὄρχαμε λαῶν,
 Ὃς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου.
 540 Νόστον δ' ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεται ἰχθυόεντα.
 Ὡς ἔφατ' αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἦλυθεν ἠώς.
 Ἀμφὶ δὲ με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα ἔσσαν.
 Αὐτὴ δ' ἀργύρεον φάρμακον μέγα ἔνυστο Νύμφη
 Λεπιδὸν καὶ χαρίεν, ὧς δὲ ζώνην βάλετ' ἱζυῖ,
 545 Καλὴν, χρυσεὴν κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτῃην.
 Αὐτὰρ ἐγὼ δῖον δώματ' ἰὼν ὠτρυνὼν ἐταίρους,
 Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασάδον ἀνδρὰ ἕκαστον
 Μηκέτι νῦν εὐδόντες ἀσπείτε γλυκὺν ὕπνον.
 Ἀλλ' ἴομεν δὴ γὰρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.
 550 Ὡς ἐφάμην τοῖσιν δ' ἐπεκέθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
 Οὐδὲ μὲν ἔδ' ἔνθεν περ ἀπήμονας ἦγον ἐταίρους.
 Ἐλπήνωρ δὲ τις ἔσκε νέετα, ἔδ' ἔτι λίλυ
 Ἀλκιμῶς ἐν πολέμῳ ὅτε φρεσὶν ἦσιν ἀγέρωρ,
 Ὃς μοι ἀνευθ' ἐτάρων, ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
 555 Ψυχῆος ἱμείρων κατελέξατο οἶνοβαρέων.
 Κινυμένων δ' ἐταίων ὄμαδον καὶ δῦπον ἀκίσσας,

- " Animæ accedent mortuorum defunctorum.
 " Tum verò deinde socios hortare et jube
 " Pecudes, quæ jam jaceant mactatæ sævo ferro,
 " Excoriatas comburere; votaque facere diis,
 " Præpotentique Plutoni, et formidabili Proserpinæ.
 " Ipse autem gladio acuto stricto à femore
 " Sede, neque sine manium inania capita
 " Ad sanguinem propè accedere, antequam Tiresiam sciscitatus fueris.
 " Ibi tibi statim vates adveniet, dux populorum,
 " Qui tibi dicat iter et mensuras viæ,
 " Reditumque, ut per pontum proficiscaris piscosum.
 Sic dixit: statim autem aureo-folio venit aurora:
 Mihi verò lænâmq; tunicâmq; vestimenta induit:
 Ipsa autem candidam togam ingentem induit Nympha
 Tenuem et venustam, zonâmq; circumposuit lumbis
 Pulchram, auream; capitique imposuit calyptram.
 At ego per domum profectus hortabar socios,
 Mollibus verbis astans viram unumquemque;
 " Ne amplius nunc dormientes carpite dulcem somnum;
 " Sed eamus: jam enim me monuit veneranda Circe.
 Sic dixi: illis verò persuasus est animus generosus.
 Neque quidem vel illinc incolumes abduxi socios:
 Elpenor nempe quidam erat minimus-natu, neque valde
 Fortis in bello, neque mente suâ aptus,
 Qui mihi seorsum à sociis, sacris in ædibus Circes,
 Refrigerii cupiens decubuit vino-gravatus:
 Moventium autem se sociorum tumultu et strepitu audito,

Ver. 530. — νεκύων κατατεθνηώτων.] Vide ad II. π', 526.

Ver. 533. Δείραντας.] MS à [Tho. Bentleio collatus, et hic et infra λ', 46, ubi idem versus occurrit, legit Δείραντας.

Ver. 535. Αὐτὸς δὲ ξίφος ὅξυ.]

Eductumque tene vaginâ interritus ensẽm.

Quæcunque antè animæ tendunt potare cruorem,

Disjice; dum castæ procedat imago Sibyllæ.

Silius Italicus, lib. XIII, ver. 442.

Ver. 541. — ἦλυθεν.] Ex Aoristo ἦλυθον, non ex Perfecto ἦλυθα. Vide ad II. α', 37.

Ver. 544. — ἱζυῖ.] Pronuntiabatur ἱζῦ, vel ἱζυῖ.

Ver. 548. — ἀσπείτε.] Vide suprâ ad α', 443.

Ver. 549. — ἐπέφραδε.] Vide ad II. β', 314; et ζ', 500.

Ver. 555. Ψυχῆος ἱμείρων.] Ἀναψύχας δῖον τὸ πνέον καὶ τὴν μινυῖαν ἐπιθυμίαν τ' αὐτῆς. Schol.

Ver. 556. — ὄμαδον καὶ δῦπον.] Vide ad II. δ', 455.

Ἐξαπίνης ἀνόρμῃ, καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ἦσιν
 Ἄφορρον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν
 Ἀλλὰ καταντικρὺ τέγχεος πέσεν· ἐκ δὲ οἱ αὐχὴν
 560 Ἀσπράλων ἐάγη, ψυχὴ δ' αἰδόσθ' ἐκατῆθεν.
 Ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον εἶπον·
 Φάσθε νῦ πῃ οἰκόνδε φίλιω ἐς πατρίδα γαῖαν
 Ἐρχεσθ'· ἄλλω δ' ἡμῖν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη
 Εἰς Αἶδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
 565 Ψυχῇ χρησομένους Θηβαίης Τειρεσίαιο.
 Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
 Ἐζόμενοι δὲ καταῦθι γόων, τίλλοντό τε χαίτας.
 Ἀλλ' ἔ γάρ τις πρῆξις ἐγένετο μυρομήνοισιν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
 570 Ἦρμεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν χεῖ δάκρυ χέοντες,
 Τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηὶ μελαίνῃ
 Ἀρνεῖον κατέδυσεν οἶν, θῆλυν τε μέλαιναν,
 Ῥεῖα παρεξελθῶσα· τίς αὖ θείον οὐκ ἐθέλοντα
 Ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῖτ', ἢ ἐνθ', ἢ ἐνθα κίοντα;

Repente experrexit, et oblitus est mente sua
 Retrorsum descendere, profectus ad scalam longam;
 Sed recta de tecto decidit: ei autem cervix
 Ex articulis fracta est: anima vero ad orcum descendit.
 Venientibus autem illis ego sermonem dixi;
 "Existimatis jam fortassis domum, charam ad patriam terram
 "Profecturos: aliud vero nobis iter designavit Circe
 "Ad Plutonis domum, et formidabilis Proserpinæ,
 "Animam consulturos Thebani Tiresiæ.
 Sic dixi: illis vero confractum est charum cor.
 Desidentes autem illic flebant, vellebantque capillos:
 Sed neque ullus profectus fiebat lugentibus.
 At quando jam ad navem celerem et littus maris
 Ibamus tristes, uberes lachrymas profundentes;
 Interea utique vadens Circe ad navem nigram,
 Masculam alligavit ovem, feminamque nigram,
 Facile clam-prætergressa: quis deum nolentem
 Oculis viderit, aut huc, aut illuc profectum?

Ver. 559. — καταντικρὺ] Al. κατ' ἀντικρὺ.
 Ver. 562. Φάσθε.] Al. Φάσθε. Minus recte. Vide ad Il. ε', 471.
 Ver. 563. — ἄλλω δ' ἡμῖν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη.]

refides et desuetudine tardi
 Rursus inire fretum, rursus dare vela jubemur.
 Ancipitesque vias; et iter Titania vastum
 Dixerat, et sævi restare pericula ponti.

Ovid. Metam. lib. XIV, ver. 436.

Ver. 565. — χρησομένους.] Al. χρησομένοις.

Ver. 567. — καταῦθι.] Al. κατ' αὐθι.

Ver. 568. Ἀλλ' ἔ γάρ τις πρῆξις.] Vide supra ad ver. 202. Barnesius legendum conjicit, Ἀλλ' οὐκ ἄρ τις.

Ver. 572. Ἀρνεῖον κατέδυσεν οἶν, θῆλυν τε.] Quibus videlicet sacra faceret Ulysses, uti ipsa ei præceperat supra ver. 527. Vide et infra ad λ', 35, 45. Cætenum Meric. Casaubonus, de nuperâ Homeri E-

ditione, Dissertat. I, hîc legi vult, Ἀρνεῖον κατέδυσεν, οἶν θῆλυν τε ut vox οἶν non ad Ἀρνεῖον, sed ad θῆλυν solummodò referatur. Sed minus recte: Ut liquet ex ver. 527 supra:

"Ενθ' οἶν ἀρνεῖον ρέζειν, θῆλυν τε μέλαιναν.

Ver. 573. — παρεξελθῶσα.] Λάβρα ποιήσασα. Schol.

Ibid. — τίς αὖ θείον οὐκ ἐθέλοντα Ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῖτ'.]

Τὸν πάνθ' ὁρῶντα, καὶ αὐτὸν ἐκ ὁράμενον.

Euripid. apud Clem. Alexandrin. Admonit. ad Gentes.

ἔδ' τις αὐτὸν

Εἰσορέα θνητῶν, αὐτὸς δὲ γὰρ πάντας ὁρᾷται.

Orpheus apud Eundem, Strom. lib. V.

Tenuis enim natura Deum, longèque remota

Sensibus à nostris

Lucret. Lib. V, ver. 149.

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Β Α Ψ Ω Δ Ι Α, ἢ Γ Ρ Α Μ Μ Α, Α'.

ὑποθέσις τῆς ῥαψωδίας Α'.

Α Παρίκη, πῶς κατὰ Κίρκης ἐντολὰς εἰς ἄδην κατήλθε· καὶ ὡς ἤκουσε Τιμειῶν, τὴν μάλιστα, περὶ τῶ ἑαυτοῦ ἐπὶ τῶ ἄλλων σωτηρίας· καὶ ὡς τὸς ἥρωας ἐπὶ τὰς ἡρώδους εἶδεν ἐν ἄδῃ, καὶ τὴν μητέρα, ἐπὶ τῶ ἱλίου συστρατιωτῶν ἐνός, καὶ τῶ ἐν ἄδῃ καλαζομένην τύχης.

Ἐπιγραφαί.

Νικυρομαντεία, ἢ, Νικυρία.

Ἄλλως.

Λάμβδον δὲ ἐν Αΐδιον ψυχῶν ἐντολήσαν Ὀδυσσεύς.

L. B. XI.

Α Ὑτὰς ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν, ἠδὲ θάλασσαν,
Νῆα μὲν αἶψά παμπρῶτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα διαν.
Ἐν δ' ἰσθὺν τιθέμεσθαι καὶ ἰσθία νῆϊ μελαίνῃ·
Ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐθήσαμεν, ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ
Βαίνομεν ἀχνύμενοι, θαλερόν τε δάκρυ χέοντες.
Ἡμῖν δ' αὖ κατόπιθε νεῶς κυανοπρώοιο
Ἰκμενον ἔβρον ἱεὶ πλησίον, ἐσθλὸν ἐταῖρον,

C Aeterum postquam ad navem venissemus et mare, Navem quidem omnium primum deduximus in mare vastum; Malumque imposuimus et vela navigae: Pecudes autem sumptas induximus; ipsique deinde Ingrediebamur dolentes, uberes lachrymas profundentes. Nobis vero dein pone navem caeruleam-prora Secundum ventum immisit, implem-tem-velem, bonum socium,

Ver. 2. — Ε Ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα διαν.] Sic supra d. 577:

Nῆας μὲν πάμπρῶτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα διαν. Barnesius utrobique legendam conjicit, ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα διαν. Quod tamen cum sequentibus, "Ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ βάιντες, ἐπὶ κληῖνι &c.:" et "ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ βαίνομεν ἀχνύμενοι." parum apte congruit.

Ibid. — ἅλα διαν.] Vide supra ad γ', 158; et ad II. α', 141.

Ver. 5. Βαίνομεν ἀχνύμενοι.] "Propter iter ad inferos susceptum ex Circeis vaticinio:" Ut recte Spondanus. Vide supra ad κ', 563, 566.

Ibid. — κατὰ δάκρυ χέοντες.] Al. καταδουρυχέοντες.

Ver. 6. Ἡμῖν δ' αὖ κατόπιθε νεῶς.]

Prosequitur surgens à puppi-ventus euntes.

Æn. III, 130.

Quem locum inter eos recenset Macrobius, in quibus Virgilius Homeric carminis majestatem non æquat. "Quod (inquit) noster dixit κατόπιθε αὖ νεῶς, vester ait, surgens à puppi, satis decoré. "Sed excellunt epitheta, quæ tot et sic apta "vento noster imposuit." Saturnal. lib. V, cap. 13.

Ibid. — κατόπιθε.] Al. μετόπιθε.

Ver. 7. — πλησίον.] Hinc apud Plutarchum in Catone Majore, (notante Duporte, in Gnomologia, ad hunc locum;) Πλησίον ἐπὶ τῶ πόλεμον φερόμενος. Et apud eundem, de Virtute morali; Πλησίον ἐπὶ τῶ ἀκολασίας ἐπὶ τῶ ἐπιθυμίων φέρει.

Ker.

- Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα.
 Ἡμεῖς δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα,
 10 Ἡμεῖθα· τὴν δ' ἀνεμὸς τε, κυβερνήτης τ' ἴθυσεν.
 Τῆς δὲ πανημερίης τέταθ' ἰστία ποντοπορεύσης,
 Δύσετό τ' ἥλιος, σκιοῶντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
 Ἡ δ' ἐς πείραθ' ἵκανε βαθυρρόος Ὠκεανοῖο.
 Ἐνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμος τε, πόλις τε,
 15 Ἡέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι· ἔδ' ἐ ποτ' αὐτὸς
 Ἡέλιος φαέθων ἐπιδέρκετ' ἀκτίνεσσιν,
 Οὐδ' ὁπότε ἀν' εἰρήσῃ πρὸς ἑρᾶνον ἀστερόεντα,
 Οὐθ' ὅταν ἀψ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' ἑρᾶνόθεν προελπίῃ.
 Ἀλλ' ἐπὶ νύξ ὅλοη τέτατ' δειλοῖσι βροτοῖσι.

Ver. 8. — αὐδήεσσα.] Vide supra ad κ', 136.

Ver. 10. — τὴν δ' ἀνεμὸς τε, κυβερνήτης τ' ἴθυ-
 νει.]

Qua cursum ventusque gubernatorque vocabant.

Æn. III, 269.

Ver. 11. Τῆς δὲ πανημερίης τέταθ' ἰστία.]

Tendunt vela Noti ———. Æn. III, 268.

Ver. 12. Δύσετο.] Al. Δύσατο.

Ver. 13. Ἡ δ' ἐς πείραθ' ἵκανε βαθυρρόος Ὠκεανοῖο.]

Est locus, extremum qua pandit Gallia littus,
 Oceani prætentus aquis, ubi fertur Ulysses
 Sanguine libato populum movisse silentum.
 Illic umbrarum tenui fridore volantum
 Flebilis auditur questus: simulacra coloni
 Pallida, defunctisque vident migrare figuras.

Claudian. Lib. I, Carm. iii, 123.

Ὅτι ἀν' ὁκνήσαι τις εἰπεῖν ὡς οἱ παλαιοὶ μακροτέρως ὁδὸς
 φανῶνται καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν τελευτάντες τ'
 ὕψους, εἰ καὶ κατὰ τὴν τοῖς λεγομένοις οἷον Διόνυσον,
 καὶ Ἡρακλῆς καὶ αὐτὸς ὁ Ἰάσων. Ἐπὶ δ' οἱ ὑπὸ τῆς Ποι-
 ητῆς λεγόμενοι Ὀδυσσεὺς καὶ Μινίλαος. Καὶ Θησεία δὲ
 καὶ Πειρίβην μακρὰς εἰκὸς εἶναι στρατείας ὑπομείναντας,
 καταλιπεῖν δόξαν περὶ ἑαυτῶν, ὡς εἰς ἄλδ' καταβάντας.
 Strabo, Geograph. Lib. I, pag. 82, 83; al. 48.

Ver. 14. Ἐνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμος ———

Ἡέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι.] Καὶ μὴν καὶ τὸ Κιμμερι-
 κὸν βοσπορον εἶδε [Ὁμήρῳ] τὴν Κιμμερίαν εἰδὼς ———
 οἱ κατ' αὐτὸν, ἢ μικρὸν πρὸ αὐτῆς, μέχρις Ἰωνίας ἐπὶ
 δραπεῖν τὴν γῆν τὴν ἐκ βοσπόρου πᾶσαν. Αἰνίσσεται γὰρ
 καὶ τὸ κλίμα τὸ χάραξ αὐτῶν, ζοφώδες δὲ, καὶ ὡς φησὶν,
 “Ἡέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι· ἔσ·” Strabo, Geo-
 graph. Lib. I, pag. 12, al. 6. Similiter Dionysius
 in Περιπλῆσει.

Ὁρῶν Κιμμερίαν καὶ βοσπόρον, ἢ πᾶρα πολλοὶ
 Κιμμερίαν γαῖαν καὶ ψυχρὰ ποτὶ ταύρην.

ver. 167.

Circe comas-pulchra, veneranda dea,
 vocalis.

Nos autem armis singulis ordinatis
 per navem

Sedebamus; hanc verò ventusque,
 gubernatorque dirigebat.

Hujus autem tota-die extendebantur
 vela per-pontum vadentis;

Occiditque sol, obumbrabanturque
 omnes viæ.

Illa verò ad fines pervenit profundus O-
 ceani:

Ibi autem Cimmericorum erat virorum
 populisque civitasque,

Caligine et nebula tecti: neque un-
 quam eos

Sol lucidus aspicit radiis,

Neque cum vadat ad cælum stellife-
 rum,

Neque cum rursus in terram de cælo
 vertatur;

Sed nox perniciofa offunditur miseris
 mortalibus.

Ἐφορῶν δὲ τοῖς Κιμμερίοις προσοικεῖν τὸ τόπον, φησὶν
 αὐτὰς ἐν καταγείῳ οἰκίαις οἰκεῖν, ὡς καλῶν ἀργύλλων,
 καὶ ἀπὸ τινῶν ὀρυγμάτων παρ' ἀλλήλους τε φοιτῶν, ὡς
 ξένος εἰς τὸ μαντεῖον δεχέσθαι, πολὺ ὑπὸ γῆς ἰδρυμένον.
 Ἦν δ' ἀπὸ μεταλλείας καὶ τῆς μαντευσίας, καὶ τῆς βασι-
 λείας ἀποδείξαντο αὐτοῖς σιωπάζειν· εἶναι δὲ τοῖς περὶ
 τὸ χρηστήριον ἔθ' πάτριον μῆδ' ἢ ἥλιον ὁρᾶν, ἀλλὰ τ'
 νυκτὸς ἔξω πορεύεσθαι τῶν χασμῶν. καὶ ἀπὸ τῆς Ποι-
 ητῆς περὶ αὐτῶν εἰπεῖν, ὡς ἄρα “ — ἔδ' ἐ ποτ' αὐτὸς
 “Ἡέλιος φαέθων ἐπιδέρκεται.” Id. lib. V, pag. 375.
 al. 244.

Ver. 15. — ἔδ' ἐ ποτ' αὐτὸς Ἡέλιος.]

Tum Sol pallentes haud unquam discutit um-
 bras;

Nec cum investus equis altum petit æthera,
 nec cum

Præcipitem Oceani rubro lavat æquore currum.

Virgil. Georg. III, 357.

Est prope Cimmericos longo spelunca recessu

Mons cavus, ignavi domus et penetralia Somni;

Quò nunquam radiis oriens mediùsve cadensve

Phœbus adire potest. Nebulæ caligine mistæ

Exhalantur humo; dubiæque crepuscula lucis.

Ovid. Metam. Lib. XI, ver. 592.

Cimmeriõn etiam obscuras accessit ad arces;

Queis nunquam candente dies apparuit ortu,

Sive supra terras Phœbus, seu curreret infra.

Tibullus, lib. IV, eleg. i, ver. 64.

Ver. 16. — ἐπιδέρκετ'.] Al. καταδέρκετ'. Ca-
 terum Strabo, lib. I, pag. 12, al. 6, citat ἐπι-
 λάμπει.]

Ver. 17. Οὐθ'.] Al. Οὐθ' ut versu sequenti.

Ibid. — ὁπότε ἀν.] Al. ὁπότε.

Ver. 19. Ἀλλ' ἐπὶ νύξ ὅλοη τέταται.]

——— loca nocte silentia latet.

Æn. VI, 265.

15100

- 20 Νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκέλευον· ἐκ δὲ τὰ μῆλα
Εἰλόμεθ'· αὐτοὶ δ' αὖτε πῶδ' ῥόον Ὀκεανοῖο
Ἦομεν, ὅφρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ', ὃν φράσε Κίρκη.
Ἐνθ' ἱερήϊα μὲν Περιμήδης, Εὐρύλοχός τε,
Εἶχον· ἐγὼ δ' ἄορ ὅζυ ἐρυσάμενος πῶδ' ἡμῶν,
25 Βόθρον ὄρυζα, ὅσον τε πυγύσιον, ἐνθα καὶ ἐνθα·
Ἄμφ' αὐτῷ δὲ χόας χέομεν πᾶσιν νεκύεσσιν,
Πρῶτα μελικρήτω, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνω,
Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδαλι· ἐπὶ δ' ἄλφιλα λευκὰ πάλυνον.
Πολλὰ δὲ γυνέμω νεκῶν ἀμεινυὰ χάρηνα,
30 Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, γείραν βῆν, ἥτις ἀρίστη,
Ῥέξειν ἐν μεγάροις, πυρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν·
Τειρεσίη δ' ἀπάνευθεν οἷν ἱερευσέμεν οἴω
Παμμέλαν', ὅς μ' ἔλοισι μεταπρέπῃ ἡμετέροισι.
Τῆς δ' ἐπεὶ εὐχολῆσι λιτῆσί τε, ἔθνεα νεκρῶν,
35 Ἑλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα
Ἐς βόθρον, ῥέε δ' αἶμα κελαινεφές· αἱ δ' ἀγέροισι

Navem quidem illuc profecti subduxi-
mus; pecudes autem
Expromptimus; ipsique deinde prop-
ter fluentem Oceani
Ivimus, donec in locum pervenisse-
mus, quem monuerat Circe.
Hic victimas quidem Perimedes Eu-
rylochusque
Tenebant; ego vero gladio acuto ex-
tracto à femore
Fossam fodi, magnitudine cubitalem
quaquaversus;
Circa eam autem libamina fundeba-
mus omnibus manibus,
Primum mulso, postea vero dulci
vino,
Tertio demum aqua; farinamque al-
bam inspergebam.
Multum autem supplicabam manium
inanimibus capibus, *πρὸς*,
Reversum in Ithacam, sterilem bo-
vem, quaecunque optima,
Sacrificaturum me in aedibus, pyrā-
que impleturum bonis;
Tiresiae vero seorsum ovem sacrificā-
turum soli
Totum-nigrum, qui inter pecudes
excellat nostras.
Hos vero postquam votis precibusque,
gentes mortuorum,
Precatus sum; pecudes utique pre-
hensas jugulavi
Super fossam, fluebat autem sanguis
ater; congregabantur vero

Ἰεῖον δὲ ὅτι τὸ "νὺξ ὅλη" πρὸς ἀφελὴν ἱρρήνη τ' κα-
τὰ φύσιν νυκτὸς ἰκίνηται ὅτι ἀμεινυμένη νύξ λέγεται. Euf-
rati.

Ver. 24. Εἶχον.] Al. ἔχον.

Ver. 25, 26. Βόθρον ὄρυζα.— Ἄμφ' αὐτῷ δὲ χό-
ας [ἔ.]

Haud procul egesta scrobibus tellure duabus
Sacra facit; cultrósque in guttura velleris atri
Conjicit, et patulas perfundit sanguine fossas.
Tum super invergens liquidi carchesia Bacchi,
Ænéaque invergens tepidi carchesia lactis.

Ovid. Metam. Lib. VII, ver. 243.

— scalpere terram.
Unguibus, et pullam divellere mordicis agnam
Coeperunt: cruor in fossam confusus, ut inde
Manes elicerent, animas responsa daturas.

Horat. Sermos. Lib. I, viii, 26.

Inducit juvenem, ferrósque cavare refossam
Ocyus urget humum, atque arcanum marmur
anhelans

Ordine mactari pecudes jubet—

Fundunt mella super, Bacchi que et lactis hono-
rem.

Silius Italicus, Lib. XIII, ver. 427, 434.
Ἐμεινυμένη δὲ οἱ πρὸς ἡμῶν ἐστὶ τῆς Ἀφροῦ τὰ πρὸς τὴν νεκύαν
τὴν Ὀμηρικὴν καὶ δὲ ἐν νεκυοματῶν ἱερῶν ἐστὶν ἐνταῦθα
γυνή, καὶ Ὀδυσσεύς ἐστι τὸ ἀφικόμενος. Strabo, Geo-
graph. Lib. V, p. 374, al. 244; à Barneseio.

citatus. Vide et Maximum Tyrium, Dissertat.
XXVI.

Ibid. — πυγύσιον.] Vide suprā ad κ', 517.

Ver. 26. — χόας χέομεν.] MS à Tho. Bentleio
collatus, χόν χέομεν ut suprā κ', 518, χόν χέομεν.
Et Barneseius hic inter varias lectiones rettulit χόν,
ex Henrico Stephano.

Ibid. — πᾶσιν νεκύεσσιν.] Vide suprā ad κ',
518.

Ver. 28. — ὕδατι ἐπὶ.] Vide ad II. τ', 35;
et α', 285.

Ver. 29. Πολλὰ δὲ γυνέμω νεκῶν.]

Ignibus imponit sacris libamina prima
Voce vocans Hecaten —. Æn. VI, 246.
Verba simul fundit, terrenaque numina poscit;
Umbrarumque rogat raptā cum conjuge regem.

Ovid. Metam. lib. VII, ver. 248.

Ver. 30. — γείραν βῆν — Ῥέξειν.]

— sterilémque tibi, Proserpina, vaccam.

Æn. VI, 251.

Ver. 35. Ἑλλισάμην.] Al. Ἑλλισάμην. Vide ad
II. α', 4; et φ', 71.

Ver. 36. — αἱ δ' ἀγέροισι θυγατέρες ἐξ Ἑρέ-
βους.]

At cantu commotæ Erebi de sedibus imis
Umbrae ibant tenues, simulacraque luce caren-
tum—

Matres atque viri, defunctaque corpora vitā
Magnanimūm

- Ψυχὰὶ ὑπ' ἐξ Ἑρέβους νεκρῶν κατατεθνηώτων,
 Νύμφαι τ', ἡμέτεοί τε, πολύτλητοί τε γέροντες,
 Παρθενικαὶ τ' ἀταλαί, νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι
 40 Πολλοὶ δ' ἐπ' αἰμένοι χαλκήρεσιν ἐγχείησιν,
 Ἄνδρες δ' ἐρηφάτοιο, βεβρωμένα τεύχε' ἔχοντες,
 Οἱ πολλοὶ δ' ἐλ. βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλῳ,
 Θεοπεσίη ἰαχῇ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ἤρψ.
 Δὴ τότε ἐπ' αἰμένοι ἐπ' αἰμένοι ἐπ' αἰμένοι
 45 Μῆλα, τὰ δὴ κατέκ' ἐσφαγμένα νηλεὶ χαλκῷ,
 Δείραντας κατακτείναι, ἐπ' αἰμένοι δὲ θεοῖσιν,
 Ἰφθίμω τ' Αἰδῇ καὶ ἐπ' αἰμένοι Περσεφονείῃ.
 Αὐτὰρ ἐγὼ ξίφος ὅξυ ἐρυσσάμεν παρὰ μηρῶ
 Ἥμην, ὅδ' εἶων νεκρῶν ἀμνηνὰ κέρηνα
 50 Αἶματ' ἄσπον ἵμεν, πρὶν Τειρεσίαιο πύθεσθαι.
 Πρώτη δὲ ψυχὴ Ἑλπίνορ ἦλθεν ἐταίρῳ·
 Οὐ γὰρ πῶ ἐτέθ' ὑπὸ χθονὸς εὐρυδείης·
 Σῶμα γὰρ ἐν μεγάρῳ Κίρκης κατελείπομεν ἡμεῖς

Animæ ex Erebo manium defunc-
 torum,
 Sponsæque, cœlibesque, et multa-
 passi senes,
 Virgunculæque tenellæ, recenti-luc-
 tu-affectum animum habentes :
 Multi quoque vulnerati æratis haf-
 tis,
 Viri in-bello-occisi, cruentata arma
 habentes ;
 Qui multi circa fossam obambulabant
 aliundè aliis,
 Immenso clamore : me verò pallidus
 timor cepit.
 Tum verò deindè socios adhortatus
 jussi,
 Pecudes, quæ jam jacebant maculatæ
 sævo ferro
 Excoriatas adolere, et vota-facere
 diis,
 Fortique Plutoni, et horrendæ Pro-
 serpinæ.
 At ego gladio acuto stricto à se-
 more
 Sedebam, neque sinebam manium
 inania capita
 Ad-sanguinem propè accedere ; prius-
 quam Tiresiam sciscitatus-essẽm.
 Prima verò anima Elpenoris venit
 socii :
 Nondum enim sepultus erat sub terrâ
 spatiosâ :
 Cadaver enim in ædibus Circes reli-
 queramus nos

Magnanimûm herôum ; pueri, innuptæque pu-
 ellæ,

Impositique rogis juvenes ante ora parentum.

Virgil. Georgic. IV. 471, 475.

Huc omnis turba ad ripas effusa ruebat ;

Matres atque viri, &c. — Æn. VI, 305.

Ecce ruunt variae species, et quicquid ab imo

Natum hominum extinctumque chaos est —

Sil. Italic. Lib. XIII, ver. 438.

Ver. 37. — [Ἑρέβους.] Ita edidit Barnesius ;
 quocum facit et MS à Tho. Bentleio collatus : Atque
 ita in vulgatis Editionibus scripta occurrit hæc
 vox, Il. 9, 368 ; 6, 568. Vulgg. hoc in loco
 Ἑρέβους.

Ibid. — [νεκρῶν κατατεθνηώτων.] Ὅτι ἐν τῇ
 “ — νεκρῶν κατατεθνηώτων ” φησὶν, ὡς καὶ ἄλλα-
 χῶ, τὸ “ κατατεθνηώτων ” καὶ ἐπὶ τῇ ἀπολύτῃ τινι κῆ-
 ρει. Eustath. Sed vide ad Il. 4, 409.

Ver. 38—43. Νύμφαι τ', ἡμέτεοί τε &c.] Non-
 nulli, notante Scholiaste, versus hosce sex repudi-
 ant : Rationibus parum idoneis. Vide et suprâ ad
 ver. 36.

Ver. 41. — [βεβρωμένα τεύχε' ἔχοντες.] Δοκῶ-
 ντα βεβρωμένα, ὅ ἐστιν ἡμαχῶτα. Schol.

Ver. 42. — [ἄλλοθεν ἄλλῳ.] Ἄλ. ἔνθα καὶ ἔνθα.

Ver. 44. Δὴ τότε ἔπ' αἰμένοι ἐπ' αἰμένοι.] Αὐτὸς ἦρ, ὡς καὶ
 Κίρκη ἔφατ' αὐτῷ, ἐπὶ τῷ βόθρῳ μένει. Schol.

Ver. 47. Ἰφθίμω τ' Αἰδῇ.]

Tum Stygio regi nocturnas inchoat aras.

Æn. VI, 252.

Ver. 48. Αὐτὰρ ἐγὼ ξίφος ὅξυ.] Ἄλ. Αὐτὸς δὲ ξίφος.

Corripit hic subitâ trepidus formidine ferrum.

Æneas, strictamque aciem venientibus offert.

Æn. VI, 290.

Vide et suprâ ad x, 535.

Ver. 51. Πρώτη δὲ ψυχὴ Ἑλπίνορ ἦλθεν ἐταίρῳ.]

Ecce gubernator sese Palinurus agebat,

Qui Lybico naper cursu, dum sidera servat,

Exciderat puppi — — — — — Æn. VI, 337.

At miser Elpenor testis delapsus ab alto

Occurrit regi debilis umbra suo.

Ovid. Trist. lib. III, Eleg. iv, 19.

Ver. 52. Οὐ γὰρ πῶ ἐτέθ' ὑπὸ χθονὸς εὐρυδείης.] Ὅτι δοξά ἦν τοῖς
 Ἑλλήσι τὰς τ' ἀθάνατων ψυχὰς μὴ ἀναμύνεσθαι ταῖς
 λοιπαῖς. Eustath. Vide ad Il. 9, 71. Οὐδὲνα
 ὅρα τ' παρὰ τῷ Κύκλωπι, ἢ ἐν Λαιτρυγονίᾳ ἀπολομένων
 εἶναι ἦρ, ἢ καὶ ἀνέμους, ἀλλ' ἐν ἰταφῇ. Schol. ad
 ver. 57 infra

Ver. 53. Σῶμα ἦρ ἐν μεγάρῳ.] Τὸ μὲν ἦρ τ' ζών-
 των αἰετῶν προσαγορεύει [Ὁμηρος] — τὸ δὲ ἀπο-
 βεβρωμένον τὴν ψυχὴν, ὅθεν ἄλλο, ἢ σῶμα καλεῖ ὡς ἐν
 τέτοις, — “ Σῶμα ἦρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπο-
 — — — — — μῦ ἡμεῖς.” Dionys. Halicarn. περὶ τ' Ὁμήρου ποι-
 ἡσίας, § 15.

Ibid. — ἐν μεγάρῳ Κίρκης.] Apud Dionysium,
 ἐν Κίρκης μεγάρῳ.

Vari.

- "Ακλαυτον καὶ ἄθαπτον ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἐπέγχε.
 55 Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεια πλερόντα προσνύδων
 Ἐλπίην, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζῶφον ἠερόντα;
 Ἐφθης πεζὸς ἐὼν, ἢ ἐγὼ σὺν νηὶ μελαίνῃ;
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ·
 60 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Ἄσέ με δαίμονος αἶσα κακῇ, καὶ ἀθέσφατος οἶνος
 Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα
 Ἀφορρὸν καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν,
 Ἀλλὰ καταγτικρὺ τέγεος πέσον· ἐκ δέ μοι αὐχὴν
 65 Ἀσπράγγων ἐάγη, ψυχὴ δ' αἰδούσθ' ἐκατῆλθε.
 Νῦν δέ σε τῶν ὀπιθεν γυνάζομαι, ὃ παρόντων,
 Πρὸς τ' ἀλόχῃ, καὶ πατρός, ὃ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόησα,
 Τηλεμάχῳ δ', ὃν μῦθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλφες·
 Οἶδα γάρ, ὥς ἐνθένδε κίων δόμῳ ἐξ Αἴδου,
 70 Νῆσον ἐς Αἰαίῳ χήσεις εὐεργέα νῆα·
 Ἐνθα σ' ἔπειτα, ἄναξ, κέλομαι μνήσαο' ἐμείο·
 Μὴ μ' ἀκλαυτον, ἄθαπτον, ἰὼν ὀπιθεν καταλείπῃ,

Indefletum et insepultum, quoniam labor alius urgebat.

Illum quidem ego flevi conspicatus, miseratusque sum animo,

Et ipsum allocutus verba alata dixi;

"Elpenor, quo pacto venisti sub caliginem obscuram?"

"Prius-venisti, pedes cum-fueris, quam ego cum navi nigrâ?"

Sic dixi: ille verò mihi plorans respondens sermone;

"Generose Laertiade, consiliis-abundans Ulysses,

"Læsit me dæmonis fatum malum, et copiosum vinum:

"Circes autem in domo cubans non adverti,

"Retrorsum ut-descenderem, profectus ad scalam longam,

"Sed rectâ de tecto decidi; mihiq; cervix

"Ex articulis fracta est: anima verò ad inferos descendit.

"Nunc verò te per eos qui ponete-sunt, oro, non præsentem,

"Per uxoremque, et patrem, qui te nutrit, parvulus cum-esses,

"Telemachumque, quem unicum in ædibus reliquisti:

"Novi enim, quòd hinc profectus ex domo Plutonis,

"Insulam in Æeam appelles fabrefactam navem:

"Ibi te deinde, rex, hortor recordari mei,

"Nè me indefletum, insepultum, profectus ponere relinquant,

Ver. 54 & 72. Ἀκλαυτον.] Al. Ἀκλαυτον.

Ver. 55. Τὸν μὲν ἐγὼ.]

Hunc ubi vix multâ moestum cognovit in umbrâ, Sic prior alloquitur: Quis te Palinure Deorum Eripuit nobis? — Æn. VI, 340.

Vide et infra ad ver. 170.

Ver. 57. Ἐλπίην.] Al. Ἐλπίην.

Ver. 58. — πεζὸς ἐὼν.] Al. πεζὸς ἐὼν et ποσσὶν ἐὼν.

Ver. 61. Ἄσέ με δαίμονος αἶσα.] Vide supra ad v. 33.

Ver. 62. — καταλέγμενος.] Vide ad Il. β', 515.

Ver. 65. — αἰδούσθ' ἐκατῆλθε.] Al. αἰδούσθ' ἐκατῆλθε.

Ver. 66. Νῦν δέ σε τῶν ὀπιθεν γυνάζομαι, ὃ παρόντων.] Διότι ἡ "πρὸς" ἢ ἡ, πρὸς τῶν παρόντων γυνάζομαι, ἰακύνω ὡς πρὸς τῶν θεῶν, καὶ πρὸς Διός. Schol.

Quod te per coeli jucundum lumen et auras, Per genitorem oro, per spem surgentis Iuli; Eripe me his, invicte, malis; aut tu mihi terram Injice, namque potes; portusque require Velinus. Æn. VI, 363.

Vide et infra ad ver. 72.

Ibid. — τῶν ὀπιθεν.] Τῶν καταλειμμένων αἰκοί, τῶν παρόντων. Schol. Spondanus verò per istud "τῶν ὀπιθεν" Ulyssis focios intelligi arbitratur. Minus rectè.

Ver. 67. Πρὸς τ' ἀλόχῃ, καὶ πατρός.] Οὐ προσέθηκε τὴν μητέρα· ὅτι τὴν ψυχὴν αὐτῆς. Schol.

Ibid. — ὃ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόησα.] Ita rectè restituit Barnesius. Eadem enim phrasis occurrit, Iliad. χ', 480; ὃ μ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόησα. Quin et MS à Tho. Bentleio collatus, cum Barnesio hîc legit, ὃ σ' ἔτρεφε. Vulgg. δὲ ἔτρεφε.

Ver. 72. Μὴ μ' ἀκλαυτον, ἄθαπτον.]

Unum hoc — oro

Corpus humo patiari tegi —. Æn. X, 903.

Sed sine funeribus caput hoc, sine honore sepulchri,

Indeploratum barbara terra teget?

Ovid. Trist. lib. III, Eleg. iii, 45.

— vagæ ne parce malignus arenæ

Offibus et capiti inhumato

Particulam dare —. Horat. Carm. lib. I, Od. xxviii, ver. 23.

- Νοσφισαίς, μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι·
 Ἀλλά με κακῆναι σὺν τεύχεσιν, ἄσσα μοι ἐστίν,
 75 Σῆμά τέ μοι χεῖναι, πολλῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
 Ἄνδρὸς δυσήνοιο, καὶ ἐσσομένοισι πυθέεσθαι.
 Ταῦτά τέ μοι τελέσαι, πῆξαί τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐρέμῳ,
 Τῷ καὶ ζωὸς ἔρεσσον, ἔων μετ' ἐμοῖς ἐτάροισιν.
 Ὡς ἔφαθ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμφόδρομος προσέειπον·
 80 Ταῦτά τοι, ὦ δύστηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.
 Νῶϊ μὲν ὥς ἐπέεσσιν ἀμφομένῳ τυγεροῖσιν
 Ἡμεῖς· ἐγὼ μὲν ἀνέυθεν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἴχων·
 Εἶδωλον δ' ἐτέρωθεν ἐταίρῳ πόλλ' ἀγόρευεν.
 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνηυῖας,
 85 Αὐτολύκῃ θυγάτηρ μεγαλήτορ· Ἀντίκλεια,
 Τὴν ζῶν κατέλεπον, ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱρὴν.
 Τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ·
 Ἀλλ' ἔδ' ὥς εἶων προτέρῳ, πυκινὸν περ ἀχεύων,
 Αἵματος ἄσπον ἱμῶν, πρὶν Τειρεσίῃο πυθέεσθαι.
 90 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίῃ Τειρεσίῃο.

Τὴν δὲ Μῆδης Ἀθηναῖοι μὲν θάψαι λέγουσιν, ὡς πάντας
 ὅσιον ἀνθρώπων νεκρὸν γῇ κρύψαι. Pausan. Attic. lib. I,
 cap. 32. Ceterum vituperat hunc Homeri locum
 Plutarchus: "Ὅσοι μὲν τοὶ τὸ θάνατον ὡς οἰκτρὸν, ἢ
 τὴν ἀταφίαν ὡς δεινὸν, ὀλοφύρομεθα καὶ διδοῖτες, φανῶς
 ἐξυπνόχασιν." Μὴ μ' ἀκλαύστον, ἀδαπτόν, ἰὼν ὀπίθεν κα-
 "ταλίπης"· αὐταὶ πεπονθότων εἰσὶ καὶ προσεαλω-
 κῶτων ὑπὸ δόξης καὶ ἀπάτης. Διὸ μᾶλλον ἀπὸνται καὶ
 ἀβυστάρησιν ἡμᾶς ἀναπιμπλαμένους τῷ πένθει καὶ τῷ
 ἀδυνάμει ἀφ' ἧς λέγονται. De audiendis Poëtis.

Ver. 73. — μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι.]

precibus non linquar inultis,
 Téque piacula nulla resolvent.

Horat. Carm. Lib. I, Od. xxviii, 33.

Ver. 76. Ἄνδρὸς δυσήνοιο.] Τὸ ὅ, "ἀνδρὸς δυσή-
 "νοιο," καὶ ὁμοῦ πείθεται τὸ ὅ κοινὸν ἔτω, "Σῆ-
 "μά τέ μοι χεῖναι, ἀνδρὶ δυσήνῳ." Eustath. De
 huiusmodi Syntaxi, vide supra ad i, 256; et ad
 II. ξ. 141.

Ver. 78. — μετ' ἐμοῖς.] Αἱ μὲν σοῖς. Minus
 recte.

Ver. 80. Ταῦτά τοι, ὦ δύστηνε, τελευτήσω.]

Haud ulla ante tuam, quanquam non parva fa-
 tigant,

Curam prior extiterit.

Silius Ital. Lib. XIII, 467.

" Digressus; nequa tibi deorum in-
 dignatio fiam:

" Sed me combure cum armis, quae-
 cunque mihi sint,

" Tumulumque mihi aggere cani in
 littore maris,

" Viri infelices; etiam posteris audi-
 endum:

" Hæc mihi perfice, figeque super
 sepulchrum remum,

" Quo etiam vivus remigabam, cum-
 essem apud meos socios.

Sic dixit: at ego ipsum respondens al-
 locutus sum;

" Hæc tibi, ô infelix, perficiam et
 expediam.

Nos quidem sic verbis alternantes
 tristibus

Sedebamus; ego quidem super san-
 guine gladium tenens;

Simulachrum verò ex-alterâ-parte
 socii multa loquebatur.

Supervenit autem anima matris de-
 functæ,

Autolyçi filia magnanimi Anti-
 cleæ,

Quam vivam reliqui, profectus ad I-
 lium sacram.

Hanc quidem ego flevi conspicatus,
 miseratusque sum animo:

Sed neque sic finebam priorem, velle
 licet dolens,

Ad-sanguinem propè accedere, ante-
 quam Tiresiam sciscitatus-essem.

Supervenit verò anima Thebani Ti-
 resis,

Ver. 83. — ἀγόρευεν.] Ita Henricus Stephanus
 et Vulgati. Barnesius autem ex Scholiaste et ex
 Exemplaribus nonnullis edidit ἀγορεύων. Ad senten-
 tiæ constructionem non malè.

Ver. 84, 86. Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς — Τὴν
 ζῶν κατέλεπον.]

Vidi

Sospes digresso quæ mihi mater erat.

Retulit illa domus eadem mala; meque que-
 rentem

Fugit ab amplexu ter resoluta meo.

Auli Sabini. Epist. Ulyssis Penelope, ver. 63.

Vide infra ad ver. 205.

Ver. 85. Αὐτολύκῃ θυγάτηρ.] Ὁ λόγος ἦν, Ἀντί-
 κλειαν θυγατὸς τοῦ Πόδοι καὶ παιδὸς, βρόχῳ αὐτὴν ἐξαγαγεῖν
 τῷ βίῳ. Schol. à Barnesio emendatus. Vide infra
 ad ver. 202.

Ver. 90, 91. Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ —, Χρύσιον
 σκῆπτρον ἔχων.] De hac constructione Eustathius:
 Ἀπεδόθη. — πρὸς τὸ σημαντικόν, τὸ "ὁ Τειρεσίας."
 Et Dionysius Halicarnassensis; Πολλὰκις ὅ καὶ πρὶν
 χάριν ἐναλλάσσει τὰ γινώσκοντα ἐν τῷ τῷ, [Odys. δ.
 125;]. "Διὰ τοὶ καὶ ἐγὼ, τέκνοι φίλοι, τὸ τοῦ δίδω-
 "μι, τὸ μὲν ὅ, "τέκνοι," ἑξῆς ὁνομαζέμεθα ἐπὶ τῷ
 καὶ δὲ ἀρσενικόν, τὸ φίλοι, πρὸς τὸ πρόσωπον ἀπετείναντες τὸ
 λόγον. — Τὴν δὲ αὐτῆς ἀναγωγὴν καὶ καὶ ἔχεται.
 "Ἦλθε."

- Χρύσειον σκήπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπεν·
 Τίπ' αὐτ', ὦ δῦσ' ἡγε, λιπὼν φάσ' ἡλίοιο,
 Ἥλυθες, ὄφρα ἴδῃς νέκυας καὶ ἀτερπέα χῶρον;
 Ἄλλ' ἀποχάζεο βόθρε, ἀπιοχε δὲ φάσγανον ὄξυ,
 95 Αἶματ' ὄφρα πίω, καὶ τοι ημερτέα εἰπῶ.
 Ὡς φάτ'· ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος, ξίφος δ' ἐγυρόηλον
 Κελεῶ ἐγκατέπηξ'· ὁ δ' ἐπεὶ πῖεν αἶμα κελαινόν,
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσι προσήδα μάντις ἀμύμων·
 Νόστον δίζηαι μελιθεά, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
 100 Τὸν δὲ τοι δ' ἐγαλέον θήσῃ θεός· ἔ γάρ οἱ ὦ
 Λήσῃ Ἐννοσίγαιον, ὃ τοι κότον ἔνθετο θυμῷ,
 Χωόμεν', ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
 Ἄλλ' ἐτιμέν γε καὶ ὧς, κακὰ περ πάχοντες, ἴκοιο δέ,
 Αἶκ' ἐθέλης σὸν θυμὸν ἐρυκαέειν καὶ ἐταίρων,
 105 Ὀκπότε δ' ἡ πρῶτον πελάσῃς εὐεργέα νῆα
 Θρινακίῃ νήσῳ, προφυγὼν ἰοιδέα πόντον·
 Βοσκομένας δ' εὖρητε βόας καὶ ἵφια μῆλα

Aureum sceptrum tenens: me autem agnovit et allocuta est;

“ Quid verò, ò infelix, relicto lumine solis,

“ Venisti, ut videas manes et inamabilem locum?

“ Verum recede à fossâ, amovèque gladium acutum,

“ Ut de-sanguine bibam, et tibi vera dicam.

Sic dixit: ego verò retrogressus gladium argenteis-clavis-distinctum

Vaginæ infixi: at postquam bibisset sanguinem nigrum,

Tum sanè deinceps me verbis alloquebatur vates eximius;

“ Reditum quæris dulcem, illustris Ulysses;

“ Hunc verò tibi difficilem faciet deus: non enim puto

“ Latitatum te Neptunum, qui in te iram reposuit animo,

“ Iratus, quòd ei filium charum excacasti.

“ Verum adhuc quidem et sic, mala licet patientes, perveneritis,

“ Si velis tuum animum cohibere et sociorum,

“ Quandò scilicet primùm appuleris fabricatam navem

“ Trinacriam ad insulam, elapsus obscurum pontum:

“ Pascéntesque inveneritis boves et pingues pecudes

“ Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Θεοαίῃ Τιμωρίᾳ, Σκήπτρον ἔχων· τὸ δ' “ ἔχων ” ἔστι πρὸς τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ πρὸς τὸ γένος τῶ σώματος, τυττίς πρὸς τὴ Τιμωρίαν, ἤμωσι. Πολύλακός δ' ἔστι πρὸς τὸ λόγον, ἀλλὰ πρὸς τὸ σηματοδοτῶν ποιῆται τὴν ἀπάντησιν. Περὶ τ' Ὀμήρου ποιήσεως, § 7. Notandum autem hoc in loco syntaxin hanc nequaquam Metri gratiâ usurpatam: quippe, ut rectè observat Eustathius, æquè tulisset versus σκήπτρον ἔχων. Quin et alibi occurrit similis constructio:

“ Ὡς εἰπὼν, δισμὸν ἀνίμῳ μέν· Ἠφείστοιο.

Odyss. 9, 359:

— μινδύσιν δ' ἐπὶ ἱς Τηλεμάχου,

Ἐς πατιῆ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν. — π. 476.

Ubi itidem æquè tulisset versus (si ita voluisset Poëta,) “ Ὡς εἰπὼν, et ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν. Simili porro constructione utitur Aristophanes;

— ἀλλ' εἴα τίκαθ' ἀμύν' ἐκαστοῦντες,

Βλαχάρμοι τι —.

Plutus, Act. II, Scen. i, ver. 41.

Vide et ad ζ', 157; item Porphyrium, Quaest. Homer. 7 sub fine.

Ver. 91. Χρύσειον.] Pronuntiabatur Χρύσειον.

Ibid. — καὶ προσέειπεν.] Post hunc versum inserit Barnesius ex Eustathio;

Διογενὲς Λαερτιάδην, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.

Rationibus, ut videtur, haud satis idoneis.

Ver. 93. — ἰδὼν.] Al. ἰδῷ.

Ver. 101. Λήσῃ Ἐννοσίγαιον, ὃ τοι κότον ἔνθετο

θυμῷ.] Dubitavit Vir eruditus *Isaacus Casaubonus* (notante *Barnesio*) an “ ὃ ” hoc in loco “ pro òn, “ ut ὃ τῶν, pro òντων, et similia,” positum sit. Quod fieri non posse contendit *Barnesius*. Quin et si fieri posset, huic tamen loco minimè congrueret. Nam ut istud Λήσῃ — κότον (quod voluit vir eruditus) “ iræ oblivisci ” intelligatur, ferri (ut opinor) nequit. Quippe “ Λήσῃ ” apud Poëtam, voce æθιῶν, “ latere,” non “ oblivisci ” significat. Vide infra ad ver. 125; et ad ι', 393. Cæterum “ ò ” (ut rectè notavit *Barnesius*) pro “ òs ” hîc usurpatur: Neque hoc inusitatum. Vide supra ad ver. 67; item ad II. α', 388; et γ', 351. Sic apud *Euripidem*;

— ἴρων, ὃ κατ' ὀμνιάτων

Στάζεις πόθον —. *Hippolyt. Coron. ver. 525.*

Ver. 103. Ἄλλ' ἐτι μὲν γε καὶ ὧς.] Al. ἐτι μὲν καὶ. Cæterum *Barnesius* legendum conjicit Ἄλλα δ' ὁμοιόγῃ καὶ ὧς, vel ὁμοιοδ. Atqui vim (ut opinor) hîc habet vocula ἐτι non omittendam.

Ver. 105. Ὀκπότε δ' ἡ.] Al. Ὀκπότε καὶ.

Ibid. — πελάσῃς.] Apud *Scholasten* πελάσῃς.

Ver. 106. Θρινακίῃ.] Τῇ Σικελίᾳ ἐπὶ τρία ἔχον ἀκροτήρια, Πάλαρον, Πάχων, Λιλόβαιον. *Schol.* Atque hîc apud Latinos appellatur *Trinacria*: Uti et notavit *Barnesius*. Vide *Ovid. Metamorph. lib. V, ver. 346, &c.*

Ver.

- Ἡελίς, ὅς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακρύβη·
 Τὰς εἰ μὲν κ' ἀσινέας ἑάσας, νόστιν τε μέδῃαι,
 110 Καί κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην, κακὰ περ πάχοντες, ἴκοιτο·
 Εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
 Νηὶ τε, καὶ ἐταίροις· αὐτὸς δ' εἴπερ κεν ἀλύξῃς,
 Ὅψ' ἐ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἅπο πάντας ἐταίρους,
 Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης· δῆεις δ' ἐν πῆματά οἴκῳ,
 115 Ἄνδρας ὑπερφιάλους, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν,
 Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἔδνα διδόντες·
 Ἄλλ' ἦτοι κείνων γε βίας σποτίσσαι ἐλθὼν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
 Κτείνῃς, ἢ δόλῳ, ἢ ἀμφοδὸν ὀξείῃ χαλκῷ,
 120 Ἐρχεσθ' δὴ πῆτα, λαβὼν εὐήρες ἐρείδον,
 Εἰσόκε τῆς ἀφίκηαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
 Ἄνέρες, ὅδε δ' ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ' ἔδουσιν·

Ver. 109. Τὰς εἰ μὲν κ' ἀσινέας ἑάσας.] Ἡγεῖται μῦθοι καὶ αὐτὸς [Ὁμηρ.] — ἐ πάντα καθ' εἰμαρμένην παραγινώσκω, ἀλλὰ τι καὶ ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι ὡς ἰσχυρὸν μὲν τὸ ἐκείνῳ, τῷ δὲ πῶς συνάπτεται τὸ κατηραγασμένον, ὅταν τις πράξας ὁ βέλτεται, εἰς ὃ μὴ βέλτεται ἐμπέσῃ. Καὶ ταῦτα σαφῶς ἐν πολλοῖς διδῶνται. ὅτι καὶ ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἐκατέρως τ' Πηλεΐδης ἐν μὲν τῇ Ἰλιάδι λέγων τὴν ὀργὴν τῇ Ἀχιλλεύου αἰτίαν τ' ἀπαλλύει τ' Ἐκκλῆστον γυνῆα, καὶ τότε τὴν Διὸς βέλτεται ἐκτελεσθῆναι· ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσείᾳ, τῆς ἐταίρας τῇ Ὀδυσσεύς [Ὀδυσσ. α', 7.] ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀδελφίαν ὀλέθρου ἀποπειρῶν ἐξήμαρτον γὰρ ἀψάμενοι τ' ἱερῶν τῇ ἡλίας βοῶν, ἐξὸν ἀπαρῆναι καὶ ἡδ' ἦν προειρημένον, "Τὰς εἰ μὲν κ' ἀσινέας ἑάσας ἔσται." Dionys. Halicarn. περὶ τ' Ὀμήρου ποιήσεως, § 14. Porro Vulgati hoc in loco habent Τὰς εἰ μὲν κ' ἀσινέας. Barneſius autem ex Scholiis Victorianis ad Iliad. i, edidit Τὰς. Quæ lectio, ut ipse annotat, firmatur tum ex præcedente Βοσκομένης, ver. 107, tum ex μ', 137 infra, ubi idem versus occurrit, et vulgò editum est Τὰς. Cum Barneſio etiam hîc faciunt MS à Tho. Bentleio collatus, et Dionysius, loco jam citato.

Ibid. — ἑάσας.] Apud Dionysium, ἑάσας. Quæ si vera sit lectio, pronuntiandum erit ἑάσας· penultimam enim necessariò producit. Vide ad II. δ', 42.

Ibid. — νόστιν τε.] Apud Dionysium, νόστιν τε.

Ver. 109, 111. — ἀσινέας — σίνηαι.] Quæ analogiâ ex λῶν fit ἄλυτος· ex κῆν, ἀκρίτος· ex τῶν, ἀτῆτος· ex μαρτυρομαι, ἀμαρτῆτος· eadem ex σῶμαι fit ἀσινής. Vide ad II. α', 314, et 338. Cæterum pronuntiabatur ἀσινέας, ac si scriptum fuisset ἀσινῆς, vel ἀσινεῖς.

- "Solis, qui omnia videt et omnia audit.
 "Has si quidem illæſas finas, reditūſque memor-ſis,
 "Etiam adhuc in Ithacam, malæ licet patientes, perveneritis:
 "Sin lædas, tum tibi prædico exitium
 "Navique et ſodalibus: ipſe verò etiam ſi effugeris,
 "Serò malè redibis, amiſſis omnibus focis,
 "Nave in alienâ; inveniēſque mala domi,
 "Viros ſuperbos, qui tibi victum comedunt,
 "Ambientes divinam uxorem, et munera dantes:
 "Sed ſanè illorum injurias ulciſcēris cūm-adveneris.
 "Cæterum poſtquam procos in ædibus tuis
 "Interfeceris, ſive dolo, ſive palàm acuto ferro;
 "Proſciſcere deindè, ſumpto fabricato remo,
 "Donec ad illos perveneris, qui haud nōrunt mare
 "Viri, neque fale conditum cibum comedunt;

Ver. 113. Ὅψ' ἐ κακῶς νεῖαι.] Ἐπὶ ἧς τῇ βῶν τολμήματι, ἐπὶ αὐτῇ ὅλα παρὰ Καλυψῶ ἀφ' ἑαυτῆς καὶ πάλιν ναυαγῆσας πρὸς τῆς Φαίης πρὸς τῆς Φαίης προσετίθεται. Schol.

Ver. 113, 114. — κακῶς νεῖαι — δῆεις δ' ἐν πῆματά οἴκῳ.] Hinc apud Horatium, Ulyſſes Tireſiam alloquens;

O nulli quicquam mentite, vides ut Nudus inopſque domum redeam, te vate; neque illic

Aut Apotheca procis intacta eſt, aut pecus. —

Sermon. lib. II, Eclog. v, 5.

Ver. 118. — ἵππῃ.] Al. ἵππῳ.

Ver. 119. — ἢ δόλῳ, ἢ ἀμφοδὸν.]

— dolus, an virtus, quis in hoſte requirit?

Æn. II, 390.

Ver. 120. — δὴ πῆτα.] Ita Barneſius. Al. δὴ ἥπειτα, et δὴ ἔπειτα.

Ver. 121. — οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν Ἄνέρες, ὅδε δ' ἄλεσσι.] Καρχηδονίαν, οἳ θάλασσης τ' τότε βαρβαρῶν μάλις εἶχον ἐμπείρας, Τύριοι Φοινίκες τὸ ἀρχαῖον ὄντες, τῶν ἐναντία ἐπὶ τῇ ναυμαχῇ [ὁ Πύρρος,] τοῖς ἠπειρώταις χράμενοι, οἳ μὴδὲ ἀλύσης Ἰλίου θάλασσαν οἳ πολλοὶ, μὴδὲ ἀλσὶν ἠπίσαντο πῶ χροῶν. Μαρτυρεῖ δὲ μοι καὶ Ὁμήρου ἑπὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ "Οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν Ἄνέρες, ὅδε δ' ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ' ἔδουσιν." Pauſan. Lib. I, cap. 12, in fine.

Ver. 122. Ἄνέρες.] Al. Ἄνεις. Ut infra ψ, 270.

Ibid. — ὅδε δ' ἄλεσσι.] Strabo, Geograph. lib. XIV, citat ὅδε δ' ἄλεσσι.

- Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρήες,
 Οὐδ' εὐνὴν ἐρετμὰ, τὰ τε πλερὰ νηυσὶ πέλονθ'.
 125 Σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδές, ἔδδ' σε λήσθ'.
 Ὅππότε κεν δὴ τοι ξυμβλήμην' ἄλλ' ὁδίτης
 Φῆν' ἀθηρηλογόν' ἔχθ' ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
 Καὶ τότε δὴ γαίῃ πῆξας εὐνῆρες ἐρετμόν,
 ῥέξας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἀνακτι,
 130 Ἀρειὸν, ταῦρόν τε, συὼν τ' ἐπιθήτορα κάπρον,
 Οἴκαδ' ἀποτείχθ' ἐρδαιν' ἱερὰς ἐκατόμβας
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ ἔρανόν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Πᾶσι μάλ' ἐξείης· θάνατος δέ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῶ
 Ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεθ', ὅς κέ σε πέφνη
 135 Γῆρα ὑπὸ λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
 Ὀλβιοὶ ἔσονται· ταῖδε τοι νημερτέα εἶρω.
 Ὡς ἔφαθ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμβρόδιμος προσέειπον·
 Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ' πῃ ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως καλῶλεξον,
 140 Μητρὸς τιμὴν ὁρώω ψυχὴν κατατεθνηυῖν.

Ver. 123. — νέας φοινικοπαρήες.]
 — rictisque innare carinas.

Æn. VIII, 93.

Ver. 125. Σῆμα δέ τοι ἐρέω.]
 Signa tibi dicam, tu condita mente teneto.

Æn. III, 388.

Ibid. — ἔδδ' σε λήσθ'.] Vide suprā ad ver. 101.

Ver. 127. — ἀθηρηλογόν.] Τῶν ἀθῆρων ὁλοθρο-
 νικῶν ὄργανον· ἀθῆρες γὰρ λέγονται κυρίως τῶν ἀσφαχύνων τὰ
 ἄκρα· λέγει δὲ τὸ πῦρον. [II. γ', 588] Ὁ μὲν τοι
 Σοφοκλῆς ἀπιδέχεται τὸ Ἀθῆρας κίνητρον, λέγων ὕτως·
 "Ὅμοις ἀθηρόφωτον ὄργανον φέρον." Schol.

Ibid. — ἔχθ' ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ.]

Ver. 129. ῥέξας.] Ἀλ. ῥέξας. Ut infrā ψ', 277;
 ῥέξανθ'.

Ver. 133. — θάνατος δέ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῶ.]
 Οἱ πᾶσι τοῖς περὶ Τηλέγονος ἀνέπλασαν, τὸ Κίρκης καὶ
 Ὀδυσσεύς ὅς δεικνύει κατὰ ζήτησιν τὸ πατρὸς εἰς Ἰθάκην
 ἐλθόν, ὑπὸ ἀγνοίας τὸ πατέρα ἀγχοῦσθαι τρυγόν·
 κέντρον. Schol.

Ἔνθα τὸ αἰολόμητιν Ὀδυσσεῖα, μυρία πόντα·

Ἀλγεα μετρήσαντα πολυκμήτοις· αἰθλοῖς,

Τρυγὸν ἀλγυμῶσα θοῇ κατενέματο ριπή.

Oppian. Halieutic. lib. II, 503.

Similiter Nicander:

- " Neque sanè hi nòrunt naves pro-
 ras-rubras-habentes,
 " Neque fabrefactos remos, qui uti-
 que alæ navium sunt.
 " Signum verò tibi dicam valdè ma-
 nifestum, neque te latebit;
 " Quandò utique tibi obviam factus
 alius viator
 " Dixerit te ventilabrum habere super
 splendido humero,
 " Tum sanè terræ infixo fabrefacto
 remo,
 " Factisque sacris eximius Neptuno
 regi,
 " Ariete, tauròque, suumque ma-
 rito verre,
 " Domum revertere, faciásque sa-
 cras hécatombas
 " Immortalibus diis, qui cælum la-
 tum habitant,
 " Omnibus prorsus ordine: mors ve-
 rò tibi ex mari ipsi
 " Lenis admodum talis adveniet,
 quæ te occidat
 " Senectute sub molli confectum;
 circùm autem populi
 " Felices erunt: hæc tibi vera di-
 co.
 Sic dixit: at ego ipsum respondens al-
 locutus sum;
 " Tiresia, hæc quidem quodammo-
 do decreverunt dii ipsi.
 " Sed age mihi hoc dic et verè enar-
 ra,
 " Matris hanc video animam de-
 functæ:

— λόγῳ γε μὲν, ὅς ποτ' Ὀδυσσεύς
 Ἐφθίτο, λούγαλίοιο τυπὴς ἀλὶς ὑπὸ κέντρον.

Theriaca, ver. 835.

Atque hinc Podagra, apud Lucianum;

Ἰθάκης ἀνακτα Λαιρτιάδην Ὀδυσσεῖα

Ἐγὼ κατέπιφνον, σὺν ἄκωνι τρυγόνῳ.

Τρωγοποδάγρα, ver. 260.

Vide Ritterhus. ad Oppian. Halieutic. II, 498.

Ibid. — ἐξ ἁλὸς.] Διπλὴ ἀνώνυμος καὶ ἑκαλῶ
 προπαροξύτωνος, ἀντὶ τῆς, ἔξω καὶ πόρρω τῆς θαλάσσης· ἔξ
 ἁλὸς, διηρημένως, ἀπὸ τῆς τρυγόνῳ κέντρον, ὃ ὁ
 Τηλέγονος ἀντὶ αἰχμῆς ἐχρήτο. Schol.

Ver. 134. Ἀβληχρὸς.] Ἐοικε δὲ ὁ θάνατος ὕπνῳ,
 καὶ μάλα γε ἡδὺ, ὅς ἀναδύνη καὶ οἷον οἱ Ποιηταὶ τὸ λυ-
 σιμελὴ φιλεῖσιν ὀνομάζειν, ἢ τὸ ἀβληχρόν. Ælian. de
 Animal. lib. IV, cap. 41, à Barneſio citatus.

Ibid. — πέφνη.] Ἀλ. πέφνη.

Ver. 135. Γῆρα ὑπὸ λιπαρῷ.] Barneſius edidit
 ὑπὸ λιπαρῷ. Sed nihil opus. Vide ad II. α', 51.

Ibid. — ἀμφὶ δὲ λαοὶ Ὀλβιοὶ ἔσονται.] Μιρῶ
 δὲ πάντας εὐτυχίας βασιλεῖ τὸ μέγιστον, ὁλβίους ὑπὸ
 αὐτῶ εἶναι τὴν λαόν. Διὰ καὶ ἀλλαχῇ φησὶν, [infrā τ',
 114;] " Ἀριτῶσι δὲ λαοὶ ὑπὸ αὐτῶ." Eustath.

Ibid. — ἀμφὶ δὲ λαοὶ.] Ἀλ. ἀμφὶ δὲ ἱταῖροι.

Ver. 136. — εἶρω.] Ἀλ. βάζω.

- Ἡ δ' ἀκέσθ' ἦται χεδὸν αἵματι, ἔδ' ὃν υἱὸν
 Ἔτλη ἐσάντα ἰδεῖν, ἔδ' προτιμυθήσατο.
 Εἰπέ, ἄναξ, πῶς κέν μ' ἀναγνοίη τοῖον ἔοντα.
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμφόμοδος προσέειπεν·
 145 Ῥηϊδίον τοι ἐπὶ ἔρεω, καὶ ἐπὶ φρεσὶ θείῳ·
 Ὅντινα μὲν κεν εἴης νεκρῶν κατατεθνηώτων
 Αἵματ' ἄσπον ἱμῶν, ὅδε τοι νημερτὲς ἐνὶ ψῆ·
 Ὡ, δέ κ' ἐπιφρονέεις, ὅδε τοι πάλιν εἰσιν ὀπίσσω.
 Ὡς φασμένη, ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἀΐδος εἴσω
 150 Τειρεσίαο ἀνακτ', ἐπεὶ χτ' Ἰέσφαλ' ἔλεξεν.
 Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτῷ μένον ἔμπεδον, ὅφρ' ἐπὶ μήτῃς
 Ἥλυθε, καὶ πῖεν αἶμα κελαϊνεφές· αὐτίκα δ' ἔγνων,
 Καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τέκνον ἐμόν, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠέροντα,
 155 Ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ ταῦδε ζωῶσιν ὀρέσσει.
 Μέσσω γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα,
 Ὡκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν ἔπειτα ἐστὶ περῆσαι,
 Πεζὸν ἔοντ', ἢν μή τις ἔχῃ εὐεργέα νῆα.
 Ἡ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμεν' ἐνθάδ' ἰχάνης
 160 Νηὶ τε, καὶ ἐτάροισι, πολὺν χρόνον; ἔδ' πῶ ἦλθες
 Εἰς Ἰθάκην; ἔδ' εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα;
 Ὡς ἔφαλ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμφόμοδος προσέειπον·
 Μῆτερ ἐμὴ, χρεῖά με κατήγαγεν εἰς Ἀΐδαο,
 Ψυχὴ χρησόμενον Θηβαίῃς Τειρεσίαο.
 165 Οὐ γὰρ πῶ χεδὸν ἦλθον Ἀχαιῖδος, ἔδ' πῶ ἀμῆς

- “ Illa autem tacita sedet prope sanguinem, neque suum filium
 “ Dignata est palam aspicere, neque alloqui.
 “ Dic, rex, quo pacto me agnoscat talem esse.
 Sic dixi: ille verò me rursus respondens allocutus est;
 “ Facile tibi verbum dicam, et in mente ponam;
 “ Quemcunque quidem finas manuum defunctorum
 “ Ad sanguinem propè accedere, ille tibi verum dicit:
 “ Cui verò invidas, ille tibi abibit retrò.
 Sic locuta, anima quidem abiit domum Plutonis intra
 Tiresiae regis, postquam vaticinia edixerat.
 Ast ego illic manebam constantèr, donec mater
 Advenit, et bibit sanguinem nigrum: statim verò agnovit,
 Et me lugens verbis alatis allocuta est;
 “ Fili mi, quo pacto venisti sub caliginem obscuram,
 “ Vivus cum-sis? difficile nempè hæc viventibus videre:
 “ In-medio enim ingentes fluvii et gravia fluentia;
 “ Oceanus quidem primùm, quem nequaquam licet trajicere,
 “ Peditem, nisi quis habeat fabricatam navem.
 “ Num jam demùm à Trojá errans huc venis
 “ Cum navique, et sociis, longo tempore? necdum pervenisti
 “ In Ithacam? neque vidisti in ædibus uxorem?
 Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum;
 “ Mater mea, necessitas detulit me in Plutonis aedes,
 “ Animam consulturum Thebani Tiresiae.
 “ Nondum enim prope veni Achæiam, neque nostram

- Ver. 141. — ἔδ' ὃν υἱόν.] Al. ἔδ' ἔον υἱόν.
 Ver. 143. — πῶς κέν μ' ἀναγνοίη τοῖον ἔοντα.]
 Al. υἱόν ἔοντα. Al. πῶς κέν μ' ἀναγνοίη τ' ἔοντα.
 Ver. 144. — ἀμφόμοδος προσέειπεν.] Al. ἀμείβετο μάντις ἀμύμων.
 Ver. 145. — ἐπὶ φρεσὶ θείῳ.] Al. ἐν φρεσὶ θήσω.
 Ver. 149. Ὡς φασμένη, ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἀΐδος εἴσω.]
 Hæc vates, Erebiq̃ue cavis se rettulit umbris.
 Sil. Ital. lib. XIII, ver. 894.
 Ver. 154. — πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠέροντα, Ζωὸς ἐών.]
 Sed te qui vivum casus, age, fare vicissim,

- Attulerint: pelagine venis erroribus actus?
 An monitu Divum? an quæ te fortuna fatigat,
 Ut tristes sine sole domos, loca turbida, adires?
 Æn. VI, 531.
 Ver. 156. Μέσσω γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ — Ὡκεανὸς μὲν πρῶτα.] Ὅτι φανερῶς ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς δηλοῖ τὴν Ὀδυσσεύς μυθικὴν εἰς ἁδὲ κατέλδυσιν ἐπὶ τὰ πέραν ἐκείνου τέμματα γενέσθαι τῷ Ὡκεανῷ, εἴη κ' ἢ τὸς ἀστὴρας δηλαδὴ φασιν δύνειν. Eustath.
 Ver. 157. Ὡκεανὸς μὲν πρῶτα.] Καὶ εἴη ἐπήγαγε δεύτερον ἢ, κ' τρίτον· ἅπτερ δι' αὐτὰ τὸ σιωπώμενον ἐνδείξασθαι ἔτι, αἰὶν ὡς μὴ ἄλλου ποταμοῦ ἢ ῥεύματος λέγωμεν, αὐτὸν πρῶτον Ὡκεανόν. Schol.
 Ibid. — πρῶτα, τ'.] Al. πρῶτος, ὃν.

- Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι οἷζυν,
 Ἐξ ὧ τὰ πρότιοι' ἐπόμην Ἀγαμέμνονι δίω
 Ἴλιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατὰλεξον,
 170 Τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε ταηλεγέῃ θανάτοιο;
 Ἡ δολιχὴ νῆσος; ἢ Ἀρτεμις ἰοχέαιρα
 Οἷς ἀγατοῖς βελέεσσαν ἐποικομένη κατέπεφνε;
 Εἰπὲ δέ μοι πατρός τε, καὶ υἱὸς ὃν κατέλειπον,
 Ἡ ἔτι πάρος κείνοισιν ἐμὸν γέρας, ἥε τις ἦδη.
 175 Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχῃ, ἐμὲ δ' οὐκ ἔτι φασὶ νέεσθαι.
 Εἰπὲ δέ μοι μητρὸς ἀλόχευ βυλὴν τε νόον τε,
 Ἡέ μιν παρὰ παιδί, καὶ ἐμπεδα πάντα φυλάσσει.
 Ἡ ἦδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος.
 Ὡς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ.
 180 Καὶ λίην κείνη γέ μιν τετληότι θυμῷ
 Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
 Φθίνουσιν ἡμέτερες τε, καὶ ἡμέτα δακρυχεύουσι.
 Σὸν δ' ὕπῃ τις ἔχῃ καλὸν γέρας· ἀλλὰ ἔκηλ
 Τηλέμαχος· τεμνὴν νέμεθ, καὶ δαΐτας εἴσας.
 185 Δαίνυσθαι, ὡς ἐπέοικε δικασπόλον ἀνδρ' ἀλεγύνειν.
 Πάντες γὰρ καλέεσσι πατρὸς δὲ σὸς αὐτόθι μίμνη
 Ἀγρῶ, ὅδε πόλινδε κατέρχεσθαι· ὅδε οἱ εὐναί,
 Δέμνια, καὶ χλαῖναι, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
 Ἀλλ' ὄγε χεῖμα μὲν εὐδῇ, ὅθι δμῶες, ἐνὶ οἴκῳ,

- “ Terram attigi; Sed semper ha-
 bens erro ærumnam,
 “ Ex quo primùm secutus sum Aga-
 memnonem nobilem
 “ Ad Ilium equis-aptum, ut cum
 Trojanis pugnarem.
 “ Sed age mihi hoc dic et verè nar-
 ra,
 “ Quodnam te fatum domuit lon-
 gum-somnum-adferentis mortis?
 “ An diuturnus morbus; an Diana
 sagittis-gaudens
 “ Suis mitibus telis superveniens oc-
 cidit?
 “ Dic item mihi et de-patre, et filio
 quem reliqui,
 “ An adhuc apud illos meum mu-
 nus, an aliquis jam
 “ Virorum alius habeat; me autem
 non amplius putent rediturum..
 “ Dic etiam mihi nuptæ uxoris con-
 filiūque mentemque,
 “ An maneat cum puero, et salva
 omnia custodiat;
 “ An jam eam duxerit Achivorum,
 quicumque optimus.
 Sic dixi: statim verò respondebat ve-
 neranda mater;
 “ Et omninò illa quidem manet af-
 flicto animo
 “ Tuis in ædibus; ærumnosæ au-
 tem ei semper
 “ Consumuntur noctesque diēsque
 lacrymas-fundenti.
 “ Tuum verò nondum quis habet
 pulchrum munus; sed quietus
 “ Telemachus prædia colit, et con-
 vivia æqualia
 “ Epulatur, quæ decet principem
 virum curare;
 “ Omnes enim invitant: pater au-
 tem tuus illic manet
 “ In agro, neque in urbem proficif-
 citur: neque ei lecti,
 “ Strata, et lænæ, et stragula splen-
 dida;
 “ Sed ille hyeme quidem dormit,
 ubi mancipia, in domo,

Ver. 168. — εὐπωλον.] Al. εὐπωλον.

Ver. 170. Τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε.]

Quinam te, qui casus, ait, dux maxime, fessæ

Excepit patriæ? — Sic Ital. lib. XIII, 450.

Quis te, chare pater, cum stabant Itala regna,

Exosus Latio Deus abstulit? — Id. ibid. 654.

Ver. 171. Ἡ δολιχὴ νῆσος; ἢ Ἀρτεμις.] Ἡ δολιχὴ
 νῆσος ἀντιδιατίθεται πρὸς τὴν βολὴν Ἀρτεμίδος, ἀλ-
 λὰ καὶ δὲ τῇ ἀπόλλωνος, γυνόμην θάνατον· ὡς τὸ τει-
 χεύειν αἰφνης ἐπισυμβαίνει. Eustath. Cæterum
 Barnesius edidit, νῆσός γ' ἢ Ἀρτεμις. Sed nihil

opus.

Ver. 173. — ὅθι.] Al. ὅθι.

Ver. 178. — ἔγημεν.] Vide infra ad ver. 272.

Ver. 183. — τεμνὴν Τηλέμαχος· τεμνὴν νέμε-
 θαι.] Videtur nimirum prius oppetiisse Anticlea,

quàm Penelopen Proci ambirent, Ulyssique facultates diriperent.

Ver. 184. — τεμνὴν.] Al. τεμνὴν. Quod et
 ipsum pronuntiabatur τεμνὴν. Vide ad Il. 6, 339.

Ver. 186. Πάντες γ' καλέουσιν.] Δοκεῖ δὲ ἀρχαῖον
 εἶναι, εἰς δαΐτας δημοσίας προκαλεῖσθαι τὰς βασιλῆας
 τε καὶ τὰς δικαστάς. Eustath. Cæterum Barnesius
 hic legendum conjicit, Πάντας γ' καλέουσιν. “ Non
 “ videtur verum,” inquit, “ Telemachum ab om-
 “ nibus invitari; quare satius forsitan esset, πάντας
 “ legere; quoniam ille, præter Procos, et alios
 “ quosvis hospitio exceperit: καλέουσιν verò ad Te-
 “ lemachum servos refertur.” Satis invenustè.

Ver. 189. — ἐνὶ οἴκῳ.] Al. κατὰ οἶκον.

- 190 Ἐν κόνι, ἄγχι πυρός, κακὰ δὲ χροὶ εἴματα εἴται
 Αὐτὰρ ἐπὶν ἔλθῃσι θέρῃ, τεθαλυῖά τ' ὀπώρα,
 Πάντη οἱ χεῖρ' γενὸν ἀλώης οἶνοπέδοιο
 Φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήατο εὐναί.
 Ἐνθ' ὄγε κεῖτ' ἀχέων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει,
 195 Σὸν πότμον γούων χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἰχάνει.
 Οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην, καὶ πότμον ἐπέσπον·
 Οὐτ' ἐμὲ ἐνὶ μεγάροισιν εὐσκοπῶ Ἰοχέαιρα
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιοχόμενη κατέπεφνεν·
 Οὔτε τις ἦν μοι νῦσ' ἐπήλυθεν, ἥτε μάλισα
 200 Τηκεδόνι θυγατρὶ μελέων ἐξείλετο θυμόν·
 Ἀλλὰ μεσὸς τε πόθος, σά τε μήδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
 Σὴ τ' ἀγαναφροσύνη μελιηδέα θυμόν ἀπηύρα.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼν ἔβελον φρεσὶ μερμηρίζας
 Μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἐλέειν κατατεθνευίης·
 205 Τρίς μὲν ἐφωρμήθην, ἐλέειν τέ με θυμὸς ἄνωγε,
 Τρίς δέ μοι ἐκ χειρῶν, σκίῃ εἵκελον, ἢ καὶ ὀνείρω,
 Ἐπὶ δ' ἐμοὶ δ' ἄχος ὅξυ γενέσκειο κηρόθι μᾶλλον·
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 Μητέρες ἐμῆ, τί νύ μ' εἰ μίμνῃς ἐλέειν μεμαῶτα,

Ver. 190. — κόνι.] *Al.* κόνι.

Ibid. — εἴται.] *Al.* ἦται.

Ver. 193. — βεβλήαται.] *Al.* βεβλήατο. *Mi-*
nus recte.

Ver. 195. Σὸν πότμον γούων.] *Al.* Σὸν νόσος πο-
δίων.

Ver. 196. Οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν.] Οὕτω, ὡς οἱ νεώτεροι,
 ὅτι ἑαυτὴν ἀνῆρτησεν, Ναυπλίης ψυδῶς μνηύσαντο
 θάνατον Ὀδυσσεύος. *Schol.* Vide autem ad ver.
 202. Cæterum refertur hoc in loco vocula γὰρ non
 ad id quod jam proximè præcessit, sed ad id quod
 de *Ulyssis* absentis desiderio elegantè reticetur.
 Vide ad *Il.* 6, 22.

Ver. 197. Οὐτ' ἐμὲ ἐνὶ μεγάροισιν.] *Al.* Οὐτε μὲ
 γὰρ ἐν μεγάροισιν.

Ver. 202. Σὴ τ' ἀγαναφροσύνη.] Εὐχόμενος τὴν ἀγ-
 γήνην ἐκείνην, ὡς αἰτίαν ἔχοντων ἑαυτὸς ἐξαγα-
 γάτω τῷ βίῳ. *Schol.* Vide suprà ad ver. 85.

Ver. 205. Τρίς μὲν ἐφωρμήθην.]

Ter eonatus ibi collo dare brachia circum;
 Ter frustra comprehensa manus effugit imago,
 Par levibus ventis, volucrique simillima somno.
Æn. II, 792; VI, 700.

" In pulvere, prope focum; vilibus ve-
 rò corpori vestimentis indutus est:

" Ast ubi venerit æstāsque, virēisque
 autumnus,

" Undique illi per fertilem-partem
 vineæ vitiferæ

" Ex foliis delapsis humiles sternun-
 tur lectuli:

" Hic ille jacet dolens, ingentēque
 in mente dolorem auget,

" Tuum fatum deflens: molesta au-
 tem insuper senectus urget.

" Sic enim et ego perii, et fatum
 obii:

" Neque me in ædibus jaculatrix-
 certa Diana

" Suis mitibus telis superveniens in-
 teremit;

" Neque aliquis me morbus invasit,
 qui utique maximè

" Tabe invisâ ex membris tollere-so-
 let animum:

" Sed me tuique desiderium, tuique
 curæ, inclyte Ulysses,

" Tuâque benignitas dulci animo
 privârunt.

Sic dixit: Cæterum ego volebam
 mente cogitans

Matris meæ animam prehendere de-
 functæ:

Ter quidem aggressus-sum, amplex-
 tique me animus jubebat;

Ter autem mihi ex manibus, instar
 umbræ, vel et somnii,

Avolavit: mihi verò dolor acutus
 exortus est ex-animo magis:

Et ipsam allocutus verba alata dixi;

" Mater mea, cur me non manes
 amplecti-te cupientem;

Hic alacer colla amplexu materna petebat,

Umbræque ter frustra per inane petita fefellit.

Sil. Italic. Lib. XIII, ver. 648.

Ibid. — ἄνωγε.] Aut legendum hic ἄνωγει,
 quo modo in commentario citat *Eustathius*; aut
 erit ἄνωγε non è Perfecto ἄνωγα, sed ex Aoristo
 ἄνωγον. Alioqui non constaret Temporum ratio.
 Vide ad *Il.* 6, 37.

Ver. 206. — ἐκ χειρῶν, σκίῃ εἵκελον.]

Dixerat; et tenues fugit, ceu fumus, in auras:

Æn. V, 740:

— manuum tactum suffugit et ictum.

Lucret. lib. V, ver. 151.

Ibid. — εἵκελον.] Ita rectè edidit *Barnesius*.
 Nam ἵκελον, quod habent *Vulgati*, primam corri-
 pit. *Al.* ἱκέλη.

Ver. 209. Μητέρες ἐμῆ, τί νύ μ' εἰ μίμνῃς.]

Ille ubi matrem

Agnovit, tali fugientem est voce secutus;

Quid natum toties crudelis tu quoque falsis

Ludis imaginibus? Cur dextræ jungere dextram

Non datur, ac veras audire et reddere voces?

Æn. I, 409.

Aeneas,

Ὅσσαι δ' αὖτις ἄλοχοι ἔσαν, ἡδὲ θυγατρὲς·
 Αἱ δ' ἀμφ' αἶμα κελαινὸν ἀλλέες ἡγέροντο.
 Αὐτὰρ ἐγὼ βύλευον, ὅπως ἐρέοιμι ἐχάτην·
 Ἥδε δέ μοι χεῖρ' ἑμὴν δέξεται φαίνοτο βελή.
 230 Σπασσάμενος τανύκηες ἄος παχέος ὤχευ' ἄμφω,
 Οὐκ εἶων πίειν ἅμα πάσας αἶμα κελαινόν.
 Αἱ δὲ προμνηστῖναι ἐπῆσαν· ἡ δὲ ἐχάτη
 Ὅν γόνον ἐξαγόρευεν· ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἀπάσας.
 Ἐνθ' ἦτοι πρώτῳ Τυρῶ ἴδον εὐπατέρειαν,
 235 Ἥ φάτο Σαλμωνῆ· ἀμύμον· ἐκγονοῖ εἶναι,
 Φῆ δὲ Κρητῆ· γυνὴ ἑμυδραῖ Αἰολίδαο·
 Ἥ ποταμῷ ἠγάσσαί· Ἐνιπῆ· Δείοιο,
 Ὃς πολὺ κάλλιτος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἴησι.
 Καί ῥ' ἐπ' Ἐνιπῆ· πωλέσκετο καλὰ ῥέεθρα.
 240 Τῷ δ' ἄρα εἰσάμεν· γαίηοχ· Ἐννοσίγαιον,
 Ἐν προχοῇς ποταμῷ παρελέξατο δινέηντ·
 Πορφύρεον δ' ἄρα κύμα περὶ σέθεν, ἔρει ἴσον,
 Κυρτωθέν· κρύψεν τε θεόν, θνητῷ τε γυναικί·
 Λῦσε δὲ παρθενίῳ ζώνῳ, χεῖρ' ὅτ' ὕπνον ἔχουεν.

Quotquot optimatum uxores erant, atque filiae:
 Hæ utique circa sanguinem nigrum frequentes congregabantur.
 Cæterum ego consultabam, quo pacto interrogarem singulas:
 Illud autem mihi in animo optimum videbatur consilium;
 Stricto acuto gladio, crasso à femore,
 Non sinebam bibere simul omnes sanguinem nigrum.
 Illæ verò deinceps accedebant; unaquæque autem
 Suum genus narrabat: ego verò interrogabam omnes.
 Hic sanè primam Tyro vidi nobilipatre-natam,
 Quæ dixit Salmonei eximii se filiam esse;
 Dixitque Crethei se uxorem esse Æeolidæ:
 Quæ fluvium amavit Enipeum divinum,
 Qui longè pulcherrimus fluviorum super terram labitur:
 Et ea propter Enipei versabatur pulchra fluenta.
 Huic verò cum-se-assimilasset terram-cingens Neptunus,
 In ostiis fluvii accubuit vorticosi:
 Purpureus autem fluctus circumstitit monti æqualis,
 Curvatus; absconditque deum, mortalémque feminam:
 Solvit autem virgineam zonam, somnūque offudit.

Ver. 229. Ἥδε δὲ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνοτο βελή.]

Hæc alternanti potior sententia visa est.

Æn. IV, 287.

Ver. 231. — πίειν.] Ita ex Seberi Indice editit Barnesius: Atque ita scriptum occurrit in omnibus, Iliad. δ', 263; ἡ, 481; Odys. λ', 583, 584. Vulg. hoc in loco πίειν. Quæ vox non Homericæ. Nonnulli habent πίνειν. Quo modo in commentario citat Eustathius.

Ver. 232. — ἡ δὲ ἐχάτη.] Al. ἡδὲ ἐχάτη.

Ver. 233. — ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἀπάσας.] Ὅτι πάσας διέβηκε ὁ Ποιητὴς τὴν ῥαψωδίαν ταύτην, ἡρώων αἶμα καὶ ἡρώων πεποιήκε κατάλογον, — ἀναπληρῶν τε, ὡς καὶ ἀλλὰ ἔρρηθη, ὥστε τῇ Ἰλιάδι ἐκλείπειν, ἥ αἶμα πλατύνων ἔτω τὴν ποιήσιν. Eustath.

Ver. 234. — πρώτῳ.] Al. πρώτον.

Ibid. — Τυρῶ ἴδον εὐπατέρειαν.] Ἐν ἧθει εἶπεν Διοσκῶντος ὅτι ἡ ὁ Σαλμωνεύς, ἀντιβροντῶν τῷ Διὶ, καὶ ἀνταστράπλων διὰ καὶ κεραυνῶς περὶ σέθεν. Εἰρωνεία ἐν κίχρηται. Schol. Malé: Nam in huiusmodi narratione nullus Ironiæ locus. Vide et ad ver. 235.

Ver. 235. — Σαλμωνῆ· ἀμύμον·] Περὶ Σαλμωνεύς φασὶν οἱ νεώτεροι ὡς ἄρα ὁ ἀνὴρ ἀσέβης ἦν, ἀντιβροντῶν τε καὶ ἀνταστράπλων τῷ Διὶ, δι' αὐτὸν ἐκείνου.

νόθη· Ὁμηρ· μέντοι σὺν οἷς τοῖς τῷ τε, ἀλλὰ ἀμύμονα τὸ Σαλμωνεῖ φασὶν. Eustath. Similiter et Dacier. Atqui nihil impedit vox ἀμύμον· quominus homo pravis moribus fuerit Salmoneus. Vide supra ad α', 29; et ad Il. β', 673.

Ver. 237. — Ἐνιπῆ· Δείοιο.] Ἐνιπῆς· Ἡλιδος ποταμὸς, καὶ Θεσσαλίας. Schol. Vide et Strabonem, Geograph. lib. VIII, pag. 546, al. 356.

Ver. 238. Ὃς πολὺ κάλλιτος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἴησι.] Similiter de Fluvio Axio Poëta, Iliad. φ', 158;

Ἀχίω, ὃς κάλλιτον ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἴησι.

Ibid. — ἴησι.] Al. ἴησι.

Ver. 239. — πωλέσκετο:] Versari solebat. Vide ad Il. α', 37; et β', 221.

Ver. 240. Τῷ δ' ἄρα εἰσάμεν·] Vide ad Il. ν', 45. Al. Τῷ δ' ἄρ' εἰσάμεν·.

Ver. 242. Πορφύρεον δ' ἄρα κύμα περὶ σέθεν.]

at illum

Curvata in montis faciem circumstetit unda, Accepitque sinu vasto

Virgil. Georgic. IV, 360.

Ver. 243. — κρύψεν τε.] Al. κρύψεν δέ.

Ver. 244. Λῦσε τὸ παρθενίῳ ζώνῳ.] Similiter Catullus.

solvit

- 245 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
 Ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφαθ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
 Χαῖρε, γύναι, φιλότῃ· *ᾧ* πλομένη δ' ἐν αὐτῷ,
 Τέξῃς ἀγλαὰ τέκνα· ἐπεὶ οὐκ *ᾧ* πόφωλοι εὐναὶ
 Ἀθανάτων· σὺ δὲ τῆς κομέειν, ἀτιταλλέμεναί τε.
 250 Νῦν δ' ἔρχεο πρὸς δῶμα, καὶ ἴαχεο, μηδ' ὀνομήνης·
 Αὐτὰρ ἐγὼ τοι εἰμὶ Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
 Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
 Ἡ δ' ἔσπευσσάμενη, Περίην τέκε καὶ Νηληϊά.
 Τὸ κρατερὸν θεράποντε Διὸς μεγάλοιο γενέσθην
 255 Ἀμφοτέρω· Περίης μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἰαολκῷ
 Ναῖε πολύρρηνος· ὃ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἡμαθόεντι.
 Τῆς δ' ἑτέρας Κρηθῆι τέκεν βασίλῃα γυναικῶν,
 Αἴσονά τ', ἠδὲ Φέρητ', Ἀμυθαιόνα δ' ἱππιοχάρμην.
 Τὴν δὲ μέλ', Ἀντιόπην ἴδον, Ἀσωποῖο θυγάτρα,
 260 Ἡ δὲ καὶ Διὸς εὐχετ' ἐν ἀγκοῖνῃσιν ἰαῦσαι·
 Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδ', Ἀμφιονά τε, Ζήθον τε,
 Οἱ πρῶτοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν ἐπταπύλοιο,
 Πύργωσάν τ'· ἐπεὶ ἔ μιν ἀπύργωτόν γ' ἐδύναντο

Cæterùm postquam perfecisset deus amatoria opera, Inhæsit sanè ei manui; verbùmque dixit, et compellavit;
 "Gaude, mulier, amore-boc: circumvoluto autem anno, Paries pulchros liberos; quoniam haud inanes concubitus
 "Immortalium: tu verò eos cura enutrique.
 "Nunc autem i ad domum, et contine-te, neque mentionē-feceris;
 "At ego tibi sum Neptunus terræ-quassator.
 Sic locutus, pontum subit fluctuantem.
 Illa autem gravis-facta, Peliam peperit et Neleum;
 Qui fortes ministri Jovis magni fuerunt
 Ambo: Pelias quidem in spatiosâ Iacolco
 Habitabat abundans-pecore; hic verò in Pylo arenosâ.
 Alios verò Cretheo peperit regina mulierum,
 Aesonémque, atque Pheretem, Amythaonémque gaudentem-equis.
 Post hanc verò, Antiopen vidi, Alopei filiam;
 Quæ utique et Jovis gloriabatur in ulnis se-dormiisse;
 Et peperit duos filios, Amphionémque Zethúmque,
 Qui primi Thebarum sedem condiderunt septem-portas-habentium, Turribúque munierunt; quoniam non absque-turribus poterant

solvit zonam diu ligatam.

Carm. II, ver. 13.

Ver. 247. — *ᾧ* πλομένη δ' ἐν αὐτῷ, Τέξῃς.] Quod si ita, neque ultra decimum mensem fecura mulierum protolli potest; quæri oportet, cur Homerus scripserit Neptunum dixisse puellæ à se recens compressæ; Χαῖρε γύναι φιλότῃ· *ᾧ* πλομένη δ' ἐν αὐτῷ, Τέξῃς ἀγλαὰ τέκνα· ἔς· Sed Favorinus mihi ait *ᾧ* πλομένη ἐν αὐτῷ non confecto esse anno, sed affecto. In quâ re usus est verbo non vulgaris significationis. Affecta enim, sicuti M. Cicero et veterum elegantissimi locuti sunt, ea propriè dicebantur, quæ non ad finem ipsum, sed proximè finem progressa deductæ erant. Gellius, lib. III, cap. 16. Ubi notandum, pro Χαῖρε γύναι, legisse Gellium, Χαῖρε γύναι.

Ver. 248. — *τίνα· ἐπὶ σὺν.*] Barnesius edit, *τίνα· ἐπὶ σὺν.* Quo modo et apud Gellium legitur, loco jam citato. Sed et ferri potest vulgata lectio; pronuntiando scilicet ἐπ' σὺν, vel ἐπὶ σὺν duabus syllabis. Sic *Iliad.* v. 777;

Μίλῳ, ἐπὶ ᾧ ἐμὶ πάντων.

Vide et ad *Il.* i. 349; et i. 533.

Ver. 252. Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο.]

Hæc Proteus; et se jactu dedit æquor in altum. Virg. Georgic. IV, 528.

Tantum effata — se fluvio Dea condidit alto.

Æn. XII, 885.

Ver. 254. — *θεράποντε Διὸς.*] Βασίλει·ς καὶ οἱ πολέμικοι, θεράποντες Ἀρης. Schol.

Ver. 255. — *Ἰαολκῷ.*] Ἰαλκός, πόλις Θεσσαλίας. Schol.

Ver. 256. — *ὃ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ.*] Ὁ Νηλεὺς δηλαδὴ. Eustath.

Ver. 259. — *Ἀσωποῖο θυγάτρα.*] Vide Pausan. Lib. II, cap. 6.

Ver. 261. — *ἔτεκεν.*] *Al.* ἔγεν.

Ver. 262. Οἱ πρῶτοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν.] Οἱ Ἀντιόπης παῖδες — τὴν πόλιν τὴν κατὰ προσώκισαν τῇ Καδμείᾳ, καὶ Θήβας ὀνόμαζον κατὰ συγγένειαν τῇ Θήβῃ. Μαρτυρεῖ δὲ μοι τὰ λόγια καὶ Ὀμήρου ἐν τῇ Ὀδυσσεύᾳ: "Οἱ πρῶτοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν ἐπταπύλοιο, Πύργωσάν τ'· ἔς." "Ὅτι ἡ Ἀμφίων ἦδ' ἡ Ζήθου ἐκτεργάζετο πρὸς τὴν λίαν, ὅδ' ἐν αὐτῷ λόγῳ ἐν τοῖς ἑσσι. Pausan. Lib. V, cap. 9.

Ver. 263. — *ἐπὶ ἡ μιν ἀπύργωτον.*] Pausanias, loco jam citato, legit, ἐπὶ ἡ μιν ἀπύργωτον.

Ver.

- Ναίειμν εὐρύχορον Θήβω, κρατερῶ περ ἑόντε.
 265 Τὴν δὲ μέτ', Ἀλκμήνην ἴδον, Ἀμφιτρυῶνος ἀκοίῃν,
 ἥ ῥ' Ἡρακλῆα θρασυμένονα, θυμολέοντα,
 Γείνατ', ἐν ἀγκοίνῃσι Διὸς μέγαλοιο μιγεῖσα.
 Καὶ Μεγάρῳ, Κρείοντ' ὑπερθύμοιο θυγάτρα,
 Τὴν ἔχεν Ἀμφιτρυῶν υἱὸς, μὲν αἶεν ἀτρεῖς.
 270 Μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον, καλὴν Ἐπιχάρην,
 ἥ μέγα ἔργον ἔρεξεν αἰδρεῖσιν νόοιο,
 Γημαμένη ᾧ υἱεῖ· ὁ δ' ὄν πατέρ' ἐξαναρίζας
 Γῆμεν· ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
 Ἄλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάχων,
 275 Καδμείων ἦνασσε, θεῶν ὀλοὰς ἄλ' βυλάς·
 ἥ δ' ἔβη εἰς Αἶδαο πυλάρταο κρατεροῖο,
 Ἀψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,
 ὧ, ἄχεϊ χομένη τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω
 Πολλὰ μάλ', ὅσα τε μητρὸς Ἐρινύες ἐκτελέουσι.
 280 Καὶ Χλωρίν εἶδον περικαλλέα· τίω πόλε Νηλεὺς

Habitare spatiosas Thebas, fortes licet essent.
 Post hanc autem, Alcmenam vidi, Amphitryonis uxorem,
 Quæ scilicet Herculem audacem, animum-leonis-habentem,
 Peperit, in ulnis Jovis magnanimi commissa:
 Et Megaram, Creontis magnanimi filiam;
 Quam habuit Amphitryonis filias, robore semper indomitus.
 Matrem quoque Oedipodis vidi, pulchram Epicaften,
 Quæ ingens facinus commisit insipientiæ mentis,
 Nupta suo filio; ille verò suum patrem ubi-interfecisset,
 Eam uxorem-duxit: statim verò hæc vulgata dii fecerunt hominibus.
 Sed ille quidem in Thebe amabili dolores patiens,
 Cadmæis imperabat, deorum dira per confilia:
 Illa autem abiit in orcum validas-por-tas-habentem, firmum,
 Deligato laqueo sublime ab altâ trabe,
 Suo dolore correpta; illi verò dolores reliquit ponere
 Valdè multos, quotquot scilicet matris Furia efficiunt.
 Et Chlorin vidi perpulchram; quam olim Neleus

Ver. 269. — μίει· αἶεν ἀτρεῖς.] Scholiastes explicat, ὄργης ἀφορήτου μισός. Minus rectè.

Ver. 270. — Ἐπιχάρην.] Παρὰ τοῖς Τραγικοῖς, Ἰοκάστη. Schol.

Ver. 272. Γημαμένη ᾧ υἱεῖ· ὁ δ' ὄν πατέρ' ἐξαναρίζας Γῆμεν.] Τὸ ὅτι "γημαμένη" καὶ τὸ "ἔγχευ" φανερὰν ἀφορὰν δέχονται τῇ Γῆμει καὶ τῇ Γῆματι. Euf-tath. Nempè Γῆμαι, propriè est, Uxorem ducere; Γῆματι, Uxorem se alicui dare. Vide suprâ ad ver. 178; item ad é, 491; et í, 296.

Ver. 273. — ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν.] Ἄνα τόμα πᾶσι λέγειν καὶ πυνθάνεσθαι· ἢ φανερὰ. Schol. Aliter Pausanias: Ὁ ὅς [Οἰδῖπός] καὶ τὸ πατέρα λη-κιστὴν ἤμελλεν, ὡς κηρύττει καὶ τὴν μητέρα ἔγχευ. Παῖ-δας δ' ἐξ αὐτῆς ἐδούκον οἱ γενεά, μάρτυρι Ὀμήρῳ χρά-μεν, ὅς ἐποίησεν ἐν Ὀδυσσεύϊ: "ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποις." Πῶς ἐν ἐποίησαν ἀνάπυστα ἄφαρ, εἰ δὲ τίς τις ἐξ Ἰοκάστης ἐγένοντο παῖ-δες τῷ Οἰδίπῳ; Lib. IX, cap. 5.

Ver. 274. — Θῆβῃ πολυηράτῳ.] Πολλὰς ἀράς καὶ βλάβας θεῶν ὑπομεινῶσα. [Ita Barnesius pro vulgato ὑπομεινῶσα ἢ] ὅτι ἱερασμῶν ὅπως αὐτῇ τῇ ὑποκαίμε-νῃ ἀκόλουθον. Schol. Atqui vox πολυηράτῳ semper alibi apud Poëtam amabilem significat:

πολυηράτῳ ἐς γὰρ ἄμω ἄμω.

Odyss. ó, 126.

Αὐτὰς ἐπὶ ῥ' ἔβω πολυηράτῳ ἰκόμην ἄμω.

Ibid. 365.

Nun d' ἐπὶ ἀμφοτέρω πολυηράτῳ ἰκόμην εὐνῇ.

ψ, 354.

Vide et ad II. σ', 512.

Ver. 275. — ἦνασσε.] Vide ad II. π', 172.

Ver. 277. Ἀψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο με-λάθρου.]

Et nodum informis leti trabe nectit ab altâ.

Æn. XII, 603.

καὶ μὲν πῶς ἐγχευ,

Οὐ δὲ κρημαστὴν τὴν γυναῖκα· εἰς ἰδομένην.

Πλεκταῖς ἐάρας ἐμπλεγεμένην.

Sophocl. Oedip. Tyr. ver. 1271.

Euripides hujus mortem aliter refert;

Μήτηρ δ' ὅπως εἰσέειδε τήνδε συμφορὰν,

Ἵπερπαθήσας ἤρπασ' ἐν νεκρῷ ἔρπον,

Κάπρῳ δεινὰ· ἀλ' ἔμισε ῥ' αὐχένῳ.

Ὡς εἰδὼν. Phœniss. ver. 1464.

Ver. 278. — ἄχεϊ χομένη.] Al. ἄχεϊ ἰχομένη.

Ver. 279. — ἐκτελέουσι.] Al. ἐκτελέωσι.

Ver. 280. Καὶ Χλωρίν εἶδον περικαλλέα.] Ὁ δὲ πο-λυφανότατος ἀπάντων τῶν ποιητῶν Ὀμηρὸς, ὅταν μὲν ἄραν ὅψιν εὐμόρφου καὶ κάλλους ἡδονῆς ἐπαγωγὸν ἐπιδεί-ξατο βύλεται, τῇ τε φανέντῃ τοῖς κρατίστοις χρῆσται καὶ τῇ ἡμιφανῇ τοῖς μαλακωτάτοις, καὶ ἐκαταπικνύσει τοῖς ἀφάνει τὰς συλλαβὰς, ἐδὲ συγκόψει τὰς ἡχὰς πα-ρατιθεὶς ἀλλήλοις τὰ δυσέκφορα, πρᾶϊαν δὲ τινα ποιήσει τὴν ἀρμονίαν τῇ γραμμῶν, καὶ ρέυσαν ἀλύτως ἀλ' ὅτι ἀκοῆς, ὡς ἔχει ταυτί: — Καὶ Χλωρίν εἶδον πε-ρικαλλέα

R r

- Γῆρῳ, εἰς ἀγ' κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἔδνα,
 Ὀπλοτάτῳ κέρῳ Ἀμφίον' Ἰασίδαο.
 Ὃς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυηῖ ἴφι ἀνασεν,
 Ἡδὲ Πύλῃ βασιλεὺς τέκεν δὲ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
 285 Νέστορα τε, Χρόμιόν τε, Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.
 Τοῖσι δ' ἐπ' ἰφθίμῳ Πηρῷ τέκε, θαῦμα βροτοῖσι,
 Τὴν πάντες μύοντο θεκτῖται· ὅδε τι Νηλεὺς
 Τῷ ἐδίδε, ὃς μὴ ἑλικας βόας εὐρυμετώπης
 Ἐκ Φυλάκης ἐλάσσε βίης Ἰφικληΐης
 290 Ἀργαλέας· τὰς δ' οἷος ὑπέχετο μάντις ἀμύμων
 Ἐξελάαν· χαλεπὴ δὲ θεῶν χ' μοῖρα πέδησε,
 Δεσμοὶ τ' ἀργαλέοι, καὶ βυκόλοι ἀγροῖσται.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεύντο,
 Ἀψ' ὤρετελλομένῃς ἔτε', καὶ ἐπήλυθον ὦραι,
 295 Καὶ τότε δὴ μιν ἔλυσε βίη Ἰφικληΐη,
 Θεόφατα πάντ' εἰπόντα· Διὸς δ' ἐτελείετο βεβλή.
 Καὶ Λήδην εἶδον, τὴν Τυνδαρέω ὠδύκοιτιν,
 Ἡ δ' ὑπὸ Τυνδαρέω κρατερόφρον' ἐγένεατο παῖδε,

Uxorē-duxit, suam ob pulchritudinē,
 postquā dedisset innumera sponsalia,
 Minimam-natu filiam Amphionis
 Jafidæ:

Qui quondam in Orchomeno Minyæo
 fortiter imperabat;

Atque in Pylo regnabat: peperit au-
 tem ea illi insignes liberos,
 Nestorēque, Chromiūque, Peri-
 clymenūque magnanimum.

Post hos autem eximiam Pero peperit,
 miraculum hominibus;

Quam omnes ambiebant vicini: ne-
 que omnino Neleus

Ulli dabat, qui non camuras boves
 latis-frontibus

Ex Phylace abegisset roboris Iphi-
 clei

Difficiles-abstractu: has verò solus pol-
 lictus est vates eximius

Abstractum se: grave autem dei fa-
 tum impedivit,

Vinculaque sæva, et bubulci agref-
 tes.

Sed cum jam mensesque et dies exacti-
 essent,

Rursus circumvoluto anno, et adve-
 nissent horæ;

Tum verò demum ipsum solvit vis
 Iphiclea,

Vaticinia omnia locutum: Jovis au-
 tem perficiebatur consilium.

Et Ledam vidi, Tyndari uxorem,

Quæ ex Tyndaro magnanimos peperit
 filios,

“ καλλία, τὴν ποτὶ Νηλεὺς Γῆρῳ εἰς ἀγ' κάλλος,
 “ ἐπὶ πόρε μυρία ἔδνα.” Dionys. Halicarn. περὶ συν-
 κρίσεως, § 16.

Ver. 281. Γῆρῳ.] Vide suprā ad ver. 272.

Ibid. — εἰς ἀγ' κάλλος.] Ita ex Scholiis Aldinis
 et ex Dionysio, loco jam citato, edidit Barnesius:
 Quocum facit et MS à Tho. Bentleio collatus. Sic
 Iliad. α', 72; Ἡ ἀγ' μαντοσύνη. Vulg. hoc in
 loco, εἰς μὲν κάλλος. Cæterum nonnulli, notante
 Barnesio, post vocem Γῆρῳ distinguunt, leguntque;
 εἰς μὲν κάλλος ἐπὶ πόρε μυρία ἔδνα. Satis inficet.

Ibid. — ἔδνα.] Ἐδνα φανερῶς, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις,
 ἔδνα Ὀμηρ. λέγει τὰ τῷ νυμφίῳ πρὸς τὴν νύμφην.
 Eustath.

Ver. 283. Ὃς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ.] Τὸ δ', “ ὃς ποτ'
 “ ἐν Ὀρχομενῷ ἀνασεν, ἡδὲ Πύλῃ βασιλεὺς,” εἰ πα-
 ρὸν ἔχει σαφές, εἴτε περὶ Ἀμφίον', εἴτε περὶ Νηλεὺς
 λέγεται. Eustath. Scholiastes de Neleo interpreta-
 tur, quem et Pylo et Orchomeno imperasse refert.
 Quin et istud Ἡδὲ Πύλῃ βασιλεὺς de Neleo intelli-
 gendum liquet ex ver. 256 suprā. Porro dubitat
 Eustathius annon hic legendum sit, Ἡ δὲ Πύλῃ βα-
 σιλεὺς ut sit sententia; ὁ πατρὶς μὲν Ἀμφίον' ἐν
 Ὀρχομενῷ ἀνασεν, ἡ δὲ θυγάτηρ Χλόης Πύλῃ ἑσσί-
 δας ἀγ' τ' ἀνδρῶν Νηλεῶ.

Ibid. — Ὀρχομενῷ Μινυηῖ.] Ὀρχομενός, πόλις

Βοιωτίας. Schol. Δύο δ' Ὀρχομενοί, ὁ μὲν τ' Ἀρκα-
 δίας, ὃν Ὀμηρ. καλεῖ πολύμηλον, [Iliad. β', 605;]
 ὁ δὲ τ' Βοιωτίας, ὃν Ὀμηρ. καλεῖ Μινύιον. Schol.
 ad Thucyd. lib. III, § 112.

Ver. 285. — Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.] Vide
 Scholiasten ad Apollonii Argonautic. lib. I, ver. 156;
 item Ovidium Metamorph. lib. XII, ver. 556.

Ver. 287. — ὅδε τι.] Al. ὅδε τι.

Ver. 289. — Φυλάκης.] Πόλις Θεσσαλίας.
 Schol.

Ver. 290. Ἀργαλέας.] Χαλεπὰς, δυσκόλῃς. Διὸ τῷ
 ἀνέχοντι δὲ καὶ ἔχοντι πρᾶγματι αὐτὸ τὸ ἀνέχο-
 μενόν ἐπανόμασεν. Ἀργαλαίαι δὲ εἰς αὐτὰς αἱ βόες,
 αἱ αἰ περὶ αὐτὰς πραγματεύονται καὶ σπονδαί. Schol.

Ibid. — τὰς δὲ οἷος ὑπέχετο μάντις ἀμύμων
 Ἐξελάαν.] Μελάμπος ὁ Ἀμυθαιῶν. Schol.

Turpia perpeffus vates est vincla Melampus,
 Cognitus Iphicli subripuisse boves;

Quem non lucra, magis Pero formosa coëgit
 Mox Amythaoniâ nupta futura domo.

Propert. Lib. II, Carm. iii, ver. 15.

Vide infrā ad ὁ, 225.

Ver. 297. — Τυνδαρίς.] Ita Vulgati et hic et
 infrā ὁ, 198, ubi iterum occurrit hæc vox. Si-
 militérque τ', 518; ὁ, 66; Πανδαρίς. Barnesius
 autem legendum contendit Τυνδαρίω, Πανδαρίω.

Κα.

Κάτορά δ' ἰππόδαμον, καὶ πύξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεια.
 300 Τὲς ἄμφω ζῶες κατέχῃ φυσίζοος αἶα.
 Οἱ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες,
 Ἄλλοτε μὲν ζῶον ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
 Τεθνασιν· τιμὴν δὲ λελόγχασ' ἴσα θεοῖσι.
 Τὴν δὲ μέτ', Ἰφιμέδειαν, Ἀλωῆος ὠδύκοισιν,
 305 Εἰσίδον, ἣ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι.
 Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδες, (μινυθαδίω δὲ γενέσθην,)
 Ὡτόν τ' ἀντίθεον, τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτιω.
 Οὓς δὴ μηκίστους θρέψε Ζεῖδαρ' Ἀρερα,
 Καὶ πολὺ καλλίστους, μετὰ γε κλυτὸν Ὠρίωνα.

Ver. 299. — Πολυδεύκεια.] Pronuntiabatur Πολυδεύκη.

Ver. 300. Τὲς ἄμφω ζῶες κατέχῃ φυσίζοος αἶα.] Sic Il. γ', 243;

— τὲς δ' ἡδὴ κατέχεν φυσίζοος αἶα.

Et Odyss. λ', 548;

Τοῖσιν ᾧ κεφαλὴν ἔνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέχεν.

Ibid. — κατέχεν.] Al. κατέχεν.

Ver. 301. — πρὸς Ζηνὸς.] Al. παρὰ Ζηνός.

Ver. 302. Ἄλλοτε μὲν ζῶον ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε τεθνασιν.]

Si fratrem Pollux alternâ morte redemit,

Itque reditque viam toties —. Æn. VI, 121.

Ἀναμεινέτω Κάτορ· ἰσὸς Μελιάγρου, ἢ Πολυνείκης, Πολυδεύκης ἀφ' αὐτοῦ, ὃν Δῖς τὸ ἐκ Διὸς γεγενῆσθαι, παρὰ καλίστῃ κατέχευε, ὅπως ἐπιτρέψῃ αὐτῷ νείμασθαι πρὸς τὴν ἀδελφὴν τὴν ἀφ' αὐτοῦ, ὥστε παρ' ἡμῖν ἀμφοτέρω, ὅτι μὲν ἐν Ὀλύμπῳ ἀγέτρειν, ὅτι δὲ ἐν Αἰ-δωνίῳ. Schol. ad ver. 300. Αἰνίσταται δὲ, φασιν, ὁ μῦθος ταῦτα εἰς τὴν ἐν ἑρανῷ διδύμους, οἷς οἱ αὐτοὶ λέγονται εἶναι οἱ δίδυμοι· οἱ γενόμενοι μὲν κατὰ γῆς, δοκῶσιν οἷον τεθνασθαι ἀναμεινόντες δὲ, ζῆν λέγονται. Eustath. Mirè autem Macrobius; “Gemini autem, (inquit,) qui alternis mortibus vivere creduntur, quid aliud nisi Solem unum eundemque significant, modò descendentem in ima mundi, modò mundi in summam altitudinem resurgentem?” Saturnal. Lib. I, cap. 21.

Ver. 303. — τιμὴν δὲ λελόγχασ' ἴσα θεοῖσι.]

Ita optimè restituit Barnesius. Vulgg. λελόγχασιν. Quod nullo modo ferri potest. Penultima enim necessariò producitur. Vide et ad Il. α', 37.

Ver. 304. — Ἰφιμέδειαν.] Al. Ἀμφιμέδειαν.

Ver. 307. Ὡτόν τ' ἀντίθεον, τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτιω, Οὓς δὴ μηκίστους ἔσθ.]

Hic et Aloidas geminos, immania vidi

Corpora; qui manibus magnum rescindere cœlum

Castorēque equorum-domitorem, et pugilatu strenuum Pollucem;

Quos ambos vivos detinet alma terra;

Qui etiam infra terram, honorem à Jove habentes,

Interdum quidem vivunt alternis diebus, interdum autem rursus

Mortui sunt: honorem verò sortiti sunt æqualitèr diis.

Post hanc autem, Iphimēdian, Aloë uxorem,

Aspexi, quæ sanè dicebat Neptuno se comixtam fuisse:

Et peperit utique duos filios, (brevis autem vitæ fuerunt,)

Quosque deo-parem, inclytumque Ephialtem;

Quos scilicet procerissimos enutrivit alma Terra,

Et longè pulcherrimos, post inclytum Orionem:

Aggressi, superisque Jovem detrudere regnis.

Æn. VI, 582.

Terra feros partus immania monstra Gigantum

Edidit, arsfuros in Jovis ire domum. —

Exstruere hi montes ad sidera summa parabant,

Et magnum bello sollicitare Jovem.

Ovid. Fast. lib. V, ver. 35, 39.

Porro Virgilii locum inter eos recenset Macrobius, in quibus Virgilius Homerici carminis majestatem non æquet. “Homerus magnitudinem corporum

“alto latèque dimensus est, et verborum ambitu membra depinxit. Vester ait, immania corpora, nihilque ulterius adjecit, mensurarum nomina non ausus attingere. Ille de construendis montibus conatum insanæ molitionis expressit: hic aggressos rescindere cælum dixisse contentus est.”

Saturnal. Lib. V, cap. 13. Scaliger autem Virgilium hoc in loco superiorem contendit. “Quod

“ad montium confectionem attinet, nemo Græcorum ad illorum numerorum artem accessit;

“— et plus dixit quàm Homerus. Ille enim ἀπειλήτων: nos autem, — manibus magnum re-

“scindere cælum Aggressi, ἔσθ.” Poëtic. lib. V, cap. 3. Atqui non advertit vir eruditus quanto adhuc majorem habeat vim apud Homerum istud

“Καὶ νῦν κεν ἐξετέλειον ἔσθ.” ver. 316. Vide ad ver. 316.

Ver. 308. Οὓς δὴ μηκίστους.] Τί ἔν οἱ Τιτυὸς [infra ver. 576,] ἐπ' ἐνεία κείτο πέλεσθρα; γηγενὲς αὐαῖν.

τῶν δὲ ἀντιθέων ἀνθρώπων. Schol.

Ver. 309. Καὶ πολὺ καλλίστους, μετὰ γε κλυτὸν Ὠρίωνα.] Notandum hîc Amplificationis genus, de quo Quintilianus; “Fit et aliter supra summum

“adjectio; ut apud Virgilium de Lauso; (Æn. VII, 649;) — Quo pulchrior alter Non fuit,

“excepto Laurentis corpore Turni. Summum est enim, quo pulchrior alter non fuit; huic dein-

“dè aliquid suprâ positum est.” Lib. VIII,

R r 2

cap.

- 310 Ἐπείωροι γὰρ τοί γε καὶ ἐννεαπῆχες ἦσαν
 Εὐρῶ, ἀτὰρ μῆκος γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.
 Οἳ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπιλήτῳ, ἐν Ὀλύμπῳ
 Φυλόπιδα ῥήσειν πολυαῖχον πολέμοιο. [Ὅσση
 Ὅσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰς ἐπ'
 315 Πήλιον εἰσοσίφυλλον, ἴν' ἕρανος ἀμπατὸς εἴη.
 Καί νύ κεν ἐξετέλεσαν, εἰ ἦβης μέτρον ἴκοντο·
 Ἄλλ' ὅλεσεν Διὸς υἱὸς, ὃν ἠύχομ' τέκε Λητώ,
 Ἀμφοτέρω· πρὶν σφῶϊν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰέλυσεν
 Ἀνθήσαι, πυκάσαι τε γένυν εὐανθέϊ λάχνη.
 320 Φαίδρην τε, Πρώκριν τε ἴδον, καλὴν τ' Ἀριάδην,
 Κύρην Μίνω' ὀλοόφρον', ἣν ποτε Θησεύς,
 Ἐκ Κρήτης ἐς γυνὸν Ἀθηναίων ἱεράων,

Novennes etenim hi etiam novem-
 cubitorum erant
 Latitudine; at longitudine erant no-
 vem-ulnarum.
 Qui etiam immortalibus minabantur,
 in Olympo
 Certamen moturos se tumultuosū
 belli:
 Ossam Olympo conati sunt imponere,
 at Ossie
 Peliam nemorosū; ut cælum scan-
 file esset.
 Et sanè perfecissent, si ad pubertatis
 mensuram pervenissent:
 Sed perdidit eos Jovis filius, quem
 comas-pulchra peperit Latona,
 Ambos: antequam ipsis sub temporibus
 pili
 Elorerent, tegerentque mentum flo-
 renti lanugine.
 Phædrāque, Procrinque vidi, pul-
 chrāque Ariadnam,
 Filiam Minōis prudentis, quam olim
 Theseus,
 Ex Cretā in secundum-solūm Athe-
 narum sacrarum,

cap. 4. Ὅρα δὲ καὶ ὅτι — εὐρὶ ἀπλῶς καλεῖ καὶ κάλ-
 λιστος [οἱ Ἀλκίονες,] ἀλλὰ πολὺ κάλλιστος. Εἰ δὲ αὐτοὶ
 μὲν τ' Ὀρίωνι εἰσὶ τοῖσιν, συζογιστὶς τὰ τῷ κάλλει
 ὑπερβολὴν τῷ Ὀρίωνι. Eustath.

Ibid. — μετὰ γε κλυτὸν.] Al. μετ' ἀγκαλυτόν.
 Ver. 310. — ἐννεαπῆχες ἦσαν Εὐρῶ, ἀτὰρ
 μῆκος — ἐννεόργυιοι.] Ἐκάστη ὀργυία ἀνὰ τριῶν πη-
 χύων ἔσται, τὸ ἐννεάπῃχον εὐρῶ τρίτον ἐστὶ τῷ ἐννεόργυιῳ
 μήκει. Eustath.

Ver. 311. — μῆκος γε.] Al. μῆκος τε.
 Ibid. — ἐννεόργυιοι.] Pronuntiabatur ἐννεόργυιοι.
 Ὀργυία δὲ ἔστιν ἡ τ' ἡμεῖς ἔκτασις. Schol.
 Ver. 312. Οἳ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπιλήτῳ.]
 Et conjuratos cælum rescindere fratres.

Virgil. Georgic. I, 280.
 — et magnis subiectum molibus urget
 Æthereas ausum sperare Typhoëa sedes.

Ovid. Metam. lib. V, ver. 346.
 Ita ferè apud Hirtium: "Decem habere legiones
 "populum Romanum, quæ — etiam cælum di-
 "ruere possent." De bello Hispanico, § ult.

Ibid. — ἀπιλήτῳ.] Apud Eustathium, ἀπι-
 λήτῳ.

Ver. 314. Ὅσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν,
 αὐτὰς ἐπ' Ὀσση Πήλιον εἰσοσίφυλλον.] Ὅσσα, ὄρη
 Θρακίας. Ὀλυμπῶ, ὄρη Μακεδονίας. — Πήλιον,
 ὄρη Θρακίας. Schol.

Ter sunt conati imponere Pelio Ossam
 Scilicet, atque Ossæ frondosum involvere O-
 lympum. Virgil. Georgic. I, 281.

Ubi ingentem nisum et molimen quàm pulchrè de-
 pingat et quasi ab oculos ponat vocalis longæ non
 elisæ hiatus, vide infra ad ver. 595; et ad Il. γ,
 363; et ρ, 264. Porro de hoc Homeri loco Stra-

bo; Ὅπερ — χρεῖα τάξιν, ὡς μέμνηται τόπων, φυ-
 λᾶται τὴν τάξιν ὁμοίως μὲν τ' Ἑλληνικῶν, ὁμοίως δὲ τ'
 ἁπλῶν. "Ὅσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐ-
 "τὰς ἐπ' Ὀσση Πήλιον εἰσοσίφυλλον." Geograph.
 lib. I, pag. 47, al. 27.

Ver. 315. — ἀμπατὸς.] Vide ad Il. ζ, 434.
 Ver. 316. Καί νύ κεν ἐξετέλεσαν.] Καὶ ἔμπροσθεν
 πολλὰ ὕλη (εὐρίσκειται) δῖχα πάθος, ὡς πρὸς μυρίοις
 ἄλλοις, καὶ τὰ περὶ τῶν Ἀλκίονες τῷ Ποιητῇ παρατε-
 τολημένα, "Ὅσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν
 "ἐς." Καὶ τὸ τέτοις ἔτι μᾶλλον ἐπιφειρόμενον,
 "Καί νύ κεν ἐξετέλεσαν." Longin. de Sublimitate,
 § 8. Quintilianus hanc Amplificandi speciem In-
 crementum appellat. Quod (inquit) "est potissi-
 "mum; cum magna videntur etiam quæ inferiora
 "sunt. Id aut uno gradu fit, aut pluribus. Per
 "id venit non modò ad summum, sed inter-
 "rim quodammodo supra summum." Lib. VIII,
 cap. 4.

Ver. 317. Ἄλλ' ὅλεσεν Διὸς υἱὸς.] Οἱ νῆστοροι φα-
 σὶν τὴν Ἀρτεμὶν ἔλαφον ἰᾶσαι δι' αὐτῶν· τὴν δὲ, τὴν
 ἔλαφον ἀφίντας, ἀλλήλους ἀλγχεύσαντες. Schol.

Ver. 318. — ὑπὸ κροτάφοισιν ἰέλυσεν Ἀνθήσαι.]
 Tum mihi prima genas vestibat flore juvena.

Æn. VIII, 160.
 Ver. 319. — γένυν.] Al. γύνυς. Quod est
 contractum ex γύνυς.

Ver. 320. Φαίδρην τε, Πρώκριν τε ἴδον.] Φαίδρα,
 Μίνω' θυγάτηρ, γυνὴ Θησεύς. — Πρώκριν, Ἐρεχθίδας
 θυγάτηρ. Schol.

His Phædrā Procrinque locis —
 Æn. VI, 445.

Ver. 321. — Μίνω' ὀλοόφρον'.] Vide supra
 ad α, 52.

Ἦγε μὲν, ὅδ' ὀπώνητο· πάρος δέ μιν Ἀρτεμις ἔχε
Δίη ἐν ἀμφιρύτῃ, Διονύσῃ μαρτυρήσει.

325 Μαῖραν τε, Κλυμένην τε ἴδον, συγερήν τ' Ἐριφύλην,

Ἡ χρυσὸν φίλῃ ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήντα.

Πάσας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι ἔδ' ὀνομήνω,

Ὅσας ἡρώων ἀλόχους ἴδον, ἡδὲ θύγατρας·

Πρὶν γὰρ κεν καὶ νύξ φθεῖτ' ἄμβροτος· ἀλλὰ καὶ ὥρη

330 Εὐδειν, ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ' ἐς ἐταίρους,

Ἡ αὐτῇ· πομπὴ δὲ θεῶις, ὑμῖν τε μελήσῃ.

Ὡς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.

Κληθμῶ δ' ἔχοντο χεῖρ' ἐμέγαλα σκίοειλα.

Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλεν ἤρχετο μύθων·

335 Φαίηκες, πῶς ὑμῖν ἀνὴρ ὅγε φαίνεται εἶναι,

Εἶδός τε, μέγεθός τε, ἰδὲ φρένας ἐνδον εἶσας;

Ζεῦος δ' αὐτ' ἐμός ἐστιν· ἕκαστος δ' ἐμμορε τιμῆς.

Duxit quidem, sed non potitus est :
antea nempe ipsam Diana detinuit
Dīa in circumflua, Bacchi testimo-
nio.

Mæramque, Clymenamque vidi, o-
diofamque Eriphylen,
Quæ aurum pro dilecto marito acce-
pit pretiosum.

Omnes verò non ego dixero, neque
nominavero,
Quotquot Heroūm uxores vidi, et fi-
lias ;

Prius enim etiam nox periret divina :
sed et hora

Dormiendi mihi, sive ad navem cele-
stem digressio ad socios,

Sive hic : deductio autem diis, vobis-
que curæ-erit.

Sic dixit : illi verò omnes muti facti-
sunt silentio ;

Voluptatēque tenebantur per domum
obscuram.

His verò Arete candida-ulnis exordie-
batur sermonem ;

“ Phæaces, quomodo vobis vir hic
videtur esse,

“ Formaque, magnitudinēque, at-
que mente intus æquā ?

“ Hospes verò itidem meus est ; unus-
quisque autē particeps-est honoris.

Ver. 323. — πάρος δέ μιν.] *Al.* πάρος γε μίν.
Ibid. — ἔχε.] Νῦν ἀντὶ τῆς ἀνείλεν. Γράφεται καὶ
ἔχε. *Schol.* Et MS à Tho. Bentleio collatus habet
ἔχε.

Ver. 324. Δίη ἐν ἀμφιρύτῃ.] Δίη, ἡστὶ πρὸς τῇ
Κρήτῃ, ἥτις Νάξος καλεῖται ἰσθμὸς αὐτῇ τῇ Διονύσῃ.
Schol.

Ibid. — Διονύσῃ μαρτυρήσει.] Ἐπὶ κατεμαρτύ-
ρησεν αὐτῇς ἀσέβειαν, μνηστῆς ἐν τῇ τιμῇ αὐτῆς τῇ
Θησέϊ· οἱ δ' ἐπὶ τῇσι φασὶ καταλειφθεῖσαν αὐτὴν ὑπὸ
Θησέϊ, ἀπαγῆναι ὑπὸ τῇ Διονύσῃ. *Schol.* Cate-
rūm quā ratione ex μαρτυρομαι fit μαρτυρή, vide ad
Il. α', 338 ; et ὅ, 304.

Ver. 325. Μαῖραν τε.] Μαῖρα, Προίτη καὶ Ἀντιάς
θύγατρες· ἐπιλυσιῖσι δ' παρθέναι. *Schol.*

Ibid. — Κλυμένην τε ἴδον.] Κλυμένη Μινύς τῇ
Ποσειδῶνι καὶ Εὐρυπύλῳ τῇ Ὑπερφαντῇ, γαμηθεῖσα
Φυλάκῳ. *Schol.* *Al.* Κλυμένην τ' ἴδον.

Ibid. — συγερήν τ' Ἐριφύλην.] Ἰφίος θυγατέρα
μισσητὴν δ' αὖτὸ τοῦ λαοῦ παρὰ Πολυνείκῃς ἢ Ἀδράστῃ
χρυσὸν ὄμμα, καὶ προδιδυκίαν Ἀμφιάραον τὸν ἀνδρα αὐ-
τῆς μὴ βυλόμην στρατεύσασθαι ἐπὶ Θήβας, εἰδὸτα ὡς μάν-
τιν τοῦ ἀποδυσκόμην. *Schol.* Porro *Schol.* ad ver.
326, Eriphylen Talai filiam memorant. Hinc a-
pud Virgilium ;

— mæstāmq; Eriphylen.

Æn. VI, 445.

Et apud Ovidium ;

E quibus exierat, trajecit viscera ferro

Filius ; et poenæ causa monile fuit.

Amor. lib. I, x, 52.

Ver. 329. Πρὶν γὰρ κεν καὶ νύξ φθεῖτ' ἄμβροτος.]

Antè diem clauso componet vesper Olympo.

Æn. I, 378.

Ibid. — φθεῖτ'.] Nonnulli, notante *Barnesio*,
hic legunt φθίτ'. Quod, uti ipse rectè observat,
primam corripit. Vide infra ad ὅ, 357 ; et ὅ,
340 ; item ad *Il.* σ', 100.

Ibid. — ἀλλὰ καὶ ὥρη Εὐδειν.]

— et jam nox humida cælo

Præcipitat, suadentque cadentia fidera somnos.

Æn. II, 8.

Ver. 330. — ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν.] Vide supra ad
σ', 51.

Ver. 332. — οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο.]

Conticuere omnes, intentique ora tenebant.

Æn. II, 1.

Dixerat Æneas ; olli obstupuerunt filentes,

Conversique oculos inter se atque ora tenebant.

XI, 120

Ver. 333. Κληθμῶ.] Τῇ μὲν ἡδονῇ καὶ τέρψει ἡσυ-
χία. *Schol.* Ἠδονῇ δ' ὅταν δὴ ὅταν ὄνομα, κληθμῆς
ἐστὶ τὸ δ' ὁμιλίαν, γοητεία. *Plutarch. de Soler-
tia Animalium.* “ Delectatio, voluptas suavitate
“ auditus animum deleniens.” *Cicero, Tuscul. Quæst.*
lib. IV, § 9. Vide *Menagii* Annotationes ad *La-
ërtium*, lib. VII, pag. 191.

Ibid. — ἔχοντο.] *Al.* ἔχοντο.

Ver. 336. — εἶσας.] Τὰς ἀνυλογίστας τῇ αἰσ-
ματι, καὶ ὁρθῶς ἐδικαίως. *Schol.*

Ver. 337. Ζεῦος δ' αὐτ' ἐμός ἐστιν.] Διὰ δύο φησὶ
ἢ Ἀρήτην εἶναι μὴ μικρολογιστῆς, ὅτι δὲ καὶ αὐτῆς ἐστὶ
Ζεῦος, αὐτῇ γὰρ πρώτη προσήλθε καὶ ὅτι ἕκαστος εὐπορεῖ.
Schol.

Ver.

- Τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ὑποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
 Οὕτω χρηρίζοντι κολέετε· πολλὰ γὰρ ὑμῖν
 340 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, θεῶν ἰότητι, κέοντ'.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων, ἥρως Ἐχένησ',
 "Ὅς δὴ Φαίηκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν.
 "ὦ φίλοι, ὃ μὲν ὑμῖν ὑπὸ σκοπῷ ἔδ' ὑπὸ δόξης
 Μυθεῖται βασιλεια φείρων· ἀλλὰ πίθεσθε.
 345 Ἀλκινόω δ' ἐκ τῷδ' ἔχετ' ἔργον τε, ἔπος τε.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 Τῷτο μὲν ἔτω δὴ ἔσται ἔπος, αἶκεν ἔγωγε
 Ζῶδες Φαίηκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
 Ζεῖνσ' δὲ τλήτω, μάλα περ νόστοιο χατίζων,
 350 Ἔμπης ἔν' ἐπιμείναι ἐς αὖριον; εἰσόκε πᾶσαν
 Δωτίνῳ τελέσω· πομπήν δ' ἀνδρῶσι μελήσει
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· ὃ γὰρ κρατὶς ἔσ' ἐνὶ δήμῳ.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 355 Εἴ με καὶ εἰς ἐναιυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μίμνην,
 Πομπήν τ' ὀτρύνετε, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε,
 Καί κε τὸ βελούμιον, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
 Πλειότερῃ σὺν χειρὶ φίλῃν ἐς πατρίδ' ἰκέαζ'.
 Καί κ' αἰδοιότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἴην
 360 Πᾶσιν, ὅσοι μ' Ἰθάκῃδε ἰδοῖατο νοστήσαντα.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 "ὦ Ὀδυσσεῦ, τὸ μὲν ἔστι σ' εἰσκομῆν εἰσορῶντες,

- " Ideò nē festinantes dimittite, ne-
 que dona
 " Sic egenti inhihete: multa enim
 vobis
 " Bona in aedibus, deorum benigni-
 tate, jacent.
 Inter hos autem et locutus est senex
 Heros Echenēus,
 Qui sanē Phæacum virorum maxi-
 mus-natu erat;
 " O amici, non utique vobis à scopo
 neque præter decorum
 " Loquitur regina prudens; sed obe-
 dite:
 " Alcinoö autem ex ipso pendet o-
 púsque, dictúmque.
 Huic autem rursus Alcinoös respon-
 dit, dixitque;
 " Hoc quidem ita demum peractum
 erit verbum, si ego
 " Vivus Phæacibus navigandi-studi-
 osis imperem.
 " Hospes autem sustineat, valde li-
 cēt reditum desiderans,
 " Omnino igitur expectare in crasti-
 num, donec totum
 " Munus perficiam: deductio autem
 viris curæ-erit
 " Omnibus, potissimū autem mihi;
 hujus enim imperiū est in populo.
 Huic autem respondens allocutus est
 prudens Ulysses;
 " Alcinoë rex, omnium clarissime
 populorum,
 " Si me etiam in annum jufferitis
 hic manere,
 " Deductionemque apparaveritis, et
 splendida dona dederitis,
 " Etiam hoc malle, et multo uti-
 lius esset,
 " Pleniori cum manu charam in pa-
 triam pervenire;
 " Et magis honorabilis et charior vi-
 ris essem
 " Omnibus, quotquot me in Itha-
 cam viderent reversum.
 Huic autem rursus Alcinoös respon-
 dit, dixitque;
 " O Ulysses, hoc quidem neutiquam
 te suspicamur aspicientes,

Ver. 340. — θεῶν ἰότητι κέονται.]

Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὅλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν.

Suprà ζ', 188.

Ver. 342. Ὅς δὴ Φαίηκων.] Deest hic versus in MS à Tho. Bentleio collat.

Ver. 343. — ὑμῖν.] Apud Eustathium, ὑμῖν.

Ibid. — ἀπὸ δόξης.] Ἀποδοῖν ἢ ἔχομεν περὶ τὴν ὀτρύνοντο.

Ver. 345. — ἐκ τῷδ' ἔχεται ἔργον τε, ἔπος τε.] Ὅσον ἐν Ἀλκινόῳ ἐστὶ τὸ τελείως ἀπαμειβόμενον. Schol.

Sic Iliad. i, 102;

— σῖο δ' ἔχεται, ὅ, τῇ κεν ἀρχῇ.

Ver. 347. — ἔπος.] Al. γέρον.

Ver. 350. — ἐς αὖριον.] Al. ἐς αὖριον.

Ver. 351. — πομπήν δ' ἀνδρῶσι μελήσει.] Sic suprà α', 358;

— μῦθος δ' ἀνδρῶσι μελήσει.

Item Iliad. ζ', 492;

— πόλεμον δ' ἀνδρῶσι μελήσει.

Ver. 356. Πομπήν τ' ὀτρύνετε.] Al. Πομπήν δ' ὀτρύνετε.

Ver. 359. Καί κ' αἰδοιότερος.] Ἐντιῦθεν Ἡσιόδου, ["Erg. I, 311;] "πλὴν δ' ἀρετῇ καὶ κῶδος ὀνηδῇ."

Schol. Πᾶς τις πλέσιον ἀνδρα τίει, ἡτίει δὲ πενιχρόν.

Theogn. Gnom. ver. 621.

plurimus auro

Venit honos —. Ovid. Art. amator. II, 277.

Ver.

- Ἡπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπὶ κλοπον, οἷά τε πολλὰς
 Βόσκη γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπων,
 365 Ψεύδεά τ' ἄρτυνοντας, ὅθεν κέ τις εἰδὲ ἴδοιτο.
 Σοὶ δ' ἐνὶ μὲν μορφῇ ἐπέων, ἐνὶ δὲ φρένες ἐδολαί.
 Μῦθον δ', ὡς ὅ, τ' αἰδοῖς ἐπιταμένως κατέλεξας
 Πάντων τ' Ἀργείων, σέο τ' αὐτῶ, κήδεα λυγρὰ.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως καταλέξων,
 370 Εἴ τινας ἀντιθέων ἐτάρων ἴδες, οἳ τοι ἅμ' αὐτῶ
 Ἴλιον εἰς ἅμ' ἔποντο, καὶ αὐτῶ πότμον ἐπέσπον.
 Νῦξ δ' ἦδε μάλα μακρὴ, ἀθέσφατος· εἰδὲ πῶ ὥρῃ
 Εὐδῆν ἐν μεγάρῳ· σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ἔργα.
 Καί κεν ἐς ἧν δῖαν ἀναχοίμην, ὅτε μοι σὺ
 375 Τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 Ὄρη μὲν πολέων μύθων, ὥρῃ δὲ καὶ ὕπνῳ·
 Εἰ δ' ἔτ' ἀκχεμέναί γε λιλαίαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
 380 Τέτων σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερος ἄλλ' ἀγορεύσαι
 Κήδε' ἐμῶν ἐτάρων, οἳ δὴ μετόπισθεν ὄλοντο·
 Οἳ Τρώων μὲν ὑπέξέφυγον φονέισσαν αὐτῶν,
 Ἐν νότῳ δ' ἄπολοντο, κακῆς ἰότητι γυναικός.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπὸ σκότους ἄλλυδις ἄλλη
 385 Ἀγνὴ Περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτέρων,

"Impositoremque esse et fallacem
 perinde ut multos
 "Pascit terra nigra late-dispersos
 homines,
 "Mendacique concinnantes; unde
 quis neque suspicaretur:
 "Tibi vero inest quidem elegantia
 verborum, inest et mens bona;
 "Historiam vero, ut et Cantor,
 scite recensuisti
 "Omniumque Argivorum, tumque
 ipsius dolores tristes.
 "Sed age mihi hoc dic, et accurate
 narra;
 "Siquos eximiorum sociorum vide-
 ris, qui te ipsum
 "Ad Ilium una comitati sunt, et
 illic fatum obierunt:
 "Nox autem haec valde longa, im-
 mensa; neque adhuc tempus
 "Dormiendi in aedibus: tu autem
 mihi dic mira opera.
 "Etiam in auroram divinam susti-
 nerem, quando mihi tu
 "Sustineres in aedibus tuos dolores
 narrare.
 Hunc autem respondens allocutus est
 prudens Ulysses;
 Alcinoë rex, omnium clarissime po-
 pulorum,
 Tempus quidem multi sermonis,
 tempus vero et somni:
 Sin adhuc audire utique cupis, haud
 ego
 His tibi recusavero et miserabiliores
 alios narrare
 Dolores meorum sociorum, qui scilicet
 postea perierunt:
 Qui Trojanorum quidem effugerunt
 luctuosum bellum,
 In reditu vero perierunt, malae con-
 filio feminae.
 Caeterum postquam animas quidem
 dispersisset huc atque illuc
 Casta Proserpina mulierum femina-
 rum,

Ver. 365. — ἀρτυνοντας.] Vide supra ad δ',
 771.
 Ver. 366. Σοὶ δ' ἐνὶ μὲν μορφῇ ἐπέων, ἐνὶ δὲ φρένες
 ἐδολαί.] Dna Dacier istud μορφῇ ἐπέων malam in par-
 tem accipit; ac si dixisset Alcinoüs, Ulysses in hac
 narratione speciem quidem mendacis impostorisque
 prae se ferre; revera autem animo probo ingenio-
 que optimo praeditum esse. Similiterque fere Euf-
 stathius: Τὸ δὲ "μορφῇ ἐπέων" καὶ "φρένες ἐδολαί,"
 δηλοῖ δύνασθαι μὲν τὸ Ὀδυσσεῖα μορφάζειν τὰ ψευδῆ καὶ
 ἔτιως εἰκονίζειν ἀλήθειαν, μὴ ἂν δὲ ποιεῖν τέτο εἰκὴ καὶ
 ἀπλῶς ἀφ' τὰς ἐδολὰς φρένας. Rectius vero (ut o-
 pinor) et simplicius Scholiastes, qui istud μορφῇ
 exponit εὐπρέπειαν.

Ibid. — σὺ μὲν.] Al. ἐπὶ μὲν.

Ver. 369 et 456. Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρε-
 κῶς καταλέξων.]

— mihi hae ediffere vera roganti.

En. II, 149.

Ver. 372. Νῦξ δ' ἦδε μάλα μακρὴ.] Ὅτι ἐβέλει ὁ
 Ποιητὴς δηλοῦσαι τὴν ἄραν ὅτε τὰ νῦν ποιούμενα γίνονται,
 καὶ ὅτι φθινόπωρον ἦν, ἢ ὁ περαιτέρω τοιαύτης, ἄρας φησί.
 "Νῦξ ἦδε μάλα μακρὴ, ἀθέσφατος." Eustath.

Ver. 379. — σὺ ἂν ἔγωγε.] Apud Eustathi-
 um, σὺ ἂν ἐπειτα.

Ver. 380. — ἀγορεύσαι.] Al. ἀγορεύειν. Atque
 ita legitur apud Eustathium.

Ver. 383. — κακῆς ἰότητι γυναικός.] Ἐλένης, ἢ
 Κλυταιμνήστρας, ἢ κακωθείσης Κασάνδρας, ἢ ἀφαιρεθείσης
 ὁ Λοκρὸς Αἴας ἐν τῇ τελευτῇ τ' Ἀθηνᾶς, δυσμενὴ κα-
 τίσησε τοῖς Ἕλλησι τὴν Ἀθηνᾶν. Schol. Sic infra
 ver. 436;

— γυναικείας ἀφ' βουλᾶς.

Ver. 385. Ἀγνὴ Περσεφόνεια.] Sic apud Virgilium;

Castia — Lucina —. Eclog. IV, 10.

Castia — Proserpina —. Aen. VI, 402.

Al. Αἰὴν Περσεφόνειαν.

Ver.

ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴν Ἀγαμέμνονα Ἀτρεΐδαο
 Ἀχτυμένην· οὐδ' ἄλλαι ἀγῆγεραθ', ὅσαι ἄμ' αὐτῷ
 Οἴκῳ ἐν Αἰγίοδοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
 Ἔγνων δ' αἰψ' ἐμὲ κείνος, ἐπεὶ πῖεν αἷμα κελαιόν·
 390 Κλαῖε δ' ὄγε λιγέως, θαλερόν χυ' δάκρυον εἶδων,
 Πιτνάς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέζατο μυσαίνων·
 Ἄλλ' ὃ γὰρ οἱ ἔτ' ἦν ἰς ἐμπεδος, ὅδε τι κίκυς,
 Οἷη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπλοῖσι μέλεσσι.
 Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσά τ' ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
 395 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 Ἀτρεΐδῃ κύδιτε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
 Τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε ταηλεγέος θανάτοιο;
 Ἦέ σε γ' ἐν νῆεσσι Ποσειδάων ἐδάμασεν,
 Ὅρσας θρυγαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον αὐτμήν;
 400 Ἦέ σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλῆσαντ' ἐπὶ χέρσιν,
 Βῆς οὐρεταμνόμενον, ἠδ' οἷων πάρα καλὰ,
 Ἦέ οὐδ' ἰόλιος μαχεύμενον, ἠὲ γυναικῶν;
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμβόδιμος προσέειπε·
 Διογενὲς Δαρτετιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 405 Οὐτ' ἐμὲ γ' ἐν νῆεσσι Ποσειδάων ἐδάμασεν,
 Ὅρσας θρυγαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον αὐτμήν,
 Οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλῆσαντ' ἐπὶ χέρσιν·
 Ἀλλὰ μοι Αἰγίοδος τεύξας θάνατόν τε, μόρον τε,
 Ἐκτα, σὺν ἐλομένην ἀλόχῳ, οἰκόνδε καλέσσας,

Ver. 400 et 407. — ἐπὶ χέρσιν.] *Al.* ἐπὶ χέρσιν.

Ver. 401. Βῆς οὐρεταμνόμενον.] Ἐπειδὴ αὐτὸς ἰδὼν
 εἰς Κίρκης, [supra 6, 45,] καὶ ἀρπυγῆς οὐκ ἐπιχειρή-
 σαι, οὐκ ἐπὶ ἀπὸ δαίμων, ἀλλὰ οὐκ ἐπὶ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ πι-
 πτόναι τὸν Ἀγαμέμνονα. *Schol.* Ceterum *Barnesius*
 hoc in loco nullā auctoritate de suo edidit Βῆς
 οὐρεταμνόμενον· itaque legendum fidenter pronunti-
 at. Attamen firmatur vulgata lectio tum ex 6,
 112 infra, ubi idem versus occurrit, et in omni-
 bus scriptum est οὐρεταμνόμενος tum ex *Iliad.* 6,
 528, ubi eadem phrasi utitur Poëta;

Τάμνοισ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας καὶ πάρα καλὰ.
 Porro vocem οὐρεταμνόμενον hic exponit *Scholias*,
 οὐρεταμνόμενον· *Eustathius* autem, πρὸς τὸ ἀλλοτρίως γῆς
 γένεσθαι.

Supervenit deinde anima Agamem-
 nonis Atridae.

Dolens; circumque aliae congregatae-
 erant, quaecunque simul-cum eo
 Domo in Aegisthi perierunt et fatum
 obierunt.

Agnovit verò statim me ille, post-
 quam bibisset sanguinem nigrum;
 Flebat autem is vehementer, uberes
 lachrymas stillans,

Extendens ad me manus, attingere
 cupiens:

Sed non amplius ei aderat vis firma,
 neque omnino potentia,
 Qualis scilicet antea erat in flexilibus
 membris.

Illum quidem ego et flevi conspicatus,
 misertusque sum in animo,

Et ipsam compellans verbis alatis al-
 locutus sum;

“Atride gloriosissime, rex virorum,
 Agamemnon,

“Quodnam te fatum domuit lon-
 gum-somnum-adferentis mortis?

“An te scilicet in navibus Neptunus
 domuit,

“Excitato saevorum ventorum im-
 menso flatu?

“An te hostiles viri laeserunt in ter-
 ra

“Boves praedantem, atque ovium
 greges pulchros?

“An pro urbe pugnantem, sive for-
 minis?

Sic dixi: ille autem me statim re-
 spondens allocutus est;

“Inclyte Laertiade, solers Ulysses,

“Neque me sanè in navibus Neptu-
 nus domuit,

“Excitato saevorum ventorum im-
 menso flatu;

“Neque me hostiles viri laeserunt in
 terrâ:

“Sed mihi Aegisthus structâ morte-
 que fatòque,

“Occidit, cum perniciosâ uxore, ad
 domum ubi vocasset,

Ver. 402. — ἠὲ γυναικῶν;] *Al.* ἠδὲ γυναικῶν;
 ut infra 6, 113.

Ver. 407, 408. Οὐτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες — Ἀλ-
 λά μοι Αἰγίοδος.] Similiter *Electra* apud *Sophoclem*;
 Πατὴρ, ὃν κατὰ μὲν βάρβαρον αἶαν
 Φαίνοιο ἄρῃσιν ἐξέτισε.
 Μήτηρ δ' ὃν μὲν, καὶ κοινολογῆς
 Αἰγίοδος, ὅπως δὲν ἐλοτόμην,
 Σχίζουσι καὶ φωνὴν πελέκει.

Sophocl. Electr. ver. 94.

Vide ad ver. 410.

Ver. 408, 409. Ἀλλὰ μοι Αἰγίοδος — σὺν ἐλο-
 μένῃ ἀλόχῳ.]

Ipse Mycenæus magnorum ductor Achivum
 Conjugis infandæ prima intra limina dextrâ
 Oppetiit: — *Æn. XI, 866.*

Ver.

410 Δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βῆν ἐπὶ φάτῃ.

“Ὡς θάνον οἰκτίσῃ θανάτῳ· οὐδὲ δ’ ἄλλοι ἐταῖροι

Νωλεμέως κλείνοντο, σῦες ὡς θρυγιδόντες,

Οἳ ῥά τ’ ἐν ἀφνειῷ ἀνδρὸς μέγα δυναμύνοιο

Ἡ γάμῳ, ἢ ἐράνῳ, ἢ εἰλαπίνῃ τεθαλυῖν.

415 Ἦδη μὲν πολέων ἀνδρῶν φόνῳ ἀντεβόλησας

Μηνάξ κτηνομύων, καὶ ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ·

Ἀλλὰ κε κείνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύραο θυμῷ,

Ὡς ἀμφὶ κρητῆρα, τραπέζας τε πληθύσας,

Κείμεθ’ ἐνὶ μεγάρῳ· δάπεδον δ’ ἅπαν αἵματι θῦεν.

420 Οἰκτροτάτῳ δ’ ἤκιστα ὅπα Πριάμοιο θυγατρὸς,

Κασσάνδρης, τίλῳ κτεῖνε Κλυταιμνήστρῃ δολόμητις

Ἀμφ’ ἐμοί· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας αἵρων,

Βάλλον δ’ ἀποθήσκων· οὐδὲ φασγάνῳ· ἢ δὲ κυνώπις

Νοσφίσας, ὅδε μοι ἔτλη, ἰόντι περ εἰς Αἴδαο,

425 Χερσὶ κατ’ ὀφθαλμὸς ἐλέην, σὺν τε τὸμ’ ἐρεῖσαι.

Ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικὸς,

Ver. 410. Δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βῆν ἐπὶ φάτῃ.] Vide suprā ad δ’, 535.

Ver. 412. — ἀφνειῷ.] Al. ἀφνειῶντες.

Ver. 413. — δυναμύνοιο.] Vide ad Il. α’, 398.

Ver. 414. Ἡ γάμῳ, ἢ ἐράνῳ.] Vide suprā ad α’, 226. Ἐρανοῦ λέγεται τὸ ἐκ συμβολῆς γυναικῶν διπνον. Schol.

Ver. 418. — τραπέζας τε πληθύσας.] — dapes et plenae pocula mensae.

Æn. XI, 738.

Ver. 419. Κείμεθ’ ἐνὶ μεγάρῳ.] Al. Κείμεθα ἐν μεγάρῳ.

Ibid. — δάπεδον δ’ ἅπαν αἵματι θῦεν.]

atro tepescela cruore

Terra torique madent. — Æn. IX, 333.

Ver. 423. — ἢ δὲ κυνώπις Νοσφίσας.] Minus rectè hic Eustathius: Καὶ τὰ ἐφεξῆς, ἦν γὰρ τὸ, “αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας αἵρων, βάλλον δ’ ἀποθήσκων” [ἀμφὶ βόλῳ ἐχέου.] Ἡ δὲ λέγει ὅτι ἐγὼ μὲν πρὸς τῇ γῇ θνήσκων, ἐπίβωλον χεῖρας αἵρων πρὸς τῇ φασγάνῳ, ὡς ἐπὶ ἀμύνῃ· ἢ δὲ Κλυταιμνήστρῃ φθασάσα ἐξήρσεν με τῷ ἀμυντηρίῳ, νόσφι ἐμῷ ποιησαμένη αὐτό· ἢ ὅτι ἐγὼ μὲν πρὸς τῇ γῇ τὰς χεῖρας αἵρων βάλλον σφαδαιτικῶς προσαιμώσιν ἐν τῇ θνήσκῃ περὶ φασγάνῳ· ἢ δὲ γυνὴ ἐχέου με νόσφι γινωμένη. Et Barnesius: “Νοσφίσας potest quidem ad Gladium referri, quem subduxerat cadenti egregia uxor.” Nempè non

adverterunt viri eruditi, primum hunc et maxime proprium esse vocis *mediæ* usum; Νοσφίσας *aliud*; Νοσφίσας, *se ipsa, amovit*. Vide suprā ad ε’, 491; et ι’, 296. Rectèque proinde exponit Scholias, ἐχέου. Quin et eam veram esse hujus vocis significationem liquet ex sequentibus, “ὅδε μοι ἔτλη ἔσ.”

Ver. 424, 425. — ὅδε μοι ἔτλη — Χερσὶ καὶ ὀφθαλμὸς ἐλέην.]

— nec te tua funera mater

Produxì, pressive oculos. — Æn. IX, 486.

Ver. 426. Ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικὸς.] Clemens Alexandrinus *Homerum* hunc versum ex Orpheo desumpsisse ait. Ὁρφέως τοίνυν ποιῶσαν τὴν, “Ὡς ὁ κύντερον ἢ καὶ ῥίγιον ἄλλο γυναικὸς.” Ὁμηροῦ ἀντικρὺς λέγει, “Ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικὸς.” *Strom. lib. VI*. Similiter porro *Hesiodus*;

— τ’ δ’ αὐτὴ κακῆς ὁ ῥίγιον ἄλλο.

Ἐργ. καὶ Ἡμερ. II, 321.

Et Menander, apud Stobæum;

— μέγιστον ἐστὶ θνήσκον γυνή.

Florileg. § 73.

Et Carcinus Tragicus, apud Athenæum;

Ὡς Ζεῦ, τί χρὴ γυναῖκα ἐξαιπὶν κακόν·

Ἀρκῶν ἂν εἴη καὶ γυναικὶ εἴπης μόνον.

Lib. XIII, cap. 1.

- Ἦ τις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάλη;
 Οἷον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον αἰκὲς,
 Κυριδίῳ τεύξασα πόσῳ φόνον· ἦτοι ἔφλω γε
 430 Ἀσπασίῳ παίδεσιν, ἰδὲ δμῶεσσι ἐμοῖσιν,
 Οἴκαδ' ἐλεύσεαί· ἢ δ' ἔξοχα λύγρ' εἰδυῖα,
 Ἦτε κατ' αἰχρὸς ἔχευε, καὶ ἐσομνύησιν ὀπίσσω
 Θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἢ κ' εὐεργὸς ἔησιν.
 Ὡς ἔφαθ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμφόμομος προσέειπον·
 435 ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀτρείος εὐρύοπα Ζεὺς
 Ἐκπάγλως ἤχθηρε, γυναικείας δ' ἄβυλ' ἔβυλ' ἔβυλ' ἔβυλ',
 Ἐξ ἄρχης· Ἐλένης μὲν ἀπωλόμεθ' εἵνεκα πολλοί.
 Σοὶ δὲ Κλυταιμνήστρῃ δόλον ἦρτυε τηλόθ' ἐόντι.
 Ὡς ἔφάμην· ὁ δὲ μ' αὐτίκ' ἀμφόμομος προσέειπεν·
 440 Τῷ νῦν μὴ ποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἥπιος εἶναι,
 Μηδ' οἱ μῦθον ἅπαντα πιφασκέμεν, ὃν κ' εὖ εἰδῆς,
 Ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι.
 Ἀλλ' ἔσσι γ', Ὀδυσσεῦ, φόνος ἔσσεται ἐκ τε γυναικὸς
 Λίην γὰρ πιτυτὴ τε, καὶ εὖ φρεσὶ μῆδεα οἶδε,
 445 Κέρη Ἰκαρίοιο, αἰφρῶν Πηνελόπεια.
 Ἦ μὲν μιν νόμῳ γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς,

Ver. 429. Κυριδίῳ τεύξασα πόσῳ φόνον.] Κυριδίῳ ὃ
 πόσῳ τ' Ἀγαμέμνονα τῇ Κλυταιμνήστρῃ εἶναι, τῷ τῷ
 ἔξ ἱτι πόσῳ αὐτῆς, Ὁμήρῳ μὲν αἰεσί· Εὐριπίδῃ
 δὲ ἄλλως αἰδῶ, ὃς προγαμνίσαν αὐτὴν τῇ Ταντάλῳ
 γυναιξί, ὃς οἱ αὐτὴν εἰσάγει λέγουσαν, [Iphig. in
 Aul. ver. 1149.] "Εγὼ μὲν ἀκούσαν με καὶ λάτεις
 "βίῃ, Τὸν προδόν ἀνδρᾶ Τάνταλον κατακτανόν."
 Eustath.

Ver. 432. — κατ' αἰχρὸς ἔχευε, καὶ ἐσομνύησιν
 ὀπίσσω.]

Πάσαις γυναιξὶν αἰετὰ τρυγῶν ἔφω.
 Ἦ Τυνδαρίδης παῖς, ἢ κατὰ γυναικὶν γένος.

Euripid. Orest. ver. 1153.

Similiter apud Senecam;

Medea reddit foeminas dirum genus.

Hippolyt. ver. 562.

Ver. 436. — γυναικείας δ' ἄβυλ' ἔβυλ' ἔβυλ' ἔβυλ'.] Ἐνθα συν-
 νοητὸν καὶ τὴν τῇ Ἀτρείῳ γυναικίαν Ἀσπασίαν, δι' ἣν καὶ αὐ-
 τὴν μοιχολογῶσαν ὑπὸ Θούρῃ πολλὰ ἐγένετο δυνά.
 Eustath.

Ver. 438. — ἦρτυε.] Vide suprā ad δ', 771.

Ibid. — τηλόθ' ἐόντι.] Post hunc versum tres
 sequentes ex Scholiaste in Euripidis Orestem, ver.
 249, inserit Barnesius;

- " Quaecunque scilicet talia in men-
 tem facinora induxerit;
 " Quale utique et illa patravit faci-
 nus indignum,
 " Cui-virgo-nupserat fructū marito
 cæde: sanè putabam quidem
 " Gratum me liberis, atque famulis
 meis,
 " Domum venturum: illa verò ap-
 primè exitialia callens,
 " Sibique infamiam offudit, et futu-
 ris in posterum
 " Fœmineis mulieribus; etiam ei
 quæ proba fuerit.
 Sic dixit: at ego ipsum respondens al-
 locutus sum;
 " Papæ! certè valdè utique genus
 Atrei altitonans Jupiter
 " Vehementèr odit, fœminea prop-
 ter consilia,
 " Ab initio: Helenæ quidem causâ
 perimur multi;
 " Tibi verò Clytæmnestra dolum
 struxit procul absenti.
 Sic dixi: ille autem me protinùs re-
 spondens allocutus est;
 " Idèò jam nunquam etiam tu vel
 uxori mansuetus sis,
 " Neque ei sermonem omnem reve-
 la, quem benè noveris:
 " Sed aliud quidem dic, aliud verò
 et celatum sit.
 " Sed haud tibi, Ulysses, exitium
 erit utique ex uxore;
 " Valdè enim sapiensquæ es, et benè
 in mente consilia novit,
 " Filia Icarii, prudens Penelope.
 " Profectò quidem ipsam nuptam
 novam relinquebamus nos,

Ὡς δὲ Κλυταιμνήστρῃ, λίσσασθαι Ἀγαμέμνονα δῖον
 Λιγυῖδον παρέλετο, καὶ εἰλετο χεῖρας ἀκούειν.
 Ὡς ἔλεγε γὰρ καὶ λίσσασθαι Μενέλαον.

Quos, in Annotationibus ad locum Euripidis, Home-
 ro dignos arbitratur. Mihi (præterquam quòd
 hoc in loco supervacanei et importuni sint) fictitii
 videntur, et recentiore ætate sapere.

Ver. 440. Τῷ νῦν μὴ ποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἥπιος
 εἶναι.] Κατὰ αἰετὸν [ὃ Ἀγαμέμνον] τῷ Ὀδυσσεῖ.
 — παρακαλεῖται μηδέποτε πιστεῖν γυναικί, μηδὲ οἱ
 ἐκφάσθαι πικρὸν ἔπος. Καὶ τοι ἡ Κλυταιμνήστρῃ, ἔχ.
 ὅτι γυνὴ ἦν, ταῦτα δίδωκεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι πονηρὰ καὶ
 ἄνδρ' ἄλλοι. ἢ καὶ γυναικὶ ἥπιος εἶναι, ἢ ἀνδρὶ. Ἀλλ'
 οἶμαι τὸ αἰετίζοντα ἱκανῶς, ὅφ' ἔπεισται κακῶς,
 εἰς αὐτὴν μάλιστα ὑφορεῖται, καὶ προλέγει φυλάττειν τοῖς
 ἄλλοις. Dio, Orat. 74.

Ver. 442. — φάσθαι.] Barnesius edidit. φάσθαι.
 Sed minus rectè. Vide ad Il. ε'. 471.

Ibid. — τὸ δὲ καὶ.] Al. τὸ δὲ τοι.

Ver. 443. — ἐκ τε γυναικὸς.] Apud Eustathi-
 um, ἐκ γυναικὸς. Atque ita habet MS. à Tho-
 Bentleio collatus.

Ver. 446. — καὶ λίσσασθαι.] Al. καὶ λίσσασθαι.

Ker.

Ἐρχόμενοι πόλεμόνδε· παῖς δὲ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῶ,
 Νήπιος, ὅς πε νῦν γε μέλ' ἀνδρῶν ἴζη ἀριθμῶ,
 Ὀλβιος· ἦ γὰρ τόν γε πατὴρ φίλῳ ὄψε' ἔλθων,
 450 Καὶ κείνῳ πατέρα προσπύζε', ἦ θέμις ἐστίν·
 Ἡ δ' ἐμὴ εἰδὲ περ υἱῷ ἐνιπλοῦσθαι ἄκοιτις
 Ὀφθαλμοῖσιν ἔασε· πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν.
 Ἄλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι·
 Κρύβδην, μηδ' ἀναφανδὰ, φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν
 455 Νῆα κατιοχέμεναι· ἐπεὶ οὐκ ἔτι πιστὰ γυναιξίν.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως καταλέξον,
 Εἴ περ ἐτι ζῶντ' ἀκχετε παιδὸς ἐμοῖο,
 Ἡ περ ἐν Ὀρχομενῶ, ἢ ἐν Πύλῳ ἡμαθόντι,
 Ἡ περ παρ Μενελάῳ, ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ·
 460 Οὐ γὰρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀρέτης.
 Ὡς ἔφαθ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμφόβητος προσέειπον·
 Ἀτρεΐδῃ, τί με ταῦτα διεύρεαι; ὅδε τι οἶδα,
 Ζῶν ὅγ', ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμῶλια βάλλειν.
 Νῶϊ μὲν ὥς ἐπέεσσιν ἀμειβομένῳ συγεροῖσιν
 465 Ἔσταμεν ἀχνύμενοι, θαλερόν χ' ἰδάκρυ χέοντες.
 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πηληϊάδεω Ἀχιλλῆος,
 Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 Αἴαντός τ', ὅς ἄριστος ἔλῳ εἶδος τε, δέμας τε,
 Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μέτ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 470 Ἔγνω δὲ ψυχὴ με ποδώκεος Αἰακίδαο,
 Καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Σχέτλιε, τίπ' ἔτι μείζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ἔργον;

“ Abeuntes ad bellum; filius autem ei erat ad mamillam,
 “ Infans, qui alicubi nunc sanè in virorum sedet numero,
 “ Felix: certè enim eum pater charus videbit, ubi venerit,
 “ Et ille patrem amplectetur; ut fas est.
 “ Mea autem ne quidem filii me saturari uxor
 “ Oculis permittit; prius nempè me occidit et ipsum.
 “ Aliud verò tibi dicam, tu autem in mente reconde tuà;
 “ Clām, neque palām, charam in patriam terram
 “ Navem appelle; quoniam non amplius fidendum est fœminis.
 “ Sed age mihi hoc dic, et verè narra,
 “ Sicubi adhuc viventem audiat filium meum,
 “ Sive alicubi in Orchomeno, sive in Pylo arenosâ,
 “ Sive alicubi apud Menelaum, in Spartâ latâ;
 “ Nondum enim mortuus est in terrâ nobilis Orestes.
 Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;
 “ Atride, quid me hæc interrogas? neque enim quicquam scio,
 “ Vivatne ille, an mortuus sit: malum autem vana loqui.
 Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
 Stabamus dolentes, uberes lachrymas profundentes.
 Supervenit autem anima Pelidæ Achilles,
 Et Patrocli, et eximii Antilochi, Ajacisque, qui præstantissimus erat formæque corporæque
 Cæterorum Danaorum, post eximium Pelidem.
 Agnovit autem me anima pedibus velocis Æacidæ,
 Et lamentans verba alata dixit;
 “ Generose Lærtiade, solers Ulysses,
 “ Infelix, quodnam adhuc majus in mente molieris facinus?

Ver. 448. — μετ' ἀνδρῶν ἴζη ἀριθμῶ.] Τυτέσι, σωτημαῖται τοῖς ἀνδράσι, ἢ ἐν ἀνδράσι τιλοῖς τίτακται αὐχνηδύς. Eustath.

Ver. 453. Ἄλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι.]

Sensibus hæc imis, res non est parva, reponas. Virgil. Eclog. III, 54.

Ver. 455. — σὺκ ἔτι πιστὰ γυναιξίν.] ἀπίστον ὡς γυναικίον γένος. Euripid. Iphig. in Taur. 1298.

Ὡς ἔσ' ἀπίστον ἢ γυναικίον φύσιν.

Menand. ex incertis Comæd. Fragm. 121.

Μηκέτι πιστὰ φέροιτε γυναιξὶ δολοφρονέουσας.

Macedonius apud Anthologiam, Epigr. I, 19.

Vide et suprâ ad ver. 426.

Ver. 460. — πω.] Apud Eustathium, πω.

Ver. 466. Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πηληϊάδεω Ἀχιλλῆος.] Καὶ περὶ μὲν Ἀχιλλεύς, ὃν Ὀμηρὸς φιλεῖ ἐπὶ μάλιστ' ὡς ἢ Ἰλιάς ἐδήλωσε, διηγῆται πλείοντα. Eustath.

Πῶς ἔτλης αἰδοῦσθε κατελθέμεν, ἔνθα τε νεκροὶ
 475 Ἀφραδίης ναίεσι, βροτῶν εἰδῶλα καμόντων;
 Ὡς ἔφαθ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμφόβητος προσέειπον·
 ὦ Ἀχιλλεῦ, Πηλεΐος υἱέ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
 ἦλθον Τειρεσίαιο χτ' ἡρέε, εἵτινα βελὴν
 εἴποι, ὅπως Ἰθάκῃ ἐς παιπαλόεσσαν ἰκοίμην·
 480 Οὐ γάρ πω χερδὸν ἦλθον Ἀχαιΐδος, εἰδὲ πω ἀμῆς.
 Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχω κακὰ· σείο δ', Ἀχιλλεῦ,
 οὔ τις ἀνὴρ προπάρειθε μαχάρτατος, ἔτ' ἄρ' ὀπίσσω·
 Πρὶν μὲν γὰρ σε ζῶν ἐτίομεν, ἴσα θεοῖσιν,
 Ἀργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατέεις νεκύεσσιν,
 485 Ἐνθάδ' ἐὼν τῷ μήτι θανὼν ἀκαχίζεις, Ἀχιλλεῦ.
 Ὡς ἔφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμφόβητος προσέειπεν·
 Μὴ δὴ μοι θάνατόν γε παραύδα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
 Βυλοίμην κ' ἐπάρυε, ἐὼν θητεῦμεν ἄλλα.

Ver. 475. — εἰδῶλα καμόντων.]

simulacraque luce carentum:

Virgil. Georgic. IV, 472; Lucret. lib. II, 39.

Ver. 477. ὦ Ἀχιλλεῦ, Πηλεΐος υἱέ.] Pronuntiabatur Πηλεΐος vel Πηλεῖος. Cæterum Barnesius edidit Πηλεΐος υἱέ. Nec malè; cum et υἱός priorem aliàs corripit, et Πηλεΐος præsertim sit dictio Ionica. Vide ad II. τ', 216.

Ver. 478. — κατὰ χρεός.] Ὅτι χρεός ἔστι μόνον ἐπὶ ἀφίλει, — ἀλλὰ καὶ τὸ χρεώδης πρῶγμα, καὶ αὐτὴ ἡ χρεώ. Οἷον, "Ἦλθον Τειρεσία κατὰ χρεός." Τῷ δὲ τὸ "Τειρεσία κατὰ χρεός," ἀντὶ τῷ χρησμοδῆμα φασί. Eustath. Quarum postrema potior interpretatio.

Ver. 481. — σείο δ', Ἀχιλλεῦ, οὔ τις ἀνὴρ προπάρειθε μαχάρτατος.] Μακαριώτατος, εὐδαιμονώτατος. Schol. Similiter apud Euripidem, notante Barnesio.

Nῦν δ' ἔτις ἄλλα δυσχεστάτη γυνή

Ἐμὲ πίφκει. — Andromache, ver. 6.

Notandum autem apud utrumque Poëtam: æquè ferre potuisse versum, μακαριώτατος, εὐδαιμονώτατος. Similiter porro Philemon apud Stobæum, Florileg. § 122;

Θανὼν ἄριστόν ἐστιν, ἢ ζῆν ἀθλίως.

Ver. 483. — ἐτίομεν.] Vide ad II. δ', 257; et ὁ. 103,

Ver. 485. — θανὼν.] Legitur in nonnullis Editionibus (notante Henrico Stephano) θανῶν. Quod ferri nequit.

Ver. 488. Βυλοίμην κ' ἐπάρυε, ἐὼν θητεῦμεν ἄλλα.] Τὰ φῶς τὸ δ' ἀνθρώποιον ἡδίστον βλάπτει.

" Quo-pacto ausus-es ad inferos de-

scendere, ubi scilicet mortui

" Sensus-expertes habitant, homi-

num simulachra defunctorum?

Sic dixit: at ego ipsum respondens al-

locutus sum;

" Achilles, Pelei fili, longè præ-

stantissime Achivorum,

" Veni Tiresiæ propter vaticinium;

siquid consilium

" Diceret, quo-pacto Ithacam ad as-

peram pervenirem:

" Necdum enim prope veni Achæ-

iam, necdum nostram

" Terram conscendi; sed semper ha-

beo mala: te verò, Achilles,

" Nullus vir majorum beatior, neque-

sanè posterorum:

" Antea etenim te vivum honoraba-

mus æquè ac deos,

" Argivi; nunc rursus latè imperas

mortuis,

" Hic existens; ideo neutiquam

mortuus tristèris, Achilles.

Sic dixi: ille autem me protinus re-

spondens allocutus est;

" Nè jam mihi mortem consolare;

inclyte Ulysses:

" Mallem rusticus existens mercede-

fervire aliù

Τὰ νέρθε δ' αἰδώς (Apud Stobæum, Florileg. § 120, Τὸ νέρθεν εἶναι) μαίνεται δ' ὡς ἐχεται Θανὼν κακῶς ζῆν κρείσσον ἢ θανὼν καλῶς.

Euripid. Iphig. in Aul. ver. 1250.

(Ubi in transcurso notandum, vocem καλῶς apud Euripidem, Attico videlicet ore proloquentem, priorem corripere; id quod apud Homerum, cui ista loquendi ratio ignota, nusquam fit. Vide ad II. β', 43.)

Πῶς αἰνῆς, καὶ δὲ λῶν ἢ τις, ἡδίστα τὸ φῶς ἔρῶν.

Ið. Orest. ver. 1523.

Quàm vellent æthere in alto

Nunc et pauperiem et duros perferre labores.

Æn. VI, 436.

Ἄλλοι δ' ὡς καρτερῶσι πολλὴν κακοπάθειαν οἱ πολλοὶ τ' ἀνθρώπων, γλιχόμενοι τῷ ζῆν. Aristot. de Republ. lib. III, cap. 6. "Una est catena, quæ nos alligatos tenet, amor vitæ." Seneca, Epist. 26, sub fine. Πῶς δὲ ἡ κτήσις τ' ἀρετῆς εἶναι ἐστὶν ὀφίλ, ἂν μὴ καὶ εὐγυῖα, φανερὸν — καὶ τιθῆναι ἀχθεῖται [ὁ Ἀχιλλεὺς] τῇ ἀπραξίᾳ, λέγων, "Βυλοίμην κ' ἐπάρυε." ρ. ὅ. c. Καὶ ἐπιφέρει τὴν αἰτίαν, (infra ver. 497;) "Οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαγωγὸς ὅ. c." Dionys. Halicarn: περὶ τ' Ὀμήρου ποιήσεως, § 17. Cæterum vituperat hunc Homeri locum Plato, de Republ. lib. III, sub initio. Vide et Lucianum, Dialog. Achilli et Antilochi.

Ibid. — ἐπάρυε.] Τὸ δὲ "Βυλοίμην κ' ἐπάρυε" διτλὴν ἔχει γραφήν. Ἡ γὰρ ἐπάρυε, ὁ γῆν ἐργάζομαι, εἴτε καὶ ἀπλῶς ἐργάσιος ἢ τρισυλλάβως, παρὰ, ὁ εἰς φυλάκην τινὰ τεταγμένον μειωτικῶς. ὅ. c. γὰρ καὶ ὁ φύλαξ. Eustath.

Ibid.

Ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ὃ μὴ βίῳτ' πολὺς εἴη,
 490 Ἡ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τ' παιδὸς ἀγαυῆς μῦθον ἐνίσπες,
 Ἡ ἔπειτ' ἐς πόλεμον πρῶτος ἔμμεναι, ἢ καὶ ἔκλιν.
 Εἰπέ δέ μοι, Πηλεΐδ' ἀμύμον' εἴ τι πέπυσσαι,
 Ἡ ἔτ' ἔχῃ τιμὴν πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
 495 Ἡ μιν ἀτιμάζουσιν ἂν Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
 Οὐνεχά μιν χτ' ἡγῆρας ἔχῃ χεῖρας τε πόδας τε.
 Οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο,
 Τοῖος εἶναι, οἷός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
 Πέφνον λαὸν ἄριστον, ἀμύνων Ἀργείοισιν.
 500 Εἰ τοῖσδ' ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρ' δῶ,
 Τῷ κε τέω εὐξάμην μίν' καὶ χεῖρας ἀάπτεις,
 Οἱ κείνων βιόωνται, ἔεργασίν τ' ἀπὸ τιμῆς.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμφόβητος προσέειπον·
 Ἦτοι μὲν Πηλεΐδ' ἀμύμον' ἔτι πέπυσμαι·
 505 Αὐτὰρ τοι παιδὸς γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
 Πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὥς με κελεύεις·
 Αὐτὸς γὰρ μιν ἐγὼ κοίλῃς ἐπὶ νηὸς εἴσης
 Ἦγαγον ἐκ Σκύρου μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιούς.
 Ἦτοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζοίμεθα βελάς,
 510 Αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε, καὶ ἔχ' ἡμάρτανε μῦθον·
 Νέστωρ τ' ἀντίθε' καὶ ἐγὼ νεϊκέσκομεν οἶον.

" Viro inopi, cui haud victus multus esset,
 " Quam omnibus manibus defunctis imperare.
 " Sed age, mihi de filio meo generoso sermonem dic,
 " An pergat ad bellum inter-primos pugnatores esse, an et non.
 " Dic etiam mihi, de Peleo eximio si quid audieris,
 " An adhuc teneat honorem multos apud Myrmidonas,
 " An ipsum despiciunt per Helladaeque Phthiamque,
 " Eo-quod ipsum senium occupet manusque pedesque.
 " Non enim ego adjutor sum sub splendore Solis,
 " Talis existens, qualis olim in Troja lata
 " Trucidabam populum fortissimum, propugnans pro Argivis.
 " Si talis venirem vel paulisper in patris domum,
 " Tum cuiusvis terribiliter ostenderem meum robur et manus invictas,
 " Eorum, qui illum violant, arcemque ab honore.
 Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;
 " Profecto quidem de Peleo eximio nihil audivi;
 " Sed tibi de filio utique Neoptolemo charo
 " Omnem veritatem dicam, ut me jubes:
 " Ipse enim illum ego cavā in navi aequali,
 " Duxi ex Scyro ad bene-ocreatos Achivos.
 " Profecto quando circa urbem Trojam inibamus consilia,
 " Semper primus dicebat, et non aberrabat sermone:
 " Nestorque deo-par et ego contende-
 debamus soli.

Ibid. — [ἡμάρτανε.] Ἐπὶ μιν δὲ δαλύνει. Schol. Vide supra ad d', 644.

Ver. 495. — [Ἑλλάδα τε Φθίην τε.] Ποιητὴς δὲ τῷ ἀντιθέτῳ συγκαταλέγει τὸ μὲν τῷ ὅλῳ φασὶ τὸ Ὅμηρον ὡς τὸ, — [Ἑλλάδα τε Φθίην τε.] Strabo, Geograph. lib. VIII.

Ver. 501. [Τῷ κε τέω εὐξάμην μίν' καὶ χεῖρας.] Στυγῆτος ἂν καὶ φρικτὸν ἐποίησα τὸ ἐμὸν μίν' ἔτι τὰς ἀπροσπλάγους χεῖρας τῷ τ' βιαζομένῳ τ' Πηλεΐδῃ. Eustath.

Ver. 506. — [ἀληθείην.] Vide supra ad h', 297.

Ver. 507. [Αὐτὸς γὰρ μιν ἐγὼ.] Narrat hoc Ulysses, quia (uti recte annotavit D^{na} Dacier) post Achillis mortem accidit. Quippe dum is in vivis erat, Troja obsidio non adfuit Neoptolemus.

Ver. 508. — [ἐκ Σκύρου.] Σκύρος δὲ, πόλις Δωλοπίας. Schol.

Ver. 509. — [Τροίην.] Eustathius in commentario citat, Τρώων. Quae forte et verior Lectio.

Ver. 510, 511, 513, 514. — [ἔβαζε — νεϊκέσκομεν — μίν' — προβέσκε.] De Temporum horum imperfectorum vi, vide ad II. β', 221; et γ', 84.

Ver. 511. [Νέστωρ τ' ἀντίθεος.] Al. Νέστωρ ἀντίθεος. Ibid. — [νεϊκέσκομεν.] Vulgati habent νεϊκέσκομεν. Quod videtur corruptum. Barnesius edidit νεϊκέσκομεν, sed nullā auctoritate. Repperit autem idem Barnesius in duabus Editionibus νεϊκέσκομεν. Quam lectionem retinui, tum quia à vulgatā parum discrepat; tum quia nonnihil firmari videtur ex Iliad. β', 555, ubi haud dissimili phrasi utitur Poëta;

Νέστωρ οἷος ἔριζεν ὁ γ' προγενέστερος ἦεν.

- Αὐτὰρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην μαρνοίμεθ' Ἀχαιοί,
 Οὐποτε ἐς πληθὺν μένειν ἀνδρῶν, ἔδ' ἐν ὁμίλῳ,
 Ἀλλὰ πολὺ προέεισε, τὸ δ' ὃν μῦθος ἔδενι εἶκων.
 515 Πολλὰς δ' ἀνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ δηϊότητι.
 Πάντας δ' οὐκ εἴ ἐγὼ μυθήσομαι, ἔδ' ὀνομήνω,
 Ὅσσοι λαὸν ἔπεφνε ἀμύων Ἀργείοισιν.
 Ἀλλ' οἷον τ' Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ
 Ἡρῶ Εὐρύπυλον· πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροι
 520 Κῆτφοι κλείοντο, γυναῖων εἵνεκα δῶρων.
 Κεῖνον δὲ χέλλιτον ἴδον, μετὰ Μέμνονα δῖον.
 Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὃν χάμ' Ἐπῆρος,
 Ἀργείων οἱ ἀριστοί, ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο,
 Ἡμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον, ἡδ' ἐπιθεῖναι.
 525 Ἐνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἡγήτορες, ἡδὲ μέδοντες,
 Δάκρυά τ' ὠμόργυντο, τρέμεν δ' ὑπὸ γυνῆ ἐχάσθη.
 Κεῖνον δ' ἔποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
 Οὐτ' ὠχρήσαντα χροῖα χέλλιμον, ἔτε παρειῶν
 Δάκρυ' ὀμορξάμενον· ὃ δέ με μάλα πόλλ' ἰκέτευεν
 530 Ἰππόθεν ἐξίμεναι· ξίφος δ' ἐπεμαίετο κώπην,

- " At quum circa urbem Trojam
 pugnamus Achivi,
 " Nunquam in multitudine manebat
 virorum, neque in turbâ,
 " Sed longè præcurrebat, suo robore
 nulli cedens;
 " Multos autem viros trucidavit in
 asperâ pugnâ:
 " Omnes verò non ego dixero, neque
 nominavero;
 " Quantum populum occideret pro-
 pugnans pro Argivis.
 " Sed quomodo Telephidem interfe-
 cerit ferro,
 " Hercem Eurypylum; multi au-
 tem circa eum socii
 " Ceteri trucidabantur, muliebria
 propter dona:
 " Illum sanè pulcherrimum vidi,
 post Memnona nobilem.
 " Ceterum quum in equum conscen-
 dimus, quem fabricavit Epëus,
 " Argivorum optimates, commissi
 autem mihi erant omnia,
 " Et ut-aperirem densas infidias, et
 ut-concluderem:
 " Hic alii Danæorum ductores, at-
 que principes,
 " Lachrymæque abstergebant, sub-
 tremebantque membra cujusque;
 " Illum autem nunquam omnino
 ego vidi oculis,
 " Neque pallefcentem corpore pul-
 chro, neque à genis
 " Lachrymas abstergentem: verum
 is mihi multum supplicabat
 " Ab equo ut-exiret; gladii autem
 prensabat capulum,

Ver. 512. Αὐτὰρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην μαρνοίμεθ' Ἀχαιοί.] Eustathius in commentario citat, Αὐτὰρ ὅτ' ἐν πόλει Τροίην μαρνοίμεθα χαλκῷ.

Ver. 513. Οὐποτε ἐς πληθὺν μένειν ἀνδρῶν.] Barnesius ex Eustathio edidit, Οὐτε πότε ἐς πληθὺν. Ratio-
 nibus, ut opinor, haud satis idoneis. Cæterum MS à Tho. Bentleio collatus habet, Οὐποτε· εἰς πλη-
 θὺν μένειν ἀνδρῶν. Quæ optima lectio. Aptè enim
 respondit hoc sequenti, " ἔδ' ἐν ὁμίλῳ" firmatur-
 que porro ex *Iliad.* x, 458, ubi eandem ipsam
 phrasin usurpat Poëta.

Ver. 519. Ἡρῶ.] *Al.* Ἡρῶ, et Ἡρῶν.

Ibid. — πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροι Κῆτφοι
 κλείοντο.] Κῆτφοι, τινὲς ἀπείδουσι μεγάλοι, παρὰ τὸ
 κῆτος κρείσσον διὰ δαπιδόσιν Μυσῶν ἰδιῶ· τὸς Κητί-
 υς. Ἡ δ' ὁ Τηλεφίδης Μυσίας βασιλεὺς. Καὶ Ἀλ-
 καῖος διὰ φρενὶ τ' Κῆττω, ἀπὸ τῆς Μυσίας. *Schol.*
 Vide *Strabonem, Geograph. lib. XIII, pag. 915*;
al. 616, 617.

Ver. 520. — γυναῖων εἵνεκα δῶρων.] Ἐμοὶ μὲν
 γυνῆ δῶρα ἀπείδουσι τὴν χρυσὴν ἀμπελὴν, ἢ ἰχθυί-
 το Ζεὺς Τροίην, ἀπὸ τῆς Γαυομάδης ἀρπαγῆς, ἥτις κατὰ
 Ἀλκίνοον μετέπεισε εἰς Πριάμην. Οὐδὲν δὲ τῆσαν εἶδον
 Ὀμήρῳ. Κρείσσον διὰ δαπιδόσιν, ὡς ὑπέλαττο Πριάμης
 πρὸς Εὐρύπυλον μίαν τ' ὀνυχίαν δῶσει γυναῖκα, ὡς καὶ

Ὀδυσσεὺς [*Il.* i, 368,] ὑπέλαττο. Ἐν δὲ ἄλλῃ τῇ
 δόξῃ δῶρον τῇ Εὐρύπυλον γυναῖκα ὑπὸ Πριάμην, ἢ α-
 πύσῃ τ' ἀπὸ αὐτῆς ἀκοντὶ ἐπιστρατεύσαι συμμάχου-
 σιν τοῖς Τροίην. *Schol.*

Ver. 522. Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν.] Ἐστὶ
 καὶ ἡ Ἐμφασκί, ἥτις δι' ὑπὸναιεσιν ἐπίτασιν τῷ λεγόμενῳ
 παρὰ τῶν αἰώνων, " Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὃν
 χάμ' Ἐπῆρος." Ἐν δὲ τῇ " κατεβαίνομεν" τὸ μέγε-
 θος τῷ ἵππῳ ἰμφοῖναι. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς
 Ὀμήρου ποιήσεως, § 7, sub fine. Vide suprà ad d,
 272.

Ver. 524. Ἡμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον, ἡδ' ἐπι-
 θεῖναι.] Sic *Il.* i, 751, d, 395;

Ἡμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον, ἡδ' ἐπιθεῖναι.
Ibid. — ἀνακλῖναι.] Vide ad *Il.* i, 309, 314,
 et 338.

Ver. 526. — τρέμεν δ' ὡς.] *Al.* τρέμει δ'.

Ver. 528. — παρῖον.] *Al.* παρῖον. Quod eo-
 dem modo pronuntiandum.

Ver. 529. — ὃ δέ με μάλα πόλλ' ἰκέτευεν Ἰπ-
 πόθεν ἐξίμεναι.] Τὸ δὲ, " Ἰππόθεν ἐξίμεναι, γράφεται
 καὶ, ἐξίμεναι, ἀπὸ τῆς ἐκπέμψης. *Eustath.*

Ibid. — ἰκέτευεν.] *Al.* ἰκέτευεν.

Ver. 530. — ἐξίμεναι.] *Al.* ἐξίμεναι.

Ver.

- Καὶ δόρυ χαλκοβαρές, κακὰ δὲ Τρώεσσι μενοίνα.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέραμεν αἰπὴν,
 Μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων ἐπὶ νηὸς ἔβαινε
 Ἀσκηθῆς, ἔτ' αἶε βεβλημένος ὅξεί χαλκῷ,
 535 Οὐτ' αὐτοχρεδὴν ὑπασμένους οἶά τε πολλὰ
 Γίνεσθ' ἐν πολέμῳ· ἐπιμῖξ δέ τε μαίνει· Ἄρης.
 Ὡς ἐφάμην· ψυχὴ δὲ ποδώκεϊ Αἰακίδαο
 Φοῖτα, μακρὰ βιβῶσα, κατ' ἀσφοδελὸν λιμῶνα,
 Γηθοσύνη, ὃ οἱ υἱὸν ἔφην ἀριδείκετον εἶναι.
 540 Αἱ δ' ἄλλαι ψυχαὶ νεκύων κατατεθνεώτων
 Ἔσασαν ἀχνύμεναι, εἶροντο δὲ κῆδ' ἐχέσθη·
 Οἷη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
 Νόσφιν ἀφεστήκει, κεχολωμένη εἵνεκα νίκης,
 Τὴν μιν ἐγὼ νίκησα, δικαζόμενος πατρὶ νηυσὶ,
 545 Τεύχεσιν ἄμφ' Ἀχιλλῆος· ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ·
 Παιδὲς δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
 Ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῶδ' ἐπ' ἀέθλω·
 Τοίην γὰρ κεφαλὴν ἔνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέχευεν,
 Αἴανθ', ὃς πέρι μὲν εἶδος, πέρι δ' ἔργα τέτυκτο
 550 Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.

“ Et hastam ære-gravem; mala ve-
 rō Trojanis moliebatur.
 “ Sed quando jam Priami urbem de-
 populati sumus excelsam,
 “ Portionem et munus eximium ha-
 bens, navem conscendebat
 “ Incolumis, neque eminūs-ictus a-
 cuto ære,
 “ Neque cominūs vulneratus; uti
 sæpius
 “ Fit in bello; permittē etenim furit
 Mars.
 Sic dixi: anima autem pedibus-cele-
 ris Æacidae
 Abibat magnis-passibus gradiens per
 herbosum pratum,
 Læta, quod ei dixissem filium egre-
 gium esse.
 Aliæ verō animæ mortuorum defunc-
 torum
 Stabant merentes, narrabantque do-
 lores unaquæque.
 Sola autem Ajacis anima Telamo-
 nii,
 Longē abfistebat, irata propter victo-
 riam,
 Quā ipsum ego vici, judicio-conten-
 dens apud naves,
 Pro armis Achillis; proposuit autem
 veneranda mater:
 Filii autem Trojanorum judicārent
 et Pallas Minerva.
 Utinam sanē non debuissē vincere
 tali in certamine:
 Tale enim caput ob ista arma terra
 detinuit, [mā,
 Ajacē, qui præstantissimus quidem for-
 præstantissimus et rebus-gestis fuit.
 Cæterorum Danaorum, post eximi-
 um Pelidem.

Ver. 534, 535. — ἔτ' αἶε βεβλημένος — Οὐτ' αὐτοχρεδὴν ὑπασμένους. — Ἐν τῇ τῷ, “ ἔτε βεβλημένος, “ ἔτε αὐτοχρεδὴν ὑπασμένους. — Ἀσκηθῆς, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, φαίνεται τῷ τε πόρρωθεν βάλλας, καὶ τῷ ἐγγύθεν ἀτάξιας. Eustath. Vide ad II. β. 86.

Ver. 536. — ἐπιμῖξ δὲ τε μαίνεται Ἄρης. —
 Εἰως Ἐνυάλιος, καὶ τε κτανιόντα κατέκτα.

Iliad. σ'. 309.

Ver. 537. — ποδώκεϊ Αἰακίδαο. — Vide ad II. α. 58.

Ver. 538. Φοῖτα, μακρὰ βιβῶσα. — Αἱ. Ὀρχιτο μακρὰ βιβῶσα.

Ibid. et ver. 572. — κατ' ἀσφοδελὸν λιμῶνα. — Ἀσφοδιλάδῃ ἀσφοδιλῷ δὲ ἐστὶ βοτάνη ὁμοία σκυλλῇ. Schol. Ἀσφοδιλῷ μὲν γὰρ προπαροξυτόνως, τὸ φυτόν, κατὰ Ἑρρίμιον Φίλωναν ἀσφοδιλός ὁ ἐξυτόνως, ὁ αὐτὸς τόπος. Eustath. Similitérque Suidas in voce ἀσφοδιλός.

Ver. 539. Γηθοσύνη. — Αἱ. Γηθοσύνη. Vide ad II. β. 29.

Ver. 543. — κεχολωμένη εἵνεκα νίκης. —

Κάμμοι γὰρ ἢ ποδ' ἔτ' ἔχουσιν στρατῷ,

Ἐξ ὧν κράτιστα τ' Ἀχιλλείων ὅπλων.

Ulysses apud Sophoclem, Ajax, ver. 1353.

Ver. 546. Παιδὲς δὲ Τρώων δίκασαν. — Multo minore invidiā ad Trojanos refertur hoc judicium, quā ad Græcorum duces et proceres, uti apud recentiores: “ Consedere duces ἔσ. ” Ovid. Metam. Lib. XIII, ver. 1. Φυλατρίομῳ ὁ Ἀγαμέμνων τὸ δοῦναι θάτερον χάρισατο τῷ περὶ τ' Ἀχιλλέως ὅπλων ἀμφισπότηνταν, αἰχμαλῶτες τ' Τρώων ἀγαγόν, ἠρώτησεν ὑπὸ ὁποτέρῳ αὐτῶν οἱ Τρώες [Ita edidit Barnesius; Vulgg. τ' Τρώων] μᾶλλον ἐλυπήθησαν. Εἰπόντων δὲ τ' Ὀδυσσία τ' αἰχμαλῶτων, δηλαδὴ ἐκείνων εἶναι τ' ἀρίστον κρίναντες, τ' πλείστον λυπήσαντα τὴν ἐχθρὴν, ἰδοῦσαν εὐθύς τῷ Ὀδυσσεὶ τὰ ὅπλα. Schol.

Ibid. — καὶ Παλλὰς Ἀθήνη. — Τετρίσι φρόνησις καὶ ἢ καὶ ἀεὶ γίνετο τῷ ἀνδρὶ Αἴαντι ὁ σιωπηλός Ὀδυσσεύς καὶ ἀπὸ τῆς Ἀθηνᾶς φίλτατος. Eustath.

Ver. 549. — περὶ μιν εἶδος. — Barnesius, minime ignarus quā ratione vocula μιν producatur, male tamen; “ Iambus ” inquit “ haud ineptè stare “ possit in Tertiō loco. ” Quod in hujusmodi carmine (ut opinor) ferri nequit. Vide autem ad II. α. 51.

Ver. 550. Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα. — Similitér Ulysses apud Sophoclem, de eodem Ajace;

Ἄλλ'

Τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσνύδων μῆλιχίοισιν
 Αἶαν, παῖ Τελαμῶνος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ' ἐμελλες
 Οὐδὲ θανὼν λήσει' ἐμοὶ χόλε, εἴνεκα τευχέων
 Οὐλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισιν·
 555 Τοῖος γὰρ σφιν πύργος ἀπώλεο· σέο δ' Ἀχαιοὶ
 ἴσον Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληϊάδαο,
 Ἀχινύμεθα φθιμένοιο λισμπερές· ἔδ' τις ἄλλος
 Αἴτιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητῶν
 Ἐκπάγλως ἤχθηρε· τεῖν δ' ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν.
 560 Ἀλλ' ἄγε δῦρο, ἄναξ, ἵν' ἔπος καὶ μῦθον ἀκέσῃς
 Ἡμέτερον δάμασον δὲ μὲν καὶ ἀγῆνορα θυμόν.
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μ' ἐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μὲν ἄλλας
 Ψυχὰς εἰς Ἑρεβὸν νεκύων κατατεθνηώτων.
 Ἐνθα χ' ὁμῶς προσέφη κεχολωμένος, ἢ κεν ἐγὼ τόν,
 565 Ἀλλὰ μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
 Τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδεῖν κατατεθνηώτων.
 Ἐνθ' ἦτοι Μίνωα ἴδον, Διὸς ἀγλαὸν υἱόν,
 Χρύσειον σκῆπτρον ἔχοντα, Διμισιώντα νεκύεσσιν,

Ἀλλ' αὐτὸν ἔμπας ὄντ' ἐγὼ τοιοῦδ' ἔμοι,
 Οὐκ ἂν γ' ἀτιμάσαιμι' αὖ, ὥς μὴ λέγην,
 Ἐν' αὐτῷ ἰδῶν ἄριστον Ἀργείων ὄσοι
 Τροίαν ἀφικόμενά, πλὴν Ἀχιλλεύς.

Sophocl. Ajax, ver. 1355.

Vide et suprà ad ver. 309.

Ver. 551. — ἐπέεσσι προσνύδων μῆλιχίοισιν.]

Talibus Aeneas ardentem et torva tuentem
 Lenibat dictis animum —. Æn. VI, 467.

Ver. 553. — λήσει.] Vide suprà ad ver. 101.

Ver. 559. — τῶν.] Al. τῶν.

Ver. 560. Ἀλλ' ἄγε δῦρο, ἄναξ, ἵν' ἔπος.]

Siste gradum, tēque aspectu ne subtrahe nostro.
 Quem fugis? extremum fato quod te alloquor
 hoc est. Æn. VI, 465.

Cæterum Plutarchus, Sympotiac. lib. IX, Probl. 5,
 citat, Ἀλλ' ἰδὲ δῦρο, ἄναξ ἔσ.

Ver. 561. — δάμασον δὲ μὲν καὶ ἀγῆνορα θυ-
 μόν.] Apud Plutarchum, loco suprà citato, καὶ ἀτι-
 μάσει θυμόν.

— animum rege; qui, nisi paret,
 Imperat: hunc frenis, hunc tu compesce catenā.

Horat. Epist. lib. I, ii, 62.

— χαλόν δ' ἄγριον ὄργην.

Phocylides, ποίημα νηπτικόν, ver. 52.

Ver. 562. — ὁ δὲ μ' ἐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μὲν
 ἄλλας.]

Illum quidem ego verbis alloquebar
 blandis;

“ Ajax, fili Telamonis eximii, non-
 ne ergo eras.

“ Ne mortuus quidem obliturus mi-
 hi iræ, ob arma

“ Perniciosa? illa autem perniciem
 dii fecerunt Argivis:

“ Talis enim ipsis turris periisti;
 propter te autem Achivi,

“ Æquē-ac propter Achillis caput
 Pelidæ,

“ Dolemus defunctum penitus: ne-
 que quisquam alius

“ In-culpā-est; sed Jupiter Danæo-
 rum exercitum bellicosorum

“ Graviter odit; tibi verò fatum
 imposuit.

“ Sed age, huc-veni, rex, ut ver-
 bum et orationem audias

“ Nostram; domā autem robur et
 generosum animum.

Sic dixi: ille verò mihi nihil respon-
 dit; ibat autem ad alias

Animas in Erebum mortuorum de-
 functorum.

Ibi tamen me allocutus fuisset iratus,
 aut ego ipsum,

Sed mihi volebat animus in pectore
 charo

Aliorum animas videre defuncto-
 rum.

Ibi sanè Minōem vidi, Jovis illus-
 trem filium,

Aureum sceptrum tenentem, jus-di-
 centem mortuis,

Illa solo fixos oculos averſa tenebat;

Nec magis incepto vultum sermone movetur,

Quam si dura filex, aut stet Marpesia cautes.

Tandem proripuit sese, atque inimica refugit

In nemus umbriferum —. Æn. VI, 469.

Καὶ φωνῆς δῆλα θαυμάζεται ποτὶ ψυχὴ καὶ ἑαυτὴν ἢ
 ἴποια, δι' αὐτὸ τὸ μεγαλόφρον· ὡς τῷ Αἰαντῷ ἐν νι-
 κῇ σιαπῇ, μέγα καὶ πάντας ὑψηλότερον λόγῳ. Longi-
 nus, de Sublimitate, § 9.

Καὶ τ' ἄγαν γὰρ ἐστὶ πρὸς σφῆς βῆσθαι.

Sophocl. Antigone, ver. 1270.

Ver. 564. Ἐνθα χ' ὁμῶς προσέφη.] Barnesius, nul-
 lis allatis codicibus, de suo edidit, Ἐνθα μ' ὁμῶς προ-
 σέφη particulamque istam χ' propter sequentem,
 ἢ καὶ ἐγὼ τ', supervacaneam contendit. Atqui pos-
 tulat (ut opinor) sententia, ut voci προσέφη præce-
 dat particula καί.

Ver. 567. Ἐνθ' ἦτοι Μίνωα ἴδον — Διμισιώντα
 νεκύεσσιν.]

Nec verò hæc sine sorte datæ, sine iudice sedes:

Quæſitor Minos urnam movet; ille silentium

Conciliūque vocat, vitæque et crimina discit.

Æn. VI, 431.

Ver. 568. — Διμισιώντα νεκύεσσιν.] Strabo,
 Geograph. lib. II, citat, indeque edidit Barnesius,
 νεκύεσσιν. Quo modo scilicet et νεκύεσσιν pronuntia-
 batur. Vide ad Il. π', 321. 526.

Ver.

Ἡμῶν οἱ δὲ μιν ἀμφὶ δίκας εἶροντο ἄνακτα,
 570 Ἡμῶν, ἐξαίτες τε, κατ' εὐρυπυλὲς Ἀΐδος δῶ.
 Τὸν δὲ μετ', Ὠρίωνα πελώριον εἰσενόησα
 Θῆρας ὁμῶς εἰλεῦντα, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα.
 Τῆς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσσι,
 Χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγχάλκεον, αἰὲν ἀαγές.
 575 Καὶ Τιτυὸν εἶδον, γαίης ἐρικυδέος υἱὸν,
 Κεῖμανον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα.
 Γυπε δὲ μιν ἐχάτερθε παρημένῳ ἦπαρ ἔκειρον,
 Δέρτρον ἔσω δύνοντες· ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσὶ.
 Λητὼ γὰρ ἤλκυσε, Διὸς κυδρὴν ὠδύκοιτιν,

Ver. 571. — Ὠρίωνα πελώριον εἰσενόησα.] Vide *Diodorum Siculum*, *Hist. lib. IV*, ipso sine; et supra ad ver. 309.

Ver. 575. Καὶ Τιτυὸν εἶδον, &c.]

Necnon et Tityon, terræ omniparentis alumnum, Cernere erat; per tota novem cui jugera corpus Porrigitur: rostroque immanis vultur obunco Immortale jecur tondens, fecundaque pœnis Viscera; rimaturque epulis, habitatque sub alto Pectore: nec fibris requies datur ulla renatis.

Æn. VI, 595.

Nec Tityon volucres ineunt Acheronte jacen-tem;

Nec, quod sub magno scrutentur pectore, quid-
quam

Perpetuam ætatem poterunt reperire profectò,
Quamlibet immani projectu corporis extet;

Qui non sola novem dispensis jugera membris
Obtineat &c. — *Lucret. lib. III*, ver. 997.

Viscera præbebat Tityos lanianda, novemque
Jugibus distentus erat —

Ovid. Metamorph. lib. IV, ver. 456.

Porro Scaliger *Virgilium*, loco supra citato, *Ho-mero* longè superiorem contendit: "Quanto
"item" inquit "post se reliquit [*Virgilius Ho-merum*] in Tityi historiâ — Jam hinc
"apparet victoria. Quid enim ἔσω δύνοντες δέρτρον,
"cum illis, immortalis, et tondens, et — fecun-
"dæque pœnis Viscera, et rimaturque epulis, habi-
"tatque sub alto Pectore. — Illa verò, quæ? —
"nec fibris requies datur ulla renatis." Poëtic.
lib. V, cap. 3. Atqui suâ pulchritudine non ca-
ret simplicior illa *Homeri* elocutio; et magnam in-
super vim habet istud "ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσὶ."
ver. 578, à *Virgilio* omissum. Vide et infra ad
ver. 576.

Sedentem: illi verò circa ipsum cau-
sas dicebant regem,

Sedentes, stantisque, per amplam-
portis Plutonis domum.

Post hunc autem, Orionem ingen-
tem animadverti

Feras simul agitantem per herbosum
pratam;

Quas ipse occiderat in desertis monti-
bus,

Manibus tenens clavam totam æro-
am, semper infrangibilem.

Et Tityum vidi, terræ gloriofæ fi-
lium,

Jacentem in solo; is verò per novem
jacebat jugera:

Vultures autem ipsum utrinque affis-
tentes jecur rodebant,

In viscera penetrantes; ille autem
non propulfabat manibus:

Latonæ enim vim intulit, Jovis glo-
riofæ conjugii,

Ver. 576. Κεῖμανον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο
πέλεθρα.] Ἐνταῦθα [ἐν τῇ Παιονίᾳ] ἐπὶ τῇ χαράδρῃ
Τιτυὸς μνήμα ἔστι, περὶ ὅδου μὲν τὸ χωματὸν τρίτον
μάλιστα πρὸς σταδίῳ. Τὸ δὲ ἔκτῳ ἐστὶν ἐν Ὀδυσσεΐᾳ·
"Κεῖμανον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα."
Οὐκ ἐπὶ μεγάλῃ πεποιθὲς τῷ Τιτυὸς φασιν, ἀλλ' ὅθι
ὁ Τιτυὸς ἐτίθη, πέλεθρα ἐννέα εἶναι τῷ χωρίῳ. *Pausan.*
Lib. X, cap. 4.

Ibid. — πέλεθρα.] Πέλεθρα, ἀπὸ πλέθρα, ὅ ἐστι ἐκ-
τον μίρον σταδίῳ. *Schol.*

Ver. 577. Γυπε δὲ μιν ἐχάτερθε.] Τὸν γε μὴν Τι-
τυὸν ἐραδύνοντα τὸ Διὸς γάμου, ἀφ' ὃ μέρους ἤρξατο νοῦν,
εἰς τὸτο ὑφίσταται καλαζόμην. "Γυπε δὲ μιν ἐχάτερ-
"θε παρημένῳ ἦπαρ ἔκειρον, — Λητὼ γὰρ εἰλκυσε
"Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν." Ὡς περ δὲ οἱ νομοθέται τῆς
πατρονύκτας χιροκοπέσι, τὸ δυοσεῖν αὐτῶν μίρον
ἐξαίρετως ἀπαιτῶντες, ὥτως Ὀμηρὸς ἐν ἦπατι κολά-
ζει τὸ δὲ ἦπαρ ἀσεβήσαντα. *Heraclid. Pontic.*

Ver. 578. Δέρτρον ἔσω δύνοντες.] Δέρτρον, ἢτοι τὴν
ὑπὸ τὴν σάρκα περιελθὴν, ἢ τὴν ὑποκείμενον τῷ ἦπατι
ὕμηναν· εἰνοὶ δὲ ἀπείδεσαν τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν ἰατρῶν
ἦτρον ἐν δὲ ἄλλῳ, τὴν δοράν. *Schol. Etymologicæ*
Magnum autem vocem Δέρτρον potiùs exponendam
vult ῥάμφος· quam interpretationem secuti *Barne-
sius* aliique, vertunt, "Rostrum intromittentes."
Verùm, ut rectè observat *Duportus* ad *Theophrasti*
Charactères, vox δύνω "nunquam hoc modo, sc.
"transitivè, sumitur à Poëta; neque unquam δύ-
"νω dixit pro demittere, vel immittere, vel im-
"mergere; sed vel pro induere, vel pro subire,
"vel ingredi, intransitivè. Δέρτρον igitur erit quod
"vultures subeunt et ingrediuntur, non solum il-
"lud quod rostris suis tundunt et fodicant et dila-
"niant." *Prælect. cap. 4.*

Ver. 579. — ἤλκυσε.] Apud *Heraclidem Pon-
ticum*, loco supra citato, εἰλκυσε.

580 Πυθώδ' ἐρχομένην, ἀφ' ἀλλιχόρου Πανοπή.

Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον, χαλέπ' ἄλγε' ἔχοντα,

Ἐταότ' ἐν λίμνῃ ἢ δὲ προσέπλαζε γενεῖω·

Στεῦτο δὲ διψῶν, πῖεῖν δ' οὐκ εἶχεν ἐλέει.

Ὅσσάκι γὰρ κύψει ὁ γέρον, πῖεῖν μνηστῆρων,

585 Τοσσάχ' ὕδωρ δ' ἀπολέσκει· ἀναδροχέν' ἀμφὶ δὲ ποσσὶ

Γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.

Δένδρεα δ' ὑφ' ἰπέτηλα κατακρῆθεν χεῖς καρπὸν,

Ὅγχαι, καὶ ροαὶ, καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,

Συκαὶ τε γλυκεραί, καὶ ἐλαῖαι τηλεθώσας·

Ad-Pytho eunti, per amœnum Panopœum.

Et sanè Tantalum vidi, graves dolores subeuntem,

Stantem in lacu; hic autem attingebat ad mentum:

Videbatur verò is sitienti similis; adbibendū autem non poterat capere:

Quoties enim inclinaret-se senex, bibere cupiens,

Toties aqua peribat absorpta; circa autem pedes

Terra nigra apparebat, arefactebat nempe deus.

Arbores porro proceræ à-capite fundebant fructum,

Pyri, et mali-punicæ, et mali pulchrum-fructum-ferentes,

Ficusque dulces, et olæe virentes:

Ver. 580. Πυθώδ' ἐρχομένην.] Πυθώ, πόλις τῆς Φωκίδος. Schol.

Ibid. — ἀφ' ἀλλιχόρου Πανοπή.] Πανοπή, πόλις Φωκίδος. Schol. Vide et Pausaniam, Lib. X, cap. 4.

Ver. 581. Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον, χαλέπ' ἄλγε' ἔχοντα.] Τάνταλος, ὁ Διὸς καὶ Πλούτωνος, συνδιατρεφόμενος τοῖς θεοῖς, καὶ συνεδούρειον αὐτοῖς, ἀπλῆτος ἀγαστὴρ καὶ τὸ πικτεῖν τῇ ἀμετροσίᾳ, ὅσα ἐξοὺς αὐτοῦ, ἔδωκε τοῖς ὀμιλήσιν· ἐφ' οἷς ἀγανακτῆσαντα τὸ Δία ἐκκαλεῖται αὐτὸν τὸ ὑπερβαίνειν δαίτης, καὶ ἐκκρῆσθαι ἐκ' ὅρας ὑψηλῶς, ἐκδοδόμενον τῇ χιτῶν καὶ τῇ δίπλῳ, ἵνα ἀποκρίσθαι. [Ita ex MS Barnesius; Al. ἐκκαλεῖσθαι.] ἀποκρίσθαι. Ἡ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδην. Schol. Vide et *Libenium*, lib. VII, cap. 6; qui fabulam hanc paulò aliter refert.

Nec miser impendens magnum timet ære saxum Tantalus, ut fama est, causâ formidine torpens.

Lucr. Lib. III, ver. 994.

Ibid. — χαλέπ' ἄλγε' ἔχοντα.] Eustathius in commentario citat, κρατεῖ ἄλγε' ἔχοντα. Ex versu, ut videtur, infra 592.

Ver. 582. Ἐταότ'.] Al. Ἐταότ'. Notante Eustathio.

Ibid. — ἢ δὲ προσέπλαζε γενεῖω.]

— epulæque ante ora paratæ.

Æn. VI, 604.

Cæterum Sextus Empiricus adversus Mathematicos, lib. I, cap. 13; et iterum, lib. VIII, citat, προσέπλαζε γενεῖω.

Ver. 583. Στεῦτο δὲ διψῶν.] Ἰσχυροῦς ὡν ἐκ τῆς ποδῶν κίχρηται δὲ τῇ λείᾳ ὁ διασκοπάτης παρὰ τὴν τῷ Πανοπὶ συνήθειαν. Schol. Similitèr et Eustathius: Rectius autem, ut opinor, de voce Στεῦτο Mericæ Casaubonus; "Est" inquit "in isto verbo (ut alibi pluribus) animi gestentis, et aliquid cupidè molientis, per externos gestus indicatio —."

"Hoc igitur vult Poëta his verbis, eam fuisse Tantalū, seu in pedes erecti, sive alio quocunque gestu, (ut de pugilibus olim loqui soliti,) προσέπλαζε, ut ardentissimam sitim præ se ferret." De

nuper à Homeri Editione, Dissertat. I. Atque hoc ferè sensu usurpari videtur vox Στεῦται, *Iliad.* γ', 83;

Στεῦται γὰρ τι ἐκ τῶν ἐρίων κορυθαίολοι. Εὐκτωρ.

Vide et *Il.* β', 597; γ', 241; δ', 191: item *Etymologicum Magnum*, in voce Στεῦται.

Ver. 584, 585. Ὅσσάκι γὰρ κύψει ὁ γέρον —, Τοσσάχ' ὕδωρ δ' ἀπολέσκει.]

Tibi, Tantale, nullæ

Deprenduntur aquæ; quæque imminet, effugit arbos. *Ovid. Metam. Lib. IV, ver. 458.*

Tantalus à labris sitiens fugientia captat

Flumina —. *Horat. Sermon. lib. I; i, 68.*

Ver. 584, 590. — κύψει ὁ γέρον, — ἰδούσι ὁ γέρον.] Vulgati habent κύψει, — ἰδούσι. *Henricus Stephanus* autem legendum censet, κύψει γέρον, — ἰδούσι γέρον. Quod, uti ipse annotat, cum sequentibus ἀπολέσκει et βίπτουσι aptius congruit. Rectè itaque (ut opinor,) et ad vulgatam lectionem quam proximè edidit Barnesius, κύψει ὁ γέρον, — ἰδούσι ὁ γέρον. Et MS à *Th. Bentleio* collatus hîc habet κύψει.

Ver. 585. Τοσσάχ' ὕδωρ δ' ἀπολέσκει ἀναδροχέν.] Aquæ subitam absorptionem aptissime depingit, et quasi ob oculos ponit hic versus. Vide ad *Il.* γ', 357, 363; et infra ad ver. 595.

Ibid. — ἀπολέσκει.] Apud Eustathium, ἀπολέσκειν. Minus rectè.

Ibid. — ἀναδροχέν.] Ita ex Editione Cantabrigiensi et ex Hesychio edidit Barnesius. Atque ita in commentario citat Eustathius. Al. ἀναδροχέν, et ἀναδροχέν.

Ver. 586. — καταζήνασκε.] Κατιζήνασκον ἄλγε' ἢ ἐκασία. Schol.

Ver. 588. Ὅγχαι.] Barnesius aliique habent Ὅγχαι. Vide supra ad γ', 115.

Ibid. — μηλέαι ἀγλαόκαρποι.] Vide supra ad γ', 115.

Ver. 589. Συκαὶ τε γλυκεραί, καὶ ἐλαῖαι τηλεθώσας.] Vide supra ad γ', 116.

Ver.

590 Τῶν ὁπότε' ἰθύσει' ὁ γέρον ἐπὶ χερσὶ μάσσα,
 Τάσδ' ἀνεμῷ ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκίοεντα.
 Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον, κρατέζ' ἄλγε' ἔχοντα,
 Λᾶαν βαρύνοντα πελώριον ἀμφοτέρησιν.
 Ἦτοι ὁ μὲν, σκηριπτόμενος χερσὶν τε ποσὶν τε,
 595 Λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
 Ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότε' ἄποστρέψασκε κραταίῃς.
 Αὐτὶς ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής.
 Αὐτὰρ ὃν ἄψ' ὤσασκε τιτανόμομος· χεῖρ δ' ἰδρῶς
 Ἐρρεεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει.

Quas quum recta-pergeret senex manibus prehendere,
 Eas ventus dispellebat in nubes obscuras.
 Et profecto Sisyphum asperi, duros dolores patientem,
 Lapidem gestantem ingentem utraque-manu :
 Sanè ille quidem innixus manibusque pedibusque,
 Lapidem sursum pellebat ad cacumen ; sed quando erat
 Summum superaturus, tunc repulsa-bat potens-vis ;
 Rursus deinde in solum volvebatur lapis immanis.
 Verum ille rursus pellebat contendens ; sudor autem
 Defluebat ex membris, pulvis verò ex capite oriebatur.

Ver. 591. — ῥίπτασκε.] Eustathius in commentario citat, φέρεσκε.

Ver. 595. Λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον.] De summo hujus loci artificio, quo rem ipsam pulcherrimè depingit et quasi ob oculos ponit verborum sonus, rectè Demetrius Phalereus ; En δὲ τὰ μεγαλοπρεπῆ χαρακτῆρι σύγκρισις παραλαμβάνειτ' ἂν πρὸς τὰ, ἦτοι Διὸς μακρῶν, ὡς τὸ, "Λᾶαν ἄνω ὤθεσκε." Καὶ ἡ δὲ εἰς τὸ μῆκος τι ἔχει ἐκ τῆς συγκρίσεως, καὶ μνημονεύεται τῆς λίθου τὴν ἀναφορὰν καὶ βίαν. Περὶ Ἑρμηνείας, § 72. Et Dionysius Halicarnassensis : Πῶς ἂν δαλώσει ταῦτα [τὰ περὶ τῆς Σίσυφου] μνημονεύει, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν σύνθεσιν τῶν ὀνομάτων, ἄξιον ἰδεῖν. "Καὶ μὴν Σίσυφον" εἰσεῖδον, — Λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον." Ἐν ταύτῃ ἡ σύνθεσις ἐστὶν ἡ δὴ λέγειται τῶν ὀνομάτων ἑκάστη, τὸ βάρυν τὴν πέτρην, τὴν ἐπίσταν ἐκ τῆς γῆς κίνησιν, τὴν διεργασίαν τοῖς κάλοις, τὴν ἀναβαίνοντα πρὸς τὸ ὄρεον, τὴν μόγις ἀνωθερμὸν πέτρην. Περὶ συνθέσεως, § 20. "Vocalium concursus — cum accidit, hiat et interstitit et quasi laborat oratio." Quintil. lib. IX, cap. 4. Sic apud Virgilium ingens nifus et molimen, vocalis longæ non elisæ hiatu aptissime describitur ;

Ter sunt conati imponere Pelio Ossam.

Georgic. I, 281.

Vide suprâ ad ver. 314 ; et ad II. v. 363.

Ver. 596. — κραταίῃς.] Τὸ δὲ "κραταίῃς" ἐπιρρημὰ ἐστὶν, ἀντὶ τῆς κραταίως. Ἀναλογίᾳ δὲ τὰ "λιφίς," καὶ τοῖς τοῖς τοῖς. Γράφεται δὲ καὶ ἐν δυοὶ λέξεσι, "κραταίῃς," ἢ γὰρ ἡ κραταία ἰσχύς τῆς λίθου. Εἰ δὲ ἡ λέξις ἐπὶ λίθου ποιητικώτερον, καὶ ὅσον ἔστιν ἢ γὰρ καὶ ἀναιδὴς τῶν τοῖς τοῖς λέγει, ἐκ τῆς ἐμφύχου καὶ τῆς μεταγωγῆς. Eustath. Vide ad ver. 597. Posteriori modo legisse videtur Scholiastes, qui exponit, Ἡ ἰσχυρὰ δύναμις.

Ver. 597. Αὐτὶς ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής.]

— adverso nixantem trudere monte

Saxum ; quod tamen à summo jam vertice rursum

Volvitur, et plani raptim petit æquora campi.

Lucret. Lib. III, ver. 1013.

Porro notandum et hic, quàm pulchrè et artificiosè lapidis pondere suo de monte devoluti impetum depingit versus iste pedibus dactylicis totus incedens. Οὐχὶ συγκατακινύδεται τῷ βάρει τῇ πέτρῃ καὶ τῇ ὀνομασίᾳ σύνθεσις ; μᾶλλον δὲ ἔφθακε τὴν τῆς λίθου φορὰν, τὸ τῆς ἀπαγγελίας τάχος ; Dionys. Halicarn. loco jam suprâ citato. Similiter Virgilius Temporis prætereuntis celeritatem pedibus dactylicis exhibet ;

Sed fugit interea, fugit irreparabile Tempus.

Georgic. III, 284.

Item saxi cadentis motum ab initio tardiozem, deinde acceleratum ;

— jamjam lapsura, cadentique

Imminet assimilis — — — — —. Æn. VI, 602.

Ibid. — λᾶας ἀναιδής.] Κίχρηται Ὀμηρῷ πολυλαχὲς τὰ τὰ ἀψύχα ἢ μψύχα λέγειν, ἀπὸ τῆς μεταφορᾶς ἐκ πᾶσι δὲ τὸ ἐνέργειαν ποιεῖν, εὐδοκίμειν οἷον ἐν τοῖς δὲ, "Αὐτὶς ἐπὶ δάπεδον τι κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής." Ἐν πᾶσι ἡ τῆς λέξεως ἀπὸ τῆς ἐμφύχου εἶναι, ἐνέργειαν φαίνεται. Τὸ ἀναιδὴς τῆς λέξεως ἀπὸ τῆς ἐμφύχου εἶναι, ἐνέργειαν φαίνεται. Ταῦτα δὲ προσῆψε ἀπὸ τῆς κατ' ἀναλογίαν μεταφορᾶς ὡς ἡ δὲ λίθος πρὸς τὸ Σίσυφον, ὁ ἀναιδὴς πρὸς τὸ ἀναιδὴς ἔργον. Aristot. Rhetoric. Lib. III, cap. 11. Ubi notandum, quod jam legimus ἔπειτα πέδονδε, legisse aut memoriter citasse Aristotelem, ἐπὶ δάπεδον τι.

Ver. 598. — κατὰ δ' ἰδρῶς Ἐρρεεν ἐκ μελέων.]

— sudor fluit undique rivis.

Æn. V, 200.

— tum toto corpore sudor

Liquitur — — — — —. IX, 812.

Ver. 599. — κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει.] Vir cruditus Mericus Casaubonus vocem κονίη interpretatur, Lixivium : "Sudorem" inquit "multo la-bore comparatum, et omnibus membris, capite præcipuè manantem, lixivio comparari, quis non amplectatur ?" De nuperâ Homeri Editione. Dissertat.

600 Τὸν δὲ μετ', εἰσενόησα βίλιν Ἡρακλεΐδην,
 Εἶδωλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
 Τέρπε' ἐν θαλίῃς, καὶ ἔχ' καλλίσφυρον Ἥβην,
 Παῖδα Διὸς μεγάλῳ καὶ Ἥρης χρυσοπέδιλιν.
 Ἀμφὶ δὲ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν, οἰωνὸν ὥς,
 605 Πάντοσ' ἀτυζομένων· ὁ δ', ἐρεμνὴ νυκτὶ εἰκώς,
 Γυμνὸν τόξον ἔχων, καὶ ἐπὶ νευρῇφιν οἰζόν,
 Δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλέοντι εἰκώς.
 Σμερδαλέος δὲ οἱ ἀμφὶ θεὸς γήθησιν ἁορτῆς,
 Χρύσεος ἦν τελαμῶν· ἵνα δέσχελα ἔργα τέτυκτο,
 610 Ἄρκτοι τ', ἀγρότεροί τε σῦες, χαροποί τε λέοντες,
 Ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, φόνοι τ', ἀνδροκτασίαι τε.
 Μὴ τεχνησάμεν', μηδ' ἄλλο τι τεχνησάιτο,
 Ὅς κείνῳ τελαμῶνα εἴη ἐγκέτθετο τέχνη.
 Ἐγὼ δ' αὐτίκα κείνῳ, ἐπεὶ ἶδεν ὀφθαλμοῖσι,

Post hunc autem vidi vim Herculeam,
 Simulachrum; ipse verò apud im-
 mortales deos
 Oblectatur in convivio; et habet pe-
 dibus-elegantem Heben,
 Filiam Jovis magni et Junonis au-
 reos-calceos-habentis.
 Circa autem ipsum clamor mortuo-
 rum erat, avium instar,
 Undique agitarum: ille verò obscu-
 ræ nocti similis,
 Nudum arcum tenens, et ad nervum
 sagittam,
 Horrendum circumspiciens, semper
 jaculatur similis.
 Terribilis autem ei circum pectora
 balthus,
 Aureum erat lorum; ubi miranda
 opera elaborata-erant,
 Urisque, agrestisque apri, torvique
 leones,
 Præliisque, pugnaeque, cædesque, ho-
 micidiisque.
 Nè hoc fabricatus, aliud quid fabrica-
 verit,
 Qui illud cingulum suū comprehende-
 rit arte.
 Agnovit autem statim ille, postquam
 vidit oculis,

Dissertat. I. Nescio tamen annon simplicius
 hic intelligas vaporem pulveri similem ex capite
 exurgentem.

Ver. 600. Τὸν δὲ μετ', εἰσενόησα βίλιν Ἡρακλεΐδην.
 Καὶ ὁμοῦ αὖ ἐπὶ πάντων μάλιστα δὲ κατὰ θεῶν ἰ-
 πῶν ἴσκει παρὰ τὴν κατὰ τὴν "Τὸν δὲ μετ', εἰσενόησα βίλιν
 " Ἡρακλεΐδην, Εἶδωλον αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θε-
 " οῖσι." *Plutarch. de Facie in orbe, Luna haud*
longè à fine. Cæterum nonnulli, notante *Eusta-*
thio, hunc locum repudiârunt; rationibus parum
 idoneis.

Ver. 601. Εἶδωλον αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι.
 Hinc *Herculis Umbra*, apud *Lucianum*; αὐτὸς μὲν
 ὁ Ἡρακλῆς ἐν ἑνὶ τοῖς θεοῖς σίνεσι, καὶ ἔχει καλ-
 λίσφυρον Ἥβην ἰγὺ δ' εἶδωλον ἑμὶ αὐτῷ. *Dialog.*
Diogenis et Herculis.

— Acherusia-templa; —
 Quo neque permanent animæ neque corpora
 nostra;

Sed quædam simulacra modis pallentia miris.

Lucret. lib. I, ver. 121, 123.

Ver. 602. — θαλίῃς.] Ταῖς τὴν θεῶν ἰωνχίαις.
Schol.

Ver. 606. Γυμνὸν τόξον ἔχων.] *Barnesius* legen-
 dum conjicit ἔχων. "Quod, (inquit) qui animum
 " diligenter advertat, necessarium videbit; nisi in
 " sequenti versu pro παπταίνων, legerit παπταίνου,
 " vel — pro ἰσικῆς, ἰσικῆς." Quæ ultima conjectura
 ferri non potest: Isto enim modo minimè consta-
 ret Temporum ratio. Quippe ἴσκει apud *Homerum*
 semper respondet Latino "similis videtur," nun-
 quam τῆ "similis videbatur." Vide ad *Il. α,*

37; et *δ', 492.* Ideoque, siquid mutato opus,
 legendum omnino non ἴσκει, sed ἔσκει. Quod
 quidem et multò videtur aptius, quàm ut duo ver-
 sus 605, 607, tam prope invicem, eadem ipsâ vo-
 ce ἴσκει definant.

Ver. 608. — ἁορτῆς.] Ὁ τῷ τελαμῶνι κρι-
 ματι, ἔξ ὃ τοῦ ἐφ' ἡρτῆται. *Schol.*

Ver. 610. — χαροποί τε λέοντες.] *Virgilio,*
 "Torva leæna." *Ecl. II, ver. 63.*

Ver. 611. Ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, φόνοι τ', ἀν-
 δροκτασίαι τε.] "Ante omnes apud *Homerum* e-
 "iusdem rei atque sententiæ luculenta exaggeratio
 " est. — Ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, φόνοι τ', ἀν-
 "δροκτασίαι τε. Nam cum omnia ista — multa
 " et continua nomina nihil plus demonstrent, quàm
 " prælium, hujus tamen rei varia facies delectabi-
 "liter ac decorè multis variisque verbis depicta
 " est." *Gellius, lib. XIII, cap. 23.* Cæterum
 versum hunc excipit serè *Hesiodus*;

Ὑσμῖνας τε, φόνας τε, μάχας τ', ἀνδροκτασίας τε.
Theogon. ver. 228.

Ver. 612. Μὴ τεχνησάμεν' ἔσ.] Οὐ τεχνησάμε-
 ν' ἢ πρότερον τι ταῦτα, ἐπὶ τούτῳ ἡδὲ ἔργῳ, ἢ τ' ἀν-
 ἔστι ταῦτα τεχνησάμεν' ὁ κατασκευάσας οὐκ ἔστι
 τελαμῶνα, ἀλλὰ ταῦτα σὺν ἐτεχνήσαντο, ἀλλ' ὅδ' ἔστι
 τεχνήσαντι ὡς ἡ τις λέγει, οἷον *Φειδίας* ἐποίησε τὴν Δία,
 ταῦτα ὅδ' ἄλλο, ὡς οὐκ ἔστι τὸ πᾶν [Ita rectè *Barnesius*
 pro vulgato παρὰ] τ' ἰαντὲ τέχνης κατέκλεισε.
Schol.

Ver. 613. — εἴη ἐγκέτθετο τέχνη.] Ἐνέθηκεν ἐν τῇ
 ἰαντὲ τέχνη ὅ ἐστιν ἐπινόησιν. [forte εἰπόμενον.] *Schol.*

Ver.

- 615 Καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Ἄ δειλ', ἢ τίνα καὶ σὺ κακὸν μῦθον ἠηγάζεις,
 Ὅν περ ἐγὼν ὀχέεσκον ὑπ' αὐγὰς ἡλίοιο.
 Ζητὸς μὲν πάϊς ἦα Κρονίων, αὐτὰρ οἷζ' ὤν
 620 Εἶχον ἀπειρεσίῳ μάλα γὰρ πολὺ χεῖροσι φῶτι
 Δεδμήμιω, ὃ δέ μοι χαλεπὸς ἐπετέλλετ' ἀέθλης.
 Καί ποτέ μ' ἐνθάδ' ἐπεμψέ κύν' ἄξον'. ὃ γὰρ ἔτ' ἄλλον
 Φράζετο τῷδε τί μοι χαλεπώτερον εἶναι ἀέθλον.
 Τὸν μὲν ἐγὼν ἀνέεικα καὶ ἠγάγον ἐξ Ἀΐδαο·
 625 Ἑρμείας δέ μ' ἐπεμψεν, ἰδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Ὡς εἰπὼν, ὃ μὲν αὖτις ἔβη δόμον Ἀΐδος εἴσω.
 Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτῷ μένον ἐμπεδον, εἴ τις ἔτ' ἔλθοι.
 Ἀνδρῶν ἠρώων, οἳ δὴ τὸ πρῶτον ὄλοντο.
 Καί νύ κ' ἔτι προτέρως ἴδον ἀνέρας, ὅς ἐβέλον περ,
 630 Θησεία, Πειρίθοόν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα·
 Ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν,
 Ἥχῃ θεσπεσίῃ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέ σ' ἦρξ,
 Μῆ μοι Γοργείῳ κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου
 Ἐξ Ἀΐδος πέμψεν ἀγανὴ Περσεφόνηϊα.
 635 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἐπὶ νῆα κίων, ἐκέλευον ἑταίρους.

Et me lugens verbis alatis allocutus est;
 "Generose Laërtiade, solers Ulysses,
 "Heu miser, certè aliquod et tu malum fatum sustines;
 "Quale scilicet ego ferebam sub radiis solis.
 "Jovis quidem filius eram Saturni; verum ærumnam
 "Habebam infinitam: valde enim longè deteriori viro
 "Subditus eram; ille verò mihi graves imperabat labores;
 "Et olim me huc misit, canem utducerem: non enim aliud
 "Existimabat hoc ominò mihi gravius fore certamen.
 "Eum quidem ego subduxi et traxi ex inferis;
 "Mercurius autem me deduxit, atque cæcia-oculis Minerva.
 Sic fatus, ipse quidem rursus descendit in Plutonis-domum.
 At ego illic manebam constantèr; si quis amplius veniret
 Virorum Heroum, qui utique olim perierunt.
 Et jam adhuc priores vidissem viros, quos volebam scilicet,
 Theseum, Pirithoumque, deorum gloriosos filios:
 Sed prius multitudo congregabatur infinita mortuorum,
 Sonitu immenso; me verò pallidus timor cepit;
 Nè mihi Gorgonium caput horrendi monstri
 Ex Orco mitteret incluta Proserpina.
 Statim deinde ad navem profectus, jubebam socios.

Ver. 618. — ὀχέεσκον.] Ferre solebam. Vide ad II. α', 37; et β', 221.

Ver. 621. — ὃ δέ μοι χαλεπὸς ἐπετέλλετ' αἰ-
 θλως.]

ut duros mille labores

Rege sub Eurystheo, fatis Junonis iniquæ,
 Pertulerit —. Æn. VIII, 291.

Ver. 622. — κύν' ἄξον'.] Τὸν Κέρβερον. Schol.

Te Stygii tremuere lacus; te janitor Orci.

Æn. VIII, 296.

Ibid. — ὃ γὰρ ἔτ' ἄλλον Φράζετο τῷδε τί μοι χα-
 λεπώτερον εἶναι ἀέθλον.] Ita Vulgati. Barnesius au-
 tem, quoniam vox ἀέθλον alibi apud Poëtam neutro
 genere usurpatur, nullis allatis Codicibus, edidit;
 ὃ γὰρ ἔτ' ἄλλο Φράζετο ἔσθ': "Nam per τὸ, τί, (in-
 quit) certò constat, ἀέθλον hîc Neutrum esse."
 Quod tamen, ut opinor, indè non necessariò sequi-
 tur. Vide et infra ad τ', 576. Cæterum Eusta-
 ssius legit, ὃ γὰρ ἔτ' ἄλλο Φράζετο τῷδε ἔτι μοι ἔσθ'.
 Ubi, ut ipse fatetur, altera vocularum ἔτι planè su-
 pervacanea est.

Ver. 623. — χαλεπώτερον.] Αἰ. κρατερώτερον.

Ver. 625. — ἐπεμψεν, ἰδὲ.] Αἰ. ἐπεμψ' ἠδὲ.

Ver. 630 Θησεία, Πειρίθοόν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκ-
 να.] Πειρίθρατον — Φησὶν Ἡρόδοτος ὁ Μεγαρεύς —
 ἐμμελεῖν εἰς τὴν Ὀμήρου νέκυαν τὸ, "Θησεία, Πειρίθοόν
 "τε, θεῶν ἀριδείκτα τέκνα." χαρίζομεν Ἀθηναίοις.
 Plutarch. in Theseo. Ubi in transitu notandum,
 quod jam legimus ἐρικυδέα τέκνα, apud Plutarchum
 legi, ἀριδείκτα τέκνα. Cæterum de profodiâ vocis
 Θησεία, vide ad II. α', 265.

Ver. 631. — ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν.]

— hîc tenebras agitant, volitantque per umbras.

Innumeri quondam populi —.

Sil. Italic. Lib. XIII, ver. 524.

Vide et suprâ ad ver. 36.

Ver. 632. Ἥχῃ θεσπεσίῃ.] Vide infrâ ad α', 5.

Ver. 633. — Γοργείῳ κεφαλῇ.] Μιδάσης, ἢ
 Γοργόνος, κεφαλῇ. Schol. Vide et Athenæum,
 lib. V, cap. 20.

Ver. 634. — ἀγανὴ.] Αἰ. ἱκανή.

Vide.

Αὐτὴς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι·
Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαίνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζου,
Τὴν δὲ κατ' Ὠκεανὸν ποταμὸν φέρε κῦμα ῥόοιο·
Πρῶτα μὲν εἰρεσίῃ, μετέπειτα δὲ χέλλιμος ἔρος.

Ipsique conscendere, et rudentes sol-
vere:
Illi verò statim ingrediebantur, et
per transtra sedebant.
Illam autem per Oceanum flumen
ferebat unda fluenti:
Primum quidem remigatio, postea au-
tem optimus ventus.

Ver. 638. Τὴν δὲ κατ' Ὠκεανὸν ποταμὸν.] Ita in-
frā m. 1:

Αὐτὰρ ἐπὶ ποταμῷ λίαν ῥόον Ὠκεανῷ.

Et ὧ, 11:

Πᾶρ δ' ἴκον Ὠκεανῷ τε ῥόον·

Ὁ δὲ πρὶ τῷ Ὠκεανῷ λίαν, ἢ ἀφανὲς τὸ μῦθος ἀν-
τιμῆς, καὶ ἔχει ἑλγος. Οὐ γὰρ τὸν ἑλγος οἶδα
ποταμὸν, Ὠκεανὸν ἰστέον. Οἷον δὲ, ἢ τὴν τὸ πρῶτον
γινώσκον ποταμὸν διὰ τὸ ὄνομα εἰρησίου ἐς τὴν ποιή-
σιν ἰσχυρῶς. Herodotus, Lib. II, § 23. Dia-

dorus Siculus fluvium Nilum Ὠκεανὸς olim appella-
tum fuisse narrat: Οἱ δ' Αἰγυπτίοι νομίζουσι Ὠκεανὸν
εἶναι τὸ παρ' αὐτοῖς ποταμὸν Νεῖλον. Hist. Lib. I.
Et paulò inferius: Τὸν δὲ ποταμὸν [τὸ Νεῖλον] ἀρ-
χαιότερον μὲν ὄνομα ἔχειν Ὠκεανῷ, ὃς ἴσται Ἑλλήσι
Ὠκεανός. Vide infra ad ὧ, 11. Cæterum aliter
explicatur hæc phrasis apud Strabonem, Geograph.
lib. I; pag. 10, al. 5.

Ver. 639. — εἰρεσίῃ.] Al. εἰρεσίῃ. notante
Eustathio.

Τ Η Σ
Τ Ο Υ Ο Μ Η Ρ Ο Υ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω, Δ Ι Α, ἢ Γ Ρ Α Μ Μ Α, Μ'.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Μ'.

Διγύεται τὴν ἐξ ἄλλου γνωμίνου αὐτοῦ ἐπ' ἀνόδου πρὸς Κίρκην καὶ ὡς τὰς Σειρήνας παρέπλυσεν, καὶ τὰς Πλαγκτὰς πύργους, Σκύλλαν τε, καὶ Χάρυβδιν· ἐπὶ τὴν δ' αὐτὴν νῆος καὶ τ' ἐταίρων ἀπώλειαν, ἀνελόντων τινος τ' ἡλίου βοῶν· καὶ ὡς μόνον ἐπὶ ξύλῳ πρὸς Καλυψὶν διεσώθη.

Ἐπιγραφαί.

Τὰ περὶ Σειρήνας, καὶ Σκύλλαν, ἐ Χάρυβδιν, καὶ βόας Ἡλίου.

Ἄλλως,

Μὴ Σειρήνας ἔχῃ, πλαγκτὰς, βῆς τ' Ἡελίοιο.

LIB. XII.

Α Ὑτὰς ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὀκεανοῖο
Νῆος, σπὸ δ' ἵκετο κύμα θαλάσσης εὐρυπόροιο,
Νῆσον ἐς Αἰαίῳ, ὅθι τ' Ἦϋς ἠριγενεΐης
Οἰκία καὶ χοροὶ εἰσι, καὶ ἀντολαὶ Ἡελίοιο.
5 Νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκέλευον ἐν ψαμάθοισιν,
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆσαν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἔνθα δ' ἀποδρίζαντες ἐμείναμεν ἥϊω δΐαν.
Ἦμῃ δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
Δὴ τότε ἐγὼν ἐταίρους προΐτω εἰς δώματα Κίρκης
10 Οἰσέμεναι νεκρὸν Ἑλπινόρα τεθνεῖῶτα.
Φιτρὸς δ' αἶψα ταμόντες, ὅθ' ἀκροτάτῃ περὶ χ' ἀκλῆ,

C Aeterum postquam fluvii reliquit
fluentum Oceani
Navis, pervenitque ad fluctus maris
vasti,
Insulam ad Aëam, ubi utique Au-
roræ manē-genitæ
Domicilium et chori sunt, et ortus
Solis;
Navem quidem, huc quum-venisse-
mus, subduximus in arenam,
Ipsi autem egressi sumus ad littus
maris:
Hic verò quiescentes expectavimus
auroram divinam.
Quando autem manē-genita apparuit
rosea-digitis aurora,
Utique tunc ego socios præmisi ad do-
mum Circes
Allaturos mortuum Elpenorem de-
functum.
Lignis verò statim cæsis, ubi sum-
mum prominebat littus,

Ver. 1. **A** Ὑτὰς ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὀκεανοῖο.] τὰ σύγγραμμά τ' Ἐκκευρίων· ἢ ὡς πρᾶττι φῶς παρέχουσαν, ἀνατολὴν κεκλήκεν, ἐπεὶ ἐψηλὸν οὐτὸ τὸ Κίρκην, ἢ ἡλίου ἐκ νυκτὸς ἐπιλάμπει τὰ τ' Κίρκης ἐσάν. Schol.

pag. 10, al. 4: item supra ad λ', 638.

Ver. 3. Νῆσον ἐς Αἰαίῳ.] Αἰ. Νῆσον τ' Αἰαίῳ.

Ibid. — ὅθι τ' Ἦϋς ἠριγενεΐης Οἰκία καὶ χοροὶ εἰσι, καὶ ἀντολαὶ Ἡελίοιο.] Οὐκ ὡς ἐπιτελέσης [forte ἐπιτελέσης] τ' ἠριγένειαν ἐν τῇ Αἰαίῳ, τὸτο εἰρηκεν· ἀλλ' ἡτοιμασέν, ἐπεὶ παρεγνομένη ὅτι ἡμέρα καὶ ἡλίου· ἢ κα-

Ver. 10. — νεκρὸν — τεθνεῖῶτα.] Vide supra ad λ', 37.

Ver. 11, 12. Φιτρὸς δ' αἶψα ταμόντες — Θάπτομεν ἀχρὺ μῆροι.]

Haud mora, festinant flentes; aramque sepulchri
Congerere

- Θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν χτὶ δάκρυ χέοντες.
 Αὐτὰς ἐπεὶ νεκρὸς τ' ἐχέη, καὶ τεύχεα νεκρῷ,
 Τύμβον χεύαντες, καὶ ἐπὶ γήλιω ἐρύσαντες,
 15 Πήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐήρες ἐρετμόν.
 Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν· ἔδ' ἄρα Κίρκην
 Ἐξ Αἰδῶ ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὤκα
 Ἦλθ' ἐντυνάμενη ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
 Σίτον καὶ κρέα πολλὰ, καὶ αἶθοπα οἶνον ἐρυθρόν.
 20 Ἦ δ' ἐν μέσῳ γᾶσα μετῆδα δῖα θεῶν
 Σχέτλιοι, οἱ ζῶντες ὑπῆλθετε δῶμ' Αἰδῶο,
 Διοφάνεες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ θήσκησ' ἀνθρώποι.
 Ἄλλ' ἄγετ', ἐδῆτε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
 Αὐθι πατημέριοι· ἅμα δ' ἡοὶ φαινομένηφι
 25 Πλεύσειδ'· αὐτὰς ἐγὼ δείξω ὁδόν, ἠδὲ ἕκαστα
 Σημαίνω· ἵνα μή τι κακοῖραφῇ ἀλεγγῆν,
 Ἦ ἄλως, ἢ ἐπὶ γῆς, ἀλγήσετε πῆμα παθόντες.
 Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὐτ' ἐπεκείβετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Ὡς τότε μὲν ὤρεσαν ἡμας, ἐς ἥλιον καταδύντα,
 30 Ἦμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἠδύ.
 Ἦμῃ δ' ἥελις κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 Οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηὸς·
 Ἦ δέ με χερσὶς ἐλῶσα, φίλαν ὑπινόσφιν ἐταίρων,

Sepeliebamus dolentes, uberes lachrymas fundentes.
 At postquam cadáverque combustum est, et arma mortui;
 Tumulo aggesto, et desuper cippo erecto,
 Fiximus in summo sepulchro fabrefactum remum.
 Nos quidem hæc singula administrabamus: neque verò Circe
 Ab inferis regressi latuimus, sed valde celeritèr
 Venit, postquam se ornâisset: simul autem ancillæ ferebant cum-ipsâ
 Panem et carnes multas, et generosum vinum rubrum.
 In medio verò stans alloquebatur nobilissima dearum;
 "Miseri, qui viventes subistis domum Plutonis,
 "Bis-mortui, cum alii semel moriantur homines.
 "Verùm agite, edite cibum, et bibite vinum
 "Hic toto-die; simul autem atque aurora illuxerit,
 "Navigabitis: at ego monstrabo viam, atque singula
 "Significabo; ut nequid malo-consilio damnoſo,
 "Aut in mari, aut in terrâ, doleatis damnum passi.
 Sic dixit: nobis verò statim persuasus est animus generosus.
 Sic tunc quidem toto die, ad solis occasum,
 Sedebamus, epulantes carnesque copiosas, et dulce vinum:
 Quandò verò sol occidit, et tenebræ advenerunt,
 Illi quidem decubuerunt juxta retinacula navis:
 Illa verò me manu prehensum, dilectis seorsum à focis,

Congerere arboribus, cœlòque educere certant.

Æn. VI, 177.

Ibid. — πρὸς·] *Al.* πρὸς·

Ver. 13. Αὐτὰς ἐπὶ νεκρὸς τ' ἐχέει·]

Postquam collapsi cineres, et flamma quievit.

Æn. VI, 226.

Ver. 14. Τύμβῳ χεύαντες·]

At pius Æneas ingenti mole sepulchrum Imponit; suâque arma viro, remumque tubâmque.

Ibid. 232.

Vide suprâ ad λ', 77.

Ver. 17. — ἐλθόντες·] Vide suprâ ad λ', 101.

Ver. 18. — ἐντυνάμενη·] *Postquam se ipsa ornâset.* Hic nimirum maximè proprius vocis *metastasis* usus. Vide suprâ ad ε', 491; et λ', 423. *Eustathius* aliam interpretationem affert: Ἐστὶ δ' εἰπεῖν καὶ ἀντὶ τοῦ ἐντυνάμενα δαῖτα, ὡς τῷ λαβῆναι ἄνθρωπον τραπεζῇ. Sed minùs rectè. Cæterum de prosodiâ vocis *ἐντυνάμενη*, vide ad II. ε', 203.

Ver. 21. — ζῶντες ὑπῆλθετε δῶμ' Αἰδῶο·]

Zōs· εἰς θανάτου ἱερὸν κατὰ σκαφῆς.

Sophocl. Antig. ver. 931.

Ver. 22. Διοφάνεες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ θήσκησ' ἀνθρώποι·] *Al.* Διὸς θανάτου.

Bis Stygios innare lacus, bis nigra videre

Tantara — *Æn. VI, 134.*

— Satis est inamabile regnum

Aspexisse semel, Stygios semel isse per amnes.

Ovid. Metam. Lib. XIV, ver. 590.

Ibid. — ἅλοι ἅπαξ θήσκησ' ἀνθρώποι·]

— omnes una manet nox,

Et calcanda semel via lethi.

Horat. Carm. lib. I, Od. xxviii, ver. 15.

Ver. 25, 26. — αὐτὰς ἐγὼ δείξω ὁδόν, — ἵνα μή τι κακοῖραφῇ·]

Pauca tibi è multis, quo tutior hospita lustris

Æquora, et Ausonio possis confidere portu,

Expeditam dictis — *Æn. III, 377.*

Ver.

- Εἶσέ τε, καὶ προσέλεκτο, καὶ ἐξέρεεινεν ἕκαστα·
 35 Αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα χτ' μοῖραν κατέλεξα.
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσι προσήυδα πότνια Κίρκη·
 Ταῦτα μὲν ἔτῳ πάντα πεπείραντο· σὺ δ' ἄκυσον,
 Ὡς τοι ἐγὼν ἐρέω, μνήσῃ δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
 Σειρήνας μὲν πρῶτον ἀφίξεις, αἱ ῥά τε πάντας
 40 Ἀνθρώπους θέλγυσιν, ὃς τις σφείας εἰσαφίκη].
 Ὅστις αἰδρεῖν πελάσῃ, καὶ φθόγῳ ἀκέσῃ
 Σειρήνων, τῷ δ' ἔτι γυνή, καὶ νήπια τέκνα,
 Οἴκαδ' ἐνοστήσαντι, παρίσεται, ὃδ' ἐγάνυνται.
 Ἀλλὰ τε Σειρήνες λιγυρῇ θέλγυσιν αἰοδῇ,
 45 Ἥμεναι ἐν λειμῶνι πολὺς δ' ἄμφ' ὅστέφιν θῖς
 Ἀνδρῶν πυθομένων, ὧς δὲ ῥινοὶ μινύθουσιν.
 Ἀλλὰ παρέξ ἐλάαν ἐπὶ δ' ἕατ' ἀλεῖναι ἑταίρων,

Ver. 38. — μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.]
 ————aderitque vocatus Apollo.

Ver. 39. Σειρήνας μὲν πρῶτον ἀφίξεις.] Κατὰ μὲν
 τὴν πολλὰν, Ἀχιλλεύς καὶ Στερόπη καὶ Παρθένος αἱ Σει-
 ρῆνες κατ' οὐκίαν δὲ, Ἀχιλλεύς καὶ Τερψιχόρη, μιᾶς τῇ
 Μυρτῶν. Ἐλόμεναι δὲ παρθέναι, ἐμισήθησαν ὑπὸ Ἀ-
 φροδίτης, καὶ ἔχουσαι πτερά ἀπέπτησαν εἰς τὸ Τυρρηνικὸν
 κλίμα, καὶ ἦσαν κατέχον Ἀνθιμύσαν ὀνομαζομένην.
 Ὀνόματα δὲ αὐτῶν, Ἀγλαοφύμη, Θελξίεπεια, Πεισινόη
 ἢ Λίγυια· κατὰ δὲ Ὅμηρον, δύο Σειρήνοισιν ἦδ' ἄλλῃ.
 Schol. à Barneſio emendata. Vide Strabonem, Ge-
 ograph. lib. I, pag. 41, al. 22; et Plinium, Nat.
 Hist. lib. X, cap. 49; item infra ad ver. 45, 52.

Ibid. — αἱ ῥά τε πάντας Ἀνθρώπους θέλγυσιν.]
 Monstra maris Sirenes erant, quæ voce canorâ
 Quaslibet admissas detinere rates.

Ovid. de Art. Amator. lib. III, ver. 311.
 Dulce malum pelago Siren, volucrésque puellæ:
 Scyllæos inter fremitus, avidâmq; Charybdin
 Musica saxa fretis habitabant dulcia monstra,
 Blanda pericla maris; terror quoque gratus in
 undis.

Delatis licet huc incumberet aura carinis,
 Implēssentque finus venti de puppe ferentes,
 Figebat vox una ratem; nec tendere certum
 Delectabat iter reditûs, odiûmque juvabat;
 Nec dolor ullus erat; mortem dabat ipsa voluptas.

Claudian. Epigr. 50.

Sirenas hilarem navigantium poenam,
 Blandâsque mortes, gaudiûmque crudele;

Locavitque, et è-regione-fedit, et in-
 terrogavit singula:

At ego ei omnia ordine recensui.

Et tum deinceps me verbis alloqueba-
 tur veneranda Circe;

“Hæc quidem sic omnia peracta
 sunt: tu autem audi,

“Ut tibi ego dicam; in memoriam
 verò reducet etiam deus ipse.

“Ad Sirenes quidem primùm perve-
 nies; quæ utique omnes

“Homines fascinant, quicunque ad
 eas pervenerit.

“Quicunque imprudentiâ appulerit,
 et vocem audierit

“Sirenum, huic utique nequiquam
 uxor et infantes liberi

“Domum reverso astant, neque læ-
 tantur.

“Sed Sirenes arguto fascinant can-
 tu,

“Sedentes in prato: ingens verò cir-
 cum ossium acervus

“Vidorum putrefactorum; circum-
 que cutes tabescunt.

“Sed præternavigato: aures autem
 obline sociorum,

Quas nemo quondam deferebat auditas.

Martial. lib. III, Epigr. 64.

Porrò hinc Horatius;

———vitanda est improba Siren

Desidia ———. Ser. m. lib. II, Eclog. iii, 14.

Vide et Apollonium, Argonautic. lib. IV, ver. 892
 &c; item infra ad ver. 45, et 184.

Ver. 40. — ὃς τις σφείας εἰσαφίκηται.] Al. ὅτι
 σφείας εἰσαφίκηται. Quin et Eustathius in com-
 mentario citat, ὅτι.

Ver. 41. — αἰδρεῖν.] Ita edidit Barneſius ex
 Iliad. 4, 198; ubi in omnibus isto modo scriptum
 occurrit: Atque ita in commentario hîc legit Euf-
 stathius. Vulgg. αἰδρεῖν.

Ibid. — πελάσῃ, καὶ φθόγῳ ἀκέσῃ.] Al. πελάσει,
 καὶ φθόγῳ ἀκέσει.

Ver. 45. — πολὺς δ' ἄμφ' ὅστέφιν θῖς Ἀνδρῶν
 πυθομένων.] Καὶ τῷδε ἔνικα Ὅμηρος πεποιήκεν, ὡς ἡ
 τῇ Σειρήνῃ ἦσαν ἀνάπλεως ὁσῶν εἴη, ὅτι οἱ τ' ὁδὸς αὐ-
 τῶν ἀκόντες ἐπύθοτο ἄνθρωποι. Pausan. lib. X,
 cap. 6. Ἀπώλλων δὲ τὴν παρθένον, [αἱ Σειρήνες] ἦ-
 σαν ἦδ' ἑταῖραι εὐπρεπεῖς, τῇ τε δὲ ὀργάνῳ μύσῃ, καὶ
 γλυκυφωνία κάλλιπαι, αἷς οἱ προσερχόμενοι κατηδιόντο
 τὰς ἐσείας. Heraclit. περὶ ἀπίσαν, cap. 14.

Ver. 47, 55. — παρέξ ἐλάαν. — παρέξ ἐλάσω-
 σιν.] Al. παρεξέλααν. — παρεξέλασσωσιν.

Ibid. — ἐπὶ δ' ἕατ' ἀλεῖναι ἑταίρων.] Hinc
 apud Michael. Apostol. Proverbium, “Κερὸν τοῖς
 “ὡσὶν ἐκαλεῖται” ἐπὶ τῶν παραιτημένων ἀκῆσαι τι-
 νων, εἴτε φαύλων, εἴτε σπυδαίων. Proverb. Cent.
 XI, 37.

- Κηρὸν δὲ φήσας μελιηδέα, μή τις ἀκῆσθ
 Τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκέμεν, αἶκ' ἐβέλησθα.
 50 Δησάντων σ' ἐν νηὶ θοῇ χεῖρας τε, πόδας τε,
 Ὀρθὸν ἐν ἰσοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτῷ πείρατ' ἀνήρθω·
 Ὀφρα κε τερπόμεν' ὅπ' ἀκῆς Σειρήνοισιν.
 Αἱ δέ κε λίσσῃαι ἐτάρες, λῦσαι τε κελεύεις,
 Οἱ δέ σ' ἐνὶ πλεόνεσσι τότε ἐν δεσμοῖσι δεόντων.
 55 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τάσγε παρέξ ἐλάσασιν ἐταῖροι,
 Ἐνθα τοι οὐκ ἔτ' ἐπ' ἔτα διηνεκίως ἀγορεύσω,
 Ὀπποτέρῃ δὴ τοι ὁδὸς ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
 Θυμῷ βελεύειν· ἐρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
 Ἐνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπιηρέφεις, προτὶ δ' αὐτὰς
 60 Κῦμα μέγα ῥοχθεὶ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης·
 Πλαγκτὰς δὴ τοι τάσγε θεοὶ μάκαρες καλέεσσι.

- “Cera matassatâ dolci, ne quif-
 quam audiat
 “Cæterorum: at ipse audias, si ve-
 lis.
 “Ligent te in navi veloci manûsque
 pedesque,
 “Erectum ad basim-mali; ex ipso
 autem funes alligentur,
 “Ut cum-voluptate vocem audias
 Sirenium.
 “Quod si rogaveris socios, solveré-
 que jubeas,
 “Illi dein te in pluribus tum vincu-
 lis illigent.
 “Cæterum postquam has præterna-
 vigârint focii,
 “Tum tibi non amplius deinceps
 continuò dicam,
 “Utra demum tibi via fuerit; sed
 et ipse
 “Animo considera: dicam autem
 tibi utrîque.
 “Hinc etenim petrae imminentes;
 ad eas autem
 “Fluctus ingens resonat cærulei
 maris:
 “Erraticas profectò eas dii beati vo-
 cant.

Ver. 48. — Διψήσας.] Μαλάξας· ἴσθαι καὶ βυρσο-
 διψή. Schol. Al. διψήσας.

Ver. 52. — ὅπ' ἀκῆς Σειρήνοισιν.] Δύο δὲ αὐτὰς
 ἐμφαίνει ὁ Ποιητὴς ἐν οἷς λέγει, “ὅπα ἀκῆς Σειρή-
 “νοισιν,” καὶ “ἦσαν Σειρήνοισιν,” (ver. 167;) δὴ τὸν ἦδ
 τὸ “Σειρήνοισιν,” ὡς τὸ “ποδῶν” καὶ “ὤμοισιν.” Καὶ
 συνιδόμενον τῶν τριῶν ὀμῶν, οἱ καὶ ὀνόματα φασὶν εἶναι
 αὐταῖς Ἀγλαοφρόνῳ καὶ Θιλέπειῳ· οἱ δὲ νεώτεροι, ἐν
 οἷς καὶ Ἀντιφῶν, τρεῖς αὐτὰς ἀριθμῶσι, Παρθένον, Λί-
 γυϊαν, καὶ Λόκασσαν. Eustath. Vide supra ad ver.

39. Ibid. et ver. 53: — ἀκῆς — κελεύεις.] Al.
 ἀκῆς — κελεύεις.

Ver. 53. Αἱ δέ.] Al. Εἰ δέ.

Ver. 54. Οἱ δέ σ' ἐνὶ πλεόνεσσι τότε ἐν δεσμοῖσι
 δέοντων.] Quum in hoc versu alterutra ex voculis,
 ἐνὶ, ἐν, supervacanea videatur; Barnesius plures
 emendandi rationes affert: quarum una, nempe ut
 legatur, Οἱ δέ σ' ἐνὶ πλεόνεσσι τότε δεσμοῖσι δέοντων,
 ferri quidem posset. At longè potior lectio, quam
 in Codicis Hengvargiani Margine repperit idem Bar-
 nesius, Οἱ δέ σ' ἴτι πλεόνεσσι τότε ἐν δεσμοῖσι δέοντων.
 Sententiæ nimirum aptissimè hîc congruit vocula
 ἴτι· verisimiliusque videtur ex ver. 164, 196, infra,
 posteriorem voculam “ἐν” non immutandam.

Ver. 55. — ἐπιηρέ.] Al. ἐπὶ δέ.

Ver. 59. Ἐνθεν μὲν ῥ' πέτραι ἐπιηρέφεις.]

Συνιδόμενον καὶ τῶν ἀμφοτέρωθεν

Ἐκφυγῶν πέτρων. Διδόμην ῥ' ἴσθαι

Ζωαί, κυανώπιδος τε κρασιόταται.

Ἡ βαρυγένηται ἀνέμων εἴχης —

Pindar. Pythior. Od. IV, ver. 369.

Quem ad locum Benedictus; “Gyæneas (inquit)

petras intelligit, quæ et Σομπληγάδες vocantur,
 “ἀ συμπληγάδες, collidere. Nam concurrere inter
 “se fabulosè tradebantur, quum parvo discretæ
 “intervallo, ex adverso intrantibus geminæ cerne-
 “bantur; paulumque deflexâ acie, cœuntium spe-
 “ciem præbebant. — Πλαγκταὶ vocantur ab
 “Homero, qui eas in Siculo-mari collocat, eum
 “fint in Euxino. Unde Odys. μ', Ἐνθεν μὲν ῥ'
 “πέτραι ἐπιηρέφεις ἔσσι.” Vide ad ver. 61.

Ibid. — ἐπιηρέφεις.] Πνέουσι, ἢ ἐπιερμαίνονται,
 ὑψηλαὶ καὶ ἐπίεργοι. Schol. Cæterum Barnesius le-
 gendum censet ἐπιηρέφεις, vel ἐπιερμαίνονται.

Ver. 60. Κῦμα μέγα ῥοχθεὶ.] Vide ad Il. β',
 210; et γ', 264.

Tum rauca assiduo longè sale saxa sonabant.

Æn. V, 866.

Ver. 61. Πλαγκτὰς δὴ τοι τάσγε.] Ὁ μὲν Κράτης,
 ὅτι πηλάζεται περὶ αὐτὰς τὸ κύμα· οἱ δὲ, ὡς τὴν Δι-
 λον, κυνῶν καὶ φέρον. Schol. Ἀπαλλαγὴ δὲ τῶν Ἀρ-
 πυνῶν Φινός, ἐμῆνται τὸ πλὴν τοῖς Ἀργοναύταις· καὶ πε-
 ρὶ τῶν Σομπληγάδων ἐπὶ τὸ πετρῶν τὸ κατὰ θάλασσαν·
 ἦσαν δὲ ἐπιερμαίνοντες αὐταὶ· συγκρούεσθαι δὲ ἀλλήλαις
 ὑπὸ τῶν πνέοντων βίας, τὸ ἀπὸ θάλασσης πόρον ἀπέ-
 κλειον· ἐφ' ἧτο δὲ πολλὰ μὲν ἐπ' αὐτῶν ὀμίχλη, πολλὸς
 δὲ πόντος· ἢ δὲ ἀδύνατον καὶ τοῖς περὶ αὐτῶν
 εἶδεν. Apollodor. Bibliothec. lib. I. De iisdem
 scopulis Apollonius;

Πέτραι μὲν πάμπαντων ἀφ' ὁμοῦ ἐμῶν.

Κυανίας δὲ πνέουσι δὴν αἶλος ἐν κυνοχῶν.

Τάων ἢ τῶν φησὶ ἀπὸ μέρους ἐκάλειον.

Οὐ γὰρ τι εἴχον ἐμῶνται νεώτερον,

Ἀλλὰ θάμνα ἐνίσαν ἐνάντια ἀλλήλων

Εἰς ἐν, ὑπὲρ δὲ πολλὸν αἶλος κορυβταὶ ὕδωρ

Βρασιόμην

Τῇ μὲν τ' ὕδρ' ποτὴτὰ παρέρχεται, ὕδρ' πέλξει
 Τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρονσιν,
 Ἀλλὰ τε καὶ τῶν αἰεὶ ἀφαιρεῖται λῖς πέτρῃ.
 65 Ἀλλ' ἄλλην ἐνὶ ῥήσι πατὴρ ἐγαριθμίον εἶναι.
 Τῇ δ' ἔπω τις νῆυσ φύγεν ἀνδρῶν, ἥ τις ἴκη,
 Ἀλλὰ θ' ὁμῶς πίνακας τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
 Κύμαθ' ἄλως φορέεσι πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι.
 Οἷον δὲ κείνη γε παρέπλω ποντοπόρῳ νῆυσ,
 70 Ἀργὴ πασιμέλυσσα, παρ' Αἰήταο πλέεσσα.
 Καί νύ κε τὴν ἐνθ' ὤκα βάλεν μεγάλας πόλιν πέτρας,
 Ἀλλ' Ἥρη παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλῳ ἦεν Ἰήσων.
 Οἱ δὲ δύο σκόπελοι· ὁ μὲν ἔρανον εὐρύν ἰκάνει

" Hæc quidem neque volucres prætervolant, neque columbæ
 " Timidæ, quæ ambrosiam Jovi patri ferunt;
 " Sed etiam ex iis aliquam semper adimit lævis petra;
 " Sed aliam summittit pater, ut in numero sit.
 " Hæc verò nondum ulla navis effugit virorum, quæcunque accesserit,
 " Sed pariter tabulatæque navium, et corpora virorum,
 " Fluctus maris auferunt ignisque perniciosi procellæ.
 " Sola sanè illa præternavigavit mare-fulcans navis,
 " Argo omnibus-curæ-habita, ab Æetâ navigans:
 " Et sanè illam ibi celeritèr fluctus coniecissent magnas ad petras;
 " Sed Juno præterire-fecit, quoniam charus erat Jason.
 " Duo verò scopuli; hic quidem latum cælum attingit

Βραστόμερον· ἑρπῆς δὲ περὶ συμφελὴ βρέμει ἀκτὴ.
 Argonautic. lib. II, ver. 317.
 Vide Strabonem, Geograph. lib. III, pag. 222, al. 149; item suprâ ad ver. 59.

Ibid. — θύοι μάκαρες καλέουσιν.] Ἀνθρώποι δὲ ὕδρ' καὶ τῶν τε δὴλονότι πέπλακεν. Schol.

Ver. 62. Τῇ μὲν τ' ὕδρ' ποτὴτὰ παρέρχεται.] Quam super haud ullæ poterant impunè volantes Tendere iter pennis —. Æn. VI, 239.

Ibid. — ὕδρ' πέλξει Τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρονσιν.]

Ζεὺς δ' ἄρ' εὖ Κρήτῃ τρίφετο μέγας· ὕδρ' ἄρα τίς νιν Ἡΐδῃ μακάραν· ὁ δ' αἰετοῦ πᾶσι μέλεισι.
 Τὸν μὲν ἄρα Τρήρωνες ὑπὸ ζαθέω τρέφον ἄντρον,
 Ἀμβροσίῳ φορέεσσι ἀπ' Ὀκεανοῖο ῥοαῶν·
 Νέκταρ δ' ἐκ πέτρης μέγας αἰετὸς αἰὲν ἀφύσων
 Γαμφηλῇ φορέεσκε, ποτὶ Διὶ μητιόεντι.
 Τὸν καὶ νικησας πατέρα Κρόνον ὑρῶσπα Ζεὺς
 Ἀθάνατον ποίησε, καὶ ἔρανον ἰγκατίνασεν·
 ὧς δ' αὐτὸς Τρήρωνσι Πηλεΐαν ὥπασε τιμὴν,
 Αἰ δὲ τοὶ θείους καὶ χεῖματ' ἀγγελοὶ εἰσιν.

Byzant. Macro, citatus à Barneſio ex Aibeno, lib. XI, cap. 12. Cæterum reprehendit hunc Homeri locum Longinus: Εἰς λῆρον εὐότε ῥᾶστοι κατὰ τὴν ἀπακμὴν τὰ μεγαλοφυῆ παρατρέπεται. Οἷα τὰ περὶ — τ' ὑπὸ τ' Πηλεΐαν ὡς νεοσσὸν παρατρέφον Δία —. Τί γὰρ ἂν ἄλλο φησιν αὐτὰ, ἢ τὰ ἄντι τῷ Διὶ εὐόπια; De sublimitate, § 9. Vide autem suprâ ad i, 19. Athenæus per Πηλεΐαν hic Constellationem septem Pleiadum denotari vult; quarum una semper auferri ideò dicatur, quod sex solæ sub visu cadant: Lib. XI, cap. 12. Eandemque interpretationem affert et Scholiastes. Sed hoc, ut opinor, omninò fundamento caret.

Ver. 63. — ταί τ' ἀμβροσίην.] Apud Athenæum, lib. XI, cap. 12, αἰ τ' ἀμβροσίην.

Ver. 64. Ἀλλὰ τε καὶ τ' αἰεὶ.] Barneſius hic legi posse conjicit, Ἀλλὰ τε καὶ τ' αἰεὶ. Minus rectè.

Ver. 65. — εὐόπια.] Athenæus citat, ἀνέησι.

Ver. 66. Τῇ δ' ἴκη.] Al. Τῇ δ' ἴκη.

Ibid. — ἥ τις ἴκηται.] Al. ὅστις ἴκηται, et ἴτις ἴκηται.

Ver. 67. Ἀλλὰ θ' ὁμῶς πίνακας τε νεῶν.] Φανερώτατα σημεῖα λεγούσιν, ὅτι ὁ Διὶ Συμπληγάδων ἐγένετο ἱππὺς αὐτοῖς [Ἀργοναύταις,] τὰ Πόνητῃ οἱ ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις μάρτυρι χρώμενοι. Τὴν γὰρ θυγατέρα τῆς κυδνῆς ἐμφανίζοντα, λέγουσιν ὅτι ἐκ τῆς παραπλεῖσαι τὸν τόπον. " Ἀλλὰ θ' ὁμῶς πίνακας τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν Κύμαθ' ἄλως φορέεσι πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι." Περὶ μὲν ἐν τῇς Κυανίας ὅς ἐστι λέγεται πῦρ ἀναπύμπων· περὶ δὲ τὴν πορθμὸν τὴν Διελυμμένην τὴν Σικελίαν ἐφ' ἑκάτερα κειμένην τὴν πύρρον ἀναφύσωνται, καὶ τὴν νῆσιν συνελκὼς καιομένης, ὅς ἐστι περὶ τὴν Αἰτῆαν ρεύματ' ἀπὸ τῆς πύρρον τὴν χάραν ἐπιδημιόεσσι. Aristot. περὶ θαυμασίων ἀκρωμάτων.

Ver. 68. Κύμαθ' ἄλως.] Barneſius ex conjecturâ edidit Κύμαθ' ἄλως· itaque omninò legendum contendit, propter sequentem βάλιν, ver. 71. Sed quidni vox βάλιν ad κύμαθ'· æquè atque ad κύμα, referri possit?

Ver. 70. — πασιμέλυσσα.] Ἐπίθετον τὸ Ἀργῆς, ὅτι τῇ πᾶσιν ἐν ἐπιμελείᾳ εἶναι Διὶ τὸ κλέος· ἢ πᾶσι μέλυσσα [μέλυσσα] θείῃς. Schol. Εὐ λέγεται, " Ἀργῆ γὰρ πᾶσι μέλυσσα," ὡς ἐν γνωρίμοις τόποις καὶ εὐανδρῶσι τὴν ναυτολίαν γενεομένης. Strabo, Geograph. lib. I, pag. 80, al. 46.

Ver. 72. Ἀλλ' Ἥρη παρέπεμψεν.] Ἥρη δὲ παραπέμψαι λέγεται τὴν Ἀργῆν, ἐπεὶ ὡς εἰκὸς εὐαίρια πολλῇ κατὰ τὴν πλὴν ἐχρήσατο. Eustath.

Ver. 73. Οἱ δὲ δύο σκόπελοι· ὁ μὲν ἔρανον.]

Hinc atque hinc vastæ rupes, geminique minantur

- Γίνε), αὐτὴ δ' αὖτε πέλωρ κακός· ἔδ' κε τίς μιν
 Γηθήσεν ἰδὼν, ἔδ' εἰ θεὸς ἀντιάσεν.
 Τῆς ἦτοι πόδες εἰσὶ δώδεκα πάντες ἄωροι·
 90 Ἐξ δέ τέ οἱ δειραὶ ὤμῳ μέλῃ· ἐν δὲ ἐκάστῃ
 Σμερδαλέῃ κεφαλῇ, ἐν δὲ τρίτοιχοι ὀδόντες,
 Πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλείοι μέλαν· θανάτοιο.
 Μέσση μὲν τε χεὶρ σπείης κοίλοιο δέδυκεν·
 Ἐξω δ' ἐξίχθη κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρου·
 95 Αὐτὴ δ' ἰχθυῖα σκόπελον ὤμῳ μαιώσα.
 Δελφινὰς τε, κύνας τε, καὶ εἵποθι μείζον ἔλῃσι
 Κῆτος, ἃ μυρία βόσκη ἀγάσθον· Ἀμφιτρίτη.
 Τῇ δ' ἔπω ποτὲ ναῦται ἀκήριοι εὐχετόωνται
 Παρφυγέειν σὺν νηὶ· φέρει δέ τε κρατὶ ἐκάστῳ.
 100 Φῶτ' ἐξαρπάξασα νεὼς κυανοπρόροιο.
 Τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλότερον ὄψῃ, Ὀδυσσεῦ,
 Πλησίον ἀλλήλων· καὶ κεν διοῖσ' εὐσφας.
 Τῷ δ' ἐν ἐρινεὸς ἐστὶ μέγας, φύλλοισι τεθνηλώς·
 Τῷ δ' ὑπο δῖα Χάρυβδις ἀναρροῖ βεῖ μέλαν ὕδωρ.

Ver. 87. — κακός.] *Al.* κακόν.
Ibid. — ἔδ' κε τίς μιν Γηθήσεν ἰδὼν.] Vide
 infra ad Ψ, 266.
 Ver. 88. — ἀντιάσεν.] *Al.* ἀντίος ἔλθοι, seu
 ἀντίον ἔλθοι.
 Ver. 89. — πάντες ἄωροι.] Ἐνιοὶ — ἄωρος [ἀ-
 πίδουσαν] τὴν ἐμπροσθίαν· ὡς καὶ παρὰ τῶν Κωμικῶν· “Οὐ
 “ τὴν ἄωρος εἰπά σοι, ματιγία, πόδας κομίζεις; σὺ ὅ
 “ φέρεις ὀπίσθιν;” *Schol.* à *Barneſio* ex *MSto* e-
 mendata. *Al.* ἄμωροι.
 Ver. 91. Σμερδαλέῃ κεφαλῇ.] Κατὰ μὲν τὰς πολ-
 λὰς, κυνὸς πιθανώτερον δὲ, δράκοντος· καὶ γὰρ μόνον
 δράκον τρεῖς τοίχους ἔχει ὀδόντων. *Schol.*
 Ver. 93. Μέσση μὲν τε κατὰ σπείης.]
 At Scyllam cæcis cohibet spelunca latebris,
 Ora exertantem, et naves in saxa trahentem—
 Scyllam, et cæruleis canibus resonantia saxa.
Æu. III, 424, 432.
 Scylla feris trunco quod latrat ab inguine mon-
 stris. *Ovid. ex Pont. lib. IV, Epist. x, 25.*
Ibid. — σπείης.] *Al.* σπείδος.
 Ver. 94. — ἐξίχθη κεφαλὰς.] *Al.* ἐξ ἰχθὺς κεφα-
 λὰς.
Ibid. — βερέθρου.] *Al.* βαρέθρου.
 Ver. 95. Αὐτὴ δ' ἰχθυῖα, σκόπελον ὤμῳ μαιώσα-
 σα.] Τυρρηνίαν ἦσαν, αἱ ἐληίζοντο τὰ περίχωρα τῆς

Σικελίας καὶ τῶν ἰόντων κόλπον. Ἦν ὅτι ναὺς τριήρης τα-
 χεῖα, τό τε ὄνομα Σκύλλα. Αὐτὴ ἡ τριήρης τὰ λοιπὰ
 τῶν πλοίων συλλαμβάνουσα, πολλάκις ἐργάζετο βρῶμα,
 καὶ λόγος ἦν περὶ αὐτῆς πολὺς. Ταύτην τὴν ναῦν Ὀ-
 δυσσεύς, σφοδρῶς καὶ λάβρῳ πνεύματι χρυσάμην, δίδυ-
 γει. *Palaphatus*, περὶ ἀπίστων, cap. 21. Vide et
Strabonem, *Geograph. lib. I.*
Ibid. — ὤμῳ μαιώσα.] *Al.* πέρι μαιώσα.
 Ver. 97. — ἀγάσθον· Ἀμφιτρίτη.] Μεγάλους
 ψόφους ἀποτελῶσα· ἢ μεγάλους στυγερὰς ἐπιφύρουσα,
 ὡς τὰς ἐν τοῖς ναυαγίοις ἀπολλυμένους. *Schol.*
 Ver. 98. — ἔπω ποτὲ.] *Al.* ἐ πώποτε.
Ibid. — ἀκήριοι.] Νῦν, ἄνω κερὸς καὶ θανάτου
 ἀελαβείας. *Schol.*
 Ver. 103. Τῷ δ' ἐν ἐρινεὸς ἐστὶ.] Προσκονόμηνεν,
 ἵνα ὁ Ὀδυσσεύς καὶ ἐκκερμασθεῖς σωθῇ. *Schol.* Vi-
 de infra ad ver. 432.
Ibid. — ἐρινεὸς.] Vide ad *Il.* ζ', 433.
 Ver. 104. Τῷ δ' ὑπο δῖα Χάρυβδις.] Χάρυβδις, θα-
 λάσσης βάθος ἀναποτικόν· ἐστὶ δὲ μεταξὺ τῆς Ἀδρίου καὶ
 τῆς Τυρρηνικῆς πελάγους. *Schol.* Καὶ δῖαν αὐτὴν Χά-
 ρυβδιν ὁ Ποιητὴς λέγει, ὡς καὶ δῖαν θάλασσαν. *Eustath.*
 Quicquid nimirum quavis de causâ eximium est,
 δῖον appellatur. Quod autem explicat *Scholias*tes,
 Φοβερά, παρὰ τὸ δῖος, planè ineptum.

105 Τρίς μὲν γὰρ τ' ἀνίσχουσιν ἐπ' ἡμάτι, τρίς δ' ἀναροισδῶσι
 Δεινὸν μὴ σὺ γε κείθι τύχοις, ὅτε ροισδῶσιν.
 Οὐ γὰρ κεν ῥυσσάιό σ' ὑπ' ἐκ κακῆς εὐδ' Ἐνοσίχθων.
 Ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένος, ὥκα
 Νῆα παρῆς ἐλάαν· ἐπεὶ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,
 110 Ἐξ ἐταίρους ἐν νηὶ ποθήμεναι, ἢ ἅμα πάντας.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμείβομενος προσέειπον·
 Εἰ δ' ἄγε δὴ μοι τῆτο, θεὰ, νημερτὲς ἐνίσπε,
 Εἴπως τινὶ ὁλοὴν μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,
 Τὴν δὲ καὶ ἀμυνάμεν, ὅτε μοι σίνοντό γ' ἐταίρους;
 115 Ὡς ἔφραμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
 Σχέτλιε, καὶ δ' αὖ τοι πολεμῆια ἔργα μέμνηαι
 Καὶ πόντον· εὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεται ἀθανάτοισιν;
 Ἥ δέ τοι εὖ θνητὴ, ἀλλ' ἀθάνατον κακὸν ἐστὶ,
 Δεινὸν τ', ἀργαλέον τε, καὶ ἄγριον, εὐδὲ μαχητὸν.

Ter etenim eructat quotidie, ter
 verò resorbet
 Horrendum; ne tu utique ibi inci-
 deris, quando absorbet;
 Non enim liberabit te ex malo ne-
 que Neptunus.
 Sed valde Scyllæ scopulo propè-ad-
 motus, celeritèr
 Navem præterage: quoniam longè
 satius est,
 Sex socios in navi desiderare, quàm
 simul omnes.
 Sic dixit: at ego ipsam respondens al-
 locutus sum;
 Age verò jam mihi hoc, dea, verè
 dic,
 Si quo pacto perniciosam quidem
 effugiam Charybdin,
 Illam [Scyllam] autem propulsam,
 cum mihi lædat scilicet socios?
 Sic dixi: statim verò respondit nobi-
 lissima dearum;
 Infelix; et adhuc tibi bellica opera
 curæ sunt
 Et labor; nec diis cedes immorta-
 libus?
 Illa nempe tibi non mortalis, sed
 immortale malum est,
 Gravèque, difficilèque; et imma-
 ne, neque expugnabile;

Ver. 105. Τρίς μὲν γὰρ τ' ἀνίσχουσιν ἐπ' ἡμάτι, τρίς
 δ' ἀναροισδῶσι.]

Dextrum Scylla latus, lævum implacata Cha-
 rybdis

Obsidet; atque imo barathri ter gurgite vastos
 Sorbet in abruptum fluctus, rursusque sub auras
 Erigit alternos, et sidera verberat undâ.

Æn. III, 420.

Ter scopuli clamorem inter cava saxa dedere;
 Ter spumam elisam, et rorantia vidimus astra.

Ibid. 566.

Atque hinc Ovidius;

Nec potes infestis conferre Charybdin Achæis,
 Ter licet epotum ter vomat illa fretum.

Ex Ponto, lib. IV, Epist. x, 27.

Et Heroid. Epist. XII, ver. 125, de eadem Cha-
 rybdi;

Quæque vomit fluctus totidem, totidèmq; re-
 sorbet.

Vide infra ad ver. 235. Cæterum reprehendit
 hic Homerum Vossius: "Errore" inquit "impli-
 catur Homerus, cum ter quotidie maris æstum
 contingere ait, Odys. μ', 105; Τρίς μὲν γὰρ τ'
 ἀνίσχουσιν ἐπ' ἡμάτι, τρίς δ' ἀναροισδῶσι. Ubi
 aut δὲ, non τρίς, scripserat Poëta, aut planè de-
 erat à vero." Institution. Poët. Lib. I, cap.
 iii, § 8. Vide autem Strabonem, Geograph. lib. I,
 pag. 9, 44, 74, 75; al. 4, 25, 43, 44; ubi de
 hoc loco fusiùs.

Ibid. — ἐπ' ἡμάτι.] Apud Vossium et Strabo-
 nem, locis jam citatis, ἐπ' ἡμάτι.

Ibid. — ἀναροισδῶσι.] Ita ex Strabone edidit
 Barnesius: Vulg. ἀναροισδῶσι.

Ver. 106. — μὴ σὺ γε κείθι τύχοις, ὅτε ροισδῶ-
 σιν.] Vide infra ad ver. 431.

Ibid. — τύχοις.] Al. τυχεῖς.

Ver. 109. — παρῆς ἐλάαν.] Al. παρὶς ἐλάαν.

Ibid. — ἐπεὶ πολὺ φέρτερόν ἐστιν.]

Præstat Trinacrii metas lustrare Pachyni
 Cessantem, longos et circumflectere cursus;
 Quàm semel informem vasto vidisse sub antro
 Scyllam, et cæruleis canibus resonantia saxa.

Æn. III, 429.

Ver. 110. Ἐξ ἐταίρους ἐν νηὶ ποθήμεναι.] Vide ad
 ver. 245, 246.

Ver. 111. — ἀμείβομενος.] Al. ἀντιζώμενος.

Ver. 114. — σίνοντο.] Vide supra ad λ', 109.

Ver. 116. Σχέτλιε, καὶ δ' αὖ τοι.] Τὸ ὅδ' πολέμιον
 καὶ τὸ μάχημα, κατὰ γὰρ τὴν ἀληθεῖ λόγον, εὐδὲ ἐφίτον,
 εὐδὲ εὐτυχίαν· τὴν αὐτὴν δὲ μῦθον ἀπὸ τοῦ κακοτυ-
 χείας. Καὶ ὁ δὲ τῆτο δικαίως φασὶν ἐπιτιμᾶν τὴν Κίρ-
 κην τὴν Ὀδυσσεὶ πρὸς Σκύλλῳ ἀκαίρως θρασυαμένῳ,
 "Σχέτλιε, καὶ δ' αὖ τοι πολεμῆια ἔργα μέμνηαι, καὶ
 πόντον;" Ἐστ. Kyriac. Stroz. de Republ. Lib. IX.

Ver. 117. — εὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεται ἀθανάτοισιν;]

τί γὰρ;

Πρὸς τὰς δέοντας θεὸς ἀμειδιᾶσθαι καλόν;

Euripid. Iphig. in Taur. ver. 1479.

Οὐκ ἐστὶ θνητοῖσι πρὸς ἀθανάτους μαχέσασθαι.

Theognis, Gnom. ver. 687.

Ver. 119. Δεινὸν τ', ἀργαλέον τε, καὶ ἄγριον, εὐδὲ
 μαχητὸν.] Vide supra ad λ', 611.

Ver.

- 120 Οὐδέ τις ἔσ' ἀλκή· φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς.
 Ἦν γὰρ δηθύνουσα, κορυσσόμεν' ὠρεῖ πέτρῃ,
 Δεῖδω, μή σ' ἐξαυτὶς ἐφορμηθεῖσα κίχῃσι
 Τόσσησιν κεφαλῇσι, πόσες δ' ἐκ φῶτας ἔλῃ).
 Ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δὲ Κραταῖν,
 125 Μητέρα δ' Σκύλλης, ἥ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν.
 Ἦ μιν ἐπέτ' ὤπασαυσε ἐς ὕπερον ὄρμηθῆναι.
 Θρινακίῳ δ' ἐς νῆσον ἀφίξει· ἐνθα δὲ πολλὰ
 Βόσκοντ' Ἡελίοιο βόες καὶ ἴφια μῆλα,
 Ἐπὶ δὲ βοῶν ἀγέλαι, πόσα δ' οἶων πῶσα καλὰ,
 130 Πεντήκοντα δ' ἕκαστα· γόνυ δ' ἐ γίνε' αὐτῶν,
 Οὐδέ ποτε φθινύθουσι· θεαὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσιν,
 Νύμφαι εὐπλόκαμοι, Φαέθουσα τε, Λαμπετή τε,
 Ἄς τέκεν Ἡελίῳ Ὑπερίονι δῖα Νέαιρα.
 Τὰς μὲν ἄρα θρέψασα, τεχῶσά τε, πότνια μήτηρ,
 135 Θρινακίῳ ἐς νῆσον ἀπώκισε τηλόθι ναίειν,
 Μῆλα φυλασσέμεναι πατρώϊα καὶ ἑλικας βῆς.
 Τὰς εἰ μὲν κ' ἀσινέας ἑάσας, νόστιμα τε μέθαι,
 Ἦ τ' ἂν ἔτ' εἰς Ἰθάκην, κακὰ περ πάχοντες, ἴκοιτο·
 Εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον

- " Neque ullum est praesidium; fugere optimum est ab illa:
 " Si enim cuncteris, arma-induens ad petram,
 " Vereor, ne te denuo impetu-facto consequatur
 " Tot capitibus, totque viros abripiat.
 " Sed valde celeriter praeternaviga; voca autem Crataein
 " Matrem Scyllae, quae ipsam peperit perniciem hominibus:
 " Quae ipsam deinde compescet, denuo ne irruat.
 " Trinacriam vero ad insulam pervenies: ibi autem multae
 " Pascuntur Solis boves et pingues pecudes,
 " Septem bovm armenta, tot vero ovium pulchri greges,
 " Quinquaginta vero singula: propagatio autem non fit ipsarum,
 " Neque unquam moriuntur: deae vero pastores sunt,
 " Nymphae comas-pulchrae, Phaethusaque, Lampetieque,
 " Quas peperit Soli Hyperioni nobilis Neera.
 " Has quidem postquam educavit peperitque veneranda mater,
 " Trinacriam in insulam relegavit, procul ut habitarent,
 " Ad oves custodiendas paternas, et camuras boves.
 " Eas si quidem illasas finas, reditusque memor-sis,
 " Sane et adhuc in Ithacam, mala licet patientes, perveneritis:
 " Sin laedas, tum tibi praedico exitium.

Ver. 120. Οὐδέ τις ἔσ' ἀλκή.] Ἀλκή —, ἡ βού-
 ϑηα καὶ ἀλίκησις. Schol.

Ver. 124. — Κραταῖν.] Κραταῖς καλεῖται ἡ
 μήτηρ τῆς Σκύλλης· μῦθοι δ' ἑκάστη αὐτὴν καλεῖσιν.
 Schol.

Ver. 125. — τῆς.] Ἀλ. τήν.

Ver. 126. — ἐς ὕπερον.] Ἀλ. ἐς ὕπερον.

Ver. 127. Θρινακίῳ δ' ἐς νῆσον ἀφίξει.]

Ante et Trinacriā lentandus remus in undā.

Æn. III, 384.

Ibid. — ἐνθα δὲ πολλὰ βόσκοντ' Ἡελίοιο βόες.]
 "Οτι δὲ καὶ ἐσομένη ἀγέλαι· ἡ δὲ ἡμέραν ζῶσαν Ἑλλη-
 νες ἀφ' ἑαυτῶν διαιμοῦσιν, ὡς ὅτε ἡν θεοῖσιν ἀπ' αὐτῶν τινος.
 Eustath. "Εστὶ ἐν τῇ Ἀπολλωνίᾳ ταυτῇ [τῇ ἐν τῇ
 Ἰωνίᾳ κόλπῳ] ἱερὰ ἡλίας πρόβατα, τὰ τὰς μὲν ἡμέρας
 βόσκονται παρὰ ποταμὸν, ὃς ἐν Λάκρῳ· ἔπειτα ῥέει
 εἰς τὴν Ἀπολλωνίαν χώραν ἐς θάλασσαν παρὰ Ὀρικοῦ λι-
 μένα· τὰς δὲ νύκτας ἀραιρῆμοι ἀνδρες οἱ πλῆτες τε καὶ
 γυναικες δακρυότατοι τῶν ἀνθρώπων, οἱ φυλάσσουσιν αὐτῶν
 ἑκάστη· περὶ πολλὰ δ' ἡ ποιῶνται Ἀπολλωνίᾳ τὰ
 πρόβατα ταῦτα, ἐν διοτρεπείᾳ τινος. "Εν δὲ αὐτῇ αὐ-

λίζονται ἀπὸ τοῦ πόλιος ἑκάστης. Herodot. Lib. IX, § 92.

Ver. 129. Ἐπὶ δὲ βοῶν ἀγέλαι.] Ἀριστοτέλης φυσι-
 κῶς φησὶ λέγειν ὅτι τὰς κατ' ἡμέρας πεντήκοντα πρὸς
 ταῖς τριακοσίαις. Schol. Καὶ τὸ Ἡελίῳ τὰς βοῶς,
 τὰ δὲ ἑγὼ ἡρώατα εἶναι συμβαλλόμενα. Lucianus, As-
 trolog. à Barneſio citatus. Vide et Heraclitum περὶ
 ἀπίστων, cap. 39.

Ver. 131. — ἐπιποιμένες.] Ἀλ. ἐπὶ ποιμένες.

Ver. 132. — Λαμπετή τε.]

Paverat hos Phœbo filia Lampetie.

Propert. lib. III, Eleg. xi, ver. 30.

Ver. 133, 346, et 374. — Ἡελίῳ Ὑπερίονι.]
 Similitérque ver. 263, Ὑπερίον· Ἡελίοιο. Ὑπερί-
 ονα δὲ νομίζουσιν αὐτὸν τὸν ὑπεριμέμον αὐτὸν τὸν γῆς. Hera-
 clid. Pontic. Vide suprà ad α', 8.

Ver. 136. — ἑλικας βῆς.]

camuris — cornibus —.

Virgil. Georgic. III, 55.

Ver. 137, 139. — ἀσινέας — σίνηαι.] Vide
 suprà ad λ', 109, 111. Ἀλ. ἀσινεῖς.

- 140 Νηί τε, καὶ ἑτάροις· αὐτὸς δ' εἶπερ κεν ἀλύξῃς,
 Ὅφ' ἐκακῶς νῆσαι, ὀλέσας ἀπο πάντας ἑταίρους.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονον ἤλυθεν ἠώς.
 Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε δῖα θεάων·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κίων, ὠτρυνον ἑταίρους,
 145 Αὐτὸς τ' ἀμβαίνον, ἀνὰ τε πρυμνήσια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαίνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι χαίθιζον·
 Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι, πολὴν ἄλα τύπλον ἐρετμοῖς.
 Ἡμῖν δ' αὖ κατόπιόδε νεὸς κυανοπρώροιο
 Ἰχμενον ἔρον ἱφ' πλησίτιον, ἐοτλὸν ἑταῖρον,
 150 Κίρκη εὐπλόχαμον, δεινὴ θεός, αὐδήσασα.
 Αὐτίκα δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι χεῖρ' ἵνα
 Ἡμεῖα τιῶ δ' ἀνεμός τε, κυβερνήτης τ' ἴθυνον.
 Δὴ τότε ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδα, ἀχνύμενον κῆρ·
 ὦ φίλοι, εἰ γὰρ χρὴ ἕνα ἰδμεναι, εἰδὲ δὴ οἴεσθαι,
 155 Θέσφαθ', ἃ μοι Κίρκη μυθήσατο, δῖα θεάων·
 Ἀλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν, ἵνα εἰδότες ἢ κε θάνατον,
 Ἡ κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν.
 Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνάγῃ θεσπεσιάων
 Φθόγγον ἀλεύαζον, καὶ λειμῶν ἀνθεμόεντα·
 160 Οἷον ἐμ' ἠνώγῃ ὅπ' ἀκχέμεν· ἀλλὰ με δεσμῶ
 Δήσαί' ἐν δρυγαλῆϊ, (ὅφρ' ἐμπεδον αὐτοῖσι μίμνω,)
 Ὅρθον ἐν ἰσοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτῶν πεύρατ' ἀνήθω.
 Αἱ δέ κε λίσσωμαι ὑμέας, λῦσαί τε κελεύω,

“ Navique et sodalibus : ipse verò si quidem effugias,
 “ Serò malè redibis, amissis omnibus sociis.
 Sic dixit : statim verò aureum-solium-habens venit Aurora.
 Ipsa quidem deinde per insulam abiit nobilissima dearum :
 At ego ad navem profectus hortabar socios,
 Et ipsi ut-ascenderent, et retinacula solverent.
 Illi verò statim ingrediebantur, et per transra sedebant ;
 Ordine verò sedentes canum mare verberabant remis.
 Nobis autem dein pone navem prorà-cæruleam
 Secundum ventum misit implentem-vela, bonum socium,
 Circe comas-pulchra, gravis dea, vocalis.
 Continuo verò armis omnibus ordinatis per navem
 Sedebamus ; hanc autem ventusque gubernatòrque dirigebant.
 Tum verò ego socios alloquebar, dolens corde ;
 “ O amici, non enim oportet unum scire, neque duos solos,
 “ Vaticinia, quæ mihi Circe dixit nobilissima dearum ;
 “ Sed dicam quidem ego, ut scientes vel moriamur,
 “ Vel elapsi mortem et fatum effugiamus.
 “ Sirenum quidem primum jubet divinarum
 “ Vocem evitare, et pratium floridum :
 “ Solum me jubebat vocem audire ; sed me vinculo
 “ Ligatè in arcto, (ut firmitèr illic maneam,)
 “ Erectum ad basim-mali : ex ipso autem funes alligentur.
 “ Quod si orem vos, solveretque jubeam,

Ver. 140. — ἀλύξῃς.] *Al.* ἀλύξῃς.

Ver. 147. Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι.] Decst hic versus in codicibus nonnullis.

Ver. 148. Ἡμῖν δ' αὖ κατόπιόδε.] Vide suprà ad λ', 6.

Ver. 150 et 449. — αὐδήσασα.] Vide suprà ad κ', 136.

Ver. 152. — ἴθυνον.] *Al.* ἴθυνον. Ut λ', 10.

Ver. 153. — ἀχνύμενον κῆρ.] Codices nonnulli post hunc versum habent, Κένυτέ μοι μύθον, καὶ περ πάχοντες ἑταῖροι. Ut suprà κ', 189.

Ver. 154. ὦ φίλοι, εἰ γὰρ.] Vide suprà ad κ', 190.

Ver. 155. Θέσφαθ', ἃ μοι Κίρκη μυθήσατο.]

Quæ Phœbo pater omnipotens, mihi Phœbus Apollo

Predixit, vobis furiarum maxima pando.

Æn. III, 251.

Ver. 156. Ἀλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν.] Εὐθύς Ὀδυσσεὺς ἀρχεται λέγειν τοῖς περὶ αὐτὸν δ' παρήμενον ἢ Κίρκη περὶ Σειρήνων τὰ μύθους διὰ στρατηγικῶς ἐπικρύπτει τοῖς ἑταίροις, ὡς αὖ μὴ μυθεύειν ἀποδυσπετήσεται. *Eustath.*

Ver. 157. — κῆρα φύγοιμεν.] Ita Vulgati. *Barneſius* autem ex *Eustathio* edidit φύγοιμεν. Verum etſi in *Eustathii* editionibus scriptum sit φύγοιμεν, ipse tamen in commentario citat φύγοιμεν.

Ver. 163. Αἱ δέ κε.] *Al.* Εἰ δέ κε.

Ver.

- Υμῆς δὲ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιέζειν.
 165 Ἦτοι ἐγὼ τὰ ἕκαστα λέγων ἐτάροισι πίφασκον.
 Τόφρα δὲ καρπαλίμως ἐξίκετο νῆος εὐεργῆς
 Νῆσον Σειρήνοιν· ἐπειγε γὰρ ἔρϑ' ἀπήμων.
 Αὐτίκ' ἐπ' ἄνεμ' μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
 Ἐπλετο νῆυεμένη, κοίμησε δὲ κύματα δαίμων.
 170 Ἀντάντες δ' ἐταροὶ νῆος ἱστία μὲν ἔσαντο,
 Καὶ τὰ μὲν ἐν νηὶ γλαφυρῇ βάλλον· οἱ δ' ἐπ' ἑρετμὰ
 Ἐζόμενοι, λεύκαινον ὕδαρ ξεστῆς ἐλάτῃσιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ κηροῖο μέγαν τροχὸν ὀξείῃ χαλκῷ
 Τυτθὰ λισσάμενος, χερσὶ στιβαρῇσι πιέζων.
 175 Αἶψα δ' ἰαίνεται κηρὸς, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἱς,
 Ἡελίξ τ' αὐγὴ, Ὑπεριονίδαο ἀνακτ'·
 Ἐξείης δ' ἐτάροισιν ἐπ' ἕατα πᾶσιν ἄλειψα.
 Οἱ δ' ἐν νηὶ μ' ἔδῃσαν ὁμῶς χεῖρας τε, πόδας τε,
 Ὅρθον ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτῶν πεῖρατ' ἀνῆψαν.
 180 Αὐτοὶ δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλα τύπλον ἑρετμοῖς.
 Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆμεν, ὅσον τε γέγωνε βόησας,
 Ῥίμφα δῶκοντες, τάσδ' ἐλάθεν ὠκύαλ' νῆος
 Ἐγύθεν ὀρυμένη· λιγυρὴν δ' ἐντυνον αἰοιδῆν
 Δεῦρ' ἀγ' ἰὼν, πολύαιν' Ὀδυσσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,

“ Vos dein pluribus tum verò in
 vinculis constringite.
 Sanè ego hæc singula dicens sociis
 declarabam :
 Interea autem celeritèr venit navis
 fabrefacta
 Ad insulam Sirenum ; urgebat enim
 ventus innoxius.
 Statim deindè ventus quidem quievit,
 atque tranquillitas
 Erat absque-vento ; sopivit autem
 fluctus deus.
 Surgentes verò socii navis vela com-
 plicarunt,
 Et ea quidem in navi cavâ collocâ-
 runt ; ipsi autem ad remos
 Sedentes, dealabant aquam politis re-
 mis-abiegnis.
 At ego ceræ ingentem massam-ro-
 tundam acuto ære
 Minutatim dissectam manibus validis
 premebam :
 Statim verò calefiebat cera, nam ur-
 gebat magna vis,
 Solisque splendor, Hyperionidæ re-
 gis :
 Ordine verò sociis ad aures omnibus
 illevis.
 Illi autem in navi me ligarunt, simul
 manusque pedesque,
 Erectum ad basim-mali ; ex ipso au-
 tem funes alligarunt :
 Ipsi verò sedentes canum mare verbe-
 rabant remis.
 Sed quum tantum aberamus, quan-
 tum scilicet auditur clamans,
 Celeritèr pergentes ; illas utique non
 latuit velox navis
 Propè impulsâ : argutum verò exor-
 diebantur cantum ;
 “ Huc age profectus, laudatissime U-
 lyses, ingens decus Achivorum,

Ver. 164. Υμῆς ὅ.] *Barnesius* edidit Υμῆς δὲ.
 Sed nihil opus.

Ibid. — τότ' ἐν δεσμοῖσι.] *Eustathius* in com-
 mentario citat, τότε δεσμοῖσι. Vide suprâ ad
 ver. 54.

Ver. 166. — ἐξίκετο νῆος εὐεργῆς Νῆσον Σειρήνοιν.]
 Jamque adeò scopulos Sirenum advecta subibat.

Æn. V, 864.

Ver. 167. — ἔρϑ' ἀπήμων.] *Al.* ἔρϑ' ἀμύμων.

Ver. 168. — ἀνεμ' μὲν ἐπαύσατο.] Ἐντεῦθεν
 Ἡσιόδος καὶ τὸς ἀνέμους αὐτὰς θέλγειν ἔφη. *Schol.*

Ver. 170. — μὲν ἔσαντο.] Συνέειλαν λῆξ' ἑ κα-
 λων. *Schol.*

Ver. 171. — ἐν νηὶ γλαφυρῇ βάλλον.] *Al.* ἐν νηὶ
 γλαφυρῇ δίσαν.

Ver. 174. — πιέζων.] *Al.* πιέζον.

Ver. 175. — ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἱς.] Ἡ ἑ ἐμῶν
 δηλαδὴ στιβαρῶν χειρῶν, ἢ κατὰ τὸ πιέζειν. *Eustath.*

Ver. 179. — ἀνῆψαν.] *Al.* ἀνῆπτον.

Ver. 181. — ἀπῆμεν, ὅσον.] *Al.* ἀπῆν, ὅσον.

Ver. 184. Δεῦρ' ἀγ' ἰὼν, πολύαιν' Ὀδυσσεῦ.] *Cicero*,
de finibus, Lib. V, § 18, locum hunc ita vertit ;
 O decus Argolicum, quin puppim flectis, Ulyf-
 ses,

Auribus ut nostros possis agnoscere cantus :

Nam nemo hæc unquam est transvectus cærula
 cursu,

Quin prius adfiterit, vocum dulcedine captus ;

Post variis avido satiatus pectore musis,

Doctior ad patrias lapsus pervenerit oras.

Nos grave certamen belli, cladémque * tenemus,

Græcia quam Trojæ divino numine vexit ;

Omniaque è latis † rerum vestigia terris.

Ὡρα δ' ἐν τούτοις τοῖς Ὀμηρικοῖς ὁκτὰ εἴχοις, ὡς ἐτόλ-
 μῃσιν ὁ γλαυκὸς καὶ μελιγγυρὸς αἰοιδὸς Ὀμηρ' ὑποκρί-
 νοντα τὰς Σειρήνας ὡς ἐν ὑποποιῶν οἷα εἰδὼς τὴν ποιήσιν,
 καὶ μάλιστα τὴν αὐτῆς Σειρήνων ὕσαν αἰοιδῆν. Ἐοικε γὰρ
 ἐν οἷς εἶπε, τὰ καθ' ἑαυτὸν ὑποκρίνεται ὁ Ποιητὴς καὶ
 ὁ λω,

X x

* Ita *Davifius* ex editis vetustioribus. *Al.* canemus.

† Ita *Davifius*. *Al.* regum.

- 185 Νῆα κατὰ τῆσον, ἵνα νωϊτέρῳ ὅπ' ἀκῆσῃς.
 Οὐ γὰρ πῶ τις τῇδε παρήλασε νηὶ μελαίνῃ,
 Πρὶν γ' ἡμέων μηλίγηρυν ὑπὸ τρομάτων ὅπ' ἀκῆσαι.
 Ἀλλ' ὅγε τερψάμενός νῆται, καὶ πλείονα εἰδώς.
 Ἴδμεν γὰρ τοι πάνθ', ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρέϊη
 190 Ἀργεῖοι, Τρῳῆες τε, θεῶν ἰότητι μόγησαν.
 Ἴδμεν δ', ὅσα γένῃ ἐπὶ χθονὶ πολυβοτείρῃ.
 Ὡς φάσαν, ἰῆσαι ὅπα κάλλιμον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 Ἦθελ' ἀκνέμεναι, λῦσαι τ' ἐκέλευον ἑταίρους,
 Ὀφρύσι νευτᾶζων· οἱ δὲ, προπεσόντες ἔρεσσον.
 195 Αὐτίκα δ' ἀνστάντες Περιμήδης, Εὐρύλοχός τε,

“ Navem fiste; ut nostram vocem audias.
 “ Non enim unquam aliquis præternavigavit nave nigrâ,
 “ Priusquàm nostram suavem ab ore vocem audisset:
 “ Verùm ille delectatus abiit, et plura doctus.
 “ Scimus enim utique omnia, quæcunque in Trojâ latâ
 “ Argivi, Trojanique, deorum voluntate pertulerunt:
 “ Scimus etiam, quæcunque fiunt in terrâ almâ.
 Sic dixerunt, emittentes vocem dulcem; at meum cor
 Volebat audire; solverêque me jubebam socios,
 Superciliis innuens; illi autem incumbentes remigabant:
 Statim verò surgentes Perimedes Eurylochûsque,

ἄλλος εἰπὼν, τὰ τ' ποιήσας ἥς ὁ ἀκῆσας “ τερψάμενός
 “ τε ἀπύει, καὶ πλείονα εἰδώς,” ὡς εἰ καὶ Σειρήνων ἦκε.
 Eustath. Εἰδέναι γ' καὶ νῦν ἐστὶ ποιήματα καὶ λόγον τὸ
 ἐπαγωγὸν Σειρήνι εἰκάζειν. Pausan. lib. I, cap. 21.
 Εἶναι μὲν τινὰς φασὶν ἐπιδάσθαι ὡς οἱ ἐπιστάμενοι ἐπιδάσθαι
 τὴν οἰκίαν βύλωνται, φίλους αὐτοῖς ποιοῦνται. Εἶναι γ' καὶ
 φίλτρα, οἷς οἱ ἐπιστάμενοι πρὸς ὧν ἀν βύλωνται χρω-
 μέναι, φιλοῦνται ὑπὸ αὐτῶν. Πόθεν γ' ταῦτα μάθοιμεν
 αὐτοῖς; Ἀ μὲν αἱ Σειρήνες ἐπιδάσθαι τὰ Ὀδυσσεὺς ἠκούσας Ὀ-
 δυσσεύ, ὡς ἐστὶν ἀρχὴ τοιαύτη τις, “ Δεῦρ' ἄγε δὴ, πολὺ-
 “ αὐτ' Ὀδυσσεύ, ἔσθ'.” Ταῦτά γ' ἐν τῇ ἐπιδάσθαι, ὡς Σάνκ-
 ρατος, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις αἱ Σειρήνες ἐπιδάσθαι κα-
 τὰ τὴν οἰκίαν, ὡς ἐστὶν ἀπὸ αὐτῶν τὴν ἐπιδάσθαι;
 Οὐκ, ἀλλὰ τοῖς ἐπ' ἀρετῇ φιλοτιμυμένοις ὥς ἐπιδάσθαι.
 Xenophon. Ἀπομνημονεύματα, lib. II. Ubi notan-
 dum, pro Δεῦρ' ἄγε ἰδὲ, legisse hic aut memoriter
 citasse Xenophontem, Δεῦρ' ἄγε δὴ. Vide et infra ad
 ver. 188, et 190.

Ibid. — μέγα κῆδος Ἀχαιῶν.] Sic apud Virgi-
 lium;

— Procas, Trojanæ gloria gentis.

Æn. VI, 767.

Ver. 185. — ἵνα νωϊτέρῳ ὅπ' ἀκῆσῃς.] Clemens
 Alexandrinus citat, ἵνα νωϊτέρῳ ὅπ' ἀκῆσῃς. Admo-
 nit. ad Gentes, baud longè à fine.

Ver. 188. — ὅγε.] Apud Dionys. Halicarn.
 περὶ τ' Ὀμήρου ποιήσεως, § 18, ὁδὸς.

Ibid. — καὶ πλείονα εἰδώς. Ἴδμεν γὰρ τοι πάνθ'.]
 Ἐκείναι μὲν γ' [αἱ Σειρήνες,] εἰδέναι ὅτι φύσει φιλο-
 πόνης ἐστὶν ἄνθρωπος, καὶ πολὺς αὐτὰ κατὰ τὴν φύσιν τ'
 ἀληθείας ἱμῶν ἐκτίθει, ὡς μόνον διαπιστοῦς μύθεσι
 κηρύττει τὰς παραπλῆνους ὑποχρῆνται, ἀλλὰ καὶ τὰ ὄν-
 τα αὐτὰς διδάξει. Sext. Empiric. advers. Mathe-
 mat. lib. I, cap. 1. “ Neque enim vocum sua-
 vitate videntur, aut novitate quâdam et varietate
 “ cantandi revocare eos solitæ, qui prætervehe-
 “ bantur; sed quia multa se scire profitebantur;

“ ut homines ad earum saxa discendi cupiditate
 “ adhærescerent. — Vidit Homerus probari
 “ fabulam non posse, si cantuunculis tantus vir in-
 “ retitus teneretur. Scientiam pollicentur, quam
 “ non erat mirum sapientiæ cupido patriâ [esse]
 “ cariorem.” Cicero, loco supra ad ver. 184 ci-
 tato.

Ver. 189. — ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ.] Eustathius citat,
 ὅσ' ἐν Τροίῃ.

Ver. 191. Ἴδμεν δ', ὅσα γένῃ ἐπὶ χθονὶ.] Καὶ
 αἱ Σειρήνες γ' ἄδουσι τὰ Ὀδυσσεὺς τὰ μάλα αὐτὸν τέρ-
 ψοντα, καὶ τὰ οἰκία τῇ φιλοτιμίᾳ αὐτῇ καὶ πολυμαθείᾳ,
 λέγουσαι “ Ἴδμεν γ'” φασὶ “ τὰ τ' ἄλλα, καὶ ὅσα
 “ γίνονται ἐν χθονὶ πολυβοτείρῃ.” Athenæus, lib. I,
 cap. 12.

Ver. 192. — ἰῆσαι ὅπα κάλλιμον.] Sic apud
 Hesiodum;

Παντοίῳ ὅπ' ἰῆσαι — Theogon. ver. 830.

Ibid. — αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ Ἦθελ' ἀκνέμεναι.] Ἐμ-
 μέλις γ' καὶ χάρις ὁ λήθω τὴν καθ' αὐτὴν λέγον, ἢ
 ἀγνοίαν, ἢ φιλοτιμίαν, ἢ πρὸς τινὰ μαθήματα καὶ λόγους
 ἀκράσιν ὡς Ὀδυσσεύς, “ αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ Ἦθελ' ἀκνέ-
 “ μέναι· λῦσαι δ' ἐκέλευον ἑταίρους, Ὀφρύσι νευτᾶ-
 “ ζων.” Plutarch. de Sui Laude.

Ver. 193. — λῦσαι τ' ἐκέλευον.] Μαργυρία τ'
 ἰδοῦς, ὅτι καὶ ὁ ἐγκρατέστερος ἦλθται. Schol.

His sua Sisyphides auditis penè resolvit

Corpora; nam fociis illita cera fuit.

Ovid. Ars. Amator. lib. III, 313.

Cæterum Scholiastes et Eustathius, itémque Plutar-
 chus loco supra citato, omnes legunt, λῦσαι δ' ἐκέ-
 λδον.

Ver. 194. Ὀφρύσι νευτᾶζων.] Οὐ γ' ἦν ἄλλως
 ἀκνέμεναι τὸ ἄλκιμον τὴν κῆρ. Eustath.

Ver. 195. Αὐτίκα δ' ἀνστάντες.] Al. Αὐτίκ' ἀνα-
 στάντες.

Ver.

Πλείοσί μ' ἐν δεσμοῖσι δέον, μᾶλλον τε πιέζουσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τάσγε παρήλασεν, ἔδ' ἔτ' ἔπειτα
 Φθογῆς Σειρήνων ἠέχομεν, ἔδ' ἔτ' αἰοῖδης,
 Αἰψ' ἀπὸ κρητὸν ἔλοντο ἔμοι ἐρήρες ἑταῖροι,
 200 Ὅν σφιν ἐπ' ὥσιν ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσαν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ πῶ νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
 Καπνὸν καὶ μέγα κύμα ἴδον, καὶ δῖπον ἄκυσσα.
 Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἐπ' ἱάτ' ἐρετμά.
 Βόμβησεν δ' ἄρα πάντα χεῖρ' ῥόον' εἴχετο δ' αὐτῶ
 502 Νηῦς, ἐπεὶ οὐκ ἔτ' ἐρείμα προήκεα χερσὶν ἔπειγον.
 Αὐτὰρ ἐγὼ, διὰ νηὸς ἰὼν, ὠτρυνον ἑταίρους
 Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασάδον ἄνδρα ἕκαστον
 ὦ φίλοι, ἔ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαήμενες εἰμὲν.

Ver. 196. — μᾶλλον τε πιέζουσιν.] *Al.* μᾶλλον τ' ἐπιέζουσιν et μᾶλλον δ' ἐπιέζουσιν.

Ver. 197. — τάσγε παρήλασεν.]

Præteritque citâ Sirenium littora puppi.

Tibull. lib. IV, Eleg. i, ver. 69.

Ibid. — παρήλασεν.] *Apud Eustathium, παρήλασαν.*

Ver. 198. Φθογῆς Σειρήνων —, ἔδ' ἔτ' αἰοῖδης.] *D^{na} Dacier* interpretatur; *Neque instrumentorum, quibus Sirenes caneant, sonum; neque ipsarum voces.* “Φθογῆ” inquit “se dit du son des instruments, et αἰοῖδης de la voix. Car de ces Sirenes, l’une chantoit, l’autre jouoit de la flute, et la troisième jouoit de la lyre.” Verum ista explicatio ferri non potest. Neque enim apud *Homero* ullo instrumento canere dicuntur Sirenes; neque Φθογῆ quicquam aliud quàm “vox” ullibi significat. Vide supra ad *l.* 167; et ad *Il. β', 791; γ', 216; et π', 508.* Rectius *Eustathius*; “Ἐν τῷ τῷ, “ἔ Φθογῆς ἠέχομεν ἔδ' αἰοῖδης,” φανερά 2^α φερα τῷ τε ἀπλῶς ἔτω Φθογῆς, καὶ τῷ μὲν τῷ ἀεικιδεῖν, ἡτοι μίλ- πιν ὅποια τις καὶ ἡ ἡμιμετρος, ἔ ἡ κατὰ Σειρήνας. “Ἐστὶ γὰρ αἰοῖδης Φθογῆ ἡμιμελῆς.”

Ibid. Φθογῆς — αἰοῖδης.] *Al.* Φθογῆν — αἰοῖδην.

Ver. 199. Αἰψ'.] *Al.* Ἀψ.

Ver. 200. Ὅν σφιν ἐπ' ὥσιν ἄλειψ'.] *Eustathius* in commentario citat, Ὅν σφιν πᾶσιν ἄλειψα.

Ver. 201. — αὐτίκ' ἔπειτα Καπνὸν καὶ μέγα κύμα ἴδον, καὶ δῖπον ἄκυσσα.]

Tum procul è fluctu Trinacria cernitur Ætna; Et gemitum ingentem pelagi, pulsataque saxa Audimus longè, fractasque ad littora voces; Exultantque vada, atque æstu miscentur arenæ.

Æn. III, 554.

Ver. 202. — δῖπον ἄκυσσα.] *Al.* δῖπον ἄκυσαν.

Pluribus me in vinculis ligabant, magisque premebant.

Cæterum postquam illas præterisset

Navis, neque amplius deinde

Vocem Sirenium audiremus, neque

cantum;

Continuò ceram sibi dempserunt mei

dilecti socii,

Quam ipsis auribus ille veram; neque

ex vinculis resolverunt.

Sed quando jam insulam reliquimus,

statim deinde

Fumum et ingentem fluctum vidi,

et fragorem audivi.

His autem percussis, ex manibus exci-

derunt remi;

Insonuerunt verò omnes per fluctum;

sistebatur autem illic

Navis; quoniam non amplius remos

prolixos manibus urgebant.

Ast ego, per navem profectus, hortabar

socios

Blandis verbis propè-aftans virum

quemque;

“O amici, non enim hætenus ullo-

pacto malorum inexpertus sumus;

Ver. 204. Βόμβησεν.] *Al.* Βόμβησαν. Vide infra ad ver. 238; et ad *Il. β', 210; δ', 455.*

Ibid. — εἴχετο.] *Al.* ἔχετο.

Ver. 206. — ὠτρυνὸν ἑταίρους Μειλιχίοις ἐπέεσι.]

dictis mœrentia pectora mulcet.

Æn. I, 201.

Ver. 208. ὦ φίλοι, ἔ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαήμε- νες.]

O socii, (neque enim ignari sumus antè malorum;)

O passi graviora; dabit Deus his quoque finem. Vos et Scyllæam rabiem, penitusque sonantes Accêstis scopulos; vos et Cyclopea saxa Experti; revocate animos, mœstumque timorem

Mittite: forsân et hæc olim meminisse juvabit.

Æn. I, 202.

Quem locum *Macrobius* inter eos recensens, in quibus *Virgilium* *Homero* superiorem contendit; “In his quoque versibus” (inquit) “*Maro* exstitit locupletior interpretes —. *Ulysses* ad focios unam commemoravit ærumnam; hic ad specrandam præsentis mali absolutionem gemini casus hortatur eventum. Deinde ille obscurius dixit, “*Καὶ πρὸς τὴν μνήσεσθαι οἶον*” hic apertius; *Forsân et hæc olim meminisse juvabit.* Sed et hoc quod vester adjecit, solatii fortioris est: suos enim non tantum exemplo evadendi, sed et spe futuræ felicitatis animavit, per hos labores non solum sedes quietas, sed et regna promittens.” *Saturnal. lib. V, cap. 11.* “Ἐν τῷ τῷ, “ὦ φίλοι,” λέγει τὸ “εἰπὼν” σιωπητὸν χαλῶντ’ τῷ λόγῳ τῷ τε καιρῷ καὶ τῇ τῇ λαλῶντ’ Ὀδυσσεὺς σπευδῇ. *Eustath.* Vide ad *Il. ó, 348.*

Ibid. — ἔ γάρ πώ τι κακῶν.] Ὅρα ὅτι καὶ ἔτι ἀρ-

X x 2

ξάμεν.

- Οὐ μὲν δὴ τόδ᾽ ἐμὶς ἐπὶ κακόν, ἢ ὅτε Κύκλωψ
 210 Εἶλεν ἐνὶ σπηΐ γλαφυρῷ κρατερῇφι βίηφιν·
 Ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῇ δρετῇ, βελῇ τε, νόῳ τε,
 Ἐκφύγομεν καὶ περ τῶνδε μνήσεσθ' οἶω.
 Νῦν δ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθόμεθα πάντες.
 Ὑμεῖς μὲν κόπῃσιν ἄλως ῥηγμῖνα βαθεῖαν
 215 Τύπτετε κληίδεσσιν ἐφήμενοι, αἶχε πῶθι Ζεὺς
 Δῶν τόνδε γ' ὄλεθρον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι.
 Σοὶ δέ, κυβερνήθ', ὦδ' ἐπιτέλλομαι, (ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 Βάλλευ, ἐπεὶ νῆος γλαφυρῆς οἴηα νωμᾶς·)
 Τέττε μὲν καπνῷ καὶ κύματι^α ἐκτὸς ἔργε
 220 Νῆα· σὺ δὲ σκοπέλῃ ἐπιμαίεσθαι, μή σε λάθῃσι
 Κεῖσ' ἐξορμήσασα, καὶ ἐς κακὸν ἄμμε βάλλῃσθαι.
 Ὡς ἐφάμην· οἱ δ' ὅκα ἐμοῖς ἐπέεσσιν πίθοντο.
 Σχύλλῃ δ' ἐκέτ' ἐμυθεόμην, ἄπρηκτον ἀνίην,
 Μήπως μοι δέισαντες ἀπολλύσειαν ἐταῖροι

“ Non quidem jam hoc majus imminet malum, quam cum Cyclops
 “ Claudebat nos in speluncâ cavâ, forti vi.
 “ Sed et illinc meâ virtute, consilioque, prudentiâque
 “ Effugimus; et aliquandò horum recordaturos vos puto.
 “ Nunc verò agite; quemadmodum ego dixero, pareamus omnes;
 “ Vos quidem remis maris fluctus profundos
 “ Verberate, transstris insidentes; si fortè Jupiter
 “ Det hanc saltem mortem effugere et evitare.
 “ Tibi verò, gubernator, hoc præcipio; (sed in animo
 “ Reconde, quoniam navis cavæ gubernacula regis:)
 “ Hunc quidem fumum et fluctum extra dirige
 “ Navem; tu autem scopulum observa, nè te lateat
 “ Illinc evagata, et in malum nos conjicias.
 Sic dixi: illi verò celeritèr meis verbis paruerunt.
 Scyllam autem nondum commemorabam immedicabile damnum;
 Ne quodammodo veriti cessarent focii

ἔαμμεν καὶ τὸν δὴ τὸ “ ῥ,” μὲν πᾶσι εἴχεται τὸ δ' ἐν-
 νοίας ἀποδίδωσι κρέμασμα ἐν τῇ, “ Νῦν δ' ἄγεθ'” —
 ὃ δὲ σῶφρος Ὀμήρου, καὶ αὖ πρὸ ὀλίγων διδύχεται.
 Eustath. Vide suprâ ad 2, 190. Verum (ut opi-
 nor) vocula ῥ hoc in loco refertur ad id quod ele-
 gantèr reticetur: “ Ne animo penitus concidite;
 “ nequaquam ENIM ἔσθαι.”

Ver. 209. Οὐ μὲν δὴ τόδ᾽ ἐμὶς ἐπὶ κακόν.] Bar-
 nesi hoc in loco pro ἐπὶ legi posse conjicit ἐπι-
 Quin Cicero ad Atticum, lib. VII, Epist. 6, citat
 Οὐ ῥ' αὖ τόδ᾽ ἐμὶς ἐπὶ κακόν. Sed vide ad Il. δ',
 202. Al. Οὐ μὲν δὴ τόδ᾽ ἐμὶς ἐπὶ κακόν, ἔσθαι.

Ver. 210. — κρατερῇφι βίηφιν.] Vide ad Il. γ',
 588. Τὸ δ' “ κρατερῇφι βίηφιν” σύγκριτον ὑπολαβεῖ
 βίας καὶ φρονήσεως: οἷον ἀγῶντος Ὀδυσσεύς, ὅτι Κύ-
 κλωψ μὲν βίαν εἶχε καὶ ἡμῶν, ἐγὼ δ' ἰὼν πειθευ-
 μέν. Eustath. Vidè ad ver. 211. Cæterum
 Plutarchus, loco infrâ ad ver. 211 citato, legit
 κρατερῇ γε βίηφι.

Ver. 211. — ἐμῇ ἀρετῇ, βελῇ τε, νόῳ τε.] Οὐ
 μόνον ἐστὶ τὴν δραστηριότητα καταγορεύει καὶ ποιῆσαι τα-
 πινότητες, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀρετήν καὶ καταπληγῆς ἐξέρ-
 πει καὶ παραρρησῆσαι, χρησάμενον ἐν δὴ τῇ μεγαλαυ-
 χίᾳ. Καὶ τὸτο δ' ἴσως συνιδεῖν Ὀμήρου τὸ
 ῥ' Ὀδυσσεύς πεποιήκει, ἀποδιδάσκον τὴν ἰταίαν πρὸς τὴν
 ψόφον καὶ τὴν κλύδωνα τὴν περὶ τὴν Χάρσιν, ἀναμνησ-
 κοῦσα τὴν αὐτὴν δεινότητα καὶ ἀνδρείαν: “ Ἀλλὰ
 “ καὶ ἔνθεν ἐμῇ ἀρετῇ, βελῇ τε, νόῳ τε, Ἐκφύγομεν.”
 Οὐ γὰρ ἐστὶ δεινότητος καὶ σοφιστικῆς ὁ τοιοῦτος

ἔαμμεν, ὅδ' ἐκτόν ἐστι πομπὴν αἰτιῶνται, ἀλλὰ
 τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἐπιστήμην ἐνέχοντες τὴν θάρσιν τοῖς φί-
 λοις διδόντες. Μεγα γὰρ ἐν καιροῖς ἐπισφαλῆσι πρὸς
 σωτηρίαν, δόξα καὶ πίστις ἀνδρὸς ἡγεμονικὴν ἐμπειρίαν καὶ
 δύναμιν ἔχοντες. Plutarch. De Sui Laude.

Ver. 214. Ὑμεῖς μὲν κόπῃσιν.]

Eripite, ô focii, paritèrque insurgite remis.

Æn. III, 560.

Ver. 216. — ὑπεκφυγέειν.] Al. ὑπεκφυγέειν.

Ver. 217. — ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ βάλλῃσθαι.]

Tu condita mente teneto.

Æn. III, 388.

Ver. 219. Τέττε μὲν καπνῷ καὶ κύματι.] Δεῖ τὴν
 εὐχαρίστησιν τῇ μίσει, πρῶτον μὲν ἀποχαιρῶν τῇ μᾶλλον
 ἐναντίᾳ καὶ ἀπὸ τῆς καλῆς παρήναι τὸ, “ — τῇ
 “ μὲν καπνῷ καὶ κύματι ἐκτὸς ἔργε Νῆα.” Aristot.
 Ethic. Nicomach. Lib. II, cap. 9. Ubi notandum,
 sermonem hunc Ulyssis ab Aristotele, memoritèr
 fortassè citatum, Calypso tribui. Cæterum Clemens
 Alexandrinus, Admonit. ad Gentes baud longè à fine,
 citat, Κεῖν μὲν καπνῷ ἔσθαι.

Ver. 220. — σκοπέλῃ.] Al. σκοπέλῃ.

Ver. 221. — ἄμμε βάλλῃσθαι.] Vide suprâ ad
 1, 404.

Ver. 222. — οἱ δ' ὅκα ἐμοῖς ἐπέεσσιν πίθοντο.]

Haud minùs ac jussu faciunt —.

Æn. III, 561.

Ver. 223. — ἀπρηκτον ἀνίην.] Τετῆσι καὶ, ἢς σὺν
 ἢ τι πράξει καὶ μηχανησάσθαι. Eustath.

- 240 Ἄλλ' ὅτ' ἀναβρόζειε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ,
 Πᾶς ἐντοσθε φάνεσκε κυκαμένη· ἀμφὶ δὲ πέτρῃ
 Δεινὸν ἐβεβρύχε· ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκε.
 Ψάμμω κυανὴ· τὸς δὲ χλωρὸν δέῃ ἦρψ.
 Ἡμεῖς μὲν πρὸς πλώδ' ἰδομένη, δέσαντες ὄλεθρον·
 245 Τόφρα δέ μοι Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑταίρας
 "Εξ ἑλεθ', οἱ χερσὶν τε βίηφί τε φέρτεροι ἦσαν.
 Σχεψάμεν δ' ἐς νῆα θοὴν ἅμα καὶ μεθ' ἑταίρας,
 Ἦδη τῶν ἐνόησα πόδας, καὶ χεῖρας ὑπερθεν,
 Ὑψὸς ἀειρομένων· ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες
 250 Ἐξονομακλήδην, τότε γ' ὕστατον, ἀχλύδμοι κῆρ.
 Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἀλιεὺς ἀειμήκει ῥάβδῳ
 Ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοις δόλον χεῖ· εἶδατα βάλλων,
 Ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρας ἀγρᾶύλοιο,
 Ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἔρριψε θύραζε·
 255 Ὡς οἷ' ἄσπαίροντες αἶροντο προτὶ πέτρας·
 Αὐτῆ δ' εἰνὶ θύρῃσι κατήσθιε κεκλήγοντας,
 Χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ δηϊοτήτι.
 Οἰκτιστον δὴ κείνο ἐμοῖς ἰδὼν ὀφθαλμοῖσι
 Πάντων, ὅσ' ἐμόγησα, πόρος ἀλὸς ἐξερεῖνων.
 260 Αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν, δεινὴν τε Χάρυβδιν,
 Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἔπειτα θεῶ ἐς ἀμύμονα νῆσον

Sed cum absorberet maris salis aquam,
 Tota intus apparebat commota; circum verò petram
 Horrendum resonabat: infra autem terrā apparebat
 Arenā cæruleā: illos verò pallidus timor cepit.
 Nos quidem ad hanc aspiciēbamur, veriti interitum;
 Interea autem mihi Scylla cavā ex navi socios
 Sex abstulit, qui manibūque viribūque optimi erant.
 Conspicatus autem in navem velocem simulque ad socios,
 Jam horum animadverti pedes et manus supernē
 In altum sublatorum; me verò compellabant vocantes
 Nominatim, tunc sanē postremo, dolentes corde.
 Quemadmodum autem cum in scopulo-projecto piscator praelongā virgā
 Piscibus minutis per dolum escam obijciens,
 In pontum demittit bovis cornu agrestis,
 Palpitantēque deinde correptum projicit foras:
 Sic illi palpitantes tollebantur ad petras:
 Illic autem pro foribus devorabat exclamantes,
 Manus mihi porrigentes in gravi calamitate.
 Miserabilissimum demum illud meis vidi oculis
 Omnium, quæcunque passus sum, vada maris perlustrans.
 Cæterum postquam petras effugissemus, horrendamque Charybdim,
 Scyllamque; statim deinde dei ad eximiam infulam

Ver. 244. — ἰδομένη.] *Al.* ἰδμεν.

Ver. 245. Τόφρα δέ μοι Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς.]

Scyllam Nisi, quam fama secuta est, Candida succinctam latrantibus inguina monstribus, Dulichias vexâsse rates, et gurgite in alto Ah timidos nautas canibus lacerâsse marinis.

Virgil. Eclog. VI, 74.

Ibid. — γλαφυρῆς ἐκ νηὸς.] *Al.* κοίτης ἐκ νηὸς.

Ver. 246. — αἱ χερσὶν τε βίηφί τε φέρτεροι ἦσαν.] Πάντες ἱκανοὶ τὴν τελευτήσαντας. *Schol.*

Ibid. — φέρτεροι.] *Al.* φέρτατοι.

Ver. 250. — τότε γ' ὕστατον.] *Al.* τότε ἐς ὕστατον.

Ver. 252. Ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοις δόλον κατὰ εἶδατα βάλλον.] Mirè hæc explicat *Scholias*: Τοῖς μικροῖς (inquit) τὴν μεγάλαν κυνηγεῖ. Quem sensum neque ipsa omnino ferunt verba; et, si ferre possent, istâ tamen ratione periisset tota ferè comparationis vis: nam, ut rectè *Eustathius*, Παμβολικῶς δηλῶν ὁ

Ποιητὴς ὅπως ῥᾶον ἢ Σκύλλα τὸς τῷ Ὀδυσσεὺς ἑταίρας ἀνὰ ἡγῶναι ταῖς ἀειμήκεισι θύρασι, φησὶν. "Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἀλιεὺς ἀειμήκει ῥάβδῳ Ἰχθύσι" ἢ μεγάλους τισὶν ἀλλὰ "τοῖς ὀλίγοις δόλον κατὰ εἶδατα βάλλον, &c."

Ver. 253. — βοὸς κέρας.] Ἦτοι τὴν τρίχα λέγει, ἢ τὸ ἐπικείμενον τῇ ὀρμῇ κέρας ἐπὶ κέρατ' ἢ ὀρμὴν τρέχει καθιέμενη, καὶ ἀνελκομένη. Εἰδῆσαι δὲ οἱ ἀλιεῖς μεταξὺ τῆ ἀγνίστου καὶ τῆ σπάρτης, κέρας βοῖον προσάπτειν, ἵνα καταπίοντες τὸ ἀγνίστον οἱ ἰχθύες, μὴ τρώωσι τὴν σπάρτην. *Schol.* Vide ad *Il.* α', 80.

Ver. 255. — προτὶ.] Ita *Barneſius*, et MS à *Tbo. Benleio* collatus. *Al.* ποτί.

Ver. 256. — κεκλήγοντας.] Vide ad *Il.* β', 314; et γ', 31.

Ver. 259. — πόρος ἀλὸς.] Τὸν δὲ πόρον κυρίως μὲν ἐπὶ τῷ ὕδατι τάττει πορίας, λέγων. "ὅσ' ἐμόγησα, πόρος ἀλὸς ἐξερεῖνων." *Porphyr. Quaest. Homeric. 1.*

Ver.

- Ἰκόμεθ'· ἔνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι,
Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλ' ὑπερίον· Ἡέλιοιο.
Δὴ τότε γὰρ, ἔτι πόντῳ ἔων ἐν νηὶ μελαίνῃ,
265 Μυκηθμῷ τ' ἤκιστα βοῶν αὐλιζομένηων,
Οἷον τε βληχίνῳ καὶ μοι ἔπος ἔμπεσε θυμῷ
Μάντι· ἀλαῖ, Θηβαίῃς Τειρεσίῳ,
Κίρκης τ' Αἰαίης, ἣ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε,
Νῆσον ἀλεύαλ' τερψιμβρότῃς Ἡέλιοιο.
270 Δὴ τότε γὰρ ἐτάροισι μετηύδων, ἀχνύμενος κῆρ·
Κέκλυτέ μευ μύθων, κακὰ περ πάχοντες, ἐταῖροι,
Ὅφρ' ὑμῖν εἴπω μαντήϊα Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, ἣ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε,
Νῆσον ἀλεύαλ' τερψιμβρότῃς Ἡέλιοιο.
275 Ἐνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἄμμιν ἔφασκεν.
Ἀλλὰ παρέξ τιώ νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.
Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
Αὐτίκα δ' Εὐρύλοχ'· τυγερῷ μ' ἡμείβετο μύθῳ·
Σχέτλιος εἷς, Ὀδυσσεύ· πέρι τοι μένος, εἰδέ τι γυῖα
280 Κάμης· ἥ ῥά νυ σοί γε σιδήρεα πάντα τέτυκ',
Ὅς ῥ' ἐτάρες, καμάτῳ ἀδδηνότας, ἠδὲ καὶ ὕπνω,
Οὐκ εἰσὶν γαίης ἐπιβήμεναι· ἔνθα κεν αὐτὲ

Pervenimus: ibi autem erant pulchrae boves latis-frontibus;
Multaque pingues pecudes sublimis Solis.
Tum verò ego adhuc in-mari cum-
essem in navi nigrâ,
Mugitumque audiavi bouum stabulan-
tium,
Oviumque balatum; et mihi sermo
incidit animo
Vatis caeci Thebani Tiresiae,
Circêque Aëæ, quæ mihi pluri-
mum præcipiebat,
Insulam ut-vitarem homines-oblec-
tantis Solis.
Tum verò ego socios alloquebar, do-
lens corde;
"Audite meos sermones, mala
quamvis patientes, focii,
"Ut vobis dicam vaticinia Tiresiae,
"Circêque Aëæ, quæ mihi pluri-
mum præcipiebat,
"Insulam ut-vitarem homines-ob-
lectantis Solis:
"Ibi enim gravissimum malum fore
nobis dicebat.
"Sed præter insulam agite navem
nigram.
Sic dixi: illis autem confectum est
charum cor.
Statim verò Eurylochus molesto mihi
respondit sermone;
"Crudelis es, Ulysses; abundat tibi
robur, neque omnino membris
"Defatigaris: profectò utique tibi
omnia ferrea sunt;
"Qui scilicet socios, labore defatiga-
tos, atque etiam somno dormitos,
"Non finis terram conscendere; ubi
demum

Ver. 262. — ἔνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες.]
Huc ubi delati portus intravimus, ecce
Læta bouum passim campis armenta videmus,
Caprigenumque pecus, nullo custode, per her-
bas. *Æn.* III, 219.
Vide suprâ ad ver. 127.
Ver. 264. — ἔτι πόντῳ ἔων.] *Al.* οὐ πόντῳ ἔων.
Ver. 267. Μάντι· ἀλαῖ.] Vide suprâ ad κ',
493.
Ver. 268 et 273. — ἣ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελ-
λε.] *Al.* οἱ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλον.
Ver. 269 et 274. — τερψιμβρότῃς.] *Al.* φαι-
σιμβρότῃς.
Ver. 271 et 340. — κακὰ περ πάχοντες, ἐταῖροι.]
O passi graviora ——. *Æn.* I, 203.
O fortes, pejorâque passi
Mecum sæpe viri ——. *Horat. Carm. Lib. I, Od. vii, ver. 30.*
Ver. 275. — ἔφασκεν.] *Al.* ἔφασκεν. *Al.* ἔφη-
σαν, et ἔφασαν.

Ver. 281. Ὅς ῥ' ἐτάρες.] *Qui scilicet* ——. *Al.*
Ὅς ἐτάρες.
Ibid. — καμάτῳ ἀδδηνότας, ἠδὲ καὶ ὕπνω.] Ὅτι
ἐν τῷ, "ἐταῖρος καμάτῳ ἀδδηνότας, ἠδὲ ὕπνω," κάμα-
τον μὲν λέγει τὸ ἥδη γενόμενον, ὕπνον δὲ τὸ μὴ γεγονότα,
ἡγεὺς ἔστρωται οἱ τῷ Ὀδυσσεύς φίλοι. Διὸ καὶ ἀδδ-
νότας εἰσὶν ——. Διὸ τε τὸ κάματος, καὶ διὸ τὸ ὕπ-
νου ὕπνε. *Eustath.* Quam interpretationem secu-
tus *Barnesius*, vertit "labore defatigatos, atque eti-
am somni carentiâ." Minus rectè. Nam ut
per ὕπνω intelligatur ἀϋπνία, five ὁ μὴ γεγονώς ὕπ-
νος, mirè videtur inficetum. Simplicius multò in-
terpreteris, *Labore defatigatos, somnòque oppressos.*
Sic infra v, 119;
Καὶ δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῃ ἔβισαν διδυμῆϊνον ὕπνω.
Et ver. 282;
Ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπῆλυθε κεκμηῶτα.
Vide suprâ ad ζ', 2.
Ibid. — ἀδδηνότας.] Ita ex *Il.* κ', 98, 399,
et 471, edidit *Barnesius*. *Al.* ἀδδηνότας.

- Νῆσ' ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον·
 Ἄλλ' αὐτὸς ἄλγ' ὕκτα θοὴν ἀλάλησ' ἄνωγας,
 285 Νῆσ' ἀποπλαγχθέντας ἐν ἡρωιδεῖ πόντῳ.
 Ἐκ νυκτῶν δ' ἄνεμοι χαλεποὶ, δηλήματα νηῶν,
 Γίνοιτο· πῇ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
 Ἦν πῶς ἐξαπίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο θύελλα,
 Ἡ Νότα, ἢ Ζεφύροιο δυσάετος, οἳ τε μάλιστα
 290 Νῆα ἄλγ' ῥαίνοσι, θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων·
 Ἄλλ' ἦτοι νῦν μὲν πιθόμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
 Δόρπον θ' ὀπλισόμεθα, θοὴν παρὰ νηὶ μένοντες·
 Ἡῶθεν δ' ἀναβάντες ἐήσομεν εὐρεῖ πόντῳ.
 Ὡς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ἦκεν ἄλλοι ἐταῖροι.
 295 Καὶ τότε δὴ γίνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μέθετο δαίμων·
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Εὐρύλοχ', ἢ μάλα δὴ με βιάζεστε μῆνον ἔοντα·
 Ἄλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερόν ὄρκον,
 Εἴ κέ τιν' ἢ βοῶν ἀγέλιω, ἢ πᾶν μέγ' οἶον
 300 Εὐρεῖν, μή περ τις, ἀτασθαλίῃσι κακῇσιν,
 Ἡ βῶν, ἢ ἔτι μῆλον, ἀποκταῖν' ἀλλὰ ἔκηλοι
 Ἐδίδετε βρώμην, τιμὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη.
 Ὡς ἔφαμην· οἳ δ' αὐτίκ' ἀπώμυνον, ὥς ἐκέλευον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε, τελεύτησάν τε τ' ὄρκον,
 305 Στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα,
 Ἄγχι ὕδατος γλυκεροῖο καὶ ἐξαπέβησαν ἐταῖροι

- “ Insulâ in circumfluâ lautam pare-
 mus cenam :
 “ Sed temerè per noctem celerem
 errare jubes
 “ Ab insulâ divagatos in obscuro
 ponto.
 “ Ex noctibus autem venti graves,
 perniciës navium,
 “ Oriuntur : quâ quis effugerit sæ-
 vum exitium ;
 “ Si fortè repentè ingruerit venti
 procella,
 “ Aut Noti, aut Zephyri graviter-
 spirantis, qui utique-potissimum
 “ Navem disperdant, diis regibus in-
 vitis ?
 “ Verùm fanè nunc quidem paream-
 us nocti nigre,
 “ Cœnamque apparemus, celerem
 apud navem manentes :
 “ Manè autem conscensâ-*navi*, in-
 tremus latum pontum.
 Sic dixit Eurylochus ; comprobârunt
 autem alii socii.
 Et tunc demùm agnoscebam, quòd
 jam mala moliretur deus :
 Et ipsum compellans, verba alata
 dixi ;
 “ Euryloche, profectò valdè jam me
 urgetis, solus cùm-sim :
 “ Sed age, nunc mihi omnes jurate
 firmum jusjurandum ;
 “ Siquod boiùm armentum, aut gre-
 gem magnum ovium
 “ Inveniamus, nullo-pacto quis infi-
 pientiâ malâ
 “ Aut bovem, aut etiam pecudem,
 occidat : sed quieti
 “ Comedite cibum, quem immor-
 talis præbuit Circe.
 Sic dixi : illi autem protinùs jurabant,
 ut jussi.
 At postquam jurassent, perfecissent-
 que jusjurandum,
 Constituimus in portu cavo fabrefac-
 tam navem,
 Prope aquam dulcem ; et egressi sunt
 socii

Ver. 284. — ἄλγ' ὕκτα θοὴν.] *Al.* ὕκτ' ὀλεόν.
 Ceterum vocem θοὴν mirè explicat *Heraclides Pon-*
ticus : Ἡ τε θοὴ νύξ (inquit) οὕτως ἄλλο τι σημαίνει
 πλὴν τοῦ σφαρινοῦς ὅλῳ ἐν αἰσθητῇ γῆμι. Τὸν γὰρ αὐ-
 τὸν Ἡλίου δόμον ἢ νύξ ἀνοίει· καὶ πᾶς ὁ καταλειφθεὶς ἐν
 αὐτοῦ τέρει, εὐθὺς ὑπὸ ταύτης καταλείπεται.

Ver. 287, 288. — ὑπεκφύγοι — ἔλθῃ.] A-
 pud *Eustathium*, ὑπεκφύγει — ἔλθῃ.

Ver. 289. — οἳ τε.] Qui utique — Qui
 videlicet —

Ver. 290. — ἄλγ' ῥαίνοσι.] Codices nonnulli,
 ἄλγ' ῥαίνοσι. Minus rectè.

Ver. 291. — νῦν μὲν πιθόμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
 Δόρπον θ' ὀπλισόμεθα.]

Nunc adeò, melior quoniam pars acta diei ;
 Quod superest, læti benè gestis corpora rebus

Procurate viri — *Æn.* IX, 156.

Ver. 293 et 401. — ἀναβάντες.] *Al.* ἀμείναντες.

Ver. 294. Ὡς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ἦκεν ἄλ-
 λοι ἐταῖροι.]

Dixerat hæc ; unòque omnes eadem ore fremen-
 bant. *Æn.* XI, 132.

Ver. 298. — ἄγε νῦν.] *Al.* ἄγε δὴ.

Ver. 301. — ἢ ἔτι.] *Al.* ἢ τί.

Ver. 304. — ῥ.] *Ut dictum est* —

Ver. 306. — καὶ ἐξαπέβησαν ἐταῖροι.] “ Quid est
 aliud, socios navim in patriam tendentem
 egressos, Ulyxis in patriam festinantis, et viæ
 peragendæ semper instantis reminisci noluisse,
 “ quàm in vitâ hujus seculi voluptatem illetricem
 “ salutis prætulisse.” *Budæus de Asse, lib. V.*

- Νῆος, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπιταμένως τετύκοντο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι[⊙] καὶ ἐδητύ[⊙] ἐξ ἔρον ἔντο,
 Μνησάμενοι δὴ πείτα φίλῃς ἐκλαιον ἑταίρας,
 310 Οὐς ἔφαγε Σκύλλη, γλαφυρῆς ἐκ νῆος ἐλῆσα.
 Κλαιόντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε ἠδύμ[⊙] ὕπν[⊙].
 Ἦμ[⊙] δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκη,
 Ὄρσεν ἐπὶ ζαῖν ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺς
 Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι χάλυψε
 315 Γαῖαν ὁμῆ καὶ πόντον· ὀρώρῃ δ' ἑρπύλλην νύξ.
 Ἦμ[⊙] δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλ[⊙] ἠώς,
 Νῆα μὲν ὠρμίσαμεν, κοῖλον σπέος εἰσερύσαντες·
 Ἔνθα δ' ἔσαν Νυμφέων καλοὶ χοροὶ, ἠδὲ Δῶοιοι.
 Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμεν[⊙], μετὰ μῦθον ἔειπον·
 320 ὦ φίλοι, ἐν γὰρ νηὶ Διὸς βρωσίς τε, πόσις τε
 ἔστιν, τῶν δὲ βοῶν ἀπεχόμεθα, μή τι πάθωμεν.
 Δεινὸν γὰρ θεῶν αἶδε βόες καὶ ἵφια μῆλα,
 Ἡελίς, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακέρ.
 ὧς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγένηος.
 325 Μῆνα δὲ πάντ' ἀλλήλοισι ἀνέμωτο, εἰδὲ τις ἄλλος
 γίγνεται· ἔπειτ' ἀνέμων, εἰ μὴ Εὐρὸς τε, Νότος τε.
 Οἱ δὲ, ἕως μὲν σῖτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρὸν,

E-navi; deinde autem cenam scite appararunt.
 Caeterum postquam potus et cibi desiderium exemissent,
 Recordati deinde charos flebant socios,
 Quos devoraverat Scylla, cavâ ex navi ereptos:
 Flentibus autem iis supervenit dulcis somnus.
 Quando verò tertia pars noctis erat, et astra transferant,
 Immisit vehementem ventum nubium-coactor Jupiter
 Turbine cum ingenti; nubibusque cooperuit
 Terram simul et pontum: ingruit autem de-cælo nox.
 Quando autem manè-genita apparuit rosea-digito aurora,
 Navem quidem subduximus, in cavum specum intrò-tractam;
 Ubi scilicet erant Nympharum pulchri chori, atque sedilia:
 Et tum ego, concione habitâ, sermonem dixi;
 "O amici, in navi enim celeri cibisque, potusque
 "Est; à bobus verò abstineamus, nè quid patiamur;
 "Gravis enim Dei hæc boves et eximiae pecudes,
 "Solis, qui omnia inspicit, et omnia audit.
 Sic dixi: illis verò persuasus est animus generosus.
 Mensē autem integrum perpetuus flabat Notus, neque quis alius Oriebatur deinde ventorum, nisi Eurūque, Notūque.
 Illi autem, quamdiū quidem panem habebant, et vinum rubrum,

Ver. 308, 309. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι[⊙] — Μνησάμενοι δὴ πείτα φίλῃς.]

Postquam exempta fames epulis, mensæque remotæ,
 Amissos longo socios sermone requirunt.

Æn. I, 220.

Amisâ sociorum parte, dolentes
 Multâque conquesti —

Ovid. Metam. Lib. XIV, ver. 242.

Ver. 309. — δὴ πείτα.] Vide suprâ ad α', 290.

Ver. 312. Ἦμ[⊙] ὃ τρίχα νυκτὸς ἔην.] Ἦτοι τρία μέρη, ἢ τρίτον μέρος τῆς νυκτός. Schol.

Ver. 313. — ἐπὶ ζαῖν.] Al. ἐπὶ ζαῖν.

Ver. 314. — σὺν δὲ νεφέεσσι.] Vide suprâ ad ε', 293.

Ver. 319. — μῦθον μῦθον ἔειπον.] Al. μῦθον πᾶσιν ἔειπον.

Ver. 320. ὦ φίλοι, ἐν γὰρ νηὶ Διὸς.] Ὅτι καὶ ἐνταῦθα, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγων, ἐννοίαν θεῶν ἀρχομένων ἐν τῇ "ῥ" ἀποδίδωσιν εἰς τὴν "ῥ" σύνδεσμον πᾶν γοργῶς εἰπών· "ὦ φίλοι, ἐν γὰρ νηὶ Διὸς βρωσίς τε πόσις τε"

"ῥ" ὃ βοῶν ἀπεχόμεθα." Eustath. Vide suprâ ad κ', 190. Caeterum referri potest istud ῥ' ad id quod elegantèr reticetur: "Minimè nobis fames metuenda est; NAM ἔσ." Quod autem addit Eustathius; "Ἡ καὶ ἄλλως, ἀντὶ τῆς "δὴ" ἐγγράφῃ ὃ "δὲ" σύνδεσμος planè nihili est.

Ver. 321. — ῥ' ὃ βοῶν ἀπεχόμεθα.] Τὸ ὃ γράψαι "τῶνδε βοῶν ἀπεχόμεθα," ἢ γὰρ τῶνδε βόων· ὃ δὲ καὶ τοῖς Παλαιῶσι. Eustath. Atque hinc τῶν δὲ edidit Barnesius, pro vulgato τῶνδε.

Ibid. — πάθωμεν.] Apud Eustathium, πάθοιμεν.

Ver. 322. Δεινὸν γὰρ θεῶν αἶδε.] Λέγῃ δὲ ἐνταῦθα καὶ δεῖνόν θεόν τὸν ἥλιον, ἐκφοβῶν τὰς ἐταίρας. Eustath.

Ver. 323. Ἡελίς, ὃς πάντ' ἐφορᾷ.]

Sol, qui terrarum flammis opera omnia lustras.

Æn. IV, 607.

Ver. 325. — πάντ' ἀλλήλοισι.] Eustathius in commentario citat, πάντα ἀλλήλοισι.

Ibid. — ἄν.] Al. ἄν. Ut suprâ ad ε', 478.

Ver. 327. Οἱ δὲ, ἕως.] Al. Οἱ δὲ, εἰς.

- Τόφρα βοῶν ἀπέχοντο, λιλαιόμενοι βιότοιο·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἥια πάντα,
 330 Καὶ δὴ ἄγρῳ ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκη,
 Ἰχθῦς, ὄρνιθας τε, φίλας δ' ὅ, τι χεῖρας ἵκοιτο,
 Γναμπλοῖς ἀγκίστροισιν· ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
 Δὴ τότ' ἐγὼν ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, ὄφρα θεοῖσιν
 Εὐξαίμην, εἴ τις μοι ὁδὸν φήνῃ νεεῶς.
 335 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἀφ' ἡνέμευ ἰὼν ἥλυθα ἐταῖρος,
 Χεῖρας νιφάμενος, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
 Ἡρώμην πάντεσσι θεοῖς, οἳ Ὀλύμπῳ ἔχουσιν·
 Οἳ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλέφαροισιν ἔχευαν.
 Εὐρύλοχ' δ' ἐταῖροισι κακῆς ἐξήρχετο βελῆς·
 340 Κέκλυτέ μευ μύθων, κακά περ πάσχοντες, ἐταῖροι·
 Πάντες μὲν τυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι,
 Λιμῶ δ' οἴκτιζον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπείν.
 Ἄλλ' ἄγετ', Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας,
 Ῥέξομεν ἀθανάτοισι, τοὶ ὕραν ἔχοντες.
 345 Εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα, πατρίδα γαῖαν,

Tamdiu à-bobus abstinebant, studiosi
 vitæ-conservandæ:
 Sed cum jam è navi absumpta-essent
 viatica omnia,
 Tum demum prædam sequebantur
 palantes ex-necessitate,
 Pifces, avésque, charas quodcunque
 in manus venisset,
 Uncis hamis: vexabat verò ventrem
 fames.
 Atque tum ego per insulam secessi,
 ut diis
 Supplicarem, si quis mihi viam mon-
 straret ut-redirem.
 Sed cum jam per insulam profectus,
 declinâssem à sociis,
 Manibus lotis, ubi receptus erat à-
 vento,
 Supplicabam omnibus diis, qui cælum
 habitant;
 Hi verò deinde mihi dulcem somnum
 palpebris infuderunt.
 Eurylochus autem sociis mali autor-
 erat consilii;
 "Audite meos sermones, mala
 quamvis patientes, socii;
 "Omnes quidem invifæ mortès mi-
 seris mortalibus,
 "Fame verò miserrimum mori, et
 fatum consequi.
 "Sed agite, Solis boùm abactis
 optimis,
 "Sacra-faciemus immortalibus, qui
 cælum latum habitant.
 "Quòd si in Ithacam pervenerimus,
 patriam terram,

Ver. 328. Τόφρα βοῶν ἀπέχοντο, λιλαιόμενοι βιό-
 τοιο.] Τὸ δὲ "λιλαιόμενοι βιότοιο" ἀνθρωπίνως ἐρρέθη
 ὡς τὸ λιματίζονται, καὶ τὸ ζῆν ἀειφρονέοντες, εἰ μόνον ἐν-
 ρόντες τι φάγοντες, ὡς μετ' ὀλίγα δηλώσει Εὐρύλοχ'·
 Eustath. Verum hæc interpretatio cum præce-
 denti "εἰς μὲν σίτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρὸν," nullo
 modo congruit. Sententia, ut opinor, est; "A
 "bobus abstinebant, vitæ servandæ studiosi." Ve-
 riti nimirum nē, si boves occiderent, ipsi deinceps
 perirent. Atque hoc sensu occurrit ipsa phrasis
 "λιλαιόμενοι βιότοιο" infra ὅ, ver. 535;

Πρὸς δὲ πόλιν τραπέυντο, λιλαιόμενοι βιότοιο.
 Ver. 329. — ἥια.] Vide suprâ ad β', 289;
 et ad II. i', 103.

Ver. 331. Ἰχθῦς, ὄρνιθας τε.] Καὶ ἰχθύσι δὲ Ὀμη-
 ρ' ποιεῖ χρωμένους τὰς τότε, καὶ ὄρνισι. Κατὰ γὰρ τὴν
 Θρηακίαν οἱ Ὀδυσσεὺς ἐταῖροι θηρεύοντες, "Ἰχθῦς, ὄρ-
 "νιθας τε, φίλας δ' ὅ, τι χεῖρας ἵκοιτο, Γναμπλοῖς ἀγ-
 "κίστροισιν." Οὐ γὰρ ἐν τῇ Θρηακίᾳ ἐχάλευτο τὰ
 ἄγρια, ἀλλ' ἐπιφύροτο ἐν τῇ πλῶ· δηλωτέον ὅτι
 ἦν αὐτοῖς θήρας ἰχθύων ἐπιμειλία καὶ τέχνη. Lib. I,
 cap. 10. Eustathius autem; Δῆλον δὲ (inquit) ὅτι
 εἰ μὴ ἀνάγκη ἦν τοιαύτη, ἔτε ἰχθυοφάγοι οἱ Παλαῖοι,
 ἔτε ὄρνιθων ἐτεχνῶντο θήρας.

Ibid. Ἰχθῦς.] Al. Ἰχθύας.

Ibid. — φίλας δ' ὅ, τι.] Apud Athenæum, loco
 jam suprâ citato, φίλας δ' ὅ, τι.

Ver. 335. — ἥλυθα ἐταῖρος.] Ἐξέκλινε, ἐκτὸς ὁ-
 ψευς αὐτῶν ἐγενόμην. Schol.

Ver. 342. Λιμῶ δ' οἴκτιζον θανέειν.] Sic apud
 Thucydidem; Τὸ αἰσχρὸν ὀλέθρου λιμῶ τελευτῆσαι.
 Lib. III: Ubi Scholiastes hunc locum citat. Si-
 militèr et apud Sallustium; "Fame, miserrum om-
 "nium morte, confecistis." Fragm. Hist. Lib. III,
 cap. 2. Et apud Ammianum Marcellinum; "Fa-
 "me, ignavissimo mortis genere, tabescentes."
 Rerum gestarum, lib. XVII, cap. 9. Cæterum vi-
 tuperat hunc Homeri locum Plato, de Republ. lib.
 III, haud longè ab initio.

Ibid. — θανέειν καὶ πότμον ἐπισπείν.] Τὸ δὲ
 "θανέειν καὶ πότμον ἐπισπείν" ἢ ταυτὰ εἰσιν ἢ καὶ ἄλ-
 λως πότμον μὲν ἐπισπείν, τὸ δυσπότμος ζῆν θανέειν
 δὲ, τὸ τὴν τοιαύτης ζωῆς διὰ δυνάμειν ἀποτέλεσμα. Eustath.
 Atqui phrasis "πότμον ἐπισπείν" posteriori isto
 sensu nusquam à Poëtâ usurpatur. Vide autem su-
 præ ad λ', 611; et infra ad ὅ, 241.

Ver. 343. — βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας, Ῥέξομεν
 ἀθανάτοισι.] Ἐνθα σημειώσαι ὡς ῥητορικώτερον, ὅτι
 αὐτὸ τῷτο φαγῶν τὰς βῆς συμβαλεῖται Εὐρύλοχος· ἀλλ'
 αὐτὸ μὲν ὑπολαβεῖν ἐν τῇ εἰρήνῃ μὴ θίλειν λιμῶ τή-
 κειν, ἐν δὲ φανερῶν ῥέξειν ἐθέλει τὰς ἀρίστας βίας.
 Eustath.

Ver.

Αἰψά κεν Ἡελίῳ Ὑπερίονι πῖονα νηὸν
 Τεύχομεν, ἔνθα κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἑσθλά.
 Εἰ δὲ χολωσάμενός τι βοῶν ὀρθοκραιράων,
 Νῆ' ἐθέλη ὀλέσαι, ἐπὶ δ' ἔσπων) θεοὶ ἄλλοι,
 350 Βέλομ' ἄπαξ πρὸς κύμα χανῶν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι,
 Ἡ δὲ θά τρεῦγεα, ἔων ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.
 "Ὡς ἔφα' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ἦνεον ἄλλοι ἑταῖροι.
 Αὐτίκα δ' Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
 Ἐγγύθεν, (ὃ γὰρ τῆλε νεὸς κυανοπρώροιο
 355 Βοσκέσκονθ' ἑλικες καλαὶ βόες, εὐρυμέτωποι,)
 Τὰς δὲ περιέστησαντο, καὶ εὐχετόωντο θεοῖσι,
 Φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο·
 Οὐ γὰρ ἔχον κρὶ λευκὸν εὐστέλμα ἐπὶ νηός.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὗξαντο, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
 360 Μηρὺς τ' ἐξέταμον, κατὰ τε κνίσσῃ ἐχάλυψαν,
 Δίπλυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
 Οὐδ' εἶχον μέθυ λείψαι ἐπ' αἰθομένοισι ἱεροῖσιν,

" Statim Soli sublimi opulentum
 templum
 " Struamus; ubi ponamus donaria
 multa et pretiosa:
 " Sin iratus aliquantum ob boves
 capita-akte-ferentes,
 " Navem velit perdere, suffragen-
 tūque dii alii;
 " Malo semel ad fluctus hians ani-
 mam perdere,
 " Quam diutius tabescere, manens
 in insulâ desertâ.
 Sic dixit Eurylochus; comprobabant
 verò alii focii.
 Statim autem Solis ex-bobus cūm-ab-
 egissent optimas
 E-propinquo, (non enim longè à nave
 prorâ-cæruleâ
 Pascebantur camuræ-cornibus pulchræ
 boves, latis-frontibus,)
 Eas utique circumstant, et vota-fa-
 ciebant diis,
 Foliis decerpitis teneris quercūs alto-
 vertice;
 Non enim habebant hordeum album
 benè-tabulatâ in navi.
 Cæterum postquam precati essent, et
 mactassent et excoiassent;
 Femorâque exsecuerunt, atque adipe
 coöperuerunt,
 Postquam-duplicaverant, et super ip-
 sis frustra-cruda posuerunt:
 Neque verò habebant vinum ad-liban-
 dum super ardentia sacra,

Ver. 347. — ἔνθα κε θεῖμεν.] Al. ἐν δὲ κε θεῖμεν.

Ibid. — ἀγάλματα.] Δίγει — νῦν ἔτω τὰ ἀναθήματα. Eustath.

Ver. 348. Εἰ δὲ χολωσάμενός τι βοῶν ὀρθοκραιράων.] Editiones nonnullæ, notante Henrico Stephano, habent βοῶν ἐνὶ ὀρθοκραιράων. Quod ferri non potest, nisi ὀρθοκραιράων in vocem quadrisyllabam contrahatur. Sed omnino nihil opus. Nam, ut rectè notat vir idem eruditus, eadem loquendi ratione alibi utitur Poëta;

Οὐτ' ἄρ' ὄγ' εὐχολῆς ἐπιμύμφεται, ἔθ' ἱκατόμυς.

Iliad. α', 93.

Κέρης χαόρμος Βρισήδης. β', 689.

Ver. 349. — ἔσπωνται.] Ita ex Editionibus nonnullis, propter præcedentem ἐθέλη, edidit Barnesius. Vulgg. ἔσπονται. Al. ἔπονται et εἰπονται.

Ver. 350. Βέλομ' ἄπαξ πρὸς κύμα χανῶν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι, Ἡ δὲ θά τρεῦγεα.] Sic Iliad. ο', 511;

Βέλτερον, ἢ ἀπὸ λείψανον, ἢ ἐβίωναι,

Ἡ δὲ θά τρεῦγεα.]

Similiter apud Æschylum;

κρίσον ῥ' εἰσάπαξ θανεῖν,

Ἡ τὰς ἀπάσας ἡμέρας πάρειν κακῶς.

Prometh. Vinc. ver. 749.

Ver. 351. — τρεῦγεα.] Κατὰ γράμμα, ὁ ἐστὶ κατ' ὀλίγον, ὑποορεῖν. Schol.

Ver. 356. Τὰς δὲ περιέστησαντο.] Ὅρα δὲ ἐν τῇ "Τὰς δὲ περιέστησαντο," καὶ ἐν τῇ (ver. 362,) "Οὐδ' εἶχον μέθυ λείψαι," ὅτι περιέστησαν οὗτοι "δὲ" σύνδεσμοι. τὸ ῥ' ὀρθὸν τ' συντάξαι, ταύτας περιέστησαν καὶ, ὅτι εἶχον μέθυ λείψαι. Κεῖται ἐν συντάξει κἀνταῦθα ὁ "εἰ" σύνδεσμος ἀντὶ τῆς "δὲ." Eustath. Henricus Stephanus legendum conjicit Τὰς δὲ conjunctè. Quo modo et edidit Barnesius. Sed nihil opus. Nam Τὰς δὲ hoc in loco (ut opinor) non est, "Has autem;" sed, "Has utique;" si-ve, "Has deinceps." Vide ad Il. α', 57; ἢ, 148; et κ', 490. Cæterum posteriori in loco non advertit Eustathius, istud "Οὐδ' εἶχον μέθυ λείψαι" novam periodum, ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς (ut rectè Henricus Stephanus,) inchoare; sententiæ autem apodosis reddi suprâ ver. 360, "Μηρὺς τ' ἐξέταμον ἔσ." Ibid. — περιέστησαντο.] Τὸ δὲ, "περιέστησαντο," ἢ ἀντὶ τῆς κύκλῳ περιέστησαν, ὥστε συγγενὲς αὐτάς· ἢ ἀντὶ τῆς ὡς εἰς δύσιν ἔστησαν. Eustath.

Ver. 357. Φύλλα δρεψάμενοι.] Al. Φύλλα δὲ δρεψάμενοι et Φύλλα δὲ ἐρεψάμενοι.

Ver. 359. — καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν.] Vide ad Il. α', 459.

Ver. 361. — ὠμοθέτησαν.] Vide suprâ ad γ', 458.

Ver. 362. Οὐδ' εἶχον.] Vide suprâ ad ver. 356.

- Ἄλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐπώπιον ἔγκατα πάντα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ χεῖρ' ἤλασεν, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
 365 Μίσυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἐπείραν.
 Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσσυτο νήδυμος ὕπνος.
 Βῆν δ' ἵεναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ χερδὸν ἦα κίων νεὸς ἀμφιελίσσης,
 Καὶ τότε με κνίσσης ἀμφ' ἤλυθεν ἡδὺς αὐτμή.
 370 Οἰμῶξας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευον.
 Ζεῦ πάτερ, ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοί, αἰὲν ἐόντες,
 Ἥ με μάλ' εἰς ἄτλιν κοιμήσατε νηλεὶ ὕπνῳ.
 Οἱ δ' ἔταροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες.
 Ὠκέα δ' Ἡελίῳ ὕπερίονι ἀγγελῶ ἦλθε
 375 Λαμπετὶν τανύπεπλος, ὃ οἱ βόας ἔκταν ἐταῖροι.
 Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα, χαρόμεν κῆρ.
 Ζεῦ πάτερ, ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοί, αἰὲν ἐόντες,
 Τῖσαι δὴ ἐτάρες Λαερτιάδεω Ὀδυσῆϊ,
 Οἱ μὲν βῆς ἐκλείναν ὑπέρβιον ἦσιν ἐγωγε
 380 Χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰς ἑρᾶν ἀστερόεντα,
 Ἦδ' ὅπῳτ' ἀψ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' ἑρᾶν ἔθεν προτραποίμην.
 Εἰ δέ μοι εἰ τίς ποτε βοῶν ἐπικικέ' ἀμοιβήν,
 Δύσομαι εἰς Αἴδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω.

Sed aqua libantes affabant intestina omnia.
 Caeterum postquam femora exusta sunt, et viscera gustarunt, Minutatimque secuerunt caetera, et verubus transfixerunt;
 Et tunc mihi palpebris excidit suavis somnus:
 Perrexi autem ire ad navem velocem et littus maris.
 Sed cum jam prope essem profectus navem remis-utrinque-agitatam, Tum vero mihi nidoris obvenit dulce flamen:
 Lugens autem deos ad immortales clamavi;
 "Jupiter pater, atque alii beati dii semper-existentes;
 "Profecto me magnum in damnum sopivistis saevo somno;
 "Socii vero magnum facinus moliti sunt manentes.
 Velox autem Soli sublimi nuncia venit
 Lampetia longo-peplo-induta, quod ei boves interfecerant socii.
 Statim autem is deos allocutus est iratus corde;
 "Jupiter pater, atque alii beati dii semper-existentes,
 "Fac luere jam socios Laertiadae Ulyssis,
 "Qui meas boves occiderunt superbe; quibus ego
 "Gaudebam quidem profectus in caelum stellatum,
 "Et quando retrò ad terram de caelo revertabar.
 "Quod si mihi non luant bovm condignam talionem,
 "Descendam in Orcum, et inter mortuos lucebo.

Ver. 363. — σπένδοντες.] MSS nonnulli à Tho. Bentleio collati, σπένδοντες.

Ibid. — ἐπώπιον.] Vide suprâ ad β', 300; et ad II. α', 466.

Ver. 369. — μοι.] Al. μοι.

Ibid. — ἀμφ' ἤλυθεν.] Henricus Stephanus legendum censet ἀμφιλυθεν.

Ibid. — ἡδὺς αὐτμή.] Ita suprâ ε', 467, notante Barneſio;

Et δ', 709; — πάλιν ἐφ' ὕπνῳ.
 Et apud Hesiodum; — θέρμους αὐτμή.

Theogon. ver. 696.

Caeterum apud Homerum hic legi posset, conjectante itidem Barneſio, ἡδὺς αὐτμή. Quae posterior vox non inusitata. Vide suprâ ad γ', 289; et ad II. ψ', 765.

Ver. 372. — κοιμήσατε.] Ita ex Eustathio et ex Editt. Vett. edidit Barneſius. Atque ita habent MSS nonnulli à Tho. Bentleio collati. Vulgg. κοιμίσσατε. Quae si vera lectio, omnino scriben-

dum, uti et notavit Barneſius, κοιμίσσατε. Vide ad II. α', 140.

Ver. 373. — ἐμητίσαντο.] Barneſius edidit ἐμητίσαντο. Sed nihil opus. Vide ad II. ψ', 312.

Ver. 375. — ἔκταν ἐταῖροι.] Al. ἔκταρον ἡμῶν.

Ver. 378, 382. Τῖσαι — τίς ποτε.] Vide ad II. χ', 19, 20; Item infrâ ad ν', 193.

Ver. 380. Χαίρεσκον.] Gaudere solebam. Vide ad II. α', 37; et β', 221.

Ver. 383. Δύσομαι εἰς Αἴδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω.]

ἔγωγε μὲν ἔτ' ἐν Ὀλύμπῳ.
 ἔσομαι, ἔτ' ἐν σῆϊ κεκλήσομαι, εἰ μὴ Ἀχαιοὶ
 Τίσομαι ἀτασθαλίῳ.

Quintus Calaber, παραλειπομένων Ὀμηρικῶν, lib. XIV, ver. 432.

ὁ δ' Ἡλῶ,
 Τὴν θρυαλὶδ' εἰς ἑαυτὸν εὐθέως συνεκλύσας,
 Οὐ φανὲν ἔφασκεν ὕμῳ.

Aristophanes, Nub. ver. 584.

Δείκνυσθαι δὲ [Ὀμηρῶ] αὐτῶ [Ἡλῶ] — καὶ τὸ ἐμψυχον,

- Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς· ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
 Ἡ δ' ἔθ' ἔ μάλ' ἀπολλὸν ἐπὶ χρόνον· αἶψα γὰρ ἦλθε
 Κεκληγὼς Ζέφυρος, μεγάλη σὺν λαίλαπι θυῶν.
 Ἰστὺ δὲ προτόνους ἔρρηξ' ἀνέμοιο θυέλλα
 410 Ἀμφοτέρους· ἰστὸς δ' ὀπίσω πέσεν, ὅπλα τε πάντα
 Εἰς ἄντλον κατέχυνθ'· ὁ δ' ἄρα πρύμνῃ ἐνὶ νηὶ
 Πλῆξε κυβερνήτῳ κεφαλὴν, σὺν δ' ὅτ' ἄραξε
 Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι εἰκλῶς
 Κάππεσ' ἀπ' ἱκρίοφιν, λίπε δ' ὅτ' ἔα θυμὸς ἀγῆνωρ.
 415 Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν·
 Ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγῆισα κεραυνῶ,
 Ἐν δὲ θεῆς πλήτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἐταῖροι.
 Οἱ δὲ κορώνησιν ἱκελοὶ πᾶσι νῆα μέλαιναν
 Κύμασιν ἐμφορέοντο· θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
 420 Αὐτὰρ ἐγὼ δ' αὖ νηὸς ἐφοίτων, ὅφρ' ἀπὸ τοίχης
 Λῦσε κλύδων τρέπιος· τίω δὲ ψιλὴν φέρε κύμα.
 Ἐκ δὲ οἱ ἰστὸν ἔαξε ποτὶ τρέπιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
 Ἐπίτον βέβλητο, βόος ῥινοῖο τετευχῶς·
 Τῷ ῥ' ἄμφω σύνεργον ὁμῶς τρέπιν ἦδ' ἐκαὶ ἰστόν·
 425 Ἐξόρμος δ' ἐπὶ τοῖς, φερόμην ὁλοοῖς ἀνέμοισιν.

Ver. 409. — προτόνους.] Τὰ χροῖα τὰ κατέχυν-
 τα τ' ἰστὸν. Schol.

Ver. 411. — ἄντλον.] Τὴν ἀντλίαν, εἰς ἣν ἐγχέ-
 ται τὸ κατεβιβάζοντες εἰς τὴν γαῖαν ὕδωρ. Schol.

Ibid. — πρύμνῃ ἐνὶ νηὶ.] “Cum Gubernatoris
 “locus” inquit Barnesius “fit in Prorā, non in
 “Puppi Navis; necessum putabam hoc in loco
 “πρύμνῃ Adverbialitèr capere, et à voce νηὶ distin-
 “guere: quare expono retrorsum.” Quod nequa-
 quam ferri posset. Neque fanè opus. Gubernato-
 ri enim locus reverà erat in Puppi navis, in quā
 sedens clavum regebat. Atque ita Eustathius,
 quam et citat ipse Barnesius; Πρύμνῃ μιν προϊσ-
 ται κυβερνήτης; πρῶται δὲ διοικουμένηται ὁ πρῶτος.

Ver. 413. — ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι εἰκλῶς Κάππεσ'
 ἀπ' ἱκρίοφιν.]

excutitur, pronusque magister
 Volvitur in caput. Æn. I, 119.

Ver. 415. Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε.]

Hic pater omnipotens ter cælo clarus ab alto

Intonuit. Æn. VII, 141.

Ver. 416. — πληγῆισα.] Vide ad II. γ', 31.

Navim supra cavam; obscuratus au-
 tem est pontus sub ipsâ.

Ea autem currebat haud valdè mul-
 tum per tempus; statim enim venit
 Stridens Zephyrus, ingenti cum turbi-
 ne furens:

Mali autem rudentes rupit venti pro-
 cella

Utrosque; malus verò retrò cecidit,
 armamentaque omnia

In sentinam deciderunt: is autem in
 puppi navis

Percussit gubernatoris caput, ossaque
 confregit

Omnia simul capitis; ille verò urina-
 tori similis

Decidit à tabulatis, reliquitque ossa
 animus generosus:

Jupiter autem crebrò intonuit, et in-
 jecit fulmen navi;

Ea autem contorta est tota, Jovis
 ista fulmine:

Sulphurèque impleta est: ceciderunt
 verò è navi socii.

Illi autem cornicibus similes circa
 navem nigram

In fluctibus ferebantur: deus autem
 auferebat reditum.

At ego per navim incedebam; donec
 latera

Solvit fluctuum-impetus à-carinâ:
 eam verò inermem ferebat unda.

Effregit autem ei malum usque-ad
 carinam; at super ipso

Lorum inditum erat, bovis corio fac-
 tum:

Hoc utique utrumque colligabam pa-
 ritèr carinam atque etiam malum:

Sedens autem super hæc ferebar, per-
 niciosus ventis.

Ver. 418. Οἱ δὲ κορώνησιν ἱκελοὶ.]

Apparent rari nantes in gurgite vasto.

Æn. I, 122.

Ver. 421. Λῦσε κλύδων τρέπιον.]

laxis laterum compagibus omnes

Accipiunt inimicum imbrem, rimisque fatiscunt.

Æn. I. 126.

Ver. 422. — ἰστὸν ἔαξε.] Codices nonnulli ha-
 bent ἰστὸν ἄραξε. Atque ita in commentario legit
 Eustathius.

Ver. 423. Ἐπίτον βέβλητο.] Πολλὰς ἀκρίβειας
 ποιεῖ [Ὁμηρὸς] εἰς τὴν ἀκρίβειαν· ἀκρίβειαι δὲ εἰσὶν οἱ
 ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τὴν χρονολογίαν ἔχοντες· “Ἐπίτο-
 “ν” τιτάνυτο βοὸς ἱφὶ κλαμμένοιο.” Athenæus, lib.
 XIV, cap. 8. Vide ad II. ψ', 2. Fortassè au-
 tem eadem hujus vocis ratio, ac vocum ἀθάνατος
 Πριαμίδης ἔσθ'. Vide ad II. α', 398. Cæterum
 notandum, hoc in versu pro βέβλητο βοὸς ῥινοῖο τιτ-
 χῶς legisse Athenæum, τιτάνυτο βοὸς ἱφὶ κλαμμένοιο.

Ibid. Ἐπίτον.] Ἰμάς, ἥτοι ὁ τῶν κερμάτων δισμός·
 ἢ ὁ ἱμάς, ὁ πρὸς ἅκρῳ τῷ ἰστῷ, δι' ὃ τὸ ἀρμόδιον ἀνέλκε-
 ται. Schol.

Ver.

- "Ενθ' ἦτοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων·
 ἦλθε δ' ἐπὶ Νότος ὦκα, φέρων ἐμῷ ἄλγεα θυμῷ,
 Ὅφρ' ἔτι πλὺ ὅλοιν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.
 Παννύχιον φερόμην· ἅμα δ' ἠελίῳ ἀνιόντι
 430 ἦλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον, δεινὴν τε Χάρυβδιν.
 Ἡ μὲν ἀνερρόισθησε θαλάσσης ἄλμυρον ὕδωρ·
 Αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἔρινεον ὑψὸς ἀερθεῖς,
 Τῷ προσφύς ἐχόμεν, ὥς νυκτερίς· ἔδεπ' εἶχον
 Οὔτε τηρίξαι ποσὶν ἐμπεδον, ἢ τ' ἐπιβῆναι.
 435 Ῥίζαι γὰρ ἐκὰς ἦσαν, ἀπήωροι δ' ἔσαν ὄζοι,
 Μακροὶ τε, μεγάλοι τε, καλῆσκιαον δὲ Χάρυβδιν.
 Νωλεμέως δ' ἐχόμεν, ὅφρ' ἐξεμέσφεν ὀπίσσω
 Ἴσον καὶ τρέπιν αὐτίς· ἐελδομένω δέ μοι ἦλθεν
 Ὀψ' ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνῆλθε ἀγορήθεν ἀνέστη,
 440 Κρίνων νεῖκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
 Τῆμ' δ' ἠπά γε δῖρα Χάρυβδι· ἐξεφάνθη.
 ἦκα δ' ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεα,
 Μέσσω δ' ἐνδύκησα παρέξ ὤμιμ' ἀδύρα,
 Ἐζόμεν δ' ἐπὶ τοῖσι δῖρα χερσὶν ἐμῇσι.

Tum sanè Zephyrus quidem desit turbine furere :
 Supervenit autem Notus celeritèr, ferens meo dolores animo ;
 Ut iterùm perniciosam remetirer Charybdim.
 Totâ-nocte ferebar : simul autem ac sol ortus est,
 Veni ad Scyllæ scopulum, horrendâmq; Charybdim.
 Hæc quidem absorpsit maris salis aquam ;
 At ego ad proceram caprificum altè levatus,
 Ei implicitus tenebar, veluti vesperilio : neque uspiam potui
 Neque hæere pedibus firmitèr, neque ascendere.
 Radices enim longè erant, altè-remoti autem erant rami,
 Longique, ingentèsque ; obumbrabant verò Charybdim.
 Continentèr autem hærebam, donec evomeret retrorsùm
 Malum, et carinam denuò ; cupienti autem mihi advenit
 Tandem : quandò autem ad cœnam vir è foro surgit,
 Judicans lites multas litigantium juvenum,
 Tunc demum ligna ex Charybdi apparebant.
 Demissi verò ego desuper pedes et manus, ut possem ferri ;
 In medium autem cum-sonitu-cecidi præter prælonga ligna,
 Sedensque super hæc remigavi manibus meis.

Ver. 427. — ἐπὶ Νότῳ.] Barnesius haud ignarus quâ ratione ultima vocis ἐπὶ producat, tamen, "Tribrachys" inquit "in Secundo etiam loco stare possit, ut modo in Primo, v. 423." Atqui hoc, ut opinor, nisi in vocibus polysyllabis locum habere non potest. Vide ad II. α, 398.

Ver. 431. Ἡ μὲν ἀνερρόισθησε.] Quoniam supra dixerat Circe, ver. 106, "μὴ σὺ γε κείθι τύχοις, ὅτε ροιδήσεις" ἔσ; et tamen eo ipso tempore ad Charybdim accedere hic dicitur Ulysses; ideo Circe mentiri contendit Strabo; "Εν αὐτοῖς γὰρ τοῖς ἔπειτα τούτοις εἰρηκεν ἡ Κίρκη, " — μὴ σὺ γε κείθι τύχοις, ὅτε ροιδήσεις. Οὐ γὰρ κεν ρύσαιτό σ' ἴω· " οὐ κακὸν ἔδ' Ἐνοσίχθων." Καὶ μὴν παρέρχεται τῇ ἀναρρόισθαι ὁ Ὀδυσσεύς, καὶ σὺ ἀπώλετο, ὡς φησὶν αὐτός. " Ἡ μὲν ἀνερρόισθησε ἔσ; " Εἶτα ὤμιμ' ἀδύρα τὰ ναυάγια, καὶ λαβόμεν· πάλιν αὐτῶν, σάζεται ὡς ἐψεύσατο ἡ Κίρκη. Geograph. lib. I, pag. 75; al. 43, 44. Verum istud "μὴ σὺ γε κείθι τύχοις ἔσ;" ita intelligendum arbitror, si navis eo tempore appelleret. Quod autem Ulysses solus ope caprifici se ipse servet, priori illi loco (ut opinor) nullo modo repugnat.

Ver. 433. — ὡς νυκτερίς.] Ὡς νυκτερίς ὃ προσπέφυκεν Ὀδυσσεύς τῷ ἔρινεῳ — διότι καὶ ἡ νυκτερίς σὺν εἰώσει ἐπιβάνειν κλάδων ἀλλ' ἐκκρίνεται, ὡς καὶ ἐν τῇ

τίλει τ' Ὀδυσσεύς φανέται. Eustath. Vide infra ad ω, 6.

Ver. 435. — ἦσαν.] Al. εἶχον.

Ver. 438. — ἦλθεν.] Apud Eustathium, ἦλθον.

Ver. 439. — ἦμ' δ' ἐπὶ δόρπον ἀνῆλθε ἀγορήθεν ἀνέστη, Κρίνων νεῖκεα πολλὰ.] Καὶ φασὶν οἱ Παλαιοὶ εἰκέναι τὸ καιρὸν περὶ ὁγδόην ἄραν εἶναι, εἴγε εἰκοσιτεσσάρων ἄραν ἔσαν τῇ νυκτὶ καὶ τῇ ἡμέρᾳ, τρεῖς ἐκάστης ἡμέρας ἡ Χάρυβδις ἐποίει τὰ ἑαυτῆς. Οἱ δ' τοῖστοι καὶ δόρπον ἐνταῦθα τὴν δειλινὴν ἄραν φασὶν. Eustath. Πάντα γὰρ ταῦτα χρόνῳ τινὸς ἐμφασιν ἀξιολόγως δίδωσι, καὶ μάλιστα τὸ τὴν ἑσπέραν ἐπιτεῖναι καὶ μὴ κοινῶς εἰπόντα, ἡνίκα ὁ δικαστὴς ἀνίσταται, ἀλλ' ἡνίκα "Κρίνων νεῖκεα πολλὰ," ὥς βραδύναι πλέον τι. Καὶ ἄλλως δ' ἐπιφανῆς ἂν ἱστέται τῷ ναυαγίῳ τὴν ἰσχυράν, εἰ πρὶν ἀποσπασθῆναι πολὺ, καὶ αὐτίκα εἰς τὸ πρὶν παλιν μιστεῖσθαι. Strabo, Geograph. lib. I, pag. 75, al. 44.

Ver. 441. Τῆμ' δ' ἠπά γε δῖρα.] Strabo, loco jam supra citato, legit; Καὶ τότε δὴ μοι δῖρα ἔσ;.

Ver. 443. — ἐνδύκησα παρέξ ὤμιμ' ἀδύρα.] Παρὰ μὲν γὰρ τοῖς ξύλοις ἐγγὺς ἐδέπησεν Ὀδυσσεύς, ἐξω μὲντοι αὐτῶν, καὶ σὺν ἐπ' αὐτοῖς, ἦγεν ἄνω αὐτῶν, ἵνα μὴ προσαραχθεὶς αὐτοῖς, βλαβῇ. Eustath.

Ver. 444. — δῖρα χερσὶν ἐμῇσι.] — ταῖς χερσὶν μὲν δεινῇ μὲν. Schol.

Ver.

445 Σκύλλην δ' ὅκ' ἐτ' ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Εἰσιδέειν· ὃ γὰρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
 Ἐνθεν δ' ἐννήμας φερόμεν· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ
 Νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοί· ἔνθα Καλυψὼ
 Ναίει εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
 450 Ἥ μ' ἐφίλει τ', ἐκόμει τε. Τί τοι πάδε μυθολογεύω;
 Ἦδη γὰρ τοι χθιζὸς ἐμυθεόμην ἐνὶ οἴκῳ
 Σοί τε καὶ Ἰφθίμῃ ἀλόχῳ· ἐχθρὸν δέ μοι ἐστίν,
 Αὐτίς ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.

Scyllam autem non amplius sivit pater hominūmq; deorūmq;
 Aspicere me; non enim effugissem sevam mortem.
 Hinc autem per-novem-dies ferebar: decimā autem me nocte
 Insulam in Ogygiam appulerunt dii; ubi Calypso
 Habebat comas-pulchra, veneranda dea vocalis;
 Quæ me amicè-excipiebat, fovebat-que. Quid tibi hæc enarro?
 Jamjam etenim heri enarrabam in domo
 Tibique et castæ uxori: odiosum autem mihi est
 Rursus planè enarrata recensere.

Ver. 445. — ὅκ' ἐτ' ἔασε.] *Barnesius* ob *Metrum*, scribendum contendit ὅκ' ἐτ' ἔασε. Sed minus rectè. Vide ad *Il. d.* 42. *Al.* ὅκ' ἔασε.

Ibid. — πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.]

— Divūm pater, atque hominum Rex.

Æn. I, 69.

— hominum sator atque Deorum.

Æn. XI, 725.

Ver. 446. Εἰσιδέειν μ' ὃ γὰρ.] *Barnesius* legendum conjicit Εἰσιδέειν μ' ὃ γὰρ. Sed nihil opus.

Ver. 447. Ἐνθεν δ' ἐννήμας φερόμεν.] Vide supra ad 4, 253.

Ver. 448. — πέλασαν.] *Al.* ἔδισαν.

Ver. 452. — ἐχθρὸν δέ μοι ἐστίν, Αὐτίς ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.] Εἰς ὃ δὴλον, ὅτι ἐδεμῖα τ' παρ' Ὀμήρῳ διανοητικῶν ἀχρεῖα, ἐδὲ μάλιστα ἐπ' ἀδολογία

παρίρηται. *Eustath.* Τῶν ὃ περὶ τῆς Ποιητῆς λεγομένων ἀληθέστατον ἐστίν, ὅτι μόνον Ὀμήρῳ τ' ἔανδράπων ἀψικτορίας πρὸς γένον, αἰεὶ καινὸς ὢν, καὶ πρὸς χάριν ἀκμαῖζον. Ἀλλ' ὅμως εἰπὼν καὶ ἀναφανίσας καὶ τοῦτο περὶ αὐτῆς, τὸ, “ἐχθρὸν δέ μοι ἐστίν Αὐτίς ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν,” φεύγει καὶ φοβεῖται τὴν ἐφιδρεύοντα παντὶ λόγῳ κόρον, εἰς ἃ καὶ ἐξ ἄλλων διηγήματα τὴν ἀκοὴν ἄγον, καὶ τῇ καινότητι τὴν πλησμοσιν αὐτῆς παραμυθεύει. *Plutarch.* περὶ Ἀδολογίας. Porro hinc *Ammianus Marcellinus*; “Ad ea, quæ digesta sunt semel, revolvi superfluum duxi; ut Ulixes Homericus apud Phæacas ob difficultatem nimiam replicare formidat.” *Lib. XXVII, cap. 8.*

Ver. 453. Αὐτίς.] Apud *Plutarchum*, Αὐτίς.

Τ Η Σ
Τ Ο Υ Ο Μ Η Ρ Ο Υ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω, Δ Ι Α, ἢ Γ Ρ Α Μ Μ Α, Ν'.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Ν'.

Κ Οἱ μὲν ἄνθρωποι Ὀδυσσεύα, μὲν τ' ἄνθρωποι, ἐκτίθεισαν οἱ Φαίηκες εἰς τὴν γῆν τ' Ἰθακῆσιον· καὶ τὴν μὲν αὐτῶν ὑποστρέψαντες, λίθοι ποιεῖ Ποσειδῶν· Ἀθηναῖα δ' ἐπὶ τῷ αἰγυιαλῷ Ὀδυσσεὶ συμβουλεύει περὶ τ' μνηστηροφορίας· καὶ τὰ χρήματα ἐν τῇ σπηλαίῳ ἀποκρύπτει, καὶ εἰς γέροντα μεταμορφοῖ τ' Ὀδυσσεύα.

Ἐπιγραφαί·

Ὀδυσσεύς ἀπέπλεε παρὰ Φαίηκων, καὶ ἄφικε εἰς Ἰθάκην.

Ἄλλως,

Νῦν, Ἰθάκης ἐπέστη, Φαίηκων πομπῇ, Ὀδυσσεύς.

L i b. XIII.

“**Ω** Σ' ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Κληθμῷ δ' ἔχοντο χεῖρ' μέγαρα σκιάοντα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
“ὦ Ὀδυσσεῦ, ἐπεὶ ἵκευ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ
5 Ὑψιφεφές, τῷ σ' ἔτι παλιμπλαγχθέντα γ' οἶω
Ἄψ' ἀπονοστήσῃν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας.
Ὑμέων δ' ἀνδρὶ ἐχάσῃ ἐφίεμεν· τὰδε εἶρω,
“Ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερύσιον αἶθοπα οἶνον
Αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκνάζεσθε δ' αἰοιδῶ.
10 Εἵματα μὲν δὴ ξείνῳ εὐξέστη ἐνὶ χηλῷ
Κεῖν, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος, ἅλλα τε πάντα

S I C dixit: illi autem omnes muti facti sunt silentio;
Oblestationēque tenebantur per aedes umbrosas.
Huic autem vicissim Alcinoūs respondit, dixitque;
“ O Ulyssēs, quandoquidem venisti meam ad aetam domum
“ Altam, idē te haud retrorsum jactatum puto
“ Retrō rediturum, et si valdē multa passus es.
“ Vestrū autem viro unicuique praeicipiens haec dico,
“ Quotcunque in aedibus honorarium generosum vinum
“ Semper bibitis meis, auditisque cantorem:
“ Vestes quidem jam hospiti benē politā in arcā
“ Jacent, et aurum arte-elaboratum, aliāque omnia

Ver. 2. **Κ** Κληθμῷ.] Θέλγει, τέρπει· κήλησις γὰρ ἔστιν ἢ δὲ ὠδὴς τέρψις, καὶ ἡδονή. *Schol.*

Vide supra ad λ', 333.

Ver. 4. — ἰκνύ.] *Al.* ἦκας.

Ibid. — χαλκοβατὲς δῶ.] “Ἦτοι χαλκῶν ἰδαφῶν ἔχον· ἢ χαλκῶς ἔχον τὰς βαθμύς τ' θυρῶν. *Schol.*

Vide autem ad II. α', 426.

Ver. 5. Ὑψιφεφές.] *Al.* Ὑψιφεφές.

Ibid. — γ'.] Particulam hanc omittunt Codices nonnulli.

Ver. 7. — ἐφίεμεν· τὰδε εἶρω.] Μετὰ προθυμίας τὰδε λέγω. *Schol.*

Ver. 8. — γερύσιον.] Τὴν τοῖς ἐντίμοις διδόμεν. *Schol.*

Ver. 11. — χρυσὸς πολυδαίδαλος.] Ὁ ποικίλος, καὶ μὲν τέχνης κατασκευασμένον· ἢ εἰς τὸ δαίδαλλεον καὶ ποικίλλεον.

Z z

- Δῶρ, ὅσα Φαιήκων βυληφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν
 Ἀλλ' ἄγε, οἱ δῶδον τρίποδα μέγαν, ἠδὲ λέβητα,
 Ἀνδρακῆς· ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγχιμόμοι χτ' ἄθμον
 15 Τισόμεθ'· ὄργαλιον γὰρ ἔνα προικὸς χαρίσααθ'.
 Ὡς ἔφαθ' Ἀλκινόος· τοῖσιν δ' ἐπὶ ἦνδανε μῦθος.
 Οἱ μὲν κακχείοντες ἔσαν οἰκόνδε ἕκαστος.
 Ἡμεῖς δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλ' ἠώς,
 Νῆ' ἄρ' ἐπεσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν·
 20 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηχ' ἱερὸν μῦθον Ἀλκινόοιο,
 Αὐτὸς ἴων Δία νῆος, ὑπὸ ζυγὰ, μή τιν' ἑταίρων
 Βλάπτοι ἐλαυνόντων, ὅποτε σπερχοιάτ' ἐρετμοῖς.
 Οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον, καὶ δαῖτ' ἀλέγυον.

καὶ ποικίλως ἰσθιτοῖς. Schol. Posteriori modo explicat Eustathius: Ὅτι χρυσὸν πολυδαίδαλον Ἀλκίνοος ἐνταῦθα λέγει τὸ ἄργον καὶ ἀκατέργαστον, καὶ εἰς πολλὰ δαυδάλλως ἐπιτηδίων τοῖσιν καὶ οὐ τὸ ταλάντιον, ἀφάσας ἔλαβεν (suprà 9, 392) ἐκ τῆς Φαιάκης Ὀδυσσεύς.

Ver. 12. — ἔνεικαν.] Al. ἔνεγκαν.

Ver. 13. — τρίποδα μέγαν, ἠδὲ λέβητα.] Eustathius in commentario legit ἠδὲ λέβητα. Ἰσθιτοῖς ὅ (inquit) ὅτι ἐν ἀσφαλεῖ παραρρίψας τὸ "τρίποδα, ἠδὲ λέβητα," εἰ δὴ ἄλλως ἔστιν ἡ εἰρηστική ἐκείνη γένεσις. — εἰ μὴ ἄρα γράφοι τις καὶ ἐνταῦθα "τρίποδα μέγαν, ἠδὲ λέβητα," — ὁ κριτὴς φέρεται καὶ τὴν τοιαύτην γραφὴν ἐν τοῖς ἀκριβεστέροις τῶν ἀντιγράφων. Cui posteriori lectioni favet quod occurrit infra ver. 217;

Ὡς εἶπεν. τρίποδας ἀφεικαλλίας, ἠδὲ λέβητας Ἡρόδοτος.

Ver. 14. Ἀνδρακῆς.] Κατὰ ἄνδρα. ἵνα μὴ τὸ "τρίποδα μέγαν, ἠδὲ λέβητα" ἐπὶ ἐνὸς μόνου τρίποδος καὶ ἐνὸς λέβητος νοηθῇ, ἀλλὰ ἐνὸς κατὰ ἑκάστην ἄνδρα, ἡμῶν διπλασιῶν τῶν δικατρίων βασιλείων. — Τὴν δὲ ἀντιγράφον ἔχουσιν, "Ἀνδρα καθ' ἑσ. c." Eustath.

Ibid. — αὖτε ἀγχιμόμοι.] Barnesius edidit, αὖτε ἀγχιμόμοι.

Ibid. — ἀγχιμόμοι κατὰ δῆμον.] Eustathius vocem ἀγχιμόμοι sensu ἀσθίνο accipit, et ad dona jam suprà memorata referri intelligit Ἰσθιτοῖς ὅτι τὸ, ὡς ἐρρίθη, ἀγχείειν ἐκ τῆς δῆμος τὰ δωρηθέντα, συμικροπρεπὲς μὲν, ἔθ' ὅτι ἡμῶν παλαιῶν, κατὰ τὰς λεγομένας συνδύσεις καὶ ἀξιομαίας. Atque hanc interpretationem secutus Barnesius, in versione reddit, "coligentes per populum." Sed minùs rectè. Nam ἀγχείομαι semper apud Homerum sensu passivo usurpatur. Vide infra ad π', 390; ρ', 379.

Ver. 15. Τισόμεθ'.] Vide ad II. χ', 19, 20. Τὸ

"Dona, quaecunque Phæacum senatores huc attulerunt:

"Verum age, ei demus tripodem magnum, et lebetem,

"Virum; nos autem rursus congregati in populo

"Rependemus: grave enim uni fuerit de suo totum præbere.

Sic dixit Alcinoüs: illis verò placebat sermo.

Si quidem decubitori abierunt domum unusquisque.

Quandò autem manè genita apparuit rosea-digitis aurora,

Ad navem deinde properabant, ferebantque viros honestans æs:

Et hæc quidem benè deposuit sacra vis Alcinoi,

Ipse profectus per navem, sub transtris, nè aliquem sociorum

Læderent impellentium, quandò incumberent remis.

Illi autem ad Alcinoi domum iverunt, et convivium curabant.

ἡ "τισόμεθα" οἱ μὲν Παλαιοὶ φασιν, εἰσπραχόμεθα· ἐστὶ δὲ καὶ συνήθως εἰπεῖν ἀποτίσασθαι τὸ ὅτι ἐκ τῆς δῆμος ἀγχείειν τοῖς βυληφόροις ἀποδοθήσεται ὑπὲρ τῆς ἀρτί διδάκασθαι τῆς Ὀδυσσεύς. Eustath. Vide autem suprà ad ver. 14.

Ibid. — ὄργαλιον γὰρ ἔνα προικὸς χαρίσααθ'.] Χαλεπὸν γὰρ καὶ ἀδύνατον, ἕνα δωρεάν τοσαύτων χαρίσααθ'. Schol. Ὅτι ὁ προικὸς οἱ Παλαιοὶ τὴν δωρεάν ἔλεγον, καὶ ὅτι ἐκ τῆς καταπροίξας αὐτὴν παρῆγον, δηλοῦται καὶ ἀλλοῦ. — ἐρμηνεύσθαι δὲ ἂν καὶ χάρις, ἡ προίξ· ὡς δηλοῖ τὸ "προικὸς χαρίσααθ'." Ἀττικὸς δὲ ἀνὴρ ἔτ' ὡς φράζει τὸ ὅτι κοινότερον, "προίκα χαρίσααθ'." Ἐλληνιστικὸς δὲ καὶ ἀμφω ἔχει· ἐστὶ γὰρ τὸ μὲν, Δία προικὸς, τὸ δὲ, κατὰ προίκα. Τὸ μὲντοι ἐπὶ γαμηλῆς δάφνης τὴν προίκα νοεῖται, τὸ μὲν Ὀμηρὸν εἶναι. Eustath.

Ver. 19. Νῆ' ἄρ' ἐπεσεύοντο.] Al. Νῆα ρ' ἐπεσεύοντο, et Νῆαδ' ἐπεσεύοντο.

Ibid. — εὐήνορα χαλκόν.] De voce εὐήνορα, mirè Plutarchus: Καὶ τὰς γε Διὰ τρεῖς ὡς ἐν τοῖς χαλκωρυχίαις ἱσοῦσιν ὠφελείας τὰ ὅμματα, καὶ βλεφαρίδας καθαίρειν τὰς ἀποβληκότας. Ἡ δὲ ἀπὸ τῆς χαλκίτιδος ἄχρη, καὶ πίπτεται τοῖς βλεφαροῖς ἀδύνατος, ἀναστῆσαι τὰ ῥεύματα, καὶ ἀφαιρῆσαι τὸ διακρυμνόν. Διὸ καὶ φασὶν "εὐήνορα" καὶ "νώροπα" χαλκὸν ὑπὸ τῆς Ποιητῆς προσγορεύεσθαι. Symplosiac. Lib. III, Probl. 10 sub fine. Quæ Latine sic vertit Macrobius: "Qui in metallo æris morantur, semper oculorum sanitatem pollent; et quibus antè palpebræ nudatæ fuerant, illic convestiuntur. Aura enim quæ ex ære procedit, in oculos incidens, haurit et exsiccat quod malè influit. Undè et Homerus modò "εὐήνορα, modò νώροπα χαλκόν, has causas secutus, "appellat." Saturnal. lib. VII, cap. 16.

Ver. 21. — ὑπὸ ζυγὰ.] Ὑπὸ τὰς καθέδρας τῶν ἐρετῶν. Schol.

- Τοῖσι δὲ βοδὴν ἱέρους· ἱερὸν μὲν Ἀλκινόοιο
 25 Ζηνὶ κελαϊνεφεί Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
 Μηδὰ δὲ κείαντες δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα
 Τερπόμῳ· μετὰ δὲ σφιν ἐμέλπετο θεῖος αἰοῖδος
 Δημόδοκός, λαοῖσι τετιμῶν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Πολλὰ πρὸς ἥλιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόωντα,
 30 Δῦναι ἐπ' ἡγόμενον· δὴ γὰρ μνησέαινε νέεσθαι.
 Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρποιο λιλαιέ, ὥτε πανήμας
 Νειὸν ἀνέλκητον βόε οἶνοπε πηκτὸν ἄροτρον,
 Ἀσπασίως δ' ἄρα τῷ κατέδυ φάος ἡελίοιο,
 Δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβει δέ τε γένατ' ἰόντι·
 35 Ὡς Ὀδυσῆ' ἀσπασὸν ἔδυ φάος ἡελίοιο.
 Αἶψα δὲ Φαίηκεςσι φιληρέτμοισι μητηῦδα,
 Ἀλκινόῳ δὲ μάλιστα πιφασκόμῳ φάτο μῦθον·
 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ζῆδεύεσσι λαῶν,
 Πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα· χαίρει δ' αὐτοί·
 40 Ἦδη γὰρ τετέλεσται, ἃ μοι φίλος ἤθελε θυμὸς,
 Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ μοι θεοὶ ἔρανίονες
 Ὀλβία ποίησαν· ἀμύμονα δ' οἴκοι ἀκοῖτιν
 Νοστήσας εὐροιμι, σὺν ζῆτεμέεσσι φίλοισιν.
 Ὑμεῖς δ' αὖθι μύροντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας
 45 Κεριδίας, καὶ τέκνα· θεοὶ δ' ἀρετῇ ὁπάσσαν
 Παντοίῳ καὶ μήτι κακὸν μεταδήμιον εἶη.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῆνεον, ἠδ' ἐκέλευον

Horum autem gratiā bovem mastravit
 sacra vis Alcinoi
 Jovi atrarum-nubium-coactori Satur-
 nio, qui omnibus imperat.
 Femoribus autem affatis, celebrabant
 lautum convivium
 Oblectantes sese: inter ipsos verò ca-
 nebat divinus cantor
 Demodocus, populis honoratus: at
 Ulysses
 Sæpe ad Solem caput vertebat splen-
 dentem,
 Ut-occideret expetens; jamdudum
 enim cupiebat reverti.
 Sicut autem cum vir cœnam concu-
 piscit, cui toto-die
 Per novale traxerunt boves nigri com-
 pactile aratrum;
 Optatò autem huic occidit lumen So-
 lis,
 Ad-cœnam ut-eat; affliguntur verò
 genua eunti:
 Sic Ulyssi gratum occidit lumen So-
 lis.
 Statim autem inter Phæaces remigii-
 studiosos locutus est,
 Alcino autem maximè orationem-
 dirigens dixit sermonem;
 "Alcinoë rex, omnium clarissime
 populorum,
 "Mittite me, postquam-libaveritis,
 illæsum; Valetè autem ipsi:
 "Jam enim perfecta-sunt, quæ mi-
 hi charus volebat animus,
 "Deductio et chara dona, quæ mi-
 hi Dii cœlestes
 "Fortunata faciant: eximiam au-
 tem domi uxorem
 "Reversus inveniam, cum incolu-
 mibus amicis.
 "Vos autem hic manentes oblectè-
 tis uxores
 "Quas-virgines-duxistis, et liberos;
 Dii verò virtutem dent
 "Omnigenam; et nè quod malum
 publicum fit.
 Sic dixit: illi verò omnes collauda-
 bant, et jubebant

Ver. 25. — ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.]
 qui res hominūque Deūmque
 Æternis regis imperiis. Æn. I, 233.
 rerum cui summa potestas.

Ver. 26. — κείαντες.] Al. κήαντες.
 Ver. 29. Πολλὰ πρὸς ἥλιον κεφαλῇ τρέπει.]
 Illi ad surgentem conversi lumina Solem.

Ibid. — τρέπει.] Al. τρέπει. Minus rectè. Vi-
 de ad Il. v', 84.

Ver. 30. Δῦναι ἐπ' ἡγόμενον.] Fuerunt, notante
 Merico Casaubono, qui hoc interpretarentur, "Con-
 scendere navim prosperans." Ipse autem, "Quan-
 to elegantius," inquit, "ut δύναι in propriâ fig-
 nificatione de occasu Solis accipiamus?" De nu-

perâ Homeri Edit. Dissertat. I. Atque hanc veram
 esse interpretationem liquet ex sequentibus ver.
 33, 35. Priori autem sensu vox δύναι (ut opinor)
 accipi non potest.

Ver. 32. — ἀνέλκητον.] Al. ἀν' ἑλκητον.
 Ver. 44. — γυναῖκας Κεριδίας.] Τὰς ἐκ παρθενίας
 γεγαμημένας. Schol.

Cui pater intactam dederat, primisque jugerat
 Ominibus. Æn. I, 349.

Ver. 45. — ἀρετὴν ὁπάσσαν Παντοίῳ.] Ἀρετὴν
 ἢ παντοίαν τὴν εὐδαιμονίαν λέγει. Eustath.

Ver. 46. — μήτι κακὸν μεταδήμιον εἶη.] Sic
 apud Terentium;

Haud citò mali quid ortum ex hoc sit publicè.
 Adelph. Act. III, Scen. iii, 89.

- Πεμπέμεναι τ' ξείνον, ἐπεὶ χτ' μοῖραν εἶπεν.
 Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μῦθον Ἀλκινόοιο·
 50 Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμεν, μέθυ νῆμον
 Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον ὄφρ' εὐξάμενοι Διὶ πατρὶ,
 Τὸν ξείνον πέμπωμεν ἐν εἰς πατρίδα γαῖαν.
 Ὡς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·
 Νόμῃσιν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπιτάδον· οἱ δὲ θεοῖσιν
 55 Ἔσπεσαν μαχάρεσσι, τοὶ ἕραν ἑρὺν ἔχουσιν,
 Αὐτόθεν ἐξ ἐδρέων· ἀνὰ δ' ἴστατο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἀρήτη δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Χαῖρέ μοι, ὦ βασίλεια, Λαμπερές, εἰσόχε γῆρας
 60 Ἐλθῃ, καὶ θάνατος, τὰ τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλον·
 Αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπειο τῶδ' ἐνὶ οἴκῳ,
 Παισὶ τε, καὶ λαοῖσι, καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ.
 Ὡς εἰπὼν, ὑπὲρ ἕδον ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς.
 Τῶ δ' ἄμα κήρυκα προΐει μῦθον Ἀλκινόοιο,
 65 Ἠγεῖα δ' ἐπὶ νῆα θοὴν, καὶ θῖνα θαλάσσης·
 Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῶας ἄμ' ἐπεμπε γυναῖκας·
 Τὴν μὲν, φάρῳ ἔχουσαν εὐπλυνῆς, ἠδὲ χιτῶνα,
 Τὴν δ' ἐτέρην, χηλὸν πυκινὴν ἄμ' ἐπεμπε κομίζουσαν.

Ver. 51. — μίγαρον ὄφρ.] Barneſius, haud ignarus quā ratione ultima vocis μίγαρον producat, malè tamen annotat; "Potest Iambus ferri in Tertio loco, ut mox in Quarto, ver. 136; Καλὸν τε, χρυσόν τε ἄλλοις, ἐδῆται δ' ὑφαντήν." Id quod in huiusmodi carmine ferri (ut opinor) non potest. Vide ad Il. α', 51.

Ver. 54. — ἐπιτάδον.] Scholiaſtes explicat ἐπιταμίνας. At rectiùs Etymolog. Magn. (notante Barneſio,) ἐπιτάδον· ἐκαστῶ.

Ver. 56. — ἐξ ἐδρέων.] Al. ἐξ ἐδρέων. Uti Il. α', 534, 581.

Ver. 57. Ἀρήτη δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας.] Κορίως ἐστὶ τὸτο [προσφέρειν,] τὸ ἐτέρῳ πρὸ ἑαυτοῦ δίδωαι πρῶτον. Καὶ ὁ Ὀδυσσεύς δὲ παρὰ τῇ Ὀμήρῳ τῇ "Ἀρήτη δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον." Πληρῶντις ἢ προέπειν ἀλλήλοις μὲν προσαγορεύουσιν. Athenaeus, lib. XI, cap. 14.

Primæque libato, summo tenus attingit ore;
 Tum Bitiae dedit. — Aen. I, 741.

Ibid. — χηρὸν.] Al. χηρὸν.

Dimitti hospitem, quod decentè locutus esset.

Atque tum praeconem allocuta est vis Alcinœi;

"Pontonoe, cratere mixto, merum distribue

"Omnibus in domo; ut precati Iovem patrem,

"Hospitem dimittamus suam in patriam terram.

Sic dixit: Pontonoeus verò dulce vinum miscebat;

Distribuit deinde omnibus astando: illi autem Diis

Libarunt beatis, qui caelum latum habitant,

Indidem ex sedibus: surrexit verò nobilis Ulysses,

Aetæque in manibus posuit poculum rotundum,

Et ipsam affatus verba alata dixit;

"Vale mihi, ô regina, in-perpetuum; donec senectus

"Venerit, et mors, quæ utique hominibus accidunt.

"At ego proficiscor; tu autem delectare hâc in domo,

"Liberisque, et populis, et Alcinœo rege.

Sic fatus, super limen ibat nobilis Ulysses.

Unâ autem cum eo praeconem prae-misit vis Alcinœi,

Ut-duceret ad navem velocem, et littus maris:

Aetæ autem cum-eo famulas simul misit mulieres;

Alteram quidem chlamydem habentem benè-lotam, et tunicam,

Alteram autem, arcam benè-munitam unâ misit ut-portaret:

Ibid. — ἀμφικύπελλον.] Vide ad Il. α', 584.

Ver. 59. — εἰσόχε γῆρας Ἐλθῃ, καὶ θάνατον.] Οὐδ' ἂν ἀπονα διδῶς θάνατον φέροι, ἔδῃ βαρὺς Νύκτος, ἔδῃ κακὸν γῆρας ἐπερχόμενον.

Theogn. Gnom. ver. 727.

— subeunt morbi, tristisque senectus, Et labor; et duræ rapit inclementia mortis.

Virgil. Georgic. III, 66.

Vide ad Il. μ', 322.

Ver. 61. — τῶδ' ἐνὶ οἴκῳ.] Al. τῶδ' ἐνὶ χάρῳ.

Ver. 63 et 75. — ἐβήσετο.] Al. ἐβήσατο.

Ver. 66. — ἐπεμπε γυναῖκας.] Al. ἐπεμπε νέεας.

Ver. 67. — εὐπλυνῆς.] Vide ad Il. χ', 153, 155.

Ver. 68. — ἐπεμπε.] Al. ὅπως. Atque ita in duobus MSS scriptum repperit vir eruditus Tho. Bentleius. Quæ fortè et potior lectio, quia præcesserat vox ἐπεμπε suprâ ver. 66.

Ver.

- Ἡ δ' ἄλλη σῖτόν τ' ἔφερεν καὶ οἶνον ἐρυθρόν.
 70 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἠδὲ θάλασσαν,
 Αἶψα τὰ γ' ἐν νηὶ γλαφυρῇ πομπῆες ἀγαυοὶ
 Δεξάμενοι κατέθεντο, πόσιν καὶ βρῶσιν ἅπασαν·
 Κὰδ' δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ τῶρεσαν ῥηγός τε, λίνον τε,
 Νηὸς ἐπ' ἱκρίοφιν γλαφυρῆς, (ἵνα νήγρετον εὐδοί,)
 75 Πρύμνης· ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσετο, καὶ κατέλεχτο
 Σιγῇ· τοὶ δὲ καθεζόντες ἐπὶ κλῆσιν ἕκαστος
 Κόσμων· πείσμα δ' ἔλυσαν ὑπὸ τρητοῖο λίθοιο·
 Ἐνθ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνερρίπτεον ἄλα πηδῶ·
 Καὶ τῷ νήδυμον ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπλε,
 80 Νήγρετον, ἠδὲ τῷ θανάτῳ ἀγχιεῖ εἰκώς.
 Ἡ δ', ὥς ἐν πεδίῳ τετραόροι ἀρσενες ἵπποι,
 Πάντες ἄμ' ὀρμηθέντες ὑπὸ πληγῇσιν ἰμάσθλης,
 Ὑψὸς ἀειρόμενοι, ῥίμφα πρήσσοσι κέλευθον·

Ver. 74. Νηὸς ἐπ' ἱκρίοφιν.] Ἐπὶ τῇ καταστρωμάτῳ.
 Schol.

Ibid. — εὐδοί.] Apud Eustathium in commen-
 tario, εὐδῶ.

Ver. 75. — κατέλεχτο.] Vide ad Il. β', 515.

Ver. 76. — ἕκαστος.] Eustathius in commen-
 tario citat, ἕκαστοι. Atque ita habent MSS duo à
 Tho. Bentleio collati.

Ver. 77. — πείσμα.] Τὸ δαμάσειον χονίον. Schol.

Ibid. — ὑπὸ τρητοῖο λίθοιο.] Εἰώθασιν ἐπὶ τῷ λι-
 θίνῳ τρητῶν τὰς λίθους. Schol.

Ver. 79. Καὶ τῷ νήδυμον ὕπνον.] Vide infra ad
 ver. 119.

Ver. 80. Νήγρετον.] Οὐχ ὡς ἀνέγειρετον δηλαδὴ,
 ἀλλ' ὡς δυσίγειρετον. Eustath.

Ibid. — θανάτῳ ἀγχιεῖ εἰκώς.]

Dulcis et alta quies, placidæque simillima morti.

Æn. VI, 522.

— confanguineus Leti sopor —. Ibid. 278.

— quid est somnus, gelidæ nisi mortis imago.

Ovid. Amor. lib. II, Eleg. ix, 41.

Sic apud Ciceronem; "Videtis nihil esse morti
 tam simile quàm somnum." De Senectute, haud
 longè à fine. Ο δὲ Σωκράτης παραπλήσιον εἰπὼν εἶ-
 ναι τὸ θάνατον ἥτοι τῷ βαρυτάτῳ ὕπνῳ — μαρτυ-
 ρεῖ δὲ καὶ Ὁμηρὸς ἐν αὐτῇ λέγων. "Νήγρετον, ἠδὲ
 τῷ θανάτῳ ἀγχιεῖ εἰκώς." Ἀλλὰ καὶ δὲ καὶ ταῦ-
 τα λέγει, [Iliad. ε', 231:] "Ἐνθ' ὕπνῳ ζυμώλητο κα-
 τὰ σιγῇ θανάτοιο." Καὶ, [Iliad. π', 672, 682:]
 "Ἵππων καὶ θανάτῳ, διδυμάσσω" ὅψιν τὴν ὁμοιότητα
 αὐτῶν δηλῶν. Plutarch. de Consul. ad Apollonium.

Alia verò panémque ferebat et vi-
 num rubrum.

At postquam ad navem pervenissent
 et mare,

Statim hæc in navi cavâ comites
 eximii

Accepta deposuerunt, potum et ci-
 bum omnem:

At Ulyssi straverunt stragulámque,
 linteúmque,

Navis in tabulatis cavæ, (ut tran-
 quillè dormiret,)

In-puppi: conscendit autem et ipse,
 et decubuit

Silentio: illi autem sedebant in tran-
 stris unusquisque

Ordine; funémque solverunt à perfo-
 rato lapide:

Ibi illi reclinati torquebant mare
 remo:

Et huic suavis somnus in palpebris in-
 cidit,

Altus, jucundissimus, morti proximè
 similis.

Illa autem, sicut in campo quadriju-
 ges masculi equi,

Omnes simul incitati à verberibus
 scuticæ,

Altè elevati, celeritèr conficiunt vi-
 am:

Ver. 81. — ὥς ἐν πεδίῳ τετραόροι.]

— cum præcipiti certamine campum

Corripuere, ruuntque effusi carcere currus —:

— illi instant verberè torto,

Et proni dant lora; volat vi fervidus axis:

Jámque humiles, jámque elati sublimè videntur

Aëra per vacuum ferri, atque affurgere in auras.

Virgil. Georgic. III, 103.

Non tam præcipientes bijugo certamine campum

Corripuere, ruuntque effusi carcere currus:

Nec sic immiffis aurigæ undantia lora

Concussere jugis, pronique in verbera pendent.

Æn. V, 144.

Quem posteriore locum Macrobius inter eos ci-
 tans, in quibus Virgilium Homero superiorem con-
 tendit; "Grajus poëta" inquit "equorum tan-
 tum meminit flagro animante currentium; li-
 cèt dici non possit elegantius, quàm quod adje-
 cit, ὕψος ἀειρόμενοι quo expressit, quantum na-
 tura dare poterat, impetum cursus. Verùm
 Maro et currus de carcere ruentes, et campos
 corripiendo præcipientes mirâ celeritate descripsit;
 et, accepto brevî semine de Homérico flagro,
 pinxit aurigas concutientes lora undantia, et
 pronos in verbera pendentes; nec ullam quadri-
 garum partem intactam reliquit, ut esset illa
 "certaminis plena descriptio." Saturnal. Lib. V,
 cap. 11.

Ibid. — τετραόροι.] Οἱ τέσσαρες ὁμῶς συνιζού-
 μνοι. Eustath. Al. τετράορες.

Ver.

- 85 Ὡς ἄρα τ' ἐπύμνη μὲν αἰέρετο, κύμα δ' ὀπίαζε
 Πορφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
 Ἡ δὲ μάλ' ἀσφαλέως θέεν ἐμπέδον· ἔδ' κεν ἱρήξ
 Κίρκ' ὁμαρτήσεν, ἐλαφρότατ' πετεηνῶν.
 Ὡς ἡ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
 Ἄνδρα φέρεσα, θεοῖς ἐναλίγκια μῆδ' ἔχοντα.
 90 Ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὄν χ' ἑυμόν,
 Ἄνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγγνὰ τε κύματα πείρων.
 Δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὐδε, λελασμένος ὅσος ἐπεπόνθει.
 Εὐτ' ἀστὴρ ὑπέρεχε φαάντατ', ὅς τε μάλιστα
 Ἐρχεῖτο ἀγγέλλων φάτ' Ἡὺς ἠριγενείης.
 95 Τῆμ' ὅθ' ἡνῶσ' προσεπίλνατο ποντοπόρ' νῆυσ.
 Φόρκυν δ' ἐτις ἐστὶ λιμὴν, ἀλίοιο γέροντ',
 Ἐν δῆμ' Ἰθάκης· δύο δὲ προβλήτες ἐν αὐτῷ
 Ἀκταὶ Σπορρῶγες, λιμέν' ποτιπεπληνῆαι.
 Αἴτ' ἀνέμων σκεπώσι δυσάων μέγα κύμα
 100 Ἐκτοθεν· ἐντοθεν δ' ἀνευ δεσμοῖο μένεσι

Sic sanè hujus puppis quidem tolleba-
 tur; fluctus autem ponè
 Niger ingens ruebat sonori maris.
 Hæc autem valdè tutè currebat fir-
 mitè; neque accipiter
 Circus affecutus fuisset, perniciosissimus
 volucrum:
 Sic illa celeritèr currens maris fluctus
 fecabat,
 Virum ferens, diis paria consilia ha-
 bentem:
 Qui antea quidem multos passus erat
 dolores suo in animo,
 Virorumque bella, sævósque fluctus
 transiens;
 At tunc placidè dormiebat, oblitus
 quot passus fuerat.
 Quando stella super-institit lucidissima,
 quæ scilicet maximè
 Venit nuncians lumen Auroræ ma-
 nè-genitæ;
 Tum demùm insulæ applicabatur
 pontum-transiens navis.
 Phorcynis autem quidam est portus,
 marini fenis,
 In agro Ithacæ; duo verò projecta in
 ipso
 Littora abrupta, in portum vergen-
 tia:
 Quæ utique à-ventis defendunt rau-
 cis magnum fluctum
 Extrà; intus verò sine vinculo ma-
 nent

Ver. 84. Ὡς ἄρα τ' ἐπύμνη.] Εὐ κέχρηται τῇ πα-
 ραβολῇ· ὥσπερ ὅτ' ἵπποι τρέχοντες ἐν τ' ὀπιόδιον μι-
 ρῶν διεγείρονται, ὅταν καὶ ἡ ναὺς ἐλαυνομένη ἐν τ' πρυμ-
 νῇ κενώσεται. Schol. ad ver. 81.

Ver. 85. — θῦε.] Al. θῦν.

Ver. 86. — ἱρήξ.] Vide suprà ad ε', 66. Al.
 ἱρήξ.

Ver. 88. — κύματ' ἔταμνεν.] Sic apud Virgi-
 lium;

— fecat æquora —. Æn. X, 166.
 Cæterùm Eustathius in commentario legit, κύμα τ'
 ἔταμνεν. Malé.

Ibid. — ἔταμνεν.] Al. ἔταμνεν.

Ver. 90. Ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα.] Vide
 suprà ad α', 1, 3.

Ver. 91. Ἄνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγγνὰ τε κύμα-
 τα πείρων.] Ἐν δὲ τῷ, “ Ἀνδρῶν πολέμους,” νοητέον
 ἰδιάν τινα μετοχήν· οἷον, ἀνύων, ἢ τολυπέων, ἢ τι τοι-
 ῶτον. Τὸ δ' “ πείρων” οὐκ ἀρμόζει ἐπὶ ἀπλῶς πολέ-
 μῳ. Καὶ ἐστὶν ὁμοίον τῷ, “ Σίτον καὶ οἶνον ἔδωκεν.” Euf-
 stath. Vide ad II. α', 8.

Ver. 92. — εὐδε, λελασμένος ὅσος ἐπεπόνθει.]
 Sic infrà ὁ, 85;

— ὑπὸ τ' ἔχουσιν ὁ γὰρ τ' ἐπέλησεν ἀπάντων
 Ἐδλῶν καὶ κακῶν —.

Ibid. et ver. 126. — λελασμένος — Ἀνδρῶν.]
 Vide suprà ad λ', 101.

Ver. 93. Εὐτ' ἀστὴρ ὑπέρεχε φαάντατ'.]
 Ἐστὶν δ' ὅς καὶ αὖτ' ἐν ἑρῶν ἵσταται ἀστὴρ.

Iliad. χ', 318.

Qualis ubi Oceani perfusus Lucifer undâ,
 Quem Venus ante alios astrorum diligit ignes,
 Extulit os sacrum cælo —. Æn. VIII, 589.

Ver. 96. Φόρκυν δ' ἐτις ἐστὶ λιμὴν.] Λιμὴν Ἰθάκης,
 ἐφ' ᾧ λιμὴν Φόρκυνος ἐστὶ ἱερὸν τῷ θαλασσίου δαίμονι.
 Schol.

Est in secessu longo locus: insula portum
 Efficit objectu laterum; quibus omnis ab alto
 Frangitur, inque sinus scindit sese unda reductos.
 Hinc atque hinc vastæ rupes —. Æn. I, 163.

Ver. 97. — προβλήτες — Ἀκταί.]

— projectâque saxa Pachyni.
 Æn. III, 699.

Ver. 98. — λιμέν' ποτιπεπληνῆαι.] Προσπεπλη-
 νῆαι πρὸ τῷ λιμένι, καὶ εἰς σκέπην εἶναι τ' ἀνέμων.
 Eustath.

Ver. 100. — ἐκτοθεν δ' ἀνευ δεσμοῖο μένεσι
 Νῆες.] Apud Eustathium in commentario, ἐντοθεν
 δ' τ' ἀνευ. Atque ita habet MS à Tho. Bentleio
 collatus.

— hîc fessas non vincula naves
 Ulla tenent; unco non alligat anchora morsu.
 Æn. I, 172.

Ver.

- Νῆες εὐσσελμοι, ὅταν ὄρμυς μέτρον ἴκων].
 Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένῳ τανύφυλλῳ ἐλαίῃ.
 Ἀγχόθι δ' αὐτῆς, ἀντρον ἐπήρατον, ἡροειδὲς,
 Ἴρον νυμφάων, αἱ Νηιάδες καλέονται.
 105 Ἐν δὲ κρητῆρες τε καὶ ἀμφιφορῆς ἔασι
 Λαίνοι· ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιδῶσσοι μέλισσαι.
 Ἐν δ' ἱστοὶ λίθιοι περικμήκες, ἔνθα τε Νύμφαι
 Φάρε' ὑφαίνουσιν ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ἐν δ' ὕδατ' αἰνάνοντα· δύο δέ τε οἱ θύραι εἰσὶν.
 110 Αἱ μὲν πρὸς Βορέαο, καταβαταὶ ἀνθρώποισιν,
 Αἱ δ' αὖ πρὸς Νότῳ, εἰσι θεώτεραι· εἰδὲ τι κείνη
 Ἄνδρες ἐσέρχοντο, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδὸς ἐστίν.
 Ἐθ' οἷγ' εἰσέλασαν, πρὶν εἰδότες· ἡ μὲν ἔπειτα
 Ἥπειρῳ ἐπέκελσεν, ὅσον τ' ἐπὶ ἡμισυ πάσης,
 115 Σπερχομένη τοίῳ γὰρ ἐπείγετο χέρσ' ἐρεταίων.
 Οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες εὐζύγῃ ἡπειρόνδε,
 Πρῶτον Ὀδυσσεῖα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς αἶραν,
 Αὐτῷ σὺν τε λίνῳ, καὶ ῥήγεϊ σιγαλόεντι,
 Καδ' δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν, δεδμημένον ὕπνῳ.

Naves benè-tabulatæ, cùm portûs spatium intraverint.
 At in vertice portûs patulis-ramis oliva;
 Prope autem ipsam, antrum amœnum, obscurum,
 Sacrum Nympharum, quæ Naiades vocantur.
 Intûs verò crateresque et amphoræ erant
 Lapideæ; ibi verò præterea mellificæ apes.
 Intûs porro juga lapidea prælonga; ibique Nymphæ
 Pallia texunt purpurea, mirabile visu.
 Intûs quoque aquæ perpetuò-fluentes: duæ autem ei januæ sunt;
 Hæ quidem ad Boream, permeabiles hominibus:
 Illæ autem contrà ad Notum, sunt diviniore; neque omninò illac Homines intrant; sed immortalium via est.
 Huc illi navem-adegerunt, loco priùs cognito: ea quidem postea Terræ appulsa est, quantum ad dimidium totius,
 Concitata; talium enim impellebatur manibus remigum.
 Illi autem ex navi egressi bonis-structis-instructâ in terram,
 Primum Ulyssèm cavâ ex nave sustulerunt,
 Ipso cùmque linteo, et stragulâ splendidâ;
 Atque in arenâ deposuerunt, oppressum somno:

Ver. 101. — ὅταν ὄρμυς μέτρον ἴκωνται.] Ὅταν πρὸς τὸ ὁρμιεῖσθαι ἀφικνῶνται τὸ μέτρον, ἢ τὸ ἀναπλήρειν τὴν καταγωγῆς. Schol.

Ver. 103. Ἀγχόθι δ' αὐτῆς, ἀντρον ἐπήρατον, ἡροειδὲς, Ἴρον Νυμφάων.]

Fronte sub adversâ, scopulis pendentibus, antrum:

Intûs aquæ dulces, vivôque fedilia saxo;

Nympharum domus. —. Æn. I, 170.

Ἐν τῇ Ἰθάκῃ ἔστιν ἀντρον τοῖστον, ἔδδ Νυμφαίων, οἷον φησὶν Ὀμηρῶς. Βέλτιον δὲ αἰτιῶν μεταβολῇ, ἢ ἀγνοίαν, ἢ κατὰ ψάδου τὸ τόπον κατὰ τὸ μυθώδες. Strabo, Geograph. Lib. I. Cæterum allegoricè explicatur hic locus apud Porphyrium, περὶ Νυμφῶν ἀντρον.

Ver. 104. Ἴρον.] Al. Ἰερὸν. Quod eodem modo pronuntiandum.

Ibid. — Νηιάδες.] Ἀπὸ τῆς Νηῆς ὄρεος ἢ Ναϊδὲς, νύμφαι εἰσὶ τῶν ὕδατων. Schol.

Ver. 106. — ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιδῶσσοι μέλισσαι.] Ἀποτίθενται τὴν βόσιν, ὃ ἐστὶ τὸ μέλι· οἷον θησαυρίζουσι τὰ κηρία καὶ νοσιτροφῶσι. Schol. Al. τιθαιδῶσσοι.

Ver. 107. Ἐν δ' ἱστοὶ λίθιοι.] Οἱ δὲ λίθιοι ἱστοὶ πιθανῶς νοεῖται ὀφείλουσιν. Οὐ γὰρ ὕψοςμα δηλῶσιν, ἀλλὰ ὕφαντικὰ ὄργανα, τὸ ἐκ λίθων δηλαδὲ ἀντίον, ἐν ᾧ τυ-

λίσιται τὸ ὑφαντόν· καὶ τὰς ἱστούδας· ὅτι ἐπ' αὐτοῖς. Eustath.

Ibid. — ἔνθα τε.] Al. ἔνθα δέ.

Ver. 109. — αἰνάνοντα.] Al. αἰνάνοντα.

Ver. 110. — καταβαταὶ ἀνθρώποισιν.] Βάσιμοι, δι' ὧν κατάβασις ἐστὶν ἀνθρώποις. Schol. Cæterum quâ ratione ex βαίνῳ fit καταβατός, vide ad II. ζ, 434.

Ver. 113. — πρὶν εἰδότες.] Ὅτι πᾶν πιθανῶς εἰ ταῦτα ἐρρέθη τὸ “ πρὶν εἰδότες,” ἵνα εἰκοτολογηθῇ, τὸ ἐν νυκτὶ τολμῆσαι τὰς Φαίακας ἐπεῖξαι κατὰ τὸ χέρσιν κώπαις ὅλαις τὴν νῆα· ὅπερ σὺν ἀν' ἐπαύσαν ἔσσης νυκτός, εἰ μὴ ἀκριβῶς ἤδυσαν. Eustath. Rectè, ut videtur. Cæterum Dionysius Halicarnassensis περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7, istud πρὶν εἰδότες interpretatur πρὶν εἰδέναι. Quem et (ut opinor) secutus Barneficius vertit, “ Prius quam scirent.”

Ver. 115. — τοίῳ.] Apud Eustathium τοῖον.

Ver. 119. Καδ' δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν δεδμημένον ὕπνῳ.] Οὐ δ' ἀνίστασθαι αὐτὸν, παρὰ τῇ μὴ δοκεῖν χάριν τὴν παραπομπῆς ἀπαιτεῖν· ἢ ἵνα μὴ καταχθῶσιν ὑπὸ αὐτῇ ἢ ἔτις ἀκονόμησην ἀπὸ τῆς ἀνέμετο γὰρ ὑπὸ τῆς μνηστῆραν, φανερώς κατιῶν. Schol. Ἐνιοὶ δὲ καὶ τὴν ἐκθεσιν αὐτὴν, εἰ μὴ ἀληθῶς ἐγένετο καθεύδοντος, ψέγουσι, καὶ Τυρρῆνας ἱστορίαν τινὰ φασὶ ἀφ' ὧν αὐτῶν.

- 120 Ἐκ δὲ κλήματ' αἶραν, ἃ οἱ Φαίηκες ἀγαυοὶ
 ὦπασαν οἶκαδ' ἰόντι, ἄλγ' ἐμεγάθυμον Ἀθήνῳ.
 Καὶ τὰ μὲν ἔν παρὰ πυθμὲν ἐλαίης ἀθρόα θῆκαν
 ἔκτος ὁδῶ, μὴ πύ τις ὀδιτάων ἀνθρώπων,
 Πρὶν γ' Ὀδυσῆ' ἔγρεαζ, ἐπελθὼν δηλήσαιτο.
 125 Αὐτοὶ δ' αὐτ' οἰκόνδε πάλιν κίον ἐδ' Ἑνοσίχθων
 Λήθεται ἀπὸ λάλων, τὰς ἀντιθέω Ὀδυσῆι
 Πρῶτον ἐπηκέλησε· Διὸς δ' ἐξείρετο βελήν·
 Ζεῦ πάτερ, ἐκέτ' ἔγωγε μετ' ἀθανάτοισι Θεοῖσι
 Τιμήεις ἔσομαι, ὅτε με βροτοὶ ἔτι τίωσι
 130 Φαίηκες, τοί περ τοι ἐμῆς ἔξεισι γενέθλης.
 Καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆα φάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
 Οἶκαδ' ἐλεύσεαζ· νόστον δέ οἱ ἔποτ' ἀπήνρων
 Πάγχυ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέχεο, καὶ κατένευσας.
 Οἱ δ' εὖδοντ' ἐν νηὶ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
 135 Κάτθεσαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδωσαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα,
 Χαλκὸν τε, χρυσὸν τε ἄλῃς, ἐοδῆτά θ' ὑφαντίῳ,
 Πόλλ', ὅσ' ἂν ἔδῃ ποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
 Εἵπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἄπο λήϊδος αἴσαν.
 Τὸν δ' ἀπαμύζομενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 140 ὦ πόποι, Ἑνοσίγαι' εὐρυθενὲς, οἷον ἔειπες;
 Οὔτι σ' ἀτιμάζουσι Θεοί· χαλεπὸν δέ κεν εἴη

Extulerunt autem bona, quæ ei
 Phæaces illustres
 Dederant domum eunti, propter mag-
 nanimam Minervam.
 Et ea quidem dein ad imum olivæ
 conferta posuerunt
 Extra viam; nè fortè aliquis viato-
 rum hominum,
 Antequam Ulysses expergisteretur,
 aggressus violaret.
 Ipsi verò contrà domum redibant:
 neque Neptunus
 Obliviscatur minarum, quas deo-
 pari Ulyssi
 Primum minatus erat: Jovis autem
 rogabat consilium;
 "Jupiter pater, haud amplius ego
 inter immortales Deos
 "Honoratus ero, quum me mortales
 minimè honorant
 "Phæaces, qui sanè à meâ oriundi-
 sunt stirpe.
 "Etenim nunc Ulysssem putabam
 mala multa passum
 "Domum venturum; reditum verò
 illi nunquam auferebam
 "Omninò, quoniam tu primum
 promissisti, et annuisti.
 "Hi autem dormientem in navi ve-
 loci super pontum vehentes
 "Deposuerunt in Ithacâ, dederunt-
 que ei immensa dona,
 "Æsque, aurumque abundè, ves-
 timentumque textilem,
 "Multa, quot nunquam Trojâ ex-
 tulisset Ulysses,
 "Si incolumis venisset, fortitus de
 prædâ portionem.
 Hunc autem respondens allocutus est
 nubium-coactor Jupiter;
 "Papæ! Neptune latè-potens, qua-
 le dixisti?
 "Nequaquam te despiciunt Dii;
 grave autem esset

ἰσχυρὰ φύσει τῷ Ὀδυσσεύϊ, γενομένης, καὶ δυσαντιστα
 ἄλγ' ἔτο πολεῖς οἶκον. Εἰ δ' ὅσα ἢ ἀλγὺς ὁ ὕπ-
 ρος, ἢ αἰδὲς μὴν ἀπὸ μὲν τὴν Φαίηκας αἰε-
 ζῶν καὶ φιλοφροσύνης, μὴ δυνάμει δ' τὴν ἐχθρὴν λα-
 θεῖν, αἰετὸν συμπαρόντων, ἐχρήσατο τ' ἀπὸ πρῶτος παρακα-
 λῶν, κοινωμένη ποιήσας ὁμοίον ἑαυτὸν ἀποδέχον-
 ται. Plutarch. de audiendis Poëtis. Cæterum non
 malè Aristoteles; Καὶ τὰ ἐν Ὀδυσσεύϊ ἄλογα τὰ περὶ
 τὴν ἰσχυρίαν, ὡς ὅσα ἂν ἢ ἀντικτὰ, δηλοῖ ἂν γένοιτο, εἰ
 αὐτὰ παύλῃ ποιητὴς ποιήσει. Νῦν δὲ τοῖς ἀλλοῖς ἀγα-
 θοῖς ὁ Ποιητὴς ἐμφανίζει ἡδύναν τὸ ἀποποιεῖν τῇ δὲ λήξει
 δὲ ἄλγος ἐν ταῖς ἀργείοις μέρεσι καὶ μὴτε ἡδύναν μὴτε
 ἀλγος. Poëtic. cap. 24, sub fine.

Ibid. — διδωμένον ὕπνον.] Vide suprâ ad μ',
 281.

Ver. 121. — ἄλγ' ἐμεγάθυμον Ἀθήνῳ.] Ἡγε-
 νῆα τὴν φρόνησιν, ἢ χάριν, οἷα σοφός, ὑπὸ Φαίηκων εὐ-
 φροσύνη. Eustath.

Καὶ δ' οἱ Φαίηκας φίλοι πάντες ἴθνα.

Infra, ver. 302.

Ver. 123. — μὴ πύ τις.] Al. μὴ πύ τις, et μὴ
 πύ τις.

Ver. 128. — ἐκέτ' ἔγωγε — Τιμήεις ἔσομαι.]
 — et quisquam numen Junonis adoret
 Præterea, aut supplex aris imponat honorem!

Æn. I, 52.

Ver. 130. — πέρ τοι.] Al. πέρ τε.

Ibid. — ἐμῆς ἔξεισι γενέθλης.] Ἐν ἡδὲ ταῦτα ὁ
 ὦ Φαίηξ Ποσειδῶν καὶ Κορύμβας τ' Ἀσπὸν. Schol.
 Cæterum Barnesius edidit, ἐμῆς ἐξ εἰσὶ γενέθλης.

Ver. 132. — ἀπήνρων.] Al. ἀπὸ νῆων.

Ver. 133. — ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέχεο.] Vide su-
 præ ad α', 77.

Ver. 135. — ἄσπετα δῶρα.] Al. ἄγλαα δῶρα.

Ver. 137. — ἐξήρατ'.] Barnesius edidit ἐξ ἡ-
 ρατ'.

Ver.

- Πρεσβύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμίσιν ἰάλλειν.
 Ἀνδρῶν δ' εἴπερ τίς τε βίη καὶ χάρτει εἰκὼν
 Οὔτι τίει, σοὶ δ' ἔστι καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰέν.
 145 Ἐρξον, ὅπως ἐθέλῃς, καὶ τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
 Αἰψά κ' ἐγὼν ἔρξαιμι, Κελαινεφές, ὡς ἀγορεύεις·
 Ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι, ἦδ' ἀλείνω.
 Νῦν αὖ Φαίηκων ἐθέλω παρκαλλέα νῆα
 150 Ἐκ πομπῆς ἀνίσταν ἐν ἡρωιδεῖ πόντῳ
 Ῥαῖσαι· ἴν' ἦδη χῶν), ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς
 Ἀνθρώπων· μέγα δέ σφιν ὄρος πόλιν ἀμφικαλύψαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 ὦ πέπον, ὡς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
 155 Ὅππότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένῳ προσίδων)
 Λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, θείναι λίθον ἐγγύθι γαίης
 Νῆϊ θοῇ ἵκελον, (ἵνα θαυμάσωσιν ἅπαντες
 Ἀνθρώποι) μέγα δέ σφιν ὄρος πόλιν ἀμφικαλύψαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 160 Βῆ ῥ' ἱμῶν ἐς Σχερίλῳ, ὅθι Φαίηκες γεγάασιν·
 Ἐνθ' ἑμῶν· ἡ δὲ μάλα χερδὸν ἤλυθε ποντοπόρος νῆς
 Ῥίμφοι διακομένη· τὴ δὲ χερδὸν ἤλθ' Ἐνοσίχθων,
 Ὅς μιν λαὸν ἔθηκε, καὶ ἑρρίζωσεν ἔνερθε,
 Χειρὶ καταπρηνὲι ἐλάσας· ὁ δὲ νόσφι βεβήκει.
 165 Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον

Ver. 142. Πρεσβύτατον.] Ἐντιμώτατον· ἀλλὰ καὶ ῥ' λέγει, [Iliad. v, 355:] "Ἀλλὰ Ζεὺς πρότερος γέγονε." Schol.

Ver. 143. — τίς τε.] Al. τίς σε.

Ibid. — βίη καὶ χάρτει εἰκὼν.] Νικώμενος ἑαυτῷ βίας, καὶ τῷ ἰσχυρῷ ὡς αὐτὸ ἐξυπνίζεν. Schol. Vide ad Il. i, 594.

Ver. 145. — ὅπως ἐθέλῃς, καὶ τοι φίλον ἔπλετο.] Ὅτι τὸ "ἐθέλῃς," καὶ τὸ "φίλον ἔπλετο θυμῷ," ἐκ παρακλήσεως ταυτὸ δηλοῦν. Eustath. Sed vide suprā ad λ', 611; et ad Il. ο', 158.

Ver. 147. — Κελαινεφές.] Al. διοτρεφές. Minus recte: Vide ad Il. i, 534.

Ver. 151. — ἀπολλήξωσι.] Al. ἀπολλήξωσι. Quod eodem modo pronuntiandum.

Ver. 152 et 177. — πόλιν.] Al. πόλιν.

"Antiquissimum et præstantissimum ignominia prosequi.

"Hominum autem si quis te viribus et robori suo obsequens

"Non honorat; tibi sanè est et postea ultio semper.

"Fac, ut vis, et tibi gratum est animo.

Huic autem respondit deinde Neptunus terræ-quassator;

"Statim ego facerem, nubium-coactor, sicut dicis;

"Sed tuam semper iram observo, et fugito.

"Nunc verò Phæacum volo perpulchram navem

"Ex deductione reversam in nigro ponto

"Perdere; ut jam abstineant, desistantque à deductione

"Hominum; magnūque ipsis montem urbi obducere.

Hunc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter;

"O bone, sic quidem meo animo videtur esse optimum,

"Cum jam omnis incitatem intueatur

"Populus ab urbe, tum eam facere lapidem prope terram

"Navi veloci similem, (ut admirarentur omnes

"Homines;) magnūque ipsis montem urbi obducere.

At postquam hoc audivisset Neptunus terræ-quassator,

Perrexit ire in Scheriam, ubi Phæaces sunt;

Illic manebat: at valde propè venit pontum-transiens navis

Celeritèr impulsa: hanc autem prope venit Neptunus,

Qui ipsam lapidem reddidit, et radicari-fecit infernè,

Manu pronà percussam: ipse autem discessit.

Ast inter se verba alata loquebantur

Ver. 155. — προσίδωνται.] Al. προίδωνται.

Ver. 157. — θαυμάσωσιν.] Ita rectè Barnesius. Vulgg. θαυμάσωσιν. Vide ad ver. 184. Al. θαυμάζωσιν.

Ver. 158. — ἀμφικαλύψαι.] Al. ἀμφικαλύψω.

Ver. 161. — ἑμῶν.] Ita Editio Wetsteniana; et ita in commentario legit Eustathius: Quibuscum facit et MS unus à Tho. Bentleio collatus. Optimè, ut videtur. Barnesius alique habent ἑμῶν, pro εἰναι.

Ver. 163. Ὅς μιν λαὸν ἔθηκε.] Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ὁ ψευδὴς φαντασία ὡς αἰὶός τιν' τῷ Φαιακικῇ νῆος πλασθῆναι πεποιήκεν ἀπελίδωσιν. Φασὶ γὰρ λίθον ἐκεῖ περὶ ὀπίον κείμενον ἐν θαλάσῃ περὶ Κέρκυραν, νῆος φαντασίαν πέμπειν καὶ δι' αὐτὴν τὸ τοῖστον λόγον πλασθῆναι. Eustath.

- Φαίηκες δολιχέρητμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες
 Ωδε δὲ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 ὦ μοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδρσ' ἐνὶ πόντῳ,
 Οἶκαδ' ἐλαυνομένῃ; καὶ δὴ πρὸφαινετο πᾶσα.
 170 ὦς ἄρα τις εἶπεσκε· τὰ δ' ἔκ' ἴσαν, ὥς ἐτέτυκτο.
 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοσ' ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ με παλαίφατα θύοσθα ἰχάνη
 Πατρός ἐμῆ, ὅς ἐφασκε Ποσειδάων' ἀγάσσα·
 Ἡμῖν, ἔνεκα πομπῶν ἀπήμονες εἰμὲν ἀπάντων.
 175 Φῆ ποτε Φαίηκων ἀνδρῶν περικαλλέα νῆα
 Ἐκ πομπῆς ἀνίσταν ἐν ἡρωειδῇ πόντῳ
 ῥαϊσέμεναι, μέγα δ' ἡμῖν ὄρος πόλιν ἀμφικαλύψαι.
 ὦς ἀγόρευ' ὁ γέρον· ταῖδε δὴ νῦν πάντα τελείῃ.
 Ἄλλ' ἀγέθ', ὥς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθόμεθα πάντες·
 180 Πομπῆς μὲν παύσαδε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἴκηται
 Ἡμέτερον προτὶ ἄστ'· Ποσειδάωνι δὲ ταύρας
 Δώδεκα κεκρμένους ἱερεύσομεν, αἶχ' ἐλέησῃ,
 Μηδ' ἡμῖν Δείμηκες ὄρσ' πόλιν ἀμφικαλύψῃ.
 ὦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔδδισαν, ἐτοιμάσαντο δὲ ταύρας.
 185 ὦς οἱ μὲν ῥ' εὐχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι
 Δήμῃ Φαίηκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
 Ἐσταότες Δεῖ βαμόν· ὁ δ' ἔγχετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Εὐδὼν ἐν γαίῃ πατρώῃ, ἔδὲ μιν ἔγνω,

Phæaces longis-remis-utentes re-nau-
 ticâ-inclyti viri :
 Sic autem aliquis dicebat intuitus in
 propinquum alium ;
 " Eheu, quis jam navem velocem
 ligavit in ponto,
 " Domum-versus impulsam ? et
 jam apparebat tota.
 Sic utique quis dicebat : hæc autem non
 intellexerunt, quomodo facta-essent.
 Inter hos verò Alcinæus concionatus
 est, et dixit ;
 " Papæ ! certè omnino jam me an-
 tiqua vaticinia assequuntur
 " Patris mei, qui dicebat Neptunum
 iratum esse
 " Nobis, quoniam deductores tuti
 sumus omnium.
 " Dixit aliquandò Phæacum virorum
 perpulchram navem
 " Ex deductione reversam in nigro
 ponto
 " Perditurum, magnūmq; nobis
 montem urbi obducturum.
 " Sic prædicabat senex ; hæc utique
 nunc omnia perficiuntur.
 " Sed agite, sicut ego dixero, para-
 mus omnes :
 " A-deductione quidem desistite mor-
 talium, cum aliquis venerit
 " Nostram ad urbem : Neptuno au-
 tem tauros
 " Duodecim electos sacrificabimus,
 si misereatur,
 " Neque nobis ingentem montem
 urbi obducatur.
 Sic dixit : illi autem metuerunt, pa-
 raveruntque tauros.
 Sic quidem supplicabant Neptuno re-
 gi
 Populi Phæacum ductores et princi-
 pes,
 Stantes circum altare : Experrectus
 autem est nobilis Ulysses,
 Cubans in terrâ patriâ, neque ip-
 sam cognovit,

Ver. 172. ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ με παλαίφατα
 θύοσθα ἰχάνη. Sic apud Euripidem ;
 Αἱ αἶ, παλαιὸς χρησμὸς ἐκπεριμένεται.

Cyclops, ver. 692.

Ἰστοῦ δὲ καὶ ὅτι τὰ ῥήματα θύοσθα εἰς ταῦτα μὴν και-
 ρίως κίτται· ἀναμνηστικῶς ἵνα παλαιὰ γινόμενα μαν-
 τήματα· Δὲ τῇ ἀπολύσει τ' ἡνός· ἐν δὲ γὰρ τῇ θ'
 φησὶν εἰς ταῦτα μετακινεῖται ὅτι ὁρῶς, καθὰ δοκεῖ
 τοῖς Παλαίοις. Eustath. Vide supra ad 9', 565.

Ver. 173. — ἐφασκε.] Dicere solebat —
 Vide ad Il. α', 37 ; et β', 221.

Ibid. — ἀγάσσα.] Al. ἀγάσσα.

Ver. 177. — ἡμῖν.] Vide supra ad 9', 569.

Ibid. — ἀμφικαλύψαι.] " Pro ἀμφικαλύψαι,"
 inquit Henricus Stephanus, " non dubito quin le-
 " gendum sit ἀμφικαλύψαι." Quod cum præce-
 denti ῥαϊσέμεναι rectius congruit : Atque ita in
 omnibus scriptum occurrit supra 9', 569. Unde

verisimile, vocem ἀμφικαλύψαι ex ver. 152, 158
 errore huc translata.

Ver. 180. — παύσαδε.] Al. παύσαδε.

Ver. 184. — ἐτοιμάσαντο.] Ita rectè edidit
 Barnesius. Nam, uti ipse annotat, quod habent
 Vulgati ἐτοιμάσαντο antepenultimam corripit. Vi-
 de ad Il. α', 118, 140 ; et τ', 197. Porro et
 MS unus à Tho. Bentleio collatus hîc habet ἐτοι-
 μάσαντο.

Ver. 185. ὦς οἱ μὲν ῥ' εὐχοντο] Κατὰ τὸ σιωπῶ-
 ῶν ἡφανίσθησαν τὰ ῥ' κυρωθέντα ὑπὸ θεῶν, ἐξ ἀνάγκης
 πληρῆται. Schol. Σημειῶσαι δὲ ὅτι πλάττει μὲν
 τὰς ῥηθίστας ἀπειλὰς ὁ Ποιητής, ἵνα καὶ μὴ ζητῶμεν πᾶ-
 ποτε ἂν εἴη ἡ ἐκτοπὴ Φαιακία, ἢ αὐτὸς τιματίζεται·
 ὥς δὲ ὁ ὡς οὐκ ἐκ τῆς ἀπειλήσεται, ὅτι ἡφάνεται.
 Eustath.

Ver. 188. — πατρώῃ.] Ita edidit Barnesius,
 et hîc, et infra ver. 251, ubi eadem vox occurrit :
 Atque

- Ἦδη δ' ἦν ἀπείων· οὐδὲ γὰρ θεὸς ἥρα χεῦεν,
 190 Παλλὰς Ἀθηναίη, κέρη Διὸς· ὄφρα μιν αὐτὸν
 Ἀγνωστον τεύξειεν, ἕκαστά τε μυθήσασαιτο·
 Μὴ μιν πρὶν ἄλοχ' ἔγνοιη, ἄσσοί τε, φίλοι τε,
 Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίῳ δ' ἀποτίσαι.
 Τῆνεκ' ἄρ' ἀλλοιδέα φαινέσκετο πάντα ἄνακτι,
 195 Ἀτραπιτοὶ τε διηνεκές, λιμένες τε πάνορμοι,
 Πέτραι τ' ἠλίβατοι, καὶ δένδρεα τηλεθόωντα.
 Στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, καὶ ῥ' εἰσίδε πατρίδα γαῖαν·
 Ὠμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὦ πεπλήγετο μηρῶ
 Χερσὶ καταπρηνέσσ'· ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ηὔδα·
 200 ὦ μοι ἐγὼ, τέων αὐτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἰχάνω;
 Ἦ ῥ' οἷγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, ὕδ' ἐδὲ δίκαιοι,
 Ἦ ἐ φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεῶδης;
 Πῇ δὲ χρήματα πολλὰ φέρω ταῖδε; πῇ δὲ καὶ αὐτὸς

Jam diū cūm-abfuiſſet; circūm enim
 Dea nebulam fudit,
 Pallas Minerva, filia Jovis; ut eum
 ipſum
 Ignotum faceret, ſingulāque edice-
 ret:
 Nē ipſum prius uxor cognosceret, ci-
 vēsque, amicique,
 Quā omnem proci injuriam luiſ-
 ſent.
 Propterea mutata videbantur omnia
 regi,
 Vixque perpetuæ, portūsque undi-
 que-ſtationibus-apti,
 Petræque altæ, et arbores viren-
 tes.
 Stetit autem cūm-exurrexiſſet, et in-
 ſpexit patriam terram;
 Flevitque poſtea, et ſua percuffit fe-
 mora
 Manibus pronis; lugēſque verbum
 dixit;
 “ Hei mihi, quorūmnā demūm
 hominum in terram venio?
 “ Nunquid hi injurioſique et crude-
 les, neque juſti?
 “ An hōſpitales, et ipſis mens eſt
 ſancta?
 “ Quōnam jam bona multa fero
 hæc? quōnam autem et ipſe

Atque ita alibi ferè ſemper apud *Homerum* ſcribitur hæc vox. *Al.* πατρίδα.

Ver. 189. — περί τῆς θεῶς ἥρα χεῦεν.] “ Illud
 “ τῆς” inquit *Spondanus* “ cūm ſit αἰτιολογικόν,
 “ hoc tamen loco non videtur eſſe ejūdem offi-
 “ cii; neque enim hæc quæ ſubjicit, cum præce-
 “ dentibus, quaſi redditio ſit cauſæ, cohærent.
 “ Nam nubes iſta, quam *Ulyſſi* circumfudit *Miner-*
 “ va, non facit ut ignota ſit ei ſua patria; ſed ut
 “ ipſe aliis ſit ignotus.” Atqui nebulam hanc, et-
 ſi à *Minervā* ad *Ulyſſem* celandum præcipuè deſig-
 natam, etiam terram ipſi incognitam reddidiſſe
 liquet ex *ver.* 194 infra, Τῆνεκ' ἄρ' ἀλλοιδέα φαι-
 νέσκετο πάντα ἄνακτι. et *ver.* 352; ὦς εἰπῶσα θεὰ
 σκιδάσ' ἥρα, εἰσατο δὲ χθών. Id quod virum ipſum
 eruditum non omninò fugit.

Ver. 190. Παλλὰς Ἀθηναίη.] Ἀθηναῖα εὐταῦθα ἡ κα-
 τὰ τὴν Ὀδυσσεῖα φρόνησις ἡ δεινὴς ὑποτιθεμένη αὐτῷ
 μὴ γνωσθῆναι τινὶ τῶν ἀπάντων δίχα γε τῆς ἀποδειχθεῖ-
 μένων ἀναγκαιῶν μὴδ' αὐτῷ τῷ πατρὶ, μὴδὲ τῇ γυ-
 ναικί, ἐξ ὧν ὡς ἂν αὐτῷ χρισιμον εἰς τὸ τῆς μνηστῆρας
 κίαντιν. *Euſtath.* Atqui cum ſequentibus “ Τῆνεκ'
 “ ἄρ' ἀλλοιδέα εἴς,” *ver.* 194, nullo modo con-
 gruit allegorica hæc interpretatio.

Ibid. — ὄφρα μιν αὐτὸν Ἀγνωστον τεύξειεν.] *Dna*
Dacier vocem ἀγνωστον hoc in loco non “ ignotum,”
 ſed “ ignarum,” interpretandum contendit “ Mi-
 “ nerve (inquit) n' enveloppe point *Ulyſſe* d' un
 “ nuage, pour le rendre inconnu, mais pour lui
 “ rendre ſa terre méconnoiſſable, pour l' empê-
 “ cher lui de la reconnoiſtre. — Ἀγνωστον —

“ ne ſignifie pas ſeulement, qui n'eſt point connu,
 “ mais auſſi, qui ne connoit point.” Verūm ſi vox
 ἀγνωστον iſto ſenſu accipi poſſet, minimè tamen
 cum ſequenti “ Μὴ μιν πρὶν ἄλοχ' ἔγνοιη εἴς.”
 congrueret hæc interpretatio: Præterquàm quòd
 et hoc modo penitus amitteretur vis vocalium μιν
 αὐτὸν, quæ præcedenti μιν de terrā dicto, *ver.* 188,
 ex adverſo aptiſſimè reſpondent.

Ver. 193. Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίῳ δ' ἀποτί-
 ſαι.] Editiones vulgatæ hīc habent μνηστῆρας.
Euſtathius autem in commentario legit μνηστῆρας,
 cumque eo faciunt et MSS à *Tho. Bentleio* collati.
 Atque hanc lectionem Textui inſerui. Ita enim
 in omnibus legitur infra χ', 64, ubi idem verſus
 occurrit; et ut ita legatur omninò poſtulare videtur
 vox ἀποτίσαι. Nam ἀποτίω, voce ἀτινῶ, ſemper
 apud *Homerum*, luere, non, ulciſci, ſignificat. Vi-
 de et infra ad χ', 168.

Ibid. — ἀποτίσαι.] Ita *Barnesius*. Rectè, ut
 videtur. *Al.* ἀποτίσαι. Vide ad *Il.* 6, 508; et
 ε', 471.

Ver. 194. Τῆνεκ' ἄρ' ἀλλοιδέα φαινέσκετο.] Enur-
 tiabatur ac ſi ſcriptum eſſet ἀλλώδῃ ut rectè nota-
 vit *Barnesius*.

Ver. 195. Ἀτραπιτοὶ.] Αἱ μὴ ἔχουσαι ἐκτροπὴν ὁδῶ.
Schol.

Ibid. — πάνορμοι.] Σκέπῳ ἔχοντες παντὸς ἀνέ-
 μος. *Schol.*

Ver. 196. — τηλεθόωντα.] *Al.* τηλεάοντα.

Ver. 199. — ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ηὔδα.] *Al.*
 ὀλοφυρόμενος δὲ προσηύδα.

- Πλάζομαι; αἶθ' ὄφελον μῆναι παρὰ Φαίηκεσσιν
 205 Αὐτῷ· ἐγὼ δέ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων
 Ἐξικόμην, ὅς κέν μ' ἐφίλῃ καὶ ἐπεμπε νέεσσι.
 Νῦν δ' ἔτ' ἄρ' πη θείας ἐπίσταμαι, ἔδδ' ἤν' αὐτῷ
 Καλλείψω, μήπως μοι ἔλως ἄλλοισι γένηται.
 ὦ πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες, ἔδδ' δίκαιοι
 210 Ἦσαν Φαίηκων ἡγήτορες, ἡδὲ μέδοντες,
 Οἳ μ' εἰς ἄλλω γαῖαν ἀπήγαγον· ἦτέ μ' ἔφαντο
 Ἄξειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον· ἔδδ' ἐτέλεσαν.
 Ζεὺς σφέας τίσαιτο ἱκετήσι, ὅς τε καὶ ἄλλης
 Ἀνθρώπους ἐφορᾷ, καὶ τίνυται, ὅς τις ἀμάρτη.
 215 Ἄλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω, καὶ ἰδῶμαι,
 Μή τί μοι οἴχωνται κούλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.
 ὦς εἰπὼν, τρίποδας περικαλλέας, ἡδὲ λέβητας,
 Ἡρίθμῃ, καὶ χρυσὸν, ὕφαντά τε εἵματα καλά·
 Τῶν μὲν ἄρ' ἔτι πόθ' ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν,
 220 Ἐρπύζων παρὰ Σῖνα πολυρλόισσοιο θαλάσσης,
 Πόλλ' ὀλοφρύνμενος· σχεδόνθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα νέφ', ἐπιβώτορι μῆλων,

“Vagor? utinam mansissent apud Phæaces
 “Illic; ego verò ad alium magnanimorum regum [et
 “Pervenisse, qui me amicè excepisset, dimisisset-instructū ad revertend.
 “Nunc autem neque sanè usquam ponere scio, neque quidem illic
 “Relinquam, nè fortè mihi præda aliis fiant.
 “Pææ! non ergò omninò sapientes, neque iusti
 “Erant Phæacum ductores et principes,
 “Qui me in aliam terram abduxerunt: certè me dicebant
 “Ducturos se in Ithacam amœnam; neque perfecerunt.
 “Jupiter ipsos ulciscatur supplicum-custos, qui et alios
 “Homines inspicit, et punit, quicunque peccet.
 “Verùm age jam bona numerabo, et videbo,
 “Nequid mihi discesserint cavâ in navi auferentes.
 Sic locutus, tripodas perpulchros et lebetes,
 Numerabat, et aurum, textâque vestimenta pulchra:
 Horum quidem nihil desiderabat; lugebat autem patriam terram,
 Reptans juxta littus sonori maris,
 Multùm lamentans: prope autem eum venit Minerva,
 Viro corpore assimilata juveni, pastori ovium,

Ver. 204. — αἶθ' ὄφελον μῆναι παρὰ Φαίηκεσσιν.] Τα χρήματα δηλοῦσι. Schol. Barnesius autem, et versiones vulgatæ, reddunt; “Utinam “mansissent.” Sed hoc cum sequentibus ἐγὼ δέ κεν “ἄλλον &c,” quomodo congruat, equidem non video.

Ver. 206. — ἐφίλῃ.] Vide ad Il. ὅ, 304.

Ver. 212. — Ἰθάκην εὐδείελον.] Vide supra ad ἱ, 21.

Ver. 213. Ζεὺς σφέας τίσαιτο ἱκετήσι.] Barnesius legendum conjicit, Ζεὺς σφέας τίσαιτο ἱκετήσι. Et MS à Tho. Bentleio collatus habet τίσαιτο. Sed et ferri potest vulgata Lectio. Vide ad Il. α, 51.

Ibid. — ἱκετήσι.] ἱκετῶν ἐπὶ πόλιν. Schol. Vide supra ad ζ, 207.

Ibid. — ὅς τις καὶ ἄλλης Ἀνθρώπους ἐφορᾷ, & τίνυται.]

ἔχει θεὸς ἐκδικῶν ὄμματα.

Batrachomyomach. ver. 96.

Οὐδὲν ἀνθρώπων ἀδικῶν τίσιν οὐκ ἀποτίσσει.

Oraculum, apud Herodotum, lib. V, § 56.

Ver. 214. — τίνυται.] Al. τίνυται. Sed nihil opus. Vide ad Il. γ, 279.

Ver. 215. Ἄλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω, καὶ ἰδῶμαι,

ἰδῶμαι, Μή τί μοι οἴχωνται.] Ἐπὶ τῇ ἀριθμῇ τῶν χρημάτων ἃ συνελήθησαν οἱ Φαίηκες αὐτῷ, καὶ ἀπὸ πλοῦσαν, εἰ μὲν ἀληθῶς ἐν ἐρημίᾳ τοσαύτῃ καὶ τῷ κατ' αὐτὸν ἀσφαλείᾳ καὶ ἀδελότητι γεγονώς, περὶ τῶν χρημάτων φοβεῖται, “Μήτι οἱ οἴχωνται κούλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες,” οἰκτεῖται ἄξιον ἢ βδελύττωσιν τὴν Δίᾳ τὴν φιλοπλητίαν· εἰ δ' (ὡς περ ἐνιοὶ λέγουσιν) περὶ τῇ Ἰθάκῃ ἀμφιδοξῶν, οἶσται τὴν τῶν χρημάτων σωτηρίαν ἀπὸ δεινῶν εἶναι τῇ Φαίᾳ ὁσιότητι, (ὅ γ' ἂν, ἀκέρως φέροντας αὐτὸν, εἰς ἀδοξίαν ἐκείλῃ χάραν καὶ καταλαπιῶν, ἀποχομίνης τῶν χρημάτων) ἔτι φαῦλῶ τεκμηρίῳ χρήται καὶ τὴν πρόνοιαν ἄξιον ἐπαινεῖν. Plutarch. de audiendis Poëtiis. Notandum tamen, Ulysses, postquam bonis hisce recensitis nihil deesse comperisset, non se in patriam reversum indè concludere, sed desiderio ejus etiamnum lamentari; ver. 219.

Ver. 216. — οἴχωνται.] Al. οἴχονται.

Ver. 221. — σχεδόνθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη, Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα.]

Cui mater mediâ sese tulit obvia sylvâ,

Virginis os habitumque gerens, et virginis arma

Spartanæ. —. Æn. I, 318.

Ver. 222. — ἐπιβώτορι μῆλων.] Βοσκήτορι τῶν ποιμνίων, ἐπιστάτῃ ἢ ἐφιπαστῇ· εἰ γ' ἔτι βασιλέων υἱοὶ

- Παναπάλω, οἳοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν,
 Δίπλυχον ἀμφ' ὁμοῖσιν ἔχουσ' εὐεργέα λώπλυ.
 225 Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χερσὶ δ' ἄκοντα.
 Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ ἐναντίος ἦλθε,
 Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ φίλ', ἐπεὶ σε πρῶτα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
 Χαῖρέ τε, καὶ μή μοί τι κακῶ νόῳ ἀντιβόλῃσαι.
 230 Ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ· σοὶ γὰρ ἔγωγε
 Εὐχομαι, ὥς τε θεῶν, καί σε φίλα γέναθ' ἰχάνω.
 Καί μοι ταῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 Τίς γῆ; τίς δῆμος; τίνες ἀνέρες ἐγγεγάασιν;
 Ἡ γὰρ τις νῆσων εὐδείελος, ἥ τις ἀκτὴ
 235 Κεῖθ' ἀλὶ κεκλιμένη ἐριβόλακος ἡπειροῖο;
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Νήπιε εἰς, ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλυθας,
 Εἰ δὲ πλώδε τε γαῖαν ἀνείρεαι· ἔδδ' τι λίλυ
 Οὕτω νόνημός ἐστιν· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοί,
 240 Ἡμὲν ὅσοι ναῖεσι πρὸς ἡῶ τ', ἡελίον τε,
 Ἡδ' ὅσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἡερόεντα.
 Ἡτοὶ μὲν τρηχεῖα καὶ ἔχ' ἱππήλατός ἐστιν,
 Οὐδὲ λίην λυπρὴ, ἀτὰρ ἔδ' εὐρεῖα τέτυκται.
 Ἐν μὲν γὰρ οἱ σῖτος ἀθέσφατος, ἐν δέ τε οἶνος
 245 Γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει, τεθαλυῖά τε ἔρση.

Delicato; quales utique regum filii sunt;
 Duplicem circa humerum habens pulchrè-factam vestem:
 Pedibus verò sub nitidis calceos habebat, manūque jaculum.
 Hanc verò Ulysses gaudebat conspicatus, et obviū venit,
 Et ipsam compellens verba alata dixit;
 "O amice, quandoquidem te primum invenio hoc in loco,
 "Salve, et neutiquam mihi malo animo occurreris:
 "Sed serva quidem hæc, serva etiam me; tibi enim ego
 "Supplico, tanquam Deo, et ad tua chara gēna accedo.
 "Et mihi hæc dic verè, ut bene sciam,
 "Quænam terra? quis populus? quinam viri insunt?
 "Num qua insularum amœna? an aliquod littus
 "Jacet ad mare vergens glebosæ continentis?
 Hunc autem contrà allocuta est dea cæcīa-oculis Minerva;
 "Stultus es, ô hospes, aut è-longinquo venisti;
 "Si reverà de hâc terrâ interrogas: neque sanè valdè
 "Adèò ignobilis est; nôrunt autem eam admodum multi,
 "Tum quotquot habitant ad Aurorâmq̃ue, Solémq̃ue,
 "Tum quotquot ponè ad caliginem obscuram.
 "Profectò quidem aspera et non equitabilis est;
 "Neque valdè sterilis, at neque læta est.
 "In eâ etenim triticum copiosum, in eâ autem et vinum
 "Est; semper verò pluvia habet illam, sæcundusq̃ue ros:

οἳοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν. Hesychius, in voce Ἐπιβόλοιο.

Ver. 223. — οἳοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν.] Τὸ παλαιὸν καὶ οἱ τῶ βασιλείῳ παῖδες πανάπαλοι ἐκαλεῖτο, καὶ ἐπὶμαυνοῖ. Schol. "De antiquis illustrissimus quisque pastor erat; ut ostendit Græca et Latina lingua, et veteres Poætæ, qui alios vocant πολῦ-αυρας, alios πολυμήλεις, alios πολυέστας." Varro, de re Rusticâ, lib. II, cap. I.

Ver. 224. — ἔχουσ'.] Al. ἔχων.

Ibid. — λώπλυ.] Ἰμάτιον, ἡτοὶ ἀεὶβόλαιον ἐν-δυν καὶ λαποδύτης, ὃ τῶν ἀφαιρέτης, ληστής. Schol.

Ver. 225. — ὑπαὶ λιπαροῖσι.] Al. ὑπὸ λιπαροῖσι. Atque ita legit Eustathius. Vide ad II. α', 51.

Ibid. — χερσὶ.] Eustathius in commentario citat, χερσὶ. Atque ita in duobus MSS scriptum reperit Tho. Bentleius.

Ver. 226. — ἐναντίος.] Al. ἐναντίον.

Ver. 229. — ἀντιβόλῃσαι.] Al. ἀντιβόλῃσης.

Ver. 232. — ταῦτ'.] Al. τῆτ'.

Ver. 233. — ἐγγεγάασιν.] Al. ἐγγεγάασιν.

Ver. 238. Εἰ δὲ.] Si reverà —.

Ibid. — ἔδδ' τι λίλυ Οὕτω νόνημός ἐστι.] Vide ad II. α', 330; et ὁ. II.

Ver. 242. — τρηχεῖα.] Vide ad II. β', 633.

Ibid. — καὶ ἔχ' ἱππήλατός ἐστι.] Vide suprâ ad δ', 606, 607.

Ver. 243. — ἔδ' εὐρεῖα.] Al. ὅση εὐρεῖα.

Ver. 244. Ἐν μὲν γὰρ — ἐν δέ.] In nonnullis Exemplaribus, notante Barnesio, legitur Εἰ μὲν γὰρ — εὖ δέ.

Ver. 245. Γίγνεται.] Al. Γίνεται. Quod perindè est.

Ibid. — τεθαλυῖά τε ἔρση.] Al. τεθαλυῖά τ' ἔρση.

Ver.

- Αἰγίεοτ' δ' ἀγαθὴ, καὶ βύβοτ' ἔτι μὲν ὕλη
 Παντοίη, ἐν δ' ὄρεσσι ἐπηετανοὶ παρέασιν.
 Τῷ τοι, ξεῖν', Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἵκοι,
 Τὴν περ τηλὴ φασὶν Ἀχαιῖδος ἔμμεναι αἴης.
 250 Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Χαίρων ἢ γαίῃ πατρώϊῃ, ὥς οἱ εἶπε
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κέρη Διὸς Αἰγιοχόιο·
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Οὐδ' ὄγ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὄγε λάζετο μῦθον,
 255 Αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδέα νωμῶν.
 Πυνθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ,
 Τηλὴ ὑπὲρ πόντον· νῦν δ' εἰλήλυθα καὶ αὐτὸς
 Χρήμασι σὺν τοῖσδεσσι· λιπὼν δ' ἔτι παισὶ τοσαῦτα
 Φεύγω, ἐπεὶ φίλον νῆα κατέκτανον Ἰδομενῆος,
 260 Ὀρσίλοχον πόδας ὠκύν, ὃς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
 Ἀνέρας ἀλφειῶς νίκα ταχέεσσι πόδεσσιν·
 Οὐνεχ' με φερέσαι τ' λήϊδος ἤθελε πάσης
 Τρωιάδος, τ' εἶνεκ' ἐγὼ πάθον ἀλγέα θυμῷ,
 Ἀνδρῶν τε πολέμους, ἀλεγμένα τε κύματα πείρων.
 265 Οὐνεκ' ἄρ' ἔχ' ὦ πατρί χαριζόμενος θεράπευον
 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἑταίρων·
 Τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλλον χαλκῆρεϊ δαυρὶ
 Ἀγρόθεν, ἐγγυὲς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἑταίρῳ·
 Νύξ δ' ἐμὰ δνοφερὴ κατέχευ' ἑρῶν, ἐδὲ τις ἡμέας
 270 Ἀνθρώπων ἐνόησε· λάθον δ' ἐς θυμὸν ἀπύρας.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τὸν γε κατέκτανον ὀξείῃ χαλκῷ,
 Αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κίων Φοῖνικας ἀγαυὰς

- "Capris autem pascendis apta, et bo-
 bus: est quidem sylva
 "Omnigena: ibi quoque aquationes
 perennes adsunt.
 "Itaque, hospes, Ithacæ sanè et in
 Trojam nomen pervenerit,
 "Quam quidem procul dicunt A-
 chaicâ esse à terrâ.
 Sic dixit: lætatus est autem patiens
 nobilis Ulysses,
 Gaudens suâ terrâ patriâ, sicut ei
 dixerat
 Pallas Minerva, filia Jovis Ægio-
 chi:
 Et ipsam compellans verba alata
 dixit:
 Neque is vera dixit, ex-obliquo verò
 instituebat sermonem,
 Semper in pectore mentem perastu-
 tam agitans;
 "Audiebam de-Ithacâ quidem et in
 Cretâ latâ,
 "Longè trans pontum; nunc au-
 tem veni et ipse
 "Bonis cum hisce: relictis verò ad-
 huc apud filios tantis
 "Fugio, quoniam dilectum filium
 interfeci Idomeni,
 "Orsilochum pedibus velocem, qui
 in Cretâ latâ
 "Viros ingeniosos vincebat velocibus
 pedibus:
 "Quoniam me privare prædâ vole-
 bat omni
 "Trojanâ; cujus gratiâ ego passus
 eram dolores animo,
 "Vironumque bella, tristisque undas
 transiens:
 "Quoniam scilicet haud suo patri
 gratificans serviebam
 "Populo in Trojanorum; sed aliis
 imperabam focis.
 "Hunc quidem ego revertentem
 percussi ætæâ hastâ
 "Ex-agro, prope viam insidiatus
 cum socio:
 "Nox autem valdè obscura occupavit
 cælum, neque quisquam nos
 "Hominum animadvertit: latui au-
 tem illum animâ spoliens.
 "At postquam hunc interfecissem a-
 cuto ære,
 "Statim ego ad navem profectus
 Phœnices illustres

Ver. 247. — εὖ δ' ἄρ' αἰετοί.] Al. εὖ δ' ἄρ' αἰετοί.

Ibid. — παρὰ τὸν.] Al. γυμνασίον.

Ver. 248. — ἵκοι.] Al. ἵκει.

Ver. 254. — ὄγ' — ὄγε.] Vide ad Il. γ', 349.

409.

Ibid. — πάλιν δ' ὄγε λάζετο μῦθον.] Εἰς τὴν ἀν-
 τὴν τῷ ἀληθῆ. Schol. Similiter et Eustathius:
 "Πάλιν δ' ὄγε λάζετο μῦθον," ἢ γὰρ πρὸς ψεῦδος ἐλά-
 λησιν ἀνάπαυον τὸ τ' ἀληθείας τὸ ψεῦδος. Vide ad
 Iliad. δ', 357, ubi eadem phrasis occurrit.

Ver. 257. — εἰλήλυθα.] Vide ad Il. α', 37;
 et i, 204.

Ver. 261. Ἀνέρας ἀλφειῶς.] Vide suprâ ad α',
 349.

Ver. 264. Ἀνδρῶν τε πολέμους.] Vide suprâ ad
 ver. 91.

Ver. 269. Νύξ δ' ἐμὰ δνοφερὴ κατέχευ' ἑρῶν.]
 Nam neque erant astrorum ignes, nec lucidus
 æthrâ

Sidereâ polus; obscuro sed nubila cælo.

Æn. III, 585.

Ver.

- Ἑλλισάμην, καί σφιν μενοεικέα λήϊδα δῶκα.
 Τὴς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε κατατῆσαι καὶ ἐφέσσαι,
 275 Ἡ εἰς Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
 Ἄλλ' ἦτοι σφέας κείθεν ἀπώσατο ἰς ἀνέμοιο,
 Πόλλ' ἀεκαζομένης· ὅδ' ἤθελον ἐξαπατῆσαι.
 Κεῖθεν δὲ πλαγχθέντες ἰχάνομεν ἐνθάδε νυκτός·
 Σπυδῇ δ' ἐς λιμένα προερέσσαμεν, ὅδε τις ἡμῖν
 280 Δόρπυ μῆστις ἔην, μάλα περ χατέουσιν ἐλέαζ·
 Ἄλλ' αὐτως σποδάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες.
 Ἐθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνῳ ἐπήλυθε κεκμηῶτα·
 Οἱ δὲ χρήματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες,
 Κάτθεσαν, ἐνθα περ αὐτὸς ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐκείμην.
 285 Οἱ δ' ἐς Σιδονίην εὐ ναιομένην ἀναβάντες
 Ω,χοντ'· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
 Ὡς φάτο· μείδῃσεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Χειρὶ τέ μιν κατέρεξε· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί
 Καλῇ τε, μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίη·
 290 Καὶ μιν φωνήσας· ἔπεια πλερόντα προσήδα·
 Κερδαλέος κ' εἴη καὶ ἐπὶ κλοπος, ὅς σε παρέλθοι
 Ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσῃ.
 Σχέτλιε, ποικιλομήτα, δόλων ἄτ', ἐκ ἄρ' ἐμελλες,
 Οὐδ' ἐν σῇ περ ἐὼν γαίῃ, λήξῃν ἀπατάων,
 295 Μύθων τε κλοπίων, οἳ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν;
 Ἄλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα, εἰδότες ἄμφω
 Κέρδε· ἐπεὶ σὺ μ' ἐσοὶ βροτῶν ὄχ' ἄριστος ἀπάντων
 Βελῇ καὶ μύθοισιν· ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσι

- “Oravi, et ipsis animo-gratam prædam dedi :
 “Hos me iussi in Pylum deferre et collocare,
 “Vel in Elida divinam, ubi dominantur Epæi :
 “Sed sanè ipsos illinc depulit vis venti
 “Admodum invitos ; neque volebant fallere.
 “Illinc autem vagati venimus huc nocte ;
 “Ægrè autem in portum remorum-ope-appulimus, neque ulla nobis
 “Cenæ mentio erat, valdè licèt indigentibus fumere ;
 “Sed tumultuariè egressi jacebamus ex navì omnes.
 “Hic me quidem dulcis somnus invasit defessum :
 “Illi autem bona mea cavâ ex navì sublata
 “Deposuerunt, ubi utique ipse in arenis jacebam.
 “Ipsi verò in Sidoniam benè-habitatam navi-confensâ
 “Ibant ; at ego relictus sum dolens corde.
 Sic dixit : risit autem dea cæcia-oculis Minerva,
 Manùque ipsum demulsit ; corpore verò assimilata est mulieri
 Pulchræque, magnæque, et illustria opera scienti ;
 Et ipsum compellans verba alata dixit ;
 “Astutus esset, et fallax, qui te superaret
 “In omnibus dolis, etiam si Deus occurreret.
 “Infauste, versute, dolorum insatiabilis, non ergò eras,
 “Nè in tuâ quidem cum-esses terrâ, destitutus fallaciis,
 “Verbisque fallacibus, quæ tibi abortu chara sunt ?
 “Sed age, nè ampliùs hæc dicamus, scientes ambo
 “Dolos ; quia tu quidem es hominum longè optimus cuniarum
 “Consilio et verbis ; ego autem inter omnes Deos

Ver. 273. Ἑλλισάμην.] Vide suprâ ad λ', 35.
 Ver. 274. — ἐφέσσαι.] Ἰδρύσαι εἰς τὴν ναῦν.
 Schol.
 Ver. 275. Ἡ εἰς Ἥλιδα δῖαν.] Νῦν μὲν δὴ πᾶσαν Ἥλειαν ὀνομάζουσι, τὴν μεταξὺ Ἀχαιῶν τε καὶ Μεσσηνίων παραλίαν, ἀνέχουσιν εἰς τὴν μεσσηνιακὴν τὴν πρὸς Ἀρκαδίαν τῇ κατὰ Φολόω. καὶ Ἀζάνας, καὶ Παρρυσίους. Τὸ δὲ παλαιόν, εἰς πλείας δυναστείας διήρητο· εἰς εἰς δύο, τὴν τε τῶ Ἐπειῶν, καὶ τὴν ὑπὸ Νέστορι τῶ Νηλεΐδῃ καθάπερ καὶ Ὀμηρῷ εἴρηκε, τὴν μὲν Ἐπειῶν ὀνομάζων πόλιν. “Ἡ εἰς Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.” τὴν δὲ ὑπὸ τῶ Νέστορι, Πύλον. Strabo, Geograph. lib. VIII, pag. 518, al. 336.

Ver. 279. — προερέσσαμεν.] Al. προερούσαμεν.
 Ver. 282. — ὕπνῳ ἐπήλυθε κεκμηῶτα.] Vide suprâ ad μ', 281. Al. ὕπνῳ ἐπέλαες.
 Ibid. — κεκμηῶτα.] Vide ad II. ζ', 261.
 Ver. 285. — ἐς Σιδονίην.] Τὴν τῇ Σιδῶνι χάραν, τὴν Φοινίκην. Schol.
 Ver. 295. — κλοπίων.] Eusebius in commentario legit, πλοκίαν.
 Ibid. — πεδόθεν.] Ἐκ νέας ἡλικίας ἢ, ἀπὸ τῆς πέδου. Schol. Al. παιδθεν. Quod versum perimit.
 Ver. 296. — εἰδότες.] Al. εἰδότες. Quod hoc quidem in loco perinde est. Vide ad II. α, 566.

Μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· ἔδ' ἐσὺ γ' ἔγνωσ
 300 Παλλάδ' Ἀθηναίῳ, κέρει Διὸς, ἥτε τοι αἰεὶ
 Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι, ἡδὲ φυλάσσω;
 Καὶ δέ σε Φαίηκεςσι φίλον πάντεσσιν ἔθηκα.
 Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἰκόμην, ἵνα τοι σὺν μήτιν ὑφῆνω,
 Χρήματά τε κρύψω, ὅσα τοι Φαίηκες ἀγαυοὶ
 305 ὤπασαν, οἴκαδ' ἰόντι, ἐμῇ βελῇ τε νόῳ τε.
 Εἶπω δ', ὅσα τοι αἶσα δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσι
 Κηδὲ ἀναχέει· σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκη,
 Μηδὲ τῷ ἐκφάει, μήτ' ἀνδρῶν, μήτε γυναικῶν,
 Πάντων, ἕνεκ' ἄρ' ἡλθες ἀλώμενος· ἀλλὰ σιωπῇ
 310 Πάχην ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμηλις Ὀδυσσεύς·
 Ἀργαλέον σε, θεῖα, γινῶναι βροτῷ ἀντιάσαντι,
 Καὶ μάλ' ἐπιταμένῳ· σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἴσκεις.
 Τῆτο δ' ἐγὼν εὖ οἶδ', ὅτι μοι πάρος ἡπίη ἦοδα,
 315 Ἔως ἐνὶ Τροίῃ πολεμίζομεν υἱὲς Ἀχαιῶν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
 Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασεν Ἀχαιεὺς,
 Οὐ σέ γ' ἐπέτα ἴδον, κέρη Διὸς, εὐδ' ἐνόησα

“ Confilióque celebror et dolis : ne-
 que tu scilicet novisti
 “ Palladem Minervam, filiam Jovis,
 quæ tibi semper
 “ In omnibus laboribus asto, et te
 servo ?
 “ Atque te Phæacibus gratum om-
 nibus reddidi.
 “ Nunc verò rursus huc veni, ut ti-
 bi consilium contexam,
 “ Bonaque abscondam, quæcunque
 tibi Phæaces illustres
 “ Dederunt, domum proficiscenti,
 meo consilióque mentéque :
 “ Dicámque, quot tibi fatale est ædi-
 bus in fabrefactis
 “ Dolores perferre : tu autem tolera
 etiam necessitate ;
 “ Neque cuiquam eloquere, neque
 virorum, neque mulierum,
 “ Omnium, quod veneris errans :
 sed tacitè
 “ Patere dolores multos, injurias su-
 stinens virorum.
 Hanc autem respondens allocutus est
 prudens Ulysses ;
 “ Difficile est te, Dea, cognoscere
 mortali congresso,
 “ Etiam admodum scienti ; te enim
 ipsam cuilibet assimilas.
 “ Hoc autem ego benè novi, quod
 mihi antea benigna eras,
 “ Dum in Trojá pugnabamus filii
 Achivorum :
 “ At postquam Priami urbem diri-
 puimus altam,
 “ Ivimusque in navibus, Deusque
 dissipavit Achivos ;
 “ Haud te postea vidi, filia Jovis,
 neque animadverti

Ver. 299. Μήτι.] Vide ad Il. ψ', 315 et 500.

Ver. 300. — αἰεὶ.] Al. ὡς.

Ver. 301. Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι.] Vide
 ad Il. κ', 278.

Ver. 303. Νῦν δ' αὖ.] Al. Νῦν αὖ.

Ver. 305. — ἐμῇ βελῇ τε νόῳ τε.] Τῆτις διὰ
 σύνθεσιν, ὡς Ἀθηνᾶ προΐσταται. Eustath.

Ver. 306. Εἶπω δ'.] Al. Εἶπω δ'.

Ver. 307. Κηδὲ ἀναχέει.] Eustathius in com-
 mentario videtur legisse Κηδὲ ἀναπλήσει. Ut supra
 ε', 302; Ἀλγεὶ ἀναπλήσει.

Ibid. — σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκη.]

Σὺ δ' εἴς ἀνάγκη, καὶ θεοῖσι μὴ μάχεσθαι.

Euripides, citatus à Duporto, in Gnômologiâ ad
 hunc locum.

— levis fit patientiâ,

Quicquid corrigere est nefas.

Horat. Carm. lib. I, Od. xxiv, 19.

Ver. 308. Μηδὲ τῷ ἐκφάει.] Εἰ δὲ μὲν ταῦτα ὁ
 Ὀδυσσεύς ἔλεγε μὲν ἑαυτὸν ἀνακαλέσθαι τῇ μαίᾳ Εὐρυ-
 κλείᾳ, ἔπειτα δὲ τῷ Τηλεμάχῳ καὶ τῷ Εὐμαίῳ, καὶ ἑτέροις
 τισὶν ἐκδηλοῦν ὅτι πλείον τι τῷ Ἀθηνᾶς αὐτὸς ἐκείνῳ νοῦ
 συνέτις τῷ κατὰ πρότερον ἐπιβόλῃ παρ' αὐτῷ συνίσταται.

ἐπεὶ, κατὰ παροιμίαν, αἱ δευτεραί πως φροντίδες σοφώ-
 τραι. Eustath.

Ibid. — ἐκφάει.] Ita omnino scribendum ;
 non, ut Vulgati, ἐκφᾶει. Vide ad Il. ι', 192 ;
 et ε', 471.

Ver. 309. — ἕνεκ' ἄρ'.] Eustathius in com-
 mentario citat, ἕνεκα.

Ibid. — σιωπῇ Πάχην ἄλγεα.]

— premit altum corde dolorem.

Æn. I, 213.

Ver. 313. — σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἴσκεις.] Ὑπο-
 νέηκεν, ὅτι ἐν τοῖς Φαίᾳ καὶ παρθένῳ καὶ ἀνδρὶ ὁμοιω-
 δεῖσα παράρρηκεν αὐτόν. Schol.

Ibid. — εἴσκεις.] Al. εἴσκω.

Ver. 315. Ἔως ἐνὶ.] Ita edidit Barnesius. Quæ
 si vera sit lectio, pronuntiandum erit Ὡς ἐνὶ vel
 Ὡς ἐνί. Quod enim annotat Barnesius, “ Amphibi-
 brachys, pro Dactylo,” nihili est. Vide ad Il. ε',
 539. Al. Εἴως ἐνί. Cæterum quod habent Vulga-
 ti Εἴως ἐνί, vix ullâ ratione ferri potest.

Ver. 318. Οὐ σέ γ' ἔπειτα.] Al. Οὐ σέ τ' ἔπειτα,
 et Οὐ σὲ ἔπειτα.

Ver.

- Νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις·
 320 Ἄλλ' αἰεὶ φρεσὶν ἥσιν ἔχων δεδαῖγμένον ἦτορ
 Ἠλώμην, εἴως με θεοὶ κακότητ' ἔλυσαν
 Πρὶν γ' ὅτε Φαίηκων ἀνδρῶν ἐν πίοσι δῆμῳ
 Θάρσυνάς τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.
 Νῦν δέ σε πρὸς πατρός γυνάζομαι, (ὃ γὰρ οἶω
 325 Ἦκεν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, ἀλλὰ τιν' ἄλλην
 Γαῖαν ἀνατρέφομαι· σὲ δὲ κερτομέεσσαν οἶω
 Ταῦτ' ἀγορευόμεναι, ἵν' ἐμὰς φρένας ἡπεροπέυσης)
 Εἰπέ μοι, εἰ ἐτεόν γε φίλην ἐς πατρίδ' ἰχθύνω.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 330 Αἰεὶ τοι τοιῆστον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
 Τῷ σε καὶ εὖ δύναμαι προλιπεῖν δῦστηνον εἶντα,
 Οὐνεκ' ἐπητής τ' ἐσσί, καὶ ἀγχίνοος, καὶ ἐχέφρων.
 Ἀσπασίως γάρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
 Ἰετ' ἐνὶ μεγάροις ἰδεῖν παῖδάς τ' ἀλοχόν τε·
 335 Σοὶ δ' ἔπω φίλον ἐστὶ δαήμεναι, εἰδὲ πυθέσθαι,
 Πρὶν γέ τι σῆς ἀλόχευ πρήσσαι, ἥτε τοι αὐτῶς
 Ἦται ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δὲ οἱ αἰεὶ
 Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέατα δακρυχεύουσι.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν ἔπειτ' ἀπίστεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 340 Ἦδέ, ὃ νοστήσῃς ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἐταίρους·
 Ἀλλὰ τοι οὐκ ἐθέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι
 Πατροκασιγνήτῳ, ὅς τοι χόλον ἐνθετο θυμῷ,

- “Navem meam ingressam, ut mihi dolorem arceres.
 “Sed semper mente propriâ habens distractum cor
 “Vagabar, donec me Dii malo solverunt:
 “Prius scilicet quàm Phæacum virorum in ubere populo
 “Animâstique verbis, et in urbem duxisti ipsa.
 “Nunc autem te per patrem supplex-oro; (non enim puto
 “Venisse me in Ithacam amœnam, sed aliquam aliam
 “Per terram verfor; te autem illudentem puto
 “Hæc dicere, ut meam mentem decipias:)
 “Dic mihi, an verè dilectam in patriam venerim.
 Huic verò respondit deinde dea cæstia-oculis Minerva;
 “Semper tibi tale in pectore cogitatum:
 “Propterea te etiam non possum deferere infelicem existentem,
 “Quoniam facundus es, et ingeniosus, et prudens.
 “Libentè enim alius vir errans reversus,
 “Cuperet in ædibus videre filiosque uxoremque;
 “Tibi verò nondum gratum est scire, neque exquirere,
 “Priusquam tuæ uxoris periculi quid feceris, quæ tibi incassum
 “Sedet in ædibus; luctuose verò ei semper
 “Pereunt noctes et dies lachrymas-fundenti.
 “At ego de-hoc quidem nunquam diffidebam, sed in animo
 “Sciebam, quòd rediturus esses, amissis omnibus fociis:
 “Sed sanè nolui Neptuno obfistere
 “Patruo, qui iram adversus-te induxit in-animum,

Ver. 320. — φρεσὶν ἥσιν.] Vide suprâ ad α, 402.

Ver. 323. Θάρσυνας.] Vide ad II. α, 338; et ὅ, 823.

Ibid. — καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.] Suprà ἡ, 37.

Ver. 324. Νῦν δέ σε πρὸς πατρός γυνάζομαι.]

te, siqua parentis

Tangere cura potest, oro —. Æn. XII, 932.

Ibid. — πρὸς πατρός.] Al. πρὸς Ζηνός.

Ver. 327. — ἡπεροπέυσης.] Al. ἡπεροπέυης.

Ver. 332. Οὐνεκ' ἐπητής τ' ἐσσί.] Καὶ πάλιν τ' Ὀδυσσεύς φάσκειν [Ἀθηναίη] μὴ ἀποφῶν μὴδὲ προλιπεῖν, “Οὐνεκ' ἐπητής ἐστὶ, καὶ ἀγχίνοος, καὶ ἐχέφρων,” οὐδὲν μόνον εἶναι τ' ἡμετέρων θεοφίλης καὶ θεῖον ἀρετήν. Plutarch. de audiendis Poëtis. Οὐ γὰρ ἀπὸ τοῦ κάλλους τῶ σάματός, ἐπεὶ τοι τ' Νηρέα μάχων

ἐχρὴν ἀγαπᾶσθαι· εἰδὲ ἀπὸ τὴν ἰχθύν, ἀπείρω γὰρ [ὅς] οἱ Λαιερυγόνες καὶ Κυκλωπες ἦσαν αὐτῷ κριτίες· εἰδὲ ἀπὸ τ' πλῆστον, ἔτω γὰρ ἂν ἔμεινεν ἀπέρητ' Τροία. Τί δὲ διὰ πράγματα ἔχειν αὐτὸν ἐπιζητῶντα τὴν αἰτίαν δι' ἣν Ὀδυσσεύς φησὶν ὃ Ποιητὴς θεοφίλην, αὐτῷ γε ἔξω ἀκύνει; “Οὐνεκ' ἐπητής ἐσσί, καὶ ἀγχίνοος, καὶ ἐχέφρων.” Julian. Orat. VIII.

Ver. 333, 335. Ἀσπασίως γάρ κ' ἄλλος — Σοὶ δ' ἔπω φίλον ἐστὶ.] Τέτο δὲ Ὀδυσσεύς ἐπαίνους, εἰ ἔτω σφύρισμα φρονεῖ, ὅς μὴ εὐθὺς ἀρπάσαι τὴν τ' οἰκίαν ἐντυχίαν, πρὶν περᾶσαι ὅπως ἔχουσι περὶ αὐτόν. Eustath.

Ver. 336. Πρὶν γέ τι.] Al. Πρὶν γ' ἔτι.

Ver. 341. Ἀλλὰ τοι οὐκ ἐθέλησα.] Vide suprâ ad ζ, 329.

Ver. 342. — χόλον.] Al. κότον.

- Χωόμεν^Θ, ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
 Ἄλλ' ἄγε, τοι δείξω Ἰθάκης ἔδος, ὅφρα πεποιθήης.
 345 Φόρκυν^Θ μὲν ὅδ' ἐστὶ λιμὴν, ἀλίοιο γέρον^Θ.
 Ἦδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη.
 Ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἡρωειδές,
 Ἴρον Νυμφάων, αἱ Νηιάδες καλέονται.
 Τῆτο δέ τοι σπέος εὐρὺ κατηρεφές, ἔνθα σὺ πολλὰς
 350 Ἑρδεις^Θ Νύμφησι τελήεσσας ἐκατόμβας.
 Τῆτο δὲ Νήριτόν ἐστιν ὄρ^Θ, καταείμνον ὕλη.
 Ὡς εἰπῶσα θεὰ σκέδασ' ἠέρα· εἶσατο δὲ χθών.
 Γῆθησέν τ' ἄρ' ἐπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Χαίρων ἢ γαίῃ· κύσει δὲ ζείδωρον ἄρκραν.
 355 Αὐτίκα δὲ Νύμφης ἤρῃσατο χεῖρας ἀναχών.
 Νύμφαι Νηιάδες, κῆραι Διὸς, ἔποτ' ἐγώ γε
 Ὀψείδ' ὕμῃ ἐφάμην· νῦν δ' εὐχολῆς ἀχανῆσι
 Χαίρει· ἀτὰρ καὶ δῶρα διδώσομεν, ὥς τοπάρους περ,
 Αἴκεν εἴα πρὸ φρον με Διὸς θυγάτης ἀγελεύῃ
 360 Αὐτόν τε ζῶειν, καὶ μοι φίλον υἱὸν ἀέξῃ.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Θάρσθ, μή σοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
 Ἄλλ' ἄγε, χρήματα μὲν μυχῶ ἄντρον θεσπεσίῳ
 Θείομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνη·
 365 Αὐτοὶ δὲ φραζόμεθ', ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται.

Ver. 345. Φόρκυν μὲν ὅδ' ἐστὶ λιμὴν.] Ὅρα δὲ ἐν τούτοις, καὶ ὅπως ἐπίκειται γοργότατα ὁ Ποιητὴς ἐν ἀλίοιο γέροντα πρὸς μὴν πλάτυσται ἐμφραδύντα περὶ τοῦ λιμένος καὶ τὸ κατ' αὐτόν. Eustath. Vide supra ad ver. 96; item ad μ', 452.

Ver. 347, 348. Ἀγχόθι δὲ αὐτῆς ἄντρον ἔσθ.] Desunt hi duo versus in nonnullis Exemplaribus, notante Eustathio. Et, propter sequentia "Τῆτο δὲ τοι σπέος εὐρὺ ἔσθ," sine sententiae dispendio omitti possunt. Nec non verisimile eos ex ver. 103, 104 supra, huc irrepsisse.

Ver. 349. — σπέος εὐρὺ.] Al. σπέος ἐστὶ. Atque ita in commentario citat Eustathius.

Ver. 350. Ἑρδεις.] Sacrificare solebas. — Vide ad Il. α', 37; et ι', 84.

Ver. 351. — Νήριτον.] Ὁρ^Θ Ἰθάκης, ἀντικρὺ τῇ Ἠπείρῃ. Schol. Al. Νήριον. Vide supra ad ι', 21.

Ibid. — καταείμνον ὕλη.]

- " Iratus, quod ei filium dilectum excaecasti.
 " Verum age, tibi ostendam Ithacae sedem, ut credas.
 " Phorcynis quidem hic est portus, marini fenis;
 " Haec autem in vertice portus patula Oliva:
 " Prope verò ipsam antrum amabile, obscurum,
 " Sacrum Nympharum, quae Naiades vocantur:
 " Haec autem spelunca lata, convexa, ubi tu multas
 " Sacrificabas Nymphis perfectas hecatombas:
 " Hic autem Neritus est mons, vestitus sylva.
 Sic fata Dea dissipavit nebulam; apparuit autem terra:
 Lætatusque est deinde patiens nobilis Ulysses,
 Gaudens suam terram; osculatus est autem almam tellurem:
 Statimque Nymphis supplicavit manibus sublatis;
 " Nymphæ Naiades, filiae Jovis, nunquam ego
 " Visurum me vos putabam: nunc verò votis blandis
 " Salvete: at et dona dabimus, sicuti antea scilicet,
 " Si sinat lubens Jovis filia praedatrix
 " Ipsumque me vivere, et mihi charum filium auctet.
 Hunc autem rursus allocuta est Dea caesia-oculis Minerva;
 " Confide, nè tibi hæc in mente tuâ curæ sint.
 " Sed age, bona quidem in recessu antri divini
 " Ponamus statim nunc, ubi utique hæc tibi salva maneant:
 " Ipsi autem consultemus, quo pacto quam optime fiat.

sylvis scena coruscis

Desuper, horrentique atrum nemus imminet umbrâ. Æn. I, 168.

Ver. 355. Αὐτίκα ὅ.] Barnesius, minimè ignarus quâ ratione vocula ὅ producatur, ex conjecturâ tamen edidit Αὐτίκα δὲ. Atque ita "tò meliùs" hîc legendum contendit. Immo verò ad sententiam minùs rectè: Vide autem ad Il. α', 51.

Ver. 360. — ἀέξῃ.] Al. αἴκει, et αἴκειν.

Ver. 363. — μυχῶ ἄντρον.]

— spelunca — vasto submota recessu.

Æn. VIII, 193.

Ver. 365. Αὐτοὶ δὲ φραζόμεθ'.] Καὶ Ὀδυσσεύς ποιῇ ἔτι, ὥς ἡ φρόνησις δηλαδὴ αὐτῷ νοῦσαι ἐπέβαλε. Eustath.

Ibid. — ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται.] Al. ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.

Ὡς εἰπῶσα θεὰ δύνε σπέος ἡγεροειδές,
Μαιομένη κευθμῶνας ἀνὰ σπέος αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
Ἄσπον πάντ' ἐφόρῃ, χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκόν,
Εἵματα τ' εὐποίητα, τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.
370 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε· λίθον δ' ἐπέθηκε θύρῃσι
Παλλὰς Ἀθηναίη, κέρη Διὸς Αἰγίοχοιο.
Τὼ δὲ καθεζομένῳ ἱερῆς παρὰ πυθμὸν ἑλαίης,
Φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
375 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Φράζεο, ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσης,
Οἳ δὴ τοι τρίετες μέγαρον κατακοιρανέουσιν,
Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἔδνα δίδοντες.
Ἡ δὲ σὸν αἰεὶ νότον ὀδυρομένη χτ' ἑμὸν,
380 Πάντας μὲν ῥ' ἔλπε, καὶ ὑπὶ χεῖρ' ἀνδρὶ ἐκάτω,
Ἀγχιέλιος προΐεσσα· νότον δὲ οἱ ἄλλα μνησιν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνον' Ἀτρεΐδαο
Φθίσεα κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,
385 Εἰ μὴ μοι σὺ ἕκαστα, θεὰ, χτ' μοῖραν εἴπες.

Sic locuta Dea ingrediebatur specum
obscurum,
Explorans latibula per specum: at
Ulysses
Propius omnia portabat, aurum et
indomitum æs,
Vestimentaque benè-elaborata, quæ
ei Phæaces dederant:
Et hæc quidem benè deposuit; lapi-
dem verò imposuit foribus
Pallas Minerva, filia Jovis Ægio-
chi.
Hi autem sedentes sacræ ad radicem
olivæ,
Moliebantur procis insolentibus exi-
tium.
Inter hos verò sermonem exordiebatur
Dea cæcia-oculis Minerva;
“ Generose Laertiade, prudens Ulyf-
ses,
“ Confidera, quomodo procis impu-
dentibus manus inferas,
“ Qui jam tibi per-triennium in do-
mo dominantur,
“ Ambientes eximiam uxorem, et
sponsalia dantes:
“ Illa autem, tuum semper reditum
cum-fletu-desiderans in animo,
“ Omnibus quidem spem-dat, et
pollicetur viro unicuique,
“ Nuncios mittens; mens autem ei
al'a versat.
Hanc autem respondens allocutus est
prudens Ulysses;
“ Papæ! profectò omnino jam A-
gamemnonis Atridae
“ Periturus malo fato in ædibus
eram,
“ Nisi mihi tu singula, Dea, accu-
ratè dixisses.

Ver. 366. — ἡγεροειδές.] Νῦν (inquit Scholiastes)
καθαρόν αἶρα ἔχον. Minus rectè.

Ver. 369. — τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.] Al. τὰ οἱ
Φαίηκες ἀγαυοὶ Ὀδυσσεύς: Ut suprâ ver. 120,
305.

Ver. 372. — ἱερῆς παρὰ πυθμὸν ἑλαίης.] Ὅτι
ἱερὰν τὴν προῤῥηθεῖσαν ἑλαίαν λέγει καὶ δι' ἧς μὲν αἰ-
τίας, μάλιστα δὲ διὰ τὸ μυθικῶς, καθὰ καὶ ἄλλα καὶ ἑδ-
λάθη, ἀνιερῶς αὐτὴν τῇ Ἀθηνᾷ διδόναι καὶ τὸν ὀδυσσεῦ
βυλῆς ὁ πυθμὸν αὐτῆς γίνεσθαι, ὅτε Ὀδυσσεύς τῇ Ἀθηνᾷ
συμφράζεται. Eustath.

Ver. 377. — κατακοιρανέουσιν.] Al. κατά κειρα-
νέουσιν.

Ver. 378. — καὶ ἔδνα δίδοντες.] Ὅτι καὶ ἐνταῦθα
ἔδνα, τὰ ἐξ ἀνδρῶν πρὸς γυναῖκα. Φησὶ γὰρ ὅτι τρίετες
ἦσαν οἱ μνηστῆρες μνώμενοι τὴν Πηνελόπειαν, καὶ ἔδνα δίδον-
τες. Eustath.

Ver. 379. Ἡ δὲ σὸν αἰεὶ νότον.]
Quam nequière Proci recto depellere cursu.

Horat. Sermon. lib. II, v, ver. 78.

Ver. 383. — Ἀγαμέμνον' Ἀτρεΐδαο Φθίσεα
κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον.] Nempè nisi Mi-
nerva eum quæ facienda essent prius edocuisse;

suâ ipsius in domo, eodem atque Agamemnon fato,
periturus fuisset. Quam sententiam (luculentam
quidem satis et perspicuam) cum non intellexerit
Spondanus, mirè hæc annotat; “ Quæri autem po-
“ test, quale sit illud periculum, quod se effugisse
“ ope Minervæ refert, ex ædibus Agamemnonis.
“ An cædi Agamemnonis interfuit? Id sanè à
“ Menelao, suprâ lib. IV, non memorabatur; sed
“ neque ipse Ulysses, lib. IX, narravit. — Repe-
“ tenti ergò mihi quod suprâ lib. III [ver. 162
“ ἔσ.] à Nestore narrabatur, in illo Græcorum
diffidio circa profectiōnem à Trojâ, Ulysses in
“ partes Agamemnonis transisse, et cum eo re-
“ mansisse, discedente nihilominus Menelao et se-
“ ipso; videtur postea Ulysses consilio Minervæ
“ seorsim ab Agamemnone itineri se commisisse.
“ Alioqui non video quomodo hic locus possit in-
“ telligi.” Scilicet ad istud “ Ἀγαμέμνον' Ἀ-
“ τρεΐδαο,” non “ οἶτον” sed “ μεγάροισιν” referri
is arbitratus est; ut adeò Ulysses, non Agamemno-
nis fato, sed Agamemnonis in ædibus periturus fu-
isse dicatur.

Ver. 384. Φθίσεα.] Al. Πείσεα.

B b b 2

Ver.

- Ἄλλ' ἄγε, μήτιν ὕφηνον, ὅπως ἔποτίσομαι αὐτ' ἔς·
 Πὰρ δέ μοι αὐτὴ γῆθι, μίνῃ πολυθαρσὲς ἐνείσα,
 Οἷον, ὅτε Τροίης λυομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
 Αἶκε μοι ὥς μεμαυῖα παραστάνης, Γλαυκῶπι,
 390 Καί κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεςσι μαχοίμην,
 Σὺν σοί, πότνια θεά, ὅτε μοι πρῶφρασσ' ἐπαρήγοις.
 Τὸν δ' ἡμέτετ' ἐπείτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Καὶ λίην τοι ἔγωγε παρέσσομαι, ἔδ' με λήσῃς,
 Ὅπποτε κεν δὴ ταῦτα πενόμεθα· καί τιν' οἶώ
 395 Αἵματί τ' ἐγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσπελον ἔδας,
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν.
 Ἄλλ' ἄγε, σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσι·
 Κέρψω μὲν χροά καλὸν ἐνὶ γναμπῶσι μέλεσσι,
 Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος
 400 Ἔσσω, ὃ κεν τυγέησιν ἰδὼν ἄνθρωπον ἔχοντα·

- “ Verum age, consilium texe, quo-
 pacto ulciscar ipsos ;
 “ Et mihi ipsa asta, animum valde-
 audacem immittens,
 “ Qualem, quando Trojæ solveba-
 mus splendida mœnia :
 “ Si mihi sic studiosa astares, Mi-
 nerva,
 “ Etiam adversus trecentos ego viros
 pugnarem,
 “ Tecum, veneranda dea, quando
 me prompto-animo adjuvares.
 Huic autem respondit deinde Dea
 cæssa-oculis Minerva ;
 “ Et omnino tibi ego adero, neque
 me latebis,
 “ Quandocunque demum hæc obea-
 mus ; atque aliquem puto
 “ Sanguinéque cerebroque sædatu-
 rum immensum solum,
 “ Virorum procorum, qui tibi vic-
 tum absumunt.
 “ Sed age, te incognitum faciam om-
 nibus mortalibus :
 “ Arefaciam quidem cutem pul-
 chram in flexilibus membris ;
 “ Flavósque ex capite delebo crines ;
 circumque pallium
 “ Induam, quod aversetur conspicu-
 tus homo habentem :

Ver. 388. Οἷον, ὅτε Τροίης.]

Εἰ γὰρ σ' ὡς ἐθέλοι φιλεῖν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ὡς τοῖς Ὀδυσσεὺς ἀεικέλιδος κυδαλίμοιο,
 Δίμω ἐνὶ Τρώϊ, ὅθι πάρορμον ἄλγε' Ἀχαιοί·
 Οὐ γὰρ πῶ ἰδὼν ὠδὲ διὲς ἀναφανδὸν φιλεῖντας,
 Ὡς κείνῳ ἀναφανδὸν παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη.

Suprà γ', 218.

Ibid. — λιπαρὰ κρήδεμνα.] Λιπαρὰ μὲν λέγων,
 κατὰ τὰς Παλαιὰς, τὰ ἐκδηλα καὶ λαμπρὰ εἶδος ἢ δι-
 λῶς ἔτω καὶ τὰ εὐδαίμονα ποτε. Κρήδεμνα ἢ μεταφο-
 ρικῶς καὶ τὴν τὰς τ' πυργῶν σιφάντας, καὶ λοιπὰς ἐξουχίας
 Eustath.

Ver. 390. Καί κε τριηκοσίοισιν.]

Σίφον ἢ ἐν βύλῳ τὰς ποδῶν χεῖρας
 Νικῶ ——. Euripides, citatus à Duporto, in
 Gnomologîā ad hunc locum.

Ver. 391. Σὺν σοί, πότνια θεά.] Τετίσι μὲν καὶ
 φροσύνης καὶ ἢ καὶ μάστιγα τ' μνηστῆρων ἀεικνέμετο.
 Eustath. Cæterum pronuntiabatur vox θεά, ac si
 scriptum esset θεῶ. Vide ad II. α', 18. Editio-
 nes autem nonnullæ, notante Barneſio, habent πότνια
 θεῶ. Ut infra v, 91.

Ibid. — ὅτε μοι πρῶφρασσ' ἐπαρήγοις.]

— ὅτε οἱ πρῶφρασσα παρίσταται.

Iliad. κ', 290.

Ubi Eustathius vocem πρῶφρασσα exponit, προμυθίας,
 τὰ ὑπερὶ καὶ φραζομένη καὶ ἐθέλῃσα. Minus recte.
 “ Nec enim” uti annotat Duportus in Gnomolog.
 Homeric. ad hunc locum Odysseæ, “ πρῶφρασσα est
 “ προμυθίας, providens, prudens, sed πρόθυμος, πρό-
 “ φρων, propra, propensa.”

Ver. 393. — ἔδ' με λήσῃς.] Vide suprà ad λ',
 101.

Ver. 395. Αἵματί τ' ἐγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσ-
 πελον ἔδας.]

Offaque dispergit cerebro permixta cruento

Æn. X, 416.

— et sparſo latè rigat arma cerebro

Æn. XII, 308.

Ἀσπίτον ἢ ἔδας ἀειφραστικῶς τὴν ἡγεῖται λέγει, ὃ ἐστὶ
 τὴν ἀπλῶς γῆν· ἄλλως ἢ πῶς ἄσπετον ἢ βραχυῖα καὶ
 ἐπιγγραπτόν, καὶ ἢ οἱ μνηστῆρες πείσονται. Eustath.
 Quam explicationem rejiciens D^{na} Dacier ; “ Ἀσ-
 “ πῆτον (inquit) ne signifie q e spaciense, vaste ; une
 “ falle, où tant de Princes faisoient leurs banquets,
 “ pouvoit fort bien être appelée vaste, ἄσπετον.”
 Minus rectè uterque. Poëta (ut opinor) per phra-
 sin ἄσπετον ἔδας, ut per εὐρεῖα χθὼν et similia, nihil
 aliud quàm Solum in universum designare voluit.
 Quod tamen Eustathium quidem non ex toto vide-
 tur fugisse, quum ait, ὃ ἐστὶ τὴν ἀπλῶς γῆν. Vide ad
 II. τ', 61.

Ver. 397. — σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖ-
 σιν.] Πῶς ἢ ἡ Εὐρύκλεια γινώσκει ; ἐπεὶ δὲ χρεῖα αὐτῆς.
 Schol. Rectius Eustathius, citante Barneſio ; “ Ἀγ-
 “ νως ἢ γίνεταί πᾶσι, διχα γὰρ τ' μαίνας Εὐρύκλειας·
 πλὴν ἔδ' αὐτὴ οὐ τὴν εἶδος ἀπλῶς ἀναγνωρίζει τ' Ὀδυσ-
 σεία, ἐκ τ' κατὰ τ' μὴρον ἢ ἕλης, ὡς φανήσεται.

Ibid. — ἄγνωστον.] Vide suprà ad ver. 190.

Ver. 400. — ὃ κεν τυγέησιν ἰδὼν ἄνθρωπον ἔχον-
 τα.] Αἰ. ὃ κεν τυγέη τις ἰδὼν ἄνθρωπον ἔχοντα.

Ver.

Κνυζώσω δέ τοι ὅσσε, πάρ' ὅ περικαλλέ' ἔοντε,
 Ὡς ἂν αἰκέλιος πᾶσι μνηστῆρσι φανείης,
 Σῆ τ' ἀλόχω, καὶ παιδί, τ' ἐν μεγάροισιν ἔλφες.
 Αὐτὸς δὲ πρότις σουδάτω εἰσαφικέαῃ,
 405 Ὅς τοι ὕδ' ἐπίερ' ὁμῶς δέ τοι ἦπια οἶδε,
 Παῖδά τε σὸν φιλέει, καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπεια.
 Δῆεις τὸν γε σύεσσι παρήμενον· αἱ δὲ νέμονται
 Πὰρ Κόρακος πέτρῃ, ἐπὶ τε κρήνῃ Ἀρεθούσῃ,
 Ἐδῆσαι βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ
 410 Πίνεσαι, τὰ δ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν.
 Ἐνθα μένειν, καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέει,
 Ὅφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτῃ εἰς καλλιγύναικα,
 Τηλέμαχον καλέεσσα, τέον φίλον υἱόν, Ὀδυσσεύ.
 Ὅς τοι εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα παρ Μενέλαον
 415 Ὡχέλο, πευσόμενος μετὰ σὸν κλέος, εἶπ' ἔτ' εἴης.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Τίπτε τ' ἄρ' εἰ οἱ εἶπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα;
 Ἥ ἴνα πε καὶ κείνος ἀλώμενος ἄλγεα πάχῃ
 Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον; βίοτον δέ οἱ ἄλλοι ἔδουσι.

"Deformabo etiam tibi oculos, anteā perpulchros existentes;
 "Ut turpis omnibus procis appareas,
 "Tuæque uxori, et filio, quem in ædibus reliquisti.
 "Ipse verò primùm subulem adi,
 "Qui tibi suum custos; simulque tibi benè vult,
 "Filiūque tuum diligit, et prudentem Penelopem.
 "Invenies hunc utique suis affidentem; hæc verò pascuntur
 "Apud Coracis petram, et ad fontem Arethusam,
 "Comedentes glandem suavem, & nigram aquam
 "Bibentes, quæ scilicet suis alunt florentem pinguedinem.
 "Illic manet, et omnia affidens interroga,
 "Dum ego ivero ad Spartam pulchris-mulieribus-abundantem,
 "Telemachum accersitura, tuum dilectum filium, Ulysses;
 "Qui in spatiosam Lacedæmonem ad Menelaum
 "Abiit, sciscitaturus de tuâ famâ, sicubi adhuc effes.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
 "Et cur non ei dixisti, in mente omnia sciens?
 "An ut alicubi et ille errans dolores patiatur
 "Pontum super infructuosum? vic-tum autem ei alii edunt.

Ver. 401. Κνυζώσω δέ τοι ὅσσε.] ῥυσώσω, ἀπρεπείας καὶ ῥυσῆς ποιήσω, ὅποιοι εἰσὶν οἱ τ' καθόδοντες καὶ συμπλάσω, καὶ κακώσω. Schol.

Ver. 405. — ὁμῶς δέ τοι ἦπια οἶδε.] Ἠγὼν, ὁμοίως σοι τὰ Ὀδυσσεύ, ἡπίος ἐστὶ πρὸς τὰς σῆς. Eustath. Quæ explicatio (ut opinor) ferri non potest. Sensus istius "τοι ἦπια οἶδε" reverà est; "Erga te benè affectus est." Ut liquet ex Odyss. α, 39; ubi Minerva, Telemachum alloquens, eadem utitur phrasi: itémque ex ejusdem libri versu ultimo, ubi de Subulco dicitur;

ἀνάκτεσιν ἦπια εἰδώς.

Vide et Iliad π', 73. Porro Editiones vulgatæ hoc in loco habent ὁμῶς. Verùm cum in iisdem Editionibus scriptum sit ὁμῶς, infra α, 39, ubi idem versus occurrit; cumque ita etiam hic in commentario legat Eustathius; utrobique ὁμῶς edidi.

Ver. 408. Πὰρ Κόρακος πέτρῃ.] Οὗτ' ὁ Κόραξ κυνηγῶν, ἀπὸ τῆς πέτρας πιάων, ἐτελευτήσας καὶ ἡ μήτηρ αὐτὴ Ἀρέθουσα αὐτὴν ἀπὸ γῆρας. Ἀρέθουσα ἢ τίς αὐτῆς, ἐν Συρακούσῃ, ἐν Σμύρνῃ, ἐν Χαλκίδι, καὶ ἐν Ἰθάκῃ. Schol.

Ver. 409. Ἐδῆσαι βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ Πίνεσαι.] Παχύνει δὲ τὸν σὺν ἀκέρω — πίνοντα ὕδωρ τεθολωμένον, — καὶ τροφαίς [χαίροντα]

ὅσαι φουσώδεσσαι εἰσι, καὶ ὑποπλῆσαι δύναται. Καὶ Ὀμηρ' δὲ εἰσὶν ὑποπλῆσαι ταῦτα —. Ὅτι τὰ τεθολωμένα ὕδατι πιαίνονται, φησὶ, "μέλαν ὕδωρ Πίνεσαι, τὸ δ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν." — Τὸ δὲ φουσώδες αἰνιτίζεται τ' τροφῆς, ὅταν λέγει, "βάλανον μενοεικέα" ἐοικέναι αὐτῷ. Eustath. Lib. V, cap. 45. Quarum tamen observationum prior parum rectè se habet; nam Epitheton "μέλαν" minimè aquam turbidam, τεθολωμένον, (uti vult Eustathius,) denotat; sed, ut liquet ex innumeris Poëtæ locis, Omni Aquæ in universum tribuitur.

Ver. 410. Πίνεσαι.] Vide infra ad π', 143.

Ver. 415. Ὅχέτο πούσ' ὁμῶς καὶ σὸν κλέος.] Ἐρμηνεύει δὲ καὶ τὸ ἐν τοῖς φθασασί π' [supra Odyss. α, 95; γ', 78.] γραφέν περὶ Τηλεμάχου, "Ἡδ' ἴνα μιν κλέος ἐδῶλον ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν," ὃ, διττὴν ἔχον ἐκεῖ ἔνοιαν, συγκροτεῖται ἐκ τῶν ἐνταῦθα. Eustath. Verùm liquet ex ver. 422 infra, nullam ibi omnino esse ambiguitatem.

Ibid. — εἶπ' ἔτ' ἦπια.] Al. ἦπια.

Ver. 417. Τίπτε τ' ἄρ' ἔτ' ἦπια.] "Et quomobrem igitur —?"

Ver. 419. — ἔδουσι.] Eustathius in commentario citat, ἔδουσι.

Ver.

- 420 Τὸν δ' ἡμίσετ' ἐπέτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Μὴ δὴ τοι κείνός γε λίην ἐνθύμιον ἔστω·
Αὐτὴ μιν πόμπευον, ἵνα κλέος ἐοῦλον ἄροιτο,
Κεῖσ' ἐλθὼν ἀτὰρ ἔτιν' ἔχει πόνον· ἀλλὰ ἔκηλος
Ἦται ἐν Ἀτρεΐδαο δόμοις, ὧς δ' ἄσπετα κῆται.
- 425 Ἡ μὲν μιν λοχόωσι νέοι σὺν νηϊ μελαίνῃ,
Ἰέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι·
Ἀλλὰ τὰ γ' οὐκ οἶω, πρὶν καὶ τινα γαῖα καθέξῃ
Ἀνδρῶν μνηστῆρων, οἳ τοι βίότον κατέδυσιν.
Ὡς ἄρα μιν φάμεν ῥάβδῳ ἐπεμάσσας Ἀθήνη·
- 430 Κάρφει μὲν οἱ χροὰ καλὸν ἐνὶ γναμπλοῖσι μέλεσσι,
Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
Πάντισσιν μελέεσσι παλαιῷ θῆκε γέροντον·
Κνύζωσιν δὲ οἱ ὅσσι, πᾶρθε θεκαλλέ' εἶοντε·
Ἀμφὶ δὲ μιν ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλεν, ἥδ' ἐχιτῶνα,
- 435 Ῥωγαλέα, ῥυπόωντα, κακῶ μεμορυγμένα καπνῶ·
Ἀμφὶ δὲ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἔσσ' ἐλάφοιο
Ψιλόν· δῶκε δὲ οἱ σκῆπτρον καὶ ἀεικέα πῆρην,
Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ γέφυρος ἦεν ἀορτῆς.
Τῷ γ' ὥς βελεύσαντε διέτμαγον· ἡ μὲν ἔπειτα
- 440 Εἰς Λακεδαίμονα διὰν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος.

Huic autem respondit deinde dea ca-
sia-oculos Minerva;

“Nè jam tibi ille valdè curæ-fit:

“Ipsa eum mittebam, ut famam
bonam adipisceretur,

“Illuc profectus: quinetiam nullam
habet molestiam; sed quietus

“Sedet in Atridae ædibus; copiosa
autem ei adsunt.

“Profecto quidem ei insidiantur ju-
venes cum nave nigra,

“Cupientes interficere, antequam in
patriam terram venerit:

“Sed ea scilicet non futura puto;
prius etiam aliquē terra detinebit

“Vironum procorum, qui tibi vic-
tum devorant.

Sic utique ipsum locuta virgâ tetigit
Minerva:

Arefecit quidem ei cutem pulchram
in flexilibus membris;

Flavosque ex capite deleuit crines; cir-
cum verò pellem

Omnibus membris antiqui posuit se-
nis:

Deformavit porro ei oculos, antea per-
pulchros existentes:

Circum autem ipsum lacernam ali-
am malam jecit, et tunicam,

Laceras, squallentes, malo sedatas
fumo:

Circumque ipsum magnam pellem
velocis induit cervi

Depilem; deditque ei baculum et
turpem peram,

Crebris-locis lacernam: inerat verò
tortum lorum.

Illi utique ita consilio-habito disces-
serunt: hæc quidem deinde

In Lacedæmonem divinam ivit ad
filium Ulyssis.

Ver. 422. Αὐτὴ μιν πόμπευον, ἵνα κλέος ἐοῦλον ἄ-
ροιτο.] Vide suprâ ad ver. 415; et ad α, 95; et
γ, 78.

Ver. 424. — παρθε θεκαλλέ' εἶοντε.] Ἦγον
παρτίθεται αὐτὰ πολλὰ εἰς τροφήν. Eustath.

Ver. 428. Ἀνδρῶν μνηστῆρων.] Deest hic versus in
Codice uno à Tho. Bentleio collat.

Ver. 429. — ἐπεμάσσας.] Barnesius edidit i-
πεμάσσει. Sed rationibus haud satis idoneis. Vi-
de ad II. γ, 564.

Ver. 430. — εἶον.] Al. ἐπί.

Ver. 433. Κνύζωσιν δὲ οἱ ὅσσι.] Vide suprâ ad
ver. 401.

Ver. 435. — ῥυπόωντα.] Al. ῥυπόοντα.

Ibid. — μεμορυγμένα.] Al. μεμορυχμένα.

Ver. 438. — ἀορτῆς.] Εἰς δ' ἀπῆρτο, ὃ ἐστὶ, παρ-
κρίματα. Schol.

Ver. 439. — διέτμαγον.] Al. διέτμαγον. Ut
II. α, 531.

Ibid. — ἡ μὲν ἔπειτα Εἰς Λακεδαίμονα διὰν ἔβη.]
Redit hic Poëta (ut rectè notat D^{na} Dacier,) undè
digressus est, Odyss. δ, 624; cujus libri à fine, in
novem deinceps sequentibus libris, quæcunque U-

lyssi, à Trojæ excidio usque ad reditum ejus in Itha-
cam, acciderunt, omnia narrantur. “Et c'est en
“quoi (inquit eadem D^{na} Dacier) il faut admirer
“l'art du Poëte. L'action de l'Odyssée étoit trop
“longue pour être continuée naturellement et
“tout du long —; c'est pourquoi Homère a eu
“recours à l'ordre artificiel, en commençant son
“Poëme par les incidents de son action qui sont
“arrivez les derniers selon les temps, et en rap-
“pellant ensuite par la narration tous les autres
“qui ont précédé.” Vide ad II. α, 1. Notan-
dum porro (ut rectè observavit Barnesius,) connecti
hæc cum sequentis libri initio, “Αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμῆ-
“ος ἔσσε.” Quo magis mireris eorum sententiam,
qui Homerum hosce libros non uno consilio om-
nes conscripisse, sed sparsim et singulatim compo-
sitos edidisse arbitrati sunt. Vide ad II. α, ipso
statim initio. Cæterum non malè conjicit Barnesi-
us librum hunc in voce ἀορτῆς definere posse, se-
quentemque inciperé, Τῷ γ' ὥς βελεύσαντε ἔσσε.

Ver. 440. — Λακεδαίμονα διὰν.] Vide suprâ ad
δ, 1; et ε, 20.

683. i. 18

STILLAGE

